

لَا إِلَهَ إِلَّا الْمَطَهَّرُونَ

قرآن مجید

سمرائیکی ترجمے نال

زیر ہدایت

امام جماعت احمدیہ

حضرت مرزا طاہر احمد خلیفۃ المسیح الرابعیہ اللہ

پہلی گال

تریوی مارچ اٹھارہ سو انانوے کوں حضرت مرزا غلام احمد نے قادیان دق جماعت احمدیہ دی بنیاد رکھی۔ انہیں دا دعویٰ اے باجو میں قرآن دی تعلیم کوں دنیا دق عام کرن آیاں تے اے کم جماعت احمدیہ دے ذمے ہے۔ تریوی مارچ انوی سو انانوے کوں ایں جماعت کوں پورے سو سال تھی گئی تے اے ہک کنیں ہک کر دڑ تھی گئی تے قادیان کنیں نکل کے دنیا دے ہک سو دہرہ ملکیں دق پنج گئی۔ ایں خوشی دے موقعے تے اللہ واشکر ادا کرن کیتے امام جماعت احمدیہ حضرت مرزا طاہر احمد نے گھٹ توں گھٹ پنجہ زبانیں دق قرآن کریم دا ترجمہ کرن دا وعدہ کیتا تاں جو لوکیں کیتے انہیں دی اپنی زبان دق ترجمہ سکھن تے سمجھن سو کھا تھی و بنجے، اے سرائیکی زبان دق ترجمہ اول وعدے دہک حصہ اللہ سیس ایندا چھا پڑن مبارک کرے۔ (آمین)

ترجمہ : جناب خان محمد سکانی بلوچ مولوی فاضل
جناب رفیق احمد نعیم سکانی بلوچ ایم۔ اے عربی و اسلامیات

تقدير

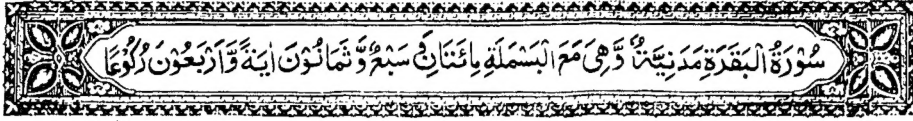
شمار	سورت	صفحة	شمار	سورت	صفحة
١	الفَاتِحَة	١	٢٨	الْقَصَص	٢٥٣
٢	البَقَرَة	٢	٢٩	العَنْكَبُوت	٢٦٤
٣	آلِ عِمْرَان	٥١	٣٠	الرُّوم	٢٤٢
٤	النِّسَاء	٨٠	٣١	لُقْمَن	٢٨٣
٥	الْمَائِدَة	١١١	٣٢	التَّحْجَة	٢٩٠
٦	الْأَنْعَام	١٢٣	٣٣	الْأَحْزَاب	٢٩٣
٧	الْأَعْرَاف	١٦٠	٣٤	سَبَا	٥٠٤
٨	الْأَنْفَال	١٩٠	٣٥	فَاطِر	٥١٦
٩	التَّوْبَة	٢٠٢	٣٦	يُوسُف	٥٢٣
١٠	يُونُس	٢٢٥	٣٧	الزُّمَر	٥٣٢
١١	هُود	٢٢١	٣٨	ص	٥٣٣
١٢	يُوسُف	٢٥٩	٣٩	الرُّم	٥٥٣
١٣	الرَّعْد	٢٤٥	٤٠	الْمُؤْمِن	٥٦٥
١٤	إِبْرَاهِيم	٢٨٣	٤١	حَمَّ السَّجْدَة	٥٤٩
١٥	الْحِجْر	٢٩١	٤٢	الشُّورَى	٥٨٨
١٦	التَّحَل	٢٩٩	٤٣	الرَّحْمَة	٥٩٦
١٧	يَحْيَى إِسْرَآئِيل	٣١٥	٤٤	الدَّخَان	٦٠٥
١٨	الْكَهْف	٣٣٢	٤٥	الْجَاثِيَة	٦١٠
١٩	مَرْيَم	٣٣٨	٤٦	الْأَحْقَاف	٦١٥
٢٠	طه	٣٥٩	٤٧	مُحَمَّد	٦٢١
٢١	الْأَنْبِيَاء	٣٤٣	٤٨	الْفَتْحَة	٦٢٤
٢٢	الْحَجَة	٣٨٦	٤٩	الْحُجُرَات	٦٣٣
٢٣	الْمُؤْمِنُون	٣٩٤	٥٠	ق	٦٣٤
٢٤	التَّوْر	٤٠٤	٥١	التَّوْرَة	٦٣١
٢٥	الْفُرْقَان	٤١٨	٥٢	الْطُّور	٦٣٦
٢٦	الشَّعْرَاء	٤٢٤	٥٣	النَّجْم	٦٥٠
٢٧	النَّمْل	٤٣٢	٥٤	الْقَمَر	٦٥٣

شمار	سورت	صفحة	شمار	سورت	صفحة
٥٥	الرَّحْمَنُ	٢٥٩	٨٥	الْبُرُوجُ	٤٢٢
٥٦	الْوَاقِعَةُ	٢٦٥	٨٦	الطَّارِقُ	٤٢٣
٥٧	الْحَدِيدُ	٢٦٠	٨٧	الْأَعْلَى	٤٢٥
٥٨	الْمُجَادَلَةُ	٢٦٦	٨٨	النَّازِعَاتُ	٤٢٦
٥٩	الْحَشْرِ	٢٨٠	٨٩	الفَجْرِ	٤٢٧
٦٠	الْمُمْتَحِنَةُ	٢٨٣	٩٠	النَّازِعَاتُ	٤٢٩
٦١	الْصَّفَّ	٢٨٤	٩١	الشَّمْسُ	٤٥٠
٦٢	الْجُمُعَةُ	٢٨٩	٩٢	النَّازِعَاتُ	٤٥١
٦٣	الْمُنْفِقُونَ	٢٩١	٩٣	الضُّحَى	٤٥٣
٦٤	التَّغَابُنُ	٢٩٣	٩٤	الْمُنْفِقُونَ	٤٥٣
٦٥	الطَّلَاقُ	٢٩٦	٩٥	التَّيْنِ	٤٥٣
٦٦	التَّحْرِيمُ	٢٩٨	٩٦	الْعَلَقُ	٤٥٥
٦٧	الْمَلِكُ	٤٠١	٩٧	الْقَدَرُ	٤٥٦
٦٨	الْقَلَمُ	٤٠٣	٩٨	الْبَيِّنَةُ	٤٥٦
٦٩	الْحَاقَّةُ	٤٠٤	٩٩	الزَّلْزَالُ	٤٥٧
٧٠	الْمَعَارِجُ	٤١٠	١٠٠	الْعَدِيدُ	٤٥٨
٧١	تُوحٍ	٤١٣	١٠١	الْقَارِعَةُ	٤٥٩
٧٢	الْجِنُّ	٤١٥	١٠٢	التَّكْوِيْنُ	٤٥٩
٧٣	الْمُزِيلُ	٤١٨	١٠٣	الْعَصْرُ	٤٦٠
٧٤	الْمُدَّثِّرُ	٤٢٠	١٠٤	الْهُمَزَةُ	٤٦١
٧٥	الْقِيَمَةُ	٤٢٣	١٠٥	الْفِيلُ	٤٦١
٧٦	الدُّعْرُ	٤٢٥	١٠٦	قُرَيْشُ	٤٦٢
٧٧	الْمُرْسَلَتُ	٤٢٧	١٠٧	الْمَاعُونُ	٤٦٢
٧٨	النَّبَا	٤٣٠	١٠٨	الْكَوثرُ	٤٦٣
٧٩	الْأَزْوَاجُ	٤٣٢	١٠٩	الْكَافِرُونَ	٤٦٣
٨٠	عَبَسَ	٤٣٣	١١٠	النَّصْرُ	٤٦٣
٨١	التَّكْوِيْنُ	٤٣٦	١١١	الْأَنْشَاءُ	٤٦٣
٨٢	الْأَنْشَاءُ	٤٣٨	١١٢	الْأَنْشَاءُ	٤٦٥
٨٣	الْمُطَفِّفِينَ	٤٣٩	١١٣	الْفَلَقُ	٤٦٥
٨٤	الْأَنْشَاءُ	٤٤١	١١٤	النَّاسُ	٤٦٦

سُورَةُ الْفَاتِحَةِ مَكِّيَّةٌ وَرَبِّهَا مَعَ الْبَسْمَلَةِ سَبْعُ آيَاتٍ

سورة فاتحہ کی ۷ آیتیں ہیں۔ بسم اللہ نال ایندیاں اٹھ آیتیں تے ہک رکوع۔

۱۔ بسم اللہ دے ناں دے نال (مذروع کریناں) حیرھا بغیر منگیئے ڈیون والا تے ول ول رحم کرٹ والا۔	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
۲۔ ساریاں چنگائیاں تے صفات اللہ سنیں کیسے ہن حیرھا ساے جہانیں دا پالٹن مار۔	الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ②
۳۔ تے بغیر منگیئے ڈیون والا تے ول ول رحم کرٹ والا۔	الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ③
۴۔ تے جزا سزا دے ڈینہہ دا مالک۔	مَلِكِ يَوْمِ الدِّينِ ④
۵۔ اسان تیبڑی ہی عبادت کریندے ہیں تے تیں کنے ہی مرد منگدے ہیں۔	إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ ⑤
۶۔ تول ساکول سدھا رستہ دکھا۔	اهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ ⑥
۷۔ اُنہیں لوکس دا راہ جہنیں تیں تیںں الغام کیتن اُنہیں لوکس دا راہ نہ دکھا، جہنیں تیں تیبڑا غصہ لٹھے تے نہ انہیں دا جیرھے گمراہ تھی گئیں۔	صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ ⑦ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ ⑧

سورة بقرہ مدنی ہے بسم اللہ نال ایندیاں ۲۸۷ آیات تے ۴۰ رکوعن۔

۱۔ میں اللہ سے ناں دے نال (شروع کریں) حیرا بغیر منگے

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①

بُیوٹ والا تے ول ول رحم کرن والا۔

۲۔ میں اللہ جیگی طرح جانداں۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

۳۔ اے او کتاب جو جیندے وچ کوئی شک نہیں تے خدا

ذَلِكَ الْكِتَابُ لَا رَيْبَ فِيهِ هُدًى لِّلْمُتَّقِينَ ②

کے بُرٹ والے پرہیز گاریں کیتے رہنا۔

۴۔ (پرہیز گاروہن) جیرے ان دُٹھیں گاہیں (حقیقتیں) کول

الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَمِمَّا

منین تے نماز (جماعت نال) اٹھیا کے پڑھن تے جو اس

رَزَقْنَهُمْ يُنْفِقُونَ ③

انہیں کول دُتے اوندے وچول (اللہ دی راہ وچ) خرچ کریندن۔

۵۔ تے اولک اول کول وی منین جو ہدایت خدا کئے تیرو

وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ وَمَا أُنزِلَ مِنْ

آئی تے (اول کول وی منین) جیرے منیں کئے پہلے نہیں تے

قَبْلِكَ وَالْآخِرَةَ هُمْ يُؤْمِنُونَ ④

آئی تے آخرت تے وی اولیقن رکھیندن۔

۶۔ ایہے لوک اپنے رب کنیں (مٹن والی) ہدایت تے ہن تے ایہے

أُولَئِكَ عَلَى هُدًى مِنْ رَبِّهِمْ وَأُولَئِكَ هُمُ

ہی اولوکن جیرے کامیاب تھیون والہن۔

الْمُفْلِحُونَ ⑤

۷۔ بے شک اولوکن جنہیں انکار کیتے انہیں کول توں دُرایا نہ دُرا

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ أُنذِرْتَهُمْ أَمْ

انہیں واسطے بکا گال۔ اوندے منیں۔

لَمْ تُنذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ⑥

۸۔ اللہ سئیں تے انہیں دے دیں تے مہر لادتی تے کتیں تے

خَتَمَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ وَعَلَى سَمْعِهِمْ وَعَلَى

وی تے انہیں دی اکھیں تے پردن۔ انہیں واسطے (سمجھ کئے)

عُ

أَبْصَارِهِمْ غَشَاوَةٌ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ⑦

و دُعا عذاب۔

۹۔ اے لوکس وچوں کچھ لوک انجمن جیرے کہن اسان اللہ تے

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَقُولُ آمَنَّا بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ

آخرت کول منندے ہن (سچی گال لے ہے) او منندے کاتے نہیں۔

وَمَا هُمْ بِمُؤْمِنِينَ ⑧

۱۰۔ او اللہ تے مومنیں کول دھوکا دیندن تے (سچی گال لے ہے)

يُخَدِعُونَ اللَّهَ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَمَا يَخْدَعُونَ

جو او اپنے آپ کول دھوکا دیندے پتین تے این گال کول او

إِلَّا أَنْفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ⑨

کھیندے نہیں۔

۱۱۔ انہیں دے دیں وجہ بیماری ہے تے اللہ انہیں دی بیماری کوں ودھا ڈیسی تے انہیں کیتے بہوں دکھ ڈیون والا عذاب ہو۔ ایس واسطے جو او کوڑ مریندن۔

۱۲۔ تے جہاں انہیں کوں آکھیا ویندے جو زمین تے گیڑ فساد نہ کھنڈاؤ او آبدن اساں تے اصلاح کرن والے ہیں۔

۱۳۔ سٹو! بے شک او ہے ہی گیڑی تے فساد ہی لیکن او سمجھدے نہیں۔

۱۴۔ تے جہاں انہیں کوں آکھیا ویندے تساں انہیں ایساں گھن آؤ جیویں لوک ایساں گھن آئیں او آبدن کیا اساں ایویں من گھنوں جیویں پاگلین من گدھے۔ سٹو بے شک ایسے لوک ہی پاگل ہن لیکن او چاندے نہیں۔

۱۵۔ تے جہاں انہیں لوکیں کوں ملدن جنہیں من گدھے (انہیں کوں) آبدن اساں من گدھے تے اول جہاں اپنے جنہیں شری لوکیں کوں انج ملدن تے آبدن اساں تہاڑے نال ہیں انہیں نال تے صرف جہاں مریندے ہیں۔

۱۶۔ اللہ انہیں کوں انہیں بیٹیں دی سزا ڈیسی تے مہلت ڈیسی اپنی شیطانی وجہ گردان تھئے راہون۔

۱۷۔ اے اولوکن جنہیں ہدایت دے بدلے گمراہی مل گھن گدھی اے وپارا انہیں کوں کوئی فائدہ نہ ڈیسی تے نہ ای او ہدایت پئین۔

۱۸۔ انہیں دی مثال اوں آدمی آلی کار» جیڑا بھا بھالے تے جہاں او بھا چودھا رو سو جھک کر ڈیوے تے اوں دیلے اللہ شیٹیں انہیں دے سو جھلے کوں کھس گھتے تے انہیں کوں اندھا ریں وجہ چھوڑ ڈیوے تے او ڈیکھ نہ سگن

۱۹۔ بوڑے گونگے تے اندھن ایں واسطے او ہدایت دونیں ولدے۔

فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ فَزَادَهُمُ اللَّهُ مَرَضًا وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ۖ بِمَا كَانُوا يَكْذِبُونَ ①

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ لَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ قَالُوا إِنَّمَا نَحْنُ مُصْلِحُونَ ②

الَّا إِنَّهُمْ هُمُ الْمُفْسِدُونَ وَلَكِنْ لَا يَشْعُرُونَ ③

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ امْنُوا كَمَا آمَنَ النَّاسُ قَالُوا أَنُؤْمِنُ كَمَا آمَنَ السُّفَهَاءُ ۗ أَلَا إِنَّهُمْ هُمُ السُّفَهَاءُ وَلَكِنْ لَا يَعْلَمُونَ ④

وَإِذَا لَقُوا الَّذِينَ آمَنُوا قَالُوا آمَنَّا بِحَقِّهِمْ ۖ وَلَٰكِنْ لَّيْسَ إِلَهُ إِلَّا اللَّهُ ۚ إِنَّمَا مَعَكُمْ إِنشَاءٌ مِّنْ مَّشَرِكِينَ ⑤

اللَّهُ يَسْتَفْزِئُ بِهِمْ وَيَمُدُّهُمْ فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ ⑥

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ اشْتَرَوُا الضَّلَالَةَ بِالْهُدَىٰ فَمَا رَبَحَتِ تِجَارَتُهُمْ وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ ⑦

مَثَلُهُمْ كَمَثَلِ الَّذِي اسْتَوْفَدَ نَارًا فَلَمَّا أَضَلَّتْ مَا حَوْلَهُ ذَهَبَ اللَّهُ بِنُورِهِمْ وَتَرَكَهُمْ فِي ظُلُمٍ ۖ لَا يَبْصِرُونَ ⑧

صُمٌّ بُكْمٌ عُمْىٰ فَهُمْ لَا يَرْجِعُونَ ⑨

أَوْ كَصَيْبٍ مِّنَ السَّمَاءِ فِيهِ ظُلُمٌ وَّرَعٌ وَبَرْقٌ
يَجْعَلُونَ أَصَابِعَهُمْ فِي آذَانِهِمْ مِنَ الصَّوَاعِقِ حُدُورَ
الْمَوْتِ وَاللَّهُ مُحِيطٌ بِالْكَافِرِينَ ﴿١٧﴾

۱۷۔ او اول مینہ آلی کابن جیرھا جھرنے آوے اوندے وچ
اندھارے بن کرک ہے تے کجلی ہے۔ او بجلی دا اگھار سن کے موت
دے ڈرنے پئے کتیں وچ اگھیں چاؤیندن تے التڈنر کا فوس
کوں تباہ کرٹ والا۔

يَكَاذِبُونَ يُبْطِلُونَ أَبْصَارَهُمْ كَمَا أَبْصَاءُ لَهُمْ مَقْشُورَةً
فِيهِمْ وَإِذَا أَظْلَمَ عَلَيْهِمْ قُلُوبُهُمْ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَذَهَبَ
بِسَمْعِهِمْ وَأَبْصَارِهِمْ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٨﴾

۱۸۔ بڑے، تھی بگسے جو بجلی انہیں دی اکھیں کوں چمک گئے جیسے دیکھ نہیں
تے سو جھل تھیندے تے اوندے وچ ٹر پندن تے جڈاں انہیں
تے اندھا تھیوے کھڑویندن تے جے اللہ چاہے تے انہیں دے
کتیں کوں تے اکھیں کوں و بجا ڈیوے۔ بے شک اللہ سئیں ہر شے
تے قادر (اونوں پھیرے)۔

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اعْبُدُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ وَالَّذِينَ
مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿١٩﴾

۱۹۔ اے لوگو! تساں اپنے اول رب دی عبادت کرو جنہیں تہا کوں پیدا
کیئے تے انہیں کوں پیدا کیتس جیرھے تساں کئے پہلے بن رابدا فائدہ
لے تھیں جو التاں متقی بن ڈیو۔

الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ فِرَاشًا وَالسَّمَاءَ بِنَاءً
وَأَنزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجَ بِهِ مِنَ الثَّمَرَاتِ
رِزْقًا لَّكُمْ فَلَا تَجْعَلُوا لِلَّهِ أَندَادًا وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٢٠﴾
وَأَن كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِّمَّا نَزَّلْنَا عَلَىٰ عَبْدِنَا فَأْتُوا
بِسُورَةٍ مِّن مِّثْلِهِ وَادْعُوا شُهَدَاءَكُمْ مِّن دُونِ
اللَّهِ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٢١﴾

۲۰۔ جنہیں تہا دے کیئے زمین دا فرش تے آسمان دی پھت بنائی
تے (جھرنے) مینہ وسائل تہا دے رنق کیئے اوندے نال
میوے کھڑن پئیال لے چاندے ہوئیں اللہ نال کہیں کوں شریک نہ بناؤ
۲۱۔ جے کر تہا کوں ایس قرآن امیج شک جیرھا اسال اپنے بندے تے
لبائے نازل کیئے تے تساں ایہو جہیں سورت بنا کے گھن آوے
اللہ دے سوا اپنی سگت کوں وی سب گھنوجے تساں سچے بوناں۔

فَإِنْ لَّمْ تَفْعَلُوا وَلَنْ تَفْعَلُوا فَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِي وَقُودُهَا
النَّاسُ وَالْجِبَارَةُ ۖ أَعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ ﴿٢٢﴾

۲۲۔ جے تساں لے نہ کر سگو تے تساں لے کڈاں وی نہ کر سگو
ایں واسطے تساں اول بھانے ڈرو جنہدا اہل لوک تے پھرن تے لے
کافرین کیئے تیار کیتی گئی۔

وَبَشِّرِ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ
تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ كُلَّمَا رُزِقُوا مِنْهَا مِنْ
ثَمَرَةٍ رَّزَقًا قَالُوا هَذَا الَّذِي رُزِقْنَا مِنْ قَبْلُ
وَأَنؤا بِهِ مُتَشَابِهًا وَلَهُمْ فِيهَا أَزْوَاجٌ مُّطَهَّرَةٌ وَهُمْ

۲۳۔ تہا نہیں لوکس کوں جنہیں من گدے توں لے خوشخبری ڈے پئے
اوپرنگے کم دی کریندن جو بے شک انہیں واسطے بہوں سادے باغ
بن جنہیں دے وچ نہراں و ہندیاں پین۔ جڈاں انہیں کوں باغیں
وہوں میوے دارنق ڈتا ویسی تے او اکھن لے تے اور رنق

فِيهَا حُلْدُونَ ﴿۵۰﴾

جیرھا پہلے وی بڑا گیا ہا۔ تے ولا انہیں کوں ایہو جیہاں رزق
بڑا ویس انہیں کیے اوندے وچ پاک جوڑے ازال پئے، ہوسن
تے اوندے وچ لکڑا رہ ولین۔

۲۷۔ بے شک اللہ سب کوں کوئی روک کاہنئیں کر انجی مثال بیان
کرے (بڑیوے) جیرھی محمدی ہودے یا اول کئے وی گھٹ۔ تے
جیرھے لوکس من گدھے او چاندن جو بے شک انہیں دے رب
کئے اسے سہی گال د تے جیرھے لوکس نہیں منیا او لے ابدن اللہ
سب لے مثال بڑے کے کیا چاندے تاہوں تائیدے نال ہوں
سارے لوک گمراہ تھیندن تے بہوں سارے ہدایت پاویندن۔ تے
ایندے نال سوائے اکھن نہ منن والیں دے ہیا کوئی گمراہ نہیں
تھیندا۔

۲۸۔ اکھن نہ منن والے (لوک) جیرھے اللہ دے نال پکا وعدہ کر کے
تروڑ پیندن۔ تے جیندا اللہ سب گنڈ من دا حکم بڑے اول کوں
روی، تروڑ پیندن تے زمین وچ گھیرتے فساد کریندن۔ ایہتے
لوک ہی گماتے وچن۔

۲۹۔ تسال اللہ سب داکوہں لکار کر بگدے او پھی گال لے ہے
جو تسال مردہ ہا دے تہا کوں زندہ کیتس پھیں تہا کوں مرلیں ولاییندا
کرلیں تے ول تسال ہوندا (اللہ سب د) ول ویس۔

۳۰۔ لے او ذات «جیں زمین دے وچ ہر خے تہا دے واسطے پیدا
کیتی تے ول آسمان دو دھیان کیتے سی تے سے آسمان پہلے
آسمان آلی کار مٹھاؤنسی۔ تے او ہر شے کوں چچی طع ہاندے۔

۳۱۔ جبلان تیڈے رب فرخیتس کوں اکھیس جو میں بے شک
دین وچ اپنا خلیفہ بناؤں والا ہاں تے فرخیتس اکھیا تو زمین وچ
ایسجے کوں خلیفہ بیڈین جیرھا اوندے وچ گیر فساد گھیتس تے رت
دیسی۔ پھی گال لے ہے جو اسال تیڈی پاکی صفتیں تے تریض نال بیان

إِنَّ اللَّهَ لَا يَسْتَحْيِي أَنْ يَضْرِبَ مَثَلًا مَّا بَعُوضَةٌ
فَمَا فَوْقَهَا فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا فَيَعْلَمُونَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ
رَبِّهِمْ وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا فَيَقُولُونَ مَا ذَا أَرَادَ اللَّهُ
بِهَذَا مَثَلًا يُضِلُّ بِهِ كَثِيرًا وَيَهْدِي بِهِ كَثِيرًا وَمَا
يُضِلُّ بِهِ إِلَّا الْفَاسِقِينَ ﴿۵۱﴾

الَّذِينَ يَنْقُضُونَ عَهْدَ اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مِيثَاقِهِ وَ
يَقْطَعُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَنْ يُوصَلَ وَيُفْسِدُونَ
فِي الْأَرْضِ أُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿۵۲﴾

كَيْفَ تَكْفُرُونَ بِاللَّهِ وَكُنْتُمْ أَهْوَاتًا فَأَجِيبُوا كَيْفَ
يُبَيِّنُكُمْ ثُمَّ يُحْيِيكُمْ ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿۵۳﴾

هُوَ الَّذِي خَلَقَ لَكُمْ مَّا فِي الْأَرْضِ جَنَاحًا ثُمَّ
اسْتَوَىٰ إِلَى السَّمَاءِ فَسَوَّاهُنَّ سَبْعَ سَمَوَاتٍ وَهُوَ
بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿۵۴﴾

وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلٰٓئِكَةِ إِنِّي جَاعِلٌ فِي الْأَرْضِ خَلِيفَةً
قَالُوا أَتَجْعَلُ فِيهَا مَن يُفْسِدُ فِيهَا وَيَسْفِكُ الدِّمَآءَ
وَنَحْنُ نُسَبِّحُ بِحَمْدِكَ وَنُقَدِّسُ لَكَ قَالَ إِنِّي أَعْلَمُ

مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿۳۱﴾

کریندے ہیں تے تیڈی بے عیبی کول بیان کریندے ہیں اللہ سئیں
آکھیا بے شک میل چانڈاں جیڑی کال تساں نوہے چانڈے۔

وَعَلَّمَ آدَمَ الْأَسْمَاءَ كُلَّهَا ثُمَّ عَرَضَهُمْ عَلَى الْمَلَائِكَةِ
فَقَالَ أُنَبِّئُونِي بِأَسْمَاءِ هَؤُلَاءِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿۳۲﴾

۳۲۔ تے اللہ سئیں حضرت آدم کول سارے ناویں دا علم ڈے ڈتا
تے ول انہیں شہیں کول فرشتیں دے سامنے کیا تے آکھیں
میکول انہیں ناویں دے متعلق ڈسو جے تساں پچھے او۔

قَالُوا سُبْحَنَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا إِنَّكَ أَنْتَ
الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ﴿۳۳﴾

۳۳۔ فرشتیں آکھیا توں پاک ہیں اساں اوں کئے ودھ کجھ
نہے چانڈے۔ جبر باتیں ساکوں علم ڈتے بے شک توں ایں چانڈی
والا تے بہوں حکمت والا ہیں۔

قَالَ يَا آدَمُ أَنْبِئْهُمْ بِأَسْمَاءِهِمْ فَلَمَّا أَنْبَأَهُمْ بِأَسْمَاءِهِمْ
قَالَ أَلَمْ أَقُلْ لَكُمْ إِنِّي أَعْلَمُ غَيْبَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَأَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَمَا كُنْتُمْ تَكْتُمُونَ ﴿۳۴﴾

۳۴۔ (اللہ سئیں) آکھیا اے آدم توں انہیں کول انہیں ناویں دے متعلق
ڈس جہاں آدم نے انہیں کول انہیں شہیں دے متعلق ڈسیا تے اللہ
آکھیا جو میں تہا کول آکھیا ہا۔ بے شک میں زمین تے آسمان دی
گی گاہیں کول چنگی طرح چانڈاں تے میں اووی چانڈاں جینکوں تساں
لکیندے تے جینکوں تساں ظاہر کریندے او۔

وَأَذْنَبْنَا إِبْلِيسَ لِلشَّيْطَانِ اسْجُدْ وَاسْجُدْ إِلَّا إِبْلِيسَ
أَبَىٰ وَاسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ الْكَافِرِينَ ﴿۳۵﴾

۳۵۔ تے جیرے ویلے اساں فرشتیں کول آکھیا جو تساں آدم دی فرمانبرداری
کو سارے فرشتیں آکھن من گدھا سوائے ابلیس دے اوں
انکار کیا تے وڈائی کیتس تے او با ای ناں منن والیں وچوں۔

وَقُلْنَا يَا آدَمُ اسْكُنْ أَنْتَ وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ وَكُلَا مِنْهَا
رَغَدًا حَيْثُ شِئْتُمَا وَلَا تَقْرَبَا هَذِهِ الشَّجَرَةَ فَتَكُونَا
 مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿۳۶﴾

۳۶۔ تے اساں آکھیا بے آدم توں تے تیڈی زال بہشت وچ رہو
تے تساں پھیں اپنے وچ جھومر مئی آوے رچ کے کھاؤ تے تساں ڈوہیں
ایں وٹ دے کوہونہ وچا ہے رچے گیو ہے، تے تساں غلیں وچ
تھی ولسو۔

فَأَزَلَّهُمَا الشَّيْطَانُ عَنْهَا فَأَخْرَجَهُمَا مِمَّا كَانَا فِيهِ
وَقُلْنَا اهْبِطُوا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ وَلَكُمْ فِي
الْأَرْضِ مُسْتَقَرٌّ وَمَتَاعٌ إِلَىٰ حِينٍ ﴿۳۷﴾

۳۷۔ تے شیطان ڈونا میں کول وغلا کے بہشت وچ کڈھا پھوڑیا
جیندے وچ او ڈوہیں رہندے ہن۔ تے اساں آکھیا نکل وچوہاں
واسطے جو تہا ڈے وچوں کجھ کب بئے دے دشمن۔ اساں کجھ
مدت کیتے تہا ڈے واسطے زمین مکھن تے فاندے دی چانڈاں۔

فَتَلَعَّىٰ آدَمُ مِنْ رَيبِهِ كُلَّ يَوْمٍ فَكَانَ عَلَيْهِ إِتْنٌ هُوَ
الْقَوَابُ الرَّحِيمُ ﴿۳۸﴾

۳۸۔ تے پچیں حضرت آدم نے اپنے رب کئے کجھ گاہیں سکھیاں تے
خدا نے اوندے اتے رحمت کیتی بے شک اللہ سئیں بہوں توبہ قبول

کرتن والا تے بہوں مہربان ۔

۳۹۔ اسان آکھیا تسان ایتھو نکل ونجو سارے تے جڈاں وی میں کنے
تہا ڈو ہدایت آوے تے جیر حامیڈی ہدایت تے طیس او نہ ہوسن
تے نہ او مو نچے تھیرن ۔

۴۰۔ تے جیٹں میں منیا تے ساڈی نشانیں کون کوڑا سمجھ نہیں لے
لوک دوزخی ہن تے اونہے وچ بہوں دیر تک رہسن ۔

۴۱۔ لے بنی اسرائیل تسان میڈی اولنعت کون یاد کرو جیر میں
تہا کون ہتی تے تسان میڈے وعدے کون پورا کرو میں تہا ڈے
وعدے کون پورا کر لیاں تے تسان میں کنے ہی ڈرو ۔

۴۲۔ تے تسان من غمناں کتاب کون جیر ہی میں نازل کیتی تے
اولقہدین کرندی «اوندی جیر ہی تہا ڈے کول» تے تسان نہ
منن والیں وچ پہلے نہ بچر تے تسان میڈی آیات کون غمناں
تے نہ بچر تے میں کنے ہی ڈرو ۔

۴۳۔ تے سچ کوڑ کون ہک نہ بناؤ (رلا ملا نہ ڈیو اتے سچ کون
لکاؤ وی نہ تے تسان جانڈے وچ ۔

۴۴۔ تے تسان ٹہاتے پڑھو نماز کون ۔ زکوٰۃ ڈیو تے رکوع کرتن
والیں نال رکوع کرو ۔

۴۵۔ کیا تسان لوکس کون حکم ڈیندو تے اپنے آپ کون جیل دیندو تے
تسان کتاب وی پڑھدے «کیا تسان اپنی عقل کنے کم نوہے
گھمدے ۔

۴۶۔ تے تسان مہرتے نماز نال اداں مگھو تے بے شک نماز
ڈاڈی ڈکھی «سوائے انہیں تے جیرے جہک لوانی کرندین ۔

۴۷۔ لے اولوکن جنہیں کون پکا لیتن «اپنے رب دے ملن دا
بے شک انہیں اونہو ولے ۔

۴۸۔ لے بنی اسرائیل تسان میڈی اولنعت کون یاد کرو جیر میں

قُلْنَا اهْبِطُوا مِنْهَا جَمِيعًا فَإِمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ مِنِّي هُدًى فَمَنِ تَّبَعَ هُدَايَ فَلَا يَخُوفُ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٣٩﴾

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٤٠﴾

يٰٓبَنِي إِسْرَٰئِيلَ اذْكُرُوا نِعْمَتِيَ الَّتِي أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ وَأَوْفُوا بِعَهْدِي أُوفِ بِعَهْدِكُمْ وَإِيَّايَ فَاتَّقُونِ ﴿٤١﴾

وَأَنِصُوا بِمَا أَنزَلْتُ مَصَدِّقًا لِّمَا مَعَكُمْ وَلَا تَكُونُوا أُولَٰ كَافِرِينَ وَلَا تَشْتَرُوا بِآيَاتِي ثَمَنًا قَلِيلًا وَإِيَّايَ فَاتَّقُونِ ﴿٤٢﴾

وَلَا تَلْبِسُوا الْحَقَّ بِالْبَاطِلِ وَتَكْتُمُوا الْحَقَّ وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٤٣﴾

وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَارْكَبُوا مَعَ الرُّكُوبِ ﴿٤٤﴾

اتَّخِذُوا النَّاسَ بِالْبِرِّ وَتَسْؤُنَ أَنْفُسَكُمْ وَأَنْتُمْ تَتْلُونَ الْكِتَابَ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٤٥﴾

وَأَسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ وَإِنَّهَا لَكَبِيرَةٌ إِلَّا عَلَى الْغَاشِيِينَ ﴿٤٦﴾

الَّذِينَ يَظُنُّونَ أَنَّهُمْ مُلَقَوْنَ رَبَّهُمْ وَإِنَّهُمْ إِلَٰهٌ بِهِ رَجُوعُونَ ﴿٤٧﴾

يٰٓبَنِي إِسْرَٰئِيلَ اذْكُرُوا نِعْمَتِيَ الَّتِي أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ

وَإِنِّي فَضَّلْتُكُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿۳۸﴾

تہا کوں بڑی تے بے شک تہا کوں فضیلت بڑی اوں زمانے دے
سارے لوکیں تیں۔

وَاتَّقُوا يَوْمًا لَا تَجْزِي نَفْسٌ عَنْ نَفْسٍ شَيْئًا وَلَا يُقْبَلُ مِنْهَا شَفَاعَةٌ وَلَا يُؤْخَذُ مِنْهَا عَدْلٌ وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ﴿۳۹﴾

۳۹۔ تے تیں اوں بڑے کئیں بڑو جڈیاں کوں کم نہ اوسی کیں
دے کچھ وی تے نہ اوندے کیتے کوئی سفارش منی ویسی تے نہ اودے
وہ اندرے وچ کوئی شے گدھی ویسی نہ اوندی کوئی امداد کیتی ویسی۔

وَإِذْ يَجْعَلُكَ مِنْ آلِ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكَ سُوءَ الْعَذَابِ
يَذُحُّونَ إِنْسَاءَ كُفْرٍ وَيَسْتَجِيبُونَ نِسَاءَ كُفْرٍ فِي ذَلِكُمْ
بَلَاءٌ مِّن رَّبِّكُمْ عَظِيمٌ ﴿۴۰﴾

۴۰۔ تے جڈیاں اساں تہا کوں چھڑوائے (بچائے) فرعونیں کئیں او
تہا کوں بڑا دھاڑ کھا عذاب پچندے بن۔ تہا دے پتریں کوں مار
گھیندے بن تے تہا بڑی تربیتیں کوں جیندا رکھیندے بن تے
اینڈے وچ تہا بڑے رب دا تہا بڑے تے بہوں وڈا احسان ہا۔

وَإِذْ قَرْنَا بِكُمْ الْبَحْرَ فَأَجْنَحْنَكُمْ وَاعْرِقْنَا آلَ فِرْعَوْنَ
وَأَنْتُمْ تَنْظُرُونَ ﴿۴۱﴾

۴۱۔ جڈیاں اساں تہا بڑے کیتے سندر کوں چیر جاتا تے تہا کوں بچا
گدھاتے غرق کر ڈیا فرعونیں کوں تے تیں ڈبڈے کھوڑے ہا دے۔

وَإِذْ وَعَدْنَا مُوسَىٰ أَرْبَعِينَ لَيْلَةً ثُمَّ اتَّخَذْتُمُ الْعِجْلَ
مِنْ بَعْدِهِ وَأَنْتُمْ ظَالِمُونَ ﴿۴۲﴾

۴۲۔ تے جڈیاں اساں وعدہ کیا موسیٰ تال چالی راتیں داتے تیں اوندی
کنڈ پچھو کب گاہے کوں (معبود) بنا گدھا پکی گال لے بے کہ تیں
وڈے ظالم ہا دے۔

ثُمَّ عَفَوْنَا عَنْكُمْ مِّن بَعْدِ ذَلِكَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿۴۳﴾

۴۳۔ ول اساں تہا کوں اینڈے بعد معاف کر ڈیا تیں تیں
الہدسیں دا شکر کرو۔

وَإِذْ آتَيْنَا مُوسَىٰ الْكِتَابَ وَالْفُرْقَانَ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿۴۴﴾

۴۴۔ تے جڈیاں اساں موسیٰ کوں کتاب بڑی ہائی تے معجزات بڑے
بن تیں تیں جو تیں ہدایت پاؤ۔

وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ يُقَوْمِ إِنكُمْ ظَلَمْتُمْ أَنْفُسَكُمْ
بِاتِّخَاذِكُمُ الْعِجْلَ فَتُوبُوا إِلَىٰ بَارِيكُمْ فَاتَّقُوا أَنْفُسَكُمْ
ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ عِنْدَ بَارِيكُمْ فَتَابَ عَلَيْكُمْ إِنَّهُ هُوَ
التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿۴۵﴾

۴۵۔ تے موسیٰ اپنی قوم کوں اکھیا جو لے میڈی قوم بے شک تیں
گاہے کوں (معبود) بنا کے اپنے اتے دڑا ظلم کیتے بن تیں تیں اپنے
پیدا کر ڈ والے کئیں تو بہ کرو تے اپنے من کوں مار گھنو۔ اے
تہا بڑے کیتے تہا بڑے رب دے حضور چنگائی اے او تہا بڑے اتے
رہمت کر لے بے شک او تو بہ قبول کر ڈ والا تے وڈا مہربان ہا۔

وَإِذْ قُلْتُمْ لِمُوسَىٰ لَن نُّؤْمِنَ لَكَ حَتَّىٰ نَرَىٰ اللَّهَ تَجَهَّرَ
فَأَخَذْنَا لَكُمْ الضُّعْفَةَ وَأَنْتُمْ تَنْظُرُونَ ﴿۴۶﴾

۴۶۔ تے جڈیاں تیں اکھیا اے موسیٰ اساں تیکوں اوتیں کدا ہیں
نہ فیسوں جے تیں الہدسیں کوں ظاہر نہ پکھ گھنوں۔ ول تہا کوں
پکھ گدھا۔ تہا کسرت دا لے عذاب پکھ گدھا تے

تساں بڑے رو گیو ہے۔

۵۷۔ دل اسان تہا کوں تہا بڑی تہا ہی سے بعد اٹھایا ہا سے متاں
تساں التدریس دا شکر کرو۔

۵۸۔ تے اسان تہا بڑے اُتے جھڑدی چھاں کیتے تے تہا بڑے واسطے
کھسپیاں تے پیڑے ہانے رہیا کیتے اسان کما و جو پاک شہیں
اسان تہا کوں بڑے تے ساڈے تے انہیں علم نہیں کیتا اپنے اتے
علم کیتے نے۔

۵۹۔ جیڑاں اسان انہیں کول آکھیا ایں دستی وچ پہرہ و نچو تے تساں
رہج کے کما و جھو تہا بڑی مرضی آوے تے تساں پورا اکھن میندے
ہوئیں دروازے وچ پیہو تے آہرے و نچو ساڈا بار ہوا کر اسان
تہا بڑے گناہ جنم بڑی سورتے اسان چنگائی کرن والیں کول زیادہ بوندے
ہیں

۶۰۔ انہیں ظالمیں اوں گال کول بدل ڈتا جیری اسان انہیں کول آکھی
ہانی جنہیں اسے ظلم کیتا با انہیں اسان آساں کنیں غلاب لہایا ہا ایں
واسطے جوا اکھن نہ میندے ہن۔

۶۱۔ تے جیڑاں حضرت موسیٰ نے اپنی قوم کیتے پانی منگیا ہا تے
اسان آکھیا مارا پٹے سولے کول اوں پتھرتیں پچھیں اوں کنے
بارہ چشمے وہن لگ پئے۔ سارے لوک ایں اپنے اپنے تڑکوں
بھٹیکا کر گدھا (اسان آکھیا) التدریس دے رزق کنیں کھا و
تے پیو تے زمین وچ گہڑ گھٹن کیتے نہ پھرو۔

۶۲۔ تے جیڑاں تساں آکھیا اے موسیٰ اسان ہک کھانے تے
کڈا ایں صبر نہ کر سوں توں دعا کر ساڈے کیتے اپنے رب کنیں
جو زمین جو کچھ پیدا کریندی او ساڈے کیتے پیدا کرے جیڑیں
سبزیاں پاپیاں، کٹک، مورھی دی دال تے وسل (اوں ویلیے
التدریس آکھیا) جوتساں چنگی شے دے بدلے لگی شے واناوٹ
چاہندے (ہن تساں) کہیں شہر وچ پہرہ و نچو بے شک جو

ثُمَّ بَعَثْنَاهُمْ مِنْ بَعْدِ مَوْتِهِمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٥٧﴾

وَوَلَّلْنَا عَلَيْكُمُ الْغَمَامَ وَأَنزَلْنَا عَلَيْكُمُ الْمَنَّاءَ وَ
السَّلْوى كُلَّامٍ مِّنْ طَيْبٍ مَّا رَزَقْنَاهُمْ وَمَا ظَلَمُونَا وَ
لَكِن كَانُوا أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٥٨﴾

وَإِذْ قُلْنَا ادْخُلُوا هَذِهِ الْقَرْيَةَ فَلَؤَالِهَا هِيَ شَأْنُكُمْ
رَعْدًا وَادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا وَقُولُوا حِطَّةٌ نَّغْفِرْ لَكُمْ
خَطِيئَتَكُمْ وَسَبِّحُوا الْحَمْدَ لِلَّهِ فِي الْبُحُورِ ﴿٥٩﴾

فَبَدَّلَ الَّذِينَ ظَلَمُوا قَوْلًا غَيْرَ الَّذِي قِيلَ لَهُمْ
فَأَنزَلْنَا عَلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا رِجْزًا مِّنَ السَّمَاءِ بِمَا
كَانُوا يَفْسُقُونَ ﴿٦٠﴾

وَإِذِ اسْتَسْقَىٰ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ فَقُلْنَا اضْرِبْ بِعَصَاكَ
الْحَجَرَ فَانفَجَرَتْ مِنْهُ اثْنَتَا عَشْرَةَ نَضْرًا قَدْ
عَلِمَ كُلُّ أَنَاسٍ مَّشْرَبَهُمْ كُلُوا وَاشْرَبُوا مِن رِّزْقِ
اللَّهِ وَلَا تَتَّبِعُوا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ﴿٦١﴾

وَإِذْ قُلْتُمْ يَا مُوسَىٰ لَن نَّصْبِرَ عَلَىٰ طَعَامٍ وَاحِدٍ فَادْعُ
لَنَا رَبَّكَ يُخْرِجْ لَنَا مِمَّا تُثَبِّتُ الْأَرْضُ مِنْ بَقْلِهَا وَ
قَتَائِبِهَا وَفُومِهَا وَعَدَسِهَا وَبَصَلِهَا قَالَ أَتَسْتَبْدِلُونَ
الَّذِي هُوَ آذَنٌ بِالَّذِي هُوَ خَيْرٌ أَهْضُوا هَضْمًا فَإِن
لَّكُمْ مَّا سَأَلْتُمْ وَخَضِرَتْ عَلَيْهِمُ الذِّلَّةُ وَالسَّكَنَةُ
وَبَاءَ وَبَغَضِبَ مِنَ اللَّهِ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانُوا يَكْفُرُونَ

يَأْتِي اللَّهُ وَيَقْتُلُونَ النَّبِيَّاتِ بِغَيْرِ الْحَقِّ ذَلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا يَعْتَدُونَ ﴿٦٠﴾

کبھ تساں منگدے، تمہا کوں مل ویسی تے انہیں کوں ذلیل تے بے وس کر ڈتا گیا تے او اللہ سیس دی کاوڑ بیٹھ آگئے
اے اس واسطے تھیا جو انہیں اللہ سیس دی آیتیں کوں نہ منیا یا
تے نیس کوں ناحق قتل کر ڈ دی کو شش کریدے ہن۔ اس
واسطے جو انہیں اکھٹ نہ منیا تے مد کیں ودھ گئے ہن۔

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا وَالصَّابِرِينَ وَالصَّابِرِينَ مِنَ الْيَوْمِ وَالْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٦١﴾

۶۰۔ بے شک اولو کہ جنہیں من گدھے تے یہودی تے عیسائی تے مابی (انہیں وچوں) اجر بے لوکس اللہ سیس کوں
تے قیامت دے ڈیند کون من گدھے تے چنگے کم کیتے انہیں کیتے
انہیں دے رب کنیں اجر بے انہیں کوں نہ کوئی ڈر تے نہ او
موجھے تھین۔

وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ وَرَفَعْنَا فَوْقَكُمُ الطُّورَ خُذُوا مَا آتَيْنَاكُمْ بِقُوَّةٍ وَادْكُرُوا مَا فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿٦٢﴾

۶۱۔ تے جڈاں اساں تساں کیں لپکا وعدہ گدھا ہا تے تساں
اُچھے زورہ طور دے تلے کھڑے باوے (اساں تمہا کوں اکھیا ہا)
بھیر ہی شے اساں تمہا کوں ڈیوں اونکوں پورے زور نال بھیکا
کرو جو اوندے وچ ۷ اونکوں یاد رکھو تاں جو تساں متقی
بٹن وچو۔

ثُمَّ تَوَلَّيْتُمْ مِّنْ بَعْدِ ذَلِكَ فَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ لَكُنْتُمْ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٦٣﴾

۶۲۔ ول تساں ایندے بعد بھگر گئے جے تمہا ڈے اتے
اللہ دا فضل تے رحمت نہ ہوندی تے تساں انہیں وچو تھی وچو
با جنہیں کوں گھانا تھیندے۔

وَلَقَدْ عَلِمْتُمُ الَّذِينَ اعْتَدُوا مِنْكُمْ فِي السَّبْتِ فَقُلْنَا لَهُمْ كُونُوا قِرَدَةً خَاسِرِينَ ﴿٦٤﴾

۶۳۔ تے تساں انہیں کوں وی سہان گدھا با حیر بے چٹن چٹن
(سینچرا دے معاملے وچ) بہوں ودھ گئے ہن۔ اساں انہیں کوں
اکھیا جو تساں ذلیل بندہ (بھولوں) بٹن وچو۔

فَجَعَلْنَاهَا نَكَالًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهَا وَمَا خَلْفَهَا وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٦٥﴾

۶۴۔ اساں انہیں کوں عبرت بنا ڈتا انہیں لوکس واسطے وی جربے
اون ویلے ہن پے تے بعد آلیں کیتے وی تے ہمہیز گاریں کیتے
نصیحت بنا ڈتا۔

وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تَذْبَحُوا بَقَرَةً قَالُوا أَتَتَّخِذُنَا هُزُوًا قَالَ أَعُوذُ بِاللَّهِ أَنْ أَكُونَ

۶۵۔ تے جڈاں حضرت موسیٰ اپنی قوم کوں اکھیا کہ اللہ سیس تمہا کوں
مکرم ڈتے جو تساں گنجل کو مو۔ انہیں اکھیا جو توں ساڈے نال

مَنْ الْجَاهِلِينَ ۝۹

ہٹ مریندا پیس۔ حضرت موسیٰ اکھیا میں اللہ سیں کئے پناہ
مگدال جو میں ہا ہیں وہر تھی و نہاں۔

قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّنْ لَنَا مَا هِيَ قَالَ إِنَّهُ يَقُولُ
إِنَّهَا بَقَرَةٌ لَا فَارِصٌ ذَلَّا بِكُمْ عَوَانٌ بَيْنَ ذَلِكَ
فَاعْمَلُوا مَا تُؤْمَرُونَ ۝۱۰

۹۔ انہیں اکھیا توں ساڈے کیتے اپنے رب کئے دعا کرو ساکوں
ڈسے جو اوگنوں کنجھی۔ حضرت موسیٰ اکھیا کر بے شک اللہ
سیں آہرے جو اوگنوں نہ پڑھی۔ تے نہ گابی۔ ایندے
وچ د پکار۔ تہا کوں جیرھا حکم ڈتا گئے اوں کرو۔

قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّنْ لَنَا مَا لَوْهَا
قَالَ إِنَّهُ يَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَةٌ صَفَرَاءٌ فَاقِعٌ لَوْهَا
تَسْرُ النَّظِيرِينَ ۝۱۱

۱۰۔ انہیں اکھیا توں اپنے رب کئے دعا کر کے کیتے دعا کر کے
پچھ جو اوں گنوں دارنگ کیجھا۔ حضرت موسیٰ اکھیا او
آہرے جو اوگنوں پہلی۔ تے گمما بٹ (ہلد) آلی کارا وندا
رنگ و ڈکھن والیں کوں بڑا چکا گلدے۔

قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّنْ لَنَا مَا هِيَ إِنَّ الْبَقَرَ تَشْبَهُ
عَلَيْنَا وَإِنَّا إِن شَاءَ اللَّهُ لَمُهْتَدُونَ ۝۱۲

۱۱۔ انہیں اکھیا توں ساڈے کیتے دعا کر کے اپنے رب کئے پچھ
جو اوگنوں کنجھی بے شک ساڈے کیتے اوگنوں نشا ترے سجا پو
نیں رہی۔ تے ہن جے اللہ سیں چاہیا تے اسان ہدایت پاگھنوں۔
۱۲۔ حضرت موسیٰ اکھیا بے شک اللہ سیں آہرے جو اوگنوں نہ بین
تے ہل دہان کیتے جپائی گئی۔ تے نہ ہی رڑھ کوں پائی پلیدی۔
ٹھیک ٹھاک۔ تے اوندے وچ کوئی عیب نہیں۔ (آخر اکھیر نے
جو ہن تیں سچی گال کیتی اے ول انہیں گنوں گٹھی تے سچی گال اے
ہے کہ انہیں دا اے کم کرن دارو۔ کا ناں ہا۔

قَالَ إِنَّهُ يَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَةٌ لَا ذَلُولٌ تُثِيرُ الْأَرْضَ
وَلَا تَسْقِي الْحَرْثَ مُسَلَّمَةٌ لَا شَيْءَ فِيهَا قَالُوا النَّسِ
جَئْتُ بِالْحَقِّ ذَلَّا بِكُمْ هَاوَمَا كَاذِبُونَ يَعْمَلُونَ ۝۱۳

۱۳۔ اول دیکھے کوں وی یاد رکھو جیڑاں تہاں ہک (وڈے) آدمی
کوں قتل کر ڈتا۔ ول تہاں اوندے قتل دے بارے وچ جھوٹا کیتا
تے اللہ سیں جیرھی گال تہاں کیندے ہا وے اوں کوں ظاہر
کرن والا۔

وَإِذْ قَتَلْتُمْ نَفْسًا فَادْرَأْهُم فِيهَا وَاللَّهُ خُزِّجَ مَا
كُنْتُمْ تَكْتُمُونَ ۝۱۴

۱۴۔ ول اسان اکھیا ایندی بعض گالیں کوں بعض نال رلا کے ڈکھو
تے ایویں اللہ سیں موشیں برٹیں کوں جیندا کریندے۔ اے تہا کوں
پیشیاں نشانیاں دکھیندے تہاں جو تہاں عقل نال کم گھنر۔

فَقُلْنَا اضْرِبُوهُ بِبَعْضِهَا كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ
الْمُتَىٰ وَ يُرِيكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ
تَعْقِلُونَ ۝۱۵

۱۵۔ کچھیں تہا بے دل ایندے بعد سمت تھی گئے ایویں جویں

ثُمَّ قَسَتْ قُلُوبُكُمْ عَنْ بَعْدِ ذَلِكَ فَهِيَ كَالْحِجَارَةِ

أَوْ أَشَدُّ قَسْوَةً وَإِنَّ مِنَ الْحِجَارَةِ لَمَا يَتَفَجَّرُ مِنْهُ
الْأَنْهَارُ وَإِنَّ مِنْهَا لَمَا يَسْقَى فَيُخْرِجُ مِنْهَا الْمَاءَ
وَإِنَّ مِنْهَا لَمَا يَهْبِطُ مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ وَمَا اللَّهُ
بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿۵﴾

پتھر پھوڑوں یا اول کئیں دی ودھ سخت۔ بے شک کچھ پتھر ایٹھے
ہن جنہیں کئیں نہراں ویہ پوندن تے سہی گال لے سبے ہرے شک
کچھ پتھر ایٹھے ہن جیرے ترمدن تے انہیں وچوں پانی نکل ندرے۔
تے بے شک کچھ دل ایٹھے ہن جیرے اندسین دے ڈر کئیں
اللہ دے اگوڑھے پوندن تے اللہ سیں جو تساں کریندے، انہیں
کئیں بے خبر نہیں۔

اَفَتَطْمَعُونَ اَنْ يُّؤْمِنُوا لَكُمْ وَقَدْ كَانَ فَرِيقٌ مِنْهُمْ
يَسْمَعُونَ كَلِمَ اللَّهِ ثُمَّ يَنْحَرِفُونَ مِنْ بَعْدِ مَا عَقَلُوهُ
وَهُمْ يَظُنُّونَ ﴿۶﴾

۷۶۔ اے مسلمانو! کیا تساں ابن گال دی امید رکھیندے؟ جو او
تہا بڑی گال کول من گھنسن تے سہی گال لے سبے جو انہیں وچوں ہک
ٹولہ ایٹھا، جیرا اللہ سیں دی گالیں کول سندرے تے سمجھن دے بعد
اوندا مطلب وٹا پوندن تے انہیں کول اینداپتہ ہوندے۔

وَإِذَا قَالُوا اٰمَنُوْا قَالُوْا اٰمَنَّا وَلَٰكِنْ بَعْضُهُمْ
اِلَىٰ بَعْضٍ قَالُوْا اَتَحٰدِثُوْنَهُمْ بِمَا فَتَحَ اللّٰهُ عَلَیْكُمْ
لِيُخَآجِبُوْكُمْ بِهِ عِنْدَ رَبِّكُمْ اَفَلَا تَعْقِلُوْنَ ﴿۷﴾

۷۷۔ تے جیرے ویلھے او مدن منن والیں کول آہدن اسان
ایمان گھن آئے یں تے جیرے ویلھے ہک بوجھے کول انج
مدن تے او آہدن کیا تساں انہیں کول او گالیں ڈسیندے؟
جیرھیاں اللہ سیں تہا بڑے اُتے ظاہر کیتن تے نتیجہ اے نکلی
جو او تہا بڑے نال تہا بڑے رب دے اگو حجتاں کر لیں۔ تساں عقل
نال کم کیوں نوزے گھندے۔

اَوَلَا يَعْلَمُوْنَ اَنَّ اللّٰهَ يَعْلَمُ مَا يُسِرُّوْنَ وَ مَا يُعْلِنُوْنَ ﴿۸﴾

۷۸۔ کیا او ایں گال کول نہیں چاندے جو بے شک اللہ سیں جو
کچھ او کیندن تے جو کچھ او ظاہر کریندن او کول چاندے۔

وَمِنْهُمْ اٰمِنُوْنَ لَا يَعْلَمُوْنَ الْكِتٰبَ اِلَّا اَكَاثًا وَّ اِنَّهُمْ
اِلَّا يَظُنُّوْنَ ﴿۹﴾

۷۹۔ تے انہیں وچوں کچھ لوک ان پڑھن سوائے انہیں گالیں دے
جیرھیاں کوڑیاں ہن بیا اپنی کتاب واکوئی علم نہیں رکھیندے او
صرف تیکے مریندن۔

قَوْلٍ لِّلَّذِيْنَ يَكْتُمُوْنَ الْكِتٰبَ لَا يُدْرِيْهُمْ نَحْنُ نَعْلَمُوْنَ
هٰذَا مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ لِيَشْهَرُوْا بِهٖ نَسًّا قَلِيْلًا قَوْلٍ
لَّهُمْ مِمَّا كَتَبَتْ اَيْدِيْهِمْ وَوَيْلٌ لَهُمْ مِّمَّا يَكْسِبُوْنَ ﴿۱۰﴾

۸۰۔ تے ہلاکت انہیں لوکیں واسطے جیرے اپنے ہمتیں نال کتاب
لکھدن تے ول آہدن اے اللہ سیں کول آئی؟ تاں جو او
ایند اٹھوڑا جہاں نل گھن۔ تے ہلاکت انہیں واسطے اپنے ہمتیں
نال کھن دی وچہ نال تے ہلاکت انہیں واسطے جو او کیندن۔

وَقَالُوْا لَنْ نَّمْسَكَ النَّارُ اِلَّا اَيَّامًا مَّعْدُوْدَةً قُلْ

۸۱۔ تے او یہودی، آہدن ساکول بھا اصولوں بگسی سوائے

اتَّخَذَ ثَمَرُ عِنْدَ اللَّهِ عَهْدًا فَلَنْ يَخْلَفَ اللَّهُ عَهْدَكَ
أَمْ تَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿۸۱﴾

تھوڑے جہاں میں ہے۔ اے رسول توں اکھ کیا گدھی بیٹھے
۸۱۔ اے تساں۔ اللہ سب کسب سببہ و احاطت پہ خطیبہ فاولیک
وعدے دی خلاف ورزی کڈاہیں نہ کرلیسی۔ یا تساں اللہ سببہ
خلاف کوئی ایجی گال پئے آبدے ۸۲۔ جیندا تہا کوں پتہ کاہ نہیں۔
۸۲۔ ہاں اے سچ جیرے نوک گندہ کم کرلیں تے اوگن گی انہیں
کوں دلیٹ گھنسی تے ایجیے لوک دوزخی ہن تے او بہوں دیر تک
اوندے وچ رہن۔

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ
هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿۸۲﴾

۸۳۔ تے جنہیں من گھدے تے نیک عمل کیتے نیں اے جنتی
ہن تے اوندے وچ ہمیشہ تے یگا رہن۔

وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَٰءِيلَ لَا تَعْبُدُونَ إِلَّا
اللَّهَ ۚ بِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ
وَالْمَسْكِينِ وَقُولُوا لِلنَّاسِ حُسْنًا ۚ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ
وَآتُوا الزَّكَاةَ ۚ ثُمَّ تَوَلَّيْتُمْ إِلَّا قَلِيلًا مِّنْكُمْ وَأَنتُمْ
مُعْرِضُونَ ﴿۸۳﴾

۸۴۔ تے اوں ویلھے کوں یاد کرو جڈاں اساں بنی اسرائیل کئیں
پکا وعدہ گدھا جو تساں اللہ سببہ دے سوا کہیں دی عبادت نہ کرو
تے بیو ماناں چنگا سلوک کرو تے گھائے سکے تے یتیمیں تے
مسکین نال وی چنگا سلوک کرو تے لوکس نال چنگی گال کیتی کرو تے
نماز باجماعت ٹھہا کے پڑھو تے زکوٰۃ ڈلو پھیں تہا ڈے وچو
تھوڑے بندیں دے سوا باقی سارے پھر گئے تے تساں منہ
پھیر گدھے۔

وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ لَا تَسْفِكُونَ دِمَآءَكُمْ وَلَا
تُخْرِجُونَ أَنْفُسَكُمْ مِنْ دِيَارِكُمْ ثُمَّ أَقْرَرْتُمْ وَأَنتُمْ
تَشْهَدُونَ ﴿۸۴﴾

۸۵۔ تے اوں ویلھے کوں یاد کرو جڈاں اساں تساں کئیں پکا وعدہ
گدھا باجو تساں آپت وچ ہک بے دی رت نہ وھیو۔ تے نہ
تساں اپنے آپ کوں اپنے گھرں وچو کڈھیں وں تساں ایں گالں ہن گدھا با
تے تساں ایں گال دے گواہ۔

ثُمَّ أَنتُمْ هَٰؤُلَاءِ تَقْتُلُونَ أَنْفُسَكُمْ وَتُخْرِجُونَ فِرَيقًا
مِّنْكُمْ مِنْ دِيَارِهِمْ تَتَطَهَّرُونَ عَلَيْهِمْ بِالْإِثْمِ
وَالْعُدْوَانِ وَإِنْ يَأْتِوكُمْ أُسْرَىٰ تَقْتُلُوهُمْ وَهُوَ
مُحَرَّمٌ عَلَيْكُمْ إِخْرَاجُهُمْ أَفَتَوَمِنُونَ بِبَعْضِ
الْكِتَابِ وَتَكْفُرُونَ بِبَعْضٍ فَمَا جَزَاءُ مَنْ يَفْعَلُ
ذَٰلِكَ مِنْكُمْ إِلَّا خِزْيٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ

۸۶۔ وں تساں او ہے ہڑے جیرے ہک بے کوں قتل کیتے
۸۶۔ تے تساں اپنے وچو ہک ٹولے کوں انہیں دے گھرں وچو باہر
کڈھیں دے تے مد کریدے ۸۷۔ انہیں دے خلاف گندہ تے ظلم
نال ہک بے دی تے جے تہا ڈو قیدی تھ کے آون تے تساں
فدیہ بٹے کے چھڑوا گھندے ۸۸۔ انہیں وچھڑواو تے تہا ڈے
اتے حرام کسا گیا کیا تساں منیدے ۸۹۔ کتاب دے کجھ حصے کوں

ثُمَّ أَنتُمْ هَٰؤُلَاءِ تَقْتُلُونَ أَنْفُسَكُمْ وَتُخْرِجُونَ فِرَيقًا
مِّنْكُمْ مِنْ دِيَارِهِمْ تَتَطَهَّرُونَ عَلَيْهِمْ بِالْإِثْمِ
وَالْعُدْوَانِ وَإِنْ يَأْتِوكُمْ أُسْرَىٰ تَقْتُلُوهُمْ وَهُوَ
مُحَرَّمٌ عَلَيْكُمْ إِخْرَاجُهُمْ أَفَتَوَمِنُونَ بِبَعْضِ
الْكِتَابِ وَتَكْفُرُونَ بِبَعْضٍ فَمَا جَزَاءُ مَنْ يَفْعَلُ
ذَٰلِكَ مِنْكُمْ إِلَّا خِزْيٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ

يُرْذَوْنَ إِلَىٰ أَشَدِّ الْعَذَابِ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿۸۷﴾

تے کچھ سے دانکار کریندے؟ (تساں ڈسو جو) اوکوں بی کیا سزا مل سگدی؟ جیرھا تہا ڈے وچوں ایجا کم کرے سوائے اس دنیا وچ رسوائی دے تے جینہ قیامت دے ڈاڈھے عذاب دو وولائے ولین تے اللہ سیس بے خبر نہیں جو تساں کریندے؟

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ اشْتَرُوا الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا بِالْآخِرَةِ فَلَا يَخَفُ عَنْهُمْ الْعَذَابُ وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ﴿۸۸﴾

۸۷۔ ایسے لوکن جنہیں دنیا دی زندگی کوں مل گھن گھدھے آخرت دے وٹاندرے وچ تے انہیں تے عذاب ہولانہ کیتا ویسی تے نہ انہیں دی امداد کیتی ویسی۔

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَفَقَيْنَا مِنْ بَعْدِهِ بِالرُّسُلِ وَآتَيْنَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ الْبَيِّنَاتِ وَأَيَّدْنَاهُ بِرُوحِ الْقُدُسِ أَفَكُلَّمَا جَاءَكُمْ رَسُولٌ بِمَا لَا تَهْوَىٰ أَنْفُسُكُمُ اسْتَكْبَرْتُمْ فَفَرِيقًا كَذَّبْتُمْ وَفَرِيقًا تَقْتُلُونَ ﴿۸۹﴾

۸۸۔ تے اساں بے شک حضرت موسیٰ کوں کتاب ڈتی تے اوندے بعد اساں اوندے دین دی خدمت کیتے پٹھے بہوں رسول تے اساں ابن مریم کوں کھلے کھلے نشان ڈتے تے اساں اوندی امداد کیتی روح القدس نال۔ جیڑاں وی تہا ڈو کوئی رسول آئے جنہیں کوں پسند نہ کریندے سن تہا ڈے دل تساں وڈائی کریندے ہوئیں کنہائیں کوں جھٹلا جاتا تے کنہائیں کوں قتل کر ڈتا۔

وَقَالُوا قُلُوبُنَا غُلْفٌ بَلْ لَعَنَهُمُ اللَّهُ بِكُفْرِهِمْ فَقَلِيلًا مَّا يُؤْمِنُونَ ﴿۹۰﴾

۸۹۔ تے انہیں آکھئے ساڈے دلیں تے پردن پر سیج لے ہے جو اللہ سیس انہیں تے لعنت کیتی انہیں دے انکار دی وجہ نال تے بہوں تھوڑن جیرھے ایساں گھن آئن۔

وَلَمَّا جَاءَهُمْ كِتَابٌ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ مُصَدِّقٌ لِمَا مَعَهُمْ وَكَانُوا مِنْ قَبْلُ يَسْتَفْتِحُونَ عَلَى الَّذِينَ كَفَرُوا فَهُمْ قَالُوا جَاءَهُمْ مَا عَرَفُوا كَفَرُوا بِهِ فَلَعْنَهُ اللَّهُ عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿۹۱﴾

۹۰۔ تے جیڑاں انہیں دو کتاب آئی اللہ کنیں جیرھی کتاب اوندی پیشگوئیں دی تصدیق کریندی، جیرھی انہیں کنیں ہے۔ تے ایس کنیں پہلے اوکا فری تے فتح پاؤن دی دعا منگدے سن۔ جیڑاں انہیں کنیں او شے آئی جیرھی انہیں سچان گدھی؟ تے دل اوندانکار کر ڈتے نیں۔ ایجھے نہ منٹ وائیں تیں اللہ سیس دی لعنت۔

يُنَسِّأُ اشْتَرَوْا بِهِ أَنْفُسَهُمْ أَن يَكْفُرُوا بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ بَعِثْنَا نَزَلَ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ فَبَاءُوا بِغَضَبٍ عَلَىٰ غَضَبٍ وَلِكُلِّ مَن عَذَابٌ مُّهِينٌ ﴿۹۲﴾

۹۱۔ لے بہوں گندی شے ہے جینہ دے وٹاندرے وچ انہیں اپنی جان کوں وچا ہوئے اوواں گال دانکار کریندن جیرھی اللہ سیس لبائی؟ وگڑے جو اللہ سیس اپنے بندیں وچوں جینہ دے اتے چاہندے فضل کیوں کریندے۔ اوواں وجہ کنیں اللہ سیس

دی ہک کا وڑ دے بعد ہی کا وڑ تلے آئے تے کافریں کیتے ذلیل
کون والا عذاب۔

۹۲۔ تے جڈیاں اساں انہیں کول آکھئے کہ من گھنوجرا تعلیم اللہ سٹیں
لہائی ۶۔ انہیں آکھئے اساں اوکوں تہاں من گھندے پس جیڑی ساڈو
آئی ۷۔ تے ادنیٰ منیدے اوکوں جیڑی اوندے علاوہ ۸۔
تے بے شک او سچ تے جوا انہیں کنیں ہے اوندی دی تصدیق
کریدی ۹۔ توں آکھ تہاں کیوں قتل کریدے باوے۔ اللہ سٹیں
دے نیس کول ایں کنیں پہلے جے تہاں پچھے منٹوالے باوے
۹۳۔ تے تہاڈو جڈاں آئے موسیٰ کھلے کھلے نشان گھن کے ول
تہاں اوندے فوجی دے بعد گاہے کول خدا بنا گدھا تے تہاں دڑے
ظلم کرن والے باوے۔

۹۴۔ تے جڈیاں اساں تہاں کنیں لکا وعدہ گدھا ماتے تہاں طور
روہ دے تلے کھڑے باوے رستے تہاں کول آکھیا باوے ابو اس
تہاں کول دے اوکوں پورے زور نال جھیکا کرو تے سٹو۔ انہیں
آکھئے اساں سن گدھے تے منیدے نئے سچ لے ہے جوا انہیں
دے کفر دی وجہ نال انہیں دے دلیں وچ گاہے دی محبت
گھر بنا گدھا توں آکھ دے او بہوں بُری ۷۔ جیڑی گال دا تہاڈا
ایمان تہاں کول علم ڈیندے جے تہاں پچھے ایماندار ہوے۔
۹۵۔ توں آکھ دے جے کر آخرت دا گھر اللہ دے نزدیک نہیں لوکس
کول چھوڑ کے خالص تہاڈے واسطے ہئے تے موت منگو جے
تہاں پچھے ۸۔

۹۶۔ تے لے لوک اپنے جتیں نال جیڑی کمانی ابو پہلی
کھڑن کڈاں دی موت نہ منگن تے اللہ سٹیں خالص کول دڑا
چاندے۔

۹۷۔ تے توں بے شک لوکس کنیں انہیں کول تے جیڑے مشرک ہن
انہیں کول زندگی دا زیادہ بچھا پٹیں۔ انہیں وچل ہر آدمی لے چاہندے

وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ امْنُوا بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ قَالُوا نُوْمِنُ بِمَا
أُنْزِلَ عَلَيْنَا وَنُكْفِرُ بِمَا وَرَاءَهُ وَهُوَ الْحَقُّ
مُصَدِّقًا لِّمَا مَعَهُمْ قُلْ فَلِمَ تَقْتُلُونَ أَنْبِيَاءَ اللَّهِ
مِنْ قَبْلُ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٩٦﴾

وَلَقَدْ جَاءَكُمْ مُوسَىٰ بِالْبَيِّنَاتِ ثُمَّ اتَّخَذْتُمُ الْعِجْلَ
مِنْ بَعْدِهِ وَأَنْتُمْ ظَالِمُونَ ﴿٩٧﴾

وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ وَرَفَعْنَا فَوْقَكُمُ الطُّورَ
خُذُوا مَا آتَيْنَاكُمْ بِقُوَّةٍ وَاسْعَوْا قَالُوا
سِعِينَا وَ عَصَيْنَا وَأَشْرَبُوا فِي قُلُوبِهِمُ
الْعِجْلَ بِكُفْرِهِمْ قُلْ يَسَسَا يَأْمُرُكُمْ بِهِ
إِيمَانُكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٩٨﴾

قُلْ إِنْ كُنْتُمْ لَكُمْ الدَّارُ الْآخِرَةُ عِنْدَ اللَّهِ خَالِصَةً مِنْ
دُونِ النَّاسِ فَتَمَنَّوْا الْمَوْتَ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٩٩﴾

وَلَنْ يَتَمَنَّوْهُ أَبَدًا بِمَا قَدَّمْتُمْ إِلَيْهِمْ وَاللَّهُ
عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ ﴿١٠٠﴾

وَلِيَتَّخِذَهُمْ آخِرَ النَّاسِ عَلَىٰ حَبِوَةٍ مِنَ الَّذِينَ
أَشْرَكُوا يَوْمَ أَحَدُهُمْ لَوْ يُعَمَّرَ أَلْفَ سَنَةٍ وَمَا هُوَ
بِمُزَحَّزِحٍ مِنَ الْعَذَابِ أَنْ يُعَمَّرَ وَاللَّهُ بَصِيرٌ

بِمَا يَعْمَلُونَ ﴿۹۸﴾

۹۸۔ کہ او ہزار سال تک جیندا رہے۔ سچ لے ہے جو اے عمر! انکوں پر میں نہیں رکھ سگدی اول عذاب کنیں۔ اللہ سیٹل جو او کریندن اول کول بڑھا کھڑے۔

﴿۹۸﴾

۹۸۔ اتوں اکھڑے جو (جیرھا شخص جبرئیل دادشمن۔ اوں تے بے شک تیڈے دل تے) (اے کتاب) اللہ دے حکم نال بہائی جو جیہی تصدیق کرنیدی، اوں کتاب دی جیہی پہلے کنیں بہائی پئی تے او ہدایت تے بشارت ڈیندی، منطی والیں کول۔

قُلْ مَنْ كَانَ عَدُوًّا لِجِبْرِيلَ فَإِنَّهُ نَزَّلَهُ عَلَى قَلْبِكَ بِإِذْنِ اللَّهِ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ وَهُدًى وَبُشْرًا لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿۹۹﴾

۹۹۔ جیرھا شخص اللہ داتے اوندے فرشتے داتے اوندے رسولیں داتے جبرئیل داتے میکائیل دادشمن تے بے شک اللہ سیٹل اسجھے کافرین دادشمن۔

مَنْ كَانَ عَدُوًّا لِلَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَرُسُلِهِ وَجِبْرِيلَ وَمِيكَالَ فَإِنَّ اللَّهَ عَدُوٌّ لِلْكَافِرِينَ ﴿۱۰۰﴾

۱۰۰۔ تے بے شک اساں تیلو کھلے کھلے نشان بہائی تے ایندا انکار سکھن نہ منن والیں دے سوا بیا کوئی نہیں کریندا۔
۱۰۱۔ کیا اے گندی ہال نہیں جو جبرئیل دی انہیں کوئی وعدہ کیتے تے انہیں وچرک ٹوڑے اوں کول سٹ گھتے۔ سچ لے ہے جو او منیدے نہیں۔

وَلَقَدْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ وَمَا يَكْفُرُ بِهَا إِلَّا الْفَاسِقُونَ ﴿۱۰۱﴾

أَوْ كَلِمَاتٍ عَلَهِدًا وَعَهْدًا أَبَدًا فَرِيقٌ مِنْهُمْ بَدَّلَ آلَتْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿۱۰۲﴾

۱۰۲۔ تے جبرئیل انہیں دو اللہ سیٹل لوں کوئی رسول آئے جیرھا انہیں دی اول تعلیم دی تصدیق کرنیدی جیہی انہیں کنیں ہے تے پچھیں جیکوں کتاب بونی گئی بہائی انہیں وچرک ٹوڑے اوں کتاب کول کنڈ کچھ سٹ گھتے، ایویں جیہی او چاندے نہیں۔

وَلَمَّا جَاءَهُمْ رَسُولٌ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ مُصَدِّقٌ لِمَا مَعَهُمْ نَبَأَ فَرِيقٌ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ كُتِبَ اللَّهُ وَرَاءَ ظُهُورِهِمْ كَانْتَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿۱۰۳﴾

۱۰۳۔ تے او یہودی انہیں شیطانیں دی انہیں گالیں تے چلے دے رہ گئیں جیرھے او حضرت سلیمان دی حکومت دے غلام کرنیدی ہن۔ سچی گال لے ہے جو کفر نہیں کیتا۔ حضرت سلیمان نے انہیں شیطانیں کفر کیتے او شیطان لوکیں کول بلو سکھیندے ہن۔ تے او اپنے خیال وچ اوں گال دی نقل پئے کرنیدی ہن جیہی بال وچ اللہ سیٹل باروت ماروت تے بہائی تے سچی گال لے ہے جو او کہیں کول کھنہ سکھیندے ہن جے تیں او بڑوہیں لے ناں آکھن با جو اساں تہا کول

وَاتَّبَعُوا مَا تَتْلُوا الشَّيَاطِينُ عَلَىٰ مُلْكٍ سَلِيمٍ ۚ وَمَا كَفَرَ سَلِيمُنَ وَلَكِنَّ الشَّيَاطِينَ كَفَرُوا يُعَلِّمُونَ النَّاسَ الْيَخْرَدَ وَمَا أُنْزِلَ عَلَى الْمَلَكَيْنِ بِبَابِلَ هَارُوتَ وَمَارُوتَ وَمَا يَعْلَمَانِ مِنْ أَحَدٍ حَتَّى يَقُولَا إِنَّمَا نَحْنُ فِتْنَةٌ فَلَا تَكْفُرْ فَيَتَعَلَّمُونَ مِنْهُمَا مَا يُفَرِّقُونَ بِهِ بَيْنَ الْمَرْءِ وَزَوْجِهِ وَمَا هُمْ بِضَآئِرِينَ

بِهِ مِنْ أَحَدٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَيَتَعَلَّمُونَ مَا يَضُرُّهُمْ
وَلَا يَنْفَعُهُمْ وَلَقَدْ عَلِمُوا لَمَنِ اشْتَرَاهُ مَا لَهُ فِي
الْآخِرَةِ مِنْ خَلَاقٍ ثُمَّ وَلَّيْتُمْ مَا شَرَوْا بِهِ أَنْفُسَهُمْ
لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿۱۰﴾

آزادوں کے پاس ایسے واسطے توں ساڈی گال دا انکار نہ کرتے او
لوک اتہیں دوناہیں کنیں اچھے (دا) سکھدے ہن جیندے نال
پسے تے زال وچ جھپڑا تھی ویندا با۔ تے اولہ دے حکم دے سوا
کہیں کوں دی تکلیف نہ پچیندے ہن۔ تے او بہری انجھاں گاہیں
سکھدے ہن جیڑیاں انہیں کوں گھانا ڈالین تے فائدہ نہ پچین۔
بے شک انہیں لوکیں کوں پتہ «جو جیڑی شے اول گھندے
پیتن۔ آخرت وچ اونڈ کوئی حصہ نہیں او بہوں گندہ» جیندے
وٹاندے وچ انہیں آپ کوں دیکھا ہوئے۔ ڈاڈھا چنگا با جے
او جان وچن با۔

وَلَوْ أَنَّهُمْ آمَنُوا وَاتَّقَوْا لَمَثُوبَةٌ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ خَيْرٌ
لَّوْكَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿۱۱﴾

۱۰۴۔ تے جے اولوگ من گھنن با تے اللہ کنیں ڈرن بار تے انہیں
کوں پتہ لگد وچے با (جو ایندا بدلہ اللہ سٹیں کنیں بہوں چنگا ہو
ڈاڈھا چنگا با جے او جان وچن با۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقُولُوا رَاعِنَا وَقُولُوا انظُرْنَا
وَأَسْمِعُوا وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿۱۲﴾

۱۰۵۔ اے منق والے لوک! اس رسول کوں «راعنا» نہ آکھیا کرو
«انظرنا» آکھیا کرو تے گال کوں (غور نال) سنیا کرو تے کافریں
واسطے عذاب ڈاڈھا تکلیف ڈیوٹ والا۔

مَا يَذُّوهُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَلَا الشَّارِكِينَ
أَنْ يُزَكَّ عَنْكُمْ مِنْ خَيْرٍ مِنْ رَبِّكُمْ وَاللَّهُ يَخْتَصُّ
بِرَحْمَتِهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿۱۳﴾

۱۰۶۔ اہل کتاب وچوں اولوگ جنہیں نیں منیا تے مشرک دی
نہیں چاہندے جو تہاڈے اتے اللہ سٹیں کنیں کوئی چنگی گال
لہوے۔ تے اللہ سٹیں اوں بندے کوں چنندے اپنی رحمت
کیتے جینکوں چاہندے۔ تے اللہ سٹیں وڈا فضل کرن والا۔

مَا نَسْخُ مِنْ آيَةٍ أَوْ نُنسِهَا فَأَنْتَ خَيْرٌ مِنْهَا أَوْ
مِثْلُهَا أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿۱۴﴾

۱۰۷۔ اسال کہیں نشان کوں نے منیدے یا بھلیدے جے تیں
اسال اوں کنیں چنگیاں یا اوہو جیہاں نشان نہ گھن آؤں۔ کیا تیکوں
نہیں پتہ جو بے شک اللہ سٹیں ہر چیز تے قادر۔

أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ لَهُ مَلَكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۖ وَ
مَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿۱۵﴾

۱۰۸۔ کیا تیکوں پتہ نہیں جو بے شک اللہ سٹیں واسطے جے آسمانیں
تے زمین دی حکومت تے اللہ سٹیں دے سوا تہاڈے واسطے نہ
کوئی سنگتی تے نہ امدادی۔

أَمْ تُرِيدُونَ أَنْ تَسْأَلُوا رَسُولَكُمْ كَمَا سَأَلِ مُوسَىٰ مِنْ

۱۰۹۔ کیا اسال چاہندے (جو اپنے رسول کنیں اوہو جیہاں گاہیں

قَبْلُ وَمَنْ يَتَّبِدَلِ الْكُفْرَ بِالْإِيمَانِ فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ
التَّسْبِيلِ ۝۱۰

پچھو جیویں یں کنیں پہلے حضرت موسیٰ کنیں بچھا گیاں ہن تے
یاور کھوجیر صا کفر کوں بدلیسی ایمان نال او سدھے رستے کنیں
جھلی پئے گئے۔

وَذَكِّرْهُمْ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَوْ يُرْذُونَكُمْ مِنْ بَعْدِ
إِيمَانِكُمْ كَفَارًا ۖ مِنْ عِنْدِ أَنْفُسِهِمْ
مَنْ بَعْدَ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْحَقُّ ۚ فَاعْفُوا وَاصْفَحُوا
حَتَّى يَأْتِيَ اللَّهُ بِأَمْرِهِ ۚ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝۱۱

۱۱۔ بہوں سارے چاہندن اہل کتاب وچوں اپنے دلیں دے
حد دی وجر نال جو تہاکوں حق کھل وچڑھ تے تہاڑے ایمان
دے بعد ول کافر بنا ڈیوں۔ تے لتاں انہیں کوں معاف کر ڈیوتے انہیں
کوں کچھ نہ اکھوجے تیں اللہ سئیں دا حکم نہ اونچے بے شک اللہ سئیں
برجیز تے قادر۔

وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَمَا تُقَدِّمُوا لِأَنْفُسِكُمْ
مِنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِنْدَ اللَّهِ ۚ إِنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ
بَصِيرٌ ۝۱۲

۱۲۔ نماز باجماعت تہاکے پڑھو تے زکوٰۃ ڈیو تے جو لتاں اپنے
واسطے اگوجھٹیسو نیکی تے چنگا نی لتاں اول کوں اللہ سئیں کنیں
موجود پیسور بے شک اللہ سئیں جو لتاں کریدے پڑا کھڑے
۱۳۔ تے انہیں اے آکھئے جو بہشت وچ کوئی داخل نہ تھیسے جسے
تیں او یہودی تے عیسائی نہ ہوسی اے انہیں دیاں خواہشاں توں
انہیں کوں آکھجے لتاں پسے تے دلیل گن آؤ۔

وَقَالُوا لَنْ يَدْخُلَ الْجَنَّةَ إِلَّا مَنْ كَانَ هُودًا أَوْ
نَصْرَانًى تِلْكَ أَمَانِيُّهُمْ قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ إِنْ
كُنْتُمْ صَادِقِينَ ۝۱۳

۱۳۔ سنو! جیرھا شخص اپنی ساری توجہ اللہ سئیں دے سپرد کر
ڈیوے تے نیک کم کرن والا ہووے تے اوندا بدلہ اوندے
رب کنیں۔ تے او نہ ڈرسن تے نہ مونجھے تھیں۔

۱۴۔ تے یہودی آبدن جو عیسائیں کنیں کوئی سچی تعلیم کاہنیں۔ تے
عیسائی آبدن جو یہودی کنیں کوئی سچی تعلیم کاہنیں تے او یکے بکا
کتاب پڑھدن۔ ایہو جہاں گاہیں اووی آبدے ہن جنہیں کوں
کوئی پتہ نہ ہا تے اللہ سئیں قیامت دے ڈینہر انہیں وچ جنہیں
گاہیں دا فیصلہ کر ڈیسی جنہیں وچ او اختلاف کریندن۔

وَقَالَتِ الْيَهُودُ لَيْسَتِ النَّصَارَى عَلَى شَيْءٍ وَقَالَتِ
النَّصَارَى لَيْسَتِ الْيَهُودُ عَلَى شَيْءٍ وَهُمْ يَتْلُونَ الْكِتَابَ
كَذَلِكَ قَالَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ مِثْلَ قَوْلِهِمْ قَالَهُ
يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ۝۱۴

۱۵۔ تے اول کنیں ڈرا عالم کون تھی سبگدے جیرھا منع کرے
اللہ سئیں دی مسیتیں کنیں جو انہیں دے وچ اللہ سئیں دانال گدھا
ونچے تے اول کوں برکڑن دے پچھو پئے گئے۔ انہیں کوں تے چاہی دا
پا جو اللہ سئیں دی مسیتیں وچ ڈر ڈر کرے پھن با انہیں واسطے

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ مَنَعَ مَسِيحَ اللَّهِ أَنْ يُذْكَرَ فِيهَا
اسْمُهُ وَسَعَى فِي خَرَابِهَا ۚ أُولَٰئِكَ مَا كَانَ لَهُمْ أَنْ
يَدْخُلُوهَا إِلَّا خَائِفِينَ ۚ لَهُمْ فِي الدُّنْيَا خِزْيٌ وَلَهُمْ

فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿۱۱۵﴾

وَلِلَّهِ الشَّرْقُ وَالْمَغْرِبُ فَأَيْنَمَا تُوَلُّوا فَثَمَّ وَجْهُهُ
اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿۱۱۶﴾

دنیا وچ وی ذلت تے آخرت وچ وڈا عذاب۔

۱۱۶۔ تے اللہ سٹیں کیتے ہن پروادھ تے پکا دھ ایں واسطے تہاں جنت
دی منکر سید اللہ سٹیں دی توجہ اڈا ہیں بے شک اللہ سٹیں وسعت
ڈیوٹ والا تے بہوں جائنٹ والا۔

وَقَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا سُبْحَنَهُ بَلْ لَّهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ كُلُّ لَهٗ قِنْتُونَ ﴿۱۱۷﴾

۱۱۷۔ تے انہیں اکھٹے جو اللہ سٹیں اپنا پتر بنا گدھے راہیں دی
لے گال ٹھیک نیں اللہ سٹیں تے پاک تے جی گال لے بے جو
کھڑن تے آسمانیں وچ سب کچھ اللہ سٹیں داہ تے ہر شے
اوندا اکھٹ میندی۔

بَدِيعُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَإِذَا قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا
يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿۱۱۸﴾

۱۱۸۔ تے اونویں سروں بناوٹ والا زمیں تے آسمان دا تے
جیڈاں او کہیں کم دافید کریدے تے صرف لے آہرے تھی وچ
اوپر تھی دیندی۔

وَقَالَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ لَوْلَا يُعْلِمُنَا اللَّهُ أَوْ تَأْتِينَا
آيَةٌ كَذَلِكَ قَالَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ مِثْلَ قَوْلِهِمْ
تَشَابَهَتْ قُرُوبُهُمْ قَدْ بَيَّنَّا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ ﴿۱۱۹﴾

۱۱۹۔ تے اولوک جبرے کچھ علم نیں جائدے آہن جو اللہ سٹیں
ساڈے نال کیوں نیں لیندا یا ساڈے کوئی نشان کیوں نیں لندا
ایہو جہاں گاہیں انہیں کنیں پہلے دی لوک کریدے ہن۔ انہیں
دے دل کج جہیں تھی گئے اسان ایجھے لوک کیتے جبرے یعین
رکھیندن نشانیاں کھول کھول کے ڈسا ڈتین۔

إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ بِالْحَقِّ بَشِيرًا وَنَذِيرًا وَلَا تُشْعِلْ عَنْ
أَصْحَابِ الْجَحِيمِ ﴿۱۲۰﴾

۱۲۰۔ اسان بے شک تیکوں سچائی نال بشارت ڈیوٹ والا تے
ڈراوٹ والا بنا کے پھیلے تے تیر کنیں دوزخیں دے متعلق کچھ نہ
بچھا ویسی۔

وَلَنْ تَرْضَىٰ عَنْكَ الْيَهُودُ وَلَا النَّصَارَىٰ حَتَّىٰ تَتَّبِعَ
مِلَّتَهُمْ قُلْ إِن هُدَىٰ اللَّهُ هُوَ الْهُدَىٰ وَلَئِنْ
اتَّبَعْتَ أَهْوَاءَهُمْ بَعْدَ الَّذِي جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ
مَا لَكَ مِنَ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿۱۲۱﴾

۱۲۱۔ یہودی تے عیسائی تیرڈے نال کڈا ہیں وی راضی تھی سن۔
جے تہیں انہیں بے مذہب دی پیروی نہ کریں۔ توں آکھ ڈے
جو بے شک اللہ سٹیں دی ہدایت اصل ہدایت ہے جے توں انہیں
دی خواہشات دی پیروی کریں ایندے بوجہ تیں کنیں علم آگئے تے
تیرڈاؤل اللہ سٹیں کنیں کوئی سبکتی تے امدادی نہ ہوسی۔

یٰۤاَیُّهَا
النَّبِیُّ

الَّذِينَ اتَّبَعَتْهُمْ إِلَٰهٌ يَتَّبِعُونَكَ حَتَّىٰ تُلَاقَوْهُ أُولَٰئِكَ
يُؤْمِنُونَ بِهِ وَمَنْ يَكْفُرْ بِهِ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿۱۲۲﴾

۱۲۲۔ او لوک جنہیں کوں اسان کتاب ڈتی ہے او اوندی پیروی تے پوری
پیروی کریندن۔ اوندے منق والے ایسے ہن تے جبرے ایسوں

نہیں منیدے اگھاٹا پاوٹ والرن۔

۱۳۳۔ اے بنی اسرائیل! اس میڈی اول نعمت کو یاد کرو جیڑی میں تہاڑے اتے کرچکیاں تے بے شک میں تہا کوں اول زمانے دے سارے لوکیں میں فضیلت بڑی بانی۔

۱۳۴۔ تے تہاں بڑو اوں بڑینہ کنیں جیڑاں کم نہ اوسی کوئی کہیں دے کچھ وی۔ انہیں کنیں نہ وماندر اگدعاویں تے نہ سفارش انہیں کوں کوئی فائدہ بڑیسی تے نہ انہیں دی کوئی مدد کیتی ویسی۔

۱۳۵۔ تے یاد کرو جیڑاں ابراہیمؑ کوں آزمایا اوندرے رب نے کچھ کالیں نال تے حضرت ابراہیمؑ نے انہیں کوں پورا کر دیا۔ ایندے بعد اللہ سٹیں اکھیا جو میں تیکوں لوکیں دا امام بنیڈاں۔ حضرت ابراہیمؑ نے عرض کیتی جو میڈے پالیں وچرو دی (رام) بنادیں اللہ سٹیں اکھیا بیٹیاں تے سہی پرغالیں کوں میڈے وعدے دا فائدہ نہ تھیس۔

۱۳۶۔ تے یاد کرو جیڑاں اس کہے کوں لوکیں دی دلاوا لکھا تھیوٹ دی تے امن دی جا بٹیا رتے انہیں کوں حکم دتا، جو بٹاؤ حضرت ابراہیمؑ دے کھڑے تھیوٹ دی جا کوں نماز پڑھن دی جا۔ تے اس حضرت ابراہیمؑ تے اسماعیلؑ کوں حکم دتا جو تہاں بڑوہیں میڈے گھر کوں طواف کرن تے اعکاف کرن تے رکوع تے سجدہ کرن والیں کیتے پاک وصاف رکھو۔

۱۳۷۔ تے جیڑاں ابراہیمؑ نے اکھیا ابراہیمؑ تے اس کوں امن والا شہر بنا تے روزی بڑے ایندے رہن والیں کوں پھیل دی جیرھے ایمان گھن آون اللہ سٹیں تے آخرت دے بڑینہ تے اللہ سٹیں اکھئے جیرھے نہیں منیدے انہیں کوں دی میں تھوڑا فائدہ پکیاں نے دل انہیں کوں مجبور کر کے گھن ویساں دوزخ دے عذاب دوتے انہیں دی رہن دی جا بہوں گندی۔

۱۳۸۔ تے یاد کرو جیڑاں ابراہیمؑ تے اسماعیلؑ ایں گھر دے ایرے لپے پئے کریندے بن تے انہیں دعا منگی جو اے سا بڑے رب سا بڑی

يٰۤاَيُّهَا اِسْرٰٓءِیْلُ اٰذْكُرُوْا نِعْمَتِیَ الَّتِیْ اَنْعَمْتُ عَلَیْكُمْ
وَ اِنِّیْ فَضَّلْتُكُمْ عَلَی الْعٰلَمِیْنَ ﴿۱۳۳﴾

وَ اتَّقُوا یَوْمًا لَا تَجْزِیْ نَفْسٌ عَنْ نَفْسٍ شَيْئًا وَ لَا یُقْبَلُ مِنْهَا عَدْلٌ وَ لَا تَنْفَعُهَا شَفَاعَةٌ وَ لَا هُمْ یُنصَرُوْنَ ﴿۱۳۴﴾

وَ اِذْ بٰنٰٓی اِبْرٰهٖمَ رُبَّہٗ بِکَلِمٰتٍ فَاَتَتْھُنَّ قَالَتْ اِنِّیْ جَاعِلُکَ لِلنَّاسِ اِمٰمًا قَالْ وَ مِنْ ذُرِّیَّتِیْ قَالْ لَا یَنَالُ عٰہِدِی الظَّٰلِمِیْنَ ﴿۱۳۵﴾

وَ اِذْ جَعَلْنَا الْاَبِیْتَ مَثَابَةً لِّلنَّاسِ وَاٰمَنًا وَ اتَّخَذُوا مِنْ مَّقَامِ اِبْرٰهٖمَ مُصَلًّیً وَ عٰہِدًا اِلَیْ اِبْرٰهٖمَ وَ اِسْمٰعِیْلَ اَنْ طَهِّرَا بَیْتِیَ لِلطَّٰٓئِفِیْنَ وَ الْوٰكِفِیْنَ وَ الرَّکْعِ السَّجُوْدِ ﴿۱۳۶﴾

وَ اِذْ قَالَ اِبْرٰهٖمُ رَبِّ اجْعَلْ هٰذَا بَلَدًا اٰمِنًا وَ اٰرَٔیْ اَہْلَہٗ مِنَ الشَّرِّ مَنْ اٰمَنَ مِنْھُمْ بِاللّٰہِ وَ الْیَوْمِ الْاٰخِرِ قَالْ وَ مَنْ کَفَرَ فَاَمَتُّہٗ قَلِیْلًا تَمَّ اضْطَرَّۃً اِلَیْ عَدَآءِ النَّارِ وَ یُسُّ الْمَصِیْرِ ﴿۱۳۷﴾

وَ اِذْ یَرْفَعُ اِبْرٰهٖمُ الْقَوَاعِدَ مِنَ الْبَیْتِ وَ اِسْمٰعِیْلُ رَبَّنَا تَقَبَّلْ مِنَّا اِنَّکَ اَنْتَ السَّمِیْعُ

الْعَلَمِ ۝

رَبَّنَا وَاجْعَلْنَا مُسْلِمِينَ لَكَ وَمِنْ ذُرِّيَّتِنَا أُمَّةً
مُّسْلِمَةً لَكَ وَأَرِنَا مَنَاسِكَنَا وَتُبْ عَلَيْنَا إِنَّكَ أَنْتَ
التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ۝

خدمت قبول کر۔ بے شک توں بہوں سُنتی والا تے جاشن والا ایں۔
۱۲۹۔ اے ساڈے رب اساں ڈوناہیں کوں اپنا تابعدار بنائے تے پاوی
اولاد کوں وی اپنا تابعدار ٹول بنائے ساکوں عبادت دے طریقے
ڈس تے توں رحمت نال توجہ کر ساڈے اتے۔ بے شک توں
میں رحمت نال توجہ کرن والا تے مہربان ہویں۔

رَبَّنَا وَابْعَثْ فِيهِمْ رَسُولًا مِنْهُمْ يَتْلُو عَلَيْهِمْ
آيَاتِكَ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَيُزَكِّيهِمْ ۝
إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ۝

۱۳۰۔ اے ساڈے رب توں انہیں دو پٹھ بک ایجھا رسول جیوا انہیں
کوں تیل پیاں آیتاں پڑھ کے ٹاوسے تے کتاب تے حکمت سکھاوے
تے انہیں کوں پاک کرے۔ بے شک توں غالب تے بہوں سیانا
ایں۔

وَمَنْ يَرْغَبْ عَنْ مِلَّةِ إِبْرَاهِيمَ إِلَّا مَنْ سَفِهَ نَفْسَهُ
وَلَقَدْ اصْطَفَيْنَاهُ فِي الدُّنْيَا وَرَأَيْنَاهُ فِي الْآخِرَةِ
لِمَنِ الصَّالِحِينَ ۝
إِذْ قَالَ لَهُ رَبُّهُ أَسْلِمْ قَالَ أَسْلَمْتُ لِرَبِّ
الْعَالَمِينَ ۝

۱۳۱۔ تے کون منہ پھر بگدے ابراہیم دے مذہب کنیں سوائے اوں
شخص دے جیوا اپنے آپ کوں ہلک کر چکے۔ تے اساں بے شک
اوکوہ دنیا وچ چن گدے تے بے شک او آخرت وچ نکیں وچ گزریں
۱۳۲۔ جیڈاں اوں دے رب اوکوں اکھیا جیوا توں میڈا تابعدار بنی۔ تے
دبراہیم جواب دتا، میں اوں دے تابعدار بنی چکیاں جیوا سارے جہاں
دیا پالنی والا ہوں۔

وَوَضَّيْ بِهَا إِبْرَاهِيمُ بَنِيهِ وَيَعْقُوبُ
يُنَبِّئُ إِنَّ اللَّهَ اخْتَفَىٰ لَكُمْ الَّذِينَ فَلَا تَمُوتُونَ إِلَّا وَأَنْتُمْ
مُسْلِمُونَ ۝

۱۳۳۔ تے ابراہیم نے یعقوب نے اپنے پتریں کوں وصیت کیتی تے
اکھیا، اے میڈے پتر بے شک اللہ سیٹیں تہاڈے واسطے اے
دین چوچ گدے۔ ایں واسطے تہاں مراہے تابعدار بن گدے۔

أَمْ كُنْتُمْ شُهَدَاءَ إِذْ حَضَرَ يَعْقُوبَ الْمَوْتُ إِذْ قَالَ
لِبَنِيهِ مَا تَعْبُدُونَ مِنْ بَعْدِي قَالُوا نَعْبُدُ إِلَهَكَ
وَالِلَّهِ آبَائِكَ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ إِلَهًُا وَاحِدًا ۝
وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ ۝

۱۳۴۔ کیا تہاں اوں ویلے باوے پئے جیڈاں وقت کئے یعقوب
دی موت دا تے جیوے ویلے اوں اپنے پتریں کوں اکھیا جیوا تہاں
کیندی عبادت کر لیں میڈے بعد۔ تے انہیں جواب دتا جیوا اساں
عبادت کر لیں تیلے خدا تے تیلے جیوڈا ڈے ابراہیم تے
اسماعیل تے اسحاق دے ہک خدا دی۔ تے اساں اوہیں دے
تابعدار رہسوں۔

يٰۤاَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا قَدْ خَلَقْنَا لَكُمْ مَا كَسَبْتُمْ
وَلَكُمْ مِمَّا كَسَبْتُمْ وَلَا تَسْأَلُونَنَا عَمَّا كَانُوا

۱۳۵۔ اے لو جاعت جیو (اپنا زمانہ پورا کر کے) مریجی۔ انہیں
واسطے ہے جو انہیں کیتے تے تہاڈے واسطے ہے جو تہاں کیتے۔

يَعْمَلُونَ ﴿۱۳۷﴾

وَقَالُوا كُونُوا هُودًا أَوْ نَصَارَى تَهْتَدُوا قُلْ بَلْ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿۱۳۸﴾

تے جو کچھ اوکریں دے بن تساں کنیں نہ پچھاویں۔

۱۳۷۔ تے او اے دی آبدے بن جو تساں یہودی تے عیسائی بٹن دچوتے تساں سدھے رستے تے آویسوتے توں انہیں کوں آکھ جو یحییٰ گال لے ہے جو اول ابراہیم داندہب منو جیرھا بک خدا دامنٹ والا ہاتے او مشرکین دچہ نہ با۔

۱۳۸۔ تساں آکھو جو اساں اللہ سٹیں کوں منیدے میں نے اونکوں دی منیدے میں جو ساڈو تھے۔ تے جیرھا ابراہیم نے اسماعیل تے اسحاق تے یعقوب تے رانہیں دی اولادیں اُتے تھے۔ تے جو موسیٰ تے عیسیٰ تے ہے نبیں کوں اللہ سٹیں کنیں دتا گئے۔ اساں سادیں کوں منیدے ہیں نے اساں انہیں دچ کوئی فرق نئے کریں دے تے اساں اللہ سٹیں دے تابعدار ہیں۔

قُولُوا آمَنَّا بِاللّٰهِ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْنَا وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْنَا مِنْ رَبِّهِمْ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْإِسْبَاطِ وَمَا أُوتِيَ مُوسَىٰ وَعِيسَىٰ وَمَا أُوتِيَ الْبَنِيُّونَ مِنْ رَبِّهِمْ لَا تَفَرِّقْ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ ۖ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ ﴿۱۳۹﴾

۱۳۹۔ تے جو تہاڈے آلی کارمن گھنن تے دل او سدھے رستے تے آگئے۔ جے او پھر دچن تے او دل بھڑن تے تلے کھڑن تے دل اللہ سٹیں انہیں کوں درمیر۔ تے اللہ سٹیں بہوں سٹن والا تے جائن والا۔

فَإِنْ آمَنُوا بِنِصْلِ مَا آمَنْتُمْ بِهِ فَقَدْ اهْتَدَوْا وَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا هُمْ فِي شِقَاقٍ فَسَيَكْفِيكَهُمُ اللّٰهُ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿۱۴۰﴾

۱۴۰۔ اللہ دارنگ چڑھاؤ تے اللہ سٹیں دے رنگ کنیں پیا کیرھا چنگال رنگ تے اساں اوندی عبادت کرن والے ہیں۔

صِبْغَةَ اللّٰهِ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ اللّٰهِ صِبْغَةً ۚ وَنَحْنُ لَهُ عَابِدُونَ ﴿۱۴۱﴾ قُلْ اتَّخَذْتُنَا فِي اللّٰهِ وَهُوَ رَبُّنَا وَرَبُّكُمْ دَلِيلًا أَعْمَالُنَا وَلَكُمْ أَعْمَالُكُمْ ۖ وَنَحْنُ لَهُ مُخْلِصُونَ ﴿۱۴۲﴾

۱۴۱۔ تو انہیں کوں آکھ کیا تساں اللہ سٹیں دے متعلق بھڑ دے عیسیٰ گال لے ہے جو او ساڈا دی رب تے تہاڈا دی رب۔ ساڈے عمل ساڈے نال تے تہاڈے عمل تہاڈے نال تے اساں اصل تے سچے تابعدار ہیں۔

أَمْ يَقُولُونَ إِنَّا إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْإِسْبَاطِ كَانُوا هُودًا أَوْ نَصَارَى قُلْ مَا أَعْلَمُ أَمْرَ اللّٰهِ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ كَتَمَ شَهَادَةً عِنْدَهُ مِنَ اللّٰهِ وَمَا اللّٰهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿۱۴۳﴾

۱۴۲۔ اے اہل کتاب! کیا تساں لے آبدے عیسیٰ جو بے شک ابراہیم تے اسماعیل تے اسحاق تے یعقوب تے انہیں دی اولاد یہودی یا عیسائی بن توں انہیں کوں آکھ ڈے جو تساں زیادہ جائدے عیسیٰ اللہ سٹیں اول کنیں دوتا ظالم کون تمی سجدے جیرھا دی گواہی کوں لکا دے جیرمی اوندا اللہ سٹیں دلوا آئی تے اللہ سٹیں جو تساں کریں دے عیسیٰ جیر نہیں۔

تِلْكَ آيَةٌ قَدْ خَلَتْ لَهَا مَا كَسَبَتْ وَ لَكُمْ مَا كَسَبْتُمْ وَلَا تُسْأَلُونَ عَنْهَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۱۶﴾

۱۶

۱۶۔ اے اوجاع و جرمی اپنا زمانہ پورا کر کے امر گئی۔ جو انہیں کیتے او انہیں کیتے ہے۔ جو تساں کیتے او تہا بے کیتے ہے تے جو کچھ او کھریدے رہ گئیں او ندے متعلق تساں کئیں نہ پچھا و لسی۔

سَيَقُولُ السُّفَهَاءُ مِنَ النَّاسِ مَا وَلَهُمْ عَن قِبَلِهِمُ الَّذِينَ كَانُوا عَلَيْهِمْ قُلْ لِلَّهِ الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿۱۷﴾

۱۷

۱۷۔ لوکس و چرن گاہے لوک لے مژور اکھن جو انہیں (مسلمان) کوں پہلے قبلے کئیں کیر ہی شے پھیرے۔ توں اکھڑے جو لوادھ تے پچا دھ اللہ سیں داہ جنیکوں چا بندے سدھا رستہ دکھاندے۔

وَكَذَلِكَ جَعَلْنَاكُمْ أُمَّةً وَسَطًا لِتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ وَيَكُونَ الرَّسُولُ عَلَيْكُمْ شَهِيدًا وَمَا جَعَلْنَا الْقِبْلَةَ الَّتِي كُنْتَ عَلَيْهَا إِلَّا لِنَعْلَمَ مَنْ يَتَّبِعُ الرَّسُولَ مِمَّنْ يَنْقَلِبُ عَلَى عَقْبَيْهِ وَإِنْ كَانَتْ لَكَبِيرَةً إِلَّا عَلَى الَّذِينَ هَدَى اللَّهُ وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُضِيعَ إِيمَانَكُمْ إِنَّ اللَّهَ بِالنَّاسِ لَكَرِيمٌ ﴿۱۸﴾

۱۸

۱۸۔ اے مسلمانو! تے اساں تہا کوں ایویں ساریں کئیں چکی امت بٹلے جو تساں لوکس تے مخران ہن و پنجو تے رسول تہا بے اتے مخران ہن و پنجے۔ اساں اوں قبلے کوں جیندے اتے توں پیسہ ہاویں ایں واسطے بٹایا ہا جو اساں اوں کوں جیرھا رسول دی پروی کرئیسے اوں کئیں جیرھا کھرئیں تے پھر ویدے سے نکھر دیویں۔ تے جنیکوں اللہ سیں سدھا رستہ دکھا دے او ندے سوا بڑھیں کیتے گال بہوں ادھی تے اللہ سیں تہا بے ایمان کوں نہ وئجیسی۔ تے بے شک اللہ سیں لوکس تے بہوں مہربان تے ول ول رم کوں والا۔

قَدْ نَرَى تَقَلُّبَ وَجْهِكَ فِي السَّمَاءِ فَلَنُوَلِّيَنَّكَ قِبْلَةً تَرْضَاهَا فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَحَيْثُ مَا كُنْتُمْ فَوَلُّوا وُجُوهَكُمْ شَطْرَهُ وَإِنْ الْأَبْدُنُ أَوتُوا إِلَيْكُمُ الْكِتَابَ لِيعْلَمُونَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا يَعْمَلُونَ ﴿۱۹﴾

۱۹

۱۹۔ اساں تیر دی توجہ ول آسمان دو پھر دی ڈہرے پئے ہن تے اساں تیکوں مژور اوں قبلے دو پھر دیسوں جیرھا جنیکوں چرگا بگدے تے توں پھر گن اپنا منہ مسجد حرام دو۔ تے اے مسلمانو! تساں جتھاں وی ہوو تساں اپنے منہ او اہیں پھر گھنوتے بے شک جنہیں لوکس کوں کتاب بڑی گئی او جائدن جو اے انہیں لے رب کئیں سچا مکرم۔ تے جو کچھ کرئیدے پئیں اوں کئیں اللہ سیں غافل نہیں۔

وَلَيِّنَ آيَاتِ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ بِحُجَّتِ آيَةٍ مَا يَتَّبِعُوا قِبْلَتَكَ وَمَا أَنْتَ بِتَارِيعٍ قِبَلَتِهِمْ وَمَا بَعْضُهُمْ بِتَارِيعٍ قِبَلَةَ بَعْضٍ وَلَيِّنَ آيَاتَهُمْ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ إِنَّكَ إِذَا لَمِنَ الظَّالِمِينَ ﴿۲۰﴾

۲۰

۲۰۔ اتے توں جہاں ویں لوکس دو جنہیں کوں کتاب بڑی گئی ہر قسم دا نشان دی گن آویں ول وی او تیر بے قبلے دی پروی نہ کرئیں تے نہ توں انہیں دے قبلے دی پروی کر سگدن تے نہ بک لولہ پے دے قبلے دی پروی کرئیدے۔ جے توں علم آوے دے بگدا انہیں دی خواہش دی پروی کرئیں تے بے شک توں دی غالیں وچوں

تھی ولسیں۔

۱۴۷۔ اسان جنہیں کون کتاب بڑی ۱۱ اوایں سچائی کول الویں
سچانڈن جیویں اپنے پتریں کول سچانڈن تے بے شک انہیں وچو
بک اولہ جان بچھ کے سچ کول لکیندے۔

۱۴۸۔ اے سچ تیبے رب کنیں ہے توں شک کرن والیں
وچو نہ تھی۔

۱۴۹۔ ہر کہیں دا بک نہ بک مقصد ہوندے (جیکوں پورا کر کے ا
بھجولگ دیندے۔) تاں چگیں کیں وچ بک بڈو جے کنیں اگودھو۔
تساں جتھاں دی ہوسوالہ سنیں تہا کول کٹھا کر کے گھن اوسی بے
شک اللہ سنیں ہر چیز تے قادر۔

۱۵۰۔ توں جیرمی جاکنیں دی نکلیں توں اپنا منہ مسجد حرام دو پھر
گھن تے بے شک اے تیبے رب دا حکم۔ تے تاں جو کچھ
کریندے اللہ سنیں اوں کنیں غافل نہیں۔

۱۵۱۔ توں جیرمی جاکنیں دی نکلیں اپنا منہ مسجد حرام دو پھر گھن تے
تساں دی جتھاں وی بروو اپنے منہ مسجد حرام دو پھر گھنو۔ تاں جو
سوائے انہیں لوکس دے جنہیں انہیں لوکس وچ ظلم کیتے ہے لوک
تہا بڈے اتے الزام نال لگن۔ تے تاں انہیں کنیں نہ بڈو تے میں
کنیں بڈو تاں جو میں تہا بڈے اتے اپنی نعت پوری کر ڈیواں تے
تاں جو تاں سدھا رستہ بڈیکھ گھنو۔

۱۵۲۔ اویں اسان تہا بڈے وچ تہا بڈو بک رسول بٹا کے بیٹھے جیرھا
تہا کول ساڈیاں آیتاں پڑھ کے سٹاوسے تے تہا کول پاک کرے
تے تہا کول کتاب تے سٹپ سکھاوے تے او کچھ سکھاوے جو
تساں نہ جانڈے ماوے۔

۱۵۳۔ تے تاں میوں یاد کرو تے میں تہا کول یاد رکھیاں تاں
میڈا شکر کرو تے میڈی ناشکری نہ کرو۔

۱۵۴۔ اے منوں والو! تاں صبر تے دعا نال اللہ سنیں کنیں مدد منگو۔

الَّذِينَ آمَنُوا بِالْكِتَابِ يَعْرِفُونَهُ كَمَا يَعْرِفُونَ آبْنَاءَهُمْ
وَلَا تَرْفِقُوا مِنْهُمْ لِكَلِمَةٍ الْحَقِّ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿۱۴۷﴾

الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُسْتَرِينَ ﴿۱۴۸﴾

وَلِكُلِّ وَجْهَةٌ لَّهُ مَوْلَانَا فَاسْتَبِقُوا الْخَيْرَاتِ ۚ أَيْنَ مَا تَكُونُوا يَأْتِ بِكُمْ اللَّهُ جَنَاجِلًا إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿۱۴۹﴾

وَمِنْ حَيْثُ خَرَجْتَ قَوْلٍ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ
الْحَرَامِ وَإِنَّهُ لَلْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ
عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿۱۵۰﴾

وَمِنْ حَيْثُ خَرَجْتَ قَوْلٍ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ
الْحَرَامِ وَحَيْثُ مَا كُنْتُمْ فَوَلُّوا وُجُوهَكُمْ شَطْرَهُ
رَبَّنَا لَا يَكُنْ لِلنَّاسِ عَلَيْكُمْ حُجَّةٌ إِلَّا الَّذِينَ ظَلَمُوا
مِنْهُمْ فَلَا تَخْشَوْهُمْ وَاخْشَوْنِي ۚ وَلَا تَحْمِلْ غِمَّتِي
عَلَيْكُمْ وَلَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿۱۵۱﴾

كَمَا أَرْسَلْنَا فِيكُمْ رَسُولًا مِّنكُمْ يَتْلُو عَلَيْكُمْ آيَاتِنَا
وَيُزَكِّيْكُمْ وَيُعَلِّمُكُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَيُعَلِّمُكُمُ
مَا لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ ﴿۱۵۲﴾

فَاذْكُرُونِي أَذْكُرْكُمْ وَاشْكُرُوا لِي وَلَا
تَكْفُرُونِ ﴿۱۵۳﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ إِنَّ

اللَّهُ مَعَ الصَّابِرِينَ ﴿۵۷﴾

وَلَا تَقُولُوا لِمَنْ يُقْتَلُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَاتٌ بَلْ أَحْيَاءٌ وَلَكِنْ لَا تَشْعُرُونَ ﴿۵۸﴾

بے شک اللہ سب سے صبر کرنے والیوں کے ساتھ ہے۔

۱۵۵۔ تے جبرے لوک اللہ سب سے رستے وچ مرج ویندن
انہیں کوں مردہ نہ اکھو سچ اے ہے جو اوجیندن تے لتاں
سمجھدے توں سے۔

وَلَيَبْلُوَنَّكُمْ بَشِيرٌ مِّنَ الْخَوْفِ وَالْجُوعِ وَنَقْصٍ مِّنَ الْأَمْوَالِ وَالْأَنْفُسِ وَالثَّمَرَاتِ وَبَشِّرِ الصَّابِرِينَ ﴿۵۹﴾

۱۵۶۔ اساں تہا کوں ضرور از میسون بھرتے کبھ تے مال تے
جان تے میوں کوں گھٹا دیون نال تے صبر کرن والیوں کوں بشارت
بھرتے ہون۔

الَّذِينَ إِذَا أَصَابَتْهُمْ مُصِيبَةٌ قَالُوا إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ ﴿۶۰﴾

۱۵۷۔ جہاں انہیں تے کوئی مصیبت بندی تے اوہ دن بے شک
اساں اللہ سب سے دے کیتے ہیں تے اساں بے شک ہوند واپس آؤں۔

أُولَٰئِكَ عَلَيْهِمْ صَلَواتٌ مِّن رَّبِّهِمْ وَرَحْمَةٌ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُهْتَدُونَ ﴿۶۱﴾

۱۵۸۔ ایسے اولوکن جنہیں تے انہیں دے رب کیں برکتاں تے
رحمتاں ہن تے ایسے لوکن جبرے سدھے رستے تے چلے
پڑن۔

إِنَّ الصَّفَا وَالْمَرْوَةَ مِن شَعَائِرِ اللَّهِ فَمَنْ حَجَّ الْبَيْتَ أَوِ اعْتَمَرَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِ أَن يَطَّوَّفَ بِهِمَا وَمَن تَطَوَّعَ خَيْرًا فَإِنَّ اللَّهَ شَاكِرٌ عَلِيمٌ ﴿۶۲﴾

۱۵۹۔ بے شک صفاتے مردہ اللہ سب سے دی نشانیاں وچ ہن تے
جبرہا بیت اللہ دا حج کرے یا عمرہ کرے اوں دے اتے کوئی
گناہ نہیں جو او انہیں بڑناہیں پہاڑیں دے درمیان کھاکھاکھا
ٹرے۔ جبرہا شخص اپنی خوشی نال کوئی پیچھا کم کرے تے
بے شک اللہ سب سے بڑا قدر کرن والا تے بہوں جانن والا۔

إِنَّ الَّذِينَ يَكْتُمُونَ مَا أَنزَلْنَا مِنَ الْبَيِّنَاتِ وَالْهُدَىٰ مِن بَعْدِ مَا بَيَّنَّاهُ لِلنَّاسِ فِي الْكِتَابِ أُولَٰئِكَ يَلْعَنُهُمُ اللَّهُ وَيَلْعَنُهُمُ اللَّعُنُونَ ﴿۶۳﴾

۱۶۰۔ تے بے شک اولوکن جبرے لکیندن جبرہی اساں کھلے کھلے نشان
تے ہدایت ہمانی۔ بعد ایندے جو اساں لوکس واسطے ایس کتاب
وچ کھول کے تعلیم بیان کر دی۔ انہیں لوکس تے اللہ سب سے دی لعنت
تے لعنت کرن والیوں دی وی لعنت۔

إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا وَأَصْلَحُوا وَبَيَّنَّا فَاُولَٰئِكَ أَتُوبُ عَلَيْهِمْ وَأَنَا التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿۶۴﴾

۱۶۱۔ سوائے انہیں لوکس دے جبرے تو بہر گھمن تے اپنے آپ
کوں ٹھیک کر گھمن تے خدا دے حکم لوکس کوں کھول کے ڈس تے اپنے
لوکس تے میں اپنی رحمت نال توجہ کر لیاں تے میں بہوں رحمت نال
توجہ کرن والا تے مہربان ہاں۔

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَمَاتُوا وَهُمْ كُفَّارًا أُولَٰئِكَ

۱۶۲۔ بے شک اولوکن جنہیں نہیں نیٹیاں تے نہ منہ دی حالت وچ

عَلَيْهِمْ لَعْنَةُ اللَّهِ وَالْمَلَائِكَةُ وَالنَّاسُ أَجْمَعِينَ ﴿۱۶۱﴾
مرگیں۔ ایسے لوگ جنہیں تیں اللہ سب سے فرشتے دی تے
سارے لوگس دی لعنت۔

خُلِدِينَ فِيهَا لَا يَخَفُ عَنْهُمْ الْعَذَابُ وَلَا هُمْ يَنْظُرُونَ ﴿۱۶۲﴾
۱۶۲۔ اوندے وچ بہوں دیر پئے رہسن۔ عذاب انہیں کنیں ہوا
نہ تھیس تے نہ انہیں کوں دھی پسی۔

وَاللَّهُمُّ إِلَهُ وَاحِدٌ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ ﴿۱۶۳﴾
۱۶۳۔ تہا بڑا معبود کبود تے بیا کوئی معبود نہیں سوائے اوندے جیہا
بن سکے بڑیوں والا تے بہوں مہربان۔

إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالاختلافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَالْفُلْكِ الَّتِي تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِمَا يَنْفَعُ النَّاسَ وَمَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ مَّاءٍ فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَبَثَّ فِيهَا مِنْ كُلِّ دَابَّةٍ وَتَصْرِيفِ الرِّيحِ وَالسَّحَابِ الْمُسَخَّرِ بَيْنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿۱۶۴﴾
۱۶۴۔ بے شک آسمانیں تے زمین دے پیدا تھیں وچ تے رات تے
ڈینہر دے گود کچھ اکون وچ تے انہیں پٹریں وچ جیہاں سمندر
وچ چلین تے لوگس کوں فائدہ پچھن تے اوں پانی وچ جیہاں اللہ
جھڑکنیں دسدے تے برقی ہوئی زمین کوں وسوں کریدے تے
اوندے وچ ہر قسم دے جانور کھڑا وچ تے ہواواں چلا وچ
وچ تے جھڑکوں آسمان تے زمین دے وچکار خدمت تے لا وچ
وچ اوں قوم واسطے جیہاں عقل نال کم گھندی کئی قسم دے
نشان ہن۔

وَمِنَ النَّاسِ مَن يَتَّخِذُ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَندَادًا يُحِبُّونَهُمْ كَحُبِّ اللَّهِ وَالَّذِينَ آمَنُوا أَشَدُّ حُبًّا لِلَّهِ وَلَوْ يَرَى الَّذِينَ ظَلَمُوا إِذْ يَرُونَ الْعَذَابَ لَا أَنَّهُمْ قُوَّةَ اللَّهِ جَمِيعًا ﴿۱۶۵﴾
۱۶۵۔ لوگس وچ کچھ لوگ اللہ سب سے سوا اوندے شریک بنا
گھندن تے انہیں نال اوں پیار کریندن جیوں اللہ سب سے کوں پیار
کریدے تے جیہے لوگ منیندن او اللہ سب سے نال ایں کنیں بہوں
زیادہ محبت کریندن۔ تے جے اولوگ جیہے علم کریندن اول عذاب
کوں بڑیکھ گھنن ہا (اوندے آون کنیں پہلے) تے انہیں کوں پتہ بگ
ونچے ہا جیہے شک ساری طاقت اللہ سب سے دی تے بے شک
اللہ سب سے بڑا عذاب بڑیوں والا۔

إِذْ تَبَرَأَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا مِنَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا وَأَوَّلُوا الْعَذَابَ وَتَقَطَّعَتْ بِهِمُ الْأَسْبَابُ ﴿۱۶۶﴾
۱۶۶۔ تے جیہاں لوگ جنہیں دا اکھٹن منیا ویندے انہیں کوں کنیں
جیہے اکھٹن منیندن نکھر دین تے او عذاب دی بڑیکھ گھنن
تے انہیں واسطے سارے رستے بند تھی دین۔

وَقَالَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا لَوْ أَنَّا كُنَّا كَوْنًا فَتَنَّا بَرَاءَتَهُمْ كَمَا تَبَرَّأُوا مِنَّا كَذَلِكَ يَرِيهِمُ اللَّهُ أَعْمَالَهُمْ حَسَرَاتٍ
۱۶۸۔ تے جیہے لوگ (وڈے کافرن دا) اکھٹن منیندن او اکھٹن
جے ساکوں دنیا دو ولا پھنن ہا تے اسان دی انہیں کنیں یوں نکھر

عَلَيْهِمْ وَمَا هُمْ بِخَارِجِينَ مِنَ النَّارِ ۝

۱۶۸۔ ونجول باجیوں لے آج اسان کنیں نکھر دے پئیں۔ ایویں اللہ سیس
انہیں کوں انہیں دے اعمال دا نتیجہ ڈھکیسی جو کچھ حسرتاں ہوسن (بس)
تے اوایں بھائیں نکل نیں سگدے۔

يَا أَيُّهَا النَّاسُ كُلُوا مِمَّا فِي الْأَرْضِ حَلَالًا طَيِّبًا وَلَا
تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ ۝
إِنَّمَا يَأْمُرُكُمْ بِالسُّوءِ وَالْفَحْشَاءِ وَإِنْ تَقُولُوا عَلَى
اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ۝

۱۶۹۔ اے لوگو! کھاؤ کھاؤ حلال پاکیزہ چیزیں زمین وچ ہن تے
شیطان مے قدیں تے نہ رو بے شک او تہاڈا کھلا کھلا دشمن۔
۱۷۰۔ او تہا کوں صرف برائی دا حکم دیندے تے بے حیائی دا تے اے
وی آبدے خبر تاں اللہ سیس دے خلاف او کچھ کھو جیندا تہا کوں پتہ
کاہ نیں۔

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ اتَّبِعُوا مَا أَنْزَلَ اللَّهُ قَالُوا بَلْ
نَتَّبِعُ مَا أَفْقَيْنَا عَلَيْهِ آبَاءَنَا أَوْ لَوْ كَانَ آبَاؤُهُمْ
لَا يَعْقِلُونَ شَيْئًا وَلَا يَهْتَدُونَ ۝

۱۷۱۔ تے جڈاں انہیں کوں اکھیندے جو پیروی کرو تاں اوندی جو
اللہ سیس ہائے تے او آبدن جو اسان اوں گال دی پیروی کریں
جیندے اتے ساڈے پیو جڈاں بے عقل کریندے ہن۔ بھانویں انہیں
دے پیو جڈاں بے کوں فراوی عقل کاہ نہ بانی تے او سدھے رستے تے
نہ ہن۔

وَمَثَلُ الَّذِينَ كَفَرُوا كَمَثَلِ الَّذِي يَنْفِقُ بِمَا لَا يَسْمَعُ
إِلَّا دُعَاءٌ وَنِدَاءٌ صُمُّ بَكْرٌ عَنْهُ فَهُمْ لَا
يَعْقِلُونَ ۝

۱۷۲۔ اولوک جیرھے نیں منیرے اوں آدمی جہیں ہن جیرھا اوں چیز
کوں سبمہریندے جیرھی سن نیں سبگدی سوائے پر ڈپوتے سبکے
ہوڑے گونگے تے اندھے ہن تے او گال کوں سمجھندے نیں۔
۱۷۳۔ اے ایمان والو! تاں کھاؤ پاک شہیں جیریاں اسان
تہا کوں ڈتین تے اللہ سیس دا شکر کرو جے تاں اوہی دی
عبادت کریندے جو۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُلُوا مِن طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ
وَأَشْكُرُوا لِلَّهِ إِنْ كُنْتُمْ رِيبًا تَعْبُدُونَ ۝

۱۷۴۔ اے بے شک تہاڈے اتے حرام مراد تے رت تے جٹھے دا
گوشت تے ہر اونٹے جیرھی اللہ سیس دے سواہے دے ناں تے
کھلی گئی ہو دے۔ ہلجے کوئی مجبور بھی دجے اوندی خواہش وی نہ ہرے
تے نہ او مدکنیں ددھے اوں دے اتے کوئی گناہ نیں بے شک اللہ سیس
بہوں بخش دالائے مہربان۔

إِنَّمَا حَرَّمَ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةَ وَالدَّمَ وَلَحْمَ الْخَيْزُرِ
وَمَا أُهْلَ بِهِ لِغَيْرِ اللَّهِ فَمَنْ اضْطُرَّ غَيْرَ بَآئِعٍ وَ
لَا عَادٍ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ۝

۱۷۵۔ بے شک اولوک جیرھے لکیندن کتاب دے اول حصے
کوں جیرھا اللہ سیس ہائے تے او ادھوں تھوڑے مل نال وچ

إِنَّ الَّذِينَ يَكْتُمُونَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ الْكِتَابِ وَ
يَشْتُرُونَ بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا أُولَٰئِكَ مَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ

إِلَّا النَّارَ وَلَا يَكُونُ لَهُمْ فِيهَا نِعْمَةٌ وَلَا يَصْطَلِحُونَ فِيهَا
وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿۵﴾

ڈیندن اولوک الیوس بن جواپٹے ڈھڑھیں وچ بھاپے گھندن
تے قیامت دے ڈینہہ السٹیں انہیں نال ایسی تے نہ انہیں کول
پاک کرلیس۔ تے انہیں واسطے عذاب ڈکھ ڈیون والا۔
۱۷۶۔ ایجھے لوکن جیرے ہدایت دے وٹاندرے وچ گمراہی گھندن
تے بخش دے وٹاندرے وچ عذاب گھندن۔ بھاتے
انہیں داصر وڈی کال۔

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ اسْتَرَوْا الصَّلَاةَ بِأَهْذَىٰ وَالْعَذَابُ
بِالْغَفْرِۖ فَمَا أَصْبَرَهُمْ عَلَى النَّارِ ﴿۶﴾

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُ نَزَّلَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ وَإِنَّ الَّذِينَ اخْتَلَفُوا
فِي الْكِتَابِ لَفِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ ﴿۷﴾

۱۷۷۔ اے عذاب ایس واسطے آئے جو بے شک السٹیں سچی
کتاب لہائی تے بے شک جیرے لوک ایندے وچ اختلاف
کریندن او بے شک بہوں وڈی دشمنی وچ بن۔

لَيْسَ الْبِرَّ أَنْ تُوَلُّوا وُجُوهَكُمْ قِبَلَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ
وَلَكِنَّ الْبِرَّ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ
وَالسَّيِّئَةِ وَالْكِتَابِ وَالتَّيْبِينَ وَأَتَى الْمَالَ عَلَى
حُبِّهِ ذَوِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالسُّكِينِ وَابْنَ السَّبِيلِ
وَالسَّائِلِينَ وَفِي الرِّقَابِ وَأَقَامَ الصَّلَاةَ وَآتَى
الزَّكَاةَ وَالْمُؤْتُونَ بِعَهْدِهِمْ إِذَا عَاهَدُوا وَالصَّابِرِينَ
فِي الْبَأْسَاءِ وَالضَّرَاءِ وَحِينَ الْمَبَأِ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ
صَدَقُوا وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ ﴿۸﴾

۱۷۸۔ نیکی لے نیں جوتساں اپنے منہ پوادھ تے پکادھ دو پھر گھنوں
اصل نیکی لے ہے جو جنیں السٹیں کول من گدھاتے آخرت دے
ڈینہہ تے فرشتے تے کتاب تے نیں کولہی تے مال السٹیں دی
محبت دی خاطر سیکیں کول تے تیں کول تے مسکین کول تے
مسافر کول ڈراتے سولی کول تے ہانہیں کول چھڑوایا تے نماز باجماعت
ٹھہرا کے پڑھی تے زکاہ ڈتی۔ تے جہاں او کوئی وعدہ کریندن
اونکوں پورا کر تے تنگی تے بیماری وچ تے تنگ دے وقت
صبر کرن دانن ایجھے لوکن جیرے سچن تے ایجھے لوکن جیرے السٹیں
کین، بہوں ڈرائن والین۔

يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِصَاصُ فِي الْقَتْلِ
الْحَرْبِ بِالْحَرْبِ وَالْعَبْدُ بِالْعَبْدِ وَالْأُنْثَىٰ بِالْأُنْثَىٰ فَمَنْ
عَفَىٰ لَهُ مِنْ أَخِيهِ شَيْءٌ فَاتَّبِعْهُ بِالْعُرْفِ وَأَدِّهِ
إِلَيْهِ بِإِحْسَانٍ ذَٰلِكَ تَخْفِيفٌ مِّن رَّبِّكُمْ وَرَحْمَةٌ
مِّنْ عَتَدَىٰ بَعْدَ ذَٰلِكَ فَلَهُ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿۹﴾

۱۷۹۔ لے منقن والیو! تہا ڈسے اتے قتل دا اوہو جہاں بدلہ گھنن وچ
کیٹل گئے آزاد دے بدلے آزاد تے ہاں دے بدلے ہاں تے
تہمت دے بدلے تہمت۔ جے کہیں کول اوندے بھرا کین
کوئی شے معاف کر ڈتی وچ تے باقی جی کول او مناسب طریقے
نال گھن سگدے تے ڈیون والا اونکوں جیگی طرح نال ادا کر ڈیوے
لے تہا ڈسے رب کین سزا ہوئی کیتی گئی تے لے اوندی مہربانی۔ جیرھا
ایندے بعد حد کین و دھسی اوندے کیتے ڈکھ ڈیون والا عذاب
۱۸۰۔ لے سیانے لوک! تہا ڈسے واسطے بدلہ گھنن وچ وڈی تال

وَلَكُمْ فِي الْقِصَاصِ حَيَوةٌ يَا أُولِي الْأَلْبَابِ لَعَلَّكُمْ

جوتساں مصیبتیں کنیں نک ونجو۔

تَتَّقُونَ ﴿۱۸۱﴾

۱۸۱۔ تہا بڑے اتے فرض ہو تہا بڑے دھوں کہیں تے موت دا وقت آوے جے او مال چھوڑ ونجے او وصیت کرے پیو ما واسطے گھائے سکیں کیسے صحیح طریقے نال اے فرض اللہ سیں کنیں بڑا کر والیں کیتے۔

كُتِبَ عَلَيْكُمْ إِذَا حَضَرَ أَحَدُكُمُ الْمَوْتُ إِنْ تَرَكَ خَيْرًا الْوَصِيَّةُ لِلْوَالِدَيْنِ وَالْأَقْرَبِينَ بِالْمَعْرُوفِ حَقًّا عَلَى الْمُتَّقِينَ ﴿۱۸۱﴾

۱۸۲۔ تے جبرہا شخص ایں وصیت کول سٹن دے بعد ایوں وٹا بڑیوے تے ایند لگانا د اوناہیں کول تھیں جبرہے ایں وصیت کول دیندن تے بے شک اللہ سیں بہوں سٹن والا تے جائن والا۔
۱۸۳۔ تے جے کوئی وصیت کرن والے کنیں دوسرے جو او وٹ کولیس یا گناہ کر لیس تے انہیں وچ صلح (ٹھا ہی) کرا بڑیوے تے اونہے اتے کوئی گناہ نیں بے شک اللہ سیں بہوں بخش والا تے مہربان
۱۸۴۔ اے منٹ والیو! تہا بڑے اتے ایوں فرض روزہ رکھن ہویں تہا بڑے کنیں پہلے لوکیں تے فرض با ایں واسطے جوتساں اللہ سیں کنیں بڑو۔

مَنْ بَدَّلَهُ بَعْدَ مَا سَمِعَهُ فَأَنَّمَا إِنَّمَا عَلَى الَّذِينَ يُبَدِّلُونَهُ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿۱۸۲﴾

مَنْ خَافَ مِنْ مُوَصٍّ جَنَفًا أَوْ لَتَمًا فَاصْبِرْ بَيْنَهُمْ فَلَا أَلَمَ عَلَيْهِ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿۱۸۳﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿۱۸۴﴾

۱۸۵۔ اے روزے گنتری دے کچھ بڑیوے جے کوئی تہا بڑے وچوں بیمار ہو دے یا سفر تے ہووے تے دل او پے بڑیوے وچ لے گنتری پوری کرے۔ تے اولوک جبرہے روزہ نیں رکھ سگدے او اونہے بدے وچ ہک مسکین کول روٹی کھوان۔ جبرہا ہی خوشی نال نیکی کرے اے اونہے کیسے چنگا تے جے تہا کول پتہ ہووے جو روزہ رکھن تہا بڑے کیسے چنگا۔

أَيَّامًا مَعْدُودَاتٍ فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ مَرِيضًا أَوْ عَلَى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِنْ أَيَّامٍ أُخَرَ وَعَلَى الَّذِينَ يُطِيقُونَهُ فِدْيَةٌ طَعَامُ مِسْكِينٍ فَمَنْ تَطَوَّعَ خَيْرًا فَهُوَ خَيْرٌ لَهُ وَأَنْ تَصُومُوا خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿۱۸۵﴾

۱۸۶۔ رمضان شریف دا مہینہ او ہے جیندے وچ قرآن شریف لیتے۔ اے لوکیں کیسے ہدایت تے ہدایت دیال کھلیاں کھلیاں نشانیاں ایسے وچن۔ تے اے سچ تے کوڑ ٹھیکرٹن والا۔ تے جبرہا تہا بڑے وچوں ایں عینے کول بڑکھے او کول روزہ رکھنا چاہی دا۔ تے جبرہا بیمار ہووے یا سفر تے ہووے او ایں گنتری کول پے بڑیوے وچ پورا کرے اللہ سیں تہا بڑے واسطے سوکھ چاندے اوکھ نیں چاہندا۔

شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِي أُنْزِلَ فِيهِ الْقُرْآنُ هُدًى لِّلنَّاسِ وَبَيِّنَاتٍ مِّنَ الْهُدَىٰ وَالْفُرْقَانِ فَمَنْ شَهِدَ مِنْكُمُ الشَّهْرَ فَلْيَصُمْهُ وَمَنْ كَانَ مَرِيضًا أَوْ عَلَى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِّنْ أَيَّامٍ أُخَرَ يُرِيدُ اللَّهُ بِكُمُ الْيُسْرَ وَلَا يُرِيدُ بِكُمُ الْعُسْرَ وَلِتُكْمِلُوا الْعِدَّةَ وَلِتُكَبِّرُوا اللَّهَ عَلَىٰ مَا هَدَاكُمْ وَلَعَلَّكُمْ

تَشْكُرُونَ ﴿۸۷﴾

تے تاں جوتں گنتری پوری کروتے اللہ سئیں دی وڈائی اس باکولوں
بیان کرو جواں تہا کوں سدھارستہ ڈکھائے تے تاں جوتں اونا
شکر کرو۔

وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ أُجِيبُ دَعْوَةَ
الدَّاعِ إِذَا دَعَانِ فَلْيَسْتَجِيبُوا لِي وَلْيُؤْمِنُوا بِلَعَلِّهِمْ
يَرْشُدُونَ ﴿۸۸﴾

۱۸۷۔ تے جیڈاں میڈے بندے تیں کنیں میڈا پچھن تے بے شک
میں بہوں کوہو ہاں۔ جیڑا دی سڈن والا میوں جیڈاں سڈے میں
اوکوں جواب ڈیناں تے تیں وی میڈی باکولیں دا جواب ڈیو تے
میڈے اتے ایمان رکھو تاں جواں تہا کوں سدھارستہ مل ونجے۔

أَجَلٌ لَّكُمْ لَيْلَةُ الصِّيَامِ الرَّفَثُ إِلَى نِسَائِكُمْ هُنَّ
لِنَاسٍ لَّكُمْ وَانْتُمْ لِبَنَاسٍ لَّهُنَّ عَلِمَ اللَّهُ أَنَّكُمْ
كُنتُمْ تَخْتَانُونَ أَنْفُسَكُمْ فَتَابَ عَلَيْكُمْ وَعَفَا
عَنكُمْ فَالْآنَ بَاشِرُوهُنَّ وَابْتَغُوا مَا كَتَبَ اللَّهُ لَكُمْ
وَكُلُوا وَاشْرَبُوا حَتَّى يَسْبَغَ لَكُمْ الْخَيْطُ الْأَبْيَضُ
مِنَ الْخَيْطِ الْأَسْوَدِ مِنَ الْفَجْرِ ثُمَّ أَتُوا الصِّيَامَ
إِلَى الْيَلِّ وَلَا تَبَاشَرُوهُنَّ وَانْتُمْ عَافُونَ فِي الْمَسْجِدِ
تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ فَلَا تَقْرَبُوهَا كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ
آيَاتِهِ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿۸۹﴾

۱۸۸۔ روزے دی راتیں وچ تہا کوں تہاڈی زالیں کنیں وچھن
دی اجازت۔ او تہاڈے کپڑن تے تیں او بندے کپڑے ع۔ اللہ
سئیں کوں پتہ ہا جوتں اپنے حق مریدے ہا وے اوں تہاڈے
اتے رحمت نال تو جکیتی تے تہا کوں معاف کیتس ہئی تیں اپنی
زالیں دوونچو تے جواں تہاڈے کیتے کھئے اوکوں گولوتے
کھاؤتے پیرے تیں نکھڑونچے (بڑا باکھتیں) چننا دھاگہ کالے
دھاگے کنیں فیردے وقت دل تیں رات تیں روزہ پورا کروتے
جے تیں مسیت وچ اے کات بیٹھے ہوو تے اپنے زالیں دونوں
لے اللہ سئیں دے پتے ہن تے تیں انہیں دے کوہونہ وچو الویں
اللہ سئیں لوکس کیتے اپنے حکم بیان کر دین تاں جواں اللہ سئیں کنیں ٹورن

وَلَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ بِالْبَاطِلِ وَتَذَلُّوا بِهَا
إِلَى الْحُكَّامِ لِتَأْكُلُوا فَرِيقًا مِّنْ أَمْوَالِ النَّاسِ بِإِذْنِهِ
وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿۹۰﴾

۱۸۹۔ تیں آپت وچ کوڑن مال کب ڈو جے دامل نہ کھاؤ تے او مال
تیں افسریں دو (رشوت کیتے) نہ گھن وچو تاں جوتں لوکس دے
مال دا کب حصہ جان بچھکے گناہ نال کھاؤنچو۔

يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْإِهْلَاءِ قُلْ هِيَ مَوَاقِيتُ لِلنَّاسِ
وَالْحَجِّ وَلَيْسَ الْبِرُّ بِأَنْ تَأْتُوا الْبُيُوتَ مِنْ ظُهُورِهَا
وَلَكِنَّ الْبِرَّ مَنِ اتَّقَى وَأَتُوا الْبُيُوتَ مِنْ أَبْوَابِهَا
وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿۹۱﴾

۱۹۰۔ او تیں کنیں چندریں دا پچھن توں اکھڑے جوالے لوکس کیتے
وقت جکھن داتے حج دا ذلیلو۔ اتے لے نیکی میں جوتں
گھر وچ پچھو اڑے کنیں آؤ تے اصل نیک او ہے جیڑا اللہ
سئیں کنیں ڈے تے گھر وچ انہیں دروازیں کنیں آؤ تے اللہ
سئیں کنیں ڈر تاں جوتں کامیاب تھی وچو۔

وَقَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ الَّذِينَ يَفْقَهُوا تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ وَلَا

۱۹۱۔ اللہ سئیں دے رستے وچ انہیں لوکس نال جنگ کرو جیڑے

تَعْتَدُوا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ ﴿۱۹﴾

تہاڑے نال بھرن تے زیادتی نہ کرو۔ بے شک اللہ سیس زیادتی
کرن والیں کوں پیار نہیں کریندا۔

وَأَقْتُلُوهُمْ حَيْثُ ثَقِفْتُمُوهُمْ وَأَخْرِجُوهُمْ مِّنْ
حَيْثُ أَخْرَجَكُمُ وَالْفِتْنَةُ أَشَدُّ مِنَ الْقَتْلِ
وَلَا تُقَاتِلُوهُمْ عِنْدَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ حَتَّى يُقَاتِلَكُمُ
فِيهِ فَإِنْ قَتَلُوكُمْ فَاقْتُلُوهُمْ كَذَلِكَ جَزَاءُ
الْكَافِرِينَ ﴿۲۰﴾

۱۹۲۔ تے جتھاں او تہا کوں ملن انہیں کوں قتل کر ڈیو۔ تے انہیں کوں
اٹھو کڈھو جتھو انہیں تہا کوں کڈھئے۔ تے فتنہ قتل کنیں زیادہ گھم
ڈیوٹ والا۔ انہیں نال مسجد حرام دے کولہاوتیں نہ بھرو بے تہیں
او تہاڑے نال اٹھاں نہ بھرن۔ تے جے او تہاڑے نال بھرن
تے تساں دی انہیں نال بھرو نہ منن والیں دی ایھا سزا۔

فَإِنْ أَنَّهُوَا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿۲۱﴾

۱۹۳۔ تے جے او رک وچن تے ول بے شک اللہ سیس بہول بخشش
والا تے مہربان۔

وَقَاتِلُوهُمْ حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونَ الدِّينُ لِلَّهِ
فَإِنْ أَنَّهُوَا فَلَا عُدْوَانَ إِلَّا عَلَى الظَّالِمِينَ ﴿۲۲﴾

۱۹۴۔ تساں او تیں انہیں نال بھرو جو فتنہ باقی نہ رہوے تے دین
اللہ سیس دی رفا واسطے تھی ونجے۔ تے جے او رک وچن تے
ول ظالیں دے سوا بیا کہیں کوں پکڑن جائز نہیں

الشَّهْرِ الْحَرَامِ وَالشَّهْرِ الْحَرَامِ وَالْحُرُمَاتِ قِصَاصٌ
فَمَنِ اعْتَدَى عَلَيْكُمْ فَاعْتَدُوا عَلَيْهِ بِمِثْلِ مَا عَتَىٰ
عَلَيْكُمْ وَانْقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّادِقِينَ ﴿۲۳﴾

۱۹۵۔ عزت والا مین تے عزت والے مینے دے بدلے وچ تے عزتیں
دا بدلہ ضروری ہے تے جیرھا تہاڑے اتے زیادتی کرے تساں دی
اوندے اتیں او بوتلا زیادتی کرو جتنی اوں تہاڑے اتے زیادتی کیتی ہے
تے اللہ کنیں ڈرو تے چاں گھنو جے بے شک اللہ سیس اوں کنیں
ڈرن والیں دے نال۔

وَالَّذِينَ آمَنُوا

وَأَنفَقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا تَقْلُوا بَآيَاتِ اللَّهِ إِلَى التَّهْلُكَةِ
وَأَحْسِنُوا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴿۲۴﴾

۱۹۶۔ تے مال خرچ کرو اللہ سیس دے رستے وچ تے اپنے بھتیں
نال اپنے آپ کوں ہلاک نہ کرو تے احسان نال کم گھنو بے شک اللہ
سیس احسان کرن والیں نال پیار کریندے۔

وَاتِمُوا الْحَجَّ وَالْعُمْرَةَ لِلَّهِ فَإِنْ أُحْزِنَكُمْ فَمَا اسْبِغُوا
مِنَ الْهَدْيِ وَلَا تَحْلِفُوا رءُوسَكُمْ حَتَّىٰ يَبْلُغَ الْهَدْيُ
مَحَلَّهُ فَمَن كَانَ مِنكُم مَّرِيضًا أَوْ بِهِ أَذًى مِّن رَّأْسِهِ
فَقُدِّيةٌ مِّن صِيَامٍ أَوْ صَدَقَةٌ أَوْ سُكٌّ فَإِذَا آمَنْتُمُ
فَمَن تَنَتَعَ بِالْعُمْرَةِ إِلَى الْحَجِّ فَمَا اسْتَيْسَرَ مِنَ
الْهَدْيِ فَمَن لَّمْ يَجِدْ فَصِيَامُ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ فِي الْحَجِّ

۱۹۷۔ تے پورا کرو اللہ سیس دی رفا دی خاطر حج تے عمرے تے
تہا کوں حج کنیں روک بگدھا ونجے تے جیرھی تہا کوں سوکھی لہے او
قربانی کر ڈیو۔ تے اپنے سر نہ منواؤ جے تیں قربانی اپنی جاتیں نہ پہنچ
ونجے تے جیرھا تہاڑے وچوں بیمار ہووے یا اوندے سر وچ کوئی
تکلیف تھی ونجے (تے سر منوا ڈیوے) اتے اوندے بدلے وچ
روزہ رکھے یا صدقہ ڈیوے یا قربانی کرے تے جیرھے ویلے تساں

وَسَبَّعَهُ إِذَا رَجَعْتَمْ تِلْكَ عَشْرَةٌ كَامِلَةٌ ذَلِكَ لِمَنْ
لَّمْ يَكُنْ أَهْلُهُ حَافِظِرِي الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَاتَّقُوا اللَّهَ
وَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿۹﴾

۱۹۸۔ حج دے میں کون برکونی جائدے سے عیندے اتیں انہیں میں
حج حج فرض ہووے تے او حج دے میں نہیں وچ نہ تے کیں نال شہوت
دکگل کسے تے نہ کوئی نافرمانی والا کم کرے۔ تے نہ حج دے وچ بھڑے
جیڑھی تسان نیکی کر لیسو اللہ سٹیں اوں کوں جائدے تسان اٹے نال
سفر خرچ گن گنوتے بے شک چنگا سفر خرچ اللہ سٹیں دا ڈیر
تے میں کیں بڑو لے سیائے لوکا

الْحَجُّ أَشْهُرٌ مَّعْلُومَاتٌ فَمَنْ فَرَضَ فِيهِنَّ الْحَجَّ
فَلَا رَفَثَ وَلَا فُسُوقَ وَلَا جِدَالَ فِي الْحَجِّ وَمَا
تَفَعَّلُوا مِنْ خَيْرٍ يَعْلَمُهُ اللَّهُ وَتَزُودُوا فَإِنَّ خَيْرَ
الزَّادِ التَّقْوَىٰ وَاتَّقُوا الْآلِبَابَ ﴿۹﴾

لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَبْتَغُوا فَضْلًا مِنْ رَبِّكُمْ
فَإِذَا أَقَضْتُمْ مِنْ عَرَفَاتٍ فَأَذْكُرُوا اللَّهَ عِنْدَ الْمَشْعَرِ
الْحَرَامِ وَأَذْكُرُوهُ كَمَا هَدَيْتُمْ وَإِنْ كُنْتُمْ مِنْ
قَبْلِهِ لَيْسَ الضَّالِّينَ ﴿۱۰﴾

ثُمَّ أَفِضُوا مِنْ حَيْثُ أَفَاضَ النَّاسُ وَاسْتَغْفِرُوا
اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿۱۱﴾

فَإِذَا أَقَضْتُمْ مِنْكُمْ فَأَذْكُرُوا اللَّهَ كَذِكْرِكُمْ
آبَاءَكُمْ أَوْ أَشَدَّ ذِكْرًا فَمَنْ النَّاسِ مَنْ يَقُولُ
رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا وَمَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ خَلَاقٍ ﴿۱۲﴾

وَمِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَ
فِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ ﴿۱۳﴾

۲۰۲۔ تے انہیں وچوں جبرہا لے آہرے اے ساڈے رب ساکوں
دنیا وچ دی چنگائی بڑے تے آخرت وچ دی چنگائی بڑے تے ساکوں
بھاڑے عذاب کیں بجا۔

۲۰۳۔ ایتھے لوگوں جنہیں داکمائی دی وجر نال ثواب وچ وڈا حصہ ۶۔
تے اللہ سیس حساب گھنٹ وچ جلدی کریندے۔

۲۰۴۔ اللہ سیس کوں یاد کرو انہیں گتتری دے جہاں وچ۔ تے
جیرھا شخص جلدی کرے ڈو ڈیہیں وچ (ول آوے) تے اوندے
اتے کوئی گناہ نئیں جیرھا دیر نال (آوے) تے اوندے لے دی کوئی
گناہ نئیں۔ بے اوندے کیے جیرھا اللہ سیس کنیں ڈرے۔ تسال اللہ سیس
کنیں ڈرونے جان گھنوجے شک تسال سارے کھچے کرے ہوندو
ولائے ولسو۔

۲۰۵۔ تے لوکس وچوں کجھ اینجمن جیندی ہال دیا دی زندگی مچ نیکیوں
چنگی گدی ۶۔ تے اللہ سیس کوں گواہ بیندن اوں ہال تے جیرمی
انہیں دے دل وچ۔ تے سچی ہال لے ہے جو اوڈا ڈھے عرا کے ہن۔
۲۰۶۔ تے جڈاں او حاکم بن ویندن تے اوزین تے دکر دن گپو گھنٹ
کیے تے رخصت تے نسلیں کوں تباہ کرن کیتے۔ تے اللہ سیس
گپوں کوں چکا نئیں سمجھا۔

۲۰۷۔ تے جڈاں انہیں کوں اکھیا ویندے جو اللہ سیس کنیں ڈرونے
نک نمودر انہیں کوں گناہ تے مجبور کر ڈیندے تے انہیں کوں
دورخ کافی ۶۔ تے اوزین کیتے بہوں گندی ۶۔

۲۰۸۔ تے لوکس دھوکھ اینجے ہن جیرھے اللہ سیس دی خوشی حاصل
کرن کیتے اپنے آپ کوں وچ وچ بیندن تے اللہ سیس اپنے بندیں
تے بہوں مہربان۔

۲۰۹۔ اے منٹ والیو تسال سارے دے سارے فرمانبرداری وچ
آونچو تے ڈرو شیطان دے میریں تے بے شک او تہا ڈا کھلا کھلا
دشمن۔

۲۱۰۔ تے جے تسال کھلے کھلے نشانات آون دے بعد تک پیو ہے
تے کچھیں جان گھنوجو اللہ سیس دی غالب تے بہوں سیانا ۶۔
۲۱۱۔ او ایں ہال دے سوا کتھ دا انتظار پئے کریندن جو اللہ سیس جڑو

أُولَٰئِكَ لَهُمْ نَصِيبٌ مِّمَّا كَسَبُوا وَاللَّهُ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿٢٠٣﴾

وَادْكُرُوا اللَّهَ فِي أَيَّامٍ مَّعْدُودَاتٍ فَمَنْ تَعَجَّلَ فِي
يَوْمَيْنِ فَلَا أَثْمَرَ عَلَيْهِ وَ مَنْ تَأَخَّرَ فَلَا أَنْتُمْ عَلَيْهِ
لِيَنِ اتَّقَىٰ وَ اتَّقُوا اللَّهَ وَ اعْلَمُوا أَنَّكُمْ إِلَيْهِ تُخْشَوْنَ ﴿٢٠٤﴾

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُعْطِيكَ قَوْلَهُ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
وَيُشْهِدُ اللَّهَ عَلَىٰ مَا فِي قَلْبِهِ وَهُوَ أَلَدُّ الْخِصَامِ ﴿٢٠٥﴾

وَإِذَا تَوَلَّىٰ سَعَىٰ فِي الْأَرْضِ لِيُفْسِدَ فِيهَا وَيُهْلِكَ
الْحَرْثَ وَالنَّسْلَ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الْفَاسِدَ ﴿٢٠٦﴾

وَإِذَا قِيلَ لَهُ اتَّقِ اللَّهَ أَخَذَتْهُ الْعِزَّةُ بِالْإِثْمِ فَحَسْبُهُ
جَهَنَّمُ وَكَانَ مِنَ الْبَاهِلِ ﴿٢٠٧﴾

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَشْرِي نَفْسَهُ ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ
وَاللَّهُ رَءُوفٌ بِالْعِبَادِ ﴿٢٠٨﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا ادْخُلُوا فِي السِّلْمِ كَآفَّةً وَ لَا
تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ ﴿٢٠٩﴾

فَإِنْ زَلَلْتُمْ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْكُمْ الْبَيِّنَاتُ فَأَعْلَمُوا
أَنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٢١٠﴾

هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَنْ يَأْتِيَهُمُ اللَّهُ فِي ظُلَلٍ مِّنَ

الْعَمَامِ وَالْمَلِكَةِ وَقُضِيَ الْأَمْرُ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ
الْأُفُوسُ ﴿۲۱﴾

سَلُّ بَنِي إِسْرَآءِيلَ كَمَا آتَيْنَهُمْ مِنْ آيَةٍ بَيِّنَةٍ
وَمَنْ يُبَدِّلْ نِعْمَةَ اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُ فَإِنَّ
اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿۲۲﴾

زُيِّنَ لِلَّذِينَ كَفَرُوا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا وَيَسْخَرُونَ مِنَ
الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ اتَّقَوْا فَوْقَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ
وَاللَّهُ يَرِذُّ مَنْ يُشَآءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿۲۳﴾

كَانَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً فَبَعَثَ اللَّهُ النَّبِيَّ
مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ وَأَنزَلَ مَعَهُمُ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ
لِيَحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ فِي مَا اخْتَلَفُوا فِيهِ وَمَا اخْتَلَفَ
فِيهِ إِلَّا الَّذِينَ أُوتُوهُ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمْ الْبَيِّنَاتُ
بَنِيًّا بَيْنَهُمْ فَهَدَى اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا لِمَا اخْتَلَفُوا
فِيهِ مِنَ الْحَقِّ بِإِذْنِهِ وَاللَّهُ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ
إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿۲۴﴾

أَمَرَحِبْتُمْ أَنْ تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ وَلَمَّا يَأْتِكُمْ مَثَلُ
الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلِكُمْ مَسَّتْهُمُ الْبَأْسَاءُ وَالضَّرَآءُ
وَزُلْزِلُوا حَتَّى يَقُولَ الرَّسُولُ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ
مَتَى نَصْرُ اللَّهِ أَلاَ إِنَّ نَصْرَ اللَّهِ قَرِيبٌ ﴿۲۵﴾

يَسْأَلُونَكَ مَاذَا يُنْفِقُونَ ۖ قُلْ مَا أُنْفِقُ مِنْ
خَيْرٍ فَلَئِنْ لَمْ يَنْزِلْ عَلَيْنَا لَأُنْفِقَنَّ مِنْ
وَالِئِنْ السَّبِيلِ وَمَا تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ

دے پچھا دیں وہی آدمے تے فرشتے دی آون تے ایں حال دافعلد
کمر بڑا ونچے تے ساسے کم اللہ سیں دو ولدن۔

۲۱۲۔ بنی اسرائیل کیں پچھ جواساں انہیں کوں کتے کھلے کھلے نشان بڑتن
تے میرھا اللہ سیں دی نعت کوں اوں ویلے وٹا ڈیوے جیڑاں
او ایں کیں آونچے تے اللہ سیں بڑا دمی سخت سزا بڑیوں والا۔

۲۱۳۔ تے جیرے کافرین انہیں کوں دنیاوی زندگی سوہنی کر کے
بڑکائی گئی تے او منسٹ والیں تے مذاقاں کریندن تے جیرے
لوک اللہ سیں کیں بڑدن قیامت دے بڑنہ او کافرین تے غالب
ہوسن اللہ سیں جیکوں چاہندے بے حسابا رزق بڑیندے۔

۲۱۴۔ یکے لوک کھوٹو لہن تے اللہ سیں نیں کوں خوشخبری بڑیوں والا
تے بڑا وٹ والا بنا کے پھیس تے انہیں نال سچی کتاب دی لہائی
ہس۔ تاں جو اللہ سیں لوکس دے جیڑیں دافعلد کر ڈیوے۔ انہیں
آپت وچ شیطانی کیتے بھیرا دی اوں ویلے گھیتے جیڑاں انہیں دو
کتاب آگئی ہائی۔ تے کھلے کھلے نشانات دی آگئے ہن تے اللہ
سیں اپنے حکم نل منن والیں کوں سچائی دارستہ بڑکھائے جیندے
وچ بڑوے اختلاف کریندے پئے ہن۔ تے اللہ سیں جیکوں
چاہندے سدھارستہ لا بڑیندے۔

۲۱۵۔ تہا بڑا لے خیال جو تہاں داخل ہی دیسو بہشت وچ تے
تہا بڑو اچاں تیں او مہبتاں نیں آیاں جیرھیاں تہاں کیں پہلے
لوکس تے آئیں۔ انہیں کوں تنگی، بکھ تے بڑکھ طے تے انہیں کوں
ایجھا بلا بڑتا گئے جو اد رسول تے اوندے منن والے یکے اے
آکھن پئے گئے ہن جو اللہ سیں بڑلاں ندو کر لیں۔ سٹو، بے شک
اللہ سیں دی مدد بہوں کو لہو۔

۲۱۶۔ او لوک تیں کیں کچھن جو اوکیا خرچ کرن توں آکھ تہاں
جیرھا دی چنگا مال خرچ کردو تہا بڑے پیو ماتے گھاٹے سکین تے
یتیم تے مسکین تے مسافریں (دا پہلا حق) تے جو تہاں چنگائی مکرو

عَلَيْكُمْ ﴿۱۶﴾

بے شک اللہ سب سے بہتر جاننے والا۔

۲۱۷۔ تہاڑے اتے فرض کتب گئی والے جگ تے تہا کوں اوچگی
نیش لگدی تے اے دی تھی سبکدے جو تہا کوں ہک شے چبگی نہ
لگدی ہروے ادا تہاڑے کیتے چبگی ہروے تے لے دی تھی
سبکدے جو تہا کوں ہک شے چبگی لگدی ہروے تے او تہاڑے
کیتے چبگی نہ ہروے تے اللہ سب سے جانڈے تے تساں نوڑھے
جانڈے۔

۲۱۸۔ تیں کنیں پچھن جگ کیتے عزت والے مینے وچ توں اکھ
ایں مینے وچ جگ بہوں وڈا گناہ تے اللہ سب سے راہ کنیں
جکلن تے اوندا نکارتے عزت والی میت داتے اونڈے گھر
والیں کوں اتھو کڑھن والی میت داتے اونڈے گھر
وڈا گناہ۔ تے فتنہ قتل کنیں وی وڈا جرم۔ تہاڑے نال اد نیش
بھڑدے رہن جے تیں تہا کوں تہاڑے دین کنیں پھر نہ گھن جے
انہیں کوں طاقت ہروے۔ تے جیڑھادی تہاڑے دے وچاپٹے دین
کنیں پھرونجے تے نہ منن دی حالت وچ مو پچھے تے ایجھے لوکیں
دے عمل دنیا تے آخرت وچ وپنچن ولسن۔ ایجھے لوک دوزخی ہن تے
اونڈے وچ دیر میں پئے رہن۔

۲۱۹۔ بے شک جنہیں من گدھے تے ہجرت کیتی تے اللہ سب سے
رستے وچ جہاد کیتے۔ لے لوک اللہ سب سے دی رحمت دے امیدوارن
تے اللہ سب سے بہوں بخش والا تے بہوں مہربان۔

۲۲۰۔ لے رسول تیں کنیں او شراب تے جوئے دا کچھن تو انہیں
کوں اکھ انہیں ڈوناہیں وچ وڈا گناہ تے لوکیں دا فائدہ دی ہے۔ تے
انہیں ڈوناہیں دا گناہ انہیں دے فائدے کنیں بہوں وڈا ہے۔ تے او
تیں کنیں کچھن جو او فرج کیا کرن۔ توں اکھ جیڑھادی وچنچے۔ ایوں
اللہ سب سے تہاڑے کیتے مکہ بیان کریندے تاں جوتساں سوچو سمجھو
۲۲۱۔ ایں دنیا کیتے دی تے اگھے جہان کیتے دی۔ او تیں کنیں پچھن

كُنِبَ عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ وَهُوَ كُرْهُ لَكُمْ وَعَلَىٰ أَنْ
تَكْرَهُوا شَيْئًا وَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ وَعَلَيْكُمْ أَنْ تَحِبُّوا
شَيْئًا وَهُوَ شَرٌّ لَّكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿۱۷﴾

يَسْأَلُونَكَ عَنِ الشَّهْرِ الْحَرَامِ قِتَالٍ فِيهِ قُلْ قِتَالٌ
فِيهِ كَبِيرٌ وَصَدٌّ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَكُفْرٌ بِهِ وَ
الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَإِخْرَاجُ أَهْلِهِ مِنْهُ أَكْبَرُ عِنْدَ
اللَّهِ وَالْفِتْنَةُ أَكْبَرُ مِنَ الْقَتْلِ وَلَا يَزَالُونَ
يُقَاتِلُونَكُمْ حَتَّىٰ يَرُدُّوكُمْ عَنْ دِينِكُمْ إِنِ انتَطَاعُوا
وَمَنْ يَرْتَدِدْ مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ فَبِمَا كَفَرَ
فَأُولَٰئِكَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَأُولَٰئِكَ
أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿۱۸﴾

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَاجَرُوا وَجْهَهُدُوا فِي
سَبِيلِ اللَّهِ أُولَٰئِكَ يَرْجُونَ رَحْمَتَ اللَّهِ وَاللَّهُ
غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿۱۹﴾

يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْخَمْرِ وَالْمَيْمِرِ قُلْ فِيهِمَا إِثْمٌ
كَبِيرٌ وَمَنَافِعُ لِلنَّاسِ وَإِنَّهُمْ أَكْبَرُ مِنْ نَّفْعِهِمَا وَاللَّهُ
يَسْأَلُونَكَ مَاذَا يُنْفِقُونَ قُلِ الْغَفْوَةُ كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ
لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَتَفَكَّرُونَ ﴿۲۰﴾

فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الْيَتَامَىٰ قُلِ إِصْلَاحٌ

تیس داتوں انہیں کون آکھ جو انہیں دی حالت ٹھیک کرٹں بہوں
چنگا کم جے تہاں انہیں کون اپنے کھٹے کھوتے او تہاڑے بھراہن۔ تے
اللہ سیس اصلاح کرٹں دایں وچو گپیں کون چاڈرے۔ جے اللہ سیس
چاہند تے تہا کون ڈکھ ڈیوے ہا بے شک اللہ سیس غالب
تے بہوں سیانا۔

۲۲۲۔ تے تہاں شرک کرٹں دایں تریس تیں ناں زہر پنجو جے تیں او
ایمان نہ گھن آون۔ تے مومن ہا نہی شرک کرٹں والی تریس کنیں
چنگی۔ بھانویں او تہا کون چنگی دی بگدی ہروے۔ تے تہاں شرک
کرٹں والے جوائیں ناں نہ پرناؤ۔ مومن ہا نہاں شرک کرٹں والے کنیں
چنگا۔ بھانویں او تہا کون چنگا دی لگدا ہروے۔ اے لوک تہا کون
بھا دو سبیدن تے اللہ سیس اپنے حکم ناں بہشت تے
بخش دوسبیدن۔ تے اللہ سیس اپنے حکم کون کھول کھول
کے بیان کریدے تاں جوا نصیحت حاصل کرن۔

۲۲۳۔ اوتیں کنیں حیض دے متعلق پچھن توں آکھ جوا او ڈکھ
ڈیوٹں والی شے ہے۔ ات گاہوں تہاں حیض دے ڈیہیں وچ
زالیں کنیں انج رہو۔ تہاں انہیں دے کوہو نہ وچو جے تیں او
پاک نہ تھی وچن تے جڈاں او پاک تھی وچن تے انہیں کوہو آؤ جھتو
اللہ سیس تہا کون حکم ڈتے۔ بے شک اللہ سیس تو بہر کرٹں دایں
کون چنگا چاندے تے پاک لوکیں کون وی چنگا چاندے۔

۲۲۴۔ تہاڈیاں زالیں تہاڈے واسطے رخصت ان تے تہاں انہیں
کنیں آؤ جڈاں تہاڈی مرضی ہروے۔ تے اپنے کیے کھ گودی بھٹو
تے اللہ سیس کنیں ڈرو تے جان گھن جو تہاں اوں کون ملن والیو
تے خوش خبری ڈے ڈے منن دایں کون۔

۲۲۵۔ نیکی کرٹں تے خدا کنیں ڈرٹں تے لوکیں وچ صلہ کرٹں کیے تہاں
اللہ سیس کون اپنے قسین دا ادلا نہ بناؤ۔ تے اللہ سیس بہوں
سُنن والا تے بہوں چاٹن والا۔

لَهُمْ خَيْرٌ وَإِنْ تُخَاطَبُوهُمْ فَاخْرُجْهُمْ وَأَلَّهُ يَعْلَمُ
النَّفْسَ مِنَ الصَّلَاحِ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَأَعْنَتَكُمْ إِنْ اللَّهُ
عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٢٢٦﴾

وَلَا تَتَّبِعُوا الشِّرْكَ حَتَّىٰ يُؤْمِنَ وَلَا مَلَّةً مُّؤْمِنَةً
خَيْرٌ مِّنْ مُّشْرِكَةٍ وَلَوْ أَعْجَبَتْكُمْ وَلَا تَتَّبِعُوا الشِّرْكَ
حَتَّىٰ يُؤْمِنُوا وَلَعَبْدٌ مُّؤْمِنٌ خَيْرٌ مِّنْ مُّشْرِكٍ وَلَوْ
أَعْجَبَكُمْ أُولَٰئِكَ يَدْعُونَ إِلَى النَّارِ وَاللَّهُ يَدْعُو
إِلَى الْجَنَّةِ وَالْغَفْرِ بِإِذْنِهِ وَيَسْمَعُ آيَاتِهِ لِلنَّاسِ
لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٢٢٧﴾

وَيَسْأَلُكَ عَنِ الْمَحِيضِ قُلْ هُوَ أَذًى لَا فَاعِلٌ لِّوَا
النِّسَاءِ فِي الْمَحِيضِ وَلَا تَقْرُبُوهُنَّ حَتَّىٰ يَطْهُرْنَ
فَإِذَا طَهَّرْنَ فَأَنْتُوهُنَّ مِنْ حَيْثُ أَمَرَكُمُ اللَّهُ إِنَّ
اللَّهَ يُحِبُّ التَّوَّابِينَ وَيُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِينَ ﴿٢٢٨﴾

نِسَاءُكُمْ حَرْثٌ لَّكُمْ فَأَنْتُوا حَرْثُكُمْ أَنْ تَشْكُمُوا
قَدْ مَوَّاهُ لَا نَفْسُكُمْ وَأَتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّكُمْ مُّلَقَوهُ
وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٢٢٩﴾

وَلَا تَجْعَلُوا اللَّهَ عُرْضَةً لِأَيْمَانِكُمْ أَنْ تَبَرُّوا وَتَتَّقُوا
وَتُصْلِحُوا بَيْنَ النَّاسِ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٣٠﴾

لَا يُؤَاخِذُكُمُ اللَّهُ بِاللَّغْوِ فِي أَيْسَارِكُمْ وَلَكِنْ يُؤَاخِذُكُمْ بِمَا كَسَبَتْ قُلُوبُكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ حَلِيمٌ ﴿۲۰﴾

۲۰۔ اللہ سب سے ہلکی باتوں میں تمہارے قلوب کی باتوں کو نہ پکڑے گا۔ بلکہ تمہاری قلوبوں کی باتوں کو پکڑے گا۔ اور اللہ بخشنے والا مہربان ہے۔

لَا الَّذِينَ يُولُونَ مِنْ نِسَائِهِمْ تَرَتُّبُ أَرْبَعَةِ أَشْهُرٍ فَإِنْ فَاءُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿۲۱﴾

۲۱۔ اولاد کو جو عورتوں سے پیدا ہوئی ہو، اگر چار ماہ تک نہ ہو تو اگر واپس آئے تو اللہ بخشنے والا مہربان ہے۔

وَإِنْ عَزَمُوا الطَّلَاقَ فَإِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿۲۲﴾

۲۲۔ اگر تم تمہاری عورتوں سے طلاق کا ارادہ کر لو گے تو اللہ سب سے سنیے اور سب سے جانتا ہے۔

وَالطَّلَاقُ يَتَرَتَّبُ أَنْفُسَهُنَّ ثَلَاثَةً فَرَوٍ وَلَا يَحِلُّ لَهُنَّ أَنْ يَكُنَّ مَخْلُوقَاتِ اللَّهِ فِي أَحْكَامِهِنَّ إِنْ كُنَّ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَبَوَّهْنَهُنَّ أَنْ يَرُدَّهِنَّ فِي ذَلِكَ إِنْ أَرَادُوا إِصْلَاحًا وَلَهُنَّ مِثْلُ الَّذِي عَلَيْهِنَّ بِالْمَعْرُوفِ وَلِلرِّجَالِ عَلَيْهِنَّ دَرَجَةٌ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿۲۳﴾

۲۳۔ طلاق تین مرتبہ ہوتا ہے۔ اولیٰ مرتبہ میں عورتیں حلال ہیں۔ دوسری مرتبہ میں عورتیں حلال نہیں ہیں۔ تیسری مرتبہ میں عورتیں حلال نہیں ہیں۔ اگر عورتیں اللہ اور آخرت کے یوم کو مانیں تو ان کو واپس لے کر آنا جائز نہیں ہے۔ اگر عورتیں اللہ اور آخرت کے یوم کو مانیں تو ان کو واپس لے کر آنا جائز نہیں ہے۔ اگر عورتیں اللہ اور آخرت کے یوم کو مانیں تو ان کو واپس لے کر آنا جائز نہیں ہے۔

الطَّلَاقُ مَرَّتَيْنِ فَمِنْ بَيْنِ مَرَّتَيْنِ إِذَا تَرَكَهُنَّ فَخَالٍ وَلَا يَحِلُّ لَكُمْ أَنْ تَأْخُذُوا بِمَا أَنْتَبِشُوهُنَّ شَيْئًا إِلَّا أَنْ يَخَافَا أَلَّا يُقِيمَا حُدُودَ اللَّهِ فَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا يُقِيمَا حُدُودَ اللَّهِ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا فِيمَا افْتَدَتْ بِهِ تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ فَلَا تَعْتَدُوهَا وَمَنْ يَتَعَدَّ حُدُودَ اللَّهِ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿۲۴﴾

۲۴۔ طلاق دو دفعہ ہوتا ہے۔ اگر عورتیں طلاق کے بعد دوبارہ مل جائیں تو ان کو واپس لے کر آنا جائز نہیں ہے۔ اگر عورتیں طلاق کے بعد دوبارہ مل جائیں تو ان کو واپس لے کر آنا جائز نہیں ہے۔ اگر عورتیں طلاق کے بعد دوبارہ مل جائیں تو ان کو واپس لے کر آنا جائز نہیں ہے۔

فَإِنْ طَلَّقَهَا فَلَا تَحِلُّ لَهُ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ أَنْ يَكُونَ زَوْجًا

۲۵۔ اگر عورتیں طلاق کے بعد دوبارہ مل جائیں تو ان کو واپس لے کر آنا جائز نہیں ہے۔

عِيَهُ فَإِنْ طَلَّقَهَا فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا أَنْ يَتَرَاجَعَا
إِنْ طَلَّأَا أَنْ يُقِيمَا حُدُودَ اللَّهِ وَلَيْلِكَ حُدُودُ اللَّهِ
يُبَيِّنُهَا لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿۳۷﴾

اتے جائز نہیں جو او دلا اوندے نال شادی کرے جے تیں
او پے نال نکاح نہ کر گھنے تے جے او دی طلاق ڈے ڈیوے تے
ول انہیں ڈونا پس تے کوئی گناہ نہیں جو او پر نیچ پلون جے
انہیں کوں یقین ہووے جو او الشریس دی حدیں کوں سنبھال
گھسن۔ اے الشریس دیاں حدیں ہن جیرھیاں اول جانن
والیں کیتے کھول کے بیان کر ڈن۔

وَإِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَاءَ فَلَمْ تَكُنْ أَجَلُهُنَّ فَامْكُرُوهُنَّ
بِمَعْرُوفٍ أَوْ سَرِّحُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ وَلَا تَتَسَكَّرُوهُنَّ
ضِرَارًا لِّتَعْتَدُوا وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ
وَلَا تَتَّخِذُوا آيَاتِ اللَّهِ هُزُوًا وَادْرَأُوا عَنْكُمُ اللَّهُ عَلَيْهِمْ
وَمَا أَنْزَلَ عَلَيْكُمْ مِنَ الْكِتَابِ وَالْحِكْمَةِ يَعِظُكُمْ
بِهِ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿۳۸﴾

۲۳۲۔ تے جڈاں تساں زالیں کوں طلاق ڈے ڈیوے تے اوعدت
پوری کر گھن تے انہیں کوں رواج دے مطابق روک گھنویا چنگائی
کر کے انہیں کوں ٹور ڈیوے۔ تے ایں واسطے انہیں کوں نہ رد کو جو تساں
ڈکھ ڈے کے انہیں تے زیادتی کرو۔ تے جیرھائے کر لسی او اپٹے
اتے ظلم کر لسی۔ تے تساں الشریس دے حکمیں نال قبول نہ کرو۔
تے جیرھیاں نعتاں الشریس تہا کوں ڈن انہیں کوں یاد رکھو۔ تے
اے وی یاد رکھو جیرھی الشریس تہا ڈے اے کتاب تے سنبھ
لہائی تے اوندے نال تہا کوں نصیحت کیتی اس۔ تے الشریس
کنیں ڈرو تے جان گھن جو الشریس ہر چیز کوں جانن والا۔

وَإِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَاءَ فَلَمْ تَكُنْ أَجَلُهُنَّ فَلَا تَعْصِلُوهُنَّ
أَنْ يَنْكِحْنَ أَزْوَاجَهُنَّ إِذَا تَرَاضَوْا بَيْنَهُمْ بِالْمَعْرُوفِ
ذَلِكَ يُعْظَى بِهِ مَنْ كَانَ مِنْكُمْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ
الْآخِرِ ذَلِكَمْ أَزْكَى لَكُمْ وَأَطْهَرُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ
لَا تَعْلَمُونَ ﴿۳۹﴾

۲۳۳۔ تے جڈاں تساں زالیں کوں طلاق ڈیوے تے انہیں دی عدت
پوری تھی ونجے (جے او آپت وچ چنگے طریقے نال منج وین) تے
انہیں کوں اپٹے پہلے پٹے نال نکاح کرن کنیں نہ بھگوائے نصیحت
انہیں واسطے ہے جیرھے تہا ڈے وچو ایمان رکھیندں الشریس
تے آخرت دے ڈیہندے۔ اے تہا ڈے واسطے زیادہ برکت
والی تے بہوں پاکیزہ۔ تے الشریس جائدے جو تساں نوڑے
جائدے۔

وَالْوَالِدَتُ يُرْضِعْنَ أَوْلَادَهُنَّ حَوْلَيْنِ كَامِلَيْنِ
لِمَنْ أَرَادَ أَنْ يُنَتِمَ الرَّضَاعَةُ وَعَلَى الْمَوْلُودِ لَهُ
رِزْقُهُنَّ وَكِسْوَتُهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ لَا تُكَلَّفُ نَفْسٌ
إِلَّا وُسْعَهَا لَا نَضَارَ وَالِدَةٌ بِوَلَدِهَا وَلَا مَوْلُودٌ

۲۳۴۔ تے میریں اپٹے پالیں کوں کھیر پلاو پورے دو سال
اے اوندے کیتے بے جیرھے کھیر پلاو دی خدمت کوں پورا کرن
چاہندن تے حینا بال اوندے دے ہے رواج دے مطابق
کھیر پلاو والیں دکھاوون پیرن تے انہیں دے پٹھے کہیں شخص

لَهُ يُولَدُ لَهُ وَعَلَى الْوَارِثِ مِثْلُ ذَلِكَ إِنْ أَرَادَا
فِصَالًا عَنْ تَرَاضٍ مِنْهُمَا وَتَشَاوُرٍ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا
وَإِنْ أَرَدْتُمُ أَنْ تَنْتَرِضُوا أَوْلَادَكُمْ فَلَا جُنَاحَ
عَلَيْكُمْ إِذَا سَلَّمْتُمْ مَا اتَّيْتُمْ بِالْمَعْرُوفِ وَأَنْتُمْ
اللَّهُ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿۳۶﴾

تے اوندی طاقت کیں دودھ ذمہ داری میں سٹی دیندی۔ کیں ماکوں
اوندے پال دی دوجہ نال تے نہ پیکوں اوندے پال دی دوجہ نال
ڈکھ نہ ڈتا ونچے۔ وارث کیتے دی ایجوکلم۔ جے اوڈوہیں صلاح
کر کے کھیر جھڑاؤں تے راضی تھی وچن تے انہیں ڈوناہیں تے کوئی
گناہ نہیں۔ جے تساں اپنے پالیں کوں کیں پی تربیت کیں کھیر
پلاؤں جاہر تے تہاڈے اتے کوئی گناہ نہیں جے تساں انہیں کوں
جیرمی شے ڈیوٹی کیتی رواج دے مطابق اوڈے ڈیو۔ تے
الہدیس کیں ڈیو تے جان گھنوں جے شک الہدیس ہو تساں
کریندے اوڈی کھن والا۔

وَالَّذِينَ يَتَّقُونَ مِنْكُمْ وَيَدْرُونَ أَوْلَادًا يَتَرَبَّصْنَ
بِأَنْفُسِهِنَّ أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ وَعَشْرًا فَإِذَا بَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ
فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا فَعَلْنَ فِي أَنْفُسِهِنَّ بِالْمَعْرُوفِ
وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿۳۷﴾

۲۳۵۔ تہاڈے وچ جیرمے لوک مرویدن تے اکچھ اپناں
زائیں چھوڑویدن تے اوڑا لیں چار مہینے ڈاھ جہاڑے انتظار
کرن تے جڈاں انہیں دی مدت پوری تھی ونچے تے دل تہاڈے
اتے کوئی گناہ نہیں اوشرلیت دے مطابق اپنے کیتے جو کھ کر
تے الہدیس ہو تساں کریندے اوڈی کیں واقعہ۔

وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا عَرَّضْتُم بِهِ مِنْ خِطْبَةِ النِّسَاءِ
أَوْ كَلَّمْتُم فِي أَنْفُسِكُمْ عِلْمَ اللَّهِ أَنْكُمْ سَتَذَكَّرُوهُنَّ
وَلَكِنْ لَا تَوَاعِدُوهُنَّ سِرًّا إِلَّا أَنْ تَقُولُوا قَوْلًا
مَعْرُوفًا وَلَا تَعْرِضُوا عَقْدَةَ النِّكَاحِ حَتَّى يَبْلُغَ
الْكِتَابُ أَجَلَهُ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي أَنْفُسِكُمْ
فَاحْذَرُوهُ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ غَفُورٌ حَلِيمٌ ﴿۳۸﴾

۲۳۶۔ تے تہاڈے اتے کوئی گناہ نہیں ہو تساں اشاریں نال
یا دل وچ لک کے تہیں دو ڈک چا وچو الہدیس کوں پتہ ہو
تساں انہیں کوں یاد کریندے اوڈی۔ ہا انہیں نال لک کے کوئی وعدہ
نہ کرو نہ گھنوں سوائے ایندے جو تساں کوئی پیگی گال کر گھنوں۔ تے
تساں نکاح کوں پکا کرن دا ارادہ نہ کرو جے تہیں انہیں دی مدت
پوری نہ تھی ونچے۔ تے تساں جان گھنوں جے شک الہدیس
ہوں بخشش والا تے خدا۔

لَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِنْ طَلَقْتُمُ النِّسَاءَ مَا لَمْ تَنْسُوهُنَّ
أَوْ تَفَرَّضُوا لَهُنَّ فَرِيضَةً مِّمَّا مَتَّعُوهُنَّ عَلَى الْوَسْعِ
قَدْرَهُ وَعَلَى الْمُقْتَرِ قَدْرَهُ مَتَاعًا بِالْمَعْرُوفِ حَقًّا
عَلَى الْمُحْسِنِينَ ﴿۳۹﴾

۲۳۷۔ تہاڈے اتے کوئی گناہ نہیں جے تساں انہیں زائیں کوں طلاق
ڈیو جہیں کوں تساں تھو دی نہیں لایا یا حق مہر مہر نہیں تھیا تے
انہیں کوں فائدہ پہاؤ۔ امیر آدمی اپنی طاقت دے مطابق تے غریب آدمی
اپنی طاقت دے مطابق۔ سے فائدہ خرلیت دے مطابق تے پیگی
کرن والیں تے فرض۔

وَقَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿۳۷﴾

مَنْ ذَا الَّذِي يُقْرِضُ اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا فَيُضَاعِفَهُ لَهُ أَضْعَافًا كَثِيرَةً وَاللَّهُ يَقْبِضُ وَيَبْصُطُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿۳۸﴾

أَلَمْ تَرَ إِلَى الْمَلَائِكَةِ مِثْقَال ذَرَّةٍ يَسْأَلُونَ اللَّهَ عَنِ شَيْءٍ مِّنْ شَأْنٍ وَإِذْ قَالُوا لِنَبِيِّنَا اإِنَّمَا أَنزَلْنَا الْقُرْآنَ بِاللُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ لِتَعْلَمُونَهَا لُغَةً بَنِيكُمْ تُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ أُولُوا الْأَلْبَابِ وَإِذْ قَالُوا لِنَبِيِّنَا إِنَّا فَهِمْنَا لَنِزْلَةً أُخْرَىٰ وَإِذْ قَالُوا لِنَبِيِّنَا إِنَّا فَهِمْنَا لَنِزْلَةً أُخْرَىٰ وَإِذْ قَالُوا لِنَبِيِّنَا إِنَّا فَهِمْنَا لَنِزْلَةً أُخْرَىٰ

۲۴۵۔ تساہ اللہ سٹیں دے رستے وچ جنگ کرو تے ہاں گھن جو بے شک اللہ سٹیں بہوں سٹیں والا تے جانٹن والا ۱۰۰۔

۲۴۶۔ کون جیڑھا اللہ سٹیں کون اپٹے مال دا چنگا حصہ ڈیوے اللہ سٹیں اول کون بہوں ودھاتے ڈیندے۔ تے اللہ سٹیں گھنیدا دی اے تے ودھیندا دی ہے۔ تے تساہ ہوندو ولسو۔

۲۴۷۔ کیا کیوں، بنی اسرائیل دے انہیں سردارین دا پتہ نیش جیڑھے موسیٰ علیہ السلام دے لہدگزین۔ جڈاں انہیں اپنے نبی کون آکھیا جو توں ساڈے واسطے بک بادشاہ بناتے دل اسان جنگ کر لیں اللہ سٹیں دے رستے وچ۔ تے اول نبی آکھیا اے دھیرے جو تہاڈے اتے جنگ فرض تھی دہے تے تساہ بھڑواناں۔ انہیں آکھیا ساکوں کیا ہے جو اللہ سٹیں دے رستے وچ بھڑواناں حالت لے ہے جو ساکوں اپنے گھرں وچ کڈھ ڈنا گیا تے اپٹے پتریں کنیں دی تے جڈاں انہیں تے جنگ فرض کر ڈتی گئی اوسارے پھر گئے سوائے تھوڑیں لوکیں دے تے اللہ سٹیں ظالمیں کون بہوں ہانڈے۔

۲۴۸۔ تے انہیں دے نبی انہیں کون آکھیا جو بے شک اللہ سٹیں طاوت کول تہاڈا بادشاہ بنا کے پھٹھے۔ انہیں آکھیا اوکیوں ساڈے اتے حکومت کر سگدے۔ اول کنیں ساکوں حکومت کرن دا زیادہ حق اول کنیں مال وی ڈھیکڑا نئیں۔ تے نبی آکھیا بے شک اللہ سٹیں اول کون تہاڈے اتے چن گدھے تے اونکوں بہوں ودھائی علم وچ تے جسم وچ۔ اللہ سٹیں جینکوں چاہندے اپنی حکومت ڈیندے تے اللہ سٹیں بہوں ودھاون والا تے جانٹن والا ۱۰۰۔

۲۴۹۔ انہیں دے نبی انہیں کون آکھیا جو بے شک اندی ہادی ہادقا وانشان اے ہے جو تہاڈا وکب صندوق آدوسی جیندے وچ تہاڈے کیتے تسلی ہوسی تہاڈے رب کنیں اوموسیٰ تے ہارون دے تعلق داریں دا چھوڑیا ہویا لایا ۱۰۰۔ اول کون فرشتے پاتی کھڑے ہوسن۔ بے شک ایندے وچ تہاڈے واسطے نشانی ۱۰۰ ہے تساہ مومن ہوتے۔

وَقَالَ لَهُمْ نَبِيُّهُمْ إِنَّ اللَّهَ قَدْ بَعَثَ لَكُمْ طَالُوتَ مَلِكًا قَالُوا أَنَّى يَكُونُ لَهُ الْمُلْكُ عَلَيْنَا وَنَحْنُ أَحَقُّ بِالْمُلْكِ مِنْهُ وَلَمْ يُؤْتَ سَعَةً مِّنَ الْمَالِ قَالَ إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَاهُ عَلَيْكُمْ وَزَادَهُ بَسْطَةً فِي الْعِلْمِ وَالْجِسْمِ وَاللَّهُ يُؤْتِي مُلْكَهُ مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿۳۹﴾

وَقَالَ لَهُمْ نَبِيُّهُمْ إِنَّ آيَةَ مُلْكِهِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ التَّابُوتُ فِيهِ سَكِينَةٌ مِّنْ رَبِّكُمْ وَبَقِيَّةٌ مِّمَّا تَرَكَ آلُ مُوسَىٰ وَآلُ هَارُونَ تَحْمِلُهُ الْمَلَائِكَةُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّكُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا كُفَرُوا بِمُؤْمِنِينَ ﴿۴۰﴾

فَلَمَّا فَصَلَ طَالُوتُ بِالْجُنُودِ قَالَ إِنَّ اللَّهَ مُبْتَلِيكُمْ بِنَهَرٍ فَمَنْ شَرِبَ مِنْهُ فَلَيْسَ مِنِّي وَمَنْ لَمْ يَطْعَمْهُ فَإِنَّهُ مِنِّي إِلَّا مَنِ اغْتَرَفَ غُرْفَةً بِيَدِهِ فَشَرَبُوا مِنْهُ إِلَّا قَلِيلًا مِنْهُمْ فَلَمَّا جَاوَزَهُ هُوَ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ قَالُوا لَا طَاقَةَ لَنَا الْيَوْمَ بِطَالُوتَ وَجُنُودِهِ قَالَ الَّذِينَ يَظُنُّونَ أَنَّهُمْ مُلْكُوا اللَّهَ كَرُمَ مِنْ فِتْنَةٍ قَلِيلَةٌ عَلَبْتَ إِنَّهُ كَانَ لَكُنَّ كَثِيرَةً يَا ذِئْبُ اللَّهُ وَاللَّهُ مَعَ الصَّادِقِينَ ﴿٢٥٠﴾

۲۵۰۔ تے جڈاں طالوت اپنے لشکر کوں گھن کے ٹرپے تے اول اکھئے جو بے شک اللہ سیئیں تہا کوں ہک نہر نال زمینی جیرھا اوندے وچو پانی پیسی اوندل میڈے نال کوئی تعلق نیئیں جیرھا چکھسی وی ناں او میڈا بیلیء با جیرھا ہک ہک پانی دایوے رتے کوئی ہرج نیئیں اوندے وچو سوائے تھوڑے لوکیں دے باقی ساریں پی گدھا جڈاں او تے منٹ والے او نہر پ گئی تے انہیں آکھئے سا کوں اچ جالوت تے اوندے لشکر نال بھڑ دی طاقت کاہ نیئیں۔ تے اولو کہ جنہیں کوں اللہ سیئیں دی ملاقات دایقین ہا آکھیا جو اللہ سیئیں دے حکم نال جھوٹا لوہ بہوں وڈے لشکر کوں ڈھا ڈیندے۔ تے اللہ سیئیں صبر کرن والیں دے نال۔

وَلَمَّا بَرَزُوا لِطَالُوتَ وَجُنُودِهِ قَالُوا ارْتَبْنَا أَفْرَغَ عَلَيْنَا صَبْرًا وَنَبَيْتَ أَفْدَامَنَا وَانْصَرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿٢٥١﴾

۲۵۱۔ تے جڈاں او جالوت تے اوندے لشکر دے سامنے تھیں تے انہیں دعا بھیجی جو اے سا بڑے رب سا کوں مبردی طاقت بڑے تے سا بڑے پیری کوں جمائی رکھ تے کافرین دے مقابلے وچ سا کوں مدد بڑے۔

فَهَرَمُوهُمْ يَا ذِئْبُ اللَّهِ وَقَتْلَ دَاوُدَ جَالُوتَ وَ أَنْتَهُ اللَّهُ الْمَلِكُ وَالْحَكْمَةُ وَعَلِمَهُ مِمَّا يَشَاءُ وَلَوْلَا دَفْعُ اللَّهِ النَّاسَ بَعْضَهُمُ بَعْضٍ لَّفَسَدَتِ الْأَرْضُ وَلَكِنَّ اللَّهَ ذُو فَضْلٍ عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿٢٥٢﴾

۲۵۲۔ بھیں انہیں اللہ سیئیں دے حکم دے نال اپنے دشمنین کوں ہراڈتے داؤد نے جالوت کوں قتل کرڈتا تے اللہ سیئیں اوں کوں حکومت تے سنب ڈتاتے جو اللہ سیئیں دی مرضی ہائی اوں کوں سکھائیں۔ تے جے اللہ سیئیں ہک کوں ڈو جے کیں دیکھیندا تے زمین وچ فساد تھی ونجے ہاتے اللہ سیئیں سارے جہانیں تے فضل کرن والا ہے۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا تَتْلُوا هَآؤُلَآئِكَ دَلِيلًا لِّكُمْ وَإِنَّكُمْ لَمِّنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿٢٥٣﴾

۲۵۳۔ اے اللہ سیئیں دیاں آیتیاں ہن جیہیاں اساں نیکوں پڑھ کے سیکھدے ہیں تے بے شک توں (اللہ سیئیں دے) رسولیں وچو ہیں۔

تِلْكَ الرُّسُلُ فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلَى بَعْضٍ مِنْهُمْ ۖ مَنْ كَلَّمَ اللَّهُ وَرَفَعَ بَعْضَهُمْ دَرَجَاتٍ ۖ وَآتَيْنَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ الْبَيِّنَاتِ وَأَيَّدْنَاهُ بِرُوحِ الْقُدُسِ ۖ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا اقْتَتَلَ الَّذِينَ مِنْ بَعْدِهِمْ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمْ الْبَيِّنَاتُ وَلَكِنْ اخْتَلَفُوا فَيَنْهَضُ مَنْ أَمَنَ وَمِنْهُمْ مَنْ كَفَرَ ۚ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا اقْتَتَلُوا وَلَكِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ ﴿۳۳﴾

۲۵۴۔ اے رسولن جنہیں وچوں کچھ کوں اسان کچھ تے ودھر رتبہ دتے انہیں وچ کچھ ایچھے بن جنہیں ناں اللہ سیسں گاہیں کیتیں (فرخیت دتی) تے کچھ ایچھے بن جنہیں دے رتبے ودھائیں تے اسان دتے بن عیسیٰ ابن مریم کوں ظاہر طور نشان تے اسان روح القدس ناں اوندی نکلائی کیتی تے جے اللہ سیسں چاہے ہاتے کھلے نشان آوڈے بعد تے نیسں دے بعد لے لوک آپت وچ نہ بھڑن ہاتے انہیں اختلاف کیتے۔ انہیں وچ کچھ تے من گئے تے کچھ نہ نیسں جے اللہ سیسں چاہوے ہاتے او آپت وچ نہ بھڑن ہاتے اللہ سیسں او ہو کریندے جوا چاہندے۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَنْفِقُوا مِمَّا رَزَقْنَاكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا يَبِيعُ فِيهِ وَلَا خَلَّةٌ وَلَا شَفَاعَةٌ ۚ وَالْكَافِرُونَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿۳۴﴾

۲۵۵۔ اے من و الوتساں فرج کرو جو اسان تہاکوں دتے اس کئیں پہلے جوا دیندے اوے جیندے وچ نہ پار ہوئی تے نہ لگت کم اوسی تے نہ سفارش۔ چلیسی تے کافر ہی ظلم کرن والین۔

۲۵۶۔ اللہ اوقات جیندے سو کوئی عبادت دے لائق نیسں او جیندے تے قائم رہن والا۔ نہ تے او کوں گھل اندی تے نہ ندر۔ آسمان تے زمین وچ جو کچھ ہے اوہیندے۔ کیرھا جیرھا اوندی اجازت دے بغیر اوندے اگو سفارش کر سگے۔ ادسب کچھ چاندے جواوندے اگو یا پچھوے اوندے علم وچ کچھ دی او احوال نیسں کر سگدے سوائے اوندے جے تلا او چاہے۔ اوندل علم آسمان تے زمین تے پھیلایا پئے تے انہیں دوناہیں ما پارھا اوں کوں ٹھیکہ دانیسں۔ اللہ سیسں وڈی شان والا تے عظمت والا۔

لَا إِكْرَاهَ فِي الدِّينِ ۚ قَدْ تَبَيَّنَ الرُّشْدُ مِنَ الْغَيِّ ۚ فَمَنْ يَكْفُرْ بِالطَّاغُوتِ وَيُؤْمِنْ بِاللَّهِ فَقَدِ اسْتَبَسَّكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَىٰ لَا انْفِصَامَ لَهَا ۚ وَاللَّهُ سَيَبْعُ عَلَيْهِمُ ﴿۳۵﴾

۲۵۷۔ دین وچ کوئی جبر نیسں۔ ہدایت گھڑی کئیں ٹھوکی پئی۔ تے جیرھا شیطان دی گال نہ منے تے اللہ سیسں کوں منے تے اول ول ٹکڑے کڑے کوں پوگدے جیرھا تر ٹھانئیں۔ تے اللہ سیسں بہوں سٹن والا تے بہوں چاٹن والا۔

۲۵۸۔ جیرھے میندن اللہ سیسں انہیں داسگیتی۔ انہیں کوں اندھاہیں کئیں سو بھلے دو گھن اندے۔ تے جیرھے نیسں میندے

اللَّهُ وَلِ الَّذِينَ آمَنُوا يُخْرِجُهُم مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ ۚ وَالَّذِينَ كَفَرُوا أُولَئِكَ هُمُ الطَّاغُوتُ ۚ

يُخْرِجُونَهُمْ مِنَ النُّورِ إِلَى الظُّلُمَاتِ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ
النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿۵۹﴾

۴۴

انہیں دے سبکتی شیطان تے او انہیں کو سو جھلے کنیں اندھاریں دو
گھن نندن۔ اے لوک دوزخی ہن تے او ندے وچ بہوں دیر
تیں پئے رہن۔

۲۵۹۔ کیا تیکوں اوں آدمی دی خبر نہیں ملی جیں اپنے رب دے
متعلق ابراہیمؑ نال بحث کیتی جو اللہ سئیں اوں کوں حکومت دُتی ہائی۔
جڈاں ابراہیمؑ اکھیا جو میڈا رب اوہے جیڑھا جو بندے تے مریندے
اوں بادشاہ اکھیا میں جو بندہ راوی ہاں تے مریندا ہی ہاں تے حضرت
ابراہیمؑ اکھیا جو بے شک اللہ سئیں سمجھ کوں پوادھ کنیں
کڑھیندے تے توں اوں کوں پچا دھ کنیں کڑھ ڈکھال۔ تے
کافراں گال تے ڈاڈھا ویلا تھی گئے تے اللہ سئیں ظالمیں کوں
سدا رستہ نہیں ڈکھیندا۔

۲۶۰۔ یا اوہو جہاں کوئی آدمی ڈٹھی جیڑھا بک دوستی کنیں لنگھئے
تے او دوستی اپنیں جیتے تے ڈٹھی پئی ہائی۔ تے اوں آدمی اکھیا
جو اللہ سئیں اس دوستی کوں اچڑن دے لہو کیوں دسی۔ تے اللہ
سئیں اوں کوں سوسال تیں (نحواب وچ) ماری رکھئے ولا واندی
نندرا کھوڑی اس تے پچیس جوتوں ایں حالت وچ کسے تیں
رہ گئیں۔ اوں اکھیا جو میں بک ڈیند یا ڈیند دا کچھ حصہ رہ گیاں۔
اللہ سئیں اکھیا سچی گال لے ہے جوتوں سوسال تیں ایوں رہ گئیں
ہن توں اپنی روٹی تے پیوٹ دے پانی کوں ڈیکھ او سڑیا نہیں۔ تے
توں ڈیکھ اپنے گڈا کوں۔ تے اسان تیکوں لوکس کیتے نشان بٹائے
سے۔ توں ڈیکھ ٹبریں کوں کیوں اسان انہیں کوں جڑیندے تے
ول انہیں تے گوشت چڑھیندے میں۔ تے جڈاں او ندے لے گال
کھل گئی تے اوں اکھیا میکوں پتہ جو اللہ سئیں برتے تے قادر۔

۲۶۱۔ تے جڈاں حضرت ابراہیمؑ اکھیا لے میڈے رب میکوں ڈکھا جوتوں
مردے کیوں جو بندہ میں اللہ سئیں اکھیا کیا توں لے گال نوں منیدا
اوں اکھیا منیدا تے ہاں پر دل دی تسلی کیتے لے پچھم تے اللہ سئیں

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِي حَاجَّ إِبْرَاهِيمَ فِي رَبِّهِ أَنْ اتَّهَمَهُ
اللَّهُ الْمَلِكُ إِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّيَ الَّذِي يُحْيِي وَيُمِيتُ
قَالَ أَنَا أَحْيِي وَأُمِيتُ قَالَ إِبْرَاهِيمُ فَإِنَّ اللَّهَ يَأْتِي
بِالتَّسْوِيسِ مِنَ الْمَشْرِقِ فَأْتِ بِهَا مِنَ الْغَرْبِ
فَبُهِتَ الَّذِي كَفَرَ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿۶۰﴾

أَوْ كَالَّذِي مَرَّ عَلَى قَرْبَةٍ وَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَى
عُرْوَتِهَا قَالَ اتْنِي مِنْ هَٰذِهِ اللَّهُ بَعْدَ مَوْتِهَا
فَأَمَّا نُهُ اللَّهُ مِائَةَ عَامٍ ثُمَّ بَعَثَهُ قَالَ كَمْ لَبِثْتُ
قَالَ لَبِثْتُ يَوْمًا أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ قَالَ بَلْ لَبِثْتُ
مِائَةَ عَامٍ فَانْظُرْ إِلَى طُعَامِكَ وَسَرَابِكَ لَمْ يَتَسَنَّهْ
وَأَنْظُرْ إِلَى حِمَارِكَ وَلِنَجْعَلَكَ آيَةً لِّلنَّاسِ
وَأَنْظُرْ إِلَى الْعِظَامِ كَيْفَ نُنشِزُهَا ثُمَّ نَكْسُوهَا
لَعَلَّكُمْ أَتَيْنَ لَهَا قَالِ أَلَمْ يَعْلَمَنَّ أَنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
قَدِيرٌ ﴿۶۱﴾

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ ارْنِي كَيْفَ تُحْيِي الْمَوْتَى قَالَ
أَوْكَلِمَ تَوْمِنُ قَالَ بَلَىٰ وَلَٰكِن لِّيَبْطِئَنَّ قَلْبِي ثُمَّ
فُجِدَّ آدَبَهُ مِنَ الظُّلُمَاتِ فَصَرَّهُنَّ إِلَيْكَ ثُمَّ أَجْعَلْ

عَلَى كُلِّ جَبَلٍ مِّنْهُنَّ جُزْءًا ثُمَّ ادْعُهُنَّ يٰٰأَيُّهَا
سَعْيَاءُ وَاَعْلَمَنَّ اَللّٰهُ عَزِيزٌ حَكِيْمٌ ﴿۳۵﴾

۳۵
ع

اُکھیا چار کچی پکڑتے انہیں کوں اپنا ہسک کرتے دلائیں کوں
انجوانج روہ تے رکھ آ۔ بھیں انہیں کوں سب مارا ویڈ بد رکھتے
اؤسن۔ تے توں چاٹ گھن جہ اللہ سیس غالب تے بہوں سیانا۔

۲۶۲۔ اہیں لوکیں دی مثال جیرھے اللہ سیس دے رستے وچ اپٹے
مالیں کوں خرچ کریندن بک دانے آئی کار جیرھاست پٹے کھیندے
تے ہر پٹے وچ سودا پٹے ہوندن۔ تے اللہ سیس جیندے کتے
چاہے ڈوڑی کر ڈیندے تے اللہ سیس بہوں ددھاوٹن دلا تے
چاٹن والا۔

مَثَلُ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ كَمَثَلِ
حَبَّةٍ اَنْبَتَتْ سَبْعَ سَنَابِلٍ فِي كُلِّ سَنَابِلَةٍ مِائَةٌ
حَبَّةٌ وَاللّٰهُ يُضَعِفُ لِمَنْ يَّشَاءُ وَاللّٰهُ وَاسِعٌ عَلِيْمٌ ﴿۳۶﴾

۲۶۳۔ اولو ک جیرھے اللہ سیس دے رستے وچ اپٹے مال خرچ
کریندن تے خرچ دے بعد نہ احسان دیاں سٹاوتاں مریندن
تے نہ دکھ ڈیندن انہیں واسطے انہیں دے رب کنیں بدلہ۔
نہ انہیں کوں ڈرتے نہ او مونجھے تحسین۔

الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ لَا
يُتَّبِعُونَ مَا اَنْفَقُوا مَنًّا وَلَا اَذَىٰ لَهُمْ اَجْرُهُمْ
عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿۳۷﴾

۲۶۴۔ چچی مال اکھ پٹے تے بخش ڈیون اوں مدد تے کنیں چنگا
جیندے بکھو دکھ ہووے۔ تے اللہ سیس بے نیاز تے بہوں
ٹھڈھا۔

قَوْلٌ مَّعْرُوفٌ وَمَغْفِرَةٌ خَيْرٌ مِّنْ صَدَقَةٍ يَّتْبِعُهَا
اَذًى وَاللّٰهُ غَنِيٌّ حَلِيْمٌ ﴿۳۸﴾

۲۶۵۔ لے منٹن والو اتاں اپنی صدقیاں کوں دیکھاؤ نہ احسان دیاں
سٹاوتاں مار کے تے دکھ پڑے کے۔ جویں کوئی اپنے مال کوں
لوکیں دے دکھا دے کتے خرچ کتے اور اللہ سیس کوں میندے
تے نہ آخرت دے ڈیندے کوں۔ اوندی مثال اوں پھردی جہ جیندے
اتے مٹی پٹی ہووے تے اوں دے اتے ڈاڈھا میندے تے اوں
کوں پھردا پھردا کر کے چھوڑ ڈیوے ایجے لوکیں کوں جو کچھ او
کھندن اوں دے وچوں کچھ دی نیں بلدا۔ تے اللہ سیس کامر
لوکیں کوں سدھا رستہ نیں دکھیندا۔

يٰٰأَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا لَا تَبْطُلُوا صَدَقَتَكُمْ بِالْمَنِّ
وَالْاَذَىٰ كَالَّذِي يَنْفِقُ مَالَهُ رِثَاءَ النَّاسِ وَلَا
يُؤْمِنُ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ فَمَثَلُهُ كَمَثَلِ صَفْوَانٍ
عَلَيْهِ تَرَابٌ فَاَصَابَهُ وَابِلٌ فَتَرَكَّهُ صَلْدًا لَا
يَقْدِرُونَ عَلَىٰ شَيْءٍ مِّمَّا كَسَبُوا وَاللّٰهُ لَا يَهْدِي
الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴿۳۹﴾

۲۶۶۔ تے جیرھے لوک اپٹے مال کوں اللہ سیس دی خوش حال
کوٹ تے اپٹے آپ کوں لپکا کر دی خاطر خرچ کریندن انہیں
دی مثال اوں باغ دی جہ جیڑھا اچی جاتے ہووے تے اوں دے

وَمَثَلُ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ اِتِّبَاءَ مَرْضَاتِ
اللّٰهِ وَتَنْثِيَةً مِّنْ اَنْفُسِهِمْ كَمَثَلِ جَنَّةٍ بِرَبْوَةٍ

أَصَابَهَا وَابِلٌ فَاتَتْ كُلَّهَا ضَعْفَيْنِ فَإِنْ لَمْ يُصِبْهَا
وَابِلٌ فَطَلَّ اللَّهُ بِهَا تَعْلُونَ بَصِيرٌ ﴿٥٠﴾

أَيُّدُ أَحَدِكُمْ أَنْ تَكُونَ لَهُ جَنَّةٌ مِمَّنْ تَنْجَلِ وَأَنْغَابٍ
تَجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ لَهُ فِيهَا مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ
وَإِصَابُهُ الْكِبَرُ وَلَهُ ذُرِّيَّتُهُ ضَعْفًا ۖ فَاصْصَابَهَا
إِعْصَادٌ فِيهِ نَارٌ فَاحْتَرَقَتْ ۚ كَذَلِكَ يَبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ
الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَتَفَكَّرُونَ ﴿٥١﴾

اتے ڈاڈھامیز سے تے او ڈوڑا پھل ڈلوے تے جے ڈاڈھا
میزہ نو سے تے پھنگاری درمیر۔ تے اللہ سیس جوتساں کریندے
ڈہا کھڑے۔

۲۶۷۔ کیا تہا ڈے وچو کوئی آدمی چاہندے جو اندا کب باغ
ہوے تے اوں باغ وچ کھجیاں تے انگوڑوں تے اوندے
وچ نہرومی و ہندی ہووے تے اوندے کیتے اوندے وچ ہر
قسم دے میوے ہووے تے دل اوں کوں ڈھیا آونچے تے اوندے
بال دی چھوٹے ہووے تے اوں باغ تے عمارتوں آں ڈھاوے تے
اوباغ سڑوچے۔ ایویں اللہ سیس تہا ڈے کیتے نشانیاں بیان کریندے
تاں جوتساں سوچو۔

۲۶۸۔ لے منق و الو جوتساں کھدے، اوندے وچو پاک چیزاں
خرچ کر تے اوندے وچو وی خرچ کرو جو اسان تہا ڈے کیتے
زین وچو کڑھیں۔ تے تاں بے کار چیزاں تے او چیزاں جیڑیاں
آپ نہ گھنوساں ایںدے جوتساں اکھیں بند کر کے گھنو چا۔ انہیں
وچو تاں خرچ کرن دا ارادہ نہ کر تے تاں جان گھنو جو بے
شک اللہ سیس بے نیاز تے بہوں صفتیں والا۔

۲۶۹۔ شیطان تہا کوں غربت کنیں ڈریندے تے تہا کوں بے حیائی
دا کم ڈریندے تے اللہ سیس تہا کوں اپنے ولو بخش تے فضل دا وعدہ
کریندے تے اللہ سیس بہوں ودھاوے والا تے چاٹے والا۔

۲۷۰۔ سٹپ ڈیندے جینکوں چاہندے تے جینکوں سٹپ
مل وچے او کوں بہوں چنگائی بڑی گئی تے سیانے دے سوا
نصیحت کوئی حاصل نیں کریندا۔

۲۷۱۔ جو تاں خرچ کیتے تے یا نذر منی تے بے شک اللہ
سیس اوں کوں چاندے تے غلایں دا کوئی امدادی نیں۔

۲۷۲۔ جے تاں صدقے ظاہر کر کے ڈلو تے لے دی چنگا تے جے
تاں اوں کوں لکاؤ تے غربتیں کوں ڈلو تے لے دی تہا ڈے

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَنْفِقُوا مِنْ ثَمَرَاتِ مَا كَسَبْتُمْ
وَمِمَّا أَخْرَجْنَا لَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ وَلَا تَيَسَّمُوا الْغَبِيثَ
مِنْهُ تُنْفِقُونَ وَلَسْتُمْ بِأَخِيذِهِ إِلَّا أَنْ تُغْضُوا فِئَةً
وَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ غَفِيرٌ حَمِيدٌ ﴿٥٢﴾

الشَّيْطَانُ يَعِدُكُمُ الْفَقْرَ وَيَأْمُرُكُم بِالْفَحْشَاءِ وَاللَّهُ
يَعِدُكُم مَغْفِرَةً مِنْهُ وَفَضْلًا ۗ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٥٣﴾

يُؤْتِي الْحِكْمَةَ مَنْ يَشَاءُ ۚ وَمَنْ يُؤْتَ الْحِكْمَةَ فَقَدْ
أُوتِيَ خَيْرًا كَثِيرًا ۚ وَمَا يَذَّكَّرُ إِلَّا أُولُو الْأَلْبَابِ ﴿٥٤﴾

وَمَا أَنْفَقْتُمْ مِنْ نَفَقَةٍ أَوْ نَذَرْتُمْ مِنْ نَذْرٍ فَإِنَّ
اللَّهَ يَعْلَمُهَا ۚ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ ﴿٥٥﴾

إِنْ تَبَدُّوا لِلصَّدَقَاتِ فَنِعِمَّا هِيَ ۚ وَإِنْ تُخْفَوْهَا وَ
تُؤْتَوْهَا الْفُقَرَاءَ فَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ وَيَكْفُرْ عَنْكُمْ مَنْ

سَيَاتِكُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿۴۶﴾

کیسے چنگا ۷۷ تے اللہ سیس تہا ڈے کیں تہا ڈیاں بریاں وی پریں کر لیس تے اللہ سیس جو تساں کریدے ۷۷ واقعہ۔

لَيْسَ عَلَيْكَ هُدَاهُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ فَلَا يُنْفِكُمْ وَمَا تُنْفِقُونَ إِلَّا ابْتِغَاءَ وَجْهِ اللَّهِ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ يُوَفَّ إِلَيْكُمْ وَأَنْتُمْ لَا تُظْلَمُونَ ﴿۴۷﴾

۲۷۳۔ انہیں کوں سدھے رستے تے گھن آوٹ تہا ڈے دے نیں تے بالہ سیس جینکوں چاہندے ہدایت ڈیڈے۔ تے جو دی چنگا مال تساں خرچ کریدے ۷۷ او تہا ڈے اپنے فائدے کیتے ہے تے تساں جو دی خرچیدے ۷۷ او اللہ سیس دی رضا گھن کیتے ہے تے جو چنگا مال خرچیدے اور تہا کوں پورا پورا ولا ڈتا ویسی تے تہا ڈے اتے ظلم نہ کیا ویسی۔

لِلْفُقَرَاءِ الَّذِينَ أُحْصُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ لَا يَسْتَطِيعُونَ ضَرْبًا فِي الْأَرْضِ يَحْسَبُهُمُ الْجَاهِلُ أَغْنِيَاءَ مِنَ التَّعَفُّفِ تَعْرِفُهُمْ بِسَمِهِمْ لَا يَسْأَلُونَ النَّاسَ إِلْحَاقًا وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ ﴿۴۸﴾

۲۷۴۔ (اے صدقے) انہیں محتاجین کیتے ہن جیرھے اللہ سیس دے رستے وچ روکے گھن تے او آزادی نال زمین وچ لڑھیر نیں سبکدے۔ اٹ سونہا آدمی انہیں کوں انہیں دے نہ منگن دی وجہ نال امیر سمجھدے۔ تساں انہیں کوں انہیں دی شکلیں کیں سچاں سبکدے ۷۷ او لوکیں کیں منگن کیتے چڑ دے نیں۔ تے جو تساں چنگا مال خرچ کریدے ۷۷ بے شک اللہ سیس او کوں بہوں جاڈدے۔

الَّذِينَ يَنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ بِالْإِثْلِ وَالنَّهَارِ سِرًّا وَعَلَانِيَةً فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿۴۹﴾

۲۷۵۔ تے جیرھے لوک اپنے مال خرچ کریدن رات ڈیہ سٹے تے لکا کے انہیں واسطے انہیں دے رب کیں بدلہ نہ او ڈرسن تے نہ او مونجھے تمین۔

الَّذِينَ يَأْكُلُونَ الرِّبَا لَا يَقْوَمُونَ إِلَّا كَمَا يَقُومُ الَّذِي يَخْتَطُّ الشَّيْطَانُ مِنَ الْمَسِّ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا إِنَّا بَالِغٌ مِثْلُ الرِّبَا وَأَحَلَّ اللَّهُ الْبَيْعَ وَحَرَّمَ الرِّبَا فَمَنْ جَاءَهُ مَوْعِظَةٌ مِنْ رَبِّهِ فَاتَّقِ اللَّهَ مَا سَلَفَ وَأَمْرُهُ إِلَى اللَّهِ وَمَنْ عَادَ فَأُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿۵۰﴾

۲۷۶۔ جیرھے لوک سود کھندن او ایویں اٹھدن جیویں او آدمی اٹھدے جینکوں شیطان ہتھ لاکے پاگل کر کے چھوڑ ڈیوے اے ایں واسطے ہے جو بے شک او آبدن جو پار سود جیہاں لے۔ تے اللہ سیس وپار کوں جائز کیتے تے سود کوں حرام۔ تے جیندو اوندے رب ولو کوئی نصیحت آوے تے او رک وچے تے ول جو حق گئے اوندا نفع ہوندا ۷۷ تے اوندا معاملہ اللہ سیس دے حوالے ہے تے جیرھے ولا ایویں کر لیں او دوزخی ان تے اوندے وچ دیر تیں رہن۔

۲۷۷۔ اللہ سیس سود کوں مٹا دیسی تے صدق کوں ودھا دیسی

يَحْجِ اللَّهُ الرِّبَا وَيُرِي الصَّدَقَاتِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الضَّالِّينَ ﴿۵۱﴾

كُلِّ كَفَّارٍ اَنْيَمٌ ۝

اِنَّ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ وَآتَوْا الصَّلٰوةَ
وَآتَوْا الزَّكٰوةَ لَهُمْ اَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ
عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُوْنَ ۝

تے اللہ میں ہر دے کافر تے گناہ گار کون چنگا نہیں سمجھا۔
۲۷۸۔ بے شک اولوک جبرھے ایمان گمن آئن تے چنگے کم کریندن
تے نماز کون ٹھہاکے پڑھدن تے زکوٰۃ ڈیندن انہیں واسطے
انہیں دے رب کنیں انہیں دا اجر۔ نہ او ڈرسن تے نہ او مونجھے
تھمیں۔

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا اتَّقُوا اللّٰهَ وَذَرُوْا مَا بَقِيَ مِنَ
الرِّبَا اِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِيْنَ ۝

فَاِنْ لَّمْ تَفْعَلُوْا فَاَذْنُوْا يَحْزَبِ مِنَ اللّٰهِ وَرَسُوْلِهِ
وَ اِنْ تَبْنُوْهُ فَلَكُمْ رُءُوسُ اَمْوَالِكُمْ لَا تَظْلُمُوْنَ
وَلَا تَظْلَمُوْنَ ۝

۲۷۹۔ اے منٹ والو اللہ میں کنیں ڈرو تے باقی سود چھوڑ ڈیو
جے تساں مومن ہرے تاں۔

وَ اِنْ كَانَ ذُو عُسْرَةٍ فَنَظِرَةٌ اِلَىٰ مَيْسَرَةٍ وَاَنْ
تَصَدَّقُوْا خَيْرٌ لَّكُمْ اِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُوْنَ ۝

۲۸۰۔ جے تساں نہ کیاتے ول اللہ میں تے اوندرے رسول دے
نال جنگ ٹھی پئی اے تے جے تساں توبہ کر گھنوتے تہا ڈا اصل
مال تہا ڈا تے تساں ظلم نہ کیسرتے تہا ڈے اتے ظلم نہ تھسی۔

۲۸۱۔ تے جے کوئی ادھار والا لگی وج ہووے تو اوں کو سہولت
تک مہلت ڈیو۔ جے تساں سمجھ رکھیندے تے تہا ڈا صدقہ
ڈیوٹ دی تہا ڈے واسطے چنگا۔

وَ اتَّقُوا يَوْمًا تُرْجَعُوْنَ فِيْهِ اِلَى اللّٰهِ لَمْ تَكُنْ لَكُمْ
نَفْسٌ مَّا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُوْنَ ۝

۲۸۲۔ تے تساں ڈرو اوں بڑہہ کنیں جیندے وج تساں اللہ میں
دو ول ولسوتے پھیں ہر آدمی کون جو اوکنا ہوسی اوکوں پورا پورا ڈا
ولیں تے اوں تے ظلم نہ تھسی۔

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا اِذَا تَدٰىنْتُمْ بَيْنَكُمْ اِلَىٰ اَجَلٍ
مُّسَمًّى فَلِكُتُوْهُ وَ لِكُتُبْ بَيْنَكُمْ كَاتِبٌ بِالْعَدْلِ وَ
لَا يٰۤاَبَ كَاتِبٌ اَنْ يَّكْتُبَ كَمَا عَلَّمَهُ اللّٰهُ فَلْيَكْتُبْ
وَلْيُمْلِلِ الَّذِي عَلَيْهِ الْحَقُّ وَلْيَتَّقِ اللّٰهَ رَبَّهٗ وَلَا
يَبْخَسْ مِنْهُ شَيْۤآ ۚ فَاِنْ كَانَ الَّذِي عَلَيْهِ الْحَقُّ سَفِيْهًا
اَوْ ضَعِيْفًا اَوْ لَا يَسْتَطِيْعُ اَنْ يَّمْلِ هُوَ فَلْيُمْلِلْ
وَلِيْهٖ بِالْعَدْلِ وَ اسْتَشِيْهُدَا شَٰهِدَيْنِ مِنْ رِّجَالِكُمْ
فَاِنْ لَّمْ يَكُنُوْا دَجَلَيْنِ فَرَجُلٌ وَّاَمْرَاَتَيْنِ مِّنْ رَّضَوْنَ
مِّنَ الشَّهَادَةِ اَنْ تَحْلِلَ اِحْدَاهُمَا فَتُذَكِّرَ اِحْدَاهُمَا

۲۸۳۔ اے منٹ والو جہاں تساں ہک پے کنیں ہک میعاد میں
ادھار چاؤ تے اوکوں لکھ گھنوتے معاہدہ لکھن والا انصاف نال
لکھے تے لکھن والا لکھن کنیں انکار نہ کرے جیویں اللہ میں اوں
کوں سکھائے او اوں لکھے۔ تے لکھو اے دی ادھر جبرھا
حقدار (ادھار گھندا پئے) اتے اپنے رب اللہ میں کنیں ڈرے
تے اوندرے وچ کھ دی نہ گھٹا وے تے جے اوگ لہا ہووے جیندے
ذمے حق یا او کمزور ہووے یا لکھو نہ سگدا ہووے تے ول اوندا
وارث انصاف نال لکھو اے۔ تے اپنے مڑیں وچ ڈو گواہ بٹ
گھنوجے ڈو مرد نہ ہون تے ہک مرد تے ڈو زیمیں جبرھے تہا کوں
گواہی کیتے چنگے گن۔ اے ایں واسطے جو ہک بھل دہنجے تے ڈو جی

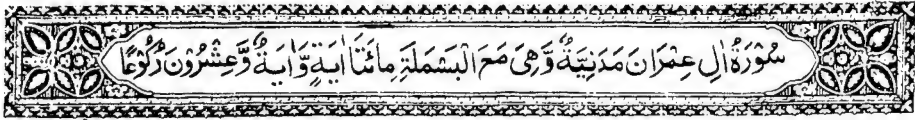

وَالَيْكَ الْمَصِيرُ ﴿۸۷﴾

اساں تیڈو ول آوٹے۔

لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا لَهَا مَا كَسَبَتْ وَ عَلَيْهَا مَا اكْتَسَبَتْ رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَا إِنْ نَسِينَا أَوْ أَخْطَأْنَا رَبَّنَا وَلَا تَحْمِلْ عَلَيْنَا إَصْرًا كَمَا حَمَلْتَهُ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِنَا رَبَّنَا وَلَا تُحَمِّلْنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِ وَاعْفُ عَنَّا وَاعْفُ لَنَا وَارْحَمْنَا أَنْتَ مَوْلَانَا فَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿۸۸﴾

۲۸۷۔ اللہ سب کس کوں اوندی طاقت کنیں وودھ تکلیف نیں بُیندا انہیں واسطے ہے جو اوکتن جو انہیں برائیاں کائیں او انہیں تے بلوسن۔ تے اے ساڈے رب ساکوں نہ پکڑجے اساں بھل گئے ہیں۔ یا اساں کنیں غلطی تھی گئی۔ اے ساڈے رب ساڈے اتے او بار نہ پا جیویں تیں انہیں دے پاتا ہا جیسے پہلے ہن۔ اے ساڈے رب ساڈے اتے او بار نہ سٹ جیرھا چا دے دی ساکوں طاقت نیں۔ ساکوں معاف کرتے ساکوں بخش دے تے ساڈے اتے رحم کرتوں ساڈا آقا تیں تے کافیاں دے مقابلے وچ ساڈی امداد کر۔

سورة ال عمران مدنی ءے لیم اللہ نال ایندیاں ۲۰۱ آیات تے ۲۰ رکوعن۔

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ①

۱۔ میں اللہ سب سے نال نال شروع کرینداں جیرھا بن منگے
تے بغیر منت دے ڈیوٹ والا ءے دل دل رم کرن والا ءے۔
۲۔ میں اللہ سب کنیں ودھ جانٹ والا ہاں۔
۳۔ اللہ دے سو کوئی عبادت دے لائق نیں لے زندہ تے قائم
رہن والا ءے۔

اَللّٰهُ ②

اللّٰهُ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّوْمُ ②

۴۔ تیبے اتے بہائی ءے سچائی نال بھری ہوئی کتاب جیرھی
تصدیق کرن والی ءے اوندی جوا نہیں کنیں ہے تے توراۃ تے انجیل
دی بہائی اس۔

نَزَلَ عَلَيْكَ الْكِتٰبُ بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ
وَاَنْزَلَ التَّوْرَةَ وَالْاِنْجِيلَ ③

۵۔ میں کنیں پہلے لوکس کول سدھارستہ ڈکھائے کیتے تے سچ
کوڑ کول نکھوٹن کیتے معجزات ڈنسی۔ تے بے شک اولک جیرھے
اللہ سب سے نشانیں دا انکار کریندن انہیں کیتے ڈاڈھا عذاب
تے اللہ سب سے غالب تے سزا ڈیوٹ والا ءے۔

مِنْ قَبْلُ هٰدٰى لِّلنَّاسِ وَاَنْزَلَ الْفُرْقَانَ ④
اِنَّ الَّذِیْنَ كَفَرُوْا لَا یَلِیْتُ اللّٰهُ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِیْدٌ
وَاللّٰهُ عَزِیْزٌ ذُو انتِقَامٍ ⑤

۶۔ بے شک اللہ سب سے کنیں زمین تے آسمان وچ کوئی خستہ نکلی
ہوئی کا ءے نیں۔

اِنَّ اللّٰهَ لَا یَخْفٰی عَلَیْهِ شَیْءٌ فِی السَّمٰوٰتِ وَلَا فِی
السَّائِیِ ⑥

۷۔ اللہ سب سے اوہوئے جیرھا رھیں وچ تہا ڈیاں نکلاں بوندے
جیویں چاہندے۔ اوندے سو کوئی عبادت دے لائق نیں۔ او
غالب تے بہوں سیانا ءے۔

هُوَ الَّذِیْ یُبْصِرُكُمْ فِی الْاَرْضِ کَیْفَ یَشَآءُ لَا اِلٰهَ
اِلَّا هُوَ الْعَزِیْزُ الْحَکِیْمُ ⑦

۸۔ اوہوے جس تیبے اتے کتاب بہائی ءے اوندے وچ
کچھ آیات "محکمات" ہن (او آیات جیندے وچ قرآن مجید دی
خاص تعلیم بیان تھی ءے او کتاب دی ما ءے تے کچھ متشابہات
ہن (او آیات جہیں وچ او تعلیم جیرھی پہلی کتابیں وچ ہائی پئی)
جہیں لوکس دے دیں وچ کوٹ او گھر گھس کیتے تے سچائی کنیں

هُوَ الَّذِیْ اَنْزَلَ عَلَیْكَ الْكِتٰبَ مِنْهُ اٰیٰتٌ مُّحْكَمٰتٌ
هُنَّ اُمُّ الْكِتٰبِ وَاُخَرُ مُتَشٰبِهٰتٌ قٰمًا الَّذِیْنَ فِی
قُلُوْبِهِمْ رَیْبٌ فِیْئَعْمَوْنَ مَا تَشَابَهَ مِنْهُ ابْتِغَآءَ
الْفِتْنَةِ وَاَبْتِغَآءَ تَاْوِیْلٍ وَمَا یَعْلَمُ تَاْوِیْلَہٗ اِلَّا

إِلَّا اللَّهُ وَالرَّسُخُونَ فِي الْعِلْمِ يَقُولُونَ آمَنَّا بِهِ كُلٌّ مِنْ عِنْدِ رَبِّنَا وَمَا يَذَّكَّرُ إِلَّا أُولُو الْأَلْبَابِ ①

ہناؤں کیسے متشابہات میں پھونسلدن۔ تے سچ اے ہے جو
ایندی حقیقت صرف اللہ سب سے پتہ دے تے پکے علم والیں کوں پتہ چیرے

آہن جو اسان انیکوں من گدھے۔ اے سب کچھ ساڈے رب
کنیں ہے۔ تے سوائے سیائے دے کوئی نصیحت حاصل نیں
کریندا۔

رَبَّنَا لَا تُزِغْ قُلُوبَنَا بَعْدَ إِذْ هَدَيْتَنَا وَهَبْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ ②

۹۔ اے ساڈے رب توں ساکوں سدھارستہ دکھا مل دے
بعد ساڈے دلیں کوں ڈنگا نہ کرتے بخش ساکوں اپنئے دلورمت
بے شک توں ہیں بہوں ڈیون والا ہیں۔

رَبَّنَا إِنَّكَ جَامِعُ النَّاسِ لِيَوْمٍ لَا رَيْبَ فِيهِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُخْلِفُ الْوَعْدَ ③

۱۰۔ اے ساڈے رب بے شک توں لوکیں کوں اوں جہاڑے
کٹھا کرکٹ والا ہیں جیندے آؤں دوج کوئی شک نیں تے بے شک
اللہ سب سے وعدہ خلافی نیں کریندا۔

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَنْ تُغْنِيَ عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا وَأُولَئِكَ هُمْ وَقُودُ النَّارِ ④

۱۱۔ بے شک اولوک جیرے نیں میندے انہیں دے مال تے انہیں
دی اولاد اللہ سب سے دے مقابلے دوج کچھ دی کم نہ آؤسن ایہے
لوک بھادا پل۔

كَذَّابٍ أَلِيٍّ فِزَعُونَ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَآخَذَهُمُ اللَّهُ بِذُنُوبِهِمْ وَاللَّهُ شَدِيدُ الْعِقَابِ ⑤

۱۲۔ تے انہیں دالقر دی اوہو ہے جیوں فرعون دے لوکیں دا ہاتے
جیرے انہیں کنیں پہلے ہن انہیں ساڈی آیتیں کوں کوڑا سمجھا
تے اللہ سب سے انہیں دے گناہ دی ورنال انہیں کوں پکڑ گدھا تے
اللہ سب سے ڈاڑھا سخت عذاب ڈیون والا ہے۔

قُلْ لِلَّذِينَ كَفَرُوا سَعْلَبُونَ وَتُنْفَرُونَ إِلَى جَهَنَّمَ وَبُئْسَ الْمِهَادُ ⑥

۱۳۔ تے انہیں کوں جیرے نیں میندے آکھ بے جوتساں ضرور
ڈھونج پوسوتے ول تہا کوں کٹھا کرکے دوزخ دونیتا ویسی تے
اوہوں گندری رہن دی جا ہے۔

قَدْ كَانَ لَكُمْ آيَةٌ فِي فِتْنَةِ النَّصَارَةِ ثَمَّةٌ تُقَاتِلُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَأُخْرَى كَافِرَةٌ يَرَوْنَهُمْ فِثْلِيهِمْ رَأَى الْعَيْنِ وَاللَّهُ يُوَفِّي بَصَرَهُ مَنْ يَشَاءُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَعِبْرَةً لِّأُولِي الْأَبْصَارِ ⑦

۱۴۔ انہیں ڈوٹولیں دوج جیرے آپت دوج بھڑ دے پئے ہن
تہا بے کیسے بے شک ہک نشان ہا۔ انہیں وچوہک ٹولہ تے اللہ
سب سے دے رستے دوج بھڑ داپسا ہاتے ڈوہا کافر ہا۔ او انہیں
کوں اپنئے اکھیں دے نال ڈوڑا بھڑے پئے ہن تے اللہ سب سے
اپنی ادا دال جینکوں چاہندے اوندی نکلائی کریندے۔ بے شک

ایندے وج اکھیں والیں کیسے عبرت۔

۱۵۔ لوکس کوں سو نہی کر کے ڈکھل گئی، شہوات دی محبت جمویں
ترکیتیں تے پترتے سونے چاندی دے ڈھیریں دے ڈھیرتے
سوٹھے سوٹھے گھوڑے تے بونگر ڈھورتے رڑھیں۔ لے دنیاوی
زندگی داسامان تے اللہ سیس کیں رڑھ دی بہوں چھگی جا۔

۱۶۔ توں آکھ بڑے جو میں تہا کوں انہیں کیں دی چھگیں شہیں بڑیں
انہیں لوکس کیسے جیرے اللہ سیس کیں بڑوں انہیں کیسے انہیں دے
رب کنیں باغ ہن جیندے دھ نہاں دہندیاں پئن تے او
اوندے وج لیکارہ ولین۔ تے انہیں کیسے پاک ڈالیں ہن تے اللہ سیس
دی رماندی دی ہے۔ تے اللہ سیس اپنے بندیں کوں بڑا کھوے

۱۷۔ جیرے لوک اے آہن جولے ساڈے رب بے شک اسان
میندے ہیں توں ساڈے گن ہیں کوں بخش ڈے تے توں
ساکوں بھا دے عذاب کنیں بجا۔

۱۸۔ او مبرکڑ والے، سچ الاوٹ والے تے فرمانبرداری کرٹ والے
تے اللہ سیس دے رستے وج خرچ کرٹ والے تے دڑے دیلھے
اٹھی کے بخشش منگٹ والے ہن۔

۱۹۔ تے اللہ سیس لے گواہی بڑیندے جو بے شک اوندے سوا
کوئی عبادت دے لائق نہیں تے فرشتے تے علم والے انصاف دے
نال اس گواہی بڑیندن اوندے سوا کوئی عبادت
دے لائق نہیں او غالب تے بہوں سیانار۔

۲۰۔ بے شک اصل دین اللہ سیس دے نزدیک اسلام۔ جنہیں کوں
کتاب بڑی گئی بائی انہیں آپت وج گیلو دی وج کیں علم آوٹ دے
بعدوی مجبور اکیسے تے جیرھا اللہ سیس دے نشانات کوں نہیں منیدا تے
بے شک اللہ سیس بہوں مکھا حساب گھنٹ والا۔

۲۱۔ تے جے او تیرے نال بحث کرن تے توں آکھ بڑے جو میں
تے میڈیں منٹ والیں اپنے آپکا اللہ سیس دے سپرد کر ڈتے۔ تے

رُّبِّينَ لِلنَّاسِ حُبُّ الشَّهَوَاتِ مِنَ النِّسَاءِ وَالْبَنِينَ
وَالْقَنَاطِيرِ الْمُقَنْطَرَةِ مِنَ الذَّهَبِ وَالْفِصَّةِ وَالْجَنِّ
الْمُسَوَّمَةِ وَالْأَنْعَامِ وَالْخَزْئِ ذَلِكَ مَتَاعُ الْحَيَاةِ
الدُّنْيَا وَاللَّهُ عِنْدَهُ حُسْنُ الْمَبَإِ ۝

قُلْ أَوْفُوا بِعَهْدِكُمْ لِلَّذِينَ اتَّقَوْا عِنْدَ
رَبِّهِمْ جُنْتُ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خُلِدِينَ فِيهَا
وَأَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ وَرِضْوَانٌ مِنَ اللَّهِ وَاللَّهُ بَصِيرٌ
بَالْعِبَادِ ۝

الَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا إِنَّنَا أَمْنَا فَأَغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَتَنَا
عَذَابِ النَّارِ ۝

الضَّالِّينَ وَالضَّالِّينَ وَالْقَاتِلِينَ وَالْمُنْفِقِينَ
وَالْمُسْتَغْفِرِينَ بِالْأَسْحَارِ ۝

شَهِدَ اللَّهُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَالْمَلَائِكَةُ وَأُولَا الْعِلْمِ
قَالِمًا بِالْقِسْطِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ۝

إِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللَّهِ الْإِسْلَامُ وَمَا اخْتَلَفَ الَّذِينَ
أُولُوا الْكِتَابِ إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ بِنَبَأٍ
بَيْنَهُمْ وَمَنْ يَكْفُرْ بِآيَاتِ اللَّهِ فَإِنَّ اللَّهَ سَرِيعٌ
الْحِسَابِ ۝

فَإِنْ حَاجُّوكَ فَقُلْ أَسْلَمْتُ وَجْهِيَ لِلَّهِ وَمَنِ اتَّبَعْتُ
وَقُلْ لِلَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ وَالْأَقِيمِينَ ءَاسَلْتُمْ فَإِنْ

اسْلَمُوا فَقَدْ اهْتَدَوْا وَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا عَلَيْكَ الْبَلْغُ
وَاللَّهُ بِصِيْرَتِهِ بِالْعِبَادِ ۝۲۱

انہیں لو کہیں کوئی وی اکھ جنہیں کوں کتاب بڑی گئی تے جیرھے ان پھر
بن جو کیا تہاں وی اللہ سیس دے فرمان بردار بندے جے افران بردار
بن وچن تے ول انہیں کوں ہدایت مل گئی تے جے او پھر وچن تے
تیبے دے تے صوف سنہا پکا دیون۔ تے اللہ سیس پئے بندیں
کوں بڑا کھڑے۔

إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَيَقْتُلُونَ النَّبِيِّنَ
يَغَيِّرُ حَقِّ ذَوِّ الْقَتْلُونَ الَّذِينَ يَأْمُرُونَ بِالْقِسْطِ مِنَ
التَّائِبِينَ فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ۝۲۲

۲۲۔ تے بے شک اولو کہ جیرھے اللہ سیس دے نشانات دا انکار
کریندن تے نہیں کوں تا جائز قتل کریندن تے انہیں لو کہیں کوں قتل
کریندن جیرھے العاف دا حکم دیندن تے انہیں کوں بڑا کھڑے دیون والے
عذاب دا بوس ڈے۔

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ
وَمَا لَهُمْ مِنْ نَّاصِرِينَ ۝۲۳

۲۳۔ اے اولو کہ جنہیں دے عمل اس جہان وچ وی تے آخرت
وچ وی بکل گئیں تے انہیں دا کوئی وی امدادی نہیں۔

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ أُوتُوا نَصِيبًا مِنَ الْكِتَابِ يُدْعَوْنَ
إِلَى كِتَابِ اللَّهِ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ يَتَوَلَّى فِرْقًا مِنْهُمْ
وَهُمْ مُّعْرِضُونَ ۝۲۴

۲۴۔ کیا جیوں انہیں لو کہیں دا پتہ نہیں کوں شریعت دا ہک حصہ
ڈتا گئے تے انہیں کوں کتاب دو سڈیا دیندے جوا انہیں وچ فیصلہ
کرے تے ول انہیں وچ ہک ٹولہ منہ دتا گھنڈے تے میندائیں۔

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا لَنْ نَمُنَّ بِالنَّارِ إِلَّا مَا مَعَدَّ رَبِّي
وَعَزَّوْهُمْ فِي دِينِهِمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ۝۲۵

۲۵۔ اے (منہ دوائی) ایں واسطے جے جوا اے آہن جو ساکوں
بھانہ لگسی سوائے گٹری دے ڈینہیں دے۔ تے جیرھا انہیں کوں
گنڈھے او انہیں کوں دین وچ دوکھا ڈینا پئے۔

فَكَيْفَ إِذَا جَمَعْنَاهُمْ يَوْمَ لَا رَيْبَ فِيهِ وَوَقَّيْتُ
كُلَّ نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ۝۲۶

۲۶۔ اوں ویلے انہیں دا کیا حال ہوسی جڈاں اسان انہیں کوں
کٹھا کر لیں جیرھے ڈینہہ دے آوٹ وچ کوئی شک نہیں تے ہر
آدمی جوا کتا ہوسی اوں کوں پورا پورا ڈتا ویسی تے او ظلم نہ
کیتے ولین۔

قُلِ اللَّهُمَّ مَلِكُ الْمَلِكِ تُؤْتِي الْمُلْكَ مَنْ تَشَاءُ وَتَنْزِعُ
الْمُلْكَ مِمَّنْ تَشَاءُ وَتُعْزِزُ مَنْ تَشَاءُ وَتُذِلُّ مَنْ
تَشَاءُ يُبِيدُ الْخَيْرُ أَتَاكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝۲۷

۲۷۔ توں اکھ بڑے اے خدا جیرھا بادشاہیں دا بادشاہ ہیں جیکوں
چاہنیں بادشاہی ڈیندیں تے جیں کنیں چاہنیں بادشاہی کس
گھنڈیں تے جیکوں چاہنیں عزت ڈیندیں تے جیکوں چاہنیں
توں ذلیل کریندیں تیبے ہتھ وچ چنگانی تے بے شک
توں ہر چیز تے قادر ہیں۔

۲۸۔ توں رات کوں ڈینہہ وچ تے ڈینہہ کوں رات وچ پلہیندیں
تے جیندے کوں مردے کنیں کڈھیندیں تے مردے کوں زندہ
کنیں۔ تے جنیکوں چاہندیں بے حسابا رزق ڈیندیں۔

۲۹۔ تے مومن مومنین کوں چھوڑ کے کافرن کوں جگتی نہ بناون
تے جیر حالے کریندے اوندے نال اللہ سیئیں دا کہیں نئے وچ
کوئی تعلق نیئیں۔ سوائے ایندے جو اوہنیں کنیں جیگی طراں نیج
کے رہوں۔ تے اللہ سیئیں تہاکوں اپنے آپ کنیں ڈریندے تے
تساں اللہ سیئیں دو ولے۔

۳۰۔ توں آکھ جو تساں اپنے سینے وچ جو کجھ بے لگاؤ یا
ظاہر کرو اللہ سیئیں اوں کوں جاندے جو کجھ آسمانیں تے زبن
وچ ہے تے اللہ سیئیں ہر چیز تے قادر۔

۳۱۔ جیر بے ڈینہہ ہر جان جو کیا ہوسی اوکوں اپنے سائے ڈیکھسی
تے ایویں جیر میاں دی بری کیتی ہوسی۔ تے اوں آدمی دا دل کرے
جو اوندے اوندی برائی مے وچکارو ڈا فاصلہ ہووے ہا۔ تے
اللہ سیئیں تہاکوں اپنے آپ کنیں ڈریندے تے اللہ سیئیں اپنے
بندیں تے بہوں مہربان۔

۳۲۔ توں آکھ جے تساں اللہ سیئیں مے نال محبت کریندے
تے تساں میڈے پچھو مرو اللہ سیئیں تہاڈے نال پاد کرے
تہاڈے گناہ بخشے تے اللہ سیئیں بہوں بخشش والا تے بہوں
مہربان۔

۳۳۔ توں آکھ جو تساں اللہ سیئیں تے اوندے رسول دا کھن منو
تے جے او منہ پھیرن تے بے شک اللہ سیئیں کافرن کوں پسند
نیئیں کریندا۔

۳۴۔ بے شک اللہ سیئیں آدم تے نوح تے ابراہیم تے عمران مے
خاندان دا اوں زمانے دے لوکیں تے رقبہ ودھائے۔

۳۵۔ اوہک ڈوبھے دیاں اولادیں ہن تے اللہ سیئیں بہوں سُنن

تُولِجَ الْبَيْلَ فِي النَّهَارِ وَتُولِجَ النَّهَارُ فِي الْبَيْلِ
وَتُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَتُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ
وَتَرْزُقُ مَنْ تَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ۝۲۸

لَا يَتَّخِذِ الْمُؤْمِنُونَ الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ
الْمُؤْمِنِينَ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ فَلَيْسَ مِنَ اللَّهِ
فِي شَيْءٍ إِلَّا أَنْ تَتَّقُوا مِنْهُمْ تُقَاةً وَيُخَذِ رُكُومُ
اللَّهُ نَفْسَهُ ۖ وَإِلَى اللَّهِ الْمَصِيرُ ۝۲۹

قُلْ إِنْ تُخْفُوا مَا فِي صُدُورِكُمْ أَوْ تُبْذَرُوهُ يُعْلَمَ
اللَّهُ ۖ وَيَعْلَمَ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ
وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝۳۰

يَوْمَ يَجِدُ كُلُّ نَفْسٍ مَا عَمِلَتْ مِنْ خَيْرٍ مُخْتَصَرًا ۚ
وَمَا عَمِلَتْ مِنْ سُوءٍ تَتَذَكَّرُ أَلَّا بَيْنَهَا وَبَيْنَهُ
أَمَدًا أَبَعَدًا ۖ وَيُخَذِ رُكُومُ اللَّهِ نَفْسَهُ ۖ وَاللَّهُ وَدُفَّ
بِالْعِبَادِ ۝۳۱

قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ
اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ ۗ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ۝۳۲

قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ ۚ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ
الْكَافِرِينَ ۝۳۳

إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَىٰ آدَمَ وَنُوحًا وَآلَ إِبْرَاهِيمَ وَآلَ
عِصْرَ عَلَى الْعَالَمِينَ ۚ

ذُرِّيَّتَهُ ۖ بَعْضُهَا مِنْ بَعْضٍ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ۝۳۴

والا تے بہوں جائن والا ہے۔

۳۶۔ تے جہاں عمران دی زال آکھیا۔ میڈے رب بے شک جو کچھ میڈے ڈوھ وچ ہے میں اوں کوں آزاد کر کے تیبی نذر کر دیتے تے توں میں کنیں قبول کر بے شک توں سنن والا تے بہوں جائن والا ہئیں۔

۳۷۔ تے جہاں اوں اونکوں جیٹے تے آکھئے سی لے میڈے رب بے شک میں تے چھوہر جیٹے تے جو کچھ اوں جیٹے اللہ سیس اوں کوں بہوں جائے۔ تے او چھوہر لیں چھوہر جیہاں میں تھی سگدا تے بے شک میں اونڈا ناں مریم رکھنے تے میں اونکوں تے اوندی اولاد کوں مردود شیطان کنیں تیبی ام شام وچ ڈیندی ہاں۔

۳۸۔ تے اونڈے رب اونکوں چنگی ملاں قبول کیسا تے چنگی ملاں اونکوں ودھائی۔ تے زکریا اونکوں پالے جہاں دی زکریا پیٹھے قراب وچ اونڈے (مریم) کوں ہور رنق لائھا ہویا ڈٹھے سی۔ اوں آکھئے لے مریم لے تیں کنیں کتھو کٹے۔ اوں آکھئے لے اللہ سیس کنیں ہے۔ بے شک اللہ سیس جیکوں چاہندے بے حسابا رنق ڈیندے۔

۳۹۔ تے اتھائیں زکریا اپنے رب کوں سڈیا تے آکھیا لے میڈے رب میکوں اپے ولوپاک اولاد ڈے۔ بے شک توں دعا کوں بہوں سنن والا ہئیں۔

۴۰۔ تے فرشتیں اوں کوں سڈیا راتے اوں ویلے او قراب وچ نماز کھڑا پڑھدا۔ بے شک اللہ سیس نیکوں کیوں دی خوشخبری ڈیندے جیہاں اللہ سیس دی کمال دی تصدیق کر لیس تے او سردار ہوسی تے گناہیں کنیں رکن والا ہوسی تے نیکیں دھو بی ہوسی۔

۴۱۔ اوں آکھئے لے میڈے رب میکوں ہال کیوں تھسی میں تے پڑھا تھی گیاں تے میڈی زال دی سنہرے اللہ سیس آکھیا

إِذْ قَالَتْ امْرَأَتُ عِمْرَانَ رَبِّ إِنِّي نَدَرْتُ لَكَ مَا فِي بَطْنِي مُحَرَّرًا فَتَقَبَّلْ مِنِّي إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿۳۶﴾

فَلَمَّا وَضَعَتْهَا قَالَتْ رَبِّ إِنِّي وَضَعْتُهَا أُنْثَىٰ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا وَضَعْتَ وَلَئِنْ لَّبِئْسَ الذَّكَوٰةُ لِلْأُنثَىٰ ۖ وَإِنِّي سَمَّيْتُهَا مَرْيَمَ وَإِنِّي أُعِيذُهَا بِكَ وَذُرِّيَّتَهَا مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ ﴿۳۷﴾

فَتَقَبَّلَهَا رَبُّهَا بِقَبُولٍ حَسَنٍ ۖ وَأَنْبَتَهَا نَبَاتًا حَسَنًا ۖ وَكَفَّلَهَا زَكَرِيَّا ۖ كُلَّمَا دَخَلَ عَلَيْهَا زَكَرِيَّا الْمِحْرَابَ وَجَدَ عِنْدَ هَا رِزْقًا ۖ قَالَ يَمْرِئِمُ ۖ إِنِّي لَكَ هَٰذَا ۖ قَالَتْ هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ ۖ إِنَّ اللَّهَ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿۳۸﴾

هَٰذَا لَكَ دُعَاؤُ زَكَرِيَّا ۖ رَبَّهُ ۖ قَالَ رَبِّ هَبْ لِي مِنْ لَدُنْكَ ذُرِّيَّةً طَيِّبَةً ۖ إِنَّكَ سَمِيعُ الدُّعَاءِ ﴿۳۹﴾

فَنَادَتْهُ الْمَلٰٓئِكَةُ ۖ وَهُوَ قَائِمٌ يُصَلِّي فِي الْمِحْرَابِ ۖ أَنَّ اللَّهَ يُبَشِّرُكَ بِيَحْيٰى مُصَدِّقًا لِّبَشَرِهِ مِنَ اللَّهِ ۖ وَسَيِّدًا ۖ وَحَصُورًا ۖ وَنَبِيًّا ۖ مِنَ الصَّٰلِحِينَ ﴿۴۰﴾

قَالَ رَبِّ إِنِّي يَكُونُ لِي ۖ عُلْمٌ ۖ وَقَدْ بَلَغَنِيَ الْكِبَرُ ۖ وَامْرَأَتِي عَاقِرٌ ۖ قَالَ كَذٰلِكَ ۖ اللَّهُ يَفْعَلُ مَا يَشَآءُ ﴿۴۱﴾

جو اللہ سب سے بڑے رب کے لئے پڑھے۔

۴۲۔ اول آکھیا لے میڈے رب میکوں کوئی حکم ڈے اللہ سب سے بڑے رب کے لئے پڑھے۔
آکھیا جوتیڈے کیے میڈا حکم لے ہے جوتوں ترے ڈینہ لوکیں نال
گاہیں ذکر سوائے اشاریں دے اپنے رب کوں بہوں یاد کرتے
فہرے شام اوندی تسبیح پڑھے۔

۴۳۔ تے جڈاں فرشتیں آکھیا جو لے مریم بے شک اللہ سب سے بڑے رب کے لئے پڑھے۔
تیکوں چن گدھے تے تیکوں پاک کیتس تے اوں زمانے دی
ساری تریمیتیں تے تیکوں چن گدھے۔

۴۴۔ لے مریم توں اپنے رب دا اکھن من تے سجدہ کرتے رکوع
کر رکوع کرٹ دلیں دے نال۔

۴۵۔ لے غیب دیاں گاہیں بن جیریاں اسان تیکوں وحی
دے نال ڈسین تے توں انہیں دے نال نہ ہاویں جڈاں او ترے
پنڈے پئے ہن جو انہیں وچ مریم کوں کون پلیس۔ تے توں انہیں
نال نہ ہاویں جڈاں او بھڑ دے پئے ہن۔

۴۶۔ تے اوں ویلے کوں یوکر جڈاں فرشتیں آکھے جو لے مریم
بے شک اللہ سب سے بڑے رب کے لئے پڑھے۔
اوندا ناں عیسیٰ ابن مریم ہوئی دینا تے آخرت وچ وڈے رتبے والا
ہوئی۔ تے خدا لے پیاریں وچ ہوئی۔

۴۷۔ تے لوکیں نال جھوٹی عمر وچ تے پڑھے وچ ایسی تے ہری
تیکیں وچ۔

۴۸۔ مریم آکھیا جو لے میڈے رب میکوں پتر کیوں جوئی تے
کبیں شخص میکوں جھوٹی نیں لایا۔ اللہ سب سے بڑے رب کے لئے پڑھے۔
پیدا کریندے ایویں جیویں اوچا بندے جڈاں دی اللہ سب سے بڑے رب کے لئے پڑھے۔
کم دافیلہ کریندے تے او مروں آہرے تھی ونجے تے او تھی
ویندے۔

۴۹۔ اوں کوں (اللہ سب سے بڑے رب کے لئے پڑھے) کتاب تے سٹیپ تے توراہ تے

قَالَ رَبِّ اجْعَلْ لِي آيَةً قَالَ آيَتُكَ أَلَّا تُكَلِّمَ النَّاسَ ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ إِلَّا ذُرَّاءَ وَادِّكَ كَثِيرًا وَسَبِّحَ بِالنَّصِيِّ وَالْإِبْكَارِ ۝

وَإِذْ قَالَتِ الْمَلِكَةُ يَمْرُؤُا إِنَّ اللَّهَ اصْطَفٰكِ وَطَهَّرَكِ وَاصْطَفٰكِ عَلَى نِسَاءِ الْعَالَمِينَ ۝

يَمْرُؤُا افْتَنِي بَوَدِّكَ وَاسْجُدِي وَارْكَعِي مَعَ الرَّاكِعِينَ ۝

ذٰلِكَ مِنْ اَنْبَاءِ الْغَيْبِ نُوحِيهِ اِلَيْكَ وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ اِذْ يُلْقُونَ اَقْلَامَهُمْ اِلَيْهِمْ يَقُولُ مُرِّيْمُ وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ اِذْ يَخْتَصِمُونَ ۝

اِذْ قَالَتِ الْمَلِكَةُ يَمْرُؤُا إِنَّ اللَّهَ يَبْهَتُكَ بِكَلِمَةٍ مِنْهُ ۝ اَسْمُهُ الْيَسِيْعُ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ وَجِيهًا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمِنَ الْمُفَوَّيْنِ ۝

وَيُكَلِّمُ النَّاسَ فِي الْمَهْدِ وَكَهْلًا وَمِنَ الصّٰلِحِينَ ۝

قَالَتْ رَبِّ اَنۡى يَكُوْنُ لِي ذٰلِكَ وَلَمْ يَمْسَسْنِي بَشَرٌ ۝ قَالَ كَذٰلِكَ اَللّٰهُ يَخْلُقُ مَا يَشَآءُ اِذَا رَفَعَ اَمْرًا فَاَمَّا يَقُوْلُ لَهُ كُنْ فَيَكُوْنُ ۝

وَيُعَلِّمُهُ الْكِتٰبَ وَالْحِكْمَةَ وَالتَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ ۝

انجیل سکھائی۔

۵۰۔ تے بنی اسرائیل دو رسول بنا کے بھیجیس تے اوں ول آکھیا جو بے شک میں تہاڑے رب کنیں تہاڑو نشان گھن کے آیاں جو بے شک میں مٹی کنیں پکھیں آئی کار تہاڑی خاطر یک غلوک ٹیساں۔ تے اوندرے وچ چھوکر مرلیساں تے اولہ سیس دے حکم نال پکھی بنی ویسی۔ تے میں جماندرواندھے تے کوڑھی کون چنگا کرلیساں تے اللہ سیس دے حکم نال موسے ہوئے کون جوہیساں تے جو کچھ تہاں کھندے مئے تے جو کچھ تہاں گھریں وچ جمع کریندے، اودی ڈیساں۔ بے شک ایندے وچ تہاڑے واسطے نشانی ۷۷ جے تہاں مومن ہوئے

۵۱۔ تے میں تصدیق کرینداں اوں تعلیم دی جیرمی توراۃ وچ میڈے اگوئے۔ تے کھ اوچیزاں جیرھاں تہاڑے اتے حرام کیتاں گھن او میں تہاڑے کیسے ملاں کرینداں تے میں تہاڑے کیسے تہاڑے رب کنیں نشان گھن آیاں۔ تے تہاں اللہ سیس کنیں ڈرو تے میڈا اکھن منو۔

۵۲۔ بے شک اللہ میڈا تے تہاڑا رب تہاں اونری عبادت کرو لے جے سدا رستہ۔

۵۳۔ تے جبّال حضرت عیسیٰ نے انہیں کنیں انکار ڈٹھے تے اوں آکھئے جو اللہ سیس دی خاطر میڈی کون مدد کرلیسی۔ حواہیں آکھئے اساں اللہ سیس دی مدد کرن والے ہن۔ اساں اللہ سیس کون میندے ہن تے توں گواہ رہیں جو اساں مسلمان ہن۔

۵۴۔ اے ساڑے رب اساں ایمان گھن آئے ہن اوںدے اتے جیرھی تہاں لبائی اے تے اساں رسول دا کھنٹے تے توں ساکوں گواہیں وچو کھ گھن۔

۵۵۔ انہیں دی مکہ کیسے تے اللہ سیس دی مکہ کیسے تے اللہ سیس چنگاں مکر کرن والا ۷۸۔

وَرَسُولًا إِلَىٰ بَنِي إِسْرَءِيلَ أَنِّي قَدْ جِئْتُكُمْ بِآيَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ أَنِّي أَخْلَقُ لَكُمْ مِنَ الطِّينِ كَهَيْئَةِ الطَّيْرِ فَأَنْفُخُ فِيهِ فَيَكُونُ طَيْرًا بِإِذْنِ اللَّهِ وَأُبْرِئُ الْكَلِمَةَ وَالْأَبْرَصَ وَأُخْرِى الْمَوْتَىٰ بِإِذْنِ اللَّهِ وَأُبَشِّرُكُم بِمَا تَأْكُلُونَ وَمَا تَدَّخِرُونَ فِي بُيُوتِكُمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّكُم إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ٥٠

وَمُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنَ التَّوْرَةِ وَلِأَجْلِ لَكُمْ بَعْضَ الَّذِي حُرِّمَ عَلَيْكُمْ وَجِئْتُكُمْ بِآيَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا ٥١

إِنَّ اللَّهَ رَفِئٌ وَرَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ ٥٢

فَلَمَّا أَحَسَّ عِيسَىٰ مِنْهُمُ الْكُفْرَ قَالَ مَنْ أَنْصَارِي إِلَى اللَّهِ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ نَحْنُ أَنْصَارُ اللَّهِ آمَنَّا بِاللَّهِ وَأَشْهَدُ بِأَنَّا مُسْلِمُونَ ٥٣

رَبَّنَا آمَنَّا بِمَا أَنْزَلْتَ وَاتَّبَعْنَا الرَّسُولَ فَاكْتُبْنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ ٥٤

وَمَكُرُوا وَكُورَ اللَّهِ وَاللَّهُ خَبِيرٌ مُلْكِينَ ٥٥

إِذْ قَالَ اللَّهُ لِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ رَافِعُكَ إِلَىٰ مَطْعَمِهِ مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَجَاعِلُ الَّذِينَ اتَّبَعُوكَ فَوْقَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَامَةِ ثُمَّ إِنَّ مَرْجِعَكُمْ فَأَحْكُمُ بَيْنَكُمْ فَبِمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿۵۶﴾

فَأَذَا الَّذِينَ كَفَرُوا فَأَعَذِبْنَاهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ ﴿۵۷﴾

وَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَيُوَفِّيهِمْ أُجُورَهُمْ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ ﴿۵۸﴾
ذَلِكَ نَتْلُوهُ عَلَيْكَ مِنَ الْآيَاتِ وَالذِّكْرِ الْحَكِيمِ ﴿۵۹﴾
إِنْ مَثَلٌ عِيسَىٰ عِنْدَ اللَّهِ كَمَثَلِ آدَمَ خَلَقَهُ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ قَالَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿۶۰﴾

الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَلَا تَكُنَ مِنَ الْمُمْتَرِينَ ﴿۶۱﴾
مَنْ حَاكَكَ فِيهِ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ فَقُلْ تَعَالَوْا نَدْعُ أَبْنَاءَنَا وَابْنَاءَكُمْ وَنِسَاءَنَا وَنِسَاءَكُمْ وَأَنْفُسَنَا وَأَنْفُسَكُمْ ثُمَّ نَبْتَهِلْ فَنَجْعَلْ لَعْنَتَ اللَّهِ عَلَى الْكَاذِبِينَ ﴿۶۲﴾

إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْقَصَصُ الْحَقُّ وَمَا مِنْ إِلَهٍ إِلَّا اللَّهُ وَإِنَّ اللَّهَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿۶۳﴾

۵۶۔ جبرائیل اللہ سے کہے جو اے عیسیٰ بے شک میں تیکوں مر لیاں تے میں تیکوں اپنے ولو عزت دیساں تے کافریں دے الزامیں کینیں میں تیکوں پاک کر لیاں تے جیرے تیرے پھوڑدن انہیں کون نہ منق و الیں تے قیامت دے دینہ تک غالب رکھیاں ۔
تے ول تہا کون میڈو ولنا بوسی۔ تے میں تہا بڑے درمیان (اوں گال دا) فیعلہ کر لیاں جیندے وچ لتاں اختلاف کریندے پئے م۔
۵۷۔ تے جیرے نہیں میندے تے میں انہیں کوں ڈاٹھا عذاب دیساں۔ ایں دنیا وچ وی تے آخرت وچ وی تے انہیں دا کوئی امدادی نہ ہوسی۔

۵۸۔ تے جیرے میندن تے ججگے کہ کیتے میں انہیں کوں پورا بدلہ دیساں تے اللہ سے علم کرن والیں کوں پسند نہیں کریندا۔
۵۹۔ لے آیات تے سٹپ والا ذکر پڑھ کے سنیدے ہیں۔
۶۰۔ بے شک اللہ سے نزدیک عیسیٰ دی مثال الیوسہ جیویں آدم وی اوں کوں پیدا کیتس مٹی کیں ول اوکوں اکھیس بنی نیچ تے او بن گئے۔

۶۱۔ سہانی تیرے رب کیں ہے توں نہ تمہی شک کرن والیں وچو
۶۲۔ تے جیرہا شخص تیں کیں علم آوٹ دے بعد وی تیرے نال ایندا جیڑا کرے توں اکھ بڑے آؤ اسان وی اپنے پتریں کوں سبندے ہیں لتاں وی اپنے پتریں کوں سبوتے اسان وی اپنی ترمیتیں کوں سبوتے تے اسان آپ وی آؤتے اسان دی اندے ہیں تے ول کہک بڑوہے تے رو روکے بددعا کریندے ہیں تے کوڑیں تے اللہ سے لعنت پھیندے ہیں۔

۶۳۔ بے شک لے سچی گال اتے اللہ سے سو کوئی وی عبادت دے لائق نہیں تے بے شک اللہ سے غالب تے وڈا سیانا۔

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّ اللَّهَ عَلَيْهِمُ بِالنَّفْسِ دِينَ ۝۶۴

۶۴۔ جے اوپر واپس تے بے شک اللہ سیس گپڑیں کوں چنگی طرح جانڈے۔

قُلْ يَٰأَهْلَ الْكِتَابِ تَعَالَوْا إِلَىٰ كَلِمَةٍ سَوَاءٍ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ أَلَّا نَعْبُدَ إِلَّا اللَّهَ وَلَا نُشْرِكَ بِهِ شَيْئًا وَلَا يَتَّخِذَ بَعْضُنَا بَعْضًا أَدْيَابًا مِن دُونِ اللَّهِ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُولُوا اشْهَدُوا بِأَنَّا مُسْلِمُونَ ۝۶۵

۶۵۔ توں اکھڑے جو لے اہل کتاب تساں انجی کمال دواؤ جیری ساڑے تے تہاڑے وچ کہو۔ جو اساں اللہ سیس مے سوا کہیں دی عبادت نہ کر لیسوں تے اوڈے نال کہیں کوں شریک نہ کر لیسوں تے اللہ سیس کوں چھوڑ کے ہک ڈوبے کوں رب نہ بیسوں۔ تے جے اوپر واپس تے انہیں کوں اکھڑو لیاں گواہ رہو جو اساں فرمانبردار ہیں۔

يَٰأَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَحْجُونَ فِي إِبْرَاهِيمَ وَمَا أُنزِلَتِ التَّوْرَةُ إِلَّا نَجِيلٌ إِلَّا مِنْ بَعْدِهِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ۝۶۶ هَٰأَنْتُمْ هَٰؤُلَاءِ حَاجِبْتُمْ فِيْنَا لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ فَلِمَ تُحَاجُّونَ فِيْنَا لَيْسَ لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ۝۶۷

۶۶۔ اے اہل کتاب تساں ابراہیم مے بارے وچ کیوں بھڑنے تورات تے انجیل اوڈے بعد لہاں گئی؟ کیا تساں عقل نوہے کریندے؟ ۶۷۔ سٹو تساں اوہے ہوتے جیرے انہیں گالیں دے متعلق بحث کریندے جیریاں تساں جانڈے تے تساں انہیں گالیں دے متعلق کیوں بھڑدے جیریاں تساں جانڈے توہے۔ تے اللہ سیس جانڈے تے تساں نوہے جانڈے

مَا كَانَ إِبْرَاهِيمَ يَهُودِيًّا وَلَا نَصْرَانِيًّا وَلَكِنْ كَانَ حَنِيفًا مُّسْلِمًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ۝۶۸

۶۸۔ حضرت ابراہیم نہ یہودی ہاتے نہ مسائی تے او اللہ سیس دو جھٹ والے فرمانبردار ہا او مشرکس وچ نہ ہا۔

إِنَّ أَوَّلَى الْغَايِبِ بِإِبْرَاهِيمَ الَّذِينَ اتَّبَعُوهُ وَهَٰذَا النَّحْيُ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَاللَّهُ وَلِيُّ الْمُؤْمِنِينَ ۝۶۹

۶۹۔ بے شک ابراہیم دے قریب ادھن جیرے اوڈے پچھوڑ دن تے لے جی تے ایندے منن والے تے اللہ سیس سگیتی ہا مومنین دا۔

وَدَّتْ طَائِفَةٌ مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَو يُضِلُّوكُمْ وَمَا يُضِلُّونَ إِلَّا أَنْفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ۝۷۰

۷۰۔ اہل کتاب وچو ہک ٹولہ لے چاہندے جو اوہا کوں گمراہ کر ڈیوے تے او اپنے آپ کوں گمراہ کریندے پٹن تے او جھیندے نیں۔

يَٰأَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَأَنْتُمْ تَشْهَدُونَ ۝۷۱

۷۱۔ اے اہل کتاب تساں اللہ سیس داکیوں انکار کریندے تے تساں گواہی ڈے چکیو۔

يَٰأَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَكْسِبُونَ الْحَقَّ يَٰأَبَاطِيلَ وَتَكْفُرُونَ الْحَقَّ وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ۝۷۲

۷۲۔ اے اہل کتاب تساں سچ کوں کوڑنال کیوں رلیندے تے تساں سچ کوں کیندے تے تساں جانڈے تے۔

وَقَالَتْ طَافَتْهُ مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ امْنًا بِالَّذِي أُنْزِلَ
عَلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَجَهَ النَّهَارِ وَكَفَرُوا بآخِرِهِ لَعَلَّهُمْ
يَرْجِعُونَ ﴿۴۳﴾

وَلَا تُؤْمِنُوا إِلَّا بِمَا نُنَزِّلُ بِذِكْرِكُمْ قُلْ إِنَّ الْهُدَى
هُدَى اللَّهِ أَنْ يُؤْتَى أَحَدٌ مِّثْلَ مَا أُوتِيْتُمْ أَوْ
يُجَاجِلُكُمْ عِنْدَ رَبِّكُمْ قُلْ إِنَّ الْفَضْلَ بِيَدِ اللَّهِ
يُؤْتِيهِ مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿۴۴﴾

يَخْتَصِرْ بِرَحْمَتِهِ مَن يَشَاءُ ۚ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ
الْعَظِيمِ ﴿۴۵﴾

وَمِنَ أَهْلِ الْكِتَابِ مَنُ إِنْ تَأْمَنُوا بِنِيطَارٍ يُؤَدُّهُ
إِلَيْكَ وَمِنْهُمْ مَنُ إِنْ تَأْمَنُوا بِيَدِيَتَا لَا يُؤَدُّهُ
إِلَيْكَ إِلَّا مَا دُمَّتْ عَلَيْهِ قَائِمًا ۚ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا
لَيْسَ عَلَيْنَا فِي الْأُمِّيَّتَيْنِ سَبِيلٌ ۚ وَيَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ
الْكُذِبُ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿۴۶﴾

بَلَىٰ مَن أَوْفَىٰ بِعَهْدِهِ وَاتَّقَىٰ فَإِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ
الْمُتَّقِينَ ﴿۴۷﴾

إِنَّ الَّذِينَ يَشْتَرُونَ بِعَهْدِ اللَّهِ وَأَيْمَانِهِمْ ثَمَنًا
قَلِيلًا أُولَٰئِكَ لَا خَلَاقَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ وَلَا يُكَلِّمُهُمُ
اللَّهُ وَلَا يَنْظُرُ إِلَيْهِمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَلَا يُزَكِّيهِمْ
وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿۴۸﴾

وَأَنَّ مِنْهُمْ لَفِرَاقًا ظَالِمًا يَلُونُ أَلَيْسَتْ لَهُمْ بِالْكِتَابِ
لِتَحْسَبُوهُ مِنَ الْكِتَابِ وَمَا هُوَ مِنَ الْكِتَابِ وَيَقُولُونَ
هُوَ مِنَ عِنْدِ اللَّهِ وَمَا هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَيَقُولُونَ

۴۳۔ کہ ٹولہ اہل کتاب وچو آہرے لتاں اوں گال تے ایمان
گھن او جیڑی مومنین تے بہان گئی ۛ ڈینہرے مندر وچ تے
ڈینہرے چھکڑ وچ انکار کر ڈیو متاں اول آون۔

۴۴۔ لتاں اکھن نہ منر سوائے اوںدے جیڑھا تہا بڑے دین دے
بچو چلے تے توں اکھ بڑے بے شک اصل ہارن اوہے جیڑی اللہ
سیئس دی ۛ۔ اوہو جہاں اوںکو ملے جو تہا کوں ملے یا تہا بڑے رب
دے گوتہا بڑے نال جیڑا لاون۔ توں اکھ بڑے جو بے شک فضل
اللہ سیئس دے ہتھ وچ تے او ڈینہرے جینکوں چاہندے تے
اللہ سیئس بہوں وودھ ڈیوٹ والا تے جانٹ والا ۛ۔

۴۵۔ او اپنی رحمت نال جینکوں چاہندے خاص کریندے۔ اللہ
سیئس وڈے فضل والا ۛ۔

۴۶۔ تے اہل کتاب وچو کھ لوک ایجھے بن جے توں انہیں کوں
ڈھیر سارا مال امانت ڈیویں تے او جیکوں ولا ڈیسن تے کھ لوک
ایجھن جو توں اوں کوں کھوئیاں وی امانت ڈیویں تے او دلانہ ڈیسی
جے تہیں توں اوںدے چھو نہ پیا رہیں۔ لے اتے گاتہوں لے جو
اولہینا آہن جو اہمیں دے بائے وچ ساڈے لے کوئی پکڑ
نیس۔ تے او اللہ سیئس دے لے جانٹ کھ کے کوڑ مریدن۔

۴۷۔ با جیڑھا پے وعدے کوں پورا کر لسی تے اللہ سیئس کنیں ڈی
تے بے شک اللہ سیئس ڈرٹ والیں نال حجت کریندے۔

۴۸۔ بے شک جیڑھے اللہ سیئس تے اوںدے عہد کوں تھوڑی
قیمت نال وچیدن انہیں دا آخرت وچ کوئی حد نیس تے اللہ سیئس
نہ انہیں نال لسی نہ تے قیامت دے ڈینہر نہ انہیں دو ڈیکھیسی تے
نہ انہیں کوں پاک کر لسی تے انہیں کیسے ڈکھ ڈیوٹ والا عذاب۔

۴۹۔ انہیں وچو کہ ٹولہ ایجھا ۛ جیڑھا کتاب (تورات) کوں اپنے
زبانیں کوں مروڑ کے پڑھن تاں جو اوں کوں دی سمجھو کتاب وچو
تے او کتاب وچو نیس۔ او آہن جو لے اللہ سیئس ولو ۛ سبھی گال

عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿۹﴾

اے ہے جو اللہ کی قسمیں دلو نہیں تے او جان بچھ کے اللہ کی قسمیں تے کوڑ مریدن۔

مَا كَانَ لِبَشَرٍ أَنْ يُؤْتِيَهُ اللَّهُ الْكِتَابَ وَالْحُكْمَ وَالنُّبُوَّةَ ثُمَّ يَقُولَ لِلنَّاسِ كُونُوا عِبَادًا لِي مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلَكِنْ كُونُوا رَبَّيْنَ بِمَا كُنْتُمْ تُعْلَمُونَ الْكِتَابَ وَبِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿۱۰﴾

۸۰۔ اے انسان دی شان نہیں جو اللہ کی قسمیں او کوں کتاب تے، حکومت تے نبوت ڈیوے پچھیں او کوں کول اے اکھے جو اللہ کی قسمیں کوں چھوڑ کے میڈے بندے بنی و نبوتے او آہن جو رب نے بنی و نبوتیں واسطے جو کتاب دی تعلیم دیندے تے جو کتاب پڑھدے۔

وَلَا يَأْمُرُكُمْ أَنْ تَتَّخِذُوا الْمَلَائِكَةَ وَالنَّبِيِّينَ أَرْبَابًا ۚ أَيَأْمُرُكُمْ بِالْكُفْرِ بَعْدَ إِذْ أَنْتُمْ مُسْلِمُونَ ﴿۱۱﴾

۸۱۔ تے نہ او حکم دیندن جو کتاب فرشتیں تے نہیں کوں رب بنا گھنویا او تہاڑے مسلمان تھیوٹے بعد تہا کوں کفر دا حکم دیندن۔

وَإِذْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ النَّبِيِّينَ لَمَا آتَيْنَاكُمْ مِنْ كِتَابٍ وَحِكْمَةٍ ثُمَّ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مُصَدِّقٌ لِمَا مَعَكُمْ لَتُؤْمِنُنَّ بِهِ وَلَتَنْصُرُنَّهُ قَالَ أَأَقْرَرْتُمْ وَأَخَذْتُمْ عَلَىٰ ذَٰلِكُمْ إِصْرِي قَالُوا أَقْرَرْنَا قَالَ فَاشْهَدُوا ۚ وَأَنَا مَعَكُمْ مِنَ الشَّاهِدِينَ ﴿۱۲﴾

۸۲۔ تے جڈاں اللہ کی قسمیں نہیں کیں وعدہ گدھا با جو میں تہا کوں کتاب تے حکمت ڈیواں تے دل تہاڑو بک رسول آوے جیڑھا تصدیق کرے او ندی جیڑھی تہاڑے کو لبوہ کتاب او ندے لے ضرور ایمان گھن آوے ضرور او ندی امداد کر دے پچھیں خدا اکھئے جو کیا کتاب اقرار کریندے تے کتاب میڈی میں ذمہ داری کوں قبول کریندے تے انہیں اکھئے اس اقرار کریندے ہیں۔ اللہ کی قسمیں اکھیا جو کتاب دی گواہ بہر میں دی تہاڑے نال گواہیں وچہاں۔

فَمَنْ تَوَلَّىٰ بَعْدَ ذَٰلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿۱۳﴾ أَفَغَيْرَ دِينِ اللَّهِ يَبْغُونَ وَلَهُ أَسْلَمَ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ طَوْعًا وَكَرْهًا وَإِلَيْهِ يُرْجَعُونَ ﴿۱۴﴾

۸۳۔ جیڑھا میں دے بعد پھرو نہجے او فاسق ہن۔
۸۴۔ کیا او اللہ کی قسمیں دے دین دے سوا بادیں چاہندن تے سچی گال لے ہے جو جیڑھا کھ آسمانیں تے زمین وچ ہے غرضی تے مجبوری نال او نہا فرمانبردار تے او نہا ولسن۔

قُلْ آمَنَّا بِاللَّهِ وَمَا أُنْزِلَ عَلَيْنَا وَمَا أُنْزِلَ عَلَىٰ أَنْبِيَائِهِمْ وَاسْمِعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْإِسْبَاطَ وَمَا أُوتِيَ مُوسَىٰ وَعِيسَىٰ وَالنَّبِيُّونَ مِنْ رَبِّهِمْ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ ﴿۱۵﴾

۸۵۔ توں اکھ جو اس اللہ کی قسمیں تے ایمان گھن اندے میں تے او ندے تے جیڑھا ساڑے اتے لھتے تے جیڑھا ابراہیم اسماعیل اسماعق تے (اوندی) والا میں تے لھتے تے جو بڑا گئے موسیٰ عیسیٰ تے نہیں کوں انہیں دے رب و لواہیں وچ کہیں دافرق لے کریندے

تے اسل او ندرے فرمانبردار ہیں۔

۸۶۔ جبرہا اسلام لے سوا یا کوئی دین پا بندے او نگوں قبول نہ کیا ویسی تے او آفرت وچ گھانا پاوٹن والیں وچرے۔

۸۷۔ جبرھے لوک ایمان آئن دے بعد کافر بھی گئیں اللہ سیس انہیں کوں کیہیں ہدایت ڈیوے تے او گواہی ڈے چکین جو بے شک رسول سچا ہے تے انہیں کو لہو دلائل آچکین تے اللہ سیس ظالم قوم کوں ہدایت نیں ڈیندا۔

۸۸۔ اے لوکن جنہیں دی مزا اے ہے جو بے شک انہیں تے اللہ سیس دی فرشتیں دی تے سارے لوکس دی لعنت۔

۸۹۔ او ندرے وچ ہمیشہ رہسن انہیں کئیں ہولا نہ کیا ویسی عذاب تے انہیں کوں مہلت نہ ڈتی ویسی۔

۹۰۔ سولے انہیں دے جبرھے تو بہ کر لیں ایندے بعد تے اصلاح کر لیں تے بے شک اللہ سیس بہوں بخشش والہ تے رحمت کرن والا۔

۹۱۔ بے شک او لوک جبرھے کافر تھی گئیں تے ول او کفر وچ ددھ گئیں انہیں دی تو بہ کوں قبول نہ کیتی ویسی تے ایھے مگراہ ہن۔

۹۲۔ بے شک جبرھے کافرن تے او مر گئے او ہن دی کافر انہیں کئیں اصلو قبول نہ کیا ویسی جوا زمین دے برابر سونا و ٹاندرے وچ ڈیون۔ انہیں لوکس واسطے عذاب درد ڈیون والا تے انہیں داکوئی دی امدادی نہ ہوسی۔

وَمَنْ يَنْتَهِجْ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَسِرِينَ ﴿۸۶﴾

كَيْفَ يَهْدِي اللَّهُ قَوْمًا كَفَرُوا بَعْدَ إِيمَانِهِمْ وَشَهِدُوا أَنَّ الرَّسُولَ حَقٌّ وَجَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿۸۷﴾

أُولَٰئِكَ جَزَاؤُهُمْ أَنَّ عَلَيْهِمْ لَعْنَةَ اللَّهِ وَالْمَلَائِكَةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ ﴿۸۸﴾

خَلِدِينَ فِيهَا لَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ الْعَذَابُ وَلَا هُمْ يُنْظَرُونَ ﴿۸۹﴾

إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ وَأَصْلَحُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿۹۰﴾

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بَعْدَ إِيمَانِهِمْ ثُمَّ أَزَادُوا كُفْرًا لَّنْ تُقْبَلَ تَوْبَتُهُمْ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الضَّالُّونَ ﴿۹۱﴾

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَكَانُوا هُمْ كُفَّارًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْ أَحَدِهِمْ قِبْلُ الْأَرْضِ ذَهَبًا وَلَوْ افْتَدَى بِهِ

أُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ وَمَا هُمْ مِنْ نُصَرِّينَ ﴿۹۲﴾

لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ حَتَّى تُنْفِقُوا مِمَّا تُحِبُّونَ ۚ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ ﴿۹۳﴾

۹۳۔ تساں نیکی کلامیں نو سے پاکدے جے تیں تساں او چیزاں
فرج نہ کرو جیہیں تہا کون چکیاں بگدن تے جے کھ تساں خرچ
کریدے ء تے بے شک اللہ سیس اول کون چاندے۔

كُلُّ الطَّعَامِ كَانَ حَلَالًا لِّبَنِي إِسْرَءِيلَ إِلَّا مَا حَزَمَ
إِسْرَءِيلُ عَلَى نَفْسِهِ مِنْ قَبْلِ أَنْ تُنَزَّلَ التَّوْرَةُ
قُلْ فَأْتُوا بِالتَّوْرَةِ فَاتْلُوهَا إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿۹۴﴾
فَمِنْ أَفْتَرَى عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ فَأُولَٰئِكَ
هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿۹۵﴾

۹۴۔ بنی اسرائیل کیتے برکھانا حلال با سوائے او نڈے جیہا اسرائیل
نے اپنے اتے آپ حرام کر ڈتا با تورات دے لہن کنیں پہلے۔ توں
آکھ بے جے تساں سپے ء تے تورات گھن آؤ تے اوں کون پڑھو۔
۹۵۔ تے جیہے لوک ایندے بعد اللہ سیس تے کوڑ بھیندن
او سے لوک ظالمین۔

قُلْ صَدَقَ اللَّهُ فَاتَّبِعُوا مِلَّةَ إِبْرَٰهِيمَ حَنِيفًا ۚ وَمَا
كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿۹۶﴾
إِنَّ أَوَّلَ بَيْتٍ وُضِعَ لِلنَّاسِ لَلَّذِي بِبَكَّةَ مُبَرَّكًَا
وَهُدًى وَبُخْرًا ۚ فَلْيَتَّبِعُوا مِلَّةَ الْغَالِبِينَ ﴿۹۷﴾

۹۶۔ آکھ بے اللہ سیس سچ آکھن جے تساں پیروی کرو ابراہیم دے
مذہب دی جیہا خدا دوجھن والا ہاتے مشرکین دوجھن ہا۔
۹۷۔ بے شک لوکیں کیتے پہلا گھر جیہا مکہ دوجھن تے برکت
والا جہانیں کیتے ہدایت۔

فِيهِ آيَاتٌ يَبَيِّنُكَ مَقَامُ إِبْرَٰهِيمَ ۚ وَمَنْ دَخَلَهُ كَانَ
آمِنًا ۚ وَلِلَّهِ عَلَى النَّاسِ حُجُّ الْبَيْتِ مَنِ اسْتَطَاعَ
إِلَيْهِ سَبِيلًا ۚ وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِينَ ﴿۹۸﴾

۹۸۔ او نڈے دوجھلے کھلے نشانات ہن تے ابراہیم دے مکہ دی
جہے تے جیہا ایندے دوجھلے داخل تھیوے او امن دوجھلے او نڈے
اللہ سیس کیتے لوکیں تے اوں گمراہ جیہا فرماں کیتا گئے جیہوں ایندے
راہ دی طاقت ہووے۔ تے جیہا نہ منے تے بے شک اللہ
سیس سارے جہانیں کیں بے نیاز۔

قُلْ يَٰ أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ ۖ وَاللَّهُ
شَهِيدٌ عَلَىٰ مَا تَعْمَلُونَ ﴿۹۹﴾

۹۹۔ توں آکھ بے اے اہل کتاب تساں اللہ سیس دی آیات
والا کار کیوں کریدے ء تے اللہ سیس جیہا کھ تساں کریدے ء
اونڈے تے نکران۔

قُلْ يَٰ أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَصَدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ
مَنْ آمَنَ تَبِعُونَهَا عَوَجًا ۚ وَأَنْتُمْ شُهَدَآءُ ۚ وَمَا اللَّهُ
بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿۱۰۰﴾

۱۰۰۔ توں آکھ بے اے اہل کتاب تساں اللہ سیس دی راہ کیں اوں
کوں کیوں کریدے ء جیہا ایمان گھن اندے تساں اوں کوں
ڈنگا کریدے ء تے تساں گواہ ہورے۔ اللہ سیس جیہا
تساں کریدے ء اوں کیں غافل نیں۔

يَٰ أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِن تُطِيعُوا فَرِيقًا مِنَ الَّذِينَ
أُوتُوا الْكِتَابَ يَرُدُّوكُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ كُفْرِينَ ﴿۱۰۱﴾

۱۰۱۔ اے ایمان والو جے تساں اوں ٹوے دی فرمانداری
کرلیو جیہوں کتاب ڈتی گئی ء او تہا کوں تہا بے ایمان ہوں

بعد کافر بنادیں۔

۱۰۲۔ تے تہاں کیوں انکار کریندے جو حالت لے ہے جو
تہاڑے اتے اللہ سیس دی آیات پڑھیاں دیندن تے تہاڑے
وچ اونڈا رسول دی ہے پیا۔ میرھا اللہ سیس دی آم شام وچ
آویسی ایویں سمجھو اونکوں سدھے رستے تے ٹورڈا لگے۔

۱۰۳۔ لے ایمان والو اللہ سیس کینں ڈرو جیویں اوکینں ڈرن
دابق۔ تے تہاں اوکینں نہ مرو جے تہیں مسلمان نہ مروو۔

۱۰۴۔ اللہ سیس دی رسی کوں ٹکرائی نال پکڑو کھلے کے تے
نہ نکھڑو تے تہاڑے اتے جیرمی اللہ سیس دی نعمت سمجھو
اونکوں یاد رکھو جیرمے ویلے ہک ڈوبھے دے تہاں
دشمن ہاوسے تے اوں تہاڑے دیں وچ محبت پاڈتی ہے
تے تہاں خدا دی این نعمت نال آپت وچ بھرا بیٹ لگے
تے تہاں بھائی کھڈدی کندھی تے کھڑے ہاوسے تے
اون تہاکوں اوں کینں بچا لگدے۔ ایویں اللہ سیس تہاڑے
کیتے اپنیاں آیات بیان کریندے تاں جو تہاں ہدایت پاڈ
۱۰۵۔ تہاں وچ ہک ٹولہ اینجھا ہووے جیرھا نیکی دوسرے
تے جھگے کینں داکم ڈیون تے برائیں کینں روکن تے ایجھے
لوک کامیاب تھیون والن۔

۱۰۶۔ تہاں انہیں لوکس آلی کار نہ تھیوو جیرمے نشان اونڈے
بعد آپت وچ نکھڑ گینں تے اختلاف کیتے نیں تے انہیں کیتے
وڈا عذاب۔

۱۰۷۔ جیرمے ڈینہ کچھ منہ چٹے ہوسن تے کچھ منہ کالے ہوسن
تے جنہیں دے منہ کالے ہوسن (انہیں کینں بچیا ویسی) کیا
تہاں مننڈے بعد کافر تھی گئے ہاوسے ہن تہاں عذاب
چکھو جو تہاں کافر تھی گئے ہاوسے۔

۱۰۸۔ تے جنہیں دے منہ چٹے ہوسن او اللہ سیس دی رحمت

وَكَيْفَ تَكْفُرُونَ وَأَنْتُمْ تُنْفِلُ عَلَيْكُمْ آيَاتِ اللَّهِ وَ
فِيكُمْ رَسُولُهُ وَمَنْ يَعْتَصِمْ بِاللَّهِ فَقَدْ هُدِيَ
إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ٥

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ وَلَا
تَمُوتُوا إِلَّا وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ ٦
وَاغْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا
وَأَذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ كُنْتُمْ أَعْدَاءً
فَأَلَّفَ بَيْنَ قُلُوبِكُمْ فَأَصْبَحْتُمْ بِنِعْمَتِهِ إِخْوَانًا
وَكُنْتُمْ عَلَى شَفَا حُفْرَةٍ مِنَ النَّارِ فَأَنْقَذَكُمْ
مِنْهَا كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ
تَهْتَدُونَ ٧

وَلَنْتُكَ مِنْكُمْ أُمَّةٌ يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ وَيَأْمُرُونَ
بِالْعُرْوَةِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَأُولَئِكَ هُمُ
الْمُقْلِحُونَ ٨

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ تَفَرَّقُوا وَاخْتَلَفُوا مِنْ بَعْدِ
مَا جَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ وَأُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ
عَظِيمٌ ٩

يَوْمَ بَيَضَ وُجُوهٌ وَاسْوَدَّ وُجُوهٌ فَأَمَّا الَّذِينَ
اسْوَدَّتْ وُجُوهُهُمْ أَكْفَرْتُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ فَذُوقُوا
الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ١٠

وَأَمَّا الَّذِينَ ابْيَضَّتْ وُجُوهُهُمْ فَفِي رَحْمَةِ اللَّهِ

هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿١٠٩﴾

تِلْكَ آيَاتُ اللَّهِ تَنْزِيلُهَا عَلَيْكَ يَا مُحَمَّدُ وَمَا اللَّهُ يُرِيدُ

ظُلُمًا لِلْعَالَمِينَ ﴿١١٠﴾

وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ

الْأُمُورُ ﴿١١١﴾

كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ

وَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَتُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَوْ آمَنَ

أَهْلُ الْكِتَابِ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ مِنْهُمْ الْمُؤْمِنُونَ وَ

أَكْثَرُهُمُ الْفٰسِقُونَ ﴿١١٢﴾

لَنْ يَضُرَّكُمْ وَلَا أَذًى وَإِنْ يُقَاتِلُوكُمْ يُؤْنَسُوا

الْأَذَى لَا يَضُرُّكُمْ ثُمَّ لَا يَضُرُّكُمْ وَلَا يَضُرُّكُمْ

ضَرَبَتْ عَلَيْهِمُ الذَّلَّةَ أَيْنَ مَا تَفْعَلُوا إِلَّا يَحْبِلُ مِنَ اللَّهِ

وَحَبْلُ مِنَ النَّاسِ وَبَاءَ وَغَضِبَ مِنَ اللَّهِ وَضَرَبَتْ

عَلَيْهِمُ الْمَسْكَتَةَ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانُوا يَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَيَقْتُلُونَ

الْأَنْبِيَاءَ بِغَيْرِ حَقِّ ذَلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا يَعْتَدُونَ ﴿١١٣﴾

لَيْسُوا سَوَاءً مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ أُمَّةٌ قَاتِلَةٌ يُتْلُونَ

آيَاتِ اللَّهِ أَنْتَ الْبَلِّ وَهُمْ يَسْتَحِدُّونَ ﴿١١٤﴾

يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَهُمْ يُعْرَفُونَ بِالْمَعْرُوفِ

وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُؤْتُونَ فِي الْخَيْرَاتِ

وَأُولَٰئِكَ مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿١١٥﴾

وہی ہوسن تے اوندے وچ ہمیشہ رہن۔

۱۰۹۔ اے اللہ سیس دی آیات ہن جیڑھاں سچائی نال تہاڑے

اتے پڑھدے ہن تے اللہ سیس سارے جہاں تے ظلم نہیں چاہندا۔

۱۱۰۔ جو کجھ آسمان تے زمین وچ ہے او اللہ سیس دا ہے۔

تے اللہ سیس دوسارے معاملے ولسن۔

۱۱۱۔ تساں ساریں کنیں چچکا لولہ جیہکوں لوکس دے فائدے

کیتے بنایا گئے تساں نیکی دا حکم ڈیندے ء تے برائی کنیں

ہلکیندے ء تے تساں اللہ سیس کوں میندے ء تے جے

اہل کتاب وی ایمان گھن آدن ہاتے انہیں واسطے چچکا ہا۔

انہیں وچ کجھ مومن تے زیادہ نافرمان۔

۱۱۲۔ او تھوڑے نقصان دے سوا تہاکوں کوئی نقصان نہیں

پچا سگدے تے جے او تہاڑے نال بھڑن تے او تہاکوں

کنڈ ڈکھلے درک ولسن تے ولا انہیں دی مدد نہ کیتی

ولیں۔

۱۱۳۔ انہیں تے ذلت سٹی گئی جہاں دی او ہوسن سوائے

ایندے جو او اللہ سیس دی یا لوکس دی رسی کوں پکڑن تے

انہیں کوں بے وی چپڑ گئی ء لے ایں واسطے جے جو او بے

شک اللہ سیس دی آیات دا انکار کردے ہن تے بلا وچ

نہیں کوں قتل کریندن تے ایں واسطے جو انہیں نافرمانی کیتی

تے او مدد کیں و دھ گئیں۔

۱۱۴۔ اے سارے برابر نہیں اہل کتاب وچ ہک لولہ اپٹے

وعدے تے قائم اورات دے دیکھے اللہ سیس دی آیات

پڑھدن تے او سجدہ دی کریندن۔

۱۱۵۔ اللہ سیس تے آخرت تے ایمان گھن اندن۔ نیکی دا

حکم ڈیندن تے برائی کنیں کریندن تے نیکی کیتے ہک ڈو جے

کنیں جلدی کریندن تے ایچے لوک نیکیں وچ رہن۔

وَمَا يَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ فَلَنْ يَكْفُرُوهُ وَاللَّهُ عَلِيمٌ

بِالْمُتَّقِينَ ﴿۱۱۳﴾

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَنْ تُغْنِي عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا
أَوْلَادُهُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا وَأُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ
هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿۱۱۴﴾

مَثَلُ مَا يُنْفِقُونَ فِي هَذِهِ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا كَمَثَلِ
رِيحٍ فِيهَا صِرٌّ أَصَابَتْ حَرْثَ قَوْمٍ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ
فَأَهْلَكَتُهُ وَمَا ظَلَمَهُمُ اللَّهُ وَلَكِنْ أَنْفُسُهُمْ
يَظْلِمُونَ ﴿۱۱۵﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا بَطَانَةً مِنْ دُونِكُمْ
لَا يَأْلُوا نَفْسَكُمْ خُبْرًا وَلَا دُولًا وَمَا عَيْنُكُمْ قَدْ بَدَتْ
الْبَغْضَاءُ مِنْ أَنْفُسِهِمْ وَمَا تُخْفِي صُدُورُهُمْ
أَكْبَرُ قَدْ بَيَّنَّا لَكُمُ الْآيَاتِ إِنْ كُنْتُمْ
تَعْقِلُونَ ﴿۱۱۶﴾

هَٰئِنَّمَا أُولَٰئِكَ تَجْبُلُهُمْ وَلَا يُحِبُّونَكُمْ وَتُؤْمِنُونَ
بِالْكِتَابِ كُلِّهِ وَإِذَا لَقُوكُمْ قَالُوا آمَنَّا وَإِذَا خَلَوْا
عَصَوْا عَلَيْكُمْ إِلَّا تَأْمَلُ مِنَ الْعِظَةِ قُلْ مُؤْتُوا
بِعِظَتِكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿۱۱۷﴾

إِنْ تَسْتَكْمِلُوا حَسَنَةً لَكُمْ فَهُمْ زَوْجَانُ تَصْبِكُمْ
سَيِّئَةً يَفْرَحُوا بِهَا وَإِنْ تَصِدُّوا وَتَتَّقُوا لَا
يَضُرُّكُمْ كَيْدُهُمْ شَيْئًا إِنَّ اللَّهَ بِمَا يَعْمَلُونَ
مُحِيطٌ ﴿۱۱۸﴾

۱۱۳۔ تے او جو دی نیکی کر لیں او ندی نا قدری املوں نہ کیتی و لیس
تے اللہ متقیں کوں بہوں جاڈے۔

۱۱۴۔ بے شک اولوک جیرھے کافرن نہ انہیں دے مال تے نہ
انہیں دی اولاد انہیں کوں اللہ سیس کنیں بجھیں لے
دوزخی ہن تے او او ندے وچ رہن پئے۔

۱۱۵۔ انہیں دی مثال جیرھے ایں دنیا وچ خرچ کریندن
اول ہوا دی ۷ جیندے وچ پالا ہروے تے او انہیں دی رلھ
تے چلے۔ جیرھے اپنے تے علم کریندن تے او انہیں کوں
تباہ کر ڈیوے تے اللہ سیس انہیں تے علم نیں کریندا او پٹے
اتے آپ علم کریندن۔

۱۱۶۔ اے ایمان والو تساں کہیں ڈوہے کوں گھانا بگتی نہ بناؤ اپنیں کوں
چھوڑے او بد سلوکی وچ تہاڈے نال گھٹی نہ کر لیں۔ او جاہندن
جو تساں ڈکھی تھیوو۔ انہیں دے موہیں کنیں انہیں دی دشمنی
ظاہر تھی گئی ۷ تے جیڑھی دشمنی انہیں دے سینے لکان کھڑن
او بہوں وڈی ۷۔ اسان تہاڈے کیستے آیتاں کھول کے بیان
کر ڈین جو تساں عقل نال کم گھنوو۔

۱۱۷۔ سٹو تساں ادمے ہترے جیرھے انہیں نال محبت کریندے
تے او تہاڈے نال محبت نیں کریندے تے تساں ساری کتاب
کوں منیندے ۷ تے او جڈاں تہا کوں ملدن تے او آہدن
اسان من گدھے تے جڈاں انج تھیندن تے تہاڈے خلاف
کاوڑ کنیں انگلیں کیندن توں اکھ ڈے جو تساں اپنی کاوڑ کنیں
مرونجو تے اللہ سیس جاڈے سینے دیاں گا لیں۔

۱۱۸۔ جے تہا کوں کوئی چنگائی پہنچے تے انہیں کوں بری بگدی ۷
تے جے تہا کوں تکلیف پہنچے تے او خوش تھیندن تے جے
تساں صبر کر لیسو تے جڑسو تے انہیں دی تدبیر تہا کوں کھو دی
نقصان نیں ڈے بگدی۔ تے اللہ سیس جو کھو او کریندن

او کولوں ولا بڑوں والا۔

۱۲۲۔ تے جڈاں توں اپنے گھر والیں کنیں فحشیں نال نکل کے مومنین کولں جگہ کیستے انہیں ویاں جہیں بڑ سید اپیا باویں۔ تے اللہ سیئیں بہوں سنن والا تے چاڑن والا۔

۱۲۳۔ جڈاں تہا بڑے وچوڑ وٹو لے بیلے پوون بگے تے اللہ سیئیں انہیں بڑوناہیں دا سبگتی ماتے مومنین کولں اللہ سیئیں تیں بھروسہ کرنا چاہی دا۔

۱۲۴۔ تے اللہ سیئیں نے بدر دے مقام وچ تہا بڑی مدد کیتی تے اوں ویلے لساں حقیر باوے۔ اللہ سیئیں کنیں بڑو تاں جو لساں شکر وکرو۔

۱۲۵۔ تے جڈاں توں مومنین کولں اے پیا آبد باویں کیا تہا بڑے کیستے اے کافی نیں جو تہا بڑا رب ترے ہزار بہن دالیں فرشتیں نال تہا بڑی امداد کرے۔

۱۲۶۔ ایویں تھیں جے لساں صبر کرو تے خدا کنیں بڑو جے اوکا فر تہا بڑے اتے ابھن گھت آپوون تے تہا بڑا رب تہا بڑی امداد وچ ہزار بڑا ڈاھا حملہ کرن دالیں فرشتیں نال کر لیں۔

۱۲۷۔ ایں امداد کولں اللہ سیئیں تہا بڑے کیستے خوشخبری بٹایا تاں جو تہا بڑے دلیں کولں تسلی تھیوے تے اے امداد محض غالب تے حکیم اللہ سیئیں کنیں انڈی۔

۱۲۸۔ نتیجہ لے تھیں جو میرھے لوک نیں میندے انہیں داہک پاسہ کپ بڑ لیں یا انہیں کولں ذلیل کر ڈالیں تے اونا کام حق کے ول آوین۔

۱۲۹۔ تیڈا ایں معاملے وچ کوئی دخل نیں جو اللہ سیئیں انہیں تے فعل کرے یا انہیں کولں عذاب بڑوے او بے شک عالم ہن۔
۱۳۰۔ تے آسمانیں تے زمینیں وچ جو کچھ ہے والدہ سیئیں کیستے ہے جیکوں چاہے بخش بڑوے تے جیکوں چاہے عذاب

وَاِذْ غَدَوْتَ مِنْ أَهْلِكَ تُبَوِّغُ الْمُؤْمِنِينَ مَقَاعِدَ لِلْقِتَالِ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ۝

إِذْ هَبَّتْ طَائِفَتَانِ مِنْكُمْ أَنْ تَفْشَلَا وَاللَّهُ وَلِيَهُمَا وَ عَلَى اللَّهِ قَلْبُ كُلِّ الْمُؤْمِنِينَ ۝

وَلَقَدْ نَصَرَكُمُ اللَّهُ بِبَدْرِ وَأَنْتُمْ أَذِلَّةٌ فَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُشْكُرُونَ ۝

إِذْ يَقُولُ لِلْمُؤْمِنِينَ أَلَنْ يَكْفِيَكُمْ أَنْ يُبَدِّدَكُمْ رَبُّكُمْ بِثَلَاثَةِ آفٍ مِنَ الْمَلَائِكَةِ مُزِيلِينَ ۝

بَلَى إِنْ تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا وَيَأْتُوكُمْ مِنْ فُورِهِمْ هَذَا يُمْدِدْكُمْ رَبُّكُمْ بِخَمْسَةِ آفٍ مِنَ الْمَلَائِكَةِ مُسَوِّمِينَ ۝

وَمَا جَعَلَهُ اللَّهُ إِلَّا بُشْرَى لَكُمْ وَلِتَطْلُبُنَّ قُلُوبُكُمْ مِنْهُ وَمَا النَّصْرُ إِلَّا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ۝

لَيَقْطَعَ طَرَفًا مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَوْ يَكْبِتُ عَنْهُمْ فَيَقْبَلُوا بِحَاثِبِينَ ۝

لَيْسَ لَكَ مِنَ الْأَمْرِ شَيْءٌ أَوْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ أَوْ يُعَذِّبَهُمْ فَإِنَّهُمْ ظَالِمُونَ ۝

وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ يَغْفِرُ لِمَن يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ۝

بڑی سے تے اللہ سیس بہوں بخش والا تے دل ول رحم کرن
والا۔

۱۳۱۔ لے ایمان والو تساں سودا صلوات کھاؤ جیرھا مال کوں
بہوں ودھا دیندے۔ اللہ سیس کیں بڑورتاں جرتساں
کامیاب تھیو۔

۱۳۲۔ تساں اوں بھاکیں بڑو جیرھی تیار کیتی گئی کافریں کیتے۔
۱۳۳۔ اللہ سیس تے رسول دی اطاعت کرو تاں جرتساں دم
کیتے ونجو۔

۱۳۴۔ تے تساں اپنے رب دی بخش دو درکرتے اوں بہشت
دو جہنم امل آسان تے زمین ہن تے او متقیں کیتے تیار کیتی گئی
۱۳۵۔ او متقی جیرھے لوک خوشی وچ دی تے ڈکھ وچ دی فرج
کرنن تے پی وینن کاوڑکوں تے لوکیں کوں ممان کر بڑین
تے اللہ سیس جہت کریندے نیکی کرن والیں ناں۔

۱۳۶۔ تے او لوک جیرھے بے حیائی کرینن یا اپٹیں جانیں تے
ظلم کرینن تے دل وی اللہ سیس کوں یاد کرینن تے اپٹے
گناہیں دی بخش مگدن تے اللہ دے سوا کون قصور معاف کر بگدے
تے او ہٹھ نہیں کریندے اپٹیں گناہیں تے او جائدن۔

۱۳۷۔ ایسے لوکن انہیں دا بدلہ بخش ہے۔ اپنے رب کیں تے
بہشت جہنم سے تلے نہراں و بندن تے او اندرے وچ ہمیشہ
رہن تے کجھا چکا بدلہ کم کرن والیں دا۔

۱۳۸۔ تساں کیں پہلے کئی قانون گذر چکین تے زمین وچ لڑجے
ڈیکھو جو اللہ سیس کو جلاوٹ والیں دا کجھا گندا انجام۔
۱۳۹۔ لے لوکیں کیتے واضح گال تے ہدایت تے نصیحت متقیں
کیتے۔

۱۴۰۔ تے تساں نہیلے بودو تے دمنجھے تھیو تے جے تساں
مومن ہتے تے تساں ہی بڑا دھے ہتے۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمْ مَضْمُونًا
وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿١٣١﴾

وَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِي أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ ﴿١٣٢﴾
وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿١٣٣﴾

وَسَارِعُوا إِلَى مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا
السَّمُوتُ وَالْأَرْضُ أُعِدَّتْ لِلْمُتَّقِينَ ﴿١٣٤﴾
الَّذِينَ يُنْفِقُونَ فِي السَّرَّاءِ وَالضَّرَّاءِ وَالْكُلُوبِ
الْعُيُظِ وَالْعَافِينَ عَنِ النَّاسِ وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴿١٣٥﴾

وَالَّذِينَ إِذَا فَعَلُوا فَاحِشَةً أَوْ ظَلَمُوا أَنفُسَهُمْ ذَكَرُوا اللَّهَ فَاسْتَغْفَرُوا
لذُنُوبِهِمْ وَمَن يَغْفِرَ الذُّنُوبَ إِلَّا اللَّهُ فَمَا لَكُم
بِمَصْرُوفِ مَا فَعَلُوا وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿١٣٦﴾

أُولَٰئِكَ جَزَاؤُهُمْ مَغْفِرَةٌ مِّن رَّبِّهِمْ وَجَنَّةٌ نَّجْوَى
مِّن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَبِعَمَلِهِمْ
الْعَمَلِينَ ﴿١٣٧﴾

قَدْ خَلَتْ مِن قَبْلِكُمْ سُنَنٌ فَاسِيرُوا فِي الْأَرْضِ
فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكْذِبِينَ ﴿١٣٨﴾
هَٰذَا بَيَانٌ لِّلنَّاسِ وَهُدًى وَمَوْعِظَةٌ لِّلْمُتَّقِينَ ﴿١٣٩﴾

وَلَا تَهِنُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَنْتُمُ الْأَعْلَوْنَ إِنْ كُنْتُمْ
مُؤْمِنِينَ ﴿١٤٠﴾

إِنْ يَسْأَلْكُمْ قَوْمٌ فَقَدْ مَسَّ الْقَوْمَ قَرْحٌ مِّثْلُهُ
وَتِلْكَ الْآيَاتُ نُنَادِيهَا بَيْنَ النَّاسِ وَلِيَعْلَمَ اللَّهُ
الَّذِينَ آمَنُوا وَيَتَّخِذَ مِنْكُمْ شُهَدَاءَ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ
الظَّالِمِينَ ﴿۱۴۱﴾

۱۴۱۔ تے جے تہا کوں کوئی پھٹ تھئے تے ایجو جہاں زخم انہیں کوں
دی گئے تہا اسلئے بڑی نہہ سارے لوکیں وچ پھریندے روہ ویندے
ہیں تاں جو اللہ سیس ظاہر کر ڈیوے جبرے ایمان گھن اُن تے
تہا بڑے وچو بناوے گواہ تے اللہ سیس ظاہریں کوں پسند نہیں
کریندا۔

وَيَخَصَّ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَيَخْفَى الْكَافِرِينَ ﴿۱۴۲﴾

۱۴۲۔ تاں جو اللہ سیس چُن گھنے انہیں کوں جنہیں من گدھے تے
کافریں کوں مٹا ڈیوے۔

أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تُدْخَلُوا الْجَنَّةَ وَلَمَّا يَأْتِكُمُ اللَّهُ الَّذِينَ
جَاهِدُوا مِنْكُمْ وَيَعْلَمَ الصَّابِرِينَ ﴿۱۴۳﴾

۱۴۳۔ کیا تاں سوچیندے جو تاں بہشت وچ داخل تھی
ولیسو تے اللہ سیس نے اجڑ تیں انہیں کوں جبرے تہا بڑے
وچو جہاد کریندن تہہ کریندن ظاہر نہیں کیا۔

وَلَقَدْ كُنْتُمْ تَمَتُّونَ الْمَوْتَ مِنْ قَبْلِ أَنْ تُلْقَوْهُ
فَقَدْ رَأَيْتُمْوهُ وَأَنْتُمْ تَنْظُرُونَ ﴿۱۴۴﴾

۱۴۴۔ موت دے آؤں کئیں پہلے تاں موت دی خواہش کریندے
ہاوسے۔ مہن تاں اوں کوں بڑیکھ گدھے تے تاں اوندا
سوٹھپ تے کھپ دی بڑیکھ گدھے۔

وَمَا مُحَمَّدٌ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ
أَفَأَنْتُمْ تَأْتُوا الْقُلُوبَ عَلَى عَقَبِكُمْ وَمَنْ
يَنْقَلِبْ عَلَى عَقْبَيْهِ فَلَئِنْ يَضْمَرَ اللَّهُ شَيْئًا وَيَجْزِيَهُ
اللَّهُ الشُّكْرِينَ ﴿۱۴۵﴾

۱۴۵۔ محمد اللہ دے رسولن اوں کئیں پہلے سارے رسول فوت
نہی گئیں۔ کیا جے او فوت تھی وچے یا قتل کیا وچے کیا تاں
اپنے کھڑتیں تے پھرولیسو تے جبرے تہا پٹے کھڑتیں تے پھرولیس
اوہرگز اللہ سیس کوں نقصان نہیں پچا سگدا۔ تے اللہ سیس
شکر کرن والیں کوں ضرور بدلہ دیسی۔

وَمَا كَانَ لِلنَّفْسِ أَنْ تَمُوتَ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ كَثَبًا
مُؤْخَلَّاهُ وَمَنْ يُرِدْ ثَوَابَ الدُّنْيَا نُؤْتِهِ مِنْهَا
وَمَنْ يُرِدْ ثَوَابَ الْآخِرَةِ نُؤْتِهِ مِنْهَا وَسَنَجْزِي
الشُّكْرِينَ ﴿۱۴۶﴾

۱۴۶۔ اللہ دے حکم دے بغیر کوئی جان مر نہیں سگدی (اللہ سیس)
وقت مقرر کیا ہوئے تے جبرے تہا شخص دنیا وابدلہ چاہے اوندے
وچو اسل اوں کوں بڑیدے میں تے جبرے تہا آخرت وابدلہ چاہے
اسل اوں دے وچوں اوں کوں بڑے بڑیدے میں تے ضرور مال
بدلہ دیسیں بشکر کرن والیں کوں۔

وَكَايْنِ مِنْ رَبِّي قَتَلَ مَعَهُ رِيتُونَ كَثِيرًا فَمَا
وَهَّوْا بِنَا أَصَابَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَمَا ضَعُفُوا
وَمَا اسْتَكَانُوا وَاللَّهُ يُحِبُّ الصَّابِرِينَ ﴿۱۴۷﴾

۱۴۷۔ تے بہوں سارے نبی اچھے ہن جنہیں دے نال رل کے
بہوں سارے جماعتی لطین او لوک بیلے نہیں پئے تے کمزوری
نہیں بڑکائی تے نہ ہی جھک نوالی کئیں انہیں تکلیفیں دی

و جہ نال جیر حیاں انہیں کول پہچن تے اللہ سیس مبرک کرٹ والیں
نال محبت کریندے ۔

۱۴۸۔ انہیں دی بی گال کوئی نہ بائی سوائے ایندے جو لے
آہن۔ اے ساڑے رب ساڑے گناہ ساکوں بخش ڈے۔
تے ساڑے کہیں دج ساڈیاں جیر حیاں زیادتیاں ہن او معاف کرے
ساڑے قدیں کول نکھار رکھ تے کافر قوم دے مقابلے تے
ساڈی امداد کرے۔

۱۴۹۔ تے اللہ سیس انہیں کول دنیا دا وی چنگا بدلہ دے تے آخرت
دا بدلہ بہوں چنگا ۵ تے اللہ سیس نیکی کرٹ والیں کول پسند کریندے
۱۵۰۔ اے ایمان والو جے تساں انہیں لوکیں دا اکھنڈ مینو جیرے
کافرن او تہاکوں تہاڑے کھڑیں تے پھیر ڈالین تے تساں گھٹا
پاؤن والیں وچر قس ولسو۔

۱۵۱۔ سچی گول لے سہے جو اللہ سیس تہاڑا امداد دے تے او بہتر مرد
کرٹ والا ۶۔

۱۵۲۔ تے اساں ضرور انہیں لوکیں دے دل وچ جیرے کافرن
رعب سیسواں جو کہیں جو اللہ سیس نال انہیں شریک بنے جس جی
اول کوئی دین میں لائی تے انہیں دا ٹھکانہ بھاڑے تے خالیں دا ٹھکانہ
بہوں بڑا ۷۔

۱۵۳۔ تے اللہ سیس تہاڑے نال اپنا وعدہ پورا کر دے تے جڈاں
تساں اوندے حکم نال کافرن کول مدد مار کے فنا کریندے پئے
ہاڑے تے جڈاں تساں پیلے پئے گئے ہاڑے تے اللہ سیس نے
حکم دے باڑے دج بھر پئے ہاڑے تے تساں اونٹے کول بڑیکھن
دے بعد جیریں تہاکوں چنگی لگدی ہائی تساں نافرمانی کیتی ہائی۔ تے
تساں وچر کھ دینا منگدے ہن تے کھ آخرت چاہندے ہن تے
پچھیں خدا تہاکوں انہیں دشمن کیں پچا گدے۔ تاں جو خدا تہاکوں
انہیں دشمنیں دے نال آزماوے تے اوں بے شک تہاکوں معاف

وَمَا كَانَ قَوْلُهُمْ إِلَّا أَنْ قَالُوا رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا
وَأَسْرَفَنَا فِي أَمْرِنَا وَثَبَّتْ أَقْدَامَنَا وَانصُرْنَا عَلَى
الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿١٤٨﴾

فَأَنصَحُ اللَّهُ تَوَابَ الدُّنْيَا وَحَسَنَ تَوَابِ الْآخِرَةِ
وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴿١٤٩﴾
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنْ تَطِيعُوا الَّذِينَ كَفَرُوا
يُرِيدُوا كُمُ عَلَى أَعْقَابِكُمْ فَتَنْقَلِبُوا خِيسِينَ ﴿١٥٠﴾

بَلِ اللَّهُ مَوْلَاكُمْ وَهُوَ خَيْرُ النَّاصِرِينَ ﴿١٥١﴾

سَنُلْقِي فِي قُلُوبِ الَّذِينَ كَفَرُوا الرُّعْبَ يَمَّا أَسْرَوْا
بِاللَّهِ مَا كَمْ يُنْزِلُ بِهِ سُلْطَانًا وَمَا لَهُمُ الشَّاكُ
وَيَسْ مَوْىِ الطَّالِبِينَ ﴿١٥٢﴾

وَلَقَدْ صَدَقَكُمُ اللَّهُ وَعْدَهُ إِذْ تَحُسُّونَهُمْ بِإِذْنِهِ
حَتَّى إِذَا فَتِلْتَمُ وَتَنَازَعْتُمْ فِي الْأَمْرِ وَعَصَيْتُمْ مِنْ
بَعْدِ مَا أَرْسَلَكُمْ مَّا يُحِبُّونَ مِنْكُمْ مَنْ يُرِيدُ الدُّنْيَا
وَمِنْكُمْ مَنْ يُرِيدُ الْآخِرَةَ ثُمَّ صَرَفَكُمْ عَنْهُمْ
لِيَبْتَلِيَكُمْ وَلَقَدْ عَفَا عَنْكُمْ وَاللَّهُ ذُو فَضْلٍ
عَلَى الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٥٣﴾

کر رہے تھے اللہ سب سے مومنین تھے و ہذا افضل کرن والا۔
 ۱۵۳۔ جبڑاں تہاں بھجے دیندے ہاوے تے پھرتے کہیں
 کون نہ ڈہدے ہاوے تے رسول تہاڑی پچھلی جماعت وچ
 کھڑا تھی کے تہا کون سب دینا پیا ہا تے اللہ سب تہا کون غم تے غم
 ڈلس تہاں جو تہاں موٹھے نہ تھیو وادے اتے جو تہاں کین ضائع
 تھی گئے تے نہ وادے تے جیر ہا تہا کون ڈکھ پینے تے اللہ سب
 چاڈے جو تہاں کریندے۔

۱۵۵۔ تے دل اوں غم دے بعد تہاڑے اتے آرام دی خاطر نندر
 لہاس۔ تہاڑے وچوہک لڑے کون نندر و لہیت گدھے تے
 ہک لولہ او ہا جنہیں کون اپنے جانیں پریشان کیا ہو رہا۔ او اللہ
 سب دے اتے ناجائز جاہلیت وال بدعتی کریندے پئے ہن۔ تے
 او آبدے ہن کیا حکومت وچ ساڈا دی کوئی دخل ہے۔ توں اکھ لڑے
 جو بے شک حکومت ساری اللہ سب دی ہے تے او اپنے
 دلیں وچ کیندن جبر صی کال تہاڑے اتے ظاہر نہیں کریندے۔ او
 آبدن جے حکومت وچ ساڈا دخل ہووے ہا تے اس اتھال میو کون
 نہ ہا۔ توں اکھ لڑے جے تہاں اپنے گھر وچ وچ وی ہوو ہا تے جنہیں
 تے جگ فرم کت گئی ہا او اپنی مریمن والی جادے ہاے نکل آون ہا
 تے تہاں جو اللہ سب اوں کو آزاوے جو تہاڑے سینے وچ تے جو
 تہاڑے دلیں وچ او کونوں ظاہر کر دے تے اللہ سب سینے دی
 گالیں کون چاڈے۔

۱۵۶۔ تے بے شک او لوک میرے کنڈ ڈکھا گئے ہن اوں ڈہندہ
 جبڑاں ڈو لشکر آپت وچ بھر پئے ہن۔ شیطان انہیں کون انہیں دے
 بعض کیں دی وجہ نال سٹن چا بندا ہا تے اللہ سب انہیں کون معاف
 کر چکیا ہا تے بے شک اللہ سب بہوں بخشش والا تے عسے والا۔

۱۵۷۔ لے ایمان والو تہاں انہیں لوکں جہیں نہ بنو میرے کافرن
 تے لے آبدن اپنے بھرائوں کون اوں ویلے جبڑاں او زین تے تبلیغ

اِنْ تُصِدُّوْنَ وَلَا تَكُوْنُوْا عَلٰی اَحَدٍ زَالِسُوْلٍ
 يَدْعُوْكُمْ فِىْ اَحْزَابِكُمْ فَاَنَابَكُمْ عَنْكُمْ لَكِنَّا لَا
 تَحْزِنُوْا عَلٰى مَا فَاتَكُمْ وَلَا مَا اَصَابَكُمْ وَاللّٰهُ خَبِيْرٌ
 بِمَا تَعْمَلُوْنَ ﴿۵۷﴾

ثُمَّ اَنْزَلَ عَلَيْنَا مِنْۢ بَعْدِ الْغَمِّ اَمْنًا نَّاعَا يَنْفُسَ
 طَآئِفَةً مِنْكُمْ وَطَآئِفَةٌ قَدْ اُهِنَتْهُمْ اَنْفُسُهُمْ
 يَظُنُوْنَ بِاللّٰهِ غَيْرَ الْحَقِّ ظَنَّ الْجَاهِلِيَّةِ يَقُوْلُوْنَ
 هَلْ لَنَا مِنَ الْاَمْرِ شَيْءٌ قُلْ اِنَّ الْاَمْرَ كُلَّهُ لِلّٰهِ
 يُخْفُوْنَ فِىْ اَنْفُسِهِمْ مَا لَا يُبْدُوْنَ لَكَ يَقُوْلُوْنَ لَوْ
 كَانَ لَنَا مِنَ الْاَمْرِ شَيْءٌ مَا قُتِلْنَا هِهْنَاهُ قُلْ لَوْ
 كُنْتُمْ فِىْ بُيُوْتِكُمْ لَبَرَزَ الَّذِيْنَ كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقَتْلُ
 اِلٰى مَصَاجِعِهِمْ وَلِيَبْتَلِيَ اللّٰهُ مَا فِىْ صُدُوْرِكُمْ
 وَلِيَخْصَّ مَا فِىْ قُلُوْبِكُمْ وَاللّٰهُ عَلِيْمٌ بِذَاتِ
 الصُّدُوْرِ ﴿۵۸﴾

اِنَّ الَّذِيْنَ تَوَلَّوْا مِنْكُمْ يَوْمَ الْاَتْقٰى الْجَنْحٰى اِنَّمَا
 اسْتَرْزَلَهُمُ الشَّيْطٰنُ يَبْعِضُ مَا كَسَبُوْا وَلَقَدْ عَفَا
 اللّٰهُ عَنْهُمْ اِنَّ اللّٰهَ غَفُوْرٌ حَلِيْمٌ ﴿۵۹﴾

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا لَا تَكُوْنُوْا كَالَّذِيْنَ كَفَرُوْا وَقَالُوْا
 لَإِن كُنَّا لَنَرٰهُمْ اِذَا صَرُّوْا فِى الْاَرْضِ اَوْ كَانُوْا غُرَبًا لَّوْ

كَانُوا عِنْدَنَا مَا مَاتُوا وَمَا قُتِلُوا لِيَجْعَلَ اللَّهُ ذَلِكُ
حَسْرَةً فِي قُلُوبِهِمْ وَاللَّهُ يَخِي وَيُيْتِ وَاللَّهُ بِمَا
تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٥٨﴾

وَلَيْنَ قُتِلْتُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَوْ مِتُّمْ لَمَغْفِرَةٌ مِّنَ
اللَّهِ وَرَحْمَةٌ خَيْرٌ مِّمَّا يَجْمَعُونَ ﴿٥٩﴾

وَلَيْنَ مِتُّمْ أَوْ قُتِلْتُمْ لَإِلَى اللَّهِ تُحْشَرُونَ ﴿٦٠﴾

فِيمَا رَحْمَةٍ مِّنَ اللَّهِ لَئِنْ لَّمْ يَكُنْ فَعَلًا
غَلِظَ الْقَلْبُ لَا نَقْضُوا مِنْ حَوْلِكَ فَأَعْفُ عَنْهُمْ
وَاسْتَغْفِرْ لَهُمْ وَشَاؤُهُمْ فِي الْأَمْرِ فَإِذَا عَزَمْتَ
فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَوَكِّلِينَ ﴿٦١﴾

إِنْ يَنْصَرِكُمْ اللَّهُ فَلَا غَالِبَ لَكُمْ وَإِنْ يَخْذَلْكُمْ
فَمَنْ ذَا الَّذِي يَنْصَرِكُمْ مِنْ بَعْدِهِ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ
الْمُؤْمِنُونَ ﴿٦٢﴾

وَمَا كَانَ لِنَبِيٍّ أَنْ يَغْلُ وَمَنْ يَفْلُلْ يَأْتِ بِمَا
عَلَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ثُمَّ تُوَفَّى كُلُّ نَفْسٍ مَا كَسَبَتْ
وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿٦٣﴾

أَفَسِ اتَّبَعَ رِضْوَانُ اللَّهِ كَمَنْ بَاءَ بِسَخَطِ مَنِ اللَّهِ
وَمَا وَهَ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿٦٤﴾

کیتے نکلن یا لڑائی کیتے نکلن جے اوسا بڑے نال ہوں ہاتے
مرن نا ہاتے نہ او مرکین ہا تاں جو اللہ سیس ایں مہل کول انہیں
بے دلیں کیتے حسرت دا موجب بنا ڈیوے تے اللہ سیس جو بندے
تے مریندے تے جو کجھ تساں کریندے ء اللہ سیس ڈیوا کھڑے
۱۵۸۔ تے جے تساں اللہ سیس دے رستے وچ قتل قی و جو یا مرد و جو
تے اللہ سیس دی بخشش تے رحمت بہوں پہنچی ء اول کنیں
جوا و جمع کریندن۔

۱۵۹۔ تے جے تساں مرد و جو یا مرکین و جو تے تساں اللہ سیس دو
کھٹے کیتے ویسوں۔

۱۶۰۔ اللہ سیس کنیں رحمت دی وجہ نال توں انہیں نال نرم ہویں
تے جے توں بد اخلاق تے سخت دل ہوندا تے لوک تیرے
آس پاسو کھنڈ ویندے توں انہیں کول معاف کرتے انہیں
کیتے بخشش منگ۔ تے انہیں کنیں مشورہ گدما کر حکومت دے
معاملات وچ تے جابل توں پکا ارادہ کر گئیں تے اللہ سیس تے
بھروسہ کیتا کرتے بے شک اللہ سیس بھروسہ کرن والیں
کول پسند کریندے۔

۱۶۱۔ تے جے اللہ سیس تہا ڈی مدد کرے تے تہا بڑے اتے
کوئی غالب نہ تھیسے تے جے او تہا ڈی مدد چھوڑ ڈیوے
اونسے بعد کون جیرھا تہا ڈی مدد کر لیس۔ مومنین کول اللہ سیس
تے بھروسہ کرنا چاہی دا۔

۱۶۲۔ نبی دی اسے شان نیس جوا و خیانت کرے۔ جیرھا خیانت
کر لیس قیامت دے ڈینہ لہا وں شے کول ظاہر کر ڈیسی جیندی
اول خیانت کیتی ہو سی تے پھیں ہر جان کول جوا وں کھائے
اونڈا پورا پورا بدلہ ڈتا ویسی تے انہیں تے ظلم نہ کیا ویسی۔

۱۶۳۔ تے کیا او آدمی جیرھا اللہ سیس دی فدا دی پیروی کریندے کیا ء اول کئی کار
جیرھا اللہ سیس دی کار کول گھن کے دے تے اونڈا کھاکر جہنم تے پہنچا ہن جیلا

۱۶۳۔ تے اللہ سٹیں دے نزدیک انہیں دے مختلف درجے جن تے ہو کھ او کریندن اللہ سٹیں اوں کوں بڑبا کھڑے۔

۱۶۵۔ بے شک اللہ سٹیں مومنین تے احسان کیے انہیں وچ او ناہیں وچ ہک رسول بنا کے پھیس جبرحا انہیں کوں آیات پڑھ کے سٹندے تے انہیں کوں پاک کریندے تے انہیں کوں کتاب تے سٹمپ سکھیندے تے ایں کیں پہلے او کھلی گمراہی وچ جن ۱۶۶۔ کیا میڈاں تہا کوں کوئی تکلیف تھی تہاں وی انہیں کوں بڑوری تکلیف پہچا کھئے ہاوے۔ تہاں آکھئے اے کھتو آئی ء توں آکھ بڑے جو اے تہا بڑے اپنے آپ کیں آئی ء بے شک اللہ سٹیں ہر پھیر تے قادر۔

۱۶۷۔ تے جو کچھ تہا کوں تکلیف تھی اوں جہا بڑے میڈاں او جماعتاں آپت وچ بھڑین اللہ سٹیں دے حکم نال تاں ہر اللہ سٹیں مومنین کوں ظاہر کر ڈیوے تے

۱۶۸۔ منافقین کوں ظاہر کر ڈیوے۔ تے انہیں کوں آکھیا گیا جو آؤ اللہ سٹیں دے رستے وچ بھڑو یا انہیں کیں پہچاؤ کر دتے انہیں آکھئے جے اسان جگ کرن چاندے ہموں ہا تے تہا بڑے پھو ٹروں ہا۔ او اوں جہا بڑے کھڑے زیادہ کولہو ہوسن ایمان دی نسبت۔ او اپنے منڈاں او گا لیں کریندے بین جبرھیاں انہیں دے دلیں وچ کوئی نیں تے اللہ سٹیں اوں کوں بہوں چاڈھے جواو کیندے پیئ۔

۱۶۹۔ جنہیں آکھیا اپنے بھرانویں کوں تے آپ دی بہر گئے جو جے او ساڈا حکم منن ہا تے نہ مکرین ہا توں آکھ اپنے آپ کیں موت کوں بڑا کھاؤ جے تہاں پے ء۔

۱۷۰۔ جیرے لوک اللہ سٹیں دے رستے وچ مارے وچن انہیں کوں مردہ نہ سمھو او زندہ ہن تے اپنے رب کیں انہیں کوں رزق بڑا دیندے۔

هُمْ دَرَجَاتٍ عِنْدَ اللَّهِ وَاللَّهُ بِصِيْرٍ بِمَا يَعْلَمُونَ ﴿۳۷﴾

لَقَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ إِذْ بَعَثَ فِيهِمْ رَسُولًا مِنْ أَنْفُسِهِمْ يَتْلُوا عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ وَيُزَكِّيهِمْ وَ يُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَإِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلُ لَفِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿۳۸﴾

أَوَلَمْ نَأْصَابِكُمْ قُرْآنًا أَنْتُمْ تُنْتَلِيهِ ؕ قُلْتُمْ أَنَا هَٰذَا قُلْ هُوَ مِنْ عِنْدِ أَنْفُسِكُمْ ؕ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿۳۹﴾

وَمَا أَصَابَكُمْ يَوْمَ الْتَفَّ الْجَبْعُ فِي مِيْذِنِ اللَّهِ وَلِيَعْلَمَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿۴۰﴾

وَلِيَعْلَمَ الَّذِينَ نَافَقُوا ۖ وَقِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا قَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَوْ ادْفَعُوا قَالُوا لَوْ نَعْلَمُ مَتَىٰ لَا اتَّبَعْنَكُمْ هُمْ يُكْفَرُ يَوْمَئِذٍ أَقْرَبُ مِنْهُمْ لِلْإِيمَانِ يَقُولُونَ بِأَفْوَاحِهِمْ مَا لَيْسَ فِي قُلُوبِهِمْ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يَكْتُمُونَ ﴿۴۱﴾

الَّذِينَ قَالُوا إِخْوَانُهُمْ وَفَعَلُوا لَوْ أَطَاعُوا مَا قُتِلُوا قُلْ قَادَرُوا عَنِ أَنْفُسِكُمُ الْمَوْتَ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿۴۲﴾

وَلَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَاتًا بَلْ أَحْيَاءٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ يُرْزَقُونَ ﴿۴۳﴾

فَرِحِينَ بِمَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَيَتَذَكَّرُونَ بِالَّذِينَ
لَمْ يَلْحَقُوا بِهِمْ مِنْ خَلْفِهِمْ أَلَّا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ
يَحْزَنُونَ ﴿۱۱﴾

بِئْسَ الرَّجُلُ

۱۷۱۔ اللہ سیس انہیں تے جیرمی مہربانی کیتی ۽ او خوش تے
جیرمی انہیں دے کچھ ہن تے اچن انہیں کوں ملے نیس نہ انہیں
کوں ڈرتے نہ او مونجے تمیسن ۔

يَسْتَبْشِرُونَ بِنِعْمَةِ اللَّهِ وَفَضْلٍ وَأَنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ
أَجْرَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿۱۲﴾

بِئْسَ

۱۷۲۔ اللہ دی رحمت تے مہربانی تے او خوش تے بے شک
اللہ سیس مومنین دا اجر مانع نیس کریندا ۔

الَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِلَّهِ وَالرَّسُولِ مِنْ بَعْدِ مَا أَصَابَهُمُ
الْفَرَحُ ۚ لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا مِنْهُمْ وَالْقَوْمَ أَجْرَ عَظِيمٍ ﴿۱۳﴾

بِئْسَ الرَّجُلُ

۱۷۳۔ او لوک جنہیں اللہ سیس تے رسول داکم زخمی تصویر
دے بعد مینے انہیں وچوہیں اپنے فرم کوں چگی طرح ادا کیتے
تے تقویٰ اختیار کیتے انہیں واسطے بہوں وڈا اجر ۔

الَّذِينَ قَالَ لَهُمُ النَّاسُ إِنَّ النَّاسَ قَدْ جَمَعُوا لَكُمْ
فَاخْشَوْهُمْ فَزَادَهُمْ إِيمَانًا ۖ وَقَالُوا حَسْبُنَا اللَّهُ
وَنِعْمَ الْوَكِيلُ ﴿۱۴﴾

۱۷۴۔ اے او لوک جنہیں کوں دشمنیں اکھیا جو لوک تہا بے خلاف
کٹھ کیتی کھڑن تہاں انہیں کیں ڈرتے اے مہال انہیں دے
ایمان کوں و دھندلی تے اولے آہن ساکوں اللہ کافی ۽
تے او بہترین کارساز

فَانْقَلَبُوا بِنِعْمَةِ رَبِّهِمْ إِلَى اللَّهِ وَفَضَّلَ لَمْ يَمْسَسْهُمْ سُوءٌ
وَاتَّبَعُوا رِضْوَانَ اللَّهِ وَاللَّهُ ذُو فَضْلٍ عَظِيمٍ ﴿۱۵﴾

۱۷۵۔ او اللہ سیس کیں بہت تے اوندی مہربانی نال ولین تے انہیں کوں
کوئی نقصان نیس پہنچا تے او اللہ سیس دی رمانے پھر روئین
تے اللہ دے فضل کرن والا ۔

إِنَّمَا ذَلِكَ الشَّيْطَانُ يَخْوِفُ أَوْلِيَآءَهُ فَلَا تَخَافُوهُمْ
وَخَافُوا إِن كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿۱۶﴾

۱۷۶۔ اے او شیطان جیرما اپنے سنگت کوں ڈریندے تے
تہاں انہیں کیں نہ ڈرو میں کیں ڈرو چے تہاں مومن ہرے ۔

وَلَا يَحْزَنكَ الَّذِينَ يَسَارِعُونَ فِي الْكُفْرِ إِنَّهُمْ لَنْ
يَضُرُّوا اللَّهَ شَيْئًا يُرِيدُ اللَّهُ أَلَّا يَجْعَلَ لَهُمْ حِطَاءً فِي
الْآخِرَةِ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿۱۷﴾

۱۷۷۔ او لوک جیرمے کھڑے وچ ددھدے ویندن او عیكون
مو نہ کرن بے شک او اللہ سیس کوں کھ دی نقصان نیس
پچا سگدے۔ اللہ سیس چاہندے جو آخرت وچ انہیں داکوئی
حہ نہ رکھے تے انہیں کیتے بہوں وڈا عذاب ۔

إِنَّ الَّذِينَ اشْتَرُوا الْكُفْرَ بِالْإِيمَانِ لَنْ يَضُرُّوا اللَّهَ
شَيْئًا وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿۱۸﴾

۱۷۸۔ بے شک جنہیں لوکس ایمان دے بدلے وچ کفر
گدھے او اللہ سیس کوں کھ دی نقصان نیس پچا سگدے تے
انہیں کیتے ڈکھ ڈیون والا عذاب ۔

وَلَا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّمَا نُطِلُّ لَهُمْ كُنُوزًا لَا يَحْصِيهَا
إِنَّمَا نُنْطِلُ لَهُمْ كُنُوزًا وَأَنَّا مُنْشِئِينَ لَهُمْ عَذَابًا

۱۷۹۔ او لوک جیرمے کافرن بے شک اولے نہ سمجھن جو ساڈا انہیں کوں
مہلت ڈیون انہیں کیتے چنگا ۽ بے شک اساں انہیں کوں مہلت

مُهِينٌ ۝۹

بُذِرے میں تہاں جو گناہیں وچ ودھ وچن تے انہیں کیسے ذیل
کرن والا عذاب۔

مَا كَانَ اللَّهُ لِيَذَرَ الْمُؤْمِنِينَ عَلَىٰ مَا أَنْتُمْ عَلَيْهِ
خِفْتُمْ يَوْمَ الْحَبِيبِ مِنَ الْغَيْبِ وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُطِيعَكُمْ
عَلَى الْغَيْبِ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَجْتَبِي مَنْ يُرِيدُ مِنْ رِيسَالِهِ مَنْ يَشَاءُ
فَأْمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَإِنْ تُؤْمِنُوا وَتَتَّقُوا فَلَكُمْ أَجْرٌ
عَظِيمٌ ۝۹

۱۸۰۔ اللہ سب سے مومنین کوں اونٹیں نہیں پھرنی دے تہاں
پاک تے ناپاک وچ نکھیرا نہ کر ڈیوے تے اللہ سب سے ہر اک کوں
غیب دیا گاہیں میں ڈسنا۔ اللہ سب سے اپنے رسولیں وچ چوڑے
جسکوں چاہندے پس تہاں اللہ تے اندر سے رسولیں کوں من
گھنوتے جے تہاں من گھنوتے تقویٰ اختیار کرو تے دل
تہاں سے واسطے وڈا اجر۔

وَلَا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ يَبْخُلُونَ بِمَا أَنْهَمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ
هُوَ خَيْرٌ لَهُمْ بَلْ هُوَ سَرٌّ لَّهُمْ سَيُطَوَّقُونَ مَا بَخُلُوا بِهِ
يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَلِلَّهِ مِيرَاثُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاللَّهُ بِمَا
تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ۝۱۰

۱۸۱۔ تے اولو کہ جبر سے کجی کریدن اوں مال تے جبر سے
اللہ سب سے انہیں کوں اپنے فضل مال ڈے تے اوں مال سے خیال نہ
کرن جو اے انہیں کیسے جگہ ۷ اے انہیں کیسے گندی ۷۔ قیمت
۷ے ڈینہ جبر سے مال وچ کجی تھی ۷ اوں مال انہیں سے گل دا
گلوال برسی۔ تے اللہ سب سے کہے ہے آسمانیں تے زمین دا ورثہ
جو تہاں کریدے ۷ اللہ سب سے کوں اوندا پتر ۷۔

لَقَدْ سَمِعَ اللَّهُ قَوْلَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ فَقِيرٌ وَ
نَحْنُ أَغْنِيَاءُ سَنَكْتُبُ مَا قَالُوا وَقَتْلَهُمُ الْأَنْبِيَاءَ
بَغْيًا حَتَّىٰ وَفَقُولُ ذُوقُوا عَذَابَ الْحَرِيقِ ۝۱۱

۱۸۲۔ جے شک سن گدی ۷ اللہ سب سے انہیں لوکس دی گال
جبر سے آہن جبر سے شک اللہ سب سے فقیر تے اسان امیر ہیں۔
اسان اوں کھدے پئے ہیں جو کھد او آہن تے انہیں دا بغیر وچ
وے انبیاء کوں قتل کرنا دی کھدے پئے ہیں۔ تے اسان
اکھوں جو تہاں سارن والا عذاب چکھو۔

ذَٰلِكَ بِمَا قَدَّمْتُمْ آيِدِيكُمْ وَأَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَلَّامٍ
لِّلْعَالَمِينَ ۝۱۲

۱۸۳۔ اے عذاب ایں واسطے جے جو تہاں سے جھٹس اگرو پٹھے
تے جے شک اللہ سب سے بندیں تے فلم کرن والا نہیں۔

الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ عَهْدُ الْيَمِينِ إِلَّا نُؤْمِنُ بِرَسُولِ
حَتَّىٰ يَأْتِيَنَا بَقْرًا يَأْكُلُ النَّارُ قُلُودًا جَاءَكُمْ
رُسُلٌ مِنْ قَبْلِي بِالْبَيِّنَاتِ وَالَّذِينَ قُلْتُمْ فَلِمَ قَتَلْتُمُوهُمْ
إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ۝۱۳

۱۸۴۔ جنہیں آکھئے جبر سے شک اللہ سب سے اسان کیں اے پسکا
وعدہ گدھے جو اسان کہیں رسول کوں او تیں نہ منوں جے تیں
او اسان کیں ابھی قربانی نہ گمن آوے جسکوں بھاکھا مے توں
آکھ ڈے جو میں کیں سپہ کئی رسول معجزے گمن کے تہاں وراثت
تے او معجزہ دی جبر سے تہاں آکھئے تہاں انہیں کوں کیوں قتل

کرن دی کوشش کیتی، جے تساں سپجے آساں۔

۱۸۵۔ جے اوئیوں کو رکھین تے تیں کیں پیسے دی کئی رسولیں
کوں اوگوڑا رکھ جکین او انہیں کیں کھے نشان تے علی کتاباں
تے روشن شریعت گھن کے آنے ہن۔

۱۸۶۔ ہر بان موت دا مزہ چکین والی، تے تہا کوں تہا ڈسے اجر
قیامت دے ڈہند پورسے پورسے ڈتے ولین۔ تے جیکوں
بھائیں پریں رکھیا گیا تے بہشت وچ داخل کیا گیا او کامیاب
تھی گیا۔ تے دنیا دی زندگی صرف دھوکہ ہے۔

۱۸۷۔ تہا کوں تہا ڈسے اموال تے جائیں نال آزمایا ویسی تے
تساں انہیں کیں جنہیں کوں تساں کیں پیسے کتاب ڈتی گئی، تے
مشترکین کیں ضرور بہوں ڈکھ ڈیوٹن والیاں گاہیں سٹو جے تساں مجرور
تے خدا کیں ڈروتے بے شک لے ہمت والا کم۔

۱۸۸۔ تے جڈاں اللہ سیس انہیں لوکیں کیں جنہیں کوں کتاب ڈتی
گئی ہائی پکا وعدہ گدھا باجرتاں ضرور ایں کتاب دیاں گاہیں
لوکیں تے ظاہر کر یسوتے کیسوت۔ انہیں اوں کوں کنڈے بچھو
سٹ گھتیا۔ تے اوں کوں وچ ڈتا تھوڑی قیمت نال تے جیرھا
کھو او گھندن بہوں بڑا ہے۔

۱۸۹۔ تے توں اصولو خیاں ذکر جیرھے لوک اپنے کھیں تے اکریندن
تے جیرھے کم انہیں نہیں کیتے او پسند کریندن جہا انہیں دی وی تلوعین
کیتی وپئے۔ توں اصولوے خیال نہ کر جہو او عذاب کیں بچ ولین۔
تے انہیں واسطے دردناک عذاب۔

۱۹۰۔ تے آسمانیں تے زمین دی بادشاہت اللہ سیس دی آتے
اللہ سیس ہر شے تے قادر۔

۱۹۱۔ بے شک آسمانیں تے زمین دے پیدا جیوٹن وچ تے
رات ڈہند دے اگوبچھو آؤن وچ سیائے کیتے کئی نشانیاں ہن۔
۱۹۲۔ او سیائے جیرھے اللہ سیس دا ذکر کریندن اٹھیں پسندیں

فَإِنْ كَذَّبُوكَ فَقَدْ كَذَّبَ رَسُولُ مِنْ قَبْلِكَ جَاءَ وَ
بِالْبَيِّنَاتِ وَالزَّبْرُ وَالْكِتَابِ الْبَيِّنِ ۝

كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ وَإِنَّمَا تُوَفَّقُونَ أجوركم
يَوْمَ الْقِيَمَةِ فَمَنْ زُجِجَ عَنِ النَّارِ وَأُدْخِلَ الْجَنَّةَ
فَقَدْ قَارَاهُ وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا مَتَاعُ الْغُورِ ۝

لَتَبْلُوَنَّ فِي أَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ وَلَسْمَعَنَّ مِنَ الَّذِينَ
أَوْتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَمِنَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا أَذَنَ
كَثِيرًا وَإِنْ تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا فَإِنَّ ذَلِكَ مِنْ عَزْمِ
الْأُمُورِ ۝

وَإِذْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ لَتُبَيِّنُنَّهُ
لِلنَّاسِ وَلَا تَكُونُنَّ فِتْنَةً وَتَقْبِذُوا وَرَاءَ ظُهُورِهِمْ
وَاشْتَرُوا بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا فَبَيِّنُوا مَا يَشْتَرُونَ ۝

لَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ يَفْرَحُونَ بِمَا آتَوْا وَيُحِبُّونَ أَنْ
يُحْمَدُوا بِمَا لَمْ يَفْعَلُوا فَلَا تَحْسِبَنَّهُمْ بِمَفَازَةٍ مِنَ
الْعَذَابِ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ۝

وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
قَدِيرٌ ۝

إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافِ اللَّيْلِ
وَالنَّهَارِ لَآيَاتٍ لِّأُولِي الْأَلْبَابِ ۝

الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللَّهَ قِيَمًا وَقُعُودًا وَعَلَىٰ جُنُوبِهِمْ

وَيَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا بَاطِلًا سُبْحَانَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ ﴿۱۷﴾

تے اپنے پاسیں تے چھیندن آسمانیں تے زمین دے پیدا
تھیون تے اتے دل آبدن اے ساڈے رب تیں کوئی شے بے
فائدہ نیں بنائے تے توں پاک ہیں تے توں ساکوں بھارے
عذاب کنیں بچا۔

رَبَّنَا إِنَّكَ مَنْ تَدْخِلِ النَّارَ فَقَدْ أَخْزَيْتَهُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ ﴿۱۸﴾

۱۸۔ اے ساڈے رب بے شک تیں جیکوں بھادج نیاتیں
اول کوں ذلیل کر دیتا تے ظالمیں دا کوئی امدادی نیں۔

رَبَّنَا إِنَّا أَسْعَفْنَا مَنَّادِيًا يُنَادِي لِلْإِيمَانِ أَنْ آمِنُوا بِرَبِّكُمْ فَأَمَّا رَبُّنَا فَاعْفُ عَنْهُمْ وَكَفِّرْ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَتَوَقَّاهُمْ الْإِبْرَارَ ﴿۱۹﴾

۱۹۔ اے ساڈے رب بے شک اساں ہک سڈی والے
دے سڈ کوں شیئے جیڑھا ایمان کیتے سڈینا پایا با جو اپنے رب
کوں منو تے اساں من گدھے۔ اے ساڈے رب ساڈے لگا ہیں
کوں بخش دے تے ساڈی برائیاں کوں مٹا دے تے ساکوں
نیکیں نال (رلا کے) وفات دے۔

رَبَّنَا وَأَتَيْنَا مَا وَعَدْتَنَا عَلَى رُسُلِكَ وَلَا تُخْزِنَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّكَ لَا تُخْلِفُ الْوَعْدَ ﴿۲۰﴾

۲۰۔ اے ساڈے رب توں ساکوں دے جوتیں ساڈے نال
وعدہ کیتا با اپنے رسولیں دے ذریعہ تے ساکوں ذلیل نہ کر قیامت
دے دیندے بے شک توں وعدہ خلافی توں کریندا۔

فَأَسْجَبَ لَهُمْ رَبُّهُمْ أَنِّي لَا أَضِيعُ عَمَلَ عَامِلٍ
مِنْكُمْ مَنْ ذَكَرُوا أَوْ أَتَتْهُمُ بَعْضُكَمُ مِنَ الْآيَاتِ فَالَّذِينَ
هَاجَرُوا وَأُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَأُودُوا فِي سَبِيلِي
وَقُتِلُوا أَوْ قُتِلُوا لَأَكْفِرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَلَأُدْخِلَنَّهُمْ
جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ تَوَابًا مِنْ عِنْدِ
اللَّهِ وَاللَّهُ عِنْدَهُ حَسَنُ التَّوَابِ ﴿۲۱﴾

۲۱۔ تے اللہ سبیں انہیں دی دعا کوں قبول کر گدھے بے شک میں
کہیں کم کرن والے دے کم کوں ونجیساں نہ بھانویں او جہان ہووے
یا تہمت تہاڈا ہک دوجھے نال تعلق تے جنہیں ہجرت کیتی عتے
اپنے گھریں وچو کہدے گیئیں تے میڈے رستے وچ ڈکھ دے
گیئیں تے انہیں جنگ کیتی تے او مارے گیئیں۔ میں ضرور انہیں دیاں
برائیاں انہیں کنیں مٹا دیاں تے انہیں کوں انجی بہشت وچ
داخل کر لیاں جیندے وچ نہراں و ہندیالں بیاں ہوسن تے
اللہ سبیں کنیں ڈاڈھا چنگا بدلہ دے۔

لَا يَغْرُوكَ تَقَلُّبُ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي الْبِلَادِ ﴿۲۲﴾

۲۲۔ جیرے کافرن انہیں داسک وچ آزادی نال پھرن تیکوں
دوکھا نہ ڈیوے۔

مَتَاعٌ قَلِيلٌ تَقْتُلُهُمْ مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمِهَادُ ﴿۲۳﴾

۲۳۔ اے عارمنی فائدہ چھپیں انہیں دا ٹھکانہ دوزخ تے اے
بہوں بُرا ٹھکانہ دے۔

لَكِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرَى مِنْ تَحْتِهَا
الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا لَا يَزُولُ قِنٌّ عِنْدَ اللَّهِ وَمَا عِنْدَ
اللَّهِ خَيْرٌ لِّلَّذِينَ بَرَّاءَ ۝۱۹

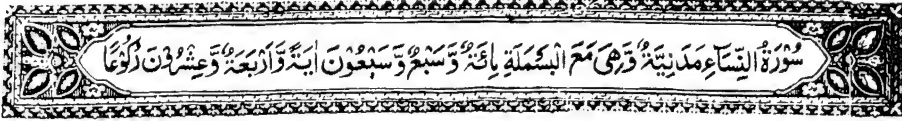
۱۹۹۔ باجیرمے اپنے رب کنیں بڑ دن انہیں واسطے بہشت
جیندے دے دے نہراں وہندیاں پایا ہوسن تے اے اوندے دے
ہمیشہ رہسن تے اے اللہ سیس کنیں مہانی تے اللہ کنیں جو کچھ
ہے اونیکیں کیتے چمکا ۱۹۔

وَإِنَّ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَمَنْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَمَا أُنْزِلَ
إِلَيْكُمْ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْهِمْ خَشِعِينَ لِلَّهِ لَا يَنْشَتَرُونَ
بِآيَاتِ اللَّهِ ثَمَنًا قَلِيلًا أُولَٰئِكَ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ
رَبِّهِمْ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ۝۲۰

۲۰۰۔ تے بے شک اہل کتاب دے جو ایجی دی ہن جیرمے آہلن جو
اسن اللہ سیس تے تے جو تہا ڈولتے تے جو انہیں دوسے اوندے
تے ایمان گھن آئے یں تے او اللہ سیس دے اگر ما جزی کریندن تے
اللہ سیس دی آیات کول تھوڑے مل تے نیں وچیدے اے
لوکن جنہیں وابلہ انہیں دے رب کنیں ہے تے بے شک اللہ سیس
جلدی حساب گھنٹ والا ۲۰۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اصْبِرُوا وَصَابِرُوا وَرَابِطُوا
وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ۝۲۱

۲۰۱۔ اے ایمان والو صبر کرو تے صبر ڈرواؤ تے سرحدیں دی حفاظت
کرو تے اللہ سیس کنیں بڑو تاں جو تہاں کامیاب تھیو ۲۱۔

سورة نساء مدنی ہے تے لیم اللہ نال ایندیاں ۱۷۷ آیات تے ۲۴ رکوعن

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①

۱۔ میں اللہ سیس دے نال نال شروع کرینداں میرا بن سگئے تے
بجز محنت دے ڈیون والا دے دل دل رحم کرن والا دے۔

۲۔ اے لوکو! اپنے رب کنیں ڈرو جیں تہا کوں ہک جان کنیں پیدا
کیستے تے اول کنیں اوندا جوڑا پیدا کیستے تے انہیں ڈونا نہیں کنیں
بہوں سارے مرد تے تریستیں کھنڈا تہنسی۔ تے اللہ سیس دا
تقویٰ اختیار کرو تے تہاں اوندرے ذریعہ ہک ڈو جھے کنیں
رشتے داریں دے بارے وچ سوال کریندے۔ تے بے
شک اللہ سیس تہا ڈے اتے نکلن۔

۳۔ یتیمیں کوں انہیں دے مال ڈیون تے چنگے مال کوں گندے مل
نال تبدیل نہ کرو۔ انہیں دے مال کوں اپنے مال نال رلا کے نہ کھاؤ
بے شک اے دڑا گندہ۔

۴۔ جے تہاں ڈرو جو تہاں تیں دے بارے وچ انصاف نہ کر
سگسو تے پھیں تہاں نہیں تریستیں نال جرمیاں تہا کوں پسند
ہوون نکاح کر گھنو ڈو ترے چار۔ جے تہاں ڈرو جو تہاں انصاف
نہ کر سگسو دل ہک نال پرینجو یا اوندرے نال جیندے تہا ڈے
سجے ہجو مالکن لے گال ایندے زیادہ قریب جو تہاں ظالم نہ
تھی وچو۔

۵۔ زالیں کوں انہیں دے حق مہر خوشی نال ڈیون تے جے او تہا کوں حق مہر
وچ خوشی نال کچھ ڈے ڈیون تے تہاں اوں کوں مزے نال کھاؤ
۶۔ تے تہاں انہیں پاگیں کوں اپنا مال نہ ڈیو جہیں اللہ سیس
تہا کوں سہارا بنائے انہیں کوں اوندرے وچ کھاؤ تے پواؤ تے
انہیں کوں آکھو چنگی گال۔

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ
وَاحِدَةٍ وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَبَثَّ مِنْهُمَا رِجَالًا كَثِيرًا
وَنِسَاءً وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي تَسَاءَلُونَ بِهِ وَالْأَرْحَامَ
إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَيْكُمْ ذَقِيبًا ②

وَأُولُوا الْيَتَامَىٰ أَمْوَالُهُمْ وَلَا تَبْدَلُوا الْخَبِيثَ بِالطَّيِّبِ
وَلَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَهُمْ إِلَىٰ أَمْوَالِكُمْ إِنَّهُ كَانَ حُوبًا
كَبِيرًا ③

وَأِنْ خِفْتُمْ أَلَّا تَقْسُطُوا فِي الْيَتَامَىٰ فَانكِسُوا مَا كَاتَبَ
كُمْ مِنَ النِّسَاءِ مِنْهُ وَتِلْكَ وَرِثَةٌ لَكُمْ إِنْ خِفْتُمْ
أَلَّا تَعْدِلُوا فَوَاحِدَةٌ أَوْ مَا مَلَكَتْ يَمَانُكُمْ ذَلِكَ
أَدْنَىٰ أَلَّا تَعُولُوا ④

وَأُولُوا النِّسَاءِ صَدَقَتِهِنَّ نِحْلَةً فَإِنْ طِبْنَ لَكُمْ
عَنْ شَيْءٍ فَمِنْهُ نَفْسًا فَاكُلُوهُ هَنِيئًا مَرِيئًا ⑤
وَلَا تُؤْتُوا السُّفَهَاءَ أَمْوَالَكُمُ الَّتِي جَعَلَ اللَّهُ لَكُمْ
قِيًّا وَارْزُقُوهُمْ فِيهَا وَاكْسُوهُمْ وَقُولُوا لَهُمْ
قَوْلًا مَعْرُوفًا ⑥

وَابْتُلُوا النِّسَاءَ حَتَّىٰ إِذَا بَلَغُوا النِّكَاحَ فَإِنْ آنَسْتُمْ مِنْهُنَّ رُسْلًا فَاذْفَعُوا إِلَيْهِنَّ أَمْوَالَهُنَّ وَلَا تَأْكُلُوهَا إِسْرَافًا وَبِدَارًا أَنْ يَكْبَرُوا وَامْنِمْ كَانِ عَدِيًّا فَلْيَسْتَعْفِفْ وَمَنْ كَانَ فَفِيرًا فَلْيَأْكُلْ بِالْمَعْرُوفِ فَإِذَا دَفَعْتُمْ إِلَيْهِنَّ أَمْوَالَهُنَّ فَأَشْهِدُوا عَلَيْهِمْ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ حَسِيبًا ٥

لِلرِّجَالِ نَصِيبٌ مِّمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ وَالْأَقْرَبُونَ وَلِلنِّسَاءِ نَصِيبٌ مِّمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ وَالْأَقْرَبُونَ مِمَّا قَلَّ مِنْهُ أَوْ كَثُرَ نَصِيبًا مَّفْرُوضًا ٥

وَإِذَا حَضَرَ الْقِسْمَةَ أُولُو الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينُ فَأَرْزُقُوهُمْ مِنْهُ وَقُولُوا لَهُمْ قَوْلًا مَعْرُوفًا ٥
وَلْيَخْشَ الَّذِينَ لَوْ تَرَكَوْا مِنْ خَلْفِهِمْ ذُرِّيَّتَهُ ضَعْفًا خَافُوا عَلَيْهِمْ فَلْيَتَّقُوا اللَّهَ وَلْيَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا ٥

إِنَّ الَّذِينَ يَأْكُلُونَ أَمْوَالَ الْيَتَامَىٰ ظُلْمًا إِنَّمَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ نَارًا وَسَيَصْلَوْنَ سَعِيرًا ٥

يُوصِيكُمُ اللَّهُ فِي أَوْلَادِكُمْ لِلذَّكَرِ مِثْلُ الْإُنثَىٰ ٥ فَإِنْ كُنَّ نِسَاءً فَوْقَ اثْنَتَيْنِ فَلَهُنَّ ثُلُثَا مَا تَرَكَ ٥ وَإِنْ كَانَتْ وَاحِدَةً فَلَهَا النِّصْفُ ٥ وَلِأَبَوَيْهِ لِكُلِّ وَاحِدٍ مِنْهُمَا الشُّدُسُ مِمَّا تَرَكَ إِنْ كَانَ لَهُ وَلَدٌ ٥ فَإِنْ لَمْ يَكُنْ لَهُ وَلَدٌ وَوَرِثَتْهُ أَبَوُهُ فَلِلَّتِي الشُّدُسُ ٥ فَإِنْ كَانَ لَهُ إِخْوَةٌ فَلِلَّتِي الشُّدُسُ مِنْ بَعْدِ وَصِيَّةٍ يُوصِي بِهَا أَوْ دِينَ ٥ آبَاؤُكُمْ وَأَبْنَاؤُكُمْ لَا تَدْرُونَ إِلَيْهِمْ أَقْرَبَ لَكُمْ نَفَعًا فَرِيضَةً مِنَ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ

۴۔ یتیمیں کوں اوتیں زمیندے رہے تیں اونکھ دی عرقیں نہ بیخ و بجن تے لساں انہیں وچ سنبھ ڈیکھو تے انہیں دے مال انہیں کوں بے ڈیوتے اول مال کوں جلدی جلدی ناباظر طریقے نال نہ کھاؤ جو اوڈے نہ تھی و بجن تے میرھا میرہوے اوتے اصول پیچھے تے میرھا غریب بروے تے او مناسب طریقے نال کچھ کھا گھنے تے بڈیاں انہیں کوں انہیں دامال ولا ڈیوتے انہیں تے گواہ بنا گھنوتے اللہ سیس حساب گھنٹ وچ کافی ۶۔

۸۔ مردیں کیسے حصہ اول مال چوچرا او نڈا پیرماتے سکے چھوڑ و بجن تے تریسیت کیسے حصہ جو او نڈے پیرماتے سکیں چھوڑیے تھوڑا ہرے یا بہوں لے مقرر کیا ہو یا حصہ ۶۔

۹۔ تے بے تقیم دے ویلے کچھ سکے تے یتیم تے مسکین او بجن تے انہیں کوں دی کچھ بے ڈیوتے انہیں کوں چھگی گال اکھو۔
۱۰۔ اتے کوک چرے بڈرن بے او کمزور اولاد اپٹے بعد چھوڑ و بجن تے انہیں داکیا بشی او بڈو جھ یتیمیں کیسے وی او بڈرن تے او اللہ سیس کیں بڈرن تے سدھی بکال اکھن۔

۱۱۔ تے بے شک اولوک جیرھے یتیمیں دامال ظلم نال کھندن تے بے شک او اپنے ڈھڈھیں وچ صرف بھا کھندن تے او بجا وچ سیٹے ولین۔

۱۲۔ اللہ سیس تہاکوں تہا بڈے پالیں دے بارے وچ وصیت کرینے جو ہک مرد او حصہ بڈو تریسیت دے برابر تے بے ڈو کنیں ودھ تریسیت ہوں تے انہیں کیسے ترکے دا ڈو تر بایاں حصہ تے بے ہک بروے تے او نڈا حصہ او نڈے او نڈے پیرما وچو ہر ہک واسطے چھو یاں حصہ او نڈے ترکے وچو بے او نڈی اولاد بھوے تے بے او نڈی اولاد نہ ہوے تے او نڈا پیرما وارث ہووے تے او نڈی مادا تر بجا حصہ تے بے او نڈے بھین بھرا ہوون تے او نڈی مادا چھو یاں حصہ وصیت دے بعد جیرمی

عَلَيْهَا حِكْمًا ﴿۱۷﴾

اول کہتی۔ تے قرن بہاؤں دے بعد۔ تہاڑے ما پیراڑے تے
تہاڑی لولاد تہا کون نیں پتہ جو انہیں وچ کون تہاڑے کہتے
زیادہ مفید۔ لے اللہ سیس ولو قرن تے بے شک اللہ سیس
بہوں چاٹن والا تے سیٹا ۶

۱۳۔ تے جے تہاڑیاں زالیں مال چھوڑن اوندے وچ تہاڑا ادھ حصہ
جے انہیں دی اولاد نہ ہووے تے جے انہیں دی اولاد ہووے
تے ول تہاڑا چھوڑا حصہ ۶ براہ چھوڑن وصیت دے بعد جرمی
اوکرن تے قرن بہاؤں دے بعد۔ تے جے تہاڑی اولاد نہ
ہووے تے تہاڑے ترکے وچ انہیں دا بہرہ حصہ ۶ جے
تہاڑی اولاد ہووے تے تہاڑے ترکے وچ انہیں دا اٹھواں
حصہ ۶ وصیت دے بعد جرمی تساں کرو تے قرن بہاؤں دے
بعد تے جے کوئی ایجھا مرد ہووے جیرھا کلہا ہووے یا
تریمت ہووے تے (مالو) اندا بھرایا بھین ہووے تے انہیں
وچ ہرک دا چھوواں حصہ ۶ تے جے اس کنیں دودھ بہوں تے
او ترے جھے دے شریکین وصیت دے بعد جرمی کہتی دینی ۶
یا قرن بہاؤں دے بعد کہیں کول نقصان بچاؤں مقصد نہ ہوے
لے اللہ سیس ولو وصیت تے اللہ سیس بہوں چاٹن والا
تے ٹھہرا ۶

۱۴۔ لے اللہ سیس دیاں دلاں ہن تے جیرھا شخص اللہ تے
اوندے رسول دی اطاعت کر لسی او اوں کوں اول جنت وچ
داخل کر لسی جیندے وچ نہراں و ہندیاں بیاں ہر سن تے لے
بہوں دڑی کامیابی ۶۔

۱۵۔ تے جیرھا اللہ سیس تے اوندے رسول دی نافرمانی کر لسی
تے اوندیاں حلال ٹپ ولسی اللہ سیس اول کوں بھاد وچ داخل
کر لسی تے اوندے کہتے عذاب ذلیل کرن والا۔

۱۶۔ تے تہاڑی زالیں وچ جیرمیاں بے حیائی کرن انہیں تے

وَلَكُمْ نِصْفُ مَا تَرَكَ أَزْوَاجُكُمْ إِنْ لَمْ يَكُنْ لَهُنَّ
وَلَدٌ فَإِنْ كَانَ لَهُنَّ وَلَدٌ فَلَكُمْ الرُّبُعُ مِمَّا تَرَكَنَّ
مِنْ بَعْدِ وَصِيَّتِهِنَّ يُوصِيْنَ بِهَآ أَوْ دِيْنٌ وَلَهُنَّ الرُّبُعُ
مِمَّا تَرَكَنَّ إِنْ لَمْ يَكُنْ لَكُمْ وَلَدٌ فَإِنْ كَانَ لَكُمْ وَلَدٌ
فَلَهُنَّ الشُّنُّ مِمَّا تَرَكَتُمْ مِنْ بَعْدِ وَصِيَّتِهِنَّ يُوصِيْنَ
بِهَآ أَوْ دِيْنٌ وَإِنْ كَانَ رَجُلٌ يُورَثُ كَلَّةً أَوْ امْرَأَةً
وَأَخًا أَوْ أُخْتًا فَلِكُلِّ وَاحِدٍ مِّنْهُمَا الشُّدُّ فَإِنْ
كَانُوا أَكْثَرَ مِنْ ذَلِكَ فَهُمْ شُرَكَاءُ فِي الثَّلَاثِ مِنْ
بَعْدِ وَصِيَّتِ الْوَصِيِّ بِهَآ أَوْ دِيْنٌ غَيْرُ مَصَّارَةٍ وَصِيَّةٍ
مِّنَ اللَّهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَلِيمٌ ﴿۱۷﴾

تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ يَدْخُلْهُ
جَنَّتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَ
ذَلِكَ الْقَوْلُ الْعَظِيمُ ﴿۱۷﴾

وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَعَذَّ حُدُودَهُ يَدْخُلْهُ
نَارًا خَالِدًا فِيهَا وَلَهُ عَذَابٌ مُّهِينٌ ﴿۱۸﴾

وَالَّذِي يَأْتِيَنَّ الْفَاحِشَةَ مِنْ نِّسَائِكُمْ فَاسْتَشْهِدُوا

عَلَيْهِنَّ أَرْبَعَةٌ قِنْكُمُ فَإِنْ شَهِدُوا فَأَمْسِكُوهُنَّ
فِي الْبُيُوتِ حَتَّى يَتَوَفَّيَهُنَّ الْمَوْتُ أَوْ يَجْعَلَ اللَّهُ
لَهُنَّ سَبِيلًا ⑤

وَالَّذِينَ يَأْتِيَنَهَا مِنْكُمْ قَاذُوهَا فَإِنْ تَابَا وَأَصْلَحَا
فَاعْرِضُوا عَنْهُمَا إِنَّ اللَّهَ كَانَ تَوَّابًا رَحِيمًا ⑥

إِنَّمَا التَّوْبَةُ عَلَى اللَّهِ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السُّوءَ بِجَهَالَةٍ
ثُمَّ يَتَوَبُّونَ مِنْ قَرِيبٍ فَأُولَئِكَ يَتُوبُ اللَّهُ عَلَيْهِمْ
وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ⑦

وَلَيْسَتِ التَّوْبَةُ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ حَتَّى إِذَا
حَصَرَ أَحَدُهُمُ الْمَوْتُ قَالَ إِنِّي بُتْتُ لِلَّهِ وَ لَآ
الَّذِينَ يَمُوتُونَ وَهُمْ كُفَّارًا أُولَئِكَ أَعْتَدْنَا
لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ⑧

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا يَجِدْ لَكُمْ أَنْ تَرْتُوا النِّسَاءَ كُفَّاهًا
وَلَا تَقْضُوا لَهُنَّ لِحْظَهُنَّ لِتَذْهَبُوا بِبَعْضِ مَا آتَيْنَهُنَّ
إِلَّا أَنْ يَأْتِيَنَّ بِفَاحِشَةٍ مُبَيَّنَةٍ دَعَايَهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ
فَإِنْ كَرِهْتُمُوهُنَّ فَعَسَى أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا وَيَجْعَلَ اللَّهُ
فِيهِ خَيْرًا كَثِيرًا ⑨

وَإِنْ أَرَدْتُمْ اسْتِبْدَالَ زَوْجٍ مَكَانَ زَوْجٍ وَ
أَنْتُمْ إِحْدَاهُنَّ فَقَطَّارًا فَلَا تَأْخُذُوا مِنْهُ شَيْئًا
أَتَأْخُذُونَ مِنْهُ بَهْتًا إِنَّ وَاثِمًا مُبِينًا ⑩

چار گواہ بناؤ اپنے دوچوتے جے او گواہی ڈے ڈیوں۔ تے انہیں
کوں گھریں وچ پا بند کر ڈیو او میں جو موت انہیں کوں مار
ڈیوے یا اللہ سیس انہیں کیسے کوئی بیا راہ کڈے۔

۱۷۔ جے تہا ڈے وچو ڈو (مرد) اے بے حیائی کرن تے
انہیں کوں دکھ ڈیو تے جے او ڈوہیں تو بہ کر گھن تے اپنی
اصلاح کر گھن تے انہیں ڈوہیں کوں چھوڑ ڈیو بے شک اللہ
سیس تو بہ قبول کرن والا تے دل دل رحم کرن والا۔

۱۸۔ اللہ سیس تے صرف انہیں دی تو بہ قبول کر لیس جبرے
جہالت دی وچر کیں بل کم کریندن تے دل جلدی تو بہ کر
گھنندن۔ ایسے ہن جنہیں تے اللہ سیس مہربانی کر لیس تے
اللہ سیس بہوں چاٹن والا تے سیما۔

۱۹۔ انہیں لوکس دی تو بہ قبول نہ جھیس جبرے گناہ کریندن
تے جڈال انہیں وچو کوئی مرٹن بگدے تے او آہے میں
ہٹ تو بہ کرینداں تے نہ انہیں دی جبرے نہ منٹ دی حالت فوج
مرویندن ایسے ہن جنہیں واسطے دردناک عذاب۔ اسان
تیار کیا ہوئے

۲۰۔ اے منٹ والیو تہا ڈے کیسے جائز نیں جو تساں زور نال
تریمتیں دے وارث بٹوئے انہیں کوں اس واسطے تنگ نہ کرو تاں جو تساں
جو کچھ انہیں کوں ڈتے او ندے وچو کچھ گھن گھنوا جے او
بے حیائی کرن پئے وچن اتے اوں کرو جیریں اللہ سیس مکم
ڈتے اتے انہیں نال چنگا سلوک کردے جے او تہا کوں ناپسند
ہوون تے ممکن جو کہیں شے کوں تساں ناپسند کردے اللہ
سیس او ندے فوج بہوں چنگیاں رکھ ڈیوے۔

۲۱۔ تے جے تساں ہک کوں چھوڑ کے ڈو جی نال پر نہن چاہو
تے ہک کوں تساں دھیر سا مال ڈتا ہووے تے تساں بوند
وچو کچھ وی نہ گھنہ کیا تساں او مال بہتان نال تے کھلے کھلے

گناہ نال گھنٹ چاہندے ؎

۲۲۔ تے تساں اول کیوں گمن سبگدے ؎ تساں تے ہک بڑو جھے

نال مل چکے تے او وی تساں کنیں پکا وعدہ گمن چکین۔

۲۳۔ تے تساں انہیں نال نکاح نہ کرو جیندے نال تہاڑے

بیروڑاڑے نکاح کیسا ہووے۔ جو تھی گئے تھی گئے اے

بے حیائی ؎ تے کاوڑ لوادٹ والا کم تے گنوارہ۔

۲۴۔ حرام کتیاں گین تہاڑے اتے تہاڑیاں میریں تے تہاڑیاں

دھیریں تے تہاڑیاں بھٹیں تے تہاڑیاں بویاں چاچیاں تے

تہاڑیاں ماسیاں مامیاں تے بھرا دیاں دھیریں تے بھین

دیاں دھیریں تے تہاڑیاں او میریں جس تہاکوں کھیر ملائے

تے تہاڑیاں او بھٹیں جنہیں تہاڑے نال کھیریتے تے تہاڑیاں

سہیں تے تہاڑی زالیں جنہیں نال تساں مباشرت

کر چکے ؎ انہیں دیاں دھیریں جیرھیاں تہاڑیاں متریاں،

تے جے مباشرت نہ کیتی ہو دے تے ول انہیں نال

پرنیچو دج کوئی گناہ نیں تے تہاڑے سکے پتریں

دیاں زالیں (نورھیں) تے بڑو بھٹیں کول (نکاح نال)

کٹھا نہ کرو جو تھی گئے تھی گئے۔ بے شک اللہ سیئیں

بہوں بخشش والا تے ول ول رحم کرن والا ؎

وَ كَيْفَ تَأْخُذُونَهُ وَقَدْ أَفْضَ بَعْضُكُم إِلَى بَعْضٍ

وَ أَخَذَ مِنْكُمْ مِيثَاقًا عَلَيْهِ ۝

وَ لَا تَنْكِحُوا مَا نَكَحَ آبَاؤُكُمْ مِنَ النِّسَاءِ إِلَّا مَا قَدْ

سَلَفُ إِنَّهُ كَانَ فَاحِشَةً وَ مَقْتًا وَسَاءَ سَبِيلًا ۝

حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ أُمَّهَاتُكُمْ وَ بَنَاتُكُمْ وَ أَخَوَاتُكُمْ وَ عَمَّاتُكُمْ

وَ خَالَاتُكُمْ وَ بَنَاتُ الْأَخِ وَ بَنَاتُ الْأُخْتِ وَ أُمَّهَاتُكُمْ

الَّتِي أَرْضَعْنَكُمْ وَ أَخَوَاتُكُمْ مِنَ الرِّضَاعَةِ وَ أُمَّهَاتُ

النِّسَاءِ لَكُمْ وَ رَبَائِبُكُمْ الَّتِي فِي حُجُورِكُمْ مِنْ نِسَائِكُمْ

الَّتِي دَخَلْتُمْ بِهِنَّ إِنْ لَمْ تَكُونُوا دَخَلْتُمْ بِهِنَّ فَلَا

جُنَاحَ عَلَيْكُمْ وَ حَلَائِلُ أَبْنَائِكُمُ الَّذِينَ مِنْ

أَصْلَابِكُمْ وَأَنْ تَجْمَعُوا بَيْنَ الْأُخْتَيْنِ إِلَّا مَا قَدْ

سَلَفُ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَفُورًا رَحِيمًا ۝

۲۵۔ تے پر نیاں ہویاں ترمیتیں سوائے تہاڑیں بانہیں دے۔
اے تہاڑے اتے اللہ سیئں دلو فرض تے ایندے سوا تہاڑے
اتے ساریاں ترمیتیں نکاح کیتے حلالن۔ تاں جوتساں پٹے مال
نال نیک ترمیتیں مگرتے زنا کرٹ والے نہ بٹوتے جتناں
تساں انہیں کنیں فائدہ پاؤ اوندی اجرت ڈیو اے فرض۔
تے تہاڑے اتے کوئی گناہ نیں جو حق مہر مقرر کرٹ دے بعد
اوں کوں گھٹا وٹ تے ودھا وٹ تے راضی تھی ونجی۔ بے شک
اللہ سیئں بہوں چاٹن والا تے سیاناء۔

۲۶۔ تے جیکوں تہاڑے دھرمات نہ ہوئے ہواو کہیں مومن
آزاد ترمیتیں نال شادی کرے تے او ایٹیں بانہیں دھرم جیرمی
مومن ہوئے اوندے نال شادی کر گھنے اللہ سیئں تہاڑے
ایمان کوں بہوں چاٹدے۔ تہاڑا اک ڈو بجنے نال تعلق۔ تساں
انہیں نال نکاح کرو انہیں دے مالکیں دی اجازت نال تے انہیں
کوں انہیں دامناسب حق مہر ڈیو او پاکیزہ ہون تے زنا کار
نہ ہون تے نال کہیں کوں کسبگی بٹا وٹ والیاں ہون۔ تے
جیرے دیلے اولکاح وچ آؤن تے او ولابے حیائی
کرن تے انہیں کوں اول غلاب دی آدمی بلس جیرھا آزاد
ترمیتیں کوں مدے۔ اے حکم اوندے کیتے بے جیرھا تہاڑے
وچو گناہ کنیں ڈرے۔ تہاڑا صبر کرٹ تہاڑے کیتے چکچکے تے
اللہ سیئں بہوں بخشن والا تے ول دل رحم کرن والا۔

۲۷۔ اللہ سیئں چاہندے جوتساں کنیں پہلے لوکیں دے طریقے
تہاکوں ڈرے تے تہاکوں راہ دکھالے تے تہاڑے اتے
مہربانی کرے تے اللہ سیئں بہوں چاٹن والا تے
سیاناء۔

۲۸۔ تے اللہ سیئں چاہندے جوتہاڑے اتے مہربانی کرے
تے اولوک جیرے گندی خواہشات دے پچھو مردن اولے

وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ النِّسَاءِ إِلَّا مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ يٰۤاَيُّهَا
رَبُّنَا اللَّهُ عَلَيْكُمْ وَاجِلْ لَّكُمْ مَا وَدَّاءٌ ذَلِكُمْ أَنْ
تَبْتَغُوا بِأَمْوَالِكُمْ مُحْصِنِينَ غَيْرَ مُسْفِحِينَ فَمَا
اسْتَمْتَعْتُمْ بِهِ مِنْهُنَّ فَآتُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ فَرِيضَةً
وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيهَا تَرَاضَيْتُمْ بِهِ مِنْ بَعْدِ الْفَرِيضَةِ
إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا ۝۲۵

وَمَنْ لَّمْ يَسْتَطِعْ مِنْكُمْ طَوْلًا أَنْ يَنْكِحَ الْمُحْصَنَاتِ
الْمُؤْمِنَاتِ فَمِنْ مَّا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ مِنْ فَتَيَاتِكُمُ
الْمُؤْمِنَاتِ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِإِيمَانِكُمْ بَعْضُكُمْ مِنْ
بَعْضٍ فَانْكِحُوهُنَّ بِإِذْنِ أَهْلِهِنَّ وَآتُوهُنَّ
أُجُورَهُنَّ بِالْعُرْفِ مِنْ مُحْصَنَاتٍ غَيْرَ مُسْفِحَاتٍ
وَلَا مَتَّخِذَاتِ أَخْدَانٍ فَإِذَا أُحْصِنَ فَإِنَّهُنَّ
بِفَاحِشَةٍ فَعَلَيْهِنَّ نِصْفُ مَا عَلَى الْمُحْصَنَاتِ مِنَ
الْعَذَابِ ذَلِكَ لِمَنْ خَشِيَ الْعَنَتَ مِنْكُمْ وَأَنْ
تَصْبِرُوا خَيْرٌ لَّكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ۝۲۶

يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ الَّذِينَ
مِنْ بَيْنِكُمْ وَيَتُوبَ عَلَيْكُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ۝۲۷

وَاللَّهُ يُرِيدُ أَنْ يَتُوبَ عَلَيْكُمْ وَيُرِيدُ الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ
الشَّهْوَاتِ أَنْ يُبَيِّتُوا مَبَلًا عَظِيمًا ۝۲۸

چاہندن جو تاساں برائی دو بہوں بھک و نہجو۔

۲۹۔ تے اللہ سیس چاہندے جو تاساں کین بار ہولا کرے
تے انسان کمزور پیدا کیا گئے۔

۳۰۔ لے ایمان والو تاساں اپنے مال آیت وچ نا مائز طریقے
نال دکھاؤ سوالے ایندے جو تجارت نال آیت وچ غرضی
نال مال حاصل کرتے اپنے آپ کوں نہ قتل کو بے شک اللہ
سیس تہا بڑے اُتے ول ول رحم کرن والا ۵۰۔

۳۱۔ تے حیرھا شفع ہک ڈوجے (دامال زیادتی تے ظلم نال
کھا دے تے اسال اول کوں بھاد وچ سیسوں تے اللہ سیس
کیے اے گال سوکھی ۵۰۔

۳۲۔ جے تاساں وڈے وڈے گناہیں کینیں پچھو جیں کینیں تہا کوں
بھگیا گئے تے اسال تہا بڑے عیب تاساں کینیں ٹاڈلیوں تے
داخل کر لیسوں تہا کوں عزت والے مقام وچ ۵۰۔

۳۳۔ اللہ سیس تہا بڑے وچو جے کہیں کوں کس تے فضیلت
ڈتی ۵۰ تے تاساں اوندی خواہش نہ کر۔ مردیں واسطے اوتہو ۵۰
جیرھا انہیں کھائے تے ترمیتیں کیے اوتہو ۵۰ جیرھا انہیں کھائے
تے تاساں اللہ سیس کینیں اوندا فضل منگو بے شک اللہ سیس
ہر شے کوں بہوں چاڈے۔

۳۴۔ ہر آدمی واسطے اسال اوندے ترکے دے وارث بنائیں جیرھا
اوندے پیو ماتے قریبی سکیں چھوڑیے۔ جیندے نال تاساں
پکا وعدہ کیتی کھڑے ۵۰ اول کوں وی حصہ ڈلیو ۵۰۔ بے شک اللہ سیس
ہر شے تے نگران ۵۰۔

۳۵۔ مرد ترمیتیں تے نگران این واسطے جو اللہ سیس انہیں وچو بعض کوں
بعض تے فضیلت ڈتی ۵۰۔ تے این وچ کین دی جواد اپنے مال
وچو فرچ کریندن یک ترمیتیں تے فرمانبردارن کڈ کھچواں شے
وی حفاظت کرٹ والیاں جیندی حفاظت دا اللہ سیس حکم

يُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُخَفِّفَ عَنْكُمْ وَخَلَقَ الْإِنْسَانَ مِثْقَلًا ۝

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ
بِالْبَاطِلِ إِلَّا أَنْ تَكُونَ تِجَارَةً عَنْ تَرَاضٍ مِّنْكُمْ
وَلَا تَقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُمْ رَحِيمًا ۝

وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ عَدَاوَةً وَظُلْمًا فَسَوْفَ نُصْلِيهِ
نَارًا وَكَانَ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا ۝

إِنْ تَحْتَسِبُوا كِبَارَ مَا تُتْهَمُونَ عَنْهُ نَكْفٍ عَنْكُمْ سِائِلَكُمْ
وَنُدْخِلَكُمْ مَدْخَلًا كَرِيمًا ۝

وَلَا تَتَّبِعُوا مَا فَضَّلَ اللَّهُ بِهِ بَعْضَكُمْ عَلَى بَعْضٍ
لِّلرِّجَالِ نَصِيبٌ مِّمَّا اكْتَسَبُوا وَلِلنِّسَاءِ نَصِيبٌ مِّمَّا
اَكْتَسَبْنَ وَسَأَلُوا اللَّهَ مِنْ فَضْلِهِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ
بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا ۝

وَلِكُلِّ جَلَلْنَا مَوَالِي مِمَّا تَرَكَ الْوَالِدِينَ وَالْأَقْرَبُونَ
وَالَّذِينَ عَقَدَتْ أَيْمَانُكُمْ فَآتُوهُمْ نَصِيبَهُمْ إِنَّ
اللَّهَ كَانَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدًا ۝

الرِّجَالُ قَوَمُونَ عَلَى النِّسَاءِ بِمَا فَضَّلَ اللَّهُ بَعْضَهُمْ
عَلَى بَعْضٍ وَبِمَا آتَفَقُوا مِنْ أَمْوَالِهِمْ فَلَا ضِلَالَةَ
فِيئَتْ حِفْظَ الْغَيْبِ بِمَا حَفِظَ اللَّهُ وَالَّذِي تَخَافُونَ
نُشُوزَهُنَّ فَوُضُوهُنَّ وَاهْجُرُوهُنَّ فِي الْمَضَاجِعِ

وَأَصْرِبُوهُنَّ فَإِنْ أَطَعْنَكُمْ فَلَا تَبْغُوا عَلَيْهِنَّ سَبِيلًا إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا كَبِيرًا ﴿۳۷﴾

ہوتے۔ تے جیندی نافذانی داتہا کوں ڈرہوے انہیں کوں نصیحت کرو تے دل انہیں دے بسترانج کر ڈیوتے کٹو انہیں کوں تے جے او تہا ڈی گال من گھنن تے لساں انہیں دے خلاف کوئی کارروائی نہ کرو بے شک اللہ سیس بہوں اچھا شان والا تے بہوں وڈا۔

وَإِنْ خِفْتُمْ شِقَاقَ بَيْنِهِمَا فَابْعَثُوا حَكَمًا مِّنْ أَهْلِهِ وَحَكَمًا مِّنْ أَهْلِهَا إِنْ يُرِيدَا إِصْلَاحًا يُوَفِّقِ اللَّهُ بَيْنَهُمَا إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا خَبِيرًا ﴿۳۸﴾

۳۷۔ تے جتھا کوں نہیں ڈرنا پس دے اختلاف دا ڈرہوے تے لساں ہک اوندے خاندان دچوتے ہک اوندے خاندان دچو منصف تقرر کرو تے جے او ڈوہیں صلح کرادوں چاہن تے اللہ سیس زال پٹے کوں صلح کرن دی توفیق دیس۔ تے بے شک اللہ سیس بہوں بائٹن والا تے بانبر۔

وَاعْبُدُوا اللَّهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَبِذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالسُّكَّانِ وَالْجَارِ ذِي الْقُرْبَىٰ وَالْجَارِ الْجُنُبِ وَالصَّاحِبِ بِالْجَنبِ وَابْنِ السَّبِيلِ وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ مَن كَانَ مُخْتَلًا فِخْوَراً ﴿۳۹﴾

۳۸۔ تے اللہ سیس دی عبادت کرو تے کہیں شے کوں اوندا شریک نہ بناؤ تے پیر ماناں چمکا سلوک کرو تے نزدیکی سیکس نال تے تیں نال تے مسکین نال تے کوہوے ہمسائے نال تے پریں دے ہمسائے نال تے پاسے آئے ساتھی نال۔ تے جیندے اتے تہا ڈے کچے بھٹ مالک ہن انہیں نال۔ بے شک اللہ سیس اول آدمی کوں پسند نہیں کریںدا جیرھا اکڑیجٹن تے فخر کرن والا ہووے۔

الَّذِينَ يَبْخُلُونَ وَيَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبَخْلِ وَيَكْلُمُونَ مِمَّا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُّهِينًا ﴿۴۰﴾

۳۸۔ تے جیرھے شوم ہن نے لوکیں کوں کنجوسی دا حکم ڈیسن دن تے جیرھا اللہ سیس اپٹے فضل نال انہیں کوں ڈتے اول کوں کیسن دن تے اسان کا فزی کیتے تیار کیا ہوئے ذلیل کرن والا عذاب۔

وَالَّذِينَ يَنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ رِئَاءَ النَّاسِ وَلَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَا بِالْيَوْمِ الْآخِرِ وَمَنْ يَكُنِ الشَّيْطَانُ لَهُ قَرِينًا فَسَاءَ قَرِينًا ﴿۴۱﴾

۳۹۔ تے جیرھے اچھے مال لوکیں کوں دکھاؤں کیتے فریج کریندن تے اللہ تے آخرت دے ڈینہہ تے ایمان نہیں ایندے تے جیندا شیطان سبجی۔ او بہوں برا سبجی۔

وَمَا ذَا عَلَيْهِمْ لَوْ آمَنُوا بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَانْفَقُوا مِمَّا رَزَقَهُمُ اللَّهُ وَكَانَ اللَّهُ بِهِمْ عَلِيمًا ﴿۴۲﴾

۴۰۔ انہیں کوں کیا تھپوے باجے او اللہ سیس تے آخرت دے ڈینہہ تے ایمان گھن آؤن ہا تے اللہ سیس جو انہیں کوں ڈتے

اوندے وچو خرچ کرن ہاتے اللہ سیئیں انہیں کوں بہوں
چاٹن والا۔

۴۱۔ بے شک اللہ سیئیں کو ریل تلواری ظلم نیں کریندا ہے
نیکی ہوسی تے اوں کوں ودھا ڈیسی تے اپنے ولووی اوکوں
وڈا اجر دیسی۔

۴۲۔ تے انہیں لوکس دا کیا حال ہوسی جیڈاں اساں ہر ٹولے تے
ہک گواہ گھن اوسوں تے تیکوں انہیں نے گواہ گھن اوسوں۔

۴۳۔ اوں جہاڑے اولوک جیرھے کافرن تے رسول دے
نادرین او چاہن جو زمین وچ انہیں کوں پور ڈاؤنچے ہاتے
اللہ سیئیں کین او کوئی گال نہ لکا بگس۔

۴۴۔ اے ایمان والو! تاساں نہ کہو ہود پھر نماز دے جیڈاں تاساں
ہوش وچ نہ ہووے تیں تاساں سمجھو نہ جو تاساں آہرے پئے
تے نہ جہنی ہووہ سوائے ایندے جو تاساں مسافر ہووہو
تیں تاساں دھاں گھنوتے جے تاساں بیمار ہووہو یا سفر تے ہووہو
یا کوئی حاجت بہہ کے آیا ہووہو یا تاساں تے ہووہو
تریمیتیں نال تے تہا کوں پائی نہ ملے تے پاک مٹی نال تیم کر
گھنوتے مسح کرو اپنے منہ دا تے ہتھیں دا۔ بے شک
اللہ سیئیں معاف کرن والا تے بخش والا۔

۴۵۔ کیا تیکوں پتہ نیں انہیں لوکس دا جنہیں کوں کتاب دا کھ
حصہ ڈتا گیا ہاتے انہیں گمراہی مل گدھی تے اولے دی چاہن
جو تاساں وی سدھے رستے کین گمراہی وچو۔

۴۶۔ تے اللہ سیئیں تہا ڈے دشمنیں کوں چاڑھے تے اللہ سیئیں
سجکت دے لحاظ نال کافی تے مدد کرن دے لحاظ نال وی
کافی۔

۴۷۔ انہیں کوں جیرھے یہودی تھین تے اللہ دی گاہیں کوں
انہیں دی جنہیں کین بد لیندن تے آہن اساں ٹے تے نافرمانی

إِنَّ اللَّهَ لَا يَظْلِمُ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ وَإِنْ تَكَ حَسَنَةً
يُضْعِفْهَا وَيُؤْتِ مِنْ لَدُنْهُ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿٤١﴾

فَكَيْفَ إِذَا جِئْنَا مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ بِشَهِيدٍ وَجِئْنَا بِكَ
عَلَى هَؤُلَاءِ شَهِيدًا ﴿٤٢﴾

يُؤْمِنُ بِبُذِّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَعَصُوا الرَّسُولَ وَلَوْ أَنَّهُمْ
يَعْلَمُونَ الْغَيْبُ لَا يَكْتُمُونَ اللَّهَ حَدِيثًا ﴿٤٣﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْرَبُوا الصَّلَاةَ وَأَنْتُمْ سُكَارَى
مِمَّا تَكْتُمُونَ مَا تَقُولُونَ وَلَا جُنُبًا إِلَّا عَابِرِي سَبِيلٍ
مِمَّا تَغْتَسِلُونَ وَإِنْ كُنْتُمْ مَرَضَىٰ أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ أَوْ جَاءَ
أَحَدٌ مِنْكُمْ مِنَ الْغَايِبِ أَوْ لَسْتُمْ مِنَ النَّسَاءِ فَلَمْ يَجِدُوا
مَاءً فَتَيَمَّمُوا صَعِيدًا طَيِّبًا فَامْسَحُوا بِوُجُوهِكُمْ وَ
أَيْدِيكُمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَفُوًّا غَفُورًا ﴿٤٤﴾

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ أُوتُوا نَصِيبًا مِنَ الْكِتَابِ يَشْكُرُونَ
الضَّلَالَةَ وَيُرِيدُونَ أَنْ تَضِلُّوا السَّبِيلَ ﴿٤٥﴾

وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِأَعْدَائِكُمْ وَكَفَى بِاللَّهِ وَلِيًّا وَكَفَى
بِاللَّهِ نَصِيرًا ﴿٤٦﴾

مِنَ الَّذِينَ هَادُوا يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ عَنْ مَوَاضِعِهِ
وَيَقُولُونَ سَمِعْنَا وَعَصَيْنَا وَاسْمِعْ غَيْرَ مُسْمِعٍ وَ

رَاعَا لِنَا بِالْسِتْرِهِمْ وَطَعْنَا فِي الدِّينِ وَلَوْ أَنَّهُمْ
قَالُوا سُبْحَنَا وَأَطَعْنَا وَاسْتَعْنَا وَانْظُرْنَا لَكَانَ خَيْرًا
لَّهُمْ وَأَقْوَمًا وَلَٰكِن لَّعَنَهُمُ اللَّهُ بِكُفْرِهِمْ فَلَا
يُؤْمِنُونَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿۴۹﴾

کیتی تے توں سٹن تے خدا دیاں بجاہیں نیکیوں سٹایاں دوجون
تے اپنی زبانیں کوں مردوڑ کے اہدن جو ساڈا خیال کرتے طے
مریدن دین وچ تے بے شک جے او اے اکھن باجوہ اس
سٹے تے فرمانبرداری کیتی تے توں ساکوں مہربانی نال ڈیکھ
تے اے انہیں کیتے چپکا ہا تے زیادہ درست ہا۔ تے اللہ
سیس انہیں دے کفر دی وجہ کنیں انہیں تے لعنت کیتی تے او
ایمان نہیں گھن آئے۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا الْكِتَابَ آمِنُوا بِمَا نَزَّلْنَا مُصَدِّقًا
لِّمَا مَعَكُمْ مِّن قَبْلُ أَنْ تَطِيسَ دُجُوهَا فَتَرُدَّهَا عَلَى
أَذْبَارِهَا أَوْ تَلْعَنُوهُمْ كَمَا لَعَنَّا أَصْحَابَ النَّبِيِّ وَكَانَ
أَمْرُ اللَّهِ مَفْعُولًا ﴿۵۰﴾

۴۸۔ اے لوگو جنہیں کوں کتاب ڈتی گئی ہو، تسن ایمان گھن آؤ
اوندے لے جیڑھی اسان تہا ڈو لہانی تے او اوندی تصدیق
کریدی ہو جیڑھی تسن کنیں ہانی پئی ایں کنیں پہلے جو اسان
وڈے لوکس کوں مٹا دیوں تے اسان انہیں کوں پچھو ہاں
کنڈی تادلا پٹھوں یا انہیں تے لعنت کردوں جیڑھی اسان چھٹ پھٹ
والیں تے پھٹی ہانی۔ تے اللہ دی ہرگول پوری تھی کے رہندی ہو

إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ
ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ ۚ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ افْتَرَى
إِثْمًا عَظِيمًا ﴿۵۱﴾

۴۹۔ بے شک اللہ سیس نہیں بخشتا جو اوندے نال مشرک
کیا وچنے تے ایندے سوا جیکوں چاہی بخش دیسی۔ تے جیڑھا
اللہ نال مشرک کریندے تے اوں بہوں وڈا گنہہ کیتے۔

الَّذِينَ آمَنُوا يَذْكُرُونَ أَنْفُسَهُمْ بَلِ اللَّهُ يُزَكِّي
مَنْ يَشَاءُ وَلَا يُلْظَمُونَ فِتْنًا ﴿۵۲﴾

۵۰۔ کیا تیکوں پتر نہیں انہیں دا جیڑھے اپنے آپ کوں پاک
سمجھیندن تے سچ اے ہے جو اللہ سیس جیکوں چاہندے
پاک کریندے تے انہیں تے پندرہی گھڑ تلام علم دی زیکتا
ولسی۔

۵۱۔ توں ڈیکھ او کیوں اللہ سیس تے کوڑ بہیندن تے
اے بہوں سارا وڈا گناہ۔

إِنَّمَا مُبِينًا ﴿۵۳﴾

۵۲۔ کیا تیکوں پتر نہیں جنہیں کوں کتاب دا کچھ حصہ ڈتا گیا ہا
تے او بتیں کوں تے شیطان کوں میندن تے او اہدن انہیں
لوکس دے متعلق جیڑھے نہیں میندے جو او زیادہ ہدایت تے
ہن انہیں لوکس کنیں جیڑھے مومن۔

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ أُوتُوا نَصِيبًا مِّنَ الْكِتَابِ يُؤْمِنُونَ
بِالْجِبْتِ وَالطَّاغُوتِ وَيَقُولُونَ لِلَّذِينَ كَفَرُوا هَؤُلَاءِ
أَهْدَىٰ مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا سَبِيلًا ﴿۵۴﴾

۵۳۔ اے لوگوں جنہیں تے اللہ لعنت کیتی ۶ تے جیندے تے اللہ سیس لعنت کرے توں اوندا امدادی نہ بھہ سگیس۔

۵۴۔ کیا انہیں دابادشاہی وچ حصہ اوتے کہیں انسان کوں پنڈوی گلوا آئی ادھلی لکیر تلاوی نہ ڈلسن۔

۵۵۔ یا ادلوکس تے حسد کریندن جو انہیں کوں اللہ سیس ایٹے فضل نال ڈتے۔ تے اسان ابراہیم دی اولاد کوں کتاب تے سٹپ ڈتا۔ تے اسان انہیں کوں بہوں وڈی بادشاہی ڈتی۔

۵۶۔ انہیں دجو کجھ ایجھے بن جیرھے اوندے تے ایمان گھن آئن تے کجھ اوکس رک گئیں تے دوزخ دی گرمی بہوں زیادہ ۶

۵۷۔ بے شک جیرھے نیش منیدے ساڈی آیات کوں تے اسان انہیں کوں بھادوچ ضرور سیسوں تے جڈاں چم گل ولین تے اسان پے چم وٹا ڈلسوں تاں جو او عذاب چکھن بے شک اللہ بہوں غالب تے بہوں سیانا ۶

۵۸۔ تے جیرھے لوک ایمان گھن آئن تے نیک اعمال کیتن اسان انہیں کوں ضرور جنت وچ داخل کرلیسوں جنت جیندے وچ نہراں و ہندیاں پئیں۔ اوندے وچ ہمیشہ رہن۔ اوندے وچ انہیں کیتے پاک زلیں ہوسن تے اسان انہیں کوں داخل کرلیسوں گھاٹی چھاں وچ۔

۵۹۔ بے شک اللہ سیس تہا کوں مکم ڈیندے جو تہاں امتاں انہیں کوں ڈیو جیرھے حقدارن تے جڈاں تہاں لوکس وچ فیصلہ کرو تے انصاف نال فیصلہ کرو بے شک اللہ تہا کوں کنبھی چنگی نصیحت کریندے تے بے شک اللہ سیس بہوں سٹن والا تے ڈیکھن والا ۶

۶۰۔ اے ایمان والو تہاں اللہ سیس دی اطاعت کرو تے

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ لَعَنَهُمُ اللَّهُ وَمَنْ يَلْعَنِ اللَّهُ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ نَصِيرًا ﴿٥٣﴾

أَمْ لَهُمْ نَصِيبٌ مِنَ الْمُلْكِ فَإِذَا لَا يُولَوْنَ النَّاسُ نَصِيرًا ﴿٥٤﴾

أَمْ يُحْسَدُونَ النَّاسَ عَلَىٰ مَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ فَقَدْ آتَيْنَا آلَ إِبْرَاهِيمَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَآتَيْنَهُمْ مُلْكًا عَظِيمًا ﴿٥٥﴾

فَمِنْهُمْ مَنْ آمَنَ بِهِ وَمِنْهُمْ مَنْ صَدَّ عَنْهُ ۚ وَكَفَىٰ بِجَهَنَّمَ سَعِيرًا ﴿٥٦﴾

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا سَوْفَ نُصْلِيهِمْ نَارًا كُلَّمَا نَضِجَتْ جُلُودُهُمْ بَدَّلْنَاهُمْ جُلُودًا أُخْرَىٰ لِيَذُوقُوا الْعَذَابَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَزِيزًا حَكِيمًا ﴿٥٧﴾

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَنُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا لَهُمْ فِيهَا أَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ وَهُمْ فِيهَا ظِلِيلًا ﴿٥٨﴾

إِنَّ اللَّهَ بِأَمْرِكُمْ أَن تَنْزِلُوا الْأُمَمَاتِ إِلَىٰ أَهْلِهَا وَإِذَا حُكِمْتُمْ بَيْنَ النَّاسِ أَن تَحْكُمُوا بِالْعَدْلِ إِنَّ اللَّهَ نِعِمَّا يَعِظُكُمْ بِهِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ سَمِيعًا بَصِيرًا ﴿٥٩﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَ

أُولَى الْأَمْرِ مِنْكُمْ فَإِنْ تَنَازَعْتُمْ فِي شَيْءٍ فَرُدُّوهُ
إِلَى اللَّهِ وَالرَّسُولِ إِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ
الْآخِرِ ذَلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا ④

رسول تے اول حاکم دی اطاعت کرو جیڑھا تہا بڑے وچوہوڑے
تے جے تہا بڑا کہیں گال تے بھیڑا تھی وچے تے فیصلہ لسان
اللہ سیئیں تے اوندے رسول دو گھن وچوہوڑے تساں اللہ تے
آخرت دے ڈینہ کول منیندے ۴۔ اے گال پیچگی تے ایندا
بہوں پیچگال انجام۔

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يَزْعُمُونَ أَنَّهُمْ آمَنُوا بِمَا أُنْزِلَ
إِلَيْكَ وَمَا أُنْزِلَ مِنْ قَبْلِكَ يُرِيدُونَ أَنْ يَتَحَاكَمُوا
إِلَى الشَّيْطَانِ وَقَدْ أُمِرُوا أَنْ يَكْفُرُوا بِهِ وَيُرِيدُ
الشَّيْطَانُ أَنْ يُضِلَّهُمْ ضَلَالًا بَعِيدًا ⑤

۴۱۔ کیا تیکوں پتہ ۱۔ انہیں لوکس دا جیرے اے دعویٰ کریندن
جو بے شک اساں ایمان گھن آئے پس اوندے لے جیڑھا تہو
لے تے جیڑھا تیں کیں پہلے بھایا گئے او پچا ہندن جو شیطان
کئیں فیصلہ کراون تے انہیں کول حکم ڈتا گئے جو اوندرا انکار کرن
تے شیطان چاہندے جو انہیں کول پرے درے دا گمراہ بنا
ڈلیے۔

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا إِلَى مَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَإِلَى الرَّسُولِ
رَأَيْتَ الْمُنَافِقِينَ يَصُدُّونَ عَنْكَ صُدُودًا ⑥

۴۲۔ تے جڈاں انہیں کول آکھیا ویندے جو آڈاوندو جو لہائے اللہ
سیئیں تے اوندے رسول دو تے لوں منافقین کول ڈوبیں
جو او تیں کئیں بہوں پریں ہٹ ویندن۔

فَكَيْفَ إِذَا صَابَتْهُمْ مُصِيبَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ
ثُمَّ جَاءُوكَ يَحْلِفُونَ ۚ بِاللَّهِ إِنْ أَرَدْنَا إِلَّا إِحْسَانًا
وَتَوْفِيقًا ⑦

۴۳۔ تے اے کیوں تمہندے جڈاں انہیں تے مصیبت آوندی ۱
انہیں دے اپٹے ہمتیں دی کائی دی وچرنال پچیں او منافق
تہو واندن تے قساں کھندن جو اللہ دی قسم اساں تے صرف
ارادہ کیسا با چچکے سلوک دا تے صلح دا۔

أُولَئِكَ الَّذِينَ يَعْلَمُ اللَّهُ مَا فِي قُلُوبِهِمْ فَأَعْرِضْ
عَنْهُمْ وَعِظْهُمْ وَقُلْ لَهُمْ فِي أَنْفُسِهِمْ قَوْلًا بَلِيغًا ⑧

۴۴۔ اے لوکن جو کچھ انہیں دے دلیں وچ اللہ سیئیں خوب جاندے
توں انہیں کئیں پو بھائی وچ تے انہیں کول نصیحت کرتے انہیں
کول اینجی گال کر جیندا انہیں دے دلیں تے اثر تھیوے۔

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ رَّسُولٍ إِلَّا لِيُطَاعَ بِإِذْنِ اللَّهِ وَلَوْ
أَنَّهُمْ إِذْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ جَاءُوكَ فَاسْتَغْفَرُوا اللَّهَ
وَأَسْتَغْفَرَ لَهُمُ الرَّسُولُ لَوَجَدُوا اللَّهَ تَوَّابًا رَحِيمًا ⑨

۴۵۔ تے اساں کوئی رسول نیں پھیا سوائے ایندے جو اللہ سیئیں
دے حکم نال اوندی اطاعت کیتی وچے تے بے شک جڈاں
انہیں اپنی جانیں تے ظلم کیا ہاتے تہو آون ہاتے اللہ کئیں
بخشش منگن ہاتے رسول وی انہیں واسلے بخشش منگن ہاتے
او اللہ سیئیں کول بہوں مہربان تے رحم کرٹ والا پادون ہا۔

فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّىٰ يَحْمِلُوكَ فِيمَا شَجَرٍ
بَيْنَهُمْ ثُمَّ لَا يَجِدُوا فِيْ اَنْفُسِهِمْ حَرَجًا مِّمَّا قَضَيْتَ
وَيَسْلَمُوْا اَتْلَٰٓفًا ۝۶۱

۶۱۔ تے تیڈے رب دی قسم او مومن نہ تھیں جے تیں او
تیکوں ہراول گال وچ جیندے وچ او بھڑدن منصف نہ
بٹاون تے جیرھاتوں فیصلہ کریں اوں کیں دلیں وچ تنگی محسوس
نہ کرن تے پورے طور تے من گھن۔

وَلَوْ اَنَّا كُنْتُمْ عَلَیْهِمْ اِنْ اَقْتُلُوْا اَنْفُسَكُمْ وَاَخْرَجُوْا
مِنْ دِیَارِكُمْ مَا فَعَلُوْهُ اِلَّا قَلِیْلٌ مِّنْهُمْ وَلَوْ اَنَّهُمْ
فَعَلُوْا مَا یُوعَظُوْنَ بِهٖ لَكَانَ خَیْرًا لَّهُمْ وَاَشَدَّ
تَنْبِیْۜنًا ۝۶۲

۶۲۔ تے بے شک جے اساں انہیں کوں مکمل ڈیوں ہا جو
اپنے آپ کوں قتل کرو یا پٹے گھریں وچ نکل وچوتے سوائے
تھوڑے لوکس دے کوئی انہیں وچو لے کم نہ کرے ہا۔ تے جے
او کر گھن ہا جیرھ انہیں کوں نصیحت کیسی گئی ہانڈے لے انہیں
کیتے چنگا ہا تے پکی گال ہائی۔

وَ اِذَا لَا تَیْنُهُمْ مِّنْ لَّدُنَّا اَجْرًا عَظِیْمًا ۝۶۳

۶۳۔ تے اساں یقیناً انہیں کوں بہوں وڈا بدلہ ڈیوں ہا اپنے دل
۶۴۔ تے انہیں کوں سدھار سہ وی دکھاؤں ہا۔

وَلَهْدِیْهُمْ صِرَاطًا مُّسْتَقِیْمًا ۝۶۴
وَمَنْ یُّطِيعِ اللّٰهَ وَالرَّسُوْلَ فَاُولٰٓئِكَ مَعَ الَّذِیْنَ اَنْعَمَ
اللّٰهُ عَلَیْهِمْ مِنَ النَّبِیِّیْنَ وَالصّٰدِقِیْنَ وَالشّٰہِدِیْنَ
وَالضّٰلِحِیْنَ وَحَسَنَ اُولٰٓئِكَ رَفِیْقًا ۝۶۵

۶۴۔ جیرھے لوک اللہ تے رسول دی اطاعت کر لیں لے انہیں
وچ رل ولسن جنہیں تے اللہ سبب النامکین جویں نبی تے صدیق
تے شہید تے صالح تے اے لوک بہوں چنگے سبقتی بن۔

ذٰلِكَ الْفَضْلُ مِنَ اللّٰهِ وَكَفٰی بِاللّٰهِ عَلِیْمًا ۝۶۶
یٰۤاَیُّهَا الَّذِیْنَ اٰمَنُوْا حٰذِرُوْا حُرْمَۃَ مَا لَمْ یُنْزِلْ فَاِشْبٰکَ
اَوْ اَنْفَرُوْا جَمِیْعًا ۝۶۷

۶۵۔ لے اللہ سبب الفضل تے او بہوں چاہتی والاء۔

۶۶۔ اے ایمان والو اپنی حفاظت دے سامانہ برویسے تیار رکھو
تے تھوڑے تھوڑے حق کے ٹرو یا سارے کٹے تھی کے ٹرو

وَ اِنْ مِنْكُمْ لَمَنْ یَلْبِطُنَّ اِنْ اَصَابَتْكُمْ مُّصِیْبَةٌ
قَالَ قَدْ اَنْعَمَ اللّٰهُ عَلٰی اِذْ لَمَّا كُنْ مَعَهُمْ شَہِیْدًا ۝۶۸

۶۷۔ تے بے شک تاساں وچو کچھ انجمن جیرھے کم دے وقت
پچھو رہ ویندن جے تہا کوں کوئی مصیبت پہنچے تے او آہدے جو
میبڑے اتے اللہ دا بہوں وڈا احسان جو میں انہیں نال حاضر نہ
ہاں می۔

وَلَمِنْ اَصَابَتْكُمْ فَضْلٌ مِنَ اللّٰهِ لَیَقُوْلُنَّ كَاْنَ لَمْ
تَكُنْ بَیْنَكُمْ وَبَیْنَتِهٖ مُوَدَّةٌ یَّلْبِیْسُیْ كُنْتُ مَعَهُمْ
فَاَفُوْزُ فَوْزًا عَظِیْمًا ۝۶۹

۶۸۔ جے تہا کوں اللہ سبب کسین فضل پہنچے تے او آہدے ہاں
جے میں انہیں نال ہوواں ہا تے بہوں وڈی کامیابی لے ہاتے جویں
انہیں دے تے تہا بڑے وچ کوئی دوستی و التلق ہائی کاہدہ۔

فَلِیَقَاۤتِلَ فِی سَبِیْلِ اللّٰهِ الَّذِیْنَ یَشْرُوْنَ اَحْیَوةَ الدُّنْیَا
بِالْاٰخِرَةِ وَمَنْ یُّقَاتِلْ فِی سَبِیْلِ اللّٰهِ فُتِقَتْلْ اَوْ

۶۹۔ انہیں لوکس کوں اللہ دے رستے وچ جگ کرنی چاہی دی
جیرھے دنیاوی زندگی کوں چھوڑ کے آخرت کوں مل گدی کھڑن

يَغْلِبُ فَسَوْفَ نُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا ۝۵۱

تے جیسا اللہ دے رہے وہی جنگ کرے تے ماریا ونچے یا
بڑا بڑھا تھی ونچے تے اسان اول کون ضرور وڈا بدلہ دیسوں۔

وَمَا لَكُمْ لَا تُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالْمُسْتَضْعَفِينَ
مِنَ الرِّجَالِ وَالنِّسَاءِ وَالْوِلْدَانِ الَّذِينَ يَقُولُونَ
رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْ هَذِهِ الْقَرْيَةِ الظَّالِمِ أَهْلُهَا
وَجَعَلْنَا مِنْكَ لَدُنَّا وَلِيًّا ۝۵۲ وَجَعَلْنَا
لَدُنْكَ نَصِيرًا ۝۵۳

۵۱۔ تے تہاکوں کیا تھی گئے جو تہاں توہے لڑوے اللہ دے رہے
وہی انہیں دی خاطر جیسے مردیں تے عورتیں وچ کمزورن تے بال
جیسے آبدن لے ساڈے رب ساکوں اس ظالم وسی وچ کدھ
جیندے رہن والے ظالم۔ تے اپنے ولو ساڈا کوئی سنگتی بٹا
تے اپنے ولو ساڈا کوئی امدادی بٹا۔

الَّذِينَ آمَنُوا يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا
يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ الظَّالِمِينَ فَقَاتِلُوا أَزْوَاجَ الشَّيْطَانِ
إِنَّ كَيْدَ الشَّيْطَانِ كَانَ ضَعِيفًا ۝۵۴

۵۲۔ جیسے مومن لڑتے اللہ دے رہے وہی جنگ کریندن تے
جیسے کافرن او شیطان دے رہے وہی جنگ کریندن اس واسطے
تہاں جگ کرو شیطان دے دوستیں نال بے شک شیطان دی
تدبیر کمزور۔

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ قِيلَ لَهُمْ كُفُّوا أَيْدِيَكُمْ وَأَقِيمُوا
الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ فَلَمَّا كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقِتَالُ
إِذَا قَرِينُهُمْ يَخْشَوْنَ النَّاسَ كَخَشْيَةِ اللَّهِ
أَوْ اشَدَّ خَشْيَةً وَقَالُوا رَبَّنَا لِمَ كَتَبْتَ عَلَيْنَا
الْقِتَالَ لَوْلَا أَخَّرْتَنَا إِلَى أَجَلٍ قَرِيبٍ قُلْ مَتَاعُ
الدُّنْيَا قَلِيلٌ ۝۵۵ وَالْآخِرَةُ خَيْرٌ لِّمَنِ اتَّقَى وَلَا
يُظْلَمُونَ فَتِيلًا ۝۵۶

۵۳۔ کیا تیکوں پتہ نہیں انہیں لوکس دا جنہیں کوں اکھیا گیا ہا جو
تہاں اپنے ہمیں کوں روکو تے نماز پڑھ کے پڑھو تے زکاۃ ڈیو
تے جلال انہیں تے جگ فرم کیتی گئی تے انہیں وچوہک قولہ
لوکس کیں الیوس بڑی پئے گئے جیویں اللہ کیں بڑی بے یا اول کیں
وی زیادہ۔ تے انہیں اکھئے اے ساڈے رب تیں ساڈے اتیں
جنگ کیوں فرض کیتی تے کیوں نہ تیں ساکوں تعمیری
مہلت ڈتی توں اکھ بڑے جو دنیا دا فائدہ تھوڑا تے
آخرت چنگی و اوندے واسطے جیسا تقوی اختیار کرے۔
تے تہاڈے اتے پنڈ دی جگہ دی لیک تلاوی ظلم نہ کیا
ولیں۔

۵۴۔ تہاں جھٹاں ہو سو تہاکوں موت آپکڑ لیس بھانویں
تہاں مضبوط قلعیں وچ وی کیوں نہ ہو ورجے انہیں
کوں کوئی چنگائی پہنچے تے آبدن جو لے اللہ وٹوے تے جے
انہیں کوں کوئی برائی پہنچے تے آبدن جو لے تے بڑے وٹوے۔
توں اکھ سب شے اللہ کیں ہے۔ اس قوم کوں کیا تھی

إِنَّمَا تَكُونُوا يَدُ الرَّكْمِ الْمَوْتِ وَلَوْ كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ
مِّنْهُ لَمَّا كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ ۝۵۷ وَإِنْ تُصِبْهُمْ حَسَنَةٌ يَقُولُوا هَذِهِ
عِندَ اللَّهِ وَإِنْ تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌ يَقُولُوا هَذِهِ
عِندَ اللَّهِ قُلْ كُلٌّ مِّنْ عِندِ اللَّهِ تَمَالِكُ الْقَوْمِ
لَا يَكَادُونَ يَفْقَهُونَ حَدِيثًا ۝۵۸

گئے جو گال سمجھ دے کو بہودی نہیں دیندے۔

۸۰۔ جو تیکوں چنگائی پیچھے اور اللہ کیں ہے تے جیہی تکلیف پہنچے او تیدے اپٹے ولو۔ اسان تیکوں لوکس واسطے رسول بنا کے پٹھے سے تے اللہ کافی گواہ۔

۸۱۔ جیہا رسول دی اطاعت کریس اوں اللہ دی اطاعت کیتی تے جیہا کھڈ پھیر گھنسی اسان تیکوں انہیں تے نگران بنا کے نہیں پٹھیا

۸۲۔ او آدمی ساڈا کم تے اطاعت تے جڈاں او تیں کیں باہر نکدن ہک ٹولہ انہیں وچورات گذریندے اوں دے خلاف جو توں آہیں اللہ سیس کھداویندے جو اورات کوں تیدے خلاف سوچیندے۔ توں انہیں کیں منہ پھیر گھن تے اللہ تے بھروسہ کرتے اللہ کافی کارساز۔

۸۳۔ کیا او لوک قرآن تے غور نہیں کریں دے جے لے اللہ دے سوا کہیں پے کیں ہوندا تے اوں دے وچ بہوں سارا اختلاف پاوے ہا۔

۸۴۔ تے جڈاں انہیں کیں امن یا خوف دی گال اندی او اوں کوں مشہور کر ڈیندن۔ جے او اوں گال کوں اپٹے رسول یا اپٹے ماکم دو گھن وچن ہاتے انہیں وچو سیٹھے لوک اصل گال کوں معلوم کر گھن ہا۔ تے جے تہاڈے اتے اللہ دا فضل نہ ہووے ہاتے اوں دی رحمت نہ ہوندی تے سوائے تھوڑے لوکس دے آساں شیطان دے پچھو ٹر پو و ہا۔

۸۵۔ توں اللہ دے رستے وچ جیگ کر تیکوں اپٹے سوا کہیں دازمہ وار نہ بنایا ویسی۔ تے توں مومنین کوں ابھار (تیار کر) تھی سگدے جو اللہ سیس کافریں دی جیگ کوں روک ڈلیوے تے اللہ سیس دی جیگ سخت تے اوں دا عذاب دی بہوں سخت۔

مَا أَصَابَكَ مِنْ حَسَنَةٍ فَمِنَ اللَّهِ وَمَا أَصَابَكَ مِنْ سَيِّئَةٍ فَمِنْ نَفْسِكَ وَأَرْسَلْنَا لِلنَّاسِ رَسُولًا وَكَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا ﴿۸۰﴾

مَنْ يُطِيعِ الرَّسُولَ فَقَدْ أَطَاعَ اللَّهَ وَمَنْ تَوَلَّى فَمَا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ حَفِظًا ﴿۸۱﴾

وَيَقُولُونَ طَاعَةٌ فَإِذَا بَرَزُوا مِنْ عِنْدِكَ بَيَّتَ طَائِفَةٌ مِنْهُمْ غَيْرَ الَّذِي تَقُولُ وَاللَّهُ يَكْتُبُ مَا يُبَيِّنُونَ فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا ﴿۸۲﴾

أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْقُرْآنَ وَلَوْ كَانَ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللَّهِ لَوَجَدُوا فِيهِ اخْتِلَافًا كَثِيرًا ﴿۸۳﴾

وَإِذَا جَاءَهُمْ أَمْرٌ مِنَ الْأَمْنِ أَوِ الْخَوْفِ أَذَاعُوا بِهِ وَلَوْ رَدُّوهُ إِلَى الرَّسُولِ وَإِلَى أُولِي الْأَمْرِ مِنْهُمْ لَعَلِمَهُ الَّذِينَ يَسْتَنْبِطُونَهُ مِنْهُمْ وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ لَاتَّبَعْتُمُ الشَّيْطَانَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿۸۴﴾

فَقَاتِلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ لَا تُكَلَّفُ إِلَّا نَفْسُكَ وَخَرَضَ الْمُؤْمِنِينَ عَسَى اللَّهُ أَنْ يَكْفِ بِأَنْسِ الَّذِينَ كَفَرُوا وَاللَّهُ أَشَدُّ بَأْسًا وَأَشَدُّ تَنَكُّلًا ﴿۸۵﴾

۸۶۔ جیسا شخص چنگی سفارش کرے اور دے کیتے اور دے وچ
اور احصہ۔ تے جیسا شخص بری سفارش کرے اور دے
واسطے وی اور احصہ۔ تے اللہ سیس ہر شے دانگران۔
۸۷۔ تے جڈاں تہا کوں کوئی دعا ڈیوے تے اوں کیں چنگی
دعا ڈیوے یا او با دعا ڈیوے بے شک اللہ سیس ہر شے داحساب
گھنن والا۔

۸۸۔ اللہ دے سوا کوئی عبادت دے لائق نیں او تہا کوں
قیامت دے ڈیند تک ضرور جمع کریندا ویس تے ایندے
وچ کوئی شک نیں تے اللہ سیس کیں زیادہ سچی گال کون
آکھ سگدے۔

۸۹۔ تے تہا کوں کیا تھی گئے جو تہاں منافقین دے متعلق
ڈوٹوے تھی گئے تے اللہ سیس انہیں کوں انہیں دے کیں
دی وچ نال منہ بھرٹے سٹ گھتے۔ کیا تہاں چاہندے جو
جو اللہ سیس جیکوں گمراہ کیتے اوں کوں سدھے رستے تے
گھن آؤ۔ تے جیکوں اللہ سیس گمراہ کرے تے اوں دے واسطے
توں اصد کوئی رستہ نہ پئیں۔

۹۰۔ او چاہدن جو جیویں او کافر بن گئیں تہاں وی اوں کافر
برٹ وچو تے کہو جیویں تھی دجو تہاں انہیں وچو کہیں کوں سبگتی
نہ بناؤ جے تیں او اللہ دے رستے وچ ہجرت نہ کرن جے او پھر
وچن تے انہیں کوں پکڑو تے انہیں کوں قتل کرو جیساں وی او
لمہن۔ تے انہیں وچو کہیں کوں سبگتی تے ادا دی نہ بناؤ۔

۹۱۔ انہیں لوکس دے سوا جیسا انجی قوم وچو ہون جو
تہا ڈے تے انہیں وچ کوئی معاہدہ ہووے یا او آون تہا ڈو
انہیں دے سینے تہا ڈے نال تے اپنی قوم نال بھڑن کیں ہرے
ہوئے ہون۔ تے جے اللہ سیس چاہندے او انہیں کوں تہا ڈے
اتے غالب کر ڈیوے ہاتے او تہا ڈے نال بھڑن ہا۔ تے

مَنْ يَشْفَعْ شَفَاعَةً حَسَنَةً يَكُنْ لَهُ نَصِيبٌ مِنْهَا
وَمَنْ يَشْفَعْ شَفَاعَةً سَيِّئَةً يَكُنْ لَهُ كِفْلٌ مِنْهَا
وَكَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ مُّقِيبًا ﴿٨٦﴾
وَإِذَا حُيِّنْتُمْ بِتَحِيَّةٍ فَحَيُّوا بِأَحْسَنِ مَا أُوْرِدْوهَا
إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ حَسِيبًا ﴿٨٧﴾

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يَجْعَلُكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ
رَبِيبٌ فِيهِ وَمَنْ أَصْدَقُ مِنَ اللَّهِ حَدِيثًا ﴿٨٨﴾

فَمَا لَكُمْ فِي الْمُنَافِقِينَ فِتْنَةٍ وَاللَّهُ أَرَكَّهُمْ
بِمَا كَسَبُوا أَتَرِيدُونَ أَنْ تَهْذُوا مِنْ أَصْلِ اللَّهِ
وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ فَلَنْ يَهْدِيَهُ سَبِيلًا ﴿٨٩﴾

وَذُؤُوا لَوْ كَفَرُوا كَمَا كَفَرُوا فَتَذُنُونَ سَوَاءً فَلَا
تَتَّخِذُوا مِنْهُمْ أَوْلِيَاءَ خَلَفَ بِهَا جُورًا فِي سَبِيلِ اللَّهِ
فَإِنْ تَوَلَّوْا لَنَحْنُ وَهُمْ وَاقْتُلُوهُمْ حَيْثُ وَجَدْتُمُوهُمْ
وَلَا تَتَّخِذُوا مِنْهُمْ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ﴿٩٠﴾

إِلَّا الَّذِينَ يَصِلُونَ إِلَى قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ نَبَأٌ
أَوْ حَاجٌّ وَكَمْ حَصَرَتْ صُدُورُهُمْ أَنْ يُقَاتِلُوا كُمْ أَوْ
يُقَاتِلُوا قَوْمَهُمْ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَسَلَّطَهُمْ عَلَيْكُمْ
فَلَقَاتِلُوا كُمْ فَإِنْ اعْتَزَلَكُمْ فَلَمْ يُقَاتِلُوا كُمْ وَالْقُوا
إِيْنَكُمْ السَّلَامَ فَمَا جَعَلَ اللَّهُ لَكُمْ عَلَيْهِمْ سَبِيلًا ﴿٩١﴾

جے اوتساں کیں پوہے تھن تے تہاڑے نال جنگ نہ
کرن تے تہاڑے نال صلح کرن چاہن تے دل اللہ سیس
انہیں دے خلاف تہاڑے واسطے جنگ داکوئی رستہ نہیں
چھوڑیا۔

۹۲۔ تے کچھ پے لوکس کوں وی تساں مسو جیرے چاہندن
جو تہاڑے نال تے اپنی قوم نال امن نال رہن۔ چڑاں وی او
فتے دو دلائے گئیں انہیں کوں اوندے وچ منہ بھرتے سٹیا
گئے۔ تے جے اوتساں کیں پوہے تے پریں تھی دہن۔ تے
صلح وی نہ کرن تے او اپنے جھیں کوں وی نہ روکن تے بھجیں
تساں انہیں کو پکڑو تے انہیں کوں قتل کرو جھتاں وی تہا کوں
او ملن۔ اے او لوکن جو اساں تہاڑے واسطے انہیں دے
خلاف واضح دلیل دے دتی۔

۹۳۔ کہیں مومن دی شان نیں جو او کہیں مومن کوں قتل کرے
سوائے غلطی دے تے جیرھا غلطی نال مومن کوں قتل کرے
او مومن غلام آزاد کرے یا مقتول دے گھر والیں کوں خون بہا
ڈیوے سوائے ایندے جو او۔ صدقے دے طور تے چھوڑ
ڈیون۔ تے جے او انجھی قوم دا ہروے جیری تہاڑی دشمن تے
او قتل مومن ہروے تے ہک مومن غلام کوں آزاد کرن
(کافی) تے جے او اوں قوم وچ ہروے جو تہاڑے تے اوندے
درمیان معاہدہ ہروے تے او اوندے وارث کوں خون بہا
ڈیوے تے نال ہک مومن غلام کوں آزاد کرے۔ تے جے
ایندی طاقت نہ ہروے تے او ڈوہینے مسلسل روزے
رکھے اے اندی طرفوں رحمت تے اللہ سیس بہوں باٹن
والا تے بہوں سیانا۔

۹۴۔ تے جے کوئی شخص کہیں مومن کوں ہاٹ بھگے قتل
کرے تے اندی سزا دوزخ۔ اوندے وچ ہمیشہ رہی تے

سَيِّدُونَ آخِرِينَ يُرِيدُونَ أَنْ يَأْمَنُوكُمْ وَيَأْمَنُوا
قَوْمَهُمْ كُلًّا رَدُّوْا إِلَى الْفِتْنَةِ أُرْكِسُوا فِيهَا فَإِنْ لَمْ
يَعْتَرِ لَكُمْ وَيَقْبُوا إِلَيْكُمْ السَّلَامَ وَيَكْفُوا أَيَدِيَهُمْ
فَخُذُوهُمْ وَاقْتُلُوهُمْ حَيْثُ تَقِفْتُمُوهُمْ وَأُولَئِكَ
جَعَلْنَا لَكُمْ عَلَيْهِمْ سُلْطَانًا مُبِينًا ﴿۹۲﴾

۱۲
ع ۹

وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ أَنْ يَقْتُلَ مُؤْمِنًا إِلَّا خَطَاؤًا وَمَنْ
قَتَلَ مُؤْمِنًا خَطَاً فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ وَدِيَةٌ
مُسَلَّمَةٌ إِلَىٰ أَهْلِهِ إِلَّا أَنْ يَصَدَّقُوا فَإِنْ كَانَ مِنْ
قَوْمٍ عَدُوٍّ لَّكُمْ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ
وَإِنْ كَانَ مِنْ قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُم مِّيثَاقٌ فَدِيَةٌ
مُسَلَّمَةٌ إِلَىٰ أَهْلِهِ وَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ فَمَنْ
لَمْ يَجِدْ فَصِيَامُ شَهْرَيْنِ مُتَتَابِعَيْنِ تَوْبَةً مِّنَ
اللَّهِ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿۹۳﴾

وَمَنْ يَقْتُلْ مُؤْمِنًا مُّتَعَمِدًا فَجَزَاؤُهُ جَهَنَّمُ خَالِدًا
فِيهَا وَغَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَلَعْنَهُ وَاعَدَ لَهُ عَذَابًا

عَظِيمًا ﴿۹۵﴾

اوندرے لئے اللہ دا غضب تے اللہ دی لعنت تے اوندرے واسطے وڈا عذاب تیار۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا صَرَبْتُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَبَيِّنُوا
وَلَا تَقُولُوا لِمَنْ آتَاكُمُ السَّلَامَ لَسْتَ مُؤْمِنًا
تَبْتَغُونَ عَرَصَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللَّهِ مَعَانِمُ
كَثِيرَةٌ كَذَلِكَ كُنْتُمْ مِنْ قَبْلُ فَمَنَّ اللَّهُ عَلَيْكُمْ
فَبَيِّنُوا إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ﴿۹۵﴾

۹۵۔ اے ایمان والو! جہاں تساں زمین تے اللہ دے رستے وچ سفر کرو تے پوری بڑیکھ بھال کر گھنوتے جیڑھا تھا کوں سلام کرنے اول کوں اے نہ اکھوتوں مومن نوہیں تساں دنیا دی زندگی دا سامان چاہندے ء تے اللہ سیس کنیں بہوں غینتاں ہن۔ تے تساں پہلے دی ویسں ہاوسے۔ اللہ سیسں تھاڑے اتے احسان کیتے تے تساں بڑیکھ بھالو۔ بے شک اللہ سیسں جو تساں کریندے ء چاڑے۔

لَا يَسْتَوِي الْقَاعِدُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ غَيْرَ أُولِي الضَّرَعِ
وَالْمُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ
فَضَّلَ اللَّهُ الْمُجَاهِدِينَ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ عَلَى
الْقَاعِدِينَ دَرَجَةً وَلَا وَعَدَ اللَّهُ الْخَائِنَ وَفَضَّلَ
اللَّهُ الْمُجَاهِدِينَ عَلَى الْقَاعِدِينَ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿۹۶﴾

۹۶۔ مومنین وچ او جو اوجھڑے کہیں تکلیف دے بغیر بہرہ وچن تے جیڑھے اللہ سیسں دے رستے وچ جہاد کرن والں اپنے مالیں نال تے جائیں نال او برابر نہیں درجے وچ فضیلت دتی اللہ سیسں بہوں واپس تے اپنے مال تے جائیں نال جہاد کرن والیں کوں۔ اللہ سیسں ساریں نال بھلائی دا وعدہ کیتے۔ تے اللہ سیسں بہوں واپس تے جہاد کرن والیں کوں وڈے اجر نال فضیلت دتی ء۔

دَرَجَاتٍ مِنْهُ وَمَغْفِرَةً وَرَحْمَةً وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا
رَحِيمًا ﴿۹۷﴾

۹۷۔ تے اللہ سیسں بہوں بخشش والا تے بہوں مہربان۔

إِنَّ الَّذِينَ تَوَفَّيْنَاهُمُ الْمَلَائِكَةُ ظَالِمِي أَنْفُسِهِمْ قَالُوا
فِيمَ كُنْتُمْ قَالُوا كُنَّا مُسْتَضْعَفِينَ فِي الْأَرْضِ قَالُوا
أَلَمْ تَكُنْ أَرْضَ اللَّهِ وَاسِعَةً فَتُهَاجِرُوا فِيهَا فَأُولَئِكَ
مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَسَاءَتْ مَصِيرًا ﴿۹۸﴾

۹۸۔ بے شک او لوک جنہیں کوں فرشتے اچھے حال وچ مارن جواد اپنے جائیں تے ظلم کرن والے ہن او فرشتے انہیں کوں اکھن تساں کرمی مصیبت وچ ہاوسے او اکھسن جو اسان اپنے ملک وچ کمزور سمجھے ویندے ہاوسے فرشتے اکھسن کیا اللہ دی زمین فراخ نہ بائی تساں کتھائیں ہجرت کرو وچو ہاوسے او لوکن جنہیں دا ٹھکانہ جہنم تے او بہوں بری جا۔

إِلَّا الَّتِي تَضَعِفِينَ مِنَ الرِّجَالِ وَالنِّسَاءِ وَالْوِلْدَانِ لَا
يَسْتَطِيعُونَ حِيلَةً وَلَا يَهْتَدُونَ سَبِيلًا ﴿۹۹﴾

۹۹۔ سوائے انہیں کمزوریں دے جو انہیں تے ترمیتیں تے بالیں وچو چھ کہیں حیلے دی طاقت نہ رکھیندے ہن تے نہ انہیں

کون کوئی بی راہ نظری بائی۔

۱۰۰۔ اے تمی سبکدے جو اللہ سیس انہیں کون معاف کر ڈیوے
اللہ سیس بہوں معاف کرن والا تے بخشش والا ۷۰

۱۰۱۔ جیرھا اللہ دے رستے وچ ہجرت کر لیس او زمین و چ بہوں
ساریاں حفاظت دیاں جہیں تے فراخی دے سامان پیسی تے
جیرھا شخص اپنے گھر کنیں اللہ تے اونڈے رسول دو بہرت
کسکے نکلی تے اوں کون دل موت آونجے اوندا اجر اللہ دے
ذمے تمی گیا۔ اللہ سیس بہوں بخشش والا تے بہوں مہربان۔

۱۰۲۔ تے جڈاں تساں زمین و چ سفر کردے تہا ڈے اتے
کوئی گناہ نیں جو تساں نماز قصر کرو۔ جے تساں ڈرو جو کافر
تہا کون ڈکھ ڈالیں بے شک کافر تہا ڈے کھلے دشمن۔

۱۰۳۔ جڈاں توں انہیں وچ ہمیں تے توں انہیں کون نماز پڑھا
انہیں وچ ہک لولہ تیبے نال کھڑا تھیتے تہا پڑھو سی چئی
کھڑا رہے۔ تے جڈاں او سجدہ کرن او تہا ڈے پھیر حفاظت
کیے اکھڑے تھی وچن تے دل آدے۔ ڈو جھ لولہ جیں
نماز نیں پڑھی تے تیبے نال نماز پڑھے او دی اپنے ہتیار
تے حفاظت سامان چئی کھڑے رہوں تے اولوک جیرھے کافرن
او چاہندن جو تساں غافل تھی وچن۔ اپنے ہتھیاں تے
اپنے سامانیں کنیں تے او اجماع کھت تہا ڈے اتے حد
کر ڈیوں۔ جے تہا کون مینہ دی تکلیف ہووے یا بیمار ہوو
تے تہا ڈے اتے کوئی گناہ نیں جو تساں اپنے ہتیار رکھو
چا۔ تے اپنی احتیاط پوری کرو بے شک اللہ سیس کافریں
کیے ذلیل کرن والا عذاب تیار کر پھوڑیے۔

۱۰۴۔ تے جڈاں تساں نماز پوری کر گھنوتے تساں اللہ سیس
کون کھڑے تھی کے بیہ کے تے پا سے دے بھرنا بد کرو۔
تے جڈاں تہا کون تسلی تمی وچن تے نماز کون ٹھہاکے پڑھو

فَاُولٰٓئِكَ عَنِ اللّٰهِ اَنْ يَّعْفُو عَنْهُمْ وَكَانَ اللّٰهُ عَفُوًّا
عَفُوًّا ۝۱۰۰

وَمَنْ يُّهَاجِرْ فِي سَبِيلِ اللّٰهِ يَجِدْ فِي الْاَرْضِ مُرْعًى
كَثِيرًا وَسَعَةً وَمَنْ يَخْرُجْ مِنْ بَيْتِهِ مُهَاجِرًا اِلَى
اللّٰهِ وَرَسُولِهِ لَمْ يَذْكُرْهُ الْمَوْتُ فَقَدْ وَقَعَ اَجْرُهُ
عَلَى اللّٰهِ وَكَانَ اللّٰهُ عَفُوًّا رَحِيْمًا ۝۱۰۱

۷۰

وَإِذَا خَرَبْتُمْ فِي الْاَرْضِ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ اَنْ
تَقْصُرُوا مِنَ الصَّلَاةِ اِنْ خِفْتُمْ اَنْ يَفْتِنَكُمْ
الَّذِينَ كَفَرُوا اِنَّ الْكٰفِرِيْنَ كَانُوْا لَكُمْ عَدُوًّا مُّبِيْنًا ۝۱۰۲
وَإِذَا كُنْتُمْ فِيْهِمْ فَأَقَمْتَ لَهُمُ الصَّلَاةَ فَلْتَقُمْ طَآئِفَةٌ
مِّنْهُمْ مَّعَكَ وَلْيَأْخُذْ وَاَسْلِحَتْهُمْ نَسِيْرًا اِذَا سَجَدُوا
فَلْيَكُوْنُوْا مِنْ وَّرَآئِكُمْ وَلْتَأْتِ طَآئِفَةٌ اٰخَرٰى لَمْ
يُصَلُّوْا فَلْيُصَلُّوْا مَعَكَ وَلْيَأْخُذْ وَاَحْذَرْتُمْ وَاَسْلِحْتُمْ
وَالَّذِيْنَ كَفَرُوْا لَوْ تَغْفُلُوْنَ عَنْ اَسْلِحَتِكُمْ وَاَمْتِعَتِكُمْ
فَيَبِيْلُوْنَ عَلَيْكُمْ قَبِيْلَةً وَّاحِدَةً وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ
اِنْ كَانَ بِكُمْ اَذًى مِنْ مَّطَرٍ اَوْ كُنْتُمْ فَرِحْتُمْ اَنْ تَضَعُوْا
اَسْلِحَتَكُمْ وَّخَذْتُمْ وَاَحْذَرْتُمْ اِنَّ اللّٰهَ اَعَدَّ لِلْكَافِرِيْنَ
عَذَابًا مُّبِيْنًا ۝۱۰۳

فَاِذَا قَضَيْتُمُ الصَّلَاةَ فَادْكُرُوا اللّٰهَ قِيَمًا وَقُوْدًا وَعَلَى
جُنُوْبِكُمْ فَاِذَا اَطْمَأْنَنْتُمْ فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ ۝۱۰۴
الصَّلَاةُ كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِيْنَ كِتَابًا مَّقْوُوْنًا ۝۱۰۵

بے شک نماز مومنین دے اتے وقت تے پڑھن فرض کیتی گئی۔

۱۰۵۔ لتسا دشمن قوم کول بھن وچ ڈھلے نہ تھیو نہ تہا کول تکلیف تھیدی ۽ تے انہیں کول دی تکلیف تھیدی ۽ جیویں تہا کول تکلیف تھیدی ۽ تے لتسا اللہ کنیں او امید رکھدے ۽ جیویں او نہیں رکھیندے۔ بے شک اللہ سیس بہوں چاٹوٹ والا تے بہوں سیانا ۽۔

۱۰۶۔ بے شک اساں تہا ڈو سچی کتاب لہائی ۽ تاں ہر توں لوکس وچ فیصلہ کریں جو اللہ نیکوں ڈکھائے۔ تے توں خیانت کرن والیں دلوں جھڑا کرن والا نہ بن۔

۱۰۷۔ تے اللہ کنیں بخشش منگ۔ بے شک اللہ بہوں بخشش والا تے ول ول رم کرن والا ۽۔

۱۰۸۔ توں انہیں لوکس دی طرفوں نہ بھڑ جیرے اپنے آپ نال خیانت کریندن۔ بے شک اللہ سیس پسند نہیں کریں جیہا بہوں خیانت کرن والا تے بہوں گنہگار بے۔

۱۰۹۔ او لوکس کنیں تے لکدن تے اللہ سیس کنیں نیں لک سکدے۔ اللہ سیس انہیں دے نال ہوندے جیرے دیلے اورات کول مشورے کرن وچ گزیریندن جینکوں اللہ سیس پسند نہیں کریں تے جو کجھ او کریندن اللہ سیس انہیں کول دہیٹن والا ۽۔

۱۱۰۔ سنا لتسا او سہ ہوتے جیرے انہیں دی طرفوں دنیا دی زندگی وچ جھڑا کریندے ۽ قیامت دے ڈینہہ انہیں دی طرفوں اللہ سیس نال کول جھڑا کرے یا انہیں دی کون حفاظت کرن والا ہوسی۔

۱۱۱۔ تے جیہا شخص برائی کریندے یا اپنے آپ تے ظلم کریندے ول اللہ سیس کنیں معافی منگ گھندے او اللہ سیس

وَلَا تَهِنُوا فِي ابْتِغَاءِ الْقَوْمِ إِنْ تَكُونُوا تَأْلَمُونَ فَأَنْتُمْ يَأْلَمُونَ كَمَا تَأْلَمُونَ وَتَرْجُونَ مِنَ اللَّهِ مَا لَا يَرْجُونَ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١٠٥﴾

إِنَّا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِتَحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ بِمَا أَرَاكَ اللَّهُ وَلَا تَكُنْ لِلْخَائِنِينَ خَصِيمًا ﴿١٠٦﴾

وَاسْتَغْفِرِ اللَّهُ إِنْ اللَّهُ كَانَ عَفُورًا رَحِيمًا ﴿١٠٧﴾

وَلَا تُجَادِلْ عَنِ الَّذِينَ يَخْتَلُونَ أَنْفُسَهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ مَنْ كَانَ خَوَافًا أَتِيماً ﴿١٠٨﴾

يَسْتَخْفُونَ مِنَ النَّاسِ وَلَا يَسْتَخْفُونَ مِنَ اللَّهِ وَهُوَ مَعَهُمْ إِذْ يُبَيِّتُونَ مَا لَا يَرَوْنَ مِنَ الْقَوْلِ وَكَانَ اللَّهُ بِمَا يَعْمَلُونَ عَظِيمًا ﴿١٠٩﴾

هَآئِنْتُمْ هَآؤَآءِ جَدَلْتُمْ عَنْهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا فَمَنْ يُجَادِلِ اللَّهَ عَنْهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَمْ مَنْ يَكُونُ عَلَيْهِمْ وَكِيلًا ﴿١١٠﴾

وَمَنْ يَعْمَلْ سُوءًا أَوْ يَظْلِمْ نَفْسَهُ ثُمَّ يَسْتَغْفِرِ اللَّهَ يَجِدِ اللَّهَ عَفُورًا رَحِيمًا ﴿١١١﴾

کوں بہوں بخشش والا تے مہربان پیسی۔

۱۱۲۔ تے جیرھا شخص گناہ کریندے اوندی سزا اونکوں آپ کوں بلسی تے اللہ سیئں بہوں جائن والا تے بہوں سیٹاؤ ۱۶
۱۱۳۔ تے جیرھا شخص خطا کرے یا گناہ کرے تے دل اوندا الزام کہیں بے قصور تے لاپڑیوے اوں بہوں وڈا بہتان تے کھلا کھلا گناہ اپنے ذمے لا لگدھے۔

۱۱۴۔ تے جے اللہ دافضل تے اوندی رحمت تیبڑے اتے نہ ہوندی تے انہیں وچوہک ٹولہ تیکوں ہلاک کرن ڈالکا ارادہ کر چکیا ہا۔ او اپنے سوا بیا کہیں کوں ہلاک نیں کر سگدے تے نہ تیبڑا کچھ وگاڑ سگدن۔ اللہ سیئں تیبڑے اتے کتاب تے حکمت لہائی تے تیکوں سکھائے سی جوتوں نہ جائنڈا ہانویں تے تیبڑے اتے اللہ سیئں دا بہوں وڈا فضل ہا۔

۱۱۵۔ انہیں دے ٹک کے صلاحیں کرن وچ کوئی زیادہ چنگائی کاہ نیں سوائے ایندے جیرھا صدقے دی صلاح ڈیوے یا چنگے کم دی یا لوکس وچ صلح صفائی دی تے اے کم جیرھا وی اللہ دی رضا کیستے کر لسی اسان اونکوں جلدی بہوں وڈا اجر ڈیسیوں۔

۱۱۶۔ تے جیرھا ہدایت ظاہر تھیون دے بعد رسول نال بھیڑا کر لسی تے مومنین دے سوا پے رستے تے ٹرسی اسان اوں کوں اڈاہیں پھیر ڈیسیوں جتنے او پھرسی تے دلا اوں کوں دوزخ وچ سیٹوں تے اے بہوں گندا ٹکاڑو۔

۱۱۷۔ بے شک اللہ سیئں شرک کوں نیں بخشندے ایندے سوا جیندے چاہی پے گناہ بخش ڈیسی تے جیرھا اللہ نال شرک کریندے او ڈاڈا گمراہ۔

۱۱۸۔ او اوندے سوا مادیں کوں سب میندن (خدا بنیندن)

وَمَنْ يَكْسِبْ إِثْمًا فَإِنَّمَا يَكْسِبُهُ عَلَى نَفْسِهِ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿۱۱۲﴾

وَمَنْ يَكْسِبْ خَطِيئَةً أَوْ إِثْمًا ثُمَّ يَرْمِهَا فَيَتَوَلَّى فَوَاقِلَهَا فَامْتَلَأْ بِهَا مِثْمًا ۖ وَإِنَّمَا مِثْمَاكَ ﴿۱۱۳﴾

وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكَ وَرَحْمَتُهُ لَهَيَّتَ طَائِفَةٌ مِّنْهُمْ أَنْ يُضِلُّوكَ وَمَا يُضِلُّونَ إِلَّا أَنْفُسَهُمْ وَمَا يَصُدُّوكَ مِنْ شَيْءٍ وَأَنْزَلَ اللَّهُ عَلَيْكَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَعَلَّمَكَ مَا لَمْ تَكُنْ تَعْلَمُ وَكَانَ فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكَ عَظِيمًا ﴿۱۱۴﴾

لَا خَيْرَ فِي كَثِيرٍ مِّنْ نُّجُوهُمْ إِلَّا مَنَاصِدَ قَلِيلٍ أَوْ مَعْرُوفٍ أَوْ ضُلَّاجٍ بَيْنَ النَّاسِ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ فَسَوْفَ نُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿۱۱۵﴾

وَمَنْ يُشَاقِقِ الرَّسُولَ مِن بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُ الْهُدَىٰ وَيَتَّبِعْ غَيْرَ سَبِيلِ الْمُؤْمِنِينَ لُوَلِّهِ مَا تَوَلَّىٰ وَنُصْلِهِ جَهَنَّمَ ۖ وَسَاءَتْ مَصِيرًا ﴿۱۱۶﴾

إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ ۚ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا بَعِيدًا ﴿۱۱۷﴾

إِنْ يَدْعُونَ مِن دُونِهِ إِلَّا إِنْسَانًا أَوْ يَدْعُونَ إِلَٰهَ سَاطِنًا لَّا يَقْدِرُ ﴿۱۱۸﴾

تے او محض مردود شیطان کوں سیلیندن۔

۱۱۹۔ اللہ اوں کوں لعنت کیتی ۷ تے اوں آکھئے میں تیلے بندیں وچ ہک حصہ ضرور پکڑ لیاں۔

۱۲۰۔ تے انہیں کوں ضرور گمراہ کر لیاں تے انہیں کوں امیدیاں ڈولیاں تے انہیں کوں حکم ڈولیاں او جانوئیں دے کن کپیسن تے انہیں کوں حکم ڈولیاں تے او اللہ دی خلقت کوں بدل ڈالین۔ تے جیڑھا اللہ دے بجائے شیطان کوں سنگتی پٹیندے او بہوں گھاٹے وچ۔

۱۲۱۔ او انہیں کوں وعدے بُنیدے تے امیدیاں بدھوندے انہیں نال او شیطان دوکھے دے سوا کوئی وعدہ نہیں کریںدا۔
۱۲۲۔ اے لوک جنہیں داکٹرنہ دوزخ تے لوں کنیں بھیج نہیں سگدے۔

۱۲۳۔ تے جیڑھے لوک ایمان گھن آئے تے نیک اعمال کیتے اساں انہیں کوں ضرور استغیہ باغیں وچ داخل کر لیں جنہیں وچ نہراں وندین او انہیں وچ ہمیشہ رہسن۔ اللہ دا وعدہ سچا ۷۔ اللہ کنیں زیادہ سچی گل کیندی تھی بگدی ۷۔

۱۲۴۔ نہ تہا دی خواہشیں تے نہ اہل کتاب دی خواہشیں دے مطابق تھیں جیڑھا برائی کر لیں او نہ بدلہ ڈتا ویسی۔ تے اللہ دے سوا کہیں کوں دوست نہ پئسن تے امدادی۔

۱۲۵۔ جیڑھا نیک اعمال کر لیں او جوان ہرے یا تربیت تے ہون مومن او بہشت وچ داخل تھیں تے انہیں تے پنڈ دی بگڑ دے جیڑھا دی علم نہ کیا ویسی۔

۱۲۶۔ اوں کنیں زیادہ چنگا دین کیندا ۷ جیں چنگا کم کیتے تے اپنے آپ کوں اللہ دے سپرد کرتے تے ابراہیم جیڑھا ہک خدا کوں منیندا او دے دین دے پچھ چلن۔ تے اللہ تے ابراہیم کوں دوست بنا گدھا ۷۔

لَعْنَهُ اللَّهُ وَقَالَ لَا تَخْذَنْ مِنْ عِبَادِكْ نَصِيْبًا مِّمَّا كَسَبُوا ۖ

وَلَا صَلَافًا لَهُمْ وَلَا مَعِيَّةَ لَهُمْ وَلَا تَكُنْ أَذًا لِلْأَنْعَامِ وَلَا تَكُنْ خَلْقًا لِلَّهِ ۚ وَمَنْ يَتَّخِذِ الشَّيْطَانَ وَلِيًّا فَمِنْ دُونِ اللَّهِ فَقَدْ خَسِرَ خُسْرَانًا مُّبِينًا ۝

يَعِدُهُمْ وَيُوعِيظُهُمْ وَمَا يَعِدُهُمُ الشَّيْطَانُ إِلَّا عُرُورًا ۝

أُولَٰئِكَ مَا لَهُمْ جَهَنَّمُ وَلَا يَجِدُونَ عَنْهَا مَحِيصًا ۝

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَنُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ۖ وَعَدَ اللَّهُ حَقًّا وَمَنْ أَصْدَقُ مِنَ اللَّهِ قِيلًا ۝

لَيْسَ بِأَمَانِيَّتِكُمْ وَلَا أَمَانِي أَهْلِ الْكِتَابِ مَنْ يَعْمَلْ سُوءًا يُجْزَ بِهِ وَلَا يَجِدْ لَهُ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ۝

وَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَٰئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ وَلَا يُظْلَمُونَ نَقِيرًا ۝

وَمَنْ أَحْسَنُ دِينًا فَمَنْ أَكْثَرَ اسْلَمَ وَجْهَهُ لِلَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ وَاتَّبَعَ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَاتَّخَذَ اللَّهُ إِبْرَاهِيمَ خَلِيلًا ۝

وَلِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ وَكَانَ اللّٰهُ
بِكُلِّ شَيْءٍ مُّحِيطًا ۝۱۸

۱۸

وَيَسْتَفْتُونَكَ فِي النِّسَاءِ قُلِ اللّٰهُ يَفْتِنُكُمْ فِيْهِنَّ وَ
مَا يَنْتِلٰهُ عَلَيْكُمْ فِي الْكِتٰبِ فِي نِسَى الْاِنْسَاءِ الَّتِي لَا
تُؤْتُوْنَهُنَّ مَا كَتَبَ لَهُنَّ وَتَرْغَبُوْنَ اَنْ تَنْكِحُوْهُنَّ
وَالْمُسْتَضْعَفِيْنَ مِنَ الْوِلْدَانِ اَنْ يُّفَوِّمُوْا لِلْيَتٰمٰ
بِالْقِسْطِ وَمَا تَفْعَلُوْا مِنْ خَيْرٍ فَاِنَّ اللّٰهَ كَانَ بِهٖ
عَلِيْمًا ۝۱۹

۱۹

وَإِنْ اٰمْرَاةٌ خَافَتْ مِنْ بَعْلِهَا نُشُوزًا اَوْ اِعْرَاضًا
فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا اَنْ يُّصْلِحَا بَيْنَهُمَا صُلْحًا وَالصُّلْحُ
خَيْرٌ وَّ اُخْضِرْتَ الْاَنْفُسَ الشُّحَّ وَاِنْ نَحْسِنُوْا
وَتَتَّقُوْا فَاِنَّ اللّٰهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُوْنَ خَبِيْرًا ۝۲۰

وَلَنْ تَسْتَطِيْعُوْا اَنْ تَعْلَمُوْا بَيْنَ النِّسَاءِ وَلَوْ حَرَصْتُمْ
فَلَا يَسْلُوْا كُلَّ اَنْثٰى لِّمَلَلِ رُءُوسِهِنَّ كَالْمُلْعَقَةِ وَاِنْ
تُصْلِحُوْا وَتَتَّقُوْا فَاِنَّ اللّٰهَ كَانَ غَفُوْرًا رَّحِيْمًا ۝۲۱

وَإِنْ يَتَفَرَّقَا يَغْنِ اللّٰهُ كُلًّا مِّن سَعَتِهٖ وَكَانَ اللّٰهُ
وَاسِعًا حَكِيْمًا ۝۲۲

وَلِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ وَلَقَدْ وَصَّيْنَا
الَّذِيْنَ اٰتَيْنَا الْكِتٰبَ مِنْ قَبْلِكَمْ وَاِيَّاكُمْ اَنْ اتَّقُوا اللّٰهَ
وَإِنْ تَكْفُرُوْا فَاِنَّ لِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ

۱۲۷۔ جو کچھ آسمانیں تے زمین وچ او اللہ دے۔ اللہ سب پر
چیز دا پورا پورا علم رکھیندے۔

۱۲۸۔ ترمیمیں دے بارے وچ لوک تیں کنیں پچھن توں آکھ
اللہ سب انہیں دے بارے وچ تہا کوں اجازت دے
چکے تے کتاب وچ تہا کوں پڑھ کے سنایا گئے انہیں ہم ترمیمیں
دے بارے وچ جنہیں کوں تہا توہ نہ دیندے انہیں دے مقرر تھے ہوئے
حق تے تہاں چاہندے ہر انہیں نال نکاح کرو تے بالیں
وچو چیزے کمزورن (لے وی کم ہا) جو تہاں تہاں نال انصاف
کرو۔ جو تہاں چو گائی کر لیسو بے شک اللہ سب اوں کوں
بڑا دھا جانڈے۔

۱۲۹۔ جسے کہیں زال کوں اپنے پیسے کنیں بدسلوکی دا ڈر ہووے
تے بے پرواہی داتے انہیں بڑیاں تیں کوئی گناہ نہیں جو او
صلح کر گھن تے صلح چنگی ہ۔ دیں وچ شومائی پیدا کر ڈتی
گئی ہ جسے تہاں کم کرو تے اللہ کنیں بڑو بے شک اللہ جو
تہاں کریندے ہ اوں کنیں با خبر۔

۱۳۰۔ تے تہاں زالیں دے بارے وچ اصلو انصاف نوہ
کر سگدے تہاں جتنی وی کوشش کرو۔ تہاں ہک دو اصلو نہ
جھک و نہ جوتے ہی کوں ادھ وچ لڑکا کھڑا ہ جسے تہاں آپت
وچ صلح کر گھن تے تقویٰ اختیار کرو تے بے شک اللہ بہرں
بخشن والا تے مہربان۔

۱۳۱۔ جسے او بڑیاں انجوانج تھی وچن تے اللہ سب ہر کہیں
کوں فراخی دے کے امیر کر ڈیسی تے اللہ سب بہوں وسعت
ڈیون والا ہ۔ بہوں سیانا ہ۔

۱۳۲۔ تے جو کچھ آسمانیں تے زمین وچ او اللہ دے۔ تہا بڑے
کنیں پہلے جنہیں کوں کتاب بڑی گئی ہائی تے تہا کوں دی تاکید
حکم ہوتا ہ جو اللہ کنیں بڑو۔ نئے جسے انکار کر لیسو تے بے شک جو

وَكَانَ اللَّهُ غَنِيًّا حَمِيدًا ﴿١٣١﴾

کچھ آسمانیں تے زمین و بچ او اللہ سیئیں داہ۔ تے اللہ سیئیں
بے نیاز تے تعریف کیا گئے۔

وَلَهُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ وَكَفَىٰ بِاللّٰهِ
وَكَيدًا ﴿١٣٢﴾

۱۳۲۔ تے جو کج آسمانیں تے زمین و بچ او اللہ داہ تے اللہ سیئیں
کافی کار ساز۔

اِنْ يَشَاْءْ يُدْهِبْكُمْ اَيُّهَا النَّاسُ وَيَاْتِ بِاٰخَرِيْنَ
وَكَانَ اللّٰهُ عَلَىٰ ذٰلِكَ قَدِيْرًا ﴿١٣٣﴾

۱۳۳۔ تے او چاہے تے تہا کوں و بچا بڑیوے تے نہیں کوں
گن آوے تے اللہ سیئیں ایندے اتے قادر۔

مَنْ كَانَ يَرْيِدْ ثَوَابَ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللّٰهِ ثَوَابُ الدُّنْيَا
وَالْآٰخِرَةِ وَكَانَ اللّٰهُ سَبِيْعًا بَصِيْرًا ﴿١٣٤﴾

۱۳۴۔ جیڑھا شخص دنیا دا بدل چاہندے تے اللہ دے کو بہو
دنیا دا ثواب دی ہے تے آخرت دا وی ہ۔ اللہ سیئیں بہوں
سٹن والاہ تے بیکسٹ والاہ۔

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا كُوْنُوْا قَوْمِيْنَ بِالْقِسْطِ شٰهَدَآءُ
لِلّٰهِ وَلَوْ عَلٰى اَنْفُسِكُمْ اَوْ الْوَالِدِيْنَ وَالْاَقْرَبِيْنَ ؕ اِنْ
يَكُنْ غَنِيًّا اَوْ فَقِيْرًا فَاِنَّ اللّٰهَ اَوَّلٰى بِهَمَّا قَلًا تَتَّبِعُوْا
الْهُدٰى اَنْ تَعْدِلُوْا ؕ وَاِنْ تَلَوْا اَوْ تَعْرَضُوْا فَاِنَّ اللّٰهَ
كَانَ بِمَا تَعْمَلُوْنَ خَبِيْرًا ﴿١٣٥﴾

۱۳۵۔ اے ایمان والو! تم انصاف کے قائم رہ کے اللہ کیسے
گواہ بنو۔ جو بھائیوں او گواہی تہا بڑے اپنے یا ما پیر یا سکیں
دے خلاف ہوے۔ جے او امیر ہوے یا غریب۔ اللہ سیئیں
انہیں ڈوناہیں دا زیادہ غیر خواہ۔ تے تساں کہیں خواہش دی
پیروی نہ کرو جو تساں انصاف کرو۔ جے تساں لکسو یا کنڈ
کر لیسو تے بے شک اللہ سیئیں جو تساں کریندے، باخبر۔

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا اٰمِنُوْا بِاللّٰهِ وَرَسُوْلِهِ الْكَتٰبِ الَّذِيْ
نَزَلَ عَلٰى رَسُوْلِهِ الْكَتٰبِ الَّذِيْ اَنْزَلَ مِنْ قَبْلُ وَمَنْ
يَكْفُرْ بِاللّٰهِ وَمَلٰٓئِكَتِهٖ وَكُتُبِهٖ وَرَسُوْلِهٖ وَايَوْمِ الْاٰخِرِ فَقَدْ
ضَلَّ ضَلٰلًا بَعِيْدًا ﴿١٣٦﴾

۱۳۶۔ اے مومنو! تمساں ایمان گن آو اللہ تے اللہ تے اللہ تے
رسول تے اول کتاب تے جیڑھی او اپنے رسول تے
لہائی ہ۔ تے اول کتاب تے جیڑھی ایں کیں پہلے لہائی گئی
ہائی۔ جیڑھا انکار کریندے اللہ دا تے فرشتیں دا تے
اوندے کتابیں دا تے رسولیں دا تے آخرت دے ڈینہہ دا
تے او پرے درجے دی گمراہی و بچ۔

اِنَّ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا ثُمَّ كَفَرُوْا ثُمَّ اٰمَنُوْا ثُمَّ كَفَرُوْا ثُمَّ اٰزَدُوْا كُفْرًا
لَّهُمْ يَكُنْ اللّٰهُ لِبَعْضِهِمْ كَرُمًا وَّلَا يَهْدِيْهُمْ سَبِيْلًا ﴿١٣٧﴾

۱۳۷۔ بے شک او لوک جیڑھے ایمان گن آئے تے
ول انکار کر ڈتے ول ایمان گن آئے تے ول انکار کر ڈتا
تے ول انکار و بچ و دھ گئے اللہ انہیں کوں اصول معاف نہ کر لسی
تے نہ انہیں کوں سدھارستہ ڈھلکسی۔

يٰۤاَيُّهَا الْمُنٰفِقِيْنَ اِنَّ لَهُمْ عَذٰبًا اَلِيْمًا ﴿١٣٨﴾

۱۳۸۔ توں منافقین کوں اے جرسٹا بڑے جو بے شک

انہیں کہتے دکھ لڑیوں والا عذاب۔

۱۴۰۔ حیرے لوک کافریں کوں سبکتی پٹیندن مومنین کوں چھوڑ کے۔ کیا او انہیں کنیں عزت چاہندن بے شک عزت ساری اللہ دے ہتھ درج۔

۱۴۱۔ کتاب و حج تہاڑے اتے اے حکم ہلٹے سی جوتساں جڈاں سٹوہ اللہ دی آیتیں دا انکار تھیندا پئے تے انہیں نال مذاق تھیندا پئے تے تساں انہیں نال نہ بہو جے تیں او پی گال شروع کر ڈیون۔ نہ تے تساں وی ادیں تھی ویسور بے شک اللہ سیس منافقین تے کافریں کوں دونخ وچ کھٹا کر لسی۔

۱۴۲۔ حیرے تہاڑی تباہی دا انتظار پئے کریندن جے تہا کوں اللہ دلو فتح ملے تے او اہدن کیا اساں تہاڑے نال نہ ہا سے تے جے کافریں دے حصے دے حج فتح آوے تے اہدن اساں تہاڑے اتے غالب نہ آگئے ہا سے تے تہا کوں اساں مومنین کنیں بھائے اللہ سیس قیامت دے ڈینہہ تہاڑے درسیان فیصلہ کر لسی تے اللہ سیس کافریں کوں مومنین تے اصلو غلبہ نہ ڈیسی۔

۱۴۳۔ بے شک منافق اللہ سیس کوں دھوکا ڈیون چاہندن تے انہیں کوں دھوکے دی سزا ڈیسی۔ تے جڈاں او کھڑے تھیندن نماز کہتے تے سستی نال کھڑے تھیندن تے اولوکیں کوں بڑھلیندن تے اللہ سیس کوں تھوڑا یاد کریندن۔

۱۴۴۔ او ڈپ ڈپ وچ رہندن نہ انہیں دو نہ انہیں دو تے جیکوں اللہ سیس ہلاک کرے توں اونڈے بچن دا کوئی رستہ نہ پئیس۔

۱۴۵۔ اے ایمان والو تساں کافریں کوں سبکتی نہ بناؤ مومنین کوں چھوڑ کے کیا تساں اللہ کوں اپنے غلامن کھلی کھلی دلیل ڈیندے ع۔

الَّذِينَ يَتَّخِذُونَ الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ
الْمُؤْمِنِينَ يُبْتَغُونَ عِنْدَهُمُ الْعِزَّةَ فَإِنَّ الْعِزَّةَ
لِلَّهِ جَمِيعًا ﴿۱۴۰﴾

وَقَدْ نَزَّلَ عَلَيْكَ فِي الْكِتَابِ أَنْ إِذَا سَعَيْتُمْ آيَاتِ
اللَّهِ يَكْفُرُ بِهَا وَيُسْتَهْزَأُ بِهَا فَلَا تَقْعُدُوا مَعَهُمْ
حَتَّىٰ يَخُوضُوا فِي حَدِيثٍ غَيْرِهِ ۚ إِنَّكُمْ إِذًا مِثْلُهم
إِنَّ اللَّهَ جَامِعُ الْمُنَافِقِينَ وَالْكَافِرِينَ فِي جَهَنَّمَ
جَمِيعًا ﴿۱۴۱﴾

الَّذِينَ يَكْرَهُونَ بَيْعًا فَإِنْ كَانَ لَكُمْ فَتْحٌ مِنَ اللَّهِ
قَالُوا أَلَمْ نَكُنْ مَعَكُمْ ۖ وَإِنْ كَانَ لِلْكَافِرِينَ نَصِيبٌ
قَالُوا أَلَمْ نَسْتَحِذْكُمْ ۖ وَعِنْدَكُمْ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ
قَالَ اللَّهُ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَلَنْ يَجْعَلَ اللَّهُ
لِلْكَافِرِينَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ سَبِيلًا ﴿۱۴۲﴾

إِنَّ الْمُنَافِقِينَ يُخَادِعُونَ اللَّهَ وَهُوَ خَادِعُهُمْ وَإِذَا
قَامُوا إِلَى الصَّلَاةِ قَامُوا كَسَالًا يُرَاءُونَ النَّاسَ
وَلَا يَذْكُرُونَ اللَّهَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿۱۴۳﴾

مَذْهَبَيْنِ بَيْنَ ذَلِكَ ۖ لَا إِلَى هَؤُلَاءِ وَلَا إِلَى هَؤُلَاءِ
وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ فَلَنْ يَهْدِي لَهُ سَبِيلًا ﴿۱۴۴﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ
دُونِ الْمُؤْمِنِينَ أَتُرِيدُونَ أَنْ تَجْعَلُوا اللَّهَ عَدُوَّكُمْ
سُلْطَانًا قَبِيضًا ﴿۱۴۵﴾

إِنَّ الْمُنَافِقِينَ فِي الذِّكْرِ الْأَسْفَلِ مِنَ النَّارِ وَلَنْ تَجِدَ لَهُمْ نَصِيرًا ﴿٥٦﴾

إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا وَأَصْلَحُوا وَاعْتَصَبُوا بِاللَّهِ وَأَخْلَصُوا دِينَهُمْ لِلَّهِ فَأُولَٰئِكَ مَعَ الْمُؤْمِنِينَ وَسَوْفَ يُؤْتِي اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿٥٧﴾

مَا يَفْعَلُ اللَّهُ بِعَذَابِكُمْ إِنْ شَكَرْتُمْ وَآمَنْتُمْ وَكَانَ اللَّهُ شَاكِرًا عَلِيمًا ﴿٥٨﴾

لَا يُحِبُّ اللَّهُ الْجَهْرَ بِالسُّوَرِ مِنَ الْقَوْلِ إِلَّا سِرًّا مِّنْ ظُلُمٍ وَكَانَ اللَّهُ سَمِيعًا عَلِيمًا ﴿٥٩﴾

إِنْ تُبْدُوا خَيْرًا أَوْ تَخْفَوْهُ أَوْ تُعْفُوا عَنْ سُوءٍ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ عَفُوًّا قَدِيرًا ﴿٦٠﴾

إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَيُرِيدُونَ أَن يُفَرِّقُوا بَيْنَ اللَّهِ وَرُسُلِهِ وَيَقُولُوا نُؤْمِنُ بِبَعْضٍ وَنَكْفُرُ بِبَعْضٍ وَيُرِيدُونَ أَن يَبْتِغُوا بَيْنَ ذَلِكَ سَبِيلًا ﴿٦١﴾

أُولَٰئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ حَقًّا وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُّهِينًا ﴿٦٢﴾

وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَلَمْ يُفَرِّقُوا بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ أُولَٰئِكَ سَوْفَ يُؤْتِيهِمْ أَجْرُهُمْ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا ﴿٦٣﴾

۱۴۶۔ بے شک منافق جہنم دی شہود وچ برسن تے توں انہیں دا اصلو کوئی امدادی نہ پئیس۔

۱۴۷۔ سولے اونڈے جبرہا توبہ کرے تے اصلاح کرے تے اللہ سیس نال چہر بارہ وچنے تے اپنے دین کوں اللہ کیے خالص کر گھنے لے لوک مومنین وچ شامل ہن تے اللہ سیس مومنین کوں منظور وچا جڑ لیس۔

۱۴۸۔ جے تساں شکر کرو تے ایمان گمن آؤ تے اللہ تہاکوں عذاب بڑے کے کیا کر لیس تے اللہ سیس بہوں قدر کرٹ والا تے بہوں چاٹن والا۔

۱۴۹۔ اللہ سیس بری ہاں دے ظاہر کرٹ کوں پسند نہیں کریندا۔ باجیندے اتے ظلم کیسا گیا ہووے۔ تے اللہ سیس بہوں سٹن والا تے چاٹن والا۔

۱۵۰۔ جے تساں کہیں نیکی کوں ظاہر کرو یا اوں کوں لکاو یا برائی کوں معاف کرو تے بے شک اللہ سیس بہوں معاف کرٹ والا تے بہوں قدرت والا۔

۱۵۱۔ بے شک جبرہے لوک اللہ تے اونڈے رسولیں دا انکار کریندن تے او چاہندن جو اللہ تے رسولیں دے درمیان نکمیاں کرن تے او آہدن جو اساں کچھ کوں میندے ہیں تے کچھ دا انکار کریندے ہیں تے او چاہندن جو او وچکار لا راہ پکڑن۔

۱۵۲۔ ایسھے لوک پکے کافرن تے اساں کافریں کیسے ذلیل کرٹ والا عذاب تیار کیا ہوئے۔

۱۵۳۔ تے جبرہے اللہ تے اونڈے رسولیں کوں مینندن تے انہیں وچ کہیں دے درمیان فرق نہیں کریندے ایسھے لوکن جڑا نہیں کوں انہیں دا بدلہ ضرور پڑ لیس تے اللہ سیس بہوں بخش والا تے مہربان۔

يَسْأَلُكَ أَهْلُ الْكِتَابِ أَنْ تُنَزِّلَ عَلَيْهِمْ كِتَابًا مِّنَ السَّمَاءِ فَقَدْ سَأَلُوا مُوسَىٰ أَكْبَرَ مِنْ ذَلِكَ فَقَالُوا أَرِنَا اللَّهَ جَهْرَةً فَأَخَذَتْهُمُ الصَّعِقَةُ يُظْلِمُهُمْ ثُمَّ اتَّخَذُوا الْعِجْلَ مِن بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ فَعَفَوْنَا عَنْ ذَلِكَ وَأَتَيْنَا مُوسَىٰ سُلْطٰنًا مُّبِينًا ﴿۵۴﴾

۱۵۴۔ تیس کہیں پچھدیں اہل کتاب جو توں انہیں تے آسمان کہیں کتاب لہا اے وی کچھ نہیں موسیٰ کہیں تے اس کہیں وی وڈا سوال کیتا ہا نیں تے انہیں آکھیا ہا جو ساکوں اللہ دکھا ظاہر ظہور تے انہیں دی ظلم دی وجر کہیں انہیں کوں ہلاک کرن وائے عذاب پکڑ گدھا۔ ول انہیں گاہے کوں (معبود) بنا گدھا ایندے بعد جو انہیں کہیں کھلے کھلے نشان آچکے ہن پچھیں اسان انہیں کوں معاف کر دتا تے اسان موسیٰ کوں کھلا کھلا غلبہ ڈتا۔

وَرَفَعْنَا فَوْقَهُمُ الطُّورَ بِبَيِّنَاتٍ لَهُمْ وَ قُلْنَا لَهُمْ ادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا وَقُلْنَا لَهُمْ لَا تَعْدُوا فِي السَّبْتِ وَأَخَذْنَا مِنْهُمْ مِّثْقًا غَلِيظًا ﴿۵۵﴾

۱۵۵۔ تے اسان انہیں کہیں لپکا وعدہ گھنیں دینے طور پہاڑ کوں انہیں دے اتے کھڑا کیتا تے اسان انہیں کوں آکھیا جو تساں اس دروازے وچ آکھن مندرے ہرئیں پہہ و نچرتے اسان انہیں کوں آکھیا جو تساں حد کہیں نہ ودھو چھن چھن دے معاملے وچ تے اسان انہیں کہیں لپکا وعدہ گھن گدھا ہا۔

فَبِمَا نَقْضِهِم مِّثْقًا فَهْمُ وَ كَفَرِهِمْ بِآيَاتِ اللَّهِ وَقَتْلِهِمُ الْأَنْبِيَاءَ بَغْيًا وَ حَقِّ قَوْلِهِمْ قُلُوبُنَا غُلْفًا بَلْ كَذَّبَ اللَّهُ عَلَيْهَا بِكُفْرِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُونَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿۵۶﴾

۱۵۶۔ تے پچھیں انہیں دا وعدہ تروڑن دی وجر نال تے اللہ دی آیات دا انکار کرک تے نیں کوں ناحق قتل کرک تے لے آکھن دی وجر نال جو ساڈے دیں تے پردن۔ سچی گال لے ہے اللہ سئیں انہیں دے کفر دی وجر کہیں انہیں تے مہر لاڈنی تے اوہن ایمان نہ اینسن۔

وَ بِكُفْرِهِمْ وَقَوْلِهِمْ عَلَىٰ مَرْيَمَ بُهْتَانًا عَظِيمًا ﴿۵۷﴾

۱۵۷۔ تے انہیں دے کفر دی وجر کہیں تے انہیں داحضرت مریم تے وڈا بہتان لاوٹن دی وجر کہیں تے

وَقَوْلِهِمْ إِنَّا قَتَلْنَا الْمَسِيحَ عِيسَىٰ ابْنَ مَرْيَمَ رَسُولَ اللَّهِ وَمَا قَتَلُوهُ وَمَا صَلَبُوهُ وَلَكِنْ شُبِّهَ لَهُمْ وَإِنَّ الَّذِينَ اخْتَلَفُوا فِيهِ لَفِي شَكٍّ مِّنْهُ مَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ إِلَّا اتِّبَاعَ الظَّنِّ وَمَا قَتَلُوهُ يَقِينًا ﴿۵۸﴾

۱۵۸۔ انہیں دالے آکھن جو بے شک اسان مسیح عیسیٰ ابن مریم اللہ دے رسول کوں قتل کر دتے تے نہ انہیں اول کوں قتل کیتے تے نہ بھاس تے ماریئے نیں تے او انہیں واسطے ایویں متی گئے جیویں مویا ہویا تے بے شک جنہیں لوکیں ایندے وچ اختلاف کیتے او شک وچ ہن

انہیں کون کوئی علم نہیں۔ ما او وہم دے پچھو مردے ہیں
انہیں اور کون قتل یقیناً نہیں کیا۔

۱۵۹۔ سچ اسے ہے جو اللہ سب سے اونکوں اپنے حضور
بہوں عزت بڑی تے اللہ سب سے بہوں غالب نے
بہوں سیانا۔

۱۶۰۔ تے اہل کتاب و جو کوئی نہیں جو اپنی موت کنیں پہلے
ایں واقعے کون نہ میندا ہووے تے قیامت دے ڈینہ
او انہیں دے خلاف گواہ ہوئی۔

۱۶۱۔ انہیں لوکیں دے ظلم دی و جو کنیں جبرھے یہودی ہن
اساں انہیں تے او پاک چیزاں دی حرام کر ڈتن جبرھیاں انہیں
تے غلام ہن۔ تے اندری و جو انہیں دا بہوں ساریں کون اللہ
دی راہ کنیں روک دے دی ہا۔

۱۶۲۔ تے انہیں اسود گھن دی جلاں انہیں کون اس کنیں روک دیا گیا ہا
تے انہیں دا ناحق لوکیں دا مال کھاوٹ دی و جو کنیں لے سزا
ملی تے اساں انہیں و جو کافر کنیتے ڈکھ ڈیوٹ والا عذاب
تیا رکیتے۔

۱۶۳۔ تے جبرھے لوک انہیں و جو علم و چ پکن تے مومن
جبرھے ایمان ایندن انہیں تے جبرھا تیدو لہایا گئے تے جو تیں
لنیں پہلے لہایا گئے تے سنازیں کون ٹھاکے پڑھدن تے
زکاۃ ڈیوٹ والین تے اللہ تے آخرت دے ڈینہ تے ایمان
گھن آوٹ والین۔ انہیں لوکیں کون اساں ضرور و ڈا بدلہ
ڈیسیں۔

۱۶۴۔ بے شک اساں تیدو و جی کیتی جبرھیں اساں نوع
دو کیتی ہائی تے ایندے بعد نہیں نہیں دو اساں و جی
کیتی ہائی ابراہیم دو تے اسماعیل دو تے اسحاق دو تے
یعقوب دو تے اوندی اولاد دو تے عیسیٰ تے الیہ تے

بَلْ رَفَعَهُ اللَّهُ إِلَيْهِ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا ﴿۱۵۹﴾

وَأَنَّ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ إِلَّا لَيُؤْمِنَنَّ بِهِ قَبْلَ مَوْتِهِ
وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكُونُ عَلَيْهِمْ شَهِيدًا ﴿۱۶۰﴾

فَيُظْلَمُونَ مِنْ الَّذِينَ هَادُوا أَحْرَمْنَا عَلَيْهِمْ طَيْبَاتٍ
أُحِلَّتْ لَهُمْ وَبِصَدِّهِمْ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ كَثِيرًا ﴿۱۶۱﴾

وَأَخَذَهُمُ الرِّبَا وَقَدْ نُهُوا عَنْهُ وَأَكْلِهِمْ أَمْوَالِ
النَّاسِ بِالْبَاطِلِ وَاعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ مِنْهُمْ
عَذَابًا أَلِيمًا ﴿۱۶۲﴾

لَكِنِ الرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ مِنْهُمْ وَالْمُؤْمِنُونَ يُؤْمِنُونَ
بِمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ وَمَا أُنزِلَ مِنْ قَبْلِكَ وَالْمُقِيمِينَ
الصَّلَاةَ وَالْمُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَالْمُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَ
الْيَوْمِ الْآخِرِ أُولَٰئِكَ سَنُؤْتِيهِمْ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿۱۶۳﴾

إِنَّا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ كَمَا أَوْحَيْنَا إِلَى نُوحٍ وَالنَّبِيِّينَ
مِنْ بَعْدِهِ وَأَوْحَيْنَا إِلَى إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَ
إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطِ وَعِيسَى وَأَيُّوبَ
يُونُسَ وَهُرُونَ وَسُلَيْمَانَ وَأَتَيْنَا دَاوُدَ

سَرَبُورًا ۝۳۶

یونس تے ہارون تے سلیمان دوتے اساں داؤد کوں زبور
ڈیٹی ہائی۔

۱۶۵۔ تے کجھ رسولن جیندا اساں ایں کنیں پہلے تیکوں ڈس
چکے ہن تے کئی رسول ہن جیندا ذکر اساں تیبڑے اتے
نئیں کیاتے اللہ سیس موسیٰ نال چچی طراں گبا ہن
کیتن۔

۱۶۶۔ تے کجھ رسول خوشخبری ڈیون والے تے کجھ ڈراون
والے ہن تاں ہر رسولیں دے آون دے بعد لوکس دا اللہ تے
کوئی اعتراف نہ رہوے تے اللہ بہوں غالب تے بہوں
سیاناء۔

۱۶۷۔ تے اللہ سیس گواہی ڈیندے ہوا دھوکوں اللہ سیس پٹے
علم نال ہمائے جو تیبڑے اتے ہمایا گئے تے فرشتے دی
گواہی ڈیندن تے اللہ دی گواہی دریمہر۔

۱۶۸۔ بے شک جہنیں لوکس انکار کیتے تے اللہ دے رستے
کنیں روکیندن او بہوں ڈبی گمراہی وچ پئے بگن۔

۱۶۹۔ بے شک جیزے لوک کافرن تے ظلم کیتے نیں اللہ انہیں
کوں نہ بخشے تے نہ انہیں کوں پیا رستہ ڈھکیسی۔

۱۷۰۔ سوائے جہنم دے رستے دے لے اوندے وچ دیر
تئیں پئے رہن لے اللہ دے کیتے سوکھا۔

۱۷۱۔ لے لوکو لے رسول تہا ڈسے کو بہو تہا ڈسے رب کنیں حق
نال آگئے تساں ایمان گھن آؤ لے تہا ڈسے واسطے چنگا
تے جے تساں انکار کر لیسوتے بے شک جو آسانیں تے زین
وچ او اللہ داء تے اللہ سیس بہوں جائن والاتے بہوں
سیاناء۔

۱۷۲۔ لے اہل کتاب تساں اپنے دین وچ مدکنیں نہ ودمو
تے اللہ دے خلاف کوئی محال نہ کیئا کرو سوائے سچ دے۔

وَرُسُلًا قَدْ قَصَصْنَاهُمْ عَلَيْكَ مِنْ قَبْلُ وَرُسُلًا
لَمْ نَقْصُصْهُمْ عَلَيْكَ وَكَلَّمَ اللَّهُ مُوسَىٰ تَكْلِيمًا ۝۳۷

رُسُلًا مُّبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ لِئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ
عَلَى اللَّهِ حُجَّةٌ ۚ بَعْدَ الرُّسُلِ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا
حَكِيمًا ۝۳۸

لَٰكِنِ اللَّهُ يَشْهَدُ بِمَا أَنزَلَ إِلَيْكَ ۚ أَنزَلَهُ بِعِلْمِهِ
وَالْمَلٰٓئِكَةُ يَشْهَدُونَ ۚ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ شَهِيدًا ۝۳۹

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ قَدْ ضَلُّوا
ضَلَالًا بَعِيدًا ۝۴۰

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَظَلَمُوا لَمْ يَكُنِ اللَّهُ لِيُغْفِرْ لَهُمْ
وَلَا لِيَهْدِيَهُمْ طَرِيقًا ۝۴۱

إِلَّا طَرِيقَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا ۚ أَبَدًا وَكَانَ ذَلِكَ
عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا ۝۴۲

يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ الرَّسُولُ بِالْحَقِّ مِنْ
رَبِّكُمْ فَأَمِنُوا خَيْرًا لَّكُمْ وَإِنْ تَكْفُرُوا فَإِنَّ لِلَّهِ مَا
فِي السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ۝۴۳

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لَا تَغْلُوا فِي دِينِكُمْ وَلَا تَقُولُوا عَلَى
اللَّهِ إِلَّا الْحَقَّ ۚ إِنَّمَا الْمَسِيحُ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ

رَسُولُ اللَّهِ وَكَلِمَتُهُ أَلْفَهَا إِلَى مَرْيَمَ وَرَوَّحُ مِنْهُ
فَأَمِنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ تَفَى وَلَا تَقُولُوا ثَلَاثَةً إِنَّمَا اتَّخَذُوا
خَبِيرًا لَكُمْ إِنَّمَا اللَّهُ إِلَهُ وَاحِدٌ سُبْحَانَهُ أَنْ يَكُونَ
لَهُ وَلَدٌ لَهُ مَا فِي السَّمُوتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَكَفَى
بِاللَّهِ وَكِيلًا ﴿٢٢﴾

مسیح عیسیٰ ابن مریم صرف اللہ و رسول ہاتے اوندی بشارت
با حضرت مریم دوتے او اللہ کنیں رحمت ہائی تے تسال اللہ
تے اوندے رسولیں تے ایمان گھن آؤ تے تسال ترے
خدا نہ آکھورک و بچو تہا بڑے واسطے پیگانی ؎ صرف اللہ
کلبا معبود او پاک این گال کنیں جو کوئی اوند پتر ہووے
آسمان تے زمین و جج جو کجھ ہے او ہیں داعی تے اللہ سیس
کافی کار ساز۔

لَنْ يَسْتَنْكِفَ الْمَسِيحُ أَنْ يَكُونَ عَبْدًا لِلَّهِ وَلَا
الْمَلَائِكَةُ الْمُقَرَّبُونَ وَمَنْ يَسْتَنْكِفْ عَنْ عِبَادَتِهِ وَ
يَسْتَكْبِرْ فَسَيَحْشُرْهُمْ إِلَيْهِ جَعِيلًا ﴿٢٣﴾

۱۰۳۔ حضرت مسیح این گال دا برا نہ منی جو او اللہ دا بندہ
سبب تہی تے نہی مقرب فرشتے تے جیرھا اوندی عبادت
دا برا منی تے وڈائی کرے انہیں ساریں کول اپنے آپ
دو کٹھا کر لیس۔

فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَيُوَفِّيهِمْ أُجُورَهُمْ
وَيَزِيدُهُمْ مِنْ فَضْلِهِ وَأَمَّا الَّذِينَ اسْتَنَكَفُوا وَ
اسْتَكْبَرُوا فَيُعَذِّبُهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا وَلَا يَجِدُونَ
لَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ﴿٢٤﴾

۱۰۴۔ تے جیرھے لوک ایمان گھن آون تے چپکے کم کرن
تے اللہ سیس انہیں کول پورا بدلہ ڈلیسی تے اپنے فضل باللہ
ڈلیسی تے جیرھے لوک بُرا منین تے وڈائی کر لیں تے او
انہیں کول بہوں بڑکھ ڈیون والا عذاب ڈلیسی تے اوسولے
اللہ دے اپنے ٹیکتے نہ سبکتی پیسین تے نہ کوئی امدادی۔

يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ بُرْهَانٌ مِنْ رَبِّكُمْ وَ
أَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ نُورًا مُبِينًا ﴿٢٥﴾

۱۰۵۔ اے لوکو تہا بڑے کوہو تہا بڑے رب کنیں کھلی کھلی
دلیل آچکی ؎ تے اسان تہا ڈوہک روشن نور بہائے۔

فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَاعْتَصَمُوا بِهِ فَسَيُدْخِلُهُمْ
فِي رَحْمَتِهِ مِنْهُ وَفَضْلٍ وَيَهْدِيهِمُ اللَّهُ صِرَاطًا
مُسْتَقِيمًا ﴿٢٦﴾

۱۰۶۔ تے جیرھے لوک اللہ تے ایمان گھن آئن تے اوں کول
مضبوطی نال کپڑیے تے او انہیں کول اپنی رحمت تے
وڈے فضل و جج داخل کر لیس تے انہیں کول آپ دو
آون والا سدھارستہ ڈھکیسی۔

يَسْتَفْتُونَكَ قُلِ اللَّهُ يُفْتِيكُمْ فِي الْكَلَالَةِ إِنِ امْرُؤٌ
هَلَكَ لَيْسَ لَهُ وَلَدٌ وَلَهُ أَلْفٌ نَصْفٌ مِمَّا تَرَكَ
وَهُوَ بَرِيئُهَا إِنْ لَمْ يَكُنْ لَهَا وَلَدٌ فَإِنْ كَانَتْ أَثْنَتَيْنِ
فَلِهَا الشُّلُسُ مِمَّا تَرَكَ وَإِنْ كَانُوا إِخْوَةً رِجَالًا

۱۰۷۔ او تیں کنیں پچھن توں آکھ بڑے جو اللہ سیس کلالہ
دے متعلق حکم سنیدے جو کوئی آدمی مرے تے اوندی
اولاد نہ ہووے تے اوندی بھیٹ ہووے تے اوں کول
اوندے ترکے دا ادھ بلسی تے جے اوں بھیٹ دا بال

وَنِسَاءً فَلِلَّذِکْرِ مِثْلُ حَقِّ الْأُنثِیَّینِ ۚ بَیِّنَ اللَّهُ
 لَکُمُ أَنْ تَضِلُّوا وَاللَّهُ بِکُلِّ شَیْءٍ عَلِیمٌ ۝^{۲۴}
 نہ ہر دے تے بھرا اونڈے سارے ترکے دا وارث
 ہو سی۔ تے جے او ڈو بھینس ہون تے انہیں ڈوناہیں
 کول اونڈے ترکے دا ڈو ترہائی ملیسی۔ تے جے بھین بھرا
 ہوون جو ان تے تربیتیں تے جو ان کول ڈو تربیتیں
 دے دے جے برابر ملیسی۔ اللہ سب اے تہا ڈے کیتے
 بیان کیتے ناں جو لتاں گمراہ نہ تھیوو۔ اللہ سب ہر چیز کول
 جانیں والا ہے۔

سورة مائدہ مدنی ۵۷ آیتیں ۱۲۱ آیات تھے ۱۶ رکوع

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۱۔ میں شروع کرینداں اللہ دے نال نال جبرہا بن منگئے
ڈیون والائے دل ول رحم کرٹ والا ۲۔
- ۲۔ اے ایمان والو اپنے دین کو پورا کرو۔ تہاڑے
واسطے حلال کتیں ڈیج دی قسم دے جانور سولے اونڈے
جیرھے تہاڑے اتے پڑھ کے سٹائے گبن شکار تہاڑے
کیٹے حلال نیں جڈاں لساں احرام وچ ہوو بے شک
اللہ سیس فیصلہ کریدے جو چاہندے۔
- ۳۔ اے ایمان والو اللہ دے نشانیں دی بے حرقی نہ کرو نہ
عزت والے مینے دی نہ قربانی دی نہ انہیں جانور دی
جینوں قربانی کیٹے بار پوائے گبن نہ انہیں دی جیرھے
بیت الحرام دواؤں والین جیرھے اپنے رب و افضل چاہند
جڈاں احرام کھول ڈیو پچھیں شکار کرو تہا کوں کہیں قوم دی
دشمنی این گال تے نہ ابھارے جو انہیں تہا کوں مسجد حرام
کنیں روکے جو لساں زیادتی کردتے لساں نیکی تے
تقوی دے کہیں وچ بک ڈوبھے نال بھڑاؤ تے گناہ تے
زیادتی وچ نہ بھڑاؤ نکلیں ڈرو بے شک اللہ سیس سخت
سزا ڈیون والا ۴۔
- ۴۔ تہاڑے اتے حرام کیٹا گئے مردار تے رت تے جامے
داماس تے میندے اتے اللہ دے سوا کہیں بے دا
نال گدھا گیا ہووے تے گچی گھٹ کے مارا گیا ہووے۔
پتھر یا وٹے نال مارا گیا ہووے۔ اچی جاکنیں ڈھ
کے مویا ہووے سبگ لگن نال مویا ہووے یا دندے
- يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَوْفُوا بِالْعُقُودِ أُحِلَّتْ لَكُمْ
بِهَيْمَةِ الْأَنْعَامِ إِلَّا مَا يُنْفَخُ عَلَيْكُمْ غَيْرَ مُحِلِّي الصَّيْدِ
وَأَنْتُمْ حَرُمٌ إِنَّ اللَّهَ يُحْكُمُ مَا يُرِيدُ ②
- يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَحِلُّوا شَعَائِرَ اللَّهِ وَلَا الشَّهْرَ
الْحَرَامَ وَلَا الْهَدْيَ وَلَا الْقَلَائِدَ وَلَا آفِينَ الْبَيْتِ
الْحَرَامِ يَنْتَعُونَ فُضْلًا قَبْلَ تَرْبِهِمْ وَرِضْوَانًا وَإِذَا
حَلَلْتُمْ فَاصْطَادُوا وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَا نَقُورٍ أَنْ
صَدَّوْكُمْ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ أَنْ تَعْتَدُوا وَتَعَاوَنُوا
عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوَى وَلَا تَعَاوَنُوا عَلَى الْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ
وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ③
- حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ الْمَيْتَةُ وَالْدَّمُ وَخُمْ الْأَخْزِيرُ وَ
مَا أَهْلَ لَحَبِ اللَّهِ بِهِ وَالْمَنْخَنِفَةُ وَالْمَوْزُونَةُ وَالْمَرْوِيَّةُ
وَالنَّطِيجَةُ وَمَا أَكَلَ السَّبُعُ إِلَّا مَا ذَلَّيْتُمْ وَمَا ذَنْبُ
عَلَى النَّصَبِ وَأَنْ تَسْتَفْسِمُوا بِأَلَا ذَلَّيْتُمْ فَمَنْ فُتِقَ
الْيَوْمَ بَيْسَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ دِينِكُمْ فَلَا تَحْشَوْهُمْ

جینکوں کھا دہروے سوائے اوندرے جینکوں تساں کوہ
گھنوتے جیرھا جانور بیتیں تے کٹھا گیا بروے تے تیریں
نال اپنا ہمد کدھوے سارے کم نافرمانی سبھن اچ کا فر
لوک نا امید تھی گئیں تہاڑے دین کوں نقصان پچاؤن
کنیں تساں انہیں کنیں نہ ڈرو تے میں کنیں ڈرو۔ اچ میں
تہاڑے کیے تہاڑا دین مکمل کر ڈرتے تے اپنی نعمت تہاڑے
اتے پوری کر ڈتی تے تہاڑے کیے دین اسلام کوں پسند
کیے۔ تے جیرھا کھکھ وچ مجبور تھی ونجے تے اوگناہ دوھکٹن
والا نہ ہروے تے بے شک السدسئیں بہوں بخشن والا
تے بہوں مہربان۔

۵۔ اوتیں کنیں پھدن ہوا انہیں کیے کیا حلال کیائے توں
اکھڑے جو تہاڑے کیے ساریاں پاک شہیں حلالن تے
جیرھے جانوریں کوں تساں شکا کرکٹ سکھائے اوندے جوہو السدسئیں
تہا کوں سکھائے تے تساں کھاؤ جو او تہاڑے کیے روکن
تساں اوندے اتے السدرا ناں گھنوتے السدسئیں ڈرو بے
شک السدسئیں بہوں جلد حساب گھنٹن والا۔

۶۔ اچ تہاڑے کیے ساریاں پاک چیزاں حلال کیائیں گئیں
تے انہیں لوکیں دا کھانا جنہیں کوں کتاب ڈتی گئی تہاڑے
واسطے حلال تے تہاڑا کھانا انہیں واسطے حلال تے مومن
تریمتیں وچو پاک دامن تے انہیں وچو پاک دامن تریمتیں
جنہیں کوں کتاب ڈتی گئی تہاڑے کنیں پہلے حلالن جڈاں تساں
انہیں کوں انہیں دے حق مہر ڈیو او نکاح کر کے نہ کہ بدکاری
کر کے تے نہ باری لا کے۔ تے جیرھا کفر کرے ایمان دے بعد
تے اوذا اعلیٰ پہنچ گیا تے او آخرت وچ گھٹا پاؤن
والیں وچو۔

۷۔ اے ایمان والو جڈاں تساں نماز واسطے کھڑے تھیو و تے

وَاحْشَوْهُ الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَ
أَتَمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ
دِينًا مَّنْ اضْطَرَ فِي مَخْصَصَةٍ غَيْرِ مُجَانِفٍ
لِّدِينِهِ فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ۝

يَسْأَلُونَكَ مَاذَا أُحِلَّ لَهُمْ قُلْ أُحِلَّ لَكُمُ الطَّيِّبَاتُ
وَمَا عَلَّمْتُكُمْ مِنَ الْجَوَارِحِ مُكَلِّبِينَ تُعَلِّقُونَهُنَّ مِنْ
عَلَنِكُمْ اللَّهُ فُكُلُوا مِنَّا أَمْسَكْنَ عَلَيْكُمْ وَاذْكُرُوا اسْمَ
اللَّهِ عَلَيْهِ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ۝

الْيَوْمَ أُحِلَّ لَكُمُ الطَّيِّبَاتُ وَطَعَامُ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ
حَلَالٌ لَّكُمْ وَطَعَامُكُمْ حَلَالٌ لَهُمْ وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ
الْمُؤْمِنَاتِ وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ
مِنْ قَبْلِكُمْ إِذَا آتَيْتُمُوهُنَّ أَجُورَهُنَّ مُحْصِنِينَ
غَيْرِ مُسْفِحِينَ وَلَا مَتَّحِنِينَ أَخَذَائٍ وَمَنْ يَكْفُرْ
بِالْإِيمَانِ فَقَدْ حَبِطَ عَمَلُهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ
الْخَسِرِينَ ۝

ع

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا قُمْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ فَاغْسِلُوا

۴

وَجُوهَكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ إِلَى الْمَرَافِقِ وَامْسَحُوا بِرُءُوسِكُمْ
وَأَرْجُلَكُمْ إِلَى الْكَعْبَيْنِ وَإِنْ كُنْتُمْ جُنُبًا فَاطَّهَّرُوا
وَإِنْ كُنْتُمْ مَرَضَىٰ أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ أَوْ جَاءَ أَحَدٌ مِنْكُمْ مِنَ
الْمَخَاطِ أَوْ لَسْتُمْ مِنَ النِّسَاءِ فَلَمْ تَجِدُوا مَاءً فَتَيَمَّمُوا
صَعِيدًا طَيِّبًا فَامْسَحُوا بِوُجُوْهِكُمْ وَأَيْدِيكُمْ مِنْهُ
مَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيَجْعَلَ عَلَيْكُمْ مِنْ حَرَجٍ وَلَكِنْ يُرِيدُ
لِيُطَهِّرَكُمْ وَلِيُتِمَّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٥﴾

وَاذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَمِيثَاقَهُ الَّتِي وَافَقَكُمْ
بِهِ إِذْ قُلْتُمْ سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ
عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٦﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا قَوَّامِينَ لِلَّهِ شُهَدَاءَ بِالْقِسْطِ
وَلَا يَحِبُّ مِنْكُمْ مَنْ شَاءَ قَوْمٌ عَلَىٰ آلَا تَعْدِلُوا أَعِدُوا
هُوَ أَقْرَبُ لِلتَّقْوَىٰ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا
تَعْمَلُونَ ﴿٧﴾

وَعَلَى اللَّهِ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ
مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿٨﴾
وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّجْمِ ﴿٩﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ هَمَّ
قَوْمٌ أَنْ يَبْسُطُوا إِلَيْكُمْ أَيْدِيَهُمْ فَكَفَّ أَيْدِيَهُمْ
عَنْكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١٠﴾

تساں دھووا اپنے منہ تے ہتھ اراک تک تے مسح کرو
اپنے سریں داتے پیر دھووا گئیں تک۔ تے جے تساں
جمنی ہووے تساں دھاں گھنوتے جے تساں بیمار ہوو یا
سفر تے ہو یا کوئی تہاڑے وچ جھاڑا پھر کے آیا ہووے یا
تساں ترمیمیں نال سٹے ہووے تہا کوں پانی نہ ملے تے تساں
پاک مٹی نال تیم کر گھنوتے اپنے منہ تے اپنے ہتھیں واوندے
نال مسح کرو۔ اللہ سیں تہاڑے کیتے تنگی نیں چاہندا
اوے چاہندے جو تہا کوں پاک کرے تے تہاڑے لے
اپنی نعمت پوری کرے تاں جو تساں شکر کرو۔

۸۔ اللہ دے احسان کوں جو تہاڑے لے تے ہے یاد کرو تے
اوں وعدے کوں یاد کرو جو تہا کوں تساں کیں گدھا ہاتے
جڈاں تساں اکھیا ہا کر اساں سیٹے تے شینے۔ تے اللہ کیں
ڈرو بے شک اللہ سیں سینے دیاں گاہیں بہوں چاندے۔
۹۔ اے ایمان والو! تساں اللہ دی خاطر گواہ بن کے انصاف
نال کھڑے تھی و نہجو تے نہ ابھارے تہا کوں کہیں قوم دی دشمنی
ایں گال تے جو تساں انصاف نہ کرو۔ انصاف کرو لے تقویٰ
دے زیادہ کو لہو۔ تے اللہ کیں ڈرو بے شک اللہ سیں
باخبر جو تساں کریندے۔

۱۰۔ اللہ سیں انہیں نال جو اے ایمان گمن آئن تے عمل صالح
کیتے نیں وعدہ کیتے جو انہیں واسطے بخشش تے بہوں وڈا اجر۔
۱۱۔ تے جو اے لوکیں انکار کیتے تے ساڈی آیات کوں
کوڑا کیتے نیں ایہے لوک دوزخی ہن۔

۱۲۔ اے ایمان والو! اللہ دی اول نعمت کوں یاد کرو جو اے
تہاڑے لے کیتی جڈاں ہک قوم نے ارادہ کیا جو او اپنے ہتھ
(حملے کیتے) تہاڑو دھاوے تے اساں انہیں دے ہتھ
تساں کیں روک گدھے تے تساں اللہ کیں ڈرو تے مومنین

کوں اللہ تے بھروسہ کرنا چاہی دا۔

۱۳۔ جڈاں اللہ سیئیں بنی اسرائیل کیں پکا وعدہ گدھا لے اسان انہیں وچو بارہاں سردار کھڑے کیتے تے اللہ سیئیں آکھیا جو بے شک میں تہا بڑے نال ہاں جے تساں نماز پڑھا کے پڑھو تے زکوٰۃ ڈیو تے میڈے رسولیں تے ایمان گھن آؤ تے انہیں دی مدد کرو تے اللہ سیئیں کوں اپنے مال دا چنگا حصہ کدھ کے ڈیو تے میں ضرور تساں کیں تہا بڑیاں برائیاں مٹا ڈلیاں تے میں ضرور تہا کوں بہشت درج دا مل کر لیاں جیندے تلے (وچ) نہراں و ہندیاں پین تے جیں ایندے بعد کفر کیتا تہا بڑے وچو تے اوسدھے راہ کیں بھل جکے۔

۱۴۔ تے انہیں دے وعدہ تروڑن دی وجہ کیں اسان انہیں تے لعنت کیتی تے انہیں دے دل سخت کر ڈتے او اللہ دی کتاب دے لفظیں کوں اصل جاکیں بدل ڈیندن تے جیرمی انہیں کوں نصیحت کیتی گئی ہائی اوندہک حصہ بھلا ڈتے نیں تے تیکوں انہیں وچو خیانت کرن والیں دا ہمیشہ پتہ گلدارہ ویسی سوائے انہیں وچو تھوڑیں دے توں انہیں کوں معاف کرتے کجھ نہ آکھ بے شک اللہ سیئیں نیکی کرن والیں نال محبت کریندے۔

۱۵۔ انہیں وچو اولوک جیرھے اے آہن جو اسان عیسائی ہیں اسان انہیں کیں دی پکا وعدہ گدھا ہا او وی بھل گئیں اوں نصیحت دا کجھ جیرمی انہیں کوں کیتی گئی ہائی۔ ایں واسطے اسان انہیں وچ و فتنی تے بغض قیامت دے ڈینہہ تک پا ڈتے تے جو کجھ او کریندن اللہ سیئیں انہیں کوں جلدی ڈس ڈلیں۔

۱۶۔ اے اہل کتاب تہا بڑو سا بڑا رسول آپکے۔ تہا بڑے

وَلَقَدْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَءِيلَ وَبَعَثْنَا مِنْهُمُ اثْنَيْ عَشَرَ نَقِيبًا وَقَالَ اللَّهُ إِنِّي مَعَكُمْ لَئِنْ أَقَمْتُمُ الصَّلَاةَ وَآتَيْتُمُ الزَّكَاةَ وَآمَنْتُمْ بِرُسُلِي وَعَزَرْتُمْهُمْ وَأَقْرَضْتُمُ اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا لَّأُفْرِغَنَّ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَلَا أَدْخِلَنَّكُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ فَمَنْ كَفَرَ بَعْدَ ذَلِكَ مِنْكُمْ فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ ۝۱۳

فَبِمَا نَقُضِهِمْ مِيثَاقَهُمْ لَعَنَّاهُمْ وَجَعَلْنَا قُلُوبَهُمْ قَاسِيَةً يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ عَنْ مَوَاضِعِهِمْ وَنُفُوسًا حَظًا مِمَّا ذُكِّرُوا بِهِ وَلَا تَزَالُ تَطَّلِعُ عَلَى خَافِيَةٍ مِنْهُمْ إِلَّا قَلِيلًا مِنْهُمْ فَأَعْفُ عَنْهُمْ وَاصْفَحْ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ۝۱۴

وَمِنَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّا نَصْرَى أَخَذْنَا مِيثَاقَهُمْ فَنَسُوا حَظًّا مِمَّا ذُكِّرُوا بِهِ فَأَغْرَيْنَا بَيْنَهُمُ الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ وَسَوْفَ يُنَبِّئُهُمُ اللَّهُ بِمَا كَانُوا يَصْنَعُونَ ۝۱۵

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولُنَا يُبَيِّنُ لَكُمْ كَثِيرًا

يَمَّا كُنْتُمْ تَخْفَوْنَ مِنَ الْكُتُبِ وَيَعْفُوا عَنْ كَثِيرٍ
قَدْ جَاءَكُمْ مِنَ اللَّهِ نُورٌ وَكِتَابٌ مُبِينٌ ⑮

ساٹھے بہوں ساریاں اوگا لہیں بیان کریندے جیرھیاں
لساں کتاب دے دجو گیندے دے تے بہوں سارے قصور
معاف کریندے تے ہن تہا ڈو الشکین نور تے روشن
کتاب آپکی ۱۶۔

يَهْدِي بِهِ اللَّهُ مَنِ اتَّبَعَ رِضْوَانَهُ سُبُلَ السَّلَامِ
وَيُخْرِجُهُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ بِإِذْنِهِ وَيَهْدِيهِمْ
إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ⑯

۱۷۔ اوندے نال السدیس جیرھے اوندی رناتے ٹردن
سدھے تے سلامتی دے رستے ڈکھیندے تے انہیں کوں
کدھاندے اندھاریں کنیں سو جھلے دو اپنے حکم نال تے
انہیں کوں سدھارستے ڈکھیندے۔

لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ
قُلْ مَن يَمْلِكُ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا إِنْ أَرَادَ أَنْ يُهْلِكَ
الْمَسِيحَ ابْنَ مَرْيَمَ وَآتَاهُ وَمَن فِي الْأَرْضِ جَنَاحًا
وَلِلَّهِ مَلَكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا يَخْلُقُ
مَا يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ⑰

۱۸۔ جیرھے لوک اے آہن جو بے شک مسیح ابن مریم ہی
اللہ او اصلو کا فرزند تے توں اکھڑے جو کیوں اللہ دے
مقابلے وچ کہیں گال دی طاقت جے او پاسے تے مسیح
ابن مریم تے اوندی ماتے جو کھ زمین وچ سب کوں ہلاک
کر ڈیوے۔ تے آسمانیں تے زمینیں تے جو کھ او نہیں
ڈوناہیں دے درمیان سب تے اللہ دی حکومت جو
چاہندے او پیدا کریندے تے اللہ سیں ہر شے تے
قادر۔

وَقَالَتِ الْيَهُودُ وَالنَّصَارَى نَحْنُ أَبْنَاءُ اللَّهِ
وَأَحِبَّاؤُهُ قُلْ فَلِمَ يُعَذِّبُكُم بِذُنُوبِكُمْ بَلْ
أَنْتُمْ بَشَرٌ مِّثْلَ الْغُلَامِ يَعْزُبُ عَن رَّبِّهِمْ شَيْءٌ
مِّنْ تِلْكَ وَلِلَّهِ مَلَكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا
بَيْنَهُمَا زُيِّنَ ⑱

۱۹۔ تے یہودی تے عیسائی آہن جو اسان اللہ دے پتریں
تے اوندے پیارے ہیں توں اکھڑے اے گال تے او
تہا کوں تہا ڈے گناہیں دی وجہ کنیں عذاب کیوں ڈیندے
سچ لے بے جو لساں وی اویں بشر ہوے جیویں اول پے پیدا
کیئیں جیکوں چاہندے بخش ڈیندے تے عینکوں چاہندے
عذاب ڈیندے تے اللہ دی بادشاہت آسمانیں تے زمین
تے جو کھ انہیں ڈوناہیں دے درمیان ساریں ہوندو ولے
۲۰۔ لے اہل کتاب تہا ڈو ساڈا رسول آپکے او تہا ڈے
کیتے رسولیں دے وقفے دے بعد ساڈیاں گالیں بیان کریندے
تاں جو لساں لے اکھو جو ساڈو خوشخبری ڈیون والا تے

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولُنَا يُبَيِّنُ لَكُمْ عَلَى
فُتُورٍ مِّنَ الرُّسُلِ أَنْ تَقُولُوا مَا جَاءَنَا مِنْ بَشِيرٍ وَ
لَا نَذِيرٍ فَقَدْ جَاءَكُمْ بَشِيرٌ وَنَذِيرٌ وَاللَّهُ عَلَى

كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢١﴾

﴿٢٢﴾

جڑاؤں والا نہیں آیا ہن تہاڑو آگئے خوشخبری ڈیون والا تے
جڑاؤں والا تے اللہ سیس ہر شے تے قادر۔

وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ لِقَوْمِهِ اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ
عَلَيْكُمْ اِذْ جَعَلْ فِيكُمْ اَنْبِيَاءَ وَجَعَلَ لَكُم مَّلُوكًا
وَاشْكُرُوا مَا لَمْ يُؤْتِ اَحَدًا مِّنْ الْعَالَمِينَ ﴿٢١﴾

۲۱۔ تے جڈاں حضرت موسیٰ اپنی قوم کوں آکھیا اے میڈی قوم
اللہ دی اوں نعمت کوں یاد کرو جیڑھی اوں تہاڑے اے
کیتی مائی جڈاں اوں تہاڑے دج نبی بنائے تے تہا کوں
بادشاہ بنائے تے تہا کوں اوکھج ڈتے جو اد زمانے دی
کہیں قوم کوں نہ جڈنا یا۔

يَقَوْمِ ادْخُلُوا الْاَرْضَ الْمُقَدَّسَةَ الَّتِي كَتَبَ اللَّهُ لَكُمْ
وَلَا تَرْتَدُّوا عَلٰى اَدْبَارِكُمْ فَتَقْضُوا خُسْرًا ﴿٢٢﴾

۲۲۔ اے میڈی قوم داخل تھی و نجوایں پاک زمین وچ
جیڑھی اللہ سیس تہاڑے کیستے لکھ ڈتی اے تے تہاں نہ پھرو
اپنے کنڈیاں دے بار نہ تاں تہاں گھٹا پا کے ولسو۔
۲۳۔ انہیں آکھئے اے موسیٰ بے شک اوں دے دج پہوں
ظالم قوم رہندی اے تے اساں اوں دے دج اصول نہ پہسوں
جے تیں اوں تھو نکل نہ و نجن تے جے اوں نکل و نجن تے
بے شک اساں پہہ ولسوں۔

قَالُوا يٰمُوسٰى اِنْ فِيْهَا قَوْمًا جَبّارِيْنَ ۖ وَ اِنَّا لَنْ
نَدْخُلَهَا حَتّٰى يَخْرُجُوا مِنْهَا ۚ فَاِنْ يَخْرُجُوا مِنْهَا
فَاِنَّا دٰخِلُوْنَ ﴿٢٣﴾

۲۴۔ جیڑھے جڈر دے پیئے ہن انہیں وچوڑو بندیں آکھیا
جنہیں تے اللہ سیس انعام کیسا یا جو تہاں انہیں تے چڑھ کے
دروازے وچ پہہ و نجو تے جڈاں پہہ ولسو تے بے
شک تہاں غالب آو لیسو تے جے تہاں مومن ہوئے تے
اللہ تے بھروسہ کرو۔

قَالَ رَجُلٌ مِّنَ الَّذِيْنَ يَخْفٰوْنَ اَنْعَمَ اللّٰهُ عَلَيْهِمَا
ادْخُلُوا عَلَيْهِمُ الْبَابَ ۖ فَاِذَا دَخَلْتُمُوْهُ فَانْكَبُوْا عَلٰى
دَعٰى اللّٰهِ فَتَوَكَّلُوْا ۚ اِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِيْنَ ﴿٢٤﴾

۲۵۔ انہیں آکھیا اے موسیٰ اساں اوں دے وچ اصلو
کڈایں نہ پہسوں جے تیں اوں دے وچن توں تے تیڈا
رب و نجوڑو ہیں جنگ کرو اساں اتھا ہیں بیٹھے ہیں۔

قَالُوا يٰمُوسٰى اِنَّا لَنْ نَدْخُلَهَا اَبَدًا ۚ اَا دَاوٰا فِيْهَا
فَاَذْهَبَ اَنْتَ وَرَبُّكَ فَقَاتِلَا ۗ اِنَّا هُنَا قَوْدُوْنَ ﴿٢٥﴾

۲۶۔ اوں آکھیا اے میڈے رب میکوں تے مرق پٹے
تے اپنے بھراتے اختیار تے توں ساڑے تے نافرمان قوم
دے درمیان فرق کر ڈے۔

قَالَ رَبِّ اِنِّىْ لَا اَمْلِكُ اِلَّا نَفْسِيْ وَ اَخِيْ فَافْرُقْ بَيْنَنَا
وَبَيْنَ الْقَوْمِ الْفٰسِقِيْنَ ﴿٢٦﴾

۲۷۔ اللہ سیس آکھیا اوں کوں چالی سال تک اوں زمین کنیں

قَالَ فَاِنَهَا مُحَرَّمَةٌ عَلَيْهِمْ اَرْبَعِيْنَ سَنَةً يَذِيْهَوْنَ

۴ ﴿فِي الْأَرْضِ فَلَا تَأْسَ عَلَى الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ﴾^{۱۵} محروم رہیں تے زمین وچ گردان تھئے رہیں۔ تے توں
نافرمان قوم تے افسوس نہ کر۔

۲۸۔ انہیں کوں بڑس آدم دے بڑو پتریں داسچا واقعہ جڈاں
ڈوناہیں قربانی کیتے تے ڈوناہیں وچوہک دی قربانی قبول
تھی گئی تے بڑو جھے دی قبول نہ تھی اوں اکھیا میں ضرور
تیکوں قتل کرڈیساں بڑو جھے اکھیا جوہے شک اللہ سیس
متقیں دی قربانی قبول کریندے۔

۲۹ جے تیں ودھایا اپنا ہتھ میکوں قتل کرن کیتے تے میں
اپنا ہتھ تیرڈونہ ودھیساں جو تیکوں قتل کراں بے شک میں
اپنے رب کنیں بڑرداں میرھا سارے جہانیں دارب۔

۳۰۔ بے شک میں چاہنداں جو توں میڈا تے اپنا گناہ چا
گھنیں تے توں تھی وچیں دوزخیں وچوہ تے ظالمیں دا
ایجو بدلہ ہو۔

۳۱۔ تے راجی تھی گئے اوند دل بھل دے قتل کرن تے اوں
کوں قتل کرڈتس تے گھاپا پاوٹ والیں وچوہ تھی گیا۔

۳۲۔ تے اللہ سیس ہک کاں پھٹیا اوزین کوں اکریندا
پیا ہا تاں جو اونکوں بڑکھالے جو اوکیوں اپنے بھرا
دی لاش کوں لکاوے۔ اوں اکھیا ہائے افسوس میں اسے وی
نئیں کر سگیا جو اس کاں آلی کار تھی وچاں ہا تے اپنے بھرا
دی لاش لکاڈیواں ہا تے اوشر مسار تھی گیا۔

۳۳۔ اس واسطے اساں بنی اسرائیل تے فرض کرڈیا ہا جو
جبرھا کہیں اینجے شخص کوں مارے جبرھا قاتل نہ ہوے
یا زین وچ گھیرنہ گھتیا ہوئیں اوں کوں ایویں سمجھو جو اوں
ساری دنیا دے لوکیں کوں قتل کر ڈتے جیں اوں کوں جیندا
رکھے اوں سمجھو اوں سارے لوکیں کوں جیندا رکھے۔ ساڈے
رسول انہیں دو کھلے کھلے نشان گمن کے آئن تے دل بے شک

وَأَنذِلْ عَلَيْهِمْ نَارَ ابْنِ آدَمَ بِالْحَقِّ إِذْ قَرَّبَا قُرْبَانًا
فَتَقَبَّلَ مِنْ أَحَدِهِمَا وَلَمْ يُتَقَبَّلْ مِنَ الْآخَرِ قَالَ
لَأَقْتُلَنَّكَ قَالَ إِنَّمَا يَتَقَبَّلُ اللَّهُ مِنَ الْمُتَّقِينَ^{۱۶}

لَئِنْ بَسَطْتَ إِلَيَّ يَدَكَ لِتَقْتُلَنِي مَا أَنَا بِبَاطِلٍ فِي
إِلَيْكَ لِأَقْتُلَنَّكَ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ رَبَّ الْعَالَمِينَ^{۱۷}

إِنِّي أُرِيدُ أَنْ مَنَعُوا يَأْتِنِي وَإِلَيْكَ فَتَكُونُ مِنْ
أَصْحَابِ النَّارِ وَذَلِكَ جَزَاءُ الظَّالِمِينَ^{۱۸}

فَطَوَّعَتْ لَهُ نَفْسُهُ قَتْلَ أَخِيهِ فَقَتَلَهُ فَأَصْبَحَ
مِنَ الْخَاسِرِينَ^{۱۹}

فَبَعَثَ اللَّهُ غُرَابًا يَبْحَثُ فِي الْأَرْضِ لِيُورِيَهُ كَيْفَ
يُؤَارِي سَوْءَةَ أَخِيهِ قَالَ يُورِيَنِي أَعَزُّتُ أَنْ أَكُونَ
مِثْلَ هَذَا الْغُرَابِ فَأُورِي سَوْءَةَ أَخِي فَأَصْبَحَ
مِنَ النَّادِمِينَ^{۲۰}

مِنْ أَجْلِ ذَلِكَ كَتَبْنَا عَلَى بَنِي إِسْرَءِيلَ أَنَّهُ مَنْ
قَتَلَ نَفْسًا بِغَيْرِ نَفْسٍ أَوْ فَسَادٍ فِي الْأَرْضِ فَكَأَنَّمَا
قَتَلَ النَّاسَ جَمِيعًا وَمَنْ أَحْيَاهَا فَكَأَنَّمَا أَحْيَا النَّاسَ
جَمِيعًا وَلَقَدْ جَاءَتْهُمْ رُسُلُنَا بِالْبَيِّنَاتِ ثُمَّ لَئِنْ
كَثُرُوا مِنْهُمْ بَعْدَ ذَلِكَ فِي الْأَرْضِ لَنَسِفُنَّ^{۲۱}

انہیں وچو بہوں سارے زمین وچ حد کنیں و حد سے رہ
گئیں۔

۳۴۔ بے شک جیسے اللہ تے اونہے رسول نال جنگ
کریندن تے زمین وچ فساد کیتے درک بھیج کریندن انہیں
دی مزلے ہے جو او قتل کیتے وچن یا پھانسی نال مارینے
وچن یا انہیں دے ہتھ تے پیر خلاف ورزی دی وچو نال
کپ بڑتے وچن یا زمین وچو کڈھ بڑتے وچن اے انہیں
دی رسوائی ایں دنیا وچ تے آخرت وچ انہیں واسطے
وڈا عذاب۔

۳۵۔ سوائے انہیں دے جیسے توہ کرن ایں کنیں پہلے جو
لساں انہیں کوں وٹھی گھنوں لساں چاٹ گھنوں جو بے شک اللہ
سیئیں بہوں بخشش والا تے بہوں مہربان۔

۳۶۔ اے ایمان والو! اللہ کنیں بڑو تے اللہ دے کو بہو
تھیون دی راہ گوہو تے اونہی راہ وچ کوشش کرو تاں جو
لساں کامیاب تھیوو۔

۳۷۔ بے شک جیسے لوکیں انکار کیتے جو کجھ زمین وچ
اوتے ایندے برابر بیا دی انہیں کنیں ہووے ہاتے
اے قیامت دے ڈینہہ عذاب کنیں پچن کیتے بدے وچ
ڈیون ہاتے انہیں کنیں قبول نہ کیتا وچن ہاتے انہیں کیتے
ڈکھ ڈیون والا عذاب۔

۳۸۔ او بھاکینں نکلن چاہن تے او بھاکینں نکل نہ سگھن
تے انہیں واسطے کھر وچن والا عذاب۔

۳۹۔ تے جو مرد تے جو رتیمت بڈو تاں دے ہتھ کپ
ڈیو۔ اے انہیں دے جرم دا بدلہ اللہ سیئیں کنیں۔ تے
اللہ سیئیں بہوں غالب تے بہوں سیٹھا۔

۴۰۔ تے جیسا شخص ظلم دے بعد توبہ کرے تے اصلاح کر

إِنَّمَا جَزَاءُ الَّذِينَ يُحَارِبُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَسْعَوْنَ
فِي الْأَرْضِ فَسَادًا أَنْ يُقَتَّلُوا أَوْ يُصَلَّبُوا أَوْ تُقَطَّعَ
أَيْدِيهِمْ وَأَرْجُلُهُمْ مِنْ خِلَافٍ أَوْ يُنْفَوْا مِنَ الْأَرْضِ
ذَلِكَ لَهُمْ جَزَاءُ فِي الدُّنْيَا وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ
عَظِيمٌ ﴿٣٤﴾

إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا مِنْ قَبْلِ أَنْ تَقْدِرُوا عَلَيْهِمْ كَانُوا
عَنْ اللَّهِ عَافُوهُمْ تَرْحِيمًا ﴿٣٥﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَابْتَغُوا إِلَيْهِ الْوَسِيلَةَ
وَجَاهِدُوا فِي سَبِيلِهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٣٦﴾

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْ أَنَّ لَهُمْ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا
وَمِثْلَهُ مَعَهُ لَيَفْتَدُوا بِهِ مِنْ عَذَابِ يَوْمِ الْقِيَامَةِ
مَا تُقْبَلُ مِنْهُمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٣٧﴾

يُرِيدُونَ أَنْ يُخْرِجُوا مِنَ التَّوَارِكِهِمْ يَخْرُجِينَ
مِنْهَا وَلَهُمْ عَذَابٌ مُّقِيمٌ ﴿٣٨﴾
وَالسَّارِقُ وَالسَّارِقَةُ فَاقْطَعُوا أَيْدِيَهُمَا جَزَاءً بِمَا
كَسَبَا نَكَالًا مِنَ اللَّهِ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٣٩﴾

مَنْ تَابَ مِنْ بَعْدِ ظُلْمِهِ وَأَصْلَحَ فَإِنَّ اللَّهَ يَتُوبُ

عَلَيْهِ إِنْ اللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ۝

گھنے تے بے شک اللہ اوندے اتے فضل کرلیسی بے شک
اللہ سیس بہوں کشتن والا تے بہوں مہربان۔

أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ لَهُ مَلَكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يُعَذِّبُ
مَنْ يَشَاءُ وَيَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
قَدِيرٌ ۝

۴۱۔ کیا توں نیں جاندا جو بے شک اللہ ہی دی حکومت
آسمانیں تے زمین تے جیکوں چاہندے عذاب دیندے
تے جیکوں چاہندے بخش دیندے تے اللہ سیس ہر شے
تے قادر۔

يَا أَيُّهَا الرُّسُولُ لَا مَحْزَنَ لَكَ الَّذِينَ يُسَارِعُونَ فِي
الْكَفْرِ مِنَ الَّذِينَ قَالُوا آمَنَّا بِأَنفُسِهِمْ وَلَمْ تُؤْمِنُ
قُلُوبُهُمْ وَمِنَ الَّذِينَ هَادُوا وَاسْمَعُونَ لِلْكَذِبِ

۴۲۔ اے رسول تیکوں موحنا نہ کرن انہیں لوکیں دیاں
گاہیں جیرے کفر وچ جلدی کریندن انہیں لوکیں وچ جو
آہدن اساں ایمان گمن آئے ہیں اپنے منال تے انہیں
دے دیں نیں منیا تے یہودی وچ کچھ لوک ایجھے ہن

سَمِعُونَ لِقَوْمٍ آخَرِينَ لَمْ يَأْتُوكَ يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ
مِنْ بَعْدِ مَوَاضِعِهِ يَقُولُونَ إِنْ أُوتِيتُمْ هَذَا فَخُذُوهُ
وَإِنْ لَمْ تُؤْتَوْهُ فَاحْذَرُوا وَمَنْ يَرِدِ اللَّهُ فِتْنَتَهُ
فَلَنْ تَبْلُغَ لَهُ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا أُولَٰئِكَ الَّذِينَ لَمْ يُرِدِ
اللَّهُ أَنْ يُطَهِّرْ قُلُوبَهُمْ لَهُمْ فِي الدُّنْيَا خِزْيٌ وَعَظِيمٌ ۝

جیرے کوٹریاں گاہیں بہوں سندن تے اوہی قوم کوں شاد نکیتے
سندن جیرے تیں کنیں نیں آئی او کتاب دے لفظیں کوں
اصلی جا تو بدل دیندن تے آہدن جے تہا کوں اے حکم
ڈٹا ونچے تے منرتے جے اے حکم نہ ملے تے پھر تے جیکوں
اللہ آناؤں چاہندے توں اللہ دے مقابلے وچ اوندے
کیستے کچھ نو میں کر سگدا۔ اے اولوکن جو اللہ سیس انہیں
دے دیں کوں پاک کر ڈا ارادہ وی نیں کیا۔ انہیں واسطے
ایں دنیا وچ دی رسوائی تے انہیں واسطے آخرت وچ بہوں
وڈا عذاب۔

سَمِعُونَ لِلْكَذِبِ أَكْثَرُونَ لِلسَّحْتِ فَإِنْ جَاءُوكَ
فَأَحْكُمْ بَيْنَهُمْ أَوْ أَعْرِضْ عَنْهُمْ وَإِنْ تُعْرِضْ
عَنْهُمْ فَلَنْ يَضُرَّوكَ شَيْئًا وَإِنْ حَكَمْتَ
فَأَحْكُمْ بَيْنَهُمْ بِالْقِسْطِ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ
الْمُقْسِطِينَ ۝

۴۳۔ او کوڑ کوں بہوں سندن تے بہوں کھندن حرام
تے جے او تیر و آون تے انہیں دے درمیان فیصلہ کریا
توں انہیں کنیں منہ پھر گمن تے جے توں منہ پھر گھنیں تے
او اصل وچ کچھ وی تیکوں نقصان نیں پچا سگدے تے جے توں
فیصلہ کریں تے انہیں دے درمیان انصاف نال فیصلہ کرے
شک اللہ سیس انصاف کرن والیں کوں پسند کریندے۔

وَكَيفَ يُحْكُمُونَكَ وَعِنْدَهُمُ التَّورَةُ فِيهَا حُكْمٌ

۴۴۔ تے او تیں کنیں کیوں فیصلہ کرولیں جڈاں انہیں کنیں

اللَّهُ ثُمَّ يَتَوَلَّىٰ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ وَمَا أُولَٰئِكَ
بِالْمُؤْمِنِينَ ﴿٣٥﴾

إِنَّا أَنْزَلْنَا التَّوْرَةَ فِيهَا هُدًى وَنُورٌ يَحْكُمُ
بِهَا النَّبِيُّونَ الَّذِينَ أَسْلَمُوا لِلَّذِينَ هَادُوا وَالرَّبَّانِيُّونَ
وَالْأَحْبَارُ بِمَا اسْتُحْفِظُوا مِنْ كِتَابِ اللَّهِ وَكَانُوا
عَلَيْهِ شُهَدَاءَ فَلَا تَخْشَوُا النَّاسَ وَاخْشَوْنَ اللَّهَ
لَا تَشْرَوْا بِآيَاتِي ثَمَنًا قَلِيلًا وَمَنْ لَمْ يَحْكَمْ بِمَا
أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ ﴿٣٦﴾

تورات موجود تھے اور اُن سے وحی اللہ کا حکم موجود تھے اور
انہیں بعد ازاں کئی کئی کریندن تھے اور لوگ مومن نہیں۔
۳۵۔ بے شک اسان ہمانی ؑ تورات اور اُن سے وحی ہدایت
تھے نور۔ اور اُن سے نال اور انبیاء جیسے ساڑے فرمانبردارن
فیصلہ کریندن۔ یہودی دانتے اللہ والے تھے علماوی (فیصلہ
کریندن) ات گاہوں ہوا نہیں دے دے کتاب دی حفاظت
ہائی تھے اور اور اُن سے اتے نگران ہن توں لوگ کئی نہ بڑ
تھے میں کئی بڑ تھے تسان میڈی آیات دا تھوڑا مل نہ گھنوں
تے جیہا اول تعلیم دے نال فیصلہ نہ کرے جیہی تعلیم اللہ سٹیں
ہمانی ؑ تے اوپکے کافرن۔

۳۶۔ تے اسان انہیں تے (تورات وحی) افرن کیا ہوا جو جان
دے بدلے جان تہا کھ دے بدلے اکھ، ہمک دے بدلے ہمک
کئی دے بدلے کن تے بڈند دے بدلے بڈند۔ تے
زعمیں دا کا ہو تہا بدلہ گھنوں۔ تے جیہا جہاں کر ڈیوے
تے اے اور اُن سے گناہیں دی معافی دا ذریعہ تھی ویسی تے
جیہا فیصلہ نہ کر لیں اوں تعلیم دے نال جیہی اسان ہمانی ؑ
تے ایٹے لوگ ظالمین۔

۳۷۔ تے اسان انہیں دے پیریں دے اتے عیسیٰ ابن مریم
کوں پھٹے جیہا تصدیق کریندے تورات دی جیہی اور اُن سے
اگو ہائی تے اسان اوکوں انجیل بڑی اور اُن سے وحی ہدایت
تے نور ہاتے اور اپنے کئی پہلی کتاب تورات دی تصدیق
کریندی ہائی تے ہدایت ہائی تے اور اللہ کئی بڑن والیں کیے
نصیحت ہائی۔

۳۸۔ انجیل والے اور اُن سے مطابق فیصلہ کرن جیہی تعلیم
اللہ اور اُن سے وحی ہمانی ؑ تے جیہا فیصلہ نہ کر لیں اور اُن سے
مطابق جو اللہ سٹیں ہمانی ؑ تے ایٹے لوگ دُڑے باغی ہن۔

وَكُنْتُمْ عَلَيْكُمْ فِيهَا أَنْ تَنْفُسَ بِلِنَفْسٍ وَالْعَيْنِ
بِالْعَيْنِ وَالْأَنْفَ بِالْأَنْفِ وَالْأُذُنَ بِالْأُذُنِ وَالسِّنَّ
بِالسِّنِّ وَالْجُرُوحَ قِصَاصٌ فَمَنْ تَصَدَّقَ بِهِ فَهُوَ
كَفَّارَةٌ لَهُ وَمَنْ لَمْ يَحْكَمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَٰئِكَ
هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٣٧﴾

وَقَفَّيْنَا عَلَىٰ آثَارِهِم بِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ مُصَدِّقًا
لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرَةِ وَآتَيْنَاهُ الْإِنْجِيلَ فِيهِ
هُدًى وَنُورٌ وَمُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرَةِ
وَهُدًى وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٣٨﴾

وَلِيَحْكُمَ أَهْلَ الْإِنْجِيلِ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فِيهِ وَمَنْ لَمْ
يَحْكَمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿٣٩﴾

وَأَنزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ الْكِتَابِ وَمُهَيِّئًا عَلَيْهِ فَاحْكُم بَيْنَهُم بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ عَمَّا جَاءَكَ مِنَ الْحَقِّ لِكُلِّ جَعَلْنَا مِنْكُمْ شِرْعَةً وَ مِنْهَا جَاءَ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَكِنْ لِيَبْلُوَكُمْ فِي مَا آتَاكُمْ فَاسْتَبِقُوا الْخَيْرَاتِ إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿٥﴾

۴۹۔ تے اسان تیدو بیچ نال بھری ہوئی کتاب لہائی ۵ جرمی اپنے کینس پہلی کتاب دی تصدیق کریندی ۵ تے اوندے اتے نگران تے توں انہیں دے درمیان فیصلہ کراوندے نال جو تعلیم اللہ سیس لہائی ۵ تے توں انہیں دی خواہشات دی پیروی نہ کراوے حق کوں جھوٹ کے جیر حاتیڈو آئے۔ ہر کہیں واسطے تہا بڑے وچو اسان بنائے جھوٹا تے وڈا راستہ (روحانی پانی ٹمک بچن واسطے) اتے جے اللہ چاہندا تے تہا کوں ہک لولہ بنا ڈیندا تے اللہ سیس اوندے بارے وچ تہا کوں ازمیندے جو اوں تہا کوں بڑے تے تے تاسا نیکیں وچ ہک بڑو بھے کینس اگو و دعوہ اللہ سیس دولساں ساریں ولے تے او تہا کوں بڑسیسی جیندے وچ تاسا اختلاف کریندے ہادے۔

وَأَن اَحْكُم بَيْنَهُم بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ وَاحِدَهُمْ أَن يَفْتِنُوكَ عَنْ بَعْضِ مَا أَنزَلَ اللَّهُ إِلَيْكَ فَإِن تَوَلَّوْا فَاعْلَمُوا أَنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ أَن يُصِيبَهُم بِبَعْضِ دُورِهِمْ وَإِن كَثِيرًا مِّنَ النَّاسِ لَفَاسِقُونَ ﴿٥﴾

۵۰۔ تے توں انہیں دے درمیان فیصلہ کراوندے نال جو اللہ سیس تیدو لہائے تے توں انہیں دی خواہشات دے پھیر نہ لگ تے انہیں کینس بچ لے نہ تھیوے جو او تیکوں فتنے وچ پا کے اوں کینس پریں ہٹا ڈیوں جو اللہ تیدو لہائے تے جے او پھرو بن تے توں چاٹ گمن جو اللہ انہیں کوں انہیں دے کھ گن ہیں دی وچ کینس سزا ڈیوں چاہندے تے بے شک لوکیں وچ بہوں سارے نافرمان۔

أَفَحْكُمُ الْبَاطِلَ لِيُغْوِيَ وَمَن أَحْسَنُ مِنَ اللَّهِ حُكْمًا لِّقَوْمٍ يُوقِنُونَ ﴿٥﴾

۵۱۔ کیا او جاہلیت دے فیصلے کوں چاہندن۔ یقین رکھن والی قوم کیسے اللہ کینس چنگا فیصلہ ہیا کون کریندے۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الْيَهُودَ وَالنَّصَارَىٰ أَوْلِيَاءَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ وَمَن يَتَوَلَّهُمْ فَمِنْكُمْ فَاتَّخِذُوا مِنْهُمْ أَوْلِيَاءَ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿٥١﴾

۵۲۔ اے ایمان والو! توں یہودی تے عیسائی کوں اپنا امدادی نہ بناؤ انہیں وچ کجھ کجھ دے امدادی ہن تے جیرھا انہیں کوں تہا بڑے وچو امدادی بیسی ہو نائیں وچو تھی ویسی۔ تے بے شک اللہ سیس ظالم قوم کوں کامیابی دی راہ

نہیں جو کہیں۔

۵۳۔ توں انہیں لوکیں کوں جہنم دے دیں وچ بیماری
ڈہریں او درک درک کے انہیں دو دیندن تے آہدن اسل
ڈر دے ہں جو ساڈے اتے کوئی مہیت نہ آپرے۔

تے تمی بگدے جو اللہ سیئں تہاڈے کیتے فتح بگن آوے
یا اپنے ولو کوئی فیصلہ کرے جیندے نال او انہیں گالیں
تے جیڑیاں او اپنے دیں وچ کیندن شرمسار تھی وچن۔

۵۴۔ تے مومن آہدن کیا لے او بے کوکن جیرے اللہ سیئں
دیاں پکیاں قساں کھندے ہن جو او بے شک تہاڈے نال ہن
انہیں دے عمل و نیجج گئے تادگھا پاوٹی وائیں وچو تمی بگن

۵۵۔ اے ایمان والو جیرھالتاں وچو اپنے دین کنیں پھر وچے
تے اللہ سیئں جلدی ہک قوم گھن اوسی جیندے نال اللہ محبت
کر لیس تے او اللہ سیئں نال محبت کر لیں او مومنین تے

مہربان ہوسن تے کافریں دے مقابلے وچ سخت او اللہ دے
رستے وچ جہاد کر لیں تے کہیں ملامت کرن والے دی ملاکین نہ ڈہرسن
اے اللہ و افضل جینکوں چا ہندے ڈہندے تے اللہ ہوں
وسعت ڈیوٹی والا تے جائز والا۔

۵۶۔ تے بے شک اللہ تے او ندا رسول تے او مومن
جیرے نماز ٹھہا کے پڑھدن تے زکا ڈہندن تے رکوع
کریندن تہاڈے امدادی ہن۔

۵۷۔ تے جیرے اللہ تے او ندے رسول تے مومنین کوں
اپنا یار بنیدن تے بے شک اللہ دی جماعت غالب
تھیوٹی والی۔

۵۸۔ اے ایمان والو نہ بناؤ انہیں لوکیں کوں جہنم تہاڈے
دین کوں مذاق تے کھیل سچھے انہیں لوکیں وچو جہنم کوں کتب
ڈٹی گئی ہائی تساکین پہلے تے کافریں کوں سبکتی تے

فَتَرَى الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ يُسَارِعُونَ فِيهِمْ
يَقُولُونَ خَشَنَ عَلَنَ تَصِيْبِنَا دَائِرَةٌ فَكَفَى اللَّهُ أَنْ يَأْتِيَ
بِالْفَتْحِ أَوْ أَمْرٍ مِنْ عِنْدِهِ فَيُصْبِحُوا عَلَى مَا أَسْرَوْا فِي
أَنْفُسِهِمْ نَادِمِينَ ﴿٥٣﴾

وَيَقُولُ الَّذِينَ آمَنُوا أَهَؤُلَاءِ الَّذِينَ أَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ
أَيْمَانِهِمْ أَنْهُمْ لَكُمْ مَحْجُوظُونَ فَيُصْبِحُوا
خَسِرِينَ ﴿٥٤﴾

يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا مِنْ يَزِيدَ مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِمْ فَسَوْفَ
يَأْتِي اللَّهُ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ أَذِلَّةٌ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ
أَعَزَّةٌ عَلَى الْكَافِرِينَ يُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا
يَخَافُونَ لَوْمَةَ لَائِمٍ ذَلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ
وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٥٥﴾

إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ يُقِيمُونَ
الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ رَاكِعُونَ ﴿٥٦﴾

وَمَنْ يَتَوَلَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا فَإِنَّ حِزْبَ
اللَّهِ هُمُ الْغَالِبُونَ ﴿٥٧﴾

يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَخْذُوا الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِيْنَكُمْ
هَذَا وَاعْبَادُوا الَّذِينَ أَوْتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَالْكَافِرَ
أَوْلِيَائِهِمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٥٨﴾

اللہ کیس بڑو جے تاساں مومن ہونے۔

۵۹۔ تے جڈاں تاساں نماز دوسٹہ دے، او ایسکوں

مذاق تے کھیل بٹا گھندن لے ایس واسطے جو اے او
قوم جیڑی عقل نہیں کریندی۔

۶۰۔ توں اکھ بڑے لے اہل کتاب کیا تاساں ساڈے نال

ایس واسطے کوٹہ دے، جو اساں اللہ تے ایمان گمن آئے ہیں
تے اونہ لے اتے جو ساڈے اتے ہایا گئے تے جو اساں کینیں
پہلے ہایا گیا باجے شک تہا بڑے وچہ بہوں سارے نافرمان۔

۶۱۔ توں اکھ کیا میں تہا کوں انہیں لوکسں و احال بڑاں جنہیں

واہلہ اللہ دے نزدیک ایس کینیں وی بڑا۔ انہیں تے اللہ

لنت کیتی تے اپنا غضب ہما لے تے انہیں وچہ کچھ

کوں بٹا تے سی بھولوں تے جتاے تے انہیں شیطان دی

پوچھا کیتی، انہیں لوکسں دا ٹھکانہ بہوں بڑا، تے او سدھے

راہ کینیں تھوڑک گئیں۔

۶۲۔ تے جڈاں او تاساں کینیں اندن آہدن اساں ایمان گمن

آئے ہیں تے او کفر نال پہندن تے کفر نال ہی باہر نکلدن

تے اللہ سیسں بہوں چاندے جو او کیندن۔

۶۳۔ تے توں انہیں وچہ بہوں ساریں کوں بڑہیں جو او درک

کے ویندن گنا، تے زیادتی تے حرام کھاوٹ دو بہوں بڑا،

جو او کیندن۔

۶۴۔ کیوں نہیں بگیندے انہیں کوں اللہ لے تے علماء

گنا، دیاں گاہیں کرن تے حرام کھاوٹ کینیں بہوں بڑا، جو

او کیندن۔

۶۵۔ تے یہودی آہدن جو اللہ دے ہتھ پدھے ہیں، انہیں

دے اپٹے ہتھ پدھ بڑے گئیں تے انہیں تے لعنت کیتی

گئی جو او انہیں اکھئے۔ اوندی وچہ نال خدا دے تے بڑہیں

وَاِذَا نَادَيْتُمُ إِلَى الصَّلَاةِ اتَّخَذُوا هَٰذَا وَ ذَٰلِكَ

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْقِلُونَ ﴿۵۹﴾

قُلْ يَٰٓأَهْلَ الْكِتَابِ هَلْ تَتَّقُونَ مَنَّا إِلَّا أَمَّا بِاللهِ وَمَا أُنزِلَ

إِلَيْنَا وَمَا أُنزِلَ مِن قَبْلُ وَإِنَّا أَكْثَرُكُمْ فَيَقُونَ ﴿۶۰﴾

قُلْ هَلْ أُنَبِّئُكُمْ بِشَيْءٍ مِّنْ ذَٰلِكَ مَثُوبَةٍ عِنْدَ

اللهِ مَن تَعْنَهُ اللهُ وَغَضِبَ عَلَيْهِ وَجَعَلَ مِنْهُمُ

الْقِرَدَةَ وَالْغَنَازِيرَ وَعَبَدَ الطَّاغُوتِ أُولَٰئِكَ شَرٌّ مَّكَانًا وَ

أَضَلُّ عَن سَوَاءِ السَّبِيلِ ﴿۶۱﴾

وَاِذَا جَاءَهُمْ قَالُوا آمَنَّا وَقَدْ خَلَوْنَا بِالْكَفْرِ وَهُمْ قَدْ خَرَجُوا

بِهِ وَاللهُ أَعْلَمُ بِمَا كَانُوا يَكْتُمُونَ ﴿۶۲﴾

وَتَرَى كَثِيرًا مِنْهُمْ يُسَارِعُونَ فِي الْاِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَ

اَكْثَرِهِمُ السَّخَطُ لَئِن سَأَلْتَهُمْ لَيَقُولُنَّ ﴿۶۳﴾

لَوْ لَا يَنْهَاهُمُ الرَّبَّانِيُّونَ وَالْأَنْبِيَاءُ عَنْ قَوْلِهِمْ اٰلِهٰمُ

وَ اَكْثَرِهِمُ السَّخَطُ لَئِن سَأَلْتَهُمْ لَيَقُولُنَّ ﴿۶۴﴾

وَقَالَتِ الْيَهُودُ يَدُ اللهِ مَغْلُولَةٌ غُلَّتْ اَيْدِيهِمْ

وَلُعِنُوا بِمَا قَالُوا بَلْ يَدُهُ مَبْسُوطَةٌ يُنْفِقُ كَيْفَ يَشَاءُ

وَلَيُزِيدَنَّ كَثِيرًا مِنْهُمْ مَا اُنْزِلَ اِلَيْكَ مِنْ

رَبِّكَ طُغْيَانًا وَكُفْرًا وَالْقَبِيلَا بَيْنَهُمُ الْعَدَاوَةُ
وَالْبَغْضَاءُ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ كُلَّمَا أَوْقَدُوا نَارًا
يَلْجَأُ بَاطِلًا إِلَى اللَّهِ وَلَيَسْعُنَّ فِي الْأَرْضِ فَسَادًا
وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ ۝

بہت کھلے ہن تے او فرج کریندے جیویں چاہندے تے
انہیں دجو بہوں ساریں کوں ضرور ودھسی لے تعلیم جو تہڈے
رب کنیں تہڈو لہائی گئی ۝ مندری تے کفر وچ تے اسان
انہیں وچ قیامت دے دینہ تیں دشمنی تے بغض پیدا
کر ڈتے۔ جڈاں وی انہیں جگ کیتے بھا بھڑا کائی اللہ سیس
اوں کوں دساڈتے تے درکن زمین وچ گہر گھٹن کیتے
تے اللہ سیس گہریں کوں پسندیں کریندا۔

وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْكِتَابِ آمَنُوا وَاتَّقَوْا لَكُنَّا عَنْهُمْ
سَيِّئِينَ ۝ وَلَا دَخَلْنَاهُمْ جَنَّاتِ النَّعِيمِ ۝

۶۶۔ تے جے اہل کتاب ایمان آدن ہاتے اللہ کنیں
ڈرن ہاتے اسان انہیں کنیں انہیں دے گناہ مٹاڈیوں ہا
تے انہیں کوں نعمتیں والی بہشت وچ داخل کروں ہا۔
۶۷۔ تے جے او تورات تے انجیل کوں قائم کرن ہاتے جرم تہڈے
انہیں دہائی گئی ۝ انہیں دے رب دلو تے او اٹھتے تو دی
کھاوون ہاتے پیریں تلوی انہیں دجو بک ٹولہ اھلا کم
کرن والا تے انہیں دجو بہوں سارے ہن بہوں بُرا
جو او کریندن۔

وَلَوْ أَنَّهُمْ آتَمُوا التَّوْبَةَ وَالْإِنْجِيلَ وَمَا أُنْزِلَ
إِلَيْهِمْ مِنْ رَبِّهِمْ لَأَكَلُوا مِنْ فَوْقِهِمْ وَمِنْ تَحْتِ
أَرْجُلِهِمْ مِنْهُمْ أُمَّةٌ مُّقْتَصِدَةٌ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ سَاءٌ
مَا يَعْمَلُونَ ۝

۶۸۔ لے رسول توں پچا ڈے جو تہڈے رب کنیں تہڈو
لہایا گئے تے جے تیں لے نہ کیتا تے تیں اونداسہا نیں
پچایا تے اللہ سیس تیکوں پچسی لوکیں کنیں تے بے شک
اللہ سیس کافر قوم کوں کامیابی دی راہ نیں ڈکھیندا۔

يَا أَيُّهَا الرُّسُلُ بَلِّغْ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ وَإِنْ لَمْ
تَفْعَلْ فَمَا بَلَغْتَ رِسَالَتَهُ وَاللَّهُ يَعْصِمُكَ مِنَ النَّاسِ
إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ۝

۶۹۔ توں اکھ لے اہل کتاب تیں کہیں گال تے نوٹھے
جے تیں تیں ظاہر نہ کرو تورات تے انجیل کوں تے جو تہڈو
تہاڈے رب و لو لہایا گئے تے ضرور ودھسی او تعلیم
جیڑی تہاڈے رب کنیں تہاڈو لہائی گئی ۝ مندری
تے کفر وچ تے کافر قوم تے توں افسوس نہ کر۔

قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لَسْتُ عَلَى شَيْءٍ حَتَّى تُفِيمُوا التَّوْبَةَ
وَالْإِنْجِيلَ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ وَلَيَزِيدَنَّ
كَثِيرًا مِنْهُمْ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ طُغْيَانًا وَكُفْرًا
فَلَا تَأْسَ عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ۝

۷۰۔ بے شک جیڑی ایمان دارن تے جیڑی بہوی تے
صابی تے عیسائی ہن انہیں دجو جیڑی اللہ تے آخرت

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا وَالصُّبُورَ وَالصَّالِحِينَ
مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَا خَوْفٌ

عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَخْزَوْنَ ⑤

دے ڈینہہ نے ایمان گمن آدمے تے نیک عمل کرے تے
اوندے لے کوئی خوف نہ ہوسی تے نہ اوموٹھے تھیں۔
۴۱۔ تے اساں بنی اسرائیل کیں لپکا وعدہ گدھا ہا تے
اساں انہیں دو رسول پٹھے بن جڈاں دی انہیں دو رسول
آئے اولیم گمن کے جرمی انہیں دے دل پسند نہ کرینے
بن تے کچھ کول تے انہیں جھٹلا ڈوتا تے کچھ کول او قتل
کرٹ چاہندے بن۔

لَقَدْ أَخَذْنَا مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَءِيلَ وَارْسَلْنَا إِلَيْهِمْ
رُسُلًا كُلَّمَا جَاءَهُمْ رَسُولٌ بِمَا لَا تَهْوَىٰ أَنْفُسُهُمْ
فَرَفَّاهُ كَذِبًا وَقَرِيفًا يَقْتُلُون ④

۴۲۔ تے انہیں دا خیال اے ہا جو کوئی فتنہ پیدا نہ تھیں
تے اوندے تے بوڑے تھی گئے دل اللہ سیں انہیں
تے رحمت کیتی انہیں وچو بہوں سارے دل اندھے تے
بوڑے تھی گئے تے اللہ سیں ہواو کریندن ڈہدا
پٹے۔

وَحَسِبُوا إِلَّا تَكُونُ فِتْنَةً فَعَمُوا وَصَبُّوا ثُمَّ تَابَ اللَّهُ
عَلَيْهِمْ ثُمَّ عَمُوا وَصَبُّوا كَثِيرًا مِنْهُمْ وَاللَّهُ بِصِيرٍ بِمَا
يَعْمَلُونَ ⑤

۴۳۔ بے شک انہیں کفر کیتے جنہیں اکھئے جو بے شک
مسیح ابن مریم ہی اللہ تے مسیح تے اکھیا ہا اے بنی
اسرائیل اساں اللہ دی عبادت کرو جی رہا میڈاوی رب
تے تہا ڈاوی رب۔ بے شک جیہا اللہ دا شریک نیسی
تے اللہ سیں اوندے کیتے بہشت حرام کرڈتی تے اوند
ٹھکاڈ دوزخ تے ظاہیں دا کوئی امدادی نیں۔

لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ
وَقَالَ الْمَسِيحُ بَنِي إِسْرَءِيلَ اعْبُدُوا اللَّهَ رَبِّي
وَرَبَّكُمْ إِنَّهُ مَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ حَزَمَ اللَّهُ عَلَيْهِ
الْجَنَّةَ وَمَا لَهُ النَّارُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنَ النَّارِ ④

۴۴۔ بے شک انہیں کفر کیتے جنہیں اکھئے جو بے شک
اللہ ترین وچو بک سٹو کوئی معبود نیں سوائے ہک
معبود دے تے جے او اے اکھن کیں نہ رُکے تے
انیجے کافرین کول ضرور عذاب پہنچی ڈکھ ڈیون والا۔
۴۵۔ کیا او اللہ دنیں جھکدے تے اول کیں بخشش
نیں منگدے تے اللہ سیں بہوں بخشش والا تے
بہوں مہربان۔

لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ ثَلَاثٌ ثَلَاثَةٌ وَمَنْ يَشْهَدُ
إِلَهُ إِلَّا إِلَهُ وَاحِدٌ وَإِنْ لَمْ يَنْتَهُوا عَمَّا يَقُولُونَ
لَيَمَسَّنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ⑤

أَفَلَا يَتُوبُونَ إِلَى اللَّهِ وَيَسْتَغْفِرُونَ لَهُ وَاللَّهُ غَفُورٌ
رَحِيمٌ ⑤

۴۶۔ مسیح ابن مریم نہ ہن سوائے ہک رسول تے اول

مَا الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ

قَبْلَهُ الرُّسُلُ وَأَمَّهُ صِدْقُهُ ۚ كَانَ يَأْكُلُ الطَّعَامَ
أَنْظُرْ كَيْفَ يُبَيِّنُ لَهُمُ الْآيَاتِ ثُمَّ أَنْظِرْ أَنَّى يُؤْفَكُونَ ﴿٥﴾

کنیں پہلے سارے رسول مرگین تے اوندی مابھی ہائی
اوڑدیں کھانا کھندے ہن توں ڈیکھ اسان کیوں انہیں
تے دلیلاں کھول کے بیان کریندے ہیں۔ توں ول ڈیکھ
جوا نہیں دے خیال کیوں بدلیج ویندن۔

قُلْ أَتَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا
وَلَا نَفْعًا ۚ وَاللَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٦﴾

۷۔ توں اکھ کیا تسان اللہ سیس کوں چھوڑ کے اوندی
عبادت کریندے؟ جیر حانہ تہاکوں ڈکھ پچا بگدے
تے نہ فائدہ۔ بے شک اللہ سیس بہوں سُنُّ والا تے
جائٹن والا ۷۔

قُلْ يَٰ أَهْلَ الْكِتَابِ لَا تَغْلُوا فِي دِينِكُمْ غَيْرَ الْحَقِّ وَلَا تَتَّبِعُوا
أَهْوَاءَ نَفْسِكُمْ قَدْ ضَلُّوا مِنْ قَبْلُ وَأَضَلُّوا كَثِيرًا وَضَلُّوا
عَنْ سَوَاءِ السَّبِيلِ ﴿٧﴾

۸۔ توں اکھ لے اہل کتاب اپنے دین دے بارے مچ
ناحق حدکین نہ ودھو تے اوں قوم دی خواہش دے پچھ نہ
چلو جیرھی تسان کنیں پہلے گمراہ تھی گئی ہائی تے بہوں
ساریں کوں انہیں گمراہ کیا ہاتے او سدھے راہ کنیں تھوڑک
گئے ہن۔

لُعِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ بَنِي إِسْرَءِيلَ عَلَى لِسَانِ
دَاوُدَ وَعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ ۚ ذَلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا
يَعْتَدُونَ ﴿٨﴾

۹۔ بنی اسرائیل وچو جنہیں کفر کیتے انہیں تے لعنت کیتی
گئی ۷ داؤد تے عیسیٰ ابن مریم دی زبانی۔ ایں واسطے
جوا نافرمانی کریندے تے حدکین ودھدے ہن۔
۸۔ تے ہک ڈوجھے کوں برائی کنیں جیرھی او کرن ہا روکیندے
نہ ہن تے بہوں بُرا ہا جو او کریندے ہن۔

كَانُوا لَا يَتَنَاهَوْنَ عَنْ مُنْكَرٍ فَعَلُوهُ لَبِئْسَ مَا كَانُوا
يَفْعَلُونَ ﴿٩﴾

۸۱۔ توں انہیں وچو بہوں ساریں کوں ڈہریں جو او کافریں
کوں اپنا امدادی بُنیدن بہوں بُراء جو انہیں اپنی مرضی
نال اگو پھٹے تے اللہ انہیں تے ناراض تھی گئے
تے او عذاب وچ پئے رہن۔

تَرَى كَثِيرًا مِنْهُمْ يَتَوَلَّوْنَ الَّذِينَ كَفَرُوا ۚ لَبِئْسَ مَا
فَعَلَتْ لَهُمْ أَنْفُسُهُمْ أَنْ سَخِطَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَفِي
الْعَذَابِ هُمْ خَالِدُونَ ﴿١٠﴾

۸۲۔ تے جے او اللہ خطے اوندے بنی تے جو اوندو ہلایا گئے
ایمان گمن آدن ہاتے نہ بٹادن با انہیں کوں سبکتی
رتے چپکبا، تے بے شک انہیں وچو بہوں سارے
نافرمانن۔

وَلَوْ كَانُوا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالنَّبِيِّ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْهِ
مَا اتَّخَذُوا هَٰؤُلَاءِ وَلَكِنَّ كَثِيرًا مِنْهُمْ فَسِقُونَ ﴿١١﴾

لَتَجِدَنَّ أَشَدَّ النَّاسِ عَدَاوَةً لِلَّذِينَ آمَنُوا الْيَهُودَ
وَالَّذِينَ أَشْرَكُوا وَلَتَجِدَنَّ أَقْرَبَهُم مَّوَدَّةً لِلَّذِينَ
آمَنُوا الَّذِينَ قَالُوا إِنَّا نَصْرُهُ ذَٰلِكَ يَأْتِيهِمْ فَيَقُولُونَ
وَرَهْبَانًا وَآلَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ ﴿۸۳﴾

۸۳۔ توں مومنین دی دشمنی وچ یہودیوں کوں تے انہیں کوں
جیرھے مشترک سخت پیسے تے توں پیسے مومنین دے زیادہ
کولہو محبت کرن وچ انہیں کوں جیرھے آہدن اسان
عیسائی ہن اسے این واسطے جو انہیں وچ علماء (پادری)
تے اللہ دے ہن تے بے شک اد دہائی نیں کریندے۔

وَإِذَا سَمِعُوا مَا أُنْزِلَ إِلَى الرَّسُولِ تَرَىٰ أَعْيُنُهُمْ
تَفِضُ مِنَ الدَّمْعِ مِمَّا عَرَفُوا مِنَ الْحَقِّ يَقُولُونَ
رَبَّنَا آمَنَّا قَالَتْ بَنَاتُنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ ﴿۸۴﴾

۸۴۔ تے جڈاں وکلام سُنن او جیرھا رسول دو لہایا گئے
جے تلا انہیں حق سُنانے توں ڈہریں انہیں دی اکھیں وچ
ہنجھو دیہہ پندن تے او آہدن لے ساڈے
رب اسان ایمان گھن آئے ہن توں ساکوں گواہیں وچ
لکھ گھن۔

وَمَا لَنَا لَا نُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَمَا جَاءَنَا مِنَ الْحَقِّ وَ
نَطْمَعُ أَنْ يُدْخِلَنَا رَبَّنَا مَعَ الْقَوْمِ الصَّالِحِينَ ﴿۸۵﴾

۸۵۔ ساکوں کیا تھی گئے جو اسان اللہ تے ایمان نہ گھن
آؤں تے جو ساڈو حق آئے تے ساڈی خواہش جو ساڈا
رب ساکوں داخل کرے نیک لوکیں وچ۔

قَالَتْ لَهُمُ اللَّهُ بِمَا قَالُوا جَنَّتْ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
خَالِدِينَ فِيهَا وَذَٰلِكَ جَزَاءُ الْمُحْسِنِينَ ﴿۸۶﴾

۸۶۔ تے اللہ سیس انہیں کوں ایں گال دے دے وچ بہشت ڈیسی جنیں
دے وچ نہراں و ہندیاں پیرن او اوں دے وچ ہمیشہ
رہن تے ایہو نیک لوکیں دا بدلہ دے۔

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ ﴿۸۷﴾

۸۷۔ تے جنہیں انکار کیے تے ساڈی آیات کوں جھٹلائے
تیں ایہے لوک دوزخی ہن۔

يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَحْزَنُوا طَيِّبَاتٌ مَّا أَحَلَّ اللَّهُ لَكُمْ
وَلَا تَعْتَدُوا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ ﴿۸۸﴾

۸۸۔ اے ایمان والو! توں پاک چیزاں جیرھیاں اللہ سیس
تہا ڈے کیے حلال کیتن انہیں کوں حرام نہ کرو تے حد کنیں
نہ ددھو بے شک اللہ سیس زیادتی کرن والیں کوں پسند
نیں کریندا۔

وَكُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ حَلَالًا طَيِّبًا وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي
أَنْتُمْ بِهِ مُؤْمِنُونَ ﴿۸۹﴾

۸۹۔ تے توں کھاؤ جو تہا کوں اللہ سیس ڈے حلال
تے پاک شہیں تے اللہ کنیں ڈرو جیندے اتے توں
ایمان گھن آئے۔

لَا يُؤْخَذُ لَكُمْ بِالْعُوفَىٰ أَنْبَاكُمْ وَلَٰكِنْ يُؤْخَذُ

۹۰۔ تہا ڈی فضول قسمیں تے تہا کوں اللہ سیس نیں

إِنَّمَا عَقَّدْتُمُ الْإِيمَانَ فَلَقَارَنَهُ إِطْعَامُ عَشْرَةِ مَسْكِينٍ
مِنْ أَوْسَطِ مَا تُطْعَمُونَ أَهْلِيكُمْ أَوْ كِسْوَتُهُمْ أَوْ تَحْرِيرُ
رَقَبَةٍ فَمَنْ لَمْ يَفْعَلْ فَصِيَامُ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ ذَلِكَ كَفَّارُهُ
إِيمَانُكُمْ إِذَا حَلَفْتُمْ وَاحْفَظُوا إِيمَانَكُمْ كَذَلِكَ
يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿۱﴾

پکڑینا تے اوہا کوں جیڑیاں تساں پکیاں قساں کھندے ؎
انہیں تے جہیں داکفارہ ؎ ڈاھ مسکین کوں اوکھاٹا کھواڑ
جیڑیاں تساں اپنے گھروالیں کوں کھوسندے ؎
یا انہیں دے کپڑے یا بک غلام کوں آزاد کرو تے جیکوں
محافط ہوئے او ترے روزے رکھے۔ اے تہاڈی قسیں
دا کفارہ ؎ جیڑیاں تساں کھندے ؎ تے اپنی قسیں دی
محافط کرو الیں اللہ سیئیں اپنے محکم تہاڈے کیے
کھول کھول کے بیان کریندے تاں جو تساں شکر کرو۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّا الْخَيْرُ وَالْبَيْسُ وَالْإِنصَابُ
وَالْأَزْلَامُ رَجَسٌ مِنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ فَاجْتَنِبُوهُ لَعَلَّكُمْ
تُفْلِحُونَ ﴿۲﴾

۹۱۔ اے ایمان والو بے شک شراب تے جواتے بت
تے تیریں نال کراکڑ من پلٹ تے شیطانی کم اس کنیں پنجو
تاں جو تساں کامیاب تھی و پنجو۔

إِنَّمَا يُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُوقِعَ بَيْنَكُمْ الْعَدَاوَةَ
وَالْبَغْضَاءَ فِي الْخَيْرِ وَالْبَيْسِ وَيَصُدَّكُمْ عَنْ
ذِكْرِ اللَّهِ وَعَنِ الصَّلَاةِ فَهَلْ أَنْتُمْ مُنْتَهُونَ ﴿۳﴾
وَاطِيعُوا اللَّهَ وَاطِيعُوا الرَّسُولَ وَاحْذَرُوا فَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ
فَاعْلَمُوا أَنَّمَا عَلَى رَسُولِنَا الْبَلْغُ الْبَيِّنُ ﴿۴﴾

۹۲۔ بے شک شیطان تہاڈے درمیان شراب تے جڑے نال
دشمنی تے بغض پاوٹ چاہندے تے تہا کوں اللہ دے ذکر
تے نماز کنیں ہٹاوٹ چاہندے تے کیا تساں رک ولیر۔
۹۳۔ تے اللہ دی فرمانبرداری کرو تے (ادارے) رسول دی
فرمانبرداری کرو تے ہوشیار رہو تے جے تساں پھر گویے
تے جان گھن جو ساڈے رسول دی ذمہ داری صرف
کھول کے پیچا ڈیوٹ ؎

لَيْسَ عَلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جُنَاحٌ
فِيمَا طَعِمُوا إِذَا مَا اتَّقَوْا وَآمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
تُحْمَ اتَّقَوْا وَآمَنُوا ثُمَّ اتَّقَوْا وَاحْسَنُوا وَاللَّهُ يُحِبُّ
الْحَسِينَاتِ ﴿۵﴾

۹۴۔ مومنین تے نیک عمل کرن والیں تے کوئی گناہ نیں
جو او کھاو جڈاں او اللہ کنیں ڈرن تے ایمان گھن آون
تے نیک عمل کرن تے دل تقویٰ وچ و دمن تے ایمان
وچ دی دل تقویٰ وچ و دمن تے احسان کرن تے اللہ
احسان کرن والیں کوں پسند کریندے۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَيَبْلُوَنَّكُمْ اللَّهُ بِشَيْءٍ مِنَ الصَّيْدِ
تَنَالُهُ أَيْدِيكُمْ وَرِمَاحُكُمْ لِيَعْلَمَ اللَّهُ مَنْ يَخَافُهُ
بِالْغَيْبِ فَمَنْ اعْتَدَىٰ بَعْدَ ذَلِكَ فَلَهُ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿۶﴾

۹۵۔ اے ایمان والو اللہ سیئیں تہا کوں ازبسی اول تھوڑے
شکار نال جے تک تہاڈے ہتھ تے نیزے تچ بگسن تاں
جو اللہ سیئیں ظاہر کرے جیڑیاں او ڈھر تھی کے اوں کنیں

بڑھے۔ تے جیرھا ایندے بلد حد کئیں ودھی تے اوندے واسطے دکھ بڑیوں والا عذاب۔

۹۶۔ سے ایمان والو تساں شکار نہ مارو جیڑاں تساں احرام وچ ہوو تے جیرھا او نکلوں مرلیسی جان بکھ کے تے اوندل بدلہ اوہر جیہاں جانور ہوئی جیرھا اوں ماریے بڑو انصاف کرن والے تہا بڑے وچو ایند فیصلہ کر لیں تے اوں کوں قربانی کیے کہیے تک پچا وٹاں ضروری یا میکینیا دکھائیا ایندے برابر روزے ہن تاں جو او اپنے بڑے کم دی سزا پاوے۔ جو گزر گئے او اللہ سیس معاف کر بڑے تے جیوں والا کیتا تے اللہ سیس اوں کوں سزا بڑیسی تے اللہ سیس غالب تے سزا بڑیوں والا۔

۹۷۔ تہا بڑے اتے سمندر دا شکار حلال کیتا گئے تے اوندل کھاوٹ تہا بڑے تے نہیں مسافروں دے فائدے کیے جئے۔ تہا بڑے اتے خشکی دا شکار حرام کیتا گئے جے تیں تساں احرام وچ ہوو تے اللہ کئیں بڑو جیند و تساں کھٹے کر کے بیٹھے ویسے

۹۸۔ اللہ سیس عزت والے گھر کہیے کوں لوکیں دی ترقی کیے ذریعہ بنائے تے عزت والے جینے کوں تے قربانیں کوں تے پٹے والے جانوریں کوں لے ایں واسطے تاں جو تساں جان گھنوں بے شک اللہ سیس جائدے جو آسمان وچ تے جرزین وچ تے بے شک اللہ سیس ہر شے کوں بہوں جائدے۔

۹۹۔ تے تساں جان گھنوں بے شک اللہ سیس سمعت سزا بڑیوں والا تے بے شک اللہ سیس بہوں بخشش والا تے بہوں رحم کرن والا۔

۱۰۰۔ ساڈے رسول دے ذمہ صرف پچا وٹ تے اللہ سیس

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْتُلُوا الصَّيْدَ وَأَنْتُمْ حُرُمٌ
وَمَنْ قَتَلَهُ مِنْكُمْ مُتَعِدًّا فَعَزَّاهُ قِتْلَ مَا قَتَلَ مِنَ
التَّعَمُّ بِحُكْمِهِ ذُو عَدْلٍ مِنْكُمْ هَدْيًا بَلِغَ الْكُنْبَةِ
أَوْ كَفَّارَةً طَعَامٍ مَسْكِينٍ أَوْ عَدْلُ ذَلِكَ صِيَامًا
لِيَذُوقَ وَبَالَ أَمْرِ عَفَا اللَّهُ عَنْمَا سَلَفًا وَمَنْ عَادَ
فَيَنْتَقِمِ اللَّهُ مِنْهُ وَاللَّهُ عَزِيزٌ ذُو انْتِقَامٍ ۙ

أَجَلْ لَكُمْ صَيْدُ الْبَحْرِ وَطَعَامُهُ مَتَاعًا لَكُمْ وَلِلسَّيَّارَةِ وَحُرْمَ عَلَيْكُمْ صَيْدُ الْبَرِّ مَا دُمْتُمْ حُرُمًا
وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ۙ

جَعَلَ اللَّهُ الْكُنْبَةَ الْآيَةَ الْحَرَامَ قِيَمًا لِلنَّاسِ وَ
الشَّهْرَ الْحَرَامَ وَالْهَدْيَ وَالْقَلَائِدَ ذَلِكَ لِيُعْلَمُوا
أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَأَنَّ
اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ۙ

اعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ وَأَنَّ اللَّهَ عَفُورٌ
رَّحِيمٌ ۙ

مَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ

وَمَا تَكْتُمُونَ ﴿۱۱﴾

قُلْ لَا يَسْتَوِي الْخَبِيثُ وَالطَّيِّبُ وَلَوْ أَعْجَبَكَ كَثْرَةُ الْخَبِيثِ فَاتَّقُوا اللَّهَ يَا أُولِيَ الْأَلْبَابِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿۱۲﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتْلُوا عَنْ أَشْيَاءَ إِنْ تُبْدَ لَكُمْ تَسْوَأُكُمْ وَإِنْ تَسْلُوا عَنْهَا حِينَ يُنْزَلُ الْقُرْآنُ تَبْدَ لَكُمْ عَفَا اللَّهُ عَنْهَا وَاللَّهُ غَفُورٌ حَلِيمٌ ﴿۱۳﴾

قَدْ سَأَلَهَا قَوْمٌ مِنْ قَبْلِكُمْ ثُمَّ أَصْبَحُوا بِهَا كَافِرِينَ ﴿۱۴﴾

مَا جَعَلَ اللَّهُ مِنْ بَحِيرَةٍ وَلَا سَائِبَةٍ وَلَا وَصِيلَةٍ وَلَا حَامٍ وَلَكِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَكَثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ ﴿۱۵﴾

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا إِلَى مَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَإِلَى الرَّسُولِ قَالُوا حَسْبُنَا مَا وَجَدْنَا آبَاءَنَا أَوْ لَوْ كَانَ آبَاؤُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ شَيْئًا وَلَا يَهْتَدُونَ ﴿۱۶﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا عَلَيْكُمْ أَنْفُسَكُمْ لَا يَضُرُّكُمْ مَنْ صَلَّى إِذَا اهْتَدَى ثُمَّ إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا

جاؤے جو تساں ظاہر کریدے ءتے جو تساں لکیندے ء۔
۱۰۱۔ کوں آکھ ڈے جو خبیث تے پاک کھو جس میں نہیں ہرندے
بھانویں تیکوں خبیث دی کثرت چنگی دی بگے۔ تے اے
عقل والو! کیں ڈرو تاں جو تساں کامیاب تھی و نجو۔

۱۰۲۔ اے ایمان والو! بھانگا پس نہ پچھو جو تہا ڈے اتے
ظاہر کر ڈتیاں و نجن تے تہا کوں بڑیاں بگن تے جے انہیں
دے متعلق پچھو جیڈاں قرآن لہندا بیا ہووے تے او
تہا ڈے اتے ظاہر کر ڈتیاں و لیس اللہ سیس آپیں انہیں
کوں ظاہر نہیں کیاتے اللہ سیس بہوں بخش والے تے بہوں
سمجھ نال کم گھنن والا ء

۱۰۳۔ تساں کیں پہلے دی بک قوم نے انہیں گاہیں دا پچھا ہا
تے دل انہیں دے انکاری تھی گئے ہن۔

۱۰۴۔ تے اللہ سیس شی بٹایا پھو ڈا ہاں چٹن والی ڈاچی دے
کن کپن دی رم اتے نہ سائبہ (بیخ بال چٹن والی ڈاچی) تے نہ وسیلہ (بکری
کوں لیل لیل جاڑے چاون تے انہیں کوں کہیں بک کوں
ذبح نہ کرن تے نہ اوں (ساہن کوں چھوڑ ڈیون جیندی نسل
وچو ڈا ہاں تھی و نجن) (اے رساں غلط ہن) تے بے شک
جیرے کافرن او اللہ دے خلاف کوڑ پدھیندن تے انہیں
وچو بہوں سارے عقل نہیں کریدے۔

۱۰۵۔ تے جیڈاں انہیں کوں اکھیندے آؤ اوندو جو اللہ نے
ہائے تے آؤ اوندے رسول دو او آہدن ساکوں او کافی ء
جیندے اتے اسال اپنے پیو ڈا ڈے کوں پاتے
بھانویں انہیں دے پیو ڈا ڈے کھ دی نہ چاؤدے ہون
تے نہ سدے رستے تے ہون۔

۱۰۶۔ اے ایمان والو! تہا ڈی جانیں دا تہا ڈے اتے حق جیرھا
گمراہ تھی گئے او تہا کوں نقصان میںں پچا سگدا جے تساں

فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿۱۰﴾

سدمے رستے تے ہوو۔ تساں ساریں اللہ دے دے ولے او

تہا کوں جو تساں کریندے ہاوے ڈیسی

۱۰۔ اے ایمان والو جیڑاں تہا بڑے دچو کوئی مرٹ لگے

تے وصیت دے وقت تہا بڑی گواہی دا طریقہ لے ہوسی

جو تہا بڑے دچو بڑو انصاف کرن ولے ہون یا بڑو بے غیریں

دچو ہون تے جے تساں سفروچ ہوو تے تہا کوں موت

دی مصیبت آونجے تے انہیں بڑوناہیں کوں نماز دے بعد

روک گھنوتے او اللہ دی قسم کھاون جے تہا کوں شک

پئے ونجے جو اساں ایں گواہی دا کوئی مل نہیں گدھا

بھانویں او کو لہو دا سکا ہووے تے اساں اللہ دی گواہی

کوں نہ ٹکسوں نہ تاں اساں گناہ گاریں دچو حق و لیسوں۔

۱۰۸۔ تے جے اے پتہ بگ ونجے جو انہیں اپنے فمے

گنا، گھن گدھے تے دل پے بڑو انہیں دی جا

تے کھڑے تھیون انہیں دچو جہنیں دے خلاف پہلے

بڑو نے گواہی بڑی بائی او بڑوہیں اللہ دی قسم

کھاون جو ساڈی گواہی انہیں بڑو دی گواہی کنیں زیادہ سچی

تے اساں زیادتی نہیں کیتی ناں تاں اساں ظالمیں دچو حق

ولیسوں۔

۱۰۹۔ اے طریقہ انہیں کوں ایندے زیادہ کو لہو کر ڈیسی جو او

گواہی واسقے دے مطابق بڑوہیں یا او بڑن جو انہیں دی

قسم دے بعد بی قسم اوں کوں روکرن واسطے پیش کر ڈیتی

ولیس۔ تے اللہ کنیں بڑووتے سٹو تے اللہ سٹیں نافرمان

قوم کوں سدھاراہ نہیں بڑکھلیندا۔

۱۱۰۔ جیڑاں اللہ سٹیں ساریں رسولیں کوں کھٹا کر لیتی تے

آکھسی تہا کوں کیا جواب بڑتا گیا ہا تے او آکھسن سا کوں

پتہ نہیں بے شک توں غیب کوں دہوں چاڈیں۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا شَهَادَةُ بَيْنَكُمْ إِذَا حَضَرَ أَحَدُكُمْ

الْمَوْتُ حِينَ الْوَصِيَّةِ اثْنَانِ ذُوَا عَدْلٍ مِّنْكُمْ أَوْ

آخَرَانِ مِنْ غَيْرِكُمْ إِنْ أَنْتُمْ حَضَرْتُمْ فِي الْأَرْضِ

فَأَصَابَتْكُمْ مُصِيبَةُ الْمَوْتِ تَحْسِبُوهُمَا مِنْ بَعْدِ

الصَّلَاةِ فَيُقْسِمَنِ بِاللَّهِ إِنْ ارْتَبْتُمْ لَا نَشْتَرِي بِهِ

ثَمَنًا وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَىٰ وَلَا تَكُنْتُمْ شَهِادَةَ اللَّهِ

إِنَّا إِذَا لَيْسَ الظَّالِمِينَ ﴿۱۰﴾

فَإِنْ عُسِرَ عَلَىٰ أَثَمَاهَا اسْتَحْقَاقًا إِنَّمَا فَاخِرِينَ يَقُولُونَ

مَقَامَهُمَا مِنَ الَّذِينَ اسْتَحَقَّ عَلَيْهِمُ الْأُولَا فَيَقْسِمَنِ

بِاللَّهِ لَشَهَادَتُنَا أَحَقُّ مِنْ شَهَادَتِهِمَا وَمَا اعْتَدَيْنَا

إِنَّا إِذَا لَيْسَ الظَّالِمِينَ ﴿۱۱﴾

ذَلِكَ أَدْنَىٰ أَنْ يَأْتُوا بِالشَّهَادَةِ عَلَىٰ وَجْهَهَا أَوْ يَخَافُوا

أَنْ تُرَدَّ أَيْمَانُ بَعْدَ آيَتِنَا بِهِمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَالْأَسْمَاطُ

وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴿۱۲﴾

يَوْمَ يَجْمَعُ اللَّهُ الرُّسُلَ فَيَقُولُ مَاذَا أُجِنْتُمْ قَالُوا

لَا عِلْمَ لَنَا بِإِنكَ أَنْتَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ ﴿۱۳﴾

إِذْ قَالَ اللَّهُ لِيَعْقُوبَ إِنِّي مَرْيَمَ أَزْوَاجِي عَلَيْكَ
وَعَلَىٰ وَالِدَتِكَ إِذَا بَدَأْتُكَ بِوَجْهِ الْقُدُّوسِ يُكَلِّمُ
النَّاسَ فِي الْمَهْدِ وَكَهْلًا وَإِذْ عَلَّمْتُكَ الْكِتَابَ وَ
الْحِكْمَةَ وَالتَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ وَإِذْ تَخْلُقُ مِنَ الطِّينِ
كَهَيْئَةِ الطَّيْرِ بِإِذْنِي فَتَنفُخُ فِيهَا فَتَكُونُ طَيْرًا بِإِذْنِي
وَتُبْرِئُ الْأَكْمَةَ وَالْأَبْرَصَ بِإِذْنِي وَإِذْ تُخْرِجُ الْمَوْتَىٰ
بِإِذْنِي وَإِذْ كَفَفْتُ بَنِي إِسْرَءِيلَ عَنْكَ إِذْ جَعَلْتَهُمْ
بِالْبَيْتِ فَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ إِنْ هَذَا إِلَّا
سِحْرٌ مُّبِينٌ ﴿۱۱۱﴾

۱۱۱۔ جب ایل اللہ نے اکھیا اے عیسیٰ ابن مریم توں یاد کر ساڈی
المنعت جیر صی اسان تیڈے اتے کیتی ہائی تے تیڈی ما
تے جیڈاں روح القدس نال تیڈی مدد کیتی ہم۔ توں لوکس نال
گاہیں کریندا ہانویں پینگے (چھوٹی عمر) وچ تے ڈھلوی
جوانی وچ جیڈاں میں تیکوں کتاب تے سٹپ تے سکھائی ہائی
تورات تے انجیل ہی تے جیڈاں توں مٹی نال پکھی آلی کار
میڈے حکم نال بنیندا ہانویں تے توں اندرے بچھو کا مریندا
ہانویں تے میڈے حکم نال پکھی بن ویندا ہانویں توں جاندار
اندھے تے کوڑھی کون میڈے حکم نال ٹھیک کریندا ہانویں
تے میڈے حکم نال مردے کلبھیندا ہانویں تے جیڈاں میں
بنی اسرائیل کون تیں کنیں پیریں رکھے جیڈاں توں انہیں
کنیں دلیلاں گھن کے آیا ہانویں تے انہیں دجو ہرے لوکس
الکار کیتا ہانویں انہیں اکھیا اے تے صوف کھلا کھلا جادو۔

وَإِذْ أَوْحَيْتُ إِلَى الْهَارُونَ أَنْ ابْتَغِ بِرَبِّكَ
قَالُوا آمَنَّا وَاشْهَدْ بِأَنَّا مُسْلِمُونَ ﴿۱۱۲﴾

۱۱۲۔ تے جیڈاں میں حواریں دو وحی کیتی جو تسان ایمان گھن
اؤ میڈے اتے تے میڈے رسول تے انہیں اکھیا اسان
من گدھے تے توں گواہ رہ جو اسان بے شک مسلمان ہیں۔

إِذْ قَالَ الْهَارِيُّونَ لِيَعْقُوبَ إِنِّي مَرْيَمَ هَلْ يَسْتَطِيعُ
رَبُّكَ أَنْ يُنْزِلَ عَلَيْنَا مَائِدَةً مِنَ السَّمَاءِ قَالُوا
أَلَا اللَّهُ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿۱۱۳﴾

۱۱۳۔ جیڈاں حواریں اکھیا اے عیسیٰ ابن مریم کیا تیڈاں رب اے
طاقت رکھیندے جو ساڈے اتے آسمان کنیں مائدہ لہاے
اوں اکھیا اللہ کنیں ڈرو جے تسان مومن ہتے۔

قَالُوا نُرِيدُ أَنْ نَأْكُلَ مِنْهَا وَنَحْمِلَ قُلُوبَنَا وَنَعْلَمَ
أَنْ قَدْ صَدَّقْنَا وَنَكُونُ عَلَيْهَا مِنَ الشَّاهِدِينَ ﴿۱۱۴﴾

۱۱۴۔ انہیں اکھیا اسان چاہندے ہیں جو اسان اندرے دجو
کھاؤں تے ساڈے دل تسلی پکڑن تے اسان چاہن گھنوں
جو بے شک تیں سچ اکھئے اسان اندرے لے گواہ بن وچوں۔

قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ اللَّهُمَّ رَبَّنَا أَنْزِلْ
عَلَيْنَا مَائِدَةً مِنَ السَّمَاءِ تَكُونُ لَنَا عَيْدًا
لِأَوَّلِنَا وَآخِرِنَا وَآيَةً مِنْكَ وَارْزُقْنَا وَأَنْتَ
خَبِيرُ الرُّقِيِّنَ ﴿۱۱۵﴾

۱۱۵۔ عیسیٰ ابن مریم نے اکھیا اے اللہ اے ساڈے رب
ساڈے اتے مائدہ لہا آسمان کنیں ساڈے پہلیں تے
پچھلیں واسطے عید تمی ونچے تے تیڈے ولو نشان ہوئے
تے ساکوں رزق ڈے تے توں بہترین رزق ڈیوون والا ہوں۔

قَالَ اللَّهُ إِنِّي مَنَّلَهَا عَلَيْكُمْ فَتَنَّا بِكُفْرٍ
بَعْدَ مَنكُمُ فَإِنِّي أَعَذِبُهَا إِلَّا أَعَذِبُ أَهْلًا
مِّنَ الْعَالَمِينَ ۝

۵۸

۱۱۶۔ اللہ سیس اکھیا بے شک میں او تہا بڑے تے بسیدال
تے ایندے بعد جے کہیں تہا بڑے وچ کفر کیا تے میں
اول کوں عذاب ڈلیاں۔ ایجھا عذاب جیرھا دنیا وچ میں
کہیں کوں نہ ڈتا ہوسی۔

وَإِذْ قَالَ اللَّهُ يُعِيسِي ابْنَ مَرْيَمَ ءَأَنْتَ قُلْتَ لِلنَّاسِ
اتَّخِذُونِي وَأَهْلِي الْهَيْئِينَ مِنْ دُونِ اللَّهِ قَالُوا سُبْحَانَكَ
مَا يَكُونُ لِي أَنْ أَقُولَ مَا لَيْسَ لِي بِحَقٍّ إِنْ كُنْتُ
فُلْتُهُ فَقَدْ عَلِمْتَهُ تَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِي وَلَا أَعْلَمُ
مَا فِي نَفْسِكَ إِنَّكَ أَنْتَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ ۝

۵۹

۱۱۷۔ تے جبرائیل اللہ سیس اکھیا اے عیسیٰ ابن مریم کیا
تیں لوکس کوں اکھیا ہا جو میکوں تے میڈی ما کوں
ڈو خدا اللہ کوں چھوڑ کے۔ اول اکھیا توں پاک میں میکوں
کیا حق ہا جو میں او اکھاں ہا جیندا میکوں کوئی حق نہا جے
میں اکھیا ہوسی تے توں اول کوں چاڈیں جو میڈے دل
وچ توں اونکوں چاڈیں تے جو تیڈے دل وچ۔ میں

نہیں چاڈا بے شک توں غیب کوں بہوں چاڈیں والا ہوس۔
۱۱۸۔ میں انہیں کوں صرف او اکھئے جو تیں میکوں حکم ڈتا ہا
جو اللہ دی عبادت کرو جیرھا میڈا دی رب تے تہا ڈاوی
رب او تیں میں انہیں تے نگران ہائیں جے تیں انہیں
وچ ہائیں جبرائیل تیں میکوں وفات ڈے ڈتی تے توں
ہی انہیں تے نگران ہائیں تے توں ہر چیز تے نگرانیں۔
۱۱۹۔ جے انہیں کوں عذاب ڈلیوں تے بے شک او تیڈے
بند تے جے توں انہیں کوں بخش ڈیوں تے بے شک
توں غالب تے بہوں سیاناں میں۔

مَا قُلْتُ لَهُمْ إِلَّا مَا أَمَرْتَنِي بِهِ أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ رَبِّي
وَرَبَّكُمْ وَكُنْتُ عَلَيْهِمْ شَهِيدًا مَا دُمْتُ فِيهِمْ فَلَمَّا
تَوَفَّيْتَنِي كُنْتُ أَنْتَ الرَّقِيبَ عَلَيْهِمْ وَأَنْتَ عَلَى كُلِّ
شَيْءٍ شَهِيدٌ ۝

إِنْ تُعَذِّبْهُمْ فَإِنَّهُمْ عِبَادُكَ وَإِن تَغْفِرْ لَهُمْ فَإِنَّكَ
أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ۝

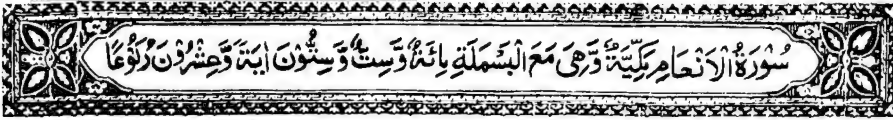
قَالَ اللَّهُ هَذَا يَوْمُ يَنْفَعُ الصَّادِقِينَ صِدْقُهُمْ
لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ
فِيهَا أَبَدًا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ ذَلِكَ
الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ۝

۱۲۰۔ اللہ سنیں اکھیا اے جہاڑا سپیں کوں انہیں دا
سچ فائدہ ڈلیسی انہیں واسطے بہشت جیندے وچ
نہراں و ہندیاں پین او ندے وچ ہمیشہ رہیں۔ اللہ انہیں تے
راضی تھی گئے تے او اللہ تے راضی تھی گئیں۔ اے بہوں
وڈی کامیابی۔

۱۲۱۔ آسمانیں تے زمین تے جو کچھ انہیں دے وچ انہیں دی
بادشاہی اللہ کیے ہے تے او ہر شے تے قادر۔

لِلَّهِ الْمُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا فِيهِنَّ وَهُوَ عَلَى
كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝

۶۰

سورة النام مکی ۱۶۶ آیتاں تے ۲۰ رکوع۔

- ۱۔ میں شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جبرہا بن منگئے
بُیُونُ وَاللّٰہُ تے ول ول رحم کرل والا ۱۔
- ۲۔ ساریاں صفات اللہ سیٹ واسطے بن جیں آسمانیں
تے زمین کوں بٹائے تے اندھارے تے سو جھلا
بٹائیں ایندے باوجود کافر لوک اپنے رب دا شریک بنین
۳۔ او ہو ۲ جیں تہا کوں مٹی کنیں پیدا کیتے تے وقت
مقرر کیتے تے ایں مقرر وقت دا علم ہونکوں ۲ ول دی
تساں شک کریندے ۲۔
- ۴۔ او ہو اللہ جبرہا آسمانیں تے زمینیں وچ او تہا بڑے
رازیں کوں دی جائدے تے تہا بڑے ظاہر کوں دی تے
او جائدے ہوتاں کمدے ۲۔
- ۵۔ تے جڈاں دی انہیں دے رب دے نشانیں وچو کوئی
نشان اندے تے او اوں کنیں منہ پھیر گھندن۔
- ۶۔ بے شک انہیں سچ کوں جھٹلائے جڈاں او انہیں
دو آنگے تے جلدی او انہیں کوں او فہراں مل ولین
جنہیں تے او کھندن۔
- ۷۔ کیا انہیں کوں پتہ نیں جو انہیں کیں پلے اسان کتے زباندے
لوکس کوں ہلاک کیتے اسان انہیں کوں زمین وچ او طاقت
ڈٹی مانی جبرم تہا کوں نیں ڈٹی تے اسان انہیں تے بدلیں
کنیں ڈاڑھا مینہ ولسٹے تے انہیں واسطے نہراں بنائیں
جبریاں انہیں دے ماتحت چلدیاں بن ول اسان انہیں دے
گناہیں دی وجہ نال انہیں کوں ہلاک کر ڈتا تے اوندے بعد
- بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ①
- اَلْحَمْدُ لِلّٰہِ الَّذِیْ خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ وَجَعَلَ
الظُّلُمٰتِ وَالنُّوْرَ ثُمَّ الَّذِیْنَ کَفَرُوْا بِرَبِّہُمْ یَعْدِلُوْنَ ②
- هُوَ الَّذِیْ خَلَقَکُمْ مِنْ طِیْنٍ ثُمَّ فَضَّ اَجَلًا وَّ اَجَلَ
مُّمِیْنٍ عِنْدَہٗ ثُمَّ اَنْتُمْ تَمْتَرُوْنَ ③
- وَّ هُوَ اللّٰہُ فِی السَّمٰوٰتِ وَ فِی الْاَرْضِ یَعْلَمُ سِرَّکُمْ
وَّ جَہْرَکُمْ وَ یَعْلَمُ مَا تَلٰکِبُوْنَ ④
- وَمَا تَأْتِیْہُمْ مِنْ اٰیَةٍ مِنْ اٰیٰتِ رَبِّہُمْ اِلَّا کَاُفًا عَنْہَا
مُعْرِضِیْنَ ⑤
- فَقَدْ کَذَّبُوْا بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَہُمْ فَسَوْفَ یَاْتِیْہُمْ
اَنْبَاُ مَا کَاُفُوْا بِہٖ یَسْتَهْزِءُوْنَ ⑥
- اَلَمْ یَرَوْا کَمْ اَهْلٰکْنَا مِنْ قَبْلِہُمْ مِنْ قَوْمٍ مَّکَنُّہُمْ
فِی الْاَرْضِ مَا لَہُمْ مِنْکُمْ نَکْرٌ وَّ اَرْسَلْنَا السَّمَاءَ عَلَیْہُمْ
قِطْرًا وَّ جَعَلْنَا الْاَنْہَارَ تَجْرِیْ مِنْ تَحْتِہُمْ فَاَهْلٰکَہُمْ
یَذْنُوْبٌ ⑦ وَاَنْشَاْنَا مِنْۢ بَعْدِہُمْ قَوْمًا اٰخَرِیْنَ ⑧

ہک ہی نسل پیدا کر ڈتی۔

۸۔ تے جے اسان تیڈے اتے کانہیں تے کمی ہوئی کتاب لہندے تے او اونکوں ہتھ نال وٹن دی ہی تے ول وی کافر ایہو اکھن لے تے کھلا کھلا فریب ۹۔ تے او آمدن ایندے اتے کیوں نہیں لہایا گیا فرشتہ تے جے اسان فرشتہ لہاؤں پاتے اس کال دا فیصلہ تھی ونجے با تے انہیں کول دل مہلت نہ ڈتی ونجے با۔

۱۰۔ تے جے اسان اونکوں فرشتہ بٹاؤں با تے اول کول دی آدمی دیکھل وچ پھوں با تے جیر صی گھل ہن انہیں تے مشتبہ تھی پی ۱۱۔ ول وی اسان مشتبہ رکھوں با۔

۱۱۔ تیں کنیں پہلے وی رسولیں نال مذاق کیا گئے۔ تے پکھیں اول عذاب جیندے اتے او مذاق کریندے ہن او انہیں کول گھیر (ولہیٹ) گدھے۔

۱۲۔ تول آکھ جو زمین وچ ٹرو پھرو ول بڑیکھو جو جھلاوٹن والیں دا انجام کیا تھئے۔

۱۳۔ تول آکھ کیندے جو آسمانیں تے زمین وچ (ول) تول آپ آکھ جو اللہ دا ۱۴۔ اول اپنے اتے رحمت فرم کر ڈتی ۱۵۔ بے شک او تہا کول ضرور قیامت دے ڈینہہ کھٹا کر لسی جیندے وچ کوئی شک نہیں جیر صے لوکس اپنے آپ کول گھٹا ڈتے بے شک او ایمان نہ انہیں۔

۱۴۔ تے جیر کھ رات تے ڈینہہ وچ موجود اوہیں دا ۱۵۔ تے او بہوں سٹن والا تے بہوں چاٹن والا ۱۶۔ تول آکھ کیا میں اللہ دے سوا پیا سبگتی بناؤں جیر صا

آسمانیں تے زمین دا پیدا کرن والا ۱۷۔ تے او کھویندے تے کھوایا نہیں دیندا ۱۸۔ تول آکھ میکوں حکم ڈتا گئے جو میں پہلا ۱۹۔ فرمانبردار بٹاں تے تول مشرکیں وچو اصلو

وَلَوْ نَزَّلْنَاهُ عَلَىٰ كُلِّ فَتْرَةٍ لَّكَانُوا لَهُمْ قُرْطَاسٍ فَلْيُسُوهُ يَأْتُوا
لَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِن هَٰذَا إِلَّا سِحْرٌ مُّبِينٌ ۝۸

وَقَالُوا لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْهِ مَلَكٌ وَلَوْ أَنزَلْنَا مَلَكَ لَّفُضِّضَ
الْأَمْرُ لَمْ لَا يَنْظُرُونَ ۝۹

وَلَوْ جَعَلْنَاهُ مَلَكَ لَّجَعَلْنَاهُ رَجُلًا وَلَلَبَسْنَا عَلَيْهِمْ
مَا يَلْبَسُونَ ۝۱۰

وَلَقَدْ اسْتَهْزَىٰ بِرُسُلٍ مِنْ قَبْلِكَ فَحَاقَ بِالَّذِينَ
سَخِرُوا مِنْهُمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ۝۱۱

قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ ثُمَّ انظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ
الْمُكَذِّبِينَ ۝۱۲

قُلْ لِمَنْ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ قُلْ لِلَّهِ كُتِبَ عَلَى
نَفْسِهِ الرَّحْمَةُ لِيَجْمَعَنَّكُمْ إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَامَةِ لَا رَيْبَ
فِيهِ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ۝۱۳

وَلَهُ مَا سَكَنَ فِي الْإِنْبِ وَالنَّهَارِ وَهُوَ
الَّتَمِيعُ الْعَلِيمُ ۝۱۴

قُلْ أَغَيْرَ اللَّهِ اتَّخَذُ لِيَا فَاظِرِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَهُوَ يُطْعِمُهُ وَلَا يَطْعَمُهُ قُلْ إِنِّي أُمِرْتُ أَنْ أَكُونَ
أَوَّلَ مَنْ أَسْلَمَ وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ۝۱۵

نہ بنیں۔

۱۶۔ توں آکھ بے شک میں ڈبے ڈبہ دے عذاب کیں
ڈرداں جے میں نافرمانی کراں۔

۱۷۔ جس کیں اوں جہاڑے او عذاب ہٹا ڈا گیا تے
بے شک اوندے اتے رحمت ہوسی تے اے کھلی کھلی
کامیابی ۶۔

۱۸۔ تے جے اللہ تیکوں نقصان پکاوے تے اوکوں
ہٹاؤں والا کوئی نہیں سولے ہوندے تے جے او تیکوں
بھلائی پکاوے تے او ہر چیز تے قادر۔

۱۹۔ او اپنے بندیں تے غالب تے او بہوں سیاطنا
تے باخبر۔

۲۰۔ توں آکھ جو سب کیں زیادہ سچی گواہی ڈیوٹن والی
کیرمی ہستی ۷ ول توں آکھ جو اللہ میڈے تے تہاڑے
درمیان گواہ تے میڈوے قرآن وحی کیسا گئے تاں جو
میں تہا کوں تے جینکوں اے پیچھے ایندے نال ہوشیار کراں
کیا تاں اے گواہی ڈیندے ۸ جو خدا نال بے معبود
وی ہن توں آکھ میں گواہی نہیں ڈیندا توں آکھ بے شک
او ہی ہک معبود تے میں بیزاراں اوں کیں جینکوں تاں
شریک بنیدے ۹۔

۲۱۔ جنہیں لوکیں کوں اسال کتاب پڑتی ۱۰ او اوکوں ایویں
سنجھین جیویں او اپنے پتریں کوں سنجھین تے جنہیں
لوکیں اپنے نفس کوں گھٹا ٹاڑے تے او ایمان نہیں
اچندے۔

۲۲۔ اوں کیں وڈا ظالم کوں جبر صا اللہ تے کوڑ ہدھیندے
یا اوندے نشانیں کوں جھٹلیندے۔ بے شک ظالم لوک
کامیاب نیں تھیندے

قُلْ إِنِّي أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ۱۶

مَنْ يُضَرْفُ عَنْهُ يَوْمِيذٌ فَقَدْ رَحِمَهُ وَذَلِكَ الْفَوْزُ
الْبَيْنُ ۱۷

وَرَأَى تَسْأَلُكَ اللَّهُ يُضَرِّفُ فَلَا كَاشِفَ لَهُ إِلَّا هُوَ
وَرَأَى تَسْأَلُكَ يُخَيِّرُ فَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۱۸

وَهُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهِ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْغَبِيرُ ۱۹

قُلْ أَمَّا شَيْءٌ أَكْبَرُ شَهَادَةً قُلْ اللَّهُ شَهِيدٌ
بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَأُوحِيَ إِلَيَّ هَذَا الْقُرْآنُ
لَأُنذِرَكُمْ بِهِ وَمَنْ بَلَغَ أَتَيْنَاكُمْ لَنَشْهَدَنْ
أَنَّ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا أُخْرَى قُلْ لَا أَشْهَدُ
قُلْ إِنَّمَا هُوَ إِلَهُ وَاحِدٌ وَإِنِّي بَرِيءٌ
مِمَّا تُشْرِكُونَ ۲۰

الَّذِينَ آمَنَهُمُ الْكِتَابَ يَعْرِفُونَهُ كَمَا يَعْرِفُونَ
أَبْنَاءَهُمُ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ لَمْ لَا يُؤْمِنُونَ ۲۱

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ
بِآيَاتِهِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ ۲۲

وَيَوْمَ نَحْشُرُهُمْ جَبِيحًا ثُمَّ نَقُولُ لِلَّذِينَ أَشْرَكُوا
أَيْنَ شُرَكَاؤُكُمُ الَّذِينَ كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ ﴿۲۵﴾

۲۳۔ تے اساں جڈاں انہیں ساریں کول کھٹا کر لسیوں ول
آکھسوں انہیں کول جیرے شرک کریندے ہن تہا بڑے
شریک کتھائن جنیدے متعلق دعویٰ کریندے ہاوے۔

ثُمَّ لَمْ تَكُنْ تَكُنْ وَتُنَزِّهُهُمْ إِلَّا أَنْ قَالُوا وَاللَّهِ رَبِّنَا مَا
كُنَّا مُشْرِكِينَ ﴿۲۶﴾

۲۴۔ یکھیں ایندے جواب وچ او صرف اے آکھسن
اللہ دی قسم جیرھا ساڈا رب جو اساں مشرک کائے ناں
ہاں

أَنْظُرْ كَيْفَ كَذَبُوا عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا
يَفْتَرُونَ ﴿۲۷﴾

۲۵۔ ڈیکھ کیوں اپنئے اتے کوڑ بدھیندن تے او بھل
ولین جیرھا او کوڑ بدھیندے ہن۔

وَمِنْهُمْ مَنْ يَسْتَمِعُ إِلَيْكَ وَجَعَلْنَا عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ
أَكِنَّةً أَنْ يَفْقَهُوهُ وَفِي آذَانِهِمْ وَقْرًا وَإِنْ يَرَوْا
كُلَّ آيَةٍ لَا يَقُولُ بِهَا مَعًا شَيْءٌ وَإِذَا أَمَرُوكَ بِمُحَادَاثَةِ
الَّذِينَ كَفَرُوا إِذَا سَأَلُوا الْأَوَّلِينَ ﴿۲۸﴾

۲۶۔ انہیں وچو کجھ او ہن جیرے تیبڑی گال کول سندن
تے اساں انہیں دے دلیں تے پردے پاڈتے جو اے
سمجھ نہ سگن۔ تے انہیں دے کئیں وچ بوڑھے او
سارے نشان دی ڈیکھ گھن ماں وی او دے اتے ایمان
نہ گھن او سن۔ تے جڈاں او تیبڑ واندن تیبڑے ناں
جھٹا کریندن۔ تے جیرے کافرن او بدن جو اے تے
پہلے لوکس دیاں کہانیاں۔

وَهُمْ يَنْهَوْنَ عَنْهُ وَيَنْنَوْنَ عَنْهُ وَإِنْ يُهْلِكُونَ
إِلَّا أَنْفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ﴿۲۹﴾

۲۷۔ تے او بنہیں کول اوں کئیں رکیندن تے آپ وی
رکدن تے او صرف اپنئے آپ کول ہلاک کریندن
تے او سمجھدے نیں۔

وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ وَقَفُوا عَلَى النَّارِ فَقَالُوا يَلَيْتَنَا نُرَدُّو
أَوْ نَكَذِّبُ بِآيَاتِ رَبِّنَا وَلَوْ كُنَّا مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿۳۰﴾

۲۸۔ تے جے توں ڈیکھیں جڈاں او دوزخ دے سامنے کھڑے
کیتے ولین آکھسن ہائے ساڈا افسوس اساں اپنئے رب
دی آیات نہ جھٹلاؤں ہاتے مومنین وچو بن و بھول ہا۔

بَلْ بَدَا لَهُمْ مَا كَانُوا يُخْفُونَ مِنْ قَبْلُ وَلَوْ رَدُّو
لَعَادُوا لِمَا نُهُوا عَنْهُ وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿۳۱﴾

۲۹۔ سچ اے ہے جو (اللہ سیس) ظاہر کرڈتے جو ایں کئیں
پہلے او کیندے ہن تے جے انہیں کول ولا پٹیا و نچے
تے ول دی او ایں کر لیں جھٹا انہیں کول روکیا گئے
تے بے شک او کوڑ مریندے پئین۔

وَقَالُوا إِن هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا وَمَا نَحْنُ

۳۰۔ تے انہیں آکھیا ساڈی صرف ایہا دنیا وی زندگی ہ۔

يَمْعُونَ ۝

وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ دُقُّوْا عَلَىٰ رُءُوسِهِمْ قَالَ لَيْسَ هَٰذَا بِالْحَقِّ
قَالُوا بَلَىٰ وَرَبِّنَا قَالَ فَذُقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ
تَكْفُرُونَ ۝

۳۱

ساکوں اٹھایا نہ ولیس۔

۳۱۔ تے جے توں بڑیکیں جڈاں او اپنے رب دے سامنے
کھڑے کیسے ولین او اکھسی کیا لے ڈینہہ سچ نہ ہا او
اکھسن بالکل لے سچ ساڈے رب تے او اکھسی
اپنے انکار دی وجہ نال عذاب بھوگو۔

۳۲۔ انہیں اللہ دی ملاقات کول جھٹلائے او گھٹے دین
تے جڈاں انہیں تے او وقت اجھٹ گھٹ آویسی تے او
اکھسن ہائے ساڈا افسوس جو اسان ایں وقت دے بارے
وچ کوتاہی کیتی تے او اپنی کٹھیں تے اپنے بارچھی ددے
ہوسن۔ سٹو جیرھا بار اوچی و دین او بہوں بڑا۔

۳۳۔ دنیادی زندگی تے صرف کھیل تے تماشا۔
تے جیرھے اللہ کنیں بڑدن آفرت دا گھرا انہیں واسطے
چمکاء کیا تساں عقل نو مے کریندے۔

۳۴۔ اسان جانڈے ہیں او جیرھیاں گاہیں کریندن توں
مونجھا تھیندیں او تیکوں نہیں جھیلندے ظالم لوک تے
اللہ دی آیات دا انکار کریندن۔

۳۵۔ بے شک تیں کنیں پہلے دی رسول جھٹلائے گیئیں
تے جڈاں انہیں کول جھٹلایا گئے تے بڑکھ بڑا گئے انہیں
صبر کیسے دل انہیں دو ساڈی مدد آگئی تے اللہ دیاں گاہیں
کوئی بدل نہیں سگدا۔ تیں کنیں رسولیں دیاں خبراں آپکین۔

۳۶۔ تے جے تیکوں انہیں دامنہ پھر گھنٹن تکلیف ڈیندے
تے جے تیکوں طاقت تے زمین وچ سرنگ یا آسمان
وچ پوٹری گول سگیں تے انہیں دولشان گھن آویں
(تے گھن آ) جے اللہ چاہندا انہیں کول سدھے راہ
تے کٹھا کر ڈیوے ہا تے توں ناواقف وچو اصولہ حق

۳۷۔ بے شک اوہے لوک قبول کریندن جیرھے سندن

قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ حَتَّىٰ إِذَا جَاءَهُمْ
السَّاعَةُ بَغْتَةً قَالُوا بِحَسْرَتِنَا عَلَىٰ مَا فَرَقْنَا بَيْنَهُمَا
وَهُمْ يَخِيلُونَ أَوْ أَرَاهُمْ عَلَىٰ ظُهُورِهِمْ إِلَّا سَاءَ مَا
يَزِدُّونَ ۝

وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَعِبٌ وَلَهُمْ وَلِلْآلِ الْآخِرَةُ
خَيْرٌ لِّلَّذِينَ يَتَّقُونَ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ۝

قَدْ نَعْلَمُ إِنَّهُ لَيَكْذِبُكَ الَّذِي يَقُولُونَ فَإِنَّهُمْ لَا
يَكْذِبُونَكَ وَلَكِنَّ الظَّالِمِينَ بِلَايَةِ اللَّهِ يَجْعَلُونَ ۝

وَلَقَدْ كَذَّبْتَ رَسُولٌ مِّن قَبْلِكَ فَصَبْرًا عَلَىٰ مَا كَذَّبُوا
وَأُودُوا حَتَّىٰ أَتَاهُمْ نَصْرُنَا وَلَا مُبَدِّل لِّكَلِمَاتِ اللَّهِ
وَلَقَدْ جَاءَكَ مِنْ نَّبَايَ الْمُرْسَلِينَ ۝

وَإِنْ كَانَ كِبَرَ عَلَيْكَ إِعْرَاضُهُمْ فَإِنْ اشْتَغَلَتْ أَنْ
تُبْتَغَىٰ نَفَقًا فِي الْأَرْضِ أَوْ سُلَكًا فِي السَّمَاءِ فَتَأْتِيَهُمْ
بِآيَةٍ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَهُمْ عَلَىٰ الْهُدَىٰ فَلَا
تَكُونَنَّ مِنَ الْجَاهِلِينَ ۝

۳۸

إِنَّمَا يَسْتَجِيبُ الَّذِينَ يَسْعَوْنَ وَالْمَوْتَىٰ يَبْعَثُهُمْ

اللَّهُ ثُمَّ إِلَيْهِ يُرْجَعُونَ ﴿۳۸﴾

تے مڑیں کول اللہ سین اٹھسی تے دل او اندر و لائے
ولین۔

وَقَالُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ رَبِّهِ قُلْ إِنْ اللَّهُ
قَادِرٌ عَلَى أَنْ يُنْزِلَ آيَةً وَلَئِنْ أَكْثَرُهُمْ لَا
يَعْلَمُونَ ﴿۳۹﴾

۳۸۔ تے او آہن ایندے اتے اپنے رب ولو کیوں
کوئی نشان نیں بہایا گیا توں اکھ بے شک اللہ قادر
ہو او نشان بہاوے تے انہیں وچو بہوں سارے نیں
جانندے۔

وَمَا مِنْ دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا طَائِرٍ يَطِيرُ بِجَنَاحَيْهِ
إِلَّا أَمْرٌ أَتَاهُمْ أَمْثَلُكُمْ مَا فَزَعْنَا فِي الْكِتَابِ مِنْ شَيْءٍ ثُمَّ
إِلَىٰ رَبِّهِمْ يُحْشَرُونَ ﴿۴۰﴾

۳۹۔ زمین وچ کوئی جانور نیں تے نہ کوئی پکھی جیرھا
اپنے کھپیں نال اڈر دے تے او تہاڈے آلی کار جماعتاں
ہن اسان ایں کتاب وچ کوئی وی کمی نیں کیتی پھیں
او اپنے رب دوکھے کیتے ولین۔

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا صُمُّ وَبُكْمٌ فِي الظُّلُمَاتِ
مَنْ يَشَأِ اللَّهُ يُضِلَّهُ وَمَنْ يَشَأِ يُصْهِرْهُ عَلَىٰ صِرَاطٍ
مُسْتَقِيمٍ ﴿۴۱﴾

۴۰۔ تے میں ساڈی آیات کول جھٹلائے او پوٹن تے
گوگن اندھاریں وچن جینکوں اللہ چاہندے گمراہ کر ڈیندے
تے جینکوں چاہندے اونکوں سدھے رستے تیں
چلا ڈیندے۔

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَنْتُمْ عَدَابُ اللَّهِ أَوْ أَنْتُمْ السَّاعَةُ
أَغَيَّرَ اللَّهُ دَعْوَانِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿۴۲﴾

۴۱۔ توں اکھ ڈسو تے سہی جے تہاڈو اللہ دا عذاب
اوپنچے یا قیامت اوپنچے کیا خدا دے سوا کہیں ہے کول
سڈیو جے تساں پچے ہوے (تے ڈسو)

بَلْ آيَاتُهُ تَدْعُونَ فَيَكْشِفُ مَا تَدْعُونَ إِلَيْهِ إِنْ شَاءَ
وَتَنْسَوْنَ مَا تُنْذِرُونَ ﴿۴۳﴾

۴۲۔ تساں اوہیں کول سڈیو تے او مصیبت کول دور کریسی
جیندے کیتے تساں سڈیو دے پئے ہاوے جے او چاہی
تے تساں بھل و لیسو جیرھا شرک کریندے پئے۔

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَىٰ أُمَمٍ مِنْ قَبْلِكَ فَآخَذْنَاهُمْ بِالْبَأْسَاءِ
وَالضَّرَاءِ لَعَلَّهُمْ يَنْتَضِعُونَ ﴿۴۴﴾

۴۳۔ تیں کیں پہلے وی قومیں دو اسان رسول پھیں
تے ول اسان انہیں کول پکڑیئے مالی تے جسمانی مصیبتیں
نال تاں جو او عاجزی کرن۔

قُلْ لَا إِدَاءَ لَهُمْ بِأَسْأَتِنَا نَصْرَ عَوَا وَلَكِنْ قَسَتْ قُلُوبُهُمْ
وَزَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۴۵﴾

۴۴۔ اے کیوں نہ تھیا جو جڈاں انہیں تے ساڈا عذاب
آیا ہا او عاجزی کرن ہا تے ہتھو انہیں دے دل سخت
تھی گئی تے شیطان نے جو او کریندن اونکوں سوٹھا

کر کے دکھائے۔

۴۵۔ جڈاں او جھل گئیں جو انہیں کون نصیحت کی گئی ہانی تے آساں انہیں تے ہر چیز دے دروازے کھول ڈتے تے جڈاں او اندرے نال جو انہیں کول بڑا گیا با اسان انہیں کول ابھن گت پکڑ گدھاتے دل او نا امیدھی گئے

۴۶۔ تے جیڑی قوم نے ظلم کیا با او ندیاں پاڑاں پٹ ڈتیاں پگیاں تے ساریاں صفتاں اللہ دیاں ہن جیڑھا سارے جہانیں دیاں لٹھیاں۔

۴۷۔ توں آکھ تساں ڈسوجے اللہ تہا ڈے کنیں تے اکھیں کول ضائع کر ڈیوے تے تہا ڈے دیں تے مہرا ڈیوے اللہ دے سوا کیرھا معور جیڑھا لے تہا ڈو ولا انیسی توں ڈیکھ اسان کیوں آیات دیاں پھر کے بیان کریندے ہیں اوول دی منہ پھر گھندن۔

۴۸۔ توں آکھ ڈسوجے تہا ڈے اتے آوے اللہ دا عذاب ابھن گھٹ یا ظاہر ظہور تے ظالمیں دے سوا پیا کیں کول ہلاک نہ کیا ویسی۔

۴۹۔ تے اسان رسولیں کول دین دی خوشخبری ڈیوٹ والا تے ڈراوٹ والا بنا کے پٹھیندے ہیں تے جیڑھا من بکھنے تے اصلاح کرے او اندرے اتے کوئی خوف نیں تے نہ او منجھے تھیں۔

۵۰۔ تے جنہیں ساڈی آیات کول جھٹلائے انہیں کول انہیں دی نافرمانی دی دجہ نال عذاب پہنچسی۔

۵۱۔ توں آکھ میں نیں آبد جویں کنیں اللہ دے خزانے ہن تے نہ میں غیب جانداں تے میں نیں آبد تہا کول جویں فرشتہ ہاں میں تے صوف او ندی پیر دی کریناں جو میڈو وی کیتی دیندی توں آکھ کیا اندھا تے سوجا کھا بکوجہیں تھی بگدن کیا تساں

فَلَمَّا نَسُوا مَا ذُكِّرُوا بِهِ فَتَحْنَا عَلَيْهِمْ أَبْوَابَ كُلِّ شَيْءٍ حَتَّى إِذَا فَرِحُوا بِمَا أُوتُوا أَخَذْنَاهُمْ بَغْتَةً فَإِذَا هُمْ مُبْلِسُونَ ﴿۴۵﴾

فَقَطَّعَ دَائِرَ الْقَوْمِ الَّذِينَ ظَلَمُوا وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿۴۶﴾

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَخَذَ اللَّهُ سَعَتَكُمْ وَأَبْصَارَكُمْ وَخَمَّ عَلَى قُلُوبِكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرِ اللَّهِ يَأْتِيكُمْ بِهِ أَنْظَرُ كَيْفَ نَصَرَفُ الْآيَاتِ ثُمَّ هُمْ يَصْذَقُونَ ﴿۴۷﴾

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَتَاكُمْ عَذَابُ اللَّهِ بَغْتَةً أَوْ جَهْرَةً هَلْ يُهْلِكُ إِلَّا الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿۴۸﴾

وَمَا نُرْسِلُ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ مَنْ آمَنَ وَاصْلَحَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿۴۹﴾

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا يَسْتَهْزِئُهُمُ الْعَذَابُ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ ﴿۵۰﴾

قُلْ لَا أَقُولُ لَكُمْ عِنْدِي خَزَائِنُ اللَّهِ وَلَا أَعْلَمُ الْغَيْبَ وَلَا أَقُولُ لَكُمْ إِنِّي مَلَكٌ إِنِّي أَنْتَبِعُ إِلَّا مَا يُوحَىٰ إِلَيَّ قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ أَفَ الْكَاثِرُونَ ﴿۵۱﴾

سوچیں گے تو ہے۔

۵۲۔ تے توں ایندے نال ڈرا انہیں لوکیں کوں جیرے جردن
جو انہیں کوں خدا دوکھا کیسا ویسی انہیں دا کوئی دی بنگتی تے
سفارشی نہ ہوسی تاں جو او اللہ کنیں ڈرن۔

۵۳۔ تے انہیں لوکیں کوں دھکے نہ بڑے جیرے جیرے شام
اپنے رب کوں سبڈین تے اوندی رضا چاہندن۔ تیرے
ذمے انہیں دے حساب دہو کچھ وی نہیں تے نہ تیرے حساب
دہو کچھ انہیں دے ذمے ہے جے تیں انہیں کوں دھکا کھاتا
تے توں ظالمیں دھو رہی ویسیں۔

۵۴۔ ایویں اساں بعض انہیں دے بنیں کوں بعض نال آزمائے
جو اے اکھن ایچھے ہن ساڈے دھو اللہ سٹیں جنہیں تے
احسان کیتے کیا اللہ سٹیں شکر کرن والیں کوں خوب نہیں چاڈا۔
۵۵۔ تے جڈیاں تیرو اولوک اندن جیرے ساڈی آیات
کوں میندن تے توں انہیں کوں کھتھا بڑے اتے سلامتی ؎
تھا بڑے رب نے اپنے آپ تے رحمت فرض کر ڈتی ؎ بے
شک جنہں تھا بڑے دھو غفلت دی دھو نال بُرائی کیتی ول
اوندے بعد توبہ کر گدھی تے اصلاح کیتی تے بے شک
او بہوں بخشش والا تے بہوں مہربان۔

۵۶۔ تے ایویں اساں آیات کھول کے بیان کریندے ہیں
تے تاں جو مجرمیں دارا دا ہر حق ونجے۔

۵۷۔ توں اکھ بے شک میں روکیا گیاں جو میں انہیں دی
عبادت کراں جینکوں تساں اللہ دے سوا سبڈیندے ؎ توں
اکھ میں تھا بڑی خواہشات دی پیر دی نہیں کرینا نال تاں میں گمراہ
تھی ویساں تے ہدایت پاؤں والیں دھو نہ رہساں۔

۵۸۔ توں اکھ میں اپنے رب و لو دلیل تے ہاں تے تساں
اونکوں جھٹلائے جو تساں جلدی منگدے ؎ او میں کنیں نہیں۔

وَأَنذِرْ بِهِ الَّذِينَ يَخَافُونَ أَنْ يُخْشَوْا إِلَىٰ رَبِّهِمْ
لَيْسَ لَهُمْ مِنْ دُونِهِ وَلِيٌّ وَلَا شَفِيعٌ لَّعَلَّهُمْ
يَتَّقُونَ ﴿٥٢﴾
وَلَا تَطْرُدِ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَدَاةِ وَالْعَشِيِّ
يُرِيدُونَ وَجْهَهُ مَا عَلَيْكَ مِنْ حِسَابِهِمْ مِنْ شَيْءٍ
وَمَا مِنْ حِسَابِكَ عَلَيْهِمْ مِنْ شَيْءٍ تَتَطَرَّدُهُمْ فَنُكَونَ
مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿٥٣﴾

وَكَذَلِكَ فَتَنَّا بَعْضَهُم بِبَعْضٍ لِّيَقُولُوا أَهَؤُلَاءِ
مَنْ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنْ بَيْنِنَا أَلَيْسَ اللَّهُ بِأَعْلَمَ
بِالشَّاكِرِينَ ﴿٥٤﴾
وَإِذَا جَاءَكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِنَا فَقُلْ سَلَمٌ
عَلَيْكُمْ كَتَبَ رَبُّكُمْ عَلَىٰ نَفْسِهِ الرَّحْمَةَ لِأَنَّهُ مَنْ
عَمِلَ مِنْكُمْ سُوءًا بِجَهَالَةٍ ثُمَّ تَابَ مِنْ بَعْدِهِ
وَأَصْلَحَ فَإِنَّهُ غُفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٥٥﴾

وَكَذَلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٥٦﴾
قُلْ إِنِّي نُهَيْتُ أَنْ أُعْبَدَ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ
اللَّهِ قُلْ لَا أَتَّبِعُ أَهْوَاءَ كُمْ قَدْ صَلَّاتُ إِذَا وَمَا
أَنَا مِنَ الْمُهْتَدِينَ ﴿٥٧﴾

قُلْ إِنِّي عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّي وَكَذَّبْتُمْ بِهِ مَا عِنْدِي
مَا تَسْتَعْجِلُونَ بِهِ إِنَّ الْحُكْمَ لِلَّهِ يَقْضِي الْحَقَّ

وَهُوَ خَيْرُ الْفَصِيلِينَ ﴿۵۹﴾

حکم صرف اللہ واپس دے اوتھی بیان کریندے تے او فیصلہ کرن والیں وچو سب کنیں چنگا ۵۹۔

قُلْ لَّوْ أَن عِنْدِي مَا تَسْتَعِجِلُونَ بِهِ لَفُضِّي الْأَمْرُ
بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِالظَّالِمِينَ ﴿۶۰﴾

۵۹۔ توں اکھ جے او میں کنیں ہوندی جو تہاں جلدی منگدے تے فیصلہ تھی وچے ہا تہاڑے تے میڈے درمیان تے اللہ سب کھلیں کول بہوں چاڑے۔

وَعِنْدَهُ مَفَاتِحُ الْغَيْبِ لَا يَعْلَمُهَا إِلَّا هُوَ وَيَعْلَمُ
مَا فِي الْبَرْ وَالْبَحْرِ وَمَا تَسْقُطُ مِنْ دَرَقَةٍ إِلَّا يَعْلَمُهَا
وَلَا حَبَّةٌ فِي ظِلْمَةٍ إِلَّا يَعْلَمُهَا وَلَا رَطْبٌ وَلَا يَابِسٌ
إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ ﴿۶۱﴾

۶۰۔ تے غیب دیاں کھیاں ہوں کنیں ہن۔ انہیں کول صرف اوہر چاڑے تے او چاڑے جو خوشگی وچ تے سمندر وچ تے کوئی پتر جو ڈھاندا او اوکول چاڑے تے زمین تے اندھاریں وچ کوئی داڑنیں تے نہ کوئی سہی تے نہ کسی چیز وچ ہوندی کھلی کھلی حفاظت وچ نہ ہونے۔

وَهُوَ الَّذِي يَتَوَفَّاكُم بِاللَّيْلِ وَيَعْلَمُ مَا جَرَحْتُم
بِالنَّهَارِ ثُمَّ يَبْعَثُكُمْ فِيهِ لِيُقْضَىٰ أَجَلٌ مُّسَمًّى ثُمَّ
إِلَيْهِ مُرْجِعُكُمْ ثُمَّ يُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿۶۲﴾

۶۱۔ اوہر جیہ صارات کول تہاڑی روح قبض کریندے تے ڈیہہ کول جو کریندے تے او دی چاڑے۔ دل ڈیہہ کول تہا کول اٹھیلے تہاں جو مقررہ مدت پوری تھی وچے۔ ایہ سجدہ تہاں اوہں دوو لٹے پھیں او تہا کول ڈیسی جو تہاں کریندے ہا دے۔

وَهُوَ الْغَايُ فَتَوَىٰ عِبَادَهُ وَيُرْسِلُ عَلَيْكُمْ حَفَظَةً
حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدَكُمْ الْمَوْتُ تَوَفَّتْهُ رُسُلُنَا وَهُمْ
لَا يُفَرِّطُونَ ﴿۶۳﴾

۶۲۔ تے او اپنے بندیں تے غالب تے تہا ڈو نگران پھیندا رہ ویندے تے جڈاں تہاڑے وچو کہیں تے موت اندی ۶۳۔ تے ساڈے رسول اوکول مریندن تے ایندے وچ او کوئی گھٹی نہیں کریندے۔

ثُمَّ رُدُّوْا إِلَى اللَّهِ مَوْلَاهُمُ الْحَقُّ إِلَّا لِمَنْ أَهْلًا لَهُ الْحُكْمُ وَهُوَ
أَسْرَعُ الْحُسَيْنِ ﴿۶۴﴾

۶۳۔ پھیں انہیں کول اللہ جو میرا انہیں داسپا آقا ولایا دیسی۔ سٹو فیصلہ ہوندا تے او حساب گھنن والیں وچو جلدی کرن والا ۶۴۔

قُلْ مَنْ يُخَيِّتُكُمْ مِنْ ظُلُمَاتِ الْبَرِّ وَالْبَحْرِ تَدْعُونَهُ
تَضَرُّعًا وَخُفْيَةً لِّئِنْ أَنْجَيْنَا مِنْ هَذِهِ لَنُكَوِّنَنَّ
مِنَ الشُّكْرِينَ ﴿۶۵﴾

۶۴۔ توں اکھ تہا کول کون نجات ڈیندے خشکی تے سمندر تے اندھاریں کنیں تہاں اوکول عاجزی تال تے نک کے سڈیندے تے ہاڑے تے او ساکول ایں مصیبت کنیں بچا گھنن تے اسان ضرور شکر کرن والیں وچو تھی ویسوں۔

قُلِ اللَّهُ يُجَنِّدُكُمْ مِنْهَا وَمِنْ كُلِّ فِرْقٍ ثُمَّ أَنْتُمْ تُنْفِرُونَ ﴿٦٥﴾

قُلْ هُوَ الْقَادِرُ عَلَىٰ أَنْ يَبْعَثَ عَلَيْكُمْ عَذَابًا مِنْ فَوْقِكُمْ أَوْ مِنْ تَحْتِ أَنْجِلِكُمْ أَوْ يَلْبِسَكُمْ شِيْعًا وَيُذَيِّقَ بَعْضَكُمْ بَأْسَ بَعْضٍ ۚ إِنَّظُرْ كَيْفَ نَصَرِفُ الْآيَاتِ لَعَلَّهُمْ يَفْقَهُونَ ﴿٦٦﴾

وَكَذَبَ بِهِ قَوْمُكَ ۚ هُوَ الْحَقُّ ۚ قُلْ لَسْتُ عَلَيْكُمْ بِوَكِيلٍ ﴿٦٧﴾

لِكُلِّ نَبِيٍّ مُسْتَقَرٌّ وَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿٦٨﴾
وَإِذَا رَأَيْتَ الَّذِينَ يَخُوضُونَ فِي آيَاتِنَا فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ حَتَّىٰ يَخُوضُوا فِي حَدِيثٍ غَيْرِهِ ۚ وَإِنَّمَا يُنِيبُكَ الشَّيْطَانُ فَلَا تَقْعُدْ بَعْدَ الذِّكْرِ مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٦٩﴾

وَمَا عَلَى الَّذِينَ يَتَّقُونَ مِنْ حِسَابِهِمْ مِنْ شَيْءٍ وَلَكِنْ ذِكْرِي لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿٧٠﴾

وَذَرِ الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَهُمْ لَعِبًا وَلَهْوًا وَغَرَضَهُمُ الْحَيَوةُ الدُّنْيَا وَذَكَرَ بِهِ ۚ إِنَّ نُبُلَّ نَفْسٍ مَّا كَبَتْ لَيْسَ لَهَا مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيٌّ وَلَا شَفِيعٌ ۚ وَإِنْ تَحْدِلْ كُلُّ أَعْدَلٍ لَا يَخَذُ مِنْهَا ۚ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ أُبْسِلُوا بِمَا كَسَبُوا لَهُمْ شَرَابٌ مِنْ حَيِيمٍ وَعَلَاءٌ أَلِيمٌ ۚ بِنَا كَانُوا يَكْفُرُونَ ﴿٧١﴾

۶۵۔ توں آکھ جو اللہ تمہا کوں انہیں کنیں نجات دیندے تے ہر مصیبت کنیں تساں ول دی شرک کریندے ۶۔
۶۶۔ توں آکھ او قادر جو تمہا دے اتے عذاب پہنھے تمہا بے اتودی تے تمہا بے پیریں دے تلو وی یا تمہا کوں ٹولیں وچ دند کے بک دوجھے دے خلاف کر ڈیوے تے تمہا بے بعض کوں بعض نہیں نال تکلیف پہنچا دے۔
توں ڈیکھ کیوں اسل پھر پھر کے آیات بیان کریندے ہیں تاں جو اس سمجھن۔

۶۷۔ تے تیڈی قوم نے انیکوں جھٹلائے تے بے ادبیا توں آکھ میں تمہا ڈا ذمہ دار نہیں۔

۶۸۔ ہر خبر دی مد ہوندی ۶۔ تے تساں جلدی جان گھنسو۔
۶۹۔ تے جڈال توں انہیں کوں ڈیکھیں جیرھے ساڈی آیات دے بارے وچ بے ہودگی کریندن تے توں انہیں کنیں منہ پھر گھن جے تیں اوہی گاہیں وچ نہ لگ وچن تے جے تیکوں شیطان جھلا ڈیوے تے یاد کرن دے بعد ظالم قوم نال نہ بہہ۔

۷۰۔ جیرھے لوک اللہ کنیں ڈردن انہیں دے ذمے انہیں دے حساب وچو کچھ وی نہیں اے نصیحت تاں جو او اللہ کنیں ڈردن۔

۷۱۔ تے انہیں کوں چھوڑ دے جنہیں اپنے دین کوں کھیل تے تماشا بنائے تے دنیاوی زندگی انہیں کوں دھوکے وچ سرٹ گھٹے تو نصیحت کر لے نہ تھیوے جو کوئی جان پٹے کھیں دی وچر نال ہلاک تھی وچن تے انہیں دا اللہ دے سوا کوئی سبکتی تے سفارشی کوئے نہیں تے جے او ہر قسم دا بدلہ دیون تے انہیں کنیں نہ بگڑھا ویسی۔ ایسے لوکن جیرھے اپنے کھیں دی وچر نال ہلاک کیتے گئیں انہیں دے بیون کیتے

متا پائی ہوئی تھے بڑھ بڑھایوں والا عذاب اس واسطے جو او
کفر کر رہے تھے۔

۴۲۔ توں آکھ کیا اسان اللہ دے سوا اوکوں سبوں جیہا
ساکوں نہ فائدہ پہا سبکدے تے نہ نقصان تے اسان سدھے
راہ کوں جیہا ساکوں اللہ بڑھلے اپنے کھڑیں تے
پھر وچوں اوں جیوں کیں کوں شیطان سدھے راہ
کنیں بٹا بٹا لیسے تے اوزین وچ حیرن تے پریشان
ہوئے۔ اوندے سبگتی اوکوں سدھے راہ دو سبندے
پئے ہون۔ توں آکھ جو اللہ دی ہدایت ہی اصل ہدایت
تے ساکوں حکم بڑا گئے جو اسان سارے جہانیں دے
پالہاردی فرمانرواری کروں۔

۴۳۔ تے نماز کوں ٹھہاکے پڑھو تے اوں کنیں ڈرو اوہو
جیند و تساکھ کھٹے کیتے ویسے۔

۴۴۔ اوہو جیں آسانیں تے زمین کوں حق نال پیدا کیتے
تے جڈاں او آکھسی حق وچ تے او حق ویسی۔ اوندی ہال
جیہا تے ہوندی بادشاہت ہوئی جڈاں بگل دجایا ویسی او
غیب تے حاضر کوں چاٹن والا تے او بہوں سیانا
تے بانجری۔

۴۵۔ تے جڈاں ابراہیم اپنے پیو آزر کوں آکھیا کیا
توں بتیں کوں معبود بٹینیں بے شک میں تیکوں تے
جیہی قوم کوں کھلی گمراہی وچ بڑھلا پیاں۔

۴۶۔ تے ایوں حضرت ابراہیم کوں اسان بڑھندے ہا سے
آسمان تے زمین دی حکومت تاں جو اویقین کرن
والیں وچودی تھی ونجے۔

۴۷۔ تے جیلھے رات اوندے تے پردہ سٹ بڑتے اوں
تارا بڑھ آکھئے سی اے میڈا رب (جی بگدے) جیرھے ویلھے او لہے

قُلْ اَنْدَعُوْا مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ مَا لَا يَنْفَعُكُمْ وَلَا يَضُرُّكُمْ
وَمُرُّدْ عَلٰی اَعْقَابِنَا بَعْدَ اِذْ هَدٰىنَا اللّٰهُ كَالَّذِي
اسْتَهْوَتْهُ الشَّيْطٰنُ فِي الْاَرْضِ حَيْرَانَ لَهُ اَصْحٰبُ
يَدْعُوْنَہٗ اِلَى الْہُدٰى اِتَيْنَاہٗ قُلْ اِنْ هٰدٰى اللّٰہُ
ہُو الْہُدٰى وَاْمَرْنَا لِنَسْلِمَ لِرَبِّ الْعٰلَمِیْنَ ﴿۴۲﴾

وَاَنْ اَتَمِمُوا الصَّلٰوةَ وَاتَّقُوْهُ وَہُو الَّذِیْ اِلَیْہِ
تُحْشَرُوْنَ ﴿۴۳﴾

وہُو الَّذِیْ خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ بِالْحَقِّ وَیَوْمَ
یَقُوْلُ کُنْ فَیَکُوْنُ ۚ قَوْلُہُ الْحَقُّ وَلَہُ الْمُلْكُ یَوْمَ
یُنْفَخُ فِی الصُّوْرِ عِلْمُ الْغَیْبِ وَالشَّہَادۃُ وَہُو
الْحَکِیْمُ الْحَیُّ ﴿۴۴﴾

وَ اِذْ قَالَ اِبْرٰہِیْمُ لِاَبِیْہِ اِذْ رَا اَتَّخِذَ اَصْنَامًا ۖ اَللّٰہُ
اِنِّیْ اَرٰکَ وَ قَوْمَکَ فِی ضَلٰلٍ مُّبِیْنٍ ﴿۴۵﴾

وَ کَذٰلِکَ نُرِیْ اِبْرٰہِیْمَ مَلٰکُوْتَ السَّمٰوٰتِ
وَ الْاَرْضِ وَ لَیْکُوْنَ مِنَ الْمُوقِنِیْنَ ﴿۴۶﴾

فَلَمَّا جَنَّ عَلَیْہِ الْاَیْلُ رَا کَوْکَبًا ۖ قَالَ ہٰذَا سِرِّیْ
فَلَمَّا اَفَلَ قَالَ لَا اُحِبُّ الْاَفْلٰنِ ﴿۴۷﴾

گئے اور اکٹھے میں ہر دو چٹھ آئیں کوں پسندیش کریندا۔
 ۷۸۔ تے جیلھے اوں چکدے چند رکوں بڑھے اکھیس اے
 میڈا رب تے جیلھے اولہ گئے اکھیس جے میڈا رب میوں
 سدھارہ نہ دکھالے ہاتے ضرور میں گمراہ قوم وچو متی وچو ہا
 ۷۹۔ تے جیلھے چکدے سمجھ کوں بڑھس اکھیس اے میڈا
 رب اے وڈا تے جیلھے اولہ گئے اکھیس اے میڈی
 قوم بے شک میں جینکوں تساں شریک بنیدے اوں
 کنیں بے زراں۔

۸۰۔ بے شک میں ہر بڑھک توں کنیں پجدے ہوئیں اپنی
 توجہ اوندو بھیر دتی ۷ جیں آسمان تے زمین پیدا کیتن۔ تے میں
 مشرکین وچو ہتھیں۔

۸۱۔ تے اوندی قوم اوندے نال بحث کیتی اوں اکھیا کیا
 تساں اللہ دے بارے وچ میڈے نال بحث کریندے ۷
 تے اوں میوں سدھارہ دکھالے تے میں انہیں کنیں
 نہیں ڈروا جیرھے تساں خریک بنیدے ۷ ہا جے میڈا
 رب کوئی چیز چاہے۔ میڈا رب علم نال ہر چیز تے حاوی ۷
 کیا تساں نصیحت نوہے حاصل کریندے۔

۸۲۔ تے میں اوں کنیں کیوں بڑھگاں جینکوں تساں اللہ شریک
 بنیدے ۷ تے تساں نوہے بڑھکے جو تساں اللہ نال شریک پئے
 کریندے ۷ تے اللہ سیئں تہا بڑے اتے ایندے واسطے
 کوئی دلیل دی نہیں ہائی۔ کیرھا ٹولہ ڈونا میں لوئیں وچو امن دا
 زیادہ حق دار جے تساں چاٹدے ۷۔

۸۳۔ جیرھے ایمان گھن آئن تے اپنے ایمان کوں ظلم نال
 نخیس ملایا انا میں لوکیں واسطے امن تے ایجے لوک سدھے
 راہ تے ہن۔

۸۴۔ تے اے ساڈی دلیل بائی جیرھی اسال ابراہیم کوں دتی

فَلَمَّا سَأَا النَّصْرَ بَارِعًا قَالَ هَذَا رَبِّي فَلَمَّا أَفَلَ
 قَالَ لَئِنْ لَمْ يَهْدِنِي رَبِّي لَأَكُونَنَّ مِنَ الْقَوْمِ
 الضَّالِّينَ ۝

فَلَمَّا رَأَى الشَّمْسُ بَارِعَةً قَالَ هَذَا رَبِّي هَذَا الْكَبِيرُ
 فَلَمَّا أَفَلَ قَالَ يَقَوْمِ إِنِّي بَرِحْتُ فَمَا تَشْكُرُونَ ۝

إِنِّي وَجَّهْتُ وَجْهِيَ لِلَّذِي فَطَرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ
 حَنِيفًا وَمَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ ۝

وَحَاجَّةَ قَوْمِهِ ۖ قَالَ أَتُحَاجُّونِي فِي اللَّهِ وَقَدْ
 هَدَيْتُ وَلَا أَخَافُ مَا تُشْرِكُونَ بِهِ إِلَّا أَن يَشَاءَ
 رَبِّي شَيْئًا وَسِعَ رَبِّي كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا أَفَلَا تَتَذَكَّرُونَ ۝

وَكَيْفَ أَخَافُ مَا أَشْرَكْتُمْ وَلَا تَخَافُونَ أَنَّكُمْ
 أَشْرَكْتُمْ بِاللَّهِ مَا لَمْ يُنَزَّلْ بِهِ عَلَيْكُمْ سُلْطَانًا
 فَأَتَى الْفَرِيقَيْنِ أَحَقُّ بِالْأَمْنِ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ۝

الَّذِينَ آمَنُوا وَلَمْ يَلْبِسُوا إِيمَانَهُمْ بِظُلْمٍ أُولَٰئِكَ
 لَهُمُ الْأَمْنُ وَهُمْ مُهْتَدُونَ ۝

وَتِلْكَ حُجَّتُنَا آتَيْنَاهَا إِبْرَاهِيمَ عَلَى قَوْمِهِ ۖ نَرْفَعُ

وَرَجِبْتُ مَنْ نَشَأْتُ إِنَّ رَبَّكَ حَكِيمٌ عَلِيمٌ ﴿۳۷﴾

ہائی اوندی قوم دے مقابلے وچ۔ اسان جیندے چاہندے
ہیں درجے اچھے کریندے ہیں۔ بے شک عیڈارب سیانا
تے بہوں چاٹنی والا۔

وَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ كُلًّا هَدَيْنَا وَنُوحًا
هَدَيْنَا مِنْ قَبْلُ وَمِنْ ذُرِّيَّتِهِ دَاوُدَ وَسُلَيْمَنَ
وَأَيُّوبَ وَيُوسُفَ وَمُوسَى وَهَارُونَ وَكَذَلِكَ
نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿۳۸﴾

۸۵۔ تے اسان اونکوں اسحاق تے یعقوب بڑاتے ساریں
کوں ہدایت ڈیتی تے نوح کوں ایں کنیوی پہلے اسان ہدایت
ڈیتی ہائی تے اوندی اولاد وچوہن داؤد تے سلیمان تے یوب
تے یوسف تے موسیٰ تے ہارون تے اسان ایویں مکی
کرن ڈیئیں کوں بدلہ ڈیندے ہیں۔

وَزَكَرِيَّا وَيَحْيَىٰ وَعِيسَىٰ وَإِيلَاسَ كُلٌّ مِّنَ
الصَّالِحِينَ ﴿۳۹﴾

۸۶۔ تے زکریا تے یحییٰ تے عیسیٰ تے الیاس سارے
نیک لوکیں وچوہن۔

وَأِسْمٰعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيُوسُفَ وَلُوطًا وَكُلًّا
فَضَلْنَا عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿۴۰﴾

۸۷۔ تے اسماعیل تے الیسع تے یونس تے لوط تے ساریں
کوں اسان جہانیں تے فضیلت ڈیتی ہائی۔

وَمِنَ آبَائِهِمْ ذُرِّيَّتِهِمْ وَإِخْوَانُهُمْ وَاجْتَبَيْنَاهُمْ
وَهَدَيْنَاهُمْ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿۴۱﴾

۸۸۔ تے انہیں دے پیو بڑاویں وچوہن تے اولاد وچوہن
انہیں دے بھرنیوں وچوہن تے انہیں ساریں کوں اسان چوٹی
بگدھاتے سدھے راہ تے انہیں کوں ٹوریا ہاے۔

ذٰلِكَ هُدًى اللّٰهُ يَهْدِي بِهَا مَن يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ
وَلَوْ أَشْرَكُوا لَحِطَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۴۲﴾

۸۹۔ اے اللہ دی ہدایت ایندے نال اپٹے بندیں وچوہن
جینکوں چاہندے ہدایت ڈیندے تے جے او شرک کریں
تے جبرے او عمل کر لیں او سارے وچوہن ولسیں۔

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ وَالْحُكْمَ وَالنُّبُوَّةَ
فَإِنْ يَكْفُرْ بِهَا هَٰؤُلَاءِ فَقَدْ وَكَلْنَا بِهَا قَوْمًا لَّيْسُوا
بِهَا بِكَافِرِينَ ﴿۴۳﴾

۹۰۔ ایسے ہن جینکوں اسان کتاب تے حکم تے نبوت ڈیتی
تے جے او ایندا انکار کریں تے اسان انہیں کوں ایجھی
قوم دے حوالے کر ڈیتے جبرے او انکار نشیں کریندی۔

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ هَدَى اللّٰهُ فَبِهُدَاهُمُ اقْتَدِهْ قُلْ لَا
أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ ﴿۴۴﴾

۹۱۔ ایسے لوکن جنہیں کوں اللہ ہدایت ڈیتی تے تو انہیں دی
ہدایت تے طر تے توں اکھ میں ایندے واسطے تساں کنیں
اجر نشیں مگدا اے تے جہان دے لوکیں واسطے ہک نصیحت

وَمَا قَدَرُوا اللّٰهَ حَقَّ قَدْرِهِ إِذْ قَالُوا مَا أَنزَلَ اللّٰهُ
عَلَىٰ بَشَرٍ مِّن شَيْءٍ قُلْ مَنَ أَنزَلَ الْكِتَابَ الَّذِي جَاءَ

۹۲۔ انہیں جبرے ہی ہا اللہ دی قدر نشیں کیتی جڈاں انہیں اکھٹے
جو اللہ سبیں اچھے کیوں بندے تے کجھ وی نیں لبایا۔ توں

إِلَىٰ مُوسَىٰ نُورًا وَهُدًى لِّلنَّاسِ لِيَجْعَلُوهُ قَرَأٰطِينَ
تُبْدُوْنَهَا وَتَحْفَوْنَ كَثِيْرًا وَعَلَّمْنٰمْ مَا لَمْ تَعْلَمُوْا
اَنْتُمْ وَاَبَاؤُكُمْ قُلِ اللّٰهُ لَمْ ذَرُھُمْ فِیْ خَوْضِهِمْ
یَلْعَبُوْنَ ﴿۹۱﴾

آکھ جیڑی کتاب موسیٰ گھن آیا با او کیں بھائی بانی جیڑی
نور بانی تے لوکیں واسطے ہدایت بانی تے تساں اونکوں انج
انج کاغذ کریندے ہر کچھ ظاہر کریندے ہر تے بیہوں سارا حد
لکیندے ہر تے تہا کوں اد کچھ سکھایا گئے جو تساں نہ
چاٹدے ہا دے تے نہ تہا بڑے پیو بڑا بڑے تول آکھ
الہ سیس ولا انہیں کوں چھوڑے۔ او اپنی بے ہودگی
وچ کھیندے رہوں۔

وَهٰذَا كِتٰبٌ اَنْزَلْنٰهُ مُبٰرَكٌ مُّصَدِّقٌ لِّلَّذِیْ بَیْنَ
یَدَیْهِ وَلِیَسْذِیْرًا لِّلْفٰرِیْ وَمَنْ حَوَّلَهَا وَالدِّیْنِ
یُؤْمِنُوْنَ بِالْآخِرَةِ یُؤْمِنُوْنَ بِهٖ وَھُمْ عَلٰی صَلَٰتِهِمْ
یُحَافِظُوْنَ ﴿۹۲﴾

۹۲۔ تے اسے کتاب اسان اونکوں بھائی اسے بابرکت
تے جو پہلے کتاب موجود اندی تصدیق کرینی ہر تے تساں
جو تول وستی دی ماکہ اکوں تے اوندے چودھار کوں
بڑاویں تے جیڑے آخرت تے ایمان گھن اندن اونکوں
دی میندن تے اپنی نمازیں دی بھگانی کریندن۔

وَمَنْ اَظْلَمُ مِّنْ اَقْدٰی عَلَی اللّٰهِ كَذِبًا اَوْ قَالَ اُنْھٰی
اِلٰی لَمْ یُوحِ اِلَیْھِ شَیْءٌ وَمَنْ قَالَ سَاَنْزِلُ مِنْکَ
مَا اَنْزَلَ اللّٰهُ وَلَوْ تَرٰی اِذِ الظّٰلِمُوْنَ فِیْ عَمْرَتِ الْمَوْتِ
وَالْمَلٰئِکَةُ بِاَسْطُوْا اَیْدِیْھُمْ اَخْرِجُوْا اَنْفُسَکُمْ اَلْیَوْمَ
تُجْزَوْنَ عَذَابَ الْهُوْنِ بِمَا کُنْتُمْ تَقُوْلُوْنَ عَلٰی
اللّٰهِ غَیْرَ الْحَقِّ وَکُنْتُمْ عَنْ اٰیٰتِھِ تَسْتَكْبِرُوْنَ ﴿۹۳﴾

۹۳۔ اول کیں زیادہ ظالم کوں جیڑھا اللہ سیس تے کوڑبھیندے
یا او آہدے جو میڈو وحی کیتی گئی ہر تے اوندو وحی کیتی نہ
گئی، پورے تے جیڑے آکھے جیڑو جیڑاں اللہ سیس بھٹے او جیڑاں
میں دی بھا سگدل تے جے تول بڑیکیں جیڑے ویلھے ظالم
موت دی تکلیف وچ پئے ہوسن تے فرشتے بھتہ ودھائی
کھڑے ہوسن اپنیاں جاناں کدھو اچ تہا کوں ذلت والا
عذاب بڑا ویسی جو تساں اللہ دے خلافت ناحی گاہیں کریندے
ہا وے تے تساں اوندی آیات کیں تکبر کریندے ہا وے۔

وَلَقَدْ جِئْتُمُوْنَا فِرَآدِیْ کَمَا خَلَقْنٰکُمْ اَوَّلَ مَرَّةٍ
وَتَرٰکُمْ مَا خَوَّلْنٰکُمْ وَرَآءَ ظُھُوْرِکُمْ وَمَا نَرٰی مَعَكُمْ
شَفَعًا لَّکُمُ الَّذِیْنَ زَعَمْتُمْ اَنْھُمْ فِیْکُمْ شُرَکَآءُ
لَقَدْ نَقَطَ بَیْنَکُمْ وَصَلَ عَنْکُمْ مَا کُنْتُمْ تَزْعُمُوْنَ ﴿۹۴﴾

۹۴۔ تے تساں ساڈو کھلے آئے ہر جیڑیں اسان تہا کوں پہلی دفعہ
پیدا کیا ہاتے تساں کنڈ کچھ چھوڑ آئے ہر جو اسان تہا کوں
بطور احسان بڑا ہا۔ اسان تہا بڑے نال او سفارشی دی کاٹے
بڑھدے پئے جیندے متعلق تساں دعوئی کریندے ہا وے
ہواو تہا بڑے معاملے وچ اللہ دے شرکین۔ تہا بڑے آپت
دے رشتے کھینچ گیشن تے تہا بڑے سارے دعوے بگ گیشن

إِنَّ اللَّهَ فَالِقُ الْحَبِّ وَالنَّوَى يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَمُخْرِجُ الْمَيِّتِ مِنَ الْحَيِّ ذَلِكُمْ اللَّهُ فَالِقُ تُوَفَّكُونَ ﴿٩٦﴾

۹۶۔ بے شک اللہ جس کو چاہے زندہ کرے اور جس کو چاہے مرے کیں کدھیندے تے کدھن والا مرے کیں جینا لے تہا اڑا اللہ کتاں کنتے پھیرے دیندے۔

فَالِقُ الْإِصْبَاحِ وَجَعَلَ اللَّيْلَ سَكَنًا وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ حُسْبَانًا ذَلِكُمْ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ ﴿٩٧﴾

۹۷۔ فجر کوں ظاہر کرن والا تے رات کوں آرام کیتے بنائیں تے سمجھ تے چن در حساب کیتے بنائیں لے اندازہ جیرھا غالب تے بہوں چاٹن والا۔

وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ النُّجُومَ لَهْتَدُوا بِهَا فِي ظُلُمَاتِ اللَّيْلِ وَالْبَحْرِ قَدْ فَضَّلْنَا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٩٨﴾

۹۸۔ اوہو جس میں تہاڑے واسطے تارے بنائیں تاں جو تہاں خشکی تے سمندر دے اندھاریں دج رستہ دکھاو اسان علم والی قوم کیتے نشان کھول کے بیان کر دتے۔

وَهُوَ الَّذِي أَنشَأَ لَكُم مِّنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ قَبَسَقَرٌ وَمُسْتَوْدَعٌ قَدْ فَضَّلْنَا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٩٩﴾

۹۹۔ اوہو جس میں تہا کوں ہک جان کنیں پیدا کیتے تے ہر ہک کیتے

دیر تک رہن دی جا تے عارضی رہن دی جا دی (بٹائی) اسان سمجھن والی قوم کیتے نشانات کھول کے بیان کر دتے۔

وَهُوَ الَّذِي أَنزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجْنَا بِهِ نَبَاتَ كُلِّ شَيْءٍ فَأَخْرَجْنَا مِنْهُ خَضِرًا نُّخْرِجُ مِنْهُ حَبًّا مُّتَرَاكِبًا وَمِنَ النَّخْلِ مِن طَلْعِهَا قِنْوَانٌ دَانِيَةٌ وَجَنَّاتٍ مِّنْ أَعْنَابٍ وَالزَّيْتُونَ وَالزُّمُرُّانَ مُسْتَبَيِّهًا وَغَيْرَ مُتَشَابِهٍ انظُرُوا إِلَى ثَمَرِهِ إِذَا أَثْمَرَ وَيَنْعِهِ إِنَّ فِي ذَلِكُمْ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿١٠٠﴾

۱۰۰۔ اوہو جس میں آسمان کنیں پانی لہا لے تے پھپھیں اسان

اوندے نال ہر شے دے بوٹے پیدا کیتے تے اسان اوں کنیں ساول کدھی تے ہک پے دے اتے دائیں کدھیندے ہیں۔ تے کبھی دے گوشے کنیں لہیے ہوئے پھل کدھیندے ہیں تے انگور تے زیتون تے نار دے باغ جیرھے رلدے ملدن تے نیں رلدے ملدے۔ کتاں دکھاو اوندے پھل جڑاں اوں چاڑے پکے۔ بے شک ایندے وچ نشانن ایمان آونج والی قوم کیتے۔

وَجَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ الْجِنَّ وَخَلَقَهُمْ وَخَرَقُوا لَهُ بَنِينَ وَبَنَاتٍ بِغَيْرِ عِلْمٍ سُبْحَنَهُ وَتَعَالَى عَمَّا يُصِفُونَ ﴿١٠١﴾

۱۰۱۔ تے انہیں اللہ جتن کوں شریک بنائے۔ حالت لے ہے جو اوں انہیں کوں پیدا کیتے تے انہیں اللہ سب کیتے پتر تے دھیریں بغیر علم دے گھڑ گدمن۔ او پاک تے جو او بیان کریدن اوں کنیں بہوں اچا۔

بَدِيعُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ أَلَيْسَ يَكُونُ لَهُ وَلَدٌ وَلَدٌ

۱۰۲۔ آسمانیں تے زمین کوں بغیر نمونے دے پیدا کرن والا

لَمْ تَكُنْ لَهُ صَاحِبَةً وَخَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿۱۶﴾

اوندا پتر کیوں تھی سبگدے تے اوندی زال دی کوئی نہیں تے اوں ہر شے کوں پیدا کیتے تے او ہر شے کوں بہوں جانڈے۔

ذِكْرُ اللَّهِ رَبِّكُمْ لِأَلَّا تَهْوُوا بِالْأَلِهَةِ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ فَاعْبُدُوهُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ ﴿۱۷﴾

۱۰۳۔ اے اللہ حیرھا تھا بڑا رب اونڈے سوائے کوئی مبدوء نہیں ہر شے دا پیدا کرن والا اوندی عبادت کرو تے او ہر شے تے مگران۔

لَا تُدْرِكُهُ الْأَبْصَارُ وَهُوَ يُدْرِكُ الْأَبْصَارَ وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ ﴿۱۸﴾

۱۰۴۔ نظران اوں تیں نیس پہنچ سبگدیاں تے اونڈیں تیں تیج سبگدے تے او بہوں مہربان تے باخبر۔

قَدْ جَاءَكُمْ بَصَافِرٌ مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنْ أَبْصَرَ فَلِنَفْسِهِ وَمَنْ عَمِيَ فَعَلَيْهَا وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ بِخَفِيضٍ ﴿۱۹﴾

۱۰۵۔ تے تہا بڑے رب دلو تہا بڑو دلیلاں آچکین تے حیرھا ڈیکھ گئے اوندا اپنا فائدہ تے حیرھا نہ ڈیکھے اوہیں کوں نقصان تے میں تہا بڑے اتے مگران نہیں۔

وَكَذَلِكَ نَصْرَفُ الْأَيَاتِ وَلِيَقُولُوا دَرَسْتَ وَلِنَبَيِّنَ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿۲۰﴾

۱۰۶۔ تے ایویں اساں آیتیں کوں پھیر پھیر کے بیان کریندے ہیں تاں جو او آکھن کہ تیں پڑھ سٹائے تے اساں جانٹی والی قوم کیتے اے مکران

اتَّبِعْ مَا أَوْحَىٰ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَاعْرِضْ عَنِ الْشُرَكِيَّاتِ ﴿۲۱﴾

۱۰۷۔ توں اوندی پیروی کر جرمی وحی تیبو تیبوے رب کنیں انڈی۔ اونڈے سوا کوئی مبدوء نہیں تے مشرکیں کنیں منہ پھیر گھن کے بیان کر ڈتے

وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَشْرَكُوا وَمَا جَعَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِظًا وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِوَكِيلٍ ﴿۲۲﴾

۱۰۸۔ تے جے اللہ چاہندا او شرک نہ کرن باتے اساں تیکوں انہیں تے مگران نیس بنایا تے نہ توں انہیں داکار ساز ہویں۔

وَلَا تَسُبُّوا الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ يَسُبُّوا اللَّهَ عَدْوًا بِغَيْرِ عِلْمٍ كَذَلِكَ زَيْنًا لِّكُلِّ آثِمَةٍ عَمَلُهُمْ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّهِمْ مَرْجِعُهُمْ فَيُنَبِّئُهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۲۳﴾

۱۰۹۔ تے تاں انہیں کوں گالیں نہ کہو جنہیں کوں او اللہ دے سوا سبڈیندن نہ تاں او تہا بڑے اللہ کوں دشمنی نال تے لغیر علم دے مندے کلامین تے ایویں اساں ہر ٹوے کوں انہیں دا عمل سوٹھا کر کے دکھاٹے ول او اپٹے رب دو ولسن تے او انہیں کوں بڑیسی جو او کریندے ہن۔

وَأَنصُرُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْدِيكُمْ لَئِنْ جَاءَ تَهُمْ آيَةٌ يُؤْمِنُوا بِهَا قُلْ إِنَّا الْآيَةُ عِنْدَ اللَّهِ وَمَا يُشْعُرُكُمْ

۱۱۰۔ تے او اللہ دیاں پکیاں قساں کھندن جو انہیں دے جے کوئی نشان آوے اوہیے اور مرد من گھسن توں آکھ نشان تے مرن اللہ

أَنهَآ إِذَا جَاءَتْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿۱۱﴾

کئیں ہن تے جو تہاکوں ڈیسی بے شک اد نشان جڈال
آویسی او ایمان نہ گھن اوین۔

وَنَقْلِبَ اِیْدَهُمْ وَاَبْصَارُهُمْ کَمَا لَمْ يُؤْمِنُوْا بِهٖ اَوَّلَ
مَرَّةٍ وَ نَذَرُهُمْ فِی طُعْنَانِہُمْ یَعْمَهُوْنَ ﴿۱۲﴾

۱۱۱۔ تے اسان انہیں دے دلیں تے اکھیں کوں پھیر ڈیسیوں ات
گاہوں جو انہیں پہلی دفعہ نیں منیا تے انہیں کوں انہیں دی
منزویں وچ گردان چھوڑ ڈیسیوں۔

وَلَوْ اَنَّآ نَزَّلْنَا اِلَیْہِمْ الْمَلٰٓئِکَۃَ وَکَلَّمَهُمُ الْمَوْتٰی
وَ حَشَرْنَا عَلَیْہِمْ کُلَّ شَیْءٍ قَبْلًا مَا کَانُوْا لَیُّوْمُوْنَۤ اِلَّا
اَنْ یَّشَآءَ اللّٰهُ وَ لٰکِنْ اَکْثَرُهُمْ یَجْہَلُوْنَ ﴿۱۳﴾

۱۱۲۔ تے جے اسان انہیں دو فرشتے لبندے تے مڑے
انہیں نال گاہیں کریندے تے اسان ہر شے کوں کھڑ کر
کے انہیں دے سامنے گھن اندے دل دی ایمان نہ گھن
آون ہا جے تیئں اللہ نہ چاہے ہا تے لیکن انہیں وچو بہوں
سارے لوک جاہلن۔

وَ کَذٰلِکَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِیٍّ عَدُوًّا شَیْطٰنَ الْاِنْسِ وَ
الْجِنِّ یُوْحٰی بَعْضُهُمْ اِلٰی بَعْضٍ زُخْرُفَ الْقَوْلِ غُرُوْرًا
وَ لَوْ شَآءَ رَبُّکَ مَا فَعَلُوْهُ نَذَرُهُمْ مَا یَفْعَلُوْنَ ﴿۱۴﴾

۱۱۳۔ تے ایویں اسان انسانیں تے جینں وچو منزوریں کوں
نییں داد شمن بنائے انہیں دے کھ لوک نہیں کوں دوکھا
ڈیوں کیتے انہیں دے دلیں وچ گندے خیال سیندن
تے جے اللہ چاہے ہا تے اولے کم نہ کرن ہا تے توں انہیں
کوں تے انہیں دے کوڑ کوں چھوڑ ڈے۔

وَ لِنَضْحَکَ اِلَیْہِ اَفْئِدَۃُ الَّذِیْنَ لَا یُؤْمِنُوْنَ بِالْاٰخِرَةِ وَ
لِیُرْضُوْهُ وَ لَیَقْتَرِفُوْا مَا هُمْ مُقْتَرِفُوْنَ ﴿۱۵﴾

۱۱۴۔ تے تاں جو انہیں لوکیں دے دل انہیں گاہیں دو گھن
جیرے قیامت تے ایمان نیں ایندے تے او انہیں گاہیں
کوں چنگا جاٹن تے جو انہیں کیتے اوندا نتیجہ ڈیکھ گھن۔

اَفْغٰیَرَ اللّٰهُ اَبْتٰغٰی حٰکِمًا وَ هُوَ الَّذِیْ اَنْزَلَ اِلَیْکُمْ
الْکِتٰبَ مُفَصَّلًا وَ الَّذِیْنَ اٰتٰیہُمْ الْکِتٰبَ یَعْلَمُوْنَ
اَنَّهُ مُنْزَلٌ مِّنْ رَّبِّکَ بِالْحَقِّ فَلَا تَكُوْنَنَّ مِنَ الْمُنْہٰیۃِ ﴿۱۶﴾

۱۱۵۔ کیا اللہ دے سوا میں کوئی بیا منصف لہاں او او تہا
جیں تہا ڈوکھلی کتاب ہاں » تے جنہیں کوں اسان کتاب
ڈٹی » او جاندن جو او تہا دے رب دلو سچائی نال ہاں گئی »
تے توں نہ ہی جھیرا کرن دلیں وچ۔

وَ تَمَّتْ کَلِمٰتُ رَبِّکَ صِدْقًا وَ عَدْلًا لَا مُبَدِّلَ لَ
لِکَلِمٰتِہٖ وَ هُوَ السَّمِیْعُ الْعَلِیْمُ ﴿۱۷﴾

۱۱۶۔ تے تہا دے رب دی گاہ سہاں تے انصاف نال پوری
حق گئی » کوئی نہی گاہیں کوں بدلن والا نیں تے او بہوں سنن
والا تے بہوں جانن والا۔

وَ اِنْ تُطِغْ اَکْثَرُ مَنْ فِی الْاَرْضِ یُضِلُّوْکَ عَنْ

۱۱۷۔ تے جے توں زمین وچ رہن والیں وچو اکثریت دی گاہ

سَبِيلَ اللَّهِ إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَإِنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ ﴿۱۵﴾

من گھنیں تے او تیکوں اللہ دی راہ کنیں گمراہ کر ڈالیں او صرف گمان دی پیروی کریندن تے او صرف اُگل نال گماہیں کریندن۔

إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ مَنْ يَضِلُّ عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ ﴿۱۶﴾

۱۱۸۔ بے شک تیرا رب زیادہ چاڑھے او نکوں جبرِ مابون دی راہ کنیں گمراہ تھی و نہجے تے او ہدایت پاوڻ والیں کوں دی بہوں چاڑھے۔

فَكُلُوا مِمَّا ذُكِّرَ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ إِنْ كُنْتُمْ بِآيَاتِهِ مُؤْمِنِينَ ﴿۱۷﴾

۱۱۹۔ تے او نکوں کھاؤ جیندے اتے اللہ دانان گدھا گئے جے تساں اوندی آیات کوں میندے آیتاں۔

وَمَا لَكُمْ أَلَّا تَأْكُلُوا مِمَّا ذُكِّرَ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَ قَدْ فَضَّلَ لَكُمْ مَا حَرَّمَ عَلَيْكُمْ إِلَّا مَا اضْطُرَرْتُمْ عَلَيْهِ وَانْ كَثِيرًا لِّيُضِلُّوا بِهَا وَاوْهَمَ بَعِيْدَ عِلْمٍ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِالْمُعْتَدِينَ ﴿۱۸﴾

۱۲۰۔ تے تہا کوں کیا تھی گئے جو تساں او نکوں نہ کھاؤ جیندے اتے اللہ دانان گدھا گئے تے اللہ سیس او کھول کے بیان کر ڈتے جو اوں تہا ڈے اتے حرام کیے سوائے ہندے جو تساں اوندو مجبور تھی و نہجوتے بے شک بہوں سارے بغیر علم دے اپنی خواہشیں دے مطابق لوکس کوں گمراہ کریندن۔ بے شک تیرا رب بہوں چاڑھے جبرے حد کنیں و دھن والہن۔

وَذُرُوا ظَاهِرَهُ الْإِشْرَکَ وَبَاطِنَهُ إِنْ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ إِلَّا نَمْرُ سَيَجْزُونَ بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿۱۹﴾

۱۲۱۔ تے تساں بھو گناہ دی ظاہری شکل کنیں تے اندرے اندر دے کنیں۔ بے شک جبرے گناہ کنندن انہیں کوں بدلہ ڈتا ویسی انہیں دی کئی دا۔

وَلَا تَأْكُلُوا مِمَّا لَمْ يُذْکَرِ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَإِنَّهُ لَفِسْقٌ وَّإِنَّ الشَّيَاطِينَ لَيُؤْمِنُونَ إِلَىٰ آوَالِهِمْ لِيُجَادُوا لَكُمْ وَاِنْ أَطَعْتُمُوهُمْ إِنَّكُمْ لَمُكْرُونَ ﴿۲۰﴾

۱۲۲۔ تے تساں نہ کھاؤ جیندے اتے اللہ دانان نہ گدھا نہجے تے بے شک نافرمانی تے بے شک شیطان اپنی سنگت دے دلیں وچ اینجے خیال پیندے جو تہا ڈے نال بھرن تے جے تساں انہیں دی فرمانبرداری کیتی تے بے شک تساں مشرک تھی دلیر۔

أَوْ مَنْ كَانَ مَيِّتًا فَأَحْيَيْنَاهُ وَجَعَلْنَا لَهُ نُورًا يَمْشِي بِهِ فِي النَّارِ كَذَلِكَ نَقُصُّ عَلَيْكَ الْقِصَّةَ لَيْسَ بِخَارِجٍ مِنْهَا كَذَلِكَ زُيِّنَ لِلْكَافِرِينَ مَا كَانُوا

۱۲۳۔ کیا جبرہا مردہ ہوئے تے اساں او نکوں جیندا کروں تے اساں اوں دے واسطے ابھی روشنی بٹاؤں جیندے نال او لوکس وچ ٹرے پھرے او اوں تھی بگدرے جبرہا

يَعْمَلُونَ ﴿۳۶﴾

اندھاریں وچ ہوئے تے انہیں کینیں نکلن والا نہ ہوئے
ایویں اساں سوئیں کر کے بکھائن کافرین کول ادا کر جی رہے
اوکریندن۔

۱۲۴۔ تے ایویں اساں بناٹے ہر وستی وچ وڈے وڈے
مجرہیں کول تاں جو او اوندے وچ تدبیراں کرن تے او جو
وی تدبیراں کریندن اپنے خلاف کریندن پر او سمجھدے
نئیں۔

۱۲۵۔ تے جڈاں انہیں دو کوئی نشان اندرے آہن اساں
اصلوئے میندے جے تیں ساکوں او جو جہاں نہ پوتا دینے جو اللہ
دے رسولیں کول دتا گئے۔ اللہ سیس بہوں جانڈے جو
اپنی رسالت کتھاں رکھے تے جلدی انہیں کول ذلت
تے وڈا عذاب ملیسی اللہ دلو کیوں جو او نہیں دے خلاف
تدبیراں کریندن۔

۱۲۶۔ تے جینکوں اللہ چاہے جو اونکوں ہدایت ڈیوے
او اونداسینہ اسلام کیتے کھول ڈیندے تے جینکوں گمراہ
کرنی دا ارادہ کرے اونداسینہ تنگ کر ڈیندے ایویں
لگدے جیویں او آسمان دو چڑھا پئے۔ ایویں اللہ سیس
عذاب نازل کریندے انہیں تے جی رہے میندے نئیں۔

۱۲۷۔ اے تیرے رب واسدھا راہ تے اساں آیات
نصیحت پکڑن والی قوم کیتے۔ کھول کے بیان کر دتن
۱۲۸۔ انہیں واسطے انہیں دے رب کینیں سلامتی دا گھر تے او
انہیں داسنگی ایں وجہ کینیں جو او کریندن۔

۱۲۹۔ تے جڈاں او انہیں ساریں کول کٹھا کر لیں (تے اکسمی)
اے جی دی جماعت تسان انسانیں وچر بہوں ساریں کول
اپنے نال رلا گدھا ہا۔ تے او انسانیں وچر انہیں دے سنگتی
اکسمی اے ساڈے رب ساڈے بعض لوکیں نہیں کینیں

وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا فِي كُلِّ قَرْيَةٍ أَكْبَرًا مِّنْهَا لِيَمْلِكُوا
فِيهَا وَكَايِنُكُونَ إِلَّا بَأْنَفْسِهِمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ﴿۳۷﴾

وَإِذَا جَاءَتْهُمْ آيَةٌ قَالُوا لَنْ نُؤْمِنَ حَتَّى نُؤْتَى
مِثْلَ مَا أُوتِيَ رُسُلُ اللَّهِ اللَّهُ أَعْلَمُ حَيْثُ يَجْعَلُ
رِسَالَتَهُ سَيُصِيبُ الَّذِينَ أَجْرَمُوا صَغَارٌ عِنْدَ
اللَّهِ وَعَذَابٌ شَدِيدٌ بِمَا كَانُوا يَنْكُرُونَ ﴿۳۸﴾

فَمَنْ يُرِدِ اللَّهُ أَنْ يَهْدِيَهُ يَشْرَحْ صَدْرَهُ لِلْإِسْلَامِ
وَمَنْ يُرِدْ أَنْ يُضِلَّهُ يَجْعَلْ صَدْرَهُ ضَيِّقًا حَرَجًا
كَأَنَّمَا يَصْعَدُ فِي السَّمَاءِ كَذَلِكَ يَجْعَلُ اللَّهُ الْإِنْسَانَ
عَلَىٰ الذِّينِ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿۳۹﴾

وَهَذَا صِرَاطُ رَبِّكَ مُسْتَقِيمًا قَدْ فَضَّلْنَا الْآلِيَّةَ
لِقَوْمٍ يَذْكُرُونَ ﴿۴۰﴾

لَهُمْ دَارُ السَّلَامِ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَهُوَ وَلِيُّهُمْ بِمَا
كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۴۱﴾

وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ جَبِينًا يَمُغْشِرُ الْإِنْسَانَ قَدًى
اسْتَكْبَرُوا فِي الْإِنْسَانِ وَقَالَ أَوْلِيُوهُمْ مِنْ
الْإِنْسَانِ رَبَّنَا اسْتَنْتَعْ بَعْضُنَا بِبَعْضٍ وَكُنَّا
أَجَلًا الَّذِي أَجَلْتُمْ لَنَا قَالِ النَّارُ مَثْوَاكُمْ

خُلِدِينَ فِيهَا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ إِنَّ رَبَّكَ حَكِيمٌ عَلِيمٌ ﴿۱۹﴾

فائدہ پاتے تے اسان اپنی اوں میعاد کوں پہنچ گئے ہیں
جیرمی میں ساڈے کیتے مقرر کیتی ہائی۔ اللہ سب کوں اکھسی بھا
تہا بڑا ٹھکانڈو او ایندے وچ رہن سوائے ایندے جو
اللہ چاہے بے شک تیبڑا رب بہوں سیانا تے بہوں
چاٹن والا۔

وَكَذَلِكَ نُوَلِّي بَعْضَ الظَّالِمِينَ بَعْضًا بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿۲۰﴾

۱۲۰۔ تے ایویں اسان کچھ ظالمیں کوں نہیں داسگیتی بٹا
ڈیندے ہیں۔ ایں وجہ کنیں جو اوکریندن۔

يَعْتَمِرُ الْجَنَّةِ وَالْإِنْسِ أَلَمْ يَأْتِكُمْ رُسُلٌ مِنْكُمْ يَقُصُّونَ عَلَيْكُمْ آيَاتِي وَيُزِدُّونَكُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَذَا قَالُوا شَهِدْنَا عَلَى أَنْفُسِنَا وَغَرَّتْهُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا وَشَهِدُوا عَلَى أَنْفُسِهِمْ أَنَّهُمْ كَانُوا كَافِرِينَ ﴿۲۱﴾

۱۲۱۔ اے جنتی تے انسان دی جماعت! کیا تہاڈو تساں
وچر رسول نہیں آئے جیرمے تہاڈے اتے میڈی آیات پڑھ
کے شیندے من تے تہا کوں ایں ڈنبدہ دی ملاقات کنیں ڈریندے
ہن او اکھسن اسان اپنے خلاف گواہی ڈیندے ہیں۔ تے
دنیا وی زندگی انہیں کوں دوکھے وچ شیٹے لے انہیں پٹے
خلاف گواہی ڈیتی بے شک او کافر ہن۔

ذَلِكَ أَنْ لَمْ يَكُنْ رَبُّكَ مُهْلِكَ الْقُرَى بِظُلْمٍ وَ أَهْلُهَا غَافِلُونَ ﴿۲۲﴾

۱۲۲۔ اے ایں واسطے باجو تیبڑا رب وستیں کوں ظلم نال ہلاک
کرن والا نہیں ہے او اندے رہن والے غافل ہون۔

وَلِكُلِّ دَرَجَةٍ مِمَّا عَمِلُوا وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا يَعْمَلُونَ ﴿۲۳﴾

۱۲۳۔ ہر کہیں دے عمل دے مطابق او اندے درجے ہن تے
تیبڑا رب غافل نہیں جو اوکریندن۔

وَرَبُّكَ الْغَنِيُّ ذُو الرَّحْمَةِ إِنْ يَشَاءُ يُدْهِبْكُمْ وَ يُسَخِّفْ مِنْ بَعْدِكُمْ مَا يَشَاءُ كَمَا أَنْشَأَكُمْ مِنْ ذُرِّيَّةٍ قَوْمٍ آخَرِينَ ﴿۲۴﴾

۱۲۴۔ تے تیبڑا رب کہیں دا مآج نہیں اور رحمت والا ہے
او چاہوے تے تہا کوں ہلاک کر ڈیوے تے تہاڈے بعد
جینکوں چاہے تہاڈا جانشین بنا ڈیوے جیویں تہا کوں
ڈو جی قوم دی اولاد کنیں پیدا کیتی۔

إِنْ مَا تَوَعَّدُونَ لَا يَأْتِي وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ ﴿۲۵﴾

۱۲۵۔ بے شک جیندا تہا کوں وعدہ ڈتا دیندے او ضرور
تھیسے تے تساں عاجز نو ہے کرہ گدے۔

قُلْ يَقَوْمِ اعْمَلُوا عَلَى مَكَانَتِكُمْ إِنِّي عَامِلٌ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ مَنْ تَكُونُ لَهُ عَاقِبَةُ الدَّارِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ ﴿۲۶﴾

۱۲۶۔ توں اکھ لے میڈی قوم تساں اپنے طریق دے مطابق کم
کرو میں وی کریندا پیاں تے جلدی تہا کوں پتہ بگ دیسی جو
ایں دنیا دا انجام کیندے حق وچ تھیندے۔ بے شک ظالم

کامیاب نہ تھیں۔

۱۳۷۔ تے انہیں رڑھیں تے جانوریں وچ جبرے اللہ سیئیں پیدا کیتن اوںدا حصہ مقرر کر ڈتے تے انہیں اکھئے جو لے اللہ دا ۱۱ اپنے خیال وچ تے لے شریکیں دا ۱۱۔ تے جبرھا انہیں دے شریکیں دا حصہ ۱۱ او اللہ سیئیں دو نیں پہنچدا تے جبرھا اللہ سیئیں دا حصہ ۱۱ او انہیں دے شریکیں دو پہنچدے بہوں بڑا ۱۱ جبرھا او فیصلہ کریندن۔

۱۳۸۔ تے یوں انہیں دے شریکیں بہوں سارے مشرکیں کوں انہیں دے ۱۱ تے انہیں دے دین کوں مشکوک کرن کیتے تے ہلاک کرن کیتے انہیں دی اولاد قتل سوٹھا کر کے ڈکھائے۔ تے جے اللہ چاہندا او لے نہ کرن ہاتے توں انہیں تے انہیں دے کوڑ کوں چھوڑ دے۔

۱۳۹۔ تے انہیں اکھئے جو لے جانور تے لے رڑھ کھونج نیں سبکی۔ ایسوں کوئی نیں کھا سبکدا سوٹے ایندے جوجیکوں اسان چاہوں لے انہیں دا خیال۔ تے کھ جانورن جنہیں دی کند تے سواری حرام تے کھ جانورن جنہیں تے او اللہ دانان نیں گندے اوںدے لے کوڑ بدھیندے ہوئیں او جلدی انہیں کوں انہیں دے کوڑ دی سزا ڈلیسی۔

۱۴۰۔ تے او آہن جو انہیں ڈنگیریں دے ڈوڈھ وچ جو بے او ساڈے ۱۱ جو انہیں کیتے ہے تے ساڈی زائیں تے حرام کیتا گئے تے جے او مردہ ہوئے تے کچھیں سارے حصہ دارن۔ جلدی انہیں کوں انہیں جابھیں دی سزا ڈلیسی بے شک او سیان تے بہوں چاٹن والا ۱۱۔

۱۴۱۔ او لوک جنہیں اپنے ہالیں کوں بے وقوفی نال بغیر علم تے قتل کیتے گھٹے چن تے جو اللہ انہیں کوں ڈتے انہیں اللہ سیئیں تے کوڑ بدھیندے ہوئیں اوکوں حرام کر ڈتے او گمراہ قبی

وَجَعَلُوا لِلَّهِ مِمَّا ذَرَأَ مِنَ الْحَرْثِ وَالْأَنْعَامِ نَصِيبًا فَقَالُوا هَذَا لِلَّهِ بِزَعْمِهِمْ وَهَذَا لِشُرَكَائِنَا ؕ كَمَا كَانَ لِشُرَكَائِهِمْ فَلَا يَصِلُ إِلَى اللَّهِ وَمَا كَانَ لِلَّهِ فَهُوَ يَصِلُ إِلَى شُرَكَائِهِمْ سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ ﴿١٣٧﴾

وَكَذَلِكَ زَيَّنَ لِكَثِيرٍ مِّنَ الْمُشْرِكِينَ قَتْلَ أَوْلَادِهِمْ شُرَكَائِهِمْ لِيُرْذُوهُمْ وَيَلْبِسُوا عَلَيْهِمْ دِينَهُمْ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا فَعَلُوهُ فَلَنَرَّوْهُمْ وَمَا يَفْتَرُونَ ﴿١٣٨﴾

وَقَالُوا هَذِهِ الْأَنْعَامُ وَحَرَثٌ جَبَرٌ لَا يَطْعَمُهَا إِلَّا مَن نَّشَاءُ بِزَعْمِهِمْ وَأَنْعَامٌ حُرِّمَتْ ظُهُورُهَا وَأَنْعَامٌ لَا يَذْكُرُونَ اسْمَ اللَّهِ عَلَيْهَا افْتِرَاءٌ عَلَيْهِمْ يَتَّبِعُونَهُمْ بِمَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿١٣٩﴾

وَقَالُوا مَا فِي بُطُونِ هَذِهِ الْأَنْعَامِ خَالِصَةٌ لِذُنُوبِنَا وَمُحَرَّمٌ عَلَى أَزْوَاجِنَا وَإِن يَكُن مِّمَّنَّه فُهُمْ فِيهِ شُرَكَاءُ يَتَّبِعُونَهُمْ وَصَفَّوْهُمُ إِنَّهُ حَكِيمٌ عَلِيمٌ ﴿١٤٠﴾

قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ قَتَلُوا أَوْلَادَهُمْ سَفَهًا بِغَيْرِ عِلْمٍ وَحَرَّمُوا مَا رَزَقَهُمُ اللَّهُ افْتِرَاءً عَلَى اللَّهِ قَدْ ضَلُّوا وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ ﴿١٤١﴾

گہن تے اودایت پاوٹن والیں وچو نہیں۔

۱۳۲۔ اوہو جئیں کٹڑی دے سہارے تے بغیر سہارے دے باغیں کوں پیدا کیتس تے کھیں کوں تے رڑھیں کوں جنہیں دے سواد انجوانجن تے زیتون تے انار جیرے رلدے مدن تے کھ نہیں رلدے مدے۔ تسال انہیں دے پھل کھاؤ جیرے ویلے او پھل تے کپائی دے ڈینہہ انہیں واقع ادا کرو تے فغول خرچی نہ کرو بے شک او فغول خرچی کرن والیں کوں پسند نہیں کریںدا۔

۱۳۳۔ تے ڈیگیں وچو کھ لڈیوٹن واسطے ہن تے کھ چھوٹے ہن۔ جو اللہ سیس تہا ڈورق ڈتے اوندے وچو کھاؤ تے شیطان دے قدیس دی پیروی نہ کرو بے شک او تہا ڈا کھلا کھلا دشمن۔

۱۳۴۔ اٹھ جڑن دنیس وچو ڈو بکریں وچو ڈو توں اکھ کیا اللہ سیس نریں کوں حرام کہتے یا ماریں کوں یا جینکوں ماریں اپنے رہیں وچ پاتا ہوئے۔ میوں ڈو سو اپنے علم نال جے تسال سچے۔

۱۳۵۔ تے اٹھیں وچو ڈو تے گویں وچو ڈو۔ توں اکھ اوں نہ حرام کین یا ماریاں یا جو ماریں اپنے رحم وچ پاتا ہوئے کیا تسال حاضر بادے جڈال اللہ سیس تہا کوں ایں گھل دی وصیت کیتی ہائی۔ اوں کتیں زیادہ ظالم کوں جیرا اللہ سیس تے کوڑ بہدیندے تاں جو اولوکیں کوں بغیر علم دے گمراہ کر ڈیرے۔ بے شک اللہ سیس ظالم قوم کوں ہدایت نہیں ڈیندا۔

۱۳۶۔ توں اکھ ڈے جو میڈو وی کیتی گئی اوندے وچ اوں شخص تے جیرا کھاؤں چاہے کوئی چیز حرام نہیں کیتی گئی سوائے ایندے جو مردہ ہووے یا وہندی رت ہووے

وَهُوَ الَّذِي أَنشَأَ جَنَّاتٍ مَّعْرُوسَاتٍ بِغَيْرِ مَعْرُوسٍ وَالتَّخْلُ وَالزَّرْعُ مُخْتَلِفًا أَكْلُهُ وَالزَّيْتُونَ وَالزُّمَانُ مُمَشَّاهَا وَغَيْرُ مُشْتَاهٍ كُلُوا مِنْ ثَمَرِهِ إِذَا أَثْمَرَ وَآتُوا حَقَّهُ يَوْمَ حَصَادِهِ وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ ﴿۱۳۲﴾

وَمِنَ الْإِنْعَامِ حُمُولُهُ وَفَرَسًا مَّا رَزَقَكُمْ اللَّهُ وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ ﴿۱۳۳﴾

ثَلَاثِيَّةَ أَزْوَاجٍ مِنَ الضَّأْنِ اثْنَيْنِ وَمِنَ الْمَعْزِ اثْنَيْنِ قُلْ أَلَّذِينَ كَفَرُوا هُمْ أَالُ اثْنَيْنِ أَمَّا اشْتَمَلَتْ عَلَيْهِ أَرْحَامُ الْأُنثَيْنِ نَبُؤُنِي بِعِلْمٍ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿۱۳۴﴾

وَمِنَ الْإِبِلِ اثْنَيْنِ وَمِنَ الْبَقَرِ اثْنَيْنِ قُلْ أَلَّذِينَ كَفَرُوا هُمْ أَالُ اثْنَيْنِ أَمَّا اشْتَمَلَتْ عَلَيْهِ أَرْحَامُ الْأُنثَيْنِ أَمْ كُنْتُمْ شُهَدَاءَ إِذْ وَضَعَكُمُ اللَّهُ فِي هَذَا فَانْظُرْ مَتَى أَفْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا يَكْبِلُ النَّاسَ بِغَيْرِ عِلْمٍ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿۱۳۵﴾

قُلْ لَا أَجِدُ فِي مَا أُوحِيَ إِلَيَّ مُحَرَّمًا عَلَى ظَالِمٍ يَطْعَمُهُ إِلَّا أَنْ يَكُونَ مِمَّنْ أَوْدَمًا مَّفْسُومًا أَوْ لَمْ يَخْزَ فَإِنَّهُ رَجَسٌ أَوْ فِسْقًا أُهْلًا لِّغَيْرِ

اللَّوِيَّةَ فَمِنْ اضْطَرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَلَا عَادٍ فَإِنَّ رَبَّكَ
غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿۳۹﴾

جاتے داماس ہوئے۔ اے بے شک پلٹتے یا نافرمانی
کریندے ہوئیں اللہ دے سوا کہیں ہے داناں گدھا
ونچے اور حرام تے حیرا مجبور تھی ونچے اوندی خواہش نہ
ہوئے تے اور حد کنیں نہ ودھے تے بے شک تیرا رب
بہوں بخشن والا تے بہوں مہربان۔

وَعَلَى الَّذِينَ هَادُوا حَزَمًا كُلِّ ذِي ظُلْمٍ وَمِنَ
الْبَقَرِ وَالْغَنَمِ حَزْمًا عَلَيْهِمْ شَحُومُهُمَا إِلَّا مَا
حَمَلَتْ ظُهُورُهُمَا أَوِ الْحَوَايَا أَوْ مَا اخْتَلَطَ بِعَنُومٍ ذَلِكَ
جَزَيْنَهُم بِبَغْيِهِمْ وَإِنَّا لَصَدُوقُونَ ﴿۴۰﴾

۱۴۷۔ تے انہیں تے حیرے یہودی تھین اسان انہیں تے
ہر سنجہ آلی شے حرام کہتی تے گویں تے بکریں وچ اسان
انہیں تے انہیں بڑو دناہیں دی منجھ حرام کر ڈتی ہائی۔ سوائے
اوندے حیرے انہیں دی کند کون یا آندریں کون بگی ہوئے
یا حیرے بھریں نال زلی ہوئی ہوئے۔ اے سزا انہیں کون
انہیں دی نافرمانی دی وچ نال ڈتی تے بے شک اسان
سچے ہیں۔

فَإِنْ كَذَّبُوكَ فَقُلْ رَبِّكُمْ ذُو رَحْمَةٍ وَاسِعَةٍ وَلَا
يُرْدُ بَأْسَهُ عَنِ الْقَوْمِ الْمُجْرِمِينَ ﴿۴۱﴾

۱۴۸۔ تے جے تیکوں جھٹلاون تے توں آکھ تہا بڑا رب
وسیع رحمت والا۔ تے نیں بھایا ویندا اوندے عذاب مجرم
قوم کین۔

سَيَقُولُ الَّذِينَ أَشْرَكُوا لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَشْرَكْنَا وَ
لَا آبَاؤُنَا وَلَا حَزَمْنَا مِنْ شَيْءٍ كَذَلِكَ كَذَبَ الَّذِينَ
مِنْ قَبْلِهِمْ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا قُلْ هَلْ عِنْدَكُمْ
مِنْ عِلْمٍ فَتُخْرِجُوهُ لَنَا إِنْ تَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَ
إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا تَخْرُصُونَ ﴿۴۲﴾

۱۴۹۔ تے مزدور مشرک اکھسن جے اللہ چاہندا تے اسان شرک
نہ کروں ہاتے نہ سا بے بیو بڑا بے تے کوئی چیز حرام نہ
کروں ہا۔ ایویں جھٹلائے حیرے انہیں کین پہلے ہن او
تیں سا بڑا عذاب انہیں چکھ گدھا۔ توں آکھ جے تہا کون
کوئی علم ہے تے تساں او نکوں سا بڑے واسطے کدھو۔
تساں تے محض گمان دے بچھوڑ دے پئے تے
محض تساں اکل نال کم گھندے پئے۔

قُلْ قَلِيلٌ الْحُجَّةُ الْبَالِغَةُ فَلَوْ شَاءَ لَهَدَاكُمْ
أَجْمَعِينَ ﴿۴۳﴾

۱۵۰۔ توں آکھ بڑے ہوا شرک کر ڈ والی دلیل اللہ سیں کس
ہے ، جے او چاہسی تے او ساریں دی رہنمائی کدھو
۱۵۱۔ توں آکھ اپنے گواہ گھن آؤ حیرے گواہی ڈیون
جو بے شک اللہ سیں انیکوں حرام کہتے۔ تے جے او گواہی

قُلْ هَلَمْ شَهِدْنَا كُمْ الَّذِينَ يَشْهَدُونَ أَنَّ اللَّهَ
حَرَمَ هَذَا فَإِنْ شَهِدُوا فَلَا تَشْهَدُ مَعَهُمْ وَلَا

تَتَّبِعْ أَهْوَاءَ الَّذِينَ كَذَبُوا بِآيَاتِنَا وَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ
بِالْآخِرَةِ وَهُمْ يَرْجِعُهُمْ إِلَىٰ ذُنُوبِهِمْ ۚ

۱۵۲

ڈیون تے توں انہیں نال گواہی نہ ڈیویں تے توں انہیں
لوکس دی خواہش دے پچھو نہ ٹر جنہیں ساڈیاں آیتاں
جھٹلاؤں او آخرت تے ایمان نیں ایندے تے
اپنے رب دا شریک بنیدن ۔

۱۵۲۔ توں اکھ آؤ میں تہا کوں پڑھ کے سٹاواں جو تہاڈے

رب تہاڈے اتے حرام کیسے جو تہاں او دے نال
کہیں کوں شریک نہ بناؤ تے پیو ما نال احسان کرو تے
تکھ مے ڈرکنیں اپنی اولاد کوں قتل نہ کرو۔ اسان
تہا کوں دی تے انہیں کوں دی رزق ڈیندے ہن تے
تہاں بے حیائی دے قریب نہ ونجو بھانویں او ظاہر ہوون
یا لکیاں ہویاں۔ تے تہاں کہیں جان کوں قتل نہ کرو جیڑھی
اللہ سیس حرام کیتی ۛ سوائے جانڑ طریقے دے۔ اسے تہا کوں
وصیت کیتی تہاں جو تہاں عقل کرو۔

۱۵۳۔ تے تیم دے مال دے کو لبونہ ونجو سوائے پیجے
طریقے دے جے میں او اپنی جوانی کوں پہنچ ونجے تے
پورا کرو ناپ تے تول انصاف نال اسان کہیں جان
کوں اوندی طاقت کنیں زیادہ تکلیف نے ڈیندے تے
جڈاں تہاں گال کرو تے انصاف کرو بھانویں او قریبی
سکا کیوں نہ ہوئے تے اللہ دے وعدے کوں پورا کرو۔
ادیں گال دی تہا کوں اس واسطے وصیت کریندے تاں جو
تہاں نصیحت حاصل کرو۔

۱۵۴۔ اسے میڈا رستہ ۛ جیڑ حاسد صا ۛ تہاں ہوندی
ہیڑوی کرو تے پنہیں رستیں تے نال ٹرو ناں تاں او
تہا کوں او دے رستے کنیں اسنے اسنے گھن ولین ۔
او تہا کوں اس گال دی وصیت کریندے تاں جو تہاں متقی ہو
۱۵۵۔ تے ول اسان موسیٰ کوں کتاب ڈیتی جیڑ نیکی کیتی ۛ

قُلْ تَعَالَوْا أَتْلُ مَا حَرَّمَ رَبِّي عَلَيْكُمْ أَلَّا تُشْرِكُوا
بِهِ شَيْئًا وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَلَا تَقْتُلُوا أَوْلَادَكُمْ
مِنْ أَمْلَاقٍ نَحْنُ نَرْزُقُكُمْ وَإِيَّاهُمْ وَلَا تَقْرَبُوا
الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَنٌ وَلَا تَقْتُلُوا
النَفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ ذَلِكُمْ وَصَّيْتُكُمْ
بِهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ۝

وَلَا تَقْرَبُوا مَالَ الْيَتِيمِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ حَتَّىٰ يَبْلُغَ
أَشُدَّهُ وَآَوْفُوا بِالْكَيْلِ وَالْيَتِيمَ بِالْقِطْعِ لَا تَكْلِفُ
نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا وَإِذَا قُلْتُمْ فَاعْدُوا وَكَوْكَانَ ذَا
قُرْبَىٰ وَيَعْهَدِ اللَّهُ أَوْفُوا ذَلِكُمْ وَصَّيْتُكُمْ بِهِ لَعَلَّكُمْ
تَذَكَّرُونَ ۝

وَأَنَّ هَذَا صِرَاطِي مُسْتَقِيمًا فَاتَّبِعُوهُ وَلَا تَتَّبِعُوا
السُّبُلَ فَتَفَرَّقَ بِكُمْ عَنْ سَبِيلِهِ ذَلِكُمْ وَصَّيْتُكُمْ بِهِ
لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ۝

ثُمَّ أَنبَأْنَا مُوسَى الْكِتَابَ تَمَامًا عَلَى الَّذِي أَحْسَنَ وَ

تَفْصِيلًا لِّكُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً لَّعَلَّهُمْ يُلَاقُوا رَبَّهُمْ يُؤْمِنُونَ ﴿١٩﴾

۱۹

اوندے اتے نعمت کول پورا کر ن کیتے تے ہر چیز دی تفصیل دیتی تے ہدایت تے رحمت بنایا تاں جو او اپنے رب دی ملاقات تے ایمان گمن آون۔

وَهَذَا كِتَابُنَا أُنزِلْنَاهُ مُبَارَكًا فَاتَّبِعُوهُ وَاتَّقُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿٢٠﴾

۱۵۶۔ تے اساں ایس کتاب کول ہمارے اے برکت والی تہاں ایندی پیروی کرو تے اوں کنیں ڈرو تاں جو تہاڈے اتے رحم کیا ونجے۔

أَن تَقُولُوا إِنَّمَا أُنزِلَ الْكِتَابُ عَلَى طَائِفَتَيْنِ مِنْ قَبْلِنَا وَإِنْ كُنَّا عَنْ دِرَاسَتِهِمْ لَغَافِلِينَ ﴿٢١﴾

۱۵۷۔ تہاں اے نہ آکھو جو اساں کنیں پہلے کتاب صرف ڈو ٹولیں تے لہائی گئی تے اساں اوندے پڑھن کنیں غافل ہاں۔

أَوْ تَقُولُوا لَوْ أَنَّا أُنزِلَ عَلَيْنَا الْكِتَابُ لَكُنَّا أَهْدَىٰ مِنْهُمْ فَقَدْ جَاءَكُمْ بَيِّنَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ كَذَبَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَصَدَّفَ عَنْهَا سَمْعَهُ الَّذِينَ يَصْدِفُونَ عَنْ آيَاتِنَا سُوءَ الْعَذَابِ بِمَا كَانُوا يَصْدِفُونَ ﴿٢٢﴾

۱۵۸۔ یا تہاں اے آکھو جو بے شک جے اے کتاب ساڈے اتے لہندی۔ بے شک اساں انہیں کنیں زیادہ ہدایت پسندے تہاڈے کو لہر تہاڈے رب کنیں کھلی دلیل آچکی او ہدایت تے رحمت۔ تے کون وڈا ظالم اوں کنیں جیہا اللہ دی آیات کول جھٹلاوے تے اوں کنیں رکیا رہوے۔ اساں ضرور سزا ڈیسوں انہیں کول جیہے ساڈی آیات کنیں رکے رہندن بڑا عذاب ات گاہول جو اوں رکے رہ گین۔

هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَنْ تَأْتِيَهُمُ السَّلَاطَةُ أَوْ يَأْتِيَ رَبُّكَ أَوْ يَأْتِيَ بَعْضُ آيَاتِ رَبِّكَ يَوْمَ يَأْتِي بَعْضُ آيَاتِ رَبِّكَ لَا يَنْفَعُ نَفْسًا إِيْمَانُهَا لَمْ تَكُنْ آمَنَتْ مِنْ قَبْلُ أَوْ كَسَبَتْ فِي إِيمَانِهَا خَيْرًا قُلِ انظُرُوا إِنَّا مُنظِرُونَ ﴿٢٣﴾

۱۵۹۔ کیا او صرف ایں گال دی انتظار پئے کریندن جو انہیں دو فرشتے آون یا عیبارب آدے یا تیرے رب دیاں کچھ نشانیاں آون۔ جیہے ڈینہہ تیرے رب دیاں کچھ نشانیاں آون اوں ڈینہہ کہیں جان کول اوں ایمان لفع نہ ڈیسی جیں ایں کنیں پہلے نہ منیا ہوسی تے نہ اپنے ایمان نال کوئی چوگانا کیتی ہوسی توں آکھ تہاں انتظار کرو بے شک اساں وی انتظار کریندے پئے ہیں۔

إِنَّ الَّذِينَ فَزَعُوا مِنْهُمْ وَكَانُوا يَسْعَاءُ لَتَ مِنْهُمْ فِي شَيْءٍ إِنَّمَا أَمْرُهُمْ إِلَى اللَّهِ ثُمَّ يُنَبِّئُهُم بِمَا كَانُوا

۱۶۰۔ بے شک جیہے اپنے دین کول ٹوٹے ٹوٹے کریندن تے ٹوٹے بن گین تیرا انہیں نال کوئی تعلق نیں۔ انہیں

يَفْعَلُونَ ﴿١٦﴾

دامعاہ صرف اللہ کنیں ہے کچھیں او انہیں کو بڑسیسی جو کچھ او کریندے ہن۔

۱۶۱۔ حیرھا ہک نیکی کرلیسی اوں کوں او ہو جیہاں ڈواہ ملسن تے حیرھا برائی کرلیسی اوں کوں او ہو تلا سزا ملی تے او ظلم نہ کیتے ولین۔

۱۶۲۔ توں آکھ بے شک میگوں میڈے رب سدے راہ دو ہدیت ڈتی ۶ ایہ بخا دین جیندے وچ کوئی ڈنگ نیں او ابراہیم واسچا مذہب تے او مشرک نہ ہا۔

۱۶۳۔ توں آکھ بے شک میڈی نماز تے میڈی قربانیاں تے میڈی زندگی تے میڈی موت اللہ کیتے ہے حیرھا سب جہانیں دا پالنبار۔

۱۶۴۔ اوںدا کوئی مشرک نیں تے میندا میگوں حکم ڈتا گئے تے میں پہلا مسلمان ہاں۔

۱۶۵۔ توں آکھ کیا اللہ دے سوا میں کوئی بیا رب گولاں تے اوہر شے واربت۔ تے حیرھا جو کرلیسی اوندی اوںکوں سزا ملی۔ تے کوئی بار چاؤں والی پے و بار نہ جیسی تے دل تساں اپنے رب دوولنے ول او تہاکوں اوگا اہیں بڑسیسی جیندے وچ تساں اختلاف کریندے پئے ۶۔

۱۶۶۔ تے اوہو ۶ جیں تہاکوں پہلیں دا جانشین بنائے سی تے تہا بڑے بعض دا نہیں تے درج اچا کیتے سی تاں جو او تہاکوں اول دے وچ آزاوے اوں جو کچھ تہاکوں ڈتے۔ بے شک تہا بڑا رب جلدی مذاب ڈیوٹن والا ۶ تے بے شک ہوں بخشش والا تے دل دل رحم کرن والا ۶۔

مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ مَثَلٍ هَذَا وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزَى إِلَّا مِثْلُهَا وَهُمْ لَا يَظْلُمُونَ ﴿١٦﴾

قُلْ إِنِّي هَدَيْتُ رَبِّي إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ وَبَيْنَا قِيمًا فَمَلَّةٌ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٧﴾

قُلْ إِن مَلَائِكَتِي وَنُصْرَتِي وَمَعَايِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٨﴾

لَا شَرِيكَ لَهُ وَبِذَلِكَ أُمِرْتُ وَأَنَا أَوَّلُ الْمُسْلِمِينَ ﴿١٩﴾ قُلْ أَغْيَرَ اللَّهُ ابْنِي رَبًّا وَهُوَ رَبُّ كُلِّ شَيْءٍ وَلَا تَكْسِبُ كُلُّ نَفْسٍ إِلَّا عَلَيْهَا وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُم مَّرْجِعُكُمْ فَيُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿٢٠﴾

وَهُوَ الَّذِي جَعَلَكُمْ خَلَائِفَ الْأَرْضِ وَدَفَعَ بَعْضَكُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ لِّيَبْلُوَكُمْ فِي مَا آتَاكُمْ إِنَّ رَبَّكَ سَرِيعُ الْعِقَابِ وَإِنَّهُ لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٢١﴾

سورة اعراف مکی ؎ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۲۰ آیات تے ۲۴ رکوعن۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①

۱۔ میں شروع کریندا اللہ دے ناں نال جبرہا بن منکے
ڈیون والا تے بہوں رحم کرن والا ؎۔

التَّصٰٓٔ ②

۲۔ میں اللہ ساریں کنیں زیادہ جانن والا تے سچا ہاں۔

كُتِبَٰٓ اِنَّكَ لَا يَكُنْ فِيْ صَدْرِكَ حَرَجٌ مِّنْهُ
لِتُنذِرَ بِهِ وَاَذْكُرَ لِلْمُؤْمِنِيْنَ ③

۳۔ اے کتاب جبرمی تیدو لہائی گئی ؎ تے تیبے سے
وچ ایندی وچر کنیں کوئی تنگی نہ پیدا تھیرے تاں جو توں
اینڈے نال پڑا دیں تے مومنین واسطے نصیحت۔

اَتَّبِعُوا مَا اُنْزِلَ اِلَيْكُمْ مِنْ رَّبِّكُمْ وَلَا تَتَّبِعُوا مِنْ دُونِهِ
اَوْيَاةً قَلِيْلًا مَّا تَذْكُرُوْنَ ④

۴۔ تساں اونڈی پیروی کرو جو تہا پڑو لہایا گئے تہا پڑے رب دلو
اینڈے علاوہ کہیں پے سگیتی دی پیروی نہ کرو بہوں تھوڑا
جبرمی تساں نصیحت پکڑیندے ؎۔

وَكَمْ مِنْ قَوْمٍ لَّهُمْ اٰتَاٰهُمْ بَيِّنٰتًا اَوْهُمْ
قَالُوْنَ ⑤

۵۔ تے کئی ساریاں وستیاں بن جنہیں کوں اساں ہلاک کیا ہاتے
انہیں دو ساڈا عذاب رات کوں آیا یا اوڈو پاریں کوں
ستے پئے ہن۔

فَمَا كَانَ دَعْوُهُمْ اِذْ جَاءَهُمْ بَاسُنَا اِلَّا اَنْ قَالُوْا اِنَّا
كُنَّا ظٰلِمِيْنَ ⑥

۶۔ تے جڈال ساڈا عذاب انہیں دو آگئے تے انہیں دی ایھا
پکار ہائی جو بے شک اساں ظالم ہاں۔

فَلَنَسْأَلَنَّ الَّذِيْنَ اُرْسِلَ اِلَيْهِمْ وَاَلَنَسْأَلَنَّ الْمُرْسَلِيْنَ ⑦

۷۔ تے اساں ضرور پچھسوں انہیں کنیں جنہیں دو بھیجے گئے ہن
تے اساں ضرور پچھسوں رسولیں کنیں وی۔

فَلَنَقْصَنَّ عَلَيْهِمْ عَلِيْمًا وَمَا كُنَّا غٰثِيْنَ ⑧

۸۔ اساں ضرور انہیں کوں اپنے علم دے نال (سچ) ڈس
ڈسیوں تے اساں غیر حاضر نہ ہاں۔

وَالْوَزْنُ يَوْمَئِذٍ اِنْسٍ مِّنْ ثَقَلَتِ مَوَازِيْنُهُ فَاُولٰٓئِكَ
هُمُ الْبٰلِغُوْنَ ⑨

۹۔ اوں ڈینیہ عملیں دا وزن سچ تے جیندے وزن باری ہوسن
اوبے لوک کامیاب تھیں۔

وَمَنْ خَفَّتْ مَوَازِيْنُهُ فَاُولٰٓئِكَ الَّذِيْنَ خَسِرُوْا اَنْفُسَهُمْ
بِمَا كَانُوْا يٰٓاْتِيْنَآ يَظْلُمُوْنَ ⑩

۱۰۔ تے جیندے وزن ہرے ہوسن اوبے لوکن جنہیں
اپنے نفسیں کوں گھاٹا ڈتے ایں واسطے جو اساوڈی آیات

تے ظلم کر رہے ہیں۔

۱۱۔ تے اساں تہا کوں زمین ورج بہوں طاقت ڈتی تے اوندے
ورج تہا بڑے کیتے روزی دے سامان بنائے تے تہاں شکر
نوسے کر رہے۔

۱۲۔ تے اساں تہا کوں پیدا کیتے تے دل شکلاں ڈتن تے
دل اساں فرشتیاں کوں آکھئے آدم کوں سجدہ کرو انہیں
سایں سجدہ کیا سوائے ابلیس دے او سجدہ کرن والیں
وچر نہ تھیا۔

۱۳۔ اللہ آکھیا جو تیکوں کیری بال روکے جو توں سجدہ نہ
کریں جہاں میں تیکوں حکم ڈتے۔ اوں آکھیا میں این کنیں
چنگا ہاں تیں میکوں بھاکیں پیدا کیتے تے ایہکوں مٹی کنیں
پیدا کیتی

۱۴۔ اوں آکھیا توں اتھو نکل ورج تیکوں کیا حق با جو توں
اتھاں وڈائی کریں با توں نکل ورج بے شک توں ذلیل
تھیں والیں وچو ایں۔

۱۵۔ اوں آکھیا توں میکوں قیامت دے ڈینہ تئیں مہلت ڈے

۱۶۔ اوں آکھیا بے شک توں مہلت پاوے والیں وچو ایں۔

۱۷۔ اوں آکھئے تیں میکوں ہلاک کیتے بے شک ہن میں ضرور
تیبے سدھے رستے تے انہیں کیتے پہساں۔

۱۸۔ پچھیں میں انہیں دے اگودھی تے پچھو وی اوساں
تے اوہیں دے سچے پاسووی تے کھبے پاسووی۔ تے انہیں
وچر بہوں سایں کوں توں نکر گزار نہ پئیں۔

۱۹۔ اوں آکھیا اتھو بے عزت تھی کے تے دھلے کھنڈا ہیا
نکل ورج جبرھا تیبے پچھو رسی انہیں وچرتے میں
ضرور دوزخ تہاں سایں نال بھر لیاں۔

۲۰۔ تے اے آدم توں تے تیبی زال جنت ورج بہرتے

وَلَقَدْ مَكَنَّا فِي الْأَرْضِ وَجَعَلْنَا لَكُمْ فِيهَا مَعَايِشَ ۖ
ثَلَاثًا مَّا تَشْكُرُونَ ﴿١١﴾

وَلَقَدْ خَلَقْنَاكُمْ ثُمَّ صَوَّرْنَاكُمْ ثُمَّ قُلْنَا لِلْمَلٰٓئِكَةِ
اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا اِلَّا اِبْلٰسَ لَمْ يَكُنْ
مِنَ السَّٰجِدِيْنَ ﴿١٢﴾

قَالَ مَا مَنَعَكَ اَلَّا تَسْجُدَ اِذْ اَمَرْتُكَ قَالَ اَنَا خَيْرٌ مِّنْهَا
خَلَقْتَنِيْ مِنْ نَّارٍ وَخَلَقْتَهُ مِنْ طِيْنٍ ﴿١٣﴾

قَالَ فَاهْبِطْ مِنْهَا مَا يَكُوْنُ لَكَ اَنْ تَتَكَبَّرَ فِيْهَا فَاخْرُجْ
اِنَّكَ مِنَ الصَّٰغِرِيْنَ ﴿١٤﴾

قَالَ اَنْظِرْنِيْ اِلٰى يَوْمٍ يُبْعَثُوْنَ ﴿١٥﴾

قَالَ اِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِيْنَ ﴿١٦﴾

قَالَ فَبِمَا اَغْوٰىتَنِيْ لَا اَقْعُدَنَّ لَهُمْ صِرَاطَكَ
الْمُسْتَقِيْمَ ﴿١٧﴾

ثُمَّ لَا تَبۡتَغِهِمۡ مِنۡ بَيۡنِ اَيۡدِيۡهِمۡ وَ مِنۡ خَلۡفِهِمۡ
وَعَنۡ اَيۡمَانِهِمۡ وَعَنۡ شَمَائِلِهِمۡ وَلَا تَجِدُ اَلۡاَۡثَرَهُمۡ
شٰكِرِيۡنَ ﴿١٨﴾

قَالَ اَخۡرُجۡ مِنْهَا مَذۡمُوۡمًا مَّدۡحُوۡرًا لَّمۡنَ تَبِعَكَ
مِنۡهُمۡ لَا مَلَائِكَةً جُہَنَّمَ مِّنۡكُمۡ اَجۡبَعِيْنَ ﴿١٩﴾

وَيَاۡدُمۡ اَسۡكُنُ اَنْتَ وَ زَوْجُكَ الْجَنَّةَ فَكُلَا مِنْ حَيْثُ

يُشْتَمُ وَلَا تَقْرَبَا هَذِهِ الشَّجَرَةَ فَتَكُونَا مِنَ

الظَّالِمِينَ ﴿۲۰﴾

فَوَسَّسَ لَهُمَا الشَّيْطَانُ لِيُبْدِيَ لَهُمَا مَا وُورِيَ

عَنْهُمَا مِنْ سَوَائِهِمَا وَقَالَ مَا نَهَاكُمَا رَبُّكُمَا عَنْ

هَذِهِ الشَّجَرَةِ إِلَّا أَنْ تَكُونَا مَلَكَتَيْنِ أَوْ تَكُونَا مِنَ

الْخَالِدِينَ ﴿۲۱﴾

وَقَاَسَهُمَا إِلَىٰ لَمَّا لَبَسَ النُّصُجَيْنِ ﴿۲۲﴾

فَدَلَّهُمَا بِعُرْوَةٍ فَلَمَّا ذَاقَا الشَّجَرَةَ بَدَتْ لَهُمَا

سَوَاتُهُمَا وَطَفِقَا يَخْصِفْنَ عَلَيْهِمَا مِنْ ذُرِّي

الْجَنَّةِ ۖ وَنَادَاهُمَا رَبُّهُمَا أَلَمْ أَنْهَكُمَا عَنْ تِلْكَ

الشَّجَرَةِ وَقُلَّ لَكُمَا إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمْ عَدُوٌّ

مُبِينٌ ﴿۲۳﴾

قَالَا رَبَّنَا ظَلَمْنَا أَنْفُسَنَا وَإِن لَّمْ تَغْفِرْ لَنَا وَ

تَرْحَمْنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿۲۴﴾

قَالَ اهْبِطُوا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ ۚ وَلَكُمْ فِي الْأَرْضِ

مُسْتَفْتَرٌ وَمَتَاعٌ إِلَىٰ حِينٍ ﴿۲۵﴾

قَالَ فِيهَا تَحْيَوْنَ وَفِيهَا تَمُوتُونَ وَمِنْهَا

تُخْرَجُونَ ﴿۲۶﴾

يَبْنَیٰۤیۤ اٰدَمَ قَدْ اَنْزَلْنَا عَلَیْكُمْ لِبَاسًا قَوَارِیۡ سَوَاتِکُمْ

تساں ڈوہیں جھٹو چاہو کھاؤ تے تساں ڈوہیں ایں ون دے
کوہونہ وچلبے ناں تاں تساں تھی ولسو ظالمیں وچو۔

۲۱۔ شیطان انہیں ڈوناہیں دے دل وچ وسوسہ پاتے تاں

جواو ظاہر کر ڈیوے انہیں تے جو انہیں تے انہیں دے

بدن وچو لکایا گئے تے آکھیں اللہ سیں تہاکوں ایں

ون کنیں صرف ایں واسطے روکے جو تساں فرشتہ نہ بن

وچو یا ہمیشہ زندہ نہ رہو۔

۲۲۔ تے انہیں دے اگو قساں کھا کے آکھئے بے شک میں

تہاڈا غیر خواہ باں۔

۲۳۔ اوں انہیں ڈوناہیں کوں دوکھا ڈے کے اپنے تمام کین ہا

ڈتے تے جڈاں انہیں ڈوناہیں اوں ون کوں چکھے انہیں ڈوناہیں

نے انہیں دے ننگی ظاہر تھی گئیں تے اوڈیہیں اپنے اتے

بہشت دے پتر چھاڑن لگ پئیں۔ تے اوہیں دے رب

انہیں ڈوناہیں کوں سڈ مارے کیا میں تہاکوں ایں درخت

کنیں ہلکا نہ ماتے تہاکوں آکھیا نہ با جو بے شک شیطان

تساں ڈوناہیں کیتے کھلا کھلا دشمن۔

۲۴۔ انہیں ڈوناہیں آکھئے اے ساڈے رب اساں اپنے

جانیں تے علم کیتے تے جے تیں ساکوں بخش نہ ڈتا ساڈے

اتے رحم نہ کیتا تے اساں ضرور گھانا پاؤں والیں وچو تھی

ولیسوں

۲۵۔ اوں اکھلا تھو نکل وچو تہاڈے وچو کچھ نہیں دے دشمن

ہن تے تہاڈے واسطے زمین وچ عارضی رہی دی جا ے

تے کچھ وقت کیتے فائدہ ے۔

۲۶۔ اوں آکھیا تساں ہونڈے وچ زندہ رہسو تے ہونڈے

وچ مرسو تے اوٹھاؤ کڈیے ولسو۔

۲۷۔ اے آدم دے پتر اساں تہاڈے اتے ایچھے کپڑے

وَرِيشَاءُ وَلِبَاسُ الْقَوَىٰ ذَٰلِكَ خَيْرٌ ذَٰلِكَ مِنْ
آيَةِ اللَّهِ لَعَلَّهُمْ يَذَّكَّرُونَ ﴿۱۸﴾

لبائے جیرھے تہاڑے منج گنبدن تے سوٹھپ کیے وی
ہے تے تقویٰ والباس اے چنگا ۷ اے اللہ دی آیات
وچو ۷ تاں جو تساں نصیحت پکڑو۔

يُنَبِّئُ آدَمَ لَا يَفْتَنَنَّكُمُ الشَّيْطَانُ كَمَا أَخْرَجَ أَبَوَيْكَ
مِنَ الْجَنَّةِ يَنزِعُ عَنْهُمَا لِبَاسَهُمَا لِيُرِيَهُمَا
سَوَاتِهِمَا إِنَّهُ يَرَاكُمْ هُوَ وَقَبِيلُهُ مِنْ حَيْثُ لَا
تَرُدُّهُمُ ۖ إِنَّا جَعَلْنَا الشَّيَاطِينَ أَوْلِيَاءَ لِلَّذِينَ لَا
يُؤْمِنُونَ ﴿۱۹﴾

۲۸۔ اے آدم دے پتر و تہا کوں نہ آزماوے شیطان جیویں
تہاڑے پیروما کوں جنت دجو کدھایا ہس اوں انہیں
ڈوناہیں کنیں لباس کھس گدھا ۷ تاں جو او انہیں کوں
انہیں دا منجج بکھالے۔ بے شک او تے اندا قبیلہ تہا کوں
اتھو ڈہرا کھڑے جھو تساں نوٹھے ڈیکھ بگدے۔ بے شک
اساں شیطانیں کوں انہیں دا سنگتی بٹائے جیرھے ایمان
نہیں ایندے۔

وَإِذَا فَعَلُوا فَاحِشَةً قَالُوا وَجَدْنَا عَلَيْهَا آبَاءَنَا
وَاللَّهُ أَمَرَنَا بِهَا قُلْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَأْمُرُ بِالْفَحْشَاءِ
اتَّقُوا اللَّهَ عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿۲۰﴾

۲۹۔ تے جہاں او کوئی برائی کریندن تے آبدن اساں اپنے
پیروڈاڑے کوں ایندے اتے پاتے اللہ سیس ایندسا کوں
حکم ڈتے۔ توں آکھ بے شک اللہ سیس بے حیائی دا حکم
نہیں ڈیندا کیا تساں اللہ دے اتے او گال کریندے ۷ جیرھی
تساں چاڈھے نوٹھے۔

قُلْ أَمَرَ رَبِّي بِالْقِسْطِ وَأَنِصُّوا وَجُوهَكُمْ عِنْدَ كُلِّ
مَسْجِدٍ وَادْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ ۚ كَمَا بَدَأَكُمْ
تَعُودُونَ ﴿۲۱﴾

۳۰۔ توں آکھ میڈے رب انصاف دا حکم ڈتے تے اے جو
بر مسیت دے کو لبو اپنی توجہ درست کر گدھی کرو تے
او کوں اطاعت او ندے کیے خاص کریندے ہوئیں سبزو۔
جیویں اوں تہا کوں شروع کیے اویں تساں ہوں حالت دو دوسو۔

فَرِيقًا هَدَىٰ وَفَرِيقًا حَقَّ عَلَيْهِمُ الضَّلَالَةُ ۚ إِنَّهُمْ
اتَّخَذُوا الشَّيَاطِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَيَحْسَبُونَ
أَنَّهُم مُّهْتَدُونَ ﴿۲۲﴾

۳۱۔ کب ٹولے کوں ہدایت ڈتی تے کب ٹولے کوں گمراہی
چربو گئی ۷ انہیں اللہ کوں پھوڑ کے شیطانیں کوں سنگتی بٹا
گدھے تے او خیال کریندن جو او ہدایت پا گئی۔

يُنَبِّئُ آدَمَ خُذُوا زِينَتَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ وَكُلُوا
وَشَرِبُوا وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ ﴿۲۳﴾

۳۲۔ اے آدم دے پتر و تساں بر مسیت دے کو لبو اپنا سوٹھپ
اختیار کیا کرو تے کھاؤ تے پیو تے فضول خرچی نہ کرو بے
شک او فضول خرچی کرٹ والیں کوں پسند نیل کریندا۔

قُلْ مَنْ حَرَّمَ زِينَةَ اللَّهِ الَّتِي أَخْرَجَ لِعِبَادِهِمُ وَالطَّيِّبَاتِ

۳۳۔ توں آکھ اللہ دی اوں خوبصورتی کوں کٹائیں تہاڑے اتے

مِنَ الرِّزْقِ قُلْ هِيَ لِلَّذِينَ آمَنُوا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
خَالِصَةٌ يَوْمَ الْقِيَامَةِ كَذَلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ
يَعْلَمُونَ ﴿۷﴾

حرام کیسے حیرمیں پٹے بندیں کیسے پیدا کیتی تے اوندے پاکیزہ
رزق کول۔ جو لے شہیں اس دنیاوی زندگی وچ مومنین
کیسے ہن تے قیامت دے ڈینہہ خاص کر انہیں کیسے ہوسن
ایویں اس آیات کھول کے چاہن والی قوم کیسے بیان
کریندے ہیں

قُلْ إِنَّمَا حَرَّمَ رَبِّي الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَنَ
وَالْإِثْمَ وَالْبَغْيَ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَأَنْ تُشْرِكُوا بِاللّٰهِ مَا لَمْ
يُنْزَلْ بِهِ سُلْطَانًا وَأَنْ تَقُولُوا عَلَى اللّٰهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿۸﴾

۳۴۔ تول آکھ بے شک میڈے رب حرام کیسے
ظاہر تے مکی ہوئی بے حیائی کول تے گناہ کول تے مندرزی
کول حیرمیں نافرمانی تے ایں گال کول جو تساں اللہ نال
شریک بناؤ جیندی اوں کوئی دلیل نہیں لہائی تے لے
جو تساں اللہ دے خلاف او گال کرو حیرمیں تساں چاہدے
نوصے۔

وَلِكُلِّ أُمَّةٍ أَجَلٌ فَإِذَا جَاءَ أَجَلُهُمْ لَا يَسْتَأْذِنُونَ
سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ ﴿۹﴾
يَبْنِي أَدَمَ إِمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ رُسُلٌ مِنْكُمْ يَقُصُّونَ عَلَيْكُمْ
آيَاتِي فَمَنْ أَتَّقَىٰ وَأَصْلَحَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا
هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿۱۰﴾

۳۵۔ ہر قوم واسطے ہک وقت مقرر تے جڈال اوں وقت
آویندے تے نہ پچھو تعیندن ہک گھڑی تے نہ اگوتھیندن۔
۳۶۔ لے آدم لے پتر وچے تہا ڈو تہا ڈے وچو رسول آون
تے تہا کول میڈی آیات پڑھ کے سٹاون تے حیرھا خدا
کینں ڈرے تے اصلاح کرے اوندے اتے کوئی ڈر نہیں
تے نہ اومو نہ تھینسن۔

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَاسْتَكْبَرُوا عَنْهَا أُولَٰئِكَ
أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿۱۱﴾
مَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ
بِآيَاتِهِ أُولَٰئِكَ يَنَالُهُمْ نَصِيبُهُمْ مِنَ الْعَذَابِ حَتَّىٰ
إِذَا جَاءَهُمْ رُسُلُنَا يَتَوَقَّوهُمْ لَا قَالَُوا أَيْنَ مَا كُنْتُمْ
تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ قَالُوا ضَلُّوا عَنَّا وَهُمْ يَشْهَدُونَ
عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ أَنَّهُمْ كَانُوا كَافِرِينَ ﴿۱۲﴾

۳۷۔ تے جنہیں ساڈی آیات کول جھٹلایا تے وڈائی کیتی
ایسے لوک دوزخی ہن تے اوندے وچ پھول دیر تیں رہسن
۳۸۔ اوں کینں وڈا ظالم کول حیرھا اللہ تے کوڑ پدے یا
اوندی آیات کول جھٹلاوے ایسے لوکن جنہیں کول مقررہ
سزا و حصہ ملدا رہسی تے جڈال انہیں دو ساڈے فرشتے
مارٹ کیسے اندن تے او اہلن اوکھٹھان جنہیں کول تساں اللہ
دے سوا سٹیندے ہا دے او آکھسن او اسان کینں گم
تھی گینں تے او اپنے خلاف آپ گواہی ڈیسن بے شک
او کا فرہن۔

قَالَ ادْخُلُوا فِي أُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِكُمْ مِنَ النَّارِ وَالْإِنْسُ فِي النَّارِ كُلَّمَا دَخَلَتْ أُمَّةٌ لَعَنَتْ آخَتَهَا حَتَّىٰ إِذَا كَانُوا فِيهَا جُمُوعًا قَالَتْ أُخْرَاهُمْ لِأُولِهِمْ رَبَّنَا هَؤُلَاءِ أَضَلُّونَا فَأَتَاهُمُ عَذَابًا ضِعْفًا مِنَ النَّارِ
قَالَ لِكُلِّ ضِعْفٌ وَلَكِنْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿١٩﴾

۳۴۔ او اُکھی تساں وی انہیں لوئیں وچ داخل تھی وچو جیرھے
بھا وچ ہن تے جیرھے تساں کنیں پہلے جنیں تے انسان
وچو گڈر گئیں جڈاں ہک امت بھا وچ داخل تھیں اپنی
بھین تے لعنت کر لیں تے جڈاں او سارے بھا وچ
پکڑتے و لین چھیکڑی امت پہلی امت کوں اُکھی اے
ساڈے رب ایسے ہن جنہیں ساکوں گمراہ کیا ہا توں انہیں کوں
دوزخ وچ ڈوڑا عذاب دے اللہ اُکھی ہر ہک واسطے
ڈوڑا عذاب تے تساں جانڈے تھسے۔

وَقَالَتْ أُولَاهُمْ لِأُخْرَاهُمْ فَمَا كَانَ لَكُمْ عَلَيْنَا مِنْ
فَضْلٍ قَدْ وُفِيَ الْعَذَابُ يَمَّا كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ ﴿٢٠﴾

۴۰۔ تے پہلی امت چھیکڑی امت کوں اُکھی تہا کوں
ساڈے اتے کوئی فضیلت نہ ہائی تساں وی عذاب چکھو
جو تساں کمندے ہا وے۔

إِنَّ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَاسْتَكْبَرُوا عَنْهَا لَا تُفَتَّحُ
لَهُمْ أَبْوَابُ السَّمَاءِ وَلَا يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ حَتَّىٰ يَلِجَ
الْجَمَلُ فِي سَمِّ الْخِيَاطِ وَكَذَٰلِكَ نَجْزِي الْمُجْرِمِينَ ﴿٢١﴾

۴۱۔ بے شک جنہیں لوکس ساڈی آیات کوں جھٹلا تے
وڈاں کیتی انہیں واسطے آسمان دے دروازے نہ کھولے
ولین تے نہ اجنت وچ داخل تھیں جے تیں ہک اُٹھ سوئی
دے ٹوک وچو لنگھ وچے اسال ایویں جبریں کوں سزا
ڈیندے ہیں۔

لَهُمْ مِنْ جَهَنَّمَ مِهَادٌ وَمِنْ قُوهِمْ غَوَاشٍ ۚ وَ
كَذَٰلِكَ نَجْزِي الظَّالِمِينَ ﴿٢٢﴾

۴۲۔ انہیں واسطے دوزخ ہی بسترہ تے دوزخ ہی اتلا اچھاڑ
تے ایویں اسال ظالمیں کوں بدلہ ڈیندے ہیں۔

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَا نُكَلِّفُ نَفْسًا وِجْدًا
وُسْعَهَا ۚ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٢٣﴾

۴۳۔ جیرھے لوک ایمان آئن تے نیک کم کرن اسال کہیں جان
کوں اونڈی طاقت کئیں زیادہ تکلیف لے تے ڈیندے ایہ
جنتی ہن اونڈے وچ ہمیشہ رہن۔

وَنُزَعْنَا مَا فِي صُدُورِهِمْ مِنْ غِلٍّ يَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمُ
الْأَنْهَارُ ۚ وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي هَدَانَا لِهَٰذَا وَمَا
كُنَّا لِنَهْتَدِيَ لَوْلَا أَنَّ هَدَانَا اللَّهُ ۚ لَقَدْ جَاءَتْ
رُسُلٌ رَبِّنَا بِالْحَقِّ ۚ وَنُودُوا أَن تِلْكَ الْجَنَّةُ الَّتِي نُوَدُّوهُا
بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٢٤﴾

۴۴۔ تے اسال انہیں دے سینے وچو سب بغض کڈھ ڈالیوں
تے انہیں دے قبضے وچ نہراں و ہندیاں پیاں ہوسن
تے او اکھن جو ساریاں تحریریاں اللہ دیاں ہن جیں ساکوں
اے رستہ دکھلے جے اللہ ساکوں سدھا رستہ نہ دکھلیندا
تے اسال ایں سدھے رستے نہ آؤں ہا۔ ساڈے رب

دے رسول سچ گمن کے آئے ہن تے انہیں کول اکھ
ڈوتا گیا ہا جے او بہشت جیند اتہا کول تہا بڑے عیس دی وجہ
نال وارث کیٹا گئے۔

۴۵۔ بہشتی دوزخیں کول آواز بولیں جو ساڈے رب جو
ساڈے نال وعدہ کیٹا ہا اسان اونکوں سچا پاگدھے تے
کیا تہا بڑے رب تہا بڑے نال جو وعدہ کیٹا ہا اونکوں تہاں
سچا پاگدھے۔ او آکھن ہا انہیں وچو ہک سبڈ والا سبڈیسی جو
نالاہیں تے اللہ دی لعنت۔

۴۶۔ جیرے اللہ دے رستے کئیں رکنیدن تے اوں رستے
وچ ڈنگ گولیندن تے او آخرت والکار کیندن۔

۴۷۔ تے انہیں ڈوناہیں دے درمیان پردہ ہوسی تے اعراف
تے کچھ لوک ہوسن جیرے ساریں کول انہیں دی علامتیں دی
وجہ نال سنبانڈے ہوسن تے بہشتی لوکیں کول آواز بولیں جو
تہا بڑے اتے سلامتی ہوئے او ندے وچ داخل نہ تھئے
ہوسن تے اوندی امید رکھیں۔

۴۸۔ تے جہاں انہیں دی نظر دوزخی لوکیں دو بھیری ولیسی
تے او آکھن جو اے ساڈے رب ساکوں ظالم قوم وچو نہ بٹا
۴۹۔ اعراف والے لوک سبڈیسی کچھ دوزخی لوکیں کول جنہیں
کول انہیں دے نشانیں دی وجہ نال سنبانڈے ہوسن تے
اکھسن تہا بڑی زیادہ تعداد تہا کول کوئی فائدہ ڈرتے تے نہ
تہا بڑی وڈائی۔

۵۰۔ کیا ایجے لوکن جنہیں دے متعلق تہاں قساں کھندے
ہاوسے جو انہیں کول اللہ دی رحمت نہ پچھیں۔ تہاں
بہشت وچ داخل تھی وچو تہا کول نہ ڈرتے نہ تہاں
موجھے تھیسو۔

۵۱۔ تے دوزخی بہشتی لوکیں کول سبڈیسی جو ساڈے کچھ

وَنَادَىٰ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ أَصْحَابَ النَّارِ أَنِ كَذَّبْنَا
مَا وَعَدْنَا رَبَّنَا حَقًّا هَلْ وَجَدْتُمْ مَا وَعَدَ رَبُّكُمْ
حَقًّا قَالُوا نَعَمْ فَإِنَّهُمْ لَذُنُوبٌ بَيْنَهُمْ أَنْ لَعْنَةُ اللَّهِ
عَلَى الظَّالِمِينَ ﴿۴۵﴾

الَّذِينَ يَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا
وَهُمْ بِالْآخِرَةِ كَافِرُونَ ﴿۴۶﴾
وَبَيْنَهُمَا حِجَابٌ وَعَلَى الْأَعْرَافِ رِجَالٌ يَعْرِفُونَ كُلًّا
بِئْسَ لَهُمْ مَبِئْسَ أَجْرُهُمْ وَنَادُوا أَصْحَابَ الْجَنَّةِ أَنْ
سَلِّمُوا عَلَيْهِمْ لَمْ يَدْخُلُوهَا وَهُمْ يَطْمَعُونَ ﴿۴۷﴾

وَلَا ذُرِّيَّتٌ أَبْصَارُهُمْ تِلْقَاءَ أَصْحَابِ النَّارِ قَالُوا رَبَّنَا
لَا تَجْعَلْنَا مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿۴۸﴾
وَنَادَىٰ أَصْحَابُ الْأَعْرَافِ رِجَالًا يَعْرِفُونَهُمْ بِسْمِهِمْ
قَالُوا مَا أَغْنَىٰ عَنْكُمْ جُحُودُكُمْ وَمَا لَكُمْ تَسْتَكْبِرُونَ ﴿۴۹﴾

أَهْلَ الْأَيْدِي الَّذِينَ اقْتَسَمُوا بِآيَاتِ اللَّهِ يَرْحَمُتُ
أَدْخُلُوا الْجَنَّةَ لَا خَوْفٌ عَلَيْكُمْ وَلَا أَنْتُمْ تَحْزَنُونَ ﴿۵۰﴾

وَنَادَىٰ أَصْحَابُ النَّارِ أَصْحَابَ الْجَنَّةِ أَنْ أَفِضُوا عَلَيْنَا

مِنَ النَّارِ أَوْ مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ حَرَمَهُمْ
عَلَى الْكَافِرِينَ ۝۵۱

پانی و باؤ یا جو تہا کول اللہ ڈرتے او مذ سے وچو ساکوں وی کچھ
ڈیوے او آکھن بے شک اللہ سئیں اسے ڈوہیں چیزاں
کافرین تے حرام کیتن۔

الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَهُمْ لَهْوًا وَلَعِبًا وَغَرَّتْهُمُ الْحَيَوةُ
الدُّنْيَا فَالْيَوْمَ نَنسُوهُمْ كَمَا نَسُوا لِقَاءَ يَوْمِهِمْ هَذَا
وَمَا كَانُوا بِآيَاتِنَا يَجْحَدُونَ ۝۵۲

۵۲۔ جنہیں اپنے دین کو کھیل و تماشا بنایا ہو یا ہاتھ
دنیاوی زندگی انہیں کوں دوکھا ڈتا یا اسان انہیں کوں اچ
بھل و لیسوں جیویں او ایں دینہ دی ملاقات بھل گئے ہن تے
ات کا لہوں جو او ساڈی آیات دا انکار کریندے ہن۔

وَلَقَدْ جِئْنَاهُمْ بِكِتَابٍ فَصَّلْنَاهُ عَلَىٰ عِلْمٍ هُدًى وَ
رَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ۝۵۳

۵۳۔ تے اسان انہیں دو ایجھی کتاب گھن آئے ہر چھوکن اپٹے
علم دے نال کھول کھول کے بیان کیتے او مومنین واسطے
ہدایت تے رحمت۔

هَٰلِكٌ يَّتُورُونَ إِلَّا تَأْوِيلَهُ يَوْمَ يَأْتِي تَأْوِيلَهُ
يَقُولُ الَّذِينَ نَسُوهُ مِنْ قَبْلُ قَدْ جَاءَنَا
رُسُلٌ رَبِّنَا بِالْحَقِّ فَهَلْ لَنَا مِنْ شُفَعَاءَ فَيَشْفَعُوا
لَنَا أَوْ نُرَدُّ فَنَعْمَلَ غَيْرَ الَّذِي كُنَّا نَعْمَلُ قَدْ
خَيَّرْنَا أَنفُسَهُمْ وَصَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا
يَفْتَرُونَ ۝۵۴

۵۴۔ کیا او ایں کتاب دی حقیقت دے کھلٹی دا انتظار پئے
کریندن بھال ایندی حقیقت کھل و لیس تے او لوک آکھن
جبرے بھل گئے ہوسن۔ ایں کنیں پہلے ساڈے لب دے
رہول سچ نال آئے ہن کیا ساڈا کوئی سفارش ہے جبرہ صاڈی
سفارش کرے یا اسان دنیا و دج و لاٹھ و بھل تاں جو اسان
جبرے (جبرے) کم پہلے اسان کریندے ہاسے انہیں دی جلتے
نیک کم کوں انہیں اپنے آپ کوں گھٹے وچ پاتے جبرہ او کوڑ
بدھندے بن اودی انہیں کنیں دل گئے

إِنَّ دَرَجَتَكُمْ لَإِلَهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ فِي
سِتَّةِ اَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوٰى عَلَى الْعَرْشِ يُغْشٰى الْاِثْنَ الْاَلْفَ
يَطْلُبُهُ حَيٰثًا وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ وَالنُّجُومُ مُسَخَّرٰتٍ
بِاَمْرِهٖ اَلَا لَهُ الْخَلْقُ وَالْاَمْرُ تَبٰرَكَ اللّٰهُ رَبُّ
الْعٰلَمِيْنَ ۝۵۵

۵۵۔ بے شک تہا ڈا رب اللہ او ہے جیں آسمانیں تے
زمین کوں چھی وقتیں وچ پیدا کیتے دل او عرش تے تھلا
تھی کے بہہ گئے۔ رات دے نال دینہ کوں لکا ڈیندے
رات جلدی اونکوں پکڑن چاہندی تے سمجھ تے چندر
کوں تے تاریں کوں اوں اپنے حکم نال متابع کر جتے سنو
پیدا کرن تے حکم ڈیوٹن ہوندا کم۔ بہوں برکت والا
اللہ سئیں جبرہ سارے جہانیں دا پالہنا رہے۔

ادْعُوا رَبَّكُمْ تَضَرُّعًا وَخُفْيَةً إِنَّهُ لَا يُحِبُّ

۵۶۔ اپنے رب کوں سبزو عاجزی نال تے چپ چپاتے

الْمُعْتَدِينَ ﴿۵۷﴾

وَلَا تَفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَاحِهَا وَادْعُوهُ
خَوْفًا وَطَعْمًا إِنَّ رَحْمَتَ اللَّهِ قَرِيبٌ مِنَ الْمُحْسِنِينَ ﴿۵۸﴾

اوپے شک حد کنیں ودھن والیں کوں پسند نہیں کریندا۔
۵۷۔ اتے زمین وچ اوندی اصلاح دے بعد فساد نہ گھتو اتوں
کوں سڈو بڑرتے طمع نال بے شک اللہ دی رحمت نیکی کرن
والیں دے نال۔

۵۸۔ اوہو جو جیرھا گھلیندے ہوائیں کوں اپنی رحمت کنیں
پہلے خوشخبری بڈیوں واسطے۔ اے میند نال بھرے ہوئے
جھڑ کوں چا اندی ۷ تے اونکوں اسال گھن ویندے یں
بر ملک دوتے اندرے اتے پانی ویندے یں تے اندرے
نال ہر قسم دے پھل پیدا کریندے یں ایویں اسال مر دیں
کوں کڈھیندے یں تاں جو تسال نصیحت پکڑو۔

۵۹۔ تے جگہ زمین اپٹے رب دے حکم نال اوندے پوٹے
نکلن ۷ تے جیرھی زمین خراب او ردی پیداوار کڈھیندی ۷
ایویں اسال اوں قوم تے جیرھی شکر کریندی ۷ اپنی آیات ونا بھر
کے بیان کریندے یں۔

۶۰۔ بے شک اسال نوح کوں اوندی قوم دوپٹھے تے اوں
آکھیا اے میڈی قوم اللہ دی عبادت کرو تے اوندے سوا تہا بڑا
کوئی معبود نہیں۔ میں تہا بڑے اتے دجے بڑینہ دے
عذاب کنیں بڑاؤں۔

۶۱۔ اوندی قوم دے سرداریں آکھیا بے شک اسال تیکوں
کھل گمراہی وچ ڈہدے یں۔

۶۲۔ اوں آکھیا اے میڈی قوم میڈے وچ کوئی گمراہی دی
گال نہیں میں تے صرف رسول ہاں اوں رب دا جیرھا ساے
جہاںیں دا پانہار۔

۶۳۔ میں تہا کوں اپٹے رب دا پیغام پکینداں تے تہا جی
خیر خواہی کرینداں تے میں اچانداں اللہ سیں ولو جو تسال
نومے چاٹدے۔

وَهُوَ الَّذِي يُرْسِلُ الرِّيحَ بُشْرًا بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ
خَافَ إِذَا أَقْلَتَ سَحَابًا نَّقَالَ سَفَنُهُ لِبَلَدٍ مَّيْتٍ فَأَنْزَلْنَا
بِهِ الْمَاءَ فَأَخْرَجْنَا بِهِ مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ كَذَلِكَ نُخْرِجُ
الْمَوْتَى لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿۵۹﴾

وَالْبَلَدُ الظَّالِمُ يَخْرُجُ نَبَاتُهُ بِإِذْنِ رَبِّهِ ۚ وَالَّذِي
خَبُثَ لَا يَخْرُجُ إِلَّا يَكْلَهُ أَكْذَلِكَ نَصْرَفُ الْأَلْبَابَ
لِقَوْمٍ يَشْكُرُونَ ﴿۶۰﴾

لَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ فَقَالَ لِقَوْمٍ أُخْبِدُوا
اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهِ غَيْرِهِ ۖ إِنَّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ
عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿۶۱﴾

قَالَ الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِهِ إِنَّا لَنَرُكَ فِي صَلٍّ خَبِيرٍ ﴿۶۲﴾

قَالَ يَقَوْمِ لَيْسَ بِي صَلَّاةٌ وَلَكِنِّي رَسُولٌ مِنْ رَبِّ
الْعَالَمِينَ ﴿۶۳﴾

أُبَلِّغُكُمْ رِسَالِ رَبِّي وَأَنْصَحُ لَكُمْ وَأَعْلَمُ مِنَ اللَّهِ
مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿۶۴﴾

أَوْعِبْتُمْ أَنْ جَاءَكُمْ ذِكْرُنَا عَلَىٰ ذِكْرِكُمْ عَلَىٰ رَجُلٍ مِّنكُمْ
لِيُنذِرَكُمْ وَلِتَتَّقُوا وَلَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿۳۸﴾

۳۸۔ کیا تمہا کوں میرا پیغام پہنچا کہ جو تمہا کوں پہلے پہلے رب
کو لو اچھی نصیحت تمہا کوں دے وچو کہ آدمی تے تاں جو تمہا کوں
ہو شیار کرے تے تاں تقویٰ اختیار کرو تے تاں جو
تمہا کوں دے اے رحم کیا وچے۔

فَكَذَّبُوهُ فَأَنجَيْنَاهُ وَالَّذِينَ مَعَهُ فِي الْفُلِكِ وَأَغْرَقْنَا
الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا عِيبِينَ ﴿۳۹﴾

۳۹۔ انہیں اونکوں جھٹلا دتا اسان اوں کوں نجات دتی
تے انہیں کوں دی جبرے اوندے نال بن بیڑی وچ
تے جنہیں ساڈی آیات کوں جھٹلایا با اسان انہیں کوں
عزق کر دتا بے شک اوندے لوک ہن۔

وَالِإِلَىٰ عَادِ أَخَاهُمْ هُودًا قَالَ يَقَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ
مَا لَكُمْ مِن إِلَهِ غَيْرِهِ أَفَلَا تَتَّقُونَ ﴿۴۰﴾

۴۰۔ تے عاد دو انہیں دے بھرا ہود کوں (پھٹیا) اول
آکھیا اے میڈی قوم اللہ دی عبادت کرو تمہا کوں اوندے سوا
کوئی مبود نہیں کیاں تاں بڑے نوحے۔

قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ إِنَّا لَنَرُّكَ فِي
سَفَاهَةٍ وَإِنَّا لَنُظُنُّكَ مِنَ الْكَذِبِينَ ﴿۴۱﴾

۴۱۔ اوندی قوم دے وچو سردارین آکھیا جنہیں کفر کیا با اسان
تیکوں بے وقوفی وچ بڑے ہن تے بے شک اسان
تیکوں کوڑیں وچو یقین کریدے ہن۔

قَالَ يَقَوْمِ لَيْسَ بِي سَفَاهَةٌ وَلَكِنِّي رَسُولٌ مِّن رَّبِّ
الْعَالَمِينَ ﴿۴۲﴾

۴۲۔ اوں آکھئے اے میڈی قوم میں پاگل نہیں میں
تے رسول ہاں اوں رب دا جیرا سارے جہاں دا پالناں۔

أُيْلَعُكُمْ رَسُولِي دِئِي وَإِنَّا لَكُم بِنَاصِحٍ أَمِينٍ ﴿۴۳﴾

۴۳۔ میں تمہا کوں اپنے رب دا پیغام پہنچاں تے میں
تمہا کوں دے واسطے خیر خواہ ہاں تے ایماندار۔

أَوْعِبْتُمْ أَنْ جَاءَكُمْ ذِكْرُنَا عَلَىٰ ذِكْرِكُمْ عَلَىٰ رَجُلٍ
مِّنكُمْ لِيُنذِرَكُمْ وَأَذْكُرُوا إِذْ جَعَلَكُمْ خُلَفَاءَ مِنَّا
بَعْدَ قَوْمِ نُوحٍ وَزَادَكُمْ فِي الْخَلْقِ بَضْطَةً فَادْكُرُوا
آلَاءَ اللَّهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿۴۴﴾

۴۴۔ کیا تاں میرا پیغام پہنچا کہ جو تمہا کوں پہلے پہلے رب
کو لو اچھی نصیحت تمہا کوں دے وچو کہ آدمی تے تاں جو تمہا کوں
ہو شیار کرے تے یاد کرو جو تمہا کوں اوں نوح دی قوم دے
بعد اوندے جانشین بنائے تے تمہا کوں دے جسم کوں مضبوط
بنائے تے اللہ دی نعمتیں کوں یاد کرو تاں جو تاں
کامیاب تھیوؤ۔

قَالُوا أَجِئْتَنَا لِنَعْبُدَ اللَّهَ وَحْدَهُ وَنَذَرَ مَا كَانَ
يَعْبُدُ آبَاؤُنَا فَامِينًا بِمَا نَعِدُنَا إِنْ كُنْتَ مِنَ

۴۵۔ انہیں آکھیا کیا توں ساڈو آئیں (اے سہیا گھن کے) جو اسان کہ اللہ
دی عبادت کروں تے او جھوٹے دیوں جیندی ساڈے

الضّٰدِیْنَ ۝

پیوڑاڑے عبادت کریندے ہن گھن آجیرے عذاب
دا توں وعدہ ڈیندیں جے توں سچا ہویں۔

قَالَ قَدْ وَقَعَ عَلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ رِجْسٌ وَغَضَبٌ
أُجَادِرُ لَوْ نَتَىٰ فِي أَسْأَفَ سَتَبْتُوهَا أَنْتُمْ وَأَبَاؤُكُمْ
مَا نَزَلَ اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطٰنٍ فَاَنْتَظِرُوا إِنِّي مَعَكُمْ
مِنَ الْمُنْتَظِرِينَ ۝

۷۲۔ اول آکھیا تہاڑے رب ولو تہاڑے اتے عذاب
تے غضب لہہ چکے کیا تہاڑے نال انہیں
ناوین واسطے بھر دے، جیرے تہاڑے
پیوڑاڑے رکھیں تے اللہ سیس انہیں نال کوئی دلیل نیں
لہائی تہاڑے بھالا رکھو بے شک میں وی تہاڑے نال
بھالا رکھیندال۔

فَأَنجَيْنَاهُ وَالَّذِينَ مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِنَّا وَقَطَعْنَا دَاوٓدَ
الَّذِينَ كَذَبُوا بِآيَاتِنَا وَمَا كَانُوا مُؤْمِنِينَ ۝

۷۳۔ تے اساں اوں کوں تے اوندے نال آلیں کوں اپنی
رحمت نال نجات دیتی تے جنہیں ساڈی آیات کول جھٹلایا ہا
تے ایمان نہ گھن آئے ہن اساں انہیں دیاں پاڑاں پیٹ
ڈتن۔

وَالِی نَمُودَ أَخَاهُمْ صَالِحًا قَالَ يَٰقَوْمُ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا
لَكُمْ مِنَ إِلٰهِ غَيْرِهِ قَدْ جَاءَكُمْ بَيِّنَةٌ مِّن رَّبِّكُمْ
هَذِهِ نَاقَةُ اللَّهِ لَكُمْ آيَةٌ فَمَذَرُوهَا تٰكُلُ فِي الْأَرْضِ
اللَّهُ وَلَا تَتَّبِعُوا بِهٖمُ يَتَّخِذْكُمْ عَذَابَ الْآلِمِ ۝

۷۴۔ تے نمود دو انہیں سے بھائی صالح کوں بھٹے اول
آکھے اے میڈی قوم تہاڑے اپنے رب دی عبادت کرو
اوندے سوا تہاڑا کوئی معبود نیں۔ تہاڑو تہاڑے
رب ولو کھلی دلیل آگئی ہے۔ اے اللہ دی ڈاڑی اے
تہاڑے واسطے نشان ایکنوں چھوڑ ڈیو اے اللہ دی
زمین وچ کھاوے تے ایکنوں برائی نال نہ ہتھ لاؤ نہ
تاں تہاڑوں ڈکھ ڈیوٹ والا عذاب پکڑ گھنسی۔

وَاذْكُرُوا إِذْ جَعَلَكُمْ خُلَفَآءَ مِنْ بَعْدِ عَادٍ وَبَوَّأَكُمْ
فِي الْأَرْضِ تَتَّخِذُونَ مِنْ سُھُولِهَا قُصُورًا وَتَنْحِتُونَ
الْجِبَالَ بِيُوتًا ۖ فَاذْكُرُوا الْآلَاءَ الَّلهِ وَلَا تَعْسُوا فِی
الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ۝

۷۵۔ تے تہاڑے یاد کرو جڈاں تہاڑوں عادیں بعد جانشین
بٹاؤں تے زمین وچ تہاڑوں جاڈتی اس تہاڑوں اوندے
میدانیں وچ قلعے بنیدے تے پہاڑیں کول کٹ
کے گھر بنیدے تے تہاڑوں اللہ دیاں نعمتاں یاد کرو تے
زمین وچ جان بچھ کے فساد نہ کرو۔

قَالَ الْمَلَأَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا مِنْ قَوْمِهِ لِيَكْذِبْنَ
اسْتَضْعِفُوا لِمَنْ آمَنَ مِنْهُمْ أَتَعْلَمُونَ أَنَّ صَالِحًا

۷۶۔ اوندی قوم دے سرداریں جنہیں وڈائی کیتی ایمان
گھن آڈن دالیں دیو کمزوریں کول آکھیا

مُرْسَلٌ قَوْلَ رَبِّهِ قَالُوا إِنَّا بِمَا أُرْسِلَ بِهِ مُؤْمِنُونَ ﴿۷۰﴾

کیا تساں چاند سے جو بے شک
صلح اپنے رب دلو پھٹیا گئے انہیں آکھیا بے شک
اساں جو کچھ اوندو پھٹیا گئے اونکوں منید سے ہیں۔
۷۷۔ تے انہیں لوکیں جیس وڈائی کیتی تھیا بے شک اساں
اوندا اکار کر نید سے ہیں جیند سے اتے تساں ایساں
گھن آئے۔

قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا بِالَّذِي آمَنْتُمْ بِهِ كَاذِبُونَ ﴿۷۱﴾

۷۸۔ تے انہیں ڈاچی دیاں چھاں کپ ڈتیاں تے انہیں
اپنے رب بے حکم دی نافرمانی کیتی تے انہیں آکھے اے
صلح جیرھے عذاب کنیں ساکوں ڈریندا پئیں گھن آجے
توں رسولیں وچو ہن۔

فَعَقَرُوا وَالتَّائِبَةَ وَعَتَوْا عَنْ أَمْرِ رَبِّهِمْ وَقَالُوا يُضْلِعُ
إِنْتِبَاهًا بِمَا تَعِدُنَا إِن كُنْتَ مِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿۷۲﴾

۷۹۔ تے انہیں کول پکڑ گدھے بھوئیں اب او اپنے
گھریں وچ گوڑیں دے بھر ڈٹھے پئے ہن۔
۸۰۔ صلح انہیں کنیں منہ پھیر گدھا تے آکھیا اے میڈی
قوم میں تہا کول اپنے رب دا پیغام بچا ڈتے تے تہا ڈی
خیر خواہی کیتی تے تساں خیر خواہی کرن والیں کول پسند
نوسے کریندے۔

فَأَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ جِثِيمًا ﴿۷۳﴾

۸۱۔ تے لوط جڈاں اپنی قوم کول آکھیا کیا تساں
اینجی بے حیائی کریندے جو چری تساں کنیں پہلے ساری
قومیں وچو کہیں وی اے برائی نہ کیتی ہائی۔

فَتَوَلَّى عَنْهُمْ وَقَالَ يَوْمَ لَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ رَسُولًا
رَبِّي وَصَحْتُ لَكُمْ وَلَكِنْ لَا تُحِبُّونَ النَّصِيحِينَ ﴿۷۴﴾

۸۲۔ بے شک تساں تربیتیں چھوڑ کے جو انیں دو شہوت
واسطے اندے اصل وچ تساں حد کنیں ودھن والی
قوم ہوتے۔

وَلَوْ طَا إِذْ قَالَ لِقَوْمِي إِنَّا تَوَنُّوا فَاجْشَاءَ مَا سَبَقَكُمْ
بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِنَ الْخَالِئِينَ ﴿۷۵﴾

۸۳۔ اوندی قوم کنیں بیا کوئی جواب نہ ہا انہیں اے آکھے
جو انہیں کول اپنی دوستی کنیں کڈرے ڈیو بے شک اے
لوک بن جیرھے بہوں پاک بڈن۔

إِن كُنْتُمْ لَتَّائُونَ الْإِجَالَ شَهْوَةً مِّنْ دُونِ الْإِنْسَاءِ
بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ مُّسْرِفُونَ ﴿۷۶﴾

۸۴۔ تے اساں اونکوں تے اوندے خاندان کول نجات

وَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا أَخْرِجُوهُمْ
مِّنْ قَرْيَتِكُمْ إِنَّهُمْ أَنَاسٌ يَّتَطَهَّرُونَ ﴿۷۷﴾

فَأَنجَيْنَاهُ وَأَهْلَهُ إِلَّا امْرَأَتَهُ كَانَتْ مِنَ الْغَايِينَ ﴿۷۸﴾

بڑی سوائے اوندی زل دے او پچھو رہی والیں وچو ہائی۔

۸۵۔ تے اساں انہیں تے بہوں مینہ و سیا توں بڑیکھ
مجر میں دا انجام کیجھا۔

۸۶۔ تے مدین دو اوندے بھرا شعیب کوں پھیا اول آکھیا

اے میڈی قوم اللہ دی عبادت کرو تہاڈے واسطے

اوندے سوا کوئی معبود نیں۔ تہاڈو تہاڈے رب دلو کھل

دیل آچکی ؎ تے تساں کچھائی تے تول کوں پورا کرو تے

لوکس دیاں شبیں انہیں کوں گھٹ نہ ڈیو تے زمین و سچ

اوندی اصلاح دے بعد گبیر نہ گھتو۔ اے تہاڈے واسطے

چنگا ؎ جے تساں مومن ہوتے۔

۸۷۔ تے تساں ہر رستے وچ ایس واسطے نہ بہو جو حیرے اللہ

تے ایمان آئن انہیں کوں اللہ دے رستے کیں ڈراوونے روکو

تے ایس رستے وچ بڑنگ دل گو تے تساں یلو کرو جڈاں

تساں تھوڑے بادے اول تہا کوں ودھائے تے تساں بڑیکھو

فساد کرن والیں دا انجام کیجھا ؎

۸۸۔ تے جے تہاڈے وچو ہک ٹولہ اوندے اتے ایمان

گھن آوے جیندے نال میں پھیا گیاں تے ہک ٹولہ ایمان

نہ گھن آوے پھیں صبر کرو جے تیں اللہ سیس ساڈے درمیان

فیصلہ کر ڈیوے تے او چنگا فیصلہ کرن والا ؎

وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَطَرًا فَأَنْظَرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ
الْمُجْرِمِينَ ﴿٨٥﴾

وَالِی مَدِیْنِ اَخَاهُمْ شُعَیْبًا قَالَ یَقَوْمِ اعْبُدُوا اللّٰهَ

مَا لَكُمْ مِنْ اِلٰهٍ غَیْرُهٗ قَدْ جَاءَكُمْ بَیِّنَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ

فَاَوْفُوا الْکَیْلَ وَالْمِیْزَانَ وَلَا تَبْخُسُوا الْبَاسَ اَشَیْاکُمْ

وَلَا تُفْسِدُوا فِی الْاَرْضِ بَعْدَ اِصْلَاحِهَا ذَلِكُمْ خَیْرٌ

لَكُمْ اِنْ کُنْتُمْ مُؤْمِنِیْنَ ﴿٨٦﴾

وَلَا تَقْعُدُوا بِرِجْلِ صِرَاطٍ تُوْعَدُونَ وَنَصَدُّونَ

عَنْ سَبِيلِ اللّٰهِ مَنْ اٰمَنَ بِهٖ وَتَبَعُوْهَا عِوَجًا

وَاذْكُرُوْا اِذْ کُنْتُمْ قَلِیْلًا فَکَشَرْتُمْ وَاَنْظَرُوْا کَيْفَ

کَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِیْنَ ﴿٨٧﴾

وَ اِنْ کَانَ طَآئِفَةٌ مِنْکُمْ اٰمَنُوْا بِالَّذِیْ اَرْسَلْتُ

بِهٖ وَطَآئِفَةٌ لَّمْ یُؤْمِنُوْا فَاصْبِرُوْا حَتّٰی یَحْکُمَ اللّٰهُ

بَیْنَنَا وَهُوَ خَیْرُ الْحٰکِمِیْنَ ﴿٨٨﴾

قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا مِنْ قَوْمِهِ لَنُخْرِجَنَّكَ
يُشْعِبُ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَكَ مِنْ قَوْمِنَا وَلَتَكُونَنَّ
فِي مِلَّتِنَا قَالَ أَوَلَوْ كُنَّا كَرِهِينَ ۝۸۹

۸۹۔ انہیں سرداریں جنہیں اوندی قوم وچو وڈائی کیتی آکھیا
اے شعیب اساں تیکوں تے انہیں کوں جبرہ تہیڈے اتے
ایمان گھن آئن اپنے ملک وچو فرو کڈھ ڈیسیوں یا تاساں
ساڈے مذہب وچ ول اوسو اوں آکھیا بھانویں
اساں ناپسند وی کریندے ہوں۔

قَدْ افترينا على الله كذبا ان عدنا في ملتكم بعد
اذا نجنا الله منها وما يكون لنا ان نعود فيها
الا ان يشاء الله ربنا وسيع ربنا كل شئ عينا
على الله توكلنا ربنا افتح بيننا وبين قومنا
بالحق وانت خير الفاتحين ۝۹۰

۹۰۔ جے اساں تہاڈے مذہب تے ول آؤں ایندے
بعدو اللہ سیس ساکوں نجات ڈتی ء تے مطلب اساں
اللہ سیس تے کوڑ پدھے ساڈے اختیار نیں جو اساں
اوندو ول آؤں سوائے ایندے جے اللہ چاہے
جبرہا ساڈا رب ساڈے رب دا علم ہر شے تے وسیع
اللہ تے اساں بھروسہ کریندے ہیں۔ لے ساڈے رب
توں ساڈے تے ساڈی قوم دے درمیان حق نال فیصلہ
کرڈے تے توں ساریں کنیں چنگاں فیصلہ کرن والا این۔
۹۱۔ اوندی قوم دے انہیں سرداریں جنہیں انکار کتا با آکھیا
اے لوکو جے تاساں شعیب دے کچھو ٹرسو تے بے شک
تساں گھاٹا پاوٹن والیں وچو حق ولسو۔

وَقَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ لَئِنْ اتَّبَعْتُمْ
شُعَيْبًا لَآتِيَنَّكُمْ إِذَا الْخُسُوفُ ۝۹۱

۹۲۔ انہیں کوں بھوئیں امب پکڑ گدھاتے او اپنے گھیں
وچ گوڈیں دے بھر ڈھ پئے۔

فَاَخَذَهُمُ الرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ جثثين ۝۹۲

۹۳۔ جنہیں شعیب کوں جھٹلائے ایویں تھی گئے جیویں او
کڈا میں اتھال رہے وی نہن تے جنہیں شعیب کوں
جھٹلائے او بے گھاٹا پاوٹن والے ہن۔

الَّذِينَ كَذَبُوا شُعَيْبًا كَانُوا يَعْنُوا فِيهَا الَّذِينَ كَذَبُوا
شُعَيْبًا كَانُوا هُمُ الْخٰسِرِينَ ۝۹۳

۹۴۔ اوں انہیں کنیں منہ پھیر گدھاتے آکھیا اے میڈی
قوم میں تہا کوں اپنے رب دا سینہا پکا جڑے تے تہاڈی
خیر خواہی کرڈتی ء تے میں کا فر قوم تے کیوں افسوس کر سگداں
۹۵۔ تے اساں کہیں دی دوستی دو رسول نیں چھپاتے
جیندے بعد اساں اوندے رہن والیں کوں مکھ تے ڈکھ

فَتَوَلَّى عَنْهُمْ وَقَالَ يٰ قَوْمِ لَقَدْ اَبْلَغْتُكُمْ رِسَالَتِي رَاق
وَلَصَحَّتْ لَكُمْ كَلِمَتِي اِنَّ عَلَى قَوْمٍ لَّكَوْثِينَ ۝۹۴

وَمَا ارسلنا في قَوْمٍ مِنْ نَبِيٍّ اِلَّا اَخَذْنَا اَهْلَهَا
بِالْبَاسِ وَالضَّرَاءِ لَعَلَّهُمْ يَضُّعُونَ ۝۹۵

نال نہ پکڑ یا ہوئے تاں جو او عاجزی کرن۔

۹۶۔ پچیس اساں بدل ڈتے تکلیف کوں سہولت نال جے
تیں او ترقی کر گئے تے اکھن جگے جو ساڈے پیر ڈاڈے
کوں دی لے ڈکھ سکھ آئے ہن ول اساں انہیں کوں اجھن
گھت پکڑ گدھے تے او سمجھندے نہ ہن۔

۹۷۔ تے جے وستی آلے ایمان گھن آون باتے خدا کیں
ڈرن باتے اساں انہیں تے زمین تے آسمان دی برکت
دے دروازے کھول ڈیوں با۔ انہیں تے جھٹلائے ول
اساں انہیں کوں انہیں دی کائی دی وجہ نال پکڑ گدھے۔
۹۸۔ کیا او وستی والے امن وچ آگئیں جو انہیں تے
ساڈا عذاب آوے رات کوں تے او ستے پئے ہوون۔

۹۹۔ کیا وستی آلے امن وچ آگئیں جو انہیں تے ساڈا
عذاب آوے ڈو پارہیں کوں تے او کھید دے پئے ہوون۔
۱۰۰۔ کیا اللہ دی تدبیر کیں محفوظ تھی گئیں تے اللہ دی
تدبیر کیں محفوظ کوئی نیں سمجھندا سوائے گھٹا پاؤن والی
قوم دے۔

۱۰۱۔ کیا اہل لوکیں دے بعد جنہیں کوں اساں زمین دا وارث
بنائے انہیں کوں لے عقل نیں آئی جو جے اساں چاہوں با
تے انہیں دے گناہیں دی وجہ نال انہیں کوں عذاب
ڈیوں باتے اساں انہیں دے دلیں تے مہر دی لا سبکدے
ہیں تے او کچھ نہ سٹ سگن۔

۱۰۲۔ لے وستیاں ہن اساں انہیں دیاں خبراں تیکوں
سُنیے ہیں تے بے شک انہیں دے رسول انہیں دو
آئے کھلی کھلی دلیلاں گھن کے انہیں نیں منیا ات
گاہوں جو انہیں پہلے جھٹلایا بالیوس اللہ سیں کافر لوکیں
دے دلیں تے مہر لا ڈیندے۔

ثُمَّ بَدَلْنَا مَكَانَ السَّيِّئَةِ الْحَسَنَةَ حَتَّى عَفَوْا وَقَالُوا
قَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَيْنَا إِنَّهُمُ يَفْهَمُونَ مَا لَهُمُ لَا يَشْعُرُونَ ۝۹۶

وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَىٰ آمَنُوا وَاتَّقَوْا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِمُ
بَرَكَاتٍ مِّنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ وَلَكِن كَذَّبُوا فَأَخَذْنَاهُمُ
بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ۝۹۷

أَفَأَمِّنَ أَهْلُ الْقُرَىٰ أَنْ يَأْتِيَهُمْ بَأْسُنَا بَيِّنًا وَهُمْ
يُلَاحِظُونَ ۝۹۸

أَوَآمِنَ أَهْلُ الْقُرَىٰ أَنْ يَأْتِيَهُمْ بَأْسُنَا فَهُمْ
يُلَاحِظُونَ ۝۹۹

أَفَأَمِنُوا مَكْرَ اللَّهِ فَلَا يَأْمَنُ مَكْرَ اللَّهِ إِلَّا الْقَوْمُ
الْخَاسِرُونَ ۝۱۰۰

أَوْ لَمْ يَهْدِ لِلَّذِينَ يَرِثُونَ الْأَرْضَ مِنْ بَعْدِ أَهْلِهَا
أَنْ لَّا نُنْشِئَ أَصْنَانَهُمْ مِنْ نُوبِهِمْ وَنَطْبَعُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ
فَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ۝۱۰۱

ثَلَاثَ الْقُرَىٰ نَقِصْ عَلَيْكَ مِنْ أَشْيَاءِهَا وَلَقَدْ
جَاءَهُمْ رَسُولُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا بِمَا
كَذَّبُوا مِنْ قَبْلُ كَذَلِكَ يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِ
الْكَاذِبِينَ ۝۱۰۲

۱۰۳۔ اسل انہیں وچو بہوں ساریں کول وعدے داپکا
نئیں پاتا تے انہیں وچو بہوں ساریں کول وعدے دا
تروڑن والا پاتے۔

۱۰۴۔ ایندے بعد اسل موسیٰ کول اپنے نشانیں نال
فرعون تے اوندے سرداریں دوپھٹیا تے انہیں نشانیں
تے ظلم کیتا توں دیکھ فادیں دا انجما کیا تھیندے۔

۱۰۵۔ تے موسیٰ آکھیا اے فرعون میں سارے جہانیں مے
پالنبہار خدا دارسول ہاں۔

۱۰۶۔ میڈے اتے فرمن جویں اللہ تے سوائے سچے
کچھ نہ آکھاں میں تہاڈو آیاں تہاڈے رب ولوکھلی دلیل
گھن کے ہن توں بنی اسرائیل کول میڈے نال پھٹ بڑے۔
۱۰۷۔ اوں آکھیا جے توں کوئی نشان گھن آئیں تے او ڈکھاں
جے توں سچا ہوں۔

۱۰۸۔ اوں اپنا سوٹا سٹیا تے او ہوں ویلے ہک کھلا کھلا
اخر دھا بن گیا۔

۱۰۹۔ تے اوں اپنا ہتھ کڈھیا تے ہوں ویلے دیکھن
والیں کیتے چٹا کھیر تھی گیا۔

۱۱۰۔ فرعون دی قوم وچو سرداریں آکھیا بے شک اے
بہوں جاٹن والا جادوگر۔

۱۱۱۔ اے چاہندے جو جہاں تہاڈی زمین وچو کڈھ
ڈیوے ہن تہاڈا کیا مشورہ۔

۱۱۲۔ انہیں آکھیا توں انیکوں تے ایندے بھرکوں مہلت
ڈے تے شہریں وچ پھٹ جیرے جادوگر کٹے کرن۔

۱۱۳۔ تے تیں کنیں سارے علم والے جادوگر آونجن۔

۱۱۴۔ تے جادوگر فرعون دے آگئے تے انہیں آکھیا جے
اساں غالب آونجوں تے ساکوں امر ملیس۔

وَمَا وَجَدْنَا إِلَّا كَثْرَهُمْ مِنْ عَهْدٍ وَإِنْ وَجَدْنَا
أَكْثَرَهُمْ لَفَاقِقِينَ ۝

ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ
وَمَلَائِكِهِ فَظَلَمُوا بِهَا ۚ فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ
الْمُفْسِدِينَ ۝

وَقَالَ مُوسَىٰ لِفِرْعَوْنَ إِنِّي رَسُولٌ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ ۝

حَقِيقٌ عَلَىٰ أَنْ لَا أَقُولَ عَلَى اللَّهِ إِلَّا الْحَقُّ قَدْ جُنِئْتُكُمْ
بِبَيْتِنَا مِنْ رَبِّكُمْ فَأَرْسِلْ مَعِيَ بَنِي إِسْرَءِيلَ ۝

قَالَ إِنْ كُنْتَ جِئْتَ بِآيَةٍ فَأْتِ بِهَا إِنْ كُنْتَ مِنَ
الصَّادِقِينَ ۝

فَأَلْفَ عَصَاةٍ ۖ فَإِذَا هِيَ تُلْقِيَنَّ مُدَيِّنُ ۝

وَنَزَعَ يَدَهُ ۖ فَإِذَا هِيَ بِيضَاءٌ لِلنَّظِيرِينَ ۝

قَالَ الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِ فِرْعَوْنَ إِنَّ هَذَا لَسِحْرٌ عَلِيمٌ ۝

يُرِيدُ أَنْ يُخْرِجَكُمْ مِنْ أَرْضِكُمْ فَأَيُّ تَآمُرُونَ ۝

قَالُوا أَرْجِهْ وَأَخَاهُ وَأَرْسِلْ فِي الْمَدَائِنِ خَبْرِينَ ۝

يَأْتُوكَ بِكُلِّ سِحْرٍ عَلِيمٍ ۝

وَجَاءَ السَّحَرَةُ فِرْعَوْنَ قَالُوا إِنَّ لَنَا لَأَجْرًا إِنْ
كُنَّا نَحْنُ الْغَالِبِينَ ۝

- ۱۱۵۔ اوں آکھیا جی ہاں تے تساں میٹے تھی ویسہ۔
 ۱۱۶۔ انہیں آکھیا اے موسیٰ توں پہلے سیس یا اساں پہلے
 سٹن ولے تھیووں۔
 ۱۱۷۔ موسیٰ آکھیا سٹو جڈاں انہیں سٹیا انہیں لوکیں دے
 اکھیں تے جادو کر ڈتا تے انہیں کوں ڈرا ڈتا تے انہیں
 بہوں وڈا جادو کھالیا۔
 ۱۱۸۔ تے اساں وحی کیتی موسیٰ دوہرتوں پٹا سوتا سٹ
 اے ہوں ویلھے اوں کوں نگل ویسی جیرھا انہیں کوڑ بدھے
 ۱۱۹۔ حق ثابت تھی گیا تے جو کم اوکرنی دے پئے ہن او مٹ
 گیا۔
 ۱۲۰۔ او سارے ڈھونج پئے تے ذیل تھی گئے۔
 ۱۲۱۔ تے جادوگر سجدے وچ ڈھ پئے۔
 ۱۲۲۔ تے انہیں آکھیا اساں ساریں جہانیں دے رب تے ایمان
 ایندے ہیں۔
 ۱۲۳۔ جیرھا موسیٰ تے بارون دارب۔
 ۱۲۴۔ فرعون آکھیا تساں ادنوں من گدھے ایں کہیں پہلے جو
 میں تہاکوں اجازت ڈیواں بے شک اے تہاڈی تدبیر جیرھی
 تساں شہر وچ بٹائی ہماں جو تساں اتھاں رہن والیں کوں
 کڈھ ڈیو لبس تہاکوں جلدی پتہ لگ ویسی۔
 ۱۲۵۔ میں تہاڈے جتھ تے بیراں خلافت ورزی دی وجر
 نال کپ ڈلیاں تے تہاکوں ساریں کوں دل پھاسی
 تے چڑھا ڈلیاں
 ۱۲۶۔ انہیں آکھیا بے شک اساں اپنے رب دوولن
 والے ہیں۔
 ۱۲۷۔ تے توں ساڈے اتے ات بگاہوں کوڑیند اپیں جو
 اساں من گدھے اللہ دے نشانات کوں جیلھے او اساں
 ۱۲۸۔
- قَالَ نَعَمْ وَإِنَّكُمْ لَمِنَ الْمَقَرِّينَ ۝
 قَالُوا يٰمُوسٰى اِنَّمَا اَنْ تَلْقٰى وَاِمَّا اَنْ تَكُوْنَ مِنَ
 الْمَلْقٰىنَ ۝
 قَالِ الْفُؤَادَ فَلَمَّا الْفُؤَادَ سَحَرُوْا اَعْيٰنَ النَّاسِ
 وَاسْتَرْهَبُوْهُمْ وَجَاءُوْا بِحِجْرٍ عَظِيْمٍ ۝
 وَاَوْحَيْنَا اِلٰى مُوسٰى اَنْ اِلٰى عَصَاكَ فَاِذَا هِيَ
 تَلْقَفُ مَا يَأْفِكُوْنَ ۝
 فَوَقَّ الْحَقُّ وَبَطَلَ مَا كَانُوْا يَعْمَلُوْنَ ۝
 فَغُلِبُوْا هٰذَا لَكَ وَاَنْقَلَبُوْا طٰغُوْتٍ ۝
 وَاِلٰى السَّحَرَةِ مُبٰجِدٍ ۝
 قَالُوْا اٰمَنَّا بِرَبِّ الْعٰلَمِيْنَ ۝
 رَبِّ مُوسٰى وَهٰرُونَ ۝
 قَالَ فِرْعَوْنُ اَمَنْتُمْ بِهٖ فَقُلْ اَنْ اَذِنَ لَكُمْ اِنْ
 هٰذَا لَمَكْرٌ مَّكْرُوْمٌ فِى الْمَدِيْنَةِ لِنُخْرِجَهَا مِنْهَا
 اَهْلَآهَا فَسَوْفَ نَعْلَمُوْنَ ۝
 لَا قُطْعَنَ اَيْدِيَكُمْ وَاَرْجُلُكُمْ مِنْ خِلَافٍ ثُمَّ لَأَصْلَبَنَّكُمْ
 اَجْمَعِيْنَ ۝
 قَالُوْا اِنَّا اِلٰى رَبِّنَا مُنْقَلِبُوْنَ ۝
 وَ مَا تَنْقُمُ مِنَّا اِلَّا اَنْ اٰمَنَّا بِآٰيٰتِ رَبِّنَا لَمَّا جَاءَنَا ۝
 رَبَّنَا اَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا وَتَوَقَّنَا مُسْلِمِيْنَ ۝

کنیں آگئیں اے ساڈے رب توں ساڈے اتے صبر
سٹ تے ساکوں مسلمان ماریں۔

۱۲۸۔ تے فرعون دی قوم دے سرداریں آکھیا کیا توں موسیٰ
تے اوندی قوم کوں چھڑیندا پئیں تاں جو او زمین وچ فساد
کرن تے تیکوں تے تیبڑے خدا کوں چھوڑ دیوں اوں
آکھیا اسال ضرور انہیں دے پرپس کوں قتل کرلیسوں تے تریتیں
کوں جیندا رکھیسوں تے اسال انہیں تے غالب پئیں۔

۱۲۹۔ موسیٰ آکھیا اپنی قوم کوں تساں اللہ کنیں مدد منگو تے صبر
کرو بے شک زمین اللہ دی ہے اداپٹے بندیں وچو جیکوں
چاہندے اوندوارث بنا دیندے تے چنگاں انجم
متقیں دا ۷۔

۱۳۰۔ انہیں آکھیا تیبڑے آوٹ کنیں پہلے دی ساکوں دکھ
بڑے گئے تے تیبڑے آوٹ دے بعد وی اوں آکھیا
اے تمی سبکدے جو تہاڈا رب تہاڈے دشمن کوں ہلاک کر
ڈیوے تے تہا کوں زمین وچ جانشین بنا ڈیوے تے ڈیکھے
جو تساں کیویں عمل کریندے ۷۔

۱۳۱۔ تے اسال آل فرعون کوں پکڑیا قحط نال تے پھیل دی
گمی نال تاں جو اد نصیحت پکڑن۔

۱۳۲۔ تے جڈاں انہیں تے چنگاں زمانہ آوے آبدن اے
ساڈا حق ہاتے انہیں تے برا زمانہ آوے تے آبدن اے
موسیٰ تے اوندے نال تیں دی نحوست۔ سٹو انہیں دی
نحوست اللہ کنیں ہے تے انہیں وچو بہوں سارے ہاندے
نئیں۔

۱۳۳۔ تے او آبدن جے توں ساڈو کوئی نشان گمن آویں
تاں جو توں ساکوں دوکھا ڈیویں تے اسال تیکوں نہ منیسوں۔
۱۳۴۔ اسال انہیں تے طوفان تے کٹری تے جواں تے ڈیڈر

وَقَالَ الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِ فِرْعَوْنَ اتَّخَذَ مُوسَىٰ وَقَوْمَهُ
لِيُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ وَيَذَرَكَ وَالْهَتَكَ ۖ قَالَ
سَنُقْتِلُ إِبْنَاءَهُمْ وَنَسْتَحْيِي نِسَاءَهُمْ وَإِنَّا فَوْقَهُمْ
قَاهِرُونَ ﴿۱۲۸﴾

قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ اسْتَعِينُوا بِاللَّهِ وَاصْبِرُوا إِنَّ
الْأَرْضَ لِلَّهِ يُورِثُهَا مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ ۚ وَ
الْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ ﴿۱۲۹﴾

قَالُوا أُوذِينَا مِنْ قَبْلِ أَنْ تَأْتِيَنَا وَ مِنْ بَعْدِ مَا
جِئْتَنَا ۚ قَالَ عَلَيْهِمْ رَبُّكُمْ أَنْ يَهْلِكَ عَذَابُكُمْ وَ
يَسْتَخْلِفَكُمْ فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرَ كَيْفَ تَعْمَلُونَ ﴿۱۳۰﴾

وَلَقَدْ أَخَذْنَا آلَ فِرْعَوْنَ بِالسِّبْيَيْنِ وَ نَقَصَ مِنَ
الشَّمْرِ لَعَلَّهُمْ يَذْكُرُونَ ﴿۱۳۱﴾

فَإِذَا جَاءَهُمْ الْحَسَنَةُ قَالُوا لَنَا هَذِهِ ۚ وَإِنْ تُصِبْهُمْ
سَيِّئَةٌ يَنْظُرُوا بِمُؤْسَىٰ وَمَنْ مَعَهُ إِلَّا إِنَّمَا
طَرَاهُمْ عِنْدَ اللَّهِ وَلَكِنْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿۱۳۲﴾

وَقَالُوا مَهْمَا تَأْتِنَا بِهِ مِنْ آيَةٍ لَتُشْحَرَتَا بِهِمَا ۚ
فَمَا نَحْنُ لَكَ بِمُؤْمِنِينَ ﴿۱۳۳﴾

فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ الطُّوفَانَ وَالْجَرَادَ وَالْقُمَّلَ

وَالضَّفَادِعَ وَالذَّمَاءَ ابْتِغَاءً لِّمَا تَكْتُمُونَ
وَكَانُوا قَوْمًا مُّجْرِمِينَ ﴿۳۵﴾

وَلَمَّا وَقَعَ عَلَيْهِمُ الرِّجُّ قَالُوا لِمَوْسَى اذْعُ لَنَا ذَنْبَكَ
بِمَا عَاهَدَ عِنْدَكَ لَنَ كُشِفَتْ عَنْ الرِّجِّ لُزُومَتُهُ
لَكَ وَلِكُلِّ سُلَاقٍ مَعَكَ بَنَى إِسْرَءِيلَ ﴿۳۶﴾

فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُمْ الرِّجَّ إِلَى آجَلٍ هُمْ بِلِغْوِهِ
إِذَا هُمْ يَنْكُتُونَ ﴿۳۷﴾
فَانْتَقَبْنَا مِنْهُمْ كَأَعْرَفْنَاهُمْ فِي الْيَمِّ بِأَنَّهُمْ كَذَّبُوا
بِآيَاتِنَا وَكَانُوا عَنْهَا غَافِلِينَ ﴿۳۸﴾

وَأَوْرَثْنَا الْقَوْمَ الَّذِينَ كَانُوا يُسْتَضَعُونَ مَشَارِقَ
الْأَرْضِ وَمَعَارِبَهَا الَّتِي بَرَكْنَا فِيهَا مَا وَكَّكْتَ
كَلِمَتُ رَبِّكَ الْحُسْنَىٰ عَلَىٰ بَنِي إِسْرَءِيلَ هَ بِمَا صَبَرُوا
وَدَمَرْنَا مَا كَانَ يَصْنَعُ فِرْعَوْنُ وَقَوْمُهُ وَمَا كَانُوا
يَعْرِشُونَ ﴿۳۹﴾

وَجَاوَزْنَا بِبَنِي إِسْرَءِيلَ الْبَحْرَ فَأَتَوْا عَلَىٰ قَوْمٍ
يَتَغَلَّبُونَ عَلَىٰ أَصْنَامٍ لَهُمْ قَالُوا لِمَوْسَى اجْعَلْ
لَنَا إِلَهًا كَمَا لَهُمْ آلِهَةٌ قَالَ إِنَّكُمْ قَوْمٌ تَجْهَلُونَ ﴿۴۰﴾

إِنَّ هَؤُلَاءِ مُتَّبِعُونَ مَا هُمْ فِيهِ وَابِلُونَ
يَعْمَلُونَ ﴿۴۱﴾

تے خون واذذاب پھیلایے انجارج نشان بن انہیں وڈائی
کیتی تے مجرم قوم بن۔

۱۳۵۔ تے جڈاں انہیں تے عذاب لٹھا انہیں آکھیا اے موسیٰ
توں سبڈ ساڈے کیتے اپنے رب کوں جواوں تیبڈے نال
وعدہ دیکتے جے توں اسال کنیں عذاب ہٹا ڈیویں تے
اسال تیبڈے اتے ایمان گھن اوسوں تے ضرورت تیبڈے
نال بنی اسرائیل کوں پھٹ ڈیویں۔

۱۳۶۔ جڈاں اسال انہیں کنیں عذاب اوں مدت میں جیکوں
او پھینچنے والے بن ہٹا ڈتا انہیں وعدہ ترور ڈتا۔
۱۳۷۔ اسال انہیں کنیں بدلہ گدھا تے انہیں کوں سمندر
وچ غرق کر ڈتا کیوں جو انہیں ساڈی آیات کوں جھٹلایا
تے انہیں کنیں غفلت کیتی بائی۔

۱۳۸۔ تے اسال اوں قوم کوں وارث بنا ڈتا حیرص کمزور
سمجھی ویندی بائی زمین دے پورا دھیں دادی تے
پچا دھیں داوی جیکوں اسال برکت ڈتی بائی تے بنی
اسرائیل دے حق وچ تیبڈے رب دی جنگل گال پوری
تھی گئی۔ این واسطے جو انہیں مبرکیت تے اسال تباہ کر ڈتے
حیرصیاں عمارتاں فرعون تے اوندی قوم بٹیدی بائی تے جو
اچیاں ماٹیاں بٹیدے بن۔

۱۳۹۔ تے اسال بنی اسرائیل کوں سمندر دے پار لنگھایا تے
تے اوہک انجھی قوم دے کولہو آکے حیرص اپٹے بیٹس
دے آگہو عبادت کیتے بیٹھی بائی انہیں آکھیا اے موسیٰ
ساڈے کیتے توں دی ایویں معبود بنا جیویں انہیں دے بن
اوں آکھئے بے شک تساں جاہل قوم ہوتے۔

۱۴۰۔ بے شک اے حیرصا کجھ کریندے پین تباہ تھیوٹ
والا دے جو اے عمل کریندے پین مٹ و نچٹ والا۔

قَالَ اَغَيْرَ اللَّهِ اَبْعَثَكُمْ الْهَآءُ وَهُوَ فَضْلُكُمْ عَلَی الْعَالَمِیْنَ ﴿۱۳۱﴾

۱۳۱۔ اول اکھیا کیا میں اللہ دے سوا تہاڑے کیسے کوئی بیا
معبود پسند کراں اول سارے جہانیں تے تہا کوں فضیلت
ڈتی ۶۔

وَ اِذْ اَنْجَيْنَاكَ مِنْ اِلٍ فِرْعَوْنَ یَسُوْ مُوْتُکُمْ مِّنْ الْعَذَابِ یَقْتُلُوْنَ اَبْنَاءَکُمْ وَ یَسْتَجِبُوْنَ نِسَاءَکُمْ وَ فِیْ ذٰلِکُمْ بَلَاءٌ مِّنْ رَبِّکُمْ عَظِیْمٌ ﴿۱۳۲﴾

۱۳۲۔ تے جڈاں اساں تہا کوں فرعون دی قم کینیں نجات ڈتی او
تہا کوں بہوں گندہ عذاب پچھندے ہن تے ایندے وچ
تہاڑے واسطے تہاڑے رب دا وڈا احسان ہا۔

وَ وَعَدْنَا مُوْسٰی ثَلٰثِیْنَ لَیْلَةً وَ اَتَمَمْنَا بِعَشْرِ فَنَمَّ مِیْقَاتُ رَبِّہٖ اَرْبَعِیْنَ لَیْلَةً ۚ وَ قَالَ مُوْسٰی لِاَخِیْہِ هٰرُونَ اَخْلَفْنِیْ فِیْ قَوْمِیْ وَ اَصْلِحْ وَلَا تَتَّبِعْ سَبِیْلَ الْمُفْسِدِیْنَ ﴿۱۳۳﴾

۱۳۳۔ تے اساں موسیٰ نال تریہہ راتیں دا وعدہ کیا ہاتے
بی جڑاہ راتیں نال اوں وعدے کوں پورا کیا یوں اوندے
رب دا چالی راتیں دا وعدہ پورا تھی گیا تے موسیٰ اپنے بھرا
ہارون کوں اکھیا جو میڈے بعد میڈی قوم وچ ہانتین
کر تے اصلاح کر تے فساد کرن والیں دی راہ تے
نڈریں۔

وَ لَمَّا جَاءَ مُوْسٰی لِیَقَآئِنَا وَ کَلِمَہٗ رَبِّہٖ قَالَ رَبِّ اَرِنِیْ اَنْظُرْ اِلَیْکَ قَالَ لَنْ تَرٰنِیْ وَلٰکِنْ اَنْظُرْ اِلَی الْجَبَلِ فَاِنْ اَسْتَقَرَّ مَکَانَہٗ فَسَوْفَ تَرٰنِیْ فَلَمَّا تَجَلَّى رَبُّہٗ لِلْجَبَلِ جَعَلْہٗ دُکَّآ وَ خَرَّ مُوْسٰی صَعْقَآہٗ فَلَمَّا اَفَآقَ قَالَ مُبْشَرٰکَ بُشْتُ اِلَیْکَ وَ اَنَا اَوَّلُ الْمُؤْمِنِیْنَ ﴿۱۳۴﴾

۱۳۴۔ تے جڈاں موسیٰ ساڈے نال مقررہ وقت تے آ گیا تے
اوندے رب اوندے نال گاہیں کیتیاں اول اکھیا اے
میڈے رب میکوں اپنا وجود دکھا میں تیکوں ڈیکھاں
اول اکھیا توں میکوں بالکل نوہیں ڈیکھ سگدا ہا توں اس
پہاڑو ڈیکھ جے او اپنی جاتے کھڑا رہ گیا تے توں میکوں
ڈیکھ گھنیں تے جڈاں اوندے رب پہاڑ تے اپنا جلوہ
ڈکھائے اونکوں ٹوٹے ٹوٹے کر ڈرتے تے موسیٰ بہ ہوش
تھی کے ڈھ پئے جڈاں اول کوں ہوش آئے تے اکھیں
اے خدا توں پاک ہوں میں تیبڑو جھکداں تے میں پہلا
مومن ہاں۔

قَالَ یٰمُوْسٰی اِنِّیْ اصْطَفٰیْکَ عَلَی النَّاسِ بِرِسٰلَتِیْ وَ بَکَآئِیْ فَاَخْذْ مَا اٰتٰیْکَ وَ کُنْ مِنَ الشَّاکِرِیْنَ ﴿۱۳۵﴾

۱۳۵۔ اول آکھئے اے موسیٰ میں تیکوں انہیں لوکیں تے
اپنی رسالت تے اپنے کلام نال چن گدھے ہن توں پکڑ جو میں
تیکوں ڈیواں تے توں شکر گزار تھی وچ۔

وَ کَتَبْنَا لَہٗ فِی الْاَوَّلٰجِ مِنْ کُلِّ شَیْءٍ مَّوْعِظَةً وَ تَفْصِیْلًا

۱۳۶۔ تے اساں اونکوں تختیں تے ہر شے کھکھ کے ڈتی

جبر صی نصیحت بائی تے ہر شے دی تفصیل بائی توں ایہ کول
طاقت نال پکڑتے اپنی قوم کول حکم ڈے جو او وی
اینکوں چنگی طرح پکڑ گھنن۔ میں تہا کول نافرمانیں دا گھر
ڈکھلیساں۔

۱۴۷۔ میں انہیں کول اپنے نشانیں کنین پریں رکھیاں
جبر صے زین و ج ناعق و ڈائی کریندن تے جے او ہر نشان
ڈیکھن تاں وی ایمان نہ انیسن تے جے او سدھا رسہ
وی ڈیکھ گھنن اوں رستے تے نہ ٹرنن تے جے او گر اہی
دا راہ ڈیکھ گھنن اوں دے اتے ٹر پوسن۔ اے ایں واسطے
جو بے شک انہیں ساڈی آیات کول جھٹلائے تے او
انہیں کنیں غافل ہن۔

۱۴۸۔ تے جنہیں ساڈی آیات کول جھٹلائے تے قیامت
دی ملاقات کول انہیں دے اعمال و نیج گئے تے جو او
کریندے ہن انہیں کول اوں بدلہ بلی۔

۱۴۹۔ تے موسیٰ دی قوم اوں دے بعد اپنے گھاٹیں کنیں
ہک گابا بٹایا تے اوں انہیجا جسم یا جیندے وچو پال پاں
دی بے مقصد آواز نکلدی بائی کیا انہیں اے نیں سوچا
جو نہ تے او انہیں نال الیندے تے نہ او انہیں کول سدھا
رستہ ڈکھلیندے تے انہیں اوں کول معبود بنا گدھے
تے اوں کولم کرن والے ہن۔

۱۵۰۔ تے جدان او شرمندہ تھی گئیں تے انہیں ڈٹھے جو
او گمراہ تھی گئیں انہیں آکھئے جے ساڈے رب ساڈے
اتے رحم نہ کیا تے ساکوں معاف نہ کیا تے اسان ضرور
گھانا پاوٹن والیں وچو تھی ولسوں۔

۱۵۱۔ تے جدان موسیٰ اپنی قوم دو دویا کاوڑ تے افسوس نال
اوں آکھیا تساں بہوں گندی جالشیں کیتی، میڈے بعد

لِكُلِّ شَيْءٍ نَّخَذُهَا بِقُوَّةٍ وَأَمْرُ قَوْمِكَ يَأْخُذُ بِأَحْسِنَاتِ
سَأُورِيكُمْ دَارَ الْفَاسِقِينَ ﴿۱۴۷﴾

سَأَصْرِفُ عَنْ آيَةِ الَّذِينَ يَتَكَبَّرُونَ فِي الْأَرْضِ
بِغَيْرِ الْحَقِّ وَإِنْ يَرَوْا كُلَّ آيَةٍ لَا يُؤْمِنُوا بِهَا وَإِنْ
يُرَوْا سَبِيلَ الرُّشْدِ لَا يَتَّخِذُوهُ سَبِيلًا وَإِنْ يَرَوْا
سَبِيلَ الْغِيِّ يَتَّخِذُوهُ سَبِيلًا ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَذَّبُوا
بِآيَاتِنَا وَكَانُوا عَنْهَا غَافِلِينَ ﴿۱۴۸﴾

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَلِقَاءِ الْآخِرَةِ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ
هَلْ يُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۱۴۹﴾

وَاتَّخَذَ قَوْمُ مُوسَىٰ مِنْ بَعْدِهِ مِنْ خُلَئِئِهِمْ عِجْلًا
جَسَدًا لَهُ خُورَاءٌ أَلَمْ يَرَوْا أَنَّهُ لَا يَكْلَبُهُمْ وَلَا
يَهْدِيهِمْ سَبِيلًا اتَّخَذُوهُ وَكَانُوا ظَالِمِينَ ﴿۱۵۰﴾

وَلَمَّا سَوَّطَ فِي آيَاتِهِمْ وَرَأَوْا أَنَّهُمْ قَدْ ضَلُّوا
قَالُوا لَئِنْ لَمْ يَرْحَمْنَا رَبُّنَا وَيَغْفِرْ لَنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ
الْخَاسِرِينَ ﴿۱۵۱﴾

وَلَمَّا رَجَعَ مُوسَىٰ إِلَىٰ قَوْمِهِ غَضْبَانَ أَسِفًا قَالَ
بَشَرًا خَلَقْتُونِي مِنْ بَعْدِي أَفَعَلْتُمْ أَمْرًا بَاطِلًا

وَأَنفَى الْأَلْوَاخَ وَأَخَذَ بِرَأْسِ أَخِيهِ يَجْحَدُ بِالْيَهُودِ
قَالَ ابْنُ أُمَرَ أَنَّ الْقَوْمَ اسْتَخَفُّوهُ وَكَادُوا
يَقْتُلُونَهُ ۖ فَلَا تُشْمِتُ فِي الْأَعْدَاءَ وَلَا تَجْعَلُنِي
مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٥٥﴾

کیا تاسا اپنے رب سے حکم و وحی جلدی کہتی تے اول
تختیاں رکھ دیتیاں تے اپنے بھرا دے سر کون پکڑ گدھس
تے آپ دو گھیلےس اول آکھئے اے میڈی مادے پتر
بے شک میڈی قوم میکوں کمزور سمجھ تے قریب باجو میکل
قتل کر ڈیون ہا توں دشمنیں کوں میڈے اتے نہ کھلوا
تے میکل ظالم قوم وچو نہ بنا۔

قَالَ رَبِّ اغْفِرْ لِي وَلِإِسْحَاقَ وَأَدْخِلْنَا فِي رَحْمَتِكَ
وَأَنْتَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ ﴿٥٦﴾

۱۵۲۔ اول آکھیا لے میڈے رب میکل معاف کر تے
۱۵۳۔ میڈے بھرا کوں دی تے ساکوں اپنی رحمت و وحی داخل کر
تے توں ساسے مہربانیں کنیں بہوں مہربان ہویں۔

إِنَّ الَّذِينَ اتَّخَذُوا الْعِجْلَ سَيَنَّا لَهُمْ عَذَابٌ قَرِيبٌ
وَذِلَّةٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ۖ وَكَذَلِكَ نَجْزِي الْمُفْتِرِينَ ﴿٥٧﴾

۱۵۳۔ بے شک جہنیں بنائے گا بے کوں خدا انہیں تے
ضرور انہیں دے رب دا غضب لہسی تے ذلت
دنیا دی زندگی وچ تے ایویں اساں کوڑ بدھن والیں
کوں سزا دیندے ہیں۔

وَالَّذِينَ عَمِلُوا الصَّالَاتِ ثُمَّ تَابُوا مِنْ بَعْدِهَا وَ
آمَنُوا إِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِهَا لَنَفَوْرٌ سَرِيعٌ ﴿٥٨﴾

۱۵۴۔ تے جہنیں لوکیں برے کم کیتن تے پچیں ایندے
بعد توبہ کیتی تے ایمان گمن آئے بے شک تیبڑا رب ایندے
بعد بہوں بخشن والا تے دل ول رحم کرن والا۔

وَلَنَّا سَكَنَ عَنْ مَوْسَى الْغَضَبَ أَخَذَ الْأَلْوَاخَ وَفِي
لُحْيِهِمَا هُدًى وَرَحْمَةٌ لِلَّذِينَ هُمْ لِأَنَّهُمْ يُرْهَبُونَ ﴿٥٩﴾

۱۵۵۔ تے جیلھے موسیٰ دی کاوڑ مٹی تھی اوں تختیاں
ولاچا تے اوندے وچ ہدایت تے رحمت دی لکھائی
ہائی انہیں لوکیں کیتے جبرھے اپنے رب کنیں ڈردن۔

وَاخْتَارَ مُوسَى قَوْمَهُ سَبْعِينَ رَجُلًا رِثْقًا إِنِّي لَمَلَأْتُ
أَخَدَهُمُ الرَّجْفَةَ قَالَ رَبِّ ارْزُقْنِي أَهْلَكَهُم مِّنْ
قَبْلِ وَإِنِّي لَأَهْلِكُنَا بِمَا فَعَلَ السُّفَهَاءُ مِنَّا ۖ
إِنْ هِيَ إِلَّا نَفْسُكَ نَضِلُّ بِهَا مَن تَشَاءُ وَتَهْدِي
مَن تَشَاءُ أَنْتَ وَلِيِّنَا فَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا وَأَنْتَ
خَيْرُ الْغَافِرِينَ ﴿٦٠﴾

۱۵۶۔ تے موسیٰ اپنی قوم دے ستر آدمیں کوں چن گدھا
ساڈے وعدے آلی جا کیتے تے جڈال انہیں کوں بھوٹیں
امب پکڑ گدھے اول آکھئے اے میڈے رب جے توں
چاہیں با تے انہیں کوں ایں کنیں پہلے تباہ کر ڈیویں ہا
تے میکل دی کیا توں ساکوں تباہ کر دینیں انہیں کہیں
دی وجہ نال جبرھے ساڈے وچو پاگیں کیتن اے صرف
تیبڑی آزمائش ایندے نال توں جینکوں چاہندیں گمزد

کریندیں تے جینکوں چاہندیں ہدایت ڈیندیں توں
ساڈا سبکتی ایں توں ساکوں بخش تے ساڈے اتے رم
کر تے توں بہوں چنگا بخش والا ہوں۔

۱۵۷۔ اتے توں ساڈے کیتے لکھ چکائی ایں دنیا وچ دی تے
آخرت وچ دی بے شک اسان تیلو آگئے ہیں۔ اوں
آکھئے میڈا عذاب اونکوں پنہیسی جینکوں میں چاہاں تے
میڈی رحمت ہر شے تے وسیع تے میں ضرور چکائی اکھساں نہیں
لوکس کیتے جیرے تقویٰ اختیار کریندن تے ڈیندن زکوٰۃ
تے جیرے ساڈی آیات تے ایمان گھن انن۔

۱۵۸۔ جیرے ساڈے ایں رسول دی پیردی کریندن جیرہانی
تے امیء جیندا ذکر لکھیا ہویا موجود انہیں کینں تورات وچ تے
انجیل وچ ادا انہیں کوں نیکی دا حکم ڈیندے تے برائی کنیں
بگیندے نئے انہیں تے حلال کریندے پاک شہیں تے انہیں
کیتے گندیں شہیں حرام کریندے تے انہیں دے سرتو بار بئیدے
تے انہیں دے گل دے گلکانیں دی بٹیندے جیرے اوندے
تے ایمان گھن آئے تے اوندی امداد کیتی تے طاقت پکائی
تے اوں نور دی پیردی کیتی جیرھا اوندے نال تھے ایہے
لوک کامیاب تھیون والین۔

۱۵۹۔ توں آکھ اے لوک بے شک میں اللہ دا رسول ہاں
تساں ساریں دو اوندی جیندی آسمانیں تے زمین دی
بادشاہت اوندے سوا کوئی معبود نیں اوہو جیندا کریندے
تے مریندے۔ تساں اللہ تے ایمان گھن آؤ تے اوندے
رسول تے جیرہانی ؑ تے امی ؑ جیرھا اللہ تے اوندے
گاہیں کوں منیندے تے تساں اوندی پیردی کردتاں جو
تساں ہدایت پاؤ۔

۱۶۰۔ تے موسیٰ دی قوم وچوہک ٹولہ ایجھا ؑ جیرھا حق نال

وَاكْتُبْ لَنَا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ
إِنَّا هُنَا أَلْيُكُ قَالَ عَذَابِي أُصِيبُ بِهِ مَنْ أَشَاءُ
وَرَحِمَتِي وَسِعَتْ كُلَّ شَيْءٍ فَسَأَلْتَهُمَا لِيَدِينُنَا
يَوْمَئِذٍ هُمَا يَتَّبِعُنَا يَوْمَئِذٍ بِصُحُفٍ

الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ الرَّسُولَ النَّبِيَّ الْأُمِّيَّ الَّذِي يَجِدُونَهُ
مَكْنُوبًا عِنْدَهُمْ فِي التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ يَأْمُرُهُمْ
بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَاهُمْ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُخِلُّ لَهُمُ الْكِتَابَ
وَيُخَوِّمُ عَلَيْهِمُ الْخَبْرَ وَيَصْنَعُ عَنْهُمْ إِصْرَهُمْ
وَالْأَعْلَالَ إِنِّي كَانَتْ عَلَيْهِمْ فَا لَّذِينَ آمَنُوا بِهِ وَ
عَزَّوْهُ وَلَتَأْتُوا النَّوْرَ الَّذِي أَنزَلَ مَعَهُ
أُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ۝

قُلْ يَأَيُّهَا النَّاسُ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ جَمِيعًا الَّذِي
لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُحْيِي وَ
يُمِيتُ فَأَمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ النَّبِيِّ الْأُمِّيِّ الَّذِي
يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَكَلِمَاتِهِ وَاتَّبِعُوهُ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ۝

وَمِنْ قَوْمٍ مُّؤْمِنِينَ أَمَنُوا بِالْهَدُونِ بِالْحَقِّ وَبِهِ يَعْدِلُونَ ۝

ہدایت پینا پئے تے اوندے نال انصاف وی کریندن۔

۱۶۱۔ تے اساں انہیں کول بارہاں قبیلیں وچ ونڈ کے
قوال بناؤن تے اساں موسیٰ دووی کیتی جڈاں اوندی قوم
اول کینیں پائی منگیا جو توں اپنا سوٹا فلاں پھرتے مار
اوندے وچ بارہاں پتھتے نکل پئیں تے ہر کہیں اپنے اپنے
پیوٹ وی جا سچاں گدی تے اساں انہیں تے جھڑی جھال
کیتی تے اساں انہیں تے کھیاں تے بیڑے بہائے
تساں کھاؤ او پاک شہیں جیریاں اساں تہاکول پوتن۔ اساں
انہیں تے ظلم نیں کیتا ادا پئے اتے آپ ظلم کریندے ہن۔
۱۶۲۔ تے جڈاں انہیں کول اکھیا گیا جو تساں ایں دستی وچ
رہو تے کھاؤ اوندے وچ جھوٹاں چاہو تے اکھو ساڈا بار
ہولا کرتے ایں دردازے وچ فراہم داری کریندے ہوئیں
پہہ وچو اساں بخش لیسوں تہاڑے گناہ تے نیکی کرن
والیں کول زیادہ ڈلیوں۔

۱۶۳۔ تے بنی اسرائیل وچو ظالمیں اول لفظ کول بدل ڈتا
جیرھا انہیں کول اکھیا گیا تے اساں انہیں تے پٹھیا آسمان
کینیں عذاب ایں واسطے جو او ظلم کریندے ہن۔

۱۶۴۔ تے انہیں کینیں کچھ اول دستی دے متعلق جیرھی سمندر
دی کندھی تے بانی جڈاں او چھن چھن دے حکم وچ زیادتی
کریندے ہن جیرھے ڈینہہ انہیں دد پھلیاں ہر سٹ کے ٹوے دے
ٹوے اندیاں ہن جڈاں او چھن چھن نہ میندے ہن اول ڈینہہ اندیاں
ہن ایویں اساں انہیں کول از میندے ہاے۔ اتہا گاہوں جو اونافرونی کریندے ہن

۱۶۵۔ تے انہیں دے وچو ہک ٹوے اکھیا جو تساں اول
قوم کول کیوں نصیحت کریندے، جیکوں او ہلاک کرن والا
یا انہیں کول سخت عذاب ڈیوٹ والا۔ انہیں اکھیا تہاڑے
رب دے کولہو عذر پیش کرن واسطے تے تاں جو او اللہ

وَقَطَعْنَهُمْ اِثْنَةَ عَشْرَةَ اَسْبَاكًا اُمَّاوَاوَحَيْنَا
اِلَى مُوسٰى اِذْ اسْتَسْقٰى قَوْمَهُ اِنْ اَضْرَبْتَ بِصَاكَ
الْحَجَرِ فَآتٰ بِجَحْشٍ مِنْهُ اِثْنَتَا عَشْرَةَ عَيْنًا قَدْ
عَلِمَ كُلُّ اُنَاسٍ مَّشْرَبَهُمْ وَظَلَلْنَا عَلَيْهِمُ الْعَمَامَ
وَاَنْزَلْنَا عَلَيْهِمُ الْمَنَ وَالسَّلٰوٰى كُلُّوْا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا
رَزَقْنٰكُمْ وَمَا ظَلَمُوْا وَلٰكِنْ كَانُوْا اَنْفُسَهُمْ
يَظْلِمُوْنَ ۝

وَإِذْ قِيلَ لَهُمْ اسْكُنُوا هَذِهِ الْقَرْيَةَ وَكُلُوا مِنْهَا
حَيْثُ شِئْتُمْ وَقُولُوا حِطَّةٌ وَادْخُلُوا الْبَابَ مُغْتَدِّينَ
تَغْفِرْ لَكُمْ خَطِيئَتَكُمْ سَرَّيْدُ الْخَجِينِينَ ۝

فَبَدَّلَ الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ قَوْلًا غَيْرَ الَّذِي قِيلَ
لَهُمْ فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيْجًا مِّنَ السَّمَاءِ بِمَا كَانُوا
يَظْلِمُونَ ۝

وَسَأَلَهُمْ عَنِ الْقَرْيَةِ الَّتِي كَانَتْ حَاصِرَةَ الْبَحْرِ
إِذْ يَعْدُونَ فِي السَّبْتِ إِذْ تَأْتِيهِمْ حِينَتُهُمْ يَوْمَ
سَبْتِهِمْ سُرْعًا وَيَوْمَ لَا يَسْبِقُونَ لَا تَأْتِيهِمْ كُنَّا لَكُمْ
نَبِيُّهُمْ بِمَا كَانُوا يَقْسُونَ ۝

وَإِذْ قَالَتْ اُمَّةٌ مِنْهُمْ لِمَ تَعْبُدُونَ قَوْمًا لَا
يُهْلِكُهُمْ اَوْ مَعَدَّيْهُمْ عَدَاآءًا شَدِيدًا قَالُوا
مَعَدَّةَ اِلٰى رَبِّكُمْ وَلَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ۝

کنیں ڈرن۔

۱۶۶۔ تے جڈاں او بھل گئیں جیرھی لہ نصیحت کیتی گئی بانئ
تے اسان انہیں کول جیرھے برائی کنیں رکیندے بن
نجات جڑتی تے انہیں کول جیرھے ظلم کریندے بن
ڈکھ ڈیون والے عذاب نال کپڑا گدھے ات بگاہوں جو او
ناظرمان بن۔

۱۶۷۔ تے جڈاں انہیں کول جیرھی گاہیں کنیں روکيا گیا با
اوندے وچ زیادتی کیتی اسان انہیں کول آکھیا جو تسان
ذلیل بھولوں بن و نجو۔

۱۶۸۔ تے جڈاں تیرہے رب اعلان کیتا با جو انہیں دے
اتے قیامت دے ڈینہر اتیجھے لوک پھٹسی جیرھے انہیں
کول گندہ عذاب پچھیں بے شک تیرہے رب پھوں جلدی
عذاب ڈیون والے تے بے شک او بخشش دالانے دل
دل رحم کرن والے۔

۱۶۹۔ تے اسان انہیں کول زمین وچ ٹولیں وچ دنگر ڈتا
کچھ انہیں وچونیک بن تے کچھ انہیں دے علاوہ بن تے
اسان انہیں کول برے تے وچکے حالات نال ازمیندے
پس۔ تاں جو او غلطی کنیں رک و نجن۔

۱۷۰۔ تے انہیں دے بعد کچھ اتیجھے جاننیں تھیں جیرھے
کتاب دے وارث تھیں جیرھے دنیا دے مال کول حاصل
کرین تے او آہن جو ساکوں بخش ڈتا ویسی تے جے
انہیں کنیں ایجو جتناں مال بیا آونجے اودی گھن گھنن
کیا انہیں کیں کتاب دے وچ لے لکا وعدہ نہ گدھا گیا با
جو ایندے متعلق سوائے سچ دے کچھ نہ آکھن تے جو
ایندے وچ با او نکول پڑھن تے آخرت دا گھر انہیں
لوکس واسطے چنگا جیرھے تقویٰ اختیار کریندن کیا تسان

فَلَمَّا نَسُوا مَا ذُكِّرُوا بِهِ أَنجَيْنَا الَّذِينَ يَنْهَوْنَ عَنِ
الشَّرِّ وَأَخَذْنَا الَّذِينَ ظَلَمُوا بِعَذَابٍ بَينَيسٍ بَينَا
كَأَنَّهُمْ يَفْسُقُونَ ﴿١٦٦﴾

فَلَمَّا عَتَوْا عَنْ مَا نُهُوا عَنْهُ قُلْنَا لَهُمْ كُونُوا قِرَدَةً
خَاسِيَةً ﴿١٦٧﴾

وَإِذْ تَأَذَّنَ رَبُّكَ لَيَبْعَثَنَّ عَلَيْهِمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَمَةِ
مَنْ يَسُومُهُمْ سُوءَ الْعَذَابِ إِنَّ رَبَّكَ لَسَرِيعُ
الْعِقَابِ ﴿١٦٨﴾ وَإِنَّهُ لَغَوْرٌ رَّحِيمٌ ﴿١٦٩﴾

وَقَطَعْنَاهُمْ فِي الْأَرْضِ أَمْمًا مِنْهُمْ الضَّالُّونَ وَمِنْهُمْ
دُونَ ذَلِكَ وَبَلَوْنَاهُمْ بِالْحَسَنَاتِ وَالسَّيِّئَاتِ لَعَلَّهُمْ
يَرْجِعُونَ ﴿١٧٠﴾

فَخَلَفَ مِنْ بَعْدِهِمْ خَلْفٌ وَرِثُوا الْكِتَابَ يَأْخُذُونَ
عَرَضَ هَذَا الْأَدْنَى وَيَقُولُونَ سَيُغْفَرُ لَنَا وَإِنْ
يَأْتِهِمْ عَرَضٌ مِثْلَهُ يَأْخُذُوهُ أَلَمْ يُؤْخَذْ عَلَيْهِمْ مِثْلُ
الْكِتَابِ أَنْ لَا يَقُولُوا عَلَى اللَّهِ إِلَّا الْحَقَّ وَدَرَسُوا مَا
فِيهِ ۚ وَالَّذِينَ الْأَخْرَجُوا خَيْرٌ لِّلَّذِينَ يَسْتَفْتُونَ أَفَلَا
تَعْقِلُونَ ﴿١٧١﴾

عقل نوہے کریندے۔

۱۷۱۔ تے جہیں لوکیں کتاب کوں مضبوطی پکڑیا ہوئے تے نماز ٹھہا کے پڑھدن بے شک اسال اصلاح کرن والیں داہرنسے دینجندے۔

۱۷۲۔ تے جڈاں پہاڑ کوں انہیں دے اتے چلتے سے ایویں یا حیویں خیمہ ہوئے تے انہیں خیال کیے ادا نہیں تے ڈھاندے جو اسال تہا کوں بڑے اونکوں پکڑو مضبوطی نال تے جو اوندے دوج اونکوں یا درکھوتاں جو متقی ہنور۔

۱۷۳۔ تے جڈاں تیبے رب بنی آدم کنیں انہیں دے کنڈیں دجو انہیں دی اولاد کوں گدھے تے انہیں کوں انہیں مہ خلاف گواہ بٹا لسی کیا میں تہا بڑا رب مہتیں انہیں اکھئے بالکل اسال گواہی دیندے میں جو تسان قیامت دے دیندے اکھو بے شک اسال میں کنیں غافل ہا سے۔

۱۷۴۔ یا تسان اکھو جو ساڈے پیو بڑا بے میں کنیں پہلے شرک کیے تے اسال اوندے بعد اوندی اولاد ہا سے کیا توں ساکوں کوڑے لوکیں دے میں دی دجو نال ہلاک کریندیں

۱۷۵۔ تے ایویں اسال آیات کھول کے بیان کریندے میں تاں جو او ول آدن۔

۱۷۶۔ تے توں انہیں کوں اول آدمی دا حال پڑھ کے سٹا جیکوں اسال اپٹیاں آیات بڑتیاں ادا نہیں کنیں نکل گئے شیطان اوندے پکھو بگ پئے تے او گھرا میں دجو تھی گئے۔

۱۷۷۔ جے اسال چاہندے تے ایندے نال اسال ایندی شان اچی کرڈیوں ہا تے او زمین دو جھک گئے تے اپنی خواہشات دی پیروی کیتی اس تے اوندی حالت

وَالَّذِينَ يُسَيِّئُونَ بِالْكِتَابِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ إِنَّا لَا نَضِيعُ أَجْرَ الْمُصْلِحِينَ ۝

وَإِذْ نَقَعْنَا الْجَبَلَ فَوْقَهُمْ كَأَنَّهُ ظُلَّةٌ وَظَنُّوا أَنَّهُ وَاقِعٌ بِهِمْ خُذُوا مَا آتَيْنَاكُمْ بِقُوَّةٍ وَاذْكُرُوا مَا فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ۝

وَإِذْ أَخَذْنَا مِنَ ابْنِ آدَمَ مِنْ ظُهُورِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَأَشْهَدَهُمْ عَلَى أَنْفُسِهِمْ أَلَسْتُ بِرَبِّكُمْ قَالُوا بَلَىٰ شَهِدْنَا أَنَّا نَقُولُوا يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّا كُنَّا عَنْ هَذَا غَافِلِينَ ۝

أَوْ تَقُولُوا إِنَّمَا أَشْرَكَ آبَاؤُنَا مِنْ قَبْلُ وَكُنَّا ذُرِّيَّةً مِنْ بَعْدِهِمْ أَفَتُهْلِكُنَا بِمَا فَعَلَ الْأَبْطُلُونَ ۝

وَكَذَٰلِكَ نَقُصُّ الْأَيَّاتِ وَلَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ۝

وَأَنزَلْنَا عَلَيْهِمْ نَبَأَ الَّذِي آتَيْنَاهُ آيَاتِنَا فَاسْلَخَ مِنْهَا فَأَتْبَعَهُ الشَّيْطَانُ فَكَانَ مِنَ الضَّالِّينَ ۝

وَلَوْ شِئْنَا لَرَفَعْنَاهَا بِهَا وَلَٰكِنَّهَا أَخْلَدَ إِلَى الْأَرْضِ وَاتَّبَعَ هَوَاهُ فَمَسَلَهُ النَّكَلُ إِنَّ تَعْمَلَ عَلَيْهِ يَلْهَثٌ أَوْ تَتَرَكُهُ يَلْهَثٌ ذَٰلِكَ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ

كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَاقْصُصْ الْقَصَصَ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ ﴿۱۸۰﴾

اوں کتے جہیں ۷ جیندے اتے مارٹ کیتے کئی شے
چاویں تے او غور کردے تے جھوڑ ڈیویں او غور کردے ایٹھا
حالت اوں قوم دی ۷ جیں ساڈی آیات کول جھٹلائے
توں اے گا لہیں بیان کرتاں جو او سوچن۔

سَاءَ مَثَلًا لِّلْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَانفُسُهُمْ كَانُوا
يَظْلُمُونَ ﴿۱۸۱﴾

۱۷۸۔ بہوں بُری حالت اوں قوم دی جیں ساڈی آیات
کول جھٹلائے تے اپنے اتے او ظلم کریندے بن۔

مَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِىَّ وَمَنْ يُضِلِّ فَلَا وَلِيَّكَ
هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿۱۸۲﴾

۱۷۹۔ جینکوں اللہ سیس ہدایت ڈیوے اوہے ہدایت پاوٹ
والہن تے جیکوں گمراہ کرے ایٹھے گھانا پاوٹ والہن۔

وَلَقَدْ ذَرَأْنَا لِجَهَنَّمَ كَثِيرًا مِّنَ النَّاسِ
لَهُمْ قُلُوبٌ لَا يَفْقَهُونَ بِهَا وَلَهُمْ أَعْيُنٌ لَا يُبْصِرُونَ
بِهَا وَلَهُمْ أَذَانٌ لَا يَسْمَعُونَ بِهَا أُولَٰئِكَ كَانُوا لَكَ
بَلًا هُمْ أَضَلُّ أُولَٰئِكَ هُمُ الْغَافِلُونَ ﴿۱۸۳﴾

۱۸۰۔ تے اساں بہوں سارے انسانیں تے جیں کول جہنم
کیتے پیدا کیتے انہیں دے دل ہن تے انہیں نال او سمجھدے
نئیں انہیں دیاں اکھیں ہن جیندے نال او ڈہدے نئیں تے انہیں
دے کن ہن انہیں نال او سڈے نئیں اے لوک ڈنگیں آلی کارن
سمجھو انہیں کنیں وی بد ایٹھے لوک غافل ہن۔

وَلِلَّهِ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ فَادْعُوهُ بِهَا وَذُرُوا الَّذِينَ
يُلْحِدُونَ فِي أَسْمَائِهِ سَيُجْزَوْنَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۱۸۴﴾

۱۸۱۔ تے اللہ سیس کیتے ہن جتنگے نال انہیں نال اونکوں
سڈو تے انہیں کول جھوڑ ڈیو جیرے اوں دے نایں دے
متعلق غلط گالیں کریندن جو او کریندن انہیں کول ایندی
سزا ڈتی ویسی۔

وَمِمَّنْ خَلَقْنَا أُمَّةٌ يَّهْدُونَ بِالْحَقِّ وَ
بِهِ يَعْدِلُونَ ﴿۱۸۵﴾

۱۸۲۔ تے جیرھی مخلوق اساں بٹائی ۷ اوں دے وچو ہک
ٹولہ اینجاء جیرھا حق نال سدھارستہ ڈکھلیندے تے
حق دے نال انصاف کریندے۔

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا سَنَسْتَدْرِجُهُم مِّنْ حَيْثُ لَا
يَعْلَمُونَ ﴿۱۸۶﴾

۱۸۳۔ تے جیرھے لوک ساڈی آیات کول جھٹلیندن
اساں ہولے ہولے انہیں کول اینجی جاتے گدھی
دیندے ہیں جیکوں او چاٹندے نئیں۔

وَأَخْلَقْنَاهُمْ إِنَّا كَاشِدُونَ مَتْنِ ﴿۱۸۷﴾

۱۸۴۔ تے میں انہیں کول مہلت ڈینداں بے شک میڈی
تدبیر بہوں مضبوط۔

أَوَلَمْ يَتَفَكَّرُوا مَا بِصَاحِبِهِمْ مِنْ حَنَّةٍ إِن هُوَ إِلَّا

۱۸۵۔ کیا او سوچیندے نئیں جو انہیں داسا حق دیوار نیش

نَذِيرٌ قَبِيرٌ ﴿۳۸﴾

اوتے محض کھلا کھلا ہو شیار کرن والا۔

أَوَلَمْ يَنْظُرُوا فِي مَلَكُوتِ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَمَا خَلَقَ اللّٰهُ مِنْ شَيْءٍ وَّاَنْ يَّكُوْنَ قَدْ اَقْرَبَ اَجَلُهُمْ فَبَايَ حَدِيثٍ بَعْدَهُ يُؤْمِنُوْنَ ﴿۳۹﴾

۱۸۶۔ کیا او آسمانیں تے زمین دی بادشاہت کوں نہیں ڈھرنے تے اول کوں جو اللہ سیس بٹائی ۷ تے لے مٹی سگدے جو انہیں دا مقررہ وقت کو لہو آگیا ہوئے ایندے بعد او کیرمی گال کوں منین۔

مَنْ يُضِلِلِ اللّٰهُ فَلَا هَادِيَ لَهُ وَيَذَرُهُمْ فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُوْنَ ﴿۴۰﴾

۱۸۷۔ جینکوں اللہ سیس گمراہ کرے اوندا کوئی ہدایت ڈیوٹ والا نہیں تے او انہیں کوں انہیں دی منہ زوری درج گردان چھوڑ دیندے۔

يَسْأَلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ اَيَّانَ مُرْسِلُهَا قُلْ اِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ رَبِّي لَا يُجِیْلُهَا لَوْفَهَا اِلَّا هُوَ ثَقُلَتْ فِي السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ لَا تَاْتِيكُمْ اِلَّا بَغْتَةً يَّسْأَلُونَكَ كَاَنَّكَ حَفِيٌّ عَنْهَا قُلْ اِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ اللّٰهِ وَلٰكِنْ اَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُوْنَ ﴿۴۱﴾

۱۸۸۔ او تیں کینیں قیامت دے متعلق پچھدن جو او کڈن اوسی توں اکھ اوندا علم صرف میڈے رب کوں ہے تے اوہو اوٹکوں اپنے وقت تے ظاہر کر لیں تے او آسمانیں تے زمین تے بھاری ہوئی او تہا ڈو اجن گھت اوسی او تیں کینیں پچھدن جیویں توں او دے پچھو لگا ہوئیں توں اکھ اوندا علم صرف اللہ کینیں ہے تے بہوں سارے لوک جاڈے نہیں۔

قُلْ لَا اَنَالِكُ لِنَفْسِي نَفْعًا وَلَا ضَرًّا اِلَّا مَا شَاءَ اللّٰهُ وَاَوْكُنْتُ اَعْلَمُ الْغَيْبِ لَا تَسْأَلُونِي مِنَ الْخَبْرِ وَمَا مَسْنٰی السَّوْءَ اِنْ اَنَا اِلَّا نَذِيرٌ وَبَشِيرٌ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُوْنَ ﴿۴۲﴾

۱۸۹۔ توں اکھ میں اپنے نفس دے نہ نفع دا تے نہ نقصان دا مالک ہاں سو ائے ایندے جو اللہ چاہے تے جے میں غیب جاڈا ہواں ما تے میں نیکیاں زیادہ جمع کر گھناں ہاں تے میکوں کڈا میں تکلیف نہ پہنچے ہا بے شک میں صرف ہک ہو شیار کرن والا تے خوشخبری ڈیوٹ والا ہاں اوں قوم کوں جیرمی ایمان ایندی۔

هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَجَعَلَ مِنْهَا ذَوْجَهَا لِيَسْكُنَ اِلَيْهَا فَلَمَّا تَغَشَّاهَا حَمَلَتْ حَمْلًا نَّحِيْفًا فَمَزَّتْ بِهِ فَلَمَّا اَتْفَلَتْ دَعَا اللّٰهُ رَبَّهُمَا لَیْنِ اَتَيْنَا صَالِحًا لِّتَكُوْنَنَّ مِنَ الشَّاكِرِيْنَ ﴿۴۳﴾

۱۹۰۔ اوہو جیں تہاکوں ہک جان کینیں پیدا کیتے تے ہوں کینیں ہک جوڑا بٹائیں تاں جو اوں کینیں آرام پاوے تے جڈاں اوں لگا گدھس تے ہولا جیہاں بار چا گدھے او دے نال پھر دی رہندی ۷ تے جڈاں باری مٹی وندی ۷ اوڈو ہیں اپنے رب کوں سب دیندے جے تیں ساکوں نیک

پال ڈاتا تے اساں تیڈے شکر گزار بندے تھی ولسوں۔
۱۹۱۔ تے جڈاں انہیں ڈوہاں کون نیک پال ڈے ڈتا
تے او ڈوہیں اونڈے اوں پال دے معاملے وچ شریک
بٹاون بگ پیے تے اللہ سیس انہیں دے شرک
کنیں بہوں اچا۔

۱۹۲۔ کیا او شرک بٹیدن اوں کون جیرھا کجھ پیدائیں کر
سگداتے آپ پیداکیتے ویندن۔

۱۹۳۔ انہیں مدد دی انہیں کون طاقت کا نہیں تے نہ او
اپنی مدد دی طاقت رکھیندن۔

۱۹۴۔ تے جے توں انہیں کون ہدایت دو سٹیوں او جیڈے
پکھونڈ ٹرسن۔ تساں انہیں کون سڈو یا چپ ہوو تہا ڈے
کیتے ہکا گال۔

۱۹۵۔ بے شک اللہ دے سوا جیرھے تساں معبود ٹینڈے
او تہا ڈے جہیں بندن تساں انہیں کون سڈو او تہا کون
جواب ڈیون جے تساں سچے ہماں۔

۱۹۶۔ کیا انہیں دے پیر ہن جنہیں نال او ٹرون کیا انہیں
دے ہتھ ہن جنہیں نال او پکڑیندن کیا انہیں دیاں اکھیں
ہن جنہیں نال او ڈیدن کیا انہیں دے کن ہن جنہیں نال
او ٹندن۔ توں اکھ تساں اپٹے شریکیں کون سڈو تے میڈے
خلاف تدبیر کرو تے میکوں اصلو و تھی نہ ڈیو۔

۱۹۷۔ بے شک میڈا سبکتی او ہو اللہ حین کتاب لہاں تے
اونیک لوکیں کون سبکتی بٹیندے۔

۱۹۸۔ تے جنہیں کون تساں اونڈے سوا سڈیندے تے
تہا ڈی مدد دی طاقت نہیں رکھیندے تے نہ اپنی مدد کر
سگدن۔

۱۹۹۔ تے جے تساں انہیں کون ہدایت دو سڈو او نہ

فَلَمَّا أَنْتَهُمَا صَالِحًا جَعَلْنَا لَهُ شُرَكَاءَ فِيمَا آتَاهُمَا
فَعَلَى اللَّهِ عَتَا يَشْرِكُونَ ﴿۹۱﴾

اَيُّشْرِكُونَ مَا لَا يَخْلُقُ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلِقُونَ ﴿۹۲﴾

وَلَا يَسْتَطِيعُونَ لَهُمْ نَصْرًا وَلَا أَنْفُسُهُمْ يَنْصُرُونَ ﴿۹۳﴾

وَأَنْ تَدْعُوهُمْ إِلَى الْهُدَى لَا يَبْتَغُوا كُمْ سَوَاءً عَلَيْكُمْ
أَدْعَوْهُمْ أَمْ لَا تَدْعُوهُمْ أَمْ أَنْتُمْ صَاغِتُونَ ﴿۹۴﴾

إِنَّ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ عِبَادٌ أَمْثَلُكُمْ
كَادُوهُمْ فَلَيْسَتْ يَجِيبُوا لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿۹۵﴾

الَّهُمَّ ارْجُلُ يَنْشُرُونَ بِهَا أَمْ لَهُمْ أَيْدٍ يَبْطِشُونَ بِهَا
أَمْ لَهُمْ أَعْيُنٌ يُبْصِرُونَ بِهَا أَمْ لَهُمْ أَذَانٌ يَسْمَعُونَ
بِهَا قُلْ ادْعُوا شُرَكَاءَ كُمْ كَمَا كُنْتُمْ تَدْعُونَ فَلَا تَنْظُرُونَ ﴿۹۶﴾

إِنَّ وَلِيَ اللَّهِ الَّذِي نَزَلَ الْكِتَابُ وَهُوَ يَتَوَلَّى
الصَّالِحِينَ ﴿۹۷﴾

وَالَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ لَا يَسْتَطِيعُونَ نَصْرَكُمْ
وَلَا أَنْفُسُهُمْ يَنْصُرُونَ ﴿۹۸﴾

وَأَنْ تَدْعُوهُمْ إِلَى الْهُدَى لَا يَسْعَوْا وَتَرْكُهُمْ

يَنْظُرُونَ إِلَيْكَ وَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ ﴿۳۹﴾

سُفْسَس تے توں انہیں کوں بُکھیسیں او تیبڑو بڈہرے پڑن تے سچ اے ہے جو او بڈہرے نیں۔

خُذِ الْعَفْوَ وَأْمُرْ بِالْعُرْفِ وَأَعْرِضْ عَنِ الْجَاهِلِينَ ﴿۴۰﴾

۲۰۰۔ توں معاف کرتے نیکی دا حکم بڈے تے جاہلس کین منہ پھیر گھن۔

وَأَمَّا يَنْزِعَنَّكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نَزْعٌ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ إِنَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿۴۱﴾

۲۰۱۔ تے جے کڈاہیں تیکوں شیطان کئیں تکلیف پہنچے تے توں اللہ دی پناہ منگ بے شک او بہوں سُنُّ والائے چائٹ والائے۔

إِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا إِذَا مَسَّهُمْ طَافٌ مِنَ الشَّيْطَانِ تَذَكَّرُوا فَإِذَا هُمْ مُبْصِرُونَ ﴿۴۲﴾

۲۰۲۔ بے شک جبرے متقی من جڈاں انہیں کوں کوئی خیال شیطان ولواندے تے او ہوشیار تھی ویندن تے انہیں دیاں اکھیں کھل ویندن۔

وَأَخْوَانُهُمْ يَمُدُّوهُمْ فِي الْغَيِّ ثُمَّ لَا يُقْصِرُونَ ﴿۴۳﴾

۲۰۳۔ تے انہیں دے بھرا انہیں کوں گمراہی دو گھلیندن تے ایندے وچ اصدو گھٹی نیں کریندے۔

وَإِذَا لَمْ تَأْتِهِمْ بَأْيَةٌ قَالُوا لَوْلَا جِئْنَاهُمْ بِآيَةٍ إِنَّا كَاتِبُونَ إِلَيْكَ مِن رَّبِّي هَذَا بَصَائِرُ مَن رَّبَّنَا هُدًى وَرَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿۴۴﴾

۲۰۴۔ تے جے تیبڑو کوئی نشان نہ آدے تے آہن تیں اونکوں چھک کیوں نیں گدھا۔ توں اکھیں صرف اوندی پیروی کرینداں جبرے میڈو وحی تھیندی ۷ میڈے رب ولو اے تہا بڈے رب ولو دلیلاں ہن تے مومن قوم کیے ہدایت تے رحمت۔

وَإِذَا قُرِئَ الْقُرْآنُ فَاسْتَمِعُوا لَهُ وَأَنْصِتُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿۴۵﴾

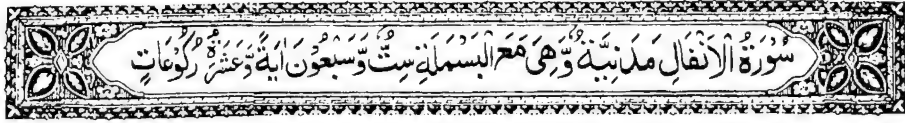
۲۰۵۔ تے جڈاں قرآن پڑھیا وچے تے اونکوں سُنو تے چپ رہیا کرو تاں جو تہا بڈے اتے رحم تھیوے۔

وَأَذْكُرْكَ فِي نَفْسِكَ تَضَرُّعًا وَخِيفَةً وَوَدُونَ أَحْبَبَ مِنَ الْقَوْلِ بِالْعُدُوِّ وَالْأَصَالِ وَلَا تَكُن مِّنَ الْغَافِلِينَ ﴿۴۶﴾

۲۰۶۔ تے توں اپنئے رب کوں یاد کراپنئے دل وچ عاجزی نال وی تے مک کے وی تے مہی آواز نال وی فجر تے شام تے توں غافلین وچو نہ تھی۔

إِنَّ الَّذِينَ عِنْدَ رَبِّكَ لَا يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِهِ وَيُسَبِّحُونَهُ وَلَهُ يَسْجُدُونَ ﴿۴۷﴾

۲۰۷۔ بے شک جبرے تیبڈے رب دے نال ہن او اوندی عبادت کئیں وڈائی نیں کریندے تے اوندی تسبیح کریندن تے اونکوں سجدہ کریندن۔

سورة انفال مدنیء تے بسم اللہ نال ایندیاں ۷۶ آیات تے ۱۰ رکوعن۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۱۔ شروع کریناں اللہ دے نال نال حیر جان منجئے
ڈیوٹ والا تے ول ول ڈیوٹ والا۔
- ۲۔ اے رسول کو تیں کنیں مال غنیمت دے متعلق پچھن توں اگھ مال
غنیمت اللہ تے رسول واسطے ہن تساں اللہ نیں ڈرو
تے آپت وچ اصلاح کرو تے اللہ تے اوندے رسول دی
اطاعت کرو جے تساں مومن ہوئے۔
- ۳۔ بے شک مومن صرف اوہن جڈاں اللہ دا ذکر کیتا دیندے
انہیں دے ول ڈرو دیندن تے جڈاں انہیں تے اوندی
آیات پڑھیاں دیندن او انہیں دا ایمان دھیندن تے او
اپنے رب تے بھروسہ کریندن۔
- ۴۔ حیرے نماز ٹھہا کے پڑھدن تے جوگساں انہیں
کوں ڈتے فرج کریندن اوندے وچو۔
- ۵۔ ایسے اصلی مومن ہن تے انہیں دے اپنے درجے
ہن انہیں دے رب کنیں بخشش تے عزت والارزق۔
- ۶۔ جیویں اللہ سیں تیکوں کڈھیا یا تیڈے گھر کنیں سچائی
نال تے مومنین دچو ہک ٹولہ ناپسند کریندا با۔
- ۷۔ حق دے ظاہر تھیوٹ دے بعد او تیڈے نال بحث کریندن
ایویں بگدے جو او موت دو بھلیندے پین تے او ڈبے
کھڑن۔
- ۸۔ تے جڈاں اللہ سیں تہاڈے نال ڈو دچو ہک ٹولے
دا وعدہ کیتا با جو اوتہاڈے واسطے ہے تے تساں چاہندے با دے
جو تہا کوں اولے حیر حال غیر ہمتیا یریں دے ہے تے اللہ
- إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَّتْ قُلُوبُهُمْ
وَإِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِمْ آيَاتُهُ زَادَتْهُمْ إِيمَانًا وَعَلَى
رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ②
- الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ ③
- أُولَئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا لَهُمْ دَرَجَاتٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ
وَمَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ④
- كَمَا أَخْرَجَكَ رَبُّكَ مِنْ بَيْتِكَ بِالْحَقِّ وَإِنَّ فَرِيقًا
مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ لَكَاذِبُونَ ⑤
- يُبَادِلُونَكَ فِي الْحَقِّ بَعْدَ مَا تَبَيَّنَ كَأَنَّمَا يُسَاقُونَ
إِلَى الْمَوْتِ وَهُمْ يَنْظُرُونَ ⑥
- وَإِذْ يَدْعُوُكُمْ اللَّهُ أَحَدَى التَّائِبِينَ أَنَهَا لَكُمْ وَ
تُؤَدُّونَ أَنَ غَيْرَ ذَاتِ الشَّوْكِ لَوْ تَكُونُ لَكُمْ وَبُرِيدُ
اللَّهُ أَن يَحْكُمَ الْحَقَّ بِحُكْمِهِ وَيَقْطَعُ دَابِرَ الْكَافِرِينَ ⑦

چاہندا ہا جو اوصیٰ کوں اپنے ٹنکیں نال ثابت کرے
تے کافریں دیاں پاٹراں پٹ ڈلیوے۔

۹۔ حق کوں غالب کرے تے کوڑ کوں مٹا ڈلیوے بھانویں
محرم ایٹکوں ناپس نہ کرن۔

۱۰۔ جہاں آساں اپنے رب کنیں فریاد کیتی تے اوں تہاڑے
کیتے قبول کیتی (تے اکھیں ابے شک میں اسخے ہزاراں
فرشتیں نال تہاڑی مدد کرن والا ہاں جیرھے ہک پے
دے بعد اندن۔

۱۱۔ تے انیکوں اللہ سیسں تہاڑے کیتے محض خوش خبری
بٹایا تے تاں جو تہاڑے دل تسلی پڑن تے مدد محض
اللہ سیسں کنیں اندی ۷ بے شک اللہ سیسں غالب تے
سیا نا ۷۔

۱۲۔ جہاں تہاڑوں گسل آندی پی ہائی اوندے دلوامن تے
آرام دی خاطر تے بھڑکنیں پائی لہانسی تاں جو پاک کرے
اوندے نال تے پیریں کردجے آساں کنیں شیطان دا گند
تے تہاڑے دلیں کوں مضبوط کرے تے تہاڑے پیر
اوندے نال جہانی رکھے۔

۱۳۔ جہاں تہاڑے رب فرشتیں دو وحی کیتی بے شک میں
تہاڑے نال آں آساں مومنین دے پیر جہانی رکھو۔ میں
کافریں دے دلیں وچ رعب سیساں تے آساں انہیں
دے گردنیں تے حملہ کرتے انہیں دا دڑھاوڑھا کپ سٹو۔

۱۴۔ اے ایں واسطے جو انہیں اللہ تے اوندے رسول
نال دشمنی کیتی۔ تے جیرھا اللہ تے اوندے رسول نال
دشمنی کرے بے شک اللہ سیسں سخت سزا ڈیوون والا ۷۔

۱۵۔ اے تہاڑے کیتے ہے آساں انیکوں چکھوتے بیشک
کافریں کیتے بھاوا عذاب۔

يُحِقُّ الْحَقَّ وَيُبْطِلُ الْبَاطِلَ وَلَوْ كَرِهَ الْمُجْرِمُونَ ①

إِذْ تَسْتَغِيثُونَ رَبَّكُمْ فَاسْتَجَبْ لَكُمْ إِنَّكُمْ مُسْمِعُونَ
بِأَلْفٍ مِنَ الْمَلَائِكَةِ مُرَدِّينَ ②

وَمَا جَعَلَهُ اللَّهُ إِلَّا بُشْرَىٰ وَلِتَطْمَئِنَّ بِهِ قُلُوبُكُمْ
وَمَا الْقَصْدُ إِلَّا مِنَ عِنْدِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ③

إِذْ يُخَوِّتُكُمُ النَّعَاسُ أَمْنَةً مِنْهُ وَيُنْزِلُ عَلَيْكُمْ مِنَ
السَّمَاءِ مَاءً لِّيَطْفَئَكُمْ بِهِ وَيُذْهِبَ عَنْكُمْ رِجْزَ الشَّيْطَانِ
وَلِيَرْبِطَ عَلَى قُلُوبِكُمْ وَيُثَبِّتَ بِهِ الْأَقْدَامَ ④

إِذْ يُوحِي رَبُّكَ إِلَى الْمَلَائِكَةِ أَنْ مَعَكُمْ فَتَيَاتُ الَّذِينَ
آمَنُوا سَالِقِينَ فِي قُلُوبِ الَّذِينَ كَفَرُوا الرُّعْبَ فَأَضْرَبُوا
فَوْقَ الْأَعْنَاقِ وَاضْرِبُوا مِنْهُمْ كُلَّ بَنَانٍ ⑤

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ شَاقُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ ۚ وَمَنْ يُشَاقِقِ
اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَإِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ⑥

ذَٰلِكُمْ مَذْذُوقُهُ وَأَنَّ لِلْكَافِرِينَ عَذَابَ النَّارِ ⑦

۱۶۔ اے ایمان والو جہاں تمہاری کافرین کوں لشکر دی صورت
وچ ملو تے انہیں کہیں کنڈ نہ پھرو۔

۱۷۔ تے جیرھا اول ڈینہ اپنی کنڈ پھریسی سوائے اوندے
جو جنگ کیتے جا بد لینا چاہوے یا مومنین دے بے لشکر
دو ونجے او اللہ دا غضب گھن کے ولسی تے اوند اٹھکاڈ
دورخ تے لے بہوں بُرا ٹھکاڈ ۶۔

۱۸۔ تمہاں انہیں کوں قتل نہیں کیتا تے اصل انہیں کوں اللہ سیس
قتل کیتے تے تیں پھرنیٹ ماریا جہاں تیں پھتر ماریے
تے اصل اللہ سیس ماریے مومنین دے تے اللہ سیس ایندے
نال بہوں احسان کیتے بے شک اللہ سیس بہوں سٹن
والا تے جانٹ والہ ۷۔

۱۹۔ اے تہاڈے کیتے ہے تے بے شک اللہ سیس کافرین
دی تدبیر کوں کمزور کرن والا ۸۔

۲۰۔ جے تمہاں فتح منگدے باوے تے تہاڈو فتح آگئی ۹
تے جے تمہاں باز آؤ جو اے تہاڈے واسطے چکا ۱۰
تے جے تمہاں ولا کر لیتو تے اسان اسرا ڈلیوں تے تہاڈا
جھہ تہا کوں اصلو کچھ وی فائدہ نہ ڈلیس۔ بحالوئیں او
بہوں وی ہووے تے بے شک اللہ سیس مومنین دے
نال۔

۲۱۔ اے مومنو! اللہ تے اوندے رسول دی فرمانبرداری
کرو تے اوں کہیں منہ نہ پھرو تے تمہاں سٹدے کھڑے ۱۱
۲۲۔ تے انہیں آلی کار نہ تھیو و جنہیں آکھئے اسان سٹے
تے او سٹدے نیں۔

۲۳۔ تے اللہ دے نزدیک اولو کہ ڈگرین کہیں دی بڑن
پوڑے تے گوئگے بن تے عقل نیں کریدے۔

۲۴۔ تے جے اللہ سیس انہیں وچ کوئی چوکیانی ڈیکھے با

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا لَقِيتُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا زَحَفًا
فَلَا تُولُوهُمْ الْأَدْبَارَ ⑥

وَمَنْ يُولِهِمْ يُؤَمِّدْ دُبْرَهُ إِلَّا مَتَحَرِّفًا لِّقِتَالٍ أَوْ
مُتَحَيِّرًا إِلَى فِتْنَةٍ فَقَدْ بَاءَ بِغَضَبٍ مِّنَ اللَّهِ وَمَأْوَاهُ
جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ⑦

فَلَمْ تَقْتُلُوهُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ قَتَلَهُمْ وَمَا رَمَيْتُمْ إِذْ
رَمَيْتُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ رَمَىٰ وَلَئِن لَّا لِلْمُؤْمِنِينَ مِنْهُ
بَلَاءٌ حَسَنًا إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ⑧

ذَلِكُمْ وَأَنَّ اللَّهَ مُوهِنٌ كَيْدَ الْكَافِرِينَ ⑨

إِنْ تَسْتَفْتِحُوا فَقَدْ جَاءَكُمُ الْفَتْحُ وَإِنْ تَنْتَهُوا فَهُوَ
خَيْرٌ لَّكُمْ وَإِنْ تَعُودُوا نَعُدْ وَلَنْ تُغْنِيَ عَنْكُمْ فِئَتُكُمْ
شَيْئًا وَلَوْ كَثُرَتْ وَأَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُؤْمِنِينَ ⑩

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تُولُوا
عَنَاءَ وَأَنْتُمْ تَسْعَوْنَ ⑪

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ قَالُوا سَمِعْنَا وَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ ⑫

إِنَّ شَرَّ الدِّينِ عِنْدَ اللَّهِ الصُّمُّ الْبُكْمُ الَّذِينَ
لَا يَعْقِلُونَ ⑬

وَلَوْ عَلِمَ اللَّهُ فِيهِمْ خَيْرًا لَّأَسْمَعَهُمْ وَلَوْ أَسْمَعَهُمْ

لَتَوَلَّوْا وَهُمْ مَعْرُضُونَ ﴿۱۶﴾

تے انہیں کول (قرآن) سٹاوے ہاتے جے انہیں کول
سٹاوے ہاتے ول وی او انکار کرن ہاتے منہ پھر گھنن ہا
۲۵۔ اے مومنو اللہ تے اوندے رسول دی گال سٹو جڈاں
او تہا کول جیندا کرن کیے سڈے تے جاں گھنوبے شک
اللہ سیس آدمی تے اوندے دل وچ حائل تھی ویندے
تے بے شک او اوندو کھٹے کیے ولین۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اسْتَجِيبُوا لِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ إِذَا
دَعَاكُمْ لِمَا يُحْيِيكُمْ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَحُولُ بَيْنَ
الْمَرَّةِ وَالْمَرَّةِ وَأَنَّهُ إِلَيْهِ تَحْشُرُونَ ﴿۱۷﴾

۲۶۔ تے تساں فتنہ کنیں پجو جیرھا صرف خاص کر ظالمیں
کول نہ پھنسی تے جاں گھنوبے شک اللہ سیس ڈاڈھا
عذاب ڈیون والا۔

وَاتَّقُوا فِتْنَةً لَا تُصِيبَنَّ الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْكُمْ
خَاصَّةً وَعَلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿۱۸﴾

۲۷۔ تے یاد کرو جڈاں تساں تھوڑے ہاوے تے زمین
وچ کمزور سمجھے ویندے ہاوے تساں ڈر دے ہاوے
جو لوک تہا کول جھٹی نہ مار گھنن اوں تہا کول پناہ ڈتی تے
اپنی مدد نال تہا ڈی تائید کیتی تے تہا کول رزق ڈتے
سی پاک چیزیں داتاں جو تساں شکر کرو۔

وَإِذْ كُنْتُمْ لَئِن مَّا نُنْزِلُ فِي الْأَرْضِ
مُخَافُونَ أَن يَخْطِفَكُمْ النَّاسُ فَأَوَّلَكُمْ وَآخِرُكُمْ
بِصَرِّهِ وَرَزَقَكُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿۱۹﴾

۲۸۔ اے ایمان والو اللہ تے اوندے رسول نال
خیانت نہ کرو تے نہ اپٹے امانتس وچ خیانت کرو
تساں جانڈے۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَخُونُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ وَتَخُونُوا
أَمْثَلَكُمْ وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿۲۰﴾

۲۹۔ تے جاں گھنوبے شک تہا ڈے اموال تے تہا ڈے
بال آزمائش ہن تے بے شک اللہ سیس کنیں
بہوں وڈا اجر۔

وَاعْلَمُوا أَنَّمَا أَمْوَالُكُمْ وَأَوْلَادُكُمْ فِتْنَةٌ وَأَنَّ
اللَّهَ عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿۲۱﴾

۳۰۔ اے مومنو جے تساں اللہ کنیں ڈرو تے او تہا ڈے
کیے سچ تے کوڑ کول نکھیڑ ڈیسی تے تساں کنیں تہا ڈیل
برائیاں دور کر ڈیسی تے تہا کول بخش ڈیسی بے شک
اللہ سیس وڈے فضل والا۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِن تَتَّقُوا اللَّهَ يَجْعَلْ لَكُمْ
فُرْقَانًا وَيُكَفِّرْ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ وَاللَّهُ
دُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿۲۲﴾

۳۱۔ تے جڈاں کافر تہا ڈے خلاف تدبیرال کریندے پئے ہن
تاں جو تیکوں قید کر ڈیون یا تیکوں قتل کر ڈیون یا تیکوں

وَإِذْ يَنْكُرُ بِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِيُثْبِتُوكَ أَوْ يَقْتُلُوكَ أَوْ
يُخْرِجُوكَ وَيَنْكُرُونَ وَيَكْفُرُونَ وَاللَّهُ خَبِيرٌ

النَّكِرِينَ ۝

کڑھ ڈیون۔ تے او تدبیر کریندے پئے ہن تے اللہ دی تدبیر کریندا پیا ہاتے اللہ سیس بہوں چنگا تدبیر کرن والا ۳۲۔ تے جڈاں انہیں تے سالوی آیات پڑھیاں دیندن تے آہن اسان سن گدھے جے اسان چاہوں ہاتے ایجو جیہاں کلام اسان دی اکھ سبگدے ہا سے اے صرف پہلے لوکس دیاں کہانیاں ہن۔

۳۳۔ تے جڈاں انہیں آکھیا اے اللہ جے اے حق تے تیلے ولوء تے توں ساڈے اتے پتھر وسا آسمان کنیں یا ساکوں بکھ ڈیون والا عذاب ڈے۔

۳۴۔ تے اللہ سیس انہیں کول کیوں عذاب ڈیوے ہا جے تیں توں انہیں وچ ہاویں تے اللہ سیس انہیں کول عذاب ڈیون والا جے او بخشش منگدے پئے ہون۔ ۳۵۔ اے کیویں قہی سبگدے جو اللہ سیس انہیں کول عذاب نہ ڈیوے ایں حال وچ جو او مسجد حرام کنیں رکیندن تے نہ او ایندے متولی ہن او دے متولی تے صرف متقی ان تے اصل وچ بہوں ساے لوک نہیں چاڈے۔

۳۶۔ تے انہیں دی نماز خانہ کعبہ دے نزدیک سوائے نائیں تے سیس دے کھ نہیں تے تساں عذاب چکھو کیوں جو تساں انکار کریندے ہاوے۔

۳۷۔ بے شک کافر اپنے مال خرچیندن تاں جو اللہ دی راہ کنیں روکن او خرچیندے رہ ولین دل اے انہیں کیتے حسرت دی وجہ بن ولین دل اے ہر بیج ولین تے جہنم انکار کیتے او جہنم دو کھٹے کیتے ولین۔

۳۸۔ تاں جو اللہ گندے کول چنگے کنیں نکیر ڈیوے تے کھ گندیں کول نہیں تے سٹ ڈیوے تے انہیں کول

وَإِذَا تَنَالَىٰ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا قَالُوا قَدْ سَبَّحْنَا لِلَّهِ تَعَالَىٰ ۚ لَقُلْنَا مِثْلَ هَٰذَا إِن هَٰذَا إِلَّا آسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ۝

وَإِذَا قَالُوا اللَّهُمَّ إِن كَانَ هَٰذَا هُوَ الْحَقُّ مِن عِندِكَ فَأَمْطِرْ عَلَيْنَا جَارِدًا مِّنَ السَّمَاءِ أَوْ ائْتِنَا بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ۝

وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُعَذِّبَهُمْ وَأَنْتَ فِيهِمْ وَمَا كَانَ اللَّهُ مُعَذِّبَهُمْ وَهُمْ يَسْتَغْفِرُونَ ۝

وَمَا لَهُمْ آلَافٌ يَّعِذُّ بِهِمُ اللَّهُ وَهُمْ يَفْعِلُونَ ۚ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَمَا كَانُوا أَوْلِيَاءَهُ ۚ إِن أَوْلِيَآؤُهُ إِلَّا الْمُتَفَقِّهُونَ وَلَكِنْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ۝

وَمَا كَانَ صَلَاتُهُمْ عِنْدَ الْبَيْتِ إِلَّا مُكَافَؤُا تَصَدِيقَةٍ ۚ فَلَوْ قُوتُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ۝

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ لِيَصُدَّوْا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ فَسَيُنفِقُونَهَا ثُمَّ تَكُونُ عَلَيْهِمْ حَسَمَةً ثُمَّ يُغْلَبُونَ وَالَّذِينَ كَفَرُوا إِلَىٰ جَهَنَّمَ يُخْشَرُونَ ۝

لِيَمِيزَ اللَّهُ الْخَبِيثَ مِنَ الطَّيِّبِ وَيَجْعَلَ الْخَبِيثَ بَعْضُهُ عَلَىٰ بَعْضٍ فَيَرْكُمَهُ جَمِيعًا فَيَجْعَلُهُ فِي جَهَنَّمَ

أُولَٰئِكَ هُمُ الْخٰسِرُونَ ﴿٦٠﴾

۶۰۔ دھانک بنا ڈیوے دل اوں دھانک کوں دوزخ وچ

سٹ ڈیوے۔ ایسے لوک گھانا پاوٹن والین۔

قُلْ لِلَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ يَنْتَهُوا يُغْفَرْ لَهُمْ مَا قَدْ

۳۹۔ توں آکھ کافرین کوں جے او باز آونجن تے انہیں

سَلَفٌ وَإِنْ يَعُودُوا فَقَدْ مَضَتْ سُنَّتُ الْأَوَّلِينَ ﴿٦١﴾

دے اوگناہ معاف کر ڈتے ولین جیرے انہیں پہلے

کیتن تے جے او دلا شرارت کر لین تے پچھیں پھیں دی

سنت گذر چکی۔

وَقَاتِلُوهُمْ حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونَ الدِّينُ

۴۰۔ تے تساں انہیں نال جنگ کرو او تیں جو فتنہ باقی نہ

كُلَّهُ لِلَّهِ فَإِنْ أُنتَهَوْا فَإِنَّ اللَّهَ بِمَا يَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٦٢﴾

رہوے تے دین سارا اللہ دا تھی دجے تے جے او باز آونجن

تے بے شک اللہ سیس ہو او کریندن اونکوں ڈہدا

کھڑے۔

وَإِنْ تَوَلَّوْا فَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَوْلٰكُمُ نِعْمَ الْمَوْلٰی

۴۱۔ تے جے او دلا شرارت کرن تے جان گھنوبے شک

وَنِعْمَ النَّصِيرُ ﴿٦٣﴾

اللہ سیس تہا ڈا مولا؎ کیجھا چنگا مولیٰ ؎ تے کیجھا چنگا

امدادی۔

وَاعْلَمُوا أَنَّا غَنَيْنٰكُمْ مِنْ شَيْءٍ فَإِنَّ لِلَّهِ خُسْرًا

۴۲۔ تے تساں جان گھنوبے شک تہا کوں جو کچھ

وَاللَّسُّوْلُ وَلِذِي الْقُرْبٰی وَالْيَتٰمٰی وَالْمَسٰكِیْنِ

غنیمت وچ ملے تے بے شک اللہ دا تے رسول دا

وَابْنِ السَّبِيلِ إِنْ كُنْتُمْ آمَنْتُمْ بِاللَّهِ وَمَا أَرْسَلْنَا

تے کوہر دے سکس دا تے یتیم دا تے مسکین دا تے

عَلٰی عَبْدِنَا يَوْمَ الْفُرْقَانِ يَوْمَ الْتَقَى الْجَمْعٰنِ وَاللَّهُ

مسافریں دا پنجواں حصہ ؎ جے تساں اللہ تے ایمان ایندے

عَلٰی كُلِّ شَيْءٍ قَدِیْرٌ ﴿٦٤﴾

تے جو اساں لہائے اپنے بندے تے اوں ڈینہہ جڈاں

سچ تے کوڑ دا نکھڑا تھے جیرے ڈینہہ ڈوہیں لشکر آئے

سامنے تھین تے اللہ سیس ہر چیز تے قادر۔

إِذْ أَنْتُمْ بِالْعُدُوِّ الدِّنْيَا وَهُمْ بِالْعُدُوِّ

۴۳۔ جڈاں تساں اور صلی کندھی تے ہاوے تے او

الْقَضٰی وَالْكَافِرِیْنَ أَسْفَلَ مِنْكُمْ وَلَوْ تَوَاعَدْتُمْ

پرلی کندھی تے بن تے قافلہ تہا ڈے تلویں پاسے ہا جے تساں

لَا تَخْتَلِفْتُمْ فِی الْبَيْعِ وَلٰكِنْ لِّيَقْضَىٰ اللَّهُ

انہیں نال وعدہ دی کریندے تے تساں میعاد وچ

أَمْرًا كَانَ مَفْعُولًا لِّبَيْحِكَ مِنْ هَلَكَ عَن بَيْعَتِكَ

اختلاف کریندے اصل لے سہے جو اللہ اوں گال کوں

وَيُحْيٰی مَنْ حَتَّى عَنْ بَيْعَتِكَ ذٰلِكَ اللَّهُ

پورا کر ڈتے جیری گال دا او فیملہ کر مکیا ہا تے تساں جو جیہا

لَسَنِيْعٌ عَلِيْمٌ ﴿٦٥﴾

دلیل نال ہلاک تھیندے اوں کوں ہلاک کرے تے

جیرھا دلیل نال جیندا تھیندے اونکوں جیندا کرے
تے بے شک اللہ سیس بہوں سُنن والا تے جانن

والاء۔

۴۳۔ تے جڈاں اللہ سیس انہیں کوں خواب وچ تہاکوں
تھوڑا کر کے ڈکھائے جے او تہاکوں بہوں کر کے ڈکھلیندا
تے تہاں بیلے پئے وچو ہاتے ایں معاملے وچ تنازعہ
کرو ہا اصل اللہ سیس تہاکوں پچائے تے او بے شک
بہوں جانن والاء ولس دی گالیں کوں۔

۴۵۔ تے انہیں کوں جنگ دے وقت تہاڈی نظریں
وچ تھوڑا کر کے ڈکھلیندا پیا ہا تے تہاکوں انہیں دی
نظریں وچ تھوڑا تاں جو او گال پوری کرے جیندا اول
فیصلہ کیا ہا تے سارے معاملے اللہ سیس دو ولانے
ولیں۔

۴۶۔ اے مومنو! جڈاں تہاں کہیں لشکر دے سامنے
تھیوو تے اپٹے پیر جمائی رہو تے اللہ کوں بہوں
یاد کرو تاں جو تہاں کامیاب تھیوو۔

۴۷۔ تے اللہ تے اوندے رسول دی اطاعت کرو
تے تنازعہ نہ کرو نہ تاں بیلے پئے ولسو تے تہاڈا
رعب ختم تھی ولسی تے صبر کرو بے شک اللہ سیس
صبر کرن والیں دے نال۔

۴۸۔ تے انہیں لوکیں آلی کار نہ تھیوو جیرھے اپٹے گھریں
چو ٹکدن کیڑے تے لوکیں کوں ڈکھاوٹ کیتے تے اللہ
دے رستے کنیں رکنیدن تے اللہ سیس جو او کریندن
او تباہ کرن والاء۔

۴۹۔ تے جڈاں شیطان انہیں کوں عمل سوٹھے کر کے
ڈکھائے تے آکھیں راج کوئی دی لوکیں وچو تہاڈے اتے

إِذْ يُرِيكُمُ اللَّهُ فِي مَنَايِكُمْ قَلِيلًا وَكَثِيرًا لَّهُمْ
كَيْدٌ أَفْسَلُ لَمَّا تَنَزَعْتُمْ فِي الْأُمُورِ وَلَئِنْ اللَّهُ سَأَمَ
إِنَّهُ عَلَيْهِمُ بَدَايِتُ الضُّلُوفِ ﴿٤٣﴾

وَإِذْ يُرِيكُمُ اللَّهُ إِذَا تَفَقَّيْتُمْ فِي آعْيُنِكُمْ قَلِيلًا وَ
يُقَلِّلُكُمْ فِي آعْيُنِهِمْ لِيَقْضَى اللَّهُ أَمْرًا كَانَ مَفْعُولًا
وَلِلَّهِ اللَّهُ تَرْجَعُ الْأُمُورُ ﴿٤٥﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا قُيِّمْتُمْ فِتْنَةٌ فَاذْكُرُوا
اللَّهَ كَثِيرًا لَّعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٤٦﴾

وَاطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَنَازَعُوا فَعَشَلُوا مَثَلًا
ذِيكُمْ وَأَصْبِرُوا إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ ﴿٤٧﴾

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ خَرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ يَنْهَوُكُمْ
وَقَالَ النَّاسُ وَيَصْطَرُونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَاللَّهُ
يَمَّا يَحْمِلُونَ غِيظًا ﴿٤٨﴾

وَإِذْ نَسَخَ اللَّهُ مِنَ النَّاسِ أَلْحَابَهُمْ وَقَالَ لَا غَالِبَ
لَكُمْ الْيَوْمَ مِنَ النَّاسِ وَإِنِّي جَارٌ لَكُمْ فَلَمَّا تَرَأَتِ

الْفِتْنِ نَكْصَ عَلَى عَقِبَيْهِ وَقَالَ إِنِّي بَرِيءٌ مِّنْكُمْ
إِنِّي أَدْرِي مَا لَا تَدْرُونَ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ وَاللَّهُ شَدِيدُ
الْعِقَابِ ۝

۝

غالب نہیں تھی بلکہ تے میں تھا بڑا امدادی آں تے جڈاں
بڑوہیں لشکر آئے سائے تھیں او اپٹیں کھیں تے پھریا
گئے تے آکھیں بے شک میں تساں کنیں۔ بیزار آں
بے شک میں او بڑھاپیاں جو تساں نوے بڑھسے پئے
میں اللہ کنیں بڑواں تے اللہ سیئ سخت عذاب ڈیوٹ
والا ۷۔

إِذْ يَقُولُ الْمُنَافِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَّرَضٌ غَرَّ
هُوَآءٌ دِينُهُمْ وَمَن يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ
حَكِيمٌ ۝

۵۰۔ جڈاں منافق تے اولوک جنہیں دے دلیں وچ
بیماری آکھے جو انہیں دے دین انہیں کوں غرہ کر
بڑتے۔ تے حیرا اللہ تے بھروسہ کرے تے بے شک
اللہ سیئ غالب تے بہوں سیانہ ۷۔

وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ يَتَوَكَّلُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَلْتَلَكُةُ يَفْخَرُونَ
بُجُوهَهُمْ وَأَدْبَارُهُمْ وُدُّوهُوَ عَلَّابُ الْخُوفِ ۝

۵۱۔ تے جے توں بڑیکھ گھنیں جڈاں فرشتے کافریں
دی جان کٹھیندن او انہیں دے منہ تے کنڈیں تے ٹاں
مریندن تے آبدن تساں چکھو ساڑٹ والا عذاب۔

ذَٰلِكَ بِمَا قَدَّمْت أَيْدِيكُمْ وَأَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَلَّامٍ
لِّلْعَالَمِينَ ۝

۵۲۔ اے ایں واسطے ہے جو تھا بڑے جتیں کیتے تے
بے شک اللہ سیئ اپنے بندیں تے اصلو ظلم نہیں
کریندا۔

كَذَٰبٌ إِلٰهِي فِرْعَوْنُ وَالَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ كَفَرُوا
بِآيَاتِ اللَّهِ فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ بِذُنُوبِهِمْ إِنَّ اللَّهَ
قَوِيٌّ شَدِيدُ الْعِقَابِ ۝

۵۳۔ فرعون دی قوم دے تے اوں کنیں پہلے لوکیں دے
عذاب آلی کار انہیں دی اللہ دی آیات دا انکار کیتا با
تے اللہ سیئ انہیں کوں پکڑیا انہیں دے گنہیں دی
وجہ نال بے شک اللہ سیئ طاقتور تے بڑا دھی سزا
ڈیوٹ والا ۷۔

ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ لَمْ يَكُ مُغَيِّرًا نِّعْمَةً أَنعَمَهَا عَلَىٰ قَوْمٍ
حَتَّىٰ يَغْيِرُوا مَا يَأْتِيهِمْ وَأَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ۝

۵۴۔ اے ایں واسطے جو بے شک اللہ سیئ کیں نعمت
کوں تبدیل نہیں کریندا جیرھی اوں کہیں قوم تے کیتی
ہوے جے تیں او اپنے آپ کوں نہ بدلن تے بے شک
اللہ سیئ بہوں سنٹ والا تے چاٹٹ والا ۷۔

كَذَٰبٌ إِلٰهِي فِرْعَوْنُ وَالَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ كَذَّبُوا

۵۵۔ آل فرعون تے اوں کنیں پہلے لوکیں آلی کار انہیں اپنے

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّبِعُوا الَّذِينَ يَدُّونَ بَيْنَ يَدَيْكُمْ وَيُفْتِنُوكُمْ وَأَعْوَفُوا أَلْ
فَعْدُونَ وَكُلُّ كَاذِبٍ عِندَ اللَّهِ ۝۵۹

إِنَّ شَرَّ الدَّوَابِّ عِنْدَ اللَّهِ الَّذِينَ الَّذِينَ كَفَرُوا فَهُمْ لَا
يُؤْمِنُونَ ۝۶۰

الَّذِينَ عَاهَدُوا مِنْهُمْ ثُمَّ يَنْقُضُونَ عَهْدَهُمْ
فِي كُلِّ مِرَّةٍ وَهُمْ لَا يَتَّقُونَ ۝۶۱

فَأَمَّا تَثَقُّفُهُمْ فِي الْحَرْبِ فَشَرَّدَ بِهِمْ مَنْ خَلَقَهُمْ
لَعَلَّهُمْ يَذَّكَّرُونَ ۝۶۲

وَأَمَّا تَخَافُكَ مِنْ قَوْمٍ خِيفَاكَ فَأَنْذِرْ لَهُمْ عَلَى
سَوَاءٍ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْغَائِبِينَ ۝۶۳

وَلَا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا سَبَقُوا إِنَّهُمْ لَا
يُحْزَنُونَ ۝۶۴

وَأَعِدُّوا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ وَمِنْ رِبَاطِ
الْخَيْلِ تُرْهِبُونَ بِهِ عَدُوَّ اللَّهِ وَعَدُوَّكُمْ وَآخَرِينَ
مِنْ دُونِهِمْ لَا تَعْلَمُونَهُمُ اللَّهُ يَعْلَمُهُمْ وَمَا
تُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ فِي سَبِيلِ اللَّهِ يُوَفَّ إِلَيْكُمْ وَأَنْتُمْ
لَا تَظْلَمُونَ ۝۶۵

وَأَنْ جُنُودًا لِلْسَّلَامِ فَأَجْعَلْهَا وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ
إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ۝۶۶

وَأَنْ يُرِيدُوا أَنْ يَخْدَعُوكَ فَإِنَّ حَسْبَكَ اللَّهُ هُوَ

رب دی آیات کوں جھٹلایا باتے اسان انہیں کوں
انہیں دے گناہیں دی وجر نال ہلاک کیتا باتے آل
فرعون کوں اسل عرق کیتا باتے لے سارے ظالم ہن۔
۵۶۔ بے شک اللہ دے نزدیک کافر ڈنگھیں کنیں
وی بدترن تے او ایمان نیئں ایندے۔

۵۷۔ او لوک جنہیں نال تیں وعدہ کیتے ول او اپنا وعدہ
تروڑنیدن ہر پھیرے تے او ڈر دے نیئں۔

۵۸۔ پچھیں توں جڈاں جنگ و جج انہیں کوں قابو کر گئیں
تے حیرا لشکر انہیں کنیں پچھو اوں کوں دی درکاڑے
تاں جو انصیت پکڑن۔

۵۹۔ تے جے تیکوں کہیں قوم کنیں وعدہ تروڑن دا ڈر
ہوے تے توں دی اوں وعدہ تروڑ ڈے بے شک
اللہ سئیں وعدہ تروڑن والیں کوں پسند نیئں کریندا۔

۶۰۔ تے کافر لے خیال نہ کرن جو او اگو و دھ و لیں
بے شک او برائییں سبگدے۔

۶۱۔ تے تساں جتنا کر سبگدے اپنی طاقت جمع کرو
سرحدیں تے چھاوٹیاں بٹاکے تے انہیں نال تساں اللہ
تے اپٹے دشمنیں کوں تے انہیں کوں جیرے انہیں دے
علاوہ ہن جنہیں کوں تساں چاڈے نوہے ڈریندے اللہ
انہیں کوں چاڈے تے اللہ دے رستے و جج تساں جو
کچھ وی خرچ کریندے او ادا پورا بدلہ تہا کوں بٹا ویسی
تے تہا ڈے اتے ظلم نہ کیتا ویسی۔

۶۲۔ تے جے او صلح تے تیار تھیون تے توں وی تیار
تھی اللہ تے بھروسہ رکھ بے شک او بہوں سُنن
والا تے چاٹن والا۔

۶۳۔ تے جے تیکوں دوکھا ڈیوٹ دا ارادہ کرن تے بیشک

الَّذِي آتَاكَ بِضُرٍّ وَيَا الْمُؤْمِنِينَ ۝

اللہ سب سے تیز دیکھ رہا ہے اور ہر عین اپنی مدد نال
تے مومنین نال تیکوں مضبوط کیا ۔

وَأَلَفَ بَيْنَ قُلُوبِهِمْ لَوْ أَنفَقْتَ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا
مَا أَلَفْتَ بَيْنَ قُلُوبِهِمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ أَلَفَ بَيْنَهُمْ إِنَّهُ
عَزِيزٌ حَكِيمٌ ۝

۶۴۔ تے انہیں دے دلیں کوں ملائی جے توں او سب
کچھ جو زمین وچ خرچ کریں باول وی توں انہیں دے
دلیں وچ محبت پیدا نہ کر سگیں ہا تے بے شک اللہ سب
انہیں دے دلیں کوں ملائے تے او بہوں غالب تے
بہوں سیانہ ۔

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ حَسْبُكَ اللَّهُ وَمَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ
الْمُؤْمِنِينَ ۝

۶۵۔ اے نبی ! اللہ تے تیری پیروی کرن والے
مومن تیرے کیتے کافی بن ۔

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ خُذْ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ عَلَى الْقِتَالِ إِنْ يَكُنْ
مِنْكُمْ عَشْرُونَ صَبِرُوا مَا تَلْبَسُونَ وَإِنْ
يَكُنْ مِنْكُمْ مِائَةٌ يَغْلِبُوا الْكَافِرِينَ الَّذِينَ كَفَرُوا
بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَفْقَهُونَ ۝

۶۶۔ اے نبی توں مومنین کوں دلا ولا جنگ کیتے آدہ
جے تہاڑے وچ ۲۰ صبر کرن والے ہوں تے او
ڈو سوتے غالب آویں تے جے تہاڑے وچ سو
ہوں تے او غالب آویں نہرا کافریں تیں اس واسطے جو
او لوک سمجھدے نیں ۔

إِنَّ خِفَ اللَّهُ عَنْكُمْ وَعَلِمَ أَنَّ فِيكُمْ ضَعْفًا فَإِنْ
يَكُنْ مِنْكُمْ مِائَةٌ صَابِرَةٌ يَغْلِبُوا مِائَتَيْنِ وَإِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ
أَلْفٌ يَغْلِبُوا أَلْفَيْنِ بِإِذْنِ اللَّهِ وَاللَّهُ مَعَ الصَّابِرِينَ ۝

۶۷۔ ہٹ اللہ سب اس بوجھ وچ کمی کر رہی تے اوکوں
پتہ جو تہاڑے وچ کمزوری ہٹ جے تہاڑے
وچ سو صبر کرن والے ہوں تے ڈو سوتے غالب
آویں ۔ تے جے تہاڑے وچ ہزار ہوں تے او ڈو
ہزار تے غالب آویں اللہ دے حکم نال تے اللہ سب
صبر کرن والیں دے نال ۔

مَا كَانَ لِنَبِيٍّ أَنْ يَكُونَ لَهُ أَسْرَىٰ خَلَّ يَدَا أَبِي
الْكَرْبِ الْأَعْرَبِيِّ عِزُّ اللَّهِ يُبِيدُ الْآخِرَةَ
وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ۝

۶۸۔ نبی دی اسے شان نیں جو اوندے قیدی بن جے
تیں او زمین وچ خون نہ دواوے تساں دنیا دال
چاہندے تے اللہ آخرت چاہندے تے اللہ غالب
تے بہوں سیانہ ۔

لَوْلَا كِتَابٌ مِنَ اللَّهِ سَبَقَ لَنَسَكَّرْنَا أَهْدُ ثُمَّ
عَذَابٌ عَظِيمٌ ۝

۶۹۔ جے اللہ دا فیصلہ گذر نہ چکیا ہونے ہا تے جو تساں
فدیہ گدھے اوندا تہا کوں وڈا عذاب پکڑے ہا ۔

۴۰۔ ہن تساں کھاؤ جیرما تہاکوں مال غنیمت ملے حلال تے پاک تے اللہ دا تقویٰ اختیار کرو بے شک اللہ سئیں بہوں بخش والا تے بہوں مہربان۔

۴۱۔ لے نبی جیرھے تہاڑے ہتھیں وچ قیدی ہن انہیں کوں اکھ جے اللہ سئیں تہاڑے دلیں وچ بھلائی بڑھی تے جو تساں کنیں گدھا گئے اوں کنیں چنگا تہاکوں بڑیسی تے تہاکوں بخش بڑیسی۔ تے اللہ سئیں بہوں بخش والا تے بہوں مہربان۔

۴۲۔ تے جے اوتیڈے نال وعدہ تروڑن دا ارادہ کرن تے ایں کنیں پہلے او اللہ نال وی خیانت کر چکین تے اوں انہیں کوں تہاڑے قبضے وچ کر ڈتے تے اللہ سئیں بہوں جائز والا تے سیانا۔

۴۳۔ بے شک مومن تے جنہیں ہجرت کیتی تے پٹے اموال تے جانیں نال اللہ دے رستے وچ جہاد کیتے تے جنہیں پناہ دتی تے امداد کیتی لے لوک ہک بڈو جھے دے سبگتی ان تے جیرھے ایمان گھن آئن تے انہیں ہجرت نیں کیتی تیڈا انہیں دی سنگت نال کوئی وی تعلق نیں جے تیں او ہجرت نہ کرن تے جے او دین دے ملے وچ تیں کنیں مدد ممکن تے امداد تیڈا فرض سوائے اوں قوم دے خلاف جینے نال

۴۴۔ تے کافر بعض بعض دے سبگتی ان جے تساں ایویں نہ کریو تے زمین وچ فتنے بہوں وڈا گھیر پیدا تھی ویسی۔

۴۵۔ تے جیرھے مومن تے انہیں ہجرت کیتی تے اللہ دے رستے وچ جہاد کیتے تے جنہیں پناہ دتی تے

فَكُلُوا مِمَّا غَنِمْتُمْ حَلَالًا طَيِّبًا ۚ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٤٠﴾

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِمَنْ فِي أَيْدِيكُمْ مِنَ الْأَسْرَىٰ إِنَّ يَعْلَمَ اللَّهُ فِي قُلُوبِكُمْ خَيْرًا يُؤْتِيَكُمْ خَيْرًا مِّمَّا أُخِذَ مِنْكُمْ وَيَغْفِرَ لَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٤١﴾

وَإِنْ يُؤْذُوا وَخَيَّلَتْكُمْ فَقَدْ خَاؤُا اللَّهَ مِنْ قَبْلُ فَأَمْكَنَ مِنْهُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٤٢﴾

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَهَاجَرُوا وَجْهَهُدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ أَوْدُوا وَنَصَرُوا أُولَٰئِكَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَلَمْ يَهَاجَرُوا مَا لَكُمْ مِنْ وَلَا يَتَرَهُمْ مِنْ شَيْءٍ حَتَّىٰ يُهَاجَرُوا وَإِنْ اسْتَضَرُّوْكُمْ فِي الدِّينِ فَعَلَيْكُمْ النَّصْرُ إِلَّا عَلَىٰ قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُم مِّيثَاقٌ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٤٣﴾

وَالَّذِينَ كَفَرُوا بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ إِلَّا تَفْعَلُوهُ لَكِنَّ فِشْنَهُ فِي الْأَرْضِ وَفَسَادٌ كَبِيرٌ ﴿٤٤﴾

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَهَاجَرُوا وَجْهَهُدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ أَوْدُوا وَنَصَرُوا أُولَٰئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا

لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ﴿۵۰﴾

امداد کیتی ایسے لوگ سچے مومن انہیں کیتے بخشش تے
عزت والارزق۔

وَالَّذِينَ آمَنُوا مِنْ بَعْدُ وَهَاجَرُوا وَحَدَّوْا مَعَكُمْ
فَأُولَٰئِكَ مِنْكُمْ وَأُولُوا الْأَرْحَامِ بَعْضُهُمْ أَوْلَىٰ بِبَعْضٍ
فِي كِتَابِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿۵۱﴾

۵۱۔ تے جیرھے ایندے بعد ایمان گھن آئن تے انہیں
ہجرت کیتی تے جہاد کیا تہا بڑے نال دل کے او تہا بڑے
پیش و پیچو ہن تے رشتے دار انہیں دے بعض بعض نہیں دے
قریبی ہن اللہ دے حکم نال بے شک اللہ سبیں برتے
کوں بہول جا ٹدے۔

سورة توبہ مدنی ۷۷ آیتیں ۱۲۹ آیتیں تے ۱۶ رکوعیں۔

- ۱۔ اللہ تے اوندے رسول ولوبریت دا اعلان انہیں مشرکین
کئیں جنہیں نال شرط پدھی گئی بائی۔
۲۔ ہن تساں چارہینے زمین وچ ٹرو پھرتے جاں گھنوں
جو تساں اللہ سیس کوں ہرا نوڑے سبگدے تے اللہ سیس
کافریں کوں ذیل کرن والا۔
۳۔ تے اللہ تے اوندے رسول ولو لوکس وچ حج اکبرے
ڈینہ لے اعلان جو بے شک اللہ سیس مشرکین کیں بے زار
تے اوندرا رسول کجے تساں توہ کر گھنرتے تہا بڑے کیتے چکاء
تے جے تساں پھر وچرتے جاں گھنوبے شک تساں اللہ سیس
کوں نوڑے ہرا سبگدے تے کافریں کوں ڈکھ آ لے عذاب
دی خوشخبری ڈے ڈے۔
۴۔ سوائے انہیں لوکس جے مشرکین وچ جنہیں نال تساں
 وعدہ کیا ہاتے انہیں اوں معاہدے کوں ذرہ دی نیس
تروڑیا تے تہا بڑے خلاف کہیں دی امدادیں کیتی تے
تساں انہیں دی مدت تک انہیں نال عہد پورا کرو بے شک
اللہ سیس قیق کوں پسند کریندے۔
۵۔ تے جڈاں عزت والے جینے گذر وچن پھیں تساں مشرکین
کوں قتل کرو چھتاں انہیں کوں لمبوتے انہیں کوں پکڑوتے
انہیں کوں قید کروتے انہیں واسطے ہر پکھن والی جاتے
بہرتے جے اتوہ کر گھنرتے نماز پڑھن تے زکوٰۃ ڈیلن
تے ول تساں انہیں دی راہ چھوڑ ڈیو بے شک اللہ سیس
بہوں بخش والا تے بہوں رحم کرن والا۔
- بَرَاءَةٌ مِّنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ إِلَى الَّذِينَ عَاهَدْتُم مِّنَ
الشُّرَكِيِّ ۖ ①
فَسِينَخَانِي الْأَرْضِ أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ وَاعْلَمُوا أَنَّكُمْ
غَيْرُ مُعْجِزِي اللَّهِ وَأَنَّ اللَّهَ مُغْزِي الْكَافِرِينَ ②
وَإِذْ قَالَ مِّنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ إِلَى النَّاسِ يَوْمَ الْحَجِّ
الْأَكْبَرِ أَنَّ اللَّهَ بَرِيءٌ مِّنَ الشُّرَكِيَّةِ وَرَسُولُهُ
فَإِنْ تَبَخَّرْتُمْ فَهَوْخِيرٌ لَّكُمْ وَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَأَعْلَمُوا
أَنَّكُمْ غَيْرُ مُعْجِزِي اللَّهِ وَبَشِّرِ الَّذِينَ كَفَرُوا
بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ③
إِلَّا الَّذِينَ عَاهَدْتُم مِّنَ الشُّرَكِيِّ ثُمَّ أَتَوْكُمْ
بِغَيْرِ سَبِيٍّ لَّمْ يَظَاهَرُوا عَلَيْكُمْ أَمْلاً فَأَتَوْا إِلَيْهِمْ
عَاهِدُهُمْ إِلَىٰ مَدَنِيَّتِهِمْ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ ④
فَإِذَا انسَلَخَ الْأَشْهُرُ الْحُرُمُ فَاتْلُوا الشُّرَكِيِّ
حَيْثُ وَجَدْتُمُوهُمْ وَخُذُوا مِنْهُمْ وَاعْتَدُوا
لَهُمْ كُلَّ مَرْصِدٍ إِنَّا نَأْتُوا الْقُلُوبَ بِظُلُونٍ وَاتُّوا
الزَّكَاةَ فَخَلُّوا سَبِيلَهُمْ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ⑤

وَلَا يَحُدُّ شُرَكَائِيَّ وَلَا يَحُدُّ شُرَكَائِيَّ
كَلَّمَ اللَّهُ ثُمَّ ابْلَغَهُ مَا مَنَّهُ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا
يَعْلَمُونَ ①

۵

۶۔ تے جے مشرکین وچو کوئی تیں کیں آم شام شگے تے
بڑے بڑے تاکہ او اللہ دیاں گالیں سٹ گئے دل
اونکوں اوندی امن دی جاتیں پچا بڑے لے ایں واسطے
ہے جو بے شک لے انجی قوم جیڑھی پاڈی نیں۔

كَيْفَ يَكُونُ لِلشَّارِكِينَ عَهْدٌ عِنْدَ اللَّهِ وَعِنْدَ رَسُولِهِ
إِلَّا الَّذِينَ عَاهَدْتُمْ عِنْدَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ فَمَا
اسْتَقَامُوا لَكُمْ فَاسْتَقِيمُوا لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ يَحِبُّ
الْمُتَّقِينَ ②

۷۔ تے مشرکین نال اللہ تے اوندے رسول دا کیوں معاہدہ
تھی سبگدے سوائے انہیں دے جنہیں نال لساں مسجد
حرام دے کوہر معاہدہ کیتے تے جے تیں او تہا بڑے واسطے
قائم رہن تے لساں دی انہیں واسطے قائم رہو بے شک
اللہ سیس متقیں کوں پسند کریندے

كَيْفَ وَإِنْ يَظْهَرُوا عَلَيْكُمْ لَا يَقْبَلُوا مِنْكُمْ إِلَّا
وَلَا ذِمَّةً يُرْضُونَكُمْ بِأَفْوَهِهِمْ وَتَأْبَىٰ قُلُوبُهُمْ
وَأَكْثَرُهُمْ فَاسِقُونَ ③

۸۔ کیوں تھی سبگدے او تہا بڑے اتے غالب آؤ جن
تے او تہا بڑے نال نہ کیں معاہدے دی تے نہ کیں
رشتہ داری پرواہ کریندن او تہا کوں اپنے من نال عموں
کریندن تے انہیں دے دل انکار کریندن تے انہیں
وچو بہوں سارے نافرمان۔

اسْتَرَدَّوْا بِآيَاتِ اللَّهِ تَسَاءً قَلِيلًا قَصْدًا وَأَعَنَ سَبِيلِهِ
إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ④

۹۔ انہیں اللہ دی آیات کوں تھوڑا مل گھن کے ویجے بڑے
تے اوندے رستے کیں لوکس کوں روکے بے شک او
جو عمل کریندن بہوں بُرا۔

لَا يَقْبَلُونَ فِي مَوَدِّعٍ إِلَّا وَلَا ذِمَّةً وَأُولَٰئِكَ هُمُ
الْمُعْتَدُونَ ⑤

۱۰۔ لے مومن واسطے کہیں رشتے داری تے وعدے دا
لحاظ نیں کریندے ایجے لوک حد کیں ودھن والہن۔
۱۱۔ تے جے او توبہ کرن تے نماز پڑھن تے زکوٰۃ ڈیون
تے او دینی بھراہن۔ تے اسان علم دالی قوم کیتے اپنی آیات
کھول کھول کے بیان کریندے ہن۔

فَإِنْ تَابُوا وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوُا الزَّكَاةَ فَخَلُّوا سَبِيلَهُمْ
فِي الدِّينِ وَتَفْصِيلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ⑥

۱۲۔ تے جے او قساں تروڑ ڈیون اپنے عہدے بعد
تے تہا بڑے دین وچ طے مارن تے لساں وڈے
کافر نال جگہ کر بے شک انہیں دیاں قساں کوئی نیں
تہاں جو او باز آؤ جن۔

وَأَنْ تَكُونُوا أَيْمَانَهُمْ مِنْ بَعْدِ عَاهِدِهِمْ وَطَعْنُوا
فِي دِينِهِمْ فَقَالُوا إِنَّهُمْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ
لَهُمْ لَعَلَهُمْ يَنْتَهُونَ ⑦

أَلَا تَقَاتِلُونَ قَوْمًا نَكَثُوا أَيْمَانَهُمْ وَهَمُّوا بِإِخْرَاجِ
الرَّسُولِ وَهُمْ بَدُّوا قَوْلَ آلِ مَرْثَةَ أَخْشَرُوا لَهُمْ فَاَللَّهُ
أَحَقُّ أَنْ تَخْشَوْهُ إِن كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٣﴾

۱۳۔ کیا تمساں اوں قوم نال نورے لڑدے جنہیں اپیاں قساں
تروڑیں تے پکا ارادہ کیتے نیں رسول کوں کڈھن داتے
پہلی دفعہ شروع دی اوناہیں کیتے کیا تمساں انہیں کینیں
بُڑ دے عجبے شک اللہ سیئں زیادہ حق رکھیندے جو
اوں کینیں بڑو جے تمساں مومن ہورے۔

قَاتِلُوهُمْ يُعَذِّبُهُمُ اللَّهُ بِأَيْدِيكُمْ وَتُخْزِيهِمْ وَيُنْصِرُكُمْ
عَلَيْهِمْ وَيُغْفِرْ صُدُورَ قَوْمٍ مُّؤْمِنِينَ ﴿١٤﴾

۱۴۔ انہیں نال جنگ کرو اللہ سیئں انہیں کوں تہا بڑے
ہمتیں نال غلاب ڈیسی تے انہیں کوں ذلیل کرلیسی تے
انہیں دے خلافت تہا بڑی مدد کرلیسی تے مومنین دے
ہاں ٹھہرلیسی۔

وَيُذْهِبْ غَيْظَ قُلُوبِهِمْ وَيَتُوبُ اللَّهُ عَلَى مَنْ يَشَاءُ
وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿١٥﴾

۱۵۔ تے انہیں دے دلس دی کاوڑ دور کرلیسی تے اللہ
جیندے اتے چاہندے رحمت کریندے تے اللہ سیئں
بہوں چاٹنڈ والا تے سیانا۔

أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تُتْرَكُوا وَلَمَّا يَعْلَمِ اللَّهُ الَّذِينَ يَهْدُوا
مِنْكُمْ وَلَمْ يَخْذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلَا رَسُولِهِ وَ
لَا الْمُؤْمِنِينَ وَ لِيُجِزَّهُ اللَّهُ جِزَاءً بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٦﴾

۱۶۔ کیا تمساں خیال کریندے جو تہا کوں چھوڑ دیا ویسی
تے اچھٹ تیں اوں تہا بڑے وچو جہاد کرٹ والیں کوں تے
انہیں کوں جنہیں اللہ تے اوندے رسول تے مومنین دے
سوا کہیں کوں گھانا سنگتی نیں بٹایا ظاہر نیں کیتا تے اللہ سیئں
باخبر جو تمساں کریندے۔

مَا كَانَ لِلشُّرَكِيَّةِ أَنْ يَعْبُرُوا مَجْدَ اللَّهِ شَهِيدِينَ
عَلَى أَنْفُسِهِمْ بِالْكَفْرِ أُولَئِكَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ
فِي النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿١٧﴾

۱۷۔ مشرکین دا لے کم نیں جو آباد کرن اللہ دیاں مسجدیں
لپے خلافت کفر دی گواہی ڈیوٹ دے بعد ایسے لوکن جنہیں
دے اعمال و نیچ گبن تے او دوزخ وچ بہوں دیر
تیں رہن۔

إِنَّمَا يَعْبُرُ مَسْجِدَ اللَّهِ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ
وَأَقَامَ الصَّلَاةَ وَآتَى الزَّكَاةَ وَلَمْ يَحْشَ إِلَّا اللَّهَ فَعَسَى
أُولَئِكَ أَنْ يَكُونُوا مِنَ الْمُهْتَدِينَ ﴿١٨﴾

۱۸۔ صرف او آباد کریندے اللہ دی مساجد جیرھا اللہ تے
آفرت دے ڈینہہ تے ایمان گھن آئے تے نماز پڑھے
تے زکوٰۃ ڈیوے تے سولے اللہ دے کہیں کینیں نیں
بُڑدا۔ لے تھی بگدے جو لے لوک ہدایت پادن والیں
وچو تھی دینجن۔

أَجْعَلْتُمْ سِقَايَةَ الْحَاجِّ وَعِمَارَةَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ
كَمَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَجَاهَدَ فِي سَبِيلِ
اللَّهِ لَا يَسْتَوْنَ عِنْدَ اللَّهِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ
الظَّالِمِينَ ﴿١٩﴾

بِسْمِ اللَّهِ

۱۹۔ کیا تم اس جا میں کون پانی پلاؤں تے مسجد کوں آباد
کرن کوں ایویں سمجھ گدھے جیویں اللہ تے ایمان گھن
آؤں تے اللہ دے رستے وچ جہاد کرن، اللہ دے نزدیک
اے بکو جہیں کم نیئں تے اللہ سیں ظالم قوم کوں سدھارستہ
نیئں بلکلیندا

الَّذِينَ آمَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ
بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ أَكْظَمُ دَرَجَةً عِنْدَ اللَّهِ وَ
أُولَئِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ ﴿٢٠﴾

۲۰۔ جیرے ایمان گھن آنن تے ہجرت کیتی تے اللہ دے
رستے وچ اپنے اموال تے جانیں نال جہاد کریندن انہیں
والہد کئیں بہوں وڈا درجہ تے ایہے لوک کامیاب
تھیندن والہن۔

يُثَبِّرُ لَهُمُ رِبُّهُمْ بِرَحْمَةٍ مِنْهُ وَرِضْوَانٍ وَجَنَّتْ لَهُمْ
فِيهَا نَعِيمٌ مُّقِيمٌ ﴿٢١﴾

۲۱۔ انہیں داریب انہیں کوں اپنے ولورحمت دی خوشخبری
ڈیندے تے رضامندی دی تے باعین دی انہیں وچ
انہیں کیسے پروردگار نعمتوں ہن۔

خُلِدِينَ فِيهَا أَبَدًا إِنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿٢٢﴾

۲۲۔ او ہمیشہ انہیں وچ رہن بے شک اللہ کئیں بہوں
وڈا اجر۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا آبَاءَكُمْ وَإِخْوَانَكُمْ
أَوْلِيَاءَ إِنْ اسْتَحَبُّوا الْكُفْرَ عَلَى الْإِيمَانِ وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ
مِّنْكُمْ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٢٣﴾

۲۳۔ اے مومنو! اپنے پیرو بڑے تے بھرنویں کوں سبقتی
نہ بناؤجے اوکفر نال ایمان کئیں زیادہ محبت کرن تے
جیرہا تہا بڑے وچو انہیں کوں سبقتی بٹھسی تے ایہے
لوک ظالم ہن۔

قُلْ إِنْ كَانَ آبَاؤُكُمْ وَأَبْنَاؤُكُمْ وَإِخْوَانُكُمْ وَأَزْوَاجُكُمْ
وَعَشِيرَتُكُمْ وَأَمْوَالٌ اقْتَرَفْتُمُوهَا وَتِجَارَةٌ تَتَّخِذُونَ
كَسَادَهَا وَمَسْكِنٌ تَرْضَوْنَهَا أَحَبَّ إِلَيْكُمْ مِنَ اللَّهِ
وَرَسُولِهِ وَجِهَادٍ فِي سَبِيلِهِ فَتَرَبَّصُوا حَتَّى يَأْتِيَ
اللَّهُ بِأَمْرٍ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴿٢٤﴾

۲۴

۲۴۔ توں اکھجے تہا بڑے پیرو بڑے تے تہا بڑے پتر
تے تہا بڑے بھراتے تہا بڑیاں زالیں تے تہا بڑے سکے
تے مال جیرے تساں کماؤں تے تجارت جیندے نقصان
وا تہا کوں ڈرتے مکان جیرے تہا کوں چنگیں لگدن
اللہ تے اوندے رسول تے اوندے رستے وچ جہاد
کئیں زیادہ پیارے لگدن تے پچھیں تساں انتظار کروجے
تیں اللہ سیں اپنا فیصلہ کر ڈیوے تے اللہ سیں نافرمان
قوم کوں ہدایت نیئں ڈیندا۔

لَقَدْ نَصَرَكُمُ اللَّهُ فِي مَوَاطِنَ كَثِيرَةٍ ۚ وَيَوْمَ حُنَيْنٍ
إِذْ جُمِعَتْ كُنُوزُكُمْ مَعَ كُنُوزِ عَدُوِّكُمْ ۖ فَكُنْ عَنكُمْ شَيْئًا وَ
صَاقَتْ عَلَيْكُمُ الْأَرْضُ بِمَا رَحُبَتْ ۖ ثُمَّ وَلَّيْتُمُ
مُدْبِرِينَ ۝

۲۵۔ تے اللہ سیس تہا بڑی بہوں جہیں تے امداد کیتی ۛ تے
جنگ حنین دے دینہ دی جڈاں تہا بڑی زیادہ تعداد تہا کوں
عزہ کر ڈتا تے اوں تہا کوں کوئی فائدہ نہ پہچایا ہا تے
زمین کھلی ہوئی دے باوجود تہا بڑے اتے تنگ تھی
گئی تے ول تساں منہ پھیر کے کھڑیتے پھیریں ولہوے۔

ثُمَّ أَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَى رَسُولِهِ وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ
وَأَنْزَلَ جُنُودًا لَمْ تَرَوْهَا وَعَذَّبَ الَّذِينَ كَفَرُوا
وَذَلِكَ جَزَاءُ الْكَافِرِينَ ۝

۲۶۔ ول اللہ سیس اپٹے رسول تے تے مومنین تے
تسلی لہائی تے انجیے لشکر لہائے جنہیں کوں تساں
ڈکھ نہ سگدرے ہا دے تے کافریں کوں عذاب ڈتے سی
تے کافریں دی ایسا جزا ۛ۔

ثُمَّ يَتُوبُ اللَّهُ مَنْ بَعْدَ ذَلِكَ عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ ۚ وَاللَّهُ
عَفُورٌ رَّحِيمٌ ۝

۲۷۔ تے ول اللہ سیس رھت کر لیس ایندے بعد جنہیں دے
اتے چاہی تے اللہ بہوں بخشش والا تے بہوں
مہربان۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّا الشُّرُكُونَ بَحْسٌ فَلَا يَقْرَبُوا
الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ بَعْدَ مَا مَهَّمْهُدَا ۖ وَإِنْ خِفْتُمْ
عَيْلَةً فَسَوْفَ يُغْنِيكُمْ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ ۖ إِنْ شَاءَ
إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ۝

۲۸۔ اے مومنو! بے شک مشرک پلین تے او مسجد
حرام دے کو لہو نہ آون این سال دے بعد جے تہا کوں
غربت دا بڑا ہوسے تے جلدی اللہ سیس تہا کوں اپٹے
فضل نال امیر بٹا دیسی جے او چاہی بے شک اللہ سیس
بہوں چاٹن والا تے بہوں سیانہ ۛ۔

قَاتِلُوا الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَا بِالْيَوْمِ الْآخِرِ
وَلَا يُحَرِّمُونَ مَا حَرَّمَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَلَا يَدِينُونَ
دِينَ الْحَقِّ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ ۚ يَعْطُوا الْجِزْيَةَ
عَنْ يَدٍ وَهُمْ صَاغِرُونَ ۝

۲۹۔ انہیں لوکیں نال جنگ کرو جہیں اللہ تے آخرت دے
دینہ تے ایمان نیں ایندے تے جو اللہ تے اوندے
رسول حرام کیتے اوں کوں حرام نیں کریندے تے جنہیں لوکیں
کوں کتاب ڈتی گئی ۛ انہیں لوکیں دچو پے دین کوں اختیار
نیں کریندے جے تیں او جزیہ ناں ڈیون ہتھ نال
تے او ماتحت تھی دجن۔

۳۰۔ تے یہود اکھیا جو عزیر اللہ دا پتر تے عیسائیں اکھیا
مسیح اللہ دا پتر تے انہیں دے اپٹے منہ دیاں گاہیں ان
اوپے ٹکس پہلے کافریں دی نقل کریندن اللہ ہلاک

وَقَالَتِ الْيَهُودُ عُزَيْرٌ ابْنُ اللَّهِ وَقَالَتِ النَّصَارَى الْمَسِيحُ
ابْنُ اللَّهِ ۚ ذَلِكَ قَوْلُهُمْ بِأَفْوَاهِهِمْ يُضَاهَوْنَ قَوْلَ
الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَبْلُ ۚ قَاتِلْهُمْ اللَّهُ أَلَمْ يَكُنْ

کرنیں اور سچائی کہیں کیوں پریں دیندے ہیں۔

۳۱۔ انہیں اپنے اجمار تے رہبانیں کول اللہ دے سوا رب بنانگدھے تے مسیح ابن مریم کول وی تے انہیں کول سوائے ہک خدای عبادت دے کوئی حکم نہ بڑتا گیا با اوندے سوا کوئی معبود نہیں او پاک جو او شرک کریندن۔

۳۲۔ او چا بندن جو اللہ دے نور کول مسما بڈیون اپنے منہ نال تے اللہ اندے سوا ہکاں دا انکار کریندے جو او اپنے نور کول پورا کرے بھانویں کافر ناپسند کرن۔

۳۳۔ او ہو جیں اپنے رسول کول ہدایت تے سپے دین نال پھٹے تال جو اونکوں ہے سارے دینیں تے غالب کر ڈیوے بھانویں مشرک ناپسند کرن۔

۳۴۔ اے مومنو بے شک بہوں سارے اجمار تے رہبان لوکیں دا مال ناجائز طریقے نال کھنڈن تے اللہ دے رستے کنیں کھنڈن تے جیرھے سونا چاندی کھٹا کریندن تے اوں کول خرچ نہیں کریندے اللہ دے رستے وچ توں انہیں کول ڈکھ ڈیوٹن والے عذاب دی غرض جزی ڈیوے۔

۳۵۔ جڈاں اوندے تے دوزخ دی بھا بھڑکائی ویسی تے اوندے نال انہیں دے متھے تے پاسے تے کنڈیں تے دانگ لائے وین آکھیا ویسی اجمار جو تساں اپنے واسطے کھٹا کیتا تاں اوندانرا چکھو جو تساں کھٹا کریندے ناوے

۳۶۔ بے شک اللہ دے نزدیک جینے دی گٹھری بارھاں جینے ہن اللہ دے علم وچ جڈاں دا اوں آسمانیں نے زمین کول پیدا کیتے تے انہیں وچو چار عزت والے جینے ہن اے قائم رہن والا دین تساں انہیں دے بارے وچ اپنے تے ظلم نہ کرو تے مشرکین نال جنگ کرو سارے

إِن تَحَدُّواْ أَحْبَارَهُمْ دَرَبًا نَّهُمْ أَدْبَابًا قِنْ دُونِ
اللَّهِ وَالْمَسِيحِ ابْنِ مَرْيَمَ وَمَا أُمُودًا إِلَّا لِيُعْبَدُواْ
إِلَٰهًا وَاحِدًا لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ سُبْحَنَهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٣١﴾

يُرِيدُونَ أَن يُطْفِئُواْ نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَاهِهِمْ وَيَأْبَى اللَّهُ
إِلَّا أَن يَتِمَّ نُورُهُ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ ﴿٣٢﴾

هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَى وَنُورِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَ
عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ ﴿٣٣﴾

يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُواْ مِنَ الْآحْبَارِ وَالرَّهْبَانِ
لِيَآْكُلُواْ أَمْوَالَ النَّاسِ بِالْأَسْطِطِلِ وَيَصُدُّونَ عَن
سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ يَكْنِزُونَ الذَّهَبَ وَالْفِضَّةَ
وَلَا يُنْفِقُونَهَا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ
أَلِيمٍ ﴿٣٤﴾

يَوْمَ يُحْىٰ عَلَيْهِمَا فِي نَارِ جَهَنَّمَ فُكُلَىٰ بِهَا جَبَاهُمَا
وَجُنُوبُهُمَا وَظُهُرُهُمَا هَذَا مَا كُنْتُمْ لَا تَفْقَهُونَ
فَذُوقُوا مَا كُنْتُمْ تَكْنِزُونَ ﴿٣٥﴾

إِنَّ عِدَّةَ الشُّهُورِ عِنْدَ اللَّهِ اثْنَا عَشَرَ شَهْرًا فِي كِتَابِ
اللَّهِ يَوْمَ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ مِنْهَا أَرْبَعَةٌ حُرُمٌ
ذَٰلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ فَلَا تَظْلِمُوا فِيهِنَّ أَنْفُسَكُمْ
وَقَاتِلُوا الْمُشْرِكِينَ كَآفَّةً كَمَا يُقَاتِلُونَكُمْ كَآفَّةً
وَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ ﴿٣٦﴾

جیویں او تہاڑے نال سارے جنگ کر سندن تے چاٹ
گھنوبے شک اللہ سیس متیقں دے نال۔

۳۷۔ مہنیں کوں اگو پچھو کرٹن صرف کافریں دے زمانے
دی زیادتی ایندے نال کافر گمراہ اوہک سال اونکوں حلال
کر سندن تے ڈو جھے سال حرام تاں جو او اوں گنہری کوں پورا
کرن جیندے وچ اللہ جنگ حرام کہتی تاں جو اوں کوں حلال
کرن جو اللہ حرام کہتے۔ انہیں کوں انہیں دے برے اعمال
سرٹھے کر کے ڈکھائے گئیں۔ تے اللہ سیس کافروں کوں
ہدایت نیں ڈیندا۔

۳۸۔ اے مومنو! تہا کوں کیا ہے جڈاں تہا کوں آکھیا
ویندے اللہ دے رستے وچ نکلو لتاں زمین ددھک
ویندے وچ۔ کیا لتاں آخرت دے مقابلے وچ دنیاوی
زندگی تے خوش تھی گئے۔ دنیاوی زندگی دافائدہ تے آخرت
دے مقابلے وچ بہوں تھوڑا۔

۳۹۔ جے لتاں نہ نکلسو تے اللہ سیس تہا کوں ڈکھ ڈیوٹ
والا عذاب ڈیسی تے تہا ڈی جا تے بی قوم کوں بدل
ڈیسی تے لتاں اونکوں کوئی نقصان نہ پہنچا سگسو تے
اللہ سیس ہر شے تے قادر۔

۴۰۔ جے لتاں اوندی مدد نہ کریسو تے اللہ سیس اوندی
مدد اوں ویلھے وی کہتی بائی جڈاں اوڈو وچوہک ہا
اوڈو میں غار وچ ہن تے اوں اپنے ساتھی کوں آکھیا ہا
توں نہ موخھا تھی بے شک اللہ ساڑے نال تے اللہ سیس
اونکوں تسلی ڈتی تے اوندی مدد کہتی ایجھے لشکر نال جینکیں
لتاں ڈیکھ نہ سگدے ہا وے تے اوں کافریں دی
گال کوں جھکا کہتے اللہ دی گال ہی اچی تھیندی تے
اللہ بہوں غالب تے سیانا۔

إِنَّمَا النَّسِيءُ زِيَادَةٌ فِي الْكُفْرِ يُضَلُّ^۱
بِهِ الَّذِينَ كَفَرُوا يُحِلُّونَهُ عَامًا وَيُحَرِّمُونَهُ
عَامًا لِّيُوَاطِئُوا عِدَّةَ مَا حَرَّمَ اللَّهُ فَيُحِلُّوا مَا حَرَّمَ
اللَّهُ ذُبِنَ لَهُمْ سُوءُ أَعْمَالِهِمْ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي
الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴿۳۷﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مَا لَكُمْ إِذَا قِيلَ لَكُمْ أَنْفِرُوا
فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَنْتُمْ قُلْتُمْ إِلَى الْأَرْضِ ارْجِعُوا بِالْحَيَاةِ
الدُّنْيَا مِنَ الْآخِرَةِ فَمَا مَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا فِي
الْآخِرَةِ إِلَّا قَلِيلٌ ﴿۳۸﴾

إِلَّا تَنْفِرُوا يُعَذِّبْكُمْ عَذَابًا أَلِيمًا وَيَسْتَبْدِلْ قَوْمًا
غَيْرَكُمْ وَلَا تَضُرُّوهُ شَيْئًا وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿۳۹﴾

إِلَّا تَنْصُرُوهُ فَقَدْ نَصَرَهُ اللَّهُ إِذْ أَخْرَجَهُ الَّذِينَ كَفَرُوا
ثَاثِيَ اثْنَيْنِ إِذْ هُمَا فِي الْغَارِ إِذْ يَقُولُ لِصَاحِبِهِ
لَا تَحْزَنْ إِنَّ اللَّهَ مَعَنَا فَأَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَيْهِ
وَأَيَّدَهُ بِجُودٍ لَمْ تَرَوْهَا وَجَعَلَ كَلِمَةَ الَّذِينَ
كَفَرُوا السُّفْهَى وَكَلِمَةُ اللَّهِ هِيَ الْعُلْيَا وَاللَّهُ عَزِيزٌ
حَكِيمٌ ﴿۴۰﴾

۴۱۔ اے مومنو! جہاد کیسے کل کھڑے تھیو مسلمان تلہ چاڈیا گھونٹے اللہ دے
رستے وچ اپنے مال تے اپنی جانیں نال جہاد کرو
اے تہاڈے کیتے چنگا بے تےساں چاڈے عورتاں۔
۴۲۔ جے کوہو فائدہ ملے یا سفر چھوٹا ہوئے
باتے او تہاڈے پچھو ٹر پڑن یا اصل انہیں کوں سفر
پیریں معلوم تھئے تے اللہ دیاں قساں کھوسن جو بے
ساکوں طاقت ہوئے باتے اسان تہاڈے نال نکلوں یا
او اپنے آپ کوں ہلاک کریندے پین تے اللہ چاڈے
جو بے شک او کوڑن۔

۴۳۔ اللہ سبیں تیکوں معاف کر ڈتے تے تیکوں عزت
ڈتی تیں کیوں انہیں کوں پچھو رہن دی اجازت ڈتی
ہائی جے تیں تیکوں لے پتہ نہ لگا با جو سچا کون تے
کوڑیں دادی تیکوں پتہ بگ و بچے با۔
۴۴۔ او تیں کنیں اجازت نیں منگدے جیرے اللہ تے
آخرت دے ڈینہہ تے ایمان ایندن جو جہاد کرن
اپنے مالیں تے جانیں نال تے اللہ بہوں چاڈے
منتقیں کوں۔

۴۵۔ تیں کنیں اولوک اجازت گھندن جیرے اللہ تے
آخرت دے ڈینہہ تے ایمان نیں ایندے تے انہیں
دے دیں وچ شک تے او ایں شک وچ اڈے
اڈے ٹروں۔

۴۶۔ جے انہیں دانکلن دا ارادہ ہوئے باتے او اوندے
کیتے تیاری کرن یا اصل اللہ سبیں انہیں دانکلن ناپسند
کیتے انہیں کوں بلھا ڈتے سہ تے اکھیالے جو تےساں بہن
والیں نال بہہ و نچو۔

۴۷۔ جے تہاڈے نال نکلن باتے سوائے ڈکھ دے

۱
اَنْفِرُوا خِفَافًا وَثِقَالًا وَجَاهِدُوا بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ
فِي سَبِيلِ اللَّهِ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿۴۱﴾

لَوْ كَانَ عَرَضًا قَرِيبًا وَسَفَرًا قَاصِدًا لَاتَّبَعُوكَ وَلَكِنْ بَعَدَتْ عَلَيْهِمُ الشَّقَّةُ وَسَيَحْلِفُونَ بِاللَّهِ
لَوْ اسْتَطَعْنَا لَخَرَجْنَا مَعَكُمْ يُهْلِكُونَ أَنْفُسَهُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿۴۲﴾

عَفَا اللَّهُ عَنْكَ لِمَ أَذِنَتْ لَهُمْ حَتَّى يَتَبَيَّنَ لَكَ
الَّذِينَ صَدَقُوا وَلَعَلَّ الْكَاذِبِينَ ﴿۴۳﴾

لَا يَسْتَأْذِنُكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ
أَنْ يُجَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ وَاللَّهُ عَلَيْهِمْ
بِالْمَنْفِقِينَ ﴿۴۴﴾

إِنَّمَا يَسْتَأْذِنُكَ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ
الْآخِرِ وَارْتَابَتْ قُلُوبُهُمْ فَهُمْ فِي دَبَابِهِمْ يَرْدَدُونَ ﴿۴۵﴾

وَلَوْ أَرَادُوا الْخُرُوجَ لَأَعَدُّوا لَهُ عُدَّةً وَلَكِنْ كَرِهَ
اللَّهُ انْبِعَاطَهُمْ فِئْبَطَتُهُمْ وَقِيلَ اقْعُدُوا مَعَ
الْقَاعِدِينَ ﴿۴۶﴾

لَوْ خَرَجُوا فِيكُمْ مَا زَادُوكُمْ إِلَّا خَبَالًا وَلَا أُفْعُوا

خَلَقَكُمْ يَبْعُوثُكُمُ الْفِتْنَةَ ۚ وَفِيكُمْ سَمْعُونُ لَهُمْ
وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ ﴿۳۷﴾

لَقَدْ ابْتَغُوا الْفِتْنَةَ مِنْ قَبْلُ وَقَلَبُوا لَكَ الْأُمُورَ
حَتَّى جَاءَ الْحَقُّ وَظَهَرَ أَمْرُ اللَّهِ وَهُمْ كَرُهُونَ ﴿۳۸﴾

وَمِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ ائْذَنْ لِي وَلَا تَفْتِنِّي ۚ أَلَا فِي
الْفِتْنَةِ سَقَطُوا ۚ وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمُحِيطَةٌ بِالْكَافِرِينَ ﴿۳۹﴾

إِنْ تُصِيبَكَ حَسَنَةٌ فُسَبِّحْهُم ۚ وَإِنْ تُصِيبَكَ مُصِيبَةٌ
يَقُولُوا قَدْ أَخَذْنَا أَمْرًا مِنْ قَبْلُ وَتَيَتَوَلَّوْا وَهُمْ
فَرِحُونَ ﴿۴۰﴾

قُلْ لَنْ يُصِيبَنَا إِلَّا مَا كَتَبَ اللَّهُ لَنَا ۚ هُوَ مَوْلَانَا ۚ
وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿۴۱﴾

قُلْ هَلْ تَرَبَّصُونَ بِنَا إِلَّا إِحْدَى الْحُسْنَيْنِ ۚ
وَنَحْنُ نَتَرَبَّصُ بِكُمْ أَنْ يُصِيبَكُمْ اللَّهُ بِعَذَابٍ
مِنْ عِنْدِنَا أَوْ بِأَيْدِينَا ۚ فَتَرَبَّصُوا إِنَّا مَعَكُمْ
مُتَرَبِّصُونَ ﴿۴۲﴾

قُلْ أَنْفِقُوا طَوْعًا أَوْ كَرْهًا لَنْ يَقْبَلَ مِنْكُمْ ۚ إِنَّكُمْ
كُنْتُمْ تَوَمًا فٰسِقِينَ ﴿۴۳﴾

وَمَا مَنَعَهُمْ أَنْ يَقْبَلَ مِنْهُمْ نَفَقَتُهُمْ إِلَّا أَنَّهُمْ
كَفَرُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ ۚ وَلَا يَأْتُونَ الصَّلَاةَ إِلَّا وَهُمْ

بیا کہیں چیز وچ اضافہ نہ کرن ہاتے تہا بڑے درمیان
گھوڑے درکیندن تے تہا بڑے درمیان فتنہ چاہندن تے
تہا بڑے وچ تہا بڑیاں گالہیں سٹ کے انہیں تک پچاؤن
والے ہن پٹے تے اللہ سٹیں بہوں جانڈے ظالمیں کوں۔
۳۸۔ ایں لئیں پہلے وی انہیں فتنہ دی حواہش لیتی بائی تے
حالات پتر اڑتے ہائیں جے تیں سچ انگئے تے اللہ دا
فیصلہ ظاہر تھی گئے تے اونا پسند کریندے ہن۔

۳۹۔ تے انہیں وچ کجھ آبدن ساکوں اجازت بڑے
تے ساکوں آزمانہ سٹواو فتنے وچ بڑھے پچن تے جہنم
کافریں کوں تباہ کرن والے۔

۴۰۔ جے تہا کوں چکائی ملے تے انہیں کوں بڑی ہلیدی
تے جے تہا کوں مصیبت پئے ونچے تے آبدن اسان اپنا
معاملہ ایں کینیں پہلے چکا کھڑے ہاسے تے پھر لہین تے
او بہوں خوش ہوسن۔

۴۱۔ توں آکھ ساکوں ہرگز کجھ نہ ہلے سوائے اوندے جو
اللہ سٹیں سا بڑے کیسے لکھے او سا بڑا مولیٰ تے اللہ تے
مومنین کوں بھروسہ کرنا چاہی دا۔

۴۲۔ توں آکھ تہاں سا بڑے کیسے ڈونکیں وچو کب دا بھالا
جھلی کھڑے تے اسان انتظار کریندے پئے ہن جو
تہا کوں اللہ کینیں یا سا بڑے ہمتیں نال عذاب ملے تہاں
انتظار کرو اسان تہا بڑے نال انتظار کریندے پئے ہن۔

۴۳۔ توں آکھ تہاں خرچ کرو بھانویں خوشی نال یا کوڑیج
کے اصلو تہاں کینیں قبول نہ کیا ویسی بے شک تہاں
نافرمان قوم ہوسے۔

۴۴۔ کیس رد کئے انہیں کوں جو انہیں دا خرچ کرن قبول نہ
کیا ونچے سوائے اوندے جو انہیں اللہ تے اوندے رسول

كُفَّارًا وَلَا يَنْفَعُونَ إِلَّا وَهُمْ كُفْرًا ۝۵۷

داکار کیتے تے نمازدو بالکل سست تھی کے اندن
تے فریج نیئں کریندے سوائے ایندے جو اونا پسند
کریندن۔

فَلَا تُعْجِبْكَ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ إِنَّمَا يُرِيدُ
اللَّهُ لِيُعَذِّبَهُمْ بِهَا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَتَزْهَقَ
أَنْفُسُهُمْ وَهُمْ كَافِرُونَ ۝۵۸

۵۵۔ تیکوں انہیں دے مال تے انہیں دی اولاد حیران
نہ کرے اللہ صرف انہیں کوں اوندے ذریعہ عذاب ڈیوٹ
چاہندے ایں دنیا دی زندگی وچ تے انہیں دیاں جاناں
کفر دی حالت وچ نکلدن۔

وَيَخْلِفُونَ بِاللَّهِ إِنَّهُمْ لَمِنْكُمْ وَكَانَ هُمْ قَبْلُكُمْ
لَكُمْ قَوْمٌ يَفْرَقُونَ ۝۵۹
لَوْ يَجِدُونَ مَلَجًا أَوْ مَخْرَجًا أَوْ مَدَّخَلًا لَّوَلُوا
إِلَيْهِ وَهُمْ يَجْحَدُونَ ۝۶۰

۵۶۔ تے اول اللہ دیاں تسمیں چنیدن جو او تہا بڑے نالین او
تہا بڑے نال نیئں اصل او ڈرٹ والی بزدل قوم۔
۵۷۔ جے انہیں کوں پناہ دی جا یا مکٹ کیتے جا یا داخل
تھیوٹ کیتے جا مل دے تے او منہ پھیر کے درک کے
اڑا پس ولسن پئے۔

وَمِنْهُمْ مَّنْ يَلْزُكَ فِي الصَّدَقَاتِ فَإِنْ أُعْطُوا
مِنْهَا رَضُوا وَإِنْ لَمْ يُعْطُوا مِنْهَا إِذَا هُمْ يَجْحَدُونَ ۝۶۱

۵۸۔ تے انہیں وچو کچھ تہیڈے اتے صدقین دے بارے
وچ الزام لیندن جے انہیں کوں صدقین وچو کچھ مل دے
تے خوش تھی دیندن تے جے انہیں وچو کچھ نہ ملے تے
ہوں ویلھے کوڑیج دیندن۔

وَلَوْ أَنَّهُمْ رَضُوا مَا آتَاهُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَقَالُوا
حَسْبُنَا اللَّهُ سَيُؤْتِينَا اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَرَسُولُهُ
إِنَّا إِلَى اللَّهِ رَاغِبُونَ ۝۶۲

۵۹۔ تے جے او اوندے نال راضی تھی وچن ہا جو انہیں کوں اللہ تے
اوندے رسول ڈتا ہا تے او آکھن ہا اللہ ساکوں کافی ۶۰
اللہ تے اوندے رسول ساکوں اپنے فضل نال ڈیسی بیشک
اساں اللہ دو جھکٹ والے ہیں۔

إِنَّمَا الصَّدَقَاتُ لِلْفُقَرَاءِ وَالْمَسْكِينِ وَالْعَمِلِينَ
عَلَيْهَا وَالْمَوْلَاةِ قُلُوبُهُمْ وَفِي الرِّقَابِ وَالْغُرَبَاءِ
وَفِي سَبِيلِ اللَّهِ وَابْنِ السَّبِيلِ فَرِيضَةً مِّنَ اللَّهِ
وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ۝۶۳

۶۰۔ بے شک صدقات محتاجیں تے مسکینیں تے انہیں
تے کم کرٹ والیں تے دلس کوں ملاوٹ کیتے تے قیدیں
کیتے تے جیں لہٹا ڈیوٹے اوندے کیتے تے اللہ دے
رستے وچ جہاد کرٹ والیں کیتے تے مسافریں کیتے ہن
لے اللہ دے دوزن تے اللہ بہوں جا ٹٹن والا تے
سیاٹا ۶۔

وَمِنْهُمْ الَّذِينَ يُذَوِّنَ النَّبِيَّ وَيَقُولُونَ هُوَ أَذُنٌ
قُلْ أَذُنٌ خَيْرٌ لَّكُمْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَيُؤْمِنُ بِالْمُؤْمِنِينَ
وَرَحْمَةً لِّلَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَالَّذِينَ يُذَوِّنَ رَسُولَ
اللَّهِ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿۱۱﴾

۱۱۔ تھے انہیں دھوکہ کبھی نبی کوں بڑکھ ڈیندن تے او آہدن
او "کن" توں آکھ اوکن تہا بڑی بھلائی کیتے۔ او اللہ تے
مومنین دے وعیدیں تے اعتبار کریندے تے رحمت
تہا بڑے دھوکہ مومنین کیتے تے حیرے بڑکھ ڈیندن اللہ
دے رسول کوں انہیں کیتے بڑکھ والا عذاب۔

يَخْلِفُونَ بِاللَّهِ لَكُمُ لِيُضِلَّوْكُمْ وَاللَّهُ وَرَسُولُهُ أَحَقُّ
أَنْ يُضِلَّوْهُ إِن كَانُوا مُؤْمِنِينَ ﴿۱۲﴾

۱۲۔ او تہا بڑے اگے اللہ دیاں قساں کھنڈن جو تہا کوں خوش
کرن تے اللہ تے او را رسول زیادہ حق رکھیندے جو انہیں
کوں خوش کیا دینچے جے او مومنین۔

لَمْ يَعْلَمُوا أَنَّهُ مِّنْ يُحَادِدِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَأَنَّ
لَّهُ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدًا فِيهَا ذَلِكَ الْخِزْيُ الْعَظِيمُ ﴿۱۳﴾

۱۳۔ کیا انہیں کوں پتہ نہیں جو بے شک جیرھا اللہ تے
اوندے رسول نال دشمنی کریندے بے شک اوندے
واسطے دوزخ دی بھاؤ اوندے وچ بہوں دیر رہسی
اے بہوں وڈی ذلت۔

يَعَذِّرُ الْمُنَافِقُونَ أَنْ تَنَزَّلَ عَلَيْهِمْ سُورَةٌ تَنْبِيهِهُمْ
بِمَا فِي قُلُوبِهِمْ قُلْ اسْتَغْفِرُوا ۖ إِنَّ اللَّهَ مُخْرِجٌ
مَا تَحَدَّرُونَ ﴿۱۴﴾

۱۴۔ منافق بڑدن جو انہیں دے غلات کوئی سورت
نہ لہہ آدے ہیرھی انہیں کوں دس ڈیوے جو انہیں دے دلیں
وچ۔ تب آکھ تساں مشکریاں کرو بے شک اللہ سٹیں
ظاہر کر ڈالاؤ جس کنیں تساں بڑدے۔

وَلَيْن سَأَلْتَهُمْ لَيَقُولُنَّ إِنَّمَا كُنَّا نَخُوضُ وَنَلْعَبُ
قُلْ أَبَا اللَّهِ وَآيَاتِهِ وَرَسُولِهِ كُنْتُمْ تَسْتَهْزِئُونَ ﴿۱۵﴾

۱۵۔ تے جے توں انہیں کنیں پچھیں تے او ضرور آکھسن
اساں تے صرف کھلے تے ہٹاں مریندے پئے ہاے
توں آکھ کیا اللہ تے اوندی آیات تے اوندے رسول
نال تساں مشکریاں کریندے۔

لَا تَعْتَذِرُوا قَدْ كَفَرْتُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ إِنَّ نَعْفَ عَنْ
طَائِفَةٍ مِّنْكُمْ نَعْدِبُ طَائِفَةً ۖ إِنَّهُمْ كَانُوا يَاسِفُونَ ﴿۱۶﴾

۱۶۔ تساں عذر نہ کرو تساں اپنے ایمان دے بعد کفر
کیتے جے اساں ہک ٹولے کوں تہا بڑے دھوکہ ماف کر
ڈیوں تے ہک ٹولے کوں عذاب ڈیوں۔ بے شک او
لوک جرمی ہن۔

الْمُنَافِقُونَ وَالْمُنَافِقَاتُ بَعْضُهُمْ مِّنْ بَعْضٍ يَأْمُرُونَ
بِالْغَيْبِ

۱۷۔ منافق جہان تے منافق تربیتیں بعض بعض دھوکہ
کلم ڈیندن برائی دا تے ریندن نیکی کنیں تے اپنے اہتیں

بِالنَّكَرِ وَيَهْوُونَ عَنِ الْمَعْرُوفِ وَيَقْبِضُونَ أَيْدِيَهُمْ
نَسُوا اللَّهَ فَنَسِيَهُمْ إِنَّ الْمُنَافِقِينَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿٥٨﴾
وَعَدَ اللَّهُ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ الْكَفَّارَ نَارَ جَهَنَّمَ
خَالِدِينَ فِيهَا هِيَ حَسْبُهُمْ وَلَعْنَهُمُ اللَّهُ وَلَهُمْ
عَذَابٌ مُّقِيمٌ ﴿٥٩﴾

کوں فرج کرٹ کیں رکیندن اولہ کوں بھل گئیں اللہ انہیں
کوں بھل ویسی بے شک منافق اصل نافرمان۔
۶۸۔ اللہ سیس منافق جو انہیں تے منافق تربیتیں نال تے
کافریں نال دوزخ دی بھادا وعدہ کیتے اوندے وچ
بہوں دیر تک رہسن لے انہیں کوں کافی تے اللہ
انہیں تے لعنت کیتی تے انہیں کیتے مقیمی عذاب۔

كَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ كَانُوا أَشَدَّ مِنْكُمْ قُوَّةً
وَآلَهُ أَمْوَالًا وَآلِدًا فَاسْتَنْتَعُوا بِخَلْقِهِمْ
فَاسْتَنْتَعَمُوا بِخَلْقِهِمْ كَمَا اسْتَمْتَعَ الَّذِينَ
مِنْ قَبْلِكُمْ بِخَلْقِهِمْ وَخُضْتُمْ كَالَّذِي خَاضُوا
أُولَئِكَ جِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ
أُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٦٠﴾

۶۹۔ انہیں آلی کار جیرے تساں کیں پہلے ہن اولہ تساں
کئیں طاقت وچ ڈاڑھے ہن تے مال تے اولاد وچ
زیادہ ہن انہیں اپٹے حصے دافائدہ چلتے تے تساں اپٹے
حصے دافائدہ چاتے جیسویں تساں کیں پہلے لوکس اپٹے
حصے دافائدہ چاتے تے تساں ایویں بے بودگی کیتی
جیسویں انہیں کیتی ہائی ایجے ہن جنہیں دے عمل وچ
گئیں۔ ایس دنیا وچ دی تے آخرت وچ دی تے ایجے
لوک گھٹا پاوٹن والے ہن۔

أَلَمْ يَأْتِهِمْ نَبَأُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ قَوْمِ نُوحٍ وَعَادٍ
وَتَمُودَ وَقَوْمِ إِبْرَاهِيمَ وَأَصْحَابِ الْمَدْيَنَ وَالْمُؤْتَفِكَةَ
أَتَتْهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ مَا كَانُوا لِيُظِلُّوهُمْ
وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٦١﴾

۶۰۔ کیا انہیں کئیں پہلے لوکس دیاں خبراں نیں آیاں نوح
دی قوم دی تے عاد تے ثمود تے ابراہیم تے مدین وال
قوم دیاں تے ایتریں بوٹیں وستیں دیاں خبراں۔ انہیں
کئیں انہیں دے رسول کھلے دلائل گھن کسے آئے تے اللہ
انہیں تے ظلم کرٹ والا نہ با اصل او اپٹے آپ تے ظلم
کریندے ہن۔

وَالْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ
يَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ
يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَيُطِيعُونَ اللَّهَ
وَرَسُولَهُ أُولَئِكَ سَيَرْحَمُهُمُ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ
حَكِيمٌ ﴿٦٢﴾
وَعَدَ اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ

۶۱۔ تے مومن مرد تے مومن عورتاں بعض بعض دے
سبقتی ہن نیکی داکم ڈیندن تے بڑائی کئیں رکیندن
تے نماز پڑھدن تے زکاۃ ڈیندن تے اللہ تے اولہ
رسول دی اطاعت کریندن ایجے ہن جنہیں تے اللہ
رحمت کر لسی بے شک اللہ سیس بہوں غالب تے سیانہ
۶۲۔ اللہ نے مومن جو انہیں تے تربیتیں نال باغیں دا وعدہ

تَحْتَهَا الْأَنْهَارُ جُلُودٌ فِيهَا وَمَسْكَنٌ كَرِيمٌ فِي
جَنَّتِ عَدْنٍ وَرِضْوَانٌ مِنَ اللَّهِ أَكْبَرُ ذَلِكَ هُوَ
الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ۝

کیسے جہنمیں ورج نہال و بندیاں پیاں ہوسن او ہمیشہ انہیں
ورج رہسن تے اول جنت ورج انہیں کیسے پاک رہن
دیاں جہیں بن تے اللہ دی رضا مندی بہوں وڈا انعام
لے بہوں وڈی کامیابی ۝

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ جَاهِدِ الْكُفَّارَ وَالْمُنَافِقِينَ وَاغْلُظْ
عَلَيْهِمْ وَمَا لَهُمْ جَهَنَّمُ وَبَيْتُ الْمَصِيدِ ۝

۷۳۔ اے نبی توں کافروں تے منافقین نال جہاد کرتے
انہیں تے سختی کرتے انہیں دا ٹھکانہ دوزخ تے اے
بہوں بُرا ٹھکانہ ۝

يَخْلُقُونَ بِاللَّهِ مَا قَالُوا وَلَقَدْ قَالُوا كَلِمَةَ الْكُفْرِ وَ
كَفَرُوا بَعْدَ إِسْلَامِهِمْ وَهَتُوا بِمَا لَمْ يَنَالُوا وَمَا
نَقَبُوا إِلَّا أَنْ أَعْنَهُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ مِنْ فَضْلِهِ
فَإِنْ يَتُوبُوا إِلَيْكَ غَيْرَ لَتَهْمَ أَنْ يَتُوبُوا يَعْلَمَهُمُ اللَّهُ
عَدَابًا أَلِيمًا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمَا لَهُمْ فِي الْأَرْضِ
مِنْ دَرَجَةٍ وَلَا نَصِيرَةٍ ۝

۷۴۔ او اللہ دیاں قسماں چیندن جو انہیں کچھ نہیں
آکھیا۔ انہیں تے کفر دیاں گاہیں کیتن تے اپٹے اسلام
دے بعد انہیں کفر کیتے تے اوندا پکا ارادہ کیتے تیں جو
انہیں کوں نہیں ملیا تے او صرف ات گاہوں کا وٹین
جو اللہ سیس مومنین کوں تے اوندے سول کوں اپٹے فضل
نال امیر بنا ڈتے جے او توبہ کر گھن لے انہیں کیسے چکا
تے جے او پھر وچن تے اللہ انہیں کوں ڈکھ ڈیوٹ آلا
عذاب ڈیسی ایس دنیا ورج وی تے آخرت ورج وی
تے انہیں کیسے زمین ورج کوئی سبکتی تے امدادی
کوئی نہیں۔

وَمِنْهُمْ مَّنْ عٰهَدَ اللّٰهَ لَئِنْ اٰتٰنَا مِنْ فَضْلٍ لَنَنصَّدَّقَنَّ
وَلَنَكُوْنَنَّ مِنَ الصّٰلِحِيْنَ ۝

۷۵۔ تے انہیں وچو کچھ لوکیں اللہ نال وعدہ کیتا با
جے او ساکوں اپٹے فضل نال ڈے ڈیوے تے اسان
ضرور صدقہ کر لیسوں تے ضرور نیک لوکیں وچو تھی و لیسوں
۷۶۔ جڈاں اللہ انہیں کوں اپٹے فضل نال ڈے ڈتے
انہیں شرمائی کیتی تے اللہ دے حکم کوں نامیندے ہوئیں
منہ پھیر گئے۔

فَلَمَّا اٰتٰهُمْ مِنْ فَضْلِهِ بَخِلُوْا بِهٖ وَتَوَلّٰوْا
وَلَمْ يُعْرِضُوْنَ ۝

۷۷۔ اوں منافقت جاری کر ڈتی انہیں دے دیں ورج
ملاقات دے ڈینہ تیں ات گاہوں جو انہیں اللہ نال
کیسے ہوئے وعدہ دی خلاف ورزی کیتی تے او کوڑوی

فَاَعْيَبَهُمْ نِفَاقًا فِيْ قُلُوْبِهِمْ اِلٰى يَوْمٍ يَلْقَوْنَ رَبَّاهُمْ اَخْلَفُوْا
اللّٰهَ مَا وَعَدُوْهُ وَبِمَا كَانُوْا يَكْذِبُوْنَ ۝

مریندے بن۔

۷۸۔ کیا اونٹیں چاندے بے شک اللہ سیئس چاندے انہیں دے مکھڑے ہوئے تے ظاہر مشورے چاندے تے بے شک اللہ سیئس غیب کول بہوں چائن والا۔

۷۹۔ جیرے لوک الزام ڈیندن صدقات دے بارے وچ خوشی نال ڈیون والے مومنین تے انہیں تے دی جیرے مزدوری کر کے کندن او انہیں تے کھلن اللہ انہیں کول ایں کھل دی سزا ڈیسی تے انہیں کیتے ڈکھ آلا عذاب۔

۸۰۔ تو انہیں کیتے بخشش منگ یا بخشش نہ منگ (برابر) جے توں انہیں کیتے ستر دفری بخشش منگیں اللہ انہیں کول معاف نہ کر لیسے اے ایں واسطے جے جو انہیں اللہ تے اوندرے رسول دا انکار کیتے تے اللہ سیئس نافرمان قوم کول ہدایت نیں ڈیندا۔

۸۱۔ اللہ دے رسول دے پچھو رہن والے اپنے جہیں تے بہن وچ خوش بن تے او ناپند کریندن جو اللہ دے رستے وچ اپنے مالیں تے اپنی جانیں نال جہاد کرن تے آہن ایں سخت گرمی وچ نہ نکھو توں اکھ دوسرخ دی بھا ایں کینیں زیادہ سخت گرم ہوئی جے او سمجھن۔

۸۲۔ او کھلن گھٹ تے روون زیادہ اے انہیں دی کھائی دا بدلہ۔

۸۳۔ جے اللہ جیکوں انہیں وچ ہک ٹولے دو والا آنے تے او تیں کینیں جگ تے نکھڑ دی اجازت منگن توں اکھ تساں میڈے نال اصلونہ نکھڑ تے میڈے نال رل کے دشمن نال اصلونہ جگ کرو بے شک تساں پہلی

الْمَ يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ سِرَّهُمْ وَنَجْوَاهُمْ وَأَنَّ اللَّهَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ ۝

الَّذِينَ يَلْمُزُونَ الْمُطَّوِّعِينَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ فِي الصَّدَقَاتِ وَالَّذِينَ لَا يَجِدُونَ إِلَّا جَهْدَهُمْ فَيَحْزَنُونَ مِنْهُمْ يَحْزَنُ اللَّهُ مِنْهُمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ۝

اسْتَغْفِرْ لَهُمْ أَوْ لَا تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ إِنْ تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ سَبْعِينَ مَرَّةً فَلَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ۝

فَرِحَ الْمُخَلَّفُونَ بِمَقْعَدِهِمْ خَلْفَ رَسُولِ اللَّهِ وَكَرِهُوا أَنْ يَخْرُجُوا وَأَيُّمُوا إِلَهُهُمْ وَأَنْفُسُهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَقَالُوا لَا تَنْفِرُوا فِي الْحَرِّ قُلْ نَارُ جَهَنَّمَ أَشَدُّ حَرًّا لَوْ كَانُوا يَفْقَهُونَ ۝

فَلْيَضْحَكُوا قَلِيلًا وَلْيَبْكَوْا كَثِيرًا ۖ بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ يَأسًا كَانُوا يَكْسِبُونَ ۝

فَإِنْ رَجَعَكَ اللَّهُ إِلَى طَائِفَةٍ مِنْهُمْ فَاسْتَأْذَنُوكَ لِخُرُوجِ فَقُلْ لَنْ تَخْرُجُوا مَعِيَ أَبَدًا وَلَنْ تُقَاتِلُوا مَعِيَ عَدُوًّا إِنَّكُمْ رَضِيتُمْ بِالْقُعُودِ أَوَّلَ مَرَّةٍ فَاقْعُدُوا مَعَ الْخُلَفَاءِ ۝

دفعہ پچھو بہن تے خوش تھی گئے باوے ہن پچھو رہن
والیں نال بہہ ونجہ۔

۸۴۔ تے انہیں دہو کہیں تے نماز جنازہ نہ پڑھ جیرھا
مرو نہجے تے اوندی قبر تے کھڑکے دعا نہ منگ بے شک
انہیں اللہ تے اوندے رسول دا انکار کیتے تے ایہجی
حالت وچ موئن جو اونا فرمان ہن۔

۸۵۔ تیکوں انہیں دے مال تے اولاداں حیران نہ کرن
اللہ صرف انہیں کول انہیں نال اس دنیا وچ عذاب ڈلوٹا
چاہندے تے انہیں دیاں جاناں اس حالت وچ
نکلن جو اوکا فرہوسن۔

۸۶۔ تے جڈاں کوئی مسورت لہائی ویندی ؎ جو اللہ تے
ایمان گھن آؤ تے اوندے رسول نال مل کے جہاد کرو
تے امیر لوک تیں کنیں اجازت منگن پئے ویندن تے
آہن ساکول پھوڑ بڑے اسان پچھو بہن والیں نال ہن۔
۸۷۔ او غوش تھی گئیں جو او تھی گئیں پچھو رہن والیں نال
تے اللہ انہیں دے دیں تے مہر لاڈلی ؎ تے او
سمجھدے نیں۔

۸۸۔ تے رسول تے اوندے نال ایمان گھن آؤن والے
جہاد کریندن اپنے اموال تے اپنی جانیں نال ایہجے
ہن جنہیں کیتے بھلا یا ئن تے ایہجے لوک کامیاب تھیون
والین۔

۸۹۔ اللہ سیس تیار کیتی ؎ انہیں کیتے جنت جیندے وچ
نہراں و ہندیاں پئین اوندے وچ ہمیشہ رہن تے
لے بہوں وڈی کامیابی ؎۔

۹۰۔ تے آئن (تیں کتیں) غدر کرن والے جانگلی لوک
جو توں انہیں کول اجازت بڑے ڈیویں۔ تے جنہیں

وَلَا تُصَلِّ عَلَى أَحَدٍ مِنْهُمْ مَاتَ أَبَدًا وَلَا تَقُمْ
عَلَى قَبْرِهِ إِنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَمَا تَوَاوَا
هُمْ فَيَسْخَرُونَ ۝

وَلَا تُحِبُّكَ أَمْوَالُهُمْ وَأَوْلَادُهُمْ إِنَّمَا يُرِيدُ
اللَّهُ أَنْ يُعَذِّبَهُمْ بِهَا فِي الدُّنْيَا وَتَزْهَقَ أَنْفُسُهُمْ
وَهُمْ كَافِرُونَ ۝

وَإِذَا أَنْزَلَتْ سُورَةُ أَنْ أَمِنَّا بِاللَّهِ وَجَاهِدْنَا مَعَ
رَسُولِهِ اسْتَأْذَنَكَ أُولُو الظُّلُمِ مِنْهُمْ وَقَالُوا ذَرْنَا
نَكُنْ مَعَ الْقَاعِدِينَ ۝

رَضُوا بِأَنْ يَكُونُوا مَعَ الْخَوَالِفِ وَطُبِعَ عَلَى قُلُوبِهِمْ
فَهُمْ لَا يَفْقَهُونَ ۝

لَكِنِ الرَّسُولُ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ جَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ
وَأَنْفُسِهِمْ وَأُولَئِكَ لَهُمُ الْخَيْرَاتُ وَأُولَئِكَ هُمُ
الْمُفْلِحُونَ ۝

أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
خَالِدِينَ فِيهَا ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ۝

وَجَاءَ الْمُعَذِّبُونَ مِنَ الْأَعْرَابِ لِيُؤْذَنَ لَهُمْ
وَقَعَدَ الَّذِينَ كُنُوا لِلَّهِ رَسُولًا سَيُصِيبُ الَّذِينَ

كُفِّرُوا وَهُمْ عَلَاءٌ ۝۹۱

اللہ تعالیٰ اوندے رسول کوں جھٹلائے او پچھو بہہ گئیں
انہیں وچو جبر سے کافرن انہیں کوں جلدی ڈکھ والا عذاب
ملیسی۔

لَيْسَ عَلَى الضَّعَفَاءِ وَلَا عَلَى الْمَرْضَى وَلَا عَلَى
الَّذِينَ لَا يَجِدُونَ مَا يَنْفِقُونَ حَرَجٌ إِذَا انْفَقُوا
لِلَّهِ وَرَسُولِهِ مَا عَلَى الْمُحْسِنِينَ مِنْ سَبِيلٍ وَاللَّهُ
غَفُورٌ رَحِيمٌ ۝۹۲

۹۱۔ کمزوریں تے بیماریں تے انہیں لوکیں تے کوئی حرج
نیئیں جنہیں کئیں خرچ کرن کیستے کچھ نیئیں جڈاں او اللہ
تے اوندے رسول نال خیر خواہی کرن تے چھگے کم کرن
والیں دے غلاف کوئی رستہ الزام کا نیئیں تے اللہ بہوں
بخشش والا تے رحمت کرن والا۔

وَلَا عَلَى الَّذِينَ إِذَا مَا آتَاكَ لِتَحْمِلَهُمْ
قُلْتَ لَا أَجِدُ مَا أَحْمِلُكُمْ عَلَيْهِ تَوَلَّوْا
وَأَعْيَنُهُمْ تَقِيصُ مِنَ الدَّمْعِ حَزَنًا أَلَّا
يَجِدُوا مَا يَنْفِقُونَ ۝۹۳

۹۲۔ تے انہیں تے وی کوئی حرج نیئیں جبر سے تیں کئیں
اندن جو توں انہیں کیتے سواری دا انتظام کرتے توں
آبدیں میں کئیں کچھ نیئیں جبر سے تے میں تہا کوں سوار
کراں۔ او پچھو میں ولدن تے علم نال انہیں دی اکھیں وچو
مونجھ نال سمجھوں دہندے پئے ہوندن جو انہیں کئیں
خرچ کرن کیستے کوئی شے کاء نیئیں۔

إِنَّمَا السَّبِيلُ عَلَى الَّذِينَ يَسْتَأْذِنُونَكَ وَهُمْ
أَغْنَاءُ رَضُوا بِأَنْ يَكُونُوا مَعَ الْخَوَالِفِ وَطَبَعَ
اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَفْقَهُونَ ۝۹۴

۹۳۔ صرف الزام انہیں تے ہے جبر سے تیں کئیں اجازت
منگدن تے ہن وی امیر او خوش تھیں جو پچھو رہن والیں
نال تھی وچن تے اللہ سیس انہیں دے دلیں تے مہر کر
ڈتی تے او جانڈے نیئیں۔

يَعْتَذِرُونَ إِلَيْنَا إِذَا رَجَعْنَا إِلَيْهِمْ قُلْ لَا تَعْتَذِرُونَ لِي أَنُؤْمِنَ لَكُمْ قَدْ نَبَأْنَا اللَّهُ مِنْ خُبْرِكُمْ وَسَيَرَى اللَّهُ عَمَلَكُمْ وَرَسُولُهُ يُخْبِرُكُمْ تَرْدُونَ إِلَىٰ عِلْمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَيُنْصِتُ لَكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿۹۴﴾

۹۴۔ جیڑاں تساں جنگ کئیں انہیں دو ولسو او بہانے بیٹیں تہاڑے سامنے۔ توں آکھ تساں بہانے نہ بناؤ اسان تہاڑے بہانیں کوں اصلو لے میندے۔ اللہ سیس ساکوں تہاڑیاں خبراں جڑے جڑن۔ اللہ تے او ندرساں تہاڑے کیں کوں جڑے رہن دل تساں غیب تے حاضر کوں جائن والے خدا دو دلائے ولسو۔ دل او تہا کوں جڑیسی جو تساں کریندے ہا دے۔

سَيَحْلِفُونَ بِاللَّهِ لَكُمْ إِذَا انْقَلَبْتُمْ إِلَيْهِمْ لَتَرْضَوْا عَنْهُمْ فَأَعْرِضُوا عَنْهُمْ إِنَّهُمْ رَجِسٌ وَمَا وَهُمْ بِجَهَنَّمَ جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿۹۵﴾

۹۵۔ جیڑاں تساں انہیں دو ولسو تے او تہاڑے سامنے اللہ دیاں قساں کھوسن تاں جو تساں انہیں کوں معاف کر ڈیو۔ تے تساں انہیں کوں معاف کر ڈیو بے شک او گنہ تے انہیں داٹھکاٹہ دوزخ۔ لے بدلہ ہو کچھ او کریندے بن۔

يَحْلِفُونَ لَكُمْ لَتَرْضَوْا عَنْهُمْ فَإِنْ تَرْضَوْا عَنْهُمْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يَرْضَىٰ عَنِ الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ ﴿۹۶﴾

۹۶۔ او تہاڑے سامنے قساں کھندن تاں جو تساں انہیں نال راحی تھی و نچرتے جے تساں انہیں نال راحی تھی و نچرتے بے شک اللہ نافرمان قوم نال راحی نہیں تھیندا۔

الْأَعْرَابُ أَشَدُّ كُفْرًا وَنِفَاقًا ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ لَا يَعْلَمُونَ حُدُودَ مَا أَنزَلَ اللَّهُ عَلَىٰ رَسُولِهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿۹۷﴾

۹۷۔ جنگلی تے وستیں دے رہن والے کفرتے منافقت وچ بہوں و دھمن تے ایس لائق بن جو او انہیں حدیں کوں نہ جاٹن سگن جیڑیاں اللہ سیس پٹے رسول تے لہان تے اللہ سیس بہوں جائن والے تے بہوں سیانے۔

وَمِنَ الْأَعْرَابِ مَنْ يَتَّخِذُ مَا يُنْفِقُ مَغْرَمًا وَيَكْرِهُهُ بِكُلِّ دَآوِرَةٍ عَلَيْهِمْ دَآيِرَةُ الْأَنذَرِ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿۹۸﴾

۹۸۔ تے وستیں دے رہن والیں و جو کچھ انجھن جیرھے خدا دی راہ وچ خرچ کرن کوں پٹی سمجھن تے تہاڑے واسطے آسمانی گردش دا انتظار کریندن جیڑی گردش انہیں تے اوسی تے اللہ سیس بہوں سٹن والے تے بہوں جائن والے۔

دعا انہیں واسطے سکون واذلیر۔ تے اللہ بہوں سٹن
والا تے چاٹن والا۔

۱۰۴۔ کیا انہیں کون پتہ نہیں بے شک اللہ سٹیں ہی
جیرھا اپنے بندیں دی توبہ قبول کریدے تے صدقے
گھندے تے بے شک اللہ سٹیں بہوں توبہ قبول کرن
والا تے ول ول رحم کرن والا۔

۱۰۵۔ تے تول اکھڑے لتاں کم کرو تے اللہ افسر رسول
تے مومن تہاڑے عملیں کول بڑھے رہن تے لتاں
مضور غیب تے حاضر کول چاٹن والے خدا دوولائے ویسو
تے او تہاکول تہاڑے کیں دی حقیقت ڈس ڈلیسی۔

۱۰۶۔ تے کجھ پے اللہ دے حکم دی انتظار وچ چھوڑیے
گہن بھانویں او انہیں کول عذاب ڈلوے یا توبہ قبول
کرے تے اللہ سٹیں بہوں چاٹن والا تے بہوں سیانا۔

۱۰۷۔ تے جنہیں ہک مسجد بُنائی نقصان پہچاؤں کیتے
تے کفر کیتے تے مومنین وچ تفرقہ پاؤں کیتے تے اللہ
تے اوندے رسول نال بھڑن والیں کیتے کھن دی جا
بُنائی۔ ایں کنیں پہلے۔ تے او ضرور قتل چمیں ساڈا
ارادہ محض نیک ہے تے اللہ سٹیں گواہی ڈیندے جو بیشک
اے کوڑن۔

۱۰۸۔ تول ایندے وچ کڈا ہن نہ کھڑا تھیں ہجر میسیت
دی بنیاد پہلے ڈینہہ کنیں تقویٰ تے رکھی گئی۔ او زیادہ حق رکھندی
ہو تول اوندے وچ کھڑا تھیں۔ اوندے وچ ایجنجے
لوکن جیرے پاک تھیون کول پسند کریدن تے اللہ دی
پاکیں کول پسند کریدے۔

۱۰۹۔ کیا جیرھا شخص اپنی عمارت دا ایرا تقویٰ تے رکھندے
تے اوندی رضامندی تے او چنگا جیرھا شخص اپنی

أَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ هُوَ يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ وَ
يَأْخُذُ الصَّدَقَاتِ إِنَّ اللَّهَ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ۝

وَقُلْ اَعْمَلُوا فَسَيَرَى اللَّهُ عَمَلَكُمْ وَرَسُولُهُ وَالْمُؤْمِنُونَ
وَسَتُرَدُّونَ إِلَىٰ عِلْمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا
كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ۝

وَأَخْرَجَ مَرْجُونَ لِأَمْرِ اللَّهِ إِنَّمَا يَعِدُكُم وَفَأَنبَأَ
عَلَيْهِمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ۝

وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مَسْجِدًا ضِرَارًا وَكُفْرًا وَتَفَرِّقًا
بَيْنَ الْمُؤْمِنِينَ وَرِضَاً لِّلَّذِينَ كَادَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ
مِنْ قَبْلُ وَكَانَ لِقُلُوبِهِمْ آتًا لِّلْمُنْكَرِ وَاللَّهُ يَشْهَدُ
إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ۝

لَا تَقُمْ فِيهِ أَبَدًا لِّلْمَسْجِدِ أَشَدُّ عَذَابًا عَلَى الَّذِينَ
يُؤْمَرُونَ أَن يَقُومُوا فِيهِ لَبَّاسًا يَكْفُرُونَ ۝ وَاللَّهُ يَحِبُّ الْمُطْهِرِينَ ۝

أَمَّنْ أَشْسَ بُنْيَانَهُ عَلَى تَقْوَىٰ مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانٍ
خَيْرٌ أَمَّنْ أَشْسَ بُنْيَانَهُ عَلَى شِقَاقٍ جَوْفٍ هَا

فَأَنهَارِهِ فِي نَارِ جَهَنَّمَ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ
الظَّالِمِينَ ﴿۹﴾

لَا يَزَالُ بَنِيَانُهُمُ الَّذِي بَنَوْا رِيبَةً فِي قُلُوبِهِمْ
إِلَّا أَن تَقَطَّعَ قُلُوبُهُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿۱۰﴾

إِنَّ اللَّهَ اشْتَرَى مِنَ الْمُؤْمِنِينَ أَنفُسَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ
بِأَن لَّهُمُ الْجَنَّةَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَيَقْتُلُونَ
وَيُقْتَلُونَ وَعَدًا عَلَيْهِ حَقًّا فِي التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ
وَالْقُرْآنِ وَمَنْ أَوْفَى بِعَهْدِهِ مِنَ اللَّهِ فَاسْتَبِشِرُوا
بِبَيْعِكُمُ الَّذِي بَايَعْتُمْ بِهِ وَذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿۱۱﴾

الْمُتَّخِذُونَ الْعَيْدُونَ الْحِمْدُونَ الشَّائِحُونَ الرُّكُوعُونَ
السُّجُودُونَ الْأُمُورُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَالنَّاهُونَ عَنِ
الْمُنْكَرِ وَالْحَافِظُونَ لِحُدُودِ اللَّهِ وَلِشَرِّ الْمُؤْمِنِينَ ﴿۱۲﴾

مَا كَانَ لِلنَّبِيِّ وَالَّذِينَ آمَنُوا أَنْ يَسْتَغْفِرُوا لِلْمُنْكَرِ
وَلَوْ كَانُوا أُولِي قُرْبَىٰ مِنْ بَعْدِ مَا بَيَّنَّ لَهُمْ أَنَّهُمْ
أَصْحَابُ الْجَحِيمِ ﴿۱۳﴾

وَمَا كَانَ اسْتِغْفَارُ إِبْرَاهِيمَ لِأَبِيهِ إِلَّا عَنْ مَوْعِدَةٍ
وَعَدَهَا آيَاةً فَلَمَّا بَيَّنَّ لَهُ أَنَّهُ عَدُوٌّ لِلَّهِ تَبَرَّأَ مِنْهُ

عمارت مے ایرے دی بنیاد ڈھاوٹن والی کنہمی تے
رکھیندے ول او ایندے نال دوزخ دی بھا وچ ڈیہہ
پُندے اللہ نظام قوم کول سدھاراہ نہیں ڈکھلیندا
۱۱۔ ہمیشہ جو انہیں عمارتاں بنائن او انہیں مے دیس
وچ پڑ دیاں رمسن سواٹے ایندے جو انہیں مے دل
ٹوٹے ٹوٹے تھی دجن تے اللہ سٹیں بہوں چاٹن
والا تے بہوں سیانا۔

۱۱۱۔ بے شک اللہ سٹیں مومنین کنیں انہیں دیاں
جائاں تے مال مل گھن گدھین جو انہیں کول بہشت ملی
او اللہ مے رستے وچ جنگ کریندن اد دشمن کول مریندن
یا آپ مزج ویندن اسے وعدہ اوندے خدا تعالیٰ مے لازم ہے
جیندا ڈکرا انجیل تے قرآن وچ دی ہے۔ تے اللہ کنیں زیادہ اپنے
وعدے کول کون پورا کریندے تساں ایں سودے تے
خوش تھی دجو جیر حالتاں کیتے تے اے بہوں وڈی
کامیابی۔

۱۱۲۔ توبہ کرن والے عبادت کرن والے اللہ دی تعریف
کرن والے۔ اللہ دے رستے وچ سفر کرن والے۔
رکوع تے سجدہ کرن والے چنگی گاہیں دا حکم ڈیون
والے تے بری گاہیں کنیں بچن والے تے اللہ دے
حدیں دی حفاظت کرن والے ایتھے مومنین کول
خوش خبری ڈے ڈے۔

۱۱۳۔ نبی تے مومن اے نہیں کر سگدے جو مشرکین کیتے
مخشش منگن بھانویں او قریبی سکے بمودن ایندے بعد
جو انہیں تے ظاہر تھی گئے جو او دوزخی بن۔

۱۱۴۔ ابراہیم دا اپنے پیو واسطے بخشش منگن ایں واسطے جو اوں
اوندے نال وعدہ کیتا ہا (پراکتیس) تے جڈاں اوندے مے ظاہر

إِنَّ إِبْرَاهِيمَ لَأَوَّاهٌ حَلِيمٌ ﴿۱۳﴾

وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُضِلَّ قَوْمًا بَعْدَ إِذْ هَدَاهُمْ حَتَّى يُبَيِّنَ لَهُمْ مَا يَتَّقُونَ إِنَّ اللَّهَ بَخِيلٌ شَيْءٌ عَلَيْهِمْ ﴿۱۴﴾

إِنَّ اللَّهَ لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يُحْيِي وَيُمِيتُ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿۱۵﴾

لَقَدْ تَابَ اللَّهُ عَلَى النَّبِيِّ وَالْمُهَاجِرِينَ وَالْأَنْصَارِ الَّذِينَ اتَّبَعُوهُ فِي سَاعَةِ الْعُسْرَةِ مِنْ بَعْدِ مَا كَادَ يَزِيغُ قُلُوبُ فَرِيقٍ مِنْهُمْ ثُمَّ تَابَ عَلَيْهِمْ إِنَّهُ بِهِمْ رَءُوفٌ رَحِيمٌ ﴿۱۶﴾

وَعَلَى الثَّلَاثَةِ الَّذِينَ خُلِفُوا حَتَّى إِذَا صَافَتْ عَلَيْهِمُ الْأَرْضُ بِمَا رَحُبَتْ وَصَافَتْ عَلَيْهِمْ أَنْفُسُهُمْ وَظَنُّوا أَنْ لَا مَلْجَأَ مِنَ اللَّهِ إِلَّا إِلَيْهِ ثُمَّ تَابَ عَلَيْهِمْ لِيَتُوبُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿۱۷﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَكُونُوا مَعَ الصَّادِقِينَ ﴿۱۸﴾ مَا كَانَ لِأَهْلِ الْمَدِينَةِ وَمَنْ حَوْلَهُمْ مِنَ الْأَعْرَابِ أَنْ يَتَخَلَّفُوا عَنْ رَسُولِ اللَّهِ وَلَا يَرْغَبُوا بِأَنْفُسِهِمْ عَنْ نَفْسِهِ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ لَا يُصِيبُهُمْ ظَمَأٌ وَلَا نَصَبٌ وَلَا مَخَصَصَةٌ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا يَطَؤُونَ مَوْطِئًا يَغِيظُ

تھی گئے جو او اللہ و دشمن تھے او اپنے وعدے کنیں متبردار تھی گیا بے شک ابراہیم بہوں نرم دل تھے عقلمند بنا۔

۱۱۳۔ تھے اللہ اسے نہیں کریندا جو کہیں قوم کو ہدایت ڈیوٹ دے بعد گمراہ کرے جسے تیں انہیں کوں اوگا لہیں نہ ڈسا ڈیوٹے جنہیں کنیں او ڈرون بے شک اللہ سٹیں برگال کوں بہوں جاٹوں والا۔

۱۱۴۔ بے شک آسمانیں تے زمینیں دی حکومت اللہ دی او جیندا دی کریندے تے مریندا دی ہے تے اللہ دے سوا نہ تہا ڈا کوئی سبکتی تے نہ کوئی امدادی۔

۱۱۵۔ بے شک اللہ سٹیں نبی تے مہاجرین تے انصار تے فضل کیتے جنہیں او کھے ویلھے اوندا ساتھ ڈرتے تے ایندے بعد جو انہیں وچو ہک ٹوے دے دل وچ شک پئے گیا یا ول وی اللہ انہیں تے فضل کیتے تے بے شک او بہوں محبت کرن والا تے ول ول رحم کرن والا۔

۱۱۶۔ تے انہیں تریں تے وی رحم کیتے سی جیرھے پچھو چھوڑیئے گئے ہن اول ویلھے انہیں تے زمین کھلے ہوون دے باوجود تنگ تھی گئی تے انہیں دیاں اپٹیاں جاناں وی باربن گمان ہن تے انہیں خیال کیتے جو اللہ لو کوئی پناہ دی جا نہیں سوائے ہوندے وت اللہ انہیں تے فضل کیتے تاں جو او توبہ کرن۔ بے شک اللہ توبہ قبول کرن والا تے ول ول رحم کرن والا۔

۱۱۷۔ اے مومنو اللہ کنیں ڈرو تے سچیں نال مل وچو۔ ۱۱۸۔ مدینے والیں تے چودھار دوستیں وچ رہن والیں کوں نہ ٹھہندی بائی جو اللہ دے رسول کوں چھوڑ کے پچھوڑ وچن یا تے اپنی جائیں دی فکر کرن با اوں کوں چھوڑ کے۔ اے ایں واسطے جو انہیں کوں نہ کوئی ترمیم نہ تھکاوٹ تے

الْكَفَّارَ وَلَا يَأْكُلُونَ مِنْ عَذَابٍ نَبِيلًا ۖ إِلَّا كَتَبَ لَهُمْ بِهِ
عَمَلٌ صَالِحٌ إِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ ﴿۱۶﴾

نہ کچھ اللہ دی راہ وچ ملدی ءتے نہ او کوئی قدم ٹردن
زمین تے جبرہا کافریں کوں کاوڑ لو اوے تے نہ دشمنیں
تے فتح پیندن تے انہیں واسطے ایندے بدلے وچ
نیکی داکم لکھیا ویندے۔ بے شک اللہ سیس نیکی کرن
والیں دے اجر کوں ونجیندائیں۔

وَلَا يَنْفَعُونَ نَفَقَهُ صَغِيرَةً وَلَا كَبِيرَةً وَلَا يَقْطَعُونَ
وَادِيًا ۖ إِلَّا كَتَبَ لَهُمْ لِحَاجَتِهِمْ اللَّهُ أَحْسَنَ مَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ ﴿۱۷﴾

۱۶۔ تے نہ او اللہ دے رستے وچ چھوٹا یا وڈا خرچ کریندن
تے نہ او کہیں وادی کوں پار کریندن انہیں کیسے نیکی لکھی
ویندی ءتاں جو اللہ سیس انہیں کوں جواو کریندن بہترین
بدلہ دے۔

وَمَا كَانَ الْمُؤْمِنُونَ لِيَنْفِرُوا كَافَّةً ۚ فَلَوْلَا نَفَرَ مِنْ
كُلِّ فِرْقَةٍ مِنْهُمْ طَائِفَةٌ لِّيَتَفَقَّهُوا فِي الدِّينِ
وَلِيُنذِرُوا قَوْمَهُمْ إِذَا رَجَعُوا إِلَيْهِمْ لَعَلَّهُمْ
يَحْذَرُونَ ﴿۱۸﴾

۱۷۔ مومنین واسطے اے ممکن نہیں جو او سارے نکل پڑدن
کیوں نہ اے تخبیا جو انہیں وچو ہک ٹولہ نکل پڑے ہاتاں جو او
دین کوں چنگی طراں سکھن با تے اپنی قوم کوں انہیں دو
ولن دے بعد پڑا دن ہاتاں جو او پڑن یا۔

۱۵

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا قَاتِلُوا الَّذِينَ يَلُونَكُمْ مِنَ الْكُفَرِ
وَلْيَجِدُوا فِيكُمْ غُلَظَةً ۖ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ ﴿۱۹﴾

۱۸۔ اے مومنو انہیں کافریں نال جنگ کرو جیرھے تہا بڑے
پاسیں نالن تے او تہا بڑے وچ سختی تے طاقت محسوس
کرن تے جان گھن جو بے شک اللہ سیس متقیں
دے نال۔

۱۶

وَإِذَا مَا أُنزِلَتْ سُورَةٌ فَمِنْهُمْ مَن يَقُولُ إِنَّا كُنَّا زَاكَةً
هَذِهِ إِنَّمَا هِيَ قَوْمٌ آمَنُوا فَزَادَتْهُمْ إِيمَانًا
وَهُمْ يَسْتَكْبِرُونَ ﴿۲۰﴾

۱۹۔ تے جڈاں کوئی سورت لہندی ء انہیں وچو کچھ آہن
جواں سورت کیندا ایمان ودھائے تے جیرھے مومن
او سورت انہیں دا ایمان ودھیندی ء تے او نحو شش
تھیندن۔

وَأَمَّا الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ فَزَادَتْهُمْ رِجْسًا
إِلَىٰ رِجْسِهِمْ وَمَاتُوا وَهُمْ كَافِرُونَ ﴿۲۱﴾

۲۰۔ تے جیندے دلیں وچ بیماری ء اے سورت انہیں
دے گندے گندہ چڑھا ڈیندی ء تے او ایں حالت وچ
مرسن جو او کافر ہوسن۔

أُولَٰئِكَ يَرْوُونَ آثِمَهُمْ يُفْتَنُونَ فِي كُلِّ عَامٍ مَّرَّةً أَوْ
مَرَّتَيْنِ ثُمَّ لَا يَتُوبُونَ وَلَا هُمْ يَذَّكَّرُونَ ﴿۲۲﴾

۲۱۔ کیا او بڑے نہیں جو او ہر سال ہک دفعہ یا دو دفعہ
ازمائے دیندن ول وی او توبہ نہیں کریندے تے نہ

نصیحت حاصل کرین۔

۱۲۷۔ تے جڈال کوئی سورت لہندیء ادہک ڈو جھے دو
ڈہن کیا تہاکوں کوئی ڈہاپے ول ٹر یوندن اللہ انہیں
تے دلیں کوں پھیر ڈتے کیوں بولے لوک سمجھندے نیں

۱۲۸۔ بے شک تہاڈے وچو ہی تہاڈو ہک رسول
آئے تہاڈی تکلیف اونکوں ڈکھ پچھیدیء
تہاڈے اتے چنگانی دا بکھاء تے مومنین نال محبت
کرٹ والا تے ول رحم کرٹ والا۔

۱۲۹۔ تے جے او پھر وچن تے توں آکھ جونیڈیئے اللہ کافی۔
اوندرے سوا کوئی معبود نیں۔ میں ہوندرے تے بھروسہ
کرینداں تے او دہڑے عرش دارب۔

وَإِذَا مَا أَنْزَلَتْ سُورَةٌ نَّظَرَ بَعْضُهُمْ إِلَى بَعْضٍ هَلْ يَرِيكُمْ مِنْ أَحَدٍ ثُمَّ انْصَرَفُوا صَرَفَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ
يَا أَيُّهَا الْقَوْمُ لَا يَفْقَهُونَ ۝

لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِنْ أَنْفُسِكُمْ عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا
عَنِتُّمْ حَرِيصٌ عَلَيْكُمْ بِالْمُؤْمِنِينَ رَءُوفٌ
رَحِيمٌ ۝

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ
عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ ۝

سورة یونس مکی ء تے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۱۰ آیات تے ۱۱ رکوعن

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①

۱۔ اللہ دے نال نال غم و غم کریناں جیرا بنجے ڈیون
والا تے ول ول رحم کرٹ والا۔

الَّذِي تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْحَكِيمِ ②
۲۔ میں اللہ بڑا کھڑاں لے مکیم کتاب دیاں آیتاں ہن۔
اَكانَ لِلنَّاسِ عَجَبًا اَنْ اَوْحَيْنَا اِلٰى رَجُلٍ مِنْهُمْ اَنْ
اَنْذِرَ النَّاسَ وَبَشِّرِ الَّذِينَ اٰمَنُوا اَنْ لَهُمْ قَدَمٌ
صَدِيقٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ ۚ قَالَ الْكَافِرُونَ اِنَّ هٰذَا لَسَجْدٌ
فِيْهِمْ ۚ ③
۳۔ کیا لے لوکس کیتے میرا بھی دی گال جو اساں انہیں دجو
بک آدمی تے وحی کیتی جو توں لوکس کون ڈراتے مومنین
کون خوشخبری ڈے جو انہیں لے کیتے انہیں دے رب کنیں
بک کابل دجو سہتے کافرین آکھئے جو لے بے شک
کھلا کھلا جادوگر۔

اِنَّ رَبَّكُمُ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ فِيْ
سِتَّةِ اَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوٰى عَلَى الْعَرْشِ يُدَبِّرُ الْاَمْرَ ۚ مَا
مِنْ شَيْءٍ اِلَّا مَعِنَا بَعْدَ اِذْنِهٖ ۚ ذٰلِكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمْ
فَاعْبُدُوْهُ ۚ اَفَلَا تَذَكَّرُوْنَ ④
۴۔ بے شک تہا ڈا رب اللہ جس آسمانیں تے زمین کون
بھی وقتیں وچ پیدا کیتے ول او عرش تے مملاتی نال بہر گئے
او بر گال دا انتظام کریندے تے ادنی اجازت لے بغیر
کوئی سفارشی نہیں۔ لے اللہ تہا ڈا رب ایندی عبادت کرو
کیا تہا نصیحت حاصل نہ لیسو۔

اِلَيْهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا وَعَدَ اللَّهُ حَقًّا اِنَّهُ يَبْدُؤُا
الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهٗ لِيَجْزِيَ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا
الصّٰلِحٰتِ بِالْقِسْطِ ۚ وَالَّذِيْنَ كَفَرُوْا لَهُمْ شَرٰٓبٌ مِّنْ
حَمِيْمٍ وَعَذَابٌ اَلِيْمٌ ۚ بِمَا كَانُوْا يَكْفُرُوْنَ ⑤
۵۔ اوندو تہاں ساریں ولٹے اللہ دا وعدہ سچا بے شک
او مخلوق کون پیدا کریندے تے ول اونکوں ولیندے
تاں جو مومنین تے نیک کم کرٹ والیں کون انصاف نال
بدلہ ڈیرے تے جنہیں انکار کیتے انہیں کیتے گرم پلدا پانی
تے ڈکھ والا عذاب ات گالہوں جو انہیں کفر کیتے۔

هُوَ الَّذِيْ جَعَلَ الشَّمْسُ ضِيَاً وَالْقَمَرَ نُورًا وَّ
قَدَرَهُ مَنَازِلَ لِتَعْلَمُوْا عَدَدَ السِّنِّيْنَ وَالْحِسَابُ ۚ مَا
خَلَقَ اللَّهُ ذٰلِكَ اِلَّا بِالْحَقِّ يُفَصِّلُ الْاٰيٰتِ لِقَوْمٍ
يَعْلَمُوْنَ ⑥
۶۔ اوہو جس سمجھ کون روشنی ڈیون والا بٹا لے تے
چندر کون نور تے اندازے دے مطابق اوندیاں
منزلان بٹا لے تاں جو تہاں سالیں دی گزرتی تے
حساب کون جان گھنو۔ لے سمجھ کھ اللہ سٹیں حق نال

پیدا کیستے۔ اور علم والی قوم کیسے آیات کھول کے بیان کریندے۔
۷۔ بے شک رات ڈینہہ دے اگو کچھ آؤں وچ تے
جو کچھ اللہ سیس آسائیں تے زمینیں وچ پیدا کیستے اوندے
وچ اول قوم کیستے جیڑی متقی نشان۔

۸۔ بے شک جیڑے ساڈی ملاقات دی امید نہیں رکھیندے
تے او دنیاوی زندگی تے راضی ہن تے ایندے اتے
مطمن تھئے پین تے جیڑے ساڈی آیات کنیں غافل ہن۔
۹۔ انہیں داٹھکاڑ بھاء ات بگاڑوں جو او کمندے ہن
۱۔ بے شک نیک کرن داے مومن لوکس کوں انہیں
دارب انہیں دی ایمان دی وجہ نال بدلیت ڈیسی تے
نفیس والی بہشت وچ انہیں دے نلے نہراں و ہندیاں
پیاں ہوسن۔

۱۱۔ اوندے وچ انہیں دا سڈاے ہوسی جو لے اللہ
توں پاک ہیں تے اوندے وچ انہیں دا تحفہ سلامتی دا
ہوسی تے چھیکڑی سڈاے ہوسی جو ساریاں تعریفاں
اللہ سیس کیستے ہن جیڑے سارے جہانیں دارب۔

۱۲۔ تے جے اللہ سیس لوکس کیستے برائی دی ایویں جلدی
کریندا جیویں او مال وچ جلدی کریندن تے انہیں دی مدت
پوری تھی گئی ہوئے ہا۔ تے جیڑے ساڈی ملاقات دی
امید نہیں رکھیندے اساں انہیں کوں جھوڑ ڈتے جو اپنی
منزوری وچ گردان تھے رہن۔

۱۳۔ تے جڈال انسان کوں کوئی ڈکھ اندے او ساکوں
پاسے دے بھرتے جھیں تے کھڑیں ساکوں۔ سڈیندے
جیلے اساں اوندے ڈکھ کوں ہٹا ڈیندے ہیں او
ایویں لنگھ ویندے جو اوں ساکوں اپنے ڈکھ دے
ویسے سڈاوی نہ ہس ایویں حدکنیں و دھن والیں

إِنَّ فِي اخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَمَا خَلَقَ اللَّهُ فِي
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَعْتَقُونَ ⑩

إِنَّ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا وَرَضُوا بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا
وَاطْمَأَنَّنُوا بِهَا وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آلَتِنَا غِفْلُونَ ⑪

أُولَٰئِكَ مَا لَهُمْ النَّارُ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ⑫
إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ يَهْدِيهِمْ رَبُّهُمْ
بِأَيِّمَا نَهْمُ تَجْرَىٰ مِنْ تَحْتِهِمُ الْأَنْهَارُ فِي جَنَّاتِ
النَّعِيمِ ⑬

دَعَوْهُمْ فِيهَا سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَنَحْنُهُمْ فِيهَا سَلَامٌ
وَآخِرُ دَعْوَاهُمْ أَنِ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ⑭

وَلَوْ يَعْجَلُ اللَّهُ لِلنَّاسِ الشَّرَّ اسْتِجَالَهُمْ بِالْخَيْرِ
لَفُضِّعَ إِلَيْهِمْ أَجَلُهُمْ فَنَذَرَ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا
فِي طُلُغِيَّانِهِمْ يَعْصَمُونَ ⑮

وَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ الضُّرُّ دَعَا نَا لِجَنَّتَيْهِ أَوْ قَاعِدًا
أَوْ قَائِمًا فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُ ضُرَّهُ مَرَّكَانَ لَمْ يَدْعُنَا
إِلَى ضُرِّ مَتَّهِ كَذَلِكَ نُرِي الْفَاسِقِينَ مَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ ⑯

کوں جو اوکریندن سوٹنا کر کے ڈکھالیا گئے۔

۱۳۔ تے تہاڑے کنیں پہلے اساں قومیں کوں ہلاک کیتے
جہاں انہیں ظلم کیتے تے انہیں دو رسول کھلے نشان
گمن کے آئے ہن اوہیں منیا نہیں تے اساں مجرم
قوم کوں ایویں سزا ڈیندے ہیں۔

۱۵۔ ول اساں انہیں دے بعد تہاکوں زمین ورج جانئیں
بنائے تاں جو اساں ڈیکھوں تساں کیویں کم کریں دے
۱۶۔ تے جہاں انہیں تے ساڈیاں کھلیاں آیتاں پڑھ کے
سٹایاں ویندن تے جیرھے ساڈی ملاقات دی امید نہیں
رکھیندے آہدن ایندے علاوہ بیا قرآن گمن آیا نیکیوں
وٹاڑے توں انہیں کوں اکھڑے جو میں اپٹے ولو
ایکیوں نہیں بدل سگدا۔ میں تے محض اونڈی پیروی کریں دی
جیرھی میڈو وھی کیتی ویندی ءجے میں ایٹے رب دی
نافرمانی کراں میں وڈے ڈینہدے عذاب
کنیں ڈروں۔

۱۷۔ توں اکھ جے اللہ سیٹیں چاہندا تے میں اے تہاکوں
پڑھ کے نہ سٹینداتے نہ میں تہاکوں ایندے متعلق ڈساں تے میں
تہاڑے دھیان میں کنیں پہلے ہک عمر گزار چکیاں کیا تساں
عقل کنیں کم نوہے گھندے۔

۱۸۔ جیرھا اللہ تے کوڑ پدے یا اونڈی آیات کوں جھٹلاوے
اوں کنیں وڈا ظالم کوں بے شک مجرم کامیاب نہیں
تھیئندے۔

۱۹۔ تے اول اللہ کوں چھوڑ کے انہیں دی عبادت کریں دن
جیرھے نہ انہیں کوں نقصان پہنچا سگدن تے نہ نفع تے آہدن
اللہ دے کوہو اے ساڈے سفارشی بن توں اکھ کیا
تساں اللہ کوں او گال ڈسیندے ءجیرھی آسمانیں

وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا الْقُرُونَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَمَّا ظَلَمُوا
وَجَاءَهُمْ رَسُولُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ وَمَا كُنُوا لِيُؤْمِنُوا
كَذَلِكَ نَجْزِي الْقَوْمَ الْمُجْرِمِينَ ﴿۱۵﴾

ثُمَّ جَعَلْنَاكُمْ خَلَائِفَ فِي الْأَرْضِ مِنْ بَعْدِهِمْ لِنَنْظُرَ
كَيْفَ تَعْمَلُونَ ﴿۱۶﴾

وَإِذَا نُنَظَّرُ عَلَيْهِمْ أَأَنَّا بَيِّنَاتٍ قَالِ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ
لِقَاءَنَا أَتَيْتُمْ بِقُرْآنٍ غَيْرِ هَذَا أَوْ بَدَّلْتُمْ قُلُ
مَا يَكُونُ لِي أَنْ أَبْدِلَهُ مِنْ تِلْكَ آيٍ نَفْسِي إِنْ
أَتَيْتُ إِلَّا مَا يَوْئِي إِلَيَّ إِنِّي أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي
عَذَابٌ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿۱۷﴾

قُلْ تَوَسَّاءُ اللَّهُ مَا تَلَوْتُمْ عَلَيْهِمْ وَلَا
أَدْرَاكُمْ بِهِ ۖ فَقَدْ لَبِثْتُ فِيكُمْ عُمُرًا مِمَّنْ قَبْلِهِ
أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿۱۸﴾

مَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِآيَاتِهِ
إِنَّهُ لَا يَفْلِحُ الْمُجْرِمُونَ ﴿۱۹﴾

وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُهُمْ وَلَا يَضُرُّهُمْ
وَيَقُولُونَ هَؤُلَاءِ شُفَعَاؤُنَا عِنْدَ اللَّهِ قُلْ أَتَنْتَبِهُونَ
اللَّهُ بِمَا لَا يَعْلَمُ فِي السَّمَوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ مُبْتَلَا
وَيَعْلَمُ عَمَّا يَشْرِكُونَ ﴿۱۹﴾

تے زمین وچ اونٹیں چاٹدا۔ اوپاک تے جو او شرک
کریندن اوں کنیں اچی شان آلا

۲۰۔ تے سارے لوک بکامت بن وت انہیں
اختلاف کیتے تے عجیبے رب ولو کہ گال نہ تھی چکی
ہوئے ہاتے دل اوند فیصلہ تھی ونجے با جیندے وچ
او اختلاف کریندے پین۔

۲۱۔ تے او آہن جو اوندے اتے اوندے رب ولو
کوئی نشان کیوں نہیں لہایا گیا توں آکھ بے شک
غیب اللہ کنیں ہے تساں انتظار کرویں ہی تہاڑے نال
انتظار کرکٹ والیں دپو ہاں۔

۲۲۔ تے جڈاں لوکس کول انہیں دی تکلیف دے بعد
جیرمی انہیں کول پہنچدی رحمت وامرہ چکھیندے ہیں
تے او ہوں ویلھے ساڈی آیات وچ تدبیراں کرکٹ
پئے دیندن توں آکھ جو اللہ سیئں جلدی تدبیر کرکٹ والا
بے شک ساڈے رسول، فرشتے لکھدن جو تساں
تدبیر کریندے

۲۳۔ او ہور جیرہا تہا کول خشکی تے سمندر وچ چلیندے
جڈاں تساں بیڑی وچ ہوندے تے چبگی ہوا دے
نال او انہیں کول چاکے ٹردی پئی ہوندی تے او اوندے
اتے اکریندے پئے ہوندن۔ تے دل اوندے اتے ڈاڑھی
اندھاری گھلدی تے انہیں تے برہاسولہاں اندک نے اویال کریندن
جو او ہٹی تباہ تھیندن او اللہ سیئں کول اطاعت ہوندے
کیتے خاص کریندے ہوئیں سببیندن۔ جے
تیں ساکول ایں کنیں بچا گدھاتے اساں ضرور شکر گزار
بندے تھی ولےوں۔

۲۴۔ تے جڈاں او انہیں کول بچا گھندے

وَمَا كَانَ النَّاسُ إِلَّا أُمَّةً وَاحِدَةً فَاخْتَلَفُوا وَلَوْلَا
كَلِمَةُ سِقَتٍ مِنْ رَبِّكَ لَقُضِيَ بَيْنَهُمْ فِيمَا فِيهِ
يَخْتَلِفُونَ ﴿۲۰﴾

وَيَقُولُونَ لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ رَبِّهِ فَقُلْ إِنَّمَا
الْغَيْبُ لِلَّهِ فَانْتَظِرُوا إِنِّي مَعَكُمْ مِنَ الْمُنْتَظِرِينَ ﴿۲۱﴾

وَإِذَا أَدْقْنَا النَّاسَ رَحْمَةً مِنْ بَعْدِ غَازٍ مَسَّهُمْ
إِذَا لَهُمْ مَكْرُوفِي آيَاتِنَا قُلِ اللَّهُ أَسْرِعُ مَكْرًا إِنَّ
رُسُلَنَا يَكْتُبُونَ مَا نَكْذِبُونَ ﴿۲۲﴾

هُوَ الَّذِي يُسَيِّرُكُمْ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ حَتَّىٰ إِذَا كُنْتُمْ
فِي الْفُلِكِ وَجَرَبَ بِهَمٍ بَرْنَجٍ ظَلَمْتُمْ وَاقْبُوا بِهَا
جَاءَتْهَا رِيحٌ عَاصِفٌ وَجَاءَهُمُ الْمَوْجُ مِنْ كُلِّ
مَكَانٍ وَظَنُّوا أَنَّهُمْ أُحِيطَ بِهِمْ دَعَوُا اللَّهَ مُخْلِصِينَ
لَهُ الدِّينَ ۚ لَئِنْ أَنْجَيْنَا مِنْ هَذِهِ لَنَكُونَنَّ مِنَ
الشَّاكِرِينَ ﴿۲۳﴾

فَلَمَّا أَجْلَاهُمْ إِذَا هُمْ يَبْعُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ

يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا بَعَثْنَا فِيكُمْ عَلَىٰ أَنْفُسِكُمْ فِتْنَةً مِّنَ الْغَيْبِ
الَّذِينَ آمَنُوا ثُمَّ إِنَّا مَرَجَعَكُمْ فَتُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ
تَعْمَلُونَ ﴿۳۴﴾

إِنَّمَا مَثَلُ الْغَيْبِ الدُّنْيَا كَمَا أَنزَلْنَاهُ مِنَ السَّمَاءِ
فَأَخْلَطَ بِهِ نَبَاتَ الْأَرْضِ مِمَّا يَأْكُلُ النَّاسُ وَ
الْأَنْعَامُ كُلُّهُمْ إِذَا أَخَذَتِ الْأَرْضُ زُخْرُفَهَا وَ
ازْدَيَّتْ وَطَنَّ أَهْلُهَا أَنَّهُمْ قَدِرُونَ
عَلَيْهَا أَنَّهُمْ أَمْرًا لَّيْلًا أَوْ نَهَارًا فَجَعَلْنَاهَا
حَصِيدًا كَأَن لَّمْ تَكُنْ بِالْأَمْسِ كَذَلِكَ نَقُصُّ الْأَيَّاتِ
لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿۳۵﴾

وَاللَّهُ يَدْعُو إِلَىٰ دَارِ السَّلَامِ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ
إِلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿۳۶﴾

لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا الْخَيْرَ وَزِيَادَةً وَلَا يَرْهَقُ وُجُوهَهُمْ
قَرٌّ وَلَا ذِلَّةٌ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا
خَالِدُونَ ﴿۳۷﴾

وَالَّذِينَ كَسَبُوا السَّيِّئَاتِ جَزَاءُ سَيِّئَةٍ بِمِثْلِهَا وَ
تَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ مَّا لَهُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ عَاصِمٍ كَأَنَّمَا
أُغْشِيَتْ وُجُوهُهُمْ قِطْعًا مِّنَ الْإِثْلِ مُظْلِمًا أُولَٰئِكَ
أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿۳۸﴾

وَيَوْمَ نَحْشُرُهُمْ جِجَعًا ثُمَّ نَقُولُ لِلَّذِينَ أَشْرَكُوا
مَكَانَكُمْ أَنْتُمْ وَشُرَكَاءُكُمْ فَزَيَّلْنَا بَيْنَهُمْ وَقَالَ
شُرَكَاءُهُمْ مَا كُنْتُمْ إِنَّا نَا تَعْبُدُونَ ﴿۳۹﴾

تے او ہوں و یلمے زمین وچ ناحق منہ زوری کریندن۔
اے لوگو تہاڈی منہ زوری تہاڈے اتے پوسی۔ دنیاوی
زندگی دا فائدہ ؎ دل تہاں ساڈوول اوسوول
اساں تہاکوں بڑسیسوں جو کچھ تہاں کریندے باوے۔

۳۵۔ ایس دنیاوی زندگی دی مثال اوں پانی آلی کار جیرھا
اساں جھڑکینس ولسے۔ زمین دا پورے رطبت اندرے
نال رل ویندن جیندے وچ لوک تے بڑیگر کھندن تے
جڈاں زمین اوندے ذریعہ سوکھ پالھندی تے سونڑھیں تھی دیندی ؎
اوندا مالک خیال کریندے جو بے شک او ایندے اتے
قابض ساڈا حکم اندورات کوں یا بڑیگر کوں اندرے اس
ایویں اپٹیاں نشانیاں کھول کے بیان کریندے پس جیرھے
سچیندن۔

۳۶۔ تے اللہ سلامتی دے گھر دو سببیدے تے
جینکوں چاہندے سدھے رستے دو ہدایت بڑیندے۔
۳۷۔ جیرھے نیکی کریندن انہیں کیتے چنگا بدلہ ؎ تے
ودھاروی ہے تے انہیں دیندے تے زگر دا ہوس تے
ذلت اے بہشتی ہوسن تے اوندے وچ ہمیشہ رہسن

۳۸۔ تے جیرھے برا کریندن اوندی بدلہ اوہو جیہاں ؎
تے انہیں کوں ذلت پہنچسی تے التذکین انہیں کوں
کوئی بچاؤن والا نیس۔ ایویں ہوسی جیہاں دے منہ تے
رات دے کئی کئی اندھارے ٹوٹے سٹ ڈتے گئے ہون
اے لوک دونی ہن ایندے وچ ہوں دیر تیں رہسن

۳۹۔ تے جڈاں اساں انہیں ساریں کوں کھٹا کر لیسوں
تے ول اکھسوں انہیں وچو جیرھے مشرک کریندے
ہن تہاں تے تہاڈے مشرک کھڑے رہو تے اساں
انہیں کوں انجوانج کر ڈالیسوں تے انہیں دے مشرک

آکھن تساں ساڈی عبادت تے نہ کریندے باوے۔

۳۰۔ اللہ سیئں تہا بڑے تے ساڈے درمیان کافی گواہ

اساں تہا بڑی عبادت کیں غافل باوے۔

۳۱۔ اتھاں ہرجان جو اوں رادھا ہوسی اوندامزہ

چکھسی تے او اللہ سیئں دو ولائے ولین جیرھا انہیں

دا پچا مالک تے جواو کوڑ بدھیندے بن او انہیں کوں بھل ویسی

۳۲۔ توں اکھ آسمان تے زمین کیں تہا کوں روزی کون

بُیندے تے کیں تے اکھیں تے کینا قبضہ۔

تے کون مردے کیں جیندے کوں کدھیندے تے

جیندے کیں مردے کوں کدھیندے تے ساری گاہیں

دا انتظا کون کریندے او آکھن اللہ سیئں توں اکھ

کیا تساں تقویٰ اختیار نوہے کریندے۔

۳۳۔ لے تہا بڑا اللہ جیرھا تہا بڑا رب تے حق کوں چھوڑ

کے گمراہی دے سوا تہا کوں کیا ملسی تساں کبڈے پھیرے

ویندے۔

۳۴۔ ایویں تہا بڑے رب دی گال جنہیں نافرمانی کیتی

انہیں تے پوری حق گئی بے شک او ایمان نہ انہیں۔

۳۵۔ توں اکھ کیا تہا بڑے شرکیں وچو کوئی ایجھا ہے جیرھا

پہلی دفعہ پیدا کرے تے ولا اوں پیدا کر سگے توں اکھ

اللہ سیئں پہلی دفعہ پیدا کریندے تے ولا ولاوی

پیدا کر سگدے تے تساں کنتے پھیرے ویندے۔

۳۶۔ توں اکھ کیا تہا بڑے شرکیں وچو کوئی ہے جیرھا

سچائی دا راہ بڈکھالے توں اکھ اللہ سیئں سچائی دا راہ

بڈکھیندے۔ کیا جیرھا حق دا راہ بڈکھیندے او زیادہ حق

رکھیندے جو اوندی پیروی کیتی وچے یا او جیرھا

سدھا راہ نیں بڈکھیندا بستھو ہونکوں سدھا

فَلْيُحْيِ بِاللّٰهِ شَهِيدًا بَيْنَكُمْ اِنْ كُنَّا عَنْ

عِبَادَتِكُمْ لَغٰفِلِيْنَ ۝۳۰

هٰذَا لِكَيْ تَبْلُغَ كُلُّ نَفْسٍ مَّا اَسْلَفَتْ وَرُدُّوْا اِلَى اللّٰهِ

مَوْلٰهُمُ الْحَقِّ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوْا يَفْتَرُوْنَ ۝۳۱

قُلْ مَنْ يَّرِزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالاَرْضِ اَمْ يَتَمَكَّنُ

السَّعْيَ وَالْاَبْصَارَ وَمَنْ يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ

وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَمَنْ يُدَبِّرُ الْأَمْرَ

فَسَيَقُولُوْنَ اللّٰهُ فَقُلْ أَفَلَا تَتَّقُوْنَ ۝۳۲

فَذَلِكُمْ اللّٰهُ رَبُّكُمْ الْحَقُّ فَكَأَيَّ بَعْدَ الْحَقِّ إِلَّا

الضَّلٰلَۃُ فَأَنَّى تُصَفُّوْنَ ۝۳۳

كَذٰلِكَ حَقَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ عَلَى الَّذِيْنَ فَسَقُوْا

أَنَّهُمْ لَا يُؤْمِنُوْنَ ۝۳۴

قُلْ هَلْ مِنْ شُرَكَائِكُمْ مَّنْ يَّبْدِئُ الْخَلْقَ ثُمَّ

يُعِيدُهُ قُلِ اللّٰهُ يَبْدِئُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ فَأَنَّى

تُؤْفَكُوْنَ ۝۳۵

قُلْ هَلْ مِنْ شُرَكَائِكُمْ مَّنْ يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ قُلِ

اللّٰهُ يَهْدِي لِلْحَقِّ اَمْ يَتَّبِعِ الْيَهُدِي

إِلَى الْحَقِّ اَمْ يَتَّبِعِ النَّصْرَانِيَّةَ اَمْ يَتَّبِعِ

الْمَسِيحِيَّةَ اَمْ يَتَّبِعِ الْيَهُدِيَّةَ اَمْ يَتَّبِعِ

تَحْكُمُوْنَ ۝۳۶

راہ دکھایا ونچے تہا کون کیا تھی گئے تہاں کنجھا فیصلہ کریتے؟
۳۷۔ انہیں وچو اکثر محض ظن دی پیردی کریندن
بے شک دم حق دے مقابلے وچ کچھ دی فائدہ نہیں
پچیندا۔ بے شک اللہ سٹیں بہوں چائن والا جو او
کریندن۔

۳۸۔ تے اے قرآن اللہ دے سوا کہیں کوہوں کوڑ نال نہ
بنایا وچ سبکہا باتے اے قرآن اوندی تصدیق کریندے جو
اس کہیں پہلے ہاتے کتاب کول کھول کے بیان کریندے
اینرے وچ کوئی شک نہیں جو اے کتاب تمام جہانیں
دے رب و توبے۔

۳۹۔ کیا او اہدن جوائیں انیکوں کوڑ نال بنا گدھے توں آکھ
تہاں ایہو جہیں سورت بنا کے گھن آؤتے جے تہاں پچھے؟
تے تہاں اللہ دے سوا جہندی تہا کول طاقت ہڑوے اوکوں
کوں وی (مدد دیکھتے) سبکھنوں

۴۰۔ سچ لے ہے جو انہیں انجی چیز کول کوڑ سمجھ جیندا
انہیں کول پورا علم وی نہیں تے نہ ہن تک انہیں تیں ایندی
کوئی حقیقت کھلی ایویں انہیں کہیں پہلے لوکس دی جھٹلایا ہا
تے توں بڑیکھ ظالمیں دا انجام کیوں تھن دے

۴۱۔ انہیں دچو کچھ ایندے تے ایمان کھن آوسن تے کچھ نہ
منین تے تیرا رب گیر گھٹن والیں کول بڑا دھما جائدے۔
۴۲۔ تے جے او تیکوں کوڑا سمجھن تے توں آکھ میڈے
واسطے میڈا عمل تے تہا بڑا عمل تہا بڑے نال۔ جو میں
عمل کرینداں تہاں انہیں کہیں بری دے تے جو تہاں
کریندے؟ اوں کہیں میں بری آن۔

۴۳۔ تے انہیں وچ کچھ انجمن جیرے تیریدی ہال سنن
کیتے کن لائی رکھن کیا توں بوڑے کول سنا سبگدیں

وَمَا يَتَّبِعُ أَكْثَرُهُمْ إِلَّا ظَنًّا إِنَّ الظَّنَّ لَا يُغْنِي
عَنِ الْحَقِّ شَيْئًا إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا يَفْعَلُونَ ﴿۳۷﴾

وَمَا كَانَ هَذَا الْقُرْآنُ أَنْ يُفْتَرَىٰ مِنْ دُونِ اللَّهِ
وَلَكِنْ تَصْدِيقُ الَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَتَفْصِيلُ الْكِتَابِ
لَا رَيْبَ فِيهِ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿۳۸﴾

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ قُلْ فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِثْلِهِ وَادْعُوا
مَنْ اسْتَطَعْتُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿۳۹﴾

بَلْ كَذَّبُوا بِمَا لَمْ يُحِيطُوا بِعِلْمِهِ وَلَمَّا يَأْتِهِمْ تَأْوِيلُهُ
كَذَلِكَ كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ
عَاقِبَةُ الظَّالِمِينَ ﴿۴۰﴾

وَمِنْهُمْ مَنْ يُؤْمِنُ بِهِ وَمِنْهُمْ مَنْ لَا يُؤْمِنُ بِهِ
وَرَبُّكَ أَعْلَمُ بِالْمُفْسِدِينَ ﴿۴۱﴾
وَإِنْ كَذَّبُوكَ فَقُلْ إِنِّي عَبْدٌ لَكَ وَكَفَرْتُ بِمَا كُنتُمْ
عَمَلِكُمْ أَنْتُمْ بَرِّيَوتُمْ وَمَا أَعْمَلُ وَأَنَا بَرِيءٌ مِمَّا تَعْمَلُونَ ﴿۴۲﴾

وَمِنْهُمْ مَنْ يَسْتَنْبِعُونَ إِلَيْكَ أَفَأَنْتَ تَسْمِعُ الصَّمَرَ
وَلَوْ كَانُوا لَا يَعْقِلُونَ ﴿۴۳﴾

بھانویں اور عقل کنیں کم نہ گھنڈے ہوئیں۔

۴۴۔ تے انہیں وچ کچھ جیڑو مکی رہ ویند تے کیا توں
ایتھیں اندھیں کول راہ بکھا سبکدیں بھانویں او بڑہدے
نہ ہوئیں۔

۴۵۔ بے شک السدسٹس لوکیں تے کچھ وی ظلم نہیں کریندا
اصل لوک اپنے اتے آپ ظلم کریندن۔

۴۶۔ تے میرے ڈینہہ انہیں کول انجی حالت وچ کٹھا
کر لسی جیویں او ڈینہہ دامن ہک لفظ رہ گئیں انہک بڑدجھے
کول سچا لسن۔ او لوک گھٹے وچن جنہیں السدسٹس ملاقات
کول جھٹلائے تے انہیں ہدایت نہیں پاتی۔

۴۷۔ تے یا اسال تیکوں اوندا کچھ بکھا ڈیویں جو اسال
وعدہ کیتے انہیں نال یا وفات بڑے بڑیوں۔ انہیں ولٹا
سا بڑو ول السدسٹس خوب گوارہ جو کچھ او کریندن۔

۴۸۔ ہر امت واسطے ہک رسول جیڑاں انہیں دا رسول
اندے انہیں دے درمیان انصاف نال فیصلہ کر ڈتا
ویندے تے انہیں تے کوئی ظلم نہیں کیتا ویندا۔

۴۹۔ تے آبدن لے وعدہ کڈال پورا تھی سی جے
تساں سچے ء۔

۵۰۔ توں اکھ میں تے اپنے واسطے وی نفع تے نقصان
دا اختیار نہیں رکھیندا سوائے ایندے جو اللہ چاہے ہر قوم
دی ہک مدت جیڑاں انہیں دی مدت اندی نہ او ہک
لفظ پچھو تے تھی کے بچ سبکدن تے نہ اگو تھی کے۔

۵۱۔ توں اکھ تسال بڑسو جے او عذاب رات کول یا

ڈینہہ کول تہا بڑو او بچے مجرم اوں کنیں کیویں بچ سبکدن۔

۵۲۔ کیا جیڑاں او عذاب آو لسی ول تسال من گھنسو۔ ہٹ
(منیندے ء) تے تسال پہلے جلدی منگدے باوے۔

وَمِنْهُمْ مَّن يَنْظُرُ إِلَيْكَ أَفَأَنْتَ تَهْدِي الْعَنَىٰ
وَلَوْ كَانُوا لَا يُبْصِرُونَ ﴿۴۴﴾

إِنَّ اللَّهَ لَا يَظْلِمُ النَّاسَ شَيْئًا وَلَكِنَّ النَّاسَ
أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿۴۵﴾

وَيَوْمَ يُحْشَرُهُمْ كَأَن لَّمْ يَلْبَثُوا إِلَّا سَاعَةً مِّنَ
النَّهَارِ يَتَعَارَفُونَ بَيْنَهُمْ قَدْ خَسِمَ الَّذِينَ كَذَبُوا
بِلِقَاءِ اللَّهِ وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ ﴿۴۶﴾

وَأَمَّا نُورُكَ فَهَضَبُ الَّذِي نَعَذُّهُمْ
أَوْ تَوَقُّفُكَ فَإِنَّا مَرْجِعُهُمْ ثُمَّ اللَّهُ شَهِيدٌ
عَلَىٰ مَا يَفْعَلُونَ ﴿۴۷﴾

وَلِكُلِّ أُمَّةٍ رَسُولٌ فَإِذَا جَاءَ رَسُولُهُمْ قُضِيَ بَيْنَهُمْ
بِالْقِسْطِ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿۴۸﴾

وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَذَا الْوَعْدُ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿۴۹﴾

قُلْ لَا أَمْرٌ لِّنَفْسِي صَرًّا وَلَا نَفْعًا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ
لِكُلِّ أُمَّةٍ أَجَلٌ إِذَا جَاءَ أَجْلُهُمْ فَلَا يَسْتَأْذِنُونَ
سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ ﴿۵۰﴾

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَتَاكُمْ عَذَابُهُ بَيِّنَاتٍ أَوْ نَهَارًا مَاذَا
يَسْتَعِجِلُ مِنْهُ الْمُجْرِمُونَ ﴿۵۱﴾

أَتَمَّ إِذَا مَا دَعَا أَمْتُمْ بِهِ النَّاسَ وَقَدْ كُنْتُمْ بِهِ
تَسْتَعْجِلُونَ ﴿۵۲﴾

ثُمَّ قِيلَ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذُوقُوا عَذَابَ الْغُلِيِّ هَلْ تُجْزَوْنَ إِلَّا بِمَا كُنتُمْ تَكْسِبُونَ ﴿۵۳﴾

۵۳۔ ول نالیں کول آکھیا ویسی دیر تیں رہن آلا عذاب چکھو کیا تہا کول تہا بڑے علیل دا بدلہ نیں جڑا ویندا

وَيَسْتَبِشُونَكَ أَتَىٰ هَؤُلَاءِ وَرَبِّي إِنَّهُ لَآتٍ وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ ﴿۵۴﴾

۵۴۔ تے او تیں کنیں پچھن کیا عذاب برحق تول آکھ ہا میڈے رب دی قسم بے شک او برحق تے لساں برانوسے سبکدے۔

وَلَوْ أَنَّ لِكُلِّ نَفْسٍ ظَلَمَتْ مَا فِي الْأَرْضِ لَا فَنَدَتْ بِهِ وَأَسْرُوا النَّدَامَةَ لَمَّا رَأَوُا الْعَذَابَ وَفُتِنَ بَيْنَهُمْ بِالْقِسْطِ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿۵۵﴾

۵۵۔ تے جے ہر جان واسطے جیں ظلم کیتے زمین وچ جو کچھ سے اونکوں بل ویندا تے او بھولگا بڑے کے جان چھڑا گھنڈے تے جڈاں او عذاب کول جڑیکھسن تے شرمندگی کول کیسن تے انہیں دے درمیان انصاف نال فیصلہ کر جڑا ویسی تے انہیں تے ظلم نہ کیتا ویسی۔

إِلَّا إِنْ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ إِلَّا أَنْ يَدَّ اللَّهُ حَقًّا وَلَكِنْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿۵۶﴾

۵۶۔ سٹوبے شک جو آسمانیں تے زمین وچ او اللہ دا تے بے شک اللہ دا وعدہ سچا تے اصل پہوں سارے لوک جانڈے نیں۔

هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿۵۷﴾

۵۷۔ او ہو جو جیندے تے او ہو مریندے تے ہونڈو تساں ولانے ولسیو۔

يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَ نَكْمٌ مِّنْ غَوْظَةٍ مِّنْ رَبِّكُمْ وَشِفَاءٌ لِّمَا فِي الصُّدُورِ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ ﴿۵۸﴾

۵۸۔ اے لوگو! تہا بڑو تہا بڑے رب کنیں نصیحت آگئی تے سینے دی بیماریں کیتے شفاء تے ہدایت تے مومنین کیتے رحمت۔

قُلْ بِفَضْلِ اللَّهِ وَبِرَحْمَتِهِ قَدْ لَدَّكَ فَلْيَفْرَحُوا هُوَ خَيْرٌ مِّمَّا يَجْمَعُونَ ﴿۵۹﴾

۵۹۔ تول آکھ اے اللہ دے فضل تے اونڈی رحمت نال تے او ایندے اتے خوش تھیون اے اوں کنیں چنگا جو او جمع کریندے پین۔

قُلْ أَرَبَيْتُمْ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ لَكُمْ مِّنْ رِّزْقٍ فَجَعَلْنَاهُ مِنْهُ حَرَامًا وَحَلَالًا قُلْ اللَّهُ أَذِنَ لَكُمْ أَمْ عَلَى اللَّهِ تَفْتَرُونَ ﴿۶۰﴾

۶۰۔ تول آکھ تساں جڑسو جو اللہ سیس لہائے تہا بڑے واسطے رزق تے تساں اونڈے وچ کچھ حرام تے حلال کر گدھے تول آکھ کیا اللہ سیس تہا کول اجازت جڑی

یا تساں اللہ تے کوڑ پدھی کھڑے ؎

۶۱۔ جیرھے لوک اللہ تے کوڑ پدھیندن انہیں دایاقت
وے ٹینہ وے متعلق کیا خیال بے شک اللہ لوکس
تے فضل کرن والا تے انہیں وچو اکثر لوک شکر نیں
کریں دے۔

وَمَا ظَنُّ الَّذِينَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ يَوْمَ
الْقِيَامَةِ إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَٰكِنْ
أَكْثَرُهُمْ لَا يَشْكُرُونَ ﴿٦١﴾

۶۲۔ تساں کس حالت وچ نوہے ہوندے تے تساں
قرآن وچو کوئی حد نوہے پڑھدے تے تساں کوئی کم
نوہے کریں دے اساں تہا کوں پوری طراں بڑھدے
پئے ہوندے ہیں جڈاں تساں اوندے وچ مشغول ہوندا
تیدے رب کنیں زمین وچ ذرہ وی کوئی
شے نیں کی پئی تے نہ آسمان وچ تے نہ
ایں کنیں چھوٹی تے نہ وڈی سچ لے ہے جو اکلے کتاب
وچ ہن۔

وَمَا تَكُونُ فِي شَأْنٍ وَمَا تَتْلُوا مِنْهُ مِنْ قُرْآنٍ وَلَا
تَعْمَلُونَ مِنْ عَمَلٍ إِلَّا كُنَّا عَلَيْكُمْ شُهُودًا إِذْ تُفِيضُونَ
فِيهِ وَمَا يَعْزُبُ عَنْ رَبِّكَ مِنْ مِثْقَالِ ذَرَّةٍ فِي الْأَرْضِ
وَلَا فِي السَّمَاءِ وَلَا أَصْغَرَ مِنْ ذَلِكَ وَلَا أَكْبَرَ إِلَّا
فِي كِتَابٍ مُبِينٍ ﴿٦٢﴾

۶۳۔ سٹوبے شک اللہ وے دوستیں تے نہ کوئی بڑ
تے نہ او مونجھے تھیندن۔

إِلَّا إِنْ أَوْلِيَاءُ اللَّهِ لَأَخَافُ عَلَيْهِمْ وَلَا
هُمْ يُخْزَوْنَ ﴿٦٣﴾

۶۴۔ جیرھے ایمان ایندن تے تقویٰ اختیار کریں دے۔
۶۵۔ انہیں واسطے دنیاوی زندگی وچ وی خوشخبری تے
آخرت وچ وی تے اللہ وے گاہیں وچ کوئی تبدیلی نیں
لے بہوں وڈی کامیابی ؎

الَّذِينَ آمَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ ﴿٦٤﴾
لَهُمُ الْبُشْرَىٰ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ لَا يَبْدِلُ
إِلَٰهٌ ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٦٥﴾

۶۶۔ تے انہیں دی گال تیکوں مونجھا نہ کرے۔ بے شک
عزت ساری اللہ دی ؎ تے غلبہ وی او بہوں سٹ
والا تے جاٹن والا ؎

وَلَا يَخْزِنَكَ قَوْلُهُمْ إِنَّ الْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا هُوَ السَّمِيعُ
الْعَلِيمُ ﴿٦٦﴾

۶۷۔ سٹو جو کجھ آسمانیں تے زمین وچ او اللہ دا ؎
تے جیرھے اللہ وے سوا بے شریک بیٹن او انہیں دی
پیر وی نیں کریں دے او صرف اپئے وہم دی پیر وی کریں دے
تے او اٹکلیں نال کم کریں دے۔

إِلَّا إِنْ لِلَّهِ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ وَمَا
يَسْتَعِجِ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ شُرَكَاءُ إِنْ
يَسْتَعِجُونَ إِلَّا الظَّنُّ وَإِنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ ﴿٦٧﴾

۶۸۔ اوبو جس تہاڑے واسطے رات بٹائی، تاں جو
تساں آرام پاؤ تے ڈینہہ روشن بناسی بے شک ایندے
وچ اوں قوم کیسے جبرمی سٹی، نشان۔

۶۹۔ انہیں اکھئے جوالہ سیس پتر پناگدھے اوپاک او
بے نیاز اوندے واسطے ہے جو آسائیں وچ تے جو
زمین وچ ایندی تساں کنیں کوئی دلیل کا، نیں۔ کیا تساں
الہ سیس دے متعلق اوگال آبدے، جیندا تہا کوں علم
نیں۔

۷۰۔ توں اکھ بے شک جبرمے اللہ تے کوڑہ صیندن
او کامیاب نیں تھیندے۔

۷۱۔ دنیا وچ تھوڑا فائدہ، ول انہیں ساڈو ولٹے
ول اسان انہیں کوں بڑا دھار عذاب چکھیسوں ات گاہوں
جو او کفر کریندن۔

۷۲۔ انہیں کوں نوح دی خبر سنا جڑاں اوں اپنی قوم کوں
اکھیا جو لے میڈی قوم ہے میڈا مرتبے اللہ دی
آیات نال میڈا نصیحت کرن تہا کوں چنگا نیں لگدا تے
میڈا اللہ تے بھروسہ، تساں آپ تے اپٹے شکیں تے
سامانیں تے تدبیریں کوں جمع رگھن پچھیں تہاڑے لے تہاڑی
کوئی گال کی زردہ ونجے ول میڈے خلاف فیصلہ کر
ڈیو تے میکوں مہلت نہ ڈیو۔

۷۳۔ جے تساں پھر ونجریں تساں کنیں کوئی اجر نیں
مگدا میڈا بدلہ اللہ کنیں ہے تے میکوں حکم ڈتا گئے
جو میں پورا فرمانبرداریں ونجیاں۔

۷۴۔ انہیں اوں کوں جھٹلائے تے اسان اوں کوں تے اوندے
نال آئیں کوں ہیڑی وچ بچا گدھے تے اسان انہیں
کوں جانشین بٹائے تے جنہیں ساڈی آیات کوں

هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْآيَاتِ لَتَسْكُنُوا فِيهِ وَالنَّهَارِ
مُبْصِرًا إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٦٨﴾

قَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا سُبْحَنَهُ هُوَ
الْعَزِيزُ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي
الْأَرْضِ إِنْ عِنْدَكُمْ مِنْ سُلْطَنِ بِهَذَا
أَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٦٩﴾

قُلْ إِنْ الَّذِينَ يَقْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ لَا
يُفْلِحُونَ ﴿٧٠﴾
مَتَاعٌ فِي الدُّنْيَا ثُمَّ إِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ ثُمَّ نُنْزِقُهُمُ
الْعَذَابَ الشَّدِيدَ بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ ﴿٧١﴾

وَأَنزَلْنَا عَلَيْهِمْ نَارًا نَوَاجٍ إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ يُقُولُونَ
كَانَ كِبَرُ عَلَيْنَا مَقَامِي وَتَذَكَّرِي بِآيَاتِ اللَّهِ فَعَلَى
اللَّهِ تَوَكَّلْتُ فَأَجِيعُوا أَمْرَكُمْ وَشُرَكَاءُكُمْ ثُمَّ لَا يَكُنْ
أَمْرَكُمْ عَلَيْكُمْ غِنَةً ثُمَّ اقْضُوا إِلَيَّ وَلَا تُنْظِرُونِ ﴿٧٢﴾

وَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ مِمَّا سَأَلْتُمْنِي أَجْرًا إِنِ اجْتَرَىٰ إِلَا
عَلَى اللَّهِ ۖ وَأُمِرْتُ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿٧٣﴾

فَكَذَّبُوهُ فَتَبَيَّنْهُ وَمَنْ مَعَهُ فِي الْفَلَاحِ
وَجَعَلْنَاهُمْ خَلِيفَ وَاعْرِفْنَا الَّذِينَ كَذَّبُوا
بِآيَاتِنَا فَأَنْظِرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ

الْمُتَذَرِّينَ ۝۳۹

جھٹلائے اسان انہیں کون غرق کر ڈرتے توں ڈیکھ جو
انہیں دا کیا انجام جنہیں کون ڈرایا گیا ہا۔

۷۵۔ ول اسان اوندے بعد انہیں دی قوم دو رسول پھینٹیں
او انہیں دو کھلے کھلے نشان گھن کے آئن جیرے ایں کیں
پہلے جھٹلا چکے ہن او نہیں نیش منیا۔ ایویں اسان حد کیں
ودھن والیں دے دلیں تے مہر لاڈیندے ہیں۔

۷۶۔ بچھیں اسان انہیں دے بعد موسیٰ تے ہارون کون
فرعون تے اوندے سرداریں دو پھٹے اپٹے نشان ڈے
کے انہیں وڈائی کیتی تے او مجرم قوم ہائی

۷۷۔ تے جڈاں انہیں دو ساڈے ولوح آگے انہیں آکھے
استے بے شک کھلا کھلا جادو۔

۷۸۔ موسیٰ آکھے کیا تساں حق دے متعلق اے آبدے ء
جڈاں او تہا ڈو آگے کیا اے جادو ء تے جادو گر کامیاب
نیش تھیندے۔

۷۹۔ انہیں آکھے کیا توں ساڈے کولہو ایں واسطے آئیں
جو توں ساکوں اتھو ہٹا ڈیویں جیندے اتے اسان اپٹے
پیرو ہٹا ڈے کون پاتے تے ملک وچ تہاکوں وڈائی
مل ونجے اسان تہاکوں اصلو نہ منیسوں۔

۸۰۔ تے فرعون آکھے تساں میڈو ہر علم دالے جادو گر
کوں گھن آؤ۔

۸۱۔ جڈاں جادو گر آگئیں انہیں کوں موسیٰ آکھے جو تساں
شنے اوسو۔

۸۲۔ جڈاں انہیں سٹے موسیٰ آکھے جو تساں گھن آئے ء
تے پیش کیتے اے سارا دکھا ء بے شک اللہ سیئیں
انیکوں ضرور مڈا ڈیسی بے شک اللہ سیئیں فساد کرن والیں
دے کم کوں کامیاب نیش کریندا۔

ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِ رَسُولًا إِلَىٰ قَوْمِهِمْ فَبَاءُوا وَهُمْ
بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا بِمَا كَذَّبُوا بِهِ مِنْ قَبْلُ ۚ
كَذَٰلِكَ نَطْغَعُ عَلَىٰ قُلُوبِ الْمُتَعَدِّينَ ۝۴۰

ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِم مُّوسَىٰ وَهَارُونَ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ
وَمَلَائِكَةٍ بِآيَاتِنَا فَاسْتَكْبَرُوا وَكَانُوا قَوْمًا مُّجْرِمِينَ ۝۴۱

فَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوا إِنَّ هَٰذَا لَسِحْرٌ
مُّبِينٌ ۝۴۲

قَالَ مُوسَىٰ أَتَقُولُونَ لِلْحَقِّ لَمَّا جَاءَكُمْ أَسِحْرٌ هَٰذَا
وَلَا يُفْلِحُ السَّحَرُونَ ۝۴۳

قَالُوا اجْعَلْنَا لِنَفْتِنَا عَمَّا وَجَدْنَا عَلَيْهِ آبَاءَنَا وَ
تَكُونُ لَكُمُ الْيَكْبَرِيَاءُ فِي الْأَرْضِ وَمَا غَنُوكُمْنَا
يُؤْمِنِينَ ۝۴۴

وَقَالَ فِرْعَوْنُ أَتُؤْتُونِي بِحُلٍّ سِحْرِ عَلَيْهِ ۝۴۵

فَلَمَّا جَاءَ السَّحَرَةُ قَالَ لَهُمْ مُّوسَىٰ أَلْقُوا مَا أَنْتُمْ
مُلْقُونَ ۝۴۶

فَلَمَّا أَلْقَا قَالَ مُّوسَىٰ مَا جِئْتُمْ بِهِ السِّحْرُ إِنَّ اللَّهَ
سَيَبْطِلُهُ إِنَّ اللَّهَ لَا يُضِلُّ عَمَلِ الْمُفْسِدِينَ ۝۴۷

وَيُحْيِي اللَّهُ الْخَيَّ بِكَلِمَةٍ وَلَوْ كَرِهَ الْمُجْرِمُونَ ﴿٨٣﴾
 ۸۳۔ تے اللہ سیس حق کوں اپنٹے بگاہیں دے نال سچا
 ثابت کریندے بھالوں مجرم ناپسند کرن۔

مَّا أَمَّنَ مُوسَى إِلَّا ذُرِّيَّتَهُ مِنْ قَوْمِهِ عَلَى خَوْفٍ
 مِّنْ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِمْ أَن يَفْتِنَهُمْ وَإِنَّ فِرْعَوْنَ
 لَعَالٍ فِي الْأَرْضِ وَإِنَّهُ لَمِنَ السُّفْرِينِ ﴿٨٤﴾

۸۴۔ تے موسیٰ تے اوندی قوم دے تھوڑے جہیں جوان
 ایمان گھن آئے باقیں ایں ڈر توں نہ منیا یا
 جو فرعون تے اوندے سردار انہیں کوں
 کہیں مہیت وچ نہ پاڈیوں تے بے شک فرعون زین
 وچ وڈا بنیا پیاما تے بے شک او حد کنیں ددھن والیں
 وچو با۔

وَقَالَ مُوسَى يَقَوْمِ إِن كُنتُمْ مَّئْتَمِرًا بِاللَّهِ فَاعْبُدْهُ
 تَوَكَّلُوا إِن كُنتُمْ مُسْلِمِينَ ﴿٨٥﴾

۸۵۔ تے موسیٰ اکھئے اے میٹھی قوم جے تساں اللہ تیں
 ایمان ایندے ءے تے اوندے اتے بھروسہ کرو جے تساں
 سچے فرمانبردار ہوئے۔

فَقَالُوا عَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْنَا رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِّلْقَوْمِ
 الظَّالِمِينَ ﴿٨٦﴾

۸۶۔ انہیں اکھئے اساں اللہ تے بھروسہ رکھیندے ہیں
 اے ساڈے رب ساکوں ظالم قوم کیے آزمائش واسبب
 نہ بنا۔

وَنَجِّنَا بِرَحْمَتِكَ مِنَ الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿٨٧﴾

۸۷۔ تے ساکوں کافریں کنیں اپنی رحمت نال بچا۔

وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ وَأَخِيهِ أَن تَبَوَّأِ لِقَوْمِكُمَا
 بِمِصْرَ يَمُونًَا وَاجْعَلُوا بُيُوتَكُمْ قِبْلَةً وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ
 وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٨٨﴾

۸۸۔ تے اسان موسیٰ تے اوندے بھراکوں وحی کیتی جو
 تساں معروچ اپنی قوم واسطے رہن دیاں کچھ جہیں
 خاص کر گھنوتے اپنے گھریں کوں آٹے سامنے بناؤ تے
 نماز ٹہباکے پڑھوتے مومنین کوں خوش خبری بڑے بڑے۔

وَقَالَ مُوسَىٰ رَبَّنَا إِنَّكَ آتَيْتَ فِرْعَوْنَ وَمَلَكَ
 زِينَةً وَأَمْوَالًا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا رَبَّنَا لِيُضِلُّنَا
 عَنْ سَبِيلِكَ رَبَّنَا اطْمِسْ عَلَىٰ أَمْوَالِهِمْ وَاشْدُدْ
 عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُوا حَتَّىٰ يَرَوُا الْعَذَابَ الْأَلِيمَ ﴿٨٩﴾

۸۹۔ تے موسیٰ اکھیاں اے ساڈے رب بے شک تیں
 فرعون تے اوندے سرداریں کوں سونھپ (دنیا دا) بڑے
 تے دنیاوی زندگی وچ مال بڑے لے ساڈے رب ایں
 واسطے جو او تیبڑے رستے کنیں بٹاؤن اے ساڈے
 رب انہیں دے مال برباد کر ڈے تے انہیں دے
 دلیں تے سزا لہا او ایمان نہ انیسن جے تیں او ڈکھ
 والا عذاب نہ ڈیکھن۔

قَالَ قَدْ أُجِيبْتُ دَعْوَتُكُمْ فَاَسْتَجِيبُواوَلَا تَتَّبِعُوا
سَبِيلَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ ﴿۹۱﴾

وَجُورُنَا بِبَنِي إِسْرَآئِيلَ الْبَحْرَ فَاتَّبَعَهُمْ فِرْعَوْنُ
وَجُنُودُهُ بَغْيًا وَعَدُوًّا كَافًّا إِذَا أَدْرَكَهُ الْعَوَقُ قَالَ
أَمِنْتُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا الَّذِي آمَنْتُ بِهِ بَنُو إِسْرَآئِيلَ
وَأَنَا مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿۹۲﴾

الَّذِينَ وَ قَدْ عَصَيْتَ قَبْلُ وَ كُنْتَ مِنَ الْمُفْسِدِينَ ﴿۹۳﴾

فَالْيَوْمَ نُنَجِّيكَ بِبَدَنِكَ لِتَكُونَ لِمَنْ خَلَقَكَ آيَةً
وَإِنَّ كَثِيرًا مِنَ النَّاسِ عَنْ آيَاتِنَا لَغَفُلُونَ ﴿۹۴﴾

وَلَقَدْ بَوَّأْنَا بَنِي إِسْرَآئِيلَ مَبَآئِدَ صِدْقٍ وَرَزَقْنَاهُمْ
مِنَ الطَّيِّبَاتِ فَمَا اخْتَلَفُوا حَتَّى جَاءَهُمُ الْعِلْمُ إِنَّ
رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ
يَخْتَلِفُونَ ﴿۹۵﴾

وَإِنْ كُنْتَ فِي شَكٍّ مِمَّا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ فَسْأَلِ الَّذِينَ
يَقْرَءُونَ الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكَ لَقَدْ جَاءَكَ الْحَقُّ مِنْ
رَبِّكَ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُمْتَرِينَ ﴿۹۶﴾

وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الَّذِينَ كَذَبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ فَتَكُونُونَ
مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿۹۷﴾

۹۰۔ اللہ سب سے فرمائے تہا بڑی بڑو ناہیں دی دعا قبول
کر گدھی گئی تے تے لساں بڑوہیں پیر جہانی رہو تے انہیں
دے راہ دی بیروی اصلو نہ کرو جیرھے علم نہیں رکھیندے
۹۱۔ تے اساں بنی اسرائیل کوں سمندر کنیں پار لنگھائے
سے تے فرعون تے اوندے لشکر منہ زوری تے قلم
نال انہیں دا پیچھا کیستے تے جڈاں او غرق تھیوٹ گبے
تے اوں آکھئے میں مینا جو بے شک کوئی معبود نہیں
اوندے سوا جیندے تے بنی اسرائیل ایمان گن آئن تے
میں فرمانبرداریں وچو ہاں۔

۹۲۔ ہن میندیں پہلے تیں نافرمانی کیتی تے توں گیڑ
گھٹن والیں وچو ہاویں۔

۹۳۔ اچ اساں تیبڑے بدن کوں نجات دیندے ہیں
تاں جو توں نشان ہوویں انہیں واسطے جیرھے تیبڑے
بعد آون تے بے شک پہوں سارے لوک ساڈی آیات
کنیں غافلن۔

۹۴۔ تے اساں بنی اسرائیل کوں سچائی والی جا بڑی
تے اساں انہیں کوں پاک چیزاں بڑن علم آون
دے بعد انہیں اختلاف کیتے بیشک
تیبڑا رب انہیں دے درمیان قیامت دے ڈینہ فیصلہ کر
ڈلیں جیندے وچ او اختلاف کریندن۔

۹۵۔ تے جے توں شک وچ ہوویں ایندی وجہ کنیں جو
اساں تیبڑو لہائے تے توں پیچھا انہیں لوکیں کنیں جیرھے
تیں کنیں پہلے کتاب پڑھدن بے شک تیبڑو تیبڑے
رب کنیں حق آگئے تے توں شک کرٹ والیں وچو نہ بڑ۔
۹۶۔ تے انہیں لوکیں وچو نہ اصلو بڑ جنہیں اللہ دے نشانیں
کوں بھٹلائے ناں تاں گھاٹا پاوٹ والیں وچو حق ویسیں۔

۹۷۔ بے شک جیندے اتے تیبڑے رب ولو عذاب دی خبر آگئی ۱۰ او ایمان نہ انیس۔

۹۸۔ بھانویں انہیں کنیں ہر قسم دے نشان آو جن ول دی او نہ منیسن جے تیں او دکھ والا عذاب نہ دیکھ گھن۔

۹۹۔ کیوں کوئی ایجھی وستی نہ تھی جیڑھی ایمان گھن آوے با سوائے یونس دی قوم دے جیڑاں او ایمان گھن آئیں اسان انہیں کنیں ذلیل کرن والا عذاب بنا ڈتے تے انہیں کون ہک وقت تیں فائدہ ڈتے۔

۱۰۰۔ تے جے تیبڑا رب چاہندا جیڑھے زمین وچ ہن سارے ایمان گھن آون ہا کیا توں لوکیں کون مجبور کر لیں جو او ایمان گھن آون۔

۱۰۱۔ کہیں شخص کون اختیار نہیں جو او اللہ دے حکم دے بغیر ایمان گھن آوے تے اللہ سیئیں انہیں تے عذاب نازل کریندے جیڑھے عقل نہیں کریندے۔

۱۰۲۔ توں آکھ دیکھ جو آسمانیں تے زمین وچ نشان تے ڈراوے فائدہ نہیں ڈیندے اوں قوم کون جیڑھے ایمان نہ آئے۔

۱۰۳۔ تے کیا او انتظار کریندے ہن انہیں لوکیں دے جہاڑیں آلی کار جیڑھے انہیں کنیں پہلے گذر گئیں توں آکھ تسار انتظار کرو میں دی تہاڈے نال انتظار کرکڑ والیں دچو ہاں۔

۱۰۴۔ پچیس اسان اپے رسولیں کول تے مومنین کول پچا گھنسون ایویں ساڈے اتے مومنین کول پچا دٹا فرض۔

۱۰۵۔ توں آکھ اے لوکو جے تسار میڈے دین دے تعلق شک وچ ہونے تے میں انہیں دی عبادت نہیں کریندا جیڑھی تسار اللہ دے سوا عبادت کریندے ۱۱ تے اصل میں

إِنَّ الَّذِينَ حَقَّتْ عَلَيْهِمْ كَذِبَتْ رَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ ۱۰

وَلَوْ جَاءَهُمْ كُلُّ آيَةٍ حَتَّى يَرَوْا الْعَذَابَ الْأَلِيمَ ۱۱

فَلَوْلَا كَانَتْ قَرْيَةٌ أَمَنَتْ فَنَعَّهَا آيْمَانُهَا إِلَّا قَوْمَ يُونُسَ لَمَّا آمَنُوا كُنُفُوا عَنْهُمْ عَذَابَ الْخَضْيَةِ ۱۲
الْحَيَوَةُ الدُّنْيَا وَمَتَّعْنَاهُمْ إِلَىٰ حِينٍ ۱۳

وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ لَأَمَنَّ مِنَ فِي الْأَرْضِ كُلَّهُمْ جِئِعًا
أَفَآتَتْ تَكْرَهُ النَّاسَ حَتَّىٰ يَكُونُوا مُؤْمِنِينَ ۱۴

وَمَا كَانَ لِنَفْسٍ أَنْ تُوَمِّنَ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَيَجْعَلُ
الرِّجْسَ عَلَى الَّذِينَ لَا يَعْقِلُونَ ۱۵

قُلِ انظُرُوا مَاذَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا تُغْنِي
الْآيَاتُ وَالنُّذُرُ عَنْ قَوْمٍ لَا يُؤْمِنُونَ ۱۶

فَهَلْ يَنْتَظِرُونَ إِلَّا مِثْلَ آيَاتِ الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ
قَبْلِهِمْ قُلْ فَانْتَظِرُوا إِنِّي مَعَكُمْ مِنَ الْمُنْتَظِرِينَ ۱۷

ثُمَّ نُنَجِّي رُسُلَنَا وَالَّذِينَ آمَنُوا كَذَلِكَ حَقًّا عَلَيْنَا
نُنَجِّي الْمُؤْمِنِينَ ۱۸

قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِن كُنْتُمْ فِي شَكٍّ مِنْ دِينِي
فَلَا أَعْبُدُ الَّذِينَ تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلَكِنْ
أَعْبُدُ اللَّهَ الَّذِي يَتَوَفَّكُم ۱۹ وَأُؤْتِ أَنْ أَكُونَ

مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ۝۹

عبادت کریند ان اللہ دی حیرہا تہا کوں مریدے تے میوں
حکم جوتا گئے جو میں مومنین وچو ہاں۔

وَأَنْ أَوِّمَ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ
الشَّارِكِينَ ۝۱۰

۱۰۶۔ تے توں اپنی توجہ کوں دین دوکر ایوں جو توں ہرڈنگ
ول کنیں پاک ہوویں تے توں مشرکین وچو نہ بنی۔

وَلَا تَدْعُ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُكَ وَلَا يَضُرُّكَ
إِنْ فَعَلْتَ فَإِنَّكَ إِذَا مِنْ الظَّالِمِينَ ۝۱۱

۱۰۷۔ تے توں اللہ دے سوا کہیں کوں نہ سبڈ حیرھے تیکوں
نہ نفع جوبندن نہ نقصان تے جے توں اے کریسین بیشک
توں ظالمین وچو ہن ویس۔

وَأِنْ يَسْأَلْكَ اللَّهُ بِضُرٍّ فَلَا كَاشِفَ لَهُ إِلَّا هُوَ
وَإِنْ يَرِدْكَ بِخَيْرٍ فَلَا رَادَّ لِفَضْلِهِ يُصِيبُ بِهِ مَنْ
يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَهُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ۝۱۲

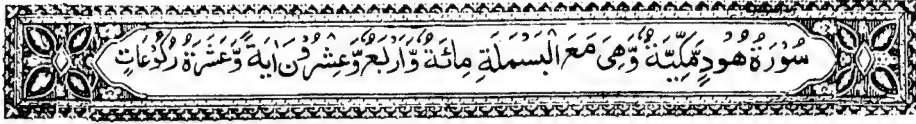
۱۰۸۔ تے جے اللہ سیس تیکوں کوئی تکلیف پچا دے
اوندے سوا کوئی بیا ہٹا نہیں سگدا جے تیڈے کیتے
کوئی چنگائی چا ہے تے اوندے فضل کوں کوئی روکٹ والا
نئیں۔ اپٹے بندیں وچو جندے اتے چا بندے اپنا فضل
کریدے تے او بہوں بخشٹ والا تے ول ول رحم کرن والا۔

قُلْ يَأَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكُمْ فَخِذُوا
أَهْلِيكُمْ وَأَنْتُمْ يَهْتَدُونَ لِنَفْسِهِ وَمَنْ ضَلَّ فَإِنَّمَا
يَضِلُّ عَلَيْهَا وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ بِوَكِيلٍ ۝۱۳

۱۰۹۔ توں اکھ اے لوکو تہا ڈو تہا ڈے رب ولو حق آگئے
تے حیرہا ہدایت پیسی او اپنی ذات دے فائدے کیتے
ہدایت پیسی تے حیرہا گمراہ قیسی اوندان نقصان ہونکوں قیسی
تے میں تہا ڈا ذمہ وار نہیں۔

وَأَتَيْنَا مَا يُوحَىٰ إِلَيْكَ وَاصْبِرْ حَتَّىٰ يَخْلُكُمُ اللَّهُ ۖ وَهُوَ
خَيْرُ الْخَالِكِينَ ۝۱۴

۱۱۰۔ توں اوندی پیروی کر جو تیڈو وحی کیتی گئی تے توں صبر
کر جے تیں اللہ فیصلہ کر ڈیوے تے او چنگا فیصلہ کرن والا۔

سورۃ ہود مکی ء تے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۲۴ آیات تے ۱۰ رکوعن

- ۱۔ میں شروع کرینداں اللہ دے ناں نال حیرما بن منکے
بُولُوں والا تے ول ول رحم کرٹ والا ء۔
- ۲۔ میں اللہ بکھن والا ہاں۔ اسے کتاب جیندی آیات
مضبوط کیتیاں گئیں تے ول سیاٹے تے بہوں باخبر خدا
ولو کھول کھول کے بیان کیتیاں گئیں۔
- ۳۔ جو تساں اللہ دے سوا کہیں دی عبادت نہ کرو میں تہا بڑے
واسطے خدا ولو بڑا ول والا تے خوشخبری بُولُوں والا ہاں۔
- ۴۔ تے تساں اپنے رب کنیں بخشش منگوتے ول او نہر جھکو
او تہا کوں ہر مقررہ وقت میں چنگا سامان بڑیسی تے ہر فضل
والے کوں اپنا فضل بڑیسی جے تساں پھر ولیو تے بے شک
میں تہا کوں ہک وڈے بڑیندے عذاب کنیں بڑینداں۔
- ۵۔ اللہ دو تساں ولے تے او ہر شے تے قادر۔
- ۶۔ سٹو بے شک او لپٹے سینے مرڑیندن تاں جو او اول
کنیں کئے رہوں۔ سٹو جڈاں او اپنے کپڑے پیندن تے
جو او کیندن تے جو او ظاہر کریندن او چاندے بیشک
او سینے دی گالہیں کوں جاٹن والا ء۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①

الَّذِينَ كُتِبَ لَهُمُ الْحِكْمُ إِنَّهُمْ لَكَمٌ مِّنْ لَّدُنْ
حَكِيمٍ خَبِيرٍ ②

أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الَّذِينَ ③

وَأَن اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُوا إِلَيْهِ يُغْفِرْكُمْ
مِّنْ ذُنُوبِهِمْ وَيُؤْتِكُمْ أَجْرًا كَثِيرًا ④
فَضْلَهُ وَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ
يَوْمٍ كَبِيرٍ ⑤

إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ⑥
أَلَا إِنَّهُمْ يَخْشَوْنَ صُورَهُمْ لَيَسْتَفْهَمُوا مِنْهُ أَلَا
جِئْنَ يَسْتَفْهَمُونَ إِنَّمَا يُعَلِّمُهُمَّ اللَّهُ مَا يَشَاءُونَ وَمَا
يُعَلِّمُونَ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ⑦

۷۔ زمین وچ کوئی جانور نہیں جیندا رزق اللہ دے دے نہ
نہ جوڑے تے او چاندے اوں جانور دی عارضی رہن دی جا
تے مستقل رہن دی جا کوں دی۔ اے سب کچھ کھلی کھلی
کتاب وچ۔

۸۔ اوہوہ میں آسمانیں تے زمین کوں بھی وقتیں وچ پیدا
کیتے تے اوندا عرش پانی تے ہے تاں جو تہاڑا امتحان گھنے
جو تہاڑے دے جو کون چنگا کم کریندے تے جے توں آکھیں
جو بے شک تساں مرڻ دے بعد اٹھائے ویسوتے کافر
ضرور آکھن جو اے تے کھلا کھلا جادو (دکھا)

۹۔ تے جے اساں انہیں کنیں عذاب گٹری دی مدت تیں
کچھو کر ڈیوں تے او ضرور آکھن کیرھی شے اوں کوں ریندی
پئی سٹو جیڈاں انہیں تے او عذاب اوس انہیں کنیں
بٹایا دلیسی تے حیرے عذاب تے او کھلے ہن اوہو
انہیں کوں ولہیٹ گھنسی۔

۱۰۔ تے جے اساں انسان کوں اپٹے ولورھمت چکھاؤں ولا
اوں کنیں کھس گھنوں تے بے شک او ناامید تے ناشکرا
تھیویندے۔

۱۱۔ تے جے اساں اوں کوں بڑکھ پھچن دے بعد نعل چکھاؤں
تے او ضرور آکھن میڈیاں میڈیاں ٹل گئیں تے بے شک
او بہوں اکڑیچٹ والا تے فزکڑ والا۔

۱۲۔ سوانے انہیں دے جیرے صبر کرن تے جینگے کم کرن ایجے
ہن جنہیں واسطے وڈا اجر تے بخشش۔

۱۳۔ کافرے امید کریندن جو توں اپنی وحی دا حصہ چھوڑ
ڈلیس تے ایندے نال تیڈا سیدہ تنگ تھیویندے کافرین
دے اے آکھن تے جوادندے اے خزانہ کیوں نہیں لٹھا
یا اوندے نال فرشتہ کیوں نہیں آیا توں تے محض بڑا وٹ

وَمَا مِنْ دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ إِلَّا عَلَى اللَّهِ رِزْقُهَا وَيَعْلَمُ مُسْتَقَرَّهَا وَمُسْتَوْدَعَهَا كُلٌّ فِي كِتَابٍ مُبِينٍ ④

وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ وَكَانَ عَرْشُهُ عَلَى الْمَاءِ لَنَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا وَلَئِنْ قُلْتُمْ إِنَّكُمْ مَعْبُودُونَ مِنْ بَعْدِ الْبَرِّ لَيَقُولُنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ هَذَا إِلَّا إِسْحَارٌ مُبِينٌ ⑤

وَلَئِنْ أَخَّرْنَا عَنْهُمُ الْعَذَابَ إِلَى أُمَّةٍ مَعْدُودَةٍ لَيَقُولُنَّ مَا يَحْبِصُهُ الْيَوْمَ يَأْتِيهِمْ لَيْسَ مَصْرُوفًا عَنْهُمْ وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ⑥

وَلَئِنْ أَذَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنَّا رَحْمَةً ثُمَّ نَزَعْنَاهَا مِنْهُ إِنَّهُ لَيَكُوفُ كُفُورًا ⑦

وَلَئِنْ أَذَقْنَاهُ نِعْمَاءَ بَعْدَ ضَرَاءٍ مَسْتَهْزِئَةٍ لَيَقُولُنَّ ذَهَبَ السَّيِّئَاتُ عَنِّي إِنَّهُ لَفَرِحٌ فَخُورٌ ⑧

إِنَّا الَّذِيْنَ صَبَرُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَٰئِكَ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ ⑨

فَلَحَلَّكَ تَارِكٌ بَعْضُ مَا يُوْحَىٰ إِلَيْكَ وَصَافِيٌّ بِهِ صَدْرُكَ أَنْ يَقُولُوا لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْهِ كُتُبٌ أَوْ جَاءَ مَعَهُ مَلَكٌ إِنَّمَا أَنْتَ نَذِيرٌ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ ⑩

والا میں تے اللہ ہر شے دا کار ساز۔

۱۴۔ کیا او آبدن جو ایں کتاب گھر گدھی ۷ توں آکھ جے تسان
سچے ۷ تے ایتھو جیہاں بڑا سورتاں گھڑ بڑ کھاو تے
اللہ دے سوا جیندی تہا کوں طاقت سب گھنو۔

۱۵۔ جے او تیکوں جواب نہ بڑیوں (تیڈی گال نہ منن) اتے
توں چاٹ گھن جو تیڈو بہایا گئے او اللہ دے علم نال تے
اللہ دے سوا پیا کوئی عبادت دے لائق نہیں تے کیا تسان
فرمانبردار مہسو۔

۱۶۔ جیرھا دنیاوی زندگی تے اوندے سوٹھپ کوں چاہی
اساں انہیں دے اعمال دا بدلہ ایندے وچ پورا کر ڈیسوں
تے انہیں کیتے اوندے وچ کوئی کمی نہ کیتی ویسی۔
۱۷۔ اے او لوکن جنہیں واسطے آخرت وچ صرف بھاء تے
ایندے وچ جو بٹائے انہیں او ونجج ویسی تے جو او کیندے
پین او تباہ تھی ویسی۔

۱۸۔ کیا جیرھا شخص اپنے رب کیں روشن دلیل تے قائم
تے جیندے تیکھو خداو لوک گواہ اوتی تے اوں کیں پہلے
موسیٰ دی کتاب امام تے رحمت بانی آپکی ۷ اے اوں کوں
میندن تے جیرھا انہیں ٹولیں وچ نہ نیسی اوندے وعدے
دی جا بھاء ۷ ایندے بارے وچ کہیں شک وچ نہ پو
بے شک اے تیڈے رب ولو سچ تے اکثر لوک
ایمان نہیں ایندے۔

۱۹۔ اوں کیں وڈا ظالم کوں جیرھا اللہ تے کوڑ گھڑے
اے لوک اپنے رب دے سامنے پیش کیتے دسین تے
گواہ اکھن اے لوکن جنہیں اپنے رب تے کوڑ بدھن
سٹو ظالمیں تے اللہ دی لعنت۔

۲۰۔ تے ظالم اوہن جیرھے اللہ دی راہ کیں روکیندن تے

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ قُلْ فَأَنذَرْتُكُمْ يَوْمَ مِثْلِهِ
مُفْتَرِيَةٍ وَادْعُوا مَنِ اسْتَقَعْتُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ
كُنْتُمْ صَادِقِينَ ⑤

فَالَمْ يَسْتَجِيبُوا لَكُمْ فَأَعْلَمُوا أَنَّمَا أُنْزِلَ بِعِلْمِ اللَّهِ
وَأَن لَّا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَهَلْ أَنْتُمْ مُسْلِمُونَ ⑥

مَنْ كَانَ يَرْيِدُ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَزَيَّنَّا لَهَا تُفَاتٍ
إِلَيْهِمْ أَعْمَالَهُمْ فِيهَا وَهُمْ فِيهَا لَا يُبْخَسُونَ ⑦

أُولَئِكَ الَّذِينَ لَيْسَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ إِلَّا النَّارُ
وَحَبِطَ مَا صَنَعُوا فِيهَا وَبِطُلُ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ⑧

أَفَمَنْ كَانَ عَلَىٰ يَمِينِهِ رِبَّةٌ وَيَلْمُوهُ شَاهِدًا مِنْهُ
وَمِنْ بَيْنِهِ كُتُبٌ مُّوسَىٰ إِمَامًا وَرَحْمَةً أُولَئِكَ
يُؤْمِنُونَ بِهِ وَمَنْ يَكْفُرْ بِهِ مِنَ
الْأَغْزَابِ فَاَلْتَأْرَ مَوْعِدُهُ فَلَا تَكُ فِي
مِيزَانِهِ قِيَّةٌ إِنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ وَلَكِنَّ
أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ ⑨

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أُولَئِكَ
يُعْرَضُونَ عَلَىٰ رَبِّهِمْ وَيَقُولُ الْأَشْهَادُ هَؤُلَاءِ
الَّذِينَ كَذَبُوا عَلَىٰ رَبِّهِمْ أَلَا لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى
الظَّالِمِينَ ⑩

الَّذِينَ يَصُدُّونَ عَنِ سَبِيلِ اللَّهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا

وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ ﴿۵﴾

اوندے وچ بگم پیدا کرن چاہندن تے اے آخرت دے وی منکرن۔

أُولَٰئِكَ لَمْ يَكُونُوا مُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ وَمَا كَانْ لَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ أَوْلِيَاءَ يُضْعِفُ لَهُمْ الْعَذَابُ مَا كَانُوا يَسْتَطِيعُونَ السَّعْيَ وَمَا كَانُوا يَبْصُرُونَ ﴿۶﴾

۲۱۔ اے لوک ملک وچ اللہ والیں کوں ہر انیس بگدے تے اللہ دے سوا بیا کوئی انہیں دے سبکتی نیں انہیں کوں وڈا عذاب ڈنا ویس نہ او سٹن دی طاقت رکھیندن تے نہ او بڑیکھ سگدن۔

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ وَصَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْعَرُونَ ﴿۷﴾

۲۲۔ ایسے لوکن جنہیں اپنے آپ کوں گھٹے وچ سٹے تے جیرھا او کوڑ گھٹندے ہن اووی دیکھ گئے۔

لَا جَزَاءَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ هُمْ الْخَاسِرُونَ ﴿۸﴾

۲۳۔ بے شک اے گال پکی جو او آخرت وچ گھٹا پاوٹ والن۔

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَآخَبَتُوا إِلَىٰ رَبِّهِمْ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿۹﴾

۲۴۔ بے شک جیرھے لوک ایمان گھن آئن تے نیک عمل کیتے نیں تے اپنے رب دو بھک گئیں ایسے لوک بہشتی ہن اوندے وچ ہمیشہ رہن۔

مَثَلُ الْفَرِيقَيْنِ كَالْأَصْحَنِ وَالْأَصْمَرِ وَالْبَصِيرِ وَالسُّبْحِ هَلْ يَسْتَوِينَ مَثَلًا أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿۱۰﴾

۲۵۔ دو لوٹیں دی مثال اندھے تے بوڑے سو بھاکے تے سٹن والے کیا انہیں ڈوناہیں دی حالت بکو جہیں تھی بگدی کیا تاساں ول وی نیں سمجھندے۔

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ إِنِّي لَكُمْ نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿۱۱﴾

۲۶۔ تے اسان نوح کوں اوندی قوم دو پھٹے تے اول آکھے بے شک میں تہا ڈو کھلا کھلا ہوشیار کرن والا ہاں

أَنْ لَا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ إِلَیْهِ ﴿۱۲﴾

۲۷۔ جو تاساں اللہ دے سوا بیا کہیں دی عبادت نہ کرو بے شک میں تہا ڈے اتے ڈکھ والے ڈینہ دے عذاب کنیں ڈرواں۔

فَقَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ مَا تَرَىٰ إِلَّا بَشَرًا مِثْلَنَا وَمَا تَرَىٰ إِلَّا تَبْعَكَ إِلَّا الَّذِينَ هُمْ أَرَادُوا لَنَا بَادِيَ السَّيِّئِ وَمَا تَرَىٰ لَكُمْ عَلَيْنَا مِنْ فَضْلٍ بَلْ نَنْظُرُكُمْ كَذِبِينَ ﴿۱۳﴾

۲۸۔ اوندی قوم دے کافرین وچو وڈے لوک آکھے اسان تیکوں اپنے جہاں بندہ ڈہرے میں تے میں تیریدی پیڑی کیتی او عالم نگاہ وچ سب توں زیادہ ذلیل لوک اسان تہا ڈے وچ اپنے اتے کوئی فضیلت نلے ڈہرے تے اسان تہا کوں کوڑا سمجھندے میں۔

قَالَ يَقَوْمِ ارْءَيْتُمْ اِنْ كُنْتُ عَلٰى بَيِّنَةٍ
مِّنْ رَبِّىْ وَاتَّبِعْنِىْ رَحْمَةً مِّنْ عِنْدِىْ
فُعَيِّنْتُ عَلَيْكُمْ اَنْلٰزِمُكُمْوهَا وَاَنْتُمْ لَهَا
كٰرِهُونَ ﴿۳۹﴾

۲۹۔ اوں اکھیاے میڈی قوم تساں بھلا بڑسو جے میں
اپنے رب کنیں کملی دلیل تے ہواں تے اوں میکوں اپنے ولو
رحمت وی بڑتی جیرہی تہا بڑے اتے ظاہر کاء نیں تھی
پئی (بڑسی نیں پئی) کیا اساں تہاکوں او دلیل زوریں
ریت منوا گھنسون بھانویں تساں ناپسند کرد۔

وَيَقَوْمِ لَا اَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مَا لَآ اَنْ اَجْزٰى اِلَّا
عَلٰى اللّٰهِ وَمَا اَنَاْ بِظَارِدِ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا اِنَّهُمْ مُّلَقَوْنَ
رَبِّهُمْ وَلٰكِنِّىْ اَرْسَلْتُكُمْ قَوْمًا تَجْهَلُوْنَ ﴿۴۰﴾
وَيَقَوْمِ مَنْ يَنْصُرُنِىْ مِنَ اللّٰهِ اِنْ طَرَدْتَهُمْ اَنْ اَكْفٰ
تَنْ كُرُوْنَ ﴿۴۱﴾

۴۰۔ تے اے میڈی قوم میں تساں کنیں ایندے بدبچ کوئی
مال نیں منگدا میڈا بدلہ صرف اللہ کنیں ہے تے منوں والیں
کوں میں دھکے ڈیون والافبتیں۔ بے شک او اپنے رب کوں
ملن والیں تے اصل میں تہاکوں جاہل قوم سمجھداں۔
۴۱۔ تے اے میڈی قوم جے میں دھکے ڈیواں تے اللہ لو
ملن آئی سزاتوں بچاؤں کیستے میڈی کون مدد کرہی کیا
تساں دل دی سمجھندے توہے۔

وَلَا اَقُوْلُ لَكُمْ عِنْدِىْ خَزَاۤىِٕنُ اللّٰهِ وَلَا اَعْلَمُ
الْغَيْبِ وَلَا اَقُوْلُ اِنِّىْ مَلَكٌ وَلَا اَقُوْلُ لِلَّذِيْنَ
تَزِدُّهُمْ اٰیٰتِىْ اَعْيٰىظُكُمْ لَنْ يُّؤْتِيَهُمُ اللّٰهُ خَيْرًا اَللّٰهُ
اَعْلَمُ بِمَا فِىْ اَنْفُسِهِمْ اِنِّىْ اِذَا لَمَسَ الظّٰلِمِيْنَ ﴿۴۲﴾

۴۲۔ تے میں تہاکوں اے نیں آہا جو میں کنیں اللہ دے
خزانے ہن تے میں غیب وی نیں جاندیا تے نہ میں اے
آہاں جو میں فرشتاں تے نہ میں آہاں انہیں لوکں دے
متعلق جیرہی تہا بڑی اکھیں وچ ذلیلن جو اللہ سنیں انہیں
کوں چگائی اصلو نہ ڈلیں اللہ جاندے جو انہیں دے دیں
وچ بے شک میں ظالمیں وچو تھی ویساں جے میں تہا بڑی
گال مناں۔

قَالُوا يٰنُوْحُ قَدْ جِئْنَاكَ فَكَتَرْتَ عَلٰىنَا كَاۤىِٕنَا
بِمَا نَعْبُدُ نَا اِنْ كُنْتَ مِنَ الصّٰدِقِيْنَ ﴿۴۳﴾

۴۳۔ انہیں آکھئے اے نوح توں سا بڑے نال بحث کر
چکیں تے بہوں بحث کر چکیں جے توں سچا ایں تے او عذاب
گھن آجیں کنیں سا کوں ڈیریں۔

قَالَ اِنَّمَا يٰتِيْكُمْ بِهِ اللّٰهُ اِنْ شَاءَ وَمَا اَنْتُمْ
بِعٰجِزِيْنَ ﴿۴۴﴾

۴۴۔ اوں آکھئے جے اللہ چاہی تے او تہا بڑے اتے
اونکو گھن اوسی تے تساں اونکوں روک لوئے سگدے

وَلَا يَنْفَعُكُمْ نَصِيْحٰى اِنْ اَرَدْتُ اَنْ اَنْصَحَ لَكُمْ
اِنْ كَانَ اللّٰهُ يُرِيْدُ اَنْ يُعْوِيْكُمْهُ هُوَ رَبُّكُمْ

۴۵۔ تے میڈی خیر خواہی تہاکوں فائدہ نہ ڈلیں جے میں
تہا بڑی خیر خواہی چاہاں وی جے اللہ تہاکوں ہلاک کرن چاہے

وَالَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿۵﴾

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ قُلْ إِنْ افْتَرَيْتُهُ فَعَلَّيْ أَجْرًا لِّى
وَإِنَّا بَرِيٌّ مِّنْكُمْ تَنَجَّرُونَ ﴿۶﴾وَأُوحِيَ إِلَىٰ نُوحٍ أَنَّهُ لَنْ يُؤْمِنَ مِنْ قَوْمِكَ إِلَّا
مَنْ قَدْ آمَنَ فَلَا تَبْتَئِسْ بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿۷﴾وَاصْبِرْ لِّلْفُلْكِ يَا عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ وَلَا تَحْطِيطُنِي فِي
الَّذِينَ طَلَّوْا أَنَّهُمْ مُّغْرَقُونَ ﴿۸﴾وَيَصْنَعُ الْفُلُكُ تَمَتُّدًا مَّرَافِقُهُ مَلَأَ مِنْ قَوْمِهِ
سَفَرًا مِنْهُ قَالَ إِنْ تَسْحَرُوا مِنَّا فَإِنَّا نَسْحَرُ مِنْكُمْ
كَمَا تَسْحَرُونَ ﴿۹﴾تَسُوفَ تَعْلَمُونَ مَن يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَ
يَحِلُّ عَلَيْهِ عَذَابٌ مُّقِيمٌ ﴿۱۰﴾حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَمْرُنَا وَفَارَ التَّنُّورُ
قُلْنَا احْمِلْ فِيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجَيْنِ
أُشْبِينَ وَاهْلِكَ إِلَّا مَنْ سَبَقَ عَلَيْهِ
الْقَوْلُ وَمَنْ آمَنٌ وَمَا آمَنَ مَعَهُ إِلَّا
قَلِيلٌ ﴿۱۱﴾وَقَالَ ارْكَبُوا فِيهَا بِسْمِ اللَّهِ مَجْرِبَهَا وَمُزْسِمُهَا
إِنَّ رَبِّي لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿۱۲﴾وَبِهِ تَخْرُجُ بِهِمْ فِي مَوْجٍ كَالْجِبَالِ تَنَادَى
نُوحٌ إِبْنَهُ وَكَانَ فِي مَعْزِلٍ يُبْنَىٰ أَرْكَبُ مَعَنَا وَ

تے ۱ و تہا ڈارب تسال اونو ول ولسو۔

۳۶۔ کیا او کہیں اسے اوں آپ گھڑی ء توں اکھجے میں
آپ گھڑی ء تے میڈا جرم میڈے اتے پوسی تے میں
تہا ڈے جرمیں کیں بری آن۔۳۷۔ تے نوح دو وحی کیتی گئی ء جو بے شک تیڈی قوم وچ
جیرھے ایمان گھن آن انہیں نے سوا بیا کوئی وی ایمان نہ
انہی تے توں جو اوکریندے پین اوندے اتے افسوس نہ کر۔۳۸۔ توں ساڈی اکھیں دے سامنے تے ساڈی وحی دے مطابق بیڑی
بٹاتے ٹالیں دے متعلق میڈے نال کوئی گال نہ کریں بیشک
او غرق کیتے ولین۔۳۹۔ تے او بیڑی بٹیدا با تے جہاں اوندی قوم را کوئی وڈا
آدمی اتھاؤ لنگھے با اوندے اتے کھن با اوں اکھیا جے ارج
تساں ساڈے نال کھدے ء بے شک اساں وی تہا ڈے
ایکھلسوں جیویں تسال کھلسے ء۔۴۰۔ تے جلدی تہاکوں پتہ لگ ولسی جو کیندو ذلیل کرن والا
عذاب اوندے تے کیندے اتے مقیم عذاب ہندے۔
۴۱۔ تے جہاں ساڈا حکم آویسی تے نیں ویہہ پوسی زور نال
اساں اکھسوں ایندے وچ ہر شے دے ڈوڈو جوڑے
سوار کر تے اپنے گھروالیں کوں وی تے منق وایں کوں سوئے
اوں شخص دے جیندے کیتے ساڈے عذاب دا حکم جاری تھی
چکے۔ اوندے منق والے بہوں تھوڑے ہن۔۴۲۔ تے اوں اکھئے اوندے وچ سوار تھی و بخوالہ دے نال
نال اوٹرسی تے اللہ دے نال نال کھڑی بے شک میڈا
رب بہوں بخشش والا تے ول دل رحم کرن والا۔۴۳۔ تے او بیڑی انہیں کوں گدھی ویندی ہائی پہاڑیں آئی کار
اچی لہریں وچ تے اوں ویلھے حضرت نوح اپنے پتر کوں

لَا تَكُن مَعَ الْكَافِرِينَ ﴿۳۰﴾

سُبیئے اول دیکھو او اوں کنیں انج تھی گئے اے میڈے
پترتوں ساڈے نال سوار تھی ونج تے توں کافرین
وچوں نہ بن۔

قَالَ سَأُوْنِي إِلَىٰ جَبَلٍ يَّغْصِيْنِي مِنَ الْمَاءِ قَالَ
لَا عَاصِمَ الْيَوْمَ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ إِلَّا مَنْ دَحِمْ وَحَالَ
بَيْنَهُمَا النَّوْجَ فَكَانَ مِنَ الْمَغْرِقِينَ ﴿۳۱﴾

۳۴۔ اوں آکھئے میں بُئیں کہیں پہاڑی تے پناہ گھنساں
او میکوں پانی کنیں بچا گھنسی۔ اوں آکھئے اِج اللہ اے
عذاب کنیں کوئی نیں بچا سگدا سوائے اوندے جندے
اتے او رحم کرے تے ہوں ویلے بڑونا میں دے درمیان
ہک بھولی آگئی تے او پڑن والیں وچر تھی گیا۔

وَقِيلَ يَا أَرْضُ ابْلَعِي مَاءَكِ وَيَسَّاءِ أَفْلَحِي
وَعِيْضُ الْمَاءِ وَقُضِيَ الْأَمْرُ وَاسْتَوَتْ عَلَىٰ الْجُودِيِّ
وَقِيلَ بُعْدًا لِلْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿۳۲﴾

۳۵۔ تے آکھیا گیا اے زمین توں اپنے پانی کوں نگل
ونج تے اے آسمان توں دی کھڑ ونج تے پانی سک گیتے آکھیا گیا ظالم
قوم واسطے تباہی مقدر۔

وَنَادَىٰ نُوحٌ رَبَّهُ فَقَالَ رَبِّ إِنَّ ابْنِي مِنْ أَهْلِي
وَإِنَّ وَعْدَكَ الْحَقُّ وَأَنْتَ أَحْكَمُ الْحَاكِمِينَ ﴿۳۳﴾

۳۶۔ تے نوح اپنے رب کوں سُبیئے اے میڈے رب
بے شک میڈا پتر میڈے گھر والیں وچر تے بے شک تیرا
وعدہ سچا تے توں ساریں فیصلہ کرن والیں وچر چکا فیصلہ
کرن والیں۔

قَالَ يَنْوُحُ إِنَّهُ لَيْسَ مِنْ أَهْلِكَ إِنَّهُ عَمَلٌ غَيْرُ
صَالِحٍ فَلَا تَسْأَلْنِي مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنِّي
أَعِظُكَ أَنْ تَكُونَ مِنَ الْجَاهِلِينَ ﴿۳۴﴾

۳۷۔ اللہ آکھئے اے نوح اے تیرے گھر والیں وچر اصلو
نیں اوندے کم چپے نیں۔ توں میں کنیں ایجا سوال نہ کر جندا
تیکوں علم نیں۔ میں تیکوں نصیحت کرینداں اے نہ تھیوے جو
توں جاہلیں وچر تھی ونجے۔

قَالَ رَبِّ إِنِّي أَعُوْذُ بِكَ أَنْ أَسْأَلَكَ مَا لَيْسَ لِي بِهِ
عِلْمٌ وَإِلَّا تَغْفِرْ لِي وَرَحْمَتِي أَكُنْ مِنَ
الْخَاسِرِينَ ﴿۳۵﴾

۳۸۔ اوں آکھئے اے میڈے رب میں تیرے ام شام وچ
اندل جو میں تیں کنیں او سوال کراں جندا میکوں علم نیں تے
جے میں میکوں نہ بخشیا تے میڈے اے رحم نہ کیتا تے میں
گھاٹا پاوٹ والیں وچر تھی ویساں۔

قِيلَ يَنْوُحُ اهْبِطْ بِسَلَامٍ مِنَّا وَبَرَكَاتٍ عَلَيْكَ وَ
عَلَىٰ أُمَمٍ مِّنْ مَّعَكَ وَأُمَمٌ سَنُتْعِمُهُمْ بِمِثْمٍ
مِّنَّا عَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿۳۶﴾

۳۹۔ آکھیا گیا اے نوح ساڈے ولو سلامتی نال تے انہیں
برکتیں نال جبریاں تیرے تے انہیں امتیں تے تھیں جبریاں
تیرے نال سفر کرتے کچھ جالعات اوہن جہنیں کوں

ضرور اسان فائدہ کچھ پسوں تے پچھیں انہیں کوں سا بڑے
ولو بڑکھ والا عذاب پہنچسی۔

۵۰۔ اے غیب دیاں خبراں بن جیرھیاں اسان تیکوں وحی
کیتیں ایں کنیں پہلے نہ توں تے نہ تیڈی قوم ایکوں
چاڈی بان توں صبر کر بے شک چنگا انجام النکسین بڑن
والیں دا۔

تِلْكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْغَيْبِ نُوحِيهَا إِلَيْكَ مَا كُنْتَ
تَعْلَمُهَا أَنْتَ وَلَا قَوْمُكَ مِنْ قَبْلِ هَذَا فَاصْبِرْ
إِنَّ الْعَاقِبَةَ لِلْمُتَّقِينَ ۝

۵۱۔ تے عاد دو انہیں دے بھرا ہود کوں پھٹے سے اول
آکھئے اے میڈی قوم تساں اللہ دی عبادت کرواوندے
سوا کوئی تہا بڑا معبود نہیں۔ تساں تے صرف کوڑکھڑن
والے۔

وَالِى عَادِ أَخَاهُمْ هُودٌ قَالَ يَقَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ
مَا لَكُمْ مِنَ اللَّهِ غَيْرُهُ إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا مُفْتَرُونَ ۝

۵۲۔ اے میڈی قوم میں تساں کنیں ایند کوئی اجڑیں منگدا میڈا اجر
محض اللہ دے دے ہے جیں میکوں پیدا کیتے کیا تساں
عقل کنیں کم نو مھے گھندے۔

يَقَوْمِ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِنْ أَجَرِيَ إِلَّا عَلَى
الَّذِي فَطَرَنِي أَفَلَا تَعْقِلُونَ ۝

۵۳۔ اے میڈی قوم تساں اپٹے رب کنیں بخشش منگوتے
ہوندو رجوع کرو او تہا بڑے اتے آسمان کنیں بڑا بڑھا
میند و سبسی تے تہا کوں طاقت دے بعد بی دودھ طاقت
ڈیسی تے مجرم حق کے خدا کنیں مزہ نہ پھیرو۔

وَيَقَوْمِ اسْتَغْفِرُكُمْ ثُمَّ تَوَلَّوْا إِلَيْهِ مُبِغِلِينَ
الْإِسْمَاءَ عَلَيْكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ فَذُكُّوا عَنْهُ
وَلَا تَسْأَلُوا مُجْرِمِينَ ۝

۵۴۔ انہیں آکھئے اے ہود توں سا بڑے کوہو روشن
دلیل نو جیں گھن آیا تے اسان تیڈے آکھن تے اپٹے
خدا ئیں کوں نے چھوڑ بگدے تے تیکوں اسان نے
میندے۔

قَالُوا يَهُودُ مَا جِئْتَنَا بِبَيِّنَةٍ وَمَا نَحْنُ بِتَارِكِي
الْهِنَاءِ عَنْ قَوْلِكَ وَمَا نَحْنُ لَكَ بِمُؤْمِنِينَ ۝

۵۵۔ اسان تیڈے متعلق اے آکھ بگدے میں جو
سا بڑا کوئی معبود بڑے ارادے نال تیڈے پچھو بگ گئے
اون آکھئے میں اللہ کوں گواہ ٹیندا تے تساں وی گواہی ڈیو
تے میں تہا بڑے شرک کنیں بری آں۔

إِنْ نَقُولُ إِلَّا اعْتَرَاكَ بَعْضُ آلِهَتِنَا بِسْمٍ قَالَ إِنِّي
أَشْهَدُ اللَّهَ وَاشْهَدْ وَأَنِّي بَرِيءٌ مِمَّا تُشْرِكُونَ ۝

۵۶۔ ایندے علاوہ تساں سارے کھٹے رل کے میڈے

مِنْ دُونِهِ فَيَكِيدُونَنِي حَيًّا ثُمَّ لَا يَنْظُرُونَ ۝

خلان منصوبہ بناؤ تے ول میکوں مہلت نہ ڈیو۔

۵۷۔ بے شک میں اللہ تے بھروسہ کرینداں جبرہا میڈا
تے تہا ڈا رب۔ کوئی جانور نہیں جیندے متھے کول اللہ سٹس
پکڑیا ہو یا نہ ہوے۔ بے شک میڈا رب سدھے
راہ تے کھڑے۔

۵۸۔ جے تساں کنڈ پھیر گھنوتے بے شک میں تہا کوٹنا
پکچا ڈتے جیندے نال میکوں پھٹیا گئے۔ تے میڈا
رب تہا ڈے سوا بی قوم کول جانشین بنا ڈیسی تے تساں
اول کول کھدی نقصان نہ پچا سگسو بے شک میڈا رب
ہر شے دی بہوں حفاظت کرٹ والا۔

۵۹۔ تے جڈاں ساڈے عذاب دا حکم آگئے تے اساں
ہود کول تے اونکوں جبرھے ایمان گھن آئن اپنی رمت نال
پچا گدھے تے اساں انہیں کول سخت عذاب کینیں پچا
گدھے۔

۶۰۔ اے عاد بن جنہیں اپنے رب دے نشانیں دا انکار
کیتے تے اوندے رسولیں دی نافرمانی کیتی تے انہیں ہر ظالم
تے حق دے دشمن دے حکم دی پیروی کیتی۔

۶۱۔ این دنیا وچ دی انہیں دے پکچو لعنت تے قیامت
دے ڈینہ دی سٹو بے شک عاد نے اپنے رب دا انکار
کیتے۔ سٹو ہود دی قوم عاد تے لعنت۔

۶۲۔ تے غمزدو انہیں دے بھرا صالح کول پھٹے سے اول
آکھئے میڈی قوم اللہ دی عبادت کرو بے شک اوندے سوا
تہا ڈا کوئی معبود نہیں تہا کول زمین وچ پیدا کیتے تے تہا کول
اوندے وچ آباد کیتیں این واسطے تساں اول کینیں بخشش
مگھوتے ہوندر ورجع کرو بے شک میڈا رب کوہوے تے
دعائیں قبول کرٹ والا۔

إِنِّي تَوَكَّلْتُ عَلَى اللَّهِ رَبِّي وَرَبِّكُمْ مَا مِنْ دَابَّةٍ
إِلَّا هُوَ آخِذٌ بِنَاصِيَتِهَا إِنَّ رَبِّي عَلَى صِرَاطٍ
مُسْتَقِيمٍ ۝

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ مَا أَرْسَلْتُ بِهِ إِلَيْكُمْ
وَلَيْسَ لِغَيْرِي بِتَوْفِقٌ وَلَا أَهْلٌ أَنْ يَنْصُرُونَهُ نَبَأُ إِنَّ
رَبِّي عَلَى كُلِّ شَيْءٍ حَفِيفٌ ۝

وَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا نَجَّيْنَا هُودًا وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ
بِرَحْمَةٍ مِنَّا وَنَجَّيْنَاهُمْ مِنْ عَذَابٍ غَلِيظٍ ۝

وَتِلْكَ عَادُ الَّذِينَ جَعَلُوا يُأْتِيَتِ رَبَّهُمْ وِعَصَوُا رُسُلَهُ
وَاسْتَبَعُوا أَمْرَ كُلِّ جَبَّارٍ عَالِيٍ ۝

وَاتَّبَعُوا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا لَعْنَةً وَيَوْمَ الْقِسْمَةِ إِلَّا
إِنَّ عَادًا كَفَرُوا رَبَّهُمْ إِلَّا بَعْدَ الْعَادِ قَوْمُ هُودٍ ۝

وَالَّذِينَ تَبَوَّءُوا آخَاهُمْ يَحْيَىٰ قَالَ يَوْمَ اعْبُدُوا اللَّهَ
مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ هُوَ أَنشَأَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ
وَاسْتَعْمَرَكُمْ فِيهَا فَاسْتَغْفِرُوهُ ثُمَّ تَوَبُّوا إِلَيْهِ
إِنَّ رَبِّي قَرِيبٌ مُجِيبٌ ۝

قَالُوا يَصْلِحْ قَدْ كُنْتَ فِينَا مَرْجُوًّا
تَبْلَ هَذَا أَتَنهَنَّا أَنْ نَعْبُدَ مَا يَعْبُدُ
آبَاؤُنَا وَإِنَّا لَفِي شَكٍّ مِمَّا تَدْعُونَا
إِلَيْهِ مُرِيبٍ ۝۱۳

قَالَ يَوْمَ أَرَىٰ لَكُمْ إِن كُنْتُمْ عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّي
وَأَنسِي مِنْهُ رَحْمَةً فَمَنْ يَتَصَدَّقُنِي مِنَ اللَّهِ إِن
عَصَيْتُهُ فَمَا تَزِيدُونَنِي غَيْرَ تَخْسِيرٍ ۝۱۴

وَيَقَوْمِ هَذِهِ نَاقَةُ اللَّهِ لَكُمْ آيَةٌ فَذُرُوهَا تَأْكُلُ
فِي أَرْضِ اللَّهِ وَلَا تَمْسُوهَا بِسُوءٍ فَيَأْخُذَكُمْ عَذَابُ
قَرِيبٍ ۝۱۵

فَعَقَرُوهَا فَقَالَ تَمَتَّعُوا فِي دَارِكُمْ ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ
ذَٰلِكَ وَعَدٌ غَيْرُ مَكْذُوبٍ ۝۱۶

فَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا نَجَّيْنَا طَافِلًا ۖ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ
بِرَحْمَةِ مِنَّا ۖ وَمِنْ خِزْيِ يَوْمِئِذٍ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ
الْقَوِيُّ الْعَزِيزُ ۝۱۷

وَآخِذِ الَّذِينَ ظَلَمُوا الصَّيْحَةَ فَأَصْبَحُوا فِي دِيَارِهِمْ
جُنُودًا ۝۱۸

كَأَن لَّمْ يَغْنَوْا فِيهَا ۖ إِلَّا إِن سُدَّ الْأَفْزَادُ ۖ وَرَأَوْهُمْ
إِلَّا بُعْدًا لِّسُدٍّ ۝۱۹

۶۳۔ انہیں آکھئے اے صالح! میں اس کین پہلے ساکوں تیڈے
اتے بہوں امیدالہن کیا توں ساکوں بنی بگیندیں جو
اسال عبادت کروں جیڑمی ساڈے پیوڑاڈے عبادت
کریندے ہن۔ تے بے شک اسال جیندوتوں ساکوں
سڈیند پئیں پریشان کر ڈیوں والے شک وچ ہیں۔
۶۴۔ اوں آکھئے اے میڈی قوم! تساں ڈسوجے میں اپٹے
رب کنیں کھلی دلیل تے بجاں تے اوں اپٹے رب ولوئیکوں
رحمت ڈتی ہے جسے میں اوندی نافرمانی کراں تے اللہ کے مقابلے
تے میڈی کون امداد کر لیس۔ تساں تے میوں سوائے
تباہی رے ہی کہیں شے وچ نہ ودھیسو۔

۶۵۔ اے میڈی قوم! اے اللہ دی ڈاچی و تہاڈے واسطے
نشانی و تساں ایکوں چھوڑ ڈیو اے اللہ دی زمین وچ
کھاڈے بیڑے ایکوں کوئی ڈکھڑ ڈیو نہ تساں تہاکوں
جلدی آوٹ والا عذاب پکڑ گھنسی۔

۶۶۔ انہیں ڈاچی دیاں نچاں کپ ڈتیاں تے اوں آکھئے
تساں اپٹے گھریں وچ ترے ڈینہہ دافانہ چا گھنولے
وعدہ کوڑا نہ تھیسے۔

۶۷۔ تے جہاں ساڈے عذاب دا حکم آگئے تے اسال
صالح تے اوندے منٹ والیں کوں اپنی رحمت نال بچا
گدھے تے اوں ڈینہہ دی ذلت کنیں وی۔ بے شک تیڈا
رب بہوں طاقت والا تے غالب۔

۶۸۔ تے فائیں کوں چکواوٹ والے عذاب پکڑ گدھے تے
اوا پٹے گھریں وچ گوڈیں دے بھر ڈھ پئیں۔

۶۹۔ جیویں او ایں مک وچ کڈیاں او ہن کا و ناں سٹو
بے شک تمود نے اپٹے رب دا نکار کیستے سٹو تمود
قوم واسطے وڈی تباہی ہے۔

۷۰۔ تے ساڈے فرشتے ابراہیم کنیں خوش خبری گھن کے آئیں
انہیں آکھئے تیبڑے اتے سلامتی ہووے اوں آکھئے
تہاڑے اتے وی سلامتی ہووے۔ پچھیں جلدی جلدی
اوجھیا ہو یا گایا چاکے گھن آئے۔

۷۱۔ جڈاں انہیں دے تھہر ڈھنسی ہواو تئیں تئیں پہنچے
پئے انہیں دے ایں کم کوں اوپر اسمبلس تے انہیں کنیں ڈر
محسوس کیتس۔ انہیں آکھئے ڈر نہ اسال لوط دی قوم دو
بیٹھے گئے ہیں۔

۷۲۔ تے اوندی زال نال کھڑی بانی او وڈی پریشان تھی تے
اسال او نکوں اسحاق دی تے اسحاق دے بعد یعقوب دی
خبر ڈتی۔

۷۳۔ اوں آکھئے ہائے افسوس کیا میں ہال جیساں میں
تے پڑھی ہاں تے میڈا پئے وئی پڑھا بے شک اے
عجیب گال۔

۷۴۔ انہیں آکھئے کیا توں اللہ دی گال تے حیران تھیندی پئیں
تہاڑے اتے اے گھر والیو اللہ دیاں رحمتاں تے برکتاں
ہن بے شک او بہوں تعریف والا تے وڈی شان والا۔
۷۵۔ تے جڈاں ابراہیم کنیں ڈر لہ گئے تے غوجزی وی مل
گئی تے او لوط دی قوم کیتے ساڈے نال بھگڑن پئے گئے۔
۷۶۔ بے شک ابراہیم بہوں نرم دل تے ہمدرد تے
جھکن والا۔

۷۷۔ اے ابراہیم توں ایں سفارش کنیں رک وچ بیشک
تیبڑے رب دا حکم آگئے تے بے شک انہیں تے
نڈلن والا عذاب آکے رہسی۔

۷۸۔ تے جڈاں ساڈے بیٹھے ہوئے لوط کنیں آئیں
اونکوں بڑا گئے تے دل وچ تنگی محسوس تھی انہیں دی

وَلَقَدْ جَاءَتْ رُسُلُنَا إِبْرَاهِيمَ بِالْبُشْرَى قَالُوا سَلَامًا
قَالَ سَلَامٌ مِّمَّا لَيْتَ أَنْ جَاءَ بِعِجْلٍ حَنِينٍ ۝

فَلَمَّا رَأَىٰ أَيْدِيَهُمْ لَا تَصِلُ إِلَيْهِ يَكْذِبُهُمْ وَآوَجَسَ
مِنْهُمْ خِيْفَةً قَالُوا لَا تَحْزَنْ إِنَّا أَرْسَلْنَا إِلَيْكَ
قَوْمَ لُوطٍ ۝

وَأَمْرَاتِهِ قَابِلَةً فَصَيَّكَتْ فَبَشَّرْنَاهَا بِإِسْحَاقَ لَا
مِنْ وَرَاءِ إِسْحَاقَ يَعْقُوبَ ۝

قَالَتْ يَوَاسِقَىٰ آلِدُو وَأَنَا عَجُوزٌ وَهَذَا بَعْلِي شَيْخًا
إِنْ هَذَا إِلَّا شَيْءٌ عَجِيبٌ ۝

قَالُوا اتَّعَجِبِينَ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ رَحِمْتُ
اللَّهُ وَبَرَكَتُهُ عَلَيْكُمْ أَهْلَ الْبَيْتِ إِنَّهُ
حَنِيدٌ مُّجِيدٌ ۝

فَلَمَّا ذَهَبَ عَنْ إِبْرَاهِيمَ الرَّوْعُ وَجَاءَتْهُ الْبُشْرَى
يُجَادِلُنَا فِي قَوْمِ لُوطٍ ۝
إِنَّ إِبْرَاهِيمَ لَحَلِيمٌ أَوَّاهٌ مُّنتَبٍ ۝

يَا إِبْرَاهِيمُ أَعْرِضْ عَنْ هَذَا إِنَّهُ قَدْ جَاءَ أَمْرُ
رَبِّكَ وَإِنَّهُمْ أَلَتْهُمُ عَذَابٌ غَيْرُ مَرْدُودٍ ۝

وَلَمَّا جَاءَتْ رُسُلُنَا لُوطًا سِيقِيهِمْ وَصَاقَ بِهِمْ
دَرْعًا وَقَالَ هَذَا يَوْمٌ عَصِيبٌ ۝

وجہ کنیں تے آکھئے سی اے ڈینہہ سخت۔

۷۹۔ تے اندی قوم اوندو درکدی آئی تے ای کنیں پہلے
وی اووڑے گندے کم کریندے ہن اول آکھئے اے
میڈی قوم اے میڈیاں چھوہیں ہن اے تہاڑے کیتے
پاکن تساں اللہ کنیں بڑو تے مہا نیں دے معاملے وچ
میکوں ذلیل نہ کرو کیا تہاڑے وچ کوئی سمجھار آدمی
کاہ نیں۔

۸۰۔ انہیں آکھئے تیکوں پتہ ء جو تیڈی چھوہیں تے ساڈا
کوئی حق نیں تے بے شک توں جانڈیں جو اساں
چاہندے ہیں۔

۸۱۔ اول آکھئے جے میکوں تہاڑے مقابلے تے طاقت
ہوے ہا یا ول میں بہوں طاقت والی پناہ دو پناہ گھناں۔
۸۲۔ انہیں آکھئے اے لوط بے شک اساں تیڈے رب
دے پٹھے ہوئے فرشتے ہیں اوتیں کنیں اصلو میں آ
سگدے توں رات دے کہیں حصے وچ اپنے گھر والیں
کوں نال گھن کے ٹروچ تے تہاڑے وچ کوئی اڑے
اڑے نہ ڈیکھے سوائے تیڈی زال دے بے شک اونکوں
اوہو عذاب آوٹ والا ء جیرھا انہیں کوں اوسے بے شک
انہیں دا وعدہ فخر دا ء کیا فخر کوہو نیں۔

۸۳۔ تے جڈاں ساڈے عذاب دا حکم آگئے تے اساں
اوندے اتلے حصے کوں تملوں حصہ کرڈتے تے اساں
انہیں تے پھروا ولا ولا مینہ و سائے جیرھے سکی مٹی
دے بڈے ہوئے ہن۔

۸۴۔ تیڈے رب دے انہیں تے نشان بگے ہوئے ہن تے
جے اے عذاب ظاہر کنیں پرے نیں۔

۸۵۔ تے مدین دو انہیں دے بھرا شیب کوں پٹھے دے

وَجَاءَهُ قَوْمُهُ يَمْرَعُونَ إِلَيْهِ وَمِنْ قَبْلِ كَانُوا
يَعْمَلُونَ الشَّيْءَاتِ قَالَ يَقَوْمِ هَؤُلَاءِ بَنَاتِي هُنَّ
أَطْهَرُ لَكُمْ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَلَا تَحْزُونِ فِي ضَيْفِ الْإِنْسِ
مِنْكُمْ رَجُلٌ زَنِيذٌ ۝۹

قَالُوا لَقَدْ عَلِمْتَ مَا لَنَا فِي بَنَاتِكَ مِنْ حَقٍّ وَإِنَّكَ
لَتَعْلَمُ مَا نُرِيدُ ۝۱۰

قَالَ لَوَ أَنِّي بِكُمْ قُوَّةٌ أَوْ آوَى إِلَى رَبِّي شَدِيدٌ ۝۱۱

قَالُوا يَلُوطُ إِنَّا رُسُلُ رَبِّكَ لَنْ يَصْلُوَا
إِلَيْكَ فَأَمْرِ بَأَهْلِكَ بِقِطْعٍ مِنَ اللَّيْلِ وَلَا
يَلْتَفِتْ مِنْكُمْ أَحَدٌ إِلَّا أَمْرًا تَكُ إِنَّهُ
مُصِيبُهَا مَا أَصَابَهُمْ إِنَّ مَوْعِدَهُمُ الصُّبْحُ
أَلَيْسَ الصُّبْحُ بِقَرِيبٍ ۝۱۲

فَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا جَعَلْنَا عَالِيَهَا سَافِلَهَا وَأَمْطَرْنَا
عَلَيْهَا حِجَابًا مِّنْ سِجِّيلٍ ۝۱۳

مُسَوَّمَةً عِنْدَ رَبِّكَ وَمَا هِيَ مِنَ الظَّالِمِينَ
بَبَعِيدٍ ۝۱۴

وَإِلَى مَدْيَنَ أَخَاهُمْ شُعَيْبًا قَالَ يَقَوْمِ اعْبُدُوا

اللَّهُ مَا لَكُمْ مِّنَ إِلَهِ غَيْرُهُ وَلَا تَنْقُصُوا إِلَهِيَ الْكِبَالِ
وَالْيَزَانَ إِنِّي أَرْسَلْتُ بِخَيْرٍ وَإِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ
عَذَابَ يَوْمٍ مُّحِيطٍ ۝۵

وَيَقَوْمِ أَتُفَوُّوا إِلَهَ الْكِبَالِ وَالْيَزَانَ بِالْقُسْطِ وَلَا
تُبْخُسُوا النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ وَلَا تَعْتُوا فِي الْأَرْضِ
مُفْسِدِينَ ۝۶

بَقِيَّتُ اللَّهِ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنْتُمْ مُّؤْمِنِينَ ۚ وَمَا أَنَا
عَلَيْكُمْ بِحَفِيفٍ ۝۷

قَالُوا يَشْعَبُ أَصْلُوكَ تَأْمُرُكَ أَنْ تَتْرَكَ مَا
يَعْبُدُ آبَاؤُنَا أَوْ أَنْ تَفْعَلَ فِي أَمْوَالِنَا مَا نَشَاءُ
إِنَّكَ لَأَنْتَ الْحَكِيمُ الرَّشِيدُ ۝۸

قَالَ يَقَوْمِ ادْعَيْتُمْ إِن كُنْتُ عَلَى
بَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّي وَرَزَقْنِي مِنْهُ رِزْقًا
حَسَنًا وَمَا أُرِيدُ أَنْ أُخَالِفَكُمْ إِلَى
مَا أَنْهَكُم عَنْهُ إِن أُرِيدُ إِلَّا الْإِصْلَاحَ
مَا اسْتَطَعْتُ وَمَا تَوْفِيقِي إِلَّا بِاللَّهِ
عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ أُنِيبُ ۝۹

وَيَقَوْمِ لَا يَجْرِمَنَّكُمْ شِقَاقِي أَنْ يُصِيبَكُمْ مِثْلُ
مَا أَصَابَ قَوْمُ نُوحٍ أَوْ قَوْمُ هُودٍ أَوْ قَوْمُ صَالِحٍ
وَمَا قَوْمُ لُوطٍ مِنْكُمْ بِبَعِيدٍ ۝۱۰

وَاسْتَغْفِرْ لَهُمْ ذُنُوبَهُمْ ثُمَّ تَوَبَّ إِلَى اللَّهِ إِنَّ رَبِّي رَحِيمٌ

اوں آکھئے اے میڈی قوم اللہ دی عبادت کرو تہا بڑا اوہو
ہی رب تے کھائی تے تلانی گھٹ نہ کرو میں بے شک
تہا کوں چنگی حالت وچ بڑھاپیاں تے بے شک میں
تہا بڑے اتے ہلاک کرن والے عذاب کنیں بڑواں۔

۸۶۔ تے اے میڈی قوم کھائی تے تلانی الصفا نال پوری
کرو تے لوکیں کوں انہیں دیاں شبیں گھٹ نہ بڑو تے زین
وچ گہر گھٹن کیتے نہ پھرو۔

۸۷۔ جے تہاں مومن ہوئے تے اللہ باقی چھوڑا ہوا
مال تہا بڑے کیتے چنگا تے میں تہا بڑے اتے نگران نہیں
۸۸۔ انہیں آکھئے اے شعب کیا میڈی نماز تیکوں حکم
بڑی دی جو اساں او پھوڑ بڑیوں جینی سا بڑے
پیو بڑا بڑے عبادت کرنی دے ہن تے اپنے مالیں دے
معاملے وچ جو چاہوں کروں۔ بے شک توں عقل مند
تے سمجھار ہوئیں۔

۸۹۔ آکھیں اے میڈی قوم تہاں بڑو جے میں اپنے رب کنیں
کھلی دلیل تے بول تے اوں میکوں چنگا رزق دی جڑے
تے میں نہیں چاہندا جیڑی گال کنیں میں تہا کوں رینال
تہا بڑے خلاف آپ کرن پئے ونجاں میں تے صرف
اصلاح چاہندا جتن میکوں طاقت تے میڈی کامیابی
اللہ دے ہتھ وچ ہوندے اتے میڈا بھروسہ تے
ہوندو میں ول ول جھکداں۔

۹۰۔ تے اے میڈی قوم میڈی دشمنی تہا کوں ایں چیز
تے نہ ابھارے جو تہا کوں وی او عذاب آوے پھرھا
نوح دی قوم کوں ہود دی قوم کوں یا صالح دی قوم کوں
آیا ہا تے لوط دی قوم تہاں کنیں پریں کاہ نہیں۔

۹۱۔ تے اپنے رب کنیں بخشش منگول ہوندو رجوع کرو

وَدُّودٌ ۝

بے شک میڈارب ول ول رحم کرن والا تے بہوں
پیار کرن والا۔

قَالُوا يَشْعِبُ مَا نَفَقَهُ كَثِيرًا قَمْنَا تَقُولُ وَإِنَّا
لَنُذَلِّكَ فِينَا ضَعِيفًا وَلَا نَدْهُطُكَ لَرَجَنُكَ وَ
مَا أَنْتَ عَلَيْنَا بِعَزِيزٍ ۝

۹۲۔ انہیں اکھٹے لے شعیب جیسیاں گاہیں توں آہیں
ساکوں بہوں ساریاں سمجھ نئیں اندیاں تے اساں تیکوں
اپنے وچ کمزور سمجھندے یں تے بے تیرا قبیلہ نہ ہووے
ہا تے اساں تیکوں پتھریں نال مادوں ہا تے توں ساڈے
کنیں بڑا بھانویں۔

قَالَ يَقَوْمِ ارْهَطِيْ اَعَزُّ عَلَيْكُمْ مِنَ اللَّهِ وَاللَّهُ تَعَالَى
وَرَاءَ كُلِّ ظَهْرٍ اِنِّ اَنْزَلْتُ عَلَيْكُمْ هَيْطًا ۝

۹۳۔ اوں اکھٹے لے میڈی قوم کیا میڈا قبیلہ
تہا بڑی نگاہ وچ اللہ توں بڑا بھانویں اوں کوں تہاں اپنی
کنڈ پھوسٹیا بڑے بے شک میڈارب ہوتساں کریندے
پچکی طرح جاڈے۔

وَيَقَوْمِ اَعْمَلُوا عَلٰى مَكَانَتِكُمْ اِنِّىْ عَمِلْتُ سَوْفَ
تَعْلَمُوْنَ مَنْ يَّاتِيْهِ عَذَابٌ يُخْزِيْهِ وَمَنْ هُوَ كَاذِبٌ
وَاَنْتَقِبُوا اِلٰى مَعَكُمْ رَقِيبٌ ۝

۹۴۔ تے لے میڈی قوم تہاں اپنی جاتے کم کروتے یں وی
کم کرینداں تہاں جلدی بڑیکھسو جو کیندے اتے ذیل کرن
والا عذاب اندرے تے کون جیرھا کوڑا تے تہاں انتظار
کرو میں وی تہاں بڑے نال انتظار کرینداں۔

وَلَمَّا جَاءَ اَمْرُنَا بَجَيْنًا شُعْبًا وَالَّذِيْنَ اٰمَنُوْا مَعَهُ
بِرَحْمَةٍ مِّنَّا وَاَخَذَتْ الَّذِيْنَ ظَلَمُوا الضِّيْعَةَ فَاَصْبَحُوْا
فِيْ وِيَادِهِمْ جُثَيْنٌ ۝

۹۵۔ تے جڈاں ساڈے عذاب دا حکم آئے اساں شعیب
کوں تے اوں دے منٹ والیں کوں اپنی رحمت نال بھاگدے
تے ظالمیں کو چکواوٹن والے عذاب پکڑ گدے تے او اپنے
گھریں وچ گوڈیں بے بھر بڑے پٹے ہن۔

كَانَ لَمْ يَخْنُ فِيْهَا اِلَّا بَعْدَ الْاَيِّدِيْنَ كَمَا بَعْدَتْ
تُودٌ ۝

۹۶۔ جیویں او اتھاں رہندے یں نہ ہن سٹو مدین واسطے
وی ایویں لعنت جیویں تھو دو واسطے۔

وَلَقَدْ اَرْسَلْنَا مُوسٰى بِآيٰتِنَا وَ سُلْطٰنٍ مُّبِيْنٍ ۝

۹۷۔ تے اساں موسیٰ کوں اپنے نشانیں تے کھلی دلیل
نال بھیجا۔

اِلٰى فِرْعَوْنَ وَ مَلٰٓئِئِهِ فَاتَّبَعُوْا اَمْرَ فِرْعَوْنَ وَمَا
اَمْرُ فِرْعَوْنَ بِرَشِيْدٍ ۝

۹۸۔ فرعون تے اوں دے وڈے لوکیں دو۔ انہیں فرعون دے
حکم دی پیروی کیتی۔ تے فرعون دا حکم ٹھیک نہ ہا۔

بِقَدْرِ قَوْمِهِ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ فَاَوْرَدَهُمُ النَّارَ وَنُفِيسَ

۹۹۔ او قیامت دے ڈینہہ اپنی قوم دے اگواگورسی تے

الرُّدَّ السُّورَةُ ١١

انہیں کول بھا وچ وچ سٹیس تے اولہن دی جاوے تے
لہن والے سب برے ہن۔

وَأَنبَعُوا فِي هَذِهِ لَعْنَةً يَوْمَ الْقِيَامَةِ يَسْزِفُ
السُّورَةُ ١١

۱۰۰۔ ایں دیا وچ دی انہیں دے بچھو لعنت لگی پئی تے
قیامت دے ڈینہر دی تے لے جیوا انعام انہیں کول ہٹا دیسی
اوہوں برا۔

ذَلِكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْقُرَى نَقِصُهُ عَلَيْكَ مِنْهَا قَائِمٌ
وَحَصِيدٌ ١١

۱۰۱۔ اے وستیں دیاں خیراں بن جبریاں تیرے سامنے
بیان کرنی دے پئے ہیں انہیں وچو کچھ کھڑن تھیاں تے کچھ
برباد تھی گئیں۔

وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ وَلَكِنْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ فَمَا أَغْنَتْ
عَنْهُمْ إِلَهَتُهُمْ الَّتِي يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ
شَيْءٍ لَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا وَمَا ذَادُوهُمْ غَيْرَ تَتَحَبَّبُونَ ١٢

۱۰۲۔ تے اساں انہیں تے ظلم نہیں کیتا تے انہیں اپنے
اتے آپ ظلم کیتے تے جڈاں تیرے رب دا حکم آگئے
دل انہیں دے معبودیں اللہ دے مقابلے وچ انہیں
کول ذراوی فائدہ نہیں پہچایا تے جتو انہیں کول تباہی
وچ ہی ودھائے نیں۔

وَكَذَلِكَ أَخْذُ رَبِّكَ إِذَا أَخَذَ الْقُرَى وَهِيَ ظَالِمَةٌ
إِنَّ أَخَذَهُ الْيَمُّ شَدِيدٌ ١٣

۱۰۳۔ تے تیرے رب دی پکڑاویں ہوندی جڈاں او
ظالم وستیں کول پکڑیندے۔ بے شک اوندی پکڑ ڈکھ
ڈیوٹن والی تے سخت ہوندی۔

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّمَنْ خَافَ عَذَابَ الْآخِرَةِ ذَلِكَ
يَوْمٌ مُّجْمَعٌ لَا لَهُ النَّاسُ وَذَلِكَ يَوْمٌ مَّشْهُودٌ ١٤

۱۰۴۔ بے شک ایندے وچ نشان اوندے واسطے جیوا
آخرت دے عذاب کنیں ڈر دے لے ڈینہر جیندے
کیتے لوک کھٹے کیتے ولین تے لے ڈینہر جینکوں سب
لوک ڈیکھسن۔

وَمَا نُؤَخِّرُهُ إِلَّا لِأَجَلٍ مُّعَدَّدٍ ١٥

۱۰۵۔ تے اساں ایکنوں محض ہک مقررہ مدت تیں بچھو
تے سیندے پئے ہیں۔

يَوْمَ يَأْتُ لَا تَكَلُمُ نَفْسٌ إِلَّا بِإِذْنِهِ فَيَنْهَوْنَهُمْ شَرُّهُ
وَسَعِيدٌ ١٦

۱۰۶۔ تے جڈاں اوسی تے کوئی شخص نہی اوندی اجازت
دے بغیر ایسی۔ تے انہیں وچو کچھ بد بخت ہوسن تے
کچھ خوش نصیب۔

فَأَمَّا الَّذِينَ سَفَوْا فِي النَّارِ لَهُمْ فِيهَا زَفِيرٌ وَ

۱۰۷۔ تے جیوے بد بخت ہوسن اتے دوزخ وچ ولین

شَهِيقٌ ۱۰

انہیں واسطے اوندے وچ کہیں ویلھے دڑے دڑے
ساہ تے کہیں ویلھے ٹیکڑیاں ہوسن۔

۱۰۸۔ تے او اوندے وچ رہسن جے تیں زمین تے آسمان
موجودن سوائے ایندے جو اللہ چاہے۔ بے شک تیدا
رب جو چاہندے او کر کے رہندے۔

۱۰۹۔ تے جیرھے خوش نصیب ہن او بہشت وچ ہمیشہ
رہسن جے تیں زمین تے آسمان رہسن سوائے ایندے جو
اللہ چاہے تے اے اوندی دین لے ختم نہ کیتی ویسی۔
۱۱۰۔ تے جیرھے کوڑی عبادت اے کریندن توں اوندے
متعلق شک وچ نہ پو اے او ویں عبادت کریندن جیویں
ایں کتیں پہلے انہیں دے پیو ڈاڑے کریندے ہن تے
اساں انہیں کوں پورا حصہ ڈیسوں تے گھٹ نہ کیسوں۔

۱۱۱۔ تے اساں موسیٰ کوں کتاب ڈتی تے اوندے وچ
اختلاف کتا گیا تے جے تیدا رب ولو او گال زگدرچکی
ہوے ہا تے انہیں دے درمیان فیصلہ کر ڈتا و نجے ہا
تے او ایندے بارے وچ بے چین کر ڈیوں والے شک
وچ ہن۔

۱۱۲۔ تے بے شک تیدا رب انہیں کوں انہیں دے علیس
والپورا پورا بدلہ ڈیسی تے بے شک او جو کچھ کریندن
(خدا) باخبر۔

۱۱۳۔ جیویں تیکوں حکم ڈتا گئے توں اوندے اتے پیر جمائی رہو
تے او وی جنہیں تیدا ربے نال توہ کیتی تے حد کیں نہ ودھو
بے شک جو تساں کریندے او اونکوں ڈیڈا کھڑے۔

۱۱۴۔ تے ظالمین دو نہ جھکوناں تاں تہا کوں وی بھابھی
تے تہا ڈے کیتے اللہ دلو کوئی سگتی نہ ہوسی دل تہا ڈی
مدد نہ کیتی ویسی۔

خُلِدِينَ فِيهَا مَا دَامَتِ السَّمُوتُ وَالْأَرْضُ إِلَّا مَا
شَاءَ رَبُّكَ إِنَّ رَبَّكَ فَعَّالٌ لِّمَا يُرِيدُ ۱۱

وَأَمَّا الَّذِينَ سُودُوا فِي الْجَنَّةِ خُلِدِينَ فِيهَا مَا
دَامَتِ السَّمُوتُ وَالْأَرْضُ إِلَّا مَا شَاءَ رَبُّكَ
عَطَاءً غَيْرَ مَجْدُودٍ ۱۲

فَلَا تَكُ فِي مِرْيَةٍ مِّمَّا يَعْبُدُ هَؤُلَاءُ مَا يَعْبُدُونَ
إِلَّا كَمَا يَعْبُدُ آبَاؤَهُمْ مِنْ قَبْلُ وَإِنَّا لَمُوقِفُوهُمْ
نَصِيبُهُمْ غَيْرَ مَنْقُوصٍ ۱۳

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَاخْتَلَفَ
فِيهِ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ
لَفُضِيَ بَيْنَهُمْ وَإِنَّهُمْ لَفِي شَكٍّ مِّنْهُ
مُضِلِّينَ ۱۴

وَإِنْ كُنَّا لَنَافِقِينَهُمْ رَبِّكَ أَعْمَالَهُمْ إِنَّهُ بِمَا
يَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ۱۵

فَأَسْتَقِمْ كَمَا أُمِرْتَ وَمَنْ تَابَ مَعَكَ وَلَا تَطْغَوْا
إِنَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ۱۶

وَلَا تَرْكَبُوا إِلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا فَنَكُفُّكُمْ النَّارَ وَمَا
لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ أَوْلِيَاءَ ثُمَّ لَا تُنصَرُونَ ۱۷

وَأَتِمُّوا الصَّلَاةَ طَرَفِي النَّهَارِ وَزُلْفًا مِّنَ اللَّيْلِ إِنَّ
الْحَسَنَ يُذْهِبُ السَّيِّئَاتِ ۚ ذَٰلِكَ ذِكْرُ
لِّذِكْرِيْنَ ۝۱۱

۱۱۵۔ تے توں ڈینہ دے ڈوناہیں صے وچ نماز مٹھا
کے پڑھ تے رات دے وقتیں وچ وی بے شک نیکیاں
برائیں کول ہٹاڈین تے نصیحت حاصل کرٹ والیں
کیتے نصیحت ۔

وَأَصْبِرْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ
الْمُحْسِنِينَ ۝۱۲

۱۱۶۔ توں صبر کر بے شک اللہ سیس چنگاں تے نیکی
کرٹ والیں دا اجر و بخت و انیس

فَلَوْلَا كَانَ مِنَ الْقُرُونِ مِن تَبَلَّغُوا بَقِيَّةَ
يَنَّهُوْنَ عَنِ الْفَسَادِ فِي الْأَرْضِ إِلَّا قَلِيلًا مِّمَّنْ
أَنجَبْنَا مِنْهُمْ وَأَتَّبَعِ الَّذِينَ ظَلَمُوا مَا أَتَوْا فِيهِ
وَكَاُنَا مُجْرِمِينَ ۝۱۳

۱۱۷۔ جیر صیاں و ستیاں کسں پہلے ہن انہیں وچ
کوئی سیانے ہون با جیر صے زمین وچ فساد کسں بلکن با
سوائے تھوڑیں دے جنہیں کول اسان انہیں وچ بچا گدھا
تے ظالمیں انہیں لوکس دی پیروی کیتی تے دنیاوی
لذتیں وچ پئے گئے تے او مجرم وی ہن ۔

وَمَا كَانَ رَبُّكَ لِيُهِلِكَ الْفُرَىٰ يَظْلَمِ وَأَهْلُهَا
مُضِلِّحُونَ ۝۱۴

۱۱۸۔ تیبے رب دی لے شان نیں جو کسں وستی کول
ہلاک کرے تے اوندے رہٹ والے اصلاح کرن والے
ہون ۔

وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ لَجَعَلَ النَّاسَ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَا
يَزَالُونَ مُخْتَلِفِينَ ۝۱۵

۱۱۹۔ جے اللہ چاہے ہا تے لوکس کول بکامت بنا ڈیوے
تے او ہمیشہ اختلاف کرنی دے رہ لسن ۔

إِلَّا مَن رَّحِمَ رَبُّكَ ۚ وَلِذَٰلِكَ خَلَقَهُمْ ۚ وَ
تَنَزَّلُ كُلُّ رَبِّكَ لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنَ الْجِنَّةِ
وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ ۝۱۶

۱۲۰۔ سوائے اوندے جیندے اتے تیبڈا رب رحمت دے
تے ات گالہوں انہیں کول پیدا کیتے سی تے تیبے رب
دی گال پوری تھیسے جوہیں جنیں تے لوکس نال دوزخ
بھر ڈیساں ۔

وَكُلًّا نَّقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ أَنبَاءِ الرُّسُلِ
مَا نَشِئْتُ بِهِ فُؤَادَكَ ۚ وَجَاءَكَ فِي هَذِهِ
الْحَقُّ وَمَوْعِظَةٌ وَذِكْرٌ لِلْمُؤْمِنِينَ ۝۱۷

۱۲۱۔ تے اسان سارے رسولیں دیاں خبراں تے حال تیبے
بیان کرنی دے ہں ۔ ایندے ذریعہ تیبے دل کول مضبوط
کرنی دے ہں ۔ تے ایندے بارے وچ تیبو حق آگئے تے
اے نصیحت تے مومنین کول (ذمہ داریاں) یاد کروٹ والی ۔

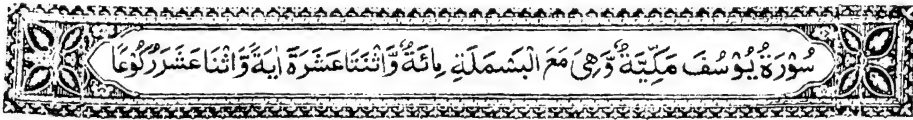
وَقُلْ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ أَعْمَلُوا عَلَىٰ مَكَائِكُمْ
إِنَّا أَعْمَلُونَ ۝۱۸

۱۲۲۔ تے توں آکھ انہیں کول جیر صے مومن نیں لساں اپٹے
جہیں تے عمل کرو اسان دی عمل کرنی دے پئے ہں ۔

وَأَنْتَظِرُوا إِنَّا مُنْتَظِرُونَ ﴿۱۲۳﴾

۱۲۳۔ تساں انتظار کرو بے شک اساں انتظار کریندے پئے
ہیں۔

۱۲۴۔ تے آسمانیں تے زمین دا غیب اللہ دے واسطے بھتے
سارے معاملے بھنڈو ولہن تول اوہدی عبادت
کرتے اوہدے اتے بھروسہ کرتے جو تساں کریندے؟ تیہڑا
رب اول کنیں غافل نیئیں۔

سورة یوسف مکیء تے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۱۲ آیات تے ۱۲ رکوعن۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۱۔ شروع کریں دال اللہ دے نال نال جیرا بن مینگے ٹولیوں والا تے دل دل رحم کرن والا۔
- ۲۔ میں اللہ بڑا کھڑاں - اے کھلی کتاب دیاں آیاتن ہن۔
- ۳۔ اسان بے شک قرآن عربی وچ لہائے تاں جو تسن عقل کنیں کم گھنوں۔
- ۴۔ اسان تیرے اتے بڑا بھا چنگا قصہ بیان کریں دے ہیں۔ تے لے قرآن تیرا داساں وحی کیتی تے توں ایں نیس پہلے فافل ہاویں۔
- ۵۔ تے جڈال یوسف اپنھے پیو کول آکھئے ابا سیں بے شک میں یارھاں تارے تے سمجھ تے چند رکوں بڑھے او میکوں سجدہ کریں دے پڑن۔
- ۶۔ اوں آکھئے اے میڈے پیارے پتر اپنا خواب پائے بھرا نویں کون نہ بڑسیں ناں تاں او تیرے خلاف تدبیر مکر سیں بے شک شیطان انسان دا کھلا دشمن۔
- ۷۔ تے ایویں تیرا رب تیکوں چٹسی تے تیکوں بگاہیں دی حقیقت سکھسی تے تیرے اتے اپنی نعمت پوری کریسی تے آل یعقوب جیویں اوں پورا کیتی بائی تیرے پیو بڑا بڑے ابراہیم تے اسحاق تیں ایں کنیں پہلے بے شک تیرا رب بہوں جانٹ والا تے بہوں سیانا۔
- ۸۔ بے شک یوسف تے اوندے بھراویں دے واقعے وچ پھپھن والے کیتے کئی نشانن۔
- إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ②
- نَحْنُ نَقُصُّ عَلَيْكَ أَحْسَنَ الْقَصَصِ بِمَا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ هَذَا الْقُرْآنُ وَإِنْ كُنْتَ مِنْ قَبْلِهِ لَمَنِ الْغَافِلِينَ ③
- إِذْ قَالَ يُوسُفُ لِأَبِيهِ يَا أَبَتِ إِنِّي رَأَيْتُ أَحَدَ عَشَرَ كَوْكَبًا وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ آتِيَهُمْ فِي سَجْدٍ ④
- قَالَ يَبْنَىٰ لَا تَقْصُصْ رُؤْيَاكَ عَلَىٰ إِخْوَتِكَ فَيَكِيدُوا لَكَ كَيْدًا إِنَّ الشَّيْطَانَ لِلْإِنْسَانِ عَدُوٌّ مُّبِينٌ ⑤
- وَكَذَلِكَ يَجْتَبِيكَ رَبُّكَ وَيُعَلِّمُكَ مِنْ تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ وَيُتِمُّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكَ وَعَلَىٰ آلِ يَعْقُوبَ كَمَا أَتَتْهَا عَلَىٰ أَبِيكَ مِنْ قَبْلُ أَبُوهَا وَاسْتَوَىٰ ⑥
- إِنْ رَبُّكَ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ⑦
- لَقَدْ كَانَ فِي يُوسُفَ وَإِخْوَتِهِ آيَاتٍ لِلنَّاسِ ⑧

إِذْ قَالُوا لِيُوسُفُ وَأَخُوهُ أَحَبُّ إِلَيْنَا
أَبَيْنَا مِنَّا وَنَحْنُ عُصْبَتُهُ إِنَّ أَبَانَا
لَفِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ⑩

إِنْتَلُوا يُوسُفَ أَوْ اطْرَحُوهُ أَرْضًا يَخْلُ
لَكُمْ وَجْهُهُ أَبْيَنُكُمْ وَتَكُونُوا مِنْ بَعْدِهِ
قَوْمًا صَالِحِينَ ⑪

قَالَ قَائِلٌ مِنْهُمْ لَا تَقْتُلُوا يُوسُفَ وَالْقَوَىٰ فِي
غَيْبَتِ الْجُبِّ يَلْتَقِطُهُ بَعْضُ السَّيَّارَةِ إِنْ كُنْتُمْ
فَاعِلِينَ ⑫

قَالُوا يَا أَبَانَا مَا لَكَ لَا تَأْمَنَّا عَلَىٰ يُوسُفَ وَإِنَّا
لَهُ لَنَصِحُونَ ⑬

أَرْسِلْهُ مَعَنَا غَدًا يَرْتَعْ وَيَلْعَبَ وَإِنَّا
لَهُ لَحَافِظُونَ ⑭

قَالَ إِنِّي يَخِدُونِي أَنْ تَدَّهَبُوا بِهِ وَآخَافُ أَنْ
يَأْكُلَهُ الذِّئْبُ وَأَنْتُمْ عَنْهُ غَافِلُونَ ⑮

قَالُوا لَئِنْ أَكَلَهُ الذِّئْبُ وَنَحْنُ عُصْبَتُهُ إِنَّا إِذَا
لَخَسِرُونَ ⑯

فَلَمَّا ذَهَبُوا بِهِ وَاجْتَمَعُوا أَن يُعْلَمُوهُ فِي غَيْبَتِ الْجُبِّ
أَوْحَيْنَا إِلَيْهِ لَتُنَبِّئَنَّهُمْ بِأَمْرِهِمْ هَذَا وَهُمْ
لَا يَشْعُرُونَ ⑰

وَجَاءَ وَآبَاهُمُ عِشَاءً يَبْكُونَ ⑱

قَالُوا يَا أَبَانَا إِنَّا ذَهَبْنَا نَسْتَبِقُ وَتَرَكْنَا يُوسُفَ

۹۔ جڈاں انہیں اکھئے (سوچئے) جو یوسف تے اوند ابحرا
ساڈے بیو کول اساں کین زیادہ پیارا لگدے تے
اساں نکلی جماعت ہیں بے شک ساڈا بیو کھلی کھلی
غلطی وچ۔ (ساڈا بیو وڈی غلطی تے ہے۔)

۱۰۔ یوسف کول قتل کر ڈیو یا اوکوں کہیں بے شک وچ
سٹ آؤ پچھیں تہا ڈے پیو دی توجہ تہا ڈے کیتے خالی
تھی ویسی تے ایندے بعد تساں نیک لوک بٹ و ہا ہے۔

۱۱۔ انہیں وچو کہک آکھن والے اکھئے تساں یوسف کول
قتل نہ کرو تے اوکوں کھو دے تل وچ سٹ گھتو کوئی
قافلہ اول کول چا گھنسی جے تساں کچھ کرنا ہی ہے تاں

۱۲۔ انہیں اکھئے اے ساڈے ابا تیکوں کیا ہے جو توں
یوسف دے معاملے وچ ساڈے اتے اعتبار نو میں
کریندے تے بے شک اساں اوندے خیر خواہ ہیں۔

۱۳۔ سبھا میں اوکوں ساڈے نال پیٹھ کھوسی پیس تے
کھیدسی تے اساں اوندی حفاظت کر لیں۔

۱۴۔ اوں اکھیا میکوں نکریو تساں اوکوں نال گھن وچو تے
میں ڈرواں جو ایکوں نہر کھا ونجے تے تساں اوں غافل ہوں
(تہا کول پتہ نہ ہوسے)

۱۵۔ انہیں اکھئے جو اساں نکلی جماعت ہیں جے ول دی
ایکوں نہر کھا ونجے تے بے شک اساں گھاٹے وچ ہیں۔

۱۶۔ تے جڈاں اوں کول گھن گبین تے فیصلہ کیتے نیں جو
ایکوں کھو دے تل وچ سٹ گھتو تے اساں اوکوں
وحی کیتی جو توں انہیں کول انہیں دے ایں کم دے متعلق
ضرور ڈیس تے حالی اونیں جانڈے۔

۱۷۔ تے ارات کول رونیں ہوئیں اسپٹے پیو دو آئیں۔

۱۸۔ تے اکھئے نیں اے ابا بے شک اساں ہک ڈو جھے

عِنْدَ مَتَاعِنَا فَأَكَلَهُ الذِّئْبُ وَمَا أَنْتَ بِمُؤْمِنٍ لَّنَا
وَلَوْ كُنَّا صَادِقِينَ ۝

دے اگور کر دے رہ گئے ہیں تے یوسف کوں اسال اپنے
سامان دے کولہو چھوڑ گئے ہاں تے اونکوں نہر کھا گئے
تے توں ساڈی گال کوں نہ منیس بھانویں اسال پیچے
وی ہوں۔

وَجَاءُوا عَلَى قَبْرِهِ بِدَمٍ كَذِبٍ
قَالَ بَلْ سَوَّلَتْ لَكُمْ أَنْفُسُكُمْ أَمْراً
فَصَبُّ جَبِينٍ ۖ وَاللَّهُ السَّمِيعُ عَلَى مَا
تَصِفُونَ ۝

۱۹۔ تے او اندے چلے کول کوڑی رت لاکے گھن
آئن اوں آکھے تہاڑے دیں ایں کم کوں سوٹا کر کے
ڈکھائے اچھا ہن صبر کریناں چنگا صبر تے جو تسال
بوسندے پئے، او اندے کیے اللہ کنیں مدد منگی دج
سبکی۔

وَجَاءَتْ سَيَّارَةٌ فَأَرْسَلُوا وَارِدَهُمْ
فَأَدَّى دُلُوءَهُ قَالَ يُبَشِّرُ هَذَا عِلْمُهُ
وَأَسْرُوءُ بِضَآئِعُ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِمَا
يَعْمَلُونَ ۝

۲۰۔ تے اک قافلہ آگئے تے انہیں پانی واسطے اپنا آدمی بیٹھے
اول اپنا ڈول بیٹھے اوں آکھے خوشخبری، اے جھوہرتے انہیں
اونکوں پونجی سمجھ کے لکھا گدھے تے جو کچھ ادریندے پئے
ہن اللہ اونکوں جائدا۔

وَشَرَوْهُ بِثَمَنٍ بَخِيسٍ دَرَاهِمَ مَعْدُودَةٍ وَكَانُوا
فِيهِ مِنَ الرَّاهِدِينَ ۝

۲۱۔ تے (یوسف دے برائیوں) اونکوں تھوڑی قیمت گنتری دے
درہیں دے بدلے دتھ چھوڑیئے۔ تے انہیں کوں ایں
قیمت دی وی پرواہ کا، ناں ہائی۔

وَقَالَ الَّذِي اشْتَرَاهُ مِنْ مِصْرَ لَا أَرْجِي
مَثْوَاهُ عِنْدِي أَنْ يَنْفَعَنِي أَوْ يَضُرَّهٖ وَلَكِنْ كَذَلِكَ
مَكَّنَّا لِيُوسُفَ فِي الْأَرْضِ وَلِنُعَلِّمَهُ مِنْ تَأْوِيلِ
الْأَحَادِيثِ ۖ وَاللَّهُ عَلِيمٌ عَلَى أَمْرِهِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ
النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ۝

۲۲۔ تے اوں آکھے میں اوں کوں مصر وچ مل گدھے اپنی زال
کوں جو ایندے رہن دی جا پچگی بنا اے تھی سبکے جو
ساکوں فائدہ ڈیوے یا اسال ایکیوں اپنا پتر بنا گھنوں تے
ایویں اسال یوسف کوں ملک وچ عزت بڑی تے تاں جو اسال
اونکوں گاہیں دی حقیقت سکھاؤں تے اللہ اپنے کم کوں
پورا کر کے رہندے تے اصل پہوں سارے لوک
جاندے نیں۔

وَلَمَّا بَلَغَ أَشُدَّهُ آتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا وَكَذَلِكَ
نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ۝
وَرَاوَدَتْهُ الْفَتَىٰ هُوَ فِي بَيْتِهَا عَنْ

۲۳۔ تے جیلاں اور جوان تھا تے اسال اونکوں حکم تے
علم بڑے تے نیکیں کوں اسال ایویں بدلہ ڈیندے یں۔
۲۴۔ تے او تربیت جیندے گھر وچ لہندا با اول اوندی

مرضی کے خلاف غلط کم تے ٹھگالے سی تے دروازے بند کر ڈنسی تے اکھئے سی میڈو آول آکھئے اللہ دی پناہ بے شک او میڈا رب چیں میکوں ٹکن دی چگی جی بڑتی بے شک ظالم کامیاب نیں تھیندے ۔

۲۵۔ اوں تربیت لکا ارادہ کر گدھا تے یوسف (بچن دلا لکا ارادہ کر گدھا جے او اپنے رب دا کھلا نشان دے ڈیکھ چکیا ہوندا۔ ایویں تھے تاں جو اساں اوں کین برائی تے بے حیائی پریں کر ڈیوں بے شک او ساڈے چٹے ہوئے بندیں دچرہا۔

۲۶۔ او ڈوویں دروازے دو دکن تے اوں تربیت اوندی قیض پچھو پاڑتی تے انہیں ڈوناہیں دروازے دے کوہو تربیت دے مالک کوں بڑھے نیں تربیت آکھئے جیرھا تیڈی زال نال برا ارادہ کرے اوندی سزایا تے قید یا ڈکھ والا عذاب۔

۲۷۔ اوں آکھئے ایں میکوں میڈی مرضی دے خلاف ٹھگالے۔ تے اوں تربیت دے خاندان دے ہک گواہ گواہی بڑتی جے اوندا چولا اگو پاڑیا پے تے اے سچی تے او کوڑا۔

۲۸۔ تے جے اوندا چولا پچھو پاڑیا پے تے اے تربیت کوڑی تے او سچا۔

۲۹۔ جیلھے اوندرے چولے کوں بڑھے نیں جو او پچھو پاڑیا پے اوں آکھئے بے شک اے تہاڈی چالاکي تے تہاڈی چالاکي بہوں وڈی۔

۳۰۔ یوسف توں ایں کین درگزر کر تے اے تربیت توں اپنی غلطی دی معافی منگ بے شک توں ہی غلطی کرن والی ہویں۔

نَفْسِهِ وَعَلَقَهُ الْأَبْوَابَ وَقَالَتْ هَيْتَ لَكَ قَالَ مَعَاذَ اللَّهِ إِنَّهُ رَبِّي أَحْسَنَ مَثْوَايَ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ ﴿٢٥﴾

وَلَقَدْ هَمَّتْ بِهَا وَهَمَّ بِهَا لَوْلَا أَنَّ رَأٰهُنَّ رَبُّهُنَّ كَذٰلِكَ لِنَصْرِفَ عَنْهُ السُّوءَ وَالْفَحْشَاءَ إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُخْلَصِينَ ﴿٢٦﴾

وَاسْتَبَقَا الْبَابَ وَقَدَّتْ قَيْصَةُ مِنْ دُبُرٍ ۖ وَالْفِتْيَا سَيِّدَهَا لَدَا الْبَابِ قَالَتْ مَا جَزَاءُ مَنْ أَرَادَ بِأَهْلِكَ سُوءًا إِلَّا أَنْ يُبْعَنَ أَوْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٢٧﴾

قَالَ هِيَ رَأٰوَدْتَنِي عَنْ نَفْسِي وَشَهِدَ شَهِدٌ مِّنْ أَهْلِهَا ۖ إِنْ كَانَ قَبِيصُهُ قَدْ مِّنْ قَبْلِ فَصَدَقَتْ وَهُوَ مِنَ الْكَذٰبِينَ ﴿٢٨﴾

وَإِنْ كَانَ قَبِيصُهُ قَدْ مِّنْ دُبُرٍ فَكَذَبَتْ وَهُوَ مِنَ الصّٰدِقِينَ ﴿٢٩﴾

فَلَمَّا رَآ قَبِيصَهُ قَدْ مِّنْ دُبُرٍ قَالَ إِنَّهُ مِّنْ كٰذِبِيْنَ ۖ إِنْ كُنْتَ كُنْتَ عَظِيمٌ ﴿٣٠﴾

يُوسُفُ أَعْرِضْ عَنْ هٰذَا ۖ وَاسْتَغْفِرْ لِيْ ذَنْبِيْ ۚ إِنَّكَ أَنْتَ كُنْتَ مِنَ الْخٰطِئِينَ ﴿٣١﴾

وَقَالَ نِسْوَةٌ فِي الْمَدِينَةِ امْرَأَتُ الْعَزِيزِ تُرَاوِدُ فَتَاهَا عَنْ نَفْسِهِ قَدْ شَغَفَهَا حُبًّا إِنَّا لَنَرَاهَا فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿۳۱﴾

۳۱۔ تے شہر دی ترمیمیں آکھئے عزیز دی زال اپنے پانھے کون اوندی مرضی دے خلاف ٹھگا لئے اونکوں اوندے نال بڑا ڈھا پیار تھی گئے بے شک اساں اونکوں کھلی کھلی گمراہی وچ ڈہرے ہیں۔

فَلَمَّا سَمِعَتْ بِمَكْرِهِنَّ أَرْسَلَتْ إِلَيْهِنَّ وَأَعْتَدَتْ لَهُنَّ مُتَّكَأً وَآتَتْ كُلَّ وَاحِدَةٍ مِّنْهُنَّ سِكِّينًا وَقَالَتِ اخْرُجْ عَلَيْهِنَّ فَلَمَّا رَأَيْنَهُ أَكْبَرْنَهُ وَقَطَّعْنَ أَيْدِيَهُنَّ وَقُلْنَ حَاشَ لِلَّهِ مَا هَذَا بَشَرًا إِنْ هَذَا إِلَّا مَلَكٌ كَرِيمٌ ﴿۳۲﴾

۳۲۔ تے جڈاں اوں انہیں دیاں چپ چپائیاں گا بس سٹین تے انہیں کون سڈوا چھیس تے انہیں واسطے چنگی بہن دی جاٹا بس تے انہیں وچو ہر ہک کون بک چھری ڈٹی اس تے آکھیں انہیں دے سامنے نکل تے جیلے انہیں اونکوں بڑھے اونکوں وڈی شان والا آدمی پاتے نیں تے اپنے ہتھ کپ بیٹھیں تے انہیں آکھئے اے اللہ کینں بڑیے گناہ ہنسی کیتا اے بشر نیں اے تے کوئی عزت والا فرشتہ

قَالَتْ فُلْكَ لَكَ الَّذِي لَمْ يُنَسِّنْ فِيهِ وَلَقَدْ رَاوَدْتُهُ عَنْ نَفْسِهِ فَاسْتَعْصَمَ وَلَئِنْ لَّمْ يَفْعَلْ مَا أُمِرْتُ لَيُسْجَنَ وَيَكُونَنَّ مِنَ الضَّالِّينَ ﴿۳۳﴾

۳۳۔ اوں آکھئے اے او آدمی جیندے معاملے وچ تاساں میکوں ملامت کریندیاں باو سبے شک میں ایکلون ایندی مرضی دے خلاف ٹھگا لئے تے اے بچ گئے تے جے اس اوں نہ کیتا جیرھا میں ایکلون حکم ڈتے تے اے ضرور ڈھکیج ویسی تے ضرور بہوں ذلیل تھی ویسی۔

قَالَ رَبِّ السِّجْنِ أَحَبُّ إِلَيَّ مِمَّا يَدْعُونَنِي إِلَيْهِ وَإِلَّا تَصْرِفْ عَنِّي كَيْدَهُنَّ أَصَبُ إِلَيْهِنَّ وَأَكُنْ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿۳۴﴾

۳۴۔ اوں آکھئے اے میڈے رب میکوں قید اوں کینں زیادہ چنگی جیندے میکوں سڈیندی تے جے تیں انہیں دی تدبیر کون میں کینں بٹایا تے میں انہیں دو جھک ویساں تے میں جاہلں وچو تھی ویساں۔

فَاسْتَجَابَ لَهُ رَبُّهُ فَصَرَفَ عَنْهُ كَيْدَهُنَّ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿۳۵﴾

۳۵۔ تے اوندے رب اوندی دعا کول سن گدھی تے اونہیں دے مکر کول اوں کینں بٹا گدھا او بہوں سٹن والا تے چاٹن والا۔

ثُمَّ بَدَأَ لَهُمْ مِنْ بَعْدِ مَا رَأَوُا الْآيَاتِ لِيُجْزَيْنَهُ حَتَّىٰ جِئْنَاهُ بِدَحْلٍ مَّعَهُ السِّجْنُ فَتَبَيَّنُ قَالَ ﴿۳۶﴾

۳۶۔ ول انہیں تے نشان ڈکھیس دے بعد ظاہر تھی گیا۔ جو ایکلون ہک وقت تیں قید ضرور کرن۔

۳۷۔ تے اوندے نال جیل وچ ڈو جوان وی داخل تھیں

أَحَدُهُمَا إِنِّي أَرَانِي أَعْصِرُ خَمْرًا وَقَالَ
الْآخَرُ إِنِّي أَرَانِي أُحْمَلُ فَوْقَ رَأْسِي خُبْرًا
تَأْكُلُ الطَّيْرُ مِنْهُ نَبْتُهَا بِتَأْوِيلِهِ
تَوَلَّى مِنَ الدَّحْسَيْنِ ⑤

انہیں دچرہک آکھئے بے شک میں خواب وچ بڑے جو میں
انگور پڑنیا بیاں تے بڑو جھے آکھئے میں خواب بڑے
جو میں سر تے روٹیاں چاتی وداں تے اونکوں کچھی کھندے
پین ساکوں ایندی تعبیر دس۔ بے شک اساں تیکوں
نیک سمجھندے ہیں۔

قَالَ لَا يَأْتِيَكُمَا طَعَامٌ تُرْزَقُنِيهِ إِلَّا نَبَأَكُمَا بِتَأْوِيلِهِ
قَبْلَ أَنْ يَأْتِيَكُمَا ذَلِكَ مِمَّا عَلَّمَنِي رَبِّي إِنِّي تَرَكْتُ
مِلَّةَ قَوْمٍ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ
كَافِرُونَ ⑥

۳۸۔ اوں آکھیا تہا بڑو روٹی اون کینں پہلے تہا کوں انہیں
دی تعبیر دس بڑیاں۔ اے ایں واسطے جو میڈے رب
میکوں علم بڑے بے شک میں اوں قوم و دین چھوڑ
بڑے جیرھے اللہ تے ایمان نیں ایندے تے آخرت
دے منکر۔

وَاتَّبَعْتُ مِلَّةَ آبَائِي إِبْرَاهِيمَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ
مَا كَانَ لَنَا أَنْ نَشْكُرَ بِاللَّهِ مِنْ شَيْءٍ ذَلِكَ مِنْ
فَضْلِ اللَّهِ عَلَيْنَا وَعَلَى النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ
لَا يَشْكُرُونَ ⑦

۳۹۔ تے میں اپٹے بیرو بڑا بے ابراہیم تے اسحاق تے
یعقوب دے مذہب دی پیروی کرینداں ساڈا اے حق
میں جو اساں اللہ وا شریک بناؤں اے ساڈے تے
لوکں تے اللہ و افضل تے اکثر لوک شکر نیں کریندے۔
۴۰۔ اے میڈے جیل دے بڑو میں سبگیتو کیا انجوانج
رب چچگن یا بکوروب جیرھا کامل غالب۔

يَصَاحِبِيَ النَّجِينَ أَأُذِيبُكَ فَمَنْ يَخْتَرُ أَمْرَ
اللَّهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارُ ⑧

۴۱۔ اوندے سوا تسان صرف انہیں نادیں دی عبادت کریندے
جیرھے تسان خود تے تہا بڑے بیرو بڑاؤں رکھین تے
اللہ سیئیں ایندے واسطے کوئی دلیل نیں لہائی بے شک
فیصلہ اللہ دے ہتھ وچ اوں حکم بڑے جو صرف ہوندی
عبادت کرو اے درست مذہب تے اکثر لوک چاندے
نیں۔

مَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِهِ إِلَّا أَسْمَاءُ سَيَّئَتْهُمْ
أَنْتُمْ وَآبَاؤُكُمْ مِمَّا أَنْزَلَ اللَّهُ بِهِمَا مِنْ سُلْطَانٍ
إِلَيْكُمْ إِلَّا لِلَّهِ أَمَرَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ ذَلِكَ
الَّذِينَ الْفَتِيرُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ⑨

۴۲۔ اے میڈے جیل دے سبگیتو تہا بڑے دچرہک
اپٹے مالک کوں شراب پلیسی تے بڑو جھا پھاسی بڑا ویسی
تے کچھی اوندے سردا ماس کھوسن جیرھی گال میں کینں
تسان بڑو میں کچھ دے ہاوسے اوندہ فیصلہ حق گئے۔

يَصَاحِبِيَ النَّجِينَ أَمَّا أَحَدُكُمَا فَيَسْقِي رَبَّهُ خَمْرًا
وَأَمَّا الْآخَرُ فَيُصْلَبُ فَتَأْكُلُ الطَّيْرُ مِنْ رَأْسِهِ
فَقُتِيَ الْأَمْرُ الَّذِي فِيهِ تَسْتَفْتِيَانِ ⑩

وَقَالَ لِلَّذِي ظَنَّ أَنَّهُ نَاجٍ مِنْهُمَا اذْكُرْنِي عِنْدَ رَبِّكَ فَأَنَسَهُ الشَّيْطَانُ ذِكْرَ رَبِّهِ فَكَفَّ فِي التَّجْنِ
بِضَعِ سِنِينَ ۝

۴۳۔ تے اول کول آکھئے سی جیندے متعلق اونکوں
خیال ہا جلا چھٹ ویسی اپنے مالک دے کولہو میڈا ذکر
کریں تے شیطان اونکوں اوندے مالک دا ذکر بھلا دتا
تے او کجھ بے سال قید خانے وچ رہ گئے۔

وَقَالَ الْمَلِكُ إِنِّي أَرَى سَنَعَ بَقَرَاتٍ
سَوَاءٍ يَأْكُلْنَ سَنَعَ عِجَافٍ وَسَنَعَ سُنبُلَاتٍ
خُضِرٍ وَأَعْرَاسَاتٍ يَأْكُلْنَ الْمَلَأَ أَفْتُونِي فِي رُءُيَايَ
إِن كُنتُمْ لِلرُّءْيَا تَعْبُرُونَ ۝

۴۴۔ تے بادشاہ آکھئے میں خواب بڑھے ہو ست
موٹیاں گویں ہن کول ست کانہلیاں گویں انہیں
کول کھندیاں پین تے ست ساوے سٹے بن تے
بے سکن۔ تے اے وڈے لوکو میکوں میڈے خواب دی
تعبیر سو جے تساں خواہیں دی تعبیر کریں دے ہا تاں۔
۴۵۔ انہیں آکھئے اے گندے خوابن تے بے کار خواہیں
دی تعبیر اساں نے جان دے۔

قَالُوا أَضْغَاثُ أَحْلَامٍ وَمَا نَحْنُ بِتَأْوِيلِ الْأَحْلَامِ
بِعِلْمِينَ ۝

۴۶۔ اونہیں بڑونا میں وچ جرحا چھٹ گیا ہا تے کجھ وقت
دے بعد اوں یاد کیتے تے آکھیں میں تہا کول ایں خواب
دی تعبیر ڈسینداں میکوں پٹھو۔

وَقَالَ الَّذِي بِمَا مِنْهُمَا وَادَّكَرَ
بَعْدَ أُمَّةٍ أَنَا أُنَبِّئُكُمْ بِتَأْوِيلِهِ فَأَرْسِلُونِ ۝

۴۷۔ یوسف یار میکوں ڈس ست موٹیاں گویں ہن جنہیں
کول ست کانہلیاں گویں کھندیاں پین تے ست سٹے
ساوے بن تے بے سکن تھی سبگدے جو میں لوکیں دو
دنہاں تاں جو انہیں کول تعبیر دا پتہ لگے۔

يُوسُفُ أَيُّهَا الصِّدِّيقُ أَتَيْنَا فِي سَنَعَ بَقَرَاتٍ سَوَاءٍ
يَأْكُلْنَ سَنَعَ عِجَافٍ وَسَنَعَ سُنبُلَاتٍ خُضِرٍ وَأَعْرَ
يُسَبِّحُ لَعَلِّي أَرْجِعَ إِلَى النَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَعْلَمُونَ ۝

۴۸۔ اول آکھئے تساں ست سال ساندھوڑاںد رہیں تے جو کہو
اونکوں سیں وچ رہن بڑو اوںدے سوا جو تساں تھوڑا
جہیاں کھاؤ۔

قَالَ تَزْرَعُونَ سَنَعَ سِنِينَ دَابَّاهُمْ حَصَدْتُمْ فَذُرُّوهُ
فِي سُنبُلِهِ إِلَّا قَلِيلًا مِمَّا تَأْكُلُونَ ۝

۴۹۔ ول ایندے بہت سال کال پوسی جیرے اونکوں
کھاو لیں جو تساں بچیسو سوائے اوندے جو تساں انہیں
کیتے جمع کیتا ہو سی۔

ثُمَّ يَأْتِي مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ سَنَعٌ شِدَادٌ يَأْكُلْنَ مِمَّا
قَدَّمْتُمْ لَهُمْ إِلَّا قَلِيلًا مِمَّا نَحْصُونَ ۝

۵۰۔ ول ایندے بعد سال اوسی جیندے وچ لوکیں
دی فریاد سٹی ویسی تے لوک ہک بے کول تھنے ڈسین۔

ثُمَّ يَأْتِي مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ عَامٌ فِيهِ يُعَاثُ النَّاسُ
وَفِيهِ يَعْصَرُونَ ۝

وَقَالَ الْمَلِكُ ائْتُونِي بِهِ فَلَمَّا جَاءَهُ
الرَّسُولُ قَالَ ارْجِعْ إِلَىٰ رَبِّكَ فَسْأَلْهُ
مَا بَالُ النِّسْوَةِ الَّتِي قَطَعْنَ اَيْدِيَهُنَّ اِنَّ
رَبِّي يَصَدِّقُ هُنَّ عَلِيْمٌ ۝

۵۱۔ تے اوں بادشاہ آکھیا اونکوں میڈو گمن آؤ تے
جیلھے اوندو قاصد آئے اوں آکھئے توں اپنے ملک دو
ول و نچ تے پچھ انہیں ترمیتیں دا کیا حال جنہیں اپنے
ہتھ کپٹے ہن بے شک میڈا رب انہیں دے مکر کوں
ڈاڈھا جانڈے۔

قَالَ مَا خَطْبُكُنَّ اِذْ رَاوَدْتُنَّ يُوسُفَ عَنْ
نَفْسِهِ قُلْنَ حَاشَ لِلّٰهِ مَا عَلَّمْنَا عَلَيْهِ
مِنْ سُوْءٍ قَالَتْ اَمْرَاَتُ الْعَزِيزِ اِنَّنِیْ حَصَصَ
الْحَقُّ اَنَا رَاوَدْتُهُ عَنْ نَفْسِهِ وَاِنَّهٗ لَیِّنَ
الضَّادِّ فَعِن ۝

۵۲۔ اوں آکھئے تہاڈا اصل مقصد کیا با جڈاں تساں
یوسف کوں اوندی مرضی دے خلاف ٹھگایا ہاوے۔ انہیں
آکھئے اوالہ کنیں ڈریا ہا اساں اوندے وچ کوئی برائی
کاء نہیں ڈٹھی۔ عزیز دی زال آکھئے ہُن حق ظاہر تھی
گئے میں اونکوں اوندی مرضی دے خلاف اونکوں ٹھگالٹ
دی کوشش کیتی بائی تے او بے شک سمیں وچو اے
۵۳۔ اے ایں واسطے تاں جبر اونکوں پتہ لگ و نچے جو
میں اوندی کنڈ پچھو خیانت نہیں کیتی تے بے شک
الہ سئیں خیانت کرن والیں دی تدبیر کوں کامیاب
نئیں کریندا۔

ذٰلِكَ لِیَعْلَمَ اَنِّیْ لَمْ اَخْنَهُ بِالْغِیْبِ وَاَنَّ اللّٰهَ لَا یَهْدِی
کَیْدَ الْخَآئِنِیْنَ ۝

وَمَا اَبْرِئِیْ نَفْسِیْ اِنَّ النَّفْسَ لَآ مَارِدَةً اِلَّا بِالسُّوْءِ ۝
اِلَّا مَا رَجِمَ رَبِّیْ اِنْ رَبِّیْ غَفُوْرٌ رَّحِیْمٌ ۝

۵۴۔ تے میں اپنے آپ کوں بری نہیں سمجھیندا بیشک
نفس برائی دا حکم ڈیوٹ والا سوائے اوندے جیندے
اتے میڈا رب رحم کرے بے شک میڈا رب بہوں
بخشن والا تے ول ول رحم کرن والا۔

وَقَالَ الْمَلِكُ ائْتُونِیْ بِہٖ اَسْتَخْلِصُہٗ
لِنَفْسِیْ فَلَمَّا كَلَّمَتْہٗ قَالَ اِنَّكَ الْیَوْمَ
لَدِیْنَا مَكِیْنٌ اٰمِیْنٌ ۝

۵۵۔ تے اوں آکھئے اونکوں میڈو گمن آؤ اونکوں میں
اپنے کیتے چن گمراہ تے جڈاں بادشاہ اوندے نال گاہیں
کیتن تے اوں آکھئے بے شک توں اچ کنیں ساڈے
کوہو عزت والا تے بھروسے والا آدمی ہوتیں۔

قَالَ اجْعَلْنِیْ عَلٰی خَزَآئِنِ الْاَرْضِ اِنِّیْ
حَفِیْظٌ عَلِیْمٌ ۝

۵۶۔ اوں آکھئے توں میکوں ملک دے خزانے دا افسر بنا
ڈے بے شک میں بہوں حفاظت کرن والا تے بہوں
علم والا ہاں۔

وَكَذٰلِكَ مَكَّنَّا لِيُوسُفَ فِي الْاَرْضِ يَتَّبِعُوْا اٰمِنًا
حَدَّثَ يَسَّارًا يُصِيبُ بِرَحْمَتِنَا مَنْ نَّشَاءُ وَلَا نُضِيعُ
اَجْرَ الْحٰسِنِيْنَ ۝

۵۷۔ تے الیوس اسان یوسف کوں ملک وچ عزت ڈتی
جیرمی جا تے اوچاہے ہا رہوے ہا جیکوں اسان چاہندے
ہیں اپنی رحمت کنیں حمد ڈیندے ہیں تے نیکیں دا اجر
اسان ضائع نلے کرنیوے۔

وَالْاَجْرُ الْاٰخِرَةُ خَيْرٌ لِّلَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَكَانُوْا يَتَّقُوْنَ ۝

۵۸۔ تے آخرت دا بدلہ مومنین کیسے تے متقیں کیسے
چکے۔

وَجَاءَ اِخْوَتَہُ يُّوسُفَ فَدَخَلُوْا عَلَيْهِ فَعَرَفَهُمْ وَهُمْ
لَہُ مُنْكَرُوْنَ ۝

۵۹۔ تے یوسف دے بھرا آئے تے اوں دے سامنے
تھے اوں انہیں کوں سہناں گدھاتے اوں کوں نہیں سہناں
سکے۔

وَلَمَّا جَهَّزَهُمْ بِجَهَّازِهِمْ قَالِ اِنُّوْنِيْ بِاَخٍ لَّكُمْ
مِّنْ اٰیٰتِنَا الْاٰتُوْنَ اِنِّیْ اُوْنِ الْکٰیِلَ وَاَنَا خٰیِرُ
الْمُنْزِلِيْنَ ۝

۶۰۔ تے جیلے انہیں داسان تیار کیسے اوں آکھے
توں تہا بڑے پیرو لو مترا یا جیرھا بھرا اوں کوں سمیٹو گھن
اواسے کیا تساں ڈہرے نوہے جو میں تول پورا ڈینداں تے
مہانی چنگی ڈینداں۔

فَاِنْ لَّمْ تَاْتُوْنِيْ بِہِ فَلَا کَیْلَ لَّكُمْ عِنْدِیْ وَلَا
تَقْرُبُوْنِ ۝

۶۱۔ جے تساں اوں کوں میڈو نہ گھن اوسو تے میڈے
کو لبو تہا بڑے کیسے کوئی تول نہ ہوسی تے میڈے
کو لبو نہ اواسے۔

قَالُوْا سُرُوْدُ عَنْہُ اَبَاہُ وَاِنَّا لَفٰعِلُوْنَ ۝

۶۲۔ انہیں آکھے اسان اوں دے پیو کوں اوں دے متعلق
ورغلیسوں تے اسان بے شک لے کم کر کے رہسوں۔

وَقَالَ لِیَتَّبِعِہٖ اِجْعَلُوْا بِصَاعَتِهِمْ فِیْ رِحَالِهِمْ
لَعَلَّہُمْ یَعْرِفُوْنَہَا اِذَا اُنْقَلَبُوْا اِلٰی اٰہْلِہِمۡ لَعَلَّہُمْ
یَرْجِعُوْنَ ۝

۶۳۔ اوں اپنے ہا نہیں کوں آکھے جو انہیں دی پونجی انہیں
دے پوریں وچ رکھ ڈیو تھی سبگدے جڈاں لے گھر دو
ونجن این احسان کوں من کے ول آون۔

فَلَمَّا رَجَعُوْا اِلٰی اٰیٰتِنَا قَالُوْا یٰۤاَبَا نَا مُنِّعٌ مِّنَّا الْکَیْلُ
فَاَرْسِلْ مَعَنَا اَخَانًا نَّکْتُلُہٗ وَاِنَّا لَہٗ لَحٰفِظُوْنَ ۝

۶۴۔ تے جڈاں او اپنے پیرو دو ولین آکھے نیں ابا جی ساکوں
دائیں کنیں ہٹک ڈتا گئے توں ساڈے نال ساڈے بھرا
کوں پھٹتاں جو اسان دائیں گھن آؤں بے شک اسان
ایندی پوری حفاظت کرلیسوں۔

قَالَ هَلْ اٰمَنْتُمْ عَلَیْہِ اِلَّا کَمَا اٰمَنْتُكُمْ

۶۵۔ اوں آکھے کیا میں ایگوں تہا بڑے سپرد کر کے اوہو

عَلَاخِيهِ مِنْ قَبْلُ ۖ قَالَ لَهُ خَيْرٌ حِفْظًا وَهُوَ
أَرْحَمُ الرَّحِمِينَ ﴿۶۵﴾

نیت پر پاواں جیرھا ایں کینیں پہلے ایندے بھرا ذاتیجہ نکھتا با
تے اللہ چیکا حفاظت کرن والا تے اوہو ساریں کینیں
زیادہ رحم کرن والا۔

وَلَمَّا فَتَحُوا مَتَاعَهُمْ وَجَدُوا بِضَاعَتَهُمْ
رُدَّتْ إِلَيْهِمْ قَالُوا يَا بَابَنَا مَا نَبِيئُ
هَذِهِ بِضَاعَتُنَا رُدَّتْ إِلَيْنَا وَنَبِيْرُ أَهْلِنَا
وَنَحْفَظُ أَخَانَنَا وَنَزَدًا كَيْلَ بَعِيْرٍ ذَلِكَ
كَيْلُ يَسِيْرٍ ﴿۶۶﴾

۶۶۔ تے جیڈاں انہیں اپٹے سامان کول کھولے انہیں
ڈٹھے جو انہیں دی پونجی انہیں کول ولا ڈتی گئی ء
انہیں اکھئے اے ابا اسان ہا کیا منگدے ہیں اے
ساڈی پونجی ء جیرھی ساکول ولا ڈتی گئی ء تے گھر
والیں دو خوراک گھن اوسوں تے اپٹے بھرا دی حفاظت
دی کر لیسوں تے اٹھ دا بک بارومی زیادہ گھن اوسوں
تے اے وزن ساڈے کیتے نعت

قَالَ لَنْ أَرْسِلَهُ مَعَكُمْ خَشِيَ تَوْنُوْنَ مَوْثِقًا مِّنْ
اللّٰهِ لَنَأْتِنِّيْ بِهِ اِلَّا اَنْ يَّخَاطِبَكُمْ فَلَمَّا اَوْفَوْهُ مَوْثِقَهُمْ
قَالَ اللّٰهُ عَلٰٓى مَا نَقُولُ وَكَيْلٌ ﴿۶۷﴾

۶۷۔ اوں اکھئے میں اونکوں تہاڈے نال اصلو نہ
پٹھیاں جے تیں تساں میڈے نال اللہ دی قسم چا
کے اے وعدہ نہ کرو جو تساں اینکوں میڈو ولا گھن
اوسو سولے ایندے جو تساں کہیں مصیبت وچ
پھس و نچرتے جیڈاں انہیں اونکوں پکا قول ڈے ڈتے
اوں اکھئے جو اسان آہرے ہیں اللہ سیں ایندے اتے
نگران۔

وَقَالَ يٰٓيُسَيْرَ لَا تَدْخُلُوا مِنْ بَابٍ وَّاحِدٍ وَاذْخُلُوا
مِنْ اَبْوَابٍ مُّتَفَرِّقَةٍ وَمَا اَغْنٰى عَنْكُمْ مِنَ اللّٰهِ
مِنْ شَيْءٍ اِنَّ الْحُكْمَ اِلَّا لِلّٰهِ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَعَلَيْهِ
فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُتَوَكِّلُوْنَ ﴿۶۸﴾

۶۸۔ تے اوں اکھئے پترو تساں ہک دروازے کینیں نہ
بولو بے انجوانج دروازیں کینیں بولو بے۔ میں تہاڈے
کیتے اللہ ولو کجہ نیں کر سگدا بے شک حکم اللہ دا ء
اوندے اتے میڈا بھروسہ ء تے بھروسہ کرن والیں
کول اوندے اتے بھروسہ کرنا چاہی دا۔

وَلَمَّا دَخَلُوا مِنْ حَيْثُ اَمَرَهُمْ اَبُوهُمْ مَا كَانَ يُغْنِيْ
عَنْهُمْ مِنَ اللّٰهِ مِنْ شَيْءٍ اِلَّا حَاجَةً فِىْ نَفْسِ يَعْقُوْبَ
قَضَاهَا وَاِنَّهٗ لَدُوْلِمٌ لِّمَا عَلَّمْنٰهُ وَلٰكِنْ اَكْثَرَ
النَّاسِ لَا يَعْلَمُوْنَ ﴿۶۹﴾

۶۹۔ جیلھے اوسو پٹن جیویں انہیں دے پیو انہیں کول
حکم ڈتا ہا اے گال انہیں کیتے اللہ ولو کہیں کم نہ آ
سگدی بانی سوائے ایندے جو یعقوب دے دل دی
گال پوری تھی گئی بے شک او علم والا ہا جو اسان

اونکوں سکھایا ہاتے اکثر لوگ چاند سے نیٹے۔
 ۴۰۔ تے جڈاں یوسف کنیں گبین اول اپنے بھرا کوں
 اپنے نال جا ڈتی تے آکھئے سی میں تیدا بھرا ہاں
 جو او کریندے رہ گبین توں مونجھانہ تھی۔
 ۴۱۔ جڈاں انہیں داسان تیار کر کے واپس پھٹن لگے منگر پٹے
 بھڑے بورے وچ رکھ ڈتس دل اعلان کرن
 والے اعلان کیتے اے قافلے والو تساں تے چور ہوئے۔
 ۴۲۔ انہیں آکھئے انہیں دو منہ کیتے نیں تے تچھے نیں
 تہاڈا کیا رل گئے۔
 ۴۳۔ انہیں آکھئے ساڈے بادشاہ دا ٹوپہ رل گئے تے
 جیرھا گول اوسی اونکوں اٹھ دا بارلمسی تے میں ایندا
 ذمہ دار آں۔
 ۴۴۔ انہیں آکھئے اللہ دی قسم تہا کوں پتہ جو اسان
 ایں ملک وچ لے آئے جو اسان گیڑ گھتوں تے نہ
 اسان چورہیں۔
 ۴۵۔ انہیں آکھئے جے تساں کوڑے ہوو تے تہاڈی
 کیا سزا۔
 ۴۶۔ انہیں آکھئے جیندے بورے وچ او بھجے اوہو
 ہوندی سزا پاوے اسان ظالمیں کوں ایویں سزا
 ڈیندے ہیں۔
 ۴۷۔ اپنے بھڑے پوریں کنیں پہلے انہیں دے پوریں
 دی تلاشی شروع کیتی اس پچھیں اونکوں اپنے بھڑے
 بورے وچ کدھیں۔ ایویں اسان یوسف واسطے تدبیر
 کیتی۔ او اپنے بھرا کوں بادشاہ دے قانون نال نہ پکڑ
 سگدا با سولے ایندے جو اللہ چاہے۔ جیندے چاہندے
 میں اسان درجے پچے کریندے ہیں تے ہر جانڈ والے

وَلَمَّا دَخَلُوا عَلَى يُوسُفَ أَوَىٰ إِلَيْهِ أَخَاهُ قَالَ إِنِّي أَنَا أَخُوكَ فَلَا تَمَنَّسْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ⑤

فَلَمَّا جَهَّزَهُمْ بِجَهَّازِهِمْ جَعَلَ السِّقَايَةَ فِي رَحْلِ أَخِيهِ ثُمَّ أَذِنَ مُؤَدِّنَ أَيَّتُهَا الْعِيرُ انْكُم لِسِرِّتُون ⑥
 قَالُوا وَأَقْبِلُوا عَلَيْهِمْ مَاذَا تَفْقِدُونَ ⑦

قَالُوا تَفْقِدُ صَوَاعَ الْمَلِكِ وَلِمَن جَاءَ بِهِ حِمْلُ بَعِيرٍ وَأَنَا بِهِ رَعِيمٌ ⑧

قَالُوا تَاللَّهِ لَقَدْ عَلِمْتُمْ مَا جِئْنَا لِنُفْسِدَ فِي الْأَرْضِ وَمَا كُنَّا سُرِقِينَ ⑨

قَالُوا مَا جَزَاؤُهُ إِنْ كُنْتُمْ كَاذِبِينَ ⑩

قَالُوا جَزَاؤُهُ مَنْ وُجِدَ فِي رَحْلِهِ فَهُوَ جَزَاؤُهُ كَذَلِكَ نَجْزِي الظَّالِمِينَ ⑪

فَبَدَأَ بِأَوْعِيَّتِهِمْ قَبْلَ وِعَاءِ أَخِيهِ ثُمَّ اسْتَخْرَجَهَا مِنْ وِعَاءِ أَخِيهِ كَذَلِكَ كِدْنَا لِيُوسُفَ مَا كَانَ لِيَأْخُذَ أَخَاهُ فِي دِينِ الْمَلِكِ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ نَرْفَعُ دَرَجَاتٍ مَّنْ نَّشَاءُ وَفَوْقَ كُلِّ ذِي عِلْمٍ عَلِيمٌ ⑫

تیں ہک بہوں عالم ہستی موجود۔

۷۸۔ انہیں آکھئے جے ایں چوری کیتی تے ایں کینیں پہلے ایندا بھراوی چوری کر چکے یوسف ایں گال کول ول وچ لکائے تے انہیں تے اے گال ظاہر نسی کیتی اول آکھیا لتاں بد بخت ہوئے جو لتاں آبدے اللہ بہوں جائدے۔

۷۹۔ انہیں آکھئے لے عزیز بے شک ایندا بیو بہوں پڑھا ایندی جا تے ساڈے وچو کہیں پے کول پکڑ گھن بے شک اساں تیکوں احسان کرن والا سمجھیندے ہیں۔

۸۰۔ اول آکھئے اللہ دی پناہ جو اساں کہیں پے کول پکڑوں اوندے علاوہ جیندے کینیں ساڈا سامان ملے نہ تاں اساں خالیں وچو تھی ویسوں۔

۸۱۔ تے جڈاں او نا امید تھی گئیں تے آپت وچ گاہیں کیے انج تھی گئیں۔ انہیں دے وڈے آکھئے کیا تہا کول پتہ نیں جو بے شک تہا بے پیو اللہ دی قسم چا کے وعدہ گدھا یا تے ایں کینیں پہلے لتاں یوسف دے محلے وچ وی زیادتی کر چکے عہ میں ایں زمین کول چھوڑ لیاں اصلو نہ جے تیں میڈا بیو حکم نہ ڈیوے یا اللہ سیئیں میڈے کیے کوئی فیصلہ کرے او بہوں چبگا فیصلہ کر اٹ والا۔

۸۲۔ اپنے پیو دو ول وچو تے اوکوں آکھو اے اباسیئیں بے شک تہیڈے پتر چوری کیتی جو اساں جائدے ہیں ہوندے گواہ ہیں تے اساں کی گال دی حفاظت نہ کر سگدے ہا۔

۸۳۔ اول وستی کینیں کچھ گھن جیندے وچ اساں ہاے

قَالُوا إِن يَسْرِقْ فَقَدْ سَرَقَ أَخٌ لَهُ مِنْ قَبْلُ فَأَسْرَهَا يَوْسُفُ فِي نَفْسِهِ وَلَمْ يُبْدِهَا لَهُمْ قَالَ أَنْتُمْ شَرُّ مَكَانًا وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا تَصِفُونَ ۝

قَالُوا يَا أَيُّهَا الْعَزِيزُ إِنَّ لَهُ أَبًا شَيْخًا كَبِيرًا فَخُذْ أَحَدَنَا مَكَانَهُ إِنَّا نَرَاكَ مِنَ الْمُحْسِنِينَ ۝

قَالَ مَعَاذَ اللَّهِ أَنْ تَأْخُذَ الْإِمْنُ وَجَدْنَا مَتَاعَنَا عِنْدَهُ إِنَّا إِذًا لَظَالِمُونَ ۝

فَلَمَّا اسْتَمْتَعُوا مِنْهُ خَلَصُوا نَجَاتًا قَالَ كَبِيرُهُمْ أَلَمْ تَعْلَمُوا أَنَّ أَبَاكُمْ قَدْ أَخَذَ عَلَيْكُمْ مَوْثِقًا مِنَ اللَّهِ وَمِنْ قَبْلُ مَا فَرَّطْتُمْ فِي يُوسُفَ فَلَنْ أَبْرَحَ الْأَرْضَ حَتَّى يَأْذَنَ لِيَ إِلَىٰ أَذٍ يَخْتَرُ اللَّهُ فِي وَهُوَ خَيْرُ الْخَائِرِينَ ۝

رَجِعُوا إِلَىٰ آبَائِكُمْ فَقُولُوا يَا أَبَانَا إِنَّ ابْنَكَ سَرَقَ وَمَا شَهِدْنَا إِلَّا بِمَا عَلَّمْنَا وَمَا كُنَّا لِلْغَيْبِ حَافِظِينَ ۝

وَسُئِلَ الْقَرْيَةُ الَّتِي كُنَّا فِيهَا وَالْغِيَرِ الَّتِي أَقْبَلْنَا

فِيهَا ۖ وَإِنَّا لَصَدِّقُونَ ﴿۴۰﴾

تے اور قافلے کنیں وی کچھ جیندے نال اساں آئے
ہیں تے بے شک اساں سچے ہیں۔

قَالَ بَلْ سَوَّلَتْ لَكُمْ أَنْفُسُكُمْ أَمْرًا ۖ
فَصَبِّرْ يَتِيبْنِي إِلَيْهِمْ جَنِيحًا ۚ
إِنَّهُ هُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ﴿۴۱﴾

۸۴۔ تے اوں آکھئے اصل تہا بے دلیں لے کم تہا کوں
سوٹھا کر کے ڈکھائے تے میں چبگی طراں صبر کرینداں
تمی سگدے جو اللہ سیس انہیں ساریں کوں میڈو ولا
گھن آوے بے شک او بہوں جاٹن والا تے سیاٹا
۸۵۔ اوں انہیں کنیں منہ پھیر گدھے تے آکھیں رہا
افسوس میں یوسف دے بارے وچ ولا فریاد کرینداں
تے اوندے اکھیں وچ مونجھ کنیں ہنجھوں آگین تے
او مونجھ پیتی رہندا ہا۔

وَتَوَلَّى عَنْهُمْ وَقَالَ يَا سَعْفَةَ عَلَى يُوسُفَ ۖ وَابْيَضَّتْ
عَيْنُهُ مِنَ الْحُزَنِ فَهُوَ كَظِيمٌ ﴿۴۲﴾

۸۶۔ اوں آکھئے اللہ دی قسم توں لیکا یوسف کوں یاد
کریندا رہ و لیس جے تیں توں بیمار نہ تھی و نہیں یا مر
ونجیں۔

قَالُوا تَاللّٰهِ تَفْتُوْنَا تَدَّ كُرِّيُوسُفَ ۖ كَيْفَ نَكُونُ حَرْصًا
أَوْ نَكُونُ مِنَ الْهَالِكِينَ ﴿۴۳﴾

۸۷۔ اوں آکھئے اپنی پریشانی تے مونجھ دی فریاد اللہ کنیں
کرینداں تے میں اللہ ولواد جاٹاں جو تساں نوہے
جاٹدے۔

قَالَ إِنَّمَا أَشْكُوا بَنِي ۖ وَحُزْنِي إِلَى اللَّهِ ۖ وَأَعْلَمُ مِنَ
اللّٰهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿۴۴﴾

۸۸۔ پترو ونجو تے یوسف تے اوندے بھراکوں لبھو
تے اللہ دی رحمت کنیں نا امید نہ تھیو و بے شک
اللہ دی رحمت کنیں کافر ہی نا امید تھیندن۔

يٰۤبَنِيَّ اذْهَبُوا فَتَحَسَّسُوا مِنْ يُّوسُفَ ۖ وَآخِيهِ وَلَا
تَأْتِسُوا مِنْ رَّوْحِ اللّٰهِ ۚ إِنَّهُ لَا يَأْتِسُ مِنْ رَّوْحِ
اللّٰهِ إِلَّا الْقَوْمُ الْكَافِرُونَ ﴿۴۵﴾

۸۹۔ تے جڈاں اوندو آئن انہیں آکھئے اے عزیز ساکوں
تے ساڈے گھر والیں کوں بہوں تبگی آگئی تے
اساں تھوڑی جہیں پونجی گھن آئے ہیں ساڈے داٹے
پورے بڑے تے صدقے دے طور تے کچھ زیادہ وی
بڑے بے شک اللہ صدقہ کرن والیں کوں وڈا ابھڑیندے
۹۰۔ اوں آکھئے کیا تہا کوں پتہ ہے جو تساں یوسف تے
اوندے بھرا نال سلوک کیا ہا تے تساں جاہل ہا۔

فَلَمَّا دَخَلُوا عَلَيْهِ قَالُوا يَا أَيُّهَا الْعَزِيزُ
مَسْنَا وَاهْلَلْنَا الْفُزَّ وَجِئْنَا بِبِضَاعَةٍ
مُرْجَبَةٍ ۖ فَأَوْفٍ لَّنَا الْكَيْدَ وَتَصَدَّقْ عَلَيْنَا
إِنَّ اللّٰهَ يَجْزِي الْمُتَصَدِّقِينَ ﴿۴۶﴾

قَالَ هَلْ عَلِمْتُمْ مَا فَعَلْتُمْ يُّوسُفَ ۖ وَآخِيهِ ۖ اذْ
أَنْتُمْ جَاهِلُونَ ﴿۴۷﴾

قَالُوا إِنَّكَ لَآتَىٰ يَوْسُفَ قَالَ أَنَا يَوْسُفُ وَهَذَا
أَخِي قَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَيْنَا إِنَّهُ مَن يَشَقِّ وَيَصِيرُ
فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ ﴿١١﴾

قَالُوا تَاللَّهِ لَقَدْ أَتَرَكْنَا اللَّهَ عَلَيْنَا وَإِنْ كُنَّا
لَخٰطِئِينَ ﴿١٢﴾

قَالَ لَا تَتْرِبَ عَلَيْكُمُ الْيَوْمَ يَغْفِرُ اللَّهُ لَكُمْ وَهُوَ
أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ ﴿١٣﴾

إِذْ هَبُوا بَيِّضِي هَذَا فَأَلْقَوْهُ عَلَىٰ ذِرَاعِي يَأْتِ
بَصِيرًا وَأَتَوْنِي بِأَهْلِكُمْ أَجْمَعِينَ ﴿١٤﴾

وَلَمَّا فَصَلَتِ الْعِيْدُ قَالَ أَبُوهُمْ إِنِّي لَأَجِدُ رِيحَ
يُوسُفَ لَوْلَا أَنْ تَفْتِنُونِ ﴿١٥﴾

قَالُوا تَاللَّهِ إِنَّكَ لَفِي ضَلٰلِكَ الْقَدِيمِ ﴿١٦﴾

فَلَمَّا أَنْ جَاءَ الْبَشِيرُ أَلْقَاهُ عَلَىٰ وَجْهِهِ فَارْتَدَّ
بَصِيرًا قَالَ أَلَمْ أَقُلْ لَّكُمْ إِنِّي أَعْلَمُ مِنَ اللَّهِ مَا
لَا تَعْلَمُونَ ﴿١٧﴾

قَالُوا يَا أَبَانَا اسْتَغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا إِنَّا كُنَّا
خٰطِئِينَ ﴿١٨﴾

قَالَ سَوْفَ أَسْتَغْفِرُ لَكُمْ رَبِّي إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ
الرَّحِيمُ ﴿١٩﴾

فَلَمَّا دَخَلُوا عَلَىٰ يُوسُفَ أَوَىٰ إِلَيْهِ أَبُوْنِهِ وَقَالَ

۹۱۔ انہیں آکھئے کیا حقیقت دج تلوں ہی یوسف ہوں اوں
آکھئے میں یوسف ہاں تے اے میڈا بھرا تے اللہ سیس ساڈے
اتے احسان کیتے بے شک جبر حال قوی کریندے تے مبر
کریندے بے شک اللہ سیس نیکیں دا اجر و نچیندائیں۔

۹۲۔ انہیں آکھئے اللہ دی قسم اللہ سیس تیکوں ساڈے اتے
فضیلت دیتی تے اساں خطا کار ہیں۔

۹۳۔ اوں آکھئے تہاڈے اتے کوئی ظلم کاء نہیں اللہ
تہا کوں بخشے تے او رحم کرن والیں وچو بہوں رحم کرن والا۔

۹۴۔ تساں میڈا اے چولا گھن وچو تے میڈے پیو دے
اگو رکھ ڈیو اے اوں کوں ساریں گاہیں دا پرتہ بگ
ولسی تے تساں اپنے ساریں گھر والیں کوں میڈو گھن آؤ۔

۹۵۔ تے جیلھے قافلہ ٹر پئے انہیں نے پیو آکھئے اچ بیشک
میکوں یوسف دی خوشبو اندی پئی ہے جے تساں میکوں
گاہنا نہ آکھوتاں۔

۹۶۔ انہیں آکھئے اللہ دی قسم توں اپنی پرانی غلطی وچ
پیں تھیا۔

۹۷۔ جڈاں خوشخبری ڈیوٹ والا آگئے تے چولا اندے
سامنے رکھیں اوں کوں ساری گال سمجھ آگئی اوں
آکھئے میں تہا کوں ابدالمانی جو بے شک میں اللہ کنیں او
چاڈاں جو تساں نوہے چاڈے۔

۹۸۔ انہیں آکھئے اباسیں توں ساڈے کیتے ساڈے گناہیں
دی بخشش منگ بے شک اساں گناہ کار ہیں۔

۹۹۔ اوں آکھئے میں اپنے رب کنیں تہاڈے واسطے
بخشش ضرور منگاں بے شک او بہوں بخشش والا تے
ول رحم کرن والا۔

۱۰۰۔ جڈاں او یوسف دے کولہو آئن تے اوں اپنے

ادْخُلُوا مِصْرَ اِنْ شَاءَ اللّٰهُ اٰمِنِيْنَ ۝

پیو ما کوں اپنے نال جاؤ تے اکھیں لتاں التردی
مشیت نال امن نال مصر وچ داخل تھی و تجو۔

۱۰۱۔ تے اوں اپنے پیو ما کوں اپنے تخت تے پلھاؤتے
تے او سارے سجدے وچ فوج پین۔ اوں آکھئے
اباسی اے میڈے پہلے خواب دی تعبیر میڈے
رب نیں اوں کوں پورا کر دے تے میڈے اتے فضل کیس
جیلاں اوں میکوں جیل کنیں کڈھے تے تہا کوں جنگل کنیں
گھن آئے اندے بعد جو شیطان نے میڈے تے میڈے بھرنویں
وچ وگاڑ پیدا کر دتا تا بے شک میڈا رب جیندے
کیتے چا بندے مہربان تے بے شک او بہوں چاٹن
والا تے بہوں سیانا۔

۱۰۲۔ اے میڈے رب تیں میکوں بادشاہی بونی تے میکوں
خواہیں دی تعبیر سکھائی۔ آسمانیں تے زمین کوں پیدا
کرن والے خدا توں ہی دنیا تے آخرت وچ میڈا سبقتی
ہویں تو میکوں مسلمان بنا کے ماریں تے نیکیں وچ
میکوں رلاویں۔

۱۰۳۔ اے غیب دیاں خبراں بن جیڑیاں اسال تیلو و جی
کیقن تے توں انہیں نال کاہ ناں بادیں جیلھے دشمن
سارے کھٹے تھی گئیں تے تیلوے خلافت تدرال بنائے
نیں۔

۱۰۴۔ تے اکثر لوک بھانویں توں جتنا دی چا ہیوں ایمان نہ
انہیں۔

۱۰۵۔ توں تے انہیں کنیں اجرومی نوہیں مگدا اے تے
سارے لوکیں کیتے محض نصیحت۔

۱۰۶۔ آسمانیں تے زمین وچ بہوں سارے نشان
انہیں دے کوں ہو گزردن تے منہ پھیر گھندن۔

وَرَفَعَ اَبُو يٰسَ عَلَى الْعَرْشِ وَخَرُّوا لَهُ مُجْدًّا ۝
قَالَ يٰ اَبَتِ هٰذَا تَاْوِيلُ رُءْيَايَ مِنْ قَبْلُ قَدْ
جَعَلَهَا رَبِّي حَقًّا وَقَدْ اَحْسَنَ بِيْ اِذْ اَخْرَجَنِيْ مِنَ
السِّجْنِ وَجَاءَ بِكُمْ مِنَ الْبَدْوِ مِنْ بَعْدِ اَنْ نَّزَعَ
الشَّيْطٰنُ بَيْنِيْ وَبَيْنَ اِخْوَتِيْ اِنْ رَبِّيْ لَطِيْفٌ لِّمَا
يَشَآءُ ۝ اِنَّهٗ هُوَ الْعَلِيْمُ الْحَكِيْمُ ۝

رَبِّ قَدْ اٰتَيْتَنِيْ مِنَ الْمَلِكِ وَ عَلَّمْتَنِيْ مِنْ تَاْوِيلِ
الْاَحَادِيْثِ ۝ فَاَطِرُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ اَنْتَ وَلِيٌّ فِى
الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ ۝ تَوَفَّنِيْ مُسْلِمًا ۝ وَ اَلْحَقِّقْ بِالصِّلٰتِ ۝

ذٰلِكَ مِنْ اَنْبَاِ الْغَيْبِ نُوْحِيْهِ لِيْلَكَ ۝ وَمَا كُنْتُ
لَدَيْهِمْ اِذْ اَجْعَلُوْا اَمْرَهُمْ وَهُمْ يَنْكُرُوْنَ ۝

وَمَا اَكْثَرَ النَّاسِ وَلَوْ حَرَصْتَ بِمُؤْمِنِيْنَ ۝

وَمَا تَسْأَلُهُمْ عَلَيْهِ مِنْ اَجْرٍ ۝ اِنَّ هٰذَا لَدُّرُ الْغٰلِبِيْنَ ۝

وَكَانَ مِنَ اٰيَةِ فِى السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ يُسْرُوْنَ عَلَيْهَا
وَهُمْ عَنْهَا مُعْرِضُوْنَ ۝

۱۰۴۔ انہیں وچو اکثر لوگ اللہ تے ایمان نیئیں اتندے ۱۱۰

سولے اتندے جو او نال نال شرک دی کریندن۔

۱۰۸۔ کیا او امن وچ آولین جے انہیں تے اللہ دا سخت عذاب آوے یا امن گھت او گھڑی آدپجے ۱۱۱

تے انہیں کوں پتہ دی نہ لگے۔

۱۰۹۔ توں آکھ لے میڈاراہ میں اللہ دو سڈینوں میں تے تیڈی پیروی کرن والے ایں دلیل تے قائم یں۔ ۱۱۲

اللہ پاک تے میں مشرکیں وچو نیئیں۔

۱۱۰۔ تے اساں تیں کنیں پہلے دی دستیں دے رہن والیں وچو مرد رسول پھین جیندو اساں وچ

کریندے ہا سے کیا لے زبن وچ نیئیں ٹردے پھرنے ۱۱۳

تاں جو ڈیکھن جو انہیں کنیں پہلے لوکیں دا انجام کیا تھے

تے آخرت دا گھر چکاہ انہیں لوکیں کیتے جیرے تقویٰ

اختیار کریندن۔

۱۱۱۔ کیا تساں عقل نال کم نوہے گھندے۔ تے جڈاں رسول نا امید تھی ویندن تے خیال کریندن کافر جو

ساڈے اگو کوٹ ماریا لگے تے اوں دلیہ انہیں دوساڈی دلائی ۱۱۴

جیکوں اساں چاہندے یں بچا گھندے یں تے مجریں کنیں ساڈا عذاب اصلو نیئیں بٹایا ویندا۔

۱۱۲۔ عقل والیں کیتے انہیں دے قصے وچ عبرت۔ لے ۱۱۵

گال ایجھی نیئیں جیرھی گھڑی گئی ہووے اصل لے اوندی تصدیق کریندی جو اوں کنیں پہلے ہے تے ہر شے دی

پوری وضاحت تے ہدایت تے رحمت ایمان گمن آوٹ والیں کیتے۔ ۱۱۶

وَمَا يُؤْمِنُ أَكْثَرُهُمْ بِاللَّهِ إِلَّا وَهُمْ مُشْرِكُونَ ۱۱۰

أَقَامُوا أَنْ تَأْتِيَهُمْ غَاشِيَةٌ مِّنْ عَذَابِ اللَّهِ أَوْ تَأْتِيَهُمُ السَّاعَةُ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ۱۰۸

قُلْ هَذِهِ سَبِيلِي أَدْعُو إِلَى اللَّهِ عَلَى بَصِيرَةٍ أَنَا وَمَنِ اتَّبَعَنِي وَسُبْحَانَ اللَّهِ وَمَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ ۱۰۹

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ إِلَّا رِجَالًا نُّوحِي إِلَيْهِمْ مِنْ أَهْلِ الْقُرَىٰ أَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَلَدَارُ الْآخِرَةِ خَيْرٌ لِلَّذِينَ اتَّقَوْا أَفَلَا تَعْقِلُونَ ۱۱۰

حَتَّىٰ إِذَا اسْتَيْسَسَ الرُّسُلُ وَظَنُّوا أَنَّهُمْ قَدْ كُذِّبُوا جَاءَهُمْ نَصْرُنَا فَنُصِرْنَا فَغَنِيٍّ مِّنْ نَّشَأٍ وَلَا يَرُدُّ بِأُسْنَا عَنِ الْقَوْمِ الْمَظْهَرِينَ ۱۱۱

لَقَدْ كَانَ فِي قَصَصِهِمْ عِبْرَةٌ لِأُولِي الْأَلْبَابِ ۚ مَا كَانَ حَدِيثًا يُفْتَرَىٰ وَلَكِنْ تَصْدِيقَ الَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَتَفْصِيلَ كُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ۱۱۲

۱۱۳۔ عقل والیں کیتے انہیں دے قصے وچ عبرت۔ لے ۱۱۵

گال ایجھی نیئیں جیرھی گھڑی گئی ہووے اصل لے اوندی تصدیق کریندی جو اوں کنیں پہلے ہے تے ہر شے دی

پوری وضاحت تے ہدایت تے رحمت ایمان گمن آوٹ والیں کیتے۔ ۱۱۶

۱۱۲۔ عقل والیں کیتے انہیں دے قصے وچ عبرت۔ لے ۱۱۵

گال ایجھی نیئیں جیرھی گھڑی گئی ہووے اصل لے اوندی تصدیق کریندی جو اوں کنیں پہلے ہے تے ہر شے دی

پوری وضاحت تے ہدایت تے رحمت ایمان گمن آوٹ والیں کیتے۔ ۱۱۶

۱۱۳۔ عقل والیں کیتے انہیں دے قصے وچ عبرت۔ لے ۱۱۵

گال ایجھی نیئیں جیرھی گھڑی گئی ہووے اصل لے اوندی تصدیق کریندی جو اوں کنیں پہلے ہے تے ہر شے دی

پوری وضاحت تے ہدایت تے رحمت ایمان گمن آوٹ والیں کیتے۔ ۱۱۶

وَاِنْ تَجِبْ فَجَبِّ قَوْلُهُمْ اِذَا كُنَّا تُرَبَّاءَ اِنَّا لَفِي
خَلْقٍ جَدِيدٍ ۚ اُولَٰئِكَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا بِرَبِّهِمْ ۚ وَاُولَٰئِكَ
الَّذِيْنَ فِيْ اَعْنَاقِهِمْ ۙ وَاُولَٰئِكَ اَصْحَابُ النَّارِ ۖ هُمْ فِيْهَا
خَالِدُوْنَ ۝۱

وَيَسْتَعْجِلُوْنَكَ بِالْحَيٰثَةِ ۚ قَبْلَ الْحَسَنَةِ ۚ وَفَدَّخَلَتْ
مِنْ قَبْلِهِمُ الْمَثَلُتُ ۚ وَاِنْ رَبُّكَ لَذُوْ مَغْفِرَةٍ لِّلنَّاسِ
عَلٰى ظُلُمِهِمْ ۚ وَاِنْ رَبُّكَ لَشَدِيْدُ الْعِقَابِ ۝۲

وَيَقُوْلُ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا اِلَّا اَنْزَلَ عَلَيْهِ اٰيَةً ۚ مِّنْ
رَّبِّهِ ۚ اِنَّمَا اَنْتَ مُنذِرٌ ۚ وَلِكُلِّ قَوْمٍ هَادٍ ۝۳

اَللّٰهُ يَعْلَمُ مَا تَحْمِلُ كُلُّ اُنْثٰى ۚ وَمَا يَغْنُصُ الْاَرْحَامُ
وَمَا تَزْدَادُهُ ۚ وَكُلُّ شَيْءٍ عِنْدَهُ بِمِقْدَارٍ ۝۴

عَلِمَ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ الْكَبِيْرُ السَّمْعُ ۝۵

سَوَاءٌ مِّنْكُمْ مَّنْ اَسْرَ الْقَوْلَ ۚ وَمَنْ جَهَرَ بِهٖ وَمَنْ هُوَ
مُسْتَعْفٍ ۚ بِالْبَيْلِ وَسَارِبٌ ۚ بِالْمُهَارِ ۝۶

لَهُ مُعَقَّبَاتٌ مِّنْ بَيْنِ يَدَيْهِ ۚ وَمِنْ خَلْفِهٖ يَحْفُظُوْنَهُ
مِّنْ اَمْرِ اللّٰهِ ۚ اِنَّ اللّٰهَ لَا يَغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتّٰى يُعَيِّرُوْا
مَا بِاَنْفُسِهِمْ ۚ وَاِذَا ارَادَ اللّٰهُ بِقَوْمٍ سُوْءًا فَلَا مَرَدَّ لَهُ
وَمَا لَهُمْ مِّنْ دُوْنِهٖ مِنْ وَّالٍ ۝۷

۶۔ تے جے توں حیران تمیندیں تے انہیں دی گال ہے
وی حیرانگی آئی کیا اسان جیڑاں مٹی تھی ولسیوں والا اسان
نویں سروں پیدا تمیسوں اے او کوکن جنہیں اپنے رب
وا انکار کیے تے اے او کوکن جنہیں دے کچیں وچ ہٹے
ہن تے ایجے دوزخ والن تے اوندے وچ ہمیشہ رہن
۷۔ تے او چوگانی کنیں پہلے تیدے واسطے برائی دی
جلدی کریندن تے ہن کنیں پہلے عبرت اے عذاب آئیکن
تے بے شک تیدے رب لوکیں دے ظلم دے باوجود انہیں
کون بخشے والا تے بے شک تیدے رب بہوں سخت
سزا دیون والا۔

۸۔ تے جیرھے کافر ہن لے آہن ایندے اتے ایندے
رب کنیں کوئی نشان کیوں نہیں لہایا گیا توں تے صرف
ڈراوٹ والا ایں تے بر قوم کیے ہدایت دیون والا آئے۔
۹۔ اللہ جانڈے ہر مادی شے کوں جیرھا حمل تے رحم
جیرھا پال سٹ گھسندن تے اونکوں وی جانڈے جو او
ودھیندن تے ہر شے اوندے کو لہو مزدورت دے
مطابق۔

۱۰۔ غیب تے حاضر کوں جانٹے والا وڈے مرتبے والا
تے وڈی شان والا۔

۱۱۔ جیرھا تہا ڈے وچو گال کیندے تے جیرھا ظاہر کیندے
تے جیرھا رات کوں مک ویندے تے ٹہنہ کوں ٹردے
او ڈوہیں اللہ دے نزدیک برابر۔

۱۲۔ اوندے واسطے اگہ وی تے کچھ وی فرشتے ہن
جیرھے اللہ دے حکم نال اوندی حفاظت کریندن بے شک
اللہ سیسے اوں قوم دی حالت نیں بدلیندا جیرھی اپنی حالت
آپ نیں بدلیندی جیرھے ویلے اللہ سیسے کہیں قوم دی

مذہبِ دافصلہ کر گھنڈے اونکوں بٹاؤں والا کوئی نہیں تے
اونڈے سوا اوندہ کوئی امدادی وی نہیں بٹ سگدا۔

۱۳۔ اوہوہ جیرھا تہاکوں بجلی بڑ دی تے طع دی خاطر
بُکھیندے تے باری بھر چیندے۔

۱۴۔ تے گاج اوندی حمد نال اوندی پائیزگی بیان کرینی ۶
تے فرشتے وی اوندے بڑ کرئیں تے دُعاؤں والیاں بکید
پھیندے تے دل جیندے اتے چاہندے سُنیدے
او اللہ مے بارے وچ بھیڑا کریندن تے اللہ سُنیں سمجھتے
عذابِ ڈیوٹ والا ۶۔

۱۵۔ نہ تُلن والا سبڑ ہوندا ۶ تے جبر مے اوندے سوا
بہنیں کول سبڑیندن او انہیں دا کوئی جواب نہیں ڈیندے
الویں بن جیویں بک آدمی اپنے ڈوہیں بھت پانی دو ودھائے
تاں جو پانی اوندے منہ تیں آونجے تے او اوندے تیں
پہنچا نہیں تے کافریں دی چکین پانگن بے کار ویسی۔
۱۶۔ تے اللہ دی خاطر جو کھ آسمان تے زمین وچ خوشی نال
تے بے روحا سجدہ کریندے تے انہیں مے پچاویں
دی جُز شام سجدہ کریندن۔

۱۷۔ توں آکھ آسمان تے زمین دا رب کون توں آکھ اللہ
توں آکھ کیا تہاں اونکوں چھوڑ کے بے سنگتی بٹائی
کھڑے ۶ جبر مے اپنے آپ کیتے وی نفع تے نقصان
مے مامک نہیں۔ توں آکھ کیا اندھاتے سو جا کھا بکوجہیں
تمی سبگدن یا کیا اندھارے تے روشنی برابر تمی سبگدن
یا کیا انہیں اللہ مے اینجھے شریک بٹائن جنہیں اوندے
آلی کار کجھ مخلوق بٹائی ۶ تے او مخلوق انہیں کیتے رل مل
گئی ۶ توں آکھ اللہ برشتے کول پیدا کرن والا ۶ تے او
بک تے غالب۔

هُوَ الَّذِي يُرِيكُمْ الْبَرْقَ خَوْفًا وَطَمَعًا وَيُنْشِئُ السَّحَابَ
الثِّقَالَ ۝

وَيُتَبِّحُ الرَّعْدَ بِحَمْدِهِ وَالسَّابِقُ خَلْفَهُ وَ
يُرْسِلُ الصَّوَاعِقَ فَيُصِيبُ بِهَا مَنْ يَشَاءُ وَهُمْ
يُجَادِلُونَ فِي اللَّهِ وَهُوَ شَدِيدُ الْحَالِ ۝

لَهُ دَعْوَةُ الْحَقِّ وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ لَا
يَسْتَجِيبُونَ لَهُمْ شَيْءٌ إِلَّا كِبَاسٌ كَفٍ إِلَى الْمَاءِ
لِيَبْلُغَ فَاهُ وَمَا هُوَ بِبَالِغِهِ وَمَا دُعَاءُ الْكَافِرِينَ
إِلَّا فِي ضَلَالٍ ۝

وَلِلَّهِ يَسْجُدُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ طَوْعًا وَ
كَرْهًا وَظِلَالُهُمْ بِالْغُدُوِّ وَالْآصَالِ ۝

قُلْ مَنْ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ قُلْ اللَّهُ قُلْ
أَفَاتُخَذُ ثَمَرٍ مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ لَا يَمْلِكُونَ لِأَنفُسِهِمْ

نَفْعًا وَلَا ضَرًّا قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الْأَعْمَى وَالْبَصِيرَةُ
أَمْ هَلْ تَسْتَوِي الظُّلُمَةُ وَالنُّورُ أَمْ جَعَلُوا لِلَّهِ

شُرَكَاءَ خَلَقُوا كَخَلْقِهِ فَتَشَابَهَ الْخَلْقُ عَلَيْهِمْ
قُلْ اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ ۝

أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَسَالَتْ اَوْدِيَةٌۭ بِقَدَرِهَا
فَاَحْتَمَلَ الشَّجِلُ رَبْدًاۢ رَّابِعًاۢ وَصَيَّا يُوْقِدُوْنَ
عَلَيْهِ فِي النَّارِ اِتِّخَاءً حَلِيَةً اَوْ مَتَاعًاۚ رَبُّكَ مَشْلُوْهُ
كَذٰلِكَ يَضْرِبُ اللّٰهُ الْحَقَّ وَالْبَاطِلَۚ فَاَمَّا الزُّبَدُ
فَيَكْثُ هُبُۢ جُفَاءًۭۭ وَاَمَّا مَا يَنْفَعُ النَّاسَ فَيَكْثُ
فِي الْاَرْضِۚ كَذٰلِكَ يَضْرِبُ اللّٰهُ الْاَمْثَالَ ﴿٥٥﴾

۱۸۔ اوں آسمان کنیں پانی بہائے تے وادیاں اپنی گنجائش
مے مطابق ویسہ پندرہ تے جھل اتے آئی ہوئی جھگ
کوں چاگھندی ۷ تے جیڑھی شے بھاوج تپا کے اوزیور یا
گھروا سامان بنیدن اوندے وچ دی اوہو جہیں جھگ۔
ایویں اللہ سٹیں سیج دے کوڑ دے فرق کوں بیان
کرنیدے۔ تے جیڑھی جھگ اومائع قہی ویندی ۷
تے جیڑھی شے لوکیں کوں نفع ڈیندی ۷ اوزیور
وچ رہندی ۷ ایویں اللہ سٹیں مثالیں بیان کرنیدے۔

لَّذِيْنَ اسْتَجَابُوا۟ لِرَبِّهِمْ الْخَيْرُۙ وَالَّذِيْنَ لَمْ يَسْتَجِیْبُوْا۟
لَهٗ لَوْ اَنَّ لَهُمْ مَّا فِی الْاَرْضِ جَمِیْعًاۙ مِّثْلَهٗ مَعَهُ
لَا فَنَدَۙ وَاِیْہٗۙ اُولٰٓئِكَ لَهُمْ سُوْءُ الْحِسَابِ ؕ وَمَاۤ اُوْمَرُوْا۟
بِجَهَنَّمَۙ وَاِنَّ یُّسَّ الْجٰہِلِیْنَ ﴿٥٦﴾

۱۹۔ جنہیں اپنے رب واکھٹ سنئے انہیں واسطے
کامیابی ۷ تے جنہیں آکھٹ نیں منیا جے انہیں کیتے او
سمجھ کچھ ہوئے با جیڑھا زین وچ تے اہوتلا بیاوی
تے او بھونگا ڈے کے جان پھراون پاتے انہیں کیتے
برا حساب تے انہیں داٹھکاڑ دوزخ تے او بہوں
بری جا۔

اَمَّنْ یَّعْلَمُ اَنَّمَا اُنْزِلَ اِلَیْكَ مِنَ رَبِّكَ الْحَقُّۙ لَمَنْ
هُوَ اَعْمٰیۙ اِنْ شَآءَ یَنْزِلْکَ اَوْ لَوْ اَلَا الْبَابِ ﴿٥٧﴾

۲۰۔ کیا جیڑھا چاندے جو تیبڈے رب کنیں لہایا گئے
تیبڈو او سیج اوں آدمی آلی کار تھی بگدے جیڑھا اندھا
ہوئے عقل رکھن والے ہی نصیحت پکڑیندن

الَّذِيْنَ یُؤْفِقُوْنَ بِعَهْدِ اللّٰهِ وَلَا یَنْقُضُوْنَ الْبِیْعَاتِ ﴿٥٨﴾
وَالَّذِيْنَ یَبْصُلُوْنَ مَاۤ اَمَرَ اللّٰهُ بِہٖۤ اَنْ یُّوْصَلَ وَا
یَحْشُوْنَ رَبَّهُمْۙ وَیَخَافُوْنَ سُوْءَ الْحِسَابِ ﴿٥٩﴾

۲۱۔ جیڑھے اللہ دے وعدے کوں پورا کریندن تے
اوندے پکے وعدے کوں ترڑیندے نیں۔
۲۲۔ تے جیڑھے اوں رشتے کوں قائم رکھیندن جیندا اللہ سٹیں
قائم رکھن واکم ڈتے تے اپنے رب کنیں ڈردن
تے برے حساب کنیں ڈردن۔

وَالَّذِيْنَ صَبَرُوْا۟ اِتِّخَاءًۭۭ وَجْہَ رَبِّهِمْۙ وَاَقَامُوا
الصَّلٰوةَۙ وَانْفَقُوْا مِمَّا رَزَقْنٰہُمْ سِرًّاۙ وَعَلٰنِیَّةًۭۭ وَ
یَذَرُوْنَ بِالْحَسَنَةِ السَّیِّئَةَۙ اُولٰٓئِكَ لَهُمْ عَقِبَةُ
الدَّارِیْنِ ﴿٦٠﴾

۲۳۔ او لوک جیڑھے اللہ دی رضا دی خاطر صبر کریندن
تے نماز ٹھہرا کے پڑھدن جو مال اسان انہیں کوں ڈتے
اوندے دجو۔ چوری وی تے ظاہر وی خرچ کریندن تے برائی
کوں نیکی نال پرین کریندن انہیں واسطے چنگا انجام۔

جَنَّتٍ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا وَمَنْ صَلَحَ مِنْ آبَائِهِمْ
وَآَزَوَاجِهِمْ وَذُرِّيَّتِهِمْ وَالْكَلِيلُ يَدْخُلُونَ عَلَيْهِمْ
مِنْ كُلِّ بَابٍ ﴿٢٣﴾

سَلَامٌ عَلَيْكُمْ بِمَا صَبَرْتُمْ فَنِعْمَ عُقْبَى الدَّارِ ﴿٢٤﴾

وَالَّذِينَ يَنْقُضُونَ عَهْدَ اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مِيثَاقِهِ
وَيَقْطَعُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَنْ يُوصَلَ وَيُفْسِدُونَ
فِي الْأَرْضِ أُولَٰئِكَ لَهُمُ اللَّعْنَةُ وَلَهُمْ سُوءُ الدَّارِ ﴿٢٥﴾

اللَّهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ وَفَرِحُوا
بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا فِي الْآخِرَةِ إِلَّا
مَتَاعٌ ﴿٢٦﴾

۲۶

وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ
رَبِّهِ قُلْ إِنْ اللَّهُ يُضِلُّ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي إِلَيْهِ
مَنْ أَرَادَ ﴿٢٧﴾

الَّذِينَ آمَنُوا وَتَطْمَئِنُّ قُلُوبُهُمْ بِذِكْرِ اللَّهِ أَلَا
بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ ﴿٢٨﴾

الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ قُلُوبُهُمْ
وَحُسْنٌ مَا بِ ۝ ﴿٢٩﴾

كَذَٰلِكَ أَرْسَلْنَا فِي أُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهَا أُمَمٌ
لَتَتْلُوَ عَلَيْهِمُ الَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ وَهُمْ يَكْفُرُونَ
بِالْحُكْمِ قُلْ هُوَ رَبِّي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ

۲۳۔ ہمیشہ دے باغن اونہیں وچ اوداخل تھیں
تے انہیں دے بیوڑاڑے تے انہیں دیاں زلیں تے
انہیں دیاں اولاداں جنہیں نیکیاں کیتیاں ہوسن تے
فرشتے انہیں کیتے ہر دروازے وچ داخل تھیں۔

۲۴۔ تے او اکمن تہاڑے اتے تہاڑے صبر دی وجہ
کنیں سلامتی ہوئے تہاڑے کیتے ایں گھرا انجا بہوں چنگا،

۲۵۔ تے جیرے اللہ دے وعدے کوں پکا کر کے بد
تر تیندن تے جیرے رشتے دے ملاوٹ دا اللہ سنیں حکم
ڈتے انہیں کوں تر تیندن تے زمین وچ گھیر لھتیندن۔
اے لوکن جنہیں تے لعنت تے انہیں کیتے بہوں گندا گھر۔

۲۶۔ اللہ جیندے کیتے چاہندے رزق و دھیندے تے
تنگ کریندے تے او دنیاوی زندگی تے خوش۔ تے
دنیاوی زندگی آخرت دے مقابلے وچ کھدی تیں سوائے
تھوڑے فائدے۔

۲۷۔ تے کافر آبدن جو ایندے اتے ایندے رب کنیں
کوئی نشان نہیں بھایا گیا توں اکھ بے شک اللہ سنیں
جینکوں چاہندے گمراہ کریندے تے جیرھا اوندو جھکدے
اونکوں اپنا سدھار ڈکھلیندے۔

۲۸۔ جیرے ایمان گھن آئن تے انہیں دے دل اللہ دے
ذکرناں تسلی پئین۔ سٹو اللہ دے ذکرناں دل تسلی
پکڑیندن۔

۲۹۔ جنہیں منے تے نیک کم کریندن انہیں واسطے خوشخبری
تے بہوں چنگا انجام۔

۳۰۔ ایویں اسان نیکیوں ایں امت وچ پٹھے جیں کنیں پہلے
کئی امتاں گذر چکین تاں جو توں انہیں کوں پڑھکے ٹاویں
جو اسان میوہ دی کیتی تے او رحمن خدا انکار کریندن۔

وَالْبَيْتِ مَتَابِ ۝

توں آکھ او میڈا رب صرف اوہو ہی معبود اوندے
اتے میں بھروسہ کرینداں تے اوہیں دو ولے۔

۳۲۔ تے جے قرآن میں ہوئے ہا جو اوندے نال پہاڑ
مٹائے وچن یا زمین ٹوٹے کیتی وچے ہا یا اوندے
نال مروں کول الوایا وچے ہا۔ فیصلہ پورے طور تے
اللہ دے ہتھ وچ۔ کیا مونیں کول پتہ نیں جو اللہ چاہندا
تے سارے لوکس کول ہدایت دے دیندا تے کافرین تے
انہیں دے اعمال ہی وجہ نال مصیبت اندی رہ دیسی یا انہیں
دے گھر دے کوہو لہندی رہی اوتیں جو اللہ دا وعدہ آ دیسی

وَلَوْ أَنَّ قُرْآنًا سُيِّرَتْ بِهِ الْجِبَالُ أَوْ قُطِعَتْ بِهِ
الْأَرْضُ أَوْ كُلُّ مِلَّةٍ بِالْمُؤْمِنِ بَلَّيْلَةً إِلَّا مَرْجَبِينَ
أَفَلَمْ يَأْنِسِ الَّذِينَ آمَنُوا أَنْ لَوْ يَشَاءُ اللَّهُ لَهْدَى
النَّاسَ جَمِيعًا وَلَا يَزَالِ الَّذِينَ كَفَرُوا تُصِيبُهُمْ بِمَا
صَنَعُوا قَارِعَةٌ أَوْ تَحُلُّ قَرْنًا مِّنْ دَارِهِمْ حَتَّى
يَأْتِيَ وَعْدُ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُخْلِفُ الْوَعْدَ ۝

۳۳

بے شک اللہ وعدے دی خلاف دہری نیں کریندا۔
۳۳۔ تیں کنیں پہلے رسولیں نال وی ٹھٹھا کیتا گیا ہا تے
میں کافرین کول مہلت دتی ول میں انہیں کول پکڑ گدھا
میڈی سزا کیجی۔

وَلَقَدْ اسْتَهْزَيْتُمْ بِرُسُلٍ مِّن قَبْلِكَ فَأَمَلَيْتُمُ لِلَّذِينَ
كَفَرُوا ثُمَّ أَخَذْتُهُمْ فَكَيْفَ كَانَ عِقَابِ ۝

۳۴۔ کیا اوزات جبرمی ہر یک تے نگران جو اوکریندے
تے انہیں اللہ دے شریک بنائے ہوئے توں آکھ انہیں
دے نال دسو یا تسار ایجی گال اوکوں دسوسو جبرمی
زمین وچ ہوئے تے خدا نہ چاؤا ہونے یا صرف مندیاں
گالیں ہن۔ اصل کافرین دیاں چالاکیاں انہیں کول سونھیاں
کر کے دکھایاں گئیں تے راہ کنیں انہیں کول بٹا دتا
نگئے تے جیکوں اللہ ہلاک کرے اوکوں راہ دکھاؤں والا
کوئی نیں۔

أَفَنُ هُوَ قَاتِلُهُمْ عَلَى كُلِّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ وَجَعَلُوا لِلَّهِ
شُرَكَاءَ قُلْ سَتُوهُمُ أَمْ تُدْعُونَهُ أَمْ لَا يَعْلَمُ فِي
الْأَرْضِ أَمْرٌ بَاطِلٌ مِّنَ الْقَوْلِ بَلْ نَذِيرٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا
مَكْرَهُمْ وَصَدَّاعَيْنِ السَّبِيلِ وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ فَمَا
لَهُ مِنْ هَادٍ ۝

۳۵۔ انہیں واسطے دنیاوی زندگی وچ وی عذاب تے
آخرت دا عذاب زیادہ سخت تے اللہ کنیں انہیں کول
بچاؤں والا کوئی نیں۔

لَهُمْ عَذَابٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَعَذَابُ الْآخِرَةِ
أَشَقُّ وَمَا لَهُمْ مِنَ اللَّهِ مِن وَّاقٍ ۝

۳۶۔ جنت دی مثال جینا متقیں نال وعدہ کیتا گئے
انہیں دے وچ نہراں و بندرں انہیں و پھل ہمیشہ ہوی

مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي وَعَدَ الْمُتَّقُونَ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا
الْأَنْهَارُ كُلُّهَا دَائِمٌ وَظُلُمَاتُهَا نَارُ الْغُلَامِ الَّذِينَ اتَّقَوْا

وَعُقِبَى الْكَافِرِينَ النَّارُ ﴿۳۷﴾

تے بچاواں وی اے تقویٰ اختیار کرن والیں دا انجام
تے کافریں دا انجام بھاء۔

وَالَّذِينَ آمَنُوا بِالْكِتَابِ يَفْرَحُونَ بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ
وَمِنَ الْأَحْزَابِ مَنْ يُبْكَرُ بَعْضُهُمْ أَمْرًا
أَنَّ اعْبُدَ اللَّهَ وَلَا أُشْرِكْ بِهِ إِلَيْهِ أَدْعُوا وَإِلَيْهِ
مَأْبٍ ﴿۳۸﴾

۳۷۔ تے جینکوں اساں کتاب ڈتی ء اونومش بن جو
کچھ تیڈو لبایا گئے تے مختلف لوں وچ کچھ اینجن
جیرے اوندے کچھ حصے دا انکار کریندن توں اکھ
میکوں تے محض اے حکم ڈتا گئے جو میں اللہ دی عبادت
کراں تے اوندے نال کہیں کوں شریک نہ بناواں ہوندو
میں تہاکوں سبیداراں تے ہوندو میں رجوع کرینداں۔

وَكَذَلِكَ أَنْزَلْنَاهُ حُكْمًا وَعَرَبِيًّا وَلَكِنْ أَبْتَلَتْ أَدْوَاهُ
بَعْدَ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ مَا لَكَ مِنَ اللَّهِ مِنْ دَرِي
وَلَا وَاقٍ ﴿۳۹﴾

۳۸۔ تے ایویں اساں تفصیل نال حکم بھائے تے جے توں
انہیں دی خواہشات دی پیروی کریں ایندے بعد جو تیڈو
علم آچکے تے پھیں تیڈے کیے اللہ دے مقابلے کیے
نہ کوئی سبگتی ہوسی تے نہ کوئی بچاواں والا۔

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلًا مِنْ قَبْلِكَ وَجَعَلْنَا لَمْ أَرْوَاهَا
وَذُرِّيَّةً ۖ وَمَا كَانَ لِرَسُولٍ أَنْ يَأْتِيَ بِآيَةٍ إِلَّا
بِإِذْنِ اللَّهِ لِكُلِّ أَجَلٍ كِتَابٍ ﴿۴۰﴾

۳۹۔ تے تیں کنیں پہلے وی اساں رسول پھین تے
اساں انہیں کوں زالیں تے ہال دی ڈتن تے اے
کہیں رسول واسطے نہ باجو اللہ دے حکم دے بغیر کوئی نشان
گھن آوے باہر مدت لکھی پئی ء۔

يَنْحُوا اللَّهَ مَا يَشَاءُ وَيُنَبِّئُكَ وَعِنْدَهُ أُمْرُ الْكِتَابِ ﴿۴۱﴾

۴۰۔ جینکوں اللہ چاہندے اوںدے مثاڈیندے تے جینکوں
چاہندے قائم رکھیندے اوںدے کوں ہر حکم دی اصل
موجود۔

وَأَن تَأْخُذَ بَعْضُ الَّذِي نَعِدُهُمْ أَوْ تَتَوَقَّعَكَ
فَأَنَّا عَلَيْكَ الْبَلْغُ وَعَلَيْنَا الْحِسَابُ ﴿۴۲﴾

۴۱۔ تے جیندا اساں انہیں نال وعدہ کیے کچھ تے تیکوں
ڈکھا ڈیسوں یا تیکوں وفات ڈے ڈیسوں تیڈا کم
پچاواں تے حساب ساڈے ذمے ہے۔

أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا نَأْتِي الْأَرْضَ نَنْفُصُهَا مِنْ أَطْرَافِهَا
وَاللَّهُ يَحْكُمُ لَا مُعَقِّبَ لِحُكْمِهِ وَهُوَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿۴۳﴾

۴۲۔ کیا انہیں نہیں ڈکھا جو اساں زمین کوں اوںدے پاسیں
کنیں گھٹیندے آندے ہیں۔ تے فیصلہ اللہ کریندے
اوندے فیصلے کوں کوئی تبدیل نہیں کر سگدا تے او
جلدی حساب گھنٹن والا ء۔

وَقَدْ مَكَرَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَلِلَّهِ الْكُفْرُ جَنِيحًا
يَعْلَمُ مَا تَكْسِبُ كُلُّ نَفْسٍ وَسَيَعْلَمُ الْكُفْرُ لِمَنْ
عُقِبَى الدَّارِ ﴿۱۳﴾

۳۳۔ انہیں کینیں پہلے لوکیں وی تدبیراں کیتن تے اصل
ساریاں تدبیراں اللہ کنیں ہن ہر شخص جو او کریندے اللہ
اونکوں چاٹدے تے کافرن کوں پتہ بگ ویسی جو گھر دا
انجام کیندے کیتے چنگا۔

وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَسْتَ مُرْسَلًا قُلْ كَفَىٰ بِاللَّهِ
شَهِيدًا بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَمَنْ عِنْدَ اللَّهِ عِلْمُ الْكِتَابِ ﴿۱۴﴾
۳۴۔ کافر آبدن جو توں رسول توہیں توں انہیں کوں
آکھ میڈے تے تہاڈے درمیان اللہ گواہ کافی ہے تے
او وی گواہ جیندے کوہو ایں کتاب دا علم۔

سورة ابراہیم مکی ء تے بسم اللہ نال ایندیاں ۵۳ آیات تے ۷ رکوع ہن۔

- بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ①
- ۱۔ میں اللہ دے نال نال شروع کرنیوالا جبرہا بن منگئے
ڈیوٹ والا تے ول ول رحم کرن والا۔
- ۲۔ میں اللہ ڈیوٹ والا لے کتاب اساں ایکون تیڈو
بہائے تاں جو توں لوکیں کون اندھاریں کنیں کدھ کے
سو جھلس دو گھن آویں انہیں دے رب دے حکم نال غالب
تے تکریم والے خدا دے راہ دو۔
- ۳۔ او خدا جو کجھ زمین تے آسائیں وچ ہوندا تے کافریں
کیتے سخت عذاب دے نال تباہی مقدر۔
- ۴۔ جبرہے لوگ دنیاوی زندگی کول آخرت دے مقابلے
وچ پسند کریندن تے اللہ دے رستے کنیں رکیندن تے
اوندے وچ ڈنگ دل گولیندن لے وک وڈی تے پریں
دی گمراہی وچ ہن۔
- ۵۔ تے اساں ہر رسول کول اوندی قومی زبان وچ وچ
کر کے پٹھئے سے تاں جو انہیں تے کھول کے بیان کرے اللہ
جھیکوں چاہندے گمراہ کریندے تے جھیکوں چاہندے ہدایت
ڈیندے او غالب تے سیاناء۔
- ۷۔ تے اساں موسیٰ کول اپنئے نشان ڈے کے پٹیاں باجرتوں قوم کول
اندھاریں کنیں سوجھے دو گھن آتے انہیں کول اللہ دے ڈینہ یاد ڈوا
بے شک مہرتے شکر کرن والیں کیتے نشان۔
- ۸۔ تے جڈاں موسیٰ اپنی قوم کول اکھئے اللہ دی نعمت کول
یاد کرو جبرہاں متہا بے تے تسن جڈاں اوں تہا کول فرعون دھکم
کنیں نجات ڈیوٹاں او تہا کول گندا عذاب ڈیندے تہا بے
- الَّذِي كُنْتُ أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ لِتُخْرِجَ النَّاسَ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ بِإِذْنِ رَبِّهِمْ إِلَى صِرَاطٍ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ ②
- اللّٰهُ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ وَوَيْلٌ لِّلْكَافِرِيْنَ مِنْ عَذَابٍ شَدِيْدٍ ③
- الَّذِيْنَ يَسْتَحِبُّوْنَ الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا عَلَى الْاٰخِرَةِ وَيَصُدُّوْنَ عَنْ سَبِيْلِ اللّٰهِ وَيَبْغُوْنَهَا عَوَجًا ④
- اُولٰٓئِكَ فِيْ ضَلٰلٍ بَعِيْدٍ ⑤
- وَمَا اَرْسَلْنَا مِنْ رُّسُوْلٍ اِلَّا بِلِسٰنٍ قَوْمِهٖ لِيُبَيِّنَ لَهُمْ فَيُضِلُّ اللّٰهُ مَنْ يَّشَاءُ وَيَهْدِيْ مَنْ يَّشَاءُ وَهُوَ الْعَزِيْزُ الْحَكِيْمُ ⑥
- وَكَفَدْ اَرْسَلْنَا مُوسٰى بِآيٰتِنَا اَنْ اَخْرِجَ قَوْمَكَ مِنَ الظُّلُمٰتِ اِلَى النُّوْرِ وَذَكَرْهُمْ بِآيٰتِ اللّٰهِ اِنْ فِيْ ذٰلِكَ لَاٰيٰتٌ لِّكُلِّ صَبّٰارٍ شَكُوْرٍ ⑦
- وَإِذْ قَالَ مُوسٰى لِقَوْمِهٖ اذْكُرُوْا نِعْمَةَ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ اِذْ اَنْجَاكُمْ مِنْ اِلٍ فِرْعَوْنَ يَسُوْمُوْنَكُمْ سُوْءَ الْعَذَابِ وَيَدْعُوْنَ اٰنْبَاَكُمْ وَيَسْتَحِبُّوْنَ نِسَاءَكُمْ وَفِيْ ذٰلِكُمْ

بَلَاءٍ مِّنْ رَبِّكُمُ عَظِيمٌ ⑤

۱۳

پتھر کوں کو ہیندہن تے تہاڑی تربتیں کوں جیندار کھیندہن

تے ایندے وچ تہاڑے رب کنیں بہوں وڈا امتحان یا

۸۔ تے جڈاں تہاڑے رب اعلان کیتا ہجے لتاں شک

کر لیسو تے میں تہا کوں زیادہ ڈلیاں تے جے لتاں تا شکری

کر لیسو تے میڈا عذاب بہوں سخت۔

۹۔ تے موسیٰ آکھیا لتاں تے جو کھ زین وچ سارے

انکار کر ڈیو تے بے شک اللہ سیں بے نیاز تے بہوں

تعلیف والا ۱۰۔

۱۰۔ کیا تہاڑو لتاں کنیں پہلے انہیں دیاں جہراں نیں

آیاں یعنی نوح تے عاد تے ثمود تے جیرھے انہیں دے

بعد من انہیں کوں سوائے اللہ دے کوئی نیں چاندا انہیں

دو ساڑے رسول کھلے نشان گھن کے آئن انہیں اندا

انکار کر ڈتے تے انہیں آکھئے بے شک جیرھی تعلیم

تہا کوں بڑے کے چھٹیا گئے اساں اوکوں لے منندے

تے لتاں جیندو سا کوں سڈیندہ او دے معاملے وچ

بے چین کر ڈیوٹ والے شک وچ یں۔

۱۱۔ انہیں دے رسولیں آکھئے کیا اللہ دے بارے وچ شک

کریندے ۱۲۔ جیر حازین تے آسان کوں پیدا کرٹ والا ۱۳۔

او تہا کوں سڈیندے تاں جو تہاڑے گناہ بخٹے تے ہک

مقررہ مدت میں تہا کوں مہلت ڈیندے انہیں آکھئے

لتاں ساڑے جہیں بندے ہوتے لتاں لے چاہندے ۱۴۔

جو سا کوں اول کنیں رو کو جیندی ساڑے پیو ڈیوٹے

عبادت کریندے ہن لتاں ساڑو روشن نشان گھن آؤ۔

۱۵۔ انہیں دے رسولیں انہیں کوں آکھئے بے شک اساں

تہاڑے جہیں بندے یں اصل وچ اللہ اپٹے بندیں وچ

جیندے اتے چاہندے احسان کریندے تے ساڈی لے

وَإِذْ نَادَىٰ رَبُّكَ لِمَ شَكَرْتُمَ لِأَنِّي بَشَرٌ وَلَئِنْ

كُفَرْتُمْ إِنِّي لَكُنَّيْ ⑥

وَقَالَ مُوسَىٰ إِنَّ تَكْفُرًا أَنْتُمْ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ

جَمِيعًا ۚ فَإِنَّ اللَّهَ لَغَنِيٌّ حَنِيدٌ ⑦

۱۴

أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَبُوءُ الَّذِينَ مِن قَبْلِكُمْ قَوْمٌ نُوحُوا

وَنُوحِدُهُ وَالَّذِينَ مِن بَعْدِهِمْ لَا يَعْلَمُهُمْ إِلَّا اللَّهُ

بَاءَ نَهُمْ رَسُولُهُمْ بِالنَّبِيِّ قَرَدُوا أَيْدِيَهُمْ فِي أَقْوَامِهِمْ

وَقَالُوا إِنَّا كَفَرْنَا بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ وَإِنَّا لَفِي شَكٍّ مِّمَّا

۱۵

تَدْعُونَنَا إِلَيْهِ مُرِينًا ⑧

قَالَتْ رُسُلُهُمْ إِنِّي اللَّهُ شَكٌّ فَاطِرُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ

يَذْعَبُكُمْ لِيُغْفِرَ لَكُمْ مِّنْ ذُنُوبِكُمْ وَيُخَوِّدَكُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ

مُسَمًّى ۚ قَالُوا إِنَّا أَنْتُمْ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا تُبْدُونَ أَن

تَصَدِّقُوا عَمَّا كَانُوا يَعْبُدُونَ أَبَاؤُنَا قَاتُونَا يُسَلِّطِينَ

مُؤَيِّنِينَ ⑨

قَالَتْ لَهُمْ رُسُلُهُمْ إِنَّا نَحْنُ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ وَ

لَكِنَّ اللَّهَ يَمُنُّ عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَمَا كَانَ

لَنَا أَنْ نَأْتِيَكُم بِسُلْطَانٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَ عَلَىٰ اللَّهِ

فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿۱۷﴾

طاقت نہیں جو اس اللہ سے حکم دے بغیر تھا ڈو کوئی
نشان گھن آؤں تے مومنین کوں اللہ تے بھروسہ کرٹا
چاہی دا۔

وَمَا لَنَا أَلَّا تَتَوَكَّلَ عَلَى اللَّهِ وَقَدْ هَدَيْنَا سَبِيلَنَا
وَلْنَصِيرَنَ عَلَى مَا أَدِيتُنَا، وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ
الْمُتَوَكِّلُونَ ﴿۱۸﴾

۱۷۔ ساکوں کیا ہے جو اس اللہ تے بھروسہ نہ کروں تے
اوں ساکوں ساڈے رستے ڈکھالیں تے جو تاساں ساکوں
ڈکھ ڈیو اس اوندے اتے ضرور صبر کریندے رہ ویسوں
بھروسہ کرٹ والیں کوں اللہ تے بھروسہ کرٹا چاہی دا۔

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِرُسُلِهِمْ لَنُخْرِجَنَّكُمْ مِّنْ
أَرْضِنَا أَوْ لَتَعُولُنَّ فِي مِلَّتِنَا فَأَوْحَى إِلَيْهِمْ رَبُّهُمْ
لَنُهْلِكَنَّ الظَّالِمِينَ ﴿۱۹﴾

۱۸۔ تے کافرین اکھئے اپنے رسولیں کوں اس تہاکوں
ضرور اپنے ملک کینیں کڈھ چھڑاویں یا تاساں ساڈے
مذہب دوول اوسو انہیں دے رب انہیں کوں وحی کیسی
جو اس ظالمیں کوں ضرور ہلاک کرلیوں۔

وَلَنُسَيِّرَنَّكُمْ الْأَرْضَ مِنْ بَعْدِهِمْ ذَٰلِكَ لِمَنْ
خَافَ مَقَامِي وَخَافَ وَعِيدِ ﴿۲۰﴾

۱۹۔ تے انہیں دی ہلاکت دے بعد اس تہاکوں زمین وچ فیرا
کرلیوں اے اوندے واسطے جے جیرھے ڈرن میڈے
مقام کینیں تے میڈی ڈراوٹ والیں پیسگوٹیں کینیں۔

وَأَسْتَفْتَحُوا وَخَابَ كُلُّ جَبَّارٍ عَنِيدٍ ﴿۲۱﴾

۲۰۔ انہیں فتح دی دعا منگی تے ہر مہر زور سچائی دا دشمن
نا کام تھی گئے۔

مِنْ ذُرِّيَّتِهِ جَهَنَّمَ وَيُنْفِثُ مِنْ مَّاءٍ صَدِيدٍ ﴿۲۲﴾

۲۱۔ اوندے علاوہ دوزخ وی ہے تے انہیں کوں بہوں
تتا پانی پلایا ویسی۔

يَتَجَرَّعُهُ وَلَا يَكَادُ يُسِيغُهُ وَيَأْتِيهِ الْمَوْتُ مِنْ
كُلِّ مَكَانٍ وَمَا هُوَ بِمَيِّتٍ وَمِنْ وَرَائِهِ عَذَابٌ
غَلِيظٌ ﴿۲۳﴾

۲۲۔ اوں کوں گھٹ گھٹ کر کے پیسی اوں کوں کل نہ سگی
تے ہر پاسو انہیں نہیں موت اوسی تے مری ناں
تے ایندے علاوہ سخت عذاب وی ہے۔

مِثْلُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ أَعْمَالُهُمْ كَرَمَادٍ
إِشْتَدَّتْ بِهِ الرِّيحُ فِي يَوْمٍ عَاصِفٍ لَا يَقْدِرُونَ
مِثْلًا كَسَبُوا عَلَىٰ شَيْءٍ ذَٰلِكَ هُوَ الصَّلُّ الْبَعِيدُ ﴿۲۴﴾

۲۳۔ اپنے رب دا جیس انکار کیسے انہیں دی مثال اوں
کیری آلی کار جینکوں مکھی اندھاری دے ڈینہہ آسے
جھاڑے ہوا اوں کوں اڈار کے گھن وچنے تے جو کچھ
انہیں کمایا موسی انہیں کینیں کچھ نہ بچی اے بہوں پریں
دی وڈی تباہی۔

۲۰۔ کیا توں نہیں جاندا بے شک اللہ سیس آسمان تے زمین کوں حق نال پیدا کیتے جے او چاہے تے تہا کوں ہلاک کر ڈیوے تے تہاڑی جاتے نویں مخلوق گمن آوے۔
۲۱۔ اللہ سیس کیتے اے ہال اوکھی نیں۔

۲۲۔ او سارے اللہ دے سامنے اوسن تے کمزور لوک وڈائی کرٹن والیں کوں اکھن جو اسان تہاڑے پچھو
ٹروسے ہاسے کیا ہن تساں سا کوں اللہ دے عذاب کنیں کچھ پریں کر سگدے؟ او اکھن جے اللہ سا کوں ہدایت ڈیندا تے اسان تہا کوں وی ہدایت ڈیندے
ہن ساڈے واسطے ہکا گال جو اسان بے صبری کروں یا صبر کروں ساڈے کیتے بچن دی کوئی جا
نیں۔

۲۳۔ تے جڈاں فیصلہ تھی ویسی شیطان آکھس بیشک
اللہ سیس تہاڑے نال وعدہ کیا ہا اوں سچا کر ڈتے
تے میں تہاڑے نال وعدہ کیا ہا میں پورا نیں کیتا میں
تہاڑے اتے غالب تے کا؟ نہ ہم میں تہا کوں سبے
تساں میڈی گال کوں من گدھے تساں میکوں ملام
نہ کرو اپنے آپ کوں ملام کرو نہ میں تہاڑی فریاد سن
سگداں تے نہ تساں میڈی فریاد سن سگدے بے شک
میں ایندا انکار کرینداں جو این کنیں پہلے تساں میکوں اللہ شریک
بنایا ہا۔ بے شک ظالمیں کیتے ڈکھ والا عذاب۔

۲۴۔ تے مومن تے نیک عمل کرٹن والے اینجھے باغیں
ورج داخل کیتے ولین جیندے ورج نہراں وبندین تے
او اوندے ورج اپنے رب دے حکم نال ہمیشہ رہن
انہیں دی دعا ہوسی تہاڑے اتے سلامتی ہوے۔

۲۵۔ کیا تیکوں پتہ نیں جو اللہ سیس پاک کھے دی مثال

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ ۖ
إِنْ تَشَاءُ يُدْهِبْكُمْ وَيَأْتِ بِخَلْقٍ جَدِيدٍ ۝

وَمَا ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ بِعَزِيزٍ ۝

وَبَرُّوا لِلَّهِ جَنِينًا فَقَالَ الضُّعَفَاءُ الَّذِينَ
اسْتَكْبَرُوا إِنَّا لَنَا لَكُمْ تَبَعًا ۖ فَهَلْ أَنْتُمْ مُّعْتَدُونَ
عَذَابًا مِنْ عَذَابِ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ ۚ قَالُوا
لَوْ هَدَانَا اللَّهُ لَهْدَيْنَاكُمْ سَوَاءٌ عَلَيْنَا أَجْرَعْنَا
أَمْ صَبَرْنَا مَا لَنَا مِنَ مَحْصِنٍ ۝

وَقَالَ الشَّيْطَانُ لِنَاقُصِ الْأَمْرَانَ اللَّهُ
وَعَدَكُمْ وَعَدَ الْحَقِّ وَوَعَدْتُكُمْ
فَأَخْلَفْتُكُمْ وَمَا كَانَ لِي عَلَيْكُمْ مِنْ سُلْطَانٍ
إِلَّا أَنْ دَعَوْتُكُمْ فَاسْتَجَبْتُمْ لِي فَلَا تُلْزِمُونِي
وَلَوْ مَوَّأ أَنفُسُكُمْ مَا أَنَا بِمُصْرِخِكُمْ وَمَا
أَنْتُمْ بِمُصْرِخِي ۚ إِنِّي كَفَرْتُ بِمَا أَشْرَكْتُمُونِ
مِنْ قَبْلُ إِنَّ الظَّالِمِينَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ۝

وَأُدْخِلَ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي
مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ يُحْيِيهِمْ
فِيهَا سَلَامٌ ۝

أَلَمْ تَرَ كَيْفَ ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا كَلِمَةً

طَبِئَةً كَشَجَرَةٍ طَبِئَةً أَصْلُهَا ثَابِتٌ وَفَرْعُهَا
فِي السَّمَاءِ ۝

تُوْنِي أَكُلَهَا كُلَّ حِينٍ بِأَذْنِ رَبِّهَا وَيَضْرِبُ اللَّهُ
الْأَمْثَالَ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ۝

وَمَثَلُ كَلِمَةٍ خَبِيثَةٍ كَشَجَرَةٍ خَبِيثَةٍ اجْتُثَّتْ
مِنْ فَوْقِ الْأَرْضِ مَا لَهَا مِنْ قَرَارٍ ۝

يُنَبِّئُ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا بِالْقَوْلِ الثَّابِتِ فِي الْحَيَاةِ
الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ وَيُضِلُّ اللَّهُ الظَّالِمِينَ وَ
يَفْعَلُ اللَّهُ مَا يَشَاءُ ۝

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ بَدَّلُوا نِعْمَتَ اللَّهِ كُفْرًا وَآخَلُوا
قَوْمَهُمْ دَارَ الْبَوَارِ ۝

جَهَنَّمَ يَصْلَوْنَهَا وَبِئْسَ الْقَرَارُ ۝
وَجَعَلُوا لِلَّهِ أَدْدًا لِيَضْلُوا عَنْ سَبِيلِهِ قُلْ تَمَتَّعُوا
فَإِن مَّصِيرَكُمْ إِلَى النَّارِ ۝

قُلْ لِّلْعِبَادِ الَّذِينَ آمَنُوا يُقِيمُوا الصَّلَاةَ وَيُبْذِرُوا
مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً مِّن قَبْلِ أَن يَأْتِيَ
يَوْمٌ لَا يَبِيعُ فِيهِ وَلَا يَخْلَى ۝

اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَأَنْزَلَ مِنَ
السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجَ بِهِ مِنَ الثَّمَرَاتِ رِزْقًا لَّكُمْ
وَسَخَّرَ لَكُمُ الْفَلَكَ لِتَجْرِيَ فِي الْبَحْرِ بِأَمْرِهِ
وَسَخَّرَ لَكُمُ الْأَنْهَارَ ۝

کیوں پاک درخت نال بڑی ۱۱ اوندیاں پاڑاں پکیاں بن
تے اوندی لائیاں آسمان وچ بن۔

۱۲۔ ۱۔ پئے رب دے حکم نال ہر ویلھے او تازہ پھل ڈیندے
تے اللہ سیس لوکس کیتے مثالیں بیان کریندے تال جو
اونصیت حاصل کرن۔

۲۷۔ گندی گال دی مثال گندے ون دئی حیرت زمین
وچ پیچ گیا ہوئے تے اوندے کیتے کھڑن دی جاگاہ نیں
۲۸۔ مومنین کوں اللہ سیس قائم رہن والی گال نال دنیاوی
زندگی وچ وی تے آخرت وچ وی مضبوط رکھیتی تے
اللہ سیس ظالمین کوں ہلاک کریندے تے جو اللہ چاہندے
اوہو کریندے۔

۲۹۔ کیا تیکوں پتہ نیں جنہیں اللہ دی نعمت کوں ناشکری
نال بدل ڈتے تے انہیں اپنی قوم کوں ہلاکت دے گھر
وچ بہا ڈتے۔

۳۰۔ دوزخ اوندے وچ پہن تے بہوں بڑی جا
۳۱۔ تے نہی اللہ دے شریک بناگدن تال جو لوکس کوں اوندے
رستے کنیں گمراہ کرن۔ توں آکھ عارمنی فائدہ چاگھن
بے شک تال بہادو و نچے۔

۳۲۔ توں مومنین کوں آکھ ڈے او نماز کوں ٹھہاکے
پڑھن تے جو اسل انہاں کوں ڈتے اوندے وچولک کتے ظاہر افرق
کرن اول ڈیندے آون کنیں پہلے جیندے وچ نہ وپار
ہوس تے نہ سنگت ہوسی۔

۳۳۔ اللہ اوزابت جین آسمانیں تے زمین کوں پیدا کیتے
تے آسمان رجھراکین پائی لباس تے اوندے نال
تہاڈے رزق کیتے میوے کڑھینسی تے تہاڈے واسطے
بیٹری کوں خدمت وچ لائیں تال جو او اوندے حکم

نال سمندر وچ ٹرسے (پلے) تے دریا تہا بڑی خدمت وچ لائسی۔

۳۳۔ تے سمجھ تے چندر لیکا تہا بڑی خدمت وچ لگے ہرئ تے رات بڑی ہندی۔ تہا بڑی خدمت وچ لگے ہرئ

جو تساں اوں کیں مگلے تہا کوں بٹس جے تساں اللہ دی نعمتیں کوں گنوں توں بٹس بگدے بے شک انسان وڈا ظلم کرن والا تے منکر۔

۳۴۔ تے جڈاں ابراہیم آکھئے اے میڈے رب ایں خبر کوں امن والا بنا تے میڈے پیریں کوں بیت دی عبادت کیں پیریں رکھ۔

۳۵۔ اے میڈے رب بے شک انہیں بہوں لوکیں کوں گمراہ کر ڈتے تے جیں میڈی پیروی کیتی او میڈے وچ تے جیں میڈی نافرمانی کیتی بے شک توں بہوں بخشش والا تے مہربان ایں۔

۳۸۔ اے ساڈے رب بے شک میں اپنی اولاد کوں ایچی وادی وچ چھوڑ آیاں جیندے وچ رڑھ نیں تھیندی تہیڈے عزت والے گھر دے کوں لہو اے ساڈے رب تاں جو اونماز پڑھن تے لوکیں دے دلیں کوں انہیں دو پھیر دے تے انہیں کوں میویں دا رزق بڑے تاں جو او شکر کریندے رہ وچن۔

۳۹۔ اے ساڈے رب بے شک جو اساں لکیندے تے جوکھ ظاہر کریندے ہیں توں چاندیں تے اللہ کیں زمین وچ تے نہ آسمان وچ کوئی چیز لکی نیں رہندی۔

۴۰۔ سب صفات اللہ دیاں بن جیں میڈوں پڑھیے وچ اسماعیل تے اسحاق بڑن بے شک میڈا رب دعائیں کوں بہوں سُنَّ والا۔

وَسَخَّرَ لَكُمُ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ دَآبِّينَ وَسَخَّرَ لَكُمُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ ﴿٣٣﴾

وَأَشْكُم مِّن كُلِّ مَا سَأَلْتُمُوهُ وَإِن تَعُدُّوا نِعْمَتَ اللَّهِ لَا تَحْصُوهَا إِنَّ الْإِنسَانَ لَظَلُومٌ كَفَّارٌ ﴿٣٤﴾

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ اجْعَلْ هَذَا الْبَلَدَ آمِنًا وَاجْنُبْنِي وَبَنِيَّ أَنْ نَعْبُدَ الْأَصْنَامَ ﴿٣٥﴾

رَبِّ إِنَّهُنَّ أَضَلُّنَّ كَثِيرًا مِّنَ النَّاسِ فَمَنْ يَتَّبِعْ فَإِنَّهُ مِنِّيَّ وَمَنْ عَصَانِي فَإِنَّكَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٣٨﴾

رَبَّنَا إِنِّي أَسْكَنْتُ مِنْ ذُرِّيَّتِي بِوَادٍ غَيْرِ ذِي زَرْعٍ عِنْدَ بَيْتِكَ الْمُحَرَّمِ رَبَّنَا لِيُقِيمُوا الصَّلَاةَ فَاجْعَلْ أَفْئِدَةً مِنَ النَّاسِ تَهْوِي إِلَىٰ إِلَهُهِمْ وَادْرُقْهُمْ مِنَ الشَّرِّ لَعَلَّهُمْ يَشْكُرُونَ ﴿٣٩﴾

رَبَّنَا إِنَّكَ تَعْلَمُ مَا نُخْفِي وَمَا نُعْلِنُ وَمَا يَخْفَىٰ عَلَى اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ ﴿٤٠﴾

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي وَهَبَ لِي عَلَى الْكِبَرِ إِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ إِنَّ رَبِّي لَسَمِيعٌ دَلِيلٌ ﴿٤١﴾

/

رَبِّ اجْعَلْنِيْ مُقِيْمَ الصَّلٰوةِ وَمِنْ ذُرِّيَّتِيْ قَارِبًا
وَقَبَّلْ دُعَاءِ ۝۳۱

۳۱۔ اے میڈے رب توں میکوں تے میڈی اولاد کوں
نمازی بٹا تے اے ساڈے رب توں ساڈی دُعا
قبول کر۔

رَبَّنَا اغْفِرْ لِيْ وَلِوَالِدَيَّ وَلِلْمُؤْمِنِيْنَ يَوْمَ يَقُوْمُ
الْحِسَابُ ۝۳۲

۳۲۔ اے ساڈے رب جبرے ڈیہر حساب تھیون لگے
میکوں تے میڈے پیرو ماکوں تے مومنین کوں بخش
ڈے۔

وَلَا تَحْشَبَنَّ اللّٰهَ غَافِلًا عَنَّا يَعْمَلُ الظّٰلِمُونَ إِنَّمَا
يُؤَخِّرُهُمْ لِيَوْمَ تَشْخُصُ فِيْهِ الْاَبْصَارُ ۝۳۳

۳۳۔ تے ظالم جو کریندے پین اوں کین اللہ سیں کوں
اصلو غافل نہ سمجھ انہیں کوں محض اوں ڈینہہ تیں مہلت ڈیندا
پئے جڈاں انہیں دیاں اکھیں پٹیاں رہ ولسن۔

مُهْطِعِينَ مُقْنِعِيْ رَوْسِهِمْ لَا يَرْتَدُّ إِلَيْهِمْ طَرْفُهُمْ
وَأَفِذْ لَهُمْ هَوَاءُ ۝۳۴

۳۴۔ سرچا کے درکدے دوسے ہوسن انہیں دی نظر
انہیں دوز ولسی تے انہیں دے دل غالی ہوسن۔

وَأَنذِرِ النَّاسَ يَوْمَ يَأْتِيهِمُ الْعَذَابُ فَيَقُولُ
الَّذِينَ ظَلَمُوا رَبَّنَا أَخْرِجْنَا إِلَىٰ أَجَلٍ قَرِيبٍ نَّجِبْ
دُعَوْتِكَ وَتَشِيعَ الرُّسُلُ اَدْلَمْنَا مَا كُنَّا نَفْسُنَا
مِنْ قَبْلُ مَا لَكُم مِّنْ زَوَالٍ ۝۳۵

۳۵۔ تو انہیں کوں اوں ڈینہہ کین ڈرا جڈاں انہیں تے
عذاب اوس تے ظالم آکھن اے ساڈے رب ساکوں
نزدیکی مدت تیں مہلت ڈے اساں تہیڈے سب کوں
منیسوں تے رسولیں دی پیروی کرےوں کیا تساں ایں
کین پہلے کئی قساں نہ کھا دیاں ہن جو تہاڈے اتے
زوال نہ اوسی۔

وَسَكُنْتُمْ فِيْ مَسٰكِنِ الَّذِيْنَ ظَلَمُوا اَنْفُسَهُمْ وَتَبَيَّنَ
لَكُمْ كَيْفَ فَعَلْنَا بِهِمْ وَصَرَبْنَا لَكُمْ الْاَمْثَالَ ۝۳۶

۳۶۔ تے تساں انہیں دے گھرین وچ رہندے پیو جنہیں
اپنے آپ تے ظلم کیتے تے تہاڈے کیتے اللہ سیں کھول
کے بیان کر ڈتے جو اساں کیوں انہیں نال سلوک کیتا
اساں ساریاں گالہیں تہاڈے اتے کھول کے بیان کر ڈتن

وَقَدْ مَكَرُوا مَكْرَهُمْ وَعِنْدَ اللّٰهِ مَكْرُهُمْ وَإِنْ
كَانَ مَكْرُهُمْ لِتَزُولَ مِنْهُ الْجِبَالُ ۝۳۷

۳۷۔ انہیں اپنیاں تدبیراں کیتیاں تے انہیں دیاں تدبیراں
اللہ کین ہن بھانویں انہیں دی تدبیر انجی ہوئے جو اوں
تدبیر نال پہاڑ مل وچن۔

فَلَا تَحْشَبَنَّ اللّٰهَ مُخْلِفًا وَعِدَهُ رُسُلُهُ اِنَّ اللّٰهَ
عَزِيزٌ ذُو انتِقَامٍ ۝۳۸

۳۸۔ تول اللہ کوں اوندے رسولیں نال کیتے بنوئیں
وعیں دا خلاف کرن والا اصلو نہ سمجھ بے شک اللہ سیں

بہوں غالب تے بدلہ گھنٹ والا۔

۴۹۔ جیل زمین تے آسمان بدل کے پے زمین آسمان
بٹائے ولین تے سارے ہک غالب اللہ دے اگو کھڑے
ہوسن۔

۵۰۔ تے مجریں کول ڈیکھیں اوں ڈینہہ زنجیریں وچ
جکڑیا ہویا۔

۵۱۔ انہیں دے چولے لک دے بیٹے ہوئے ہوسن تے
بھا انہیں دے مونہیں کول لکندی پٹا ہوسی۔

۵۲۔ تاں جو اللہ سیئیں ہرجان کول اوندی کمانی دا بدلہ
ڈیوے بے شک اللہ بہوں جلدی حساب گھنٹ والا۔

۵۳۔ اے کوئیں کیتے سنبھا تے تاں جو ایندے نال انہیں
کول ڈرایا ونجے تے او چاٹ گھنن جواد ہک مسعود تے
سیانے نصیحت حاصل کرن۔

يَوْمَ تُبَدَّلُ الْأَرْضُ غَيْرَ الْأَرْضِ وَالسَّمَوَاتُ وَبُرُودًا
بِلِلِّ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ ۝

وَنَرَى الْجُرُمِينَ يَوْمَئِذٍ مُّقَرَّنِينَ فِي الْأَصْفَادِ ۝

سَرَّابِهِمْ مِنْ قِطْرٍ وَتَنَسَّوْهُمْ التَّارُ ۝

يُخِزِّي اللَّهُ كُلَّ نَفْسٍ تَاكْبَتُ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ۝

هَذَا بَلَاغٌ لِلنَّاسِ وَلِيُنذَرُوا بِهِ وَلِيَعْلَمُوا أَنَّمَا هُوَ

إِلَهُ وَاحِدٌ وَبَيِّنَاتُ الْآيَاتِ ۝

سُورَةُ الْحَجَرِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مَعَ الْبِسْمِلَةِ مِائَةٌ آيَةٌ وَسِتَّةٌ رُكُوعَاتٌ

سورة حجر مکی ؎ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۰۰ آیات تے ۶ رکوع این۔

- ۱۔ میں شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جبرہا بن منگے
ذُیوٰن والا تے مہربان۔
- ۲۔ میں اللہ پدا کھڑاں لے کتاب کامل دیاں آیات بن
تے کھل کے بیان کرن ولسے قرآن دیاں۔
- ۳۔ کہیں ویلے کافر چاہندن اودی مسلمان ہون با۔
- ۴۔ انہیں کول چھوڑ بے کھاو پیون تے وقتی فائدہ
چاون تے ناجائز امیڈاں انہیں کول غافل کرڈیون او
جلدی جاٹ گھنسن۔
- ۵۔ اساں کہیں وسیع کول ہلاک نیں کیتا سولے ایندے
جواوند فیصلہ معلوم با۔
- ۶۔ کوئی قوم اپنی ہلاکت دی مدت کنیں درک بگدی تے
نہ چھوڑ بگدی ؎۔
- ۷۔ تے انہیں آکھئے اے او شخص جیندے اتے نصیحت
لبائی گئی ؎ بے شک توں دلیوان ایں۔
- ۸۔ جے توں سچا ہویں تے توں ساڈو فرشتے کیوں نوہیں
گھن آیا۔
- ۹۔ اساں فرشتیں کول حق نال ہی لبیدے ہیں تے
اول ویلے انہیں کول مہلت نیں ملدی۔
- ۱۰۔ بے شک اساں ایں قرآن کول لبائے تے بیشک
اساں ایندی حفاظت کرلیوں۔
- ۱۱۔ تیں کنیں پہلے وی اساں پہلی جماعتیں وچ رسول
پٹھیں۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①

الَّتِي تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ وَقُرْآنٍ مُّبِينٍ ②

رُبَمَا يَوَدُّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْ كَانُوا مُسْلِمِينَ ③
ذَرَّهُمْ يَأْكُلُوا وَيَشْتَبِعُوا وَيُلْهِمُ الْأَمَلُ فَسَوْفَ
يَعْلَمُونَ ④

وَمَا أَهْلَكْنَا مِنْ قَوْمٍ إِلَّا وَلَهُمَا كِتَابٌ مَّعْلُومٌ ⑤

مَا تَسْبِقُ مِنْ أُمَّةٍ أَجَلَهَا وَمَا يَسْتَأْخِرُونَ ⑥

وَقَالُوا يَأْتِيهَا الَّذِي نُزِّلَ عَلَيْهِ الذِّكْرُ إِنَّكَ لَجُنُّونٌ ⑦

لَوْ مَا تَأْتِيْنَا بِالسَّيِّئَةِ إِن كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ⑧

مَا نُزِّلَ السَّيِّئَةُ إِلَّا بِالْحَقِّ وَمَا كَانُوا
إِذَا مُنْظَرِينَ ⑨

إِنَّا نَحْنُ نُزِّلْنَا الذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ ⑩

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ فِي شَيْعِ الْأَوَّلِينَ ⑪

- ۱۲۔ حیرھا رسول وی انہیں کنیں آئے اے اندر نہال مذاق
تے ٹھٹھا کریندے ہن۔
- ۱۳۔ ایویں اسال این عادت کوں بھر میں دے دل بیچ ٹرنیہ ہیں
- ۱۴۔ او ایکوں نہ منینس پہلیں وی سنت وی گذر چکی
- ۱۵۔ سبے اسال آسمان دے دروازے انہیں تے کھول
ڈیوں تے اے اوندے اتے چڑھن پئے وچن۔
- ۱۶۔ تے ول وی اکھن جو ساڈی اکھیں تے پٹی پدھ
ڈتی گئی تے اصل ساڈے اتے جادو کر ڈتا گئے۔
- ۱۷۔ تے اسال آسمان وچ بڑجیاں بٹائن تے ڈیکھن والیں
کیتے سوٹھا بٹائے۔
- ۱۸۔ تے اسال حفاظت کیتی برادل شیطان کنیں جیکوں
دھکے دتے گئیں۔
- ۱۹۔ سوائے اوندے حیرھا چوری کال سن گھنے تے ہک
روشن تارا اوندل پھیا کریندے۔
- ۲۰۔ تے زمین کوں اسال وچھائے تے اوندے وچ پہاڑ
بٹائے تے اسال ایندے وچ ہر شے مناسب پیدا
کیتی۔
- ۲۱۔ تے ایندے وچ اسال تہاڈے کیتے روزی بٹائی تے
انہیں کیتے وی جنہیں کوں تساں روزی نوھے ڈیندے۔
- ۲۲۔ تے ساڈے کوہو ہر شے دے خزانے ہن تے
اسال اوٹکوں معلوم اندازے نال ہیندے ہیں۔
- ۲۳۔ تے اسال ہواڑاں چاؤن والیاں ہواڑیں پٹھیں تے
ول بھر کنیں مینہ وسائے تے ول تہا کوٹا پلائے تے تساں
آپ اوٹکوں کٹھا نہ کر سبگدے ہاوسے۔
- ۲۴۔ تے بے شک اسال جیندے کریندے تے مریندے
ہیں تے اسال ہی وارث ہیں۔
- وَمَا يَأْتِيهِمْ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ﴿١٢﴾
- كَذَلِكَ نَسْلُكُهُ فِي قُلُوبِ الْمُجْرِمِينَ ﴿١٣﴾
لَا يُؤْمِنُونَ بِهِ وَقَدْ خَلَتْ سُنَّةُ الْأَوَّلِينَ ﴿١٤﴾
وَلَوْ فَتَحْنَا عَلَيْهِمْ بَابًا مِنَ السَّمَاءِ فَظَلُوا فِيهِ يَعْجُونَ ﴿١٥﴾
- لَقَالُوا إِنَّمَا سَكُوتُ الْأَنْبَاءِ عَنْ قَوْمٍ مَسْخُورِينَ ﴿١٦﴾
- وَلَقَدْ جَعَلْنَا فِي السَّمَاءِ بُرُوجًا وَزَيَّنَّاهَا لِلنَّاظِرِينَ ﴿١٧﴾
- وَحَفِظْنَاهَا مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ رَجِيمٍ ﴿١٨﴾
- إِلَّا مَنْ اسْتَرَقَ السَّمْعَ فَاتَّبَعَهُ فَإِنَّهَا مِنْهَا مَصِينٌ ﴿١٩﴾
- وَالْأَرْضَ مَدَدْنَاهَا وَالْقَيْنَا فِيهَا رَوَاسِيَ وَأَنْبَتْنَا
فِيهَا مِنْ كُلِّ شَيْءٍ مَوْزُونٍ ﴿٢٠﴾
- وَجَعَلْنَا لَكُمْ فِيهَا مَعَاشٍ وَمَنْ لَنْتُمْ لَهُ
بِزْرَيْنِ ﴿٢١﴾
- وَأِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا عِنْدَنَا خِزْيَانُهُ وَمَا نُنْزِلُهُ
إِلَّا بِقَدَرٍ مَعْلُومٍ ﴿٢٢﴾
- وَأَرْسَلْنَا الرِّيحَ لَوَاحِجٍ مُنَافِقٍ فَاَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً
فَأَسْقَيْنَاكُمُوهُ وَمَا أَنْتُمْ لَهُ بِخَازِنِينَ ﴿٢٣﴾
- وَإِنَّا لَنَحْنُ نُحْيِي وَنُمِيتُ وَنَحْنُ الْوَارِثُونَ ﴿٢٤﴾

۲۵۔ تے اسال تہا بڑے وچو اگو نکل دچن والیں کوں وی چاٹدے ہیں
تے پچھو رہی والیں کوں وی چاٹدے ہیں۔

۲۶۔ تے بے شک جیڈارب اتیں ساریں کوں کھٹا کر لسی
بے شک او بہوں سیانا تے بہوں چاٹن والا ۶۔

۲۷۔ تے بے شک اساں انسان کوں اینجی ٹھیکری کنیں
پیدا کیتے جیڑی شکل بدل کے کالا گارا تھی گئی ہائی۔

۲۸۔ تے جن کوں اساں ایں کنیں پہلے بہوں تھی بھا کنیں
پیدا کیتے۔

۲۹۔ تے جڈاں تیڈے رب فرشتیں کوں آکھئے جو میں اینجھا
آدمی اینجی ٹھیکری کنیں پیدا کر ڈ والا ہاں جیڑی شکل
بدل کے کالا گارا تھی دیندی ۶۔

۳۰۔ تے جڈاں میں اوں کوں پورا کر گھناں تساں اندے
کیتے سجدے وچ ڈھر پورا ہے۔

۳۱۔ ساریں فرشتیں سجدہ کیتے۔

۳۲۔ سو اے ابلیس دے اوں انکار کیتے جو او سجدہ کر ڈ
والیں وچر تھیوے۔

۳۳۔ اللہ سیٹ آکھئے اے ابلیس تیکوں کیا تھے جو توں
سجدہ نہیں کیتا۔

۳۴۔ اوں آکھئے میں اینجھانیں جو اینجھے آدمی کوں سجدہ
کران جیکوں تیں ٹھیکری تے سٹریئے ہونے کالے گارے
کنیں پیدا کیتے۔

۳۵۔ اللہ سیٹ آکھئے توں اتھوں نکل دچ بے شک توں
اڈھو کڈھیا میں۔

۳۶۔ تے بے شک قیامت دے ڈینہہ تیں تیڈے
اتے لعنت۔

۳۷۔ اوں آکھئے اے میڈے رب توں میکوں قیامت

وَلَقَدْ عَلَّمْنَا الْاِنْسَانَ مِنْكُمْ وَلَقَدْ عَلَّمْنَا
الْاِنْسَانَ خَيْرًا ۝

وَإِنَّ رَبَّكَ هُوَ يَشْرُهُمْ إِنَّهُ حَكِيمٌ عَلِيمٌ ۝

وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْاِنْسَانَ مِنْ صَلْصَالٍ مِنْ حَمَإٍ
مَسْنُونٍ ۝

وَالْجَانَّ خَلَقْنَاهُ مِنْ قَبْلُ مِنْ نَارِ السُّمُورِ ۝

وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلٰٓئِكَةِ إِنِّي خَالِقٌ بَشَرًا مِنْ صَلْصَالٍ
مِنْ حَمَإٍ مَسْنُونٍ ۝

فَإِذَا سَوَّيْتُهُ وَنَفَخْتُ فِيهِ مِنْ رُوحِي فَقَعُوا لَهُ
سٰجِدِينَ ۝

فَسَجَدَ الْمَلٰٓئِكَةُ كُلُّهُمْ اٰجَمَعُونَ ۝

اِلَّا الْاِبْلٰسَ اَبٰى اَنْ يَكُوْنَ مَعَ السَّٰجِدِينَ ۝

قَالَ يَا اِبْلٰسُ مَا لَكَ اَلَّا تَكُوْنَ مَعَ السَّٰجِدِينَ ۝

قَالَ لَمَّا كُنْتُ لَا سَجْدَ لِبَشَرٍ خَلَقْتَهُ مِنْ صَلْصَالٍ
مِنْ حَمَإٍ مَسْنُونٍ ۝

قَالَ فَاخْرِجْ مِنْهَا فَاِنَّكَ رَجِيمٌ ۝

وَإِنَّ عَلَيْكَ اللَّعْنَةَ اِلَى يَوْمِ الدِّينِ ۝

قَالَ رَبِّ فَأَنْظِرْنِي اِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ ۝

دے ڈیہندہ تیں مہلت بڑے۔

۳۸۔ اوں آکھئے تیکوں مہلت ڈتی دیندی ۶۔

۳۹۔ ہک مقررہ وقت تیں۔

۴۰۔ اوں آکھئے اے میڈے رب تیں میکوں گمراہ آکھئے
تے ہن میں زمین و چ گمراہی سوہنی کرکے ڈکھلیساں تے
انہیں ساریں کوں گمراہ کرلیساں۔

۴۱۔ سوائے انہیں بندیں دے جیرے تیبڑے خاص ہوسن۔

۴۲۔ اللہ سیئں آکھئے میڈو آون داسد عارستہ ایڈو۔

۴۳۔ بے شک میڈے بندیں کوں قابو نہ کر سگسیں
سوائے انہیں دے جیرے گمراہ تھی کے تیبڑے پچھو ٹرن۔

۴۴۔ بے شک دوزخ انہیں ساریں دے وعدے دی جاو
۴۵۔ اونڈے ست دروازے ہن تے انہیں دچو ہر دروازے
واحدہ دنگر یا ہوئے۔

۴۶۔ بے شک متقی باغیں تے چشیں وچ رہسن۔

۴۷۔ تساں سلامتی دے نال بغیر ڈر دے ایندے وچ
داخل تھی وںجو۔

۴۸۔ تے انہیں دے سینے وچ ہر قسم دالغض اسال کڈھ
ڈیسیوں تے او آٹے ساٹے بھراہن کے تختیں تے (بیٹھے)
ہوسن۔

۴۹۔ نہ انہیں کوں اونڈے وچ تمکیر تھیس تے نہ او
اتھو کڈھے ولین۔

۵۰۔ توں میڈے بندیں کوں ڈس ڈسے بے شک میں
بہوں بخشش والاتے مہربان ہاں۔

۵۱۔ تے بے شک میڈا عذاب دی ڈکھ آلا عذاب۔

۵۲۔ انہیں کوں ابراہیم دے مہانیں دے متعلق ڈس۔

۵۳۔ جیڈاں او اونڈو آئن انہیں آکھئے سلامتی

قَالَ فَإِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِينَ ⑤

إِلَى يَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُومِ ⑥

قَالَ رَبِّ إِنَّمَا أَتُوبُ نَبِيٍّ لَا زَيْنَ لَهُمْ فِي الْأَرْضِ
وَلَا غُيُوبَ لَهُمْ أَجْعِلْ ⑦

إِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمْ الْخَالِصِينَ ⑧

قَالَ هَذَا صِرَاطٌ عَلَيَّ مُسْتَقِيمٌ ⑨

إِنَّ عِبَادِي لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَانٌ إِلَّا مَنِ
اتَّبَعَكَ مِنَ الْغُيُوبِ ⑩

وَلَا يَجْنَهُمْ كِتَابُهُمْ أَجْعِلْ ⑪

لَهَا سَبْعَةُ أَبْوَابٍ لِّكُلِّ بَابٍ فَنُفِثَ مِنْهُمْ جُزْءٌ مَّقْسُومٌ ⑫

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ⑬

أُدْخِلُوهُمْ بِسَلَامٍ آمِينَ ⑭

وَنَزَعْنَا مَا فِي صُدُورِهِمْ مِنْ غَلٍ إِخْوَانًا عَلَى
سُرُرٍ مُتَقَابِلِينَ ⑮

لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا نَجْوَى وَلَا هُمْ فِيهَا مَخْرُجِينَ ⑯

يَتَنَبَّأُ عِبَادِي أَنِّي أَنَا الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ⑰

وَأَنَّ عَذَابِي هُوَ الْعَذَابُ الْأَلِيمُ ⑱

وَيَتَنَبَّأُ عَنْ صَيْفِ إِبْرَاهِيمَ ⑲

إِذْ دَخَلُوا عَلَيْهِ فَقَالُوا سَلَامًا قَالَ إِنَّا مِنْكُمْ

وَجَلُّونَ ﴿۵۳﴾

قَالُوا لَا تَوْجَلْ إِنَّا نُبَشِّرُكَ بِغُلَامٍ عَلِيمٍ ﴿۵۴﴾

ہوئے۔ اوں آکھئے اساں تساں کنیں ڈر دے پئے ہیں۔

۵۳۔ انہیں آکھئے ڈر ناں بے شک اساں تیکوں علم

والے پتر دی خوشخبری ڈیندے ہیں۔

قَالَ ابَشِّرْهُنَّ عَلَىٰ أَن مِّنْهُنَّ الْكَافِرَاتِ ﴿۵۵﴾

۵۵۔ اوں آکھئے کیا تساں میکوں ایجے وقت وچ خوشخبری

ڈیندے؟ جو میں پڑھا تھی گیاں تساں کیوں میکوں خوشخبری

ڈیندے؟

قَالُوا بِشْرُكَ بِالْحَقِّ فَمَا تُكِنُّ مِنَ الْفَاطِنِ ﴿۵۶﴾

۵۶۔ انہیں آکھئے اساں تیکوں سچی خوشخبری ڈیندے

ہیں توں نا امید نہ تھی۔

قَالَ وَمَنْ يَقْنَطُ مِنْ رَّحْمَةِ رَبِّهِ إِلَّا الضَّالُّونَ ﴿۵۷﴾

۵۷۔ اوں آکھئے پئے رب دی رحمت کنیں نا امید تھیندے

سوائے گمراہیں مے۔

قَالَ فَمَا خَطْبُكُمْ أَيُّهَا الْمُرْسَلُونَ ﴿۵۸﴾

۵۸۔ اوں آکھیا اے قاصدو تہا ڈاکم کیا ہے۔

قَالُوا إِنَّا أُرْسِلْنَا إِلَىٰ قَوْمٍ مُّجْرِمِينَ ﴿۵۹﴾

۵۹۔ انہیں آکھئے بے شک اساں مجرم قوم دو پٹے گئے ہیں

إِلَّا آلَ لُوطٍ إِنَّا لَمَنَجُّهُمْ أَجْحَعِينَ ﴿۶۰﴾

۶۰۔ سوائے لوط مے گھرواں مے بے شک اساں

انہیں ساریں کوں بچیسوں۔

إِلَّا امْرَأَتَهُ قَدْ زَانَا إِنَّهَا لَمِنَ الْغَابِرِينَ ﴿۶۱﴾

۶۱۔ سوائے اوندی زال مے ساڈا اندازہ جو بے شک

او پچھو رہن والیں وچو۔

فَلَمَّا جَاءَ آلَ لُوطٍ الْمُرْسَلُونَ ﴿۶۲﴾

۶۲۔ تے جڈاں او قاصد لوط دی قوم کنیں آئے

قَالَ إِنَّكُمْ قَوْمٌ مُّنكَرُونَ ﴿۶۳﴾

۶۳۔ انہیں آکھئے تساں او پر سے بندے؟

قَالُوا بَلْ جُنُكَ يَمَا كَانُوا فِيهِ يَسْتَمِرُونَ ﴿۶۴﴾

۶۴۔ انہیں آکھئے سچی گال اے ہے جو اساں تہا ڈو او خبر

گمن کے آئے ہیں جیندے متعلق او شک کرینداں۔

وَأَتَيْنَاكَ بِالْحَقِّ وَإِنَّا لَصَادِقُونَ ﴿۶۵﴾

۶۵۔ اساں تہا ڈو سچی خبر گمن کے آئے ہیں تے اساں بیٹک

سچے ہیں۔

فَأَنذِرْ أَهْلَكَ بِقِطْعِ مِنَ النَّارِ وَاتَّبِعْ أَذْيَابَهُمْ وَلَا يَلْبَسْ

مِنْكُمْ أَحَدٌ وَأَمْضُوا حَيْثُ تُؤْمَرُونَ ﴿۶۶﴾

۶۶۔ توں رات مے کہیں مے وچ اپنے گھرواں نال نکل

دیکھ تے توں انہیں مے پچھو ٹر تہا ڈوے وچو کونی پچھو نہ

ڈیکھے تے ٹر مے دیکھ جینے تہا کوں حکم۔

۶۷۔ تے اساں اوں کوں لے گال ڈس ڈتی بے شک

وَقَضَيْنَا إِلَيْهِ ذَٰلِكَ الْأَمْرَ أَنَّ دَابِرَهُمْ لَمَقْطُوعٌ

مُضِیِّیْنَ ۝۱۵

وَجَاءَ أَهْلَ الْمَدِیْنَةِ یَسْتَبْشِرُوْنَ ۝۱۶

انہیں لوگس دا پاڑاں فخرناں پوچھ دین۔
۶۸۔ بے شہر والے خوش تھی کے انہیں دو بھجے
آئیں۔

قَالَ اِنْ هَؤُلَاءِ صِیْفِیْ فَلَا تَفْضَحُوْنَ ۝۱۷

۶۹۔ اوں آکھئے بے شک اے میڈے مہمان ہن تساں
میکوں ذلیل نہ کرو۔

وَ اتَّقُوا اللّٰهَ وَلَا تُخْزَوْنِ ۝۱۸

قَالُوْا اَوْلَمْ نُنْهَکْ عَنِ الْعِلْمِیْنَ ۝۱۹

۷۰۔ تے اللہ کنیں ڈرو تے میکوں ذلیل نہ کرو۔
۷۱۔ انہیں آکھئے کیا تیکوں اساں ایرے غیرے دے ملن
کنیں ہلکیا نہ یا۔

قَالَ هَؤُلَاءِ بَنِیَّ اِنْ کُنْتُمْ فَعِلِیْنَ ۝۲۰

۷۲۔ اوں آکھئے اے میڈیاں دھیریں ہن جے تساں کجھ
کرتے (جیرھاں تہاڑے وچ بطور ضمانت ہن)

لَعَنَکَ اِنَّهُمْ لَفِیْ سَکْرَتِهِمْ یَعْمَهُوْنَ ۝۲۱

۷۳۔ تیڈی عمر دی قسم بے شک او اپنے نشے وچ گردان۔
۷۴۔ بڑبڑ چڑھن نال انہیں کوں چکواوٹن والے عذاب
پکڑ گدھے۔

فَاَحْذَرْتُمْ الصَّیْحَةَ مُشْرِقِیْنَ ۝۲۲

فَجَعَلْنَا عَلَیْهَا سَآوِلَهَا وَاَمْطَرْنَا عَلَیْهِمْ حِجَارَةً
مِّنْ سِجِّیْلٍ ۝۲۳

۷۵۔ اساں اوں وسعی دے اتلے حصے کوں تلواں حصہ کر ڈتا
تے اساں انہیں تے چھوڑے پتھریں دامینہ وساڈتا۔

اِنَّ فِیْ ذٰلِكَ لَاٰیٰتٍ لِّلْمُتَوَسِّلِیْنَ ۝۲۴

۷۶۔ بے شک ایندے وچ عقل والیں کیتے کئی نشان۔

وَ اِنَّهَا لَیْسَیْلٌ مُّقِیْمٌ ۝۲۵

۷۷۔ تے بے شک او دستی ہک پکے راہ تے ہے۔

اِنَّ فِیْ ذٰلِكَ لَاٰیٰةٍ لِّلْمُؤْمِنِیْنَ ۝۲۶

۷۸۔ بے شک مومنین واسطے ایندے وچ ہک نشان۔

وَ اِنْ کَانَ اَصْحَبُ الْاٰیٰةِ لَظَلِیْمٌ ۝۲۷

۷۹۔ تے جنگل والے وی ظالم ہن۔

فَاَنْتَقَمْنَا مِنْهُمْ وَ اِنَّهُمْ لَیَاْمَامٌ مُّبِیْنٌ ۝۲۸

۸۰۔ اساں انہیں کوں سزا ڈتی تے اوڑوہیں وستیاں
کھلے راہ تے ہن۔

وَ لَقَدْ کَذَّبَ اَصْحَبُ الْحِجْرِ الْمُرْسَلِیْنَ ۝۲۹

۸۱۔ تے پکے قلعیں والیں وی رسولیں کوں جھٹلائے۔

وَ اَتٰیہُمْ اٰیٰتُنَا فَاَنکَرُوْا عَنْهَا مُعْرِضِیْنَ ۝۳۰

۸۲۔ تے اساں انہیں کوں نشان ڈتے ہن تے انہیں
نشانیں کنیں منہ پھیر گدھے۔

وَ کَانُوْا یَنْجِلُوْنَ مِنَ الْجِبَالِ یُّبَوِّتًا اٰمِنِیْنَ ۝۳۱

۸۳۔ تے او پہاڑیں کوں تروڑ کے امن والے گھر
بنیدے ہن۔

فَاَحَذَتْهُمْ الصَّيْحَةُ مُصْبِحِينَ ﴿۳۶﴾

۸۴۔ تے فجر ویلھے چکواوٹن والے عذاب انہیں کول
دی پکڑ گدے۔

۸۵۔ تے جیرھا کچھ اوکندے ہن اول انہیں کول کوئی
فائدہ نہیں ڈتا۔

فَمَا آخَذَهُمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿۳۷﴾
وَمَا خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ
وَإِنَّ السَّاعَةَ لَآتِيَةٌ فَاصْفَحِ الصَّفْحَ الْجَبِيلَ ﴿۳۸﴾

۸۶۔ اسان آسمانیں تے زمین کول تے جیرھا اوکندے
وچکار حق نال پیدا کیتے تے بے شک قیامت آوٹن
والی تے انہیں کول چنگے طریقے نال معاف کر۔
۸۷۔ بے شک تیبڑا رب بہوں پیدا کرٹن والا تے بہوں
چاٹن والا۔

إِنَّ رَبَّكَ هُوَ الْخَلْقُ الْعَلِيمُ ﴿۳۹﴾

۸۸۔ تے بے شک اسان تیکوں ست دلاولا پڑھیں
والیاں آیات تے وڈی شان آلا قرآن ڈتے س۔

وَلَقَدْ آتَيْنَاكَ سَبْعًا مِّنَ الْمَثَانِي وَالْقُرْآنَ الْعَظِيمَ ﴿۴۰﴾

۸۹۔ انہیں وچو کئی لوکس کول جبرے جوڑے ہن اسان
عارضی سامان تے فائدے دتن توں انہیں دو اکھیں
پاڑکے نہ لکھ تے انہیں تے مونجھا نہ تھی تے مومنین
واسطے اپنے پیار دا ہتھ جھکا ڈے۔

لَا تَدْعُ عَيْنُكَ إِلَىٰ مَا مَتَّعْنَا بِهِ أَزْوَاجًا مِنْهُمْ وَ
لَا تَحْزَنَ عَلَيْهِمْ وَخَفِضْ جَنَاحَكَ لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿۴۱﴾

۹۰۔ تے توں اکھ میں تے بے شک کھلا کھلا ڈراوٹن
والا ہاں۔

وَقُلْ إِنِّي أَنَا النَّذِيرُ الْمُبِينُ ﴿۴۲﴾

۹۱۔ جیویں اسان تقسیم کرن والیں تے عذاب لہایا۔
۹۲۔ جنہیں قرآن کول کوڑی گاہیں دا پلندہ چاٹنایا ہا۔
۹۳۔ تیبڑے رب دی قسم اسان انہیں ساریں کول
پچھسوں۔

كَمَا أُنزَلْنَا عَلَى الْمُقَسِّمِينَ ﴿۴۳﴾

الَّذِينَ جَعَلُوا الْقُرْآنَ عِضِينَ ﴿۴۴﴾

قُورَبِكَ لَسَلَّكَهُمْ أَجْعِلِينَ ﴿۴۵﴾

۹۴۔ جو کچھ اے کریدے ہن۔
۹۵۔ جو تیکوں حکم ہوتا گئے توں کھول کے ڈس تے
مشترکیں کنیں منہ پھیر گھن۔

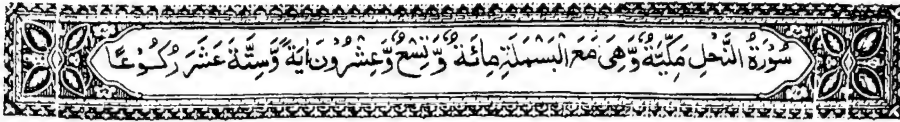
﴿۴۶﴾

عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۴۶﴾
فَأَصْدَعْ بِمَا تُؤْمَرُ وَأَعْرِضْ عَنِ الْمُشْرِكِينَ ﴿۴۷﴾

۹۶۔ بے شک اسان تیکوں ٹھٹھا کرٹن والیں دے
شرکنیں پچھسوں۔

إِنَّا كَفَيْنَاكَ الْمُسْتَهْزِئِينَ ﴿۴۸﴾

- الَّذِينَ يَجْعَلُونَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ ۖ فَسَوْفَ
يَعْلَمُونَ ﴿۹۷﴾
- ۹۷۔ جو اللہ کے ساتھ دوسرے الٰہ بناتے ہیں سو وہ جلد ہی
جان گھسن۔
- وَلَقَدْ نَعْلَمُ أَنَّكَ يَضِيقُ صَدْرُكَ بِمَا يَقُولُونَ ﴿۹۸﴾
- ۹۸۔ تے بے شک اس کا چاند سے ہیں جو او آبدن
اوندے نال تیدا دل تنگ تھیندے۔
- فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَكُن مِّنَ السَّاجِدِينَ ﴿۹۹﴾
- ۹۹۔ توں اپٹے رب دی تعریف نال تسبیح کر تے
فرمانبردار بن۔
- وَاعْبُدْ رَبَّكَ حَتَّىٰ يَأْتِيَكَ الْيَقِينُ ﴿۱۰۰﴾
- ۱۰۰۔ تے توں اپٹے رب دی او تیں عبارت کریندا
رہ جے تیں تیکوں موت آوے۔

سورۃ نحل مکی ؎ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۲۹ آیات تے ۱۶ رکوعن۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۱۔ میں شروع کرینداں اللہ دے نال نال جبرہا بن بنگئے
بُیُوْتُ وَاللّٰهُ تَعَالٰی مَہْرَبَانِ۔
- ۲۔ اللہ دا حکم آ ولسی تساں اوکوں جلدی نہ منگواتے جیہا
او شریک بیئیدن او کیں او بہوں اچا ۶۔
- ۳۔ او فرشتیں کوں اپنے حکم نال وحی دے کے اپٹے
بندیں تیں لیندے جیندے اتے چاہندے جو
تساں ہوشیار کرو بے شک میں ہی تہا بڑا معبوداں تے
میں کیں بڑو۔
- ۴۔ آسمانیں تے زمین کوں حق نال پیدا کیتس او بہوں
اچا ۷۔ انہیں کیں جنہیں کوں او شریک بیئیدن۔
- ۵۔ انسان کوں نطفے کیں پیدا کیتس تے او کھلا کھلا
جھپڑے کار تھی دیندے۔
- ۶۔ تے بگمیں کوں پیدا کیتے تہا بڑے کیتے انہیں
وحی گرمی دا سامان تے بے نفعے ہن تے انہیں دا
ماس کھندے ۸۔
- ۷۔ تے تہا بڑے کیتے او ندے وحی سوٹھپ وی بے
جیلھے تساں لات کوں چرا کے ولیندے ۹۔ تے جیلھے
بخر نال چراوٹ واسطے پھڑیندے ۱۰۔
- ۸۔ تے تہا بڑے بار چاکے پریں انہیں شہریں تک گھن
ویندن جنہیں تک نوبے پہنچ سگدے سوائے ایندے
جو تساں اپنے آپ کوں تکلیف دے بے شک تہا بڑا
رب بہوں مہربان تے ول ول رحم کرن والا ۱۱۔
- أَنۡیَ أَمَرَ اللّٰہِ فَلَا تَسۡتَعۡجِلُوۡہُ سُبۡحٰنَہٗ وَ
تَعَالٰی عَمَّا یُشۡرِکُوۡنَ ②
یُنۡزِلُ الْمَلٰٓئِکَۃَ بِالزُّجۡرِ مِنْ أَمۡرِہٖ عَلٰی مَنۡ یَّشَآءُ
مِنْ عِبَادَہٗ اِنَّ اَنۡذَرُوۡا اَنۡہٗ لَا اِلٰہَ اِلَّا اَنَا فَاتَّقُوۡنَ ③
خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرۡضَ بِالْحَقِّ ۚ تَعَالٰی عَمَّا
یُشۡرِکُوۡنَ ④
خَلَقَ الْاِنۡسَانَ مِنْ نُّطۡفَہٖ ۚ فَاَیَاۤہُ حَٰصِمٍ مُّبِیۡنٍ ⑤
وَالۡاَنۡعَامَ خَلَقَہَا لَکُمۡ فِیۡہَا دِفۡءٌ وَفَوۡاۡئِدٌ ۚ وَفِیۡہَا
تَاۡکُلُوۡنَ ⑥
وَلَکُمۡ فِیۡہَا جَآلٍ جِیۡنٌ مُّزۡجُوۡنٌ ۚ وَجِیۡنٌ لَّسۡرُوۡنٌ ⑦
وَتَعۡمَلُ اَنۡفَاۡکُمۡ اِلٰی یَلَدٍ لَّہُمۡ تَکُوۡنُوۡا بِالۡغَیۡہِ اِلَّا بِیۡقِیۡ
اِلَّا نَفۡسٌ اِنۡ رَّکِبۡکُمۡ لَءَوۡفٌ رَّحِیۡمٌ ⑧

وَالْحَيْلَ وَالْبَعَالَ وَالْحَبِيرَ لَتَرْكَبُوها وَزِينَةً وَيَخْلُقُ
مَا لَا تَعْلَمُونَ ④

۹۔ تے گھوڑے تے خیر تے گدا تہا بڑی سواری تے
سوٹھپ کیتے پیدا کیتسی تے او پیدا کر لیس جیرھیاں
تساں نوہے چاندے۔

وَعَلَى اللَّهِ قَصْدُ السَّبِيلِ وَمِنْهَا جَاذِبٌ وَلَوْ شَاءَ
لَهَدَّ لَكُمْ أَجْمَعِينَ ⑤

۱۰۔ تے سدھے راہ دکھائیں دی اللہ دے ذمے ہے
تے انہیں وچو کچھ ڈنگے رستے دی ہن جے اللہ اپنی
مرض کریندا تے ساریں کول ہدایت ڈے ڈیندا۔

هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً لَكُمْ مِنْهُ شَرَابٌ
وَمِنْهُ شَجَرٌ فِيهِ تُسِيمُونَ ⑥

۱۱۔ او او ہوہ جس جھڑکئیں مینہ و سائے اوندے وچ
تہا بڑے واسطے پیوٹن واپانی ٹموتے ایندے نال وٹ
تھیندن جیندے وچ تساں چریندے ء۔

يُنْبِتُ لَكُمْ بِهِ الزَّرْعَ وَالزَّيْتُونَ وَالنَّخْلَ وَالْأَعْنَابَ
وَمِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ
يَتَفَكَّرُونَ ⑦

۱۲۔ اوندے نال تہا بڑے واسطے رطیں زیتون تے کھجیاں
تے انگور تے ہر قسم دے میوے پیدا کریندے بے شک
ایندے وچ سوچن والی قوم کیتے نشان۔

وَسَخَّرَ لَكُمْ الَّيْلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ
وَالنَّجْمُ مَسْحَرَتٌ بِأَمْرِ رَبِّ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ
لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ⑧

۱۳۔ ایسے اہل تہا بڑے واسطے رات ڈیندے کول خدمت وچ
لائس تے سمجھ تے چند رکوں دی تے تارے دی اوندے
حکم نال خدمت وچ بگے پین بے شک ایندے وچ عقل
والی قوم کیتے نشانیاں ہن۔

وَمَا ذَرَأَا لَكُمْ فِي الْأَرْضِ مُخْتَلِفًا أَلْوَانُهُ إِنَّ
فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَذْكُرُونَ ⑨

۱۴۔ تے اوں تہا بڑے کیتے کئی رنگیں دی شبیں زمین وچ
پیدا کیتن بے شک ایندے وچ نصیحت حاصل کرن
والی قوم کیتے نشان۔

وَهُوَ الَّذِي سَخَّرَ الْبَحْرَ لَنَا كُلًّا مِنْهُ لَحْمًا طَرِيًّا
وَنَسَخَّرِجُوا مِنْهُ جَلِيدٌ تَلْبَسُونَها وَتَرَى
الْفُلْكَ مَوَاجِرَ فِيهِ وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ
تَشْكُرُونَ ⑩

۱۵۔ تے او ہوہ جس سمندر کول خدمت تے لا ڈستے تان
جو تساں اول کئیں زیادہ گوشت کھاؤ تے اول کئیں تساں
کڑھوئیور جیرھے تساں پیندے ء تے توں پیڑی
ڈہیں اوپانی کول چریندی ء دیندی تے تان جو تساں
اوندے فضل کول بگولوتے تساں شکر کرو۔

وَأَلْقَى فِي الْأَرْضِ رَواسِيَ أَنْ تَمِيدَ بِكُمْ وَأَنْهَارًا
وَسُبُلًا لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ⑪

۱۶۔ تے اوں زمین وچ بہاؤ پھانٹن تان جو تساں چکر بچ نہ
وچوتے دریا تے رستے بنائیں تان جو تساں راہ بگول

سگبہ

۱۷۔ تے ایندے علاوہ بیاں وی نشانیاں ہن تے تاریں
نال وی اورستے کول ڈبرن۔

۱۸۔ کیا جیرھا پیدا کریندے او اویں قہی بگدے جیرھا
پیدائیں کریندے کیا تساں سمجھندے نوے۔

۱۹۔ تے جے تساں اللہ دی نعمتیں کول بگڑتے تساں
نوسے گن بگدے بے شک اللہ بہوں بخشش والا تے
مہربان۔

۲۰۔ تے اللہ جو تساں لکیندے ۶ تے ظاہر کریندے ۶
او چاندے۔

۲۱۔ تے او اللہ دے سوا جینکوں سببیدن او کجھ وی پیدا
نئیں کر بگدے تے آپ پیدا تھے ہوئے ہن۔

۲۲۔ او شریک سارے مردہ ان جیندے نئیں تے انہیں کول
اے وی پتر نئیں جو کپڑیں دل اٹھالے ولین۔

۲۳۔ تہاڈا خدا بک تے جیرے آخرت کول نئیں میندے
انہیں دے دل حق کنیں اٹھائیں تے او وڈائی کریندے پین

۲۴۔ اے گال پکی ۶ جو بے شک جو او لکیندن تے ظاہر
کریندن اللہ چاندے بے شک اللہ سئیں وڈائی کرن

والیں کول چچکا نئیں چاندے۔

۲۵۔ تے جڈاں انہیں کول اکھیاویندے جو تہاڈے رب
کیا نئے ہائی ۶ او آبدن اے پہلے لوکیں دے قے ہن۔

۲۶۔ او قیامت دے ڈینہہ اپٹے باردی پورے چسین
تے جہنیں کول بغیر علم دے گمراہ کریندے ہن انہیں دے بار

وی چسین۔ سٹو جیرھا او بار چنیدے پین او بہوں برا ۶

۲۷۔ انہیں کنیں پہلے لوکیں دی تہیراں کیتیاں ہن تے اللہ سئیں
انہیں دی عمارتیں دے ایریں کنیں آئے اتو کنیں چھتاں

وَعَلَيْتُ وَبِالتَّجْمِ هُمْ يَهْتَدُونَ ﴿۱۷﴾

أَفَمَنْ يَخْلُقُ كَمَنْ لَا يَخْلُقُ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿۱۸﴾

وَرَأَى تَعَدُّ وَنِعْمَةَ اللَّهِ لَا تُحْصَوها إِنَّ اللَّهَ
لَعَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿۱۹﴾

وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُسْرُونَ وَمَا تُلْكُونَ ﴿۲۰﴾

وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَا يَخْلُقُونَ شَيْئًا
وَهُمْ يُخْلَقُونَ ﴿۲۱﴾

أَمْوَاتٌ غَيْرُ أَحْيَاءٍ وَمَا يَشْعُرُونَ أَيَّانَ يُبْعَثُونَ ﴿۲۲﴾

إِلَهُكُمْ إِلَهُ وَاحِدٌ قَالِ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ
فَلَوْ بِهِمْ مُنْكَرَةٌ وَهُمْ مُنْكَرُونَ ﴿۲۳﴾

لَا جَرَمَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يُسْرُونَ وَمَا يُغْلِبُونَ
إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْتَكْبِرِينَ ﴿۲۴﴾

وَإِذْ أَقْبَلَ لَهُمْ مَا دَا أُنْزِلَ رَبُّكُمْ قَالُوا اسْطِيزُوا
الْأَوَّلِينَ ﴿۲۵﴾

لِيُحْمِلُوا أَوْزَارَهُمْ كَامِلَةً يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَ مِنْ أَوْدَارِ
الَّذِينَ يَصْلُونَهُمْ يَغْيِرْ عَلَيْهِمُ الْآسَاءَ مَا يَزِيدُونَ ﴿۲۶﴾

قَدْ مَكَرَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ قَالَى اللَّهُ بُنْيَانُهُمْ مِنَ
الْقَوَاعِدِ فَخَرَّ عَلَيْهِمُ السَّقْفُ مِنْ فَوْقِهِمْ وَأَتَاهُمُ

الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ ﴿۲۸﴾

ڈھبیں تے انہیں کول عذاب اتھو آئے جھٹوں او
جانڈے دی ناں ہن۔

ثُمَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يُخْزِيهِمْ وَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَائِيَ
الَّذِينَ كُنْتُمْ تُشَاقُّونَ فِيهِمْ قَالَ الَّذِينَ أُوتُوا
الْعِلْمَ إِنَّ الْخِزْيَ الْيَوْمَ وَالْشُّوْءُ عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿۲۹﴾

۲۸۔ ول قیامت دے ڈینہ اللہ سیس انہیں کول ذیل کر لیس
تے آکھس او میٹھے شریک کتھان جنہیں دی وجہ نال
تساں دشمن کریندے بادے تے جیکوں علم ڈاٹکے او
آکھسن بے شک اچ کافریں تے ذلت تے مصیبت

الَّذِينَ تَتَوَفَّيهِمُ الْمَلَائِكَةُ ظَالِمِي أَنْفُسِهِمْ فَأَلْقَوْا
السَّلَامَ مَا كُنَّا نَعْمَلُ مِنْ سُوءٍ بَلْ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ
بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿۳۰﴾

۲۹۔ جنہیں دیاں روحاں فرشتے اول ویلے کبھیندن
جیلھے او اپنی جانیں تے ظلم پئے کریندے ہوندن تے او
آکھ کے صلح کرن دی کوشش کر لیں جو اساں تے کوئی برائی
دا کم نہیں کیا۔ باجے شک اللہ جو تساں کریندے بادے
بہوں جانڈے۔

فَادْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا فُلَيْسَ مِنْكُمُ
الْمُتَكَبِّرُونَ ﴿۳۱﴾

۳۰۔ تساں دوزخ دے دروازیں وچ پہرہ وچو اونڈے
وچ دیر تک رہو تے وڈاں کرن والیں دا لکنا بہوں ہرا۔

وَقِيلَ لِلَّذِينَ اتَّقَوْا مَاذَا أَنْزَلَ رَبُّكُمْ قَالُوا خَبَرًا
لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةٌ وَلَدَارُ
الْآخِرَةِ خَيْرٌ وَلَنِعْمَ دَارُ الْمُتَّقِينَ ﴿۳۲﴾

۳۱۔ تے متقیں کول آکھیا ویسی تہاڈے رب کیا لہائے او
آکھسن بہوں چنگا (جو اوں لہائے) جنہیں نیکی کیتی انہیں
کیتے ایں دنیا وچ دی بھلائی تے آخرت دا گھر دی انہیں
کیتے چنگا تے متقیں واسطے گھر بہوں چنگا۔

جَنَّتْ عَذْرَىٰ ذَا يَدُ خُلُونَهَا تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
لَهُمْ فِيهَا مَا يَشَاءُونَ كَذَلِكَ يَجْزِي اللَّهُ
الْمُتَّقِينَ ﴿۳۳﴾

۳۲۔ ہمیشہ دے باغن جیندے وچ او پسین جیندے وچ
نہراں و ہندیاں پیاں ہوسن جو او پسند کر لیں انہیں کول ملسی
ایویں اللہ سیس متقیں کول بدلہ دیندے۔

الَّذِينَ تَتَوَفَّيهِمُ الْمَلَائِكَةُ كَاشِحِينَ يَقُولُونَ سَلَامٌ
عَلَيْكُمْ ادْخُلُوا الْجَنَّةَ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿۳۴﴾

۳۳۔ جنہیں کول فرشتے مریندن پاک حالت وچ او آمہن
تہاڈے اتے سلامتی جو تساں کریندے ہاوسے اونڈی
وجہ کئیں جنت وچ داخل تھی وچو۔

هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَنْ تَأْتِيَهُمُ الْمَلَائِكَةُ أَوْ يَأْتِيَ
أَمْرٌ مِنْكَ كَذَلِكَ فَعَلَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَمَا ظَلَمَهُمُ
اللَّهُ وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿۳۵﴾

۳۴۔ کیا او انتظار کریندن جو عذاب دے فرشتے آون یا
تیڈے رب دا فیصلہ آونچے ایویں انہیں دی کیسا ہجرے انہیں
کئیں پہلے بن تے اللہ سیس انہیں تے ظلم نہیں کیا او اپنے

آپ تے آپ ظلم کریندن۔

۳۵۔ انہیں دے عیس دی سزا انہیں کوں آپکڑیے تے جیندے اتے اوکھدے بن اوں غلاب انہیں کوں ولایت گدے۔

۳۶۔ تے مشرکیں آکھے جے اللہ چاہندا تے اسان اوندے سواٹے پے کیس دی عبادت نہ کروں ہاتے نہ ساڈے پیو ڈاڈے تے اوندے حکم دے سوا کوئی شے حرام نہ کروں ہا ایویں انہیں لوکیں دی کیا باجیرے انہیں کتیں پہلے بن رولیں واکم تے محض کھول کے پچا ڈیون۔

۳۷۔ تے اسان ہر قوم وچ رسول پھین جو تساں اللہ دی عبادت کرو تے شیطان کتیں بچو تے انہیں وچو کچھ بن جنہیں کوں اللہ ہدایت دتی کچھ ایجھے بن جنہیں تے تباہی واجب تھی گئی۔ تے تساں سارے ملک وچ بھرو تے ڈیکھو جو جھٹلاوٹ والیں دا انجام کیویں تھیندے۔

۳۸۔ جے توں انہیں دی ہدایت دی بہوں خواہش رکھیندیں تے بے شک اللہ سیٹیں اوں کوں ہدایت نیں ڈیندا جیرے جنہیں کوں گمراہ کرن تے انہیں دا کوئی ادلاوی نیں۔

۳۹۔ انہیں اللہ دیاں پکیاں قساں کھا دن جو جیرہا مردلیسی او دلا جیندا تھیں تے اکثر لوک چاندے نہیں جو لے اللہ داپکا وعدہ۔

۴۰۔ تاں جو انہیں تے ظاہر کرے جیندے وچ او اختلاف کریندن تے کافریں کوں پتہ بگ ونچے جو بے شک او کوڑن۔

۴۱۔ اسان جیرے کم دا ارادہ کریندے ہیں اوں ویلے اسان صوف لے آبدے ہیں تھی و نچ تے او تھی دیندے

۴۲۔ جیندے اتے ظلم کیتا گئے اوندے بعد اوں ہجرت کیتی اللہ دے رستے وچ اسان اوں کوں دنیا وچ

فَأَصَابَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا عَمِلُوا وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ ﴿٣٥﴾

وَقَالَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا عَبَدْنَا مِنْ دُونِهِ مِنْ شَيْءٍ نَحْنُ وَلَا آبَاؤُنَا وَلَا اخْرَمْنَا مِنْ دُونِهِ مِنْ شَيْءٍ كَذَلِكَ فَعَلَ الَّذِينَ مِنَ قَبْلِهِمْ فَهَلْ عَلَى الرُّسُلِ إِلَّا الْبَلْغُ الْمُبِينُ ﴿٣٦﴾

وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنْ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ فَمِنْهُمْ مَنْ هَدَى اللَّهُ وَمِنْهُمْ مَنْ حَقَّتْ عَلَيْهِ الضَّلَالَةُ فَبُذِلُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكْذِبِينَ ﴿٣٧﴾

إِنْ تَحْرِضْ عَلَى هُدَاهُمْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ يُضِلُّ وَمَا لَهُمْ مِنْ لُصِيٍّ ﴿٣٨﴾

وَأَنصَرُوا لِلَّهِ جَهْدَ إِنْسَانِهِمْ فَلَا يُعِثُّ اللَّهُ مَنْ يَمُوتُ بَلَى وَعَدَّا عَلَيْهِ حَقًّا وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٩﴾

لِيُبَيِّنَ لَهُمُ الَّذِي يُخْتَلَفُونَ فِيهِ وَلِيَعْلَمَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّهُمْ كَانُوا كَذِبِينَ ﴿٤٠﴾

إِنَّمَا قَوْلُنَا لِشَيْءٍ إِذَا أَرَدْنَاهُ أَنْ نَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿٤١﴾

وَالَّذِينَ هَاجَرُوا فِي اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مَا ظَلَمُوا لَنَبْنِيَنَّهُمْ فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً ۖ وَلَا جَزَاءَ الْآخِرَةِ إِلَّا الْكَرُّ ۚ وَكَانُوا فِي

يَعْلَمُونَ ﴿٣٦﴾

ضرور پہنچی جاؤ لیسوں تے آخرت دا بدلہ بہوں وڈا رہے او
جائن با۔

الَّذِينَ صَبَرُوا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿٣٧﴾

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ إِلَّا رَجُلًا نُوحِيَ إِلَيْهِمْ فَتَلَوْنَا
أَهْلَ الذِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٣٨﴾

۳۳۔ جنہیں صبر کیے تے اپنے رب تیں بھروسہ کریندن
۳۴۔ اسان تیں کنیں پہلے وی مردیں کوں رسول بنا کے
پھیندے ہاسے تے انہیں دو وحی کریندے ہاسے جے
تساں نوبے چاڈے تے تساں یاد رکھن والیں کنیں کچھ گھنوں۔
۳۵۔ کھلے نشانات تے روشن تعلیم بڑے کے پٹیاں با۔ تے
تیبو اسان کامل ذکر بھائے تاں جو توں لوکیں کوں کھول کے
ڈسیں جو انہیں دو بھایا گئے تے تاں جو او غور کرن۔

بِالْبَيِّنَاتِ وَالزُّبُرِ وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الذِّكْرَ لِتُبَيِّنَ
لِلنَّاسِ مَا نُزِّلَ إِلَيْهِمْ وَلَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٣٩﴾

۳۶۔ کیا او لوک جیرے گندیاں تدبیراں کریندن او امن
وچ ہن جو اللہ سیس انہیں کوں زمین وچ ذلیل کر ڈیوے
یا انہیں تے عذاب اتھو آدے جتھو او چاڈے وی نہ ہون۔
۳۷۔ یا انہیں کوں سفریں وچ پکڑے تے او اللہ سیس کوں
ہرانیں بگدے۔

أَفَأَمِنَ الَّذِينَ مَكَرُوا الشَّيْءَ أَنْ يَخْسِفَ اللَّهُ بِهِمُ
الْأَرْضَ أَوْ يَأْتِيَهُمُ الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٤٠﴾

۳۸۔ یا انہیں کوں گھٹا گھٹا کے ہولے ہولے پکڑے تے
جے شک سیڈا رب بہوں مہربان تے ول دل رحم کرن
والا۔

أَوْ يَأْخُذَهُمْ فِي تَقْلِبِهِمْ فَاهْجُرُوا بَعْضُهُمْ

أَوْ يَأْخُذَهُمْ عَلَى تَخَوُّفٍ فَإِنَّ رَبَّكُمْ لَوَدِّي رَحِيمٌ ﴿٤١﴾

۳۹۔ کیا انہیں نیں ڈٹھا جو شے اللہ سیس پیدا کیے او ندا
پکچا وال کھبے پاسوں وی تے سچے پاسوں وی ذلیل تھی کے
اللہ دے حضور جھکدے ہوئیں پھر دارہ ویندے۔

أَوَلَمْ يَرَوْا إِلَىٰ مَا خَلَقَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ يَتَفَتَحُوا ظُلُمًا
عَنِ الْيَمِينِ وَالشَّمَائِلِ سُجَّدًا لِلَّهِ وَهُمْ ذَخِرُونَ ﴿٤٢﴾

۴۰۔ تے اللہ دی فرمانبرداری کریندی جو آسمانیں وچ تے
جو زمین وچ چا نور تے فرشتے ہن تے او وڈانی نیں کریندے
۴۱۔ اپنے رب کنیں جیرھا انہیں دے اتے ہے اوں کنیں
ڈرون تے جیرھی گال دا حکم ڈتا ویندے اوں کریندن۔

وَلِلَّهِ يُسْجِدُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مِنْ
دَابَّةٍ وَالنَّاسِ وَالْأَنْعَامِ وَهُمْ لَا يَسْكَرُونَ ﴿٤٣﴾

۴۲۔ اللہ سیس آکھئے تساں ڈو معبود نہ بناؤ تہا ڈا معبود
بک تے تساں میں کنیں ڈرو۔

يَعَاذُونَ رَبَّهُمْ مِنْ قَوِّهِمْ وَيَفْعَلُونَ مَا
يُؤْمَرُونَ ﴿٤٤﴾

وَقَالَ اللَّهُ لَا تَتَّخِذُوا إِلَٰهَيْنِ اثْنَيْنِ إِنَّمَا هُوَ إِلَٰهٌ
وَاحِدٌ فَإِنِّي فَارُهْبُونَ ﴿٤٥﴾

۴

وَلَهُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَلَهُ الَّذِينَ وَاَصْبٰ
اَفَعَدَّ اللهُ تَتَقَوْنَ ۝۵۳

۵۳۔ جو آسمانیں و برج تے زمینیں و برج او اللہ و اے تے
فرمانبرداری او نہا ہمیشہ حق کیا اللہ دے سوا کہیں بے کہیں
ڈر دے ۴۔

وَمَا يَكُم مِّنْ رَّعِيَةٍ فَمِنَ اللّٰهِ ثُمَّ اِذَا مَتَّكُمُ الضُّرُّ
فَاِلَيْهِ تَجُرُّوْنَ ۝۵۴

۵۴۔ جی رہی نعمت تہا کوں ملی ۴ او اللہ کہیں بے تے جڈاں
تہا کوں کوئی تکلیف پہنچدی ۴ تہاں ہونہ و فریاد کریندے ۴
۵۵۔ دل جڈاں او تکلیف تہاں کہیں دور کر ڈیندے تہاں
وچو کب ٹولہ ہوں ویلے اچھے رب دا شریک بناون پنے
ویندے۔

ثُمَّ اِذَا كَسَفَ الضُّرُّ عَنْكُمْ اِذَا فَرِحْتُمْ فَرِحْتُمْ بِرَبِّهِمْ
يُشْرِكُوْنَ ۝۵۵

۵۵۔ تہاں جو او انکار کرن جو اسان انہیں کو ڈرتے تہاں
فائدہ چا گھنہ جلدی تہا کوں پتہ بگ و لیس۔

لِيَكْفُرُوا بِمَا اٰتَيْنَاهُمْ فَتَمَتَّعُوا فَسَوْفَ تَعْلَمُوْنَ ۝۵۶

۵۶۔ تے جو اسان انہیں کوں ڈرتے او نہ دے وچو کب حصہ
انہیں (معبودیں) کہتے بنا گھندن جنہیں کوں او چا نہ دے نہیں
اللہ دی قسم جی رہا کوں تہاں گھرنہ دے ۴ تہاں کہیں ضرور
پچھا و لیس۔

وَيَجْعَلُوْنَ لَنَا لَا يَعْلَمُوْنَ نَصِيْبًا مِّمَّا رَزَقْنَاهُمْ
ثُمَّ نَالَهُ لَتَسْلُكُنَّ عَنَّا كُنْتُمْ تُفْتَرُوْنَ ۝۵۷

۵۷۔ او اللہ کہتے دھیریں بنیندن او پاک تے انہیں کہتے
او ہے جو او چا بندن۔

وَيَجْعَلُوْنَ لِلّٰهِ الْبَنٰتِ سُبْحٰنَہٗ وَلَهُمْ مَا يَشْتَهُوْنَ ۝۵۸

۵۸۔ تے جڈاں انہیں کوں کہیں چھوہر دے پیدا تھیون
دی خبر لے او نہ منہ کالا تھی ویندے تے او کا وچ پتی پیا
ہونہ دے۔

وَ اِذَا بَشِّرَا أَحَدَهُم بِالْاُنْثٰى كُلٌّ وَجْهٌ مَّسْوُوْدٌ
وَهُوَ كَظِيْمٌ ۝۵۹

۵۹۔ جی رہی خبر او نکوں ڈتی گئی ۴ او نہ دی برائی کہیں او
لو کہیں کہیں کلدے کیا او نکوں ذلت دے نال رکھ گھنے یا
مٹی وچ پور ڈلیے۔ سٹو بہوں گندہ ۴ جو او فیصلہ کریندن

يَتَوٰاۤى مِنَ الْقَوْمِ مِنْ سُوءِ مَا بُشِّرَبَا اٰمِيْنُكَ
عَلٰى هُوْنٍ اَمْ يَدْسُوْهُ فِى الشَّرَآءِ اِلَّا سَآءًا مَّا
يَخْلُقُوْنَ ۝۶۰

۶۰۔ جی رہے آخرت تے ایمان نہیں ایندے انہیں دی
حالت بہوں بری ۴ تے اللہ دی شان بہوں اچی ۴ تے
او بہوں غالب تے بہوں سیانہ ۴۔

لَّذٰىنِ لَا يُؤْمِنُوْنَ بِالْاٰخِرَةِ مَثَلُ الشُّرُوْءِ ۚ وَلِلّٰهِ
الْمَثَلُ الْاَعْلٰى ۚ وَهُوَ الْعَزِيْزُ الْحَكِيْمُ ۝۶۱

۶۱۔ جے لو کہیں کوں اللہ انہیں دے ظلم دی وچ کہیں پکڑ

وَلَوْ يَوٰٓاۤجِدُ اللّٰهُ النَّاسَ ظٰلِمِيْهِمْ مَّا تَرَكَ عَلَيْهِمَآ

مِنْ دَابَّةٍ وَلَكِنْ يُؤَخِّرُهُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى ۖ فَإِذَا جَاءَ أَجَلُهُمْ لَا يَسْتَخْرِجُونَ سَاعَةً وَلَا يَسْقُدُونَ ﴿۱۶﴾
 گئے ہاتے زمین تے کوئی جانور نہ چھوڑے ہا اصل او
 انہیں کول مقررہ مدت تیں مہلت ڈیندے تے جڈاں انہیں
 دا وقت آویندے تے نہ او ہک لمحہ پچھورہ کے بچ
 بگدن تے نہ اگولکل کے۔

وَيَجْعَلُونَ لِلّٰهِ مَا يَكْفُرُونَ وَتَصِفُ الْيَتِيمَ الْكَذِبَ
 اَنَّ لَهُمُ الْحُسْنٰى لَا جَرَمَ اَنَّ لَهُمُ النَّارَ وَاَنَّهُمْ
 مُّقْطُونَ ﴿۱۷﴾
 ۱۷۔ تے اللہ سیئیں واسطے او شے یتیم جیرمی آپ
 ناپسند کریندن تے انہیں دیاں زبانوں کوڑمریندن بیشک
 جو انہیں واسطے چگائی ہے۔ بے شک انہیں کیسے دوزخ دی
 بجاء تے بے شک او اوندے وچ چھوڑ ڈتے ولین۔

وَمَا نَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ إِلَّا تِبْيٰنًا لِّمَا اَلَّذِي اٰخْتَلَفُوا
 فِيْهِ وَهُدًى وَرَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُوْنَ ﴿۱۸﴾
 ۱۸۔ اللہ دی قسم تیں کہیں پہلے اسان قومیں دو رسول
 پیٹھیں تے شیطان انہیں دے عمل انہیں کول سوٹھے
 کر کے ڈکھالین اچ او انہیں دامالک تے انہیں کیسے
 ڈکھ والا عذاب۔

وَمَا اَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ اِلَّا تِبْيٰنًا لِّمَا الَّذِي اٰخْتَلَفُوا
 فِيْهِ وَهُدًى وَرَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُوْنَ ﴿۱۹﴾
 ۱۹۔ اسان تیب و کتاب اس واسطے لہائی جو توں انہیں کول
 او گالہیں کھول کے ڈسا ڈے جیندے وچ او اختلاف
 کریندن تے ہدایت تے رحمت ایمان آونٹ والیں کیسے۔

وَاللّٰهُ اَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَاصْبٰى بِهِ
 الْاَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَاٰيَةً
 لِّقَوْمٍ يَسْمَعُوْنَ ﴿۲۰﴾
 ۲۰۔ تے اللہ سیئیں جھڑکین میں دساٹے تے اوندے نال
 بر زمین کول آباد کیتس بے شک ایندے وچ سٹن والی
 قوم کیسے نشان۔

وَاِنَّ لَكُمْ فِي الْاَنْعَامِ لَعِبْرَةً ۚ نُسْقِيْكُمْ
 مِمَّا فِى بُطْنِهٖ مِنْ بَيْنِ قَرْنٍ وَ دَمٍ
 لِّتَاْخُلَاصًا سَائِغًا وَ لَشْرِيْبًا ﴿۲۱﴾
 ۲۱۔ تے بے شک تہاڈے واسطے ڈبگریں وچ
 سبق اسان تہا کول انہیں دے ڈڑھیں وچو خالص کھیر
 پھوسی تے رت دے وچو کڈھ کے پلیندے ہن جیرھا
 پیوٹن والیں واسطے نگیندے ویندا۔

وَمِنْ ثَمَرَاتِ النَّجْلِ وَالْاَعْنَابِ تَتَّخِذُونَ مِنْهُ
 سَكَرًا وَرِزْقًا حَسَنًا اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَاٰيَةً لِّقَوْمٍ يَعْقِلُوْنَ ﴿۲۲﴾
 ۲۲۔ تے کھی تے انگوریں دے پھل نال تسال شراب
 بٹیندے ہے تے چنگا رزق بے شک ایندے وچ
 عقل والی قوم کیسے نشان۔

وَاَوْحٰى رَبُّكَ اِلَى النَّحْلِ اَنِ اتَّخِذِيْ مِنَ الْجِبَالِ مَبُوْتًا
 ۲۳۔ تے تیب دے رب ماکھی دی مکھی کول وحی کیتی جو توں

وَمِنَ الشَّجَرِ وَمِمَّا يَعْرِشُونَ ﴿١٩﴾

پہاڑیں وچ گھر بناتے وئیں وچ دی تے جیرھیاں
او جہیں بنیندن۔

ثُمَّ كُلٍّ مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ فَاسْلُكِي سُبُلَ رَبِّكِ ذُلُلًا
يَخْرُجُ مِنْ بَطْنِهَا شَرَابٌ فَخْتَلِفُ الْوَانَةُ فِيهِ شِفَاءٌ
لِّلنَّاسِ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٢٠﴾

۴۰۔ تے دل ہر قسم دا پھل کھا پھیں توں اپنے رب دے
بڑیے ہوئے سوکے راہیں تے ٹر۔ انہیں دے بڑھیں
وچو کہ بیون دی شے نکلی دے جیندے رنگ مختلف
ہوندن اوندے وچ لوکیں کیتے شفا بے شک ایندے
وچ سوچن والی قوم کیتے نشان۔

وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ ثُمَّ يَتَوَفَّاكُمْ وَاللَّهُ مَنَّانٌ
أَزَلَّ الْعُمَرَاءَ لَا يَعْلَمُ بَعْدَ عِلْمٍ شَيْئًا إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ
قَدِيرٌ ﴿٢١﴾

۴۱۔ تے اللہ سیس تہا کوں پیدا کریندے تے دل تہا کوں
مریس تے تہا بڑے وچو کچھ اتہن جیرے عمرے ذلیل
ہے تیں پچا بڑے دینن تاں جو او علم دے باوجود کچھ
نہ جان گبن۔ بے شک اللہ بہوں جانن والا تے بہوں
قادر۔

وَاللَّهُ فَضَّلَ بَعْضَكُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ فِي الرِّزْقِ فَمَا
الَّذِينَ فُضِّلُوا بِرِزْقِي رِزْقِهِمْ عَلَىٰ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ
فَهُمْ فِيهِ سَوَاءٌ أَفَبِنِعْمَةِ اللَّهِ يَجْحَدُونَ ﴿٢٢﴾

۴۲۔ تے اللہ سیس تہا بڑے وچو کچھ کوں نہیں تے رزق
وچ ودھا تے تے جہیں کوں ودھ رزق ملے اپنے رزق
کوں یا نہیں دوئیں ولیندے جو او انہیں دے برابر دے
ہے دارین وچن کیا او اللہ دی نعمت دا انکار کریندن۔

وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُم مِّنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا وَجَعَلَ لَكُم
مِّنْ أَزْوَاجِكُمْ بَيْنَ وَحَفْدَةٍ وَرَزَقَكُمْ مِنَ النَّحْلِ
أَفَبِلَا ظِلٍّ يُؤْمِنُونَ وَبِنِعْمَةِ اللَّهِ هُمْ يَكْفُرُونَ ﴿٢٣﴾

۴۳۔ تے اللہ سیس تہا بڑے کیتے تہا بڑے وچو تہا لیاں
زالیں بٹائن تے تہا بڑی زالیں کیں پتر تے پوترے پیدا
کیتسی تے اوں تہا کوں پاک شہیں دارزق بڑے کیا او کوڑ
کوں میندن تے اللہ دی نعمت دا انکار کریندن۔

وَيَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَمْلِكُ لَهُمْ رِزْقًا
مِّنَ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ شَيْئًا وَلَا يَسْتَطِيعُونَ ﴿٢٤﴾

۴۴۔ تے اللہ دے سوا انہیں دی عبادت کریندن جیرے
آسمانیں تے زمین وچو کچھ دی بڑیوں دا اختیار نیں
رکھیندے تے نہ او اے طاقت رکھیں۔

فَلَا تَضْرِبُوا لِلَّهِ الْأَمْثَالَ إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا
تَعْلَمُونَ ﴿٢٥﴾

۴۵۔ تساں اللہ دے متعلق گالہیں نہ بٹاؤ بے شک اللہ
جانڈے جو تساں لوہے جانڈے۔

ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا عَبْدًا مَّمْلُوكًا لَا يَقْدِرُ عَلَىٰ شَيْءٍ

۴۶۔ اللہ سیس کہ یا نہیں بندے دی مثال بیان کریندے

وَمَنْ رَزَقْنَاهُ مِنَّا رِزْقًا حَسَنًا فَهُوَ يُنْفِقُ مِنْهُ سِرًّا
وَجَهْرًا هَلْ يَسْتَوُونَ الْحَمْدُ لِلَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ
لَا يَعْلَمُونَ ﴿٥٩﴾

جیرھا کہیں گال دی وی ملات نیں رکھیندا تے جینکوں
اللہ سیس اپٹے ولو چنگا رزق ڈتا ہوئے تے اوندے وچوںک کے
دی تے ظاہری وی خرچ کریندا ہوسے کیاے ڈوئیں بکھو
جہیں تھی سبکدن۔ سب تعریفاں اللہ دیاں ہن۔ اصل بہوں
سارے لوک جاڈے نیں۔

وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا ثَلَاثِينَ أَحَدُهَا إِنَّا كَرِهْنَا لَأَيُّكُمْ
عَلَى شَيْءٍ وَهُوَ كَلٌّ عَلَى مَوْلَاهُ أَيْنَا يُوَجِّهَةَ لَيَاتٍ
يَخِيَرُ هَلْ يَسْتَوِي هُوَ وَمَنْ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَهُوَ
عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٦٠﴾

۷۷۔ اللہ سیس ڈو آدمیں دی مثال بیان کریندے انہیں
وچوںک گولگا جیرھا کہیں تھے دی ملات نیں رکھیندا
تے مالک تے بار جنتے منہ کریندے چنگائی نال نیں ولدا
کیا او جیرھا النصف دا حکم ڈیندے تے سدھے رستے
تے ہے بکھو جہیں تھی سبکدن۔

عج

وَلِلَّهِ غَيْبُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا أُمِرَ النَّاسُ
إِلَّا بِالْبَصَرِ أَوْ هُوَ أَقْرَبُ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
قَدِيرٌ ﴿٦١﴾

۷۸۔ تے آسمانیں تے زمین دا غیب اللہ کنیں ہے تے
قیامت دا معاملہ اکھ دے بھیکن آلی کار یا ایں کنیں وی
زیادہ کولہو بے شک اللہ سیس ہر شے تے قادر۔

وَاللَّهُ أَخْرَجَكُمْ مِنْ بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ لَا تَعْلَمُونَ شَيْئًا
وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ لَعَلَّكُمْ
تَشْكُرُونَ ﴿٦٢﴾

۷۹۔ تے اللہ سیس تہاکوں تہاڈیں میریں بے ڈوئیں وچوں
کڈھے تہاں کھ دی نہ جاڈے ماوے تے تہاڈے کیتے
کن اکھیں تے دل پٹانسی تہاں بوتہاں شکر کرو۔

الْمُيْتُونَ إِلَى الظُّلُمِ مُسْحَرَاتٍ فِي جَوِّ السَّمَاءِ مَا
يُنْكِهِنَّ إِلَّا اللَّهُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ
يُؤْمِنُونَ ﴿٦٣﴾

۸۰۔ کیا انہیں پکھیں کوں نیں ڈتھا جیرھے آسمان دی فضا
وچ ہن تے خدمت کریندے پھن۔ انہیں کوں اللہ دے
سوا بیا کوئی نیں روکی کھڑا۔ بے شک ایندے وچ مومن
قوم کیتے نشان۔

وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ بُيُوتِكُمْ سَكَنًا وَجَعَلَ لَكُمْ مِنْ
جُلُودِ الْأَنْعَامِ بُيُوتًا تَسْتَخِفُّونَهَا يَوْمَ ظَعْنِكُمْ وَيَوْمَ
إِقَامَتِكُمْ وَمِنْ أَصْوَادِهَا وَأَوْبَارِهَا وَأَشْعَارُهَا
آثَانًا وَمَتَاعًا إِلَى حِينٍ ﴿٦٤﴾

۸۱۔ تے اللہ سیس تہاڈے گھریں کوں تہاڈے رہن کیتے
بنائے تے ڈبگریں دے جہیں نال دی گھر پٹانسی سفر دے
ڈبہیں وچ دی تے گھریں وچ دی او تہاڈے کیتے ہوئے
پھلن تے انہیں دی اُن (باریک تے موٹی) تے وایں نال
سامان بیئدے تے ہک وقت تیں فائدہ چیندے۔

وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ مِنْهَا خَلْقَ ظِلَالٍ

۸۲۔ تے اللہ جو پیدا کیتے اوندے وچوںک پھاویں کیاں

وَجَعَلَ لَكُم مِّنَ الْجِبَالِ الْكَأَنَاءَ وَجَعَلَ
لَكُم سَرَابًا يَنفَعُ الْحَيَّ وَسَرَابًا يَنفَعُ الْيَبْسَ
بِأَسْمِكُمْ كَذَلِكَ يَتِمُّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ
تُشْكُرُونَ ۝

تے پہاڑیں وچ تہاڑے کیتے کن دیاں جہیں بٹائن تے
تہاڑے کیتے جھلے بٹائیں جیندے نال لتاں گرمی
کنیں بچدے تے کچھ چولے جیرے تہاڑے جنگ
دے ویلے بچیدن۔ ایویں او تہاڑے تے اپنی
نعمتاں پوریاں کریندے تاں جو لتاں فرمانبردار بٹوں۔

۸۳۔ تے جے او پھر وچن تے تیڈے اتے کھلا پچا
ڈیون فرض۔

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَمَا عَلَيْنَا الْبُلُغُ الْمُبِينُ ۝

۸۴۔ اللہ دی نعمت کول او سنجیدن تے ول انکار کیندن
تے اکثر کول کافرن۔

يَعْرِفُونَ نِعْمَتَ اللَّهِ ثُمَّ يُنْكِرُونَهَا وَأَكْثَرُهُمُ
الْكَافِرُونَ ۝

۸۵۔ تے جڈاں اساں ہر امت وچو ہک گواہ کھڑا کر لیسوں
ول کافر کول اہارت نہ ہوسی تے نہ غدر قبول کیتا ویسی
۸۶۔ تے جڈاں ظالم غلب ڈیکھسن انہیں کنیں او منجھا
نہ کیتا ویسی تے نہ انہیں کول دھکی دتی ویسی۔

وَيَوْمَ نَبْعَثُ فِي كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا اتَّخَذُوا ذُنُوبَهُمْ
لِلَّذِينَ كَفَرُوا وَلَا هُمْ يُنصِتُونَ ۝

وَرَأَوْا الَّذِينَ ظَلَمُوا الْعَذَابَ فَلَا يَخَفُّ عَنْهُمْ
وَلَا هُمْ يَنْظُرُونَ ۝

۸۷۔ تے مشرک جڈاں اپنے مشرکیں کول ڈیکھسن تے
او آکھسن جو اے ساڈے رب لے ہن ساڈے مشرک
جہیں کول اساں تیڈے سوا سبب دے ہاں او کول
انہیں دے من تے دلا لیسن تے آکھسن لتاں کوڑے دے

وَرَأَوْا الَّذِينَ آسَرُوا شُرَكَاءَهُمْ قَالُوا ذَبْنَا
هَؤُلَاءَ شُرَكَائِنَا الَّذِينَ كُنَّا نَدْعُو مِن دُونِكَ
فَآلَقُوا إِلَهُهُمْ الْقَوْلُ إِنَّكُمْ لَكَاذِبُونَ ۝

۸۸۔ تے اوں ڈنہیہ او اللہ دے سامنے اپنی فرمانبرداری
ظاہر کر لیسن تے جیرھا کچھ او گھویندے ہن انہیں کنیں
گھم تھی ویسی۔

وَالْقَوْلُ إِلَى اللَّهِ يَوْمَئِذٍ السَّلَامَ وَصَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا
يَقْتَدِرُونَ ۝

۸۹۔ جہیں کفر کیتے تے اللہ دے رستے کنیں رکیدن اساں
انہیں کول ایس عذاب کنیں ودھ بیا عذاب ڈیسوں جو اوزمین
وچ کیر گھیت دے ہن۔

الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَن سَبِيلِ اللَّهِ زِدْنَاهُمْ
عَذَابًا فَوْقَ الْعَذَابِ بِمَا كَانُوا يُفْسِدُونَ ۝

۹۰۔ تے جڈاں اساں ہر امت وچ انہیں دے خلافت اناہیں
وچو ہک گواہ کھڑا کر لیسوں تے اساں تیکوں وی انہیں دے
اتے گواہ ٹیسوں تے اساں لے کتاب تیڈے اتے

وَيَوْمَ نَبْعَثُ فِي كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا عَلَيْهِم مِّنْ أَنفُسِهِمْ
وَجِئْنَا بِكَ شَهِيدًا عَلَى هَؤُلَاءِ وَتَرَوْا عَلَيْكَ الْكَتَابَ
بَيِّنَاتًا لِّكُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً وَبَشِيرًا لِّلْمُسْلِمِينَ ۝

ہمائی جبرمی ہر شے کوں بیان کریدی ء تے ہدایت تے
رحمت تے مسلمانن کیتے خوشخبری ء۔

۹۱۔ بے شک اللہ سیس الفات تے احسان دا حکم دیندے
تے قریبی سکیں کوں ڈلوں دا تے بے حیائی تے گندیں
گا لہیں تے بغاوت کنیں رکیندے او تہا کوں نصیحت
کریندے تاں جو تساں سمجھو۔

۹۲۔ تے جڈاں تساں اللہ نال وعدہ کیتے اونکوں پورا کرو
تے اپنے قسمیں کوں پکا کرٹے بعدہ تروڑو کیوں جو
تساں اللہ کوں اپنے قسم نال منامن بنا گدھا بے شک
اللہ سیس جو تساں کریندے ء جاڈے۔

۹۳۔ تساں اول تربیت آلی کارہ تھیوو جیں اپنا ستر کترن
تے پکا کرٹے بعدہ ٹوٹے ٹوٹے کرڈتا ہا۔ تساں اپنے قسمیں
کوں آپت وچ رسوخ دا ذریعہ بنیدے ء تاں جو ہک قوم دوجی
قوم کنیں زیادہ طاقتور تھی ونجے۔ اللہ تہا ڈی ایندے نال
صرف ازمالش کریندے تے تاں جو قیامت دے ڈینہہ
اللہ سیس تہا کوں صاف صاف ڈس ڈیسی جو تساں اختلاف
کریندے پئے ء۔

۹۴۔ جے اللہ چاہندا تے تساں ساریں کوں ہک امت بنا
ڈیوے باتے اصل جبرھا چاہندے اونکوں اللہ گمراہ
کریندے تے جبرھا چاہندے اونکوں سدھا رستہ دکھلیندے
تے جو کچھ تساں کریندے ء اوندے بارے وچ تساں کنیں ضرور پچھا لسی

۹۵۔ تے تساں اپنے قسمیں کوں آپت وچ رسوخ دا ذریعہ
نہ بناؤ نہ تاں پیر جوٹ دے بعد تک پلوسی تے تساں بُرا
نتیجہ جیسو ات گا لہوں جو تساں لوکیں کوں اللہ دے رستے
کنیں روکے تے تہا ڈے کیتے وڈا عذاب۔

۹۶۔ تے تساں اللہ دے وعدے کوں تھوڑے مل نال نہ

إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ وَإِيتَاءِ ذِي
الْقُرْبَىٰ وَيَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَالْبَغْيِ
يُعْظَمُ لَكُمْ تَذَكُّرُونَ ﴿۹۱﴾

وَأَوْفُوا بِعَهْدِ اللَّهِ إِذَا عَاهَدْتُمْ وَلَا تَفْضُوا الْأَيْمَانَ
بَعْدَ تَوْكِيدِهَا وَقَدْ جَعَلَهُ اللَّهُ عَلَيْكُمْ كَفِيلًا
إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ ﴿۹۲﴾

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِي نَفَضَتْ عَنْهَا مِنْ بَعْدِ قُوَّةٍ
أَنْكَاثًا تَتَخِدُونَ أَيْمَانَكُمْ دَخَالَيْنَكُمْ أَنْ تَكُونَ
أُمَّةٌ هِيَ أَرْبَىٰ مِنْ أُمَّةٍ إِنَّمَا يُلْوَكُمْ اللَّهُ فِيهِ وَلِيَّتَيْنِ
لَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿۹۳﴾

وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَكِنْ يُضِلُّ
مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَلَتُسْأَلُنَّ عَنْهَا
كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿۹۴﴾

وَلَا تَتَّخِذُوا أَيْمَانَكُمْ دَخَالَيْنَكُمْ فَتَوَلَّىٰ قَدَمُ
بَعْدَ تَبَوُّئِهَا وَتَدْفِقُوا السُّوَّةَ بِمَا صَدَقْتُمْ عَنْ
سَبِيلِ اللَّهِ وَلَكُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿۹۵﴾

وَلَا تَشْرَوْا بِعَهْدِ اللَّهِ تَسْكًا قَلِيلًا إِنَّمَا عِنْدَ اللَّهِ

هُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿۹۷﴾

وہیچ جو اللہ کہیں ہے او تھاڑے واسطے چنگا ہے
تساں چاڑے ۹۷۔

مَا عِنْدَكُمْ يَنْفَدُ وَمَا عِنْدَ اللَّهِ بَاقٌ وَلَنَجْزِيَنَ
الَّذِينَ صَبَرُوا أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ ﴿۹۸﴾

۹۷۔ جو تساں کہیں ہے او مک ولسی تے جو اللہ کہیں ہے
او باقی رہن والا ہے جیرے صبر کرین اسان انہیں کوں
انہیں دے عیس دا ضرور چنگا بدلہ ڈلیسوں۔

مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِّنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْشِىْ وَهُوَ مُؤْمِنٌ
فَلَنَجْزِيَنَّهُ حَسَنَةً خَيْرًا مِّمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۹۹﴾

۹۸۔ تے جیرھا جو ان تے تربت جو وی چنگا کم کر لیس
تے ہوئے مومن اسان او نکوں پاک زندگی ڈلیسوں تے
اسان انہیں کوں انہیں دے عیس دے مطابق بہترین بدلہ
ڈلیسوں۔

فَإِذَا قَرَأْتَ الْقُرْآنَ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ
الرَّجِيمِ ﴿۱۰۰﴾

۹۹۔ تے جیڈاں توں قرآن پڑھیں تے شیطان مردود
کہیں توں اللہ دی پناہ منگ۔

إِنَّهُ لَيْسَ لَهُ سُلْطَانٌ عَلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ
يَتَوَكَّلُونَ ﴿۱۰۱﴾

۱۰۰۔ بے شک مومنین تے اپنے رب دے بھروسہ کرٹ
والیں تے شیطان دا کوئی غلبہ نہیں تھیندا۔

إِنَّمَا سُلْطَانُهُ عَلَى الَّذِينَ يَتَوَلَّوْنَهُ وَالَّذِينَ هُمْ بِهِ
مُسْتَكْبِرُونَ ﴿۱۰۲﴾

۱۰۱۔ او نہاں علیہ صرف انہیں لوکس تے بے جیرے اندرے
نال دوستی لیندن تے اوندی وجہ کیں شرک کریندن۔

وَإِذَا بَدَلْنَا آيَةً مَّكَانَ آيَةٍ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا
يُنْزِلُ قَالُوا إِنَّمَا أَنْتَ مُفْتَرٍ بَلْ أَكْثَرُهُمْ
لَا يَعْلَمُونَ ﴿۱۰۳﴾

۱۰۲۔ تے جیڈاں اسان کہیں نشان وی جاتے بیا نشان گھن
اندرے میں تے اللہ بھول چاڑے جو کچھ او لہیرے او
آہن توں تے کوڑا ہویں۔ اصل اکثر لوک چاڑے نیں۔

قُلْ نَزَّلَهُ رُوحُ الْقُدُسِ مِن رَّبِّكَ بِالْحَقِّ لِيُثَبِّتَ
الَّذِينَ آمَنُوا وَهُدًى وَبُشْرَىٰ لِلْمُسْلِمِينَ ﴿۱۰۴﴾

۱۰۳۔ توں اکھ ڈے تیبڑے رب کہیں روح القدس
او نکوں سپہائی نال ہائے تاں جو مومنین دے تم جھاڑیوے
تے ہدایت تے فرمانبرداریں واسطے خوشخبری ۹۷۔

وَلَقَدْ نَعْلَمُ أَنَّهُمْ يَقُولُونَ إِنَّمَا يُعَلِّمُهُ بَشَرٌ
لِّسَانُ الَّذِي يُلْحِدُونَ إِلَيْهِ أَعْجَبُ وَهَذَا لِسَانٌ
عَرَبِيٌّ مُّبِينٌ ﴿۱۰۵﴾

۱۰۴۔ تے اسان چاڑے میں جو او آہن جو اینکوں بیا
آدمی سکھیندے۔ جیندو لے اشارہ کریندن اوندی زبان
تے عجی ۹۷ تے اے زبان تے کھل عربی ۹۷۔

إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ لَا يَقْدِرُهُمُ اللَّهُ
وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿۱۰۶﴾

۱۰۵۔ بے شک جیرے لوک اللہ دی آیات کوں نیں
میندے اللہ انہیں کوں ہدایت نیں ڈیندا تے انہیں کیتے

ڈکھ آلا عذاب۔

۱۰۶۔ صرف کوڑاوبے گھڑیندن جیرھے اللہ دی آیات

تے ایمان نہیں ایندے تے اوپکے کوڑن۔

۱۰۷۔ جنہیں اللہ دے منن دے بعد اوندکار کرن سولے

انہیں دے جنہیں تے جبر کیا گیا ہوئے تے انہیں دے دل

مطمن ہون ایمان تے تے جیں اپنا سینہ کفر کیتے کھول

ڈتے انہیں تے اللہ دا غضب تے انہیں مے کیتے وڈا

عذاب۔

۱۰۸۔ اے ایں واسطے ہے جو انہیں دنیاوی زندگی کوں

آخرت دی زندگی دے مقابلے تے زیادہ پسند کیتے تے بیشک

اللہ کا فرقم کوں ہدایت نیں ڈیندا۔

۱۰۹۔ ایجے لوکن جنہیں دے دیں تے کن تے اکھیں تے اللہ

مہر لاڈنی ء تے ایجے لوک غافلن۔

۱۱۰۔ پکی گال جو اے لوک آخرت وچ گھانا پاوٹن والن

۱۱۱۔ بچیں بے بیشک انہیں لوکیں کیتے جیرھے ڈکھ پاوٹن

دے بعد ہجرت کر گئیں تے جبار کیتے نیں تے مہر کیتے نیں

تیدا رب بہوں بخش والا تے دل دل رحم کرن والا۔

۱۱۲۔ جڈاں ہر جان اپنی جان دے متعلق بھیڑا کریندا اوسی

تے ہر جان کوں اوندے عملیں دا بدلہ پورا ڈتا ویسی تے

انہیں تے ظلم نہ کیا ویسی۔

۱۱۳۔ اللہ سنیں کہہ وستی دی شال بیان کریندے جیرھی

امن وچ تے اطمینان وچ باٹ تے اوکوں کھلا رزق

ملا با ہر پاسو اوں اللہ دی نعمتیں دی ناشکری کیتی تے

اللہ سٹیں اوکوں بکھ تے ڈر دا پاس پورا ڈتا مات گا بہوں

جو او عمل کریندے ہن۔

۱۱۴۔ تے انہیں وچ انہیں دو ساڈا کہہ رسول آئے انہیں

إِنَّمَا يَفْتَرِي الْكَذِبَ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِ

اللَّهِ وَأُولَئِكَ هُمُ الْكَذِبُونَ ﴿١٠٦﴾

مَنْ كَفَرَ بِاللَّهِ مِنْ بَعْدِ إِيمَانِهِ إِلَّا مَنْ أَكْرَهَ وَ

قَلْبُهُ مُطْمَئِنٌّ بِالْإِيمَانِ وَلَكِنْ مَنْ شَرَحَ بِالْكُفْرِ

صَدْرًا فَلَيْسَ غَضَبُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١٠٧﴾

ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ اسْتَحَبُّوا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا عَلَى الْآخِرَةِ وَ

أَنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴿١٠٨﴾

أُولَئِكَ الَّذِينَ طَعِيَ اللَّهُ عَلَيْهِ قُلُوبُهُمْ وَسَنَعِمُهُمْ

أَبْصَارِهِمْ وَأُولَئِكَ هُمُ الْغَافِلُونَ ﴿١٠٩﴾

لَا جَرَمَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿١١٠﴾

ثُمَّ إِنَّ رَبَّكَ لِلَّذِينَ هَاجَرُوا مِنْ بَعْدِ مَا قُتِلُوا

ثُمَّ جَاهَدُوا وَصَبَرُوا إِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِ مَا لَقَوْهُمْ

رَحِيمٌ ﴿١١١﴾

يَوْمَ تَأْتِي كُلُّ نَفْسٍ بِجُودِلٍ عَنْ نَفْسِهَا وَتُوَفَّى

كُلُّ نَفْسٍ مَا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿١١٢﴾

وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا قُرْبَةً كَانَتْ أُمِّمَةً مُطْمَئِنَّةً

يَأْتِيهَا رِزْقُهَا رَغَدًا مِنْ كُلِّ مَكَانٍ فَكَفَرَتْ

بِأَنْعَمَ اللَّهُ فَأَذَاقَهَا اللَّهُ لِبَاسَ الْجُوعِ وَالْخَوْفِ

بِمَا كَانُوا يَصْنَعُونَ ﴿١١٣﴾

وَلَقَدْ جَاءَهُمْ رَسُولٌ مِنْهُمْ فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَهُمْ

الْعَذَابُ وَهُمْ ظَالِمُونَ ﴿۳۴﴾

اونکوں جھٹلاؤ تے ول عذاب انہیں کوں پکڑ گدے کیوں
جو او ظالم ہن۔

فَكُلُوا مِنَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ حَلَالًا طَيِّبًا وَاشْكُرُوا
نِعْمَتَ اللَّهِ إِنَّ كُنتُمْ لَإِيَّاهُ تَعْبُدُونَ ﴿۳۵﴾

۱۱۵۔ جو تہا کوں اللہ حلال تے پاک مال بڑے اوندے دچو
تساں کھاوے جے تساں اوندی عبادت کریندے؟ تے
اوندی نعمت دا شکر کرو۔

إِنَّمَا حَرَّمَ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةَ وَالدَّمَ وَلَحْمَ الْخَيْزِرِ
وَمَا أَهْلُ لَيْلٍ لِّغَيْرِ اللَّهِ بِهِ فَمَنْ اضْطُرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَ
لَا عَادٍ فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿۳۶﴾

۱۱۶۔ اول تہا بڑے اتے مردار تے رت تے جتامے داماس
تے جیرھا اللہ دے ناں دی بجانے پے دے ناں تے
گٹھا و بچے حرام کیتے تے جیرھا مجبور تھی و بچے تے اپنی خواہش
نہیں تے حد کنیں نہ ددھے تے اللہ سبب بہوں بخشش والا
تے مہربان۔

وَلَا تَقُولُوا لِمَا تَصِفُ أَلْسِنَتُكُمُ الْكَذِبَ هَذَا
حَلَالٌ وَهَذَا حَرَامٌ لِّتَفْتَرُوا عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ
إِنَّ الَّذِينَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ لَا يُفْلِحُونَ ﴿۳۷﴾
مَنَاعٌ قَلِيلٌ ﴿۳۸﴾ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿۳۹﴾

۱۱۷۔ جیرھیاں تہا بڑیاں زبانان کوڑ مریندن انہیں نال اے
ناں اکھو جو اے حلال تے اے حرام ناں جو تساں اللہ تے
کوڑ بدھو بے شک جیرھے اللہ تے کوڑ بدھیندن او
کامیاب نیں تھیندے۔

وَعَلَى الَّذِينَ هَادُوا حَزَمًا مَّا قَصَصْنَا عَلَيْكَ
مِنْ قَبْلُ وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ
يُظْلِمُونَ ﴿۴۰﴾

۱۱۸۔ تھوڑا فائدہ تے انہیں کیتے دردناک عذاب۔
۱۱۹۔ تے یہودیں تے اساں او حرام کیا باجواں کینیں پہلے
اساں تیکوں بڑے اساں انہیں تے علم نیں کیتا تے صل
او اپنے اتے آپ ظلم کریندے ہن۔

ثُمَّ إِنَّ رَبَّكَ لِلَّذِينَ عَمِلُوا الشُّوْءَ بِجَهَنَّمَ ثُمَّ
تَابُوا مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ وَأَصْلَحُوا إِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِهَا
لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿۴۱﴾

۱۲۰۔ جیرھے لا علمی سوچ برائی کرن تے ولا تو بہ کرن تے
اصلاح کرن بے شک تہا بڑا رب ایندے بعد بہوں بخشش والا
تے ول ول رحم کرن والا۔

إِنَّ إِبْرَاهِيمَ كَانَ أُمَّةً قَانِتًا لِلَّهِ حَنِيفًا وَلَمْ يَكُ
مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿۴۲﴾

۱۲۱۔ بے شک ابراہیم ہک امت ہائے اللہ دا پورا فرمانبردار ہا
تے خدا کوں ہک منق والا با تے مشرکیں دچو نہ ہا۔

شَاكِرًا لِأَنْعِمَةٍ اجْتَنِبَهُ وَهَدَاهُ إِلَى صِرَاطٍ
مُسْتَقِيمٍ ﴿۴۳﴾

۱۲۲۔ اوندی نعمتیں دا شکر کرن والا ہا تے اونکوں اوندے
رب چوٹی گدھا ہا تے اوندی سدھے راہ دو راہنمائی کیتی۔

وَأَتَيْنَاهُ فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَإِنَّا فِي الْآخِرَةِ لَمُنَّ

۱۲۳۔ اساں اونکوں دنیا وچ وی چمکائی بڑی تے آخرت

الضَّالِّجِينَ ﴿۱۳۷﴾

ثُمَّ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ أَنْ اتَّبِعْ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا
وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿۱۳۸﴾

إِنَّمَا جَعَلُ التَّيْبَتِ عَلَى الَّذِينَ اخْتَلَفُوا فِيهِ وَإِنْ
رَبُّكَ لَيَحْكُمُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ
يَخْتَلِفُونَ ﴿۱۳۹﴾

أَدْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحُكْمَةِ وَالنَّوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ
وَجَادِلْهُمْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ
بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ ﴿۱۴۰﴾

وَإِنْ عَاقَبْتُمْ فَعَاقِبُوا بِشَلِّ مَا عَوَّيْتُمْ بِهِ
وَلَكِنْ صَبْرُكُمْ لَهُوَ خَيْرٌ لِلصَّابِرِينَ ﴿۱۴۱﴾
وَاصْبِرْ وَمَا صَبْرُكَ إِلَّا بِاللَّهِ وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ
وَلَا تَكُ فِي ضَلَالٍ مِمَّا يَمْكُرُونَ ﴿۱۴۲﴾

إِنَّ اللَّهَ مَعَ الَّذِينَ اتَّقَوْا وَالَّذِينَ هُمْ
مُحْسِنُونَ ﴿۱۴۳﴾

وچراونیک لوکیں وچہا۔

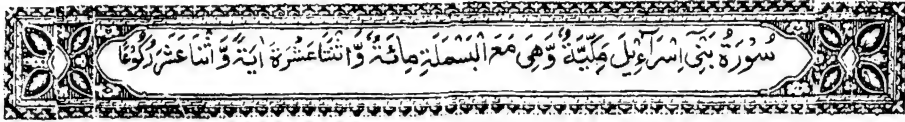
۱۳۷۔ ول اسان تیلو روحی کین جو توں کہ خداے منق
والے ابراہیم دے مذہب دی پیروی کر جیر عا مشرکیں و چونہ ہا۔

۱۳۸۔ چھن چھن دی سزا انہیں کیتے ہائی جس اوندے وچ
اختلاف کیتے تے بے شک تیلو رب قیامت دے ڈیہند
فیصلہ کر لسی جیندے وچ او اختلاف کریندے ہن۔

۱۳۹۔ توں اپٹے رب دی راہ دو سٹپ تے چگی نصیحت
نال سڈتے ساریں کیں چکے طریقے نال انہیں نال بحث
کر بے شک تیلو رب انہیں کول جانڈے جیرے اوندے
رستے کیں گمراہ تھی گئیں تے انہیں کول دی جیرے ہدایت
پا گئیں

۱۴۰۔ تے بے سزا ڈیوتے اتنی سزا ڈیو جتنی انہیں تہا کول تکلیف
ڈتی تے بے سزاں مبر کر لیسو اے مبر کرن دالیں کیتے چنگا
۱۴۱۔ توں مبر کرتے تیلو مبر مھن اللہ دے کیتے جے تے انہیں
تے غم نہ کرتے جیر صیاں او تدبیراں کرین توں انہیں دی وجہ
کیں تنگی محسوس نہ کر۔

۱۴۲۔ بے شک اللہ سیں متقیں دے نال تے انہیں نال جیرے
نیکی کریندن۔

سورة بنی اسرائیل مکی ؎ تے بسم الشد نال ایندیاں ۱۱۲ آیات تے ۱۲ رکو من۔

- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیرھا بن
مینگے ڈیون والا تے دل ول رحم کرن والا ؎
- ۲۔ پاک او ذات جی رہی اپنے بندے کوں راتو
رات مسجد حرام کنیں مسجد اقصی دو گھن گئی جیندے
چودھارو اساں برکت ڈتی ؎ تاں جو اساں
اونکوں اپنے نشان ڈکھاوے بے شک اوہوں
سنن والا تے بہوں ڈیکھن والا ؎
- ۳۔ تے اساں موسیٰ کوں کتاب ڈتی تے اونکوں
بنی اسرائیل کیسے ہدایت بنایا تے تہاں میڈے
سوا کہیں کوں کار ساز نہ بناو۔
- ۴۔ نسل بائی جنیکوں اساں نوح دے نال سوار
کیتا ہا بے شک اوہوں شکر گزار بندہ ہا۔
- ۵۔ تے بنی اسرائیل کوں ایں کتاب وچ اساں
لے گال ڈس ڈتی ہائی جو تہاں زمین وچ ڈو
دفعہ فساد کریسو تے وڈی منہ زوری تے وڈی
کریسو۔
- ۶۔ تے جہاں پہلا وعدہ آئے اساں تہا ڈو
انجے بندے کھڑے کیتن جیرے سخت جنگ کرن
والے ہن۔ او تہا ڈے گھریں دے اندر پہرہ
گشن تے لے وعدہ پورا تھیون والا ہا۔
- ۷۔ ول اساں تہا کوں مھنائیں دے اُتے حملے
دی طاقت ڈتی تے اساں مایں نال تے پتیریں
- ۱۔ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۱
- سُبْحَنَ الَّذِي أَسْرَى بِعَبْدِهِ يَبْلَا مِنَ السَّجْدِ ۲
الْحَرَامِ إِلَى السَّجْدِ الْأَقْصَا الَّذِي بَوَّعْنَا حَوْلَهُ
لِنُرِيَهُ مِنْ آيَاتِنَا إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ ۳
- وَآتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَجَعَلْنَاهُ هُدًى لِّبَنِي
إِسْرَائِيلَ أَلَّا يَتَّخِذُوا مِنْ دُونِي وَكِيلًا ۴
- ذُرِّيَّةَ مَنْ حَمَلْنَا مَعَ نُوحٍ إِنَّهُ كَانَ
عَبْدًا شَكُورًا ۵
- وَقَضَيْنَا إِلَى بَنِي إِسْرَائِيلَ فِي الْكِتَابِ لَتُفْسِدُنَّ
فِي الْأَرْضِ مَرَّتَيْنِ وَلَتَعْلُنَّ عُلُوقِ كَيْبَرًا ۶
- فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ أُولَاهَا بَعَثْنَا عَلَيْكُمْ عِبَادًا لَنَا
أُولِي بَأْسٍ شَدِيدٍ فَجَاسُوا خِلَالَ الدِّيَارِ وَكَانَ وَعْدًا
مَفْعُولًا ۷
- ثُمَّ رَدَدْنَا لَكُمُ الْكَرَّةَ عَلَيْهِمْ وَأَمْدَدْنَاكُمْ بِأَمْوَالٍ
وَّبَنِينَ وَجَعَلْنَا كَثْرًا نَفِيرًا ۸

نال تہا ڈی امداد کیتی تے اساں تہا کوں تعداد
وِچ ودھا ڈتے۔

۸۔ تہاں کر سونکی تے او تہا ڈے اپٹے فائدے کیتے
ہے تے جے تہاں بُرائی کر سوتے تہا کوں نقصان
تھیسے۔ تے جڈاں ڈو جھے وعدے دا وقت
آئے تاں جو او تہا ڈے وڈیریں کوں ذلیل
کرن تے مسجد وِچ پہرہ وِچن جیویں پہلی دفعہ
پیٹھے ہن تے جتھ تے وی ادغاب آون اونکوں
تباہ و برباد کر کے رکھ ڈیون۔

۹۔ اے تھی سگدرے جو تہا ڈا رب تہا ڈے اُتے
رحم کرے تے جے تہاں ولا شرارت کیتی تے اساں
تہا کوں ولا سزا ڈیسوں تے اساں کافرین کیتے
دوزخ کوں جیل خانہ بنا ڈتے۔

۱۰۔ بے شک اے قرآن او راہ ڈکھندے جی رہا
سب کنیں سدھاء تے مومنین کوں جی رہے نیک
عمل کریندن خوش خبری ڈیندے بے شک انہیں
واسطے وڈا اجر۔

۱۱۔ تے بے شک جی رہے لوک آخرت کوں نہیں
منیندے انہیں کیتے اساں ڈکھ ڈیون والا عذاب
تیار کیتے۔

۱۲۔ تے انسان شرکوں وی اویں سڈیندے جیویں
بھلائی کوں سڈیندے تے انسان ایں گال وِچ
بہوں تکھا۔

۱۳۔ تے اساں رات تے ڈینہہ کوں ڈو نشان
بنائیں تے رات دا نشان اساں مٹا ڈتے تے
ڈینہہ دے نشان کوں ڈکھائیں والا بنائے تاں

إِنْ أَحْسَنْتُمْ أَحْسَنْتُمْ لِأَنْفُسِكُمْ وَإِنْ أَسَأْتُمْ فَلَهَا
فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ الْآخِرَةِ لِيَسُوءُوا وُجُوهَكُمْ وَلِيَدْخُلُوا
الْمَسْجِدَ كَمَا دَخَلُوهُ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَلِيُتَبِّرُوا مَا عَلَوْا
تَتَّبِعُوا ⑩

عَلَىٰ رَبِّكُمْ أَنْ يَرْحَمَكُمْ وَإِنْ عُذْتُمْ عَدَاوَةً جَعَلْنَا
بَيْنَهُمُ الْغَفِيرَ ⑪

إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ يَهْدِي لِلَّذِي هُوَ أَقْوَمُ وَيُبَشِّرُ
الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ
أَجْرًا كَبِيرًا ⑫

وَإِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ أَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابًا
أَلِيمًا ⑬

وَيَذَرُ الْإِنْسَانَ بِالشَّرِّ دُعَاءَهُ بِالْخَيْرِ وَكَانَ الْإِنْسَانُ
عَاجِلًا ⑭

وَجَعَلْنَا النُّجُومَ وَالنَّجْمَ الْكَبِيرَ وَالنَّجْمَ الْكَلِيلَ
وَجَعَلْنَا آيَةَ الْفَجْرِ مُبِينَةً لِّتَبَيَّنُوا فَضْلًا مِّنْ
رَّبِّكُمْ وَلِتَعْلَمُوا عَدَدَ النِّجْمِ وَالْجَوَارِ ⑮

سَيُفَضِّلُهُ تَفْصِيلًا ۱۳

جو تساں اپنے رب سے فضل کوں گولو تے
تاں جو تہا کوں سائیں تے حساب دی گنتری دا
پتہ لگ سگے تے ہر شے کوں چنگی طراں کھول کے
بیان کر دے تے ۔

وَكُلُّ إِنْسَانٍ لَّزَمْنُهُ طَرَفُهُ فِي عُنُقِهِ وَنُخْرِجُ
لَهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ كِتَابًا يَلْقَاهُ مَنشُورًا ۱۴

۱۳۔ تے اساں ہر انسان دی گچی وچ اوندی
اعمال نامہ چمباڑ ڈتے سے تے اساں قیامت
دے ڈینہہ اوندے عمیس دی ہک کتاب کھول
کے رکھ ڈیسوں ۔

إِقْرَأْ كِتَابَكَ كُلُّ نَفْسٍ لَّيْلَ الْيَوْمِ عَلَيْكَ حَيِّبًا ۱۵

۱۵۔ توں اپنا اعمال نامہ پڑھ آج توں آپ
اپنے حساب کیتے کافی ہوویں ۔

مَنْ اهْتَدَىٰ فَإِنَّا يَهْدِيهِ لِنَفْسِهِ وَمَنْ ضَلَّ
فَأِنَّا يَضِلُّ عَلَيْهِ وَلَا تَزِدُ وَازِرَةً وَذُرَّ آخِرُهُ
وَمَا لَنَا مَعَدَّيْنِ خَلْقٍ بَعَثَ رَسُولًا ۱۶

۱۶۔ جیرا ہدایت پندے اوندی فائدہ محض ہونکوں
تھیسے تے جیرا گمراہ تھیندے اوندی نقصان
دی محض ہونکوں تھیسے۔ تے کوئی بار چا وٹن
والی کہیں پے دا بار نہیں چنیدی تے اساں
اصول کہیں کوں عذاب نئے ڈیندے جے تیں
اساں رسول نہ پٹھوں ۔

وَإِذَا أَرَدْنَا أَن نُّهْلِكَ قَرْيَةً أَمَرْنَا
مُشْرَفِيهَا فَفَسَقُوا فِيهَا فَحَقَّ عَلَيْهَا
الْقَوْلُ فَنَزَّلْنَاهَا تَذْوِيرًا ۱۷

۱۷۔ تے جڈاں اساں کہیں وستی کوں ہلاک کرن
دا ارادہ کریںدے ہیں اساں اوندے امیر لوکیں کوں
حکم ڈیندے ہیں۔ او اوندے درج نافرمانی
کریںدن تے ول ساڈی گال انہیں تے پوری تھی
ویندی ؎ تے اساں انہیں کوں بالکل تباہ کر
ڈیندے ہیں۔

وَكَمْ أَهْلَكْنَا مِنَ الْقُرُونِ مِن بَعْدِ نُوحٍ وَكَفَىٰ
بِرَبِّكَ بِذُنُوبِ عِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا ۱۸

۱۸۔ تے نوح دے بعد اساں کئی نسلوں ہلاک کر
ڈتن تے تیرا رب اپنے بندیں دے گناہیں کوں
چاٹن تے ڈیکھن وچ کافی ؎

مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعَاجِلَةَ جَنَّاهُ لَهُ فِيهَا مَا نَشَاءُ لِمَنْ

۱۹۔ جیرا دنیا چاہندے اساں جیندے واسطے

چاندے میں اونکوں اوندے دج جو چاندے میں جلدی ڈے
 بڑے ہیں تے پھیں اوند اگاہ دوزخ بنا بڑے ہیں اوند
 دج ذیل نفی کے تے دھکیج کے ہسی۔

ثُرَيْدٌ ثُمَّ جَعَلْنَا لَهُ جَهَنَّمَ يَصْلُهَا مَذْمُومًا
 مَذْهُورًا ⑩

۲۰۔ تے جیہا آخرت کوں چاندے تے اوندے
 مطابق کوشش کرندے تے اومومن لے لوک
 بن جنہیں دی کوشش دی قدر کیتی وندی ۷۔
 ۲۱۔ سائیں دی مدد کرنیہے ہیں اساں انہیں دی دی انہیں دی
 دی نیڈے رب دی بخشش تے تیڈے رب دی
 بخشش کوں لوڑھا کا ۷ نہیں۔

وَمَنْ أَرَادَ الْآخِرَةَ وَسَعَىٰ لَهَا سَعْيَهَا وَهُوَ مُؤْمِنٌ
 فَأُولَٰئِكَ كَانَ سَعْيُهُمْ مَشْكُورًا ⑪

۲۲۔ توں بڑیکھ اساں کناہیں کوں پتہیں تے کیوں
 فضیلت جتی ۷۔ تے آخرت دی زندگی درجیں ورج
 وڈی ۷ تے فضیلت ورج وی وڈی ۷۔

كُلًّا نُّبَدِّلُ هَؤُلَاءِ وَهَؤُلَاءِ مِنْ عَطَاءِ رَبِّكَ وَمَا
 كَانَ عَطَاءُ رَبِّكَ مَحْظُورًا ⑫

۲۳۔ اللہ دے نال بیا معبود نہ بنا ناں تاں توں
 ذیل تھی کے کلبا بیٹھا رہ ولسیں۔

أَنظُرْ كَيْفَ فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ وَلِلَّآخِرَةِ الْكِبْرُ
 دَرَجَاتٍ ۚ وَالْكِبْرُ تَفْضِيلًا ⑬

۲۴۔ تے تیڈے رب دا فیصلہ ۷ جو صرف تہاں
 ہوندی عبادت کرو تے ماہیوناں چنگا ساوک
 کرو جے انہیں وجو کہیں بک کوں یا ڈوناہیں کوں
 تہاڈے سامنے بڑھیا آ دنجے توں انہیں کوں
 اوٹھی نہ کرنہ انہیں کوں دڑ کے ڈے تے انہیں
 نال نرمی نال گال کر۔

لَا تَجْعَلْ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ فَتَقْعَدَ مَذْمُومًا
 مَحْدُورًا ⑭

وَقَضَىٰ رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ وَبِالْوَالِدَيْنِ
 إِحْسَانًا ۚ إِنَّمَا يُبَلِّغُنَّ عَنْكَ الْكِبَرُ أَحَدُهُمَا أَوْ
 كِلَاهُمَا فَلَا تَقُلْ لَهُمَا آيٌ وَلَا تُنْهَرُهُمَا وَقُلْ لَهُمَا
 قَوْلًا كَرِيمًا ⑮

۲۵۔ تے رحمت ۷ے نال انہیں ڈوناہیں کیتے
 جھک نوائی تے نرمی کر تے دعا منگ لے
 میڈے رب انہیں ڈوناہیں تے رحم کر جیویں انہیں
 میگوں چھوٹی عمر ورج پالے۔

وَاخْفِضْ لَهُمَا جَنَاحَ الذَّلِيلِ مِنَ الرَّحْمَةِ وَقُلْ
 رَبِّ ارْحَمْهُمَا كَمَا رَبَّيْنِي صَغِيرًا ⑯

۲۶۔ تہاڈا رب چاندے جو تہاڈے دیں ورج جے
 تہاں نیک ہو سوتے بے شک او ول ول تے

رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَا فِي نُفُوسِكُمْ إِنَّا نَكُونُوا صَالِحِينَ
 فَإِنَّهُ كَانَ لِلْآزَابِينَ عَفُورًا ⑰

بہوں جھکٹن والیں کوں بہوں بخشش والا ۷۔

۲۷۔ قریبی سکیں کوں انہیں راق حق ڈے تے مسکین کوں تے مسافر کوں دی تے فضول خرچی نہ کر۔

۲۸۔ بے شک فضول خرچی کرن والے شیطانیں دے بھران تے شیطان اپنے رب دا بہوں ناشکر ۷۔

۲۹۔ تے جے توں اپنے رب دی رحمت وی امید کرنیدے ہوش انہیں کنیں منہ پھرنیدیں (تے پھیر) تے گال انہیں نال نرمی نال کر۔

۳۰۔ تے اپنے ہتھ کوں اپنی گپی نال نہ پدھ (تے شوم نہ بن) تے اپنے ہتھ کوں نہ سرو کھول ڈے (فضول خرچ نہ بن) نال تاں ملام تھی کے تے شک کے بہہ ویسیں۔

۳۱۔ بے شک تیبدا رب جیندے کیتے چاہندے رزق کوں ودھا ڈیندے تے گھٹا ڈیندے بے شک او اپنے بندیں کنیں باخبر تے بہوں ڈیکھن والا ۷۔

۳۲۔ تے اپنی اولاد کوں مکھ دے ڈر کنیں قتل نہ کر انہیں کوں دی تے تہاکوں وی اسان رزق ڈیندے ہن۔ بے شک انہیں راق قتل بہوں وڈی غلطی ۷۔

۳۳۔ تے زنا دے کولہ نہ ونجو بے شک او بے حیائی تے گندا رام۔

۳۴۔ تے جی رہی جان اللہ حرام کیتی ۷ او نکوں حق دے بغیر قتل نہ کرو تے جی رہا ظلم نال قتل قیوے تے اسان اوندے وارث کوں اختیار دیتے

وَأْتِ ذَاقِرْبٰی حَقَّہٗ وَالْیَسٰئِیْنَ وَابْنَ السَّبِیْلِ
وَلَا تُبْذِرْ تَبْذِیْرًا ۝

اِنَّ الْبُذْرِیْنَ کَانُوْا اِخْوَانَ الشَّیْطٰنِ وَکَانَ
الشَّیْطٰنُ لِرَبِّہٖ کُفُوْرًا ۝

وَاَمَّا تُعْرِضَنَّ عَنْہُمْ اَنْبِعَاۗءَ رَحْمَۃٍ مِنْ رَّبِّکَ
تَرْجُوْہَا فَقُلْ لَّہُمْ قَوْلًا مَّیْسُوْرًا ۝

وَلَا تَجْعَلْ یَدَکَ مَغْلُوْلَۃً اِلٰی عُنُقِکَ وَلَا تَبْسُطْہَا
کُلَّ الْبَسِطِ فَتَقْعُدَ مَلُوْمًا مَّحْضُوْرًا ۝

اِنَّ رَبَّکَ یَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ یَّشَآءُ وَیَقْدِرُ ۚ اِنَّہٗ
کَانَ یَعْبَادُہٗ خَیْرًا بَصِیْرًا ۝

وَلَا تَقْتُلُوْا اَوْلَادَکُمْ خَشِیۃً اِمَّا لَیْ نَحْنُ نَرِزُّہُمْ
وَاِیَّاکُمْ اِنْ قَتَلْتُمْ کَانَ خَطَاۗءً کَبِیْرًا ۝

وَلَا تَقْرُبُوْا اِلٰہِیْہٖ اِنَّہٗ کَانَ فَاخِشَۃً وَّسَآءَ سَبِیْلًا ۝

وَلَا تَقْتُلُوْا النَّفْسَ الَّتِیْ حَرَّمَ اللّٰہُ اِلَّا بِالْحَقِّ وَمَنْ
قُتِلَ مُظْلُوْمًا فَقَدْ جَعَلْنَا لِوَلِیِّہٖ سُلْطٰنًا کَاۤیِّنًا ۚ
فِی الْقَتْلِ اِنَّہٗ کَانَ مَّضُوْرًا ۝

(بدے دا) قتل وچ زیادتی نہ کرے بے شک
اوندی مدد کیتی ویسی۔

۳۵۔ تے یتیم دے مال دے کولہو نہ ونجو سوائے
چنگے طریقے دے جے تیں او جوان نہیں تھی ویندا
تے وعدہ پورا کرو۔ بے شک وعدے دا بچھا ویسی۔
۳۶۔ تے جیلے بھرو تے پورا بھر کے ڈیو تے
جیلے تول کے ڈیو تے سدھی ترکڑی نال تول کے
ڈیو اے سب کنیں چنگا ۷ تے ایندا انجام وی
پہوں چنگا ۷۔

۳۷۔ تے جرمی گال دا تیکوں پتر نہیں اوندے پچھو
نہ پو بے شک کن اکھیں تے دل انہیں ساریں
دے متعلق پچھیا ویسی۔

۳۸۔ تے زمین تے اکڑیج کے نہ ٹر بے شک
توں ملک دی آخری حد تک اصلو نوہیں پہنچ
سگدا تے نہ توں سرداریں دے وڈے
مرتبے تک پہنچ سگدیں۔

۳۹۔ تے ہر شے دی بُرائی تیدے رب دے
نزدیک ناپسندیدہ ۷۔

۴۰۔ اے اوند اک حصہ جو وحی تیدے رب تیدو کیتی ۷
حکمت نال تے توں اللہ دے نال بیا
معبود نہ بنا۔ نہ تے توں روزخ وچ ملام تے
ذلیل تھی کے سٹیا ویسیں۔

۴۱۔ کیا تہا بڑے رب تہا کوں پتریں کیتے چن
گدے تے فرشتیں کوں (اٹھیاں) چھوہریں بنا
گدھنی بے شک تہاں خطرناک گال آبدے پئے
۴۲۔ تے اساں ایں قرآن وچ ایں واسطے ولادلا

وَلَا تَقْرَبُوا مَالَ الْيَتِيمِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ حَتَّىٰ
يَبْلُغَ أَشُدَّهُ وَأَوْفُوا بِالْعَهْدِ إِنَّ الْعَهْدَ كَانَ مَسْئُولًا ۝

وَأَوْفُوا الْكَيْلَ إِذَا كُنْتُمْ وَزِنُوا بِالْقِسْطِ أَيْ الْوُسْطَىٰ
ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا ۝

وَلَا تَقْفُ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنَّ السَّمْعَ وَالْبَصَرَ
وَالْفُؤَادَ كُلُّ أُولَٰئِكَ كَانَ عَنْهُ مَسْئُولًا ۝

وَلَا تَنْتَشِرْ فِي الْأَرْضِ مَرَحًا إِنَّكَ لَنْ تَخْرِقَ الْأَرْضَ
وَلَنْ تَبْلُغَ الْجِبَالَ طُولًا ۝

كُلُّ ذَٰلِكَ كَانَ سَيِّئُهُ عِنْدَ رَبِّكَ مَكْرُوهًا ۝

ذَٰلِكَ مِمَّا أَوْحَىٰ إِلَيْكَ رَبُّكَ مِنَ الْحِكْمَةِ وَلَا تَجْعَلْ
مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ فَتُلْقَىٰ فِي جَهَنَّمَ مَلُومًا مَدْحُورًا ۝

أَفَأَصْفَقُمْ رَبُّكُم بِالْبَنِينَ وَاتَّخَذَ مِنَ الْمَلَائِكَةِ
إِنَاثًا إِنَّكُمْ لَتَقُولُونَ قَوْلًا عَظِيمًا ۝

وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فِي هَٰذَا الْقُرْآنِ لِيُبَيِّنَ لَكُمْ دُومًا يَزِيدُهُمْ

إِلَّا نُفُورًا ۝۳۱

برگال بیان کیتی ۷ تاں جو او نصیحت حاصل کرن
تے انہیں کوں اے قرآن نفرت ورج ودھیندا
پئے ۔

قُلْ لَوْ كَانَ مَعَهُ آلِهَةٌ كَمَا يَقُولُونَ إِذْ أَكْبَلْتُمُوهُ إِلَى
ذِي الْعَرْشِ سِينًا ۝۳۲

۳۲۔ توں آکھ جے اوندے نال بے خدا ہوندے
جیویں او آبدن تے او انہیں خدا نہیں دی مدد
نال ضرور رستہ گبول گھنن ہا ۔

سُبْحَنَهُ وَتَعَالَى عَمَّا يَقُولُونَ عُلُوًّا كَبِيرًا ۝۳۳

۳۳۔ او پاک اوندی اچی شان تے جو او آبدن
اوں کنیں سہوں وڈا ۷ ۔

تَسْبِيحُ لَهُ السَّمَوَاتُ السَّبْعُ وَالْأَرْضُ وَمَنْ فِيهِنَّ
وَإِنْ قَرْنُ شَيْءٍ إِلَّا يَنْبَغُ بِحَمْدِهِ وَلَكِنْ لَا تَفْقَهُونَ
تَسْبِيحَهُمْ إِنَّهُ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا ۝۳۴

۳۴۔ ست آسمان تے زمین تے جو انہیں دے
وج او خدا دی تسبیح کریندن تے ہر شے محض
اوندی تعریف نال اوندی تسبیح پٹی کریندی ۷
تے اصل تہا کوں انہیں دی تسبیح سمجھ نہیں لندی
بے شک او کاوڑ پیوٹ والا تے سہوں بخشش
والا ۷

وَإِذَا قَرَأْتَ الْقُرْآنَ جَعَلْنَا بَيْنَكَ وَبَيْنَ الَّذِينَ
لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ حِجَابًا مَّسْتُورًا ۝۳۵

۳۵۔ تے جیلھے توں قرآن پڑھیں اسان
تیبڈے تے آخرت دے منکرین وچ بک
لگیا ہوا پردہ پیدا کر ڈیندے ہیں ۔

وَجَعَلْنَا عَلَى قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَنْ يَفْقَهُوهُ وَفِي آذَانِهِمْ
وَقْرًا وَإِذَا ذُكِّرْتُ بِكَ فِي الْقُرْآنِ وَحْدَهُ وَلَوْ
عَلَىٰ أَدْبَارِهِمْ نُفُورًا ۝۳۶

۳۶۔ تے اسان انہیں دے دلیں تے پردے
سٹ ڈیندے ہیں تاں او سمجھن نال تے
انہیں دے کنیں وچ پوڑ سٹ ڈیندے ہیں
تے جیلھے توں قرآن وچ اپٹے رب کوں جیڑھا
بک یاد کریندیں او اپنی کندھ پیر کے نفرت
نال ٹر پیندن ۔

مَنْ أَعْلَمَ بِمَا يَتَّبِعُونَ بِهِ إِذْ يَتَّبِعُونَ إِلَهَكَ
وَإِذْ هُمْ بِجُودٍ إِذْ يَقُولُ الظَّالِمُونَ إِنْ
تَتَّبِعُونَ إِلَّا رَجُلًا مَّسْخُورًا ۝۳۷

۳۷۔ تے جڈاں او تیبڈی گال کوں سڈے پئے
ہوندن تے جتھ واسطے او سڈن اسان او چاندے
ہیں ۔ تے جیلھے اوٹک کے مشورے کریندن تے

جیرھے ویلے ظالم ہک پہے کوں آبدن جو تساں ہک
ایہجے بندے دی پیروی کریندے ء جنیدے
اتے جادو تھیا ہویا ء اے گال دی چاڈے
ہیں۔

۴۹۔ ڈیکھ انہیں تیدے متعلق کینجھاں گاہیں بٹائن
جیندے نال او گمراہ تھی گئیں انہیں کوں کوئی راہ
بعدا نہیں۔

۵۰۔ تے انہیں آکھئے کیا اساں جڈاں بڈیاں
تے چورا تھی ویسوں کیا پچھیں اساں توہیں
مخلوق تھی کے ولا اٹھائے ویسوں۔

۵۱۔ توں آکھ بھانویں تھی ونجھو تساں پتھریا ہوا۔
۵۲۔ یا ایں کنیں دی جیرھی تہاڈے دیں وچ
سخت مخلوق (اول وی اٹھائے ویسو) تے او آکھسن
ساکوں بڑو جھی دفعہ کون جیندا کریسی۔ توں آکھ
جیں تہاکوں پہلی دفعہ پیدا کیتا با تے او تیدو
ڈیکھ کے سر پلینسن تے آکھسن اے کڈاں تھیں
توں آکھ اے بہوں جلدی وی تھی سبگدے۔

۵۳۔ جڈاں تہاکوں سڈیسی تے تساں اوندی حمد
نال جواب بڈیسو تے تساں خیال کریسو جو دنیا
وچ بہوں تھوڑا وقت رہیے ہاوے۔

۵۴۔ تے توں میڈے بندیں کوں آکھ گال اوبا
کرن جیرھی چنگی ہوے۔ بے شک شیطان
انسان دا کھلا کھلا دشمن۔

۵۵۔ تہاڈا رب تہاکوں بہوں چاڈے جے او
چاہے تے تہاڈے اُتے رحم کرے یا او چاہے
تے عذاب بڈیسو تے اساں تیکوں انہیں تے

أَنْظُرْ كَيْفَ ضَرَبُوا لَكَ الْأَمْثَالَ فَضَلُّوا فَلَا يَسْتَجِيبُونَ
سَيِّئًا ۝۴۹

وَقَالُوا إِذْ أَكُنَّا عِظَمًا وَرُفَاتًا إِنَّا لَا نَسْبَحُكَ
خَلْقًا جَدِيدًا ۝۵۰

قُلْ لَّئِنْ جَارَةٌ أَوْ حَدِيدًا ۝
أَوْ خَلْقًا مِّمَّا يَكْبُرُ فِي صُدُورِكُمْ فَسَيَقُولُونَ
مَنْ يُعِيدُنَا قُلِ الَّذِي فَطَرَكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ
فَسَيُنْخِصُونَ إِلَيْكَ رُءُوسَهُمْ وَيَقُولُونَ مَتَى
هُوَ قُلْ عَسَى أَنْ يَكُونَ قَرِيبًا ۝۵۱

يَوْمَ يَدْعُوكُمْ فَتَسْتَجِيبُونَ بِحَمْدِهِ وَتَظُنُّونَ
لَيْسَ لَهُمْ إِلَّا قَلِيلًا ۝۵۲

وَقُلْ لِّعِبَادِي يَقُولُوا الَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِنَّ الشَّيْطَانَ
يَنْزِعُ بَيْنَهُمْ إِنَّ الشَّيْطَانَ كَانَ لِلْإِنْسَانِ عَدُوًّا
مُبِينًا ۝۵۳

رَبِّكُمْ أَعْلَمُ بِكُمْ إِنَّ يَسَاءَ يَزْحَمُكُمْ أَوْ أَنْ يَشَاءَ
يُعَذِّبَكُمْ وَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ وَكِيلًا ۝۵۴

ذمہ دار نہیں بٹایا۔

۵۶۔ تے تیدڑا رب چاٹدے جو کجھ آسمانیں تے زمین وچ ہے۔ تے اساں کجھ نیئیں دے مرتبے کوں کجھ کنیں ودھائے تے اساں داؤد کوں زبور پڑتی ۷۔

۵۷۔ توں آکھ جنہیں دے متعلق تہاڑا اے خیال جو او اوںدے علاوہ خداہیں تے انہیں کوں سبڈوتے او تہاں کنیں نہ پکھ دور کر سگدن تے نہ بدلن دا انہیں کوں اختیار۔

۵۸۔ او لوک جنیکوں او سبڈین او دی اپنے رب دو وخبن دا وسیلہ گولیندن جو کون اللہ دے زیادہ کولہو ۷ تے او اوںدی رحمت دی امید رکھیندن تے اوںدے عذاب کنیں پڑدن بے شک تیدڑے رب دا عذاب پڑا کلا ۷۔

۵۹۔ تے قیامت دے ڈینہہ کنیں پہلے کوئی اینجی وتی نہیں جنیکوں ہلاک نہ کروں یا ڈاڈھا سخت عذاب نہ پڑیوں۔ اے گال کتاب وچ لکھی گئی ۷۔

۶۰۔ ساکوں نشان پھٹن وچ کوئی گال نہیں روک سگدی سوائے ایندے جو پہلے لوکیں وی انیکوں جھٹلایا ہا تے اساں ثمود کوں ڈاچی دا روشن نشان پڑتا ہا تے انہیں اوںدے نال وی ظلم کیتا تے اساں نشان محض پڑاؤں کیتے پھیندے ہیں۔

۶۱۔ تے جڈاں اساں تیکوں آکھیا ہا بے شک

وَرَبُّكَ أَعْلَمُ بِمَن فِي السَّمُوتِ وَالْأَرْضِ وَلَقَدْ فَضَّلْنَا بَعْضَ النَّاسِ عَلَى بَعْضٍ وَأَتَيْنَا دَاوُدَ ذُبُورًا ۝۵۶

قُلِ ادْعُوا الَّذِينَ زَعَمْتُمْ مِنْ دُونِهِ فَلَا يَمْلِكُونَ كَشْفَ الضُّرِّ عَنْكُمْ وَلَا تَحْوِيلًا ۝۵۷

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ يَدْعُونَ يَبْتَغُونَ إِلَى رَبِّهِمُ الْوَسِيلَةَ أَيُّهُمْ أَقْرَبُ وَيَرْجُونَ رَحْمَتَهُ وَيَخَافُونَ عَذَابَهُ إِنَّ عَذَابَ رَبِّكَ كَانَ مَحْذُورًا ۝۵۸

وَإِنْ مِنْ قَرْيَةٍ إِلَّا نَحْنُ مُهْلِكُوهَا قَبْلَ يَوْمِ الْقِيَامَةِ أَوْ مُعَذِّبُوهَا عَذَابًا شَدِيدًا كَانَ ذَلِكَ فِي الْكِتَابِ مَسْطُورًا ۝۵۹

وَمَا مَنَعَنَا أَنْ نُرْسِلَ بِالْآيَاتِ إِلَّا أَنْ كَذَّبَ بِهَا الْأَوَّلُونَ وَآتَيْنَا ثَمُودَ النَّاقَةَ مُبْصِرَةً فَظَلَمُوا بِهَا وَمَا نُرْسِلُ بِالْآيَاتِ إِلَّا تَخْوِيفًا ۝۶۰

وَإِذْ قُلْنَا لَكَ إِنَّ رَبَّكَ أَحَاطَ بِالنَّاسِ وَمَا جَعَلْنَا

الَّذِي آتَىٰ أَرْبَعًا إِلَّا نَجْنَةَ النَّاسِ وَالشَّجَرَةَ
الْمُعْتَوَةَ فِي الْقَرَارِ وَنَحْوَهُمْ مَّا يَزِيدُهُمْ
إِلَّا طُغْيَانًا كَبِيرًا ۝

تیبڑے رب نوکس کوں ہلاک کرٹ دا فیصلہ کر
کرے تے جیڑی خواب اساں تیکوں ڈکھائی ہائی
تے ملعون درخت جیڑھا قرآن وچ ہے انہیں کوں
اساں نوکس کیتے امتحان دا ذریعہ بنایا ہائے اساں
انہیں کوں ڈریندے رہے ہیں ساڈے ڈراوٹ
انہیں کوں وڈی منہ زوری وچ ودھا ڈتا۔

وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَكَةِ اسْجُدْ لِآدَمَ فَسَجَدَ إِلَّا
إِبْلِسَ قَالَ أَنَسِجُ لِمَنْ خَلَقْتَ طِينًا ۝

۴۲۔ تے جڈاں اساں فرشتیں کوں آکھیا ہا جو آدم
دے نال رل کے سجدہ کرو انہیں ساریں سجدہ
کیتے سوائے ابلیس دے اوں آکھئے کیا میں
اونکو سجدہ کراں جینکوں میں چکر کنیں پیدا کیتے۔
۴۳۔ ڈس تے سہی کیا اے ایہو جینکوں میں
میبڑے اُتے عزت ڈتی ۷۔ جے توں میکوں تیامت
دے ڈینہہ تیں ڈیویں دسی تے سوائے تھوڑیں
دے میں انہیں دی ساری اولاد کوں قابو کر
گھنساں۔

قَالَ أَرَأَيْتَكَ هَذَا الَّذِي كَرَّمْتَ عَلَيَّ دَلِيلَ آخَرَتَيْنِ
إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ لَاحْتَبَسَكَ دَرَجَتَهُ إِلَّا قَلِيلًا ۝

۴۴۔ اوں آکھئے توں وچ جیڑھا انہیں وچو تیبڑے
پچھو گھرسی بے شک تہاڈا بدلہ دوزخ تے او
پورا پورا بدلہ ۷۔

قَالَ أَذْهَبَ مَن يَخُفُّكَ مِنْهُمْ فَإِن يَهْتَمَّ جَزَاؤُكُمْ
جَزَاءً مَّقْضُورًا ۝

۴۵۔ انہیں وچو جیندے اتے تیبڑا دس لگے
توں دوکھا ڈے کے سبڑے اچھے سوار تے پیدل
نوکس کوں میڑھ گھن وچ تے انہیں کوں مالیں تے
اولادیں وچ حصہ دار بناتے انہیں نال کوڑے
وعدے کر۔ تے شیطان دے انہیں نال سارے وعدے
ہن کوڑے۔

وَأَسْتَفْزِزُ مَن اسْتَطَاعَ مِنْهُمْ بِصَوْتِكَ وَأَجْلِبُ
عَلَيْهِمْ بِخَيْلِكَ وَرَجْلِكَ وَشَأْرُكُهُمْ فِي الْأَمْوَالِ
وَالْأَوْلَادِ وَعَدُّهُمْ وَمَا يَعِدُهُمُ الشَّيْطَانُ إِلَّا غُرُورًا ۝

۴۶۔ بے شک میبڑے بندیں تے توں ڈاڑھا نوں
تھی سگدا تیبڑا رب کافی کار ساز۔

إِنِّي عَاوِدِي لَئِيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطٰنٌ وَكَفَىٰ بِرَبِّكَ
وَكِيلًا ۝

رَبُّكُمُ الَّذِي يُرِيكُمُ الْفَلَكَ فِي الْبَحْرِ يَنْتَعُوا
مِنْ فَضْلِهِ إِنَّكَ كَانُ بِكُمْ رَحِيمًا ۝

۴۷۔ تہاڑا رب او ہے جیرا تہاڑے واسطے سمندر
وچ بیڑیں کول چلندے تاں جو تہاں او نڈا فضل
گولو بے شک او تہاڑے اتے ول ول رحم کرن
والا ۷۔

وَإِذَا مَسَّكُمُ الضُّرُّ فِي الْبَحْرِ ضَلَّ مَنْ تَدْعُونَ إِلَّا
إِلَّاهَ فَلَمَّا بَلَغَكُمُ الْبَرَّ اَعْرَضْتُمْ وَكَانَ
الْإِنْسَانُ كَفُورًا ۝

۴۸۔ تے جے سمندر وچ تہاکوں کوئی دکھ پہنچے خدا
دے سواتساں کیوں سڈیسو تے جڈاں او تہاکوں
بچا کے زمین تے گھن اندے تہاں منہ پھیر گندے ہ
تے انسان بہوں ناشکرا ۷۔

أَفَأَمِنْتُمْ أَنْ يُخْصِفَ بِكُمْ جَانِبَ الْبَرِّ أَوْ يُرْسِلَ
عَلَيْكُمْ حَاصِبًا ثُمَّ لَا تَجِدُوا لَكُمْ وَكِيلًا ۝

۴۹۔ کیا تہاں ایں گال کنیں امن وچ آگیتو جو او
تہاکوں بھوئیں دی کندھی وچ پور ڈیوے یا تہاڑے
اتے نکلے نکلے پتھر وسا دے ول تہاکوں کوئی کارساز
نہ ملے۔

أَمْ أَمِنْتُمْ أَنْ يُعِيدَ لَكُمْ فِيهِ نَارَةٌ آخَرَىٰ يُرْسِلَ
عَلَيْكُمْ فَأَصْفًا مِنَ الرِّيحِ يُغَيِّرُكُمْ بِمَا كُنتُمْ
ثُمَّ لَا تَجِدُوا لَكُمْ عَلَيْهَا بِهِ نَبِيْعًا ۝

۵۰۔ کیا تہاں ایں گال کنیں امن وچ آگئے ء جو
تہاکوں ڈو جی دفعہ سمندر وچ گھن آوے تے تہاڑے
اتے تکلھی اندھاری گھولے تے تہاکوں تہاڑے انکار
دی وجہ کنیں غرق کر ڈیوے۔ ول تہاکوں ایں عذاب
کنیں بچن کیتے ساڑے خلاف کوئی امدادی نہ ملے۔

وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي آدَمَ وَحَمَلْنَهُمْ فِي الْوَجْرِ وَالْبَحْرِ
وَرَزَقْنَهُم مِّنَ الطَّيِّبَاتِ وَفَضَّلْنَهُمْ عَلَىٰ كَثِيرٍ مِّمَّنْ
خَلَقْنَا تَفْضِيلًا ۝

۵۱۔ تے بے شک اساں آدم دی اولاد کول بہوں
عزت ڈتی ۷۔ اساں زمین تے سمندر وچ انہیں کیتے
سواری بنائی ۷۔ اساں پاک شہیں دا انہیں کول
رزق ڈتے تے جیرھی مخلوق اساں بنائی ۷ اساں
انہیں کول اوندے اتے فضیلت ڈتی ۷۔

يَوْمَ نَدْعُوا كُلَّ أُنَاسٍ بِإِصْمِهِمْ فَمَنْ أُوْفِيَ كِتَابُهُ
يَمِينُهُ فَأُولَٰئِكَ يَعْرِوْنَ كِتَابَهُمْ وَلَا يَظْلُمُونَ فَيُتْلَىٰ ۝

۵۲۔ تے جیرھے ڈینہہ اساں ہر ٹولے کول انہیں
دے امام نال سڈیسوں تے جنہیں کول سچے تہ وچ
اعمال نامہ ڈتا ویسی او اپٹے اعمال نامے کو پڑھسن
تے انہیں تے ذرہ وی ظلم نہ کیتا ویسی۔

وَمَنْ كَانَ فِي هَذِهِ أَعْمَىٰ فَهُوَ فِي الْآخِرَةِ أَعمَىٰ وَأَضَلُّ
سَبِيلًا ۝

۷۳۔ تے جیرھا ایں جہان وچ اندھا ءِ او آخرت
وچ وی اندھا رہیسی تے سبھی راہ کنیں بہوں
پریں تھی ویسی ۔

وَأَن كَادُوا لَيَفْتِنُونَكَ عَنِ الَّذِي أُوحِيَٰنَا إِلَيْكَ
لَتَفْتِنَنِي عَلَيْنَا غَيْرُهُ ۖ وَإِذَا لَا تَأْخُذُوكَ خَلِيلًا ۝

۷۴۔ انہیں دے دے وچ مہوے ہاتے او تیکوں
اوندی وجہ نال جیرھی اساں تیبڈو وحی کیتی ءِ بہوں
تکلیف ڈیوں ہاتاں جو توں ایندے علاوہ بیا
کلام گھر کے پیش کر ڈیویں تے ول او تیکوں سنگتی
بٹا گھنن ہا ۔

وَلَوْلَا أَن تَبَيَّنَّاكَ لَقَدْ كُنْتَ تَرْكَنُ إِلَيْهِمْ شَيْئًا
قَلِيلًا ۝

۷۵۔ تے جے اساں تیبڈے دل کوں مضبوط نہ
کروں ہاتے تھوڑا جیہاں توں انہیں دی گاہیں
وچ آؤ گھیں ہا ۔

إِذَا أَلْفَنَّاكَ فُضَحُفَ الْحَيَوةِ وَضَحُفَ الْمَمَاتِ ثُمَّ لَا
تَجِدُ لَكَ عَلَيْنَا نَصِيرًا ۝

۷۶۔ ول اساں تیکوں زندگی دا وی تے موت دا
وی وڈا عذاب چکھاؤں ہا ول ساڈے خلاف
تیکوں کوئی امدادی نہ ملے ہا ۔

وَأَن كَادُوا لَيَسْتَفِزُّوكَ مِنَ الْأَرْضِ لِيُخْرِجُوكَ
مِنْهَا وَإِذَا لَا يَلْبَثُونَ خِلْفَكَ إِلَّا قَلِيلًا ۝

۷۷۔ تے بے شک او تیکوں ایں ملک کنیں
کڑھن دے مختلف منصوبے بٹیدے رہ ویندن
تاں جو تیکوں ڈرا کے ملک کنیں باہر کڈھ چھوڑن
تے جے ایویں تھیا تے او وی تیبڈے بعد بہوں
گھٹ دقت رہن ۔

سُنَّةَ مَنْ قَدْ أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ مِنْ رُسُلِنَا وَلَا تَجِدُ
لِسُنَّتِنَا تَحْوِيلًا ۝

۷۸۔ اے سلوک اوں ہوسی جیویں میں کنیں پہلے
رسولیں مے نال ہاتے توں ساڈے (عمل) وچ تبدیلی
نہ پسیں ۔

أَقِمِ الصَّلَاةَ لِذُلُولِ النَّهْسِ إِلَىٰ عَسَىٰ النَّيْلِ وَ
قُرْآنِ الْفَجْرِ إِنَّ قُرْآنَ الْفَجْرِ كَانَ مَشْهُودًا ۝

۷۹۔ تے توں نماز پڑھ سچھ ڈھلن کنیں گھن کے رات دے ڈاٹھے
اندھا رے تیئیں تے فجر کوں قرآن پڑھیا کر بے شک
فجر کوں قرآن پڑھن آ لے تیں فرشتے لہندن ۔

وَمِنَ اللَّيْلِ فَتَهَجَّدْ بِهِ نَافِلَةً لَّكَ ۖ عَسَىٰ أَن يَبْعَثَكَ

۸۰۔ تے رات کوں تہجد پڑھ اے تیبڈی ودھ

رَبُّكَ مَقَامًا مَّحْمُودًا ۝۱۰

عبادتِ ایندے نال تیبڈا رب تیکوں تعریف والے
مرتبے تے بچا بڑیسی ۔

وَقُلْ رَبِّ ادْخُلْنِيْ مَدْخَلَ صِدْقٍ وَّاَخْرِجْنِيْ مَخْرَجَ
صِدْقٍ وَّاَجْعَلْ لِّيْ مِنْ لَّدُنْكَ سُلْطٰنًا نَّصِيْرًا ۝۱۱

۸۱۔ توں آکھ اے میڈے رب توں میاںوں سچے
طریقے نال داخل کرتے سچے طریقے نال کڈھ تے
میڈے کیسے اپنے ولو کوئی امدادی تے گواہ بنا۔
۸۲۔ تے توں آکھ حق آگئے تے کوڑ بھج گئے
بے شک کوڑ بھجن والا ۷

وَقُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَرَهَقَ الْبٰطِلُ اِنَّ الْبٰطِلَ كَانَ
زَهُوًّا ۝۱۲

۸۳۔ تے اساں قرآن لہندے پئے ہیں جنیدے
وچ شفا تے مومنیس کیسے رحمت تے ظالمیں
کوں محض گھائے وچ ودھندے ۔

وَنُزِّلَ مِنَ الْقُرْآنِ مَا هُوَ شِفَاۗءٌ وَرَحْمَةٌ
لِّلْمُؤْمِنِيْنَ ۙ وَلَا يَزِيدُ الظَّٰلِمِيْنَ اِلَّا خَسٰرًا ۝۱۳

۸۴۔ تے جیرے ولھے اساں انسان تے انعام کرنیڈے
ہیں تے او منہ پھیر گھندے تے پسواں تھی بندے
تے جڈاں اونکوں ڈکھ پہنچے اونا امید تھی بندے
۸۵۔ توں آکھ ہر کوئی اپنے اپنے طریقے نال کم
کرنیڈے تے تہاڈا رب بہوں چاندے جو کون سدے
رستے تے ہے ۔

وَإِذَا نَفَخْنَا عَلَى الْاِنْسَانِ اَعْوَضَ وَنَاجِيْنِهٖ ۙ وَإِذَا
مَسَّهُ الشَّرُّ كَانَ يُّوسًا ۝۱۴

۸۶۔ اوتیں کنیں روح دے متعلق چُچدن توں آکھ
روح میڈے رب دے حکم نال تے تہا کوں محض
خھوڑا جیساں علم ڈتا گئے ۔

قُلْ كُلُّ يَعْمَلْ عَلَىٰ شَاكِلَتِهٖ فَرَبُّكُمْ اَعْلَمُ بِمَنْ هُوَ
اَهْدٰى سَبِيْلًا ۝۱۵

۸۷۔ تے جے اساں چاہوں تے جو اساں وحی کیتی ۷
او ضرور چا گھنوں تے ول ساڈے خلاف تیکوں
کار ساز نہ بھسی ۔

وَيَسْئَلُوْنَكَ عَنِ الرُّوحِ قُلِ الرُّوحُ مِنْ اَمْرِ رَبِّيْ
وَمَا اُوْتِيْنٰكُمْ مِنَ الْعِلْمِ اِلَّا قَلِيْلًا ۝۱۶

وَلَيِّنْ شِمْنَا لَنَدَّ هَبْنِ بِالَّذِيْ اَوْحَيْنَا اِلَيْكَ ثُمَّ
لَا تَجِدْ لَكَ بِهٖ عَلَيْنَا وَكِيلًا ۝۱۷

۸۸۔ سوائے تیبڈے رب دی رحمت تے بے شک
اوندا فضل تیبڈے اُتے بہوں وڈا ۷ ۔

اِلَّا رَحْمَةً مِّنْ رَبِّكَ اِنَّ حَصْلَهٗ كَانَ عَلَيْكَ كَثِيْرًا ۝۱۸

۸۹۔ توں آکھ سارے انسان تے جن ایں قرآن جیساں
کلام گھن آوُن کیسے کٹھے زل وخن ول دی او ایں

قُلْ لَّيْنِ اجْتَمَعَتِ الْاِنْسُ وَالْحِجْرُ عَلٰى اَنْ يَّآتُوْا بِبَيِّنٰتٍ
هٰذَا الْقُرْآنُ لَا يَأْتُوْنَ بِبَيِّنٰتٍ ۙ وَكَوْكَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ

ظہیراً ۹۰

قرآن جیساں کلام نہیں آں سبکدے بھانویں او
ہک بڑو جھے دے امدادی کیوں نہ بن و بھن۔
۹۰۔ تے اساں ایں قرآن و وح لوکیں کیتے ہر گال
کئی طریقیں نال بیان کر ڈتی و ول وی اکثر لوکیں
کفر دے نال انکار کر ڈتے۔

وَلَقَدْ صَرَّفْنَا لِلنَّاسِ فِي هَذَا الْقُرْآنِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ
فَأَبَى أَكْثَرُ النَّاسِ إِلَّا لُفُورًا ۝۹۰

۹۱۔ تے انہیں آکھئے اساں تیکوں اصلو نہ منیسوں
جے تیں توں ساڈے کیتے زمین و چو چشمہ نہ کڈھیں۔
۹۲۔ یا تیبڑا کوئی کجھویرس یا انگورس دا باغ ہوے
تے اوندے وچ نہراں وھا ڈے۔

وَقَالُوا لَنْ نُؤْمِنَ لَكَ حَتَّى تَفْجُرَ لَنَا مِنَ الْأَرْضِ
يَنْبُوعًا ۝۹۱

۹۳۔ یا جیویں تیبڑا خیال توں ساڈے اُتے آسمان
دے ٹکڑے سٹ یا اللہ دے فرشتیں کوں ساڈے
سامنے گھن آ۔

أَوْ تَكُونَ لَكَ جَنَّةٌ مِّنْ نَّخِيلٍ وَعِنَبٍ فَتُفَجِّرُ
الْأَنْهَارَ خِلَالَهَا تَفْجِيرًا ۝۹۲

۹۴۔ یا تیبڑا سونے دا گھر ہوے یا توں آسمان تے
چڑھ و بھیں۔ اساں تیبڑے آسمان تے چڑھن کوں
وی نہ منیسوں جے تیں ساڈو کتاب نہ لہا آویں
جسکیں اساں پڑھوں۔ توں آکھ میڈا رب پاک
میں محض یک بشر رسول ہاں۔

أَوْ تُسْقِطَ السَّمَاءَ كَمَا زَعَمَتْ عَلَيْنَا لَوْ كُنَّا
بِإِلَهِهِ وَالْمَلَائِكَةِ قَبِيلًا ۝۹۳

أَوْ يَكُونَ لَكَ بَيْتٌ مِّنْ زُخْرٍ أَوْ تَرْفَىٰ فِي السَّمَاءِ
وَلَنْ نُؤْمِنَ بِرُوحِكَ حَتَّى تُنْزِلَ عَلَيْنَا لَكُنَّا نَقْرُوهُ
قُلْ سُبْحَانَ رَبِّيَ هَلْ كُنْتُ إِلَّا بَشَرًا رَسُولًا ۝۹۴

۹۵۔ تے جڈاں لوکیں دو ہدایت آمیزی و او سے
آکھ کے اوںکوں نہیں منیندے جو کیا اللہ سکیں بشر
کوں رسول بنا کے پچھیس۔

وَمَا مَنَعَ النَّاسَ أَنْ يُؤْمِنُوا إِذْ جَاءَهُمُ الْهُدَىٰ
إِلَّا أَنْ قَالُوا أَبَعَثَ اللَّهُ بَشَرًا رَسُولًا ۝۹۵

۹۶۔ توں آکھ جے زمین و وح فرشتے آرام نال
ودے ہوں ہا تے ول اساں انہیں تے آسمان
کنیں فرشتہ رسول پھوں ہا۔

قُلْ لَوْ كَانَ فِي الْأَرْضِ مَلَائِكَةٌ يَّتَشَوَّنُ مُظْهِرِينَ
لَنَزَّلْنَا عَلَيْهِم مِّنَ السَّمَاءِ مَلَكًا رَسُولًا ۝۹۶

۹۷۔ توں آکھ میڈے تے تہا ڈے درمیان اللہ
کافی گواہ بے شک او اپنے بندیں کوں جانن والا
تے ڈیکھن والا۔

قُلْ كَفَىٰ بِاللَّهِ شَهِيدًا بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ إِنَّهُ كَانَ
بِعِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا ۝۹۷

وَمَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِ وَمَنْ يُضِلِّ فَلَنْ تَجِدَ لَهُمْ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِهِ وَنَحْشُهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَلَى وُجُوهِهِمْ عُمَاءٌ بَكْمًا وَمَصًّا تَأْوِيهِمْ جَهَنَّمَ كُلَّمَا خَبَتْ زِدْنَاهُمْ سَعِيرًا ۝

۹۸۔ تے جنیکوں اللہ ہدایت ڈلیوے اوہو ہدایت تے ہے تے جنیکوں گمراہ کرے تو انہیں کیتے اوندے سوا کوئی امدادی نہ پکسیں تے قیامت دے ڈینہہ اساں انہیں کوں انہیں دی نہیں نے مطابق اندھے تے گونگے تے پورے بنا کے جمع کریسوں انہیں دا لگانہ دوزخ تے جڈاں ٹھہری تنہی اونکوں ولا بھڑکا ڈیسوں۔

ذَلِكَ جَزَاءُ هُم بِأَنَّهُمْ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا وَقَالُوا إِذَا كُنَّا عِظَامًا وَرُفَاتًا إِنْآ تَلْبَعُونَا خَلْقًا جَدِيدًا ۝

۹۹۔ لے انہیں دا بدلہ ات بگاہوں جو انہیں ساڈے نشانیں دا انکار کیتے تے انہیں اکھٹے جڈاں اساں بڑیاں بٹ کے چورا چورا تھی ویسوں کیا ول اساں نویں مخلوق بنا کے اٹھایسوں۔

أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ قَادِرٌ عَلَى أَنْ يَخْلُقَ مِثْلَهُمْ وَجَعَلَ لَهُمْ أَجَلًا لَا رَيْبَ فِيهِ فَأَبَى الظَّالِمُونَ إِلَّا كُفُورًا ۝

۱۰۰۔ کیا او ڈہدے نہیں بے شک اللہ شیں جس آسمان تے زمین کوں پیدا کیتے اس بگال تے قادر جو انہیں جہیں بی مخلوق پیدا کرے تے ایندے وح کوئی شک نہیں جو ایندے کیتے ہک معیار مقرر تے ظالمیں کفر نال محض انکار کر ڈتے۔

قُلْ لَوْ أَنَّهُمْ تَبْلُغُونَ حَرَابٍ رَحْمَةً مِنِّي إِذَا لَهَكْتُمْ خَشْيَةَ الْإِنْفَاقِ وَكَانَ الْإِنْسَانُ قَتُورًا ۝

۱۰۱۔ توں اکھ جے تساں میڈے رب دی رحمت دے خزانیں دے مالک ہوو ہا تے ول وی تساں خرچ تھی وچن دے ڈر کنیں روک گھنو ہا تے انسان شوم۔

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى نَجْعَ آيَةٍ بَيِّنَةٍ فَنَسَى بَئِيَ إِسْرَآئِيلَ إِذْ جَاءَهُمْ فَقَالَ لَهُ فِرْعَوْنُ إِنِّي لَأَظُنُّكَ يُوسُفَ مَسْحُورًا ۝

۱۰۲۔ تے بے شک اساں موسیٰ کوں نوں کھلے نشان ڈتے تے بن توں پچھ نبی اسرائیل کنیں جڈاں او انہیں کنیں آئے اونکوں فرعون آکھے بے شک اے موسیٰ میں تیکوں سمجھندا جو تیبے اُتے جادو تھی گئے۔

قَالَ لَقَدْ عَلِمْتَ مَا أَنْزَلَ هَؤُلَاءِ إِلَّا رَبُّ السَّمَوَاتِ

۱۰۳۔ اوں آکھیا تیکوں پتہ جو آسمانیں تے

وَالْأَرْضِ بَصَائِرَ وَإِنِّي لَأَظُنُّكَ يَفِرُّعُونَ مُنْبِرًا ۝

زمین دے رب انہیں کون نشان بنا کے لہائے
تے اے فرعون بے شک میں سمجھتا ہوں توں ناکام
تھیں۔

فَأَرَادَ أَنْ يَنْتَفِزَهُمْ مِنَ الْأَرْضِ فَأَعْرَضَهُ وَمَنْ
مَعَهُ جَمِيعًا ۝

۱۰۴۔ اول ارادہ کیسا جو انہیں کون ملک کنیں باہر
کڈھ چھوڑے تے ول اسان اونکوں تے اوندے
نال آیس ساریں کون غرق کر ڈتا۔

وَقُلْنَا مِنْ بَعْدِهِ لِبَنِي إِسْرَءِيلَ اسْكُنُوا الْأَرْضَ
فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ الْآخِرَةِ جِئْنَا بِكُمْ
لَفِيفًا ۝

۱۰۵۔ تے اسان ایندے بعد بنی اسرائیل کون آکھیا
تساں ملک وچ رہو تے جڈاں جڈو جھ
وعدے دا وقت اوسی تے اسان تہاکوں ولا
کٹھا کر کے گھن ادسوں۔

وَبِالْحَقِّ أَنْزَلْنَاهُ وَبِالْحَقِّ نَزَلْتُ وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا
مُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ۝

۱۰۶۔ تے اسان قرآن کون حق نال لہائے تے
حق نال او لیتے تے اسان تیکوں خوش خبری دیون
والا تے ڈراؤن والا بنا کے پٹھے سے۔

وَقُرْآنًا فَرَقْنَاهُ لِتَقْرَأَهُ عَلَى النَّاسِ عَلَى مُكْثٍ
وَنَزَّلْنَاهُ تَنْزِيلًا ۝

۱۰۷۔ تے اسان ایں قرآن کون سورتیں وچ
ونڈ ڈتے تاں جو توں اینکوں لوکس دے سامنے
آرام نال پڑھ کے سناویں تے اسان اینکوں
تھوڑا تھوڑا کر کے لہائے۔

قُلْ آمِنُوا بِهِ أَوْ لَا تُؤْمِنُوا إِنَّ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ
مِنْ قَبْلِهِ إِذَا يُنْزَلُ عَلَيْهِمْ يَخِرُّونَ لِلْآذَانِ
سُجَّدًا ۝

۱۰۸۔ توں آکھ تساں اینکوں منویانہ منوبے شک
ایں کنیں پہلے جنہیں کون علم ڈتا گئے۔ جیسے ویلے
انہیں کون لے قرآن پڑھ کے سنایا ویندے او
متھیں دے بھر سجدہ کریندے ہونیں ڈھ پوندن۔

وَيَقُولُونَ سُبْحَنَ رَبِّنَا إِنَّا كُنَّا
رَبَّنَا لَمَقُولًا ۝

۱۰۹۔ تے آہدن ساڈا رب پاک تے بے شک
ساڈے رب دا وعدہ پورا تھی کے رہی۔

وَيَخِرُّونَ لِلْآذَانِ يَبْكُونَ وَيَزِيدُهُمْ خُشُوعًا ۝

۱۱۰۔ تے متھیں دے بھرے ڈھاندن تے روندن
تے اے انہیں کون جھک فوائی وچ درھندے۔

قُلْ ادْعُوا اللَّهَ أَدْعُوا الرِّحْمٰنَ أَيَّامًا تَدْعُوا فَلَهُ الْأَسْمَاءُ

۱۱۱۔ توں آکھ تساں اللہ سڈو یا رحمن سڈو

أَحْسَنُ وَلَا تَجْهَرُ بِصَلَاتِكَ وَلَا تُخَافُتْ بِهَا وَ
ابْتَغِ بَيْنَ ذَلِكَ سَبِيلًا ۝

جیسا ناں گھن کے سڑو اوندے چنگے ناں ہن
تے توں اپنی دعا اُچی اُچی وی نہ کر تے
ہولے ہولے وی نہ کر تے درمیانہ راہ گول گھن۔

وَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا وَلَمْ يَكُنْ
لَهُ شَرِيكٌ فِي الْمُلْكِ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ وَلِيٌّ مِنَ الذَّلِيلِ
وَكَبِيرُهُ تَكْبِيرًا ۝

۱۱۲۔ تے آکھ سب صفات اللہ دیان جیئیں نہ پتر
بنائے تے نہ اوندی حکومت وچ کوئی شریک
تے نہ کمزور سمجھ کے اوندا کوئی سنگتی بنلے تے
ہمیشہ اوندی وڈائی بیان کر۔

سُورَةُ الْكَهْفِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مَعَ اِسْمَلَةٍ مِائَةً وَارْحَدَى عَشْرَةَ آيَةً وَارْتِنَاعَشَرَ رُكُوعًا

سورۃ کہف مکی ۱۷ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۱ آیات تے ۱۲ رکوعن۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①

۱۔ شروع کرنیوالا اللہ دے ناں نال جیرہا بن منگے
ڈیون والا تے ول ول رحم کرن والا ۷۔

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَنزَلَ عَلَى عَبْدِهِ الْكِتَابَ وَلَمْ يَجْعَلْ لَهُ يَمِينًا وَلَا يَمِينًا ②

۲۔ سبھ صفات اللہ دیاں بن جیئں اپنوں بندے
تیں کتاب لہائی تے ایندے وچ کوئی ڈنگ
نہیں رکھیا۔

فَيَمَّا يَتَذَكَّرُ أَلَّا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ يُسِرُّ
الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ إِنَّ لَهُمْ
أَجْرًا حَسَنًا ③

۳۔ سچ کنیں بھری ہوئی تے سدھا راہ ڈکھائے
والی بنا کے لہائیں تاں جو او اللہ دے سخت
عذاب کنیں ڈراوے تے مومنین کون جیرہ نیک
عمل کرنیوالا انہیں کون خوش خبری ڈیوے بلکہ
انہیں کہتے چنگا بدلہ ۷۔

مَا كُنْزٍ فِيهِ أَدْنَى ④

۴۔ اوندے وچ ہمیشہ رہیں۔

وَيُنذِرَ الَّذِينَ قَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا ⑤

۵۔ تے انہیں لوکیں کون ڈراوے جیرہ آبدن
جو اللہ سئیں پتر بنا گدھے۔

مَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ وَلَا لِابْنِهِمْ كَبَّرَتْ
كَلِمَةً تَخْرُجُ مِنْ أَفْوَاهِهِمْ إِنْ يَقُولُونَ إِلَّا
كَذِبًا ⑥

۶۔ ایں گال دا نہ انہیں کون تے نہ انہیں نے
بیرو ڈاڑیں کون کچھ دی ہے علم تے اے بہوں وڈی
گال جیرہی انہیں دے مومنین وچونکھدی پی ۷
اے غص کوڑ پئے مریدن۔

فَلَعَلَّكَ بَاطِلٌ خَفِيَ عَلَىٰ أَنْفُسِكُمْ أَنْ تَارِكْتُمْ
بِهَذَا الْحَدِيثِ أَنْفَا ⑦

۷۔ تے جے او ایں عظیم کلام کون نہ منن تے تھی سگدے
توں انہیں دے علم وچ افسوں دی وجہنیں اپنوں آپ کون
ہلاک کر ڈیسیں ؟

إِنَّا جَعَلْنَا مَا عَلَى الْأَرْضِ زِينَةً لِّهَا لِنَبْلُوَهُمْ
إِيَّاهُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا ⑧

۸۔ بے شک اساں جو کج زمین تے ہے اوندے
سوٹھپ واسطے بنائے تاں جو اساں انہیں کون

وَاِنَّا لَجَاعِلُونَ مَا عَلَيْهَا صَعِيدًا جُرُزًا ④

اَمْ حَسِبْتَ اَنْ اَخْبَحَ الْكَهْفَ وَالرَّقِيْمَ كَانُوا
مِنْ اٰيَاتِنَا حَجَبًا ⑤

اِذْ اَوٰى الْفِتْيَةُ اِلَى الْكَهْفِ فَقَالُوا رَبَّنَا آتِنَا
مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً وَهَيِّئْ لَنَا مِنْ اَمْرِنَا رَشَدًا ⑥

فَضَرَبْنَا عَلَى اٰذَانِهِمْ فِي الْكَهْفِ سِنِينَ عَدَدًا ⑦

ثُمَّ بَعَثْنَاهُمْ لِنَعْلَمَ اَنَّى الْجِزْبَيْنِ اَخْضَى لَنَا
لِئَلَّامًا ⑧

نَحْنُ نَقُصُّ عَلَيْكَ نَبَأَهُم بِالْحَقِّ اِنَّهُمْ فِتْيَةٌ
اٰمَنُوا بِرَبِّهِمْ وَزِدْنَاهُمْ هُدًى ⑨

وَرَبَطْنَا عَلَى قُلُوْبِهِمْ اِذْ قَامُوا فَقَالُوا رَبُّنَا رَبُّ
السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ لَنْ نَدْعُوْا مِنْ دُوْنِهٖ اِلٰهًا
لَقَدْ قُلْنَا اِذَا شَطَطًا ⑩

هَؤُلَاءِ قَوْمٌ اٰتٰخَذُوْا مِنْ دُوْنِ الْاِلٰهِ لَوْ لَا
يَاْتُوْنَ عَلَيْهِمْ مُّسْلِمٰتٌ بَيِّنٰتٍ فَنَنْظُرُ مَنْ
اَفْرَعٌ عَلَى اللّٰهِ كَذِبًا ⑪

از ماؤں جو انہیں وچو کون چنگا کم کریندے۔

۹۔ تے بے شک اساں جو ایں زمین تے ہے
اونکوں مٹا کے بر بریان کر ڈلیسوں۔

۱۰۔ کیا توں بھنڈیں بے شک کہف (غار) تے
رقیم واسے ساڈے عجیب نشانیں وچو بن۔

۱۱۔ تے جڈاں کجھ جوانیں غار وچ پناہ گدھی تے
انہیں آکھئے اے ساڈے رب توں ساکوں اپنئے
دلو رحمت ڈے تے ساڈے معاملے وچ توں
ہدایت داسامان پیدا کر۔

۱۲۔ اساں کجھ بگڑی دے سال انہیں دے گئیں کوں
بند رکھئے (پاں دیاں گاہیں نہ سٹدے بن)

۱۳۔ ول اساں انہیں کوں اٹھانے تاں جو اساں ظاہر
کروں جو ڈروناہیں ٹویں وچو اپنئے رہن دی مدت
کوں کیں زیادہ محفوظ رکھئے۔

۱۴۔ اساں انہیں دی خبر تیکوں سچائی نال جیہندے
ہیں او کجھ جوان بن تے اپنئے رب تے
ایمان ایندے بن تے اساں انہیں کوں ہدایت وچ
ودھایا با۔

۱۵۔ تے انہیں دے دیں کوں مضبوط کیتا۔ اوں
ویلیے جیلھے او وطن کنیں نکلیں کیتے اٹھین تے انہیں
آکھئے اے ساڈا رب تے آسمانیں تے زمین دا رب
ایندے سوا کہیں کوں اصلو معبود نہ بتیسوں ناں تاں اساں
سچائی کنیں بہوں پریں دی گال آکھسوں۔

۱۶۔ اے ساڈی قوم انہیں ایندے سوا بے معبود
بنا گدھن ایندے کیتے او کوئی روشن دلیل کیوں
نہیں گھن آندے۔ جیرا اللہ تے کوڑ گھڑے

اور کہیں زیادہ ظالم کون ۔

۱۷۔ تے جہاں تساں انہیں کہیں تے جنیدی اللہ دے سوا او عبادت کریدے ہن انہیں کہیں انج تھے ء۔ تساں ہن غار وچ پناہ گھنو تہا بڑا رب اپنی رحمت دی راہ تہا بڑے واسطے کھول ڈیسی تے تہا بڑے واسطے ایں معاملے وچ آسانی پیدا کر لیسی۔

۱۸۔ تے توں سمجھ کوں بڑبیں جیرے ویلھے او چڑھدے او انہیں دی غار دے سچے پاسے کہیں ذرا ہٹ کے گذر دے جیرے ویلھے لہندے تے انہیں دے کجے پاسو ہواں لنگھدے تے او ایں غار وچ کھلی جا وچ رہندے ہن۔ اے اللہ دے نشانیں وچو ء۔ جیکوں اللہ ہدایت بڑھئیدے او ہدایت تے ہوندے تے جنیکوں گمراہ کریدے تے تیکوں اوندا نہ کوئی سنگبتی تے نہ ہدایت ڈیوٹن والا بھسی۔

۱۹۔ توں انہیں کوں جاگلا ہویا خیال کریندیں تے اصل او مستے پین۔ تے اساں انہیں کوں سچے تے کجے پاسے تے پھریسوں تے انہیں داکتا انہیں دے نال درساں تے اپنیاں جنگھاں درگھیری رسی تے تیکوں انہیں دے حالات داپتہ لگ ورتے تے توں انہیں کہیں کنڈتیا بچ ویسیں تے انہیں دے رعب تلے آ ویسیں۔

۲۰۔ تے اساں ایویں انہیں کوں اٹھایا تے اوہک بڑو جھے کہیں پچھن بگن انہیں وچوہک بندے آکھے تساں چو کھی دیر رہ گئے ء۔ انہیں آکھے بڑنہہ یا اوندا کہ حصہ انہیں آکھے جتی دیر تساں رہ

وَإِذِ انْتَرَلْتُمْهُمْ وَامَّا يَبْدُونَ إِلَّا اللَّهَ فَأَوَّا
إِلَى الْكَهْفِ يَنْشُرْ لَكُمْ رَبُّكُمْ مِنْ رَحْمَتِهِ وَيُخَيِّ
لَكُمْ مِنْ أَمْرِكُمْ مَرْفَاقًا ۝

وَتَرَى الشَّيْءَ إِذَا أَطْلَعْتَ شَرُّهُ عَنْ كَهْفِهِمْ
ذَاتِ الْيَمِينِ وَإِذَا عَوَّيْتَ تُفَرِّضُهُمْ ذَاتِ
الشَّمَالِ وَهُمْ فِي فَجْوَةٍ مِنْهُ ذَلِكَ مِنْ آيَاتِ
اللَّهِ مَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِ وَمَنْ يُضِلْ فَلَنْ
يَجِدَ لَهُ وَلِيًّا مُرْسِدًا ۝

وَتَحْسَبُهُمْ آيَاقًا وَهُمْ مُقَوِّدٌ وَنُقَلِّبُهُمْ
ذَاتِ الْيَمِينِ وَذَاتِ الشَّمَالِ كُلَّهُمْ بَاسِطٌ
ذِرَاعَيْهِ بِالْوَصِيدِ لَوِ اطَّلَعْتَ عَلَيْهِمْ لَوَلَّيْتَ مِنْهُمْ
فِرَارًا وَلَمُلَمْتَ مِنْهُمْ رُعبًا ۝

وَكَذَلِكَ نَعِشُهُمْ لِيَشَاءَ لَوْا يَنْهَهُمْ قَالَ قَائِلٌ
مِنْهُمْ لَسْتُمْ قَالُوا لَيْسَ بِنَا يَوْمًا أَوْ بَعْضُ يَوْمٍ
قَالُوا رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَا لَيْسْتُمْ فَاِئْتُوا أَحَدَكُمْ
بِوَرْقِكُمْ هَذِهِ إِلَى الْمَدِينَةِ فَلْيَنْظُرُوا أَيُّهَا أَزْكَى

كُلَّامًا فَلْيَايَتِكُمْ بِرِزْقِي مِنْهُ وَلِيَتَلَخَّطَفَ ۖ
وَلَا يُشْعِرَنَّ بِكُمْ أَحَدًا ۝۱۵

گئے تہا ڈار ب چاندے تسان شہر دو اپنا
ہک بندہ اے پیسے ڈے کے پٹھو اوڑیکھے کیندا
کھانا چنگاء او تہا ڈ و گھن آوے تے اے کم
نرمی تے ہوشیاری نال کرے تے تہا ڈ اکھیں کوں
پتہ نہ لگن ڈیوے۔

إِنَّهُمْ إِنْ يَظْهَرُوا عَلَيْكُمْ يَرْجُمُوكُمْ أَوْ يُعَذِّبُوكُمْ
فِي مَلَبَتِهِمْ وَلَنْ تُفْلِحُوا إِذَا أَبَدًا ۝۱۶

۲۱۔ بے شک جے او تہا ڈے آتے ڈاڑھے تھی
گئے تے تہا کوں پتھر مار مار کے ہلاک کر ڈیسن۔ یا
تہا کوں زور نال اپنے مذہب وچ دلا گھن اوسن تے دل
تسان کڈا ہیں وی کامیاب نہ تھیسو۔

وَكَذَلِكَ أَعِزَّنَا عَلَيْهِمْ لِيَعْلَمُوا أَنَّ وَعْدَ اللَّهِ
حَقٌّ وَأَنَّ السَّاعَةَ لَا رَيْبَ فِيهَا إِذْ يَتَنَزَّلُ عَنَّا
بَيْنَهُمْ أَمْرُهُمْ فَقَالُوا ابْنُوا عَلَيْهِم بُيُوتًا رَأَيْنَاهُمْ
أَعْلَمُ بِهِمْ قَالَ الَّذِينَ عَلِمُوا عَلَىٰ أَمْرِهِمْ لَنَتَّخِذَنَّ
عَلَيْهِمْ مَسْجِدًا ۝۱۷

۲۲۔ بے شک وعدے دی گھڑی دے آون وچ کوئی شک
نہیں تے جیلے او اپنے کم دے متعلق آپت وچ گاہیں کرن بگ پئے
انہیں اکھے کوئی مکان بناؤ انہیں وار ب انہیں کوں چنگی طراں
ماڈدا۔ گاہیں وچ جیرے ڈاڑھے تھی گئے انہیں
اکھیا اسان اس جاتے ضرور مسجد بنیدے ہں۔

سَيَقُولُونَ ثَلَاثَةٌ رَّا بَعْثَهُمُ كَلْبُهُمْ وَ يَقُولُونَ
خَمْسَةٌ سَادِسُهُمْ كَلْبُهُمْ رَجْمًا بِأَلْغَيْبٍ وَ
يَقُولُونَ سَبْعَةٌ وَ ثَامِنُهُمْ كَلْبُهُمْ قُل رَّبِّي أَعْلَمُ
بِعِدَّتِهِمْ مَا يَعْلَمُهُمْ إِلَّا قَلِيلٌ إِنَّهُمْ فَلَا تُنَارِ
فِيهِمْ إِلَّا مِرَاءً ظَاهِرًا وَلَا تَسْتَنُفِت فِيهِمْ
مِنْهُمْ أَحَدًا ۝۱۸

۲۳۔ او اکھن جو او ترے ہن تے چوتھا انہیں
داکٹا ہا تے اکھن او پنج ہن تے چھواں انہیں
داکٹا ہا اے ساریاں اکلن چو دیاں گاہیں ہن
تے کہیں ویلھے آبدن او ست ہن تے اٹھواں انہیں
داکٹا ہا توں اکھ میڈا رب انہیں دی گھڑی کوں
چنگی طراں چاندے تے انہیں کوں تھوڑے لوک
چاندن توں انہیں دے متعلق پکی بحث دے سوا
کوئی بحث نہ کر۔ تے انہیں دے متعلق نہیں کنیں نہ
پچھ۔

۳۶۵

۲۴۔ تے کہیں کم کیتے اے اصول نہ آکھ جوئے
کم میں سبھائیں کریساں۔

وَلَا تَقُولَنَّ لِشَيْءٍ إِنِّي فَاعِلٌ ذَٰلِكَ غَدًا ۝۱۹

إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ وَذِكْرُكَ رَبِّكَ
إِذَا نَبِيتَ وَقُلْ عَسَى أَنْ يَهْدِيَنِي
رَبِّي لِأَقْرَبَ مِنْ هَذَا رَشَدًا ۝

۲۵۔ سوائے اس کے جو اللہ چاہے تے جیلے توں بھل
ونہیں تے اپنے رب کوں یاد کیتا کر تے توں آکھ
اے تھی سگدرے جو میڈا رب میکوں کامیاب کریسی
تے او راہ بڑکیسی جیرا ہدایت دے زیادہ کولہو ۶۔
۲۶۔ او غار وچ ترے سوسال تک رہ گئیں۔ تے توں
بے ودھائے نیں۔

وَلِكَيْتُوبَا فِي كَهْفِهِمْ ثَلَاثَ مِائَةٍ سِنِينَ وَ
ازْدَادُوا تَسْعًا ۝

۲۷۔ توں آکھ اللہ جائد سے جی مدت اورہ گئیں آسمانیں
تے زمین دا غیب ہوندے کیتے پے اوپوں بڑیکھن والا
تے بہوں سنن والا ۷۔ اوندے سوا انہیں دا کوئی سنگتی
نہیں تے او اپنے فیصلے وچ بیا کہیں کوں شریک
نہیں کریندا۔

قُلِ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا لَيْسُوا لَهُ غِيبُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
أَبْصَرُ بِهِ وَأَسْمِعُ مَا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلِيٍّ
وَلَا يُشْرِكُ فِي حُكْمِهِ أَحَدًا ۝

۲۸۔ تے توں اپنے رب دی کتاب کنیں جیڑی تیلے
اُتے وحی تھی ۸۔ اونکوں پڑھ اوندی گاہیں کوں کوئی
بدلن والا کا ۹۔ نیں تے تیکوں اوندے سوا بی کوئی پناہ
دی جانہ ملسی۔

وَأَتْلُ مَا أُوْحِيَ إِلَيْكَ مِنْ كِتَابِ رَبِّكَ لَا مُبَدِّلَ
لِكَلِمَاتِهِ وَلَنْ يَجْعَلَ مِنْ دُونِهِ مَلْحَدًا ۝

۲۹۔ تے توں اپنے آپ کوں انہیں کوں نال رکھ جیرے
اپنے رب کوں فجر شام سبڈیدن تے اوندی رضامندی
چاہدن تے انہیں کنیں اکھیں ہا کے اگو نہ نکل ونہیں
کیا توں دنیاوی زندگی دا سونھپ چاہدن۔ تے توں
اوندی اطاعت نہ کر جنیدا دل اسل اپنے ذکر کنیں غافل
کرتے او اپنی خواہشیں دی پیروی کریدے تے اوندی
معاملہ حد کنیں ودھ گئے۔

وَاصْبِرْ نَفْسَكَ مَعَ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَدَاةِ
وَالْعَشِيِّ يُرِيدُونَ وَجْهَهُ وَلَا تَعْدُ عَيْنُكَ عَنْهُمْ
تُرِيدُ زِينَةَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَلَا تُطِعْ مَنْ
أَغْفَلْنَا قَلْبَهُ عَنْ ذِكْرِنَا وَاتَّبَعَ هَوَاهُ
وَكَانَ أَمْرُهُ قُرْطًا ۝

۳۰۔ توں آکھ حق تیلے رب کنیں بے جیرا چاہے
ایمان گھن آوے تے جیرا چاہے انکار کرے بے شک
اساں عالمیں کیتے بھائیاری کیتی ۱۰۔ جنیدی چونکدی انہیں
کوں ولہٹی کھڑی ۱۱۔ تے جے او پانی منگسن تے

وَقُلِ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنْ شَاءَ فَلْيُؤْمَرْ
وَمَنْ شَاءَ فَلْيُكْفَرْ إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلظَّالِمِينَ نَارًا
أَحَاطَ بِهِمْ سُرَادِقُهَا وَإِنْ يَسْتَغِيثُوا يُغَاثُوا بِمَاءٍ
كَالْمُهْلِ يَشْوِي الْوُجُوهَ بِئْسَ الشَّرَابُ وَسَاءَتْ

۲

مُرتَفَقًا ۵

انہیں کوں انجھا پائی ڈتا ویسی جیرھا پگھرے تانبے
آلی کار ہو سی تے انہیں دے منہ کوں ساڑ بیسی
اے گندی پیوٹی دی خٹے بے تے بُرا لکائے ۶۔
۳۱۔ بے شک مومن تے نیک کم کرن وایس دے
چنگے کیس دے بدلے کوں اسان وچنیدے نئے۔
۳۲۔ انہیں کیتے ہمیشہ دے باغن انہیں وچ نہراں
وہندیاں پیاں ہوسن سونے دے لنگن انہیں کوں
پوائے ویسن تے باریک تے ٹھکے ریشم دے سادے
کپڑے اوپسن تے (تختیں تے) پلنگیں تے دیہاتیں
دی میک لا کے پیٹے ہوسن کیا ہی چنگا بدلہ ۷ تے
ڈاڈھا چنگا لکائے ۷۔

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ إِنَّا لَا نُضِيعُ
أَجْرَ مَنْ أَحْسَنَ عَمَلًا ۝

أُولَٰئِكَ لَهُمْ جَنَّاتُ عَدْنٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا
الْأَنْهَارُ يُحَلَّوْنَ فِيهَا مِنْ أَسَاوِرَ مِنْ ذَهَبٍ
وَيَلْبَسُونَ ثِيَابًا خُضْرًا مِنْ سُندُسٍ وَ
إِسْتَبْرَقٍ مُتَّكِئِينَ فِيهَا عَلَى الْأَرَائِكِ نِعْمَ
الْثَوَابُ وَحَسَنَتِ مُرْتَفَقًا ۝

وَاضْرِبْ لَهُم مَّثَلًا زَجَلَيْنِ جَعَلْنَا لِأَحَدِهِمَا
جَنَّتَيْنِ مِنْ أَعْنَابٍ وَحَفَفْنَاهُمَا بِنَخْلٍ وَجَعَلْنَا
بَيْنَهُمَا زُرْعًا ۝

۲۳۔ توں انہیں دے ساٹے ڈو آدمیں دی مثال
بیان کر انہیں وچوہک کوں اسان انگوریں دے ڈو
باغ ڈتے تے انہیں ڈوناہیں دے چودھارو اسان
کھیاں لائن تے ڈوناہیں دے درمیان رڑھ پیدا
کیتی ۷۔

كُلْنَا الْجَنَّتَيْنِ اِتَتْهُمَا اُكْلُهُمَا وَكَمْ تَطْلُمُ مِنْهُ شَيْئًا
وَفَجَّرْنَا خِلْفَهُمَا نَهْرًا ۝

۳۳۔ انہیں ڈوناہیں باغیں اپنا پھل ڈتے تے انہیں
وچوہک وی گھٹ نہیں تھیا تے اسان انہیں دے وچ
ہک نہر و بائی بانی۔

وَكَانَ لَهُ ثَمَرٌ فَقَالَ لِصَاحِبِهِ وَهُوَ يُحَاوِرُهُ
أَنَا أَكْثَرُ مِنْكَ مَالًا وَاعْزُ نَفَرًا ۝

۳۵۔ تے اونکوں پھل ملدا ہا اوں اپنے ساتھی کوں
گالہیں وچ آکھے جو میں مال وچ تیں کیں زیادہ تے
مجھے وچ وی زیادہ عزت والا ہاں۔

وَدَخَلَ جَنَّتَهُ وَهُوَ ظَالِمٌ لِنَفْسِهِ قَالَ مَا
أَلْظَنُ أَنْ تَبِيدَ هَذِهِ أَبَدًا ۝

۳۶۔ ہک دفعہ او اپنے باغ وچ اپنی جان تے ظلم
کریندے ہوئیں پیٹے اوں آکھے جو میں نیں سمجھیندا
جو اسے کڈا میں تباہ تھیسے۔

وَمَا أَلْظَنُ السَّاعَةَ قَالِمَةً لَا وَلَكِنْ زِدْتُ إِلَىٰ

۳۷۔ میں نہیں سمجھیندا جو قیامت آوسی جے میکوں

رَبِّیْ لَا جِدَّتْ خَیْرًا مِّنْهَا مُنْقَلَبًا ۝

اپنے رب دو دلایا و نہجے تے اتھاں وی بے شک
میکوں چنگا لکاڑ مل ویسی۔

قَالَ لَهُ صَاحِبُهُ وَهُوَ يُحَاوِرُهُ أَكَفَرْتَ بِالَّذِي
خَلَقَكَ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ ثُمَّ سَوَّاهُ
رَجُلًا ۝

۳۸۔ اوندے ساتھی اونکوں اوندے نال کالمیں کریندا پیا اکھٹے
کیا تیں اوں خدا دا انکار کر ڈتے جیسی تیکوں مٹی
کنیں پیدا کیتے دل نطفے کنیں دل تیکوں پورا آدمی بنائیں

لَكِنَّا هُوَ اللَّهُ رَبِّي وَلَا أُشْرِكُ بِرَبِّي أَحَدًا ۝

۳۹۔ تے اصل گال اے ہے جو اللہ میڈا رب تے
میں اپنے رب نال کہیں کوں شریک نہیں کریندا۔

وَلَوْلَا إِذْ دَخَلْتَ جَنَّتَكَ قُلْتَ مَا شَاءَ اللَّهُ
لَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ إِنَّ تَرَبِّیْ أَنَا أَقَلُّ مِنْكَ مَالًا
وَدَلًا ۝

۴۰۔ جیلے توں باغ وچ بیٹھا ہا نوں تیں اے کیوں
نہیں آکھیا جو اوہو تھیں جو اللہ چاہی۔ ساریاں
طاقتاں اللہ کنیں ہن جے توں میکوں آپ کنیں مال
وچ تے اولاد وچ گھٹ سمجھندیں۔

فَعَسَىٰ رَبِّي أَنْ يُؤْتِيَنِي خَيْرًا مِّنْ جَنَّتِكَ وَيُرْسِلَ
عَلَيْهَا حُسْبَانًا مِنَ السَّمَاءِ فَيُصْبِحَ صَعِيدًا
زَلَقًا ۝

۴۱۔ تے اے وی تھی سگدے جو میڈا رب میکوں
تیبڑے کنیں چنگا باغ ڈیوے چا تے تیبڑے باغ
تے آسمان کنیں بھادا شعلہ سٹے تے جنیدے نال
او صاف تے پہنچ تھی و نہجے۔

أَوْ يُصْبِحَ مَاءً وَهًا غَوْرًا فَلَنْ تَسْتَطِيعَ لَهُ طَلَبًا ۝

۴۲۔ یا اوندہ پانی سک و نہجے پچھیں توں اونکوں لمہ
وی نہ سگیں۔

وَأُحِيطَ بِشَرِّهِ فَأَصْبَحَ يَقْلِبُ كَفِّهِ عَلَىٰ مَا أَنْفَقَ
فِيهَا وَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَىٰ عُرُوشِهَا وَيَقُولُ يَلَيْتَنِي
لَمْ أُشْرِكْ بِرَبِّي أَحَدًا ۝

۴۳۔ تے اوندے پھل تباہ کر ڈتے گئے تے جیرھا او
اوندے اُتے خرچ کر چکیا ہا تے باغ اپنے سہاراں
تے ڈٹھا پیا ہا (اے ڈیکھ کے اوہو ملن پئے گئے)
تے اکھٹے سی ہائے افسوس میں اپنے رب نال
کہیں کوں شریک نہ بنواں ہا۔

وَلَمْ تَكُنْ لَهُ فِتْنَةً يَتَصَوَّرُهُ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَمَا
كَانَ مُنْتَصِرًا ۝

۴۴۔ تے اللہ دے سوا کوئی جماعت اوندی امدادی
کاء نہیں تے نہ اوندہ بدلہ ملے۔

هَٰذَا لَكَ الْآيَةُ لِلَّهِ الْحَقِّ هُوَ خَيْرٌ ثَوَابًا وَ
خَيْرٌ عُقْبًا ۝

۴۵۔ ایجے وقت وچ اللہ دی مدد ہی سچی ء او بدلہ
ڈیوٹ وچ وی سب کنیں چنگا ء تے جھیکڑی انجام

وچ وی چنگا ۷۔

۴۶۔ توں انہیں دے سامنے دنیاوی زندگی وی کھول
کے بیان کراو اوں پانی آلی کار جنکیوں اساں
جھڑکنیں وسائے۔ زمین دا پور اوندے نال رل
گئے تے اوبھوں بن گئے ہوا اونکوں اڈریندی
ودی ۷ تے اللہ سیئیں ہر شے تے طاقت رکھنیدے۔
۴۷۔ مال تے پتر دنیاوی زندگی دا سوٹھپ تیرے
رب کنیں انجام دے اعتبار نال تے امید دے لحاظ
نال باقی رہی اے نیک اعمال چنگن۔

۴۸۔ تے جڑاں اساں پہاڑیں کوں ٹریسوں تے توں
زمین کوں ڈیکھسیں (جو لوک اوندے اتے جنگ کیتے
آئے سامنے) ہوسن تے اساں انہیں ساریں کوں کھا
کر لیسوں تے انہیں وچو کہیں کوں وی باقی نہ چھریوں۔
۴۹۔ قطاریں وچ تیرے رب دے سامنے پیش
کیتے ولین (او آکھسیں) تساں ساڈے کولہو اوں
آئے جیویں اساں تہاکوں پہلی دفعہ پیدا کیتا ہا تے
تہاڈا دعویٰ تے اے ہا جو اساں تہاڈے کیتے وعدے
دی گھڑی کڈا ہی مقرر نہ کر لیسوں۔

۵۰۔ انہیں دے اعمال دی کتاب (انہیں دے سامنے)
رکھ ڈتی ویسی تے توں جرمیں کوں ڈیکھسیں اوڈرے
پے ہوسن جو اوندے وچ ہوسی تے آکھسن ہائے
افسوس اس کتاب کوں کیا ہے نہ کوئی چھوٹی گال چھوٹی
اس تے نہ کوئی وڈی گال ساریاں گن کے رکھ ڈنسی
تے جو کجھ انہیں کیتا ہوسی او سامنے رکھ ڈتا ویسی
تے تیرے رب کہیں تے ظلم نہیں کریندا۔

۵۱۔ تے جیلے اساں فرشتیں کوں آکھیا ہا جو آدم

وَاصْرِبْ لَهُم مَّثَلُ الْجَبُورِ الدُّنْيَا كَمَا أَنْزَلْنَاهُ
مِنَ السَّمَاءِ فَاخْتَلَطَ بِهِ نَبَاتُ الْأَرْضِ فَأَصْبَحَ
هَشِيمًا تَذْرُوهُ الرِّيحُ وَكَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ
شَيْءٍ مُّقْتَدِرًا ﴿۴۶﴾

الْمَالُ وَالْبَنُونَ زِينَةُ الدُّنْيَا وَالْبَقِيَّةُ
الْصَّالِحَةُ خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ ثَوَابًا وَخَيْرٌ أَمَلًا ﴿۴۷﴾

وَيَوْمَ نُسَيِّرُ الْجِبَالَ وَتَرَى الْأَرْضَ بَارِزَةً وَحَشَرْنَاهُمْ
فَلَمْ نَعَادِرْ مِنْهُمْ أَحَدًا ﴿۴۸﴾

وَعَرَضُوا عَلَىٰ رَبِّكَ صَفًّا لَقَدْ جِئْتُمُونَا كَمَا خَلَقْنَاكُمْ
أَوَّلَ مَرَّةٍ بَلْ زَعَمْتُمْ أَنَّ نَجْعَلَ لَكُمْ مَوْعِدًا ﴿۴۹﴾

وَوَضِعَ الْكِتَابَ فَتَرَى الْمُجْرِمِينَ مُشْفِقِينَ مِمَّا
فِيهِ وَيَقُولُونَ يَوَلِّتُنَا مَالُ هَذَا الْكِتَابِ لَا يُعَادِرُ
صَغِيرَةً وَلَا كَبِيرَةً إِلَّا أَحْضَرْنَا وَوَجَدُوا مَا
عَمِلُوا حَاضِرًا وَلَا يَظْلِمُ رَبُّكَ أَحَدًا ﴿۵۰﴾

وَأَذِّنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا

إِنَّمَا كَانَ مِنَ الْجِنِّ فَفَسَقَ عَنْ أَمْرِ رَبِّهِ
اَفْتَتَحُوا لَهُ ذُرِّيَّتَهُ اُولَآئِكَ مِنْ دُونِ وَهُمْ
لَا يَشْعُرُونَ بِسُلْطَانِ الْمَلَائِكَةِ بَدَلًا ۝

دی فرمانبرداری کرواتے ہیں فرمانبرداری کیتی
سوائے ایسے دے او جنہیں وچو ہا۔ اوں اپنے
رب دے حکم دی نافرمانی کیتی۔ کیا تہاں اوں کوں تے
اوندی اولاد کوں میڈے سوا سنگتی بنیدے تے
او تہاں دے دشمن۔ ظالمیں دا بدلہ پہوں بُرا ۱۸

مَا اَشْهَدُهُمْ خَلْقَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَلَا خَلْقَ
اَنْفُسِهِمْ وَمَا كُنْتَ مُتَّبَعًا مِنَ الْمُضِلِّينَ عَصَا ۝

۵۲۔ نہ میں انہیں کوں آسمانیں تے زمین دی پیدائش
دے وقت حاضر کیتا ہا تے نہ انہیں دی اپنی پیدائش
دے ویلے تے نہ میں گمراہ کرن والیں کوں اپنا امدادی
بنا سکدا ہا۔

وَيَوْمَ يَقُولُ نَادُوا شُرَكَآئِيَ الَّذِيْنَ زَعَمْتُمْ فَيَدْعُوْهُمْ
فَلَمْ يَسْتَجِيبُوْا لَهُمْ وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمْ مَوْبِقًا ۝

۵۳۔ تے جڈاں آکھسی جنہیں کوں تہاں میڈے شریک
بنیدے ہاوے سبھ او انہیں کوں سبھیں تے او
انہیں کوں جواب نہ ڈیسن تے اسان انہیں دے
درمیان روک بنا ڈیسوں۔

وَرَا الْبَحْرِ مَوْنَ النَّارِ فَطَوَّأَتْهُمْ مَوَاقِعُهَا وَ
لَمْ يَجِدْ وَاَعْنَاهَا مَصْرُفًا ۝

۵۴۔ تے بحریم بھا کوں ڈیکھن تے اے بھجیں جو
او ایندے وچ پھون والے پن تے اوں کنیں
پھو تے ہٹن دی جانہ پین۔

وَلَقَدْ صَوَّرْنَا فِيْ هٰذَا الْقُرْآنِ لِلنَّاسِ مِنْ كُلِّ
مَثَلٍ وَكَانَ الْاِنْسَانُ اَكْثَرُ شَيْءٍ جَدَلًا ۝

۵۵۔ اسان ایں قرآن وچ ہر مثال کوں کیتے مختلف
طریقیں نال بیان کیتی تے انسان پہوں ساریں گاہیں
وچ سب کنیں ودھ بحث کرن والا ۱۹

وَمَا مَنَعَ النَّاسَ اَنْ يُؤْمِنُوْا اِذْ جَاءَهُمُ الْهُدٰى
وَيَسْتَغْفِرُوْا رَّبَّهُمْ اِلَّا اَنْ تَاْتِيَهُمْ سُرَّةُ الْاَوَّلِيْنَ
اَوْ يَأْتِيَهُمُ الْعَذَابُ قُبُلًا ۝

۵۶۔ تے لوں کوں کیں کجے جو جرمی بدایت انہیں کنیں
آئی اوں کوں من گھنن تے اپنے رب کنیں بخشش ملن
سوائے ایندے جو انہیں کنیں پہلے لوں دی حالت
آونجے تے یا اوں انہیں دے ساٹھے عذاب آونجے۔

وَمَا نُرْسِلُ الْمُرْسَلِيْنَ اِلَّا مُبَشِّرِيْنَ وَمُنْذِرِيْنَ
وَيُجَادِلُ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا بِالْبَاطِلِ لِيُدْحِضُوْا بِهِ
الْحَقَّ وَاتَّخَذُوا اٰيَاتِيْ وَمَا اُنْذِرُوْا هُزُوًا ۝

۵۷۔ اسان رسولیں کوں خوش خبری ڈیون والے تے
بھڑاون والے بنا کے پٹھے کافر کوڑ کیتے ایں واسطے
جھگڑا کریندن تاں جو ایندے نال حق کوں ہٹا ڈیون

تے میٹھی آیات تے ڈراوے کوں مذاق وانشانہ
بنائے نیں۔

۵۸۔ اوں شخص کنیں وڈا عالم کون سی سگدے جینکوں
اپنے رب دے نشان یاد ڈوائے گئیں اوں منہ پھیر
گدے تے جو انہیں عل کیتے ہن اوںکوں بھل گئیں جسک
انہیں دے دیں تے پر دے پاؤن اوںکوں سبھوں
سگدے تے انہیں دے کنیں وچ پورے سٹے سے جے
توں انہیں کوں ہدایت دو سبھیں اوںکڑا ہی وی
ہدایت نہ پئیں۔

۵۹۔ تے تیرا رب ہون بخش والا تے ہیوں رحمت
کرن والا۔ جے اللہ انہیں دے اعمال دی وجہ نل
انہیں کوں تباہ کرن چاہوے ہا تو انہیں کوں جلدی
عذاب ڈیوے ہا انہیں واسطے بک معیاد مقرر انہیں
کوں اللہ دے سوا کوئی پناہ دی جا اصلو نہ پئیں۔
۶۰۔ تے اے دستیاں ہن جنہیں کوں اسان ظلم
دی وجہ نال ہلاک کر ڈتے تے انہیں دی تباہی دا
وقت مقرر کیتا ہویا ہا۔

۶۱۔ تے جڈاں موسیٰ اپنے جوان کوں آکھیاں ٹردا
رہ دیساں جے تیں میں ڈو سمندریں دے ملن دی
جائے چچ نہ وچاں یا مدیں تک ٹردا رہ وچاں۔
۶۲۔ تے جڈاں او ڈو میں سمندر دے ملن دی جا
تے پنہن او اپنی بھی بھل گئیں تے او سمندر وچ
درک کے پہن گئی۔

۶۳۔ جڈاں او اگو تے ٹپ گئیں او اپنے جوان
کوں آکھے فجر دکھاں ساکوں ڈے بے شک اسان
ایں سفر وچ ہیوں تھک گئے ہن۔

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ ذُكِّرَ بِآيَاتِ رَبِّهِ
فَأَعْرَضَ عَنْهَا وَلَئِىَ مَا قَدْ مَتَّ يَدُ
إِنَّا جَعَلْنَا عَلَى قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَنْ
يَفْقَهُوهُ وَفِي آذَانِهِمْ وَقْرًا وَإِنْ
تَذَعُّهُمْ إِلَى الْهُدَى فَلَنْ يُكْتَدُوا إِذًا
أَبَدًا ۝

وَرَبُّكَ الْغَفُورُ ذُو الرَّحْمَةِ لَوْ يُدَاخِلُهُمْ بِمَا
كَسَبُوا لَعَجَلَ لَهُمُ الْعَذَابَ بَلْ لَهُمْ مَوْعِدٌ
لَنْ يَجِدُوا مِنْ دُونِهِ مَوْدِلًا ۝

وَتِلْكَ الْقُرَى أَهْلَكْنَاهُمْ لَمَّا ظَلَمُوا وَجَعَلْنَا
لِيَهْلِكُهُمْ مَوْعِدًا ۝

وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَتْلِهِ لَا أَبْرَحُ حَتَّى
أَبْلُغَ مَجْمَعَ الْبَحْرَيْنِ أَوْ أَمْضِيَ حُقُبًا ۝

فَلَمَّا بَلَغَا مَجْمَعَ بَيْنَهُمَا نَسِيَا حُوتَهُمَا فَاتَمَتَدَا
سَبِيلَهُ فِي الْبَحْرِ سَرَبًا ۝

فَلَمَّا جَاوَزَا قَالَ لِقَتْلِهِ إِتَيْنَا عَدَاءَنَا فَتَدَلَّفَيْنَا
مِنْ سَفَرِنَا هَذَا نَصَبًا ۝

قَالَ ارْءَيْتَ اِذْ اَوْيَيْنَا اِلَى الصُّخْرَةِ فَكَانِيَ نَسِيْتُ
الْحُوتَ وَمَا اَنْذَرْنِيهِ اِلَّا الشَّيْطَانُ اَنْ اُذْكَرَهُ
وَاَتَّخَذَ سَبِيلَهُ فِي الْبَحْرِ عَجَبًا ۝۱۶

۶۴۔ اوں آکھئے کیا تیکوں پتہء جیلے اساں چٹان تے
آرام کیئے اوں ویلے میں پھس بھل گیاں ہم تے اے
اچھی میکوں ماسوائے شیطاں دے کہیں بے نہیں بھلوائی جو میں اذکوں
یاد کراں ہاتے اوں سمندر وچ عجیب طریقے نال
راہ بنا گئی۔

قَالَ ذَلِكَ مَا كُنَّا نَبْغُ فَارْتَدَّ عَلَيَّ اثَارُهُمَا
تَتَصَا ۝۱۷

۶۵۔ اوں آکھئے ایہا جاء جنیکوں اساں گولیتدے
ہاے پچھیں او اپنے پیریں دے نشان تے پچھو میں
ولیں۔

فَوَجَدَا عَبْدًا مِنْ عِبَادِنَا اٰتَيْنَاهُ رَحْمَةً مِنْ
عِنْدِنَا وَعَلَّمْنَاهُ مِنْ لَدُنَّا عِلْمًا ۝۱۸

۶۶۔ تے اُتھاں انہیں کون سا بڑا بک اینجھا بندہ
پلے جنیکوں اساں اپنے کوہو رحمت جُتی تے اپنی
جناب توں خاص علم دیتا نا۔

قَالَ لَهُ مُوسٰى هَلْ اَتَّبَعَكَ عَلَى اَنْ تُعَلِّمَ
مِنَّا عِلْمًا رُشْدًا ۝۱۹

۶۷۔ تے موسیٰ اوں کوں آکھئے کیا میں تیرے
پچھو چلاں اس شرط تیں جو میکوں توں او سکھاویں
جو تیکوں ہدایت دیاں گاہیں سکھایاں گئیں۔

قَالَ اِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا ۝۲۰

۶۸۔ اوں آکھئے بے شک توں میرے نال اصلو
صبر فوصیں کر سگدا۔

وَكَيْفَ تَصْبِرُ عَلَى مَا لَمْ تُحِطْ بِهٖ خُبْرًا ۝۲۱

۶۹۔ تے توں کیوں اوں گال تیں صبر کر سگدیں
جنید! تیکوں علم وی کاہ نہیں۔

قَالَ سَتَجِدُنِيْ اِنْ شَاءَ اللّٰهُ صَابِرًا وَّلَا اَعْصِيْ لَكَ
اَمْرًا ۝۲۲

۷۰۔ اوں آکھئے توں میکوں صبر کرٹ والا پیسیں۔
جے اللہ چاہے میں تیرے کہیں حکم دی نافرمانی
نہ کر لیاں۔

قَالَ فَاِنْ اَتَّبَعْتَنِيْ فَلَا تَسْأَلْنِيْ عَنْ شَيْءٍ اُحَدِّثُ
لَكَ مِنْهُ وَكُرًّا ۝۲۳

۷۱۔ اوں آکھئے جے توں میرے نال ٹر دیں تے توں
میں کہیں کہیں چیز دے متعلق نہ پچھیں جے میں
میں تیکوں آپ نہ ڈساں۔

فَاَنْطَلَقَا فَوَقَّعَنِيْ اِذَا رَكِبَا فِي السَّفِينَةِ خَرَقَهَا قَالَ
اَخْرِقْهَا لِتَمُرَّكَ اَهْلُهَا لَقَدْ جِئْتَ شَيْئًا اِمْرًا ۝۲۴

۷۲۔ اوڑوہیں ٹر پیں تے اوڑوہیں پیٹری
وچ سوار تھی گئیں۔ تے اوں اوں کوں سوراخ

کڑھے چا اوں آکھئے تیں ایکوں سوراخ ایں
واسطے کڑھے جو ایندے سارے سوار غرق تھی وچیں
تیں بہوں گندہ کم کیتے۔

۷۳۔ اوں آکھئے میں تیکوں آکھیا ہا توں میڈے
نال اصلو صبر نوہیں کر سگدا۔

۷۴۔ اوں آکھئے ہن میکوں نہ پکڑ میں بھل گیاں
ایں گال دی وجہ کنیں میڈے اتے سختی نہ کر۔

۷۵۔ وت ڈوہیں ٹرہیں تے انہیں ڈوناہیں کوں
ہک چھوہر مل گئے اوں اوں کوں قتل کر ڈتے اوں
آکھئے تیں ہک پاک چھوہر کوں بغیر کہیں خون
دے بدلے دے قتل کر ڈتے۔ بے شک تیں وڈا
محبیب کم کیتے۔

۷۶۔ اوں آکھئے کیا میں تیکوں آکھیا نہ ہا تو میڈے
نال اصلو صبر نوہیں کر سگدا

۷۷۔ اوں آکھئے جے ایندے بعد تیں کنیں کہیں گال
دا چچاں تے توں میکوں اپنے نال نہ رکھیں میڈے
خیال وچ میڈا کوئی عذر باقی نہیں بچ گیا۔

۷۸۔ ول اوڈوہیں ٹرہیں تے اوڈوہیں ہک
وستی کنیں آئن تے روٹی منگی تے انہیں ڈوناہیں
دی مہمانی کنیں انکار کیتے تے انہیں ہک کندھ
ڈٹھی جیر می ڈہن تے ہائی اوں کوں بٹاؤں چا۔
اوں آکھئے جے لچاہیں ہا تے مزدوری گھن سگدا
ہا نوں۔

۷۹۔ اوں آکھئے ہن میڈے تے تیرے
انجوانج تھیون دا ویلھا آگئے جیر می گال تے توں
مہر نوہیں کر سگیا آ میں تیکوں اوندی حقیقت

قَالَ اَلَمْ اَقُلْ اِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا ۝

قَالَ لَا تُؤَاخِذْنِي بِمَا نَسِيتُ وَلَا تُرْهِقْنِي مِنْ
اَمْرِي عُسْرًا ۝

فَاَنْطَلَقَا تَحْتَ اِذَا لَقِيَا غُلَامًا فَقَتَلَهُ قَالَ اَقْتُلْت
نَفْسًا زَكِيَّةً بِغَيْرِ نَفْسٍ لَقَدْ جِئْتَ شَيْئًا
ثُكْرًا ۝

قَالَ اَلَمْ اَقُلْ لَكَ اِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا ۝

قَالَ اِنْ سَأَلْتَهُ عَنْ شَيْءٍ بَعْدَ هَا فَلَا تَصْرَفْنِي فَاَنْ
بَلَغْتَ مِنْ لَدُنِّي عَذْرًا ۝

فَاَنْطَلَقَا تَحْتَ اِذَا اَتٰ اَهْلَ قَرْيَةٍ اِسْطَعْمَا اَهْلَهَا
فَاَبَوْا اَنْ يُصَيِّفُوْهُمَا فَوَجَدَا فِيْهَا جِدَارًا يُرِيدُ
اَنْ يَنْقَضَ فَاقَامَهُ قَالَ لَوْ شِئْتَ لَتَّخَذْتَ
عَلَيْهِ اَجْرًا ۝

قَالَ هٰذَا فِرَاقُ بَيْنِيْ وَبَيْنِكَ سَاُنَبِّئُكَ بِمَا يُوْثِقُ
مَا لَمْ تَسْتَطِعْ عَلَيْهِ صَبْرًا ۝

ڈساں۔

۸۰۔ بیٹری کچھ مسکینیں دی ہائی جیرے دریا
وچ کم کریندے ہن ایندے کچھو یک ظالم بادشاہ
ہا جیر حاہر بیٹری کول زودنال کس کھندے ات
گالہوں میں ایٹکوں عیب والا کر ڈتے۔

۸۱۔ تے جی چھوہرا ایندے پیو ما مومن ہن ساکوں
ڈر ہا جو اے انہیں ڈوناہیں تے شیطانگی تے
کفر دا الزام نہ ڈیوے۔

۸۲۔ تے اساں چاہے جو انہیں دارب انہیں
ڈوناہیں کیتے اوندے بدلے وچ چنگا تے پاک تے
رحم والا چھوہر ڈیوے۔

۸۳۔ تے کندھ شہر وچ ڈو یتیم چھوہریں دی
ہائی اوں کندھ دے تلے انہیں ڈوناہیں دا خزانہ
ہا۔ انہیں دا پیونیک ہا تیلے رب ارادہ کیتے
جو اوں کٹرے نینگر تھی وچن تے اپنا خزانہ کڈھ
گھنن اے تیلے رب دی خاص رحمت ہائی۔
اے کم میں اسٹے ولونٹیں کیتا اے ہے ایں
گال دی حقیقت جھیندے اتے توں مبرنوصیں
کر سگیا۔

۸۴۔ اوہیں کنیں ذوالقرنین دے متعلق پچھن
توں اکھ جو میں تہاڈے سامنے اوندے متعلق
ضرور ذکر کریساں۔

۸۵۔ اساں بے شک اونکوں زمین وچ حکومت
ڈتی ہائی تے اساں اونکوں ہر شے دا راہ ڈسیا ہا
۸۶۔ تہا وراہ تے ٹرپے۔

۸۷۔ تے جیلھے او سمجھ لسن دی جاتے آئے

أَمَّا السَّفِينَةُ فَكَانَتْ لِمَسْكِينٍ يَسْأَلُونَ فِي الْبَحْرِ
فَأَرَدْتُ أَنْ أَعِيبَهَا وَكَانَ وَرَاءَهُمْ نَلِكٌ يَأْخُذُ
كُلَّ سَفِينَةٍ غَصْبًا ۝

وَأَمَّا الْعُلَمَاءُ فَكَانَ أَبُوهُمُ الْمُؤْمِنِينَ فَخَشِينَا أَنْ
يُزَيِّقَهُمَا طَغْيَانًا وَكُفْرًا ۝

فَأَرَدْنَا أَنْ يُبَدِّلَهُمَا رَبُّهُمَا خَيْرًا مِنْهُ زَكَاةً
وَأَقْرَبَ رَحْمًا ۝

وَأَمَّا الْإِخْدَارُ فَكَانَ لِغُلَامَيْنِ يَتِيمَيْنِ فِي الْمَدِينَةِ
وَكَانَ بَيْنَهُمَا جُرْزُلُهُمَا وَكَانَ أَبُوهُمَا صَالِحًا
فَأَرَادَ رَبُّكَ أَنْ يَبْلُغَا أَشُدَّهُمَا وَيَسْتَخْرِجَا كَنْزَهُمَا
رَحْمَةً مِنْ رَبِّكَ وَمَا فَعَلْتُهُ عَنْ أَمْرِي ذَلِكَ
تَأْوِيلُ مَا لَمْ تَسْطِعْ عَلَيْهِ صَبْرًا ۝

وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ ذِي الْقُرْنَيْنِ قُلْ سَأَتْلُوا عَلَيْكُمْ
مِنْهُ ذِكْرًا ۝

إِنَّا مَكَّنَّا لَهُ فِي الْأَرْضِ وَابْنَهُ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ
سَبَّأً ۝

فَاتَّبَعَ سَبَبًا ۝
حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ مَغْرِبَ الشَّمْسِ وَجَدَهَا تَغْرُبُ فِي

عَيْنِ حَيْثُ وَجَدَ عِنْدَهَا قَوْمًا ۖ قُلْنَا
يٰۤاَيُّهَا الْقَرْنَيْنِ اِمَّا اَنْ تُعَذِّبَ وَ اِمَّا اَنْ
تُعَذِّبَ فِيْهِمْ حَسْبًا ۝۱۰

اور سمجھ کوں رب آئے چشمے وچ لندا ڈٹھے
اوندے نال کجھ کوک وی ڈٹھنسی اساں آکھتے
اے ذوالقرنین تیڈی مرضی توں انہیں کوں سزا
ڈے یا انہیں دے بارے وچ توں چنگے سلوک
کنیں کم گھن۔

قَالَ اِمَّا مَنْ ظَلَمَ فَسَوْفَ نُعَذِّبُهُ ثُمَّ يُرَدُّ اِلَىٰ
رَبِّهِ فَيُعَذِّبُهُ عَذَابًا نُّكْرًا ۝۱۱

۸۸۔ اول آکھے جیرھا ظلم کر لسی اساں اوں
کوں ضرور سزا ڈیسوں تے دل او اپنے رب
دو ولایا ویسی تے او اونکوں سخت سزا ڈیسی
۸۹۔ تے جیرھا منیسی تے چنگے کم کر لسی
اوندے کیسے چنگا بدلہ ۷ اساں وی انہیں
کوں ضرور اپنے حکم نال سوکھی گال اکھسوں۔
۹۰۔ ول اوکھ راہ تے ٹر پئے۔

وَ اِمَّا مَنْ اٰمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهٗ جَزَاۗءُ الْاٰمِنِيْنَ
وَسَقُوْلٌ لَّهٗ مِنْ اَمْرِنَا يُسْرًا ۝۱۲

۹۱۔ تے دل او سمجھ دے نکلیں آلی جاتے
پہنچے اوں ڈٹھے جو او سمجھ اینجی قوم تے نکلا
پیا ہا جنیدے درمیان تے سمجھ دے درمیان
اساں کوئی پردہ نہ بنایا ہا۔

ثُمَّ اَتَّبَعَ سَبِيْلًا ۝۱۳
خٰتَمًا ۚ اِذَا بَلَغَ مَطْلِعَ الشَّمْسِ وَجَدَهَا تَطْلُعُ عَلٰٓى
قَوْمٍ لَّمْ نَجْعَلْ لَهُمْ مِنْ دُوْنِهَا سَبِيْلًا ۝۱۴

۹۲۔ ایویں ہے اساں اوندے سارے حالات
کوں چنگی طراں چاٹدے ہیں۔
۹۳۔ ول اوکھ راہ تے ٹر پئے۔

كَذٰلِكَ وَقَدْ اَحْطٰنَا بِمَا لَدَيْهِمْ خُبْرًا ۝۱۵

۹۴۔ ول او پہاڑیں دے درمیان پہنچ گئے
انہیں ڈونا میں پہاڑیں دے اور ہو کجھ اینجے کوک
ڈٹھن جیرے اوندی گال کوں مشکل نال سمجھ
سگدے ہن۔

ثُمَّ اَتَّبَعَ سَبِيْلًا ۝۱۶
خٰتَمًا ۚ اِذَا بَلَغَ بَيْنَ السَّدَّيْنِ وَجَدَ مِنْ دُوْنِهَا قَوْمًا
لَّا يَكَادُوْنَ يَفْقَهُوْنَ قَوْلًا ۝۱۷

۹۵۔ انہیں اکھتے اے ذوالقرنین بے شک یا جوج
تے ما جوج زمین وچ گیٹر گھٹیندے پین۔ کیا
اساں تیڈے کیسے ٹیکس ایں شرطیں مقرر کردں جو

قَالُوْۤا يٰۤاَيُّهَا الْقَرْنَيْنِ اِنْ يٰۤاٰجُوْجٌ وَمَاجِجٌ مُّفِيْدُوْنَ
فِي الْاَرْضِ فَهَلْ نَجْعَلُ لَكَ خَرْجًا عَلٰٓى اَنْ تَجْعَلَ
بَيْنَنَا وَبَيْنَهُمْ سَدًّا ۝۱۸

توں ساڑے تے انہیں دے درمیان بندہ پدہ
ڈے ۔

۹۶۔ اوں آکھے میڈے رب جیرمی میکوں
ایں معاملے وچ طاقت ڈتی ۷ او زیادہ چنگی ۷
میڈی تساں اپنی طاقت نال امداد کرو میں
تھاڑے تے انہیں دے درمیان بندہ پدہ
ڈینداں ۔

۹۷۔ تساں میکوں لو ہے دے مکرے ڈیو اوں ڈو
پھاڑیں دے درمیان بندہ پدہ کے بکوجھیاں کوڑتے
اوں آکھے بجا پالو تے جیرے ویلے اوں کوں
بجا بٹا ڈتس تے آکھیس میں کنیں تاناگن آؤ میں
ایندے اتے سٹاں ۔

۹۸۔ انہیں کوں اوندے اتے چڑھن دی طاقت کاہ
نہ ہائی تے نہ او اوندے وچ سندھ مار سگدے ہن۔
۹۹۔ اوں آکھے اے میڈے رب دا خاص احسان تے
جڈاں میڈے رب دا وعدہ اوسی او ایکن لڑے لڑے
کر ڈیسی تے میڈے رب دا وعدہ سچا ۷۔

۱۰۰۔ اوں ڈینہ اساں انہیں کوں چھوڑ ڈیسیں او
بک ڈو جے تیں جوش نال حملہ کرین دھو تو دچایا
ویسی تے انہیں ساریں کوں کٹھا کر ڈیسیں ۔

۱۰۱۔ تے اوں ڈینہ دوزخ کوں اساں کافرین دے
سامنے گھن اوسوں ۔

۱۰۲۔ او لوک جنہیں دیاں اکھیں میڈے ذکر کنیں پردے
وچ ہن تے اوسن دی نہ سگدے ہن۔

۱۰۳۔ کیا کافر خیال کرینداں جو او میکوں چھوڑ کے میڈے
بندیں کوں امدادی بجا گھنسن تے بے شک اساں

قَالَ مَا مَكَّنِّي فِيهِ رَبِّي خَيْرٌ فَأَعِينُونِي بِقُوَّةٍ أَجْعَلْ
بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ رَدْمًا ۝

أُنْزِلْنِي رُزْزَ الْحَدِيدِ ۖ إِنَّ إِذَا سَأَلْتَهُ بِقُوَّةٍ لَّيَنْ
قَالَ انْفُخُوا ۖ إِنَّ إِذَا جَعَلَهُ نَارًا قَالَ أُنْزِلْنِي أُفْرِغْ
عَلَيْهِ قَطْرًا ۝

فَمَا اسْطَاعُوا أَنْ يَظْهَرُوهُ وَمَا اسْتَطَاعُوا لَهُ
نَقْبًا ۝

قَالَ هَذَا رَحْمَةٌ مِنْ رَبِّي ۖ فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ رَبِّي
جَعَلَهُ دُكَّانًا وَكَانَ وَعْدُ رَبِّي حَقًّا ۝

وَتَرَكْنَا بَعْضَهُمْ يَوْمَئِذٍ يَمُوجُ فِي بَعْضٍ وَنُفِخَ
فِي الصُّورِ فَجَمَعْنَاهُمْ جَمْعًا ۝

وَعَرَضْنَا جَهَنَّمَ يَوْمَئِذٍ لِلْكَافِرِينَ عَرْضًا ۝

الَّذِينَ كَانَتْ أَعْيُنُهُمْ فِي غَظَاةٍ عَنْ ذِكْرِي وَكَانُوا
لَا يَسْمَعُونَ سَمْعًا ۝

أَفَحَسِبَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنْ يَتَّخِذُوا عِبَادِي مِنْ
دُونِ أَوْلِيَائِهِ ۚ إِنَّآ أَعْتَدْنَا جَهَنَّمَ لِلْكَافِرِينَ

نُزُلًا ۛ

دوزخ کافر میں کیتے مہمانی دے طور تے تیار کیتے
ہوئی ۛ۔

قُلْ هَلْ نُنَبِّئُكُمْ بِالْأَخْسَرِينَ أَعْمَالًا ۝

۱۰۴۔ توں آکھ کیا تہا کوں اسل بڑسوں جیرے عیسیں
دے طاف نال بہوں گھاٹے وچ بہن۔

الَّذِينَ ضَلَّ سَبِيلُهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَهُمْ
يَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ يُحْسِنُونَ صُنْعًا ۝

۱۰۵۔ جنہیں دیاں ساریاں کوششاں میں زندگی وچ
ونجندیاں پین تے او خیال کریندن جو او چنگا کم
کریندے پین۔

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ وَلِقَائِهِمْ
فَحَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فَلَا نُقِيمُ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ
وِزْرًا ۝

۱۰۶۔ اے لوکن جنہیں اپنے رب دی نشانیں دا
تے اوندے ملن دا انکار کیتے تے انہیں دے
عمل ونج گئین قیامت دے ڈینہہ اسل انہیں
کوں کوئی حیثیت نہ ڈیسوں۔

ذَٰلِكَ جَزَاؤُهُمْ بِمَا كَفَرُوا وَأَخَذُوا ابْنِيَ
رُسُلِي هُرُورًا ۝

۱۰۷۔ اے دوزخ انہیں دے انکار دا بدلہ ۛ۔
انہیں میڈے نشانیں نال تے رسولیں نال ٹھکریاں
کیتن۔

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَانَتْ لَهُمْ
جَنَّاتُ الْفِرْدَوْسِ نُزُلًا ۝
خَالِدِينَ فِيهَا لَا يَبْغُونَ عَنْهَا حِوَلًا ۝

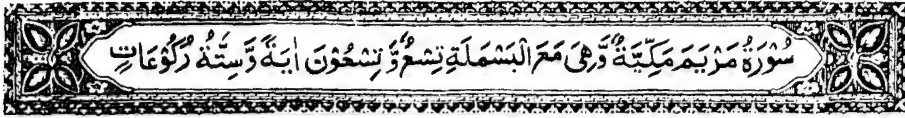
۱۰۸۔ بے شک مومن تے جنہیں چنگے کم کیتن
انہیں دی مہمانی جنت فردوس۔
۱۰۹۔ اوندے وچ ہمیشہ رہسن اتھوانج نہ
تھیون چاہسن۔

قُلْ لَوْ كَانَ الْبَحْرُ مَدَادًا لَّكَفَلْتُ رَبِّي لَنَفِدَ
الْبَحْرُ قَبْلَ أَنْ تَنْفِدَ كَلِمَاتُ رَبِّي وَلَوْ جِثًّا
يُسْبِلُهُ مَدَدًا ۝

۱۱۰۔ توں آکھ جے سمندر میڈے رب دی گاہیں
دے لکھن کیتے مس بٹ ونجے تے میڈے رب
دی گاہیں ختم تھیون کنیں پہلے سمندر مک
ولیسن بھانویں او سو تلامس بی گھن آؤں

قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مُّثَّلْتُكُمْ يُدْعَىٰ إِلَىٰ آثَارِ اللَّهِ لِلَّهِ
وَاحِدٌ فَمَنْ كَانَ يُرْجُوا لِقَاءَ رَبِّهِ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا
صَالِحًا وَلَا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّهِ أَحَدًا ۝

۱۱۱۔ توں آکھ میں تے محض تساں جیہاں آدمی
ہاں میڈو وحی تھیندی ۛ جو تہا ڈاکو خدا جیہا
اپنے رب دے ملن دی امید رکھیندا جوے او
چنگے کم کرے تے اپنے رب دی عبادت وچ کیں کوں شریک نہ کرے۔

سورة مريم مکی ؎ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۹۹ آیات تے ۶ رکوع

- ۱۔ شروع کرنیواں اللہ دے ناں نال جبر صابن منگئے
 ڈیوٹن والا تے ول ول رحم کرن والا ؎
- ۲۔ اے عالم تے سچے خدا توں کافی تے سدھا راہ
 بکھاوٹن والا ایں۔
- ۳۔ میڈے رب دی اوں رحمت دا ذکر جبرھا اوں
 اپنے بندے زکریا تے کیتی۔
- ۴۔ جڈاں اوں اپنے رب کول ہولے ہولے سڈیے۔
- ۵۔ تے آکھئے اے میڈے رب میڈیاں بڈیاں
 کمزور تھی گئیں تے بڈھیسے نال میڈا سر چٹا تھی
 گئے تے اے میڈے رب میں کڈا ہوں وی تیں
 کنیں دعا منگئی نال ناکام نہیں تھیا۔
- ۶۔ تے بے شک میں اپنے سکیں کنیں اپنے بچھو
 ڈرواں تے میڈی زال سندھ تے توں میکوں اپنے
 ولوہک وارث بڑے۔
- ۷۔ جبر صابن تے آل یعقوب دا وارث تھیوے
 تے اونکوں اے میڈے رب چنگا وجود بٹا
- ۸۔ اے زکریا بے شک اساں تیکوں ہک پتر دی
 خوش خبری ڈیندے ہیں اوندا ناں یحییٰ ؎ ایں کنیں
 پہلے اساں کہیں کول لے ناں نیں بڑا۔
- ۹۔ اوں آکھئے اے میڈے رب میکوں ہال کیوس
 تھی سگدے تے میڈی زال سندھ تے میں وی
 بڈھیسے دی چھیکڑ تیں پہنچ چکیاں۔
- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- كَهَيْصَ ②
- ذَكَرْ حَمِيتَ رَبِّكَ عَبْدَهُ زَكَرِيَّا ③
- إِذْ نَادَى رَبَّهُ نِدَاءً خَفِيًّا ④
- قَالَ رَبِّ إِنِّي وَهَنَ الْعَظْمُ مِنِّي وَاشْتَعَلَ الرَّأْسُ شَيْبًا وَلَمْ أَكُنْ بِدُعَائِكَ رَبِّ شَقِيًّا ⑤
- وَإِنِّي خِفْتُ الْمَوَالِيَ مِنْ وَرَائِي وَكَانَتِ امْرَأَتِي عَاقِرًا فَهَبْ لِي مِنْ لَدُنْكَ وَلِيًّا ⑥
- يَرْثِي وَيَرِثُ مِنْ آلِ يَعْقُوبَ ⑦ وَاجْعَلْهُ رَبِّ رَضِيًّا ⑧
- يَزَكِّيْنَا إِنَّا نَبْتَرُكَ بِعِلْمِ إِسْمِهِ يَحْيَىٰ ⑨ لَمْ يَجْعَلْ لَهُ مِنْ قَبْلُ سَيِّئًا ⑩
- قَالَ رَبِّ إِنِّي يَكُونُ لِي عُلْمٌ وَكَانَتِ امْرَأَتِي عَاقِرًا وَقَدْ بَلَغْتُ مِنَ الْكِبَرِ عِتِيًّا ⑪

۱۰۔ اوں آکھئے گھاں ایویں بے تیڈا رب آبدے
اے کم میڈے کیتے سوکھا تے ایں کنیں پہلے
میں تیکوں وی پیدا کیتے تے توں کوئی شے نہ ہانویں
۱۱۔ اوں آکھئے لے میڈے رب میکوں کوئی حکم ڈے
اللہ سٹیں آکھئے حکم اے بے جو توں لوکیں ناں
ساندھوڑاں دترے راتاں ناں الاویں۔

۱۲۔ ول زکریا عراب کنیں نکل کے اپنی قوم دو آئے
تے انہیں کوں بولے بولے آکھیس جو تساں فجر
شام اللہ سٹیں دی پاکیزگی بیان کرو۔

۱۳۔ اے بھلی توں کتاب کوں ہتھیکا کرتے اساں
اوں کوں چھوٹی عمر وچ اپنا حکم بڑتا ہا
۱۴۔ اے ساڈے دلو مہربانی ہائی تے پاک کرن کیتے
ہاتے او وڈا متقی ہا۔

۱۵۔ تے اپٹے پیو ماناں نیک سلوک کرن والا ہاتے
او ظالم تے نافرمان نہ ہا۔

۱۶۔ تے جڈاں او چائے اوندے اُتے سلامتی ہائی
تے جڈاں او مرسی تے دلا جنیدا کر کے اٹھایا ویسی
ول وی اوندے اُتے سلامتی ہوسی۔

۱۷۔ ایں کتاب وح مریم دا ذکر کر جڈاں او اپنے
ٹبر کنیں پوادھ تے گئی ہائی پئی۔

۱۸۔ تے انہیں کنیں او ڈھر تھی گئی تے اساں اوندے
اپنا فرشتہ پٹھیا تے او اوندے ساٹے ٹکڑے جو ان
دی شکل وح ظاہر تھیا۔

۱۹۔ اوں آکھئے میں تیں کنیں رحمن خدا دی آم شام
منگدی آں جے توں کچھ خدا کنیں بڑدیں۔

۲۰۔ اوں آکھئے میں تیں محض تیڈے رب دا پٹھیا

قَالَ كَذَلِكَ قَالَ رَبُّكَ هُوَ عَلَيَّ هَيِّنٌ وَقَدْ
خَلَقْتُكَ مِنْ قَبْلُ وَلَمْ تَكُ شَيْئًا ۝

قَالَ رَبِّ اجْعَلْ لِي آيَةً قَالَ آيَتُكَ أَلَّا تُكَلِّمَ
النَّاسَ ثَلَاثَ لَيَالٍ سَوِيًّا ۝

فَخَرَجَ عَلَى قَوْمِهِ مِنَ الْمِحْرَابِ فَأَوْحَىٰ إِلَيْهِمْ
أَن سَبِّحُوا بُكْرَةً وَعَشِيًّا ۝

يُخَيِّحُ خُذِ الْكِتَابَ بِقُوَّةٍ وَآتَيْنَاهُ الْحِكْمَ
صَبِيًّا ۝

وَحَنَانًا مِّن لَّدُنَّا وَزَكَاةً وَكَانَ تَقِيًّا ۝

وَبَرًّا بِوَالِدَيْهِ وَلَمْ يَكُن جَبَّارًا عَصِيًّا ۝

وَسَلَّمَ عَلَيْهِ يَوْمَ وُلِدَ وَيَوْمَ يَمُوتُ وَيَوْمَ يُبْعَثُ
حَيًّا ۝

وَإِذْ كُنَّا فِي الْكَلْبِ مَرْيَمَ إِذْ انْتَبَذَتْ مِنْ أَهْلِهَا
مَكَانًا شَرَفِيًّا ۝

فَاتَّخَذَتْ مِنْ دُونِهِمْ حِجَابًا فَأَرْسَلْنَا إِلَيْهَا
رُوحَنَا فَمَثَّلَ لَهَا بَشَرًا سَوِيًّا ۝

قَالَتْ إِنِّي أَعُوذُ بِالرَّحْمَنِ مِنْكَ إِنْ كُنْتَ تَقِيًّا ۝

قَالَ إِنَّمَا أَنَا رَسُولُ رَبِّكِ لِأَهَبَ لَكِ غُلَامًا

ہوئے ہاں تاں جو تیکوں پاک لڑکے (دی خبر) ڈیواں
۲۱۔ اوں آکھئے میکوں پتر کیوں تھیں تے میکوں
کہیں آدمی تھہ نہیں لایا تے نہ میں بدکاراں۔
۲۲۔ اوں آکھئے کال ایویں سہ تیبڈا رب آہرے
اے کم میڈے کیتے سوکھا تے تاں جو اساں اونکوں
لوکس کیتے نشان بٹاؤں تے اپنٹے ولورمت بٹاؤں
تے اے کم تھی کے رہونا ہا۔

۲۳۔ اوں اونکوں ڈوڈھ وچ چا کے پہوں پریں
بک جاتے گھن گئی۔

۲۴۔ تے اونکوں پیڑھاں گین تے اونکوں کچی رے
منڈھ دو گھن آئن اوں آکھئے ای کنیں پہلے میں
مروجاں ہا تے میڈا ناں مٹا ڈتا ونجے ہا۔

۲۵۔ اوں ارفشتہ اونکوں تلویں پاسے کنیں سڈباریے توں موچی
نہ تھی تیرڈے رب تیرڈے تلے چشمہ وھا ڈتے۔

۲۶۔ تے توں کھی دی چھڑی کوں ہلا آپ دو او
تیرڈے تے تازہ پنڈ سٹیں۔

۲۷۔ توں اونکوں کھاتے چشمے کنیں پانی پی تے
اپنی اکھیں کوں ٹھڈا کرتے جے توں کہیں بندے
کوں ڈیکھیں تے توں آکھیں بے شک میں رحمن
خدا دی خاطر روزے دی منوتی منی ہوئی ہا آج
میں کہیں آدمی ناں اصلوہ لیساں۔

۲۸۔ اونکوں چا کے اپنی قوم دو گھن آئی تے انہیں
آکھئے اے مریم تیں پہوں گندا کم کیتے۔

۲۹۔ اے ہارون دی سہیل تیبڈا پیو گندا آدمی نہ
ہا تے نہ تیرڈی ما بدکار ہائی۔

۳۰۔ اوں ہاں دو اشارہ کیتے انہیں آکھئے اساں

زکینا

قَالَتْ اَنْىٰ يَكُوْنُ لِيْ عُلْمٌ وَلَمْ يُنْسِنِيْ بَشْرُوْ

لَمْ اَكْ بَعِيْنًا

قَالَ كَذٰلِكَ قَالَ رَبُّكِيْ هُوَ عَلٰى هٰٓئِيْنٍ وَلِنَجْعَلَهٗ اٰيَةً

لِلنَّاسِ وَرَحْمَةً مِنَّا وَكَانَ اَمْرًا مَّقْضِيًّا

فَحَمَلَتْهُ فَانْتَبَدَتْ بِهٖ مَكَانًا خَفِيًّا

فَاَجَّاهَا الْمَخَاضُ اِلَىٰ جِذْعِ النَّخْلَةِ

قَالَتْ يَلِيْنَتْنِيْ وَتُ قَبْلَ هٰذَا وَكُنْتُ

نَسِيًّا مِّنْ نِّسَاءٍ

فَمَادَاهُمَا مِنْ تَحْتِهَا اِلَّا تَحْزَنِيْ قَدْ جَعَلَ رَبُّكِيْ

تَحْتِكَ سَرِيًّا

وَهَزَيْتَنِى الْيَوْمَ بِجِذْعِ النَّخْلَةِ تُسَاقُ عَلٰىكَ رُكْبًا

جَنِيًّا

فَكُلِّىْ وَاَسْرِىْ وَفَرِّىْ عَيْنًا قَامًا تَرٰىنِ مِنَ الْبَشَرِ

اَحَدًا فَقَوْلِيْ اِنِّىْ نَذَرْتُ لِلرَّحْمٰنِ صَوْمًا فَلَنْ اَكَلُمُ

اَيُّوْمَ اِنِّيَّا

فَاَتَتْ بِهٖ قَوْمَهَا تَحْمِلُهَا قَالُوْا اِيْمَرٰىمُ لَقَدْ جِئْتِ

شَيْئًا فَرِيًّا

يَا تَحْتَ هٰٓرُوْنَ مَا كَانَ اَبُوْكَ اَمْرًا سَوًى وَمَا كَانَتْ

اُمُّكَ بَعِيْنًا

فَاَشَارَتْ اِلَيْهٖ قَالُوْا كَيْفَ نُكَلِّمُ مَنْ كَانَ فِى

- ۳۱۔ ایںدے نال کیوں گال کروں جیرھا اکل تیں پیسگے ورج با۔
 ۳۱۔ ایںدے نال کیوں گال کروں جیرھا اکل تیں پیسگے ورج با۔
 ۳۲۔ اوں آکھئے بے شک میں اللہ دا بندہ ہاں میگوں اللہ
 کتاب بڑتی ۷ تے میگوں نبی بنائیں۔
 ۳۲۔ تے میگوں برکت آلا بنائیں جتھاں وی میں ہوساں
 تے اوں میگوں نماز تے زکوٰۃ دا حکم بڑتے سی جے
 تیں میں جنیدال۔
 ۳۳۔ تے اپنی مائیں نیکی دا حکم بڑتے سی تے میگوں
 ظالم بدبخت نسی بنایا۔
 ۳۴۔ تے جیرھے بڑینہ میں چایاں اوں بڑینہ میڈے
 اتے سلامتی ہائی تے جڈاں ٹرساں تے دل جنیدا
 تھیںساں اوں ویلھے وی میڈے اتے سلامتی ہوسی۔
 ۳۵۔ اے جے عیسیٰ ابن مریم اے سچی گال جیندے ورج
 او اختلاف کریندن۔
 ۳۶۔ اللہ دی لے شان نہیں جو او کہیں کوں پتر پڑے
 او پاک جڈاں او کہیں گال دا فیصلہ کریندے تے محض
 اے آپرے تھی ورج تے او تھی ویدی ۷۔
 ۳۷۔ تے بے شک اللہ سئیں میڈا وی رب تے
 تہا بڑا وی رب تہاں ہوندی عبادت کرو ایھو سدا
 راہ۔
 ۳۸۔ انہیں وچو کچھ ٹولیں اختلاف کیتے انہیں لوکس
 کیتے تباہی ۷ جیئیں وڈے بڑینہ دی حاضری دا انکار
 کیتے۔
 ۳۹۔ ہوں سنسن تے نکھیاں نظراں ہوسن جڈاں
 او ساڈو آوسن اصل آج دے بڑینہ ظالم ہوں کھلی
 گمراہی وچ ہن۔
 ۴۰۔ تے توں انہیں کوں نا امید دی دے بڑینہ کنیں
- الْمُهْدِيَّ ۝
 قَالَ اِنِّي عَبْدُ اللَّهِ اَتَّبِعِيَ الْكِتَابَ وَجَعَلَنِي نَبِيًّا ۝
 وَجَعَلَنِي مُبْرَكًا اَيْنَ مَا كُنْتُ وَاَوْصَانِي بِالْصَّلَاةِ
 وَ الزَّكَاةِ مَا دُمْتُ حَيًّا ۝
 وَبَرًّا بِوَالِدَيْنِي وَاَلَمْ يَجْعَلْنِي جَبَّارًا شَقِيًّا ۝
 وَالسَّلَامُ عَلَيَّ يَوْمَ وُلِدْتُ وَيَوْمَ اَمُوتُ وَيَوْمَ
 اُبْعَثُ حَيًّا ۝
 ذٰلِكَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ قَوْلَ الْحَقِّ الَّذِي
 فِيْهِ يَمْتَرُوْنَ ۝
 مَا كَانَ لِلّٰهِ اَنْ يَّتَّخِذَ مِنْ وَلَدٍ سُبْحٰنَہٗ اِذَا قَضٰی
 اَمْرًا فَاَنَّمَا يَقُوْلُ لَہٗ کُنْ فَيَکُوْنُ ۝
 وَاِنَّ اللّٰهَ رَبِّيْ وَرَبَّکُمْ فَاعْبُدُوْهُ هٰذَا صِرَاطٌ
 مُّسْتَقِيْمٌ ۝
 فَاتَّخَفَفَ الْاَخْرَابُ مِنْ بَيْنِهِمْ فَوَيْلٌ لِّلَّذِيْنَ
 کَفَرُوْا مِنْ مَّسْهَدٍ يَوْمٍ عَظِيْمٍ ۝
 اَسْمِعْ بِهِمْ وَاَبْصُرْ يَوْمَ يَأْتُوْنَآ لٰكِنِ الظَّالِمُوْنَ
 الْيَوْمَ فِيْ صُلٰى مُّبِيْنٍ ۝
 وَاَنْذِرْهُمْ يَوْمَ الْحَسْرَةِ اِذْ قُضِيَ الْاَمْرُ وَهُمْ
 يَدْعُوْنَ

فِي غَفْلَةٍ وَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿۳۱﴾

ڈرا جڈاں گال دا فیصلہ تھی ویسی ہن او غافلن
تے او ایمان نہیں گھن اندرے۔

إِنَّا نَحْنُ نَرِثُ الْأَرْضَ وَمَنْ عَلَيْهَا وَإِلَيْنَا
يُرْجَعُونَ ﴿۳۲﴾

۳۱۔ بے شک اساں زمین دے وارث ہوسن تے جبرے
اوندرے اتے ربدن تے سارے ساڈو دلائے ولسن۔
۳۲۔ تے کتاب وچ ابراہیم دا ذکر پڑھ بے شک او
بہوں سچا نبی ہا۔

وَأَذْكُرُ فِي الْكِتَابِ إِبْرَاهِيمَ إِذْ كَانَ صِدِّيقًا
نَبِيًّا ﴿۳۳﴾

۳۳۔ جڈاں اوں اپٹے پیوکوں آکھئے اے میڈے
ابا سئیں توں اوندی کیوں عبادت کرنیدیں جبرے
سڈن تے نہ جڈن تے تیڈے کہیں کم نہیں آسکدے
۳۴۔ اے ابا بے شک میکوں خاص علم ڈتا گئے جبرہ
تیکوں نہیں ملتا توں میڈی پیروی کر میں تیکوں
سدا راہ ڈیکھلیساں۔

إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ يَا أَبَتِ لِمَ تَعْبُدُ مَا لَا يَسْمَعُ وَلَا يُبْصِرُ
وَلَا يُغْنِي عَنْكَ شَيْئًا ﴿۳۴﴾

يَا أَبَتِ إِنِّي قَدْ جَاءَنِي مِنَ الْعِلْمِ مَا لَمْ يَأْتِكَ
فَاتَّبِعْنِي أَهْدِكَ صِرَاطًا سَوِيًّا ﴿۳۵﴾

۳۵۔ اے ابا توں شیطان دی عبادت کر بے شک
شیطان رحمن خدا دا نافرمان۔

يَا أَبَتِ لَا تَعْبُدِ الشَّيْطَانَ إِنَّ الشَّيْطَانَ كَانَ لِلرَّحْمَنِ
عَصِيًّا ﴿۳۶﴾

۳۶۔ اے میڈے ابا بے شک میں جڈراں جوتیکوں
رحمن خدا کنیں کوئی عذاب نہ آوے تے توں شیطان
دا سنگتی بن ونجیں۔

يَا أَبَتِ إِنِّي أَخَافُ أَنْ يُسَكَّ عَذَابٌ مِنَ الرَّحْمَنِ
فَتَكُونُ لِلشَّيْطَانِ وِلِيًّا ﴿۳۷﴾

۳۷۔ اوں آکھئے اے ابراہیم کیا توں میڈے مبودیں
کنیں نفرت کرنیدیں جے توں باز نہ آ یوں تے تیکوں
میں پتھریں نال مار گھتساں تے ہن توں میں کنیں
اوڈھر تھی ورنج۔

قَالَ أَرَأَيْتَ إِنْ لَمْ يَنْصُرْكَ اللَّهُ وَاهْجُرْ فِي مَلِيًّا ﴿۳۸﴾

۳۸۔ اوں آکھئے تیڈے اے اتے سلامتی ہوے میں تیڈے
کیتے اپٹے رب کنیں ضرور بخشش منگساں بے شک
او میڈے اے تے مہربان۔

قَالَ سَلِّمْ عَلَيْكَ سَأَسْتَعِينُكَ رَبِّي إِنَّهُ كَانَ بِي
حَفِيًّا ﴿۳۹﴾

۳۹۔ میں تہا کوں تے جنہیں کوں تہاں اللہ دے
سوا سہیندرے ساریں کوں چھوڑ ڈلیساں تے

وَأَعْتَرِ لَهُمْ وَمَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَأَدْعُوا
رَبِّي ۖ إِنَّهُ لَا يَكُونُ بِدَعَائِ رَبِّي شَفِيًّا ﴿۴۰﴾

اپنے رب کوں سڈیساں میکوں یقین جو میں اپنے
رب کنیں دعا نال ناکام نہ تھیاں۔

۵۰۔ تے جڈاں ابراہیم انہیں کنیں تے جنہیں کوں
اللہ دے سوا معبود بنیدے ہن انج تھی گئے اساں
اونکوں اسحاق تے یعقوب بخشے سے تے اساں
ساریں کوں نبی بنایا ہا۔

۵۱۔ تے اساں انہیں تے اپنی رحمت کیتی تے اساں
انہیں واسطے پہوں سچا تے چنگا ذکر چھوڑیے۔
۵۲۔ تے توں کتاب وچ حضرت موسیٰ دا ذکر
کمر بے شک او ساڈا چٹیا ہویا تے رسول تے
نبی ہا۔

۵۳۔ تے اساں اونکوں طور دے سچے پاسو سڈیا
ہا تے اونکوں اپنے راز دیاں گاہیں ڈسیندے
ہوئیں کوں لہو کیتا۔

۵۴۔ تے اساں اونکوں اپنی رحمت نال اوندے بھرا بارون
کوں نبی بنا ڈتا۔

۵۵۔ تے توں کتاب وچ اسماعیل دا ذکر پڑھ بے شک
او وعدے دا سچا تے رسول تے نبی ہا۔

۵۶۔ تے اپنے گھر دایں کوں نماز تے ذکوۃ دا حکم
ڈیندا رہندا ہا تے او اپنے رب دے نزدیک پہوں
چنگا ہا۔

۵۷۔ تے کتاب وچ ادریس دا ذکر کر بے شک
او سچا نبی ہا۔

۵۸۔ تے اساں اونکوں پہوں اچے مرتبے تک
چڑھایا ہا۔

۵۹۔ اے او لوکن جنہیں تے اللہ سیس نیس وچو

فَلَمَّا اعْتَرَاهُمُ وَمَا يُعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ
وَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَكُلًّا جَعَلْنَا
نَبِيًّا ۝

وَهَبْنَا لَهُم مِّن رَّحْمَتِنَا وَجَعَلْنَا لَهُمْ لِسَانَ
صِدْقٍ عَلَيَّا ۝

وَاذْكُرْ فِي الْكِتَابِ مُوسَىٰ إِنَّهُ كَانَ مُخْلَصًا وَكَانَ
رَسُولًا نَبِيًّا ۝

وَنَادَيْنَاهُ مِنْ جَانِبِ الطُّورِ الْأَيْمَنِ وَقَرَّبْنَاهُ
نَجِيًّا ۝

وَهَبْنَا لَهُ مِنْ رَّحْمَتِنَا أَخَاهُ هَارُونَ نَبِيًّا ۝

وَاذْكُرْ فِي الْكِتَابِ إِسْمَاعِيلَ إِنَّهُ كَانَ صَادِقَ الْوَعْدِ
وَكَانَ رَسُولًا نَبِيًّا ۝

وَكَانَ يَأْمُرُ أَهْلَهُ بِالصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ وَكَانَ عِنْدَ
رَبِّهِ مَرْضِيًّا ۝

وَاذْكُرْ فِي الْكِتَابِ إِدْرِيسَ إِنَّهُ كَانَ صِدِّيقًا نَبِيًّا ۝

وَرَفَعْنَاهُ مَكَانًا عَلِيًّا ۝

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّينَ مِنْ

ذُرِّيَّةَ آدَمَ وَمِمَّنْ حَمَلْنَا مَعَ نُوحٍ وَمِنْ ذُرِّيَّةِ
إِبْرَاهِيمَ وَإِسْرَآءِيلَ وَمِمَّنْ هَدَيْنَا وَاجْتَبَيْنَا
إِذَا تَنَزَّلَ عَلَيْهِمُ آيَاتُ الرَّحْمَنِ خُذُوا بِحَبْلٍ ۖ وَإِذْكُمُ اسْمُكَ ۖ
فَخَلَفَ مِنْ بَعْدِهِمْ خَلْفٌ أَضَاعُوا الصَّلَاةَ وَاتَّبَعُوا
الشَّهْوَاتِ فَسُوفَ يَلْقَوْنَ غَيًّا ۝

انعام کیتن لمے آدم دی اولادن تے انہیں وچو جنہیں
کوں نوحؑ نال اساں پٹیری وچ چاتا نے ابراہیم تے
اسماعیل دی اولاد وچو جنہیں تے انہیں وچو جنہیں کوں
اساں سدھا رستہ ڈکھائے تے چٹن مجھے۔ جہاں
انہیں تے رحمن دیاں آیتاں پڑھیاں ویندن تے
او سجدہ کریندے ہوئیں تے روندے ہوئیں ڈھر پوندن۔
۶۰۔ انہیں دے بعد کب نسل آئی جنہیں نمازاں ضائع
کر ڈٹن تے خواہشیں دی پیروی کیتی تے او ضرور
گمراہ تھی ویسں۔

إِلَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَأُولَٰئِكَ يَدْخُلُونَ
الْجَنَّةَ وَلَا يَظْلَمُونَ شَيْئًا ۝

جَنَّتِ عَذَنُ الْإِنِّي وَعَدَ الرَّحْمَنِ عِبَادَةً بِالْغَيْبِ
إِنَّهُ كَانَ وَعْدُهُ مَأْتِيًا ۝

لَا يَسْعَوْنَ فِيهَا لَعْوًا إِلَّا سَلَامًا وَلَهُمْ فِيهَا
بُكَرَةٌ وَعَشِيًّا ۝

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ ۖ إِنَّكُمْ كُنْتُمْ
عِنْدَهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمِينَ ۝

۶۱۔ سوائے اوندے جیرا توبہ کرے تے ایمان گھن آوے
تے چنگا عمل کرے تے او نوک بہشت وچ داخل
تھیسں تے انہیں تے ذرا وی ظلم نہ کیا ویسی۔
۶۲۔ ہمیشہ دی بہشت جیندا وعدہ رحمن خدا نے اپنے
بندیں نال کیئے جیرا حالی لگی ہوئی بے شک اوندے
وعدہ پورا تھی کے رہیسی۔
۶۳۔ او اوندے وچ کوئی وابہات کال نہ سٹسٹ
سوائے سلامتی دے تے اوندے وچ انہیں کوں
فجر شام رزق ملیسی۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ ۖ إِنَّكُمْ كُنْتُمْ
عِنْدَهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمِينَ ۝

وَمَا تَنْتَظِرُونَ إِلَّا بِأَمْرِ رَبِّكَ لَهُ مَا بَيْنَ أَيْدِينَا وَمَا
خَلْفَنَا وَمَا بَيْنَ ذَلِكَ ۖ وَمَا كَانَ رَبُّكَ نِئًا ۝

رَبُّ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا فَاعْبُدْهُ وَاصْطَبِرْ
لِعِبَادَتِهِ هَلْ تَعْلَمُ لَهُ سَمِيًّا ۝

۶۴۔ او بہشت جیندا اساں اپنے بندیں وچو
انہیں کوں وارث بٹیسوں جیرے بہوں پرہیزگارن۔
۶۵۔ تے اساں محض اپنے رب دے حکم نال ہندے
ہیں جو ساڈے ساڈے ہے تے جو ساڈے چھوڑ
جو انہیں ڈونائیں دے ادھ وچ سب اللہ دا
تے تہاڈا رب بھلن والا نیں۔

۶۶۔ او آسمانیں تے زمین دا وی رب تے جیرا
انہیں دے درمیان توں اوندی عبادت کرتے

یہاں اوندی عبادت کرنی رہ کیا توں اوندی صفات
آلا کہیں کوں چاٹدیں۔

۶۷۔ انسان آہدے کیا جڈاں میں مرویساں تے
ولا جیند کر کے اٹھایا ولیساں۔

۶۸۔ کیا انسان کوں اے گھاں یاد نہیں بے شک
اساں اونکوں این کنیں پہلے پیدا کیتا تے اوکھ
وی نہ یا۔

۶۹۔ تے تیلے رب دی قسم جو اساں انہیں کوں
تے شیطانیں کوں ضرور اٹھیسوں تے ول ضرور انہیں
کوں دوزخ دے چودھارو کٹھا کریسوں تے او
گوڈیں دے بھر اوندے وقح ڈھاسن۔

۷۰۔ ول اساں ہر ٹولے وچ ضرور اینجھے لوکیں
کوں انج کر گھنسون جیرے رحمن خدا دے سخت
رشتن ہن۔

۷۱۔ تے ول اساں انہیں کوں بہوں چاٹدے ہں جو
انہیں وچو کون دوزخ وقح ڈھنڈے دے زیادہ قابل۔
۷۲۔ تے تہاڈے وچو ہر آدمی اوں دوزخ وقح
ڈھنڈے والا تے اے خدا داتھی کے رشتن والا
پکا وعدہ ۷۳۔

۷۳۔ ول اساں متقیں کوں پجا گھنسون تے ظالمیں
کوں اوندے وقح گوڈیں دے بھر ڈٹھا ہویا چھوڑ
ڈھیسوں۔

۷۴۔ تے جڈاں انہیں تے ساڈیاں کھلیاں کھلیاں
آیاں پڑھیاں ویندن تے کافر مومیں کوں آہدن
کیرھا ٹولہ ڈونابیں ٹولیں وچو درجے دے لحاظ نال
چنگا تے سنگت دے لحاظ نال چنگا ۷۵۔

وَيَقُولُ الْإِنْسَانُ إِذَا مَا مِثْلُ لَوْ فُجِئًا ۝

أَوَلَا يَذْكُرُ الْإِنْسَانُ أَنَّا خَلَقْنَاهُ مِنْ قَبْلُ وَلَمْ يَكُ
شَيْئًا ۝

فَوَرَبِّكَ لَنَحْشُرَنَّهُمْ وَالشَّيَاطِينَ ثُمَّ لَنُحْضِرَنَّهُمْ
حَوْلَ جَهَنَّمَ جِثَا ۝

ثُمَّ لَنَنْزِعَنَّ مِنْ كُلِّ شِيعَةٍ أَيُّهُمْ أَشَدُّ عَلَى الرَّحْمَنِ
عِتْيًا ۝

ثُمَّ لَنَحْنُ أَعْلَمُ بِالَّذِينَ هُمْ أُولَىٰ بِهَا جِلْدًا ۝

وَإِنْ مِنْكُمْ إِلَّا وَارِدُهَا كَانَ عَلَىٰ رَبِّكَ حَتْمًا
مَّقْضِيًّا ۝

ثُمَّ نُنَجِّي الَّذِينَ اتَّقَوْا وَنَذَرُ الظَّالِمِينَ فِيهَا
جِثَا ۝

وَإِذَا تُنْفِثُ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا
لِلَّذِينَ آمَنُوا أَيُّ الْفَرِيقَيْنِ خَيْرٌ مَقَامًا وَأَحْسَنُ
نَدِيًّا ۝

وَكَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنْ قَرْنٍ هُمْ أَحْسَنُ أَثَاثًا
ذُرِّيَّتًا ۝

۷۵۔ تے انہیں کہیں پہلے اساں ہوں سارے لوئیں
کوں تباہ کیتے جیرے سامان دے لحاظ نال وی چنگے
ہن تے ڈیکھ دے لحاظ نال وی۔

فُلٌ مَنْ كَانَ فِي الصَّلَاةِ فَلْيَسُدُّ لَهُ الرِّحْلَ مَتَا
خَتِّ إِذَا رَأَوْا مَا يُوعَدُونَ إِمَّا الْعَذَابَ وَإِمَّا السَّاعَةَ
فَيَعْلَمُونَ مَنْ هُوَ شَرُّ مَكَانًا ۝ وَأَضَعُ جُنْدًا ۝

۷۶۔ توں آکھ جیرا گمراہی و بیچ خدا تے رحمن اونکوں
وہی ڈیسی تے جیسے اوں عذاب کوں ڈیکھسن جنیدا
اونہیں کوں وعدہ ہوتا گئے عذاب یا قومی تباہی اوں
ویسے انہیں کوں ضرور پتہ لگ ویسی جو کیرا مرتبے
دے لحاظ نال براء تے سنگت دے لحاظ نال کمزور

وَيَزِيدُ اللَّهُ الَّذِينَ اهْتَدَوْا هُدًى وَالْبَغْيُ الظُّلُمُ
خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ ثَوَابًا وَخَيْرٌ مَرَدًا ۝

۷۷۔ تے اللہ ہدایت والے لوئیں کوں ہدایت و بیچ
وہیسی تے باقی رہن والے چنگے کم تیبے رب
دے نزدیک چنگے ہن بدلے دے لحاظ نال وی
تے انجام دے لحاظ نال وی۔

أَفَرَأَيْتَ الَّذِي كَفَرَ بِآيَاتِنَا وَقَالَ لَأَوْضَعَنَّ مَالًا
وَذَلَّلْتُ ۝

۷۸۔ کیا توں اوں شخص کوں ڈیکھ جیرا سا جوی
آیات دا انکار کریندے تے آبدے جو میکوں ضرور
ڈھیر مال تے اولاد ڈرتی گئی ۷

أَطْلَعَ الْغَيْبِ أَمِ اتَّخَذَ عِنْدَ الرَّحْمَنِ عَهْدًا ۝

۷۹۔ اوں کوں غیب دا پتہ لگ گئے یا اوں رحمن خدا
کین وعدہ گھن گدے۔

كَلَّا، سَتَكُنُّبُ مَا يَقُولُ وَنَمُدُّ لَهُ مِنَ الْعَذَابِ مَدًا ۝

۸۰۔ اصلو نہیں جو او آبدے اساں اونکوں ضرور
لکھ رکھیسوں تے اساں اوں دے عذاب کوں ودھا
ڈیسیوں۔

وَنَزْنُهُ مَا يَقُولُ وَيَأْتِينَا فَرْدًا ۝

۸۱۔ تے جو او آبدے پئے اساں اوں دے وارث
ڈیسوں تے او سا ڈو کلہا اوسی۔

وَاتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ إِلَهَةً لِيَكُونُوا لَهُمْ عِزًّا ۝

۸۲۔ تے انہیں اللہ دے سوا معبود بنا گدھن
تاں جو انہیں دی عزت تھیوے۔

كَلَّا، سَيَكْفُرُونَ بِعِبَادَتِهِمْ وَيَكُونُونَ عَلَيْهِمْ ضَلَالًا ۝

۸۳۔ اصلو نہ تھیسوں او معبود انہیں دی عبادت
دا ضرور انکار کر ڈیسن تے انہیں دے خلاف کھڑے

سحقی ولسن -

۸۴۔ کیا تیکوں پتہ نہیں جو اسان بے شک شیطانیں
کوں کافرین دوسپٹھے سے تے کافرین کوں
ابھارن تے چاون -

۸۵۔ تے انہیں تے جلدی نہ کر بے شک اسان
انہیں دے بڑینہ گنریہ ہون

۸۶۔ جڈاں اسان متقیں کوں رحمن خدا دو کھٹے
کر کے گھن اوسوں -

۸۷۔ تے جبر میں کوں بھل کے دوزخ دو گھن
ولیسوں -

۸۸۔ اول ویلھے شفاعت دا اختیار نہ ہوسی
سوائے اونے جس رحمن خدا کیں وعدہ گدما ہوسی -

۸۹۔ تے او ابدن خدائے رحمن پڑ بنا گدھے -

۹۰۔ تساں بہوں گندی گال کیتی -

۹۱۔ سحقی سبکدے جو آسمان ترٹ وچن تے زمین
پھٹ وچے تے پہاڑ نکلے نکلے ٹوٹے تھی کے ڈھ
پون -

۹۲۔ ات گالہوں جو انہیں رحمن دا پتر بنا گدھے

۹۳۔ رحمن خدا دی اے شان نہیں جو او پتر بنا دے -

۹۴۔ ہا جو کج آسمانیں تے زمین وچ اور رحمن خدا دو
بانھے بٹن کے اوسن -

۹۵۔ اول انہیں کوں ولہیٹ گدھے تے گن گدھے سی -

۹۶۔ تے اوسارے قیامت دے بڑینہ اندو کھتے کھتے

اوسن -

۹۷۔ بے شک اولوک جیرھے ایمان گھن اُن تے نیک کم کیتن
خدائے رحمن انہیں کیتے محبت پیدا کر لیس -

أَلَمْ تَرَ أَنَا أَرْسَلْنَا الشَّيَاطِينَ عَلَى الْكَافِرِينَ تَوَذُّهُمْ
أَسْرًا ۝۳۴

فَلَا تَعْجَلْ عَلَيْهِمْ إِنَّمَا نَعُدُّ لَهُمْ عَذَابًا ۝۳۵

يَوْمَ نَحْشُرُ الْمُتَّقِينَ إِلَى الرَّحْمَنِ وَفْدًا ۝۳۶

وَنُفِثَ الْمُجْرِمِينَ إِلَى جَهَنَّمَ وَرِثَةً ۝۳۷

لَا يَتَمَنَّوْنَ الشَّفَاعَةَ إِلَّا مَنِ اتَّخَذَ عِنْدَ الرَّحْمَنِ
عَهْدًا ۝۳۸

وَقَالُوا اتَّخَذَ الرَّحْمَنُ وَلَدًا ۝۳۹

لَقَدْ جِئْتُمْ شَيْئًا إِذَا ۝۴۰

تَكَادُ السَّمُوتُ يَنْفَطِرُنَ مِنْهُ وَتَنْشَقُّ الْأَرْضُ وَ

تَخْرُجُ الْجِبَالُ هَدًّا ۝۴۱

أَنْ دَعَا لِلرَّحْمَنِ وَلَدًا ۝۴۲

وَمَا يَنْبَغِي لِلرَّحْمَنِ أَنْ يَتَّخِذَ وَلَدًا ۝۴۳

إِنْ كُلُّ مَنْ فِي السَّمُوتِ وَالْأَرْضِ إِلَّا آتِي الرَّحْمَنِ

عَبْدًا ۝۴۴

لَقَدْ أَحْصَاهُمْ وَعَدَّهُمْ عَدًّا ۝۴۵

وَكُلُّهُمْ أَيْنُومٌ أَلْقِيَهُ فَرْدًا ۝۴۶

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَيَجْعَلُ لَهُمُ الرَّحْمَنُ

وُجْدًا ۝۴۷

وَأَنكُنَا يَمْنَهُ بِلِسَانِكَ لِلْبَشَرِ بِهِ الْمُتَّقِينَ وَتُنذِرُ
بِهِ قَوْمًا لَّدَا ۝۹۸

۹۸۔ بے شک اساں ایں قرآن کوں تیڈی زبان اچ
سوکھا کرتے ہلے۔ تاں جو توں ایندے
ڈیویں تے جگڑالو لوکس کوں ڈراویں۔

وَكَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنْ قَرْنٍ هَلْ تُحِیْ مِنْهُمْ
مِنْ أَحَدٍ أَوْ تَسْمَعُ لَهُمْ رِكْرًا ۝۹۹

۹۹۔ انہیں کنیں پہلے کتنی ساریاں قوماں ہن جنہیں کوں
اساں ہلاک تے تباہ کر ڈتے۔ کیا توں انہیں کوں محسوس
کے کر سگدیں یا انہیں دی کوئی کاؤ کرطوا سٹدیں۔

سورت طہ مکی ۶۷ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۳۶ آیات تے اٹھ رکومن۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- طہ ②
- مَا أَنزَلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْآنَ لِتَشْقَى ③
- إِلَّا تَذْكِرَةً لِّمَن يَخْشَى ④
- تَنزِيلًا مِّمَّنْ خَلَقَ الْأَرْضَ وَالسَّمَوَاتِ الْفُطُ ⑤
- الرَّحْمَنُ عَلَى الْعَرْشِ اسْتَوَى ⑥
- لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَمَا تَحْتَ الثَّرَى ⑦
- وَإِنْ تَجْهَرْ بِالْقَوْلِ فَإِنَّهُ يَعْلَمُ السِّرَّ وَأَخْفَى ⑧
- اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى ⑨
- وَهَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ مُوسَى ⑩
- إِذْ رَأَى نَارًا فَقَالَ لِأَهْلِهِ امْكُثُوا إِنِّي آنَسْتُ نَارًا ⑪
- لَعَلِّي آتِيكُمْ مِنْهَا بِخَبَرٍ أَوْ جُدُ عَلَى الشَّرَ ⑫
- هَدًى ⑬
- فَلَمَّا أَتَاهَا نُودِيَ يَوْمَئِذٍ ⑭
- ۱۔ اللہ دے ناں نال شروع کرینداں جیہا بن مٹکے
 ڈیوٹن والا تے دل دل رحم کرن والا ۷۔
- ۲۔ اے پوری طاقتیں آئے نکڑے جوان۔
- ۳۔ اسان تیدے اتے قرآن ایس واسطے۔
 نہیں لایا جو توں ڈکھ وچ پویں۔
- ۴۔ اے محض ڈرٹن والیں کیتے نصیحت
- ۵۔ اے کتاب اوں کنیں لہائی گئی ۷ جیہں زمین
 تے اچے آسمان کوں پیدا کیتس۔
- ۶۔ رحمن خدا ۷ جیہا عرش تے ٹکرائی نال بیٹھ
 ۷۔ جو کجھ آسمان تے زمین وچ تے ہوا نہیں دے
- درمیان تے جیہا سنی مٹی دے تلے بے ادھار
 کجھ ہوندا ۷۔
- ۸۔ توں اچی الانویں تے بے شک او لکی گال
 کوں تے پھوں چھیں گال کوں جائدے۔
- ۹۔ اللہ دے سوا کوئی معبود نہیں تے اوندے
 پھوں چھکے ناں ان۔
- ۱۰۔ کیا تیرے موسیٰ دی گال پہی ۷۔
- ۱۱۔ جڈاں اوں بھا ڈھکی تے اوں اپنے ٹہر
 کوں آکھئے تساں کھڑو بے شک میں بک بھا ڈھکی ۷
- تھی سبکدے جو میں تہا ڈکوئی انکارا گمن آواں
 یا اوں بھانیں میں سدھارا راہ لہہ گھناں۔
- ۱۲۔ تے جڈاں اودھو گئے سب آئے سی اے موسیٰ۔

۱۳۔ بے شک میں تیرا رب ہاں توں مجتیاں
لہا رکھ بے شک توں پاک وادی طوی و وح
ہویں۔

۱۴۔ میں تیکوں چٹن گدھے توں سُن جو تیرا دھی
کیتی دیندی ۶۔

۱۵۔ بے شک میں اللہ ہاں میڈے سوا کوئی معبود
نہیں میڈی عبادت کرتے میڈے ذکر کیتے
نماز ٹھہا کے پڑھ۔

۱۶۔ بے شک قیامت آوٹ والی ۶ تھی سبگدے
جو میں اوںکوں ظاہر کمر ڈیواں تاں جو ہر جان کوں
اوندی کوشش دا بدلہ ملے۔

۱۷۔ جیرھا قیامت کوں نہیں منیندا او اپنی خواہش
دی پیروی کریندے او تیکوں قیامت تے ایمان کنیں
روک نہ ڈیوے تے توں ہلاک تھی دنجیں۔

۱۸۔ تے اے موسے تیرے سچے ہتھ و وح
کیا ۶۔

۱۹۔ اوں آکھئے اے سوٹا ۶ میں ایندے نال ٹیک
لینداں تے اپٹے کبریں دی خاطر پتر چھینڈینداں
تے ایندے علاوہ دی میڈے بے بہوں سارے فائدے ہن۔

۲۰۔ اوں آکھئے ایتیکوں سٹ۔

۲۱۔ اوں ٹیئے او ادیں دلیھے ناگ بن کے درکٹ
پئے گئے۔

۲۲۔ اللہ سیٹس آکھئے ایتیکوں چاگھن تے ڈر نہ
اساں ایتیکوں ولا پہلی حالت تے گھن اوں
۲۳۔ توں اپٹے ہتھ کوں کچھ و وح پا جیہے کڑھیں

إِنِّي أَنَا رَبُّكَ فَاخْلَعْ نَعْلَيْكَ إِنَّكَ بِالْوَادِ الْمُقَدَّسِ
طَوًى ۱۳

وَأَنَا اخْتَرْتُكَ فَاسْتَمِعْ لِمَا يُوحَى ۱۴

إِنِّي أَنَا اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدْنِي وَأَقِمِ
الصَّلَاةَ لِذِكْرِي ۱۵

إِنَّ السَّاعَةَ آتِيَةٌ أَكَادُ أَخْفِيهَا لِتُجْزَىٰ كُلُّ نَفْسٍ
بِمَا تَسْعَىٰ ۱۶

فَلَا يَصُدُّكَ عَنْهَا مَنْ لَا يُؤْمِنُ بِهَا وَاتَّبَعَ
هُوَ ۖ فَزُدْ ۱۷

وَمَا يَلِكُ بِمِثْلِكَ لِيُؤْمِنَ ۱۸

قَالَ هِيَ عَصَائِي أَتَوَكَّلُ عَلَيْهَا ۖ أَهْشَ بِهَا
عَلَىٰ عَنِّي وَلِي فِيهَا مَا رُبَّ أُخْرَىٰ ۱۹

قَالَ أَلْقِهَا يُونُسُ ۲۰

فَالْقِهَا فَإِذَا هِيَ حَيَّةٌ تَسْعَىٰ ۲۱

قَالَ خُذْهَا وَلَا تَخَفْ ۖ سَنُعِيدُهَا سِيرَتَهَا
الْأُولَىٰ ۲۲

وَاضْمُرْ يَدَكَ إِلَىٰ جَنَاحِكَ تَخْرُجْ بَيْضًا ۖ وَمِنْ

- غَيْرُ سَوْءٍ اَيَّةٌ اُخْرَى ۝
 اوکیں بیاری دے بغیر چٹا نکلی اے پیاستان
 موسیٰ۔
- لِيُرِيكَ مِنْ اٰيَاتِنَا الْكُبْرَى ۝
 ۲۳۔ تاں جوتیکوں اساں اچھے وچے نشان
 ڈکھاوے۔
- اِذْهَبْ اِلٰى فِرْعَوْنَ اِنَّهُ ظَلُمٌ ۝
 ۲۵۔ توں فرعون دو وچ بے شک او منہ دور
 سقی گئے
- قَالَ رَبِّ اشْحِ لِي صَدْرِي ۝
 ۲۶۔ موسیٰ آکھئے اے میڈے رب میڈا سینہ
 کھول ڈے۔
- وَيَتَّبِعْنِي اَمْرِي ۝
 ۲۷۔ تے میڈا کم میڈے کیتے سوکھا کر ڈے۔
- وَاحْلُلْ عُقْدَةً مِنْ لِسَانِي ۝
 ۲۸۔ تے میڈی زبان دی بگنڈھ وی کھول ڈے۔
- يَفْقَهُوا قَوْلِي ۝
 ۲۹۔ او میڈی گال سمجھ سگن۔
- وَاجْعَلْ لِي وَزِيرًا مِنْ اَهْلِي ۝
 ۳۰۔ تے میڈے سکیں وچو میڈے کیتے وزیر بنا۔
- هُرُونَ اَمْرِي ۝
 ۳۱۔ ہارون کوں (او) میڈا بھرا۔
- اَشْدُدْ يَدَايَ اَذْرِي ۝
 ۳۲۔ اونڈے نال میڈی طاقت ودھا۔
- وَاشْرِكْهُ فِي اَمْرِي ۝
 ۳۳۔ تے اونکوں میڈے کم وچ شریک کر۔
- كَيْ نَسْجِدَ كَثِيرًا ۝
 ۳۴۔ تاں جو اساں تیبڈی پہوں ماری پاکیزگی بیان
 کردوں۔
- وَنَذْكُرَكَ كَثِيرًا ۝
 ۳۵۔ تے تیکوں پہوں یاد کردوں۔
- اِنَّكَ كُنْتَ بَصِيْرًا ۝
 ۳۶۔ بے شک توں ساکوں بڑھائییں۔
- قَالَ قَدْ اُوْتِيْتَ سُوْلَكَ يٰمُوسٰى ۝
 ۳۷۔ اوں آکھئے اے موسیٰ جوتیں منگے تیکوں ٹے
 بڑتا گئے۔
- وَلَقَدْ مَنَّا عَلَيْكَ مَرَّةً اُخْرٰى ۝
 ۳۸۔ اساں تیبڈے اتے بڑھئی دفعہ احسان کریدی
 پئے ہیں۔
- اِذْ اَوْحَيْنَا اِلٰى اَمِيْنِكَ مَا يُوحٰى ۝
 ۳۹۔ جڈاں اساں تیبڈی ما کوں وحی کیتی بائی جو وحی کرٹ
 اوں ویلے ضروری ہا۔
- اِنْ اَنْذَرْتَهُ فِى التَّابُوتِ ۝
 ۴۰۔ جو توں انیکوں صندوق وچ رکھ ولا انیکوں

فَاقْبِذْ فِيهِ ذِي النِّيعِ ثَلَاثَةً اَيُّهَا الشَّاهِدُ
بِأَخْذِهِ عَذُوْنِي وَ عَذُوْلَهُ وَ
اَلْقَيْتْ عَلَيْكَ مَحَبَّةً مِّنِّيْ هَ وَ لِنَصَحَ
عَلَى عَيْنِي ۝

اِذْ تَنَسَّيْتُ اَخْكَ فَقَوْلُ هَلْ اَدُلُّكُمْ
عَلَى مَنْ يَكْفُلُهُ فَرَجَعَكَ اِلَى اَخِكَ
كَى تَقَرَّ عَيْنُهَا وَلَا تَحْزَنُ وَ تَلَكَ
نَفْسًا فَفَجَّيْنَكَ مِنَ الْغَيْرِ وَ فَتَنَكَ
مُنَوَّاتَةً فَلَمَّثْتَ سَيِّئًا فِى اَهْلِ مَدِيْنَةٍ
نُّعْرَ حُتَّ عَلَى قَدْرِ يَوْمِي ۝

وَاضْطَنَعْتُكَ لِنَفْسِي ۝

اِذْ هَبَّ اَنْتَ وَ اَخُوكَ بِالنِّبَاِ فِى ذِكْرِى ۝

اِذْ هَبَّا اِلَى فِرْعَوْنَ اِنَّهُ كَاٰبُ ۝

فَقَوْلًا لَهُ قَوْلًا لِّبَنَاتِكَ يَتَذَكَّرُ اَوْ يَنْشَى ۝

قَالَ رَبَّنَا اِنَّا خَافُ اَنْ يَفْطَرَّ عَلَيْنَا اَوْ اَنْ
يَظْلِمُنَا ۝

قَالَ لَا تَخَافَا اِنَّمَا مَعَكُمْ اَسْعُ وَاَزَى ۝

فَاَنبِيَهُ فَقَوْلًا اِنَّا رَسُوْلًا رَّبِّكَ فَارْسِلْ مَعَنَا بَنِيَّ

دریا وچ سٹ گھٹ دل دریا انیکوں کنہی تیں چا
سیسی انیکوں میڈا تے اوندرا دشمن پکڑ گھنسی تے
میں اپنے ولو تید بڑے دل وچ محبت پا ڈتی۔ تے
تاں جو توں میڈی اکھیں دے سامنے پلے۔

۴۱۔ جبڑاں تید بڑی بھین ٹردی دیندی ہائی تے
آہدی پئی ہائی کیا میں تہاکوں اور تیریت ڈساں
جیرھی انیکوں پالے دل اساں تیکوں تید بڑی ما
دو ولا پٹھے سے تاں جو اوندیاں اکھیں ٹھڑھیاں
تھیون تے مونجھی نہ تھیوے تے تیں بک جان
کوں قتل کر جوتا ہا دل اساں تیکوں اس غم کنیں
وی بچایا ہا تے تیکوں پہوں سارے امتحانیں
نال آزمائے توں کنی سال مدین دے کوں وچ
رہ گئیں دل توں اے موسیٰ اس قابل تھیں۔

۴۲۔ تے اساں تیکوں اپنے کیتے چن گبرے۔
۴۳۔ توں تے تید بڑا بھرا میڈے نشان گھن کے
کے ونجو تے یڈے ذکر وچ سستی نہ کرو۔
۴۴۔ تہاں ڈو ہیں فرمون دو ونجو بے شک او
منہ زور تھی گئے۔

۴۵۔ تہاں ڈو ہیں اوندے نال آرام نال گال
کراہے تھی سگدرے جو اونصیت پکڑے یا ڈرے
۴۶۔ انہیں آکھیا اے ساڈے رب بے شک
اساں ڈردے ہیں جو او ساڈے اتے زیادتی
کے یاستنی کرے۔

۴۷۔ اوں آکھیا تہاں نہ ڈرو بے شک میں ڈروناہیں
نال ہاں میں سندا وی ہاں تے ڈرہا وی ہاں۔

۴۸۔ تہاں ڈو ہیں اوندو ونجو تے آکھو جو بے شک اساں

إِسْرَآءِيلَ ۖ وَلَا تُعَذِّبُهُمْ قَدْ جُنُحَكَ بِأَيْدِيهِمْ مِّنْ
ذَلِكَ ۖ وَالسَّلَامُ عَلَيَّ مَنِ اتَّبَعَ الْهُدَى ۝

ہو میں تیلے رب دے رسول ہیں۔ بنی اسرائیل کوں
ساڈے نال پٹھتے انہیں کوں عذاب نہ دے۔

إِنَّا قَدْ أُوحِيَ إِلَيْنَا أَنَّ الْعَذَابَ عَلَىٰ مَنْ كَذَّبَ
وَتَوَلَّى ۝

۴۹۔ بے شک ساڈوے دی کیتی گئی جو جیرھا جھٹلیسی
تے منہ پھریسی اوندے لے عذاب اوسی۔

قَالَ فَمَنْ رَبُّكُمَا يُوسُفٰی ۝

۵۰۔ اوں آکھئے اے موسیٰ تساں ہوتا ہیں دارب کوں۔

قَالَ رَبُّنَا الَّذِي أَعْطَىٰ كُلَّ شَيْءٍ حَلْقَهُ ثُمَّ هَدَىٰ ۝

۵۱۔ اوں آکھئے ساڈا رب اوہے جیہں ہر شے پیدا
کیتی ۖ ول اوں کوں رستہ ڈکھالیں۔

قَالَ فَمَا بَالُ الْقُرُونِ الْأُولٰٓئِی ۝

۵۲۔ اوں آکھئے پہلے لوکیں دا کیا حال۔

قَالَ عَلِمْنَا عِنْدَ رَبِّنَا فِي كِتَابٍ لَا يَضِلُّ رَبِّي وَلَا يَنسَى ۝

۵۳۔ حضرت موسیٰ آکھئے اوند اعلیٰ میڈے رب
کنیں کتاب وح موجود نہ تھو کہدے میڈا رب تے
نہ جھلدے۔

الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ مَهْدًا وَسَلَكَ لَكُمُ
فِيهَا سُبُلًا وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجْنَا
بِهِ أَزْوَاجًا مِّنْ ثَبَاتٍ شَتَّىٰ ۝

۵۴۔ جیہں تہاڈے کیے زمین و چھائی ۖ تے اوندے
وح تہاڈے کیے رستے کہ جنسی تے نھر کنیں پانی
بہانے سی ول اساں اوندے نال کئی قسمیں دیاں
ہوئیں دے جوڑے کیڈھینے۔

كُلُّوا وَارْزَعُوا أَنْعَمَ كَرَمًا فِي ذَلِكَ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ
الَّذِي ۝

۵۵۔ کھاؤ تے اپنے ڈنگریں کوں چراؤ بے شک
ایندے وح عقل والے لوکیں کیے ہوں نشان۔

مِنْهَا خَلَقْنَاكُمْ وَفِيهَا نُعِيدُكُمْ وَمِنْهَا نُخْرِجُكُمْ
تَارَةً أُخْرٰی ۝

۵۶۔ اس زمین وح پیدا کیتے ایندے وح اساں
ولا تہا کوں لیسوں تے ولا ڈو جی دفعہ ایندے وح
تہا کوں کیڈھیسوں۔

وَلَقَدْ أَرَيْنَاهُ آيَاتِنَا كُلَّهَا فَكَذَّبَ وَأَبٰی ۝

۵۷۔ اساں فرمون کوں سارے نشان ڈکھائے اوں
جھٹلائے تے انکار کیتے۔

قَالَ اجْعَلْنٰا لِنُخْرِجَنَّا مِنْ أَرْضِنَا بِسِحْرِكَ

۵۸۔ آکھیں اے موسیٰ کیا ساڈو ایں واسطے آئیں

يُؤَسِّى ۵۸

جو توں ساکوں ساڑے ملک کنیں اچھے جادو نال
کڑھ جڑیوں ۔

فَلَمَّا تَبَيَّنَكَ بِسِحْرِ مِثْلِهِ فَأَجْعَلْ بَيْنَنَا وَبَيْنَكَ
مَوْعِدًا لَا نُخْلِفُهُ نَحْنُ وَلَا أَنْتَ مَكَائًا
سُوئے ۵۹

۵۹ - سہن اساں وی ضرور تیردو جادو اچھو جیہاں
گھن اوسوں تے توں اچھے تے ساڑے درمیان وعدے دی جا
مقرر کرنہ اساں چھو تے ہمسوں تے نہ توں برابر
دی جا ہوے ۔

قَالَ مَوْعِدُكُمْ يَوْمَ الزَّيْنَةِ وَأَنْ يُخْشَرَ النَّاسُ
ضَحٰی ۶۰

۶۰ - موسیٰ اکھئے تہاڑے وعدے دا ڈینہہ عید دا
تے کانے ڈینہہ دے کوں کوں کٹھا کیتا ونجے ۔
۶۱ - فرعون ٹر پئے تے اٹھیاں تدبیراں کھیاں
کر کے موسیٰ کنیں آگئے ۔

فَتَوَلَّىٰ فِرْعَوْنُ فَجَمَعَ كَيْدَهُ ثُمَّ أَتَىٰ ۶۱

۶۲ - انہیں کوں موسیٰ اکھئے ہلاک تھیو و اللہ تے کوڑ
نہ گھڑو ناں تاں تہا کوں عذاب پیہہ سٹسی تے جیرھا
تے کوڑ ہدھسی او نا کام تھیندے ۔

قَالَ لَهُمُ مُوسَىٰ وَنِيلَكُم لَا تَقْرَءُوا عَلَى اللَّهِ كَذِبًا
يُضِلُّكُمْ بَعْدَ آيٍ وَقَدْ حَآبٍ مِّنْ أَفْرَآءِ ۶۲

۶۳ - او ایں معاملے وچ آپت وچ بھڑپین تے
لک کے منصوبے بناؤں پئے گئیں ۔

فَتَنَازَعُوا أَمْرَهُم بَيْنَهُمْ وَأَسْرُوا النَّجْوَىٰ ۶۳

۶۴ - انہیں اکھئے اے جڑو میں جادو گر ن تے چاہن
جو تہا کوں اچھے جادو زور نال تہاڑے ملک کنیں
کڑھن تے تہاڑے جڑو چنگے مذہب کوں تباہ
کر ڈیوں ۔

قَالُوا إِنْ هَٰذِهِ سُلْحُونٌ يُرِيدُونَ أَنْ يُخْرِجُكُمْ
مِّنْ أَرْضِكُمْ بِسِحْرِهِمْ وَيَذْهَبَ بِطَرِيقِكُمُ الْمَثَلُ ۶۴

۶۵ - تہاں اٹھیاں تدبیریں سوچ گھنوں تہاں
کٹھے تھی کے او جیرھا آج ڈاڈھا تھی گیا او
کامیاب تھی ویسی ۔

فَاجْبِعُوا لَكُمْ تَمْرًا انْتُصَفًا وَقَدْ أَفْلَحَ
الْيَوْمَ مِنَ السُّعْطَا ۶۵

۶۶ - انہیں اکھئے موسیٰ کیا توں سٹیدیں یا اساں
پہلے سٹن والے ہوں ۔

قَالُوا يَمُوسَىٰ إِمَّا أَنْ تُلْقَىٰ وَإِمَّا أَنْ نَكُونَ أَوَّلَ
مَنْ أُلْقَىٰ ۶۶

۶۷ - حضرت موسیٰ اکھئے تہاں سٹوہوں ویلے
انہیں دیاں ورھیاں تے سوٹے جادو دی وجہ کنیں

قَالَ بَلْ أَلْقُوا فَإِذَا جِآلَهُمْ وَعَصِيَّتُهُمْ يُخَيَّلُ
إِلَيْهِ مِنْ سِحْرِهِمْ أَنَهَا تَنَسَّ ۶۷

ایوں بگدے بہن جیویں در کردے پین -

۶۸۔ حضرت موسیٰ اپنے دل و جگر محسوس کیتے

۶۹۔ اسان آکھئے نہ ڈربے شک توں ڈاڑھا ہوں

۷۰۔ جیرا سوٹا تید بے سچے ہتھ و جح او سٹ

جو انہیں بنائے اونکوں نگل ویسی بے شک انہیں

جادو دی تدبیر بنائی تے جادوگر جتو دی آوے

تے جیویں آوے کامیاب نہیں تھیندا -

۷۱۔ جادوگر سجدے درج ڈھ پئے تے آکھونے

جو اسان موسیٰ تے ہارون دے خدا تے ایمان

انیندے ہیں -

۷۲۔ فرعون آکھئے میڈے حکم ڈیوٹ کنیں پہلے

تساں من بگدے بے شک اے تہاڈا اوڈا

جیئں تہاکوں جادو سکھائے میں تہاڈے ہتھ تے

پیراں خلاف ورزی دی وجہ نال ضرور کپسیاں

تے میں تہاکوں کجھی دے منڈھ نال ضرور پچھاسیاں

ڈیساں تے تہاکوں پتہ لگ ویسی جو اسان وچو

کون ڈاڑھا تے باقی رہ وخبج والا عذاب

ڈے سگدے -

۷۳۔ انہیں آکھئے جو نشان ساڈو آئیں انہیں

دے مقابلے و جح اسان تیکوں کجھ نئے سمجھدے

تے نہ اپنے پیدا کرٹ دالے دے مقابلے و جح توں

جیرا زور لیندیں لاگھن بے شک توں این دنیاوی

زندگی کوں مکا سگدیں -

۷۴۔ بے شک اسان اپنے رب تے ایمان گھن

آئے ہیں تاں جو او ساڈے گناہ بخشے تے اوں

گناہ کوں وی بخشے جیرا تیں ساکوں جادو کیتے

فَأَوْجَسَ فِي نَفْسِهِ خِيفَةً مُّوسَى ۝

قُلْنَا لَا تَخَفْ إِنَّكَ أَنْتَ الْأَعْلَى ۝

وَأَلْقَى مَا فِي يَمِينِكَ تَلْفَفَ مَا صَنَعُوا إِنَّمَا صَنَعُوا

كَيْدٌ سِحْرٌ وَلَا يُفْلِحُ السَّاحِرُ حَيْثُ أَتَى ۝

فَأَلْقَى السِّحْرَ سُجَّدًا قَالُوا أَمَّا بِرَبِّ هَؤُلَاءِ

وَمُوسَى ۝

قَالَ أَمَنْتُمْ لَهُ قَبْلَ أَنْ أَدْنِ لَكُمْ

إِنَّهُ لَكَيْدٌ الَّذِي عَلَّمَكُمُ السِّحْرَ

فَلَا قِطْعَنَ أَيْدِيكُمْ وَأُزْجَلَكُمْ مِنْ خِلَافِ

وَلَا وَصَلَبَكُمْ فِي جُدُوعِ النَّخْلِ وَلَتَعْلَمُنَّ

إِنَّا أَشَدُّ عَذَابًا وَأَبْغَى ۝

قَالُوا لَنْ نُؤْتِيَكَ عَلَى مَا جَاءَنَا مِنَ الْبَيِّنَاتِ وَ

الَّذِي قَطَرْنَا فَاقْضِ مَا أَنْتَ قَاضٍ إِنَّا تَبَتُّنَا

هَذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا ۝

إِنَّا أَمَّا بِرَبِّنَا لِنَغْفِرَ لَنَا خِلَافًا وَمَا أَكْرَهْتَنَا

عَلَيْهِ مِنَ السِّحْرِ وَاللَّهُ خَيْرٌ وَأَبْغَى ۝

مجبور کیستے تھے اللہ سئیں ہوں چنگاڑے تے باقی
رہن والاء۔

۷۵۔ بے شک جیرھا اپنے رب دو مجرم بن کے
اوسے بے شک اوندے کیستے دوزخ اوندے
وچ نہ مرسے نہ جیسی۔

۷۶۔ تے جیرھا مومن بن کے اوسے تے نیک
عمل کر لیسے انہیں لوکیں واسطے اپنے درجے ہن۔

۷۷۔ ہمیشہ رہن والے باغن جنیدے وچ نہراں
وہندیاں ہوسن او اوندے وچ ہمیشہ رہن لے
اوند ابدلہ جیرھا پاک رہسی۔

۷۸۔ تے اساں موسیٰ کوں وحی کیتی ہانی جو توں
اپنے بندس کوں را تو رات گھن و نچ تے سکے ہوئے
سمندر وچ انہیں واسطے رستہ بنا نہ تیکوں پکڑیجی
داڈر ہوئے تے نہ سمندر وچ (غرق) پٹن داڈر ہوئے
۷۹۔ فرعون اپنے لشکرناں انہیں دا بچا کیتے تے سمندر انہیں
کوں چگی طراں لگا ڈتے۔

۸۰۔ تے فرعون نے اپنی قوم کوں گمراہ کیا تے سدھا رستہ
نسی ڈسیا۔

۸۱۔ لے بنی اسرائیل اساں تہاکوں تہاڈے دشمن
کنیں بچایا ہاتے طور دے سجھ پاسے تہاڈے نال
وسدہ کیتا ہا۔ تے اساں تہاڈے اتے کھیاں تے
پٹیرے لہائن

۸۲۔ تساں کھاؤ جو اساں تہاکوں پاک چیزاں ڈتن
اینڈے وچ زیادتی نہ کرو ناں تاں تہاڈے اتے
میڈی ناراضگی ہسی تے جنیدے اتے میڈی ناراضگی
لہندی او ڈھ پندے تے رل دیندے۔

إِنَّكَ مَنْ يَأْتِ رَبَّهُ مُجْرِمًا فَإِنَّ لَهُ جَهَنَّمَ لَا
يَمُوتُ فِيهَا وَلَا يَحْيَى ۝

وَمَنْ يَأْتِهِ مُؤْمِنًا قَدْ عَمِلَ الصَّالِحَاتِ فَأُولَٰئِكَ
لَهُمُ الدَّرَجَاتُ الْعُلَى ۝

جَنَّتٌ عَدْنٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ
فِيهَا ۚ ذَٰلِكَ جَزَاءُ مَنْ تَزَكَّى ۝

وَلَقَدْ أَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ أَنِ اسْرِ بِبَنِيكَ فَاغْرِبْ
لَهُمْ طَرِيقًا فِي الْبَحْرِ لِنَبْلَا مَا تَخَفُ دَرَكًا وَلَا
تَخْشَى ۝

فَاتَّبَعَهُمْ فِرْعَوْنُ وَبُجُودِهِ فَنُفِثَهُمْ مِنَ الْيَمِّ
مَا غَشِيَهُمْ ۝
وَأَضَلَّ فِرْعَوْنُ قَوْمَهُ وَمَا هَدَىٰ ۝

بَنِي إِسْرَءِيلَ قَدْ أَنْجَيْنَاكَ مِنْ عَدُوِّكَ وَ
وَعَدْنَاكَ حَاجِبَ الظُّلُمِ الْأَيْمَنِ وَنَزَّلْنَا عَلَيْكَ
الْمَنَ وَالسَّلَوى ۝

كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَلَا تَطْغَوْا فَيُنْزِلَ
عَلَيْكُمْ غَضَبِي ۖ وَمَنْ يَحْلِلْ عَلَيْهِ غَضَبِي فَقَدْ
هُوِّنَ ۝

وَاتَّقِ لَعْنَائِ لِمَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا ثُمَّ اهْتَدَى ﴿۸۳﴾

۸۳۔ تے بے شک میں ہوں بخشن والا ہاں
اوندے کیتے جیرھا توبہ کرے تے منے تے نیک
کم کرے تے دل ہدایت پاوے۔

وَمَا أَجَلَكَ عَنْ قَوْمِكَ يٰمُوسَىٰ ﴿۸۴﴾

۸۴۔ اے موسیٰ توں قوم کوں چھوڑ کے اتنی
جلدی کڈے آگئیں۔

قَالَ هُمْ أُولَاءِ عَلَىٰ أَثَرِي وَعَجِلْتُ إِلَيْكَ رَبِّ
لَتُفْضَىٰ ﴿۸۵﴾

۸۵۔ اوں آکھئے او میڈے پھواندے پن تے
میں تیڈو ات گالہوں جلدی آیاں اے میڈے
رب تاں جو توں خوش تھیویں۔

قَالَ فَإِنَّا قَدْ فَتَنَّا قَوْمَكَ مِنْ بَعْدِكَ وَأَضَلَّهُمُ
السَّامِرِيُّ ﴿۸۶﴾

۸۶۔ اوں آکھئے بے شک اساں تیڈی قوم کوں تیلے
بعد امتحان وچ پاڑتے تے ہک سامری انہیں
گمراہ کیتے۔

فَرَجَّ مُوسَىٰ إِلَىٰ قَوْمِهِ غَضَبًا أَنْ سَقَاةً قَالَ
يَقَوْمُ أَلَمْ يَعِدْكُمْ رَبِّكُمْ وَعَدًّا حَسَنًا أَفَطَالَ
عَلَيْكُمْ الْعَهْدُ أَمْ أَرَدْتُمْ أَنْ يَجِلَّ عَلَيْكُمْ غَضَبُ
رَبِّكُمْ فَاخْلَفْتُمْ مَوْعِدِي ﴿۸۷﴾

۸۷۔ موسیٰ اپنی قوم دو کاوڑ تے افسوس وچ
دل آئے تے آکھئے سی لے میڈی قوم کیا تھاڑے
رب تھاڑے نال چنگا وعدہ نہ کیتا ہا کیا تھاڑے
وعدے دے وقت وچ دیر تھی گئی ہائی یا تساں
چاہندے ہاوے جو تھاڑے اتے تھاڑے رب دا
غضب ہوے تے تساں میڈے وعدے دی خلاف
ورزی کیتی ۷۔

قَالُوا مَا أَخْلَفْنَا مَوْعِدَكَ بِمَلِكِنَا وَلَكِنَّا حَنِيلْنَا
أَوْ زَادَ مِنَ زِينَةِ الْقَوْمِ فَقَدْ تَفَنَّا فَكَذَلِكَ أَلْقَى
السَّامِرِيُّ ﴿۸۸﴾

۸۸۔ انہیں آکھئے اساں تیڈے وعدے دی خلاف
ورزی اپنی مرضی نال نہیں کیتی اصل گال اے ہے جو
قوم دے گانہیں دا جیرھا بار ساکوں چوایا گیا ہا اساں
اوکوں سٹ گھتے ایویں سامری دی سٹ گھتے۔

فَأَخْرَجَ لَهُمْ عِجْلًا جَسَدًا لَهُ خُورٌ فَقَالُوا هَذَا إِلَهُهُمْ
وَاللَّهُ مُوسَىٰ هَٰ فَسَيِّئٌ ﴿۸۹﴾

۸۹۔ دل اوں انہیں کیتے ہک گالبا بنائے۔ جنیدے جسم وچ
پاکاں نکلدیاں ہن تے انہیں آکھئے اے تھاڑا تے
موسیٰ دا خدائے تے او بھل گئے۔

أَفَلَا يَرَوْنَ أَنَّهُ لَا يُرْجِعُ إِلَيْهِمْ قَوْلًا وَلَا يَمْلِكُ لَهُمْ

۹۰۔ کیا او بڑہے نہ ہن جو او انہیں دی کہیں گال دا

صَرَآؤَ لَا نَفْعًا ①

۴

جواب نہ ڈیندا ہاتے نہ انہیں کون نقصان پہنچا سگدا ہاتے نہ نفع۔

وَلَقَدْ قَالَ لَهُمْ هُرُودٌ مِنْ قَبْلُ يَقُولُ إِنَّمَا فُتِنْتُمْ بِهِ وَإِنَّ رَبَّكُمُ الرَّحْمَنُ فَاتَّبِعُونِي وَأَطِيعُوا أَمْرِي ②

۹۱۔ ہارون انہیں کون موسیٰ دے آؤں کہیں پہلے اکھ ڈتا ہا جو اے میڈی قوم ایندے نال تہا کون امتحان وچ سنیا گئے بے شک تہا ڈارب رحمن تہاں میڈی پیروی کرو تے میڈا اکھن منو۔

قَالُوا لَنْ نَبْرَحَ عَلَيْهِ عَافِيَةً حَتَّىٰ يَرْجِعَ إِلَيْنَا مُوسَى ③

۹۲۔ انہیں اکھئے جو اسان او تیں ایندی عبادت کریں رہ ویسوں جے یں موسیٰ ساڈو ول نہ آوے

قَالَ يَهُرُودُ مَا مَنَّكَ إِذْ رَأَيْتَهُمْ ضَلُّوا ④

۹۳۔ آؤں اکھئے اے ہارون کیس تیکوں ہلکيا ہا جیلے تیں انہیں کون گمراہ ڈٹھے۔

أَلَا تَتَّبِعُنِ أَنْعَصَيْتَ أَمْرِي ⑤

۹۴۔ جوں توں میڈی پیروی نہ کریں کیا تیں میڈے حکم دی نافرمانی کیتی ۵۔

قَالَ يَبْنَؤُمْ لَا تَأْخُذْ بِلِحْيَتِي وَلَا بِرَأْسِي ۚ إِنِّي خَشِيتُ أَنْ تَقُولَ فَرَّقْتَ بَيْنَ بَنِي إِسْرَءِيلَ وَلَمْ تَرْقُبْ قَوْلِي ⑥

۹۵۔ اوں اکھئے میڈی ما دے پتر میڈی ڈاڑھی تے سر دے وال نہ پکڑ بے شک میں تے ڈڑاؤں جو توں اے اکھیں جو تیں بنی اسرائیل دے وچ اختلاف پا ڈتے تے میڈی گال دا خیال نوی رکھیا۔

قَالَ مَا خَطْبُكَ يَا مِرْيَ ⑦

۹۶۔ موسیٰ اکھئے جو اے سامری تیں کیا کیتے۔

قَالَ بَصُرْتُ بِمَا لَمْ يَبْصُرُوا بِهِ فَقَبَضْتُ قَبْضَةً مِّنْ أَثَرِ الرَّسُولِ فَنَبَذْتُهَا وَكَذَلِكَ سَوَّكْتُ لِي نَفْسِي ⑧

۹۷۔ اوں اکھئے میں او شے ڈٹھی ۷ جبریں انہیں نہیں ڈٹھی ول میں نبی دیاں کچھ گاہیں من گدھیاں تے دل انہیں کوں سٹ گھتیا تے میڈے دل ایں گال کوں چٹکا کر کے ڈکھالے ۸۔

قَالَ فَاذْهَبْ فَإِنَّ لَكَ فِي الْحَيَاةِ أَنْ تَقُولَ لَا مِسَاسَ وَإِنَّ لَكَ مَوْعِدًا لَّنْ تَخْلَفَنَّهُ وَانْظُرْ إِلَى إِلَهِكَ الَّذِي ظَلْتَ عَلَيْهِ عَاكِفًا لَّنُحَرِّقَنَّهُ ثُمَّ لَنَنْسِفَنَّهُ فِي الْيَمِّ نَسْفًا ⑨

۹۸۔ اوں اکھئے توں وچ تے تیبے کیتے حکم لے ہے جو توں زندگی وچ اے اکھ ودا جو میکوں کوئی ہتھ نہ لاؤ تیبے واسطے ہک مقرر وقت جیکوں توں اصلو نہ ٹال سگسیں تے توں ڈیکھ اپنے معبود دو

جنیدی توں عبادت کریندا رہ گئیں اساں انیکوں
ضرور سٹریسوں تے ول اینکوں سمندر وچ سٹ
گھتیسوں۔

۹۹۔ بے شک تہاڈا خدا اللہ اوندے سوا پیا کوئی معبود
نئیں اوہر شے کول جائدے۔

۱۰۰۔ ایویں اساں تیبڑے اتے پہلے لوکیں دیاں خبراں
بیان کریندے ہں تے اچھے ولو اساں تیکوں قرآن
ڈرتے۔

۱۰۱۔ جیرھا ایں کنیں منہ پھیر گھنسی بے شک او
قیامت دے ڈینہہ وڈا بار چسی۔

۱۰۲۔ اے اوندے وچ ہمیشہ رہن تے قیامت
دے ڈینہہ انہیں کیتے اے اہرہوں ڈکھ ڈیوٹ
والا ہوسی۔

۱۰۳۔ جڈاں دھو تو وچلا ویسی اساں اول ڈینہہ
مجریں کول ایں حالت وچ اٹھیسوں جو انہیں
دیاں اکھیں نیلیاں ہوسن۔

۱۰۴۔ آپت وچ ہوئے ہوئے گاہیں کرین لساں صرف
ڈاڈہ صدیاں رہ گئے۔

۱۰۵۔ اساں ڈاڈھا جائدے ہں جو او آبدن جلیے
انہیں وچو ساریں کنیں چنگا آدمی اے آکھسی جو
تماں تھوڑا وقت رہ گئے۔

۱۰۶۔ اوتیں کنیں پہاڑیں دے متعلق پچھن توں
آکھ ڈے میڈا رب انہیں کول منڈھو پیٹ کے
سٹ گھتسی۔

۱۰۷۔ تے انہیں کول بربریاں بنا کے چھوڑ ڈیسی۔

۱۰۸۔ نہ توں اوندے وچ ڈنگ ڈیکھسیں نہ اچائی۔

إِنشَاءً إِلَهُكُمْ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَسِعَ كُلُّ
شَيْءٍ عِلْمًا ۝۹۹

كَذَلِكَ نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ أَنْبَاءِ مَا قَدْ سَبَقَ
وَقَدْ آتَيْنَاكَ مِنْ لَدُنَّا ذِكْرًا ۝۱۰۰

مَنْ أَعْرَضَ عَنْهُ فَإِنَّهُ يَحْمِلُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وِزْرًا ۝۱۰۱

خَالِدِينَ فِيهِ وَسَاءَ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ حِمْلًا ۝۱۰۲

يَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ وَنَحْشُرُ الْمُجْرِمِينَ يَوْمَئِذٍ
زُرْقًا ۝۱۰۳

يَتَخَفَتُونَ بَيْنَهُمْ إِنْ لَبِثْتُمْ إِلَّا عَشْرًا ۝۱۰۴

نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَقُولُونَ إِذْ يَقُولُ أَمْ لَهُمْ طَرِيقَةٌ
إِنْ لَبِثْتُمْ إِلَّا يَوْمًا ۝۱۰۵

وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الْجِبَالِ فَقُلْ يَنْسِفُهَا رَبِّي نَسْفًا ۝۱۰۶

فَيَذَرُهَا قَاعًا صَفْصَفًا ۝۱۰۷

لَا تَرَى فِيهَا عِوَجًا وَلَا أَمْتًا ۝۱۰۸

يَوْمَئِذٍ يَتَّبِعُونَ الدَّاعِيَ لَا عِوَجَ لَهُ وَخَشَعَتِ
الْأَصْوَاتُ لِلْخُسْفَىٰ فَلَا تُسْمَعُ إِلَّا هَمْسًا ﴿٩﴾

يَوْمَئِذٍ لَا تَنْفَعُ الشَّفَاعَةُ إِلَّا مَنْ أَذِنَ لَهُ
الرَّحْمَنُ وَرِجَىٰ لَهُ قَوْلًا ﴿١٠﴾

يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا
يُحِيطُونَ بِهِ عِلْمًا ﴿١١﴾

وَعَنَتِ الْوُجُوهُ لِلْحَيِّ الْقَيُّومِ وَقَدْ خَابَ مَنْ حَمَلَ
ظُلْمًا ﴿١٢﴾

وَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الظَّالِمَاتِ لَهُمْ مُوْجِبٌ وَلَا يُخَفُّ
ظُلْمًا وَلَا هَضْمًا ﴿١٣﴾

وَكَذَٰلِكَ أُنزِلَتْ هَٰذِهِ آيَاتُ الْكِتَابِ لَعَلَّكُمْ
تَتَّقُونَ أَوْ يُحْدِثُ لَهُمْ ذِكْرًا ﴿١٤﴾

فَعَلَّمَ اللَّهُ الْفِرْعَوْنَ الْقُرْآنَ وَلَا تَعْبَلُ بِالْقُرْآنِ
مِنْ قَبْلِ أَنْ يُقْضَىٰ إِلَيْكَ وَحْيُهُ وَقُلْ ذِٰلِكِ
عِلْمٌ ﴿١٥﴾

وَلَقَدْ عَهِدْنَا إِلَىٰ آدَمَ مِنْ قَبْلِ قَنُوسٍ وَلَمْ يَجِدْ
لَهُ عِزْمًا ﴿١٦﴾

وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلٰٓئِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ
آبٰی ﴿١٧﴾

۱۰۹۔ اوں ڈیوہ لوک سڈن والے دے چھوٹ
پوسن تے اونڈی تعلیم وچ کوئی ڈنگ نہ ہوسی تے رحمن
خدا دے سامنے انہیں دیاں آوازاں چکیاں تھی ولسن
تے سوائے کھسچھس دے کوئی آواز نہ سنسین۔

۱۱۰۔ اوں ڈیوہ کہیں دی شفاعت فائدہ نہ ڈیسی سوائے
اونڈے جیکوں رحمن خدا اجازت ڈیڈیسی تے اونڈی گال
تے اورامنی ہوسی۔

۱۱۱۔ جو اونڈے اگورے اونکوں چاندے تے جو اونڈے
پچورے اونکوں دی اونڈے علم کول او گھرانیں پاسگدے۔

۱۱۲۔ تے زندہ تے قائم رہوں والے خدا کیتے چرے بھگتے
پے ہوسن تے جیوں ظلم کیتا ہوسی او ناکام تھی ویسی۔

۱۱۳۔ تے جیرے نیک کم کریسن تے مومن ہوسن اونڈے
کیں ظلم کنین ڈرسن تے نہ حق کھوین کنیں۔

۱۱۴۔ تے ایویں اساں قرآن کول عربی وچ ہائے تے
انڈے وچ بر قسم دیاں ڈراون آیاں گالیں کھوں
کے بیان کر ڈتن تاں جو او متقی بنن یا انہیں کول خدا
دے ذکر دانواں طریقہ ڈسے۔

۱۱۵۔ بادشاہ تے سچا اللہ سنیں ہوں اچی شان والا
تے توں جلدی کنیں کم نہ گھن این کنیں پہلے جو قرآن دی
وحی تیبے آتے پوری کر ڈتی ونچے ہا اسے آبدارہ
آے میڈے رب میڈے علم کول ودھا۔

۱۱۶۔ اساں آدم کنیں این کنیں پہلے ہک وعدہ گدھا ہا
تے او بھل گیا تے ساکوں پتہ ہا جو اونڈا انیکوں توڑن
دا ارادہ نہ ہا۔

۱۱۷۔ تے اساں فرشتیں کول آکھیا جو آدم کول سجدہ
کرو ایس دے سوا باقی ساریں سجدہ کیتا۔ اوں

انکار کیتا۔

۱۱۸۔ تے اساں آکھئے اے آدم بے شک اے تیرا
تے تیرے زال دا دشمن تال ڈوناہیں کوں جنت وچو
نہ کڈھ ڈیوے ول توں مصیبت وچ پئے وچیں۔

۱۱۹۔ بے شک تیرے واسطے اے ہے جو توں ایندے
وچ نا بلوکارہیں تے نہ نیگا۔

۱۲۰۔ تے بے شک نہ ترسا تے نہ دھپ وچ سڑیں۔

۱۲۱۔ شیطان اوندے دل وچ اے وسواس پاڑتے
تے آکھیں اے آدم کیا میں تیکوں ہمیشہ رہن
والا ون ڈساں تے ایجھی بادشاہی جیڑی کڈاں نہ سکے۔

۱۲۲۔ انہیں ڈوناہیں اوندے وچو کھا گدا انہیں دیاں
کمزوریاں انہیں تے ظاہر تھی گیاں تے بہشت دے
پتیریں نال او ڈوناہیں اٹھے آپ کوں ولہیٹ پئے
گین۔ تے آدم اٹھے رب دی نافرمانی کیتی تے سدے
رستے کنیں بٹ گیا۔

۱۲۳۔ ول اوندے رب اونکوں چن گدا تے اوندے
اتے رحمت کیتی تے ہدایت ڈتی۔

۱۲۴۔ اوں آکھئے تال سارے اتھو نکل وچو تہاڑے
وچو کچھ نہیں دے دشمنن جے تہاڑو میڈی ہدایت آوے
تے جیڑا میڈی ہدایت دی پیروی کریسی نہ تے
اؤگراہ تھیں تے نہ او ہلاک تھیں۔

۱۲۵۔ تے جیڑا میڈے ذکر کنیں منہ پھیر گھسی تے
بے شک اوندے کیتے ڈکھی زندگی تے قیامت دے
ڈینہ اونکوں اندھا کر کے اٹھیسوں۔

۱۲۶۔ او اے آکھیں اے میڈے رب تیں میکوں
اندھا کیوں اٹھائے میں تے چنگا بھلا ڈیکھ سگدا ہم۔

فَعَلْنَا يَادُمْرُ إِنَّ هَذَا عَدُوُّكَ وَلِزَوْجِكَ فَلَا
يُخْرِجُكُمَا مِنَ الْجَنَّةِ فَتَنْتَفَيَا ۝۱۱۸

إِنَّ لَكَ أَلَّا تَجُوعَ فِيهَا وَلَا تَعْرَى ۝۱۱۹

وَأَنَّكَ لَا تَظْمَأُ فِيهَا وَلَا تَصْحَى ۝۱۲۰

فَوَسَّوَسَ إِلَيْهِ الشَّيْطَانُ قَالَ يَادُمْ هَلْ أَدُلُّكَ عَلَى
شَجَرَةٍ الْخُلْدِ وَمُلْكٍ لَا يَبُورُ ۝۱۲۱

فَأَكَلَا مِنْهَا فَبَدَتَ لَهُمَا سَوَآتُهُمَا
وَطَفَأَ يَخْصِفُ عَلَيْهِمَا مِنْ زَوَاقِ الْجَنَّةِ
وَوَعَدَ آدَمُ رَبَّهُ فَغَوَى ۝۱۲۲

ثُمَّ اجْتَنَبَهُ رَبُّهُ فَتَابَ عَلَيْهِ وَهَدَى ۝۱۲۳

قَالَ اهْبِطَا مِنْهَا جُنُبًا لَبِغُصَكُمُ لَبِغُصَ عَدُوٍّ فَأَمَّا
يَا نَبَاتُكُمْ مَتَى هَدَىٰ هَٰ فَمَنِ اتَّبَعَ هَٰذَا أَعَىٰ فَلَا
يُضِلُّ وَلَا يَشْفَىٰ ۝۱۲۴

وَمَنْ أَعْرَضَ عَن ذِكْرِي فَإِنَّ لَهُ مَعِيشَةً ضَنْكًا
وَنُحْشِرُهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ ۝۱۲۵

قَالَ رَبِّ لِمَ حَشَرْتَنِي أَعْمَى وَقَدْ كُنْتُ بَصِيرًا ۝۱۲۶

قَالَ كَذَلِكَ أَتَتْكَ آيَاتُنَا فَنَسِيتَهَا ۖ وَكَذَلِكَ الْيَوْمَ
تُنْفَىٰ ۝۱۸

۱۲۷۔ او آکھسی ایویں ہے تیرے کولہو ساڈیاں آیتاں
آیاں ہن تیں انہیں کول بھلا ڈتا آج اساں ایویں
تیکوں بھلندے ہیں۔

وَكَذَلِكَ نَجْزِي مَنْ أَسْرَفَ وَلَمْ يُؤْمِنْ بِآيَاتِ رَبِّهِ
وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَشَدُّ وَأَبْقَىٰ ۝۱۹

۱۲۸۔ تے اساں ایویں سزا ڈیندے ہیں جیرھا
حد کنیں ودھدے تے جیرھا اپنے رب دی آیات
تے ایمان نہیں انیندا تے آخرت دا عذاب ہوں
سخت تے باقی رہن والا ۱۹۔

أَفَلَمْ يَهْدِ لَهُمْ كَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنَ الْقُرُونِ
يَنْشُرُونَ فِي صُدُوحِهِمْ إِن فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّأُولِي
النُّهَىٰ ۝۲۰

۱۲۹۔ کیا انہیں کول ایندے نال ہدایت نہیں ملی
جو اساں انہیں کنیں پہلے ہوں ساری قومیں کول
ہلاک کیتا اے انہیں دے گھریں وچ ٹردے دن
بے شک ایندے وح عقل آلیں کیتے نشان۔

وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَكَانَ لِزَوَاجِرٍ
مُتَعَمِّدِينَ ۝۲۱

۱۳۰۔ تے جے تیرے رب ولو ہک لال نہ تھی جوے
ہاتے اوند دقت مقرر نہ تھیا جوے ہاتے اے
عذاب انہیں کول چمٹیا رہ ونجے ہا۔

فَاصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ
رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَقَبْلَ
غُرُوبِهَا ۖ وَمِنْ أَنَايِ الْبَلِّ فَسَبِّحْ
وَأَطْرَافَ النَّهَارِ لَعَلَّكَ تَرْضَىٰ ۝۲۲

۱۳۱۔ جیرھا کچھ اے آبدن توں اوندے تے صبر کرتے
اپنے رب دی تعریف نال پاکیزگی بیان کرتے سمجھ
نکلن کنیں پہلے بڈن کنیں دی پہلے تے رات دے
حصیں وچ پاکیزگی بیان کرتے ڈیندے دے حصیں
وح وی تاں جو توں خوش رہیں۔

وَلَا تَدْنِ عَيْنُكَ إِلَىٰ مَا مَعَ تَابِهِ أَزْوَاجُ هُنَّ
زُفَرَةُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ۖ لِيَفْتَنَّهُمْ فِيهِ وَرِزْقُ رَبِّكَ
خَيْرٌ وَأَبْقَىٰ ۝۲۳

۱۳۲۔ توں اپنے ڈوہیں اکھیں نال اوندو نہ گھور
جنہیں کول اساں دنیا دا سامان ڈتے دنیا دے
سوٹھپ کیتے انہیں وچو انہیں دیاں زالیہ ہن تاں
جو اساں آزمائش کروں تے تیرے رب دا رزق
چنگا تے باقی رہن والا ۱۳۔

وَأْمُرْ أَهْلَكَ بِالصَّلَاةِ وَاصْطَبِرْ عَلَيْهَا ۖ لَا تَسْأَلْكَ
رِزْقًا ۖ نَحْنُ نَرْزُقُكَ وَالْعَاقِبَةُ لِلتَّقْوَىٰ ۝۲۴

۱۳۳۔ تے اپنے گھروالیں کول نماز دا حکم ڈے تے
خود وی قائم رہ اساں تیں کنیں رزق نئے منگدے

اساں تیکوں رزق ڈیندے ہیں تے چنگا انعام پر پگھاری
والا ۱۰۔

۱۳۴۔ تے او آہن جو آپٹے رب کنیں ساڈو کوئی
نشان کیوں نہیں گھن اندا کیا انہیں دو انجھا نشان نہیں
آیا جیرھا پہلی کتابیں وچ مہان تھیں۔

۱۳۵۔ تے جے اساں انہیں کوں ایں رسول دے
آوٹ کنیں پہلے عذاب نال ہلاک کر ڈیوں ہا تے دل
او آکھن ہا لے ساڈے رب تیں ساڈو رسول کیوں
نہ پٹھیا ہا اساں تیڈی آیات پیروی کروں ہا ایں
کنیں پہلے جو اساں ذیل تے بے عزت تھیو دوں ہا۔

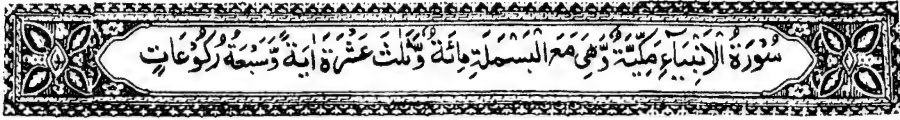
۱۳۶۔ توں آکھ ڈے ہر کوئی انتظا کریندا پئے ول
تساں وی انتظا کر دو تمہا کوں جلدی پتہ لگ دیسی جو
کون سرے رستے آلاء تے کون ہدایت پاوٹ
والا ۱۰۔

وَقَالُوا لَوْلَا يُأْتِنَا بِآيَةٍ مِنْ رَبِّهِ أَوَلَمْ تَأْتِهِمْ
بَيِّنَةٌ مَا فِي الصُّحُفِ الْأُولَى ۝

وَلَوْ أَنَّا أَهْلَكْنَاهُمْ بِعَذَابٍ مِنْ قَبْلِهِ لَقَالُوا رَبَّنَا
لَوْلَا أَرْسَلْتَ إِلَيْنَا رَسُولًا فَنَتَّبِعَ آيَاتِكَ مِنْ قَبْلِ
أَنْ نَذِلَّ وَنَخْزَى ۝

قُلْ كُلٌّ مُتَرَبِّصٌ فَتَرَبَّصُوا فَسَتَعْلَمُونَ مَنْ أَضَلَّ
الضُّلَّاتِ السَّوِيَّ وَمِنْ أَهْدَى ۝

پچ

سورة انبیاء مکی ۷۷ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۱۳ آیات تے ست رکوع ان۔

- ۱۔ شروع کریندال اللہ دے ناں نال جبرحان منگئے دیون
والا تے دل دل رحم کرٹ والا ۷۔
- ۲۔ لوکین کنیں حساب گھنٹ دا وقت کو لہو آگئے تے
او غفلت وچ منہ پھریندے ویندن۔
- ۳۔ انہیں دے رب ولو کوئی نواں ذکر انہیں دوئیں
اندا سوائے ایندے جو اوکل او سڈن تے کھلدن
تے مذاق کریندن۔
- ۴۔ انہیں دے دل غافلن تے محک تے مشورے کریندن
او جنہیں ظلم کیتے تے آہدن کیا لے تساں جیہاں آدمی
نہیں کیا تساں ایندے جادو وچ پھس دیو تے
تساں بڈہرے پئے ۷۔
- ۵۔ حضور نے فرمائے جو میڈا رب جائدے انہیں کالیں کول
جبرحیاں زمین تے آساں وچ تھیندن۔ تے او بہوں
سنٹن والا تے بہوں جائن والا ۷۔
- ۶۔ جھوٹے آکھئے نیں جو اے پیٹھے سیدھے خواہن
اے آبلو چا بٹائسی تے اے شاعر۔ لے ساڈو اوہیں
نشان گھن آوے جیویں پہلے رسول پیٹھے گین۔
- ۷۔ انہیں کنیں پہلے دی اسان دستیاں تباہ کیتن جنہیں
ایمان آندا ماتے کیا لے من گھسن۔
- ۸۔ اسان تیں کنیں پہلے مردیں کول ہی رسول بنا کے
پیٹھے سے اسان انہیں دوو جی کریندے ہا سے جے
تساں نوہے جائدے تے انہیں کنیں پچھ گھنوں۔
- بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ۱
اِقْتَرَبَ لِلنَّاسِ حِسَابُهُمْ وَهُمْ فِي غَفْلَةٍ
مُعْرِضُونَ ۲
مَا يَأْتِيهِمْ مِنْ ذِكْرِ مِنْ رَبِّهِمْ فَحَاجِّثٍ اِلَّا اسْتَمَوْهُ
وَهُمْ يَلْعَبُونَ ۳
لَا هِيَةَ قُلُوبُهُمْ وَاسْرَوْا النَّجْوَى الَّذِيْنَ ظَلَمُوْا
هٰذَا هَدًى اِلَّا بَشْرٌ مِّثْلُكُمْ فَاتَّبَعُوْا السَّيْئِرَ وَانْتُمُ
تُبْصِرُوْنَ ۴
قُلْ رَبِّي يَعْلَمُ الْقَوْلَ فِي السَّمَاءِ وَالْاَرْضِ وَهُوَ
السَّمِیْعُ الْعَلِیْمُ ۵
بَلْ قَالُوْا اضْعَافُ اَحْلَامٍ بَلْ اِفْتَرٰهُ بَلْ هُوَ شَاعِرٌ
فَلْيَاْتِنَا بِآیٰتٍ كَمَا اُرْسِلَ الْاَوَّلُونَ ۶
مَا اٰمَنْتُ قَبْلَهُمْ مِنْ قَرِيْنٍ اَهْلَكْنٰهُمْ
اَفَمُؤْمِنُونَ ۷
وَمَا اَرْسَلْنَا قَبْلَكَ اِلَّا رُجُلًا نُّوْحِیْ اِلَيْهِمْ فَسَلُّوْا
اَهْلَ الدِّیْنِ اِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُوْنَ ۸

- ۹۔ اسل انہیں دا ایجھا جسم نہ بنایا با جو او کھانا نہ کھندے تے نہ او ہمیشہ رہن والے ہن۔
- ۱۰۔ اسل جیرھا وعدہ انہیں نال کیتا با او پورا کر ڈتا تے اسل انہیں کول نجات ڈتی تے اجیکوں اسل چاہندے ہن نجات ڈیندے ہن تے حد کنیں دوڑن والیں کول اسل ہلاک کیتے سے۔
- ۱۱۔ اسل تہا ڈو کتاب لہائی جیندے وچ تہا ڈے کیتے نصیحت کیا تساں عقل نو بے کریندے۔
- ۱۲۔ کتیاں دستیاں بن جیریاں ظلم کریندیاں ہن اسل انہیں کول اُچار کے رکھ ڈتا تے انہیں دے بعد اسل بی قوم کول پیدا کیتے۔
- ۱۳۔ تے جیلھے انہیں ساڑے عذاب کول ڈٹھے تے پچیس اوں کنیں درکنں بگ بین۔
- ۱۴۔ (اسل آکھئے) درکو نہ تے اپنی آرام والی شیں دو تے اپنے گھرں دو ولوتاں جو تساں کنیں پکھا وچئے۔
- ۱۵۔ انہیں آکھئے ہائے افسوس بے شک اسل ظالم ہا سے۔
- ۱۶۔ او ایجا گال او تیں آہدے رہ گئیں جے تیں اسل انہیں کول کپی ہوئی رڑھ آلی کار کر ڈتے سے جیندی ساری رونق برباد حق گئی ہائی۔
- ۱۷۔ تے اسل آسمان زمین تے جو اونہیں دے ادھ وچ محض کھیڑن کیتے پیدائیں کیتا۔
- ۱۸۔ جے اسل اپنے آپ کول دندلاؤن کیتے کئی شے بٹاؤن چاہوں ہا تے اسل اوںکوں اپنے نال بٹاؤں ہا۔ اسل کر سگدے ہا سے۔
- ۱۹۔ اسل سچ کول کوڑ تے سٹیدے ہن تے او اندل بھیجا کڈھ سٹیدے او ڈہریں ڈہریں بچ ویندے تے
- وَمَا جَعَلْنَاهُمْ جَسَدًا لَا يَأْكُلُونَ الطَّعَامَ وَمَا كَانُوا خَالِدِينَ ①
- ثُمَّ صَدَقْنَاهُمُ الْوَعْدَ فَأَنْجَيْنَاهُمْ وَمَنْ نَشَاءُ وَاهْلَكْنَا السُّفْرِينَ ②
- لَقَدْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ كِتَابًا فِيهِ ذِكْرُكُمْ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ③
- وَكَمْ قَصَمْنَا مِنْ قَوْمٍ كَانَتْ ظِلْمُهُمْ وَأَنْشَاءُ بَعْدَهَا قَوْمًا آخَرِينَ ④
- فَلَمَّا أَحَسُّوا بَأْسَنَا إِذَا هُمْ مِنْهَا يَرْتَضُونَ ⑤
- لَا تَرْكُضُوا وَارْجِعُوا إِلَى مَا أَنْزَلْتُمْ فِيهِ وَصَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ تُسَلِّتُونَ ⑥
- قَالُوا يَوَيْلَنَا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ ⑦
- فَمَا زَالَتْ تِلْكَ دَعْوَاهُمْ حَتَّى جَعَلْنَاهُمْ حَصِيدًا خَالِدِينَ ⑧
- وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاءَ وَالْأَرْضَ وَمَابَيْنَهُمَا لِعِبَادٍ ⑨
- لَوْ أَرَدْنَا أَنْ نَتَّخِذَ لَهَوًا لَا نَتَّخِذَ لَهُ مِنْ دُونِ مَا ⑩
- إِنْ كُنَّا فُوعِلِينَ ⑪
- بَلْ نَقْذِفُ بِالْحَقِّ عَلَى الْبَاطِلِ فَيَدْمَغُهُ فَإِذَا هُوَ زَاهِقٌ وَلَكُمُ الْوَيْلُ مِمَّا تَصِفُونَ ⑫

- تہاڑے اتے تہاڑی گاہیں دی وجہ کیں افسوس۔ ۱
- ۲۰۔ جو آسانیں تے زمین وچ سمجھ کجھ اوہیں داہتے جو اوندے کو لہوہن اوندی عبادت کئیں نہ تکبر کریندن تے نہ ٹھکرن۔
- ۲۱۔ رات ڈہندہ اللہ دی تسبیح کریندن تے کوڑ نیں گھڑیدے۔
- ۲۲۔ یا انہیں زمین وچ معبود بنا گدمن تے کیا او پیدا کریندن۔
- ۲۳۔ جے زمین تے آسان وچ اللہ دے سوا پے معبود ہون ہا تے انہیں وچ گیڑ پے دے ہا۔ اللہ سیں ہر جا عرش دارب او پاک جو او آہن۔
- ۲۴۔ جو او کریندے اوں کیں کچھن والا کوئی نیں تے انہیں کئیں کچھا ویسی۔
- ۲۵۔ کیا اوندے سوا انہیں پے معبود بنا گدمن تول آکھ اپنی دلیل گمن آؤ۔ اے قرآن انہیں لوکیں کیتے دی جبرے میڈے نالہن تے میں کئیں پہلے لوکیں کیتے دی بزرگی دا سبب انہیں وچ اکثر لوک سچائی کوں سناںدے نیں ایں واسطے منہ پھیر گھندن۔
- ۲۶۔ اسان تیں کئیں پہلے جبرے رسول پٹھیں انہیں دو لے دھی کریندے ہاسے جو بے شک میں ہی ہک معبود آں تے میڈی عبادت کرو۔
- ۲۷۔ انہیں آکھئے رحمان خدا پتر بنا گدھے او تے پاک تے سچ لے سہے جو او تے عزت والے بندن۔
- ۲۸۔ کہیں گال وچ اوں کئیں ودھدے نیں تے محض ہوندے حکم تے عمل کریندن۔
- ۲۹۔ او چاٹدے جو انہیں دے اگو تے جو انہیں دے پکھو تے او محض ہونڈی سفارش کریندن جیدے کیتے
- وَلَهُ مَنْ فِي السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَمَنْ عِنْدَهُ لَا يَسْتَكْبِرُوْنَ عَنْ عِبَادَتِهٖ ۚ وَلَا يَسْتَحْسِبُوْنَ ۙ
- يُسَبِّحُوْنَ اَيْلًا وَ النَّهَارَ لَا يَفْتُرُوْنَ ۝۲۱
- اَمْ اَتَّخَذُ الْاِلٰهَ مِنَ الْاَرْضِ هُمْ يُنْسِفُوْنَ ۝۲۲
- لَوْ كَانَ فِيْهِمَا اِلٰهٌ اِلَّا اللّٰهُ لَفَسَدَتَا فَسُبْحٰنَ اللّٰهِ رَبِّ الْعَرْشِ عَمَّا يَصِفُوْنَ ۝۲۳
- لَا يَسْئَلُ عَمَّا يَفْعَلُ وَهُمْ يُنْشَئُوْنَ ۝۲۴
- اَمْ اَتَّخَذُ وَاٰمِنَ دُوْنَهُ الْاِلٰهَ ۙ قُلْ هَاتُوْا بُرْهٰنَكُمْ ۙ هٰذَا ذِكْرٌ مِّنْ مَّعٰى وَ ذِكْرٌ مِّنْ قَبْلِ بَلْ اَلْکُفْرُ هُمْ لَا يَعْلَمُوْنَ ۙ الْحَقُّ فَعَمَّ مُعْرِضُوْنَ ۝۲۵
- وَمَا اَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَّسُوْلٍ اِلَّا نُوْحٰى اِلَيْهِ ۙ اَنَّهُ لَا اِلٰهَ اِلَّا اَنَا فَاعْبُدُوْنَ ۝۲۶
- وَقَالُوْا اتَّخَذَ الرَّحْمٰنُ وَلَدًا ۙ سُبْحٰنَهُ ۙ بَلْ عِبَادٌ مُّكْرَمُوْنَ ۝۲۷
- لَا يَسْبِقُوْنَهُ بِالْقَوْلِ وَهُمْ بِاَمْرِهٖ يَعْمَلُوْنَ ۝۲۸
- يَعْلَمُ مَا بَيْنَ اَيْدِيْهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يَشْفَعُوْنَ ۙ
- اِلَّا لِمَنْ اِزْنٰهُ وَهُمْ مِنْ خَشِيْعَتِهٖ مُشْفِقُوْنَ ۝۲۹

خدا را مہی ہوئے تے او ہوندے ڈر کنیں کبندے رہ
ویندن۔

۳۰۔ تے جیرھا انہیں وچو آکھے جو میں خدا دے سوا مہبوداں
تے اساں اوکوں دوزخ وچ بیٹھوں تے خالیں کوں
اساں ایویں بدلہ ڈیندے ہیں۔

۳۱۔ کیا کافر نیں ڈہدے جو بے شک آسمان تے زمین
جڑیئے ہوئے ہن تے اساں انہیں کوں الجوانج کیستے
سے تے اساں پانی نال ہر شے کوں جیندہ کیستے کیا او
نیں میندے۔

۳۲۔ تے اساں زمین وچ پہاڑ بنائے تال ہوا و مہبوداں
امب وچ نہ بھیس و نجھن تے اساں زمین وچ پلہ پلہ
راہ بنائے تال ہوا و راہ ڈیکھ سگن۔

۳۳۔ اساں آسمان کوں مضبوط چھت بنائے تے او انہیں
دے نشانیں کنیں منہ پھرنیدن۔

۳۴۔ او ہوا میں رات تے ڈیندے سمجھتے چندر کوں
پیدا کیستے تے ہر شے اپنے گھر دے چو دھار پھری پئی ہے۔
۳۵۔ اساں تیں کنیں پہلے کوئی ایجھا انسان نیں بنایا جیکوں
بہوں وڈی عمر ڈتی ہوئے کیا توں مرو نجھیں تے او ہمیشہ
جیندے رہوں۔

۳۶۔ ہر کہیں موت و املا چکھئے تے اساں چنگائی نال دی
تے لگائی نال دی تہا کوں از میسوں تے آخرتساں ساڈو
ولئے۔

۳۷۔ تے جیسے کافر تیکوں بڈن تیبے نال محض مذاق کریندن
کیا ایہو جیرھا تہا بڈے مہبوداں دیاں برائیاں ڈسیندے
تے او آپ رہن دے ذکر کوں نہ منٹ والن۔

۳۸۔ انسان وچ سمکھائی رکھی گئی ہے میں تہا کوں ضرور اپنٹے

وَمَنْ يُقْلُ مِنْهُمْ إِلَىٰ اللَّهِ مِنْ دُونِهِ فَذَلِكَ نَجْزِيهِ
جَهَنَّمَ كَذَلِكَ نَجْزِي الظَّالِمِينَ ﴿٣٠﴾

أَوَلَمْ يَرِ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ كَانَتَا
رَتْقًا فَفَتَقْنَاهُمَا وَجَعَلْنَا مِنَ الْمَاءِ كُلَّ شَيْءٍ حَيٍّ
أَفَلَا يُؤْمِنُونَ ﴿٣١﴾

وَجَعَلْنَا فِي الْأَرْضِ رَوَاسِيَ أَنْ تَمِيدَ بِهِمْ وَجَعَلْنَا
فِيهَا وِجَادًا سُبُلًا لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ ﴿٣٢﴾

وَجَعَلْنَا السَّمَاءَ سَقْفًا مَحْفُوظًا وَهُمْ عَنْ
آيَاتِهَا مُعْرِضُونَ ﴿٣٣﴾

وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ الْإِنسَانَ وَالنَّهَارَ وَاللَّيْلَ وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ فِي فَلَكٍ يَسْبَحُونَ ﴿٣٤﴾

وَمَا جَعَلْنَا لِبَشَرٍ مِنْ قَبْلِكَ الْخُلْدَ أَفَإِنْ مِتَّ
فَهُمُ الْخَالِدُونَ ﴿٣٥﴾

كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ وَنَبْلُوكُم بِالشَّرِّ وَالْخَيْرِ فِتْنَةً وَإِنَّا تُرْجَعُونَ ﴿٣٦﴾

وَإِذَا رَأَوْا الَّذِينَ كَفَرُوا إِذَا يَتَخَذُونَكَ إِلَّا هُزُوًا
أَهْلًا الَّذِي يَذْكُرُ إِلَهُكُمْ وَهُمْ يَذْكُرُونَ الرَّحْمَنَ
هُمُ كَافِرُونَ ﴿٣٧﴾

خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ فَأَوْفَىٰ بِرَبِّكَ أَمْرًا فَلَا

تَتَنَجَّوْنَ ۝

وَيَقُولُونَ فَبِئْسَ هَذَا الْوَعْدُ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ ۝

نشان بڑھیاں تاس جلدی نہ منگو۔

۳۹۔ تے او آبدن جے تاس پچھے ء تے لے وعدہ کڈن پورا تھیس۔

لَوْ يَعْلَمُ الَّذِينَ كَفَرُوا حِينَ لَا يَكْفُونُ عَنْ وُجُوهِهِمُ النَّارَ وَلَا عَنْ ظُهُورِهِمْ وَلَا هُمْ يُنْصَرُونَ ۝

۴۰۔ جے لے کافر جانڈے ہون ہا جو بٹل او اپنے مونہیں تے کنڈیں کنیں بھانہ ہا بگسن تے نہ انہیں دی مدد کیتی ویسی۔

بَلْ تَأْتِيهِمْ بَغْتَةً فَتَبْهَتُهُمْ فَلَا يَسْتَطِيعُونَ رَدَّهَا وَلَا هُمْ يُنْظَرُونَ ۝

۴۱۔ تے او عذاب انہیں تے ابھن گھٹ اوسی تے انہیں کوں حیران کر ڈیسی نہ انہیں کوں عذاب بٹاؤن دی طاقت ہوسی تے نہ انہیں کوں دھکی ملسی۔

وَلَقَدْ اسْتَهْزَيْ بِرُسُلٍ مِنْ قَبْلِكَ فَخَافَ بِاللَّيْلِ سَجُودًا مِنْهُمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ ۝

۴۲۔ تیں کنیں پہلے دی رسولیں تے مذاق کیتے گبٹن تے جنہیں مذاق کیتے ہوں مذاق انہیں کوں ولہیٹ گدھے۔

قُلْ مَنْ يَكْلَأُكُمْ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ مِنَ الرَّحْمَنِ بَلْ هُمْ عَنْ ذِكْرِ رَبِّهِمْ مُعْرِضُونَ ۝

۴۳۔ توں آکھ ڈے تہا کوں رات ڈینہد رحمن خدا دی پکڑ کنیں کوں بچیندے۔ اصل او اپنے رب دے ذکر کنیں منہ پھرنیدے پین۔

أَمْ لَهُمُ إِلَهَةٌ تَنْعُهُمْ مِنْ دُونِنَا لَا يَسْتَطِيعُونَ نَصْرَ أَنْفُسِهِمْ وَلَا هُمْ مِتَّا يُصْحَبُونَ ۝

۴۴۔ یا کیا انہیں دے ایجھے معبود ہن جیرے ساڈے عذاب کنیں انہیں کوں بچا گھنن۔ او تے اپنی مدد دی دی طاقت نیں رکھیندے تے نہ ساڈے مقابلے وچ انہیں دا کوئی سنگتی ہن سبکدے۔

بَلْ مَتَّعْنَا هَؤُلَاءَ وَآبَاءَهُمْ حَتَّى طَالَ عَلَيْهِمُ الْعُمُرُ أَفَلَا يَرَوْنَ أَنَّ نَارَ الْأَرْضِ تَنْقُصُهَا مِنْ أَطْرَافِهَا أَفَهُمُ الْغَالِبُونَ ۝

۴۵۔ سچ اے ہے اساں انہیں تے انہیں دے پیو بڑاڈے کوں بہوں سارا سامان بڑا تا ماسے تے انہیں دا زمانہ بہوں لمبا تھی گیا۔ کیا او بڑدے نیں جو اساں زمین کوں چودھار گھیندے اندے ہیں۔ کیا او بڑاڈے تھی ولین۔

قُلْ إِنَّمَا أُنذِرُكُمْ بِالْوَحْيِ وَلَا يَتَمَعُّ الصُّمُّ الدُّعَاءَ إِذَا مَا يُنْذَرُونَ ۝

۴۶۔ توں آکھ میں تہا کوں محض وحی دے نال ڈریندا پیساں تے او بوڑے سہ نہیں سڈے جیلے انہیں کوں ڈر یا دینے

وَلَكِنْ مَسْتَهْزِئَةٌ مِنْ عَدَائِكَ رَبِّكَ يَقُولُونَ بَلْ لَنَا ظَلَمٌ ۝

۴۷۔ تے جے انہیں کوں تیبڑے رب دے عذاب دا جھڑکا بلکے تے او ضرور آکھسن ہائے اسوس اساں بے شک

عالم ہاے۔

۴۸۔ تے قیامت دے بُرینہ اساں انصاف دیاں ترکاریاں
رکھسوں تے کہیں تے فراوی علم نہ کیتا ویسی تے جے راہی
دے داٹے دے برابر وی کوئی عمل ہوسی اوکوں گھن
اوسوں تے اساں حساب گھنن وچ کافی ہیں۔

۴۹۔ تے اساں موسیٰ تے ہارون کوں معجزے بُتن تے
ردشٹی بُتی تے پرہیز گاریں کیتے نصیحت بُتی سے۔

۵۰۔ (مثنیٰ اوہن) جیرھے اپنے رب کنیں اوں ویلے دی
بُردن جڈاں اوڈھر ہون تے قیامت کنیں دی بُردے
روہ ویندن۔

وَهَذَا ذِكْرُ مُبَرِّكٍ أَنْزَلْنَاهُ أَفَأَنْتُمْ لَهُ مُنْكَرُونَ ﴿۵۱﴾ تے اے برکت والا ذکر میرھا اساں ہائے کیا لتاں
ایدا انکار کریندے۔

۵۲۔ تے یں کنیں پہلے اساں ابراہیم کوں عقل تے سنبھ
ڈتا ہا تے اساں اوکوں چچی طراں جائدے ہاے۔

۵۳۔ جڈاں اوں اپنے پیوتے اپنی قوم کوں آکھیا جو اے
بت کیا ہن جنہیں دے اگوتساں بیٹھے رہندے۔

۵۴۔ انہیں آکھئے اساں اپنے پیو جڈاں کوں انہیں دی
عبادت کریندا ڈٹھے۔

۵۵۔ حضرت ابراہیم آکھئے لتاں تے تہاڈے پیو جڈاں
کھلی گمراہی وچ ہن۔

۵۶۔ انہیں آکھئے کیا توں ساڈو سچ گھن آئیں یا ساڈے
نال پٹ مریندا پئیں۔

۵۷۔ اوں آکھئے سچ اے ہے جو تہاڈا رب آسمانیں تے
زمین دارب میں انہیں کوں پیدا کیتے تے میں تہاڈے
سامنے ایذا گواہ ہاں۔

۵۸۔ تے اللہ دی قسم میں تہاڈے بتیں دے خلاف ضرور

وَنَضْعُ الْمَوَازِينَ الْقِسْطَ لِيَوْمِ الْقِيَامَةِ وَلَا تَظْلَمُ
نَفْسٌ شَيْئًا وَإِنْ كَانَ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِنْ خُودِلٍ
أَتَيْنَا بِهَا وَكَفَى بِنَا حَاسِبِينَ ﴿۵۰﴾

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى وَهَارُونَ الْفُرْقَانَ وَضِيَاءً
وَذِكْرًا لِّلْمُتَّقِينَ ﴿۵۱﴾

الَّذِينَ يَحْسُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَيْبِ وَهُمْ مِنَ السَّكَاةِ
مُشْفِقُونَ ﴿۵۲﴾

وَهَذَا ذِكْرُ مُبَرِّكٍ أَنْزَلْنَاهُ أَفَأَنْتُمْ لَهُ مُنْكَرُونَ ﴿۵۱﴾

وَلَقَدْ آتَيْنَا إِبْرَاهِيمَ رُشْدَهُ مِنْ قَبْلُ وَكُنَّا
بِهِ عَلِيمِينَ ﴿۵۲﴾

إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ مَا هَذِهِ الشَّائِئَةُ الَّتِي
أَنْتُمْ لَهَا عَاكِفُونَ ﴿۵۳﴾

قَالُوا وَجَدْنَا آبَاءَنَا لَهَا عَابِدِينَ ﴿۵۴﴾

قَالَ لَقَدْ كُنْتُمْ أَنْتُمْ وَآبَاؤُكُمْ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿۵۵﴾

قَالُوا أَجِئْنَا بِالْحَقِّ أَمْ أَنْتُمْ مِنَ اللَّاعِينَ ﴿۵۶﴾

قَالَ بَلْ رَبُّكُمْ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ الَّذِي
قَطَرَهُنَّ سِوَاَنَا عَلَى ذُلِّكُمْ مِنَ الشَّاهِدِينَ ﴿۵۷﴾

وَقَالُوا لَا كَيْدَ لَنَا أَصَاكُمْ بَعْدَ أَنْ تُولُوا

- مُذَبِّرِينَ ﴿۵۹﴾
 جَعَلَهُمْ جُودًا إِلَّا كَثِيرًا لَّهُمْ لَعَلَهُمْ
 النَّبِيُّ رُجُوعًا ﴿۶۰﴾
 قَالُوا مَنْ فَعَلَ هَذَا بِآلِهَتِنَا إِنَّهُ لَمِنَ الظَّالِمِينَ ﴿۶۱﴾
 قَالُوا سَعَتَا فِتْنَةٍ يَذْكُرُهُمْ يُقَالُ لَهُ إِبْرَاهِيمُ ﴿۶۲﴾
 قَالُوا قَاتِلُوا بِهِ عَلَى آئِنِ النَّاسِ لَعَلَّهُمْ
 يَشْعُرُونَ ﴿۶۳﴾
 قَالُوا أَنْتَ فَعَلْتَ هَذَا بِالْهَيْتَانِ يَا بَرِّهِيمُ ﴿۶۴﴾
 قَالَ بَلْ فَعَلَهُ بَعْضُكَ يَكِيدُكُمْ هَذَا فَاقْتُلُوهُمْ إِنْ
 كَانُوا يَنْطِقُونَ ﴿۶۵﴾
 فَارْجِعُوا إِلَى أَنْفُسِكُمْ فَقَالُوا لَكُمْ أَنْتُمْ الظَّالِمُونَ ﴿۶۶﴾
 ثُمَّ نَظَرُوا عَلَى رُءُوسِهِمْ لَقَدْ عَلِمْتَ مَا هَؤُلَاءِ
 يَنْطِقُونَ ﴿۶۷﴾
 قَالَ أَتَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُكُمْ
 شَيْئًا وَلَا يَضُرُّكُمْ ﴿۶۸﴾
 أَوْ لَكُمْ إِلَهٌ غَيْرُ اللَّهِ أَمْ لَا
 تَعْقِلُونَ ﴿۶۹﴾
 قَالُوا حَرِّقُوهُ وَانصُرُوا آلِهَتَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ فَاعِلِينَ ﴿۷۰﴾
 قُلْنَا يَا نَارُ كُونِي بَرْدًا وَسَلَامًا عَلَى إِبْرَاهِيمَ ﴿۷۱﴾
- ہک تدبیر کر لیاں جبرے دیلے تہاں اتھول ولیر۔
 ۵۹۔ تے اوں انہیں کوں ٹوٹے ٹوٹے کر ڈتا سولے وڈے
 بُت دے تہاں جو او اونڈول آون۔
 ۶۰۔ انہیں آکھئے جو ساڈے معبودیں نال اے حشر کیں کیتے
 بے شک او ظالمیں وچو ہے۔
 ۶۱۔ انہیں آکھئے اساں ہک جوان کوں جینکوں ابراہیم آہدن
 انہیں کوں گالیں کڈیندا سٹئے۔
 ۶۲۔ انہیں آکھئے اوکوں لوکیں دے ساٹے گھن آڑاں جو
 او کوئی فیصلہ کرن۔
 ۶۳۔ انہیں آکھئے اے ابراہیم کیا ساڈے معبودیں دا اے
 حشر تیں کیتے۔
 ۶۴۔ اوں آکھئے اے کہیں تے کیتے اے وڈا کھڑے انہیں کیں
 پچھو ہے او الا سبکدن۔
 ۶۵۔ ول او اپنے سرداریں دو ولین تے آکھئے نیں بیشک
 تہاں ہی ظالم ہوے۔
 ۶۶۔ ول او بھوں شرمندہ تے لا جواب تھی گئیں تے راکھئے
 نیں اتیکوں پتہ جو اے الیندے نیں۔
 ۶۷۔ پچھیں حضرت ابراہیم آکھئے کیا تہاں اللہ دے سوا انہیں
 دی عبادت کریندے جو جبرے نہ نفع پچھندن تے نہ تہاں کوں
 نقصان پچھندن۔
 ۶۸۔ افسوس تہاڈے اتے اللہ دے سوا بنہیں دی عبادت
 کیوں کریندے جو کیا تہاں عقل نال کم نوے گھندے۔
 ۶۹۔ انہیں آکھئے انیکوں سالو تے اپنے معبودیں دی مدد
 کرو جے کجھ کرٹے دے تہاں۔
 ۷۰۔ اساں آکھیا اے بھاتوں ابراہیم تے ٹھڈی تھی وچ
 تے اوکوں پچا گھن۔

فَقَهَّمْنَاهَا سُلَيْمَانَ ۚ وَكُلًّا آتَيْنَاهَا حُكْمًا وَعِلْمًا ۚ وَرَفَعْنَا مَعَهُ دَاوُدَ الْبَجَالَ يُسَبِّحُ وَالطَّلُوتُ وَكُنَّا فَعَّالِينَ ﴿۷۰﴾

۸۰۔ تے اساں سلیمان کوں اصل گال سمجھا ڈتی ہائی تے
اساں انہیں ساریں کوں فیصلے دی طاقت تے علم ڈتا ہا
تے اساں پہاڑیں کوں داؤد دی خدمت وچ لاڈتا ہا
او خدا دی پاکیزگی بیان کریندے ہن تے کچھ دی تے
اے اساں کر سگدرے ہا سے۔

وَعَلَّمْنَاهُ صَنْعَةَ لَبُوسٍ لَّكُمْ لَتُخَصِّنَّكُمْ مِنَ الْبَاسِ كَمَا أَنْتُمْ شَاكِرُونَ ﴿۷۱﴾

۸۱۔ تے اساں اوں کوں تہاڈے کیتے کپڑے بناوٹ سکھا
ڈتا ہا تاں جو او تہا کوں تکلیف کنیں پچھاوے کیا لتاں
شکر کریندے ہا۔

وَلِيُلَيِّمَنَّ الرِّيحُ عَاصِفَةً تَجْرِي بِأَمْرِ إِلَى الْأَرْضِ الَّتِي بَرَكْنَا فِيهَا وَكُنَّا بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمِينَ ﴿۷۲﴾

۸۲۔ تے سلیمان دی خدمت کیتے بہوں رکھی ہوا لائی ہا سے
جیرھی اونڈے حکم نال اوں زمین دو چلدی ہائی جیندے وچ
اساں برکت رکھی ہائی تے اساں سمجھ کچھ جانڈے ہیں۔

وَمِنَ الشَّيْطَانِ مَنْ يُفَوِّضُ لَهُ وَيَعْمَلُونَ عَمَّا دُونَ ذَلِكَ وَكُنَّا لَهُمْ حَافِظِينَ ﴿۷۳﴾

۸۳۔ تے کچھ بہوں باغی لوک اشیجھے دی بن جیرھے اونڈے
کیتے ٹپیاں مرنیدے ہن۔ تے ایندے علاوہ پے کم دی
کریندے ہن تے اساں انہیں دے نگران ہا سے۔

وَأَيُّوبَ إِذْ نَادَى رَبَّهُ أَنِّي مَسَّنِيَ الضُّرُّ وَأَنْتَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ ﴿۷۴﴾

۸۴۔ تے ایوب جڈاں اوں اپٹے رب کوں سڈیا جو بیشک
میں تکلیف تے ڈکھ وچ ہاں تے توں بہوں رحم کرن
والا ہویں۔

فَاسْتَجَبْنَا لَهُ فَكَشَفْنَا مَا بِهِ مِنْ ضُرٍّ وَآتَيْنَاهُ أَهْلَهُ وَمِثْلَهُمْ مَعَهُمْ رَحْمَةً مِنَّا وَذِكْرًا لِلْعَابِدِينَ ﴿۷۵﴾

۸۵۔ تے اساں اونڈی دعا کوں قبول کیا تے جیرھا اونکوں
ڈکھ با اوں کوں ہٹا ڈتا تے اونکوں تے اونڈے ڈپر کوں
تے او جو جنیں بہیں کوں اپٹے ولو رحمت ڈتی تے عبادت
کرن والیں کیتے اے لضمیت۔

وَإِسْمَاعِيلَ وَإِدْرِيسَ وَذَا الْكِفْلِ كُلٌّ مِّنَ الصَّابِرِينَ ﴿۷۶﴾

۸۶۔ تے اسماعیل تے ادريس تے ذوالکفل کوں اے
سارے صبر کرن والے ہن۔

وَادْخُلْنَاهُمْ فِي رَحْمَتِنَا إِنَّهُمْ مِّنَ الصَّالِحِينَ ﴿۷۷﴾

۸۷۔ تے اساں انہیں کوں اپنی رحمت وچ داخل کیا بیشک
اونیک ہن۔

وَذَا النُّونِ إِذْ ذَهَبَ مُغَاضِبًا فَظَنَّ أَنْ لَّنْ نَقْدِرَ

۸۸۔ تے ذوالنون (یونس) جڈاں او کوں ریج کے ٹر گئے تے

عَلَيْهِ فَنَادَى فِي الظُّلُمَاتِ أَن لَّا إِلَهَ إِلَّا أَنَا ۖ فَاسْمِعْنَا لَكَ نَجْوَى الْمُؤْمِنِينَ ﴿۸۹﴾
 وَأَن تَذَكَّرَ ۚ وَكَانَ خَيْرُ الْوَارِثِينَ ﴿۹۰﴾

اونکوں یقین پا جو اسان اونکوں اصلوگن ذکر کیوں تے
 مصیبتیں وچ ساکوں سببیں تے اکھیں جو تیرے سوا کوئی
 معبود نہیں توں پاک ہوتیں بے شک میں ظلم کرن والیں
 دھڑ ہاں۔

۸۹۔ اسان اوندی دعا کول سٹیا تے مونجھ کنیں پچایا
 تے ایویں اسان مومنین کول بچیندے ہیں۔
 ۹۰۔ ذکر کیا کول دی جڈاں اوں اپنے رب کول سببے
 لے میڈے رب توں میکوں کلبانہ چھوڑتے توں ساریں
 کنیں چوگکا وارث ہوں۔

فَاسْمِعْنَا لَكَ وَهَبْنَا لَكَ يَتَجَبَّرَ لَكَ بِيَدِهِ وَأَصْلَحْنَا لَكَ
 رُوحَهُ إِنَّهُمْ كَانُوا يُسْرِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ وَ
 يَدْعُونَكَ رَغَبًا وَرَهَبًا وَكَانُوا لَنَا خَاشِعِينَ ﴿۹۱﴾

۹۱۔ تے اسان اوندی دعا کول سٹیا تے اونکوں بھلی ڈرتے
 سے تے اوندی زل کول دی تندرست کر ڈرتے سے
 بے شک لے سارے لوک پیچھے کیں وچ جلدی کریندے
 بن تے ساکوں پیارنال وی تے ڈرنال دی سببیں
 بن تے ساڈے ابو عاجزی کریندے بن۔

وَالَّتِي أَحْصَنَتْ فَرْجَهَا فَنَفَخْنَا فِيهَا مِنْ رُّوحِنَا
 وَجَعَلْنَاهَا وَابْنَهَا آيَةً لِلْعَالَمِينَ ﴿۹۲﴾

۹۲۔ تے جس اپنی شرمگاہ دی حفاظت کیتی تے اسان
 اوندے اتے اپنا کلام لبایا تے اسان اونکوں تے اوندے
 پتر کول دنیا کیے بک نشان بنائے۔

إِنَّ هَذِهِ أُمَّتُكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً ۖ وَأَنَا رَبُّكُمْ
 فَاعْبُدُونِ ﴿۹۳﴾

۹۳۔ بے شک اے تہاڈی امت بک امت تے ہیں
 تہاڈا رب ہاں تہاں میڈی عبادت کرو۔

وَتَقَطَّعُوا أَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ كُلُّ إِلَهِنَا
 مِثْلُ بَعْدٍ ﴿۹۴﴾

۹۴۔ تے انہیں اپنے دین کول ٹوٹے ٹوٹے کر کے ونڈ
 گدھا لے سارے ساڈو ولسن۔

فَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَا
 كُفْرَانَ لِسَعِيدٍ ۖ وَإِنَّا لَهُ كَنُزُونَ ﴿۹۵﴾

۹۵۔ تے جیرھانیک کم کر لیں تے مومن ہوں اوندی
 کوشش دی ناقدری نہ کیتی دلیں تے بے شک اسان
 عملیں کول لکھیندے پئے ہیں۔

وَحَرَّمْ عَلَى قَرِينِهِ أَهْلَكُهَا إِنَّهُمْ لَا
 يَرْجِعُونَ ﴿۹۶﴾

۹۶۔ تے اسان جیرھی وستی کول تباہ کیتے حرام جے او
 اتھاں ولا ول آون۔

۹۷۔ تے جڈاں یا بوج تے ما بوج کھول ڈتے ولین تے
او ہر اچی تے جھکی جا تو پ کے پھیل ولین۔

۹۸۔ تے سچا وعدہ کو لہو آویسی تے کافریں دیاں اکھیں حیرانی
دی وجر کنیں پٹیاں رہ ولین تے آکھن ہائے افسوس
اساں تے این کنیں غافل ہا سے تے سچ لے ہے جو اسال
ظالم ہا سے۔

۹۹۔ اساں تے اللہ دے سوا جیندی عبادت کریندے و
سب دوزخ دا بل ہن اساں سارے ایندے وچ پھرو۔

۱۰۰۔ جے او معبود ہون ہا تے لے دوزخ وچ نہ پھرن ہا
لے سارے اوندے وچ پئے رہن۔

۱۰۱۔ تے اوندے وچ چکیاں ملین تے او اوندے وچ
کئی گال نہ سنن۔

۱۰۲۔ بے شک جنہیں کیے این کنیں پہلے اساں چبکے سلوک دا
وعدہ کر چکے ہیں او این دوزخ کنیں پریں رکھے ولین۔

۱۰۳۔ او اوندی کوئی نہ سنن تے جویں انہیں دے دل کر لین
اوین ہمیشہ رہن۔

۱۰۴۔ وڈی تول وڈی پریشانی دی انہیں کول مونجہ نہ کر لیں
تے فرشتے انہیں کول بسن تے آکھن اے او ڈینہہ جیندا

تہا ڈے نال وعدہ کیا گیا ہا

۱۰۵۔ جڈاں اساں آسان کول الیوس ولہیوس جویں بنڈیاں
کھائی کول ولہیٹ گھنڈین جویں اساں پہلے پسدا
کیے الیوس ولا پیدا کر لیسوں۔ لے ساڈا وعدہ ویشک
اساں کرن والے ہیں۔

۱۰۶۔ تے اساں زبور وچ نصیحتیں دے بعد اے کھہ ڈتے
جو بے شک این زمین دے اوہے وارث تھیں جیرھے
میدے نیک بندے ہوسن۔

حَتَّىٰ إِذَا فُتِحَتْ يَأْجُوجُ وَمَأْجُوجُ وَهُمْ مِنْ كُلِّ
جَدَبٍ يَنْسِلُونَ ﴿۹۷﴾

وَاقْتَرَبَ الْوَعْدُ الْحَقُّ فَذَآهُمْ شَاخِصَةٌ أَبْصَارُ
الَّذِينَ كَفَرُوا يُؤْيَلْنَا قَدْ كُنَّا فِي غَفْلَةٍ مِنْ هَٰذَا
بَلْ كُنَّا ظَالِمِينَ ﴿۹۸﴾

إِن كُنتُمْ وَمَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ حَصَبَ جَهَنَّمَ
أَنتُمْ لَهَا وَارِدُونَ ﴿۹۹﴾

لَوْ كَانَ هَٰؤُلَاءِ إِلَهًا مَا وَرَدُوهُآ وَكُلٌّ فِيهَا
خُلَدُونَ ﴿۱۰۰﴾

لَهُمْ فِيهَا زَفِيرٌ وَهُمْ فِيهَا لَا يَسْمَعُونَ ﴿۱۰۱﴾

إِنَّ الَّذِينَ سَبَقَتْ لَهُمْ مِنَّا الْحُسْنَىٰ أُولَٰئِكَ
عَنْهَا مُبْعَدُونَ ﴿۱۰۲﴾

لَا يَسْمَعُونَ حَسِيسَهَا وَهُمْ فِي مَا اشْتَهَتْ
أَنفُسُهُمْ خُلَدُونَ ﴿۱۰۳﴾

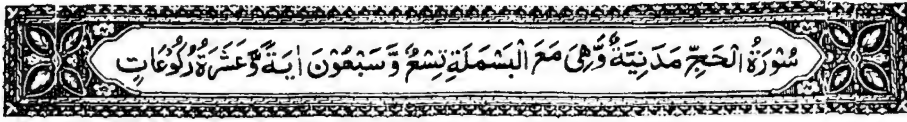
لَا يَخْرُجُ لَهُمُ الْفَرَغُ الْأَكْبَرُ وَتَلْقَاهُمُ الْمَلَكَةُ
هَٰذَا يَوْمُكُمْ الَّذِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ ﴿۱۰۴﴾

يَوْمَ نَطْوِي السَّمَآءَ كَطَيِّ السِّجِلِ لِلْكِتَابِ كَمَا
بَدَأْنَا أَوَّلَ خَلْقٍ نَعِيدُهُ وَعَدًا عَلَيْنَا إِنَّا كُنَّا
فَاعِلِينَ ﴿۱۰۵﴾

وَلَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزَّبُورِ مِنْ بَعْدِ الذِّكْرِ
أَنَّ الْأَرْضَ يَرْثُهَا عِبَادِيَ الصَّالِحُونَ ﴿۱۰۶﴾

نہ

- ۱۰۷۔ اِنَّ فِيْ هٰذَا لَبَلٰغًا لِّقَوْمٍ عٰبِدِيْنَ ۝۱۰۷
وَمَاۤ اَرْسَلْنَاكَ اِلَّا رَحْمَةً لِّلْعٰلَمِيْنَ ۝۱۰۸
قُلْ اِنَّمَا يُوْحٰى اِلَيَّ اَنْتَۤ اِلٰهُكُمْ اِلٰهٌ وَّاحِدٌ ۝۱۰۹
فَهَلْ اَنْتُمْ مُّسْلِمُوْنَ ۝۱۱۰
فَاِنْ تَوَلَّوْاْ فَقُلْ اَدْنٰكُمْ عَلٰى سَوَآءٍ وَّاِنْ اَدْرٰى
اَقْرَبُۢكُمْ اَمْ يَبْعِدُۢكُمْ مَّا تُوعَدُوْنَ ۝۱۱۱
اِنَّهٗ يَعْزِمُ الْجَهَنَّمَ مِّنَ الْقَوْلِ وَيَعْلَمُ مَا تُكْمُرُوْنَ ۝۱۱۲
وَاِنْ اَدْرٰى لَعَلَّهٗ فِتْنَةٌ لَّكُمْ وَمُنَآءٌ اِلٰى
جِيْنٍ ۝۱۱۳
قُلْ رَبِّ اِحْكُمْ بِالْحَقِّ وَرَبُّنَا الرَّحْمٰنُ الْمُسْتَعٰنُ
عَلٰى مَا تُصِفُوْنَ ۝۱۱۴
- ۱۰۷۔ بے شک ایندے وچ عبادت والی قوم کیسے کہیںہاں۔
۱۰۸۔ تے اساں تیکوں دنیا کیسے رحمت بنا کے بیٹھے۔
۱۰۹۔ توں آکھ جو میڈے اتے محض اے وحی تھیندی ہے
جو تہاڈا خدا کہہ کیا تاں اے گال منیسو۔
۱۱۰۔ تے جے او پھر وچن تے توں آکھ جو میں تاں ساریں کوں
ہکا گال کر دیتی ہے تے میگوں پتہ نہیں جو جیرہا تہاڈے نال
وعدہ کیا گئے او کو لہو یا بریں ہے۔
۱۱۱۔ بے شک اونٹا ہر گال کوں وی جانڈے تے جیڑھی تاں
لکیندے او مکوں وی جانڈے۔
۱۱۲۔ تے میں نہیں جانڈا جو او تہاڈے کیسے آزمائش یا بک
وقت تیں فائدہ ہے۔
۱۱۳۔ اوں آکھے اے میڈے رب حق نال فیصلہ کرتے
ساڈا رب رحمان تے کافرو تہاڈی گالیں تے اوں کہیں
ہی مدد معنی ویندی ہے۔

سورت حج مدنی ۷۷ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۷۹ آیات تے ۱۰ کرکوع ان۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ إِنَّ زَلْزَلَةَ السَّاعَةِ شَيْءٌ عَظِيمٌ ②
- يَوْمَ تَرَوْنَهَا تَذْهَلُ كُلُّ مُرْضِعَةٍ عَمَّا أَرْضَعَتْ وَتَضَعُ كُلُّ ذَاتِ حَمْلٍ حَمْلَهَا وَتَرَى النَّاسَ سُكَرَىٰ وَمَا هُمْ بِسُكَرَىٰ وَلَٰكِنَّ عَذَابَ اللَّهِ شَدِيدٌ ③
- وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُجَادِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَ يَتَّبِعُ كُلَّ شَيْطَانٍ مَّرِيدٍ ④
- كُتِبَ عَلَيْهِ أَنَّهُ مَنْ تَوَلَّاهُ فَأَنَّهُ يُضِلُّهُ وَيَهْدِيهِ إِلَىٰ عَذَابِ الشَّعِيرِ ⑤
- يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِن كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِّنَ الْبَعْثِ فَإِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِّن تَرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُّفْثَةٍ ثُمَّ مِنْ عَلَقَةٍ ثُمَّ مِنْ مُّضْغَةٍ مُّخَلَّقَةٍ وَغَيْرِ مُّخَلَّقَةٍ لِّنَبِّئَنَّ لَكُمْ وَنَقَرُ فِي الْأَرْحَامِ مَا نَشَاءُ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى ثُمَّ نُخْرِجُكُمْ طِفْلًا ثُمَّ لِتَبْلُغُوا أَشَدَّكُمْ وَمِنْكُمْ مَّن يُتَوَقَّىٰ وَمِنْكُمْ مَّن يُرَدُّ إِلَىٰ أَرْذَلِ الْعُمُرِ لِكَيْلَا يَعْلَمَ مِن بَعْدِ عِلْمٍ شَيْئًا وَتَرَى الْأَرْضَ هَامِدَةً
۱. شروع کریندال اللہ دے نال نال جیرھا بن منگے دلوٹن والا تے دل ول رحم کرن والا۔
۲. اے لوکو! اپنے رب کیں ڈرو بے شک قیامت دا نزلہ بہوں وڈی شے ہے۔
۳. جڈاں تساں ڈیکھو ہر کھیر پلاوٹن والی تربیت جیکوں کھیر پلیدی پئی ہوئی او بھل دیسی تے ہر حمل والی تربیت حمل سٹ ڈیسی تے توں لوکین کولں و پھلدا ہویا ڈیکھیں تے او وپھلے ہوئے کا نہ ہوسن تے بے شک اللہ دا عذاب وڈا سخت۔
۴. تے لوکین وچو کجھا نیجھے ہن جیرے اللہ دے متعلق بغیر علم دے بحث کریندن تے ہر مردود شیطان دے پچھو ٹرون۔
۵. اوندے متعلق فیصلہ جو بے شک جیرھا انہیں نال سنگت لیسی تے بے شک او اوکوں گمراہ کرڈیسی تے اوکوں دوزخ دے عذاب دو گھن دیسی۔
۶. اے لوکو جے تساں دل اٹھن وچ شک وچ ہوے تے اساں بے شک تہا کولں پہلے مٹی کیں پیدا کیا با پھیں نطفے کیں دل چوٹن والی شے کیں تے پورے لوتھرے کیں تے ادھورے لوتھرے کیں تاں جو اساں تہا بڑے اتے ظاہر کرڈیوں تے رحیں وچ کہ مدت تیں جے تیں اساں چاہندے ہیں رکھیندے ہیں تے دل اساں تہا کولں بال دی شکل وچ کدھیندے ہیں دل تساں جولان تھیندے ء تے

فَإِذَا أُنْزِلْنَا عَلَيْهَا الْمَاءَ اهْتَزَّتْ وَرَبَتْ وَأَلْتَتْ
مِنْ كُلِّ زَوْجٍ بَهِيجٍ ⑤

تہاڑے وچ کچھ مرویدن تے کچھ پدھے پیچھے تھی ویدن
تاں جو علم دے باوجود انہیں کوں کچھ پتہ نیئں بگلا۔ تے توں
زمین کوں اچڑیا ہویا ڈہدیں تے جیلاں اساں اوندے اُتے
پانی لہندے ہیں تے او جو سبب وچ آویندی ہوتے دھن
پئے ویندی ہوتے ہر قسم دیاں سونھیاں رُمیں چھاوٹ
پئے ویندی ہوتے۔

ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّهُ يُخَيِّ الْمَوْتَىٰ وَ
أَنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ⑥

۷۔ اے ات گاہوں جو بے شک اللہ سچا ہوتے بے شک
او موئیں کوں جیندا کریندے تے بے شک او ہر شے
تے قادر۔

وَأَنَّ السَّاعَةَ آتِيَةٌ لَا رَيْبَ فِيهَا ۚ وَأَنَّ اللَّهَ
يَبْعَثُ مَنْ فِي الْقُبُورِ ⑦

۸۔ تے بے شک قیامت آوٹ والی ہوتے وچ کوئی
شک نیئں تے بے شک اللہ سیئں انہیں کوں اٹھلیسی جیرے
قبریں وچ بہن۔

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُجَادِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَلَا
هُدًى وَلَا كِتَابٍ مُّنِيرٍ ⑧

۹۔ تے کچھ لوک بن جیرے بغیر علم اللہ دے متعلق بحث
کریندن تے (انہیں کئیں نہ) ہدایت تے نہ روشن کتاب۔

ثُمَّ أَنَّىٰ يُعْطِيهِمْ لِيُضِلَّ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ لَهُ فِي
الدُّنْيَا خِزْيٌ وَنُزِيقُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَذَابُ
الْحَرِيقِ ⑨

۱۰۔ اپنے مونڈھے پھریندے تاں جو اللہ دے رستے کئیں
گمراہ کرے اوندے کیسے دنیا وچ دی ذلت تے قیامت
دے ڈینہ دی اساں اوکوں ساڑن والا عذاب پچیسوں۔

ذَٰلِكَ بِمَا قَدَّمَتْ يَدَكَ ۚ وَأَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَلَّامٍ
لِّلْعَبِيدِ ⑩

۱۱۔ اے ات گاہوں جو تیلے سے ہتھیں پہلے پیٹھے تے
بے شک اللہ سیئں بندیں تے ظلم کرٹ والا نیئں۔

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَّعْبُدُ اللَّهَ عَلَىٰ حَرْفٍ فَإِنْ
أَصَابَهُ خَيْرٌ لَّا طَمَآنٌ بِهِ وَإِنْ أَصَابَتْهُ فِتْنَةٌ
أَنقَلَبَ عَلَىٰ وَجْهِهِ ۚ نَحْسَرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةَ
ذَٰلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ ⑪

۱۲۔ تے کچھ لوک اللہ دی عبادت بے دلی نال کریندن تے
جے انہیں کوں بھلائی ملے تے خوشی تھی ویدن تے سہے
انہیں کوں تکلیف پہنچے تے مذہبی سیدھ وچ پھر ویدن
تے اے دنیا وچ تے آخرت وچ گھٹا ہوتے اے کھلا
گھٹا ہوتے۔

يَدْعُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَّا يَضُرُّهُ وَمَا لَّا
يَنْفَعُهُ ۚ ذَٰلِكَ هُوَ الضَّلَالُ الْبَعِيدُ ⑫

۱۳۔ او اللہ دے سوا اوکوں سبب بندے پیرھا اوں کوں
نہ نفع تے نہ نقصان پہنچا سگدے سبھ توں دُڑی گمراہی۔

يَدْعُوا لَمَنْ ضَرَّهُ أَقْرَبُ مِنْ تَفْعِلَهُ لَيْسَ
الْمَوْلَىٰ وَلَيْسَ الْعَشِيرُ ③

إِنَّ اللَّهَ يَدْعِلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ إِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ
مَا يُرِيدُ ④

مَنْ كَانَ يَظُنُّ أَنْ لَنْ يَنْصُرَهُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا وَ
الْآخِرَةِ فَلْيَمْدُدْ بِسَبَبٍ إِلَى السَّمَاءِ ثُمَّ لْيَقْطَعْ
فَلْيَنْظُرْ هَلْ يُدْهِبَنَّ كَيْدَهُ مَا يَغِيبُ ⑤

وَكَذَلِكَ أَنْزَلْنَاهُ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ وَأَنَّ اللَّهَ يَهْدِيَ
مَنْ يُرِيدُ ⑥

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا وَالصَّابِقِينَ وَ
النَّصَارَىٰ وَالْمَجُوسَ وَالَّذِينَ أَشْرَكُوا إِنَّ اللَّهَ
يَفْصِلُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ
شَيْءٍ شَهِيدٌ ⑦

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يَجْعَلُ لَهُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَمَنْ
فِي الْأَرْضِ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ وَالنُّجُومُ وَالْجِبَالُ
وَالشَّجَرُ وَالْدَّابُّ وَكَثِيرٌ مِنَ النَّاسِ وَكَثِيرٌ
حَقٌّ عَلَيْهِ الْعَذَابُ وَمَنْ يُهِنِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ
مُكْرِمٍ إِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ ⑧

هَذِهِ خَصْمَتُ الْفَالِغِ ⑨
هَذِهِ خَصْمَتُ الْفَالِغِ ⑩
هَذِهِ خَصْمَتُ الْفَالِغِ ⑪
هَذِهِ خَصْمَتُ الْفَالِغِ ⑫
هَذِهِ خَصْمَتُ الْفَالِغِ ⑬
هَذِهِ خَصْمَتُ الْفَالِغِ ⑭
هَذِهِ خَصْمَتُ الْفَالِغِ ⑮
هَذِهِ خَصْمَتُ الْفَالِغِ ⑯
هَذِهِ خَصْمَتُ الْفَالِغِ ⑰
هَذِهِ خَصْمَتُ الْفَالِغِ ⑱

۱۳۔ او انکوں سے کہیں جو خدا کے لئے کئے گئے
زیادہ کو کہیں جو خدا کے لئے کئے گئے
۱۵۔ بے شک اللہ سب کو مومنوں کو تے نیک کم کرے
والیں کو باغیں وچ داخل کرے جنہیں وچ نہراں
وہندیں تے بے شک اللہ جو چاہندے کرے۔

۱۶۔ جیسا کہ تین رکھیں جو اللہ سب کو دینا تے
آخرت وچ ہرگز نہ کرے تے او آسمان میں کہ ورمی
گھن و نچے تے دل کپ سٹے دل ڈیکھے جو کیا اوندی تدبیر
جیسا کہ انکوں کا وڑ لویندی پئی ۱۷۔ انکوں ہٹا بگدی ۱۸۔
تے اسال ایوں ایوں کھلے کھلے نشان بنا کے لہٹے
تے بے شک اللہ سب کو جینوں پابندے سدھارا
ڈکھلندے۔

۱۸۔ بے شک جیسا کہ ایمان گھن آئن تے یہودی تے صابی
تے عیسائی تے مجوسی بن گھن تے مشرک بے شک اللہ سب
انہیں دے درمیان قیامت دے ڈیہہ فیصلہ کرے بیشک
اللہ سب ہر شے تے مگران۔

۱۹۔ کیا توں ڈیہاں جو بے شک جو زمین وچ تے آسمان
وچ تے سمجھ تے چنرتے تارے تے پہاڑ تے درخت
تے ڈنگرتے بہوں سارے لوک اللہ سب وی فرمانبرداری
کرے کرے پین تے بہوں سارے انجھے بن جنہیں دے
کیسے عذاب دا فیصلہ تھی چکے تے جینوں اللہ ذلیل
کرے اوند کوئی عزت ڈیوٹ والا نیں۔ بے شک اللہ
جو چاہندے کرے۔

۲۰۔ ڈیوٹا کے لوگ جیسا کہ اپنے رب دے معاملے
وچ بھڑے پین تے جیسا کہ کافر انہیں کیسے بھادے
کپڑے بنا گھن تے انہیں دے سیریں تے بہوں تے

پانی ٹسیا ویسی۔

۲۱۔ جیرھا انہیں دے ڈھیں وچ او دی تے چڑھ دی مہل ویسی۔

يَصْهَرُ بِهِ مَا فِي بُطُونِهِمْ وَالْجُلُودُ ۝

۲۲۔ تے انہیں کیتے بھٹورے ہوسن لوہے دے۔

وَلَهُمْ مَقَامِعٌ مِنْ حَدِيدٍ ۝

۲۳۔ جڈاں وی او باہر نکلتا دا ارادہ کر لیں غم کنیں بچن کیتے دلا اوندے وچ دلائے ولین تے اکھسی لے ساٹن والا عذاب بھوگو۔

كُلَّمَا أَرَادُوا أَنْ يَخْرُجُوا مِنْهَا مِنْ غَمٍّ أُعِيدُوا ۚ وَفِيهَا عَذَابٌ أَلِيمٌ ۝

۲۴۔ بے شک مومنین کوں تے نیک کم کرن والیں کوں باغیں وچ اللہ داخل کر لسی جنہیں وچ نہراں و بندیاں پیال ہوسن اوندے وچ انہیں کوں سونے دے کنگن پلائے ولین تے موتی تے اوندے وچ کپڑے ریشم دے ہوسن۔

إِنَّ اللَّهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ يُجَلَّوْنَ فِيهَا مِنْ أَسَاوِرَ مِنْ ذَهَبٍ وَلُؤْلُؤًا وَلِبَاسُهُمْ فِيهَا حَرِيرٌ ۝

۲۵۔ تے چگیں گاہیں دو انہیں دی راہنائی کیتی ویسی تے تعریف آ لے راہ دکھائے ولین۔

وَهُدُوا إِلَى الْمَنَافِيقِ ۚ وَهُدُوا إِلَى صِرَاطٍ الْحَمِيدِ ۝

۲۶۔ بے شک جیرھے کافرن تے اللہ دے راہ تے مسجد حرام کنیں جینکوں اسان سارے لوکیں کیتے بٹلے رکیندن جیہی برابر اتھاں رہن والیں کیتے تے جنگل دے رہن والیں کیتے تے جیرھا ظلم نال اوندے وچ جُنگ پیدا کریندے اسان اوکوں دکھ والا عذاب ڈیسوں۔

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَالْمَسْجِدِ الْحَرَامِ الَّذِي جَعَلْنَاهُ لِلنَّاسِ سَوَاءً إِنْعَافًا فِيهِ الْبَنَاءِ وَمَنْ يُرِدْ فِيهِ بِالْحَادٍ يُظْلَمِ نَذْقُهُ مِنْ عَذَابِ الْبَاقِ ۝

۲۷۔ تے جڈاں اسان ابراہیم کوں بیت اللہ دے نال رہن دا موقع جُتایا تے آکھیا ہاسے جو توں میڈا شریک بنادیں تے میڈے گھر کوں طواف کرن والیں کیتے تے کھڑکے عبادت کرن والیں تے رکوع تے سجدہ کرن والیں کیتے پاک کر۔

وَلَاذِبُوا إِلَىٰ بُرْهَنِمَكَانَ الْبَيْتِ أَنْ لَا تَشْرَكَ فِي شَيْئًا وَطَهِّرْ بَيْتِيَ لِلطَّائِفِينَ وَالْقَائِمِينَ وَالرُّكَّعِ السُّجُودِ ۝

۲۸۔ تے لوکیں کوں حج کیتے سب لوک تیڈو ٹردے تے تھکیں ہوئیں سواریں تے ہر ادن راہ تو ادن جیرھا بریں

وَأَذِّنْ فِي النَّاسِ بِالْحَجِّ يَأْتُوكَ رِجَالًا وَعَلَىٰ كُلِّ ضَامِرٍ يَأْتِينَ مِنْ كُلِّ فَجٍّ عَيْنِي ۝

ہوسی تے کھڑے پئے ولین۔

۲۹۔ تاں جو او ڈیکھن اپنے منافعے تے اللہ دے ناں دا ذکر کرن مقرر ڈیئیں وچ ایں واسطے جو اوں انہیں کول ڈیگر دھور بٹن۔ تاں انہیں داس کھاو تے جکھے تے فقیر کول وی کھاو۔

۳۰۔ ول او اپنے گند دھون تے نڈراں پوریاں کرن تے ایں پرانے گھر دا طواف کرن۔

۳۱۔ گال لے ہے جو جیرھا اللہ دی عزت والی جہیں دی عزت کریندے تے اوندے رب دے نزدیک لے اوندے کیتے چگا ۷ تے تہا ڈے کیتے ڈیگر حلال کیتے گئیں سوائے انہیں دے جیرھے تہا کول ڈے گئیں تے تاں بتیں دی پلیتی کیں بچو تے کوٹریں گاہیں کنیں وی بچو۔

۳۲۔ تے اللہ دی توحید کول منوتے شرک کنیں بچو تے جیرھا شرک کر لیسے تے او ایویں ہے جیویں آسمان کنیں ڈھائے پئے تے پھی اونکول جھپ چیندن یا اونکول ہوا اڈار کے پریں دی جا تے سٹ آوے۔

۳۳۔ لے ایویں ہے تے جیرھا اللہ دی نشانیں دی عزت کریندے تے لے دلہاں تقویٰ ۷۔

۳۴۔ مقررہ وقت تیں ایندے وچ تہا ڈے کیتے فائدہ ۷ تے ول اوندے ولن دی جا او پرانا گھر۔

۳۵۔ تے ہر قوم کیتے اسان قربانی دا طریقہ مقرر کیتے تاں جو او اوندے اتے اللہ داناں گھن ات گاہوں جو اوں انہیں کول ڈیگر بٹن تے تہا ڈا ہکو معبود تاں اوندی فرمانبرداری کرو تے عاجزی کرن والیں کول خوشخبری ڈے ۷۔

۳۶۔ جہیں دے اگوا اللہ دا ذکر کیتا وچے تے انہیں دے دل

لَيَسْهَدُوا مَنَافِعَ لَهُمْ وَيَذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ فِي أَيَّامٍ مَّعْلُومَةٍ عَلَىٰ مَا رَزَقَهُمْ مِّنْ بَهِيمَةِ الْأَنْعَامِ فَكُلُوا مِنْهَا وَأَطِيعُوا أَمْرَ الْفَقِيرِ ﴿٣٦﴾

ثُمَّ لِيَقْضُوا تَفَثَهُمْ وَلِيُوفُوا نُدْوَهُمْ وَلِيَبْطَرُوا فِي الْبَيْتِ الْعَتِيقِ ﴿٣٧﴾

ذَٰلِكَ وَمَنْ يُعْظِمِ حُرْمَةَ اللَّهِ فَهُوَ خَيْرٌ لَهُ عِنْدَ رَبِّهِ وَأُحِلَّتْ لَكُمُ الْأَنْعَامُ إِلَّا مَا يُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ فَاجْتَنِبُوا الرِّجْسَ مِنَ الْأَوْثَانِ وَاجْتَنِبُوا قَوْلَ الزُّورِ ﴿٣٨﴾

حُفَاءَ لِلَّهِ غَيْرَ مُشْرِكِينَ بِهِ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَكَأَنَّمَا حَرَّمَ السَّمَاءُ فَتَخَفَطَ الطَّيْرُ أَوتَاهُوِي بِهِ الرِّيحُ فِي مَكَانٍ سَحَابٍ ﴿٣٩﴾

ذَٰلِكَ وَمَنْ يُعْظِمِ شَعَائِرَ اللَّهِ فَإِنَّهَا مِن تَقْوَىٰ الْقُلُوبِ ﴿٤٠﴾

لَكُمْ فِيهَا مَنَافِعُ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى ثُمَّ مَحِلُّهَا إِلَى الْبَيْتِ الْعَتِيقِ ﴿٤١﴾

وَلِكُلِّ أُمَّةٍ جَعَلْنَا مَنْسَكًا لَّذِكْرُوا اسْمَ اللَّهِ عَلَىٰ مَا رَزَقَهُمْ مِّنْ بَهِيمَةِ الْأَنْعَامِ فَإِلَهُمُ إِلَهٌ وَاحِدٌ فَلَهُ أَسْلِمُوا وَبَشِّرِ الْمُخْبِتِينَ ﴿٤٢﴾

الَّذِينَ إِذَا دُكِرَ اللَّهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ وَالصَّابِرِينَ

عَلَى مَا أَصَابَهُمْ وَالْمُقِيبِي الصَّلَاةِ وَمِنَازِلَهُمْ
يُنْفِقُونَ ﴿۳۷﴾

کعب ویندن تے جیرھا بڑکھ آوے اونڈے اتے صبر
کریندن تے نماز ٹھہاکے پڑھدن تے جو اسال بڑتے
اونڈے وچو خرچ کریندن۔

وَالْبَدَنَ جَعَلْنَاهَا لَكُمْ مِنْ شَعَائِرِ اللَّهِ لَكُمْ فِيهَا خَيْرٌ ۖ فَاذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ عَلَيْهَا صَوَافٍ ۚ فَإِذَا
وَجِبَتْ جُنُوبُهَا فَكُلُوا مِنْهَا وَأَطِيعُوا الْقَانِعَ وَ
الْمَعْتَدَ ۚ كَذَلِكَ سَخَّرْنَاهَا لَكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿۳۸﴾

۳۷۔ تے قربانی دے اٹھ وی اسال تہا بڑے کیتے اللہ
سے عزت والے نشان بٹائن تے انہیں وچ تہا بڑے کیتے
چوگاناں تے انہیں کول قطاریں وچ کھڑا کے انہیں تے
اللہ داناں گھنوتے جڈاں او پاسیں دے بھر دے
یہوں تے انہیں دا گوشت کھاؤ تے چپ چپا تے غریبیں
کول تے فقیروں کول دی کھاؤ تے ایویں اسال انہیں

لَنْ يَنَالَ اللَّهُ لُحُومُهَا وَلَا دِمَاؤُهَا وَلَكِنْ يَبْتَلِيهِ
التَّقْوَىٰ مِنْكُمْ ۚ كَذَلِكَ سَخَّرَهَا لَكُمْ لِتُكَبِّرُوا اللَّهَ
عَلَىٰ مَا هَدَاكُمْ وَبَشِّرِ الْمُحْسِنِينَ ﴿۳۹﴾

کول خدمت وچ لائے سے تاں جو لتاں شکر کرو
۳۸۔ انہیں قربانیں داماس تے خون اصلو اللہ تیں نیں
بچدا تے اللہ سیس کول تہا بڑا تقویٰ پہنچدے ایویں
اللہ سیس انہیں کول تہا بڑی خدمت وچ لائے تاں جو
لتاں سدھا راہ بڑ کھاؤ تے اللہ سیس دی وڈائی بیان
کرتے نیں کرن والیں کول خوشخبری دے۔

إِنَّ اللَّهَ يُدْفِعُ عَنِ الَّذِينَ آمَنُوا ۚ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ
كُلَّ خَوَّانٍ كَفُورٍ ﴿۴۰﴾

۳۹۔ بے شک اللہ سیس مومنین واپچاؤ کریندا رہی
بے شک اللہ سیس کہیں دی خیانت کرن والے تے
منکر کول پسند نہیں کریندا۔

أَذِنَ لِلَّذِينَ يَقْتُلُونَ بِأَنَّهُمْ ظَلَمُوا ۚ وَإِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ
نَصْرِهِمْ لَقَدِيرٌ ﴿۴۱﴾

۴۰۔ جیرھے لوکیں نال جنگ کیتی دیندی انہیں
کول مقابلے دی اجازت ایں واسطے جو انہیں تے ظلم
کیا گئے تے بے شک اللہ انہیں دی مدد تے قادر۔

الَّذِينَ أُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ بِغَيْرِ حَقٍّ إِلَّا أَنْ
يَقُولُوا رَبَّنَا اللَّهُ وَلَوْلَا دَفْعُ اللَّهِ النَّاسَ بَعْضَهُمْ
بِبَعْضٍ لَّهَدَمَتْ صَوَامِعُ وَبِيَعٌ وَصَلَوَاتٌ وَ
مَسَاجِدُ يُذْكَرُ فِيهَا اسْمُ اللَّهِ كَثِيرًا وَلَيَنْصُرَنَّ
اللَّهُ مَنْ يَنْصُرُهُ ۚ إِنَّ اللَّهَ لَقَوِيٌّ عَزِيزٌ ﴿۴۲﴾

۴۱۔ جیرھے گھریں کہیں ناحق کڈھے گئیں محض ایں
واسطے جو انہیں آکھے جو ساڈا رب اللہ تے جے
اللہ سیس لوکیں کول ہک بے کہیں پریں نہ کریندا تے
گر جے تے یہودی دیاں عبادت گاہواں تے میٹاں
جنہیں وچ اللہ دا بہوں ناں یاد کیا دیندے تباہ کر

بڑتیاں و بچن ہا تے جیرھا اونڈی مدد کر لسی اللہ سیس
ضرور اونڈی مدد کر لسی بے شک اللہ سیس طاقتور
تے غالب۔

۴۲۔ جے اساں انہیں کوں زمین وچ طاقت بڑیوں
تے لے نماز پڑھن تے زکوٰۃ بولین تے نیکی دا کم
بولین تے برائی کیں کرکین تے ساریں کہیں دا انجام
اللہ دور۔

۴۳۔ تے جے او تیکوں جھٹلیندن تے ایں کیں پہلے نوح
دی تے عاد تے ثمود دی قوم دی جھٹلایا ہا۔

۴۴۔ تے ابراہیم تے لوط دی قوم۔

۴۵۔ تے مدین والیں وی جھٹلائے تے موسیٰ کوں
دی جھٹلایا گئے میں کافریں کوں و تھی بڑی تے
دل میں انہیں کوں پکڑ گدھے تے میڈا پکڑن کینجا
۴۶۔ کشیاں و ستیاں ہن جنہیں کوں اساں تباہ کر ڈتے
جو او ظلم کریندیاں پیاں ہن تے او ہٹل اپنے چھتیں
تے بڑھیاں پین تے کھوہ اڑیے پین تے اچیاں
ماڑیاں تباہ تھی گئیں۔

۴۷۔ کیا او زمین وچ نیس ٹریسے جو انہیں دے دل
سمجھن والے تھی و بچن بایا کن سنن والے تھی و بچن تے
بے شک اکھیں اندھیاں نیس تھیندیاں تے اصل دل
اندھے تھیندن جیرھے سنیں دین۔

۴۸۔ او تیں کیں جلدی عذاب ممکن تے اللہ اپنے
وعدے دی اصل خلاف درزی نیس کریندا تے یحک
ہک بڑیہہ جیر معاتساں گنبدے عیسیٰ رب دے
نزدیک ہزار سال دے برابر۔

۴۹۔ تے کئی و ستیاں ہن جنہیں کور اساں مہلت بڑی

الَّذِينَ إِنْ مَكَّنَّاهُمْ فِي الْأَرْضِ أَقَامُوا الصَّلَاةَ
وَأَتُوا الزَّكَاةَ وَآمَرُوا بِالْمَعْرُوفِ وَنَهَوْا عَنِ
الْمُنكَرِ ۚ إِنَّ اللَّهَ عَاقِبَةُ الْأُمُورِ ﴿۴۲﴾

وَإِنْ يَكْذِبُوكَ فَقَدْ كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ
وَإِذَا وَتُودُّوهُ

وَقَوْمُ إِبْرَاهِيمَ وَقَوْمُ لُوطٍ ﴿۴۳﴾

وَاصْحَابَ مَدْيَنَ ۚ وَكَذَّبَ مُوسَىٰ فَأَلَيْتُ لِلْكَافِرِينَ
ثَمَرًا أَخَذَ لَهُمْ ۚ كَيْفَ كَانَ نَكِيرِ ﴿۴۴﴾

فَكَانَ مِنْ قَرْبَةٍ أَهْلَكْنَاهَا وَهِيَ ظَالِمَةٌ فَهِيَ
خَاوِيَةٌ عَلَىٰ عُرُوشِهَا وَبَنُو مُعَظَّلَةٍ وَفَصَّرِ
مَشِينِ ﴿۴۵﴾

أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَتَكُونُ لَهُمْ قُلُوبٌ
يَعْقِلُونَ بِهَا أَوْ آذَانٌ يَسْمَعُونَ بِهَا فَإِنَّهَا لَا
تَعْمُ الْأَبْصَارُ وَلَكِن تَعْمَى الْقُلُوبُ الَّتِي فِي
الضُّوْرِ ﴿۴۶﴾

وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ وَلَنْ يُخْلِفَ اللَّهُ وَعْدَهُ
وَإِنْ يَوْمًا عِنْدَ رَبِّكَ كَأَلْفِ سَنَةٍ مِمَّا تَعُدُّونَ ﴿۴۷﴾

وَكَانَ مِنْ قَرْبَةٍ أَمَلَيْتُ لَهَا وَهِيَ ظَالِمَةٌ ثُمَّ

أَخَذَتْهَا ۖ وَإِلَى الصِّبْرِ ۝

تے او عالم ہن دل میں انہیں کوں پکڑیئے تے ساریں
میڈرووٹے۔

قُلْ يَأَيُّهَا النَّاسُ إِنَّمَا أَنَا كَلَمٌ نَذِيرٌ مُّبِينٌ ۝

۵۰۔ توں آکھ لے لوکو میں معن تہا بڑو کھلا کھلا بڑاون ڈالا
ہاں۔

فَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ ۖ وَ
رِزْقٌ كَرِيمٌ ۝

۵۱۔ تے جیرے لوک ایمان گھن آئن تے نیک کم کریندن انہیں
کیتے بخشش تے عزت والا رزق۔

وَالَّذِينَ سَعَوْا فِي آيَاتِنَا مُعْجِزِينَ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ
الْجَحِيمِ ۝

۵۲۔ تے جیرے ساجے نشانیں دے بارے وچ ساکوں
ہراون دی کوکشتش کریندن او دوزخی ہن۔

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ وَلَا نَبِيٍّ إِلَّا
إِذَا تَنَبَّأَ إِلَهُ الشَّيْطَانِ فِي أَمْنِيَّتِهِ فَيَنْسَخُ اللَّهُ مَا
يُلْقِي الشَّيْطَانُ ثُمَّ يُحْكُمُ اللَّهُ آيَتَهُ وَاللَّهُ عَلِيمٌ
حَكِيمٌ ۝

۵۳۔ اساں تیں کنیں پہلے کوئی نبی تے رسول نہیں پھیا
سوائے ایندے جو جیرے ویلے اوں نبی کوئی خواہش کیتی
تے شیطان نے اوندی خواہش وچ رکاوٹ پاتی۔ شیطان
دی ہر رکاوٹ کوں اللہ سیس بٹا ڈتے دل اللہ سیس اپنے
نشان مضبوط کریندے تے اللہ سیس بہوں چاٹن والا تے
بہوں سیانما۔

لِيَجْعَلَ مَا يُلْقِي الشَّيْطَانُ فِتْنَةً لِلَّذِينَ فِي
قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ وَالْقَاسِيَةِ قُلُوبُهُمْ وَإِنَّ الظَّالِمِينَ
لَفِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ ۝

۵۴۔ تاں جو او شیطان دی رکاوٹیں کوں انہیں لوکیں کیتے
فتنہ بنا دے جنہیں دے دلیں وچ بیماری تے دل سخت
ہن تے بے شک ظالم ڈاڈھی دشمنی وچ پین۔

وَلْيَعْلَمَ الَّذِينَ آمَنُوا أَنَّهُ الْعِلْمُ أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ
فَيُؤْمِنُوا بِهِ فَتُخْبِتَ لَهُ قُلُوبُهُمْ وَإِنَّ اللَّهَ
لَهَادِ الَّذِينَ آمَنُوا إِلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ۝

۵۵۔ تے تاں جو او لوک جنہیں کوں علم ڈتا گئے او چاٹن
گھن جو بے شک او سچ تیرے رب ولوتے اوندے
اتے ایمان گھن آون تے دل انہیں دے دل اوندے آگوجھک
ونجن تے بے شک اللہ سیس منن والیں کوں سدھے راہ
دو ہدایت ڈیون والا۔

وَلَا يَزَالُ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي مَرِيَّةٍ مِنْهُ حَتَّىٰ
تَأْتِيَهُمُ السَّاعَةُ بَغْتَةً أَوْ يَأْتِيَهُمْ عَذَابٌ يَوْمٍ
عَقِيمٍ ۝

۵۶۔ تے کافر ہمیشہ اس شک وچ رہن جے تیں ابھن
گھت انہیں تے تباہی نہ آونجے یا ہر شے ختم کر ڈیون دے
ڈینہر دا عذاب آونجے۔

أَلَمْ تَكُنْ بِيَوْمَئِذٍ لِّلَّهِ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ فَالَّذِينَ آمَنُوا

۵۷۔ اوں ڈینہر بادشاہت صرف اللہ دی ہو سی او

وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فِي جَنَّاتِ التَّعْلِيمِ ﴿۵۸﴾

انہیں دے درمیان فیصلہ کر لیں تے مومن نیک کم کرن والے
نعتیں والی بہشت وچ رہن۔

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَلَوْلِكَ لَهُمْ
عَذَابٌ مُّهِينٌ ﴿۵۹﴾

۵۸۔ تے کافر تے ساڈی آیات کوں جھٹلاوٹن والے کیتے
ذلیل کرن والا عذاب۔

وَالَّذِينَ هَاجَرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ قُتِلُوا أَوْ
مَاتُوا لَيَرْزُقَنَّهُمُ اللَّهُ رِزْقًا حَسَنًا وَإِنَّ اللَّهَ لَخَبِيرُ
الزَّرَاقِينِ ﴿۶۰﴾

۵۹۔ تے جنہیں اللہ دے رستے وچ ہجرت کیتی تے ماریے
گیٹن یا مر گئین اللہ سیس انہیں کوں بہوں چکا انعام
ڈیسی تے بے شک اللہ سیس ساریں کنیں چکا رزق ڈیوٹن

والاء

لَيُدْخِلَنَّهُمْ مُّدْخَلًا يَرْضَوْنَكَ وَإِنَّ اللَّهَ لَعَلِيمٌ
بِحَلِيمٍ ﴿۶۱﴾

۶۰۔ انہیں کوں ضرور انجی جاتے داخل کر لیں جبر صی اولپند
کر لیں تے بے شک اللہ بہوں جائز والا تے ٹھڈھا۔

ذَلِكَ وَمَنْ عَاقَبَ بِمِثْلِ مَا عُوِقَبَ بِهِ ثُمَّ بُغِيَ
عَلَيْهِ لَنُصْرَتُهُ إِنَّ اللَّهَ لَعَفُوٌّ غَفُورٌ ﴿۶۲﴾

۶۱۔ اے ایویں ہے جبر ما اتنی سزا ڈیوے جتنی اونکوں
تکلیف ڈتی گئی ول اوندے خلاف بغاوت تھی و نہجے اللہ

ضرور اوندی مدد کر لیں بے شک اللہ سیس بہوں معاف
کرن والا تے بخشن والا۔

ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُؤَلِّجُ
النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَأَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ ﴿۶۳﴾

۶۲۔ اے ات گما لہوں جو اللہ سیس رات کوں ڈینہہ وچ
تے ڈینہہ کوں رات وچ پلیندے تے بے شک اللہ سیس
سنن والا تے ڈیکھن والا۔

ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّ
مَا يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ هُوَ الْبَاطِلُ

۶۳۔ اے ات گما لہوں جو بے شک اللہ حق تے جھیکوں او
اللہ دے سوا سب دین او کوٹرتے بے شک اللہ سیس

وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ ﴿۶۴﴾

اچاتے وڈا۔

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَتَخَسَّبُ
الْأَرْضُ مُخْضَرَّةً إِنَّ اللَّهَ لَطِيفٌ خَبِيرٌ ﴿۶۵﴾

۶۴۔ کیا تیں نیں ڈٹھا جو بے شک اللہ سیس بھروکنیں مینہ
دیندے تے زمین سادی تھی ویندی بے شک اللہ سیس
بہوں مہربان تے واقعی با خبر۔

لَهُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ وَإِنَّ اللَّهَ
لَهُوَ الْعَنِيُّ الْحَمِيدُ ﴿۶۶﴾

۶۵۔ جو کجھ آسماں تے زمین وچ سب اندازے بے شک
اللہ سیس بے نیاز تے توفیق دے قابل۔

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ سَخَّرَ لَكُمْ مَّا فِي الْاَرْضِ وَالْفَلَكَ

۶۶۔ کیا توں ڈیکھائیں بے شک اللہ سیس تہاڈے کیتے کم وچ لا

تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِأَمْرٍ وَيُنْسِكُ السَّمَاءُ أَنْ تَقَعَ
عَلَى الْأَرْضِ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ بِالنَّاسِ لَخَبِيرٌ
رَحِيمٌ ﴿٦٦﴾

ٹہٹے جو کھڑی پرج بڑیاں ہوندے مکمل سمندر وچ چلین
تے آسمان کوں روکی کھڑے تال جوا زمین تے ڈھک پڑے
سوائے اوندے حکم دے بے شک اللہ سیئ لوکیں نال بہوں
مہربان تے ول ول رحم کرن والا ۶۶

وَهُوَ الَّذِي أَحْيَاكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يُحْيِيكُمْ
إِنَّ الْإِنْسَانَ لَكَفُورٌ ﴿٦٧﴾

۶۷۔ تے اوہو جس تہاکوں زندہ کیے ول تہاکوں مرلیں ول
تہاکوں زندہ کرلیں بے شک انسان ناشکر ۶۷

لِكُلِّ أُمَّةٍ جَعَلْنَا مَنْسَكًا هُمْ نَاسِكُوهُ فَلَا يُنَازِعُكَ
فِي الْأَمْرِ وَادْعُ إِلَى رَبِّكَ إِنَّكَ لَعَلَى هُدًى
مُسْتَقِيمٍ ﴿٦٨﴾

۶۸۔ ہر قوم کیے اسماں قربانی دا طریقہ بٹائے او اپنے طریقے نال
قربانی کرین تے او تہا بے نال ایں مسالے وچ نہ بھڑن
توں اپنے رب دو سڈ بے شک توں سدھے راہ تے
ہوں ۶۸

وَإِنْ جَدَلُوكَ فَقُلِ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿٦٩﴾

۶۹۔ تے جے او تہا بے نال بحث کرن تے توں اکھ جوتساں
کریندے؟ اللہ بہوں چاندے ۶۹

اللَّهُ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ فِيمَا كُنْتُمْ فِيهِ
تَخْتَلِفُونَ ﴿٧٠﴾

۷۰۔ اللہ سیئ تہا بے درمیان قیامت دے ڈینر فیصلہ کرلیں
جیندے وچ تساں اختلاف کریندے؟ ۷۰

أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ
إِنَّ ذَلِكَ فِي كِتَابٍ إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ﴿٧١﴾

۷۱۔ کیا توں چاندائیں جبے شک اللہ سیئ چاندے جو آسمان
تے زمین وچ بے شک اے کتاب وچ موجود تے بیشک
اے اللہ کیے سوکھا ۷۱

وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَمْ يَنْزِلْ بِهِ سُلْطَانٌ وَ
مَا لَيْسَ لَهُمْ بِهِ عِلْمٌ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ نَصِيرٍ ﴿٧٢﴾

۷۲۔ تے او اللہ دے سوا انہیں دی عبادت کریندن جیندے
کیے اللہ سیئ دلیل نہیں لہاں تے انہیں کوں ایند کوئی
علم تے ظالمیں دا کوئی امدادی کار نہیں ۷۲

وَإِذَا نُنَادِيهِمْ آيَتُنَا بَيِّنَاتٍ تَعْرِفُ فِي وُجُوهِِ
الَّذِينَ كَفَرُوا الشُّكْرَ يَكْادُونَ يَسْطُونَ بِالَّذِينَ
يَتَّبِعُونَ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا قُلْ أَفَأَنْتُمْ مُبْشِرُونَ
ذَلِكُمُ النَّارُ وَعَدَهَا اللَّهُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَبَشَرِ
الْمُصِيفِينَ ﴿٧٣﴾

۷۳۔ تے جڈاں انہیں تے ساڈیاں کھلی آیتاں پڑھیاں
ویندن تے کافریں دے منڈ ڈہیں او ویشج ویندن۔ اے
تھی سبکدے جیرھے آیتاں سنیدے پین انہیں تے او
حکم کر ڈیوں توں اکھ ڈے جو کیا میں تہاکوں ایں کنیں
وسی زیادہ بری خبر ڈیوں اے بھاہ جیندا اللہ سیئ کافریں
نال وعدہ کیا ہونے تے اے بہوں برا لکھا ۷۳

۷۴۔ اے لوگو! بک بال بوسی ویندی ۷ اوکوں غور تال
سٹوبے شک تال میکوں التدرے سواسٹیندے ۷
اوسارے کٹے رل کے دی ہک مکھی اصوصپدانیں کر
سبگدے تے جے مکھی انہیں کنیں کئی شے کس گئے
اوں کنیں ولا نیش کھن سبگدے۔ منگن والا وی تے
جین کنیں منگیا ویندے او وی کمزور۔

۷۵۔ انہیں التدریں دی جیوس حق با قدر تیش کیتی
بے شک التدریں بہوں طاقت والا تے غالب۔

۷۶۔ التدرشتیں وچرو وی تے الناس وچر رسول چنڈا
رہیں۔ بے شک التدر بہوں سنن والا تے بہوں ڈیکھن
والا ۷۔

۷۷۔ جو انہیں دے سائے بے تے جو انہیں دے پچھو ۷ او
سبھ جانڈے تے سارے معاملے اوہیں دوولن۔

۷۸۔ اے مومزور کو ۷ کرو تے سجدہ کرو اپنے رب دی
عبادت کرو تے چنگے کم کرو تال جو تال کامیاب تھیو۔
۷۹۔ تے التدرے راہ وچ پوری پوری کوشش کرو اوں
تہا کوں چن گدے تے دین وچ تہا ڈے کیتے کوئی تنگی نسی
بٹائی۔ تہا ڈے پیر ابراہیم دا مذہب اوں تہا ڈاناں مسلمان
رکھے ایں کنیں پہلے دی تے ہن دی تاں جو رسول تہا ڈوگوہ
ہوے تے تال باقی دنیا تے گواہ ہوو۔ تال نماز پڑھو تے
زکوٰۃ ڈیو تے التال چوڑے رہو او تہا ڈا مولا ۷ تے آما ۷
تے او بہوں چنگا آتے کیتھا چنگا امدادی ۷۔

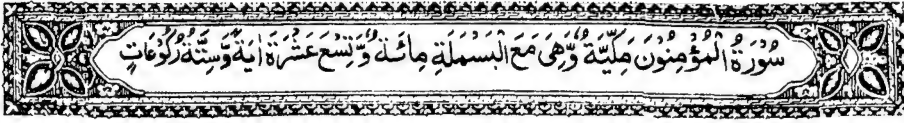
يَا أَيُّهَا النَّاسُ صُِرْبَ مَثَلٌ فَاستَمِعُوا لَهُ ۚ إِنَّ
الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَنْ يَخْلُقُوا ذُبَابًا
وَلَوْ اجْتَمَعُوا لَهُ ۚ وَإِنْ يَسْلُبْهُمُ الذُّبَابُ شَيْئًا
لَا يَسْتَنْقِذُوهُ مِنْهُ ضَعُفَ الطَّالِبُ وَالْمَطْلُوبُ ۝۳۹

مَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ ۚ إِنَّ اللَّهَ لَقَوِيٌّ عَزِيزٌ ۝۴۰

اللَّهُ يَصْطَلِي مِنَ الْمَلَائِكَةِ رُسُلًا وَمِنَ النَّاسِ
إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ ۝۴۱

يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ
الْأُمُورُ ۝۴۲

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا ارْكَعُوا وَاسْجُدُوا وَاعْبُدُوا
رَبَّكُمْ ۚ وَأَفْعَلُوا الْخَيْرَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ۝۴۳
وَجَاهِدُوا فِي اللَّهِ حَقَّ جِهَادِهِ ۚ هُوَ اجْتَبَاكُمْ
وَمَا جَعَلَ عَلَيْكُمْ فِي الدِّينِ مِنْ حَرَجٍ ۚ مِلَّةَ
أَبِيكُمْ إِبْرَاهِيمَ ۚ هُوَ سَمَّاكُمُ الْمُسْلِمِينَ ۚ مِنْ
قَبْلُ ۚ وَفِي هَذَا لِيَكُونَ الرَّسُولُ شَهِيدًا عَلَيْكُمْ
وَتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ ۚ فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ
وَآتُوا الزَّكَاةَ وَاعْتَصِمُوا بِاللَّهِ هُوَ مَوْلَاكُمْ فَنِعْمَ
الْمَوْلَى وَنِعْمَ النَّصِيرُ ۝۴۴

سورة مومنون مکی ء تے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۱۹ آیات تے ۶ رکوعن۔

- ۱۔ میں شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیرھا بن مگئے
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۲۔ مومن کامیاب تھی گئیں۔
قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ ②
- ۳۔ جیسے نمازیں و حج عاجزی کریندن۔
الَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ خِشْعُونَ ③
- ۴۔ تے جیسے بے ہودہ گاہیں کیں منہ پھر گھندن۔
وَالَّذِينَ هُمْ عَنِ اللَّغْوِ مُعْرِضُونَ ④
- ۵۔ تے جیسے زکوٰۃ ڈیندن۔
وَالَّذِينَ هُمْ لِلزَّكَاةِ فَاعِلُونَ ⑤
- ۶۔ تے جیسے اپنی شرمگاہیں دی حفاظت کریندن۔
وَالَّذِينَ هُمْ لِفُرُوجِهِمْ حَافِظُونَ ⑥
- ۷۔ سوائے اپنی زلیں دے یا جنہیں تے انہیں دے سچے بہت
إِلَّا عَلَىٰ أَزْوَاجِهِمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَإِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُومِينَ ⑦
- ۸۔ تے جیرھا ایندے سوا بی گال دی خواہش کرے او
فَمَنِ ابْتَغَىٰ وَرَاءَ ذَلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْعَادُونَ ⑧
- ۹۔ تے جیسے اپنی امانتیں تے اپنی وعیدیں دا خیال رکھیندن۔
وَالَّذِينَ هُمْ لِأَمْتِنَتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رِعُونَ ⑨
- ۱۰۔ تے جیسے اپنی نمازیں دی حفاظت کریندن۔
وَالَّذِينَ هُمْ عَلَىٰ صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ ⑩
- ۱۱۔ لے او وارثن۔
أُولَٰئِكَ هُمُ الْوَارِثُونَ ⑪
- ۱۲۔ جیسے بہشت دے وارث تھیں تے اوندے وچ
الَّذِينَ يَرِثُونَ الْفِرْدَوْسَ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ⑫
- ۱۳۔ تے اسان انسان کوں سنی مٹی دے ست کیں پیدا
وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ صَلْوَءٍ مِنْ طِينٍ ⑬
- ۱۴۔ ول اونکوں اسان لطفہ بٹائے تے ارام نال رہن آلی
ثُمَّ جَعَلْنَاهُ نُطْفَةً فِي قَرَارٍ مَّكِينٍ ⑭
- ۱۵۔ ول لطفے کوں چپڑن والا بٹائے تے ول او چپڑن
ثُمَّ خَلَقْنَا النَّطْفَةَ عَلَقَةً فَخَلَقْنَا الْعَلَقَةَ مُضْغَةً فَخَلَقْنَا الْمُضْغَةَ عِظْمًا فَكَسَوْنَا

الْعِظْمَ لِحِمَاهُ ثُمَّ أَنشَأْنَاهُ خَلْقًا آخَرَ
فَتَبَرَّكَ اللَّهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ ﴿١٥﴾

ول اوں پڑی تے ماس چڑھائے سے ول اوں کوں بی شکل
وچ گھن آئے ہیں تے بابرکت او ذات جبرمی ساریں
کنیں چگی بناوٹ والی ۱۵۔

ثُمَّ إِنَّكُمْ بَعْدَ ذَلِكَ لَكَيْتُونَ ﴿١٦﴾

۱۶۔ ول تساں ایندے بعد مر سو۔

ثُمَّ إِنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ تُنْعَبُونَ ﴿١٧﴾

۱۷۔ ول تہا کوں قیامت دے ڈیئہ اٹھایا دیسی۔

وَلَقَدْ خَلَقْنَا قَوْمَكُمْ سَبْعَ طَرَائِقَ ۖ وَكُنَّا عَنِ الْخَلْقِ
غَفِيلِينَ ﴿١٨﴾

۱۸۔ تے اساں تہا بڑے اتے ست راہ بناؤں تے اساں
مفلوک کنیں غافل نے رہندے۔

وَأَنزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً بِقَدَرٍ فَأَسْكَنَتْهُ فِي الْأَرْضِ
وَأَنَّا عَلَى ذَهَابٍ بِهِ لَقَدَرُونَ ﴿١٩﴾

۱۹۔ تے اساں آسمان کنیں ہک اندازے نال پانی بہائے
ول اوں کوں زمین وچ کھڑائے سے تے اساں اوں کوں
گھن وچن تے دی قادر ہیں۔

فَأَنشَأْنَا لَكُمْ بِهِ جَنَّتٍ مِّنْ تَحْتِهَا نَاجِيَاتٌ
فُؤَادُكُم كَثِيرَةٌ ۖ وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ ﴿٢٠﴾

۲۰۔ ول اوں دے نال اساں تہا بڑے واسطے باغ بناؤں
کھیں دے تے انگوڑیں دے انہیں وچ تہا بڑے کیتے بہوں
سارے میوے تے تساں انہیں وچ کھندے ۲۰۔

وَشَجَرَةٍ تَخْرُجُ مِنْ طُورِ سَيْنَاءَ تَنبُتُ بِالدُّهْنِ
وَصَيْغٍ وَلَا كَلِيلٍ ﴿٢١﴾

۲۱۔ تے ہک درخت جبرحا طور سینا کنیں نکلدے جیدے
وچو تیل نکلدے تے کھاوٹ والیں کیتے بوڑ۔

وَأَنَّ لَكُمْ فِي الْأَنْعَامِ لَعِبْرَةً ۚ نُسْقِيكُمْ مِمَّا فِي بُطُونِهَا
وَلَكُمْ فِيهَا مَنَافِعُ كَثِيرَةٌ ۖ وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ ﴿٢٢﴾

۲۲۔ تے بے شک تہا بڑے کیتے ڈیگہیں وچ سبق اساں
تہا کوں انہیں دے ڈیگہیں وچو پلیندے ہیں تے انہیں
وچو تہا بڑے کیتے بہوں سارے نفعے ہن تے انہیں کوں
کھندے دی ہورے۔

وَعَلَيْهَا وَعَلَى الْفُلْكِ تُحْمَلُونَ ﴿٢٣﴾

۲۳۔ تے انہیں تے پڑیں تیں تہا کوں سوار کیتا دیندے۔

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ فَقَالَ يَقَوْمِ اغْبُوا
إِلَّا مَا لَكُمْ مِّنْ إِلَهِ غَيْرُهُ ۖ أَفَلَا تَتَّقُونَ ﴿٢٤﴾

۲۴۔ تے اساں نوح کوں اوندی قوم دے وچ پٹھیا ہا سے تے
اول آکھئے اے میڈی قوم اللہ دی عبادت کرو اوں دے علاوہ
تہا بڑا بیا کوئی معبود کاہنیں کیا تساں تقویٰ اختیار نورے
کیندے۔

فَقَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ مَا هَذَا إِلَّا بَشَرٌ
مِّثْلُكُمْ يَرِيدُ أَنْ يَنْفَعَلَ عَلَيْكُمْ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَأَنزَلَ

۲۵۔ اوندی قوم دے کافر سردار ہیں تے وڈیریں آکھئے اے تساں
آلی کار بندہ ۱۸۔ اے چاہندے جو تساں کنیں وڈاڑن وچے تے

تَشْرَبُونَ ﴿۳۵﴾

جیرمی شے تساں کھندے ۴۰ اوہو پیندے جو تساں پیندے ۴۰۔

وَلَيْنَ اطْعَمْتُمْ بِشَرٍّ مِنْكُمْ اِنْكُمْ اِذَا لَحِمْزُونَ ﴿۳۶﴾

۳۵۔ تے جے تساں اپنے جہیں بندے دی فرمانبرداری کیتی تے بے شک تساں گھاٹا پاوٹن والیں وچو تھی ویسہ ۳۶۔ کیا لے تہا بے نال وعدہ کریندے جو تساں جڈاں مرو لیو تے مٹی بن ویسہ تے پڈیاں تے تساں ولا کڈھیں ویسہ۔

اَيَعِدْكُمْ اَنْكُمْ اِذَا امْتُمْ وَكُنْتُمْ تَرْكَا وَعِظَامًا اَنْكُمْ مَخْرَجُونَ ﴿۳۷﴾

۳۷۔ جیرمی کہاں دا وعدہ کیا دیندے ایسوں عقل نیں میندی

هِيَ هَاتِ هِيَ هَاتِ لِمَا تُوْعِدُونَ ﴿۳۸﴾

۳۸۔ اے محض ساڈی دنیاوی زندگی ۴۰ اساں مروے ہیں تے اساں جیندے ہیں اساں ولا اٹھالے کا ۴۰ ناں ویسوں ۳۹۔ اے ہک آدمی ۴۰ جیرھا اللہ تے کوڑ گھڑی کھڑے تے اساں ایندی گالیں کوں لے میندے۔

اِنْ هِيَ اِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا نَمُوتُ وَنَحْيَا وَمَا نَحْنُ بِمَبْعُوثِينَ ﴿۳۹﴾

اِنْ هُوَ اِلَّا رَجُلٌ اِفْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا وَمَا نَحْنُ لَهُ بِمُؤْمِنِينَ ﴿۴۰﴾

۴۰۔ اوں آکھے اے میڈے رب میڈی مدد کر جو انہیں جھٹلائے۔

قَالَ رَبِّ اَنْصُرْنِي بِمَا كَذَبُونَ ﴿۴۱﴾

۴۱۔ اوں آکھے اے لوک کجھ عرصے دے بعد شرمندہ تھی ویسں۔

قَالَ عَمَّا قَلِيلٍ لِّيُصِخَّرَ لِدُومِينَ ﴿۴۲﴾

۴۲۔ انہیں کوں اوں عذاب پکڑیے جیندی خبر ڈتی گئی ہائی تے اساں انہیں کوں لکھیں آلی کار بناڈتے تے ظالم قوم کیتے لعنت۔

فَاَخَذَ نَهُمُ الصَّيْحَةُ بِالْحَقِّ فَجَعَلْنَهُمْ غُثَاثًا ﴿۴۳﴾

۴۳۔ دل انہیں دے بعد اساں بیاں قوماں پیدا کیتن۔

ثُمَّ اَنْشَأْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ قُرُونًا اٰخَرِينَ ﴿۴۴﴾

۴۴۔ کوئی دی امت اپنے وقت کیں نہ اگر تھیدی ۴۰ تے نہ پچھو رہے بگدی ۴۰۔

مَا تَسْبِقُ مِنْ اُمَّةٍ اَجَلَهَا وَمَا يَتَاخَرُونَ ﴿۴۵﴾

۴۵۔ دل اساں ساندھو لاند رسول پٹھے جڈیں کہیں امت دو اوڈا رسول آئے انہیں اوکوں جھٹلائے اساں کجھ لوک کوں کجھ دے بعد ہلاک کریندے گئے ہیں تے اساں انہیں کوں قصے بناڈتے تے نہ منٹ والی قوم تے لعنت۔

ثُمَّ اَرْسَلْنَا رُسُلَنَا تَتْرًا اَلَمْ يَأْتِ اُمَّةً رَّسُولُهَا كَذَّبُوهُ فَاتَّبَعْنَا بَعْضَهُمْ بَعْضًا وَجَعَلْنَاهُمْ اَحَادِيثًا ﴿۴۶﴾

ثُمَّ اَرْسَلْنَا رُسُلَنَا تَتْرًا اَلَمْ يَأْتِ اُمَّةً رَّسُولُهَا كَذَّبُوهُ فَاتَّبَعْنَا بَعْضَهُمْ بَعْضًا وَجَعَلْنَاهُمْ اَحَادِيثًا ﴿۴۶﴾

- ثُمَّ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ وَأَخَاهُ هَارُونَ بِآيَاتِنَا
وَسُلْطٰنٍ مُّبِينٍ ﴿٢٤﴾
إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ فَاسْتَكْبَرُوا وَكَانُوا قَوْمًا
عَالِينَ ﴿٢٥﴾
فَقَالُوا أَنُؤْمِنُ بِبَشَرَيْنِ مِثْلِنَا وَقَوْمُهُمَا لَنَا
عِبَدُونَ ﴿٢٦﴾
كَذَّبُوهُمَا فَكَانُوا مِنَ الْمُهْلَكِينَ ﴿٢٧﴾
وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ ﴿٢٨﴾
وَجَعَلْنَا ابْنَ مَرْيَمَ وَأُمَّهُ آيَةً وَآوَيْنَاهُمَا إِلَى
رَبْوَةٍ ذَاتِ قَرَارٍ وَمَعِينٍ ﴿٢٩﴾
يَا أَيُّهَا الرُّسُلُ كُلُوا مِنَ الطَّيِّبَاتِ وَاعْمَلُوا صَالِحًا
إِنِّي بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ ﴿٣٠﴾
وَرَأَىٰ هَذِهِ أَتَىٰكُمُ آيَةٌ وَآيَةٌ وَآيَةٌ وَآيَةٌ وَآيَةٌ
فَاتَّقُوا ﴿٣١﴾
فَنَقْطَعُ أَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ زُبُرًا كُلٌّ حَبِيبٌ بِمَا لَدَيْهِمْ
فَرِحُونَ ﴿٣٢﴾
فَذَرَهُمْ فِي غَمَرَاتِهِمْ حَتَّىٰ جِيئَ ﴿٣٣﴾
أَيُّسُورُونَ أَنَّا نُمِدُّ هُمْ بِهِ مِنْ مَّاءٍ وَبَيْنَ ﴿٣٤﴾
سُاعٍ لَهُمْ فِي الْخَيْرَاتِ بَلَّ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٣٥﴾
إِنَّ الَّذِينَ هُمْ مِنْ خَشْيَةِ رَبِّهِمْ مُشْفِقُونَ ﴿٣٦﴾
وَالَّذِينَ هُمْ بِآيَاتِ رَبِّهِمْ يُؤْمِنُونَ ﴿٣٧﴾
وَالَّذِينَ هُمْ بِرَبِّهِمْ لَا يُشْرِكُونَ ﴿٣٨﴾
- ۴۶۔ ول اسال موسیٰ تے اوندے بھرا بارون کوں اپنے
نشان تے کھلی کھلی دلیل نال پیٹے۔
۴۷۔ فرعون تے اوندے سردارین دو تے انہیں تکبر کیتے تے
اے اپنے آپ کوں بہوں دڑا سمجھدے ہن۔
۴۸۔ انہیں آکھئے کیا اسان دے اپنے جیہیں بندیں کوں
من گھنوں تے انہیں دی قوم ساڈی باہمی۔
۴۹۔ انہیں دُنیاں کوں جھٹلا جے تے تے تباہ تھیون والیں
وچوٹن گئے۔
۵۰۔ تے اسال موسیٰ کوں کتاب ڈتی متاں او ہدایت پاوون۔
۵۱۔ تے اسال ابن مریم تے اوندی ما کوں نشان بناٹے
تے انہیں کوں ہک اچی جاتے پناہ ڈتی جیرھی سکون
آلی تے چشنے والی بائی۔
۵۲۔ اے رسولو! تساں پاک چیزاں کھاؤ تے چبکے کم کرو
بے شک میں جواڈھا چاڈال جو تساں کریدے ہ۔
۵۳۔ تے بے شک تہاڈی اے جماعت بکا جماعت تے
میں تہاڈا رب ہاں تساں میں کیں دُور۔
۵۴۔ انہیں خدا دے حکم کوں ٹوٹے ٹوٹے کر کے دنگدے
تے ہر گولہ اپنی اپنی جاتے خوش۔
۵۵۔ تو انہیں کوں ہک مدت میں غفلت وچ چھوڑ دے۔
۵۶۔ کیا او خیال کریندن جو اسال جیرھی انہیں دی مال تے
پتیریں نال امداد کریندے پئے ہیں۔
۵۷۔ تے انہیں کوں نیکیں وچ ودھیندے پئے ہیں۔ اصل او
سمجھیندے نیں۔
۵۸۔ بے شک اولوک جیرھے اپنے رب کیں کہند۔
۵۹۔ تے جیرھے اپنے رب دی آیات کوں منین۔
۶۰۔ تے جیرھے اپنے رب دا کہیں کوں شریک نیں بنیدے

وَالَّذِينَ يُؤْتُونَ مَا آتَوْا وَقُلُوبُهُمْ وَجِلَةٌ أَنَّهُمْ إِلَىٰ رَبِّهِمْ رَاجِعُونَ ﴿۱۱﴾

۱۱۔ تے جو انہیں کوں ملے او لوکس کوں بڈیندن تے انہیں دے دل ات بگا لہوں بڈردن جو انہیں اپنے رب دوولٹے۔

أُولَٰئِكَ يُسْرِعُونَ فِي الْحَيَاتِ وَيُكَلِّفُونَ لَهَا سَيِّئُونَ ﴿۱۲﴾

۱۲۔ ایسے لوک نیکیں وچ جلدی کرن والن تے اونکیں وچ بک بڈو بھ کیں و دھن والن۔

وَلَا يُكَلِّفُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا وَلَدَيْنَا لَكُتَبٌ يَنْظِقُ بِالْحَقِّ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿۱۳﴾

۱۳۔ تے اسان کہیں جان کوں اوندی طاقت کیں زیادہ تکلیف نلے بڈیندے تے ساڈے کیں ہک کتاب جیرھی سچ الیدی» تے انہیں تے علم نہ کیا ولسی۔

بَلْ قُلُوبُهُمْ فِي غَمَرَةٍ مِّنْ هَٰذَا وَلَهُمْ أَعْمَالٌ مِّنْ دُونِ ذَٰلِكَ هُمْ لَهَا عَمِلُونَ ﴿۱۴﴾

۱۴۔ اصل انہیں دے دل ایں کیں غفلت وچن تے انہیں دے کم ایندے سوا بے ہن جیرھے اوکریندن۔

حَتَّىٰ إِذَا أَخَذْنَا مُتْرَفِيهِمْ بِالْعَذَابِ إِذَا هُمْ يَجْزُونَ ﴿۱۵﴾

۱۵۔ چڈاں اسان انہیں دے امیریں کوں عذاب نال پکڑوں تے او ہوں ویلھے دھاڑ پٹا شروع کر دیندن۔

لَا تَجْعَلُوا الْيَوْمَ لَكُمْ مَتًّا لَا تَتَصَدَّقُونَ ﴿۱۶﴾

۱۶۔ آج نہ پٹر بے شک ساڈے ولو تہاکوں کوئی امداد نہ ملی۔

قَدْ كَانَتْ آيَتِي تُنذِرُكُمْ فَلَوْلَمَا كُنْتُمْ عَلَىٰ آعْقَابِكُمْ تَنكِصُونَ ﴿۱۷﴾

۱۷۔ میڈیاں آیاں تہاکوں پڑھ کے ٹایاں دیندیاں ہن تے لساں کھڑیں دے بھر پھر ویندے ہا دے۔

مُتَكِبِّرِينَ ﴿۱۸﴾ بِهِ سِيرًا أَنَّهُمْ يُجْزَوْنَ ﴿۱۹﴾

۱۸۔ تکبر کریندے ہا دے تے اوندے متعلق بے ہود بگا لہیں کریندے ہا دے۔

أَفَلَمْ يَدَّبَّرُوا الْقَوْلَ أَمْ جَاءَهُمْ مَا لَمْ يَأْتِ آبَاءَهُمُ الْأَوَّلِينَ ﴿۲۰﴾

۲۰۔ کیا انہیں ایں گال تے غور نہیں کیا یا انہیں دو اواد (صو) آئے جیرھا انہیں دے بیو بڈاڑے کوں نہ ملیا ہا۔

أَمْ لَمْ يَعْرِفُوا رَسُولَهُمْ فَهُمْ لَهُ مُنْكَرُونَ ﴿۲۱﴾

۲۱۔ یا اپنے رسول کوں انہیں سچا نیٹیں ایں واسطے اندازا نکار کریندے پین۔

أَمْ يَقُولُونَ بِهِ جِنَّةٌ بَلْ جَاءَهُمُ بِالْحَقِّ وَآلَتْهُمْ لِلْحَقِّ كِرْهُونَ ﴿۲۲﴾

۲۲۔ کیا او کہن جو لے پاگل اصل او تے انہیں دو سچ گھن کے آئے تے انہیں وچو اکثر حق کوں چنگا نہیں چاڈے تے بے سچ انہیں دی خواہشیں دے پچھو ٹردا تے

وَلَوْ اتَّبَعَ الْحَقُّ أَهْوَاءَهُمْ لَفَسَدَتِ السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ وَمَنْ فِيهِنَّ بَلْ أَتَيْنَهُمْ بِذِكْرِهِمْ فَهُمْ

۲۳۔ آسمان تے زمین وچ تے جو کچھ انہیں دے وچ تباہ تھی

عَنْ ذِكْرِهِمْ مُعْرِضُونَ ۝

ونجے ہا۔ اصل اسان انہیں دونہیت گھن کے آئے ہیں
او اپنی نصیحت کنیں من پھریندن۔

أَمْ تَسْأَلُهُمْ خَرْجًا فَخَرَاجُ رَبِّكَ خَيْرٌ ۖ وَهُوَ خَيْرُ
الْزَّكَّاتِ ۝

۷۳۔ کیا توں انہیں کنیں چٹی منگدیں تے تیرے رب دی
بُت چبگی ۝ تے اچنگا رزق ڈیوٹ والا ۷۴۔

وَأَتَاكَ لَتَدْعُوهُمْ إِلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ۝
وَأَنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ عَنِ الصَّوْءِ
لَنُكَفِّرَنَّ ۝

۷۴۔ تے بے شک توں انہیں کوں سدھے راہ دوسٹینیں
۷۵۔ تے بے شک جیسے آخرت کوں نہیں منیدے
او سدھے رستے کنیں ہٹن والین۔

وَلَنَرْضَيْنَهُم وَكُفِّنَا مَا بِهِم مِّنْ ضُرٍّ لِّئَلَّجُوا
فِي طُغْيَانِهِم يَعْمَهُونَ ۝

۷۶۔ تے جے اسان انہیں تے رحم کروں تے جیرا انہیں
کوں بکھ پنچا پئے ہٹا ڈیوں تے او اپنی من زوری وچ
ودھ ولسن۔

وَلَقَدْ أَخَذَ اللَّهُم بِالْعِدَابِ فَمَا اسْتَكَارُوا لِرَبِّهِمْ
وَمَا يَتَضَعُونَ ۝

۷۷۔ تے اسان انہیں کوں عذاب نال پکڑیا (ول دی) او نہ
اپنے رب دے اگے جھکے تے نہ عاجزی کیتی۔

كَذَّٰبًا إِذَا فَتَحْنَا عَلَيْهِم بَابًا ذَا عَذَابٍ شَدِيدٍ
إِذَا هُمْ فِيهِ مُبَسِّسُونَ ۝

۷۸۔ تے جیلھے اسان انہیں تے بہوں سخت عذاب
دا درکھولیا تے او ہوں ویلھے مایوس تے موبکھے مٹی
گئے۔

وَهُوَ الَّذِي أَنشَأَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ
قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ ۝

۷۹۔ او ہو ۷ جس تہا بڑے کیتے کن اکھیں تے دل بٹان۔
بہوں گھٹ جیرا تاساں شکر کریندے ۷۔

وَهُوَ الَّذِي ذَرَأَكُمْ فِي الْأَرْضِ وَإِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ۝

۸۰۔ او ہو ۷ جس تہا کوں زمین وچ کھنڈائے تے تاساں
ہوندو کھٹے کیتے ولسو۔

وَهُوَ الَّذِي يُحْيِي وَيُمِيتُ وَلَهُ اخْتِلَافُ اللَّيْلِ وَالْ
النَّهَارِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ۝

۸۱۔ او ہو ۷ جیرا جیندا کریندے تے مریندے تے رات
تے ڈینہ دا اگے پچھو آوٹ ہوندے مکم نال کیا تاساں عقل
نال کم نومے گھندے۔

بَلْ قَالُوا مِثْلَ مَا قَالَ الْأَوَّلُونَ ۝

۸۲۔ اصل انہیں او باگال کیتی ۷ جیرا ہی پہلے لوک کریندے
ہن۔

قَالُوا ۖ إِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظَامًا ۖ إِنَّا
لَنَبْعَثُونَ ۝

۸۳۔ اہن کیا اسان جیلھے مرولیوں تے مٹی تے بٹیاں
تھی ولسیوں ولا اٹھائے ولسیوں۔

۸۳۔ اے وعدہ ساڑے نال تے ساڑے پیوڑاؤں نال پہلے وی کیا گیا یا اے پہلے لوکیں دیاں کہا نیائن۔

۸۵۔ توں آکھ ڈوسو زمین تے جو اندرے وچ کیندے کیتے ہے جے تساں جاندے ۶۔

۸۶۔ او اکھسن اللہ دے کیتے کیا تساں نصیحت نو ہے پکڑیندے۔

۸۷۔ توں آکھ ڈوسو ست آسمانیں تے عرش عظیم دا رب کون

۸۸۔ او اکھسن اللہ دے کیتے ہے توں آکھ کیا تساں اللہ کنیں نو ہے ڈردے۔

۸۹۔ توں آکھ ہر فتنے دی بادشاہی کیندے ہتھ وچ او پناہ ڈیندے او دے خلاف پناہ کوئی نہیں ڈیندا ہے تساں جاندے ۹۰۔ او اکھسن اللہ دے کیتے ہے توں آکھ تساں کتے جادو کیتے دیندے ۶۔

۹۱۔ اساں انہیں دو حق گھن کے آئے ہیں تے او اندے انکار کرٹ والین۔

۹۲۔ اللہ سیئیں کوئی پتر نہیں بنایا تے او دے نال پیا معبود وی کوئی نہیں ناں تاں ہر معبود اپنی پیدا کیتی شے کون انج گھن ونچے ہا تے کھ نہیں معبودیں تے جڑھا ئی کر ڈیون ہا اللہ پاک اوں کنیں جو لے آہن۔

۹۳۔ او غیب تے حاضر کون جاندے تے جیکوں او شریک بیٹین انہیں کنیں اپا ۶۔

۹۴۔ توں آکھ اے میٹے رب جے توں میکوں ڈکھا ڈیویں جیڑھا انہیں نال وعدہ کیا گئے۔

۹۵۔ اے میٹے رب توں میکوں عالم قوم وچوڑا دیاویں ۹۶۔ تے بے شک اساں طاقت رکھیندے ہیں جو اساں

لَقَدْ وَعَدْنَا نَحْنُ وَآبَاؤُنَا هَذَا مِنْ قَبْلُ إِنْ هَذَا إِلَّا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ۵۷

قُلْ لَيْسَ الْأَرْضُ وَمَنْ فِيهَا إِلَّا لَكُمْ تَعْلَمُونَ ۵۸

سَيَقُولُونَ لِلّٰهِ قُلْ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ۵۹

قُلْ مَنْ رَبُّ السَّمَوَاتِ السَّبْعِ وَرَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ ۶۰

سَيَقُولُونَ لِلّٰهِ قُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ ۶۱

قُلْ مَنْ بِيَدِهِ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ يُجِيرُ وَلَا يُجَارُ عَلَيْهِ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ۶۲

سَيَقُولُونَ لِلّٰهِ قُلْ فَأَنَّى تُسْحَرُونَ ۶۳

بَلْ آتَيْنَهُم بِالْحَقِّ وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ۶۴

مَا اتَّخَذَ اللَّهُ مِنْ وَلَدٍ وَمَا كَانَ مَعَهُ مِنْ إِلَهٍ إِذَا لَذَهَبَ كُلُّ إِلَهٍ بِمَا خَلَقَ وَلَعَلَّ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ سُبْحَنَ اللَّهُ عَمَّا يُصِفُونَ ۶۵

عَلِيمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَتَعَلَّ عَمَّا يُشْرِكُونَ ۶۶

قُلْ رَبِّ إِمَّا تُرِيدُنِي مَا يُوعَدُونَ ۶۷

رَبِّ فَلَا تَجْعَلْنِي فِي الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ۶۸

وَإِنَّا عَلَىٰ أَنْ نُرِيكَ مَا نَعِدُهُمْ لَقَدْ رُودُونَ ۶۹

- تیکوں ڈکھلوں چیرھا انہیں نال اساں وعدہ کیتے۔
 ۹۷۔ توں گندیں گاہیں کوں چبگائی نال پریں کر
 اساں بہوں جاڈرے میں جو او آبدن۔
 ۹۸۔ تے توں اکھ لے میڈے رب میں شیطان دی شرارتیں
 کنیں تیبڑی آم شام منگداں۔
 ۹۹۔ تے لے میڈے رب میں آم شام منگداں جو لے
 میڈے سائے آون۔
 ۱۰۰۔ تے جیرے ولیمے انہیں دجو کہیں کہ کوں موت آویسی
 تے او اکھسی میوں ولا پٹھ۔
 ۱۰۱۔ تاں جو میں اتھاں نیک کم کراں جیڑی جاہ کوں چوڑا آیاں
 لے اصول تھیں بے شک لے کہ گال لے جیڑی
 او کریندا پٹے تے انہیں دے پچھو پردہ قیامت دے
 ڈینہ تیں۔
 ۱۰۲۔ تے جہاں دھوتوں دجایا ولسی تے اول ڈینہ انہیں وچ
 کوئی سقاوت نہ ہوسی تے نہ او کہ ڈو جھے دا حال پچھن۔
 ۱۰۳۔ تے جیندے وزن باری ہوسن او بے لوک کامیاب
 تھی ولسن۔
 ۱۰۴۔ تے جیندے وزن ہولے ہوسن او بے لوک بن جنہیں
 اپنے آپ کوں گھاٹے وچ پیٹے دوزخ وچ ہمیشہ رہن
 ۱۰۵۔ بھا انہیں دے من ساڑ ڈیسی تے او اوندے
 وچ کالے دھوں تھی ولسن۔
 ۱۰۶۔ کیا تہا ڈے اتے میڈیاں آیتاں نہ پڑھیاں ویندیاں
 بن تے تہاں اوندہ انکار کریندے ہاوسے۔
 ۱۰۷۔ انہیں اکھ لے ساڈے رب ساڈی بد بختی ساڈے
 اتے غالب آگئی ہائی تے اساں گمراہ قوم ہاوسے۔
 ۱۰۸۔ لے ساڈے رب ساکوں اتھوں کڈھ جے اساں
- إِذْ قَعَّ بِاللَّيْلِ هِيَ أَحْسَنُ السَّيِّئَةِ رَحْنُ أَعْلَمَ بِنَا
 يَصْفُونَ ۙ
 وَقُلْ رَبِّ أَعُوذُ بِكَ مِنْ هَمَزَاتِ الشَّيْطَانِ ۙ
 وَأَعُوذُ بِكَ رَبِّ أَنْ يَحْضُرُونِ ۙ
 خَلَّ إِذَا جَاءَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ رَبِّ ارْجِعُونِ ۙ
 لَعَلِّي أَعْمَلُ صَالِحًا فِيمَا تَرَكْتُ كَلَّا إِنَّهَا كَلِمَةٌ
 هُوَ قَائِلُهَا وَمِنْ وَرَائِهِمْ بَرْزَخٌ إِلَى يَوْمِ
 يُبْعَثُونَ ۙ
 فَإِذَا نُفِخَ فِي الصُّورِ فَلَا أَنْسَابَ بَيْنَهُمْ يَوْمَئِذٍ
 وَلَا يَتَسَاءَلُونَ ۙ
 فَمَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ۙ
 وَمَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا
 أَنْفُسَهُمْ فِي جَهَنَّمَ خَالِدُونَ ۙ
 تَلْفَحُ وُجُوهُهُمُ النَّارُ وَهُمْ فِيهَا كَالِحُونَ ۙ
 أَلَمْ تَكُنْ أَلَيْسَ تُشَلِّيْ عَلَىٰ عِبَادِكُمْ فَكُنْتُمْ بِهَا
 تُكَلِّبُونَ ۙ
 قَالُوا رَبَّنَا غَلَبَتْ عَلَيْنَا شِقْوَتُنَا وَكُنَّا قَوْمًا
 ضَالِّينَ ۙ
 رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْهَا فَإِنْ عُدْنَا فَإِنَّا

ظَلُمُونَ ﴿۱۰﴾

قَالَ احْسُوا فِيهَا وَلَا تُكَلِّمُونَ ﴿۱۱﴾

۱۰۔ اولاویں کون تے بے شک اساں عالم رہسوں۔
۱۱۔ او آکھسی پریں دوزخ وچ وچو میڈے نال گال نہ کرو۔

إِنَّهٗ كَانَ فَرِيقَ مِّنْ عِبَادِي يَقُولُونَ رَبَّنَا آمَنَّا فَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ ﴿۱۲﴾

۱۱۔ بے شک میڈے بندیں وچو ہک ٹولہ آہل با اے ساڈے رب اساں ایمان گھن آئے ہیں ساکوں بخش ڈے ساڈے اتے رحم کرتون بہوں چنگا رحم کرن والا ہیں
۱۲۔ تساں انہیں نل مذاقال کریندے ہاوسے لے تیں جو انہیں تہاکوں میڈی یاد بھلا جٹی تے تساں انہیں نال کھلے ہاوسے۔

فَاتَّخَذَ تَوَهُمُ سِخْرِيًّا حَتَّىٰ أَنْسَوْكُمُ ذِكْرِي وَلَكِنَّمُ مِنْهُمْ تَصْحُكُونَ ﴿۱۳﴾

۱۲۔ بے شک میں اچ انہیں کوں انہیں دے صبردا بدلہ جڑیاں بے شک اوہے کامیاب تھیون والین۔

إِنِّي جَزَيْتُهُمُ الْيَوْمَ بِمَا صَبَرُوا إِنَّهُمْ هُمُ الْفَاقِرُونَ ﴿۱۴﴾

۱۳۔ او آکھسی تساں زمین وچ کئی سال رہ گئے جو۔
۱۴۔ او آکھسن اساں ہک جینہ یا اندا کچھ ہر رہ گئے ہیں گٹن والیں کیں کچھ گھن۔

قُلْ كَمْ لَكُمْ لَيْسَتُمْ فِي الْأَرْضِ عَدَدَ سِنِينَ ﴿۱۵﴾

قَالُوا لَيْسَ يَوْمًا أَوْ بَعْضُ يَوْمٍ فَتَنِلِ الْعَاذِينَ ﴿۱۶﴾

۱۵۔ او آکھسی جو تساں تھوڑا وقت رہ گئے جو جے تساں چاندے ہوو۔

قُلْ إِنْ لَّيْسَتُمْ إِلَّا قَلِيلًا لَّوْ أَتَاكُمْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿۱۷﴾

۱۶۔ کیا تساں لے خیال کریندے ہاوسے جو میں تہاکوں بے کار پیدا کیے تے بے شک تساں میڈون دلائے طیو

أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَأَنَّكُمْ إِلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ ﴿۱۸﴾

۱۷۔ اللہ سیں اچی شان والا ہا دشاہ تے حق اوندے سوا کوئی ہیا معبود نہیں اوعزت آسے عرش دار رب

فَتَخَلَّى اللَّهُ إِلَيْكَ الْخُبَّىٰ لَآ إِلَهَ إِلَّا هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْكَرِيمِ ﴿۱۹﴾

۱۸۔ تے جبرھا اللہ دے سوا کہیں بے کوں معبود نہیں اوندی اوں کیں کوئی دلیل کا نہیں تے بیشک اونداحساب محض اوندے رب کیں ہے تے بے شک کافر کامیاب نہیں تھیندے۔

وَمَنْ يَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ لَا بُدَّ لَهُ مِنْهُ ۖ فَآتِمًا حِسَابُهُ عِنْدَ رَبِّهِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الْكَافِرُونَ ﴿۲۰﴾

۱۹۔ تے توں آکھ لے میڈے رب توں بخش تے توں رحم کرتے توں بہوں چنگا رحم کرن والا ہوں۔

وَقُلْ رَبِّ اعْفُوْا وَارْحَمُوا أَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ ﴿۲۱﴾

سُورَةُ التَّوْحِيدِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مَعَ الْبِسْمَلَةِ خَمْسٌ وَثَلَاثُونَ آيَةً وَتَبَعَهُ رُكُوعَاتٌ

سورة نور مدنی ہوتے بسم الثنال ایندیاں ۶۵ آیات تے ۹ رکوعن۔

- ۱۔ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
۱۔ شروع کریناں اللہ سے ناں نال جیرھا بن مگلے ڈیوٹ
والا تے ول ول رحم کرٹ والا ۱۰
- ۲۔ سُوْرَةُ اَنْزَلْنَاهَا وَفَرَضْنَاهَا وَاَنْزَلْنَا فِيهَا آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ لِّعَلَّكُمْ تَذَكَّرُوْنَ
۲۔ لے سورت اساں انیکوں لہائے تے اساں فرض
کیتے ایندے اتے عمل تے اساں ایندے وچ کھلیاں
کھلیاں آیات لہائن تاں جو تساں نصیحت پکڑو۔
- ۳۔ الرَّايَةُ وَالزَّانِي فَاجْلِدْ ذَاكُلْ وَاَحِدٌ مِنْهُمَا مِائَةٌ جَلْدَةٍ وَلَا تَأْخُذْ كُفْرَهُمَا رَاقَةً فِي دِينِ اللَّهِ اِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُوْنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَلْيَشْهَدْ عَذَابُهُمَا طَآئِفَةٌ مِّنَ الْمُؤْمِنِيْنَ
۳۔ زنا کرٹ والی تریمت تے جو ان ڈوناہیں دوہر ہرک
کوں سو مکوڑے مارو تے جے تساں اللہ تے آخرت
وے ڈینہہ تے ایمان ایندے ۷۰ تے اللہ دے دین
وچ تساں انہیں ڈوناہیں نال نرمی نہ کرو تے انہیں ڈوناہیں
دی سزا مومنین دی ہک جماعت ڈیکھے۔
- ۴۔ اَلَّذِي لَا يَنْكُحْ اِلَّا زَانِيَةً اَوْ مُشْرِكَةً وَالزَّانِيَةُ لَا يَنْكِحُهَا اِلَّا زَانٍ اَوْ مُشْرِكٌ وَحُومٌ ذَلِكَ عَلَى الْمُؤْمِنِيْنَ
۴۔ زنا کرٹ والا مرد محض زنا کرٹ والی تریمت نال صحبت
کریندے یا مشرک کرٹ والی نال تے زنا کرٹ والی
تریمت نال محض زنا کرٹ والا مرد یا مشرک صحبت کریندن
تے مومنین تے لے گال حرام کیتی گئی ۱۰
- ۵۔ وَالَّذِيْنَ يَرْمُوْنَ الْمُحْصَنَاتِ ثُمَّ لَمْ يَأْتُوا بِاَدْبَعَةٍ شَهَادَةٍ فَاجْلِدُوْهُمُ ثَلَاثِيْنَ جَلْدَةً وَلَا تَقْبَلُوْا لَهُمْ شَهَادَةً اَبَدًا وَّاولٰئِكَ هُمُ الْفٰسِقُوْنَ
۵۔ تے جیرھے لوک پاک تریمتیں تے الزام لیندن تے
ول اوچار گواہ نیں ایندے تے انہیں کوں اسی
کوڑے مارو تے انہیں دی گواہی کڈاہیں دی قبول نہ
کرو تے ایسے لوک نافرمان۔
- ۶۔ اِلَّا الَّذِيْنَ تَابُوْا مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ وَاَصْلَحُوْا اِنَّ اللّٰهَ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ
۶۔ سوائے ایندے جیرھے لوک ایندے بعد توبہ
کرن تے اصلاح کرن تے بے شک اللہ بہوں بخشن
والا تے مہربان۔
- ۷۔ وَالَّذِيْنَ يَرْمُوْنَ اَزْوَاجَهُمْ وَلَمْ يَكُنْ لَّهُمْ شَهَادَةٌ
۷۔ تے جیرھے لوک اپنی زالیں تے الزام لیندن تے اوندے

اپنے سوا گواہ کوئی نہیں ہوندے تے ول انہیں وچ ہر آدمی چار دفعہ اللہ دی قسم کھاوے جو او بے شک سپاہ۔
۸۔ تے پنجویں دفعہ آکھے جو بے شک اوندے اتے اللہ دی لعنت ہوئے جے او کوڑا ہوئے۔

۹۔ تے اوں ترمیم دی سزا ختم کر ڈتی دیسی جے او چار دفعہ اللہ دی قسم کھاوے جو او کوڑا ہوئے۔
۱۰۔ تے پنجویں دفعہ آکھے جو اللہ دی لعنت میڈے اُتے ہوئے جے او مرد سپاہ۔

۱۱۔ تے جے اللہ دا فضل تے اوندی رحمت تہا بڑے اتے نہ ہندی تے بے شک اللہ توبہ قبول کرٹ والا تے سیانا ہوئے۔
۱۲۔ بے شک جنہیں تہمت لائی او تساں وچر ہک ٹولہ ہا تساں ایکول اپنے کیتے برا نہ سمجھو اصل او تہا بڑے کیتے چنگائی ہو بر شخص انہیں وچر جیں جو گناہ کیتے اوں کوں سزا ملے تے انہیں وچر جیڑا وڈا گناہ گار ہا اوندے کیتے وڈا عذاب۔

۱۳۔ اے گال سٹن دے بعد تے مومن مردیں تے مومن ترمیمیں اپنے متعلق چنگا گمان کیوں نہیں کیا تے اے آہن جو اے وڈا کوڑا۔

۱۴۔ او چار گواہ کیوں نہیں گھن کے آئے تے جیلھے او گواہ نہیں گھن کے آئے اللہ دے نزدیک او کوڑن۔
۱۵۔ تے جے تہا بڑے اتے دنیا تے آخرت وچ اللہ دا فضل تے رحمت نہ ہندی تے تہا کوں تہا بڑے ایں کم دی وجہ نال وڈا عذاب پہنچے ہا۔

۱۶۔ تے تساں ہک بڑے دی زبان نال کوڑ سکھن بگ پئے تے اپنے مونہیں نال او آکھن بگ پئے جینہا تہا کوں کوئی علم نہ ہا تے تساں ایکول سوکھی گال سمجھندے ہارے

إِلَّا أَنْفُسُهُمْ فَشَهَادَةُ أَحَدِهِمْ أَرْبَعُ شَهَدَاتٍ
يَاللَّهُ إِنَّهُ لَمِنَ الصَّادِقِينَ ⑩
وَالْخَامِسَةُ أَنَّ لَعْنَتَ اللَّهِ عَلَيْهِ إِنْ كَانَ مِنَ
الْكَاذِبِينَ ⑪

وَيَذَرُوهَا الْعَذَابَ أَنْ تَشْهَدَ أَرْبَعُ شَهَدَاتٍ
يَاللَّهُ إِنَّهُ لَمِنَ الْكَذِبِينَ ⑫
وَالْخَامِسَةُ أَنَّ غَضَبَ اللَّهِ عَلَيْهَا إِنْ كَانَ مِنَ
الصَّادِقِينَ ⑬

وَلَوْ لَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ وَأَنَّ اللَّهَ
تَوَّابٌ حَكِيمٌ ⑭
إِنَّ الَّذِينَ جَاءُوا بِالْإِفْكِ عُصْبَةٌ مِّنْكُمْ لَا تَحْسَبُوهُ
شَرًّا لَّكُمْ بَلْ هُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ لِكُلِّ امْرِئٍ مِّنْهُمْ مَا اكْتَسَبَ
مِنَ الْإِثْمِ وَالَّذِي تَوَلَّى كِبْرَهُ مِنْهُمْ لَهُ عَذَابٌ
عَظِيمٌ ⑮

لَوْ لَا إِذْ سَمِعْتُمُوهُ ظَنَّ الْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ
بِأَنْفُسِهِمْ خَيْرًا وَقَالُوا هَذَا إِفْكٌ مُّبِينٌ ⑯

لَوْ لَا جَاءَ عَلَيْهِ بِأَرْبَعَةِ شَهَدَاءَ فَإِذْ لَمْ يَأْتُوا
بِالشَّهَادَةِ فَأُولَٰئِكَ عِنْدَ اللَّهِ هُمُ الْكَاذِبُونَ ⑰
وَلَوْ لَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ فِي الدُّنْيَا وَ
الْآخِرَةِ لَنَسَفَتْ فِي مَا فَاظَمْتُمْ فِيهِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ⑱

إِذْ تَلَقَّوْنَهُ بِأَلْسِنَتِكُمْ وَتَقُولُونَ يَا أَوَّاهَكُمْ مَا لَيْسَ
لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ وَتَحْسَبُونَهُ هَيِّئًا ۖ وَهُوَ عِنْدَ اللَّهِ
عَظِيمٌ ⑲

تے اللہ سے نزدیک بہوں و بڑی گال بانی۔

۱۷۔ تے بڑیں لے گال سٹی بانی تساں لے کیوں نہ
آکھیا با جو لے ساڈا کم نیں جو اساں اس گال کول ولا
آکھوں لے خدا توں پاک ہیں لے بہوں و بڑی تہمت۔

۱۸۔ جے تساں مومن ہوئے تے اللہ تہا کول نصیحت کریں
جو تساں ایجی گال ولا نہ آکھائے۔

۱۹۔ او اللہ تہا بڑے کیتے حکم بیان کریں تے اللہ بہوں
جانن والا تے بہوں سیانا۔

۲۰۔ بے شک جبرے لوک لے چاہندن جو مومنین وچ
برائی پھیل و سچے انہیں کیتے اس دنیا وچ وی تے آخرت
وچ وی دکھ والا عذاب تے اللہ جاڈے تے تساں
نورے جاڈے۔

۲۱۔ تے جے تہا بڑے اتے اللہ دا فضل تے رحمت نہ ہندی
تے بے شک اللہ سئیں بہوں مہربان تے ول ول رحم
کرن والا۔

۲۲۔ اے مومن شیطان دے پیریں تے نہ ٹرو تے جبرھا
شیطان دے پیریں تے ٹروے بے شک او
بے حیائی تے ناپسندیدہ گاہیں دا حکم ڈیندے تے جے
اللہ دا فضل تے رحمت تہا بڑے اتے نہ ہوئے با تہا بڑے
وچ کوئی کڈا ہیں پاک نہ تھیوے با تے اصل اللہ سئیں
جینکوں چاہندے پاک کریں تے اللہ سئیں بہوں
سنن والا تے جانن والا۔

۲۳۔ تہا بڑے وچ فہمیت والے تے کھلا رزق رکھن والے
قسم نہ کھا دن جو او اچھے سکس کول تے مسکین کول تے مہاجرین
کول اللہ دے رستے وچ نہ ڈلسن اور معاف کرٹی تے
کچھ نہ آکھن کیا تساں نوہے چاہندے جو اللہ تہا بڑے گناہ

وَلَوْلَا إِذْ سَبَحْنَاهُ فُلْتُمْ مَا يَكُونُ لَنَا أَنْ نَكَلَّمَ
بِهَذَا سُبْحَانَكَ هَذَا بُهْتَانٌ عَظِيمٌ ۝

يَعِظُكُمُ اللَّهُ أَنْ تَعُودُوا لَلِثَلَّةِ أَبَدًا إِنْ كُنْتُمْ
مُؤْمِنِينَ ۝

وَيُذَكِّرُ اللَّهُ لَكُمْ الْآيَاتِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ۝

إِنَّ الَّذِينَ يُحِبُّونَ أَنْ تَشِيعَ الْفَاحِشَةُ فِي الَّذِينَ
آمَنُوا لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَاللَّهُ
يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ۝

وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ وَأَنَّ اللَّهَ رَؤُوفٌ
رَحِيمٌ ۝

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ وَمَنْ
يَتَّبِعْ خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ فَإِنَّهُ يَأْمُرُ بِالْفَحْشَاءِ وَالنَّكَرِ
وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ مَا زَكَا مِنْكُمْ مِنْ أَحَدٍ
أَبَدًا وَلَكِنَّ اللَّهَ يَزِيْزُ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ سَمِيعٌ
عَلِيمٌ ۝

وَلَا يَأْتِلْ أُولُو الْفَضْلِ مِنْكُمْ وَالسَّعَةِ أَنْ يُؤْتُوا
أُولِي الْقُرْبَى وَالْمَسْكِينِ وَالْمُهَاجِرِينَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ
وَلْيَعْفُوا وَلْيَصْفَحُوا أَلَا يُحِبُّونَ أَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَكُمْ
وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ۝

معاف کرے تے اللہ بہوں بخشش والا تے مہربان۔

۲۳۔ بے شک میرے لوک پاک تے سدھی سادی مومن عورتیں تے تہمت لیندن این دنیا تے آفرت وچ انہیں تے لعنت تے انہیں واسطے دہڑا عذاب۔

۲۵۔ جڈاں انہیں دیاں زبانیں تے ہتھ تے پیرا انہیں نے عملیں دے خلاف گواہی ڈسین۔

۲۶۔ اوں دُسنہ انہیں کوں اللہ پورا تے درست بدلہ دے لے او جانا گھسن جہے شک اللہ سسئیں ہی اصلوا فتح سج۔

۲۷۔ گندیاں گاہیں گندے مردیں واسطے تے گندے مرد گندی گاہیں کیتے ہن تے پاک گاہیں پاک مردیں کیتے تے پاک مرد پاک گاہیں کیتے ہن لے بری کیتے ولین اوں کیں جو کچھ او ابدن۔ انہیں کیتے بخشش تے عزت والہ ذق

۲۸۔ لے مومنو اپنے گھریں دے سوا نہیں گھریں وچ نہ پیہو جے تیں پچھو نہ تے گھر والیں کوں سلام کرو لے تہاڈے کیتے چنگی گال تاں جو تساں نصیحت حاصل کرو۔

۲۹۔ تے جے انہیں وچ کوئی وی نہ لے تے انہیں وچ نہ پیہو جے تیں تہا کوں اجازت نہ ڈتی وچے تے جے تہا کوں اکھیا وچے ول وچو تے ول وچو لے تہاڈے کیتے زیادہ چنگی گال تے اللہ تہاڈے عملیں کوں بہوں جانڈے۔

۳۰۔ تہاڈے اتے کوئی گناہ نہیں جو تساں انیجے گھریں وچ پیہو جیرے وسوں نہ ہون تے تہاڈا سامان بڑے۔ انہیں وچ تے اللہ جانڈے جو تساں ظاہر کریندے تے لکندے۔

۳۱۔ توں مومنین کوں اکھ ڈے جو اپنی اکھیں جھکیاں رکھن تے اپنی شرمگاہیں دی حفاظت کرن لے انہیں کیتے بہوں چنگا بے شک اللہ سسئیں جانڈے جو او کریندن۔

۳۲۔ تے مومن تربیتیں کوں اکھ جو اپٹیاں اکھیں جھکیاں

إِنَّ الَّذِينَ يَرْمُونَ الْمُحْصَنَاتِ الْغَافِلَاتِ الْمُؤْمِنَاتِ لُعُنُوا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٢٣﴾

يَوْمَ تَشْهَدُ عَلَيْهِمْ أَلْسِنُهُمْ وَآيِدُهُمْ وَأَنْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٢٥﴾

يَوْمَ نَبَيِّدُ يَوْمَهُمْ اللَّهُ وَيَبْعَثُ اللَّهُ الَّذِينَ هُمْ أَلْحَى الْبَيْنِ ﴿٢٦﴾

الْخَبِيثَاتِ لِلْخَبِيثِينَ وَالْخَبِيثُونَ لِلْخَبِيثَاتِ وَالْكَلْبَاتِ لِلْكَلْبَاتِ وَالغَابِثُونَ لِلْغَابِثَاتِ ۖ وَأُولَٰئِكَ مُبَرَّءُونَ مِمَّا يَقُولُونَ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ﴿٢٧﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَدْخُلُوا بُيُوتًا غَيْرَ بُيُوتِكُمْ حَتَّى تَسْتَأْذِنُوا وَتُسَلِّمُوا عَلَىٰ أَهْلِهَا ۚ ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿٢٨﴾

فَإِنْ لَمْ تَجِدُوا فِيهَا أَحَدًا فَلَا تَدْخُلُوهَا حَتَّىٰ يُؤْذَنَ لَكُمْ ۚ وَإِنْ قِيلَ لَكُمْ ارْجِعُوا فَارْجِعُوا ۚ هَٰذَا زَكَاةٌ لَّكُمْ ۖ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ ﴿٢٩﴾

لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَدْخُلُوا بُيُوتًا غَيْرَ مَسْكُونَةٍ فِيهَا مَتَاعٌ لَّكُمْ ۚ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُسَبِّحُونَ وَذَمَّاتِكُمْ تَكْتُمُونَ ﴿٣٠﴾

قُلْ لِلْمُؤْمِنِينَ يَغُضُّوا مِنْ أَبْصَارِهِمْ وَيَحْفَظُوا فُرُوجَهُمْ ذَٰلِكَ أَزْكَىٰ لَهُمْ ۖ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا يَصْنَعُونَ ﴿٣١﴾

وَقُلْ لِلْمُؤْمِنَاتِ يَغْضُضْنَ مِنْ أَبْصَارِهِنَّ وَيَحْفَظْنَ

فَوُجِّهْنَ وَلَا يَبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا
وَلْيَضْرِبْنَ بِخُرُجِهِنَّ عَلَى خِوَابِهِنَّ ۖ وَلَا يَبْدِينَ
زِينَتَهُنَّ إِلَّا لِبُعُولَتِهِنَّ أَوْ آبَائِهِنَّ أَوْ آبَاءِ
بُعُولَتِهِنَّ أَوْ إِخْوَانِهِنَّ أَوْ بَنَاتِ
إِخْوَانِهِنَّ أَوْ بَنَاتِ أَخَوَاتِهِنَّ أَوْ نِسَائِهِنَّ أَوْ مَا
مَلَكَتْ أَيْمَانُهُنَّ أَوِ الشَّيْعِينَ غَيْرَ أُولَى الْأَرْبَةِ
مِنَ الرِّجَالِ أَوِ الْوَلَدِ الَّذِينَ لَمْ يَظْهَرُوا عَلَى عَوَاتِ
النِّسَاءِ وَلَا يَضْرِبْنَ بِأَرْجُلِهِنَّ لِيُعْلَمَ مَا يُخْفِينَ
مِنَ زِينَتِهِنَّ وَتَوَنَّوْا إِلَى اللَّهِ جَمِيعًا أَيُّهُ الْوُفُونَ
لَعَلَّكُمْ تَفْلَحُونَ ﴿٣٠﴾

رکھن تے اپنی ٹٹریں گاہیں دی حفاظت کرن تے اپنے سونھپ
کوں ظاہر نہ کرن سوائے اندرے جیرھا ظاہر ہوئے تے
اپنی چادر اپنے سینے تے سٹی رکھن تے او اپنے سونھپ
کوں ظاہر نہ کرن سوائے اپنے پئے دے یا اپنے بیوے
یا سوریں تے یا پتریں تے یا سکتیں تے یا بھرانیں
تے یا بھرنیکیں یا بھینیں تے یا تربیتیں تے یا بائیں
یا اینجے چھوڑیں تے جیرھے بالغ نیں تھئے یا اینجے پالیں
تے جنہیں کوں تربیتیں دے خاص تعلقات دا علم نیں تے
اپنے پیریں کوں زور نال مار کے نہ لڑن تاں جو پتہ بگ
وچے ظاہر تھی وچے اوسوٹھپ جینکوں او لکیندیاں پین
تے لے مومنو تساں سارے اللہ دو دھیان کرو تاں
جو تساں کامیاب تھی وچو۔

وَأَنذِرُوا الْآيَاتِي مِنْكُمْ وَالضَّالِّينَ مِنْ عِبَادِكُمْ
وَأَمَّا بَكُمْ إِن يَكُونُوا فُقَرَاءَ يُغْنِهِمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ
وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٣١﴾

۳۱۔ تے تساں اپنی بیوہ تربیتیں تے اپنے نیک بندیں تے
باہیں دیاں شادیاں کر دے او غریب ہن تے اللہ انہیں کوں
اپنے فضل نال امیر کر ڈیسی تے اللہ بہوں وسعت ڈیوٹ
والا تے جانٹے والا۔

وَلَيْسَتْ غَفِيفَ الَّذِينَ لَا يَجِدُونَ نِكَاحًا حَتَّى يُغْنِيَهُمُ
اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَالَّذِينَ يَبْتَغُونَ الْكِتَابَ مِمَّا مَلَكَتْ
أَيْمَانُكُمْ فَكَاتِبُوهُمْ إِنْ عَلِمْتُمْ فِيهِمْ خَيْرًا ۖ وَأَوْفُوا
مِنْ مَّالِ اللَّهِ الَّذِي آتَاكُمْ وَلَا تَكْرَهُوا فَتِيلَكُمْ
عَلَى الْإِعَاءِ إِنْ أَرَدْتُمْ تَحْضُنًا لِّتَبْتَغُوا عَرَضَ الْحَبَدَةِ
الَّذِينَ يَمْنُونَ يَكْفُرُهُنَّ وَإِنَّ اللَّهَ مِنَ الْبَدِ الْأَوَّاهِينَ
غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٣٢﴾

۳۲۔ تے جیرھے نکاح نیں کر سگدے او پاک رہوں
جے تیں اللہ انہیں کوں اپنے فضل نال امیر کر ڈیوے تے
جیرھے غلام تہا بڑے نال لکھ پڑھ کرن چاہن تے تساں آزاد
کرن کیتے لکھ پڑھ کر گھو جے انہیں وچ چکائی ڈیکھو تے اللہ
دے اول مال وچو انہیں کوں بڑو جیرھا اول تہا کوں بڑے
جے بائیاں نیک رہوں چاہوں تے انہیں کوں برائی تے
مجبور نہ کرو تاں جو تساں دنیاوی زندگی دا سامان چاہو
تے جیرھا انہیں کوں مجبور کر لسی تے بے شک اللہ سبیں انہیں
دی مجبوری مے لبد بہوں بخشش والا تے بہوں مہربان۔

وَلَقَدْ أَنزَلْنَا إِلَيْكُمْ آيَاتٍ مُّبِينَاتٍ وَمَثَلًا لِّلَّذِينَ

۳۵۔ تے اساں تہا بڑو کھلے نشان لہان تے تہا بڑے کیں

خَلَوْا مِنْ قَبْلِكُمْ وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٣٦﴾

اللَّهُ نُورُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ مَثَلُ نُورِهِ كَمِشْكَاةٍ فِيهَا مِصْبَاحٌ الْمِصْبَاحُ فِي زُجَاجَةٍ الزُّجَاجَةُ كَأَنَّهَا كَوْكَبٌ دُرِّيٌّ يُوقَدُ مِنْ شَجَرَةٍ مُّبَارَكَةٍ زَيْتُونَةٍ لَا شَرْقِيَّةٍ وَلَا غَرْبِيَّةٍ يَتْلَوُهَا يَضِيءُ وَلَوْ لَمْ تَمْسَسْهُ نَارُهُ نُورٌ عَلَى نُورٍ يَهْدِي اللَّهُ لِنُورِهِ مَن يَشَاءُ وَيَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ لِلنَّاسِ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٣٧﴾

۳۶۔ پہلے لوگوں سے مال وی ڈسین سے تے متقیں واسطے نصیحت۔
۳۷۔ اللہ آسمان تے زمین دا نور اوندے نور دی مثال الیوں ہے جیوں جالے وچ ڈیوا لالتھا ہوئے تے ڈیوا شیشے وچ ہوئے تے شیشہ الیوں جیوں چکدا ہو یا تارا ہوئے اوں کوں زیتون دے مبارک وٹ دے اتل اناں پایا گیا ہوئے نہ پورا دھی افسے نہ پچا دھی بھانویں اوں کوں بھانہ وی جگے تے اوتل اوں کوں آپے روشن کر ڈیوے تے نور دے اتے نور اللہ جینکوں پاہندے اپنے نور دودہایت ڈیندے تے اللہ سیس لوگوں کیتے اے گاہیں بیان کریدے تے اللہ ہر شے کوں بہوں چاندے۔

فِي بُيُوتٍ أَذِنَ اللَّهُ أَنْ تُرْفَعَ وَيُذْكَرَ فِيهَا اسْمُهُ يُسَبِّحُ لَهُ فِيهَا بِالْغُدُوِّ وَالْآصَالِ ﴿٣٨﴾

۳۸۔ گھوٹ وچ ہن اللہ سیس جنہیں دے اچا کرکے داتے لوندے ناں دا ذکر کرکے دا حکم ڈتے۔ اوندے وچ غمخشاں اوندی تسبیح کریندے رہ دیندن۔

رِجَالٌ لَا تُلْهِيهِمْ تِجَارَةٌ وَلَا بَيْعٌ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَإِقَامِ الصَّلَاةِ وَإِيتَاءِ الزَّكَاةِ يَخَافُونَ يَوْمًا تَتَقَلَّبُ فِيهِ الْقُلُوبُ وَالْأَبْصَارُ ﴿٣٩﴾

۳۹۔ ایجھے لوک جنہیں کوں تجارت نے وپار اللہ دے ذکر کین غافل نیں کرینداتے نماز پڑھن کین تے زکاۃ ڈیو کین دی اوں ڈینہ کین ڈردن جیندے وچ دل تے اکھیں اپترجک ولسن

لِيَجْزِيََهُمُ اللَّهُ أَحْسَنَ مَا عَمِلُوا وَبِزَيْدٍ لَهُمْ مِنْ فَضْلِهِ وَاللَّهُ يَرْزُقُ مَن يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٤٠﴾

۴۰۔ اللہ سیس انہیں کوں انہیں دے عملیں دا بہوں چنگا بدلہ ڈیوے تے اپنے فضل نال انہیں کوں ودھاوے تے اللہ جینکوں چاہے بغیر حساب دے رزق ڈیندے۔

وَالَّذِينَ كَفَرُوا أَعْمَالُهُمْ كَسَرَابٍ بِقِيعَةٍ يَحْسَبُهُ الظَّنُّ مَاءً خَالٍ إِذَا هُمْ إِذَا جَاءَهُ لَمْ يَجِدْهُ شَيْئًا وَوَجَدَ اللَّهَ عِنْدَهُ قَوْفَهُ حِسَابُهُ وَاللَّهُ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿٤١﴾

۴۱۔ کافرین دے اعمال الیوں ہن جیوں چکنی ریت دا میدان جینکوں ترسا پانی سمجھیندے تے جیواں اوندے نال اندے او کچھ دی نیں ہوندا تے او اللہ کوں اپنے کوں پھیس تے اوداں پورا پورا حساب ڈیسے تے اللہ حساب جلدی گھنٹ والا۔

۴۱۔ یا الیوس ہن جیوس شہو سمندر وچ اندھارے ول ہک
لہرتے پل لہر ہوے ول اوندے اتے جھڑ ہوے اندھاریں
تے ول اندھاریں بٹون تے بے او ہتھ کڈھے تے اونکوں
ڈیکھ نہیں سگدا تے جیندے واسطے اللہ نور بنائوے
اوندے واسطے کوئی نور نہیں۔

۴۲۔ کیا توں نہیں ڈیڈا بے شک جو کجھ آسمان وچ تے
زمین وچ اللہ دی تسبیح پیا کریندے تے کجھ قطار ہوی
کھڑن تے انہیں وچ ہر ہک کوں اوندی نماز تے تسبیح
دا پتہ ۷ تے اللہ جو او کریندن اونکوں بہوں چاڑھے۔
۴۳۔ زمین تے آسمان دی بادشاہی اللہ دی ۷ تے ہوندو
دلے۔

۴۴۔ کیا توں نہیں ڈیڈا جو اللہ جھڑکوں ہوے ہوے
ٹریندے تے ول کٹھا کر ڈیندے تے ولا انہیں کوں
تہاں لیندے ول توں ڈہیں انہیں ۷ وچو میز اوڑی
پئے ویندے تے او جھڑ وچو بہوں ٹھیاں نہیں
ٹیندے انہیں وچ کجھ نالوں بوندن تے جہاں چاہندے
اون تیں پچا ڈیندے تے میں کین چاہندے روک گھندے۔
تھی سگدے جو اوندی بجلی دی چمکار اکھیں کوں اندھا کر
ڈیوے۔

۴۵۔ اللہ رات تے ڈینہ کوں پھریندارہ ویندے بیشک
ایندے وچ عقل والیں کیسے سبق۔

۴۶۔ اللہ ہر جانور کوں پانی ٹکنیں پیا کیسے انہیں وچ کجھ
ڈوڈھ دے بھر ٹردن تے انہیں وچ کجھ ڈولیں تے ٹردن
تے کجھ چار تے ٹردن جو اللہ چاہندے پیا کریندے
بے شک اللہ ہر چیز تے قادر۔

۴۷۔ تے اسان کھلے کھلے نشان لہائن تے اللہ جیکوں

أَوَظَلَمْتُ فِي مَخْلُوقِي يَغْشَى مَوْجٌ مِّنْ قُوَّةِ مَوْجٍ مِّنْ قُوَّةِهِ
مَعَابًا ظَلَمْتُ بَعْضَهَا فَوْقَ بَعْضٍ إِذَا أَخْرَجَ يَدَهُ
لَمْ يَكُنْ يَرِيهَا وَمَنْ لَمْ يَجْعَلِ اللَّهُ لَهُ نُورًا فَمَا
لَهُ مِنْ نُورٍ ﴿٤١﴾

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يَسْخَرُ لَهُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَالظُّلُمُ صُفْتٌ كُلٌّ قَدْ عَلِمَ صَلَاتَهُ وَتَسْبِيحَهُ
وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِمَا يَفْعَلُونَ ﴿٤٢﴾

وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَإِلَى
اللَّهِ الْمَصِيرُ ﴿٤٣﴾
أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يُزَيِّجُ مَتَابَعًا ثُمَّ يُؤَلِّفُ بَيْنَهُ ثُمَّ
يَجْعَلُهُ رُكَاةً فَكَفَرْنَا الْوَدَقَ يَخْرُجُ مِنْ خِلَالِهِ وَ
يُنَزِّلُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ جِوَالِ فِيهَا مِنْ بَرَدٍ فَيُصِيبُ
بِهِ مَنْ يَشَاءُ وَيَصْرِفُهُ عَنِ مَنْ يَشَاءُ يَكَادُ سَنَآ
بَرْقُهُ يَذْهَبُ بِالْأَبْصَارِ ﴿٤٤﴾

يَقْلِبُ اللَّهُ الْآيِلَ وَالتَّهَارَاتِ فِي ذَلِكَ لَعِبْرَةٌ
لِّأُولِي الْأَبْصَارِ ﴿٤٥﴾
وَاللَّهُ خَلَقَ كُلَّ دَابَّةٍ مِنْ مَّاءٍ فَمِنْهُمْ مَنْ يَمْشِي
عَلَى بَطْنَيْهِ وَمِنْهُمْ مَنْ يَمْشِي عَلَى رِجْلَيْنِ وَمِنْهُمْ مَنْ
يَمْشِي عَلَى أَرْبَعٍ خَلَقَ اللَّهُ مَا يَشَاءُ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ
شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٤٦﴾

لَقَدْ أَنْزَلْنَا آيَاتٍ مُبِينَاتٍ وَاللَّهُ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ إِلَى

صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿۵۰﴾

وَيَقُولُونَ آمَنَّا بِاللَّهِ وَبِالرَّسُولِ وَأَطَعْنَا ثُمَّ يَتَوَلَّى فِرْيَنُ مِنْهُمْ مَنِ بَعْدَ ذَلِكَ وَمَا أُولَئِكَ بِالْمُؤْمِنِينَ ﴿۵۱﴾

وَإِذَا دُعُوا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ إِذَا فِرْيَنُ مِنْهُمْ مُعْرِضُونَ ﴿۵۲﴾

وَأَنْ يَكُنْ لَهُمُ الْحَكْمُ يَأْتُوا إِلَيْهِ مُذْعِنِينَ ﴿۵۳﴾

إِنِّي فَتَوَيْتُهُمْ مَرَضٌ أَمْ ارْتَابُوا أَمْ يَخَافُونَ أَنْ يَحْجِفَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَرَسُولُهُ أَوْلَیَّكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿۵۴﴾

إِنَّمَا كَانَ قَوْلَ الْمُؤْمِنِينَ إِذَا دُعُوا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ أَنْ يَقُولُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿۵۵﴾

وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَتَّقِ اللَّهَ وَيَتَّقِ اللَّهَ فَأُولَئِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ ﴿۵۶﴾

وَأَنزَلْنَا بِاللَّهِ جَهْدَ آيَاتِهِمْ لِنَبْلُوَهُمْ لَئِنْ آمَرْتَهُمْ لَيُفَرِّقَنَّ قُلُوبُكَ تَفَرَّقَ عَنْ طَاعَةِ مَعْرُوفَةٍ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿۵۷﴾

قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا عَلَيْهِ مَا حُمِّلَ وَعَلَيْكُمْ مَا حُمِّلْتُمْ وَإِنْ تُطِيعُوهُ تَهْتَدُوا وَمَا عَلَى

چاہندے سدھاراہ ڈکھلندے۔

۴۸۔ تے آہن اسان اللہ تے رسول تے ایمان گھن آئے ہیں تے اسان اطاعت کریندے ہیں دل انہیں دچوہک ٹولہ ایندے بعد پھر دیندے تے لے لوک مومن نیں۔

۴۹۔ تے جیرھے ویلھے انہیں کول اللہ تے اوندے رسول دوسٹیا ویندے تاں جو انہیں دے درمیان فیصلہ کرے تے انہیں دچوہک ٹولہ منہ پھیر گھندے۔

۵۰۔ جے کوئی کجی انہیں دے حق دچوہک لے تے اوں ویلھے فرمانبرداری کریندے ہوئیں آویندن۔

۵۱۔ کیا انہیں دے دل وچ بیماری یا او شک وچ بہن یا او بزدل جو اللہ تے اوندے رسول انہیں تے ظلم کر لیس سچ لے ہے جو او خود ظالم۔

۵۲۔ مومنین کول جیڑاں اللہ تے اوندے رسول دو سٹیا دیندے تاں جو انہیں دے درمیان فیصلہ کرے انہیں دا جواب لے ہندے جو اسان سُنَّے تے من گدھے تے ایہھے لوک کامیاب تھیون والن۔

۵۳۔ جیرھے اللہ تے اوندے رسول دی فرمانبرداری کریندن تے اللہ کنیں بڑد تے اوندے تقویٰ اختیار کریندن ایہھے لوک کامیاب تھیون والن۔

۵۴۔ تے انہیں اللہ دیاں پکیاں قساں کھا دین جے توں انہیں کول حکم ٹولیوں تے او ضرور نکلن توں آکھ قساں نہ کھاؤ اصل کم جنگی اطاعت بے شک اللہ جو قساں کریندے ۵۵۔

۵۵۔ توں آکھ اللہ دی اطاعت کرو تے رسول دی اطاعت کرو جے او پھر دچن تے اوندے اتے او با ذمہ داری جو جیرھی اوندے دے لائی گئی ہو تے تہا بڑے اتے او جیرھی

الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَّغُ النَّبِيِّ ۝

تہاڑے ذمے لائی گئی ہے جے تساں اوندی اطاعت
کر لیسو سدھے رستے تے آویسو تے رسول داکم محض
کھول کے گال پچا ڈیوٹ۔

۵۶۔ اللہ سائیں تہاڑے دھومنیں تے نیکیں نال اے وعدہ کیتے جو
انہیں کول ضرور زمین وچ خلیفہ بیسی جیویں انہیں کینیں
پہلے خلیفہ بٹائیں تے تاں جو انہیں کیتے اوں دین کول پیرھا
انہیں کول چنگا گجے مضبوط کر ڈیوے تے انہیں دے ڈر
دے بعد انہیں کول امن دی حالت وچ ضرور بدلیسی او
میٹری عبادت کرن تے میڈے نال کہیں کول شریک نہ
بٹاون پیرھا ایندے بعد انکار کر لیں او نافرمانیں دھو۔

۵۷۔ تے نمازاں پڑھو تے زکوٰۃ ڈیو تے رسول دی اطاعت
کرو تاں جو تہاڑے اتے رحم کیا ونجے۔

۵۸۔ توں املو خیال نہ کرو کافر زمین وچ ساکوں ہراڈین
تے انہیں دالکاڑ بھاء تے بہوں برا لکاڑ۔

۵۹۔ اے مومنو جیرھے تہاڑے بانھے بن تے جیرھے
بالغ نیں تھے تہاڑے دھو اوترے وقتیں وچ تساں
کینیں کچھ کے آون غمردی نماز کینیں پہلے تے ڈوپا رہیں
کول جیرھے ویلے تساں کپڑے لبندے تے عشا دی نماز
دے بعد اے تہاڑے ترے پردے دے وقتیں۔ ایندے
بعد تہاڑے اتے تے انہیں تے کوئی گناہ نیں تہاڑے
دھو کچھ نہیں دو اندرے رہ ویندن۔ ایویں اللہ تہاڑے
کیتے آیاں کھول کے بیان کیتن تے اللہ بہن چاٹن والا
تے سیانا۔

۶۰۔ تے جڈاں تہاڑے بال بالغ تھی وچن تے او دی ایویں
اجازت منگن جیویں ایں کینیں پہلے لوک اجازت منگدے بن
اللہ تہاڑے کیتے کھول کے بیٹیاں آیاں بیان کرندے تے اللہ

وَعَلَى اللَّهِ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
لِيَسْتَخْلِفَهُمْ فِي الْأَرْضِ كَمَا اسْتَخْلَفَ الَّذِينَ مِنْ
قَبْلِهِمْ وَلَا يَتُوبَ عَلَيْهِمْ أَلَّذِينَ ارْتَضَى لَهُمْ
وَلَا يَتُوبَ لَهُمْ مَنْ بَعْدَ خَوْفِهِمْ أَمَّا يَعْبُدُونَنِي
لَا يُشْرِكُونَ بِي شَيْئًا وَمَنْ كَفَرَ بَعْدَ ذَلِكَ فَأُولَٰئِكَ
هُمُ الْفَاسِقُونَ ۝

وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَاطِيعُوا الرُّسُولَ
لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ۝

لَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ
وَمَا لَهُمْ النَّارُ وَلَيْسَ الْمَصِيرُ ۝
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لِيَسْتَأْذِنَكُمْ الَّذِينَ مَلَكَتْ
أَيْمَانُكُمْ وَالَّذِينَ لَمْ يَبْلُغُوا الْحُلُمَ مِنْكُمْ ثَلَاثَ
مَرَّاتٍ مِنْ قَبْلِ صَلَاةِ الْفَجْرِ وَحِينَ تَضَعُونَ ثِيَابَكُمْ
مِنَ الظُّهُرِ وَمِنْ بَعْدِ صَلَاةِ الْعِشَاءِ ثَلَاثُ عَوْدَةٍ
لَكُمْ لَيْسَ عَلَيْكُمْ وَلَا عَلَيْهِمْ جُنَاحٌ بَعْدَ هُنَّ
طَوُّونَ عَلَيْكُمْ بِعُصْمَتِ عَلَى بَعْضِ ذَلِكَ يَتَبَيَّنُ
اللَّهُ لَكُمْ الْآيَاتِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ۝

وَإِذَا بَلَغَ الْأَطْفَالُ مِنْكُمْ الْحُلُمَ فَلْيَسْتَأْذِنُوا كَمَا
اسْتَأْذَنَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ
آيَاتِهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ۝

بہوں چاٹنے والے بہوں سیانا۔

۶۱۔ بہوں پڑھیاں ترمیمیں جبرہیاں شادی سے قابل نہیں
انہیں تے کوئی گناہ نہیں جو او اپنے کپڑے اپنے حسن کوں
ظاہر نہ کریندے ہوئیں لہا رکھن جے او بچیاں رہ و بچن تے
انہیں کیے چنگا تے اللہ بہوں سنن والے چاٹنے والا
۶۲۔ اندھے تے منڈے تے بیماریں تے تہاڑے اپنے
تے کوئی گناہ نہیں جو تساں اپنے گھریں وچو کھاؤ تے
اپنے پیورے گھریں یا مادے گھریں یا اپنے بھرانویں دے
گھریں تے اپن بھنیں دے گھرو تے چاڑے دے گھریں وچ
یا چاچیں دے گھریں وچ یا اپنے مایں دے گھریں وچ یا
یا مایں دے گھریں وچ یا جیندے کنبھیں دے تساں ملک
ہوے یا اپنے سنگتیں دے گھرو کھاؤ تے تہاڑے لے
کوئی گناہ نہیں جو تساں رل کے کھاؤ یا انجرا کھاؤ تے
جڈاں کہیں گھرو چ پیو اپنے گھرواں تے سلام کرداے
اللہ دلو با برکت تے چنگا تھو یوں اللہ اپنی
آیات کھول کے تہاڑے اتے بیان کریندے تاں جو
تساں عقل نال کم گھنو۔

۶۳۔ مومن صرف اوہے بن جیرھے اللہ تے اندھے
رسول تے ایمان انیندن نے جیرھے ویلھے اندھے
نال کہیں قومی کم کیے بیٹھے ہون او نہیں ویندے جے
تیں کچھ نہ گھنن۔ بے شک جیرھے لوک تیں کینں پھپھن
اوہے لوک اللہ تے رسول تے ایمان انیندن
تے جڈاں او تیں کینں کہیں اپنے کم کیے
اجازت منگن توں انہیں وچو جیکوں چاہیں اجازت دے
دے انہیں واسطے اللہ کینں بخشش منگ بے شک اللہ
بہوں بخشش والا تے بہوں رحم کرن والا۔

وَالْقَوَاعِدُ مِنَ النِّسَاءِ الَّتِي لَا يَرْجُونَ نِكَاحًا
فَلَيْسَ عَلَيْهِنَّ جُنَاحٌ أَنْ يَضَعْنَ ثِيَابَهُنَّ غَيْرَ
مُتَبَرِّجَاتٍ بِزِينَةٍ وَأَنْ يَسْتَعْفِفْنَ خَيْرٌ لَهُنَّ
وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿۶۱﴾

لَيْسَ عَلَى الْأَعْمَى حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْأَعْرَجِ حَرَجٌ وَلَا
عَلَى الْمَرْبُوعِ حَرَجٌ وَلَا عَلَى أَنْفُسِكُمْ أَنْ تَأْكُلُوا مِنْ
بُيُوتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ آبَائِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أُمَّهَاتِكُمْ أَوْ
بُيُوتِ إِخْوَانِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أَخَوَاتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أَعْمَامِكُمْ
أَوْ بُيُوتِ عَمَّاتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أَخَوَاتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ خَالَاتِكُمْ
أَوْ مَا مَلَكَتُمْ قَفَا تَحَهُ أَوْ صَدِيقَكُمْ لَيْسَ عَلَيْكُمْ
جُنَاحٌ أَنْ تَأْكُلُوا جَنَاحًا أَوْ أَشْتَاتًا فَإِذَا دَخَلْتُمْ
بُيُوتًا فَسَلِّمُوا عَلَى أَنْفُسِكُمْ هَٰذَا مِمَّا عِنْدَ اللَّهِ
مُبْرَكَةٌ طَيِّبَةٌ كَذَٰلِكَ يَبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ
تَعْقِلُونَ ﴿۶۲﴾

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَإِذَا
كَانُوا مَعَهُ عَلَى أَمْرٍ جَامِعٍ لَمْ يَذْهَبُوا حَتَّى يَسْأَلُوهُ
إِنَّ الَّذِينَ يَسْأَلُونَكَ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ
بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ فَإِذَا أَسْأَلْتُكَ عَنْ شَأْنِهِمْ
فَإِنْ لَمْ يَكُنْ مِنْهُمْ وَاسْتَعَفِفْ لَهُمْ اللَّهُ إِنَّ
اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿۶۳﴾

۲

لَا تَجْعَلُوا دُعَاءَ الرَّسُولِ بَيْنَكُمْ كَدُعَاءِ بَعْضِكُمْ بَعْضًا
قَدْ يَعْلَمُ اللَّهُ الَّذِينَ يَتَسَلَّلُونَ مِنْكُمْ لِوَاذًا فَلْيَحْذَرِ
الَّذِينَ يُخَالِفُونَ عَنْ أَمْرِهِ أَنْ تُصِيبَهُمْ فِتْنَةٌ أَوْ
يُصِيبَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿۱۳﴾

۱۳۔ رسول دے سبٹن کول ایویں نہ سمجھو جویں آپت
وجہ کہ بڑو جھے کول سبٹندے ء اللہ چاٹدے ہیرھا
تساں وچو چھوہ مار کے کھسک ویندے تے ہیرھے
اوندے حکم دی خلاف ورزی کریندن او بڈرن جو انہیں
کول کوئی مصیبت نہ آونچے یا انہیں کول بڑکو والا عذاب
نہ پہنچے۔

إِلَّا أَنْ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ قَدْ يَعْلَمُ مَا أَنْتُمْ
عَلَيْهِ وَيَوْمَ يُرْجَعُونَ إِلَيْهِ فَيَكْتَلِبُهُمْ بِمَا عَمِلُوا وَاللَّهُ
بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿۱۴﴾

۱۴۔ سٹوبے شک آسمانیں تے زمین وچ جو کچھ
ہے اللہ داء جیرص حالت وچ تساں ہرے اللہ اوں
کول چاٹدے تے جڈاں او اللہ دو والے ولین جو کچھ
او کریندن اللہ انہیں کول بڑس بڑیسی تے اللہ ہر شے
کول بہوں چاٹن والا ہے۔

سُورَةُ الْفُرْقَانِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مَعَ الْبِسْمَلَةِ ثَمَانٍ وَسَبْعُونَ آيَةً وَسِتَّةٌ وَكُوعًا

سورت فرقان مکی ؑ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۷۸ آیات تے ۶ رکوعن۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۱۔ ابشروع کریں دال اللہ دے نال مال جو بن منکے ڈیون والا تے دل ول رحم کرٹ والا ؑ۔
- تَبٰرَكَ الَّذِي نَزَّلَ الْفُرْقَانَ عَلَى عَبْدِهِ لِيَكُوْنَ لِلْعٰلَمِيْنَ نَذِيْرًا ②
- ۲۔ او ذات بارکت جیں اپنے بندے میں قرآن نازل کیتے ناں جو اد لوکیں کو ہوشیار کرے۔
- ۳۔ آسمان تے زمین دی بادشاہت ہندی ؑ اوں پر کوئی نہیں بنایا تے نہ ہندی حکومت وچ کوئی شریک تے اوں ہر شے کوں پیدا کیتے تے اونا اندازہ مقرر کیتیں۔
- ۴۔ انہیں لوکیں اوندے سوا اینجے معبود بنائیں جبرے کج دی پیدائیں کر سگدے تے او خود پیدا کیتے گئیں تے نہ او اپنے کیتے لفقان تے نہ نفع دے مالک تے نہ موت دے نہ زندگی دے تے نہ ولا اٹھن دے مالک۔
- وَقَالَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا اِنْ هٰذَا اِلَّا اَفْكٌ وَّافْكٌ وَّافْكٌ ⑤
- ۵۔ تے کافر آبدن اے تے محض ہک کوڑا جیرھا اوں بٹا گدے تے بی قوم ایندی مدد کریندی ؑ اے انہیں وڈا ظلم کیتے تے وڈا کوڑا مارینے نیں۔
- ۶۔ تے او آبدن اے تے پہلیاں کہانیاں ہن جیرھیاں اول کھوا گدھن تے رات ڈینہر اوندے اتے پڑھیاں دینن ؑ۔
- ۷۔ توں آکھ ایس قرآن کوں اول ذات ٹٹائے جیرھا آسمانیں تے زمین دے راز کوں جائدے بے شک اونخشٹ والا تے دل ول رحم کرٹ والا ؑ۔
- ۸۔ تے انہیں آکھئے ایس رسول کوں کیا تھی گئے اے کھانا کھندے تے بازیاں وچ ٹردے ایندے اتے فرشتہ کیوں نہیں بلایا گیا تے جیرھا ایندے نال تھی کے ڈرا دے ہا۔
- وَاتَّخَذُوْا مِنْ دُوْنِہٖ اِلٰهَةً لَا يَخْلُقُوْنَ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلَقُوْنَ وَلَا يَمْلِكُوْنَ لَا نَفْعُ لَہُمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا وَلَا يَمْلِكُوْنَ مَوْتًا وَلَا حَیٰوَةً وَلَا سُورًا ⑥
- وَقَالَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا اِنْ هٰذَا اِلَّا اَفْكٌ وَّافْكٌ وَّافْكٌ ⑤
- اَعَاثَہٗ عَلَیْہِہٖہٗ قَوْمٌ اٰخَرُوْنَ ۚ فَقَدْ جَاؤْهُمْ ظُلُمًا وَّزُورًا ⑥
- وَقَالُوْا اَسَاطِرُ الْاَوَّلِیْنَ اَلْتَنَبَّہَا فِیْہِیْ تُمْلٰی عَلَیْہِ بِکُذَّۃٍ وَّاصْبِلًا ⑦
- قُلْ اَنْزَلْہٗ الَّذِیْ یَعْلَمُ السِّرَّ فِی السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ اِنَّہٗ كَانَ عَفُوْرًا رَّحِیْمًا ⑧
- وَقَالُوْا مَا لَہٗذَا الرَّسُوْلُ یَا کُلُّ الطَّعَامِ وَیَمْسِیْ فِی السُّوْاقِ لَوْلَا اَنْزَلَ اِلَیْہِ مَلٰکٌ فِیْکُوْنَ مَعَہٗ نَذِیْرًا ⑨

۹۔ یا اوندے اتے خزانہ ہایا ونجے یا یا ایں کنیں باغ ہوئے
جینے وچو کھاوے باتے ٹالیں اکھئے جو تاساں تے
ایجھے آدمی دے پچھو ٹردے ء جینکوں کھوایا دیندے۔
۱۰۔ توں بڑیکھ تیدے متعلق کینھیاں گاہیں کریندن تے
او گمراہ تھی گئین تے ہن کوئی انہیں کوں راہ نیں لبعدا۔
۱۱۔ برکت والی ء اوزات جے او چاہے تے ایں کنیں زیادہ
پچکے باغ تیدے بنا بڑیوے جیندے وچ نہراں وندیاں
ہون تے تیدے کیتے وڈیاں ماٹریں بنا بڑیوے۔

۱۲۔ اصل او قیامت دا انکار کریندے پین تے اساں
قیامت دے منکر کیتے جھوٹ کن والا عذاب تیار کیتا ہوئے
۱۳۔ تے جڈاں او انہیں کوں بڑیکھسی پرسیں کنیں او
اندی کاڈوالی تے مصیبت والی آواز سٹسن۔
۱۴۔ تے جڈاں انہیں کوں پدھ کے تنگ جاوچ سٹیا ویسی
تے او اتھال موت کوں سٹلسن۔

۱۵۔ آج تاساں ہک موت نہ سبزو بہوں ساریاں موتاں
سبزو۔

۱۶۔ توں اکھ کیاے چگھا ء یا ہمیشہ رہن والی بہشت
جیندا متقیں نال وعدہ کیتا گئے او انہیں واپس لے لگاڈ
ہوسی۔

۱۷۔ اوندے وچ انہیں کوں ہوا چاہن ملی تے ہمیشہ رہن
تیدے رب دا وعدہ ضرور پورا تھسی۔

۱۸۔ تے جڈاں انہیں کوں تے انہیں نے مجبورین کوں
میندی اور اندر دے سوا عبادت کریندے ہن کھٹا
کیتا ویسی ول اکھسی کیا تاساں میڈے بندیں کوں گمراہ
کیتا یا او آپ سدھے راہ کنیں ہٹ گئے ہن۔

۱۹۔ او اکھسن توں پاک ہویں ساڈا کوئی حق نہ با جو اساں

أَوْ يُلْقَى إِلَيْهِ كَنزًا أَوْ تَكُونُ لَهُ جَنَّةٌ يَأْكُلُ مِنْهَا
وَقَالَ الظَّالِمُونَ إِن تَتَّبِعُونَ إِلَّا رَجُلًا مَّسْحُورًا ①

أَنْظُرْ كَيْفَ ضَرَبُوا لَكَ الْأَمْثَالَ فَضَلُّوا فَلَا يَسْتَطِيعُونَ
سَبِيلًا ②

تَبَرَّكَ الَّذِي إِن شَاءَ جَعَلَ لَكَ خَيْرًا مِنْ ذَلِكَ
جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَيَجْعَلُ لَكَ
فُصُورًا ③

بَلْ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَاعْتَدُوا لِلْعَذَابِ
بِالسَّاعَةِ سَعِيرًا ④

إِذَا رَأَوْهُمْ مِنْ مَكَانٍ بَعِيدٍ سَبَحُوا لَهَا تَفْئُطًا
وَزَفِيرًا ⑤

وَإِذَا أُلْقُوا مِنْهَا مَكَانًا ضَبْحًا يَقْرَءُونَ دَعْوَاهُمْ لَكَ
ثُبُورًا ⑥

لَا تَدْعُوا الْيَوْمَ ثُبُورًا وَاحِدًا وَادْعُوا ثُبُورًا كَثِيرًا ⑦

قُلْ أَذِلَّكَ خَيْرٌ أَمْ جَنَّةُ الْخُلْدِ الَّتِي وُعِدَ الْمُتَّقُونَ
كَانَتْ لَهُمْ جَزَاءً وَاصِيًّا ⑧

لَهُمْ فِيهَا مَا يَشَاءُونَ خَالِدِينَ كَانَ عَلَى رَبِّكَ وَعْدًا
مُسْتَوْلاً ⑨

وَيَوْمَ يُحْشَرُهُمْ وَمَا يَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ
فَيَقُولُ ءَأَنْتُمْ أَصْلَلْتُمْ عِبَادِي هَؤُلَاءِ أَمْ هُمْ صَلُّوا
السَّيِّئِلُ ⑩

قَالُوا سُبْحَنَكَ مَا كَانَ يُنْبِئُنَا أَنْ تَتَّخِذَ مِنْ

دُونِكَ مِنْ أَوْلِيَاءَ وَلَكِنْ مَتَّعْتَهُمْ وَآبَاءَهُمْ حَتَّى
تَسْأَلُوا الدَّيْلَ وَكَانُوا قَوْمًا بُورًا ۝۱۰

تیبڑے سوا پہے گنتی بٹاؤں ہاتھ میں انہیں کون تے
انہیں دے پیو بڑا پس کون بہوں فائدہ بڑا ہا (امیر بٹایا ہا)
تے اوتی بڑی یاد بھل گئیں تے او تباہ تھیون والی قوم
تھی گئی ہائی۔

فَقَدْ كَذَّبُوا كُفْرًا بَيِّنًا قَالُوا مَا تَسْتَطِيعُونَ صَرْفًا
وَلَا تَصْرًا وَمَنْ يَظْلِمُ مِثْلَكُمْ نُنْزِلْهُ عَذَابًا
كَبِيرًا ۝۱۱

۲۰۔ جو تساں آہرے ہا دے انہیں اونکوں جھٹلا بڑتے
ہئ تساں نہ عذاب ہٹا سگدے عرتے زہد ددی طاقت کھیندے
تے جیرھا تہا بڑے دھچکا عالم اوں کوں اساں دہڑا عذاب
ڈلیسوں۔

وَمَا أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ مِنَ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا أَنْهُمْ
يَأْكُلُونَ الطَّعَامَ وَيَشْرُونَ فِي الْأَسْوَاقِ وَجَعَلْنَا
بَعْضَكُمْ لِبَعْضٍ فِتْنَةً أَتَصْبِرُونَ وَكَانَ
رُبُّكَ بَصِيرًا ۝۱۲

۲۱۔ تے میں کئیں پہلے اساں جتی رسول پھین او سارے
کھانا کھندے ہن تے بازاریں وچ وی ٹردے ہن تے
اساں تساں دھچکا کون کھ کیتے فتنہ بٹائے سے کیا تساں
مہر کریدے عرتے تہا بڑا رب بہوں ڈیکھن والا۔

وَقَالَ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا لَوْلَا أُنْزِلَ
عَلَيْنَا الْمَلِكَةُ أَوْ نَرَى رَبَّنَا لَقَدْ اسْتَكْبَرُوا
فِي أَنْفُسِهِمْ وَعَتَوْا عَنْوًا كَبِيرًا ۝۱۳

۲۲۔ تے جیرھے لوک ساڈے ملن دی امید نہیں رکھندے
انہیں آکھے ساڈے اتے فرشتے کیوں نیں لہائے
گئے یا اساں اپنے رب کوں ڈہیے لے انہیں اپنے
دلیں وچ اپنے آپ کوں دہڑا سمجھے تے اومنہ زوری
وچ بہوں اگو دھ گئیں۔

يَوْمَ يَرَوْنَ الْمَلِكَةَ لَا بُشْرَى يَوْمَئِذٍ لِلْمُجْرِمِينَ
وَقَالُوا حِجَابًا مَحْجُورًا ۝۱۴

۲۳۔ جیرھے ڈہیہ او فرشتیں کوں ڈیکھسن اوں ڈہیہ
جھریں کیتے کوئی چنگی خبر نہ ہوسی تے او آکھسن اساں
کنیں پریں رد و نحو۔

وَقَدْ مَنَّآ إِلَى مَا عَمِلُوا مِنْ عَمَلٍ فَجَعَلْنَاهُ هَبَاءً
مُنثُورًا ۝۱۵

۲۴۔ جو انہیں کم کیتے ہوسن انہیں دو توجہ کرلیسوں تے
اونکوں الیوں کر ڈلیسوں جیویں ہوا وچ اڈرے ہونے
لکھڑے۔

أَصْحَابُ الْجَنَّةِ يَوْمَئِذٍ خَيْرٌ مُسْتَقَرًّا وَأَحْسَنُ
مَقِيلًا ۝۱۶

۲۵۔ بہشتی لوک اوں ڈہیہ لکھٹے دے لحاظ ناں وی
چھگے ہوسن تے آرام کیتے بہوں چھگی جہیں وچ ہوسن۔

يَوْمَ تَشَقَّقُ السَّمَاءُ بِالْغَمَامِ وَنُزِّلُ الْمَلِكَةُ
۝۱۷

۲۶۔ تے جڈاں آساں پھٹ ویسی تے سرتے جھڑ ہوسی

تَرْيَلًا ⑤

الْمَلِكُ يَوْمَئِذٍ الْخَبِيرُ لِلَّهِ وَلَكَ يَوْمًا عَلَى
الْكَافِرِينَ عَسِيرًا ⑥

وَيَوْمَ يَعْصِي الظَّالِمُ عَلَى يَدَيْهِ يَقُولُ يَلَّتَنِي أَخَذْتُ
مَعَ الرَّسُولِ سَبِيلًا ⑦

يُونُكُنِي لِيَتَّبِعُنِي لَمْ أَخَذْ فَلَا تَكُنْ لِي خَلِيلًا ⑧

لَقَدْ أَصْلَحْتُ عَنِ الذِّكْرِ بَعْدَ إِذْ جَاءَنِي وَكَانَ
الشَّيْطَانُ لِلْإِنْسَانِ خَذُولًا ⑨

وَقَالَ الرَّسُولُ يُرَبِّ إِنِّي قَوْمِي اتَّخَذُوا هَذَا الْقُرْآنَ مَهْجُورًا ⑩

وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ بَنِي عَدُوٍّ مِنَ الْمُجْرِمِينَ وَكَفَّ
بِرَبِّكَ هَادِيًا وَنَصِيرًا ⑪

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ الْقُرْآنُ جُمْلَةً
وَاحِدَةً ۖ كَذَلِكَ لِنُثَبِّتَ بِهِ فُؤَادَكَ وَرَتَّلْنَاهُ
تَرْتِيلًا ⑫

وَلَا يَأْتُونَكَ بِمَثَلٍ إِلَّا جِئْنَاكَ بِالْحَقِّ وَأَحْسَنَ
تَفْسِيرًا ⑬

الَّذِينَ يُحْشَرُونَ عَلَى وُجُوهِهِمْ إِلَى جَهَنَّمَ أُولَئِكَ
شَرُّ مَكَانًا وَأَصْلٌ سَبِيلًا ⑭

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَجَعَلْنَا مَعَهُ أَخَاهُ هَارُونَ
وَنَصِيرًا ⑮

نَقَلْنَا أَذْهَبَ إِلَى الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَبُوا بِآيَاتِنَا فَدُونَهُمْ

تے فرشتے دل دل لہائے ولین۔

۲۷۔ اوں ڈینہہ سچی بادشاہی رحمن خدا دی ہوئی تے او
ڈینہہ کافریں کیتے اوکھا ہوئی۔

۲۸۔ تے اوں ڈینہہ ظالم اپنے ہتھیں کوں چک پیسی
تے اکھسی ہائے ہائے میں رسول مے نال ٹرپوداں ہا

۲۹۔ ہائے ہائے میں فلا نے آدم کوں سبگتی نہ بناواں ہا

۳۰۔ اوں میکوں اللہ دی یاد کنیں غافل کر ڈتے اونڈے
میں کنیں آوٹ دے بعد تے شیطان انسان کوں ککھا

بھوڑ ڈیندے۔

۳۱۔ تے رسول اکھسے اے میڈے رب بے شک میڈی

قوم این قرآن کوں کنڈ بکھر سٹ گتے۔

۳۲۔ تے ایویں اسان ہرنی دا جھریں دو دشمن بناٹے
سے تے تیلدارب ہدایت ڈیوٹ تے مدد کرن دے لحاظ

نال کافی۔

۳۳۔ تے کافریں اکھسے قرآن این بنی تے بکود فہ کیوں

نئیں لہایا گیا۔ ایویں بے تاں جو اسان اینڈے نال
تیلڈے دل کوں مضبوط کروں تے اسان اینکوں بہوں

چنگا بناٹے۔

۳۴۔ اوں تیکوں کوئی دی گال نئیں آہدے تے اسان
تیکوں اونڈے جواب دج پکی تے سچی گال ڈیندے

میں تے بہوں چنگی تفسیر کر ڈیندے ہیں۔

۳۵۔ تے جیرے لوک اپنے سرداریں نال جہنم دوکھ کیتے
ولین ایسے لوک جہنم دی جا بہوں بری تے گمراہی آلا راہ۔

۳۶۔ تے اسان موسیٰ کوں کتاب ڈٹی تے اونڈے نال
اسان اونڈے بھرا بارون کوں ادا دی بناکے پھٹے۔

۳۷۔ تے اسان اکھیا ڈیویں اوں قوم دو و نچو جہنم ساڈی

تَذْمِيرًا ③

وَقَوْمٌ نُّوحٌ لَّمَّا كَذَبُوا الرُّسُلَ أَغْرَقْنَاهُمْ وَجَعَلْنَاهُمْ
لِلنَّاسِ آيَةً ۖ وَأَعْتَدْنَا لِلظَّالِمِينَ عَذَابًا أَلِيمًا ④

آیات کو جھٹلائے تھے اسان انہیں کون اصلو تباہ کر ڈتے
۳۸۔ تے لوح دی قوم جیرے ویلے انہیں اپنے رسولیں
کون جھٹلائے اسان اونکوں غرق کر ڈتے تے لوکس کیتے
نشان بنا ڈتے تے ظالمیں واسطے اسان ڈکھ والا عذاب
تیار کیا ہوئے۔

وَعَادًا ذُنُودًا ۖ وَأَخْطَبَ الرِّبِّیْنَ وَقُرُونًا بَیْنَ ذَٰلِكَ
كَثِيرًا ⑤

۳۹۔ تے عادتے قوموتے کھوآلے تے بی بہوں ساری
قومیں کون جیریاں انہیں دے وچکار ہن تباہ کر ڈتے۔
۴۰۔ تے اسان ہر قوم کیتے سچائی بیان کر ڈتی ہے (تے
جیلے نہ سمجھ) اسان انہیں کون تباہ کر ڈتے۔

وَكُلًّا ضَعُفْنَاهُ ۚ الْأَمَثَالُ ۚ وَكُلًّا تَبَرَّأْنَا نَتَّبِعُهُ ⑥

۴۱۔ تے بے شک ادایں وستی کنیں لگھین جیندے
اتے ڈکھ دامینہ وسایا گیا ہا کیا او ایکیوں ڈبہرے نیں
تے اصل او والا اٹھن دی امید وی نیں رکھیندے۔

وَلَقَدْ أَنزَلْنَا عَلَى الْقَرْيَةِ الَّتِي أَمْطَرَتْ مَطَرًا سَوِيًّا
أَلْفُمْ يَكُونُوا يَرَوْهَا بَلْ كَانُوا لَا يَرْجُونَ نُشُورًا ⑦

۴۲۔ تے جیلے او ٹیکوں ڈبہن تے او ٹیکوں مھن کھل
تے مذاق دی با سمجھن کیا ایتھو جیکوں اللہ سیئیں
رسول بنا کے پھیلے۔

وَإِذَا رَأَوْكَ إِذَا يَتَخَذُونَكَ إِلَّا هُزُوًا ۚ أَهَٰذَا الَّذِي
بَعَثَ اللَّهُ رَسُولًا ⑧

۴۳۔ جے ایندے وس وچ ہرے ہاتے ساکوں ساڈے
معبودیں کنیں پریں کر ڈیوے ہا جے اسان انہیں تے
پکے نہ ہنوں ہاتے انہیں کون ضرور پتہ بگ ویسی جڑاں او
عذاب کون ڈیکھسن جو کون سدھے راہ کنیں پریں تھی
گیئے۔

إِنْ كَادَ لَيُضِلَّنَا عَنْ الْيَقِينِ لَوْلَا أَنْ صَبَرْنَا عَلَيْهَا
وَسَوْفَ يَعْلَمُونَ جِنَّةَ بَرِّوْنَ الْعَذَابِ مَنْ أَضَلُّ
سَبِيلًا ⑨

۴۴۔ اے رسول! کیا تیکوں اوں شخص واپتہ ۶ جیں
اپنی خواہشیں کون معبود بنا گدھے کیا توں انداوی مگران
بٹھیں۔

أَرَأَيْتَ مَنِ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ ۚ أَفَأَنْتَ تَكُونُ
عَلَيْهِ وَكِيلًا ⑩

۴۵۔ کیا توں سمجھیں جو انہیں دچو بہوں سارے
سڈٹ یا سمجھن او تے مھن ڈبیریں آلی کارن تے اصل
او انہیں کنیں وی پھیلے پاندن۔

أَمْ تَحْسَبُ أَنَّ الْكُفْرَ سَمْعُونَ أَوْ يَبْقَلُونَ ۚ إِنْ
هُمْ إِلَّا كَالْأَنْعَامِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ سَبِيلًا ⑪

ج

أَلَمْ تَرَ إِلَىٰ رَبِّكَ كَيْفَ مَنَّ الْيَلَّةَ وَلَوْ شَاءَ لَجَعَلَهُ
سَاكِنًا ثُمَّ جَعَلْنَا الشَّمْسَ عَلَيْهِ دَلِيلًا ۝

ثُمَّ قَبَضْنَاهُ إِلَيْنَا قَبْضًا يَسِيرًا ۝

وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْيَلَ لِبَاسًا وَالنَّوْمَ مُبَاشًا
وَجَعَلَ النَّهَارَ نُشُورًا ۝

وَهُوَ الَّذِي أَرْسَلَ الرِّيحَ بُشْرًا بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ
وَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً طَهُورًا ۝
لِنُخْرِجَ بِهِ بَلْدَةً قَدِيمًا وَنُظْفِقَ بِهَا خَلْقًا آفَافًا
وَأَنَّا بَشَرٌ لِّكَيْدٍ ۝

وَلَقَدْ صَرَّفْنَاهُ بَيْنَهُمْ لِيَذَّكَّرُوا فَأَبَىٰ أَكْثَرُ
النَّاسِ إِلَّا كُفُورًا ۝

وَلَوْ شِئْنَا لَكُنَّا فِي كُلِّ قَرْيَةٍ نَذِيرًا ۝

فَلَا تُطِيعُ الْكَافِرِينَ وَجَاهِدْهُمْ بِهِ جِهَادًا كَبِيرًا ۝

وَهُوَ الَّذِي مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ هَذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ وَ
هَذَا مِلْحٌ أُجَاجٌ وَجَعَلَ بَيْنَهُمَا بَرْزَخًا وَحِجْرًا
مَّحْجُورًا ۝

وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ مِنَ الْمَاءِ بَشَرًا فَجَعَلَهُ نَسَبًا

۴۶. کیا تم کو یہ نہیں جوڑ دیتے رب کیوں پہچانیں
کوئی دہا کہتے تھے جے او چاہے ہاتے اونکوں کھڑا کر
ڈیوے ہا ول اسان سمجھ کوں اوندے اتے گواہ بنائے۔
۴۷. ول اسان اونکوں آپ دو ہولے ہولے چکیندے
پئے ہیں۔

۴۸. تے او ہورے میں تہا ڈے کیتے رات کوں لباس تے
نندر کوں آرام وا ذریعہ بٹائے تے ڈسنبہ کوں اٹھن دا
ذریعہ بٹائے۔

۴۹. تے او ہورے میں اپنی رحمت کنیں پہلے ہوائیں خوشخبری
کیتے پٹھیں تے اسان بھر کنیں پاک پانی بہائے۔
۵۰. تال جو اسان اوندے نال بر ملک کوں وسوں کوں تے
اوندے نال بہوں سارے ڈبگریں تے انسانیں کوں
پانی پلیندے ہیں حیرے اسان پیدا کیتے۔

۵۱. تے اسان پانی اکوں انہیں وچ کھنڈا ڈتے تال
جو اونصوت پکھن تے بہوں سارے لوک کفر دے
سوا ساریں گالیں دا انکار کریندن۔

۵۲. جے اسان چاہوں ہاتے اسان ہر دوستی وچ ڈراون آلا
پٹھوں ہا۔

۵۳. توں کافریں دا اکھٹ نہ من تے ایں قرآن نال
انہیں دے خلاف وڈا جہاد کر

۵۴. تے او ہورے میں ڈوسندر چلائن ہک بہوں مٹھا
تے ڈو جھا بہوں کوڑا تے لوٹا تے انہیں ڈوناہیں
دے ادھ وچ اوں ہک روک بٹا ڈتی تے او ہک ڈوبھے
نال رلدے نہیں۔

۵۵. تے او ہورے میں پانی کنیں انسان بنائے تے اونکوں

وَصِهْرًا وَكَانَ رَبُّكَ قَدِيرًا ۝

کڑاہیں پیو بڑا اے کڑاہیں سو رہا بٹائے تے تیرا رب ہر شے تے قادر ۵۶
تے او اللہ دے سوا اوندی عبادت کر بندن جی رہا نہ
انہیں کوں فائدہ پچیندے تے نہ انہیں کوں بڑکھ پچا سبکدے
تے کافر لیکہ اپنے رب دے خلاف رہندے۔

وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُهُمْ وَلَا
يَضُرُّهُمْ وَكَانَ الْكَافِرُ عَلَىٰ رَبِّهِ ظَهِيرًا ۝

۵۷۔ تے اساں تیکوں معن خرمنجری بڑیوں والا تے بڑیوں
والا بٹا کے پھٹے۔

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا مُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ۝

۵۸۔ توں اکھیں لساں کئیں کوئی بدلہ نہیں منگدا سولے
اون بندے دے جی رہا اپنی مرضی نال اپنے رب دی راہ
دوڑ پورے۔

قُلْ مَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِلَّا مَنْ شَاءَ أَنْ
يَتَّخِذَ إِلَىٰ رَبِّهِ سَبِيلًا ۝

۵۹۔ تے توں اون ذات تے بھر دسہ کر جی رہی زندہ ۶۰
تے کڑاہیں نہیں مرادے تے اوندی تو لیں نال اوندی
پاکیزگی بیان کرتے او اپنے بندیں دے گناہیں توں بڑا بڑھا
واقعہ۔

وَتَوَكَّلْ عَلَىٰ النَّحْيِ الَّذِي لَا يَمُوتُ وَسَيَجْزِيكَ يَوْمَ
الْحِسَابِ ۝

۶۰۔ او خلا میں آسمانیں تے زمین تے جو ایندے دیکھار
چھی وقتیں دج پیدا کیتس تے دل او عرش تے ہم گئے
بن منگے بڑیوں والا توں او کئیں کچھ جی رہا بہوں
جاڈے۔

إِلَّا الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ
أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ ۚ الرَّحْمَنُ فَتَنُ بِهِ
الْبَاطِلَ ۝

۶۱۔ تے جیلے انہیں کوں اکھیندے جو رعلن کوں سجدہ
کرو او آبدن رعلن کیا شے ہے کیا اساں او کوں سجدہ
کوں جیندا توں ساکوں حکم دیندیں تے لے ہال انہیں
کوں نفرت دج دودھا دیندی ۶۲۔

وَرَادَ أَقْبَلُ لَهُمْ اسْمُهُمُ وَاللَّحْمَنِ قَالُوا وَمَا الْإِيمَانُ
أَتَسْجُدُ لِمَا تَأْمُرُنَا وَزَادَهُمْ نُفُورًا ۝

۶۲۔ برکت والی اوزات میں آسمان دج برج بٹائن
تے انہیں دج سمجھ تے ردشن بڑیوں والا چندر
بٹائے۔

تَبَارَكَ الَّذِي جَعَلَ فِي السَّمَاءِ بُرُوجًا وَجَعَلَ فِيهَا
سِجْرًا وَفُجْرًا قُنِينَ ۝

۶۳۔ تے ادا ذات جیں رات تے ڈینہ کوں ہک پے دے
پچھو آملن والا بٹائے لے اوندے واسطے ہے جی رہا

وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ خِلْفَةً لِّمَنْ أَرَادَ
أَنْ يَذَّكَّرَ أَوْ أَرَادَ شُكُورًا ۝

نصیحت حاصل کرنا چاہے یا شکر کرنا چاہے۔

۶۴۔ تے رغن دے بندے اوہن میرے زمین تے آرام نال ٹردن تے جیلے انہیں نال جابل الویندن تے او انہیں کوں آہدن خیر بُوی۔

۶۵۔ تے میرے اپٹیاں راتاں اپنے رب کوں سجدے کریندے ہوئیں تے کھڑکے گذریندن۔

۶۶۔ تے میرے آہدن لے ساڈے رب اسان کینں دوزخ دا عذاب پریں بٹا بے شک اوندا عذاب چٹو تے تباہی ہو۔

۶۷۔ بے شک او بہوں بُری ۶۷ بھانویں عارضی رہن دی جا ہوسے یا مستقل۔

۶۸۔ تے میرے دیلے فرج کریندن نہ او فغول فرجی کریندن تے نہ شومائی کریندن تے او ڈوناہیں مگاہیں دے وچ وچ ٹردن۔

۶۹۔ تے میرے اللہ دے نال پیا کوئی مبود نیں سڈیندے تے او کہیں اینجے بندے کوں قتل نیں کریندے عیندا قتل اللہ حرام کیا ہوسے سوائے حق دے تے نہ اوزنا کریندن تے میرھا اینجاکم کرلیں او گناہ دا بدلہ ہیسی۔

۷۰۔ تے قیامت دے ڈینہہ اوندے کیے عذاب ڈوڑا کیا ولسی تے اوندے وچ بے عزت تھی کے رہی۔

۷۱۔ سوائے اوندے میرھا توبہ کرے تے میرھا ایمان آنے تے چپکے کم کرے ایسے ہن ہر اللہ سیں انہیں دی برائیں کوں نیکی وچ بدل ڈلیں تے اللہ سیں بہوں بخشش والا تے بہوں رحم کرن والا۔

۷۲۔ تے میرھا توبہ کرے تے چپکے کم کرے تے بے شک

وَعِبَادُ الرَّحْمَنِ الَّذِينَ يَمْشُونَ عَلَى الْأَرْضِ هَوْنًا وَإِذَا خَاطَبَهُمُ الْجَاهِلُونَ قَالُوا سَلَامًا ۝

وَالَّذِينَ يَبِيتُونَ لِرَبِّهِمْ سُجَّدًا وَقِيَامًا ۝

وَالَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا اصْرِفْ عَنَّا عَذَابَ جَهَنَّمَ إِنَّ عَذَابَهَا كَانَ غَرَامًا ۝

إِنَّهَا سَاءَتْ مُسْتَقَرًّا وَمُقَامًا ۝

وَالَّذِينَ إِذَا أَنْفَقُوا لَمْ يُسْرِفُوا وَلَمْ يَقْتُرُوا وَكَانَ بَيْنَ ذَلِكَ قَوَامًا ۝

وَالَّذِينَ لَا يَدْعُونَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ وَلَا يَقْتُلُونَ النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ وَلَا يَزْنُونَ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ يَلْقَ أَثَامًا ۝

يُضَاعَفْ لَهُ الْعَذَابُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَيَخْلُدْ فِيهِ مُهَانًا ۝

إِلَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ عَمَلًا صَالِحًا فَأُولَٰئِكَ يُبَدِّلُ اللَّهُ سَيِّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ۝

وَمَنْ تَابَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَإِنَّهُ يَتُوبُ إِلَى اللَّهِ

مَتَابًا ۝

وَالَّذِينَ لَا يَشْهَدُونَ الزُّدْرَ وَإِذَا مَرُّوا بِاللَّغْوِ
مَرُّوا كِرَامًا ۝

او اللہ سٹیں دو بہوں جھکٹ والا ۱۰۔

۴۳۔ تے جیرے کوڑی گواہی نیں جیندے تے جیلھے
اوبے فائدہ بگاہیں کنیں لگھدن تے شرافت نال
لگھ ویندن (انہیں وچ رلدے نیں)۔

وَالَّذِينَ إِذَا ذُكِّرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ لَمْ يُخَذُّوا عَلَيْهَا
حُتًّا وَعُقُوبًا ۝

۴۴۔ تے جڈاں انہیں دے رب دی آیات انہیں کوں یاد
ڈیوایاں وچن تے او اندرے اتے ہوڑے تے اندھے
آل کار نیں ڈھندے۔

وَالَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا هَبْ لَنَا مِنْ أَزْوَاجِنَا
وَدُرِّيتِنَا قُرَّةَ أَعْيُنٍ وَاجْعَلْنَا لِلْمُتَّقِينَ إِمَامًا ۝

۴۵۔ تے جیرے آہن جو لے ساڈے رب ساکوں
ساڈیں زالیں تے ساڈی اولاد کنیں اکھیں دی ٹھاڈل
پچا تے ساکوں متقیں دا امام بٹا۔

أُولَٰئِكَ يُجْزَوْنَ الْغُرْفَةَ بِمَا صَبَرُوا وَيُلَقَّوْنَ فِيهَا
نَجَاتٌ وَسَلَامًا ۝

۴۶۔ ایجے لوکن جنہیں کوں بدلے وچ ماریاں ڈتیاں ملین کیوں
جو انہیں مبرکیتے تے انہیں کوں بہشت وچ تحفے تے
سلامتی دے سینیے ملن۔

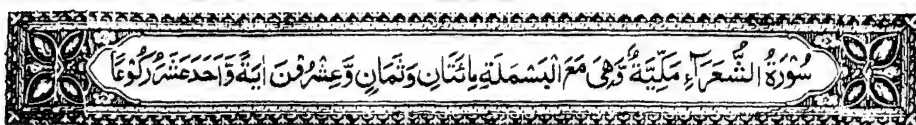
خُلِدِينَ فِيهَا حَسُنَتْ مُسْتَقَرًّا وَمُقَامًا ۝

۴۷۔ او اندرے وچ ہمیشہ رہسن لے ڈاڈھی چنگی
بار بھانویں عارضی ہوئے تے بھانویں مستقل۔

قُلْ مَا يَعْجُبُكُمْ رَبِّي لِأَوْلَىٰ دُعَاؤِكُمْ فَقَدْ
كَذَّبْتُمْ فَسَوْفَ يَكُونُ لِزَامًا ۝

۴۸۔ توں اکھ جو میڈے رب کوں تہاڈی کوئی پرواہ
نیں جے تساں منگوند تے تساں جھٹلائے ہن او ندا
عذاب تہا کوں منور چڑیا رہی۔

۱۰۰

سورۃ شعراء مکی ۷۷ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۲۲۸ آیتاں تے ۱۱ رکومن۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①

۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیرھا بن منگئے

بُلیوں والاتے دل دل محم کرن والا۔

طسّم ②

۲۔ پاک سٹنٹ والائے بزرگ۔

تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْبَيِّنِ ۝

۳۔ اے آیتاں کھول کھول کے بیان کرٹ والی کتاب دیاں

ہیں۔

لَعَلَّكَ بَاخِعٌ نَفْسَكَ أَلَّا يَكُونُوا مُؤْمِنِينَ ﴿٣﴾

۴۔ اے تھی سبکدے جو توں اپنے آپ کوں ہلاک کر

ڈیوئیں ات گالہوں جو اے میندے نیں۔

اِنْ تَشَاءُ نُنْزِلْ عَلَيْهِم مِّنَ السَّمَاءِ اِمْرًا فَطَلَّتْ

۵۔ مے اماں چاہوں تے انہیں تے آسان کنیں ہک اینھا

أَعْنَاقَهُمْ لَهَا خُضِعِينَ ⑤

نشان لہاؤں جو انہیں دہاں گیجاں اوندے اکونو وچن۔

وَمَا يَأْتِيهِمْ مِّنْ ذِكْرٍ مِّنَ الرَّحْمَنِ مُحَدَّثٍ إِلَّا

۴۔ تے مڈاں وی انہیں کنیں رحمن ولوںواں ذکر اندرے

كَانُوا عَنْهُ مُعْرِضِينَ ۝

او اول کنس، اعلو منہ پھر گھنڈن۔

فَقَدْ كَذَّبُوا فَسَيَاتِهِمْ أَتَوُوا مَا كَانُوا بِهِ

۶۔ انہیں جھٹلا کر کہتے ہیں کہ اگر انہیں دے گا تو انہیں دے دیا

دی حقیقت ضرور کھل ویسی۔

يَسْتَهْزِءُونَ ﴿٤﴾

دی حقیقت ضرور کمال و لیس۔

أَوَلَمْ يَرْوُوا إِلَى الْأَرْضِ كَمَا أَنْبَأْتْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجٍ

۸۔ کیا انہیں زمین کوں نشتر ڈٹھا جو اسان اونڈے وچ

گُریم ⑤

کرتا جنگ جنگ ۱۰۰ روپے لکھتے

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ⑨

میں نے شکایتیں سوجھ ویں نشان تیرے انہیں دھو بہوں

سارے مینڈے نیٹ۔

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ۝

۱۰۔ تے بے شک تیدا رب غالب تے ول ول رحم

وَإِذْ نَادَىٰ رَبُّكَ مُوسَىٰ أَنْ ائْتِ الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ۝

کرنٹ والاء۔

قَوْمَ فِرْعَوْنَ ۖ أَلَا يَشْقُونَ ﴿١٣﴾

قَالَ رَبِّ إِنِّي أَخَافُ أَنْ يُكَذِّبُونِ ۝۱۳

۱۳۔ اول آکھے میکوں ڈر اے میڈے رب جو میکوں او جھٹلا ڈالیں۔

وَيُضِيقُ صَدْرِي وَلَا يَنْطَلِقُ لِسَانِي فَأَرْسِلْ إِلَى هَرُونَ ۝۱۴

۱۴۔ تے میڈا سینہ تنگ تھیندے تے میڈی زبان چھی نہیں چلدی تے توں میڈے نال ہارون کوں پھٹ۔

وَلَهُمْ عَلَى ذَنْبٍ فَأَخَافُ أَنْ يَقْتُلُونِ ۝۱۵

۱۵۔ تے انہیں دا میڈے اتے ہک الزام دی ہے تے میں ڈروں جو او میکوں قتل کر ڈالیں۔

قَالَ كَلَّا فَادْهَبْ بِآيَاتِنَا إِنَّا مَعَكُمْ مُسْتَعِينُونَ ۝۱۶

۱۶۔ اللہ آکھے اصلو نہ تساں ڈوہیں میڈے نشان گھن کے وچو بے شک اساں تہا ڈے نال تہا ڈی دعائیں کوں سندرے رہسوں۔

فَأْتَيْنَا فِرْعَوْنَ فَقُولَا إِنَّا رَسُولُ رَبِّ الْعَالَمِينَ ۝۱۷

۱۷۔ تساں ڈوہیں فرعون کنیں وچو تے آکھو جو اساں رب العالمین و لو رسول ہیں۔

أَنْ أَرْسِلَ مَعًا بَنِي إِسْرَءِيلَ ۝۱۸

۱۸۔ تے توں ساڈے نال بنی اسرائیل پھٹ ڈے۔

قَالَ أَلَمْ نُرَبِّكَ فِينَا وَلِيدًا وَلَبِثْتَ فِينَا مِنْ عُمُرِكَ سِنِينَ ۝۱۹

۱۹۔ فرعون آکھے کیا اساں تیکوں پالیا نہیں تے توں ہاں ہانویں تے توں ساڈے وچ اپنی عمر دے بہوں سارے سال رہ گئیں۔

وَفَعَلْتَ فَعَلَتَكَ الْبَغَىٰ فَلَمَّا وَانْتَ مِنَ الْكَاذِبِينَ ۝۲۰

۲۰۔ تے تیں جیرھے کم کیتن کیتن تے توں ناشکری کرنیدیں۔

قَالَ فَعَلْتُهَا إِذًا وَأَنَا مِنَ الضَّالِّينَ ۝۲۱

۲۱۔ حضرت موسیٰ آکھے میں کیتن اول و پلھے جیلھے میکوں پتہ نہ ہا۔

فَقَرَرْتُ مِنْكُمْ لَمَّا خِفْتُكُمْ فَوَهَبَ لِي رَبِّي حُكْمًا وَجَعَلَنِي مِنَ الْمُرْسَلِينَ ۝۲۲

۲۲۔ جیلھے میں تساں کنیں ڈریاں تساں کنیں بھج گیاں تے میڈے رب میکوں نبوت ڈتی ۶ تے میکوں رسولیں وچو بنالسی۔

وَبَلَكَ نِعْمَةً تَنْمُو عَلَىٰ أَنْ عِبَدْتَ بَنِي إِسْرَءِيلَ ۝۲۳

۲۳۔ تے جیرما احسان توں میکوں جٹوئیا ہیں اکیا تھی پیا (ات گاہوں) ساری قوم بنی اسرائیل کوں غلام بنائی ہیں؟

قَالَ فِرْعَوْنُ وَمَا رَبُّ الْعَالَمِينَ ۝۲۴

۲۴۔ تے فرعون آکھے رب العالمین کوں۔

قَالَ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا إِنْ كُنْتُمْ

۲۵۔ اول آکھے او آسائیں تے زمین تے جو انہیں دے وچ

مُؤْمِنِينَ ۝

قَالَ لِمَنْ حَوْلَهُ أَلَا تَسْتَعِينُونَ ۝

اوندارب جے تساں لعین کروں ماں۔

۲۶۔ اوں آکھئے اپنے آسوپا سوالیں کوں کیا تساں سٹہے
نوتے پٹے۔

قَالَ رَبُّكُمْ وَرَبُّ آبَائِكُمُ الْأَوَّلِينَ ۝

۲۷۔ موسیٰ آکھئے جو او تہا ڈالتے تہا ڈے پہلے پیو ڈاڑیں دا
دی رب۔

قَالَ إِنَّ رَسُولَكُمْ الَّذِي أُرْسِلَ إِلَيْكُمْ لَمَجْنُونٌ ۝

۲۸۔ فرعون آکھئے جو بے شک جیہا رسول تہا ڈو پٹھیا گئے
او پاگل۔قَالَ رَبُّ الشَّرْقِ وَالْمَغْرِبِ وَمَا بَيْنَهُمَا إِنْ كُنْتُمْ
تَعْقِلُونَ ۝۲۹۔ موسیٰ آکھئے جو او پچا دھ تے پوا دھ تے جو انہیں دے
دیج اوندارب جے تساں عقل کرو۔قَالَ لِمَنِ اتَّخَذَتْ الْهَاطَا غَيْرِي لَا جَعَلَتْكَ مِنَ
الْمَسْجُورِينَ ۝۳۰۔ فرعون آکھئے جے تیں میڈے سوا یا کوئی معبود بنایا تے
میں تیکوں ضرور ڈھک ڈلیاں۔

قَالَ أَوَلَوْ جُنْتُكَ بِشَيْءٍ مُّبِينٍ ۝

۳۱۔ موسیٰ آکھئے بھانویں میں تیلو کوئی کھلا کھلا معبودی
گھن آواں۔

قَالَ فَأْتِ بِهِ إِنْ كُنْتَ مِنَ الصّٰدِقِينَ ۝

۳۲۔ اوں آکھئے گھن آجے توں سچا ہویں۔

فَأَلْقَى عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ ثُعْبَانٌ مُّبِينٌ ۝

۳۳۔ اپنا سوتا سٹیس تے او ہوں دیکھے ظاہر ظہور ناگ
بن گئے۔

وَنَزَعَ يَدَهُ فَإِذَا هِيَ بَيْضَاءُ لِلظُّلُمِ ۝

۳۴۔ تے اپنا ہتھ پھکیں تے او ہوں دیکھے انہیں ڈکھیں
دالیں کوں چٹا کھ نظر آئے۔

قَالَ لِلْمَلَاحِقَةِ إِنَّ هَذَا لَسِحْرٌ عَلِيمٌ ۝

۳۵۔ اوں اپنے چودھار و ڈیریں کوں آکھئے بے شک
اے مکڑا جادوگر۔يُرِيدُ أَنْ يُخْرِجَكُمْ مِنْ أَرْضِكُمْ بِسِحْرِهِ ۖ فَمَاذَا
تَأْمُرُونَ ۝۳۶۔ اے چاندے جو تہا کوں اپنے جادو دے زور ناں تہا ڈے
ملک کنیں کڈھو ڈلوے تے تساں کیا صلاح ڈیندے؟قَالُوا أَرْجَاهُ وَأَخَاهُ وَابْعَثْ فِي الْبَلَدَيْنِ
خَازِنِينَ ۝۳۷۔ انہیں آکھئے ایکوں تے ایندے بھرا کوں دیتی ڈے تے
شہریں وچ کٹے کرٹ والے پٹھ۔

يَأْتُونَكَ بِكُلِّ سِحْرٍ عَلِيمٍ ۝

۳۸۔ او تیلو ماہر جادوگر گھن آواں۔

فَجَمَعَ السَّحَرَةُ لَيْلِيَّاتٍ يَوْمَ مَعْلُومٍ ۝

۳۹۔ ہک مقررہ ڈینہہ سارے جادوگر کھٹے کتے گئیں۔

۴۰۔ تے لوکیں کوں آکھیا گیا جو تساں سارے کھٹے تھوہاے۔

۴۱۔ تماں جو اساں جادوگریں دے پکچوٹروں جے او
بڑا دے تھی گئے تے

۴۲۔ جیلھے جادوگر آئن انہیں فرعون کوں آکھئے جے اساں
بڑا دے تھی ونبھوں تے ساکوں کیا المام لسی۔

۴۳۔ اوں آکھئے ہاتے تساں میڈے خاص پیارے لوکیں دچو
بن ویسوں۔

۴۴۔ موسیٰ انہیں کوں آکھئے جو تساں ملے سلو۔

۴۵۔ انہیں اپٹے رے تے سوٹے سٹ بڑے تے انہیں
آکھئے جو فرعون دی عزت دی قسم اساں بڑا دے ہیں۔

۴۶۔ ول موسیٰ پٹا سوٹا سیٹے تے اوہوں دیلھے انہیں دے
کوڑ کوں نگلن پئے گئے۔

۴۷۔ تے جادوگر سجدے وچ ڈھ پئے۔

۴۸۔ انہیں آکھئے اساں ایمان ایندے میں اوندے تے
جیرھا سارے جہانیں دارب۔

۴۹۔ جیرھا موسیٰ تے ہارون دارب۔

۵۰۔ اوں (فرعون) آکھئے جو تساں میڈی اجازت کنیں پہلے

اونکو من گدھے بے شک اے تہاڈا وڈا ۷ جیں تہا کوں
جادو سکھالے تہا کوں ضرور پتہ لگ ویسی میں ضرور تہاڈے
ہتھ تے پیر خلافت ورزی دی وجہ نال کپیاں تے تساں
ساریں کوں ضرور پھاسی ڈیساں۔

۵۱۔ انہیں آکھئے او جہی بے شک اساں اپٹے رب دوہنچے

۵۲۔ بے شک اساں امید کریندے میں جو ساڈا رب ساڈے
گناہ بخش ڈیسی کیوں جو اساں پہلے منن والے ہیں۔

۵۳۔ تے اساں موسیٰ کوں وحی کیتی جو توں میڈے بندیں
کوں راتوں رات گھن ونبج بے شک تہاڈا بیچا کیسا ویسی۔

وَقِيلَ لِلثَّائِسِ هَلْ أَنْتُمْ مُّجْتَبِعُونَ ﴿٤٠﴾

لَعَلَّنَا نَتَّبِعُ السَّحَرَةَ إِنْ كَانُوا هُمُ الْغَالِبِينَ ﴿٤١﴾

فَلَمَّا جَاءَ السَّحَرَةُ قَالُوا لِفِرْعَوْنَ أَإِنَّا لَمَّا لَاحِظًا

إِن كُنَّا نَحْنُ الْغَالِبِينَ ﴿٤٢﴾

قَالَ نَعَمْ وَإِنَّكُمْ إِذَا لَمِنَ الْمُفْرَقِينَ ﴿٤٣﴾

قَالَ لَهُمْ مُوسَى الْقَوْمَا أَنْتُمْ مُّلَقُونَ ﴿٤٤﴾

فَالْقَوْمَا جَاءَهُمْ وَعَصِيَّتُهُمْ وَقَالُوا لِعِزَّةٍ فِرْعَوْنَ

إِنَّا لَنَحْنُ الْغَالِبُونَ ﴿٤٥﴾

فَأَنفَىٰ مُوسَىٰ عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ تَلْقَفُ مَا يَأْفِكُونَ ﴿٤٦﴾

فَأُلْقِيَ السَّحَرَةُ سَاجِدِينَ ﴿٤٧﴾

قَالُوا آمَنَّا بِرَبِّ الْغَالِبِينَ ﴿٤٨﴾

رَبِّ مُوسَىٰ وَهَارُونَ ﴿٤٩﴾

قَالَ آمَنْتُمْ لَهُ قَبْلَ أَنْ أَدْنَا لَكُمْ إِنَّهُ لَكَيْدٌ كَرِيمٌ

الَّذِي عَلَّمَكُمُ السِّحْرَ فَلَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ۚ لَا تَقْطَعَنَّ

أَيْدِيَكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ مِنْ خِلَافٍ وَلَا وَصَلَتْكُمْ

أَجْمَعِينَ ﴿٥٠﴾

قَالُوا لَا صَبِيرَ إِنَّا إِلَىٰ رَبِّنَا مُنْقَلِبُونَ ﴿٥١﴾

إِنَّا نَطْمَعُ أَنْ يَغْفِرَ لَنَا رَبُّنَا خَطِيئَاتِنَا أَنْ كُنَّا أَذَلَّ

الْمُؤْمِنِينَ ﴿٥٢﴾

وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ أَنْ أَمْرِ بِعِبَادِي إِنَّكُمْ مُّتَّبِعُونَ ﴿٥٣﴾

- ۵۳۔ فرعون شہریں وچ کھٹے کرٹ والے پٹھین۔
 ۵۵۔ بے شک اے تھوڑی جہیں جماعت۔
 ۵۶۔ تے او ساکوں کا وڑ لویندے پئین۔
 ۵۷۔ تے اسان سارے احتیاط کریندے ہیں۔
 ۵۸۔ تے اسان انہیں کوں باغیں تے چشیں کنوں کڈھو
 چھوڑیئے۔
 ۵۹۔ تے خزائن تے عزت آلی جہیں کنیں دی۔
 ۶۰۔ تے اسان ایویں بنی اسرائیل کوں انہیں دا وارث کر
 بڑتے۔
 ۶۱۔ تے فجر دے ویلے انہیں دا انہیں پھپھیا کیا۔
 ۶۲۔ تے جیلے بڑویں ٹولے ہک بڑو بجھے دے سامنے
 تھیں تے موسیٰ دے ساتھیں آکھئے اسان پٹریندے
 ہیں۔
 ۶۳۔ اوں آکھئے اصلوناں میڈا رب میڈے نال تے میوں
 راہ ڈھکیس۔
 ۶۴۔ اسان موسیٰ کوں وحی کیتی ۶۵ جو توں اپنا سنا سندر
 تے مارتے سندر ٹوٹے ٹوٹے تھی گیا تے برٹوٹا ہک
 وڈے طے آلی کار نظر ٹک پیا۔
 ۶۵۔ تے پچھیں کوں (فرعون دا لشکر) دی اسان انہیں دے
 کوہو کر ڈتا۔
 ۶۶۔ تے موسیٰ تے اوں دے نال آلیں ساریں کوں اسان بچا
 گدھا۔
 ۶۷۔ تے بڑو جہیں کوں اسان غرق کر ڈتا۔
 ۶۸۔ بے شک ایندے وچ نشان تے انہیں دچو بہوں
 سارے نیں میندے۔
 ۶۹۔ تے بے شک تیڈا رب غالب تے دل دل دھ کرٹ
- فَأَرْسَلَ فِرْعَوْنُ فِي الْمَدَائِنِ حَاشِرِينَ ۵۵
 إِنَّ هَؤُلَاءِ لَشِرْذِمَةٌ قَلِيلُونَ ۵۶
 وَإِنَّهُمْ لَنَا لَغَائِظُونَ ۵۷
 وَإِنَّا لَجَمِيعٌ خِلْدُونَ ۵۸
 فَأَخْرَجْنَاهُمْ مِنْ جَدَّتٍ وَعِيبُونَ ۵۹
 وَكُنُوزِهِمْ مَقَامٍ كَرِيمٍ ۶۰
 كَذَلِكَ وَأَوْرَثْنَاهَا بَنِي إِسْرَءِيلَ ۶۱
 فَاتَّبَعُوهُمْ مُشْرِقِينَ ۶۲
 فَلَمَّا تَرَاءَ الْجَمْعُ قَالَ أَصْحَابُ مُوسَىٰ إِنَّا لَنَدْرِكُونَ ۶۳
 قَالَ كَلَّا إِنَّ مَعِيَ رَبِّي سَيَهْدِينِ ۶۴
 فَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ أَنْ اضْرِبْ بِعَصَاكَ الْبَحْرَ ۶۵
 فَانْفَلَقَ فَكَانَ كُلُّ فِرْيَةٍ كَأَوَّلِ غَلْطِ الْعَظِيمِ ۶۶
 وَأَزْلَفْنَا ثَمَرَ الْأَخْيَرِينَ ۶۷
 وَأَنْجَيْنَا مُوسَىٰ وَمَنْ مَعَهُ أَجْمَعِينَ ۶۸
 ثُمَّ أَغْرَقْنَا الْآخَرِينَ ۶۹
 إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً ۷۰ وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ۷۱
 وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ۷۲

ع

وَأَجْعَلْنِي مِنْ ذُرِّيَةِ جَنَّةِ النَّعِيمِ ۝

وَاعْفُ لِإِيَّتِي إِنَّهُ كَانَ مِنَ الضَّالِّينَ ۝

وَلَا تُخْزِنِي يَوْمَ يُبْعَثُونَ ۝

يَوْمَ لَا يَنْفَعُ مَالٌ وَلَا بَنُونَ ۝

إِلَّا مَنْ أَتَى اللَّهَ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ ۝

وَأُزْلِفَتِ الْجَنَّةُ لِلْمُتَّقِينَ ۝

وَبُرِزَتِ الْجَحِيمُ لِلْغَوِينَ ۝

وَقِيلَ لَهُمْ آيِنَا كُنْتُمْ تَعْبُدُونَ ۝

مِنْ دُونِ اللَّهِ هَلْ يَنْصُرُونَكُمْ أَوْ يَنْصَرُونَ ۝

فَكُذِّبُوا فِيهَا هُمْ وَالْعَاوُنُ ۝

وَجُنُودُ إِبْلِيسَ أَجْمَعُونَ ۝

قَالُوا وَهُمْ فِيهَا يَخْتَصِمُونَ ۝

تَاللَّهِ إِنَّ كُنَّا لَفِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ۝

إِذْ نُسَوِّدُكُمْ بِرَبِّ الْعَالَمِينَ ۝

وَمَا أَضَلَّنَا إِلَّا الدُّجْرِمُونَ ۝

فَمَا كُنَّا مِنْ شَافِعِينَ ۝

وَلَا صَدِّيقِينَ حَتِيمٍ ۝

فَلَوْ أَنَّ لَنَا كَرَّةً فَنَكُونُ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ۝

إِنِّي فِي ذَلِكَ لَآيَةٌ وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ۝

۸۶۔ تے میوں نعیت آلی جنت دا وارث بنا۔

۸۷۔ تے میڈے پیو کوں بخش بے شک اور گراہیں وچوہا۔

۸۸۔ تے قیامت دے ٹرینہ میوں ذیل ذکرید۔

۸۹۔ جڈل زماں فائدہ پچیس تے نہ پتر۔

۹۰۔ سوائے اونڈے جیرھا اللہ کنیں بے عیب دل گھن

کے اوسی۔

۹۱۔ تے جنت متقیں دے کوہر کرڈتی ویسی۔

۹۲۔ تے دوزخ گراہیں کیتے ظاہر کرڈتی ویسی۔

۹۳۔ تے انہیں کرں آکھیا ویسی اوکھاں ہن جیندی تسان

عبادت کریندے باوے۔

۹۴۔ اللہ دے سوا کیا او تہاڈی مدد کریندن یا بدلہ گھن

سبگدن۔

۹۵۔ تے او تے سارے گمراہ دوزخ وچ پٹھے کرکے

سٹھے ولین۔

۹۶۔ تے ایویں ابلیس داسارا لشکروی۔

۹۷۔ او آکھن تے او اونڈے وچ بھڑسن۔

۹۸۔ اللہ دی قسم بے شک اساں کھلی کھلی گمراہی وچ

ہاے۔

۹۹۔ تے اساں تہاکوں رب العالمین دے برابر سمجھندے

ہاے۔

۱۰۰۔ ساکوں تے محض مجرمین گمراہ کیتے۔

۱۰۱۔ ساڈا کوئی سفارشی کاہنئیں۔

۱۰۲۔ تے نہ کوئی گھانا سنگتی۔

۱۰۳۔ جے اساں دل وچ سبگدے تے اساں مومنین نال

رل وچوں ہا۔

۱۰۴۔ بے شک ایندے وچ ہک نشان تے اکثر میندے

نہیں۔

۱۰۵۔ تے بے شک تیدا رب غالب تے ول دل رم
کرٹ والا۔

۱۰۶۔ نوح دی قوم رسوایں والکار کیے۔

۱۰۷۔ جیلھے انہیں دے بھرا نوح انہیں کول آکھے جو کیا
تساں خدا کینیں ڈر دے توڑے۔

۱۰۸۔ میں تہا ڈو امانتدار رسولان۔

۱۰۹۔ تے تساں التکینیں ڈر دے تے میڈا اکھٹ منو۔

۱۱۰۔ میں تساں کین کوئی صلہ نہیں مگدا میڈا صلہ تے حص
رب العالمین دے ذمے ہے۔

۱۱۱۔ تساں التکینیں ڈر دے تے میڈا اکھٹ منو۔

۱۱۲۔ انہیں آکھے کیا اساں تیکوں منوں حالت لے ہے جو
تیداے منوں ولے رزیل (کی کین) ہیں۔

۱۱۳۔ اول آکھے میکوں کیوں پتہ گے جو انہیں دے عمل کیا بن۔

۱۱۴۔ انہیں داحساب میڈے رب تے ہے جے تساں
بھجو۔

۱۱۵۔ میں منوں والیں کول دھکے نہیں ڈیندا۔

۱۱۶۔ میں تے حص کھلا کھلا ڈراون والا ہاں۔

۱۱۷۔ انہیں آکھے لے نوح جے توں باز نہ آئیوں تے
تیکوں اساں پتھر مار مار کے مار گھیتوں۔

۱۱۸۔ حضرت نوح آکھے لے میڈے رب بے شک میڈی
قوم میکوں بھٹلا ڈتے۔

۱۱۹۔ تے توں میڈے تے انہیں دے درمیان پورا فیصلہ کر
ڈے تے میکوں تے میڈے نال والیں کول دشمنیں دے
شرکینیں بچا۔

۱۲۰۔ اساں اونکوں تے اوندے نال والیں کول بچائے

﴿

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ۝۹﴾

كَذَّبَتْ قَوْمُ نُوحٍ الْمُرْسَلِينَ ۝۱۰﴾

إِذْ قَالَ لَهُمُ أَخُوهُمْ نُوحٌ أَلَا تَتَّقُونَ ۝۱۱﴾

إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ۝۱۲﴾

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا ۝۱۳﴾

وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجَرِيَ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّ الْعَالَمِينَ ۝۱۴﴾

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا ۝۱۵﴾

قَالُوا أَنْتُمْ لَكُمْ وَاتَّبَعَكَ الْأَرْذَلُونَ ۝۱۶﴾

قَالَ وَمَا عَلَيَّ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ۝۱۷﴾

إِنْ جَاءَهُمْ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّي لَوْ تَشْعُرُونَ ۝۱۸﴾

وَمَا أَنَا بِظَالِمِ الْمُؤْمِنِينَ ۝۱۹﴾

إِنْ أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ مُّبِينٌ ۝۲۰﴾

قَالُوا لَيْنَ لَمْ تَنْتَهِ يَنُوحُ لَتَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ ۝۲۱﴾

﴿

قَالَ رَبِّ إِنِّي قَوِيٌّ كَذَّبُونِ ۝۲۲﴾

فَأَفْتَحْ يَبْنَؤُ وَبَيْنَهُمْ فَتْحًا وَنَجِّنِي وَمَنْ قَعِيَ مِنَ

الْمُؤْمِنِينَ ۝۲۳﴾

فَأَنْجَيْنَاهُ وَمَنْ مَعَهُ فِي الْفُلِّ السَّحُونِ ۝۲۴﴾

سے ہک بھری ہوئی بیڑی وچ ۔

۱۲۱۔ دل اسال بعد وچ باقیں کوں غرق کر ڈیا۔

۱۲۲۔ بے شک ایندے وچ ہک نشان باتے انہیں
وچو بہوں سارے نیں میندے۔

۱۲۳۔ تے بے شک تیڈا رب غالب تے دل ول رحم کرن
والا ۶۔

۱۲۴۔ عاد رسولیں کوں جھٹلائے۔

۱۲۵۔ جیلھے انہیں دے بھرا ہوا انہیں کوں اکھٹے کیا تساں
ڈرے نوے۔

۱۲۶۔ بے شک میں تہا ڈو اماندار رسول ہاں

۱۲۷۔ تے تساں اللہ کنیں ڈرو تے میڈا اکھٹ منو۔

۱۲۸۔ ایں گال کیتے میں کوئی صلہ نیں مگدا میڈا صلہ
تے محض رب العالمین دے دتے ہے۔

۱۲۹۔ کیاں تساں ہر پے تے بے فائدہ کم کریندے ہر نیں
ماٹیاں بنیندے ۷۔

۱۳۰۔ تے تساں مل بنیندے ۸۔ تاں جو تساں ہمیشہ رہو۔

۱۳۱۔ تے جیلھے تساں کہیں کوں پکڑیندے ۹۔ عالم بن کے
پکڑیندے ۱۰۔

۱۳۲۔ تساں اللہ کنیں ڈرو تے میڈا اکھٹ منو۔

۱۳۳۔ تساں اوں کنیں ڈرو جیوں تہا ڈی اوندے نال مدد

کیتی ۱۱۔ جیڑی تساں چاندے ۱۲۔

۱۳۴۔ اوں تہا ڈی مدد کیتی ۱۳۔ جانوریں نال تے پتریں
نال۔

۱۳۵۔ تے باغیں تے چشیں نال۔

۱۳۶۔ بے شک میں تہا ڈی اوندے وڈے ڈینہ دے عذاب
کنیں ڈرواں۔

ثُمَّ أَعْرَفْنَا بَعْدَ الْبَاقِينَ ۱۲۱

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ۱۲۲

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ۱۲۳

كَذَّبَتْ عَادُ الْمُرْسَلِينَ ۱۲۴

إِذْ قَالَ لَهُمُ أَخُوهُمْ هُودٌ أَلَا تَتَّقُونَ ۱۲۵

إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ۱۲۶

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا ۱۲۷

وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَىٰ

رَبِّ الْعَالَمِينَ ۱۲۸

أَتُوبُونَ كُلَّ رِيحٍ أَيَّاءٍ تَعْبَثُونَ ۱۲۹

وَتَتَّخِذُونَ مَصَانِعَ لَعَلَّكُمْ تَخْلُدُونَ ۱۳۰

وَإِذَا بَطِشْتُمْ بَطِشْتُمْ جَبَّارِينَ ۱۳۱

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا ۱۳۲

وَاتَّقُوا الَّتِي آمَدَّكُمْ بِهَا تَعْلَمُونَ ۱۳۳

آمَدَّكُمْ بِالْعَاقِمِ وَبَيْنَ ۱۳۴

وَجَنَّاتٍ وَعِوْنٍ ۱۳۵

إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ۱۳۶

- قَالُوا سَوَاءٌ عَلَيْنَا أَوَعَصْتَ أَمْ لَمْ تَكُنْ مِنَ الْوَاعِظِينَ ﴿۱۳۷﴾
 إِنْ هَذَا إِلَّا خُلُقُ الْأَوَّلِينَ ﴿۱۳۸﴾
 وَمَا نَحْنُ بِمُعَذِّبِينَ ﴿۱۳۹﴾
 فَكَذَّبُوهُ فَأَهْلَكْنَاهُمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً، وَمَا كَانَ
 أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿۱۴۰﴾
 وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿۱۴۱﴾
 كَذَّبَتْ ثَمُودُ الْمُرْسَلِينَ ﴿۱۴۲﴾
 إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ صَالِحٌ أَلا تَتَّقُونَ ﴿۱۴۳﴾
 إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿۱۴۴﴾
 فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا أَمْرًا ﴿۱۴۵﴾
 وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى
 رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿۱۴۶﴾
 اسْتَرْكُوزٌ فِي مَا هُنَا أَمِينٌ ﴿۱۴۷﴾
 فِي جَنَّتٍ وَعُيُونٍ ﴿۱۴۸﴾
 وَزُرُوعٍ وَنَخْلٍ طَلْعُهَا هَضِيمٌ ﴿۱۴۹﴾
 وَتَنْجُونَ مِنَ الْجِبَالِ الَّتِي هِيَ فَرِيقٌ ﴿۱۵۰﴾
 فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا أَمْرًا ﴿۱۵۱﴾
 وَلَا تُطِيعُوا أَمْرَ السُّرَفِيِّ ﴿۱۵۲﴾
 الَّذِينَ يَقْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ وَلَا يُبْصِرُونَ ﴿۱۵۳﴾
 ۱۳۷۔ انہیں آکھئے ساڈے کیتے برابر جو توں وعظ
 کریں یا نہ کریں۔
 ۱۳۸۔ اے پہلے لوکس دے کمن۔
 ۱۳۹۔ اساں عذاب نہ ڈتے دلیسوں۔
 ۱۴۰۔ انہیں اوندنا انکار کیتا تے دل اساں انہیں کوں
 ہلاک کر ڈتا بے شک ایندے وچ وی ہک نشان تے
 انہیں وچو بہوں سارے نیں مندرے۔
 ۱۴۱۔ تے بے شک تیرا رب غالب تے ول دل رحم کرٹ
 والا ہے۔
 ۱۴۲۔ ثمودی رسولس دا انکار کیتے۔
 ۱۴۳۔ جیلھے انہیں دے بھرا صالح انہیں کوں آکھئے کیا تاساں
 اللہ کنیں توڑے ڈر دے۔
 ۱۴۴۔ بے شک میں تہاڈو امانتدار رسولاں۔
 ۱۴۵۔ تاساں اللہ کنیں ڈر تے میڈا اکھٹ منو۔
 ۱۴۶۔ تے میں ایندے اتے تاساں کنیں کوئی صلہ نیں منگا
 میڈا صلہ معن رب العالمین تے ہے۔
 ۱۴۷۔ کیا تہا کوں ایں دنیا وچ امن نال چھوڑ ڈتا ویسی۔
 ۱۴۸۔ انہیں باغیں تے چشیں وچ
 ۱۴۹۔ انہیں رڑھیں تے اینجیں کھمیں وچ جنہیں دے گوشے
 پھل نال بڈیئے پین۔
 ۱۵۰۔ تے تاساں پہاڑیں کوں کھٹ کے اکڑو ڈتا نال گھر
 بنیدے ہے۔
 ۱۵۱۔ تے تاساں اللہ کنیں ڈر تے میڈا اکھٹ منو۔
 ۱۵۲۔ تے حد کنیں دوسن والیں دا اکھٹ نہ منو۔
 ۱۵۳۔ حیرے زمین وچ گھیر گھتیندن تے اصلاح نیں
 کریندے۔

قَالُوا إِنَّمَا أَنْتَ مِنَ الْمُسَحَّرِينَ ﴿۵۴﴾

مَا أَنْتَ إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُنَا ۖ فَأَبِـئْ بِآيَاتِكَ إِن كُنْتَ مِنَ الصّٰدِقِينَ ﴿۵۵﴾

قَالَ هَذِهِ نَاقَةُ آلِهَآ شَرِبُوا لَهَا شَرِبُوا وَلَكُمْ شَرِبَ يَوْمَ مَعْلُومٍ ﴿۵۶﴾

وَلَا تَسْوَأْهَا يَسْوَءٌ فَيَأْخُذْكُمْ عَذَابٌ يَوْمَ عَظِيمٍ ﴿۵۷﴾

فَعَقَرُوهَا فَاصْبِرُوا نَدْمِينَا ﴿۵۸﴾

فَأَخَذَهُمُ الْعَذَابُ ۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً ۖ وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُّؤْمِنِينَ ﴿۵۹﴾

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿۶۰﴾

كَذَّبَتْ قَوْمُ لُوطٍ الْمُرْسَلِينَ ﴿۶۱﴾

إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ لُوطُ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿۶۲﴾

إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿۶۳﴾

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا أَمْرًا ﴿۶۴﴾

وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ ۚ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَىٰ

رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿۶۵﴾

أَتَأْتُونَ الذَّكْرَانَ مِنَ الْعَالَمِينَ ﴿۶۶﴾

وَتَذَرُونَ مَا خَلَقَ لَكُمْ رَبُّكُمْ مِنْ أَرْوَاحِكُمْ ۖ

بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ عَادُونَ ﴿۶۷﴾

قَالُوا لَئِنْ لَمْ تَنْتَهِ يَلُوطُ لَنَكُونَنَّ مِنَ الْخٰرِجِينَ ﴿۶۸﴾

۱۵۴۔ انہیں اکٹھے تیل بے اتے جادو کیا گئے۔

۱۵۵۔ توں محض اساں جیہاں انسان ہویں جے توں سچا
ایں تے کوئی نشان گھن آ۔

۱۵۶۔ اوں اکھئے اے ڈاچی ۶ ہک ڈینہ لے پانی پیسی تے
ہک ڈینہ تساں پانی پیس لے ڈینہ مقرر۔

۱۵۷۔ تساں ایکوں کوئی ڈکھ نہ فلیو ناں تاں تہا کوں
وڈے ڈینہ دا عذاب پکڑیسی۔

۱۵۸۔ انہیں اونڈیاں چٹاں کپ سٹین تے دل اوں شرمندہ
تھی گئیں۔

۱۵۹۔ انہیں کوں عذاب آن پکڑیے بے شک ایندے وج
نشان تے انہیں وچرہ ہوں سارے لوکس نیں منیا۔

۱۶۰۔ تے بے شک تیل بارب غالب تے دل ول رحم کرن
والا ۶۔

۱۶۱۔ لوط دی قوم رسولیں دا انکار کیتے۔

۱۶۲۔ جیسے انہیں دے بھرا لوط انہیں کوں اکٹھے کیا تساں
مذاکینے نوسے ڈر دے۔

۱۶۳۔ میں تہا لوط ایماندار نبی آں۔

۱۶۴۔ تے تساں اللہ کنیں ڈرو تے میڈا اکھن منو۔

۱۶۵۔ تے میں تساں کنیں ایندے اتے کوئی صلہ نیں
منگدا میڈا صلہ محض رب العالمین دے دتے ہے۔

۱۶۶۔ کیا تساں مخلوق وج نریں کوں اپنے کیتے
چھپے

۱۶۷۔ تے تہا لوط رب بھرہیاں تہا لوط کیتے زالیں
پیدا کیتن تساں انہیں کوں چھوڑین دے ۶ اصل تساں
حد کنیں دودھن والی قوم ہتے۔

۱۶۸۔ انہیں اکٹھے جے توں باز نہ آویں لے لوط تیکوں

مک بدر کر ڈتا ویسی۔

۱۶۹۔ لوط آکھٹے بے شک میں تہاڑے کم کنیں نفرت
کریں دال۔

۱۷۰۔ اے میڈے رب میگوں تے میڈے گھر والیں
کوں انہیں دے عیسیٰ کنیں بچا۔

۱۷۱۔ تے اساں اوکوں تے اوندے سارے گھر والیں
کوں بچا بگدھا۔

۱۷۲۔ سوائے کہ بچھو رہی والی پڑھی دے۔

۱۷۳۔ تے دل اساں نہیں کوں تباہ کر ڈتا۔

۱۷۴۔ تے اساں انہیں تے ڈاڈھامیندے سائے جیرھا ہوشیار
کوٹن دے بعد نہ رکھن آئیں تے وسن آلا پھوں برا۔

۱۷۵۔ اے شک ایندے وجہ وی ہک نشان ہا تے انہیں
وجہ بہوں سارے لوک نیں میندے۔

۱۷۶۔ تے بے شک تیرا رب غالب تے دل ول رم کرن
والا۔

۱۷۷۔ جگل آلیں رسولیں کوں جھٹلائے۔

۱۷۸۔ جیلھے انہیں کوں شیب آکھٹے کیا تاساں خدا
کنیں توڑے ڈر دے۔

۱۷۹۔ بے شک میں تہاڑو ایماندار رسول ہاں۔

۱۸۰۔ تے تاساں اللہ کنیں ڈر تے میڈا اکھن منو۔

۱۸۱۔ تے میں ایندے اتے تاساں کنیں کوٹن صلہ نیں منگدا
محض رب العالمین دے اتے میڈا صلہ ہے۔

۱۸۲۔ بھائی پوری کرو تے نقصان ڈیون والیں وچوڑ بڑ۔

۱۸۳۔ تے سدھی ترکری تال تولیا کرو۔

۱۸۴۔ تے لوکس کوں انہیں دیاں خبیث گھٹ نہ ڈیو تے
زمین وچ گیہ گھٹن کیتے نہ پھرد۔

قَالَ إِنِّي يَمْلِكُ مِنَ الْقَائِلِينَ ۝

رَبِّ نَجِّنِي وَ أَهْلِي مِمَّا يَعْمَلُونَ ۝

فَنَجَّيْنَاهُ وَ أَهْلَهُ أَجْمَعِينَ ۝

إِلَّا عَجُوزًا فِي الْغَيْرِينَ ۝

ثُمَّ دَخَرْنَا الْأَخْيَرِينَ ۝

وَ أَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَطَرًا فَسَاءَ مَطَرُ
الْمُنذَرِينَ ۝

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً، وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ
مُؤْمِنِينَ ۝

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ۝

كَذَّبَ أَصْحَابُ لَيْكَةِ الْمُرْسَلِينَ ۝

إِذْ قَالَ لَهُمْ شُعَيْبٌ أَلَا تَتَّقُونَ ۝

إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ۝

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُوا ۝

وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجِرِيَ إِلَّا عَلَى
رَبِّ الْعَالَمِينَ ۝

أَوْفُوا الْكَيْلَ وَ لَا تَكُونُوا مِنَ الْمُخْسِرِينَ ۝

وَزِنُوا بِالْقِسْطِ أَسْبَغَ الْمُسْقِئِ ۝

وَ لَا تَبْخَسُوا النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ وَ لَا تَتَّبِعُوا فِي الْأَرْضِ
مُفْسِدِينَ ۝

- ۱۸۵۔ تے اوس اللہ کنیں ڈرو جس تہا کوں تے پہلی مخلوق
کوں پیدا کیے۔
- ۱۸۶۔ انہیں اکھٹے جو تپڑے اتے جادو کیا گئے۔
- ۱۸۷۔ تے توں محض اساں جیہاں انسان ہویں تے اساں
تیکوں اعلو کوڑا سمجھندے ہیں۔
- ۱۸۸۔ جے توں سچا ایں تے ساڈے اتے آسمان کنیں
کوئی ٹکڑا سٹ۔
- ۱۸۹۔ اول اکھٹے میڈارب تہا ڈے عیسیٰ کوں بڑا دھا
جاڈندے۔
- ۱۹۰۔ انہیں اونکوں جھٹلا ڈتے انہیں کوں گھاٹے جھڑ
والے ڈینہ دے عذاب آن پکڑیے بے شک اے
وڈے ڈینہ دا عذاب ہا۔
- ۱۹۱۔ بے شک ایندے وچ نشان تے انہیں وچو بہوں
سارے لوک نیس منیدے۔
- ۱۹۲۔ تے بے شک تیبڑا رب غالب تے رحیم۔
- ۱۹۳۔ تے بے شک اے قرآن رب العالمین دلو بہایا گئے۔
- ۱۹۴۔ حضرت جبریل ایندے نال لیتے۔
- ۱۹۵۔ تیبڑے دل تے تال جوتوں ہر شیار کرن والیں وچو
تھی ونجیں۔
- ۱۹۶۔ اے کھول کے بیان کرن والی عربی زبان وچ۔
- ۱۹۷۔ تے بے شک ایندا ذکر پہلی کتابیں وچ ہا پیا۔
- ۱۹۸۔ کیا انہیں کیے اے نشان گھٹ جو بنی اسرائیل دے
علماء وی ایکوں سبھاڈن۔
- ۱۹۹۔ جے اساں ایکوں عجمیں وچو کہیں تے لہندے۔
- ۲۰۰۔ تے او انہیں دے ساڈے پڑھدا دل وی اے
نہ منن ہا۔
- وَاتَّقُوا الَّذِي خَلَقَكُمْ وَالْجِبِلَّ الْأَوَّلِينَ ﴿١٨٥﴾
- قَالُوا إِنَّمَا أَنْتَ مِنَ الْمُسَحَّرِينَ ﴿١٨٦﴾
- وَمَا أَنْتَ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا وَإِنْ نَطَّلُكَ لَإِنَّا الْكَذِبِيُّونَ ﴿١٨٧﴾
- فَأَسْقِطْ عَلَيْنَا كِسَفًا مِّنَ السَّمَاءِ إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿١٨٨﴾
- قَالَ رَبِّي أَعْلَمُ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٨٩﴾
- فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَهُمْ عَذَابٌ يَوْمَ الظُّلُمَةِ إِنَّهُ كَانَ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿١٩٠﴾
- إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُّؤْمِنِينَ ﴿١٩١﴾
- وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿١٩٢﴾
- وَإِنَّهُ لَنَزْلُومُ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٩٣﴾
- نَزَلَ بِهِ الرُّوحُ الْأَمِينُ ﴿١٩٤﴾
- عَلَى قَلْبِكَ لِتَكُونَ مِنَ الْمُنذِرِينَ ﴿١٩٥﴾
- بِلِسَانٍ عَرَبِيٍّ مُّبِينٍ ﴿١٩٦﴾
- وَإِنَّهُ لَنُزِيلُ الرُّسُلِ الْأَوَّلِينَ ﴿١٩٧﴾
- أَوْ لَمْ يَكُنْ لَهُمْ آيَةٌ أَنْ يَعْلَمَهُ عُلَمَاءُ بَنِي إِسْرَءِيلَ ﴿١٩٨﴾
- وَلَوْ نَزَّلْنَاهُ عَلَى بَعْضِ الْأَعْجَمِينَ ﴿١٩٩﴾
- فَفَرَّاهُ عَلَيْهِمْ مَا كَانُوا بِهِ مُّؤْمِنِينَ ﴿٢٠٠﴾

- ۲۰۱۔ ایویں اسان مجریں دے دلیں وج اے گال سٹی ہوئی ۶۔
 كَذٰلِكَ سَلَكْنٰهُ فِیْ قُلُوْبِ الْمُجْرِمِیْنَ ﴿۲۰۱﴾
- ۲۰۲۔ او ایکیوں اوتیں نہ منیں جے تیں او بڑکھ بڑیوں آلا عذاب نہ ٹیکھن۔
 لَا یُؤْمِنُوْنَ بِهٖ حَتّٰی یُرَوْا الْعَذَابَ الْاَلِیْمَ ﴿۲۰۲﴾
- ۲۰۳۔ او عذاب انہیں تے ابھن گھٹ اوسی تے انہیں کوں پتہ وی نہ ہوسی۔
 فَاَیْتٰیهِمْ بِعَذَابٍ وَهُمْ لَا یَشْعُرُوْنَ ﴿۲۰۳﴾
- ۲۰۴۔ تے او آکھن کیا ساکوں وتھی نیں مل سگدی۔
 فَبَقُوْا هَلْ نَحْنُ مُنْظَرُوْنَ ﴿۲۰۴﴾
- ۲۰۵۔ کیا او سا بڑے عذاب کوں جلدی منگدے ہن۔
 اَفَعَدَّ اِیْنَا یَسْتَعْجِلُوْنَ ﴿۲۰۵﴾
- ۲۰۶۔ کیا تیکوں یقین نیں جے اسان انہیں کوں کئی سال فائدہ پہچاؤں ہا۔
 اَفَرَّیْتْ اِنْ مَّتَّعْنٰهُمْ سِنِیْنَ ﴿۲۰۶﴾
- ۲۰۷۔ تے ول انہیں تے او عذاب آوے ہا جیرھا انہیں نال وعدہ کیا گئے۔
 ثُمَّ جَاءَهُمْ مَا كَانُوْا یُوعَدُوْنَ ﴿۲۰۷﴾
- ۲۰۸۔ تے ہر انہیں کوں بڑا گیا ہا او عذاب کوں لال نہ سگدا ہا۔
 مَا اَعْلٰی عَنْهُمْ مَا كَانُوْا یَسْتَعُوْنَ ﴿۲۰۸﴾
- ۲۰۹۔ اسان کہیں وسنی کوں ہلاک نئے کریندے جے تیں انہیں دو کوئی بی نہ پھڑوں۔
 وَمَا اَهْلَكْنٰ مِنْ قَرْیَةٍ اِلَّا لَهَا مُنْذِرُوْنَ ﴿۲۰۹﴾
- ۲۱۰۔ اے نصیحت اسان ظالم نئے۔
 وَكُرِیْءٌ شَاۤءَ مَا كُنَّا ظٰلِمِیْنَ ﴿۲۱۰﴾
- ۲۱۱۔ ایں قرآن کوں شیطانیں نیں لہایا۔
 وَمَا تَنْزَلَتْ بِهٖ الشَّیْطٰنُ ﴿۲۱۱﴾
- ۲۱۲۔ نہ انہیں دا اے کم ہاتے انہیں کوں ایندی طاقت ہائی۔
 وَمَا یَنْبَغِیْ لَهُمْ وَمَا یَسْتَطِیْعُوْنَ ﴿۲۱۲﴾
- ۲۱۳۔ بے شک اور اللہ دی گال اسٹن کنیں پرین رکھے گیہیں۔
 اِنَّهُمْ عَنِ السَّمْعِ لَمَعَزُوْلُوْنَ ﴿۲۱۳﴾
- ۲۱۴۔ توں اللہ دے نال پے کہیں کوں معبود نہ سبہ نہ تاں توں انہیں وچوتھی ولیس جنہیں کوں عذاب بڑا گئے۔
 فَلَا تَدْعُ مَعَ اللّٰهِ اِلٰهًا اٰخَرَفَتُوْنَ مِنْ الْمَعٰذِرِ ﴿۲۱۴﴾
- ۲۱۵۔ تے توں اپنے قریبی سکیں کوں بڑا۔
 وَانْذِرْ عَشِیْرَتَكَ الْاَقْرَبِیْنَ ﴿۲۱۵﴾
- ۲۱۶۔ تے میرھا من کے تیڈے پچھو ٹرے اوندے۔
 وَاخْوِیْضَ جَنَاحِكَ لَیْسَ اَتَّبَعَكَ مِنَ الْمُؤْمِنِیْنَ ﴿۲۱۶﴾

محبت دے ہتھ بھکے رکھ۔

۲۱۶۔ تے جے اوتیڑا اکھن نہ منن تے توں اکھ جو میں
تہاڑے کیں کنیں باہرواں۔

۲۱۸۔ تے توں غالب تے بہوں مہربان خدا تے بھروسہ کر۔

۲۱۹۔ میرھائیوں ڈبدرے جیلھے توں کھڑا تھیندیں۔

۲۲۰۔ تے جیلھے توں سجدہ کرن والیں وچ پھڑیں۔

۲۲۱۔ تے بے شک او بہوں سُنن والا تے جاٹن والا۔

۲۲۲۔ کیا میں تیکوں ڈسلاں جو شیطان کیندے اتے لہندن۔

۲۲۳۔ او شیطان ہر کوڑے تے گناہ گار تے لہندن۔

۲۲۴۔ او اٹے کن لہندن تے انہیں دھو بہوں سارے
کوڑے ہرندن۔

۲۲۵۔ تے انہیں دے پھوٹن والے گمراہ ہوندن۔

۲۲۶۔ کیا تیکوں پتہ نہیں جو بے شک لے ہر دای وچ
بے مقصد پھر دے رہ ویندن۔

۲۲۷۔ تے بے شک او کریندے نہیں جو او آہن۔

۲۲۸۔ سوائے انہیں جیڑھے ایمان گھن آون تے چنگ نہ
کرن تے اللہ دا بہوں ذکر کرن تے ظلم تھیون دے بند
اوندا جائز بدلہ گھندن تے ظالم ضرور جان گھسن جو او کیرھی
چادو ولسن۔

فَإِنْ عَصَوْكَ فَقُلْ إِنِّي بَرِيءٌ مِّمَّا تَعْمَلُونَ ﴿۳۹﴾

وَتَوَكَّلْ عَلَى الْعَزِيزِ الرَّحِيمِ ﴿۴۰﴾

الَّذِي يَرْفَعُ دَرَجَاتٍ لِّمَن يَّقُومُ ﴿۴۱﴾

وَتَقْلُبَكَ فِي السَّجْدِينَ ﴿۴۲﴾

إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿۴۳﴾

هَلْ أُنِذِرُكُمْ عَلَىٰ مَن تَنَزَّلُ الشَّيْطَانُ ﴿۴۴﴾

تَنَزَّلُ عَلَىٰ كُلِّ أَفَّاكٍ أَثِيمٍ ﴿۴۵﴾

يُلْقُونَ السَّعَ وَكَثُرُهُمْ كَذِبُونَ ﴿۴۶﴾

وَالشُّعْرَاءُ يَتَّبِعُهُمُ الْفَأَادَنُ ﴿۴۷﴾

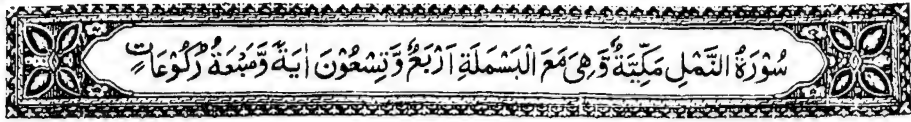
أَلَمْ تَرَ أَنَّهُمْ فِي كُلِّ وَادٍ يَهِيمُونَ ﴿۴۸﴾

وَأَنَّهُمْ يَقُولُونَ مَا لَا يَفْعَلُونَ ﴿۴۹﴾

إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَذَكَرُوا اللَّهَ

كَثِيرًا وَانْتَصَرُوا مِنْ بَعْدِ مَا ظَلَمُوا ۚ وَسَيَعْلَمُ

الَّذِينَ ظَلَمُوا أَيَّ مُنْقَلَبٍ يَنْقَلِبُونَ ﴿۵۰﴾

سورة نمل کی ۷ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۹۴ آیات تے ۷ رکوعن۔

- بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ①
- ۱۔ شروع کرنیوالا اللہ دے نال نال جیرحا بن سکے ڈیوڑ
والا تے دل دل رحم کرٹ والا ۷۔
- لَسَ تِلْكَ اٰیَةُ الْقُرْآنِ وَكِتَابٍ مُّبِیْنٍ ②
- ۲۔ پاک تے سنٹ والا ۷ تے قرآن مبد تے کھلی کتاب
ویاں آیات ہن۔
- هُدًى وَبُشْرٰى لِلْمُؤْمِنِیْنَ ③
- ۳۔ مومنین واسطے ہدایت تے خوشخبری ۷۔
- الَّذِیْنَ یَقِیْمُوْنَ الصَّلٰوةَ وَیُؤْتُوْنَ الزَّكٰوةَ وَهُمْ
بِالْاٰخِرَةِ هُمْ یُوقِنُوْنَ ④
- ۴۔ جیرے نماز جماعت نال پڑھدن تے زکوٰۃ دیندن
تے آخرت تے اولیقین رکھیندن۔
- اِنَّ الَّذِیْنَ لَا یُؤْمِنُوْنَ بِالْاٰخِرَةِ زَيَّنَّا لَهُمْ اَعْمَالَهُمْ
فَهُمْ یَعْمَهُوْنَ ⑤
- ۵۔ بے شک جیرے لوک آخرت تے ایمان نیں ایندے
انہیں واسطے انہیں دے عمل اساں سوہنے کرکے دکھالین
او گردان تھے ودن۔
- اُولٰٓئِكَ الَّذِیْنَ لَهُمْ سُوُّ الْعَذَابِ وَهُمْ فِی الْاٰخِرَةِ
هُمْ الْاَخْسَرُوْنَ ⑥
- ۶۔ ایسے لوکن جنہیں واسطے بڑا عذاب تے آخرت
وج او گھٹا پاوٹی والین۔
- وَ اِنَّكَ لَتَلَقَّ الْقُرْآنَ مِنْ لَدُنْ حٰكِمٍ عَلِیْمٍ ⑦
- ۷۔ تے بیشک تیکوں قرآن مبدراں کیں ملدا پئے جیرھا
سیاٹا تے چاٹن والا ۷۔
- اِذْ قَالَ مُوسٰی لَٰهٖلَہٗ اِنِّیْ اَنْتَ نَادِیْ سَآئِیْکُمْ
فَمِنْہَا یَخْبَرُ اَوْ اٰتِیْکُمْ بِشَہَابٍ فَبَیْسَ لَعَلَّکُمْ
تَضْطَلُوْنَ ⑧
- ۸۔ جیلھے موسیٰ اپنے گھر آلیں کوں آکھے بے شک
میں بھا ڈھس ۷ میں تہاڈو اٹھو کیں خبرگھن اوساں یا بلدا
الگراگھن اوساں تاں جوتساں بھاسکو۔
- فَلَمَّا جَآءَا نُوذِیْ اَنْ نُّبْرِکَ مِنْ فِی التَّامِرِ وَ
مَنْ حَوْلَہَا وَسَبَّحْنَ اللّٰہَ رَبَّ الْعٰلَمِیْنَ ⑨
- ۹۔ جیلھے اوبھا کیں آئے آواز ڈوٹی گئی جو جیرھا بھا
دوچ تے جیرھا اوندے چودھا رو ۷ اوکوں برکت ڈوٹی گئی ۷
تے اللہ رب العالمین پاک۔
- یٰمُوسٰی اِنَّآ اَنَا اللّٰہُ الْعَزِیْزُ الْحَکِیْمُ ⑩
- ۱۰۔ اے موسیٰ بے شک میں غالب تے سیاٹا اللہ
ہاں۔

وَالَّذِي عَصَاكَ فَلَمَّا رَاَهَا تَهْتَزُّ كَأَنَّهَا جَانٌّ وَلَّى مُدْبِرًا وَلَمْ يُعَقِّبْ يَٰمُوسَىٰ لَا تَخَفْ إِنِّي لَا يَخَافُ لَدَى الْمُرْسَلِينَ ۝

۱۱۔ توں اپنا سوٹا سٹ۔ جیلھے اوکوں ڈھس ہلا پئے جیویں اونانگ ہوے کنڈ ولا کے بچ پئے تے پکھرتے ولا نس ڈٹھا اے موسیٰ نہ ڈر میڈے کولہو رسول نیں ڈردے۔

إِلَّا مَنْ ظَلَمَ ثُمَّ بَدَّلَ حَسَنًا بَعْدَ سُوِّ فَإِنِّي عَفُودٌ مُّرْجِئٌ ۝

۱۲۔ سوائے اوندے جس ظلم کیتا ہووے تے ول بدی دے بعد نیکی کیت ہووے تے بے شک میں بہوں بخشش والا تے ول دل رحم کرن والا ہاں۔

وَأَدْخِلْ يَدَكَ فِي جَيْبِكَ تَخْرُجْ بَيْضًا مِنْ غَيْرِ سُوِّ فَإِنِّي تَسْعُ آيَاتٍ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَقَوْمِهِ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَاسِقِينَ ۝

۱۳۔ تے توں اپنا ہتھ کچھ دج یا اولیٰغریہاری دے چٹا نکلیں اے نوں نشانیں دچرو جیرے فرعون تے اوندی قوم کیتے ہن بے شک اے قوم نافرمان۔

فَلَمَّا جَاءَهُمْ آيَاتُنَا مُبْصِرَةً قَالُوا هَذَا سِحْرٌ مُّؤْتَمِنٌ ۝

۱۴۔ جیلھے انہیں دو ساڈے اکھیں کھول ڈیون والے نشان آئن انہیں آکھے اے کھلا جادو۔

وَجَحَدُوا بِهَا وَاسْتَيْقَنَتْهَا أَنْفُسُهُمْ ظُلْمًا وَعُلُوًّا فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ ۝

۱۵۔ تے اوندا انکار کیتے نیں تے ضد نال وڈائی تے ظلم کینں کم گدھے نیں انہیں دے دل منیدے ہن توں ڈیکھ جو فسادیں دا انجام کینجا تھیندے۔

وَلَقَدْ آتَيْنَا دَاوُدَ وَسُلَيْمَانَ عِلْمًا وَقَالَ الْخُنُودُ لِلَّهِ الَّذِي فَضَّلَنَا عَلَىٰ كَثِيرٍ مِّنْ عِبَادِهِ الْمُؤْمِنِينَ ۝

۱۶۔ تے اساں داؤد تے سلیمان کوں علم ڈتے تے انہیں ڈوناہیں آکھے ساریاں سچیاں تعریفاں اللہ دیاں ہن جس ساکوں بہوں ساریں مومن بنیں تے وڈا رتبہ ڈتے۔

وَوَرِثَ سُلَيْمَانُ دَاوُدَ وَقَالَ يَا أَيُّهَا النَّاسُ عِلْمُنَا مَنَظِقٌ ظَلِيمٌ وَأُوتَيْنَا مِنْ كُلِّ شَيْءٍ إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْفَضْلُ الْبَاقِي ۝

۱۷۔ تے سلیمان داؤد دا وارث تھے تے اوں آکھے اے لوکو ساکوں پکھیں دیاں بولیاں سکھایاں گئیں تے ساکوں سجدہ کچھ ڈتا گئے بے شک اے اللہ دا کھلا فضل۔

وَحُشِرَ لِسُلَيْمَانَ جُنُودُهُ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنسِ وَالظَّلِيلِ فَهُمْ يُوزَعُونَ ۝

۱۸۔ تے سلیمان دے ساڈے جین تے انسان تے پکھیں دا لشکر کٹھا کیتا گئے تے انہیں دیاں قطاراں بنا ڈتیاں گئیں۔

كَفَّ إِذَا اتَّوَا عَلَى دَابِ التَّنَلِ قَالَتْ نَمْلَةٌ يَا أَيُّهَا
النَّمْلُ ادْخُلُوا مَعَكُمْ لَا يَخْطِبُكُمْ سُلَيْمَنُ
وَجُنُودُهُ وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٥﴾

۱۹۔ اوتیں جو اوملہ وادی وچ اُٹن تے نملہ اکھٹے
اے نملہ دی قوم اپنے گھیریں وچ بہرہ وچو سلیمان تے
اوندا لشکر تہاکوں لمار نہ ڈیوسے تے انہیں کوں پتہ
نہ لگے۔

فَتَبَسَّ صَاحِبًا مِّنْ قَوْلِهَا وَقَالَ رَبِّ اؤْزِغْنِي
أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلَىٰ وَالِدَيَّ
وَأَنْ أَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضَاهُ وَأَدْخِلْنِي بِرَحْمَتِكَ
فِي عِبَادِكَ الصَّالِحِينَ ﴿٦﴾

۲۰۔ سلیمان انہیں دی اے مجال سن کے کھل پئے تے
اکھیس اے میڈے رب میکوں توفیق ڈے جو میں
تیبی اوں نعمت دا شکر کراں جیڑھی میں میڈے تے
میڈے پیوستے کیتی میں چنگے کم کراں جو توں راضی
تھیویں تے اپنی رحمت نال میکوں اپنے نیک بندیں
وچ داخل کر۔

وَتَفَقَّدَ الظَّالِمَ فَقَالَ مَالِيَ لَا أَرَىٰ الْهُدَىٰ هَدًى
أَمَرَكَ مِنَ الْغَائِبِينَ ﴿٧﴾

۲۱۔ تے اوں پکھیں دی سنبھال لدھی تے اکھیس اے
کیا میکوں بدہر نظر نیں پیا اندا یا اوکھ لگے۔

لَا عَدِيَّ بَنِيكَ عَدَا بَا سَدِيدًا اَوَّلًا اَذْبَحْنَهُ اَوْ
لِيَا تَيْبَتِي يَسُلْطٰنٍ فَيُبَيِّنَ ﴿٨﴾

۲۲۔ میں اوں کوں سمٹ سزا ڈیساں یا کوہ ڈیساں
یا او میڈے کو لہو کوئی ثبوت گھن آوے۔

فَمَكَثَ غَيْرَ بَعِيدٍ فَقَالَ أَحَطْتُ بِمَا لَمْ تَحْطُ بِهِ
وَجِئْتُكَ مِنْ سَبَإٍ بِنِيٍّ يَقِينٍ ﴿٩﴾

۲۳۔ کچھ دیر کھڑین تے اکھیس میکوں او پتہ لگے
جیندا تہاکوں پتہ کار نیں میں سباقوم کنیں تیبوہک
پکی فر گھن کے آیاں۔

إِنِّي وَجَدْتُ امْرَأَةً تَبْلُغُهُمْ وَأُزَيِّنَتْ مِنْ كُلِّ
شَيْءٍ وَلَهَا عَرْشٌ عَظِيمٌ ﴿١٠﴾

۲۴۔ تے میں کہ تربیت ڈٹھی جیڑھی انہیں تے
حکومت کریدی پئی تے اوں کوں ہر فتنے ڈتی گئی
تے اوندا کہ وڈا تخت دی ہے۔

وَجَدْتُهُمَا وَقَوْمَهُمَا يَبْغِدُونِ لِلشَّمْسِ مِنْ دُونِ
اللَّهِ وَرَبِّنَ لَهُمُ الشَّيْطٰنُ اَعْمٰلَهُمْ فَصَدَّهُمْ عَنِ
السَّبِيلِ فَهُمْ لَا يَهْتَدُونَ ﴿١١﴾

۲۵۔ میں اونکوں تے اوندی قوم کوں اللہ دے سوا
سمجھ کوں سجہ کریندا ڈٹھے تے شیطان انہیں کوں
انہیں واکم سوٹھا کر کے ڈکھالے تے انہیں کوں سدھ
رستے کنیں روک ڈتے تے او ہدایت نیں پندے۔

اَلَّا يَسْجُدَ لِلّٰهِ الَّذِي يُخْرِجُ الْخَبْءَ فِي السَّمٰوٰتِ
وَالْاَرْضِ وَيَعْلَمُ مَا تُخْفُونَ وَمَا تُعْلِنُونَ ﴿١٢﴾

۲۶۔ انہیں کوں منہ جو اللہ کوں سجہ نہ کرن جیڑھا
زمین تے آسمان دی ٹکی تے کوں ظاہر کریندے تے جو

تساں کیندے تے ظاہر کریندے او جانڈے۔

۲۷۔ اللہ دے سوا کوئی مبود نیں اور دہے عرش دا مالک۔

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ ۝۲۷

۲۸۔ اوں سلیمان اکھئے اساں ڈیکھسوں کیا تیں سچ ہوئے یا کوڑا ایں۔

قَالَ سَنَنْظُرُ أَصَدَقْتَ أَمْ كُنْتَ مِنَ الْكَاذِبِينَ ۝۲۸

۲۹۔ توں میڈا اے خط گھن و نچ تے انہیں کوں ہڈے ول پچھو تے تھی کھڑتے ڈیکھ تیکوں او کیا جواب ڈیندن۔

إِذْ هَبْ بِكُتَيْبٍ هَذَا فَاَلْقِهُ إِلَيْهِمْ ثُمَّ تَوَلَّ عَنْهُمْ فَانْظُرْ مَاذَا يَرْجِعُونَ ۝۲۹

۳۰۔ اوں مکر اکھئے اے سردارو میڈو ہک عزت والا خط آئے۔

قَالَتْ يَا أَيُّهَا الْمَلَأَإِئِ أَلْقِ الْكِتَابَ كَرِيمٍ ۝۳۰

۳۱۔ تے او سلیمان ولوہ تے او ایں شروع تھیندے جو اللہ دے نال نال شروع کرینداں جیرھا بن سکے ڈیوٹ والا تے ول دل رحم کرن والا۔

إِنَّهُ مِنْ سُلَيْمٍ وَإِنَّهُ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝۳۱

۳۲۔ میڈے اگو وڈائی نہ کرو تے فرماں دار تھی کے میڈو آؤ۔

أَلَا تَعْلَمُونَ عَلَىٰ وَأَتُونِي مُسْلِمِينَ ۝۳۲

۳۳۔ اوں آکھئے اے سردارو ایں معاملے وچ میکوں مشورہ ڈیو میں کوئی فیصلہ نیں کریندی جے تیں تساں حاضر نہ ہو۔

قَالَتْ يَا أَيُّهَا الْمَلَأَإِئِ أَفْتُونِي فِي أَمْرِي مَا كُنْتُ قَاطِعَةً أَمْرًا حَتَّىٰ تَشْهَدُونِ ۝۳۳

۳۴۔ انہیں آکھئے اساں طاقت ولے ہیں تے وڈے لڑکے ہیں۔ فیصلہ تیں کرٹے توں ڈیکھ توں کیا حکم ڈیندیں۔

قَالُوا نَحْنُ أَوْلَىٰ بِقُوَّةٍ وَأُولَا بَابِ شَدِيدٍ وَالْأَمْرُ إِلَيْكِ فَانْظُرِي مَاذَا تَأْمُرِينَ ۝۳۴

۳۵۔ اوں آکھئے بے شک بادشاہ جیلے کسں مک وچ پہنن اوں کوں تباد کر ڈیندن تے انہیں دے عزت داریں کوں بے عزت تے ذیل کر ڈیندن تے ایویں کریندن۔

قَالَتْ إِنَّ الْمُلُوكَ إِذَا دَخَلُوا قَرْيَةً أَفْسَدُوهَا وَجَعَلُوا أَعْنَاقَ أَهْلِهَا آذِلَّةً وَكَذَلِكَ يَفْعَلُونَ ۝۳۵

۳۶۔ تے میں انہیں دوہک تھو پٹھیندی آں تے ڈیہی

وَإِنِّي مُرْسِلَةٌ إِلَيْهِمْ بِهَدِيَّةٍ فَنْظُرْهُمْ بِمَ يَرْجِعُ

الْمُرْسَلُونَ ﴿۳۷﴾

فَلَمَّا جَاءَ سُلَيْمَنُ قَالَ أُمِدُّوْا بِنَالِي فَمَا أَضْحَىٰ
اللَّهُ خَيْرٌ مِّمَّا أَشْكُم بَلْ أَنْتُمْ رَهِيْءٌ مُّقْتَحُونَ ﴿۳۸﴾

إِذْ جَعَلَ إِلَهُهُمُ فَلَمَّا آتَتْهُمْ بَعْثُوْهُ لَاقِبَلِ
لَهُمْ بِهَا وَلَخُرْجَتُھُمْ مِنْهَا إِذْ لَّهُ وَھُمْ
صُغُرُونَ ﴿۳۹﴾

قَالَ يَٰٓأَيُّهَا الْمَلَأُوْا اٰیُكُمُ يَٰبَنِيَّ بَعْرُشَهَا قَبْلَ اَنْ
يَأْتُوْنِيْ مُّسْلِمِيْنَ ﴿۴۰﴾

قَالَ عِفْرِیْتُ مِّنَ الْجِنِّ اَنَا اَتِيْتُكَ بِهٖ قَبْلَ اَنْ
تَقُوْمَ مِنْ مَّقَامِكَ وَاِنِّيْ عَلَيْهِ لَقَوِيْ
اٰمِيْنٌ ﴿۴۱﴾

قَالَ الَّذِيْ عِنْدَهُ عِلْمٌ مِّنَ الْكِتٰبِ اَنَا اَتِيْتُكَ بِهٖ
قَبْلَ اَنْ يَّرْتَدَّ اِلَيْكَ طَرْفُكَ فَلَمَّا رَاَهُ مُّسْتَقِرًّا عِنْدَهُ
قَالَ هٰذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّيْ لَتَبْلُوْنِيْ ؕ اَشْكُرْ اَمْ
اَكْفُرْ ۚ وَمَنْ شَكَرَ فَاَتَيْنَا بِشُكْرِہٖ فَاَنْفُسُہٗ ۚ وَمَنْ كَفَرَ
فَاِنَّ رَبِّيْ عَنِّيْ كَرِيْمٌ ﴿۴۲﴾

قَالَ نَكُونُوْا لَهَا عَرْشَهَا نَنْظُرْ اَتَهْتَدِيْ اَمْ تَكُوْنُ
مِنَ الَّذِيْنَ لَا يَهْتَدُوْنَ ﴿۴۳﴾

فَلَمَّا جَاءَتْ قِيلَ اِهْكَذَا عَرْشُكِ قَالَتْ كَاٰنَ ھُوَ

آں جو میڈے قاصد کیا جواب گھن اندر
۳۷۔ جیلے تحفہ سلیمان دے سائے آئے اوں آکھئے
کیا تساں مال نال میڈی امداد کرن چاہندے ء
تے جو اللہ میکوں بڑتے اوں کنیں چچکا ء جیرھا تباہوں
بڑتے تے اصل تساں اپٹے جھنے تے اگریندے پئے ء
۳۸۔ توں انہیں دو دل و نچ میں ضرور انہیں دو ایجھے
لشکر نال اوساں جیندا اومقابلہ نہ کر سگسن تے میں
انہیں کوں اتھو ذلیل کر کے کبڑہ بڑیاں تے او
عزت و سجا پہسن ۔

۳۹۔ اوں آکھئے اے سردار و کیرھا تہاڑے وچر اوندے
تحت کوں میڈو گھن اوسی ایں کنیں پہلے جو او میں
کنیں فرمانبردار بن آون۔

۴۰۔ پہاڑیں سرداریں دھوکہ منہ زور سردار آکھئے میں اونکوں
تیڈے اتھو اٹھن کنیں پہلے گھن اوساں تے
بے شک میں بہوں طاقت والا تے ایمانداراں۔

۴۱۔ میں کنیں خدا دی کتاب دا علم با اوں آکھئے میں
اونکوں تیڈی اکھ جھپکن کنیں دی پہلے گھن اوساں
جیلے اونکوں اپٹے کولہو بڑتے آکھیں لے
میڈے رب دا فضل تاں جو اومیکوں آزمادے جو کیا
میں شکر کرینداں یا کفر کرینداں تے جیرھا شکر کریندے
او اپٹے فائدے کیتے شکر کریندے تے جیرھا ناشکری
کرے تے بے شک میڈا رب بے نیاز تے سخی ء۔

۴۲۔ اوں آکھئے اوندے تحت کوں حقیر کر ڈیو اساں
بڑہے ہں جو اوہایت پندی ء یا انہیں وچر تھندی ء
جیرے ہدایت نیں پندے ۔

۴۳۔ تے جیلے او آگہی اونکوں اکھایا گیا کیاتیڈا تحت

وَأُوتِينَا الْعِلْمَ مِنْ قَبْلِهَا وَكُنَّا مُسْلِمِينَ ﴿۳۶﴾

وی ایجاباً اوں آکھئے اے تے اوں داویں ہے
ساکوں ایں کینیں پہلے علم ڈے ڈنا گئے تے اساں
تیبڑے فرمانبردار بن گئے ہیں۔

وَصَدَّهَا مَا كَانَتْ تَعْبُدُ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنَّهَا
كَانَتْ مِنْ قَوْمٍ كَافِرِينَ ﴿۳۷﴾

۳۴۔ تے اونکوں بلکس جیدی او اللہ دے سوا عبادت کریدی
بانئ بے شک او کا فر قوم وچ رہا ئی۔

قِيلَ لَهَا اِذْخُلِي الصَّرْحَ فَلَمَّا رَأَتْهُ حَسِبَتْهُ لُجَّةً
وَكَشَفْتُ عَنْ سَاقَيْهَا قَالَ إِنَّهُ صَرْحٌ مُمَرَّدٌ
مِنْ قَوَارِيرِهِ قَالَتْ رَبِّ اِنِّیْ ظَلَمْتُ نَفْسِیْ وَالْأَمَلُ
مَعَ سُلَيْمَانَ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿۳۸﴾

۳۵۔ اوں کوں آکھیا گئے محل وچ بہر جیلے اونکوں
ڈھس اونکوں جھکا سمجھیس تے ڈر لگی۔ سلیمان آکھئے
اے تے محل جیندے وچ شیشے دے ٹکڑے لائے
گیئیں اوں آکھئے اے میڈے رب میں اپنی جان تے
ظلم کیتے تے میں سلیمان نال رب العالمین خدا تے ایمان
ایندی آں۔

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَى ثَمُودَ أَخَاهُمْ صَالِحًا أَنْ اعْبُدُوا
اللَّهَ فَإِذَا هُمْ فَرِيقَيْنِ يَخْتَصِمُونَ ﴿۳۹﴾

۳۶۔ تے اساں ثمود دو انہیں دے بھرا صالح کوں بھجئے
سے جو تہاں اللہ دی عبادت کرتے او انہوں ویلے
ڈو ٹولے تھی کے بھڑ پئے گیئیں۔

قَالَ يَوْمَ لِمَ تَسْتَعْجِلُونَ بِالسَّيِّئَةِ قَبْلَ الْحَسَةِ
لَوْ لَا تَسْتَغْفِرُونَ اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿۴۰﴾

۳۷۔ صالح آکھئے اے میڈی قوم تہاں چنگا ئی کینیں پہلے
لنگائی دی جلدی کیوں کریندے جو تہاں اللہ کینیں
بخشنش نو بے مگدے تاں جو تہاں بے اتے رحم کیا دہئے

قَالُوا أَظَلَمْنَا بِكَ وَبَيْنَ مَعَكَ
قَالَ طَلَّيْكُمْ عِنْدَ اللَّهِ بَلْ أَنْتُمْ
قَوْمٌ تُفْتَنُونَ ﴿۴۱﴾

۳۸۔ انہیں آکھئے اساں تیکوں تے تیبڑے نال دیں
کوں منحوس سمجھیندے میں صالح آکھئے تہاں بڑی نحوست
اللہ دے کوں ہورے تے سچ لے ہے جو تہاں او قوم
ہوئے جیرھی آزمائی گئی۔

وَكَانَ فِي السَّيِّئَةِ نَسْعَةٌ يَهْبِطُ يَفْسِدُ وَنَ فِي
الْأَرْضِ وَلَا يُصْلِحُونَ ﴿۴۲﴾

۳۹۔ تے خبر وچ ئوں آدمی بن جیرھے زمین وچ فساد
پیندے ہن تے اصلاح نہ کریندے ہن۔

قَالُوا تَقَاسَمُوا بِاللَّهِ لَنُبَيِّتَنَّهُ وَأَهْلَهُ ثُمَّ لَنَقُولَنَّ
لِوَلِيِّهِ مَا شَهِدْنَا مَهْلِكَ أَهْلِهِ وَإِنَّا لَصَادِقُونَ ﴿۴۳﴾

۴۰۔ انہیں آکھئے تہاں اللہ دی قسم کھاؤ جو اساں اوندے
تے اوندے گھر والیں تے رات کوں حملہ کریوں تے ول
اوندے وارث کوں اکھسوں اساں اوندے گھر لیں کوں ہلاک قیامتیں

ڈٹھاتے اسان پچھے ہیں۔

۵۱۔ انہیں ہک وڈی تدبیر کیتی تے اسان دی تدبیر

کیتی انہیں کوں پتر دیا۔

۵۲۔ توں ڈیکھ انہیں دی تدبیر واکیا نتیجہ نکلدے اسان

انہیں کوں تے انہیں دی ساری قوم کوں تباہ کر ڈتے۔

۵۳۔ اے ڈیکھو انہیں دے گھر انہیں دے علم دی وجہ

کنیں ڈٹھے بین بیشک علم والی قوم کیتے ایندے درج نشان۔

۵۴۔ تے اسان مومنین تے متقیں کوں پکا گدھے۔

۵۵۔ تے لوط جیلھے اپنی قوم کوں اکھے کیا تسان برائیاں

کریندے ء تے تسان ڈہرے پئے ء۔

۵۶۔ کیا تسان تریمتیں کوں چھوڑ کے جوائیں نال شہوت

پوری کریندے ء اصل تسان جاہل قوم ہوتے۔

۵۷۔ اوندی قوم دا جواب مرق لے ہا جو انہیں اکھے لوط

دے خاندان کوں ایسے سک وچو کڈھ پھوڑو بے شک

اے لوک بہوں پاک بڈن۔

۵۸۔ تے اسان اونکوں تے اوندے گھر والیں کوں سولے

اوندی زال دے پکا گدھے اول کول اسان پچھو رہن

والیں درج گٹیا ہا۔

۵۹۔ تے اسان انہیں تے (پتھرین دا) ڈاڈھامینہ دسائے تے

جنہیں کوں ہوشیار کر ڈتا وچے انہیں تے دس ڈالا مینہ بہوں گندہ ہو گدے۔

۶۰۔ توں اکھ ڈے ساریاں سپیاں تونہیں اللہ دیاں ہن

تے انہیں بنیں تے سلامتی ہجے جنہیں کوں اللہ چن

گدھے۔ کیا اللہ چنگا ء یا او جیکوں شریک بنین۔

وَمَكْرُؤًا مَّكْرًا وَمَكْرُؤًا مَّكْرًا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿۵۱﴾

فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ مُكْرِهِمْ اَنَا دَمَرْنَهُمْ

وَقَوْمَهُمْ اَجْمَعِينَ ﴿۵۲﴾

فَبِلِكَ بَيُوتُهُمْ حَاوِيَةً بِمَا ظَلَمُوا اِنَّ فِي ذَلِكَ

لَايَةً لِّقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿۵۳﴾

وَاَنْجَيْنَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ ﴿۵۴﴾

وَلُوطًا اِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ اَتَاْتُونَ الْفَاحِشَةَ وَاَنْتُمْ

بُنُوعُونَ ﴿۵۵﴾

اَيُنْكِرُ لَتَاْتُونَ الزَّيْجَالَ سَهْوَةً مِّنْ دُونِ النِّسَاءِ ؕ

بَلْ اَنْتُمْ قَوْمٌ تَجْهَلُونَ ﴿۵۶﴾

فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ اِلَّا اَنْ قَالُوا اَخْرِجُوْا اِلَ

لُوطٍ مِّنْ قَرْيَتِكُمْ اِنَّهُمْ اُنَاسٌ يَّتَطَهَّرُونَ ﴿۵۷﴾

فَاَنْجَيْنَاهُ وَاَهْلَهُ اِلَّا امْرَاَتَهُ فَذُرْنَاهَا مِنَ الَّذِيْنَ

وَاَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَطَرًا فَسَاءَ مَطَرُ الْمُنْذَرِيْنَ ﴿۵۹﴾

قُلِ الْحَمْدُ لِلّٰهِ وَسَلَامٌ عَلٰى عِبَادِهِ الَّذِيْنَ اصْطَفٰ

لِلّٰهِ خَيْرٌ مَّا يَشْرَكُوْنَ ﴿۶۰﴾

أَمَّنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَأَنْزَلَ لَكُمْ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَنْبَتْنَا بِهِ حَدَاقًا بَهْجَةً ۖ مَا كَانَ لَكُمْ أَنْ تُنْبِتُوا شَجَرَهَا ۚ إِنَّ اللَّهَ مَعَ اللَّهِ ۖ بَلْ هُمْ قَوْمٌ يَعِدُونَ ۝۱۱

۱۱۔ آسمانیں تے زمین کوں کیوں پیدا کیتے تے تہا بڑے کیتے جھڑکیں مینہ وسائے تے اوندے نال اسان سوٹھے باغ پیدا کیتن تہاں تے انہیں دے وٹ دی نہ پیدا کر سگدے ہا دے کیا اللہ دے نال بے وی معبود ہن اصل لے قوم شریک بیئیدی پٹی ۱۱۔

أَمَّنْ جَعَلَ الْأَرْضَ قَرَارًا وَجَعَلَ خِلَالَهَا أَنْهَارًا وَجَعَلَ لَهَا رَوَاقًا وَجَعَلَ بَيْنَ الْبَحْرَيْنِ حَاجِزًا ۚ إِنَّ اللَّهَ مَعَ اللَّهِ ۖ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ۝۱۲

۱۲۔ زمین کوں کیوں رہن دی جا بٹائے تے اوندے وچ دریا واپائی تے اوندے کیتے پہاڑ بٹائیں تے دوسندریں وچ روک بٹا بٹتی ہس کیا اللہ دے نال بے معبود وی ہن اصل انہیں وچو بہوں سارے چاٹدے نیں۔

أَمَّنْ يُجِيبُ الْمُضْطَرَّ إِذَا دَعَاهُ وَيَكْشِفُ السُّوءَ وَيَجْعَلُ خُلَفَاءَ الْأَرْضِ ۚ إِنَّ اللَّهَ قَلِيلًا مَّا تَذَكَّرُونَ ۝۱۳

۱۳۔ بے وس دی دعا کون سڈے جبرھے ویلھے او دعا کریندے تے اوندے دکھ کوں ہٹا ڈیندے تے تہا کوں زمین دا وارث بٹا ڈیندے کیا اللہ دے نال بے معبود ہن بہوں تھوڑی ۱۳ جبرھی تہاں نصیحت پکڑیندے ۱۳۔

أَمَّنْ يَهْدِيكُمْ فِي ظُلُمَاتِ اللَّيْلِ وَالْبَحْرِ وَمَنْ يُؤْتِي الرِّيحَ بُشْرًا يَنْفِثُ مِنْ رَحْمَتِهِ ۚ إِنَّ اللَّهَ مَعَ اللَّهِ ۖ فَعَلَّ اللَّهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ ۝۱۴

۱۴۔ کون تہا کوں خشکی تے سمندر دے اندھاریں وچ راہ دکھیندے تے اپنی رحمت کیں پہلے کون خوشخبری دیاں ہوائیں پھیندے کیا اللہ دے نال بے معبود جبرھے او اللہ نال شریک بیئدن انہیں کیں بہوں چا ۱۴۔

أَمَّنْ يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ وَمَنْ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ ۚ إِنَّ اللَّهَ قَلِيلًا مَّا تَذَكَّرُونَ ۝۱۵

۱۵۔ تے کون جبرھا پہلی دفعہ پیدا کریندے تے ولا دلا اوں پیدا کریندے تے تہا کوں زمین تے آسمان کیں رزق ڈیندے کیا اللہ نال بے معبود ہن توں اکھ جے تہاں سچے ۱۵ اپنی دلیل گھن آؤ۔

قُلْ لَا يَعْلَمُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ الْغَيْبَ إِلَّا اللَّهُ ۚ وَمَا يَشْعُرُونَ أَيَّانَ يُبْعَثُونَ ۝۱۶

۱۶۔ توں اکھ جو آسمانیں تے زمین وچ ہے اللہ دے سوا غیب کوں کوئی نیں چاٹدا تے انہیں کوں لے دی پتہ نیں جو انہیں کوں کڈی اٹھالیا دیسی۔

- ۶۷۔ آخرت دے بارے وچ اصل انہیں دا علم اصلو
ختم تھی گئے۔ اصل او قیامت دے بارے وچ شک
وچ بن تے سرواں بارے وچ اندمن۔
- ۶۸۔ تے کافر آبدن کیا جڈاں اسان تے ساڈے پیو
بڈاڈے مٹی تھی ولسیوں دل دی اسان زمین کنیں جیندے
کر کے کڈھیے ولسیوں۔
- ۶۹۔ ایں کنیں پہلے وی ساڈے نال تے ساڈے
پیو بڈاڈیں نال اے وعدے کیتے گئے ہن اے تے پہلے
لوکس دے قصے ہن۔
- ۷۰۔ توں اکھ زمین وچ ٹرو پھرتے بیکھو جو مجریں
دا کیا انجام تھے۔
- ۷۱۔ تے توں انہیں تے مونجھا نہ تھی تے نہ انہیں
دی تدبیریں تے جھگی وچ پڈ۔
- ۷۲۔ تے او آبدن جے تاساں پچے تے اے وعدہ
کڈاں پورا تھیسے۔
- ۷۳۔ توں اکھ تھی سبگدے جو جیرھے عذاب کوں
جلدی منگدے پئے، اونداکھ حصہ تہاڈے پکھو پکھو اندا
پیا ہوئے۔
- ۷۴۔ تے بے شک تیدا رب لوکس تے فضل کرن
والا تے انہیں وچو سارے لوک شکر نہیں کریندے۔
- ۷۵۔ تے بے شک تیدا رب اوں کوں دی جانڈے
جو او اپنے سینیں وچ لکیندے پن تے جینکوں
او ظاہر پئے کریندن۔
- ۷۶۔ آسمانیں تے زمین وچ کوئی لکی ہوئی خے کاہ نہیں جیری
بیان کرن والی کتاب وچ نہ ہوئے۔
- ۷۷۔ بے شک اے قرآن بنی اسرائیل دے سامنے او
- بَلْ اَدْرَاكَ عَلَيْهِمْ فِي الْاٰخِرَةِۙ بَلْ هُمْ فِيۢ شَكٍّۙ
مِّنْهَاۙ بَلْ هُمْ عَنْهَاۙ غٰوُونَ ﴿۲۷﴾
- وَقَالَ الَّذِيۢنَ كَفَرُوْۤا اِذَا كُنَّا تُرَابًا وَّ اَبَآؤُنَاۤ اٰیٰتًا
لِّنُخْرِجُوْنَہُمْ ﴿۲۸﴾
- لَقَدْ وُعِدْنَا هٰذَا نَحْنُ وَاٰبَاؤُنَاۤ مِنْ قَبْلُۙ اِنْ
هٰذَاۤ اِلَّاۤ اَسَاطِيْرُ الْاَوَّلٰی۪نَ ﴿۲۹﴾
- قُلْ سِيرُوْا فِیۡ الْاَرْضِۙ فَانظُرُوْۤا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ
الْمُجْرِمِیۡنَ ﴿۳۰﴾
- وَلَا تَحْزَنْ عَلَیْہِمْۙ وَلَا تَكُنْ فِیۡ سَبِّیۡتِۙ مَّا يَمْكُرُوْنَ ﴿۳۱﴾
- وَيَقُوْلُوْنَ هٰذَا الَّذِیۡ وُعِدْنَاۤ اِنْ كُنَّمْۤا صٰدِقِیۡنَ ﴿۳۲﴾
- قُلْ عَلَیَّۤ اَنْ يَّكُوْنَ رَدِّیۡ لَكُمْۢ بَعْضُ الَّذِیۡ
تَسْتَعْجِلُوْنَ ﴿۳۳﴾
- وَ اِنَّ رَبَّكَ لَذُوۡ فَضْلٍ عَلَی النَّاسِۙ وَلٰكِنۡ اَكْثَرُہُمْ
لَا یَشْكُرُوْنَ ﴿۳۴﴾
- وَ اِنَّ رَبَّكَ لَیَعْلَمُ مَا تُكِنُّ صُدُوْرُہُمْۙ وَمَا یُعْلِنُوْنَ ﴿۳۵﴾
- وَمَا مِنْۢ غَآیِبَةٍ فِی السَّمٰوٰتِۙ وَ الْاَرْضِۙ اِلَّا فِیۡ كِتٰبٍ
تِّیۡنِیۡنِ ﴿۳۶﴾
- اِنَّ هٰذَا الْقُرْاٰنَ یَقُضُّ عَلٰیۤ اٰیٰتِیۡۤ اِسْرَآءِیۡلَۙ اَكْثَرُ

الَّذِي هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿۶۰﴾

گاہیں اکثر بیان کریندے جیندے وچ او اختلاف کریندن۔

وَأَنَّهُ لَهْدَىٰ وَرَحْمَةً لِّلْمُؤْمِنِينَ ﴿۶۱﴾

۶۱۔ تے بے شک او مومنین کیسے ہدایت تے رحمت۔

إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُم بِحُكْمِهِ ۖ وَهُوَ الْعَزِيزُ
الْعَلِيمُ ﴿۶۲﴾

۶۲۔ بے شک تیرا رب او نہیں دے درمیان اپنے حکم نال سپا فیصلہ کریندے تے او غالب تے بہوں جانن والا۔

فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ إِنَّكَ عَلَى الْحَقِّ الْمُبِينِ ﴿۶۳﴾

۶۳۔ تے اللہ تے بھروسہ کر بے شک توں واضح حق تے ہوں۔

إِنَّكَ لَا تَسْمِعُ الْمَوْتَىٰ وَلَا تَسْمِعُ الْقُمْمَ الدُّعَاءَ إِذَا
وَلَّوْا مُدْبِرِينَ ﴿۶۴﴾

۶۴۔ بے شک توں مردیں کوں نوہیں سنا سگدا تے نہ بوڑیں کوں اُلا سنا سگدیں جیرھے ویلھے او کھٹ پھیر کے وچن پئے۔

وَمَا آتَتْ بِهَدْيِ الْعُيَّىٰ عَنْ صَلَاتِهِمْ إِنْ تُنْمِغْ
إِلَّا مَنْ يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا فَهُمْ مُسْلِمُونَ ﴿۶۵﴾

۶۵۔ تے توں اندھیں کوں انہیں دی گمراہی کیں ہدایت نوہیں بے سگدا توں تے محض انہیں کوں سنا سگدیں جیرھے ساڈی آیات کوں منین تے فرمانبردارن۔

وَإِذَا وَقَعَ الْقَوْلُ عَلَيْهِمْ أَخْرَجْنَا لَهُمْ دَابَّةً مِّنَ
الْأَرْضِ تُكَلِّمُهُمْ أَنَّ النَّاسَ كَانُوا بِآيَاتِنَا
لَا يُوقِنُونَ ﴿۶۶﴾

۶۶۔ تے جیلھے انہیں تے تباہی آلی گال پوری تھیں تے اساں انہیں کیسے زمین وچرک کھڑا کڈھیسوں جیرھا انہیں کوں چک پیسی بے شک لوکیں کوں ساڈی آیات دالیقین کاہ نیں۔

وَيَوْمَ نَحْشُرُ مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ فَوْجًا مِّمَّنْ يَكْذِبُ بِآيَاتِنَا
فَهُمْ يُورَعُونَ ﴿۶۷﴾

۶۷۔ تے جڈاں اساں ہک ٹولہ کھٹا کرےسوں ہراوں قوم وچرک جیرھی ساڈی آیات کوں جھٹلیندی تے اساں انہیں کوں قہاریں وچ کھٹا کر ڈھیسوں۔

يٰۤأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا قَالِ الَّذِينَ بَنَوْا
وَلَمْ يُحِطُوا بِهَا عِلْمًا أَمَّا ذَا كُنْتُمْ
تَعْمَلُونَ ﴿۶۸﴾

۶۸۔ تے جیلھے او اوسن اُصلہ اکھسی کیا لتاں میڈی آیات کوں جھٹلایا ہا تے تہا کوں انہیں داپورا علم دی نہ ہا تے یا لتاں کیا کیا کریندے ہا دے۔

وَقَعَ الْقَوْلُ عَلَيْهِمْ بِمَا ظَلَمُوا أَنَّهُمْ لَا يَنْظُرُونَ ﴿۶۹﴾

۶۹۔ تے انہیں تے انہیں دے ظلم دی وچرکیں عذاب دی گال پوری تھی ویسی تے او اُلا نہ

سبکس۔

۸۷۔ کیا انہیں کون پتہ نہیں ہو بے شک اسان رات کوں اس واسطے بٹائے جو او ایندے دج آرام کرن تے ڈیہنہ کون ڈکھالٹ والا بے شک ایندے دج منٹ والی قوم کیسے نشان۔

۸۸۔ تے جیڑاں دھوٹوں دجایا ویسی تے جو زمین تے آسمان دج او ڈر ویسی سوائے ایندے جو اللہ چاہے تے سارے اللہ سیئں دو فرماہوار تھی کے اوسن۔

۸۹۔ تے توں پہاڑیں کون ڈیہیں تے خیال کریندیں جو ہکی جاتے کھڑن تے اصل لے ہڑلا آلی کار ٹردے رہ ویندن لے اللہ سیئں دی کار گیری جیں ہر شے کون مضبوط بٹائے بے شک او تہا ڈے عملیں کنیں چنگی طراں بانجبر۔

۹۰۔ جیرہا نیکی کر لسی او نکوں این کنیں چنگا بدلہ ملیسی تے اوں ڈیہنہ او ڈر کنیں امن دج ہوسن
۹۱۔ تے جیرہا برا کم کر لسی تے انہیں کون منہ بھر لے ہما دج شیا ویسی جو تساں کریندے ہا دے او ندا تہا کون پورا بدلہ مل گئے۔

۹۲۔ میکوں تے محض لے حکم ڈنا گئے جو میں این شہرے رب دی عبادت کراں جیں اینکوں عزت ڈتی تے ہر شے اوندے کیسے ہے تے میکوں حکم ڈنا گئے جو میں فرماہواریں وچر تھیواں۔

۹۳۔ تے میں قرآن پڑھ کے ساداں تے جیرہا ہدایت پیسی او محض اپٹے فائدے دی خاطر ہدایت پیسی تے جیرہا مگرہ تھیں تے توں اکھ ڈے جو میں تے محض ڈراوٹن والا ہاں۔

أَلَمْ يَرَوْا أَنَّا جَعَلْنَا اللَّيْلَ لَيْسًا لِّمَنْ فِيهَا وَالنَّهَارَ مُبْصِرًا إِن فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿۸۷﴾

وَيَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ فَتَخْرُجُ مِنَ فِي السُّلُوبِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ إِلَّا مَنْ شَاءَ اللَّهُ وَكُلُّ أَتَوْهُ دَاجِرِينَ ﴿۸۸﴾

وَتَرَى الْجِبَالَ تَحْسِبُهَا جَامِدَةً وَهِيَ تَمُرُّ مَرَّ السَّحَابِ صُنْعَ اللَّهِ الَّذِي أَتَقَنَ كُلَّ شَيْءٍ إِنَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَفْعَلُونَ ﴿۸۹﴾

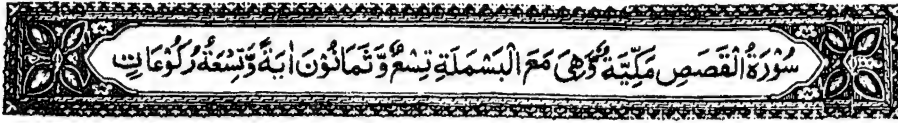
مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ خَيْرٌ مِنْهَا وَهُمْ مِنْ فَزَعٍ يَوْمَ يُنْفَخُ الْأَوْنَ ﴿۹۰﴾

وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَكَيْتٌ وَجُوهُهُمْ فِي النَّارِ هَلْ يُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿۹۱﴾

إِنَّمَا أَمْرُهُ أَنْ أَعْبُدَ رَبَّ هَذِهِ الْبَلَدَةِ الَّذِي حَرَّمَهَا وَلَهُ كُلُّ شَيْءٍ وَأَمْرُهُ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿۹۲﴾

وَأَنْ أَتْلُو الْقُرْآنَ فَمَنِ اهْتَدَىٰ فَإِنَّمَا يَهْتَدِي لِنَفْسِهِ وَمَنْ ضَلَّ فَقَدْ إِنَّمَا أَتَا مِنَ الضُّلُوكِ ﴿۹۳﴾

وَقُلِ الْحَمْدُ لِلّٰهِ سَيُرِيكُمْ آيَاتِهِ فَتَعْرِفُونَهَا وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿۹۳﴾
 ۹۳۔ تے آکھ بڑے سب پیمیاں تعریفاں اللہ دیاں تیں
 ﴿۹۳﴾ او تہاکوں ضرور اپنے نشان بڑھلیسی تے تہاں
 اونکوں سبھاں گھنسو تے تیڈا رب تہاڈے کیں کنیں
 غافل نہیں۔

سورة قصص مکی ۹۸ بسم اللہ نال ایندیاں ۸۹ آیات تے ۹ رکوعن۔

- ۱۔ میں شروع کرینداں اللہ دے نال نال جیرھا بن
نگئے بڑیوں والا تے دل ول رحم کرن والا ۷۔
- ۲۔ پاک سٹنٹ والا تے بزرگ۔
- ۳۔ اے کھل کتاب دیاں آیات ہن۔
- ۴۔ اساں تیدے اتے مومن قوم دے فائدے کیے
موسیٰ تے فرعون دیاں سچیاں خبراں پڑھدے ہن۔
- ۵۔ بے شک فرعون اپنے ملک وچ منہ زور تھی گیا
تے اوندے رہن والیں کول وکھرا دکھ کر ڈیا ہس انہیں
وچھک ٹولے کول او کمزور کرن چاہندا ہا انہیں دے
پتریں کول ذبح کریندا ہا تے انہیں دی ترمیمیں کول
جیندا رکھیندا ہا بے شک اوفنادیں وچو ہا۔
- ۶۔ تے اساں زمین دے کمزور لوکس تے احسان کرن
چاہندے ہا سے تے اساں انہیں کول سردار بناون
چاہندے ہا سے تے وارث بناون چاہندے ہا سے۔
- ۷۔ تے انہیں کول ملک وچ طاقت بڑیوں تے فرعون
تے ہامان تے انہیں بڑیاہیں کول انہیں کنیں او کجھ
بڑکھاون چاہندے ہا سے جیہ کنیں او بڑ دے پئے ہن۔
- ۸۔ تے اساں موسیٰ دی ماکوں دی کیتی جو توں ایکوں
کھیر پلاتے جیلھے توں ایندے کیے ڈریں توں ایکوں دریا وچ
سٹ گھتیں تے توں نہ ڈریں تے نہ منجھی تھیں بے شک اساں
ایکوں تیدر ولا آئیوں تے اساں انیکوں
رسول بھیسوں۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①

طَسَمَ ②

تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ ③

نَسَلُوا عَلَيْكَ مِنْ بَنِي مُوسَىٰ وَفِرْعَوْنَ بِأَحَقِّ
لِقَوْمِهِمْ يُؤْمِنُونَ ④

إِنَّ فِرْعَوْنَ عَلَا فِي الْأَرْضِ وَجَعَلَ أَهْلَهَا شِيْعًا
يَسْتَضْعِفُ طَائِفَةٌ مِنْهُمْ يُذَبِّحُ أَبْنَاءَهُمْ وَيَسْتَحْيِ
نِسَاءَهُمْ إِنَّهُ كَانَ مِنَ الْمُفْسِدِينَ ⑤

وَنُرِيدُ أَنْ نَمُنَّ عَلَى الَّذِينَ اسْتُضْعِفُوا فِي الْأَرْضِ
وَنَجْعَلَهُمْ آيَةً ⑥ وَنَجْعَلَهُمُ الْوَارِثِينَ ⑦

وَنُسَكِّنَ لَهُمْ فِي الْأَرْضِ وَنُرِي فِرْعَوْنَ وَهَامَانَ
وَجُنُودَهُمَا مِنْهُمْ مَا كَانُوا يَحْذَرُونَ ⑧

وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ أُمِّ مُوسَىٰ أَنْ أَرْضِعِيهِ ⑨ فَإِذَا اخْتَلَتْ
عَلَيْهِ فَالْقَبِيْلَ فِي الْيَمِّ وَلَا تَخَافِي وَلَا تَحْزَنِي ⑩ إِنَّا
رَآدُوهُ ⑪ إِلَيْكَ وَجَاعِلُوهُ مِنَ الْمُرْسَلِينَ ⑫

فَالْتَقَطَهُ آلُ فِرْعَوْنَ لِيَكُونَ لَهُمْ عَدُوًّا وَحَزَنًا ۖ
إِنَّ فِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَجُنُودَهُمَا كَانُوا خَاطِبِينَ ⑩

وَقَالَتِ امْرَأَتُ فِرْعَوْنَ قُرْتُتُ عَيْنِي لِي وَلَكَ لَا
تَقْتُلُوهُ ۖ عَلَيَّ أَنْ يَنْفَعَنِيَ أَوْ يَتَخَدَّهٗ وَلَدًا وَهُمْ
لَا يَشْعُرُونَ ⑪

وَأَصْبَحَ فُؤَادُ أَمْرُؤُسَىٰ لُحْرًا ۖ إِنَّ كَادَتْ لَتُبْدِي
بِهِ لَوْلَا أَنْ رَّبَّضْنَا عَلَىٰ قَلْبِهَا لَنُكَلِّمَنَّ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ⑫

وَقَالَتْ لِأَخَوْتِهِ فَتُوِّبُوهُ فَبَصَّرَتْ بِهِ عَنْ جُنُبٍ وَهُمْ
لَا يَشْعُرُونَ ⑬

وَحَرَّمْنَا عَلَيْهِ الْمَرَاصِعَ مِنْ قَبْلِ مَا لَتْ هَلْ أَدُلُّكُمْ
عَلَىٰ أَهْلِ بَيْتٍ يَكْفُلُونَهُ لَكُمْ وَهُمْ لَهُ نَاصِحُونَ ⑭

فَرَدَدْنَاهُ إِلَىٰ آثِنِهِ ۖ فَنَفَرْنَا مِنْهُ ۖ وَلَا تَحْزَنْ ۖ وَلَنَعْلَمَنَّ
أَنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ⑮

وَلَمَّا بَلَغَ أَشُدَّهُ وَاسْتَوَىٰ آتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا ۖ
وَكَذَٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ⑯

وَدَخَلَ الْمَدِينَةَ عَلَىٰ حِينٍ غَفْلَةٍ مِّنْ أَهْلِهَا
فَوَجَدَ فِيهَا رَجُلَيْنِ يَقْتَتِلَانِ هَٰذَا مِنْ شِيعَةِ

۹۔ فرعون نے خاندان اوتکوں چاگدھے تاں جو او انہیں
کیتے دشمن تے مونجھد اسبب بٹے بے شک فرعون تے
ہامان تے او نہیں ڈوناہیں دا لشکر غلطی تے ہا۔

۱۰۔ تے فرعون دی ہک تربیت آکھئے اے میڈے تے
تیڈے کیتے اکھیں دی ٹھڈھ داسبب تھی سی توں ایگوں
قتل ذکر تھی سبگدے جو ساکوں اے فائدہ پکھاوے یا اسال
ایگوں پتر چا بنائوں تے او اصل گال نہ جانڈے ہن۔

۱۱۔ موسیٰ دی ما دا دل غالی تھی گیا تے قریب ہا جو او اوتکوں
ٹا ہر کر ڈیلوے ہانجے اسال اوندے دل کوں نکلا نہ کروں ہا
تاں جو او مومنین دچر تھی ونجے ہا۔

۱۲۔ تے اوں موسیٰ دی بھینٹ کوں آکھئے اوندے پچھو
ونج او اوتکوں پریں کیں ڈوبدی رہ گئی تے انہیں کوں
پتہ نہ لگا۔

۱۳۔ تے اسال اوندے اتے ایں کیں پہلے کھیرلاوٹ
والیں کوں حرام کر ڈتا ہا تے اوں آکھئے کیا میں تیکوں
انیجے گھروالے ڈساں جیرھے ایگوں تہا بڑے کیتے
پال ڈیوں تے او ایندے خیر خواہ ہوسن۔

۱۴۔ تے اسال اوتکوں اوندی مادو ولا پھٹھے تاں جو
اوندیاں اکھیں ٹھڈیاں تھیں تے او مونجھی وی نہ
تھیوے تے اوں کوں پتہ بگ دنجے بے شک اللہ
دا وعدہ سچا ہا تے بہوں سارے لوک جانڈے نیں۔

۱۵۔ تے جیلے او حزان تھیا تے گھرو تھی گیا اسال
اوتکوں حکم تے علم ڈتا۔ تے اسال ایویں نیکی کرن والیں
کوں بدلہ ڈیندے رہندے ہن۔

۱۶۔ تے او شہر وچ اینجے ویلے داخل تھے جیرھے ویلے
اوندے رہن والے غفلت وچ ہن تے اوں ڈواو میں کوں

وَهَذَا مِنْ عَدُوٍّ فَاسْتَعَاثَهُ الَّذِي مِنْ شَيْعَتِهِ
عَلَى الَّذِي مِنْ عَدُوٍّ فَوَكَرَهُ مُوسَى فَقَضَ عَلَيْهِ
قَالَ هَذَا مِنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ عَدُوٌّ مُضِلٌّ مُبِينٌ ⑮

بھڑوا بڑھس ہک اوندی برادری وچو ہاتے ہک
اوندے دشمن وچو ہاتے جیرھا اوندی برادری وچو ہا
اول مدد طلب کیتی اپنئے دشمن دے مقابلے وچ تے
موسیٰ اول کون مکھ ماری تے او مر گیا تے آکھیس
اے تے شیطان کم تھی گئے بے شک او کھلا گمراہ کرٹ
والا دشمن۔

قَالَ رَبِّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي فَاغْفِرْ لِي فَغَفَرَ لَهُ
إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ⑯

۱۷۔ اول آکھے اے میڈے رب بے شک میں اپنی
جان تے ظلم کیتے تے توں میکوں بخش دے تے اللہ
اونکوں بخش دے تے تھک او بخش والا تے دل دل رحم کرٹ والا۔
۱۸۔ اول آکھے اے میڈے رب تیلے الغام کرن دی
دجر نال میں کڈاپس دی مجر میں دا امدادی نہ بنساں۔
۱۹۔ تے فجر کول او ڈرویں ڈرویں شہر وچ پیٹے تے
بٹھے سی جو او ہر بندہ جیں کل مدد منگی ہائی ولادکول
سڈینا پئے موسیٰ اونکوں آکھے بے شک توں کھلا کھلا
گمراہ ہوئیں۔

قَالَ رَبِّ بِمَا أَنْعَمْتَ عَلَيَّ فَلَنْ أَكُونَ ظَهِيرًا
لِلْمُجْرِمِينَ ⑰

فَأَصْبَحَ فِي الْمَدِينَةِ خَائِفًا يَتَرَقَّبُ فَإِذَا الَّذِي
اسْتَنْصَرَهُ بِالْأَمْسِ يَسْتَصْرِحُهُ قَالَ لَهُ مُوسَى
إِنَّكَ لَمِنَ الْغَوِيِّ مُبِينٌ ⑱

۲۰۔ جیلے اول ارادہ کیتے جو اونکوں پکڑے جیرھا بڈناہیں
دا دشمن ہا اول آکھے اے موسیٰ کیا توں میکوں دی اوں
قتل کرٹنا چاہندیں جیوں کل میں ہک آدمی ماریے بیشک
توں محض ملک وچ ظالم بٹن چاہندیں تے توں
نویں چاہندا جو اصلاح کرن والیں وچو تھیویں۔

فَلَمَّا أَنْ أَرَادَ أَنْ يَبْطِشَ بِالَّذِي هُوَ عَدُوٌّ لَهُمَا
قَالَ يٰمُوسَىٰ أَتُرِيدُ أَنْ تَمْلِكُنِي كَمَا قَتَلْتَ نَفْسًا
بِالْأَمْسِ إِنْ تُرِيدُ إِلَّا أَنْ تَكُونَ جَبَّارًا فِي الْأَرْضِ
وَمَا تُرِيدُ أَنْ تَكُونَ مِنَ الْمُضْلِمِينَ ⑲

۲۱۔ تے شہر وچ پریں کینں ہک بندہ در کدا کئے تے
آکھیس اے موسیٰ بے شک وڈیرے تیلے متعلق
مشورہ کریندے پین جو تیکوں قتل کر ڈیون توں نکل
ونج بے شک میں تیلے خیر خواہیں وچو ہاں۔

وَجَاءَ رَجُلٌ مِنْ أَهْلِ الْمَدِينَةِ يَنْتَصِي قَالَ يٰمُوسَىٰ
إِنَّ الْمَلَكَ يَأْتِيكَ وَنَ يَكْ لِيَقْسُوكَ فَأَخْرِجْ إِنِّي لَكَ
مِنَ الْمُخْرَجِينَ ⑳

۲۲۔ تے او اتھو ڈرو دا ہوا نکل گئے اُنتے اُنتے
بڈلا دیندا ہاتے آکھیس اے میڈے رب میکوں ظالم

فَخَرَجَ مِنْهَا خَائِفًا يَتَرَقَّبُ قَالَ رَبِّ نَجِّنِي مِنَ
الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ㉑

قوم کنیں بچا۔

۲۳۔ تے جیلے اومین شہر دو گئے تے اوں آکھے جو میڈارب میوں سدھاراء بڑھیسے۔

۲۴۔ تے جیلے اومین دے کھو تے آئے تے کھ لوک بڑھنس جیرے پاٹی پلیندے پئے ہن تے بڑو نیتیں انہیں کنیں پریں بڑھنس جیریاں بڑو نیتیں کوں بکھو تے بڑندیاں پیاں ہن اوں آکھے تہا بڑا کیا کم انہیں بڑوناہیں آکھے جو اسان پاٹی لے پلا سگدیاں جے تیں آجری ٹرنہ و نجن تے سا بڑا پیر بہوں بڑھارے۔

۲۵۔ موسیٰ انہیں کوں پاٹی پلا بڑتے دل پکھاویں تلے ونچ بیٹے اوں آکھے اے میڈے رب میں نیراں اوندہ جو توں خیر میڈو لہاویں۔

۲۶۔ تے انہیں بڑوناہیں بھٹیں وچو ہک اوندو ٹردی آئی تے شرمیدی پئی ہائی تے آکھیس میڈا پیو ٹیکوں سڑیندا پئے تاں جو اوندہ بدلہ بڑوے جیرھاتیں ساکوں پاٹی پلا بڑتے۔ جیلے او انہیں دے پور کنیں آئے تے سارا حال بڑتے آکھیس توں نہ بڑو توں ظالم قوم کنیں بچ گئیں۔

۲۷۔ انہیں دچو ہک آکھے اے ابا توں اینکوں رہک رکھ گھن بے شک توں جیکوں رہک رکھیں او طاقت والا وی تے ایماندار وی ہوئے۔

۲۸۔ اوں آکھے میں چاہندا جو انہیں بڑو دیریں وچو ہک داتیلے نال این شرط تے نکاح کر بڑواں جو توں ۸ سال میڈی رکھی کریں تے جے توں ۱۰ سال پورے کر بڑویں تے اے تیلے دلو ہوس تے میں تیلے اتے زیادہ بار نہیں بڑوون چاہندا جے اللہ چاہیا تے

وَلَمَّا تَوَجَّهَ تِلْقَاءَ مَدْيَنَ قَالَ عَلَىٰ سَرَاتٍ أَن يَهْدِيَنِي سَوَاءَ السَّبِيلِ ﴿٢٣﴾

وَلَمَّا وَدَّ مَاءَ مَدْيَنَ وَجَدَ عَلَيْهِ أُمَّةً مِّنَ النَّاسِ يَسْكُنُونَ وَوَجَدَ مِنْ دُونِهِمْ امْرَأَتَيْنِ تَذُودَنِ قَالَ مَا أَخْبَرْتُمَا قَالَتَا لَا نَسْقِي حَتَّىٰ يُصْدِرَ الزَّعَامُ وَابَوُنَا شَيْخٌ كَبِيرٌ ﴿٢٤﴾

فَسَقَطَ لَهَا ثَمَرٌ نَّوَلَّىٰ إِلَى الظِّلِّ فَقَالَ رَبِّ إِنِّي لِمَا أَنزَلْتَ إِلَيَّ مِنْ خَيْرٍ فَقِيرٌ ﴿٢٥﴾

فَجَاءَتْهُ إِحْدَاهُمَا تَتَشَتَّىٰ عَلَىٰ اسْتِغْيَاءٍ فَقَالَتْ إِنْ آتَىٰ يَدُوكَ لِيَخْزِيكَ أَجْرَ مَا سَقَيْتَ لَنَا فَلَمَّا جَاءَهُ وَقَصَّ عَلَيْهِ الْقَصَصَ قَالَ لَا تَخَفْ نَسَوْنَاهُ مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٢٦﴾

قَالَتْ إِحْدَاهُمَا يَأْبَىٰ اسْتَأْجَرُهُ إِنْ خَيْرٌ مِّنْ اسْتَأْجَرَتِ الْقَوَى الْأَمِينُ ﴿٢٧﴾

قَالَ إِنِّي أُرِيدُ أَنْ نَمُنَّكَ إِحْدَىٰ ابْنَتَيَّ هَاتَيْنِ عَلَىٰ أَنْ تَأْجُرَنِي ثَمَنِي حَجَجٌ فَإِنْ أَتَيْتَ عَشْرًا فَمِنْ عِنْدِكَ وَمَا أُرِيدُ أَنْ أَمْسُقَ عَلَيْكَ سِجْدَنِي إِنْ شَاءَ اللَّهُ مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿٢٨﴾

توں میکوں نیکیں دھوپیں۔

۲۹۔ موسیٰ آکھئے اے میڈے تے تیڈے درمیان پکی کال تھی گئی انہیں دھوپ جیڑی مدت وی میں پوری کر لیاں میڈے اتے الزام نہ ہوسی تے جو کچھ اسان آکھئے ایندے اتے اللہ کافی گوارہ۔

۳۰۔ تے جیلھے موسیٰ مدت پوری کر ڈتی تے گھروالیں کون گھن کے ٹر پئے تے اوں طور دے بک پاسے بھاڑ ٹھیس تے اوں اپنے گھروالیں کون آکھئے تسان کھڑو بے شک میں بھاڑ ٹھی ہو تھی سبگدے جو میں تہاڑو کوئی خبر گھن آواں یا بھادا انگار اتاں جو تسان سیکو۔

۳۱۔ جیلھے اوندو کئے تے اونکوں بابرکت جامے ہک بابرکت حصے کیں ہک درخت دے نال آواز ڈتی گئی جو اے موسیٰ بے شک میں اللہ ہاں جیڑا رب العالمین ۳۲۔ تے توں اپنا سوتا سٹ جیلھے اونکوں ہلداڑ ٹھیس ناگ آں مار کنڈ پھیر کے بھیج پئے تے دلا نسی ڈٹھاے موسیٰ اگوتے تھی تے نہ ڈر۔ بے شک توں محفوظ رہیں۔

۳۳۔ اپنے ہتھ کون کچھ وچ پا او بغیر کہیں بیماری دے چٹا نکلی تے ڈر کہیں اپنے بہیں کون آپ دو ملاے فرعون تے اوندے سرداریں دو تیڈے رب کہیں ڈرو دیلا تے بے شک اے لوک نافرمان۔

۳۴۔ اوں آکھئے میں انہیں دھوپ ہک آدمی ماری کھڑاں تے میکوں ڈر جو او میکوں قتل کر ڈسین۔

۳۵۔ تے میڈا بھارون میں کہیں زیادہ چگلا آلا سبگدے اونکوں میڈے نال میڈا امدادی بنا کے

قَالَ ذَلِكَ بَيْنِي وَبَيْنَكَ أَيَّمَا الْأَجَلَيْنِ قَضَيْتُ فَلَا عُدْوَانَ عَلَيَّ وَاللَّهُ عَلَىٰ مَا نَقُولُ وَكِيلٌ ﴿۲۹﴾

فَلَمَّا قَضَىٰ مُوسَى الْأَجَلَ وَسَارَ بِأَهْلِهِ آنَسَ مِنْ جَانِبِ الطُّورِ نَارًا قَالَ لِأَهْلِهِ امْكُثُوا إِنِّي آنَسْتُ نَارًا تَعْلَىٰ أْتِيكُمْ مِنْهَا بَخَبْرٌ أَوْ جَذْوَةٌ مِنَ الْنَّارِ لَعَلَّكُمْ تَصْطَلُونَ ﴿۳۰﴾

فَلَمَّا أَنْتَهَىٰ نُورُهُ مِنْ شَاطِئِ الْأَوْدِ الْأَيْمَنِ فِي الْبُقْعَةِ الْمُبَارَكَةِ مِنَ الشَّجَرَةِ أَنْ يُمُوسَى إِنِّي أَنَا اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿۳۱﴾

وَأَنْ إِنِّي عَصَاكَ فَلَمَّا رَآهَا تُهَنَّرُ كَأَنَّمَا جَاءَهُ وَقِيلَ مُدْبِرًا وَلَمْ يُعَقِّبْ يَمُوسَى أَفِيلَ وَلَا تَخَفْ إِنَّكَ مِنَ الْآمِنِينَ ﴿۳۲﴾

أَسْلَكَ يَدَكَ فِي جَيْبِكَ تَخْرُجُ بَيْضَاءَ مِنْ غَيْرِ سُوءٍ وَأَضْمَرَ إِلَيْكَ جَنَاحَكَ مِنَ الذَّهَبِ فَذَرَاكَ بَهْكَانٍ مِنْ رَبِّكَ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَاسِقِينَ ﴿۳۳﴾

قَالَ رَبِّ إِنِّي قَتَلْتُ مِنْهُمْ نَفْسًا فَأَخَافُ أَنْ يَقْتُلُونِ ﴿۳۴﴾

وَإِنِّي هَارُونَ هُوَ أَخِي أَخَصِّحْ مِنِّي لِسَانًا فَأَرْسِلْهُ مَعِيَ رِدْآءَ يُصَدِّقُنِي إِنِّي أَخَافُ أَنْ يُكَذِّبُونِ ﴿۳۵﴾

پیٹھ او میڈی تصدیق کر لیں بے شک میں ڈر داں جو
او میکوں جھٹلا ڈالیں۔

۳۶۔ اوں آکھئے اساں تیبے بھراتال تیبی بانھ
مضبوط کر لیسوں تے اساں تساں ڈوناہیں کوں غالب
کر لیسوں تے او تساں ڈوناہیں تیں نہ کچج سبگسن تساں
ڈوہیں تے جیرے تہاڈا آکھن منین ساڈی آیات نال
غالب تھیسو۔

۳۷۔ جیلے موسیٰ ساڈیاں کھیاں کھیاں آیتاں گھن کے
انہیں دے کولہو آئے انہیں آکھئے اے تے مھن گھڑیا
ہویا دوکھاہ اساں اے کال اپٹے پیو ڈاڈیں کنیں نیں
سٹی۔

۳۸۔ تے موسیٰ آکھئے میڈا رب اونکوں بہوں جانڈے
جیرھا اوں کنیں ہدایت گھن کے آوے تے جیندا
انجام چکا تھیس بے شک ظالم کامیاب نیں تھیندے۔

۳۹۔ تے فرعون آکھئے جو اے سردارو میں اپٹے سوا
تہاڈے کیتے کوئی مہود نیں جانڈا اے ہاماں تو سنی
مٹی تے میڈے کیتے بھا ہال (سکھاں بٹا) تے دل
میڈے کیتے برج بٹا تھی بگدے جو میں موسیٰ دے
خدا دا پتہ کر گھناں تے بے شک میڈا خیال جو اے
کوڑا ہے۔

۴۰۔ تے اوں تے اوندے لشکر ملک وچ ناحق دڈائ
کیتی تے انہیں سمجھے جو او ساڈو مزلالے دسین۔

۴۱۔ اساں اونکوں تے اوندے لشکر کوں پکڑ گدے
تے اونکوں سمندر وچ سٹ گھتے تے لوں ڈیکھ
نالیں دا کیا انجام تھیندے۔

قَالَ سَتَشِدُّ عَضْدَكَ بِأَجْيِكَ وَتَجْعَلُ لَكَ مَلِئًا
فَلَا يَصِلُونَ إِلَيْكَ بِأَيْدِنَا أَنْتُمْ وَمَنِ اتَّبَعَكُمْ
الْغَالِبُونَ ۝۳۶

فَلَمَّا جَاءَهُمْ مُوسَى بِآيَاتِنَا بَيِّنَاتٍ قَالُوا مَا هَذَا
إِلَّا سِحْرٌ مُّقْتَرَى وَمَا سَمِعْنَا بِهَذَا فِي آبَائِنَا
الْأَوَّلِينَ ۝۳۷

وَقَالَ مُوسَى رَبِّي أَعْلَمُ بِمَن جَاءَ بِالْهُدَى مِن
عِنْدِهِ وَمَن تَكُونُ لَهُ عَاقِبَةُ الدَّارِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ
الظَّالِمُونَ ۝۳۸

وَقَالَ فِرْعَوْنُ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُ مَا عَلِمْتُ لَكُم مِّن
إِلَهِ غَيْرِي فَأَوْقِدْ لِي يَهَامُنُ عَلَى الظِّلِّينِ فَاجْعَلْ
لِي صَرْحًا لَّعَلِّي أَطَّلِعُ إِلَى إِلَهِ مُوسَى وَإِنِّي لَأَظُنُّهُ
مِنَ الْكَذَّابِينَ ۝۳۹

وَأَسْتَكَبَرُوا وَجُنُودُهُ فِي الْأَرْضِ يَغْيِرُ الْحَقُّ وَ
ظَلَمُوا أَنَّهُمُ الْإِنْسَانُ لَا يُرْجَعُونَ ۝۴۰

فَأَخَذْنَاهُ وَجُنُودَهُ فَنَبَذْنَاهُمْ فِي الْيَمِّ فَانْظُرْ
كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الظَّالِمِينَ ۝۴۱

وَجَعَلْنَاهُمْ آيَةً يَذْعُونَ إِلَى النَّارِ وَيَوْمَ الْقِيَمَةِ
لَا يُنصَرُونَ ﴿۳۲﴾

۳۲۔ تے اساں انہیں کوں سردار بنایا ہاتے او بھادو
سبڈینے ہن تے قیامت دے بڑیہہ انہیں دی مدد نہ کیتی
ولیس۔

وَاتَّبَعْنَاهُمْ فِي هَذِهِ الدُّنْيَا لَعْنَةً وَيَوْمَ الْقِيَمَةِ هُمْ
فِي الْمَقْبُورِينَ ﴿۳۳﴾

۳۳۔ تے اسن دینا وچ اساں انہیں تے لعنت کیتی ء
تے قیامت دے بڑیہہ او ذلیل ہوسن۔

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ مِنْ بَعْدِ مَا أَهْلَكْنَا الْقُرُونَ
الْأُولَىٰ بَصَائِرَ لِلنَّاسِ وَهُدًى وَرَحْمَةً لَّعَلَّهُمْ
يَتَذَكَّرُونَ ﴿۳۴﴾

۳۴۔ تے اساں موسیٰ کوں پہلی وستیاں تباہ کرن دے بعد
کتاب بڑی ء جیرھی لوکیں کیتے معزہ تے ہدایت تے
رحمت بانی تاں جو اون نصیحت حاصل کرن۔

وَمَا كُنْتَ بِجَانِبِ الْعَرْشِ إِذْ قَضَيْنَا إِلَىٰ مُوسَى
الْأَمْرَ وَمَا كُنْتَ مِنَ الشَّاهِدِينَ ﴿۳۵﴾

۳۵۔ تے توں اوں ویلے بچا دھوکا ء ناں ہانویں
جڈاں اساں موسیٰ کوں نبوت بڑی بانی تے نہ توں
گواہ ہانویں۔

وَلَكِنَّا أَنشَأْنَا قُرُونًا فَتَطَاوَلَ عَلَيْهِمُ الْعُمُرُ وَمَا
كُنْتَ ثَاوِيًّا فِي أَهْلِ مَدْيَنَ تَتْلُوا عَلَيْهِمْ آيَاتِنَا
وَلَكِنَّا كُنَّا مُرْسِلِينَ ﴿۳۶﴾

۳۶۔ تے اساں بہوں ساری قومیں کوں پیدا کیتے
تے انہیں دی عمر وڈی تھی گئی تے توں مدین والیں وچ
دی نہ ہانویں جو توں انہیں کوں ساڈی آیات پڑھ کے
سنانویں ہاتے اصل اساں رسول پٹھن والے یں۔

وَمَا كُنْتَ بِجَانِبِ الظُّلُمِ إِذْ نَادَيْنَا وَلَكِنْ رَحْمَةً
مِّنْ رَبِّكَ لِتُنْذِرَ قَوْمًا مَّا أَنَّهُمْ مِّنْ شَايٍ
مِّنْ قَبْلِكَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿۳۷﴾

۳۷۔ تے توں ظور دے پاسو دی کاوند ہانویں جیلے اساں
ادھوں سبڈیے تے اصل اے تیڈے رب دی رحمت
بانی تاں جو اوں قوم کوں بڑانویں جیندو متیں کینیں پہلے
کوئی بڑاون والا نیں آیا تاں جو اون نصیحت پکرن۔

وَلَوْلَا أَن تُصِيبَهُم مُّصِيبَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ
يَقُولُوا رَبَّنَا لَوْلَا أَرْسَلْتَ إِلَيْنَا رَسُولًا فَنَتَّبِعَ آيَاتِكَ
وَنَكُونُ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿۳۸﴾

بے اے خیال نہ ہوندا انہیں دے کیں دی دجر نال
انہیں تے مصیبت آئی تے او آکھسن
اے ساڈے رب تیں ساڈو کوئی رسول کیوں نیں
پٹھیا تے اساں تیڈی آیات دی پیروی کروں ہاتے
مومنین وچوہن دجوں ہا۔

فَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوا لَوْلَا أُرِيتِ
مِثْلَ مَا أُوتِيَ مُوسَىٰ أَوْ لَمْ يَكْفُرُوا بِمَا أُوتِيَ مُوسَىٰ

۳۸۔ تے جڈاں انہیں دے اساں کینیں حق آگیا تے انہیں آکھے
جو ساکوں اوکھ کیوں نیں بڑا گیا جو موسیٰ کوں بڑا گیا ہا۔

مِنْ قَبْلُ قَالُوا سِحْرَانِ تَظَاهَرَا وَقَالُوا إِنَّا بِكُمْ لَكَافِرُونَ ﴿۵۸﴾

کیا انہیں اس کینس پہلے اوس قیلم دا انکار نہ کیا با جیڑھی موسیٰ تے لکھی ہائی انہیں آکھئے جڈو جادوگرن جیڑھے ہک جڈو جیڑھے دے امدادی ہن تے انہیں آکھئے بے شک اسان ہر گال دا انکار کریندے ہیں۔

قُلْ فَأْتُوا بِكِتَابٍ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ هُوَ أَهْدَىٰ مِنْهُمَا أَتَّبِعُهُ إِنَّ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿۵۹﴾

۵۸۔ توں آکھ تسان انہیں جڈو ہاں کینس زیادہ ہدایت والی اللہ دلو کتاب گھن آؤ میں اوندی پیروی کر گھنساں جے تسان سچے ہوتے۔

إِنْ لَمْ يَنْتَهِبُوا لَكَ فَاَعْلَمُوا أَنَّمَا ابْتِغَوْا هَوَاءَهُمْ وَمَنْ أَضَلُّ مِمَّنِ اتَّبَعَ هَوَاهُ يُضِلُّهُ اللَّهُ عَنْ سَبِيلِهِ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿۶۰﴾

۵۹۔ جے او تیبڑی گال نہ منن (پوری نہ کرن) تے توں جان گھن جو اومض اپنی خواہشات دی پیروی کریندن تے اوس کینس زیادہ گمراہ کون تہی سبگدے جیڑھا اللہ کینس کہیں ہدایت دے بغیر اپنی خواہشات دی پیروی کرے بے شک اللہ ظالم قوم کوں ہدایت نیں ڈیندا۔

وَلَقَدْ وَصَّلْنَا لَهُمُ الْقَوْلَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿۶۱﴾

۶۰۔ تے اسان انہیں دو ہک دے بعد ہی وہی ٹھیندے رہ گئے ہیں تاں جو او نصیحت پکڑن۔

الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِهِ هُمْ بِهِ يُؤْمِنُونَ ﴿۶۲﴾

۶۱۔ اسان اس کینس پہلے جیڑھی کتاب انہیں کوں ڈتی ہائی او ادنکوں منیندن۔

وَإِذَا يُنْطَلَعُ عَلَيْهِمْ قَالُوا آمَنَّا بِهِ إِنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّنَا إِنَّا كُنَّا مِنْ قَبْلِهِ مُسْلِمِينَ ﴿۶۳﴾

۶۲۔ تے جیلھے او انہیں تے پڑھیاں ویندن او آہن اسان اینکوں منیندے ہیں بے شک او ساڈے رب دلو سچ بے شک اسان اس کینس پہلے دی فرمانبردار ہاے۔

أُولَٰئِكَ يُؤْتَوْنَ أَجْرَهُمْ مَرَّتَيْنِ بِمَا صَبَرُوا وَإِذْ رَدُّوا بِالْحَسَنَةِ النَّبِيَّةَ وَمَتَّارًا فَهُمْ يُنْفِقُونَ ﴿۶۴﴾

۶۳۔ انہیں کوں انہیں دے صبر دی وجر نال جڈو دفعہ اجر ڈتا ویسی تے او نیکی نال برائی کوں دور کریندن تے جو اسان انہیں کوں ڈتے اوندے وچ خرچ کریندن۔

وَإِذَا سَمِعُوا اللَّغْوَ أَعْرَضُوا عَنْهُ وَقَالُوا لَنَا أَعْمَالُنَا وَكَلَّمَ أَعْمَالَكُمْ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ لَا تَنْبَغِي الْجَهْلِينَ ﴿۶۵﴾

۶۴۔ تے جیلھے اچھے ہودہ گالیں سُنن اوس کینس منہ پھر گھنن تے آہن ساڈے عمل ساڈے کیتے تے تہاڈے عمل تہاڈے کیتے۔ تہاڈے اتے سلامتی ہوئے اسان جاہلیں دے منہ لے لگدے۔

إِنَّكَ لَا تَهْدِي مَنْ أَحْبَبْتَ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ ﴿٥٩﴾

وَقَالُوا إِنَّمَا تَتَّبِعِ الْهُدَى مَعَكَ نَتَّخِظُكَ مِنَ الْغَفَىٰ
أَوَلَمْ نَكُنْ لَهُمْ حَرَمًا أَمَّا يُجِيبُوا لَيْتَ نَسْرَتْ
كُلَّ شَيْءٍ رَزَقًا مِنْ لَدُنَّا وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٥٩﴾

وَكَمْ أَهْلَكْنَا مِنْ قَبْلِكَ بَطْرًا مَعِشَتَهَا فَبَلَّكَ
مَسْكِيئُهُمْ لَمْ تَكُنْ مِنْ بَعْدِهِمْ إِلَّا قَلِيلًا وَ
كُنَّا نَحْنُ الْوَارِثِينَ ﴿٦٠﴾

وَمَا كَانَ رَبُّكَ مُهْلِكَ الْقُرَىٰ حَتَّىٰ يَبْعَثَ فِي أُمَمٍ
رَسُولًا يُتْلُوا عَلَيْهِمْ آيَاتُهُ وَمَا كُنَّا مُهْلِكِي الْقُرَىٰ
إِلَّا وَأَهْلُهَا ظَالِمُونَ ﴿٦١﴾

وَمَا أَوْتَيْنَهُمْ مِنْ شَيْءٍ مَتَاعٍ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَ
زِينَتِهَا وَمَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ وَأَبْقَىٰ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٦٢﴾

أَفَنُفِئ وَوَعْدَنَاهُ وَوَعْدًا حَسَنًا فَهُوَ إِلَّا فِتْنَةٌ
كَمَنْ مَتَّعْنَاهُ مَتَاعَ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا ثُمَّ
هُوَ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ مِنَ الْخٰسِرِينَ ﴿٦٣﴾

وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَآئِيَ الَّذِينَ
كُنْتُمْ تُرْعَمُونَ ﴿٦٤﴾

۵۷۔ بے شک توں جینکوں چاہیں ہدایت توہیں ٹھے بگدا
تے اصل اللہ اونکوں ہدایت ڈیندے جینکوں چاہندے
تے او ہدایت پاوٹن والیں کوں بہوں چاندے۔

۵۸۔ تے او آبدن جے اساں اوں ہدایت تے عمل کردن
جیڑھیں تیں کیں بے تے ساکوں ملک وچ مار گھسن کیا
اساں انہیں کیتے محفوظ تے امن دی جائیں بنائی جیندو ہر
طرح دے پھل ایندن لے ساڈے ولورزق تے بہوں
سارے لوک چاندے نیں۔

۵۹۔ اساں بہوں سدیاں و ستیاں ہلاک کر چھوڑین جڑھے
اپنی روزی دی وجہ نال اکڑتے گئے ہن لے انہیں دے
گھرن جنہیں وچ انہیں دے بعد کڈاں کوئی نیں
برہیا تے اساں ہی انہیں دے وارث بنے ہیں۔

۶۰۔ تیبڑا رب کہیں دستی کوں ہلاک نیں کریندا جے تیں
او انہیں دے مرکز وچ رسول بھیجے جیڑھا انہیں
کوں ساڈیاں آیات پڑھ کے سناوے تے اساں
دستیں کوں ہلاک لے کریندے سوائے ایندے جو
اوندے رہن دے عالم ہون۔

۶۱۔ جو کچھ تہا کوں ڈتا ویندے لے دنیاوی زندگی دا
سامان تے اوندا سونھپ تے جو اللہ کیں ہے او چکا
تے باقی رہن والا جو کیا تہاں عقل نوہے کریندے۔

۶۲۔ کیا جیندے نال اساں چکا وعدہ کیتے تے او اونکوں
ملٹن والا لے اوں آدمی آلی کار تھی بگدے جینکوں
اساں محض دنیاوی زندگی دا سامان ڈتا ہئے۔ دل او قیامت
دے ڈینہ حاضر کیا دیسی۔

۶۳۔ تے جڈاں او انہیں کوں سٹہ لیس تے اکھس میڈے
شریک کتھان جنہیں کوں تہاں میڈے مقابلے وچ

خیال کریندے ہاوے۔

۶۴۔ جنہیں دے متعلق ساڈے عذاب دا فیصلہ تھی پکيا ہوی او اکھن لے ساڈے رب لے او لوکن جنہیں کوں اسان گمراہ کیتا ہاتے اسان انہیں کوں اوین گمراہ کیتا جیویں خود اسان گمراہ تھئے ہاسے اچ اسان تیڈے اگو گمراہی کنیں بری تھیندے یں لے لوک ساڈی عبادت زکریندے ہن۔

۶۵۔ تے انہیں کوں اکھیا دیسی جو تساں اپٹے شریکس کوں سٹو تے او سٹیلین تے او جواب نہ ڈالین تے عذاب ڈیکھ گھنن تے اکھن ہلے اسان ہاریت پاؤں ہا۔
۶۶۔ تے جڈاں او انہیں کوں سٹیلین تے او اکھسی جو تساں رسولیں کوں کیا جواب ڈاتا ہا۔

۶۷۔ انہیں کوں ساریاں دلیلاں ٹھیل دلیں اوں ڈہینہ تے او ہک پے کنیں سوال زکریگسن۔

۶۸۔ تے جیرھا تو بہ کرلیس تے ایمان گھن اوں تے چگے کم کرلیس تے او کامیاب لوکس وچو تھی دیسی۔

۶۹۔ تے میڈا رب جو چاہندے کریندے تے جھیکوں چاہندے چٹن گھندے انہیں کوں اختیار نیں اللہ پاک تے انہیں دے بناو تو شریکس کنیں اچا ہا۔

۷۰۔ تے تیڈا رب ہانڈے جو او اپٹے سینے وچ لکیندن تے جو او ظاہر کریندن۔

۷۱۔ او ہر اللہ جیندے سوا کوئی مبود نیں پہلے دی تے بچیں دی پچیاں تو لیاں ہونداں ن تے باو شاہت ہوندی ہا۔
تے تساں سارے ہونڈو ولائے ولے۔

۷۲۔ توں اکھ تساں ڈوسو جے اللہ سائیں تہا ڈے اتے قیامت تیں رات لمبی کر ڈیوے اللہ دے سوا کیرھا مبود

قَالَ الَّذِينَ حَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ رَبَّنَا هَؤُلَاءِ الَّذِينَ أَغْوَيْنَا أَغْوَيْنَهُمْ كَمَا غَوَيْنَا تَبَرَّأْنَا إِلَيْكَ مَا كَانُوا إِيَّانَا يَعْبُدُونَ ﴿۶۴﴾

وَقِيلَ ادْعُوا شُرَكَاءَكُمْ فَدَعَوْهُمْ فَلَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُمْ وَرَأَوُا الْعَذَابَ لَوْ أَنَّهُمْ كَانُوا يَهْتَدُونَ ﴿۶۵﴾

وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ مَاذَا أَجَبْتُمُ الْمُرْسَلِينَ ﴿۶۶﴾

فَعَبَّيْتَ عَلَيْهِمُ الْآيَاتِ يَوْمَئِذٍ فَهُمْ لَا يَتَسَاءَلُونَ ﴿۶۷﴾

فَأَمَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَغَنِيَ أَنْ يَكُونَ مِنَ الْمُفْلِحِينَ ﴿۶۸﴾

وَرَبُّكَ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَيَخْتَارُ مَا كَانَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ سُبْحَانَ اللَّهِ وَتَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿۶۹﴾

وَرَبُّكَ يَعْلَمُ مَا تُكِنُّ صُدُورُهُمْ وَمَا يُعْلِنُونَ ﴿۷۰﴾

هُوَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لَهُ الْخَمْدُ فِي الْأُولَى وَالْآخِرَةِ وَلَهُ الْحُكْمُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿۷۱﴾

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ جَعَلَ اللَّهُ عَلَيْكُمُ اللَّيْلَ سَرْمَدًا إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ مَنْ إِلَهٌ غَيْرُ اللَّهِ يَأْتِيكُمْ بِضِيَاءٍ

أَفَلَا تَسْمَعُونَ ﴿۳۷﴾

جیرھا تہا بڑے اتے روشنی گمن اوسی کیا تہاں سُن دے
نوتھے۔

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ جَعَلَ اللَّهُ عَلَيْكُمُ النَّهَارَ سَرْمَدًا
إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ مِنْ إِلَٰهٍ غَيْرِ اللَّهِ يَأْتِيَكُمُ بِلَيْلٍ
تَسْكُنُونَ فِيهِ أَفَلَا تُبْصِرُونَ ﴿۳۸﴾

۳۷۔ توں اکھ تہاں بڑ سوجھے اللہ سیئیں تہا بڑے اتے
بُہینہ کوں قیامت تیں لمبا کر ڈیوے تے اللہ دے سا کوں معبود جیرھا
تہا بڑے واسطے رات گھن اوسی جو تہاں اوندے وچ
آرام کرتے کیا تہاں بڑے نوتھے۔

وَمِنْ رَحْمَتِهِ جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ لِتَسْكُنُوا
فِيهِ وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿۳۹﴾

۳۸۔ اے اوندی رحمت جواں رات تے بُہینہ بٹلے۔ تاں جو رات کوں
تہاں ارا کو تے بُہینہ کوں اوندرا فضل مگر کو تے تاں جو تہاں
شکر گزار بٹو۔

وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَائِيَ الَّذِينَ كُنْتُمْ
تَزْعُمُونَ ﴿۴۰﴾

۳۹۔ تے جڈاں او انہیں کوں سبیل سی تے پھسپی کھٹائن
میڈے شریک جیرھے تہاں خیال کریندے ہا دے۔
۴۰۔ تے ہر امت دچو اسان ہک گواہ کڈھیسوں تے
آکھسوں اپنی دلیل گھن آؤ تے او جاں گھنسن جو حق
اللہ دے کو لہو تے جو او کوڑ پدھیندے ہن ونبج
ولیں۔

وَنَزَعْنَا مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا فَقُلْنَا هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ
فَعَلِمُوا أَنَّ الْحَقَّ لِلَّهِ وَصَلَّوْا عَنْهُمْ فَأَنذَرْنَا يُقَارُونَ ﴿۴۱﴾

۴۱۔ بے شک قارون موسیٰ دی قوم دچو ہا تے اول
انہیں تے ظلم کیا تے اسان اونکوں اتنے قرآنے بڑے تے ہن
جو اوندیاں کہنیاں ہک طاقتور جماعت دی نہ چا سگدی
ہائی جڈاں اوندی قوم اونکوں آکھیا اگر تیں نہ بے شک اللہ
اگر تیں والیں کوں پسند نہیں کریندا۔

إِنْ قَارُونَ كَانَ مِنْ قَوْمِ مُوسَىٰ فَبَعَثْنَا عَلَيْهِمُ اتِّبَاعَهُ
مِنَ الْكُفْرَانِ مَا نَزَّلْنَا بِتِلْكَ الْأَعْصَابِ أُولِي
الْقُوَّةِ إِذْ قَالَ لَهُ قَوْمُهُ لَا تَفْرَحْ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ
الْفَرِحِينَ ﴿۴۲﴾

۴۲۔ تے جو اللہ تیکوں بڑے تے اوندے نال آخرت دا گھر بٹا
تے دنیا دے وچ دی اپٹے حصے کوں نہ بھل تے
چنگائی کر جیویں اللہ سیئیں تہا بڑے نال چنگائی کیتی
تے مک وچ فساد نہ پیدا کر بے شک اللہ سیئیں
فسادیں کوں پسند نہیں کریندا۔

وَابْتَغِ فِيمَا آتَاكَ اللَّهُ الدَّارَ الْآخِرَةَ وَلَا تَنْسَ
نَصِيبَكَ مِنَ الدُّنْيَا وَأَحْسِنَ كَمَا أَحْسَنَ اللَّهُ
إِلَيْكَ وَلَا تَبْغِ الْفُسَادَ فِي الْأَرْضِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ
الْمُفْسِدِينَ ﴿۴۳﴾

۴۳۔ اول آکھے میکوں اے سب کچھ میڈے علم دی وجہ

قَالَ إِنَّمَا أُوتِيتُهُ عَلَىٰ عِلْمٍ عِنْدِي أَوَلَمْ يَعْلَم أَنَّ

اللَّهُ قَدْ أَهْلَكَ مِنْ قَبْلِهِ مِنَ الْقُرُونِ مَنْ هُوَ أَشَدُّ مِنْهُ قُوَّةً وَآكْثَرُ جَعْلًا وَلَا يَسْأَلُ عَنْ ذُنُوبِهِمُ الْمُجْرِمُونَ ﴿٩﴾

کنیں ملے کیا او نہیں جانتا ہے شک التدریس اول
کنیں پہلے بہوں ساریں قومیں کوں ہلاک کیتے جیڑیاں
انہیں کنیں زیادہ طاقت والیاں تے زیادہ امیر ہن تے
جرمیں کوں انہیں دے گناہیں دے بارے وچ کچھا
نئیں ویندا۔

فَخَرَجَ عَلَى قَوْمِهِ فِي زِينَتِهِ قَالَ الَّذِينَ يُرِيدُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا لَيْلَتْ لَنَا وَمِثْلَ مَا أُوتِيَ قَارُونُ إِنَّهُ لَذُو حَظٍّ عَظِيمٍ ﴿١٠﴾

۸۰۔ تے او اپنی قوم دو اپنی زینت نال نکلیا تے اولوک
جیڑے دنیاوی زندگی کوں چاہند آبدن افسوس ساکوں
وی او ہر کھڑے ہا جو قارون کوں ڈتا گئے بے شک او
وڈے بخت والا۔

وَقَالَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ وَيْلَكُمْ ثَوَابُ اللَّهِ خَيْرٌ لِمَنْ أَمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا وَلَا يُلْقِيهَا إِلَّا الصَّادِقُونَ ﴿١١﴾

۸۱۔ تے جنہں کوں علم ڈتا گیا ہا انہیں آکھے مروشالا اللہ
دا بدلہ چکچکاء اوندے واسطے جیڑا ایمان گھن آوے
تے جھگے کم کرے تے اے بدلہ صبر کرن والیں کوں
ملدے۔

فَخَسَفْنَا بِهِ وَبِإِخْوِهِ الْأَرْضَ فَمَا كَانُ لَهُ مِنْ فِتْنَةٍ يَنْصُرُونَهُ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَمَا كَانُ مِنَ الْمُنْتَصِرِينَ ﴿١٢﴾

۸۲۔ تے اساں اونکوں تے اوندی برادری کوں ملک وچ
ذلیل کر ڈتا تے کوئی وی ٹولہ اللہ دے سوا اوندی مدد
نہ کر سگدا ہاتے اونچ نہ سگیا۔

وَأَصْبَحَ الَّذِينَ تَمَنَّوْا مَكَانَهُ بِالْأَمْسِ يَقُولُونَ وَيْكَأَنَّ اللَّهَ يَنْسُو الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ لَوْلَا أَنْ مَنَّ اللَّهُ عَلَيْنَا لَخَسَفَ بِنَا وَيْكَأَنَّهُ لَا يُفِخُ الْكَافِرُونَ ﴿١٣﴾

۸۳۔ کل تیں جیڑے اوندے مرتبے دی خواہش کریندے
ہن او آہن جو ہلاک تھیوو اللہ سیس اپنے بندیں وچ
جیڑے کیتے چاہندے رزق دھار جیڑے تے تنگ
کر جیڑے۔ جے اللہ داساڑے اتے احسان نہ ہوئے ہا
تے اساں وی ذلیل تھی وچوں ہا ہلاک تھیویں کافر
کامیاب نئیں تھیندے۔

تِلْكَ الدَّارُ الْآخِرَةُ نَجْعُهَا لِلَّذِينَ لَا يُرِيدُونَ عُلُوًّا فِي الْأَرْضِ وَلَا فُسَادًا وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ ﴿١٤﴾

۸۴۔ اے آخرت دا گھر لے اساں انہیں لوکیں کیتے
بنیڈے ہن جیڑے ملک وچ نہ وڈائی کریندن تے نہ
گیر گھتین تے انجم متقیں کیتے ہے۔

مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ خَيْرٌ مِنْهَا وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ

۸۵۔ جیڑا نیکی کریں اونکوں اوں کنیں چکچکا بدلہ ملی تے

فَلَا يُجْزَى الَّذِينَ عَمِلُوا السَّيِّئَاتِ إِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۵۵﴾
 إِنَّ الَّذِي فَرَضَ عَلَيْكَ الْقُرْآنَ لَرَّادُكَ إِلَى مَعَادٍ
 قُلْ رَبِّیْ أَعْلَمُ مَنْ جَاءَ بِالْهُدَى وَمَنْ هُوَ فِي
 ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿۵۶﴾

جیرھا برائ کر لیس او نکوں اوندی برائی دے برابر بدلہ لیس
 ۸۶۔ بے شک جس تیلے اے قرآن فرم کیتے او تیکوں
 اول جا دو دلا ایسی جیند و لوک دل دل اندن توں
 اکھ میڈا رب او نکوں بہوں جائدے جیرھا ہدایت تے
 ہے تے اونکوں دی جیرھا کھلی گمراہی درج۔

وَمَا كُنْتَ تَرْجُو أَنْ يُثَقِّلَ بِكَ الْقِثْلُ إِلَّا رَحْمَةً
 مِنْ رَبِّكَ فَلَا تَكُونَنَّ ظَهِيرًا لِلْكَافِرِينَ ﴿۵۷﴾

۸۷۔ تے توں امید نہ رکھیندا با توں جو تیلو کتاب لہسی
 سوائے تیلے رب دی رحمت تے توں کافریں دا
 کڈا ہیں دی امدادی نہ بنیں۔

وَلَا يَصُدُّكَ عَنْ آيَاتِ اللَّهِ بَعْدَ إِذْ أُنْزِلَتْ إِلَيْكَ
 وَادْعُ إِلَى رَبِّكَ وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿۵۸﴾

۸۸۔ تے تیکوں اللہ دی آیتیں کنیں انہیں دے لہن
 دے بعد کوئی روک نہ ڈیوے تے توں اپنے رب دو
 سب تے مشرکیں وچ نہ بن۔

وَلَا تَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ ۖ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ
 الْحَكْمُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿۵۹﴾

۸۹۔ تے اللہ دے سوا پے کوں مہبود نہ سب او دے سوا
 کوئی پیا مہبود کاہ نہیں ہر شے فنا تھین والی سوائے
 او دے جیندو اللہ دی توجہ ہوئے۔ حکم ہوندا تے
 سارے ہوندو ولائے دین۔

سُورَةُ الْعَنْكَبُوتِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مَعَ الْبِسْمَلَةِ سَبْعُونَ آيَةً وَسَبْعَةٌ رُكُوعَاتٍ

سورة عنکبوت مکی ۷۷ تے بسم اللہ نال ایندراں ۷۰ آیات تے ۷ رکوعن۔

- ۱۔ میں شروع کریندال اللہ دے نال نال جیرھا بن منگئے
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۲۔ میں اللہ خوب چاڈال۔
الْمَلِكِ ②
- ۳۔ کیا لوکس خیال کیتے جہاںہیں کوں اس گال کرن تے
أَحْسِبَ النَّاسُ أَنْ يَتْرَكُوا أَنْ يَقُولُوا آمَنَّا وَهُمْ لَا يُفْتَنُونَ ③
- ۴۔ اسان انہیں کنیں پہلے لوکس کوں وی آزایا یا
وَلَقَدْ فَتَنَّا الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَلَيَعْلَمَنَّ اللَّهُ الَّذِينَ صَدَقُوا وَلَيَعْلَمَنَّ الْكَاذِبِينَ ④
- ۵۔ یا کیا ادوک جیرھے بڑے کم کریندن خیال کریندن
أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ أَنْ يَسْفُتُونَا سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ ⑤
- ۶۔ جیرھا اللہ دے ملن دی امید کریندے تے بے شک
مَنْ كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ اللَّهِ فَإِنْ أَجَلَ اللَّهُ لَكَ ⑥
- اللہ وامقرر تھیا ہوا وقت آوٹ والا۔ تے او بہوں سٹنٹ
وَهُوَ السَّيِّعُ الْعَلِيمُ ⑦
- والا تے بہوں چاڈنٹ والا۔
- ۷۔ تے جیرھا شخص کوشش کریندے او اٹے ناندے
وَمَنْ جَاهَدَ فَإِنَّمَا يُجَاهِدُ لِنَفْسِهِ إِنَّ اللَّهَ لَغَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِينَ ⑧
- کیتے زولیندے بے شک اللہ سیس ساریں جہانیں کنیں
بے نیاز۔
- ۸۔ تے جیرھے ایمان گھن آئن تے چگے عمل کیتے نیں
وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَحْسَنَ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ ⑨
- اسان انہیں کنیں انہیں دیاں بڑائیاں پریں کرڈلیوں
تے انہیں کوں انہیں کنیں بہوں چگا بدلہ ڈلیوں جیرھے
او عمل کریندے ہن۔
- ۹۔ تے اسان انسان کوں پیو مانال چگا سلوک کرن دا
وَوَضَعْنَا الْإِنْسَانَ فِي أَحْسَنِ تَقْوِيمٍ ⑩

إِنْ جَاهَلَكَ إِشْرَاكَ فِي مَا لَيْسَ لَكَ
بِهِ عِلْمٌ فَلَا تُطِعْهُمَا ۚ إِلَىٰ مَرْجِعِكُمْ
فَأُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿۵﴾

حکم ڈتا۔ ہا جے او میڈے نال شرک کرٹ تے میگوں مجبور
کرن جیندا میگوں کوئی پتہ نیئں تے دل توں انہیں لڑنا ہیں
وا اکھن نہ من تساں میڈو ولٹے تے میں تہا کوں تہا ڈے
عمیلں دے متعلق ڈسیاں۔

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُدْخِلَنَّهُمْ فِي
الصَّالِحِينَ ﴿۶﴾

۱۔ تے جیرے ایمان گھن اُن تے جگے کم کیتے نیں اسل
انہیں کوں ضرور نیک لوکیں وچ داخل کر لیسوں۔

وَمِنَ النَّاسِ مَن يَقُولُ آمَنَّا بِاللّٰهِ فَإِذَا أُوذِيَ فِي
اللّٰهِ جَعَلَ فِتْنَةً لِلنَّاسِ كَعَدَابِ اللّٰهِ وَلَٰئِن جَاءَ
نَصْرٌ مِّن رَّبِّكَ لَيَقُولُنَّ إِنَّا كُنَّا مَعَكُمْ أَوْ لَيْسَ اللّٰهُ
بِأَعْلَمَ بِمَا فِي صُدُورِ الْعَالَمِينَ ﴿۷﴾

۱۱۔ کچھ لوک جن جیرے آہن اسل اللہ تے ایمان گھن
اُن تے ہیں تے جیرے اللہ دی راہ وچ انہیں کوں تکلیف
پہنچے تے لوکیں دے فتنے کوں اللہ دے عذاب جیہاں چا
سمجھن تے جے تہا بے رب ولو امداد دے تے او
ضرور آہن جو بے شک اسل تہا ڈے نال ہا سے کیا
اللہ سیئں او گاہیں نیں جاڈا جرمیاں دنیا جہاں دے لوکیں
دے دلں وچ بن (جانڈے)

وَلَيَعْلَمَنَّ اللّٰهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَلَيَعْلَمَنَّ الْمُنَافِقِينَ ﴿۸﴾

۱۲۔ تے اللہ سیئں ضرور ظاہر کر لیس ایمان گھن آوٹ والیں
کوں دی تے ضرور ظاہر کر لیس منافقین کوں دی۔

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا اتَّبِعُوا سَبِيلَنَا
وَلْنَحْمِلَ خَطِيئَتَكُمْ ۖ وَمَا يُطِيعِلِينَ مِن خَلْقِهِمْ
مِّن شَيْءٍ ۖ إِنَّهُمْ لَكَذِبُونَ ﴿۹﴾

۱۳۔ تے کافر مومنین کوں آہن تساں ساڈے پچھو لڑو تے
اسل تہا ڈے گنہ چا گھنوں تے او ذرا وی انہیں دے
گناہ چا وٹ والے نیں او بے شک کوڑے ہن۔

وَلَيَحْمِلُنَّ أَثْقَالَهُمْ وَأَثْقَالًا مَّعَ أَثْقَالِهِمْ وَلَيُنْزِلُنَّ
يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَمَّا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿۱۰﴾

۱۴۔ تے او ضرور اپٹے بار چسین تے اپٹے بار نال بے بار
وی چسین۔ تے قیامت دے ڈینہ ضرور پچھا دیسی جیرھا
او کوڑا بدھیندے ہن۔

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ فَلَبِثَ فِيهِمْ أَلْفَ
سَنَةٍ إِلَّا خَمْسِينَ عَامًا فَأَخَذَهُمُ الطُّوفَانُ وَ
هُمْ ظَالِمُونَ ﴿۱۱﴾

۱۵۔ تے اسل نوح کوں ادنی قوم دو پٹیا ہا تے
انہیں وچ ۹۵۰ سال رہ گئے ول ادنی قوم کوں
طوفان پکڑیے تے او ظالم ہن۔

فَأَنجَيْنَاهُ وَأَصْحَابَ السَّفِينَةِ وَجَعَلْنَاهَا آيَةً لِلْعَالَمِينَ ﴿۱۲﴾

۱۶۔ تے اسل ادنوں تے بیڑی آلیں کوں بچا گدھا تے
ایں کوں جہانیں واسطے نشان بنا ڈتا۔

وَابْرِهٖمَ اِذْ قَالَ لِقَوْمِهٖ اَعْبُدُوا اللّٰهَ وَاتَّقُوْهُ
ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ اِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُوْنَ ﴿۱۵﴾

۱۷۔ تے ابراہیم جیسے ادا پر قوم کوں آکھے اللہ دی عبادت
کرو تے اوں کیں ڈرو اے تہا بڑے کیے چنگا ہے
تساں چاٹے ۱۶۔

اِنَّمَا تَعْبُدُوْنَ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ اَوْثَانًا وَتَخْلُقُوْنَ
اِفْکًا اِنَّ الَّذِیْنَ تَعْبُدُوْنَ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ لَا یَمْلِكُوْنَ
لَکُمْ رِزْقًا فَاَبْتَغُوا عِنْدَ اللّٰهِ الرِّزْقَ وَاعْبُدُوْهُ
وَاشْكُرُوْا لَہٗ اِنَّہٗ یَرْجِعُوْنَ ﴿۱۶﴾

۱۸۔ تساں محض بتیں دی عبادت کریندے ۱۶۔ اللہ دے
سوا تے کوڑ بٹیدے ۱۷۔ بے شک تساں اللہ دے سوا
جنہیں دی عبادت کریندے ۱۸۔ او تہا بڑے رزق دے
مالک ۱۹۔ نئیں تساں اللہ کیں رزق مگھوئے ہونڈی
عبادت کرد تے اوں نہ تھک کرد تساں ہونڈو ولے۔

وَ اِنْ تَکَذَّبُوْا فَقَدْ کَذَّبَ اُمَمٌ مِّنْ قَبْلِکُمْ وَمَا
عَلٰی الرَّسُوْلِ اِلَّا الْبَلٰغُ الْبَیِّنُ ﴿۱۷﴾

۱۹۔ تے جے تساں جھٹیسوئے تہا بڑے کیں پہلی امتیں
وی جھٹلایا ہا تے رسول تے محض کھول کھول کے
گال پچا ڈیون فرمیں۔

اَوَلَمْ یَرَوْا کَیْفَ یُبْدِئُ اللّٰهُ الْخَلْقَ ثُمَّ یُعِیْدُہٗ
اِنَّ ذٰلِکَ عَلٰی اللّٰهِ یَسِیْرٌ ﴿۱۸﴾

۲۰۔ کیا اونئیں چاٹے جو اللہ کیوں منڈھ کیں پیدا
کریندے تے دل اوہو جنہیں مخلوق ولاولا بٹیدے بے شک
اللہ کیے لے گال سوکھی ۱۹۔

قُلْ سَیَرُوْا فِی الْاَرْضِ فَانظُرُوْا کَیْفَ بَدَا الْخَلْقَ
ثُمَّ اللّٰهُ یُنشِئُ النَّشَاةَ الْاٰخِرَةَ اِنَّ اللّٰهَ عَلٰی کُلِّ
شَیْءٍ قَدِیْرٌ ﴿۱۹﴾

۲۱۔ توں آکھ زمین وچ ٹرو پھرتے ڈیکھو جو کیوں
اللہ سیس منڈھ کیں پیدا کیے تے دل اللہ سیس انہیں
کوں مرے بعد جینا کریندا رہ گئے بے شک اللہ ہر
شے تے قادر۔

یُعَذِّبُ مَنْ یَّشَاءُ وَیَرْحَمُ مَنْ یَّشَاءُ وَ
اِلَیْہِ تُقْلَبُوْنَ ﴿۲۰﴾

۲۲۔ جنیکوں چاہندے عذاب ڈیندے تے جیندے
اتے چاہندے رحم کریندے تے تساں ہونڈو ولے۔

وَمَا اَنْتُمْ بِمُعْجِزِیْنَ فِی الْاَرْضِ وَلَا فِی السَّمَآءِ وَ
مَا لَکُمْ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ مِنْ دَلِیْلٍ وَلَا نَصِیْرٍ ﴿۲۱﴾

۲۳۔ تے تساں زمین وچ تے آسمان وچ اونکوں
ہر اترے سبکدے تے اللہ دے سوا تہا بڑا کوئی سبکتی
تے امدادی کارہ نئیں۔

وَالَّذِیْنَ کَفَرُوْا بِآیٰتِ اللّٰهِ وَلِقَآئِہٖ اُولٰٓئِکَ
یَجْزُوْنَ مِنْ عَذَابِیْ اُولٰٓئِکَ لَهُمْ عَذَابٌ
اَلِیْمٌ ﴿۲۲﴾

۲۴۔ تے جنہیں اللہ دی آیات دا تے اونڈے طعن دا
انکار کیے اے لوک میڈی رحمت کیں نا امید تھی گئیں
تے انہیں لوکس کیے بڑھ ڈیون والا عذاب۔

فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا اقْتُلُوهُ أَوْ حَرِّقُوهُ
فَأَنْجَاهُ اللَّهُ مِنَ النَّارِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ
يُؤْمِنُونَ ﴿۱۵﴾

۲۵۔ تے اوندی قوم دا محض ایہو جواب باجوہ انہیں آکھئے
ایکوں قتل کر ڈیو تے ساڑ ڈیو تے اللہ شیئیں بھانئیں
اون کوں بچا گدھا بے شک ایندے وچ منٹ دالیں
کیئے ہک نشان۔

وَقَالَ إِنَّمَا اتَّخَذْتُم مِّن دُونِ اللَّهِ أَوْثَانًا مَّوَدَّةَ
بَيْنِكُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ثُمَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكْفُرُ
بَعْضُكُم بِبَعْضٍ وَلَيَعْنُ بَعْضُكُم بَعْضًا وَمَالُكُمْ
النَّارُ وَمَا لَكُمْ مِّن نُّصْرَةٍ ﴿۱۶﴾

۲۶۔ تے اوں آکھئے جو تساں اللہ دے سوا محض مٹیں
کوں مہمود بنا گدھے تاں جو تساں این دنیاوی زندگی
وچ پے مشرکیں نال پیار و دھاؤ ول قیامت دے
ڈینہ تہاڑے کچھ لوک کچھ نہیں دا انکار کر لیں تے بعض
بعض تے لعنت پھٹیں تے تہاڑا ٹھکاڑ بھاء تے
تہاڑا کوئی وی امدادی نہ ہوسی۔

ثُمَّ لَمَّا دَخَلُوا أَصْحَابُ النَّارِ فِيهَا كَانُوا فِيهَا
أَسْفَلَ سَافِلِينَ ﴿۱۷﴾

۲۷۔ تے لوط اوں کوں من گدھا تے اوں (ابراہیم) آکھیا
میں بے شک اپنے رب دو بھرت کریناں بے شک او غالب تے ساناں
۲۸۔ تے اساں اونکوں اسحاق تے یعقوب بخشے تے
اوندی اولاد وچ نبوت (نبی) بٹائی تے کتاب ڈٹی تے
اساں اونکوں دنیا وچ بدلہ دے ڈتاتے بے شک او
آخرت دے ڈینہ نیک لوکیں وچ ہوسی۔

وَوَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَجَعَلْنَا فِي ذُرِّيَّتِهِ
الْقَبُولَ وَالْكِتَابَ وَآتَيْنَاهُ إِجْرًا فِي الدُّنْيَا وَإِنَّا فِي
الْآخِرَةِ لَمِنَ الصَّادِقِينَ ﴿۱۸﴾

۲۹۔ تے لوط جیسے اوں اپنی قوم کوں آکھئے بے شک تساں
بے حیائی کریندے ع جبرمی اچ تیں دنیا وچ کہیں پے
مٹیں کیتی۔

وَلَوْطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ إِنِّي أَنَا نَارُ الْفَاحِشَةِ مَا
سَبَقَكُمْ بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِّنَ الْعَالَمِينَ ﴿۱۹﴾

۳۰۔ کیا تساں جو انیں دو شہوت کیئے اندے ع تے
لو اکے مریندے ع تے اپنی مجلسیں وچ گندیاں بکاہیں
کریندے ع تے اوندی قوم دا محض ایہو جواب باجے
توں سچا ہوئیں تے ساڑے اتے اللہ دا عذاب گھن آ۔
۳۱۔ اوں آکھئے اے میلے رب میلہی مدد کر فدا دی
قوم دے مقابلے وچ۔

إِنِّي أَنَا نَارُ الْفَاحِشَةِ مَا سَبَقَكُمْ بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِّنَ الْعَالَمِينَ ﴿۲۰﴾

۳۲۔ تے جیسے ساڑے قاصد غرض فہری گھن کے ابراہیم

فَأَلَّا أَنْ قَالُوا اقْتُلُوا بِرَأْسِهِ قَالُوا أَلَا إِنَّا

نَارُ الْفَاحِشَةِ مَا سَبَقَكُمْ بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِّنَ الْعَالَمِينَ ﴿۲۱﴾

مُهَلِّكُوا أَهْلَ هَذِهِ الْقَرْيَةِ إِنَّ أَهْلَهَا كَانُوا
ظَالِمِينَ ﴿۳۰﴾

دو کھٹے تے انہیں آکھئے بے شک اساں ایں دستی آلیں
کوں ہلاک کرن والے ہیں بے شک ایں دستی والے
ظالم ہن۔

قَالَ إِنَّ فِيهَا لُوطًا قَالُوا نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَنْ فِيهَا إِنَّهُ
لَنَجِّنِيَّهَ وَأَهْلَهُ إِلَّا امْرَأَتَهُ كَانَتْ مِنَ
الْغَابِرِينَ ﴿۳۱﴾

۳۰۔ اوں آکھئے بے شک اونڈے وچ لوط دی ہے
انہیں آکھئے اساں بہوں جانڈے ہیں جو کون اونڈے وچ
اساں ضرور اونکوں تے اونڈے گھر والیں کوں بچا گھنسون
سوائے اونڈی زال دے او پچھو رہن والیں دچوہ۔

وَلَمَّا أَنْ جَاءَتْ رُسُلُنَا لُوطًا سِئَىٰ
بِهِمْ وَضَاقَ بِهِمْ ذَرْعًا وَقَالُوا
لَا تَخَفْ وَلَا تَحْزَنْ إِنَّا مُنْجُونَكَ
أَهْلَكَ إِلَّا امْرَأَتَكَ كَانَتْ مِنَ
الْغَابِرِينَ ﴿۳۲﴾

۳۱۔ تے جیلھے ساڈے قاصد لوط وداٹن تے اونکوں
چنگا نیں لگیا تے انہیں نال اونڈا دل تنگ تھئے تے
افریقہ آکھئے توں نہ ڈرتے نہ مونجھا تھی بے شک اساں
تیکوں تے تیڈے گھر آلیں کوں بچا گھنسون سوائے تیڈی
زال دے او پچھو رہن والیں دچوہ۔

إِنَّا مُنْذِرُونَ عَلَىٰ أَهْلِ هَذِهِ الْقَرْيَةِ رِجْزًا مِّنَ السَّمَاءِ
بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ ﴿۳۳﴾
وَلَقَدْ شَرَكْنَا مِنْهَا آيَةً بِّنَةً لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿۳۴﴾

۳۲۔ بے شک اساں ایں دستی آلیں تے آسان تو عذاب
لہاؤن والے ہیں ایں دچوہ نال جو اونافرمانی کریندے ہن۔
۳۳۔ تے اساں ایندے نال عقل والی قوم کیتے ہک کھلا
نشان چھوڑیئے۔

وَالِی مَدَیْنٍ أَخَاهُمْ شَعْبًا فَقَالَ لِقَوْمِهِ اعْبُدُوا اللَّهَ
وَارْجُوا الْيَوْمَ الْآخِرَ وَلَا تَتَّبِعُوا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ﴿۳۵﴾

۳۴۔ تے مدین دواوندے بھرا شعیب کوں بیٹھے
اول آکھئے اے میڈی قوم اللہ دی عبادت کرو تے
آخرت دے ٹی بنہ دی امید رکھو تے زمین وچ بگڑ
گھٹن کیتے نہ پھرو۔

فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ
جُثَّةٍ ﴿۳۶﴾

۳۵۔ انہیں اونکوں جھٹلا ڈتے تے انہیں کوں کبا
ڈیوٹن والے (بھوٹیں امب) عذاب پکڑ گدھے تے او
اپنے گھریں وچ گوڈیں دے بھر ڈھ پین۔

وَعَادَا وَنُوحًا وَقَدْ بَيَّنَّا لَكُمُ الْآيَاتِ مِمَّا كُنْتُمْ تَرْتَابُونَ
لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْيَاهُمْ فَصَدَّ عَنْهُمُ الْعَيْنُ فَهُمْ لَا
كَانَوا مُسْتَبْصِرِينَ ﴿۳۷﴾

۳۶۔ تے عاد تے نوح دی رہن دیاں جہیں دے متعلق
جہاں کول کھول کے ڈسے تے شیطان انہیں کوں انہیں دے
عمل سوٹھے کر کے دکھائے تے انہیں کوں سدھی راہ

کنیں روک ڈرتے سی تے او ایں بھال کوں چھگی طراں
سمجھدے ہن۔

۴۰۔ تے قارون تے فرعون تے ہامان انہیں دو موسیٰ
کھلے دلائل گھن کے آئے انہیں ملک وچ وڈائی نال کم
رگھڑے تے او عذاب کیں بچ نہ سگئے۔

۴۱۔ اساں ہر یک کوں اوندے گناہ دی وجہ نال پکڑیئے
انہیں وچر کچھ تے اساں پتھریں دامینہ وسائے تے
کچھ لوکیں کوں کہیں بے عذاب پکڑیئے تے کچھ لوکیں
کوں اساں ملک وچ ذلیل کر ڈرتے تے کچھ کوں اساں
عزق کر ڈرتے اللہ انہیں تے علم نہ کریندا ہائے آپ
اپنے اتے علم کریندے ہن۔

۴۲۔ تے حیرے لوکیں اللہ دے سوا بے سبکتی بٹائن انہیں
دی مثال ڈراںہور دی ع او گھر بیٹیدے تے ساریں کنیں
کمزور گھر ڈراںہور دا ہوندے جے او جائدے ہون۔
۴۳۔ بے شک اللہ سیس او کموں جائدے جیٹکوں او
اللہ دے سوا سبڈین تے او غالب تے سیٹا ہا۔

۴۴۔ تے اے مثالیں جیڑھیاں اساں لوکیں کیے بیان
کریندے ہں تے سوائے عالمیں دے بیا کوئی انہیں کوں
نئیں سمجھا۔

۴۵۔ اللہ سیس آسمان تے زمین حق نال بٹائن تے بیشک
اینڈے وچ مومنین کیے نشان۔

وَقَارُونَ وَفِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَلَقَدْ
جَاءَهُمْ مُّوسَىٰ بِالْبَيِّنَاتِ فَاسْتَكْبَرُوا فِي
الْأَرْضِ وَمَا كَانُوا سَابِقِينَ ﴿٤٠﴾

فَلَوْلَا أَخَذْنَا بِذُنُوبِهِمْ فَمِنْهُمْ مَّنْ أَرْسَلْنَا
عَلَيْهِ حَاصِبًا وَمِنْهُمْ مَّنْ أَخَذْنَاهُ
الصَّخِيبَةَ وَمِنْهُمْ مَّنْ حَقَّقْنَا بِهِ الْأَرْضَ
وَمِنْهُمْ مَّنْ أَعْرَفْنَاهُ وَمَا كَانَ اللَّهُ
لِيُظِلَّهُمْ وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٤١﴾

مَثَلُ الَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْلِيَاءَ كَمَثَلِ
الْعَنْكَبُوتِ إِذَا أَخَذَتْ بِتَرَانٍ فَإِنَّ أَوْهَنَ الْيُوتِ لَبَنَتِ
الْعَنْكَبُوتَ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿٤٢﴾

إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يُدْعَوْنَ مِنْ دُونِهِ مِنْ شَيْءٍ وَهُوَ
الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٤٣﴾

وَتِلْكَ الْأَمْثَالُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ وَمَا يَعْقِلُهَا إِلَّا
الْعُلَمَاءُ ﴿٤٤﴾

خَلَقَ اللَّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ إِنَّ فِي ذَلِكَ
لَآيَةً لِّلْمُؤْمِنِينَ ﴿٤٥﴾

أَتْلُ مَا أُوْحِيَ إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ وَأَقِمِ الصَّلَاةَ إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَى عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَلَذِكْرُ اللَّهِ أَكْبَرُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَصْنَعُونَ ﴿۲۹﴾

۴۶۔ توں پڑھ جو تیردو کتاب وحی کیتی گئی ۷ تے نماز جماعت نال پڑھ بے شک نماز بے حیائی تے برائی نہیں کریندی ۷ تے اللہ دا ذکر سب کنیں وڈا ۷۔ تے جو تہاں کریندے ۷ اللہ جاندے۔

وَلَا تُجَادِلُوا أَهْلَ الْكِتَابِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِلَّا الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ وَقُولُوا آمَنَّا بِالَّذِي أُنْزِلَ إِلَيْنَا وَأُنْزِلَ إِلَيْكُمْ وَإِلَهُنَا وَإِلَهُكُمْ وَاحِدٌ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ ﴿۳۰﴾

۴۷۔ تے اہل کتاب نال جیگلی گالیں نال بحث کیتی کرو سوائے انہیں جو ظالمیں دے تے اکھو اساں ایمان آندے جو ساڈو لہایا گئے تے جو تہاڈو لہایا گئے تے ساڈا تے تہاڈا معبود کھو ۷۔ تے اساں او دے فرما نبردار نہیں۔

وَكَذَلِكَ أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ فَالَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ يُؤْمِنُونَ بِهِ وَمِنْ هَؤُلَاءِ مَنْ يُؤْمِنُ بِهِ وَمَا يَجْحَدُ بِآيَاتِنَا إِلَّا الْكَافِرُونَ ﴿۳۱﴾

۴۸۔ تے ایویں اساں تیردو کتاب لہائی ۷ تے جنہیں کوں اساں کتاب ڈتی ۷ او اوکوں منیندن انہیں وجودی کجھ ہن جیسے اینکوں منیندن تے ساڈی آیات دا انکار محض کافر کریندن۔

وَمَا كُنْتَ تَسْلُوا مِنْ قَبْلِهِ مِنْ كِتَابٍ وَلَا تَخْطُرُ بِمِثْلِكَ إِذَا لَارْتَابَ الْمُبْطِلُونَ ﴿۳۲﴾

۴۹۔ تے ایں کنیں پہلے توں کوئی کتاب نہ پڑھدا ہانویں تے نہ سچے تہہ نال لکھدا ہانویں نہ تے جھٹلاوٹن والے شک و مح پئے وچن ہا۔

بَلْ هُوَ آيَاتٌ بَيِّنَاتٌ فِي صُدُورِ الَّذِينَ أَوْفُوا الْعِلْمَ وَمَا يَجْحَدُ بِآيَاتِنَا إِلَّا الظَّالِمُونَ ﴿۳۳﴾

۵۰۔ اصل دج اسے تے کھلیاں آیات ہن انہیں نوکس دے دیں وچ جنہیں کوں علم ڈتا گئے تے ساڈی آیات دا انکار محض ظالم ہی کریندن۔

وَقَالُوا لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْهِ آيَاتٌ مِنْ رَبِّهِ قُلْ إِنَّمَا الْآيَاتُ عِنْدَ اللَّهِ وَإِنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ مُبِينٌ ﴿۳۴﴾

۵۱۔ تے او آہن ایندے اُتے ایندے رب کنیں کوئی نشان کیوں نہیں بہایا گیا توں اکھ نشان تے محض اللہ دے کولہو ہن میں تاں صرف کھلا کھلا ڈراوٹن والا ہاں۔

أَوَلَمْ يَكْفِهِمْ أَنَّا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ يُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَرَحْمَةً وَذِكْرَىٰ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿۳۵﴾

۵۲۔ کیا انہیں کیسے اے کافی نہیں جو اساں تیردے اُتے کتاب لہائی ۷ انہیں تے پڑھی دیندی ۷ ایندے وچ مومنیں کیسے رحمت تے یاد دہانی ۷۔

قُلْ كُلٌّ بِإِلَهِهِ يَتَوَكَّلُ وَيُتِمُّكُمْ شَهِيدًا ۚ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمُوتِ وَالْأَرْضِ وَالَّذِينَ آمَنُوا بِالْبَاطِلِ وَكَفَرُوا

۵۳۔ توں اکھ میڈے تے تہاڈے درمیان اللہ کافی گواہ آسمانیں تے زمین وچ جو کجھ ہے اد جاندے

يَا لَيْلَىٰ أُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿۴۶﴾

تے جیرے کوڑ کوں منیندن تے اللہ دانکار کریندن
ایسے لوک گھاٹے وجین۔

وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ وَلَوْلَا أَجَلٌ مُّسَمًّى لَّجَاءَهُمُ
الْعَذَابُ وَيَأْتِيَنَّهُمْ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿۴۷﴾

۵۴۔ اوتیں کئیں عذاب جلدی منگدن تے جے عذاب
دا وقت مقرر نہ ہوے ہاتے انہیں کئیں عذاب آ
ورنچے ہاتے ہن وی انہیں تے ضرور ہن ابھن گھت
اوسی تے انہیں کوں پتہ دی نہ ہو سی۔

يَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَظَهِيرَةٌ لِّلْكَافِرِينَ ﴿۴۸﴾

۵۵۔ تے اوتیں کئیں عذاب جلدی منگدن بے شک
دوزخ کافریں کوں تباہ کرن والی ہے۔

يَوْمَ يَفْقَهُمُ الْعَذَابُ مِنْ فَوْقِهِمْ وَمِنْ تَحْتِ
أَرْجُلِهِمْ وَيَقُولُ ذُوقُوا مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿۴۹﴾

۵۶۔ تے جڈاں عذاب انہیں کوں اتو کئیں وی تے
پیریں دے تلوی ولہیت گھسی تے اللہ اکھسی ہن
جو تساں کریندے ہا دے اوزی سزا بھو گو۔

يُبَايِعُوا الَّذِينَ آمَنُوا وَإِنْ أَرْضُكَ وَاسِعَةٌ فَإِنَّا
يَا عِبَادُ وَاوِي ﴿۵۰﴾

۵۷۔ اے میڈے بندو جیرے ایمان گھن آتے او
بے شک میڈی زمین کھلی تے تساں میڈی ہی عبادت
کرو۔

كُلُّ نَفْسٍ ذَٰئِقَةُ الْمَوْتِ ثُمَّ إِلَيْنَا تُرْجَعُونَ ﴿۵۱﴾

۵۸۔ ہر جان دار موت دا مزہ چکھٹے ول تساں ساڈو
ولائے ویسو۔

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُبَدِّلَنَّهُمْ مِّنْ
الْجَنَّةِ عُرُشًا نَّجْوًى مِّنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا
بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۵۲﴾

۵۹۔ تے جیرے منیندن تے چنگے کم کریندن اساں
ضرور انہیں کوں بہشت ورتج ماڈیاں ڈیسیوں جندے
تلے نہراں دبندیاں پیاں ہوسن تے او اونڈے ورتج
ہمیشہ رہسن تے چنگے کم کرن والیں دا کینجھا چنگا بدلہ ہے۔

۶۰۔ جنہیں مبر کیتے تے اپنے رب تے ہر دوسرے کیتے

الَّذِينَ صَبَرُوا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿۵۳﴾

۶۱۔ تے کتنے سارے جانورن او اپنے رزق چاتی
کا نہیں ددے۔ اللہ انہیں کوں وی رزق ڈیندے
تے تہاکوں وی تے او سننن والا تے چاٹنن والا ہے۔

وَكَايْنِ مِّنْ دَآبَّةٍ لَا يُغْمَلُ لَهَا رِزْقًا مِّنْ اللَّهِ يُرْزَقُهَا
وَإِذَا كُفِّرَتْ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿۵۴﴾

۶۲۔ تے جے توں انہیں کنیں پھیں جو زمیں تے آسمانیں
کیش پیدا کیتے تے سمجھ تے چند کوں کم ورتج لاء سی

وَلَن يَسْأَلَنَّهُمْ مِّنْ خَلْقِ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ وَخَزَائِرِ السَّمْسِ وَالْقَمَرِ لَيَقُولُنَّ

اللَّهُ فَإِنِّي يُؤْفَكُونَ ۝

اللَّهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ
لَهُ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ۝

تے اور ضرور اکھسن اللہ دل او کبڑے پھیرے دیندے۔
۶۳۔ اللہ اپنے بندیں و چو جنیدے اتے چاندے
رزق وسیع کریندے تے تنگ کریندے بے شک اللہ
ہر شے کوں نہوں چاٹن والا ۷۔

وَلَمَّا سَأَلْتَهُمْ مَنْ تَزَلَّ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَاتَّخِذُوا بِهِ
الْأَرْضَ مَعْدٍ مَّوْتِهَا يَقُولُونَ اللَّهُ قُلِ الْحَمْدُ
لِلَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ ۝

۶۴۔ تے جے توں انہیں کنیں پھیں جو کیس جھڑکیں منہ
وسائے تے زمین دے برقیوں دے بعد اوکوں کیس
آباد کیتے تے اور ضرور اکھسن اللہ توں اکھ سب سچاں
صفقاں اللہ دیاٹن تے اصل اکثر انہیں و چو عقل نہیں کریندے۔
۶۵۔ تے اسے دنیا محض کھڈ تماشا تے آخرت دا گھر
ہی اصل زندگی ۷ جے او چاندے ہوں۔

وَمَا هَذِهِ الْحَيَوةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَهُمْ وَلَعِبٌ وَإِنَّ
الْآخِرَةَ لَإِىَّ الْحَيَوةُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ۝
فَإِذَا رَكِبُوا فِي الْفُلِ دَعَاؤُ اللَّهِ فَخَلَّصِينَ
لَهُ الدِّينَ فَلَمَّا نَجَّاهُمْ إِلَى الْبَرِّ إِذَا هُمْ
يُشْرِكُونَ ۝

۶۶۔ جیرے ویلے او پٹری تے چڑھدن اوں ویلے اپنی
فرمانبرداری کوں اللہ کیتے خاص کریندے ہوں دعا مانگدن
تے جیرے ویلے انہیں کوں اساں مکی زمین تے پچا گھنڈے
ہیں تے ہوں ویلے شرک کرن پئے دیندن۔

لِيَكْفُرُوا بِمَا آتَيْنَهُمْ وَلِيَتَمَتَّعُوا فَتَنًا
فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ۝

۶۷۔ تاں جو انکار کرن جو اساں انہیں کوں ڈتے تے
فائدہ اٹھاو تے اور ضرور جان گھنن۔

أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا جَعَلْنَا حَمًا أَمْنًا وَنَخْطِفُ النَّاسَ مِنْ
حَوْلِهِمْ أَفَبِالْبَاطِلِ يُؤْمِنُونَ وَبِنِعْمَةِ اللَّهِ يَكْفُرُونَ ۝

۶۸۔ کیا انہیں کوں پتہ نہیں جو اساں حرم کوں امن دی
چا بنائے کوک اوندے چو دھار دپریں کر ڈرتے دیندن کیا
او کوڑ کوں منیندن تے اللہ دی نعمت دا انکار کریندن۔

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ
بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُ أَلَيْسَ فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى لِّلْكَافِرِينَ ۝

۶۹۔ تے اوں کنیں زیادہ ظالم کون جیرا اللہ
تے کوڑ پدھیندے یا سچ کوں اوندے آوٹ
تے جھٹلیندے کیا دوزخ و حق کافرین دا ٹھکانہ
نہیں۔

وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا وَإِنَّ اللَّهَ
لَعَ الْمُحْسِنِينَ ۝

۷۰۔ تے جیرے کوک ساڈی راہ و حق کوشش
کریندن تے اساں انہیں کوں اپنا رستہ ضرور
ڈکھلیسوں تے بے شک اللہ نیکیں دے نال۔

سُورَةُ الرُّومِ مَكِّيَّةٌ ذَرَاهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ إِحْدَى وَسِتُّونَ آيَةً وَسِتَّةُ رُكُوعَاتٍ

سورة روم مکی ۷۷ سے بسم اللہ تال ایندیاں ۴۱ آیات تے ۶ رکوعن۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- الْعَمَّ ②
عَلَيْتِ الرُّومُ ③
- ۱۔ میں شروع کرینداں اللہ دے ناں تال جیرا بن
منگئے جڑیوں والا تے ول ول رحم کرن والا۔
- ۲۔ میں اللہ ہوں چاٹناں۔
- ۳۔ روم ہینا تھی گئے۔
- ۴۔ اور صلی زمین دس تے او ہینے تھیوں دے بعد ضرور بڑھے تھیں
- ۵۔ کجھ سالیں بعد پہلے وی تے پچیس وی حکومت اللہ دی
- تے اول چھاڑے مومن خوش ہوسن۔
- ۶۔ اللہ دی مدد کرنیں او مدد کریندے جنیدی چاہندے
- تے او غالب تے ول ول رحم کرن والا۔
- ۷۔ اللہ دا وعدہ تے اللہ اچھے وعدے دی خلاف
- درزی نہیں کریندا تے اصل ہوں سارے لوک چاٹدے
- نہیں۔
- ۸۔ او دنیاوی زندگی دے ظاہر کوں چاٹدن تے آخرت کنیں
- او غافلن۔
- ۹۔ کیا انہیں اپنے دل دس سوچا نہیں جو اللہ سینہ آسمانیں
- سنے زمین تے جو انہیں دے دیکھار حکمت نال تے مقرر
- وقت کیتے پیدا کیتے تے بے شک ہوں سارے لوک
- اپنے رب دی ملاقات دے انکاری ان۔
- ۱۰۔ کیا او زمین دس ٹریے نہیں جو ٹیکسن ہا جو انہیں کنیں
- پہلے لوکیں دا انجم کیا تھے او انہیں کنیں زیادہ طاقت والے
- ہن تے انہیں زمین کوں پٹیا اہل دہائے تے انہیں کنیں
- زیادہ آباد کیتے نیں تے انہیں کنیں رسول دیلاں گھن
- فِي أَدْنَى الْأَرْضِ وَهُمْ مِنْ بَعْدِ عَلَيْهِمْ سَيُغْلَبُونَ ④
فِي يَضِجُ سِينُهُ ۙ اللَّهُ الْأَمْرُ مِنْ قَبْلِ وَ مِنْ بَعْدِ ⑤
وَيَوْمَئِذٍ يُفْرِجُ الْمَوْتُونَ ⑥
يَنْصُرَ اللَّهُ يَنْصُرُ مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ⑦
وَعَدَ اللَّهُ لَا يُغْلِبُ اللَّهُ وَعْدَهُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ
لَا يَعْلَمُونَ ⑧
يَعْلَمُونَ ظَاهِرًا مِنَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَهُمْ عَنِ
الْآخِرَةِ هُمْ غَفْلُونَ ⑨
أَوَلَمْ يَتَفَكَّرُوا فِي أَنفُسِهِمْ مَّا خَلَقَ اللَّهُ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَأَجَلٍ مُّسَمًّى ⑩
وَإِنْ كَثِيرًا مِنَ النَّاسِ بِلِقَائِ رَبِّهِمْ لَكُفْرًا ⑪
أَوَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ
الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَانُوا أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَأَكَارُوا
الْأَرْضَ وَعَمَرُوهَا أَكْثَرَ مِمَّا عَمَرُوهَا وَجَاءَتْهُمْ
رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانَ اللَّهُ لِيَظْلِمَهُمْ وَلَكِنْ

كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ①

کے آئن تے اللہ سیس انہیں تے ظلم نہ کریندا ہا تے
اصل او اپنے آپ تے ظلم کریندے ہن۔

ثُمَّ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ اسَاءُوا الشُّوْأَىٰ اَنْ كَذَّبُوا
بِآيَاتِ اللّٰهِ وَكَانُوا بِهَا يَسْتَهْزِءُونَ ②

۱۱۔ تے انہیں لوکیں جیس برے کم کیتن تے اللہ دی
آیات دا انکار کیتے تے اوندے آتے مذاق کریندے
ہن انہیں دا انجام بُرا تھئے۔

اللّٰهُ يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ③

۱۲۔ اللہ سیس مخلوق کوں منڈھ کنیں بُنیدے تے دلاولا
اویں بُنیدے تے تساں ہوندو دلائے ویسو۔

وَيَوْمَ يَقُومُ السَّاعَةُ يُبْلِسُ الْمُجْرِمُونَ ④

۱۳۔ تے جیرے ڈینہہ قیامت اوسی مجرم اویں ڈینہہ
نا امید تھی ویسن۔

وَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ مِنْ شُرَكَائِهِمْ شُفَعَاءُ وَكَانُوا
بِشُرَكَائِهِمْ كَافِرِينَ ⑤

۱۴۔ تے انہیں دے شریکیں وچو کوئی انہیں دا سفارشی
نہ ہوسی تے او اپنے شریکیں دا انکار کریسن۔

وَيَوْمَ يَقُومُ السَّاعَةُ يُنْفِقُونَ ⑥

۱۵۔ تے جڈاں قیامت اوسی اویں ڈینہہ او انجوانج
تھی ویسن۔

فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَهُمْ فِي رَوْضَةٍ
يُجْبَرُونَ ⑦

۱۶۔ جیرے لوک ایمان گھن آئن تے چنگے کم کیتے نیں
انہیں کوں باغ و بیج خوش کیتا ویسی۔

وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَلِقَاءِ الْآخِرَةِ
ثَأْنُكَ فِي الْعَذَابِ مُخَضَّرُونَ ⑧

۱۷۔ تے جنیں کفر کیتے تے ساڈی آیات کوں
تے آخرت دے ڈینہہ دی ملاقات کوں

فَسُبْحَنَ اللّٰهِ حِينَ تُنسُونَ وَحِينَ تَصْبِحُونَ ⑨

۱۸۔ اللہ دی پاکیزگی بیان کردو جیلھے بچھ ہوئے تے
جیلھے فجر ہوئے۔

وَلَهُ الْحُكْمُ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَعِشَاءً وَحِينَ
تُظْهِرُونَ ⑩

۱۹۔ آسمانیں تے زمین وچ ہوندیاں صفتاں ہن
تے ڈوپارہیں دے بعد تے ڈوپارہیں کوں وی۔

يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ
الْحَيِّ وَيُحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَكَذَٰلِكَ
تُخْرَجُونَ ⑪

۲۰۔ او جندے کوں موئے کنیں تے مردے کوں
جیئہ کنپیدا کریندے تے زمین دے برتھیوٹ
دے بعد آباد کریندے تے تساں ایویں
کڑھئے ویسو۔

وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ إِذَا أَنْتُمْ
بَشَرٌ تَنْتَشِرُونَ ﴿۲۱﴾

۲۱۔ اوندے نشانیں دچو کہک اے وی ہے جو
اوتماکوں مٹی کنیں پیدا کیتے تے دل تساں بشر
بن کے زمین دچ کھنڈ ویندے ء

وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا
لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً
إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿۲۲﴾

۲۲۔ تے اوندے نشانیں دچو اے وی ہے جو اوں
تہاڑی جنس دچو تہاڑی خاطر جوڑے بنائیں تال
جو تساں انہیں کنیں آرام کھنوتے تہاڑے درمیان
محبت دا رشتہ بنائیں تے بے شک ایندے دچ
سوچن والی قوم کیتے نشان۔

وَمِنْ آيَاتِهِ خَلْقُ السَّكُونِ وَالْأَرْضِ وَاجْتِثَاكِ
الْأَشْيَاءِ وَالْوَاكِنِ أَنْ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِلْعَالَمِينَ ﴿۲۳﴾

۲۳۔ تے اوندے نشانیں دچو ء جو آسمانیں تے
زمین کو بنائیں تے تہاڑی ربائیں تے رنگیں دچ
اختلاف تے بے شک ایندے دچ جائن والی
قوم کیتے نشان۔

وَمِنْ آيَاتِهِ مَنَامُكُمْ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَابْتِغَاؤُكُمْ
مِنْ فَضْلِهِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يُسْمِعُونَ ﴿۲۴﴾

۲۴۔ رات کوں تہاڑا سمن تے ڈنبہ کوں تے اوند
فضل گولن دی اوندے (اللدے نشانیں دچو ء
بے شک ایندے دچ سمن والی قوم کیتے دے
نشان۔

وَمِنْ آيَاتِهِ يُرِيكُمْ الْبَرْقَ خَوْفًا وَطَمَعًا وَيُنْزِلُ
مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَيُخْرِجُ بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا
إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿۲۵﴾

۲۵۔ تے اوندے نشانیں دچو اے وی ہے جو
اوتماکوں بجلی دے تے طمع دی خاطر دکھنیدے تے
بجھڑ کنیں مینہ وسیندے دل اوندے نال زمین دے
سجھن دے بعد دسون کریندے بے شک ایندے
دچ عقل والی قوم کیتے نشانیاں ہن۔

وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ نَقُومَ السَّمَاءَ وَالْأَرْضَ بِأَمْرِ ثُمَّ
إِذَا دَعَاكُمْ دَعْوَةً مِّنَ الْأَرْضِ إِذَا أَنْتُمْ
تَخْرُجُونَ ﴿۲۶﴾

۲۶۔ تے اوندے نشانیں دچو اے وی ہے جو
آسمان تے زمین اوندے حکم نال کھڑن تھئے تے دل
جڑاں اوتماکوں زمین کنیں سبڈ مریسی اوہیں ویلے
نکل اوسو۔

وَلَهُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ كُلُّ لَهٍ فَيُخْرِجُ

۲۷۔ تے جو کجھ آسمانیں تے زمین دچ ہوندا تے

سارے اوندے فرمانبردارن ۔

۲۸۔ اوہو ۷ جس مخلوق دا منڈھ پدھ ول اونکوں ولا ولا پیدا کیتس تے اے کم اوندے کیتے ہوں ۷ سوکھا ۷ آسمانیں تے زمین وچ اوندی شان سبھ کنیں اُچی ۷ تے او غالب تے ہوں سیانا ۷۔

۲۹۔ او تہاڑی جنس دی مثال تہا کوں ڈیندے کیا جنیدے اُتے تہاڑے سچے تہہ مالک تھیندن اوندے وچ انہیں دی سانجھ ہوندی ۷ تہاں اوندے وچ برابر ہوندے ۷ تہاں انہیں کنیں ایویں ڈر دے ۷ جیویں اپنے آپ کنیں عقل والی قوم کیتے اسان ایویں آیتاں کھول کے بیان کریندے ہیں۔

۳۰۔ اصل فالیں علم دے بغیر اپنی خواہشات دی پروی کیتی تے جنیکوں اللہ گراہ کرے اونکوں سدھارہ کون ڈکھا سگدے تے انہیں دا کوئی امدادی کار نہیں۔

۳۱۔ توں اپنی توجہ پورے طور تے دین دو پھیرٹے اوندے وچ ڈنگ نہ ہوے اللہ دی فطرت جنیدے اُتے اوں لوکیں کوں پیدا کیتے اللہ دی پیدائش کوں کوئی بدل نہیں سگدا اے قائم رہن والا دین تے اصل ہوں سارے لوک ہاندے نیں ۳۲۔ اوندو جھکو تے اوں کنیں ڈرو تے ناز جمات نال پڑھو تے مشرک نہ بنو۔

۳۳۔ جنہیں اپنے دین کوں ٹوٹے کر ڈتے تے ٹولیں وچ وندرج گئین تے ہر ٹولہ جو اوں کنیں ہے اوندے اُتے خوش۔

۳۴۔ تے جڑاں لوکیں کوں ڈکھ بلدے او اپنے رب کوں جھکدے ہوئیں سببیدن تے جیلے او

وَهُوَ الَّذِي يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ وَهُوَ أَهْوَنُ عَلَيْهِ وَلَهُ الْمَثَلُ الْأَعْلَىٰ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿۲۸﴾

ضَرَبَ لَكُمْ مَثَلًا مِّنْ أَنْفُسِكُمْ هَلْ لَّكُمْ مِّنْ مَّا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ مِّنْ شُرَكَاءَ فِي مَارَزَقْتُمْ فَلْتَمَّ فِيهِ سَوَاءٌ تَخَافُونَهُمْ كَخِيفَتِكُمْ أَنْفُسَكُمْ كَذَلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿۲۹﴾

بَلِ اتَّبَعَ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَهْوَاءَهُمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ فَمَنْ يَهْدِي مَنْ أَضَلَّ اللَّهُ وَمَا لَهُمْ مِّنْ مُّصْرِينَ ﴿۳۰﴾

فَأَوْمَرْنَاهُ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا فِطْرَتَ اللَّهِ الَّتِي فَطَرَ النَّاسَ عَلَيْهَا لَا تَبْدِيلَ لِخَلْقِ اللَّهِ ذَلِكَ الدِّينُ الْقَرِيمُ وَلَكِن كَثُرَ النَّاسُ لَا يَعْلَمُونَ ﴿۳۱﴾

مُتَّبِعِينَ إِلَيْهِ وَاتَّقُوهُ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَلَا تَكُونُوا مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿۳۲﴾

مِنَ الَّذِينَ فَزَعُوا دِينَهُمْ وَكَانُوا شِيعًا كُلُّ جُزْءٍ يَسَأَلُ لَدَيْهِمْ فَزَحُونُ ﴿۳۳﴾

وَإِذَا مَسَّ النَّاسَ ضُرٌّ دَعَوْا رَبَّهُمْ مُّتَّبِعِينَ إِلَيْهِ ثُمَّ إِذَا أَنفَعَهُ مِنْهُ رَحْمَةٌ إِذَا فَرِيقٌ مِنْهُمْ يَرْتَدَّ

يُشْرِكُونَ ۝

انہیں تے رحمت کریندے ہوں دیلھے ہک گروہ
اپٹے رب نال شرک کرن پٹے دیندے۔

يَكْفُرُوا بِمَا آتَيْنَهُمْ فَتَشْعَبُوا قَسْوَفَ
تَعْلَمُونَ ۝

۳۵۔ تاں جو اوندے انکار کرن جو اساں انہیں کوں
ڈتے ہن تساں (تھوڑا) فائدہ چاؤ تماکوں جلدی
پتہ بگک ویسی۔

أَمْ أَنْزَلْنَاهُمْ سُلْطٰنًا فَهُمْ يَنْكُرُوْنَ ۝
يُشْرِكُونَ ۝

۳۶۔ یا اساں انہیں تے کوئی دلیل لہائی ۽ جیری
انہیں نال او گالیں کریندی ۽ جیریاں اشرک
دیاں پے کریندن۔

وَإِذَا آذَيْنَا النَّاسَ رَحْمَةً فَرَحَوا بِهَا وَإِنْ نُسَبِّحُ
سَبِّحَتَهُ بِمَا قَدَّمْتَ أَيْدِيَهُمْ إِذَا هُمْ يَقْنَطُونَ ۝

۳۷۔ تے جیلھے انسانیں کوں اساں رحمت چکھاو
او اوندے اتے اکر ترح ویندن تے جے انہیں
کوں مصیبت پڑے اوندی دبر نال جو انہیں دے ہتھیں
اگو پٹھے اوہوں دیلھے نا ائید تھی ویندن۔
۳۸۔ کیا انہیں کوں پتہ نیئیں جو بے شک اللہ
جنیدے کیتے چاہندے اوندے کیتے رزق
کھلا کر ڈیندے تے تنگ کریندے بے شک
ایندے ورح منٹ والی قوم کیتے نشانن۔

أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَ
يَقْدِرُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ
يُؤْمِنُونَ ۝

۳۹۔ توں اپٹے سکیں کوں تے مسکین کوں تے
مسافر کوں اوندے حق ڈے اے چنگا ۽ انہیں
کیتے جیرھے اللہ دی توجہ تے رضا چاہندن تے
ایسھے لوک کامیاب تھیون و ابن۔

فَإِنَّ ذَٰلَ الْفَرْقَ بَيْنَ حَقِّهِ وَالنَّاسِكِينَ وَإِنَّ السَّيِّئِينَ
ذَٰلِكَ خَيْرٌ لِّلَّذِينَ يُرِيدُونَ وَجْهَ اللَّهِ وَأُولَٰئِكَ
هُمُ الْفٰلِحُونَ ۝

۴۰۔ تے جیرھا پتساں ددھن کیتے مال ڈیندے ۽ تاں
جو لوکیں دے مال وچ ددھتے او اللہ دے
نزدیک نہیں ددھدا تے جیرھا مال اللہ دی
رضا کیتے زکاۃ ورح ڈیندے ۽ ایسھے لوک جیرھے
اپٹا مال ددھیندے پین

وَمَا آتَيْنَهُمْ مِنْ رَبِّكَ لِيَرْبُوا فِي أَمْوَالِ النَّاسِ فَلَا
يَرْبُوا عِنْدَ اللَّهِ وَمَا آتَيْنَهُمْ مِنْ زَكٰوةٍ تَزِيدُهُمْ
وَجْهَ اللَّهِ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُضْعِفُونَ ۝

۴۱۔ اللہ او تہو ۽ جس تہا کوں پیدا کیتے دل

اللَّهُ الَّذِي خَلَقَكُمْ ثُمَّ رَزَقَكُمْ ثُمَّ يُعِيذُكُمْ ثُمَّ

يُحْيِيكُمْ هَلْ مِنْ شُرَكَائِكُمْ مَنْ يَفْعَلْ مِنْ ذَلِكَ
مِنْ شَيْءٍ مُنْعَةً وَتَعْلَى عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٣٦﴾
تہا کوں رزق ڈتس ول تہا کوں مرسی تے ول
زندہ کرسی کیا تہا ڈے شریکیں وچو کوئی ہے
جیرھا انہیں وچو کوئی کم کرے او پاک تے
انہیں دے شرک کنیں بہوں اچا ۳۶۔

ظَهَرَ الْفَسَادُ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ بِمَا كَسَبَتْ أَيْدِي
النَّاسِ لِيَذُنُقَهُمْ بَعْضُ الَّذِي عَمِلُوا لَعَلَّهُمْ
يَرْجِعُونَ ﴿٣٧﴾
۳۷۔ لوکیں دے عملیں دی وجہ نال زمین وچ
تے سمندر وچ فساد مچ گئے تاں جو او انہیں
کوں انہیں دے عملیں دی سزا ڈیوے تاں
جو او ول آون۔

قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ
الَّذِينَ مِنْ قَبْلُ كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُشْرِكِينَ ﴿٣٨﴾
۳۸۔ توں آکھ زمین وچ ٹرو پھرتے ڈیکھو
انہیں لوکیں دا انجام کیا ہے جیرھ پہلے ہن جنیں
وچو بہوں سارے مشرک ہن۔

فَاقْرَأْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ الْقَیِّمِ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ
يَوْمٌ لَا مَرَدَّ لَهُ مِنَ اللَّهِ يَوْمَئِذٍ يُصْدَعُونَ ﴿٣٩﴾
۳۹۔ توں اپنی توجہ کوں قائم رہن واسے دین دو
پھیر ڈے ایس کنیں پہلے جو او ڈینہ آونجے جیرھا
مثلا نہیں اللہ ولوں جڈاں او ہک ڈوہجے کنیں
انج تھی وین۔

مَنْ كَفَرَ فَعَلَيْهِ كُفْرُهُ وَمَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلَا نُقْصِرُ
بِهِمْ ذُنُوبًا ﴿٤٠﴾
۴۰۔ جیرھا کفر کرسی اوندی سزا اونکوں ہلسی تے
جیرھا نیک عمل کرسی تے او اپنئے فائدے کیتے
تیاری کریندا پئے۔

لِيَجْزِيَ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنْ فَضْلِهِ
إِنَّهُ لَا يَجِبُ الْكَافِرِينَ ﴿٤١﴾
۴۱۔ تاں جو او مومنین کوں تے نیک عمل کرن
والیں کوں اپنئے فضل نال بدلہ ڈیوے بے شک
او کافریں کوں پسند نہیں کریندا۔

وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ يُرْسِلَ الرِّيحَ مُبَشِّرَاتٍ وَلِيَذُنُقَكُمْ
مِنْ فَضْلِهِ وَلِتَجْرِيَ الْفُلُكُ بِأَمْرِهِ وَلِتَبْتَغُوا مِنْ
فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٤٢﴾
۴۲۔ تے اوندی آیات وچو اے دی ہے جو او ہوائیں
کوں خوش خبری بنا کے پھیندے تاں جو تہا کوں اپنی رحمت دا
مزا چکھاوے تے بیڑیاں اوندے حکم نال چلن تے تاں جو نساں
اوندے فضل گو لو تے شکر ادا کرو۔

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ رُسُلًا إِلَى قَوْمِهِمْ فَجَاءَهُمْ
۴۸۔ تے تیں کنیں پہلے وی اساں انہیں دی

بِالْبَيِّنَاتِ فَانْتَقَمْنَا مِنَ الَّذِينَ أَجْرُمُوا وَكَانَ حَقًّا
عَلَيْنَا نَصْرُ الْمُؤْمِنِينَ ﴿۳۵﴾

قومیں دو رسول پٹھیں اور انہیں کنیں کھلیاں دیلاں
گھن کے آئے تے دل اساں مجرمیں کنیں بدلہ گدھے
تے مونیں دی مدد ساڈے اُتے فرض ہائی۔

اللَّهُ الَّذِي يُرْسِلُ الرِّيحَ فَتُبْرِصَابًا قَبَسُطَةً
فِي السَّمَاءِ كَيْفَ يَشَاءُ وَيَجْعَلُهُ كِسْفًا فَتَرَى الْوَدْقَ
يَخْرُجُ مِنْ خِلَالِهِ فَإِذَا أَصَابَ بِهِ مَنْ يَشَاءُ مِنْ
عِبَادِهِ إِذَا هُمْ يَسْتَبِشِرُونَ ﴿۳۶﴾

۳۶۔ اللہ ہی ہے جبرھا ہوائیں پٹھیدے تے او
بادل چنیدین تے او نکول آسمان تے پھیلا ڈیزے
جیویں لچا بندے تے او نکول ٹوٹے ٹوٹے کر ڈیزے
تے توں ڈیزیں جو مینہ او ندے وچو نکلدے
تے خدا اپٹے بندیں وچو جنیدے اُتے چاندے
مینہ وسندے تے او ہوں ویلھے خوش تھی دیندن۔

وَأَنَّ كَانُوا مِنْ قَبْلُ أَنْ يَنْزِلَ عَلَيْهِمْ مِنْ قَبْلِهِمْ
لَمُبْلِسِينَ ﴿۳۷﴾

۵۰۔ تے اوں کنیں پہلے جو او انہیں تے وسے
او نا امید تھی گئے ہن۔

فَانظُرْ إِلَى آثَرِ رَحْمَتِ اللَّهِ كَيْفَ يُبْنِي الْأَرْضَ بَعْدَ
مَوْنِهَا إِنَّ ذَلِكَ لَمِنْ آيَاتِهِ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
قَدِيرٌ ﴿۳۸﴾

۵۱۔ تے توں اللہ دی رحمت دے نشان ڈیکھ
کیویں او بنجر زمین کول وسوں کر بندے بے شک
او مردے کول جنید کرٹ والا تے او ہر شے
تے قادر۔

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا رِجَالًا فَأَرَادَهُمُ مُضِغَةً أَنْظَرُوا مِنْ بَعْدِهِ
يَكْفُرُونَ ﴿۳۹﴾

۵۲۔ تے جے اساں ہوا گھلاؤں تے او (ڑھ کول)
پیلا پیلا ڈیکھن تے او ندے بعد او اوں انکار
کرن پئے وین۔

فَإِنَّكَ لَا تُسْمِعُ الْبُوتَى وَلَا تُسْمِعُ الْعُصَمَاءَ إِذَا
كَلَّمُوا مُدِيرِينَ ﴿۴۰﴾

۵۳۔ تے توں بے شک مُردیں کول نوہیں سٹوا
سگدا تے بوڑیں کول الا نوہیں سٹوا سگدا جیلھے
او کنڈ والا کے پھر وچن۔

وَمَا أَنْتَ بِهَدِ الْغَنِيِّ عَنْ صَلَاتِهِمْ إِنَّ تُسْمِعُ إِلَّا
مَنْ يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا فَهُمْ مُسْلِمُونَ ﴿۴۱﴾

۵۴۔ تے توں اندھیں کول انہیں دی گمراہی کنیں
سدے راہ تے نوہیں آن سگدا تے توں محض
اونکوں گال سٹوا سگدیں جیرے ساڈی آیات کول
میندن تے او مسلمانن۔

اللَّهُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ ضَعْفٍ ثُمَّ جَعَلَ مِنْ بَعْدِ

۵۵۔ اللہ او ہوء جیس تھا کول کمزوری کنیں بنائے

صَغِفِ قُوَّةَ ثُمَّ جَعَلَ مِنْ بَعْدِ قُوَّةٍ ضَعْفًا وَشِبْهَةً ۝
يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَهُوَ الْعَلِيمُ الْقَدِيرُ ۝
تے کمزوری دے بعد ولا طاقت بڑتی اس تے ولا
طاقت دے بعد کمزوری بڑتی اس تے پڑھیا دی
او جو چاہندے پیدا کریندے تے او جائن والا

تے قادر۔

وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُقْسِمُ الْمُجْرِمُونَ مَا لَبِثُوا
غَيْرَ سَاعَةٍ كَذَلِكَ كَانُوا يُؤْفَكُونَ ۝
۵۶۔ تے جڑاں قیامت آوسی مجرم قساں جین
جو او محض ہک گھڑی رہ گین او اویں وہیلیاں
گالیں کریندن۔

وَقَالَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ وَالْإِيمَانَ لَقَدْ لَبِثْتُمْ
فِي كِتَابِ اللَّهِ إِلَى يَوْمِ الْبَعْثِ فَهَذَا يَوْمُ الْبَعْثِ وَ
لَكُمْ كُمْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ۝
۵۷۔ تے جنہیں کول علم تے ایمان بڑتا گیا ہا آہن
جو تساں اللہ دے علم و وح قیامت دے بڑینہ
تیں رہ گئے ءو تے اے قیامت تے اٹھن دا
بڑینہ تے تساں اصلو نہ چاندے ہا دے۔

فَيَوْمَئِذٍ لَا يَنْفَعُ الَّذِينَ ظَلَمُوا مَعذَرَتُهُمْ وَلَا هُمْ
يُسْتَعْتَبُونَ ۝
۵۸۔ تے اوں بڑینہ فالیں کول انہیں دا عذر فائدہ
نہ بڑیسی تے نہ انہیں کول درساں دے کولہو آوٹ
بڑتا ویسی۔

وَلَقَدْ صَرَبْنَا لِلنَّاسِ فِي هَذَا الْقُرْآنِ مِنْ كُلِّ
مَثَلٍ وَلَنْ جَحْتَهُمْ بِآيَةٍ لَيَقُولَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا
إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا مُبْطِلُونَ ۝
۵۹۔ تے اساں ایس قرآن و وح لوکیں کیتے ہر حقیقت
بیان کر بڑتی ءو تے جے توں انہیں دو کوئی نشان
گھن آویں تے کافر ضرور آکھسن جو تساں کوڑیاں
گالیں بڑ سیدے ءو۔

كَذَلِكَ يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ ۝
۶۰۔ اویں اللہ سیٹس مہر کر بڑیندے انہیں دے
دیں تے جیرے چاندے نہیں۔

فَاصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَلَا يَسْتَخِفُّكَ الَّذِينَ
لَا يُؤْفَكُونَ ۝
۶۱۔ تے توں صبر کر بے شک اللہ دا وعدہ سچا ءو
تے جیرے یقین نیں کریندے او تیکوں دوکھا بڑے
کے اپنی جاکنیں ہٹا نہ بڑیوں۔

سورة لقمان مکی ۷۷ سے بسم اللہ نال ایندیاں ۲۵ آیتاں تے ۴ رکوعن

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیرہا بن سگئے
 ڈیوٹن والا تے ول دل رحم کرن والا۔
- ۲۔ میں اللہ ہوں چاٹداں۔
- ۳۔ اے حکمت آلی کتاب دیاں آیتاں۔
- ۴۔ تے نیکی کرن والیں کیتے ہدایت تے جہت ہن۔
- ۵۔ جیرے کوک نماز باجماعت پڑھدن تے زکاۃ
 ڈیندن تے آخرت دی زندگی تے یقین رکھیندن۔
- ۶۔ ایسے کوک اپٹے رب کنیں ہدایت تے ہن
 تے ایسے کوک کامیاب تھیون والین۔
- ۷۔ تے کچھ کوک ایجھے وی ہن جیرے بے ہودہ
 گالیس مل گھنندن تاں جو او لوکیں کوں بغیر علم دے
 اللہ دے رستے کنیں گمراہ کرن تے اوندے نال
 مشکریاں کرن ایسے کوکن جنہیں کیتے ذلیل کرن
 والا عذاب۔
- ۸۔ تے جیلھے اوندے اتے ساڈیاں آیتاں
 پڑھ کے سنایاں دیندن تے او وڈائی نال کنڈ پھیر
 گھنڈے جیویں اوں انیکوں سنیاہٹیں جیویں اوندے
 ڈوہیں کن بوڑن تے انہیں کوں دکھ آے عذاب
 دی خبر ڈے۔
- ۹۔ بے شک مومن تے چنگے کم کرن والیں کیتے
 نعمت والے باغن۔
- ۱۰۔ انہیں وجہ ہمیشہ رہسن اللہ دا وعدہ سچا تے
- تِلْكَ آيَةُ الْكِتَابِ ②
- هُدًى وَرَحْمَةً لِّلْمُحْسِنِينَ ③
- الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ
 بِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ ④
- أُولَٰئِكَ عَلَىٰ هُدًى مِّن رَّبِّهِمْ وَأُولَٰئِكَ هُمُ
 الْمُفْلِحُونَ ⑤
- وَمِنَ النَّاسِ مَن يَشْتَرِي لَهْوَ الْحَدِيثِ لِيُضِلَّ
 عَن سَبِيلِ اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ ۖ وَيَتَّخِذَهَا هُزُوًا
 أُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ ⑥
- وَإِذَا نَادَىٰ عَلَيْهِ ابْنَتَاوَلَىٰ مُسْتَكْبِرًا كَأَن لَّمْ يَسْمَعْهَا
 كَأَن فِي أذُنَيْهِ وَقْرًا ۖ لَبِئْسَ لَهُ بَعْدَٰلِ مَا يَلْمِزُ ⑦
- إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ جَنَّاتُ النَّعِيمِ ⑧
- خَالِدِينَ فِيهَا ۖ وَعَدَ اللَّهُ حَقًّا وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ⑨

او غالب تے ہوں سیانا ۶۔

۱۱۔ آسمانیں کوں بغیر تمہیں دے پیدا کیس جیوں
تساں انہیں کوں ڈیدے او تے زمین و چ پہاڑ پورین سی
تاں جو تساں تے زمین بھوئیں امب دچا پھس نہ دجو تے اندے وچ ہر
طرحاں دے جانور کھنڈا اُنسی تے اسال آسمان کیں مینہ دساٹے
تے ایندے وچ ہر قسم دے چنگے جوڑے پیدا کیتن۔
۱۲۔ اے اللہ دی مخلوق تے او میکوں ڈکھاؤ جو
خدا دے سوا پنھیں پیدا کیتے اصل عالم کھلی کھلی گمراہی
وچن۔

۱۳۔ تے اساں لقمان کوں سنپ ڈتا ہا جو توں
اللہ دا شکر کرتے جیرا شکر کریندے او محض
اپنے فائدے کیتے شکر کریندے تے جیرا
ناشکری کر لیسے تے بے شک اللہ بے نیاز تے
صفتیں والا ۶۔

۱۴۔ تے جبراں لقمان اپنے پترکوں آکھتے تے او
اوکوں نصیحت پیا کریندا ہا اے میڈے پتر اللہ دا
شریک نہ بنا بے شک شرک وڈا ظلم۔

۱۵۔ تے اساں انسان کوں اے وصیت کیتی ۶ جو
اپنے پیو مادا شکر ادا کرے اوندی ما اوکوں ہک کمزوری
دے بعد ہک کمزوری وچ دی چاٹس تے اذنا کھرچو داوٹن
ڈو سالیں وچ (دی احسان ہا) تے تساں میڈو
ولے۔

۱۶۔ تے جے او ڈوہیں تیکوں شرک کرٹ کیتے مجبور
کرن جنیدا تیکوں علم کار نہیں تے توں انہیں دا اکھن
نہ من تے دنیا داری وچ انہیں نال چنگا سلوک

خَلَقَ السَّمَوَاتِ بِغَيْرِ عَمَدٍ تَرَوْنَهَا وَالْأَرْضَ فِي الْأَفْهِ
رَوَابِي أَنْ تُبِيدَ بِكُمْ وَبَثَّ فِيهَا مِنْ كُلِّ دَابَّةٍ
وَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَنْبَتْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجٍ
كَرِيمٍ ⑩

هَذَا خَلْقُ اللَّهِ فَأَرُونِي مَاذَا خَلَقَ الَّذِينَ مِنْ دُونِهِ
بَلِ الظَّالِمُونَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ⑪

وَلَقَدْ آتَيْنَا لُقْمَانَ الْحِكْمَةَ أَنْ اشْكُرْ لِلَّهِ وَمَنْ
يَشْكُرْ فَإِنَّا نُضْفِيهِ وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ
حَكِيمٌ ⑫

وَأَذِّنْ لِلْعَمَلِ لِأَنَّهُ وَهُوَ يَحْكُمُ بَيْنَهُ لَا تَشْرِكْ
بِاللَّهِ إِنَّ الشِّرْكَ لَظُلْمٌ عَظِيمٌ ⑬

وَوَضَّيْنَا لِلْإِنْسَانِ يَوْمَ الْيَدِ حِكْمَتَهُ أُمَّةً وَهَنًا
عَلَى وَهْنٍ وَفَضَّلَهُ فِي عَالَمِينَ أَنْ اشْكُرْ لِلَّهِ وَلَوْلَا إِلَهُكَ
إِلَّا الْغَوِيُّ ⑭

وَأَنْ جَاهِدَكَ عَلَى أَنْ تُشْرِكَ بِي مَا كُنْتُ لَكَ بِهِ
عِلْمٌ فَلَا تُطْعِمُهُمَا وَصَاحِبُهُمَا فِي الدُّنْيَا مَعْرُوفًا
وَاتَّبِعْ سَبِيلَ مَنْ أَنَابَ إِلَيَّ ثُمَّ إِلَيَّ مَرْجِعُكُمْ

فَأَنبِئْكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿۱۵﴾

کرتے اوندی راہ سے شر جیڑھا میڈو جھکدے ول
میڈو تساں ولٹے ول میں تہاکوں ڈسیساں جو تساں
کم کریندے ء۔

يَبْنِيْ اِنَّهَا اِنْ تَكُ مِنْهَا حَبَّةٌ مِّنْ خَرْدَلٍ فَتَكُنْ فِيْ
صَخْرَةٍ اَوْ فِي السَّمٰوٰتِ اَوْ فِي الْاَرْضِ يَأْتِ بِهَا اللّٰهُ
اِنَّ اللّٰهَ لَطِيْفٌ خَبِيْرٌ ﴿۱۶﴾

۱۷۔ اے میڈے پتر بے شک جے راڑی دے ولٹے
دے برابر وی نیکی ہوئے تے او بھانویں پتر وچ یا
آسمانیں تے زمین وچ پئی ہوئے اللہ سیس او نکوں
ظاہر کر ڈیسی۔ بے شک اللہ سیس نکے نکے نکے نکے
کوں چاٹن والا تے خبر دار۔

يَبْنِيْ اَقِمِ الصَّلٰوةَ وَاْمُرْ بِالْعَمْرِ وَاَنَّهُ عَنِ الشُّكْرِ
وَاصْبِرْ عَلٰى مَا اَصَابَكَ اِنَّ ذٰلِكَ مِنْ عَزْمِ الْاُمُوْرِ ﴿۱۷﴾

۱۸۔ اے میڈے پتر نماز پڑھ تے نیکی دا حکم ڈے
تے برائی کنیں روک تے جو تکلیف تیکوں آوے
اوندے اتے صبر کر بے شک اے وڈے ہمت
دا کم۔

وَلَا تُصَغِّرْ خَدَّكَ لِلنَّاسِ وَلَا تَنۡشِ فِي الْاَرْضِ مَرَحًا
اِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخۡوِرٍ ﴿۱۸﴾

۱۹۔ تے لوکیں دے اگو گلہاں نہ پھلا تے زمین
وچ اکڑ کے نہ ٹر بے شک اللہ سیس اکڑ بچن
آلے کوں تے وڈائی کرن والے کوں پسند نہیں
کریندا۔

وَاقْصِدْ فِي مَشْيِكَ وَاغْضُضْ مِنْ صَوْتِكَ اِنَّ
اَنْكَرَ الْاَصۡوَٰتِ لَصَوْتُ الْحَبِيْرِ ﴿۱۹﴾

۲۰۔ تے اپنی گور کوں نہ تیکھا کرتے نہ مٹاتے اپنے
آلا کوں جھکا رکھ بے شک ساریں کنیں گندا
آلا گڈا دا ہینگن۔

اَلَمْ تَرَ اَنَّ اللّٰهَ سَخَّرَ لَكُم مَّا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي
الْاَرْضِ وَاَسَبَغَ عَلَيۡكُمْ نِعۡمَةً ظٰهِرَةً وَّ بَاطِنَةً وَّ
مِنَ النَّاسِ مَنۡ يُّجَادِلُ فِي اللّٰهِ بِغَيۡرِ عِلۡمٍ وَّلَا هُدٰى
وَلَا كِتٰبٍ مُّبِيۡنٍ ﴿۲۰﴾

۲۱۔ کیا تساں ڈٹھا نہیں بے شک اللہ سیس
آسمانیں تے زمین دی ہر شے کوں تہاڑی قدرت
وچ لا ڈتے تے تہاڑے اتے ظاہر تے لکیاں
ہویاں نعمتاں پاٹی آئی کار دہا ڈتسی تے کجھ لوک
اللہ دے متعلق بغیر علم تے ہدایت تے
بغیر روشن کتاب دے بحث کریندن۔

وَاِذۡ اَقۡبَلَ لَهُمۡ اَنۡتَبٰهُمَا مَّا اَنۡزَلَ اللّٰهُ قَالُوۡا بَلۡ نَّشِيعُ

۲۲۔ تے جے انہیں کوں آکھیا وچے جو تساں اوندے

مَا وَجَدْنَا عَلَيْهِ آبَاءَنَا ۚ أَوْ لَوْ كَانَ الشَّيْطَانُ
يَدْعُوهُمْ إِلَىٰ عَذَابِ الشَّعِيرِ ﴿٢١﴾

۱- اتے ٹرو جو اللہ سیس لہائے تے او آہن گال
اے ہے اساں او ندے اتے ٹرسوں جنیدے
اتے اساں پوڑاڑے کوں پاتے ۔ بھانویں
شیطان انہیں کوں روزخ دے عذاب دو
سبب پیدا پیا ہوئے ۔

وَمَنْ يُسَلِّمْ وَجْهَهُ إِلَى اللَّهِ وَهُوَ غَنِيٌّ فَقَدْ
اسْتَسَاكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَىٰ ۖ وَإِلَى اللَّهِ عَاقِبَةُ
الْأُمُورِ ﴿٢٢﴾

۲۳- تے جیرھا اپنی توجہ کوں اللہ دو پھیر
ڈیوے تے اونیک ہوئے تے اوں مضبوط
کٹرا پکڑیا ہو یا رے تے سارے کمیں دا انجام
اللہ دل ۔

وَمَنْ كَفَرَ فَلَا يَحْزُنكَ كُفْرُهُ ۚ إِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ فَنُنَبِّئُهُمْ
بِمَا عَمِلُوا ۚ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٢٣﴾

۲۴- تے کافرین دا الکار تیکوں مونجھانہ کرے انہیں
دا وٹن ساڈوے تے جو کھ اوکریدن اساں انہیں
کوں ڈس ڈسیوں بے شک اللہ سینے دی گالیں
کوں چائن والا ۔

نُتَبِّئُهُمْ ۖ وَلَئِلَّا ثَمَّرَ نَضَطَرُّهُمْ إِلَىٰ
عَذَابٍ غَلِيظٍ ﴿٢٤﴾

۲۵- اساں انہیں کوں تھوڑا جیباں فائدہ پچیسوں تے
دل اساں انہیں کوں سخت عذاب دو مجبور کر کے
گھن آوسوں ۔

وَلَيْنَ سَأَلْتَهُم مَّنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ
اللَّهُ ۚ قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ ۚ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢٥﴾

۲۶- تے جے توں انہیں کنیں پچیس جو آسمانیں تے
زمین کوں کیس پیدا کیتے تے او لازماً آکھسن جو
اللہ توں آکھ سب تعریفاں اللہ دیاٹن تے اصل
انہیں جو اکثر چاندے نہیں ۔

يَلَهُ مَا فِي السَّمُوتِ وَالْأَرْضِ ۚ إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَنِيُّ
الْحَمِيدُ ﴿٢٦﴾

۲۷- جو آسمانیں تے زمین وح او اللہ دا رے بے
شک اللہ بے نیاز تے صفتیں والا ۔

وَلَوْ أَنَّ مَا فِي الْأَرْضِ مِنْ شَجَرَةٍ أَقْلَامٌ وَالْبَحْرُ
يَمْدُ مِنْ بَعْدِهِ سَبْعَةُ أَبْحُرٍ مَا نَفِدَتْ كَلِمَاتُ
اللَّهِ ۚ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٢٧﴾

۲۸- تے جے زمین وح بے تلاء وٹن اے سارے
قلمیں بن وچن تے سمندر مس ناں بھرتج وچے
تے دل ایجو جہیں ست سمندر پے مس دے
ولا ڈتے وچن تے اللہ دیاں گالیں نہ کمسن

بے شک اللہ غالب تے سیانا ۶۔

۲۹۔ تہاڑا پیدا تھیون تے ول اٹھن محض ہک آدمی آلی کار بے شک اللہ ہوں سٹن والا تے ہوں ڈیکھن والا ۷۔

۳۰۔ کیا توں ڈہرا توہیں اللہ رات کون ڈہنہ وچ تے ڈہنہ کون رات وچ پلہندے تے سمجھ تے چندر کون خدمت وچ لاسی اے سب مقرر وقت تیں ٹردے پن تے بے شک اللہ جگہی طراں چاندے جو تہاں کریندے ۸۔

۳۱۔ اے ایں واسطے جو اللہ سیس سچا تے بے شک اوندے سوا جنیکوں سبڈیندن او کوڑ تے بے شک اللہ ہوں اچا تے ہوں وڈا ۹۔

۳۲۔ کیا تیں ڈٹھا نہیں جو بیڑیاں سمندر وچ چلین اللہ دی نعمت نال تاں جو او تہاں اپنے نشان ڈکھاوے بے شک ایندے وچ ہوں مہر کرن والے تے شکر کرن والے کیتے نشان

۳۳۔ تے جڈاں انہیں کون لہر پھانوس آلی کار لکا گھندی ۱۰ تے اللہ کون عبادت اوندے نال خاص کریندے ہوئیں۔ سبڈیندن تے جیلے او انہیں کون دسوں تے۔ چا گھندے تے کجھ انہیں دجو سدھی راہ تے ٹر پڈن تے ساڈی آیات دا انکار محض اوہے کریندن جیرے دغا باز تے ناشکرے ہن۔

۳۴۔ اے لو کو اپنے سبکین تے اول ڈہنہ کنیں ڈرو جڈاں پو پتر دے کم نہ اوسی تے نہ پتیر پودے کم اوسی بے شک اللہ دا وعدہ سچا تے تہاں دینا دی

مَا خَلَقَكُمْ وَلَا يَعْثُبُكُمْ إِلَّا غَفْلَةً وَإِنَّ اللَّهَ سَبِيحٌ بَصِيرٌ ۙ

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يُوَلِّجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُوَلِّجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِي إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى وَأَنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ۙ

ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَيُّ وَأَنَّ مَا يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ الْبَاطِلُ وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ ۙ

أَلَمْ تَرَ أَنَّ الْفُلْكَ تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِنِعْمَتِ اللَّهِ لِيُرِيَكُمْ قِيَمَ آيَاتِهِ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ ۙ

وَإِذَا غَشِيَهُمْ مَوْجٌ كَالظَّلِيلِ دَعَا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ فَلَمَّا نَجَّاهُمْ إِلَى الْبَرِّ فَبِهِم مَّقْتَصِدًا وَمَا يَجْحَدُ بِآيَاتِنَا إِلَّا كُلُّ خَتَّارٍ كَفُورٍ ۙ

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ وَاحْشُوا يَوْمًا لَا يَجْزِي وَالِدٌ عَنْ وَلَدِهِ وَلَا مَوْلَاٌ هُوَ جَارٍ عَنْ وَالِدِهِ شَيْئًا إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ فَلَا تَغُرَّنَّكُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا

وَلَا يَغُورُ كُمْ بِاللَّهِ الْغُرُورُ ﴿۳۱﴾

زندگی اصلو دوکھا نہ ڈیوے تے نہ تھاکوں اللہ دے

بار سوچ دوکھے باز شیطان دوکھے وح سٹے ۔

۳۵۔ بے شک قیامت دا علم محض اللہ کنیں ہے

تے او منہ و سیندے تے او چاٹدے جو رحیں

وح تے بندے کول کوئی پتہ نہیں جو او

سبھائیں کیا کریسی تے نہ او چاٹدے جو کیرھی

زمین و وح مری بے شک اللہ ہوں چاٹن والا

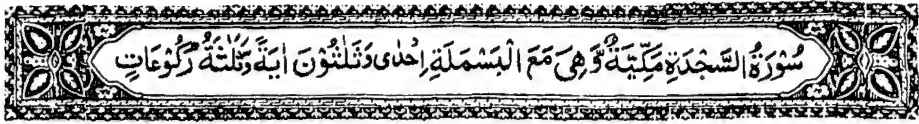
تے ہوں خبر رکھن والا ۔

إِنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَيُنَزِّلُ الْغَيْثَ وَيَعْلَمُ

مَا فِي الْأَرْحَامِ وَمَا تَدْرِي نَفْسٌ مَّاذَا تَكْتُمُ عَدُوٌّ

وَمَا تَدْرِي نَفْسٌ بِأَيِّ أَرْضٍ تَمُوتُ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ

خَبِيرٌ ﴿۳۵﴾

سورة سجدة مکی بسم اللہ نال ایندیاں ۳۱ آیتاں تے ۳ رکوعن۔

- ۱۔ میں شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیوا
بن منگئے ڈیوٹ والا تے ول ول رحم کرن والا۔
۲۔ میں اللہ پہوں جاٹداں۔
۳۔ اے کتاب رب العالمین خدا دلو لکھی
اینڈے قرح کوئی شک نہیں۔
۴۔ کیا او آہدن این ایسکوں گھر گھرے اصل اے
کتاب تیرے رب دلو سچ تاں جو توں اوں
قوم کوں ڈرانویں جنیدو تیں کنیں پہلے کوئی ڈرادٹ
والا نہیں آیا۔ تاں جو او ہدایت پاوے۔
۵۔ اللہ او ہے جس آسمانیں تے زمین تے جو
انہیں دے وچکار سب کوں چھی فتنیں قرح پیدا
کیتس ول او حکومت دے تحت تہہہ گیا اوندے
سوا تہاڈا کوئی سنگتی تے سفارشی کار نہیں کیا تہاں
نصیحت نوٹھے پکڑیندے۔
۶۔ او آسمان کنیں حکم اپنی تدبیر نال زمین تے قائم
کر لیسے تے ول او حکم جیرھی تہاڈی گٹھری
ہزار سال وح اوندو چڑھن پئے ویسی۔
۷۔ اے خدا جیرھا ظاہر تے لکھی گالیں کوں
جاٹن والا تے غالب تے ول ول رحم کرن والا۔
۸۔ جس جیرھی شے پیدا کیتی اؤکوں ہوں چنگا بنائس
تے انسان کوں سنی مٹی کنیں پیدا کیتس۔
- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
الْقَدْ ②
تَنْزِيلَ الْكِتَابِ لَا رَيْبَ فِيهِ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ ③
أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ بَلَى هُوَ الْحَقُّ مِنْ
رَبِّكَ لِتُنذِرَ قَوْمًا مَّا أَتَتْهُمْ مِنْ نَذِيرٍ
مِنْ قَبْلِكَ لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ ④
اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي
سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَى عَلَى الْعَرْشِ مَا لَكُمْ مِنْ دُونِهِ
مِنْ وَلِيٍّ وَلَا سَفِيحٍ أَفَلَا تَتَذَكَّرُونَ ⑤
يَذَرُ الْأَمْرَ مِنَ السَّمَاءِ إِلَى الْأَرْضِ ثُمَّ يَعْرُجُ إِلَيْهِ فِي يَوْمٍ
كَانَ مِقْدَارُهُ أَلْفَ سَنَةٍ مِمَّا تَعُدُّونَ ⑥
ذَلِكَ عَلِيمُ الْغُيُوبِ وَالشَّهَادَةُ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ⑦
الَّذِي أَحْسَنَ كُلَّ شَيْءٍ خَلْقَهُ وَبَدَأَ خَلْقَ الْإِنْسَانِ
مِنْ طِينٍ ⑧

ثُمَّ جَعَلْ نَسْلَهُ مِنْ سُلَالَةٍ مِّنْ مَّاءٍ مَّهِينٍ ۙ

۹۔ دل اوندی نسل کوں ہک حقیر و ہندی شے (نطفہ) کنیں بنائس۔

ثُمَّ سَوَّاهُ وَنَفَخَ فِيْهِ مِنْ دُوْحِهِ وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ
وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ ۚ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ ۝۱۰

۱۰۔ دل اوکوں طاقاں بڑے نس تے اوندے وچ اپنی روح پھوکی اس تے دل تھائی کیتے کن تے اکھیں تے دل بنائس تساں اصل و شکر نوہے کریندے۔

وَقَالُوا مَا آتَانَا فِي الْأَرْضِ إِنَّا نَحْنُ الْغَالِبُونَ ۝۱۱
بَلْ هُمْ بِلِقَاءِ رَبِّهِمْ كَافِرُونَ ۝۱۲

۱۱۔ تے انہیں آکھئے جیلھے اساں زمین وچ رل و سیوں کیا اساں دل نوں سروں پیدا تھیسوں اصل او اپنے رب دے بلن دے انکاری ایں۔

قُلْ يَتُوبُ لَكُمْ مَنَ الْكَافِرِينَ ۝۱۳
إِلَىٰ رَبِّكُمْ تُرْجَعُونَ ۝۱۴

۱۲۔ توں آکھ تھاکوں او موت وافرشتہ مرسی جیرھا تھانڈے کیتے مقرر تے دل تساں اپنے رب دو ولانے و لیسو۔

وَلَوْ تَرَىٰ إِذِ الْمُجْرِمُونَ نَاكِسُوا رُءُوسِهِمْ عِندَ رَبِّهِمْ
رَبَّنَا أَبْصَرْنَا وَسَمِعْنَا فَارْجِعْنَا نَعْمَلْ صَالِحًا إِنَّا
مُقِرُّونَ ۝۱۵

۱۳۔ تے جے توں دیکھیں جڈاں مجرم اپنے رب دے اگو سر نوئی کھڑے ہوسن (تے آکھسن) اے ساڈے رب اساں دیکھ گدھے تے سن گدھے ہن ساکوں ولا پٹھ اساں نیک کم کریسوں تے ساکوں یقین۔

وَلَوْ شِئْنَا لَآتَيْنَا كُلَّ نَفْسٍ هُدًىٰ وَلَٰكِن حَقَّ الْقَوْلُ
 مِنِّي لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنَ الْإِنسِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ ۝۱۶

۱۴۔ جے اساں چاہوں ہا تے ہر شخص کوں ہدایت بڑے ڈیوں ہا پر میڈی اے گال سہی جو میں جنیں تے انسانیں ساریں نال دوزخ کوں بھرے۔

فَذُوقُوا بِمَا نَسِيتُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَٰذَا إِنَّا نَسِينَاكُمْ
وَذُوقُوا عَذَابَ الْخُلْدِ بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ۝۱۷

۱۵۔ تے ہن تساں عذاب چکھو کیوں جو تساں آج دے ڈنہ دی ملاقات بھل گئے ہا وے آج ساکوں وی تھانڈی کوئی پرواہ نہیں۔ تے تساں دیر تیں رہن والا عذاب چکھو انہیں کمیں دی وجہ نال جو تساں کریندے ہا وے۔

إِنَّمَا يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا الَّذِينَ إِذَا ذُكِّرُوا بِهَا خَرُّوا سُجَّدًا
 وَسَبَّحُوا بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ ۝۱۸

۱۶۔ ساڈی آیات کوں محض او منیندن جیرہیں کوں جڈاں یاد ڈروایاں ویندن او سجدے وچ ڈھکھ پوندن

تے اپنے رب دی تعریف نال اوندی پاکیزگی بیان
کریندن تے وڈائی نہیں کریندے۔

۱۷۔ انہیں دے پاسے بستریں کنیں پریں رہن (ممدے
نہیں) او اپنے رب کوں ڈرتے طع دے نال مہیندن
تے جو اساں انہیں کوں ڈرتے اونکوں خرچ کریندن۔

۱۸۔ کوئی نہیں جاندا کہ مومنین کیتے انہیں دے عملیں
دی وجہ نال کیرھیاں کیرھیاں شہیں اکھیں ٹھہریاں
کرٹی کیتے لکایاں ہوئیں۔

۱۹۔ کیا مومن اوں تھی سگدے جویں نافرمان اے
کہو جیس نہیں تھی سگدے۔

۲۰۔ تے جیرے مومنین تے نیک کم کریندن انہیں
دے رہن کیتے باغ ہن انہیں دے عملیں دی وجہ
کنیں اے مہانی ۶۔

۲۱۔ تے جیرے نافرمانن انہیں دا لکائے دوزخ
جیلھے وی او اوندے وچ نکلن دا ارادہ کریں
اوندے وچ ولائے ویسن تے انہیں کوں آکھیا ویسی
تساں او بھا دا عذاب چکھو جنیدا تساں انکار کریندے
ہاوے۔

۲۲۔ تے اساں انہیں کوں وڈے عذاب کنیں
پہلے ہک چھوٹا عذاب وی ڈیسوں تاں جو او ول
آون۔

۲۳۔ اوں کنیں زیادہ ظالم کوں جنیکوں اللہ دی آیات
یاد ڈوایاں وچن تے ول او انہیں کنیں منہ پھیر گھنے
بے شک اساں مجرمیں کنیں بدلہ گھنسون۔

۲۴۔ تے اساں موسیٰ کوں وی کتاب ڈیاتی ہائی تے
توں اوندی ملاقات وچ کوئی شک نہ کرتے اساں

تَحْفَافِي جُنُوبَهُمْ عَنِ الْمَضَاجِعِ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ خَوْفًا
وَطَعْنًا وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ ﴿۱۷﴾

فَلَا تَعْلَمُ نَفْسٌ مَّا أُخْفِيَ لَهُمْ مِنْ قُزَّةٍ أَعْيَنَ جَزَاءُ
بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۱۸﴾

أَلَمْ يَكُنْ كَانَ مُؤْمِنًا كَمَنَّ كَانَ فَاسْقًا لَا يَسْتَوُونَ ﴿۱۹﴾

أَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَلَهُمْ جَنَّاتُ
الْأُولَىٰ نُزُلًا بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۲۰﴾

وَأَمَّا الَّذِينَ فَسَقُوا فَمَأْذِنُهُمُ النَّارُ كُلَّمَا أَرَادُوا أَنْ
يَخْرُجُوا مِنْهَا أُعِيدُوا فِيهَا وَقِيلَ لَهُمْ نُفِخْ فِي الصُّورِ
النَّارُ الَّتِي كُنتُمْ فِيهَا تُكذَّبُونَ ﴿۲۱﴾

وَلَنَذِقَنَّهُمْ مِنَ الْعَذَابِ الْأَدْنَىٰ دُونَ الْعَذَابِ
الْأَكْبَرِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿۲۲﴾

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ ذُكِّرَ بِآيَاتِ رَبِّهِ ثُمَّ أَعْرَضَ عَنْهَا
إِنَّا مِنَ الْمُنْجِرِينَ مُنْتَقِمُونَ ﴿۲۳﴾

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَلَا تَكُنْ فِي مِرْيَةٍ مِنْ
لِقَائِهِ وَجَعَلْنَاهُ هُدًى لِّبَنِي إِسْرَءِيلَ ﴿۲۴﴾

اونکوں نبی اسرائیل کیتے ہدایت ڈیون والا بنایا ہا۔

۲۵۔ تے اساں انہیں وچو امام بٹائے ہن انہیں دے صبر دی وجہ کنیں او ساڈے حکم نال ہدایت ڈیندے ہن تے ساڈی آیات تے یقین کریندے ہن۔
۲۶۔ بے شک تیرا رب قیامت دے ڈینہ انہیں بگاڑیں وچ فیصلہ کر ڈیسی جنیں وچ او اختلاف کریندے ہن۔

۲۷۔ کیا ایں گال انہیں کوں ہدایت تیں ڈتی جو اساں انہیں کنیں پہلے کئے بلا وستیں کوں جنہیں دے رہن والے اپنے گھریں وچ ٹر دے پھر دے ہن ہلاک کیتے بے شک ایندے وچ نشان بن گیا او سڈے نیں۔
۲۸۔ کیا انہیں ڈٹھانہیں جو اساں پانی کوں سنج تے بنجر زمین دو گھن ویندے ہن تے اوندے نال رڑھ کڈھیندے ہن جنیدے وچو او آپ تے انہیں دے جانور کھنڈن کیا او ڈب دے نہیں۔

۲۹۔ تے آبدن جے تساں سچے تے اے فتح کڈن اوسی۔

۳۰۔ توں اکھ فتح دے ڈینہ کافرین کوں انہیں دا ایمان کوئی فائدہ نہ ڈیسی تے نہ انہیں کوں وستی ڈتی ویسی۔

۳۱۔ توں انہیں کنیں منہ پھیر گھن تے انتظار کر بے شک او وی انتظار کریندے پین۔

وَجَعَلْنَا مِنْهُمْ آيَةً يَهْدُونَ بِأَمْرِنَا لِمَا صَبَرُوا
وَكَانُوا بِآيَاتِنَا يَوْمُونَ ﴿٢٥﴾

إِنَّ رَبَّكَ هُوَ يَفْصِلُ بَيْنَهُم يَوْمَ الْقِيَمَةِ فِيمَا كَانُوا
فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿٢٦﴾

أَوَلَمْ يَهْدِ لَهُمْ كَمَا هَلَكَنَا مِنْ قَبْلِهِمْ مِنَ الْقُرُونِ
يَسْتَوُونَ فِي مَسْئِلِهِمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً أَفَلَا
يَسْتَعِينُونَ ﴿٢٧﴾

أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا نَسُوقُ الْمَاءَ إِلَى الْأَرْضِ الْجُرُزِ
فَنُخْرِجُ بِهِ زَرْعًا تَأْكُلُ مِنْهُ أَنْعَامُهُمْ وَأَنْفُسُهُمْ
أَفَلَا يُبْصِرُونَ ﴿٢٨﴾

وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْفَتْحُ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٢٩﴾

قُلْ يَوْمَ الْفَتْحِ لَا يَنْفَعُ الَّذِينَ كَفَرُوا إِيْمَانُهُمْ
وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ ﴿٣٠﴾

فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ وَانْتَظِرْ إِنَّهُمْ مُنْتَظَرُونَ ﴿٣١﴾

سورة احزاب مدنی ءے بسم اللہ نال ایندیاں ۴۴ آیتاں تے ۹ رکوعن۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①

۱۔ میں شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جبرہا بن
منگے ڈیون والا تے دل ول رحم کرن والا ء۔

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ اتَّقِ اللَّهَ وَلَا تُطِعِ الْكَافِرِينَ وَالْمُنَافِقِينَ
إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا ②

۲۔ اے نبی اللہ دا تقویٰ اختیار کرتے کافرین تے
منافقیں دا اکھن نہ من بے شک اللہ ہوں جانن
والا تے سیانا ء۔

وَاتَّبِعْ مَا يُوحَىٰ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا
تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ③

۳۔ تے توں پیروی کر اوندی جو تیبے رب دو
تیبو وحی کیتی گئی ء بے شک اللہ ہوں جانے جو
تساں کریندے ء۔

وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ وَكِيلًا ④

۴۔ تے اللہ تے بھروسہ کرتے او کافی نگران۔

مَا جَعَلَ اللَّهُ لِرَجُلٍ مِنْ قَلْبَيْنِ فِيْ جُوفِهِ وَمَا جَعَلَ
أَزْوَاجَكُمْ أَلْفًا تُظَاهَرُونَ مِنْهُمْ أُمَمَةً وَكَمَّا جَعَلَ
أَدْعِيَاءَكُمْ أَبْنَاءَكُمْ ذَٰلِكُمْ قَوْلُكُمْ بِأَفْوَاهِكُمْ وَاللَّهُ
يَقُولُ الْحَقَّ وَهُوَ يَهْدِي السَّبِيلَ ⑤

۵۔ اللہ سیس کیس دے پیٹ وچ ڈو دل نہیں بنائے
تے نہ تہا ڈی زالیں کوں ما بنائیں جنہیں کوں تساں
کیس و یلھے ما آکھ ہندے ء تے نہ انہیں کوں اصلی
پتر بنائیں جنہیں کوں تساں کہیں کنیں منگ کے پنیے ء
اے ساریاں تہا ڈے منہ دیاں گالیں ہن تے اللہ
ہی سچ آہدے تے سدھے راہ دو ہدایت ڈیندے۔

أَدْعُوهُمْ لِأَبَائِهِمْ هُوَ أَقْسَطُ عِنْدَ اللَّهِ فَإِنْ لَمْ
تَعْلَمُوا آبَاءَهُمْ فَإِخْوَانُكُمْ فِي الدِّينِ وَمَوَالِيكُمْ
وَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ فِيمَا أَخْطَأْتُمْ بِهِ وَلَكِنْ مَا
تَعَمَّدَتْ قُلُوبُكُمْ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ⑥

۶۔ انہیں کوں انہیں دے پیو دا پتر سڈو اے اللہ
دے حضور زیادہ انصاف دی گال تے جے تہا کوں
انہیں دے پیو ما دا پتر نہ ہوے تے او دین وچ
تہا ڈے بھرائن تے دینی سبکتی ہن تے تہا ڈے اے
کوئی گناہ نہیں جو اس کنیں پہلے تساں غلطیاں کیتن تے
اصل گناہ او ہے جنیدے اے تے تہا ڈے دل یکے تھے
پئے ہون تے اللہ ہوں بخشن والا تے دل ول رحم

کرن والا ہے۔

۷۔ نبی اپنی جانیں کنیں زیادہ مومنین دے کر لوہو دے تے
اوندیاں زالیں مومنین دیاں میریں ان تے سکے
وی بعض کنیں بعض زیادہ کر لوہو ہن پے (غیریں) مومن تے
مہاجرین دی نسبت ۔ تاںساں دوستیں نال چنگا سلوک
کر دے اے جائیز ۔ اے اللہ دی کتاب وچ لکھیا
ہوئے ۔

۸۔ تے جیلھے اساں نہیں کنیں پکا وعدہ گدھا
تے تیں کنیں تے نوح کنیں تے ابراہیم تے موسیٰ
تے عیسیٰ بن مریم کنیں دی تے اساں انہیں کنیں پکے
وعدے گدھے ہن ۔

۹۔ تاں جو اللہ سمجھیں کنیں اوندے سچ دے متعلق
چچھے تے کافرین کیتے اوں ڈکھ ڈیوٹ والا عذاب
تیار کیتا ہوئے ۔

۱۰۔ اے مومنو اللہ دی نعمت کوں یاد کرو جیرھی تہاڑے
اتے اوں کیتی جیلھے لشکر تہاڑے مقابلے وچ آ
گئے تے اساں انہیں تے اندھاری تے اینجھے
لشکر پٹھین جنیں کوں تہاڑے نہ ہا دے تے
اللہ سیس ڈہا پیا ہا جیرھے کم تہاڑے کریدے پئے
ہا دے ۔

۱۱۔ جیلھے لشکر تہاڑے اے تو وی آگئے تے جھکی نہیں
کنیں وی تے اکھیں پریشانی کنیں ڈنگیاں تھی گیاں
تے دل گچی تیں چمچ گئے ہن تے اللہ تے وی
تہاڑوں شک تھیوٹ پئے گئے ۔

۱۲۔ اوں دیلھے مومنین کوں آزمایا گئے تے ہلاک
رکھ ڈتا گئے ۔

الَّتِي أُولَىٰ بِالْمُؤْمِنِينَ مِنْ أَنْفُسِهِمْ وَأَسْرَدَ أَجَلَهُ
أَقْبَهُتُهُمْ وَأُولُوا الْأَرْحَامِ بَعْضُهُمْ أَوْلَىٰ بِبَعْضٍ
فِي كِتَابِ اللَّهِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُهَاجِرِينَ إِلَّا أَنْ
تَفْعَلُوا إِلَىٰ أُولِيَ الْيَتَامَىٰ مَعْرُوفًا كَانَ ذَلِكَ فِي الْكِتَابِ
مَسْطُورًا ⑦

وَإِذْ أَخَذْنَا مِنَ النَّبِيِّينَ مِيثَاقَهُمْ وَمِنْكَ وَهِنَ
تُؤْجِ وَابْنَاهُمْ وَمُوسَىٰ وَعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ
وَإِذْ أَخَذْنَا مِنْهُمُ مِيثَاقًا غَلِيظًا ⑧

لَيَسْأَلَنَّ الصَّادِقِينَ عَنْ صِدْقِهِمْ وَأَعَدَّ لِلْكَافِرِينَ
عَذَابًا أَلِيمًا ⑨

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ
جَاءَتْكُمْ جُنُودٌ فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا وَجُنُودًا لَمْ
تَرَوْهَا وَكَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرًا ⑩

إِذْ جَاءُوكُم مِّن فَوْقِكُمْ وَمِنْ أَسْفَلَ مِنكُمْ وَإِذْ
زَاغَتِ الْأَبْصَارُ وَبَلَغَتِ الْقُلُوبُ الْحَنَاجِرَ وَنَظَرُوا
بِاللَّهِ الظُّنُونًا ⑪

هَذَا لِكِ ابْتِلَاءِ الْمُؤْمِنِينَ وَذَلِيلُوا لِرُؤَا لَا شَدِيدًا ⑫

وَاذْ يَقُولُ الْمُنَافِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ
مَا وَعَدَنَا اللَّهُ وَرَسُولُهُ إِلَّا غُرُورًا ۝۱۳

۱۳۔ تے جیلے منافق تے جنس دے دیں وچ
بیماری ہائی آکھن لگ پئے جو ساڈے نال
اللہ تے اوندے رسول محض کوڑا وعدہ کیتا ہا۔

وَاذْ قَالَتْ طَائِفَةٌ مِنْهُمْ يَا هَلْ يَنْزِلُكُمْ
لَكُمْ فَأَرْجِعُوا وَيَسْتَأْذِنُ فَرِيقٌ مِنْهُمْ النَّبِيَّ يَقُولُونَ
إِنَّ بُيُوتَنَا عَوْرَةٌ وَمَا هِيَ بِعَوْرَةٍ إِنْ يُرِيدُونَ
إِلَّا فِرَارًا ۝۱۴

۱۴۔ تے جیلے انہیں دجو کب ٹولے آکھے
جو اے مدینے آئیو تہاڑا کوئی ٹکانہ نہیں تہاں
دل و بخت انہیں دجو کچھ لوک نبی کنیں جازت منگن لگ پئے
تے آکھن لگ پئے جو ساڈے گھر کھتے
ہن اوکھتے نہ ہن اے لوک محض اتھو کنیں بھجن
چاہندے ہن۔

وَلَوْ دَخَلَتْ عَلَيْهِمْ قَرْيَةٌ أَنْ مَأْكَلَتْ
لَأَتَوْهَا وَمَا تَلَابَتُوا بِهِآ إِلَّا بِسِيْرًا ۝۱۵

۱۵۔ جے دشمن دیاں فوجاں مدینے وچ چودھارو
پیمہ و بجن ہا تے دل انہیں کوں پھرٹ دا آکھیا
دبچے ہا تے او پھر و بجن ہا دل اتھاں محض تھوڑی
دیر رہ سگن ہا۔

وَلَقَدْ كَانُوا عَاهَدُوا اللَّهَ مِنْ قَبْلُ لَا يُولُوكَ
إِلَّا دُبَارًا وَكَانَ عَهْدُ اللَّهِ مَسْئُولًا ۝۱۶

۱۶۔ حالت اے جو ایں کنیں پہلے انہیں اللہ نال
وعدہ کیتا ہا جو اتھو کنڈ نہ پھر لیسن تے اللہ نال
کیتا ہویا وعدہ ضرور بچھیا ویسی۔

قُلْ لَنْ يَنْفَعَكُمْ الْفِرَارُ إِنْ فَرَرْتُمْ مِنَ الْمَوْتِ أَوِ
الْقَتْلِ وَإِذَا لَا تُمْشِعُونَ إِلَّا قَلِيلًا ۝۱۷

۱۷۔ تے توں آکھ جو تہا کوں اتھو بھجن جے
بھج و بجن موت یا قتل کنیں بھجن کیتے کوئی فائدہ نہ ویسی
(اوں آوٹے) تے ایندے بعد تہا کوں کوئی
فائدہ نہ بچایا ویس۔

قُلْ مَنْ ذَا الَّذِي يَنْصَرُّكُمْ مِنَ اللَّهِ إِنْ أَرَادَ بِكُمْ
سُوءًا أَوْ أَمَرَ بِكُمْ رَحْمَةً ۚ وَلَا يَجِدُونَ لَهُمْ
مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ۝۱۸

۱۸۔ توں آکھ تہا کوں کون بچا سگدے اللہ دے
مقابلے وچ جے او تہا کوں تکلیف بچا وٹن چاہے
یا تہا ڈے اتے رحمت کرن چاہے تے اللہ دے
سوا تہا کوئی وی سبکتی تے امدادی نہ پیسو۔

قُلْ يَعْلَمُ اللَّهُ الْمُعَوِّقِينَ مِنْكُمْ وَالْقَائِلِينَ لِإِخْوَانِهِمْ
هَلُمْ إِلَيْنَا وَلَا يَأْتُونَ الْبَاسَ إِلَّا قَلِيلًا ۝۱۹

۱۹۔ تے اللہ بہوں چاٹدے انہیں کوں جیرے جہاد
کنیں بھنیدے ہن تے بھراوئیں کوں آہدے ہن ساڈو

آؤتے او آپ دی دشمن نال اصلو جنگ نہ کریندے
ہن۔

۲۰۔ تماڑے کیتے ہوں شو من تے توں آپیں کوں بیکہ جیلے خوف
یا ڈر اندے او تیرڈو ڈہدن تے انہیں دیاں
اکھیں پھر دیاں پیاں بوندن جیویں کیس تے موت
دی بے ہوشی ہوے تے جیلے ڈر دا وقت مک
ویندے تے دل انہیں دی زبان ترڑ ترڑ چلدی ۷
اونیکل کیتے شو من اے لوکن جیرے ایمان نیں گھن
آئے اللہ انہیں دے اعمال ونجا ڈتن تے اے کم
اللہ سٹیں کیتے ہوں سوکھا ۷۔

۲۱۔ اچن وی انہیں دا خیال جو لشکر نہ گئے ہوسن
تے جے اولشکر دل آون تے اے چاہوں ہا
جو اے کیس جنگل وچ رہندے پئے ہوں ہا
تے تماڑے متعلق پچھدے پئے ہوں ہا (جو
موئن یا نہج گینن) جے تماڑے نال رہندے پئے
ہوں ہا تے دل وی اصلو تماڑے ولونہ لٹرن ہا۔

۲۲۔ بے شک تماڑے رسول (دی زندگی) وچ تماڑے
کیتے شاندار نموتہ ۷ اوندے کیتے جیرھا اللہ تے آخرت
دے ڈنہہ دی امید رکھنیدے تے اللہ کوں ہوں
یاد کریندے۔

۲۳۔ تے جیلے مومنین لشکر کوں ڈٹھے تے اکھے
نیں اے اوہو وعدہ جیرھا اللہ تے اوندے رسول
ساڈے نال کیتا ہا تے اللہ تے اوندے رسول بیح
اکھے ایں واقعہ انہیں کوں ایمان تے فرمانبرداری
دعہ دے تے۔

۲۴۔ مومنین وچو کم لوکن جنیں اللہ نال کیتے ہوئے

أَشْحَةً عَلَيْكُمْ ۖ فَإِذَا جَاءَ الْخَوْفُ سَرَأَيْنَهُمْ
يَنْظُرُونَ إِلَيْكَ تَدُورُ أَعْيُنُهُمْ كَالَّذِي يُغْتَبَسُ
عَلَيْهِ مِنَ الْمَوْتِ ۖ فَإِذَا ذُهِبَ الْخَوْفُ سَلَقُوكُمْ
بِالْإِسْنَةِ جِدَادٍ أَشْحَةً عَلَى الْخَيْرِ ۚ أُولَٰئِكَ لَمْ
يُؤْمِنُوا فَأَحْبَطَ اللَّهُ أَعْمَالَهُمْ ۚ وَكَانَ ذَٰلِكَ عَلَى
اللَّهِ يَسِيرًا ۝

يَحْشَوْنَ الْاَحْزَابَ لَمْ يَدْهَبُوا ۚ وَإِنْ يَأْتِ
الْاَحْزَابَ يُوَدُّوْا لَوِ اَتَتْهُمْ بَادُوْنَ فِي
الْاَعْرَابِ يَسْأَلُوْنَ عَنِ اَنْبِيَائِكُمْ وَلَوْ
كَانُوا فِيْكُمْ مَا قَتَلُوْا اِلَّا قَلِيْلًا ۝

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ
يَرْجُوا اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَذَكَرَ اللَّهَ كَثِيْرًا ۝

وَلَمَّا رَأَى الْمُؤْمِنُوْنَ الْاَحْزَابَ قَالُوْا هَٰذَا مَا وَعَدَنَا
اللَّهُ وَرَسُولُهُ ۖ وَصَدَقَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ ۚ وَمَا زَادَهُمْ
اِلَّا اِيْمَانًا وَتَسْلِيْمًا ۝

مِنَ الْمُؤْمِنِيْنَ رِجَالٌ صَدَقُوْا مَا عَاهَدُوا اللَّهَ عَلَيْهِ

فَبِهِمْ مَن قَضَىٰ غَنَابَهُ وَمِنْهُمْ مَن يَنْتَظِرُ ۖ وَمَا
بَدَّلُوا بَدِيلًا ۝۳۳

وعدے کوں پیچ کر ڈکھائے کجھ ہن جنہیں اپنی نیت
کوں پورا کر ڈتے تے کجھ انتظار کریندے پین
تے اپنے ارادیں کوں ذرا وی نہیں بدلیا۔

لَيَجْزِيَ اللَّهُ الصَّادِقِينَ بِصِدْقِهِمْ وَيُعَذِّبُ الْمُنَافِقِينَ
إِنْ شَاءَ ۖ أَوْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ ۚ إِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا
رَّحِيمًا ۝۳۴

۳۵۔ تاں جو اللہ سچے لوکیں کوں انہیں دے سچ
دا بدلہ ڈلوے تے منافقین کوں جے چاہے تے
عذاب ڈلوے یا انہیں تے رحمت کرے بے شک
اللہ ہوں بخشن والا تے دل دل رحم کرن والا۔

وَرَدَّ اللَّهُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِغَيْظِهِمْ لَمْ يَنَالُوا خَيْرًا
وَكَفَىٰ اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ الْقِتَالَ وَكَانَ اللَّهُ قَوِيًّا
عَزِيزًا ۝۳۵

۳۶۔ اللہ سیس کافرین کوں انہیں دی کا وڑ سمیت
دلا پٹھے انہیں کوں لکھ نہیں لبھا تے مومنین دلو جنگ
کیتے اللہ کافی ہے تے اللہ سیس طاقت والا تے
غالب۔

وَأَنزَلَ الَّذِينَ ظَاهَرُوا لَهُمْ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ مِنْ
صِيَاهِمُ وَمَقَدَفٍ فِي قُلُوبِهِمُ الرَّعْبَ فَرِيقًا
تَقْتُلُونَ وَتَأْسِرُونَ فَرِيقًا ۝۳۶

۳۷۔ تے اللہ سیس یہودیں کوں جنہیں کافرین دی
مدد کیتی ہائی انہیں دے قلعیں کین لہا ڈتا تے انہیں
دے دیں وچ رعب سٹ ڈتا ہک ٹوے کوں
تساں قتل کریندے ہا دے تے ہک ٹوے کوں قیدی
بُئیدے ہا دے۔

وَأَوْرَثَكُم أَرْضَهُمْ وَبَنَاتَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ وَأَرْصًا
لَّمْ تَطْلُوهَا ۚ وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرًا ۝۳۷

۳۸۔ تے اللہ سیس تہا کوں انہیں دی زمین تے
گھریں تے مال دا وارث بنا ڈتے اوں زمین دا
وی جنیدے اتے تساں قدم وی نہیں رکھا تے
بے شک اللہ سیس ہر شے تے قادر۔

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِّأَزْوَاجِكَ إِن كُنْتُمْ تُرِيدُونَ الْحَيَاةَ
الدُّنْيَا وَرَبِّتْنَهَا فَمَعًا لَّيْنِ أَمْتِعْكُنَّ وَأَسْرِحْكُنَّ
سَرَاحًا جَمِيلًا ۝۳۸

۳۹۔ لے نبی توں اپنی زائیں کوں آکھ جے تساں
دنیاوی زندگی تے اوندا سوکھ چاہندیاں ہوے
تے آو میں تہا کوں دنیا دا کجھ مال ڈینداں تے
تہا کوں نیک طریقے نال رخصت کرینداں۔

وَإِنْ كُنْتُمْ تُرِيدُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَالْآخِرَةَ
فَإِنَّ اللَّهَ أَعَدَّ لِلْمُحْسِنِينَ مِثْرًا عَظِيمًا ۝۳۹

۴۰۔ تے جے تساں اللہ تے اوندے رسول تے آخرت
دے گھر کوں چاہندیاں ہوے تے بے شک اللہ

سیس نیکی کرٹن والیں کیتے تہاڑے وچو ڈوا اُجرتے
بدلہ تیار کیتا ہوئے۔

۳۱۔ اے نبی دیاں زالیں جیرھی تہاڑے وچو کھلی
بے حیائی کر لسی اوندے عذاب تے سزا کوں ڈورا
کر ڈتا ویسی تے اے گال اللہ کیتے ہوں سوکھی۔

۳۲۔ تے جیرھی ترمیت تہاڑے وچو اللہ تے رسول
دی فرمانبرداری کر لسی تے چنگے کم کر لسی اونکوں
اساں ڈورا بدلہ ڈیوں تے اساں انہیں واسطے
چنگا رزق تیار کیتا ہوئے۔

۳۳۔ اے نبی دیاں زالیں تساں بی ترمیتیں آلی
کار نوے جے تساں تقویٰ اختیار کرو تساں خربے
نال چپ چپ کے گال نہ کیتی کرو ناں تاں جنید
دل وچ بیماری و او بُرا ارادہ رکھ گھنسی تے نیک
گال کیتی کرو۔

۳۴۔ تے اپنے گھریں وچ بیٹیاں رہتے پرائے
زمانے دی جوہلت آلی کار اپنے سونھپ کوں
ظاہر نہ کرو تے نماز ٹھما کے پڑھو تے زکا ڈیو
تے اللہ تے اوندے رسول دا آکھٹ منو۔ اے
اہل بیت اللہ سیس تساں کنیں ہر گند کوں پریں
کرٹ چاندے تے تہا کوں ہوں پاک کرٹ چاہی
۳۵۔ تساں گھریں وچ اللہ دی آیتاں تے سنب
دیاں گالیں جیرھیاں پڑھیاں دیندن انہیں کوں
یاد کرو بے شک اللہ سیس ہوں مہربان تے
باخبر۔

۳۶۔ بے شک مسلمان مرد تے مسلمان ترمیتیں تے
مومن مرد تے مومن ترمیتیں تے فرمانبردار مرد تے

نِسَاءَ النَّبِيِّ مَن يَأْتِ مِنْكُن بِفَاحِشَةٍ مُّبِينَةٍ
يُضَعَفْ لَهَا الْعَذَابُ ضِعْفَيْنِ ۖ وَكَانَ ذَلِكَ عَلَى
اللَّهِ يَسِيرًا ۝

وَمَن يَقْنُتْ مِنْكُنَ لِلَّهِ وَرَسُولِهِ وَتَعْمَلْ صَالِحًا
تُوْثِقْ لَهَا أَجْرَهَا مَرَّتَيْنِ ۖ وَأَعْتَدْنَا لَهَا رِزْقًا كَرِيمًا ۝

نِسَاءَ النَّبِيِّ لَسْتُنَّ كَأَحَدٍ مِنَ النِّسَاءِ إِنِ اتَّقَيْتُنَّ
فَلَا تَخْضَعْنَ بِالْقَوْلِ فَيَطْمَعَ الَّذِي فِي قَلْبِهِ مَرَضٌ
ذَلِكُن قَوْلًا مَّعْرُوفًا ۝

وَقَرْنَ فِي بُيُوتِكُنَّ وَلَا تَبَرَّجْنَ تَبَرُّجَ الْجَاهِلِيَّةِ
الْأُولَىٰ وَأَقِمْنَ الصَّلَاةَ وَآتِينَ الزَّكَاةَ وَأَطِعْنَ
اللَّهَ وَرَسُولَهُ إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ
الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيرًا ۝

وَاذْكُرْنَ مَا يُتْلَىٰ فِي بُيُوتِكُنَّ مِنْ آيَاتِ اللَّهِ وَالْحِكْمَةِ
إِنَّ اللَّهَ كَانَ لَطِيفًا خَبِيرًا ۝

إِنَّ الْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ
وَالْقَنَاتِ وَالْقَنَاتِ وَالصَّادِقِينَ وَالصَّادِقَاتِ وَ

الصَّابِرِينَ وَالصَّابِرَاتِ وَالْخَاشِعِينَ وَالْخَاشِعَاتِ
وَالْمُتَصَدِّقِينَ وَالْمُتَصَدِّقَاتِ وَالصَّالِينَ وَالصَّالِيَاتِ
وَالْحَافِظِينَ فُرُوجَهُمْ وَالْحَافِظَاتِ وَالذَّاكِرِينَ اللَّهَ
كَثِيرًا وَالذَّاكِرَاتِ أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْرًا
عَظِيمًا ﴿۵۱﴾

فرمانبردار تربیتیں تے سچے مرد تے سچیاں تربیتیں
تے صبر کرن والے مرد تے صبر کرن والیاں تربیتیں
تے جھک نوالی کرن والے مرد تے تربیتیں تے صدقہ
ڈیون والے مرد تے تربیتیں تے روزہ رکھن والے
مرد تے تربیتیں تے اپنی شرمگاہیں دی حفاظت کرن
والے مرد تے تربیتیں اللہ سیس کون ہوں یاد کرن
والے مرد تے تربیتیں انہیں ساریں کیتے اللہ سیس بخشش
تے وڈا اجر تیار کیتا ہوئے۔

وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ وَلَا مُمْؤِنَةٍ إِذَا قَضَىٰ اللَّهُ وَرَسُولُهُ
أَمْرًا أَنْ يَكُونَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ مِنْ أَمْرِهِمْ وَمَنْ يَبْغِ
اللَّهُ وَرَسُولُهُ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا مُّبِينًا ﴿۵۲﴾

۳۷۔ تے جیلے اللہ تے اوندی رسول کوئی فیصلہ کر ڈیون اہل معاملے وچ
کیں مومن مرد تے مومن تربیت کون اختیار نہیں رہندا۔ جو اپنی مرضی کن
تے چرھا اللہ تے اوندے رسول دی نافرمانی کر لےسی اوکھلا کھلا گمراہ
۳۸۔ تے جیلے توں اونکوں جیندے اتے اللہ سیس انعام
کیتے تے تیں دی انعام کیتے آہدا پیا ہا نویں جو توں اپنی نال
کوں اپنے کو لہو رکھ تے اللہ کنیں ڈرتے اپنے دل وچ او
لکھندا پیا ہا نویں جنیکوں اللہ ظاہر کرن والا ہا تے لوک کنیں
ڈردا ہا نویں تے اللہ زیادہ حق رکھندے جو توں اوں کنیں
ڈریں تے جیلے زید اوندے بارے خواہش پوری کیتی اسماں
اوندی شادی تیدے نال کر ڈتی تاں جو اپنے مانگوں نہیں
دی زلیں نال نکاح کر ڈیوچ کوئی حرج یا تنگی نہ ہوئے مونس
کوں جیلے او انہیں کوں طلاق ڈے ڈیون تے اللہ دا حکم
تھی کے رہندے۔

وَإِذْ تَقُولُ لِلَّذِي أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَأَنْعَمْتَ عَلَيْهِ
أَمْسِكْ عَلَيْكَ زَوْجَكَ وَاتَّقِ اللَّهَ وَخُفِيَ فِي نَفْسِكَ
مَا اللَّهُ مُبْدِيهِ وَتَخْشَى النَّاسَ وَاللَّهُ أَحَقُّ أَنْ
تَخْشَاهُ فَلَمَّا قَضَىٰ زَيْدٌ مِنْهَا وَطَرًا زَوَّجْنَاكَهَا لِكَيْ
لَا يَكُونَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ حَرَجٌ فِي أَزْوَاجِ أَدْعِيَائِهِمْ
إِذَا قَضَوْا مِنْهُنَّ وَطَرًا وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ مَفْعُولًا ﴿۵۳﴾

۳۹۔ جیرھی گال اللہ فرض کر ڈیوے اہل نیک تے کوئی الزام
نہیں پہلے لوکس وچ دی اللہ دی ایسا سنت
ہائی تے اللہ دا حکم تھی کے رہن والا۔

إِذْ يَنْتَهِبُونَ رِسَالَتِ اللَّهِ وَيَخْشَوْنَهُ وَلَا يَحْشَوْنَ
أَحَدًا إِلَّا اللَّهَ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ حَسِيبًا ﴿۵۴﴾

۴۰۔ تے جیرھے لوک اللہ دے سنیے کوں پچنیدن
تے ہوں کنیں ڈردن تے پیا کیں کنیں نہیں ڈردے

تے اللہ حساب گھنٹن کیتے کافی ۶۔

۳۱۔ حضرت محمد صلی اللہ علیہ وسلم تساں مردیں وچو کیس
دایو کا ۷ نیٹس تے سپی گال اے ہے جو
او اللہ دارسول تے نیٹس دی مہر (سایں کنیں افضل نبی ۷
تے اللہ ہر شے کوں چاٹن والا ۷۔

۳۲۔ اے مومنو اللہ کوں پہوں یاد کرو۔

۳۳۔ تے فجر شام اوندی پاکیزگی بیان کرو۔

۳۴۔ او ہو ۷ تے اوندے فرشتے تہا جے اتے
رحماں پھنیدن تاں جو تماکوں اندھاریں کنیں روشنی
دو گھن آوے تے اومنین تے ول ول رحم کرن والا ۷
۳۵۔ تے حیرے بڑیہ او ملسن انہیں دا تحفہ سلامتی
ہوسی تے انہیں کیتے اوں عزت والا اجر تیار
کیتا ہوئے۔

۳۶۔ اے نبی بے شک اساں تیکوں نگران تے
خوش خبری بڑیوں والا تے بڑا وٹ والا بنا کے پٹھے۔
۳۷۔ تے اللہ دو اوندے حکم نال سڈن والا تے روشن
سمجھ بنائے۔

۳۸۔ تے توں مومنین کوں خوش خبری بڑے جو
بے شک اللہ کنیں انہیں کیتے وڈا فضل۔

۳۹۔ تے کافرین تے منافقین دا آکھن نہ من تے
انہیں دی تکلیف ڈیون کوں چھوڑ بڑے تے اللہ تے
بھروسہ کرتے اللہ کافی کار ساز۔

۵۰۔ اے مومنو جیلھے تساں مومن تربیتیں نال
شادی کرو ول انہیں کوں محبت کنیں پہلے طلاق
بڑے بڑیو تے ول تماکوں انہیں کنیں عدت دا
مطالبہ کرن دا کوئی حق نہیں انہیں کوں دنیا دی

مَا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ مِّنْ رِّجَالِكُمْ وَلَكِن رَّسُولَ
اللَّهِ وَخَاتَمَ النَّبِيِّينَ وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا ﴿۳۱﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا ﴿۳۲﴾
وَسَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَأَصِيلًا ﴿۳۳﴾

هُوَ الَّذِي يُصَلِّيْ عَلَيْكُمْ وَمَلَائِكَتُهُ لِيُخْرِجَكُم مِّنَ
الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَكَانَ بِالْمُؤْمِنِينَ رَحِيمًا ﴿۳۴﴾

نَجِيَّتُهُمْ يَوْمَ يَلْقَوْنَهُ سَلَامٌ وَأَعَدَّ لَهُمْ أَجْرًا
كَرِيمًا ﴿۳۵﴾

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَهِيدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ﴿۳۶﴾

وَدَاعِيًا إِلَى اللَّهِ بِآذَانِهِ وَسِرَاجًا مُّنِيرًا ﴿۳۷﴾

وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ بِأَن لَّهُمْ مِّنَ اللَّهِ فَضْلًا كَبِيرًا ﴿۳۸﴾

وَلَا تُطِيعِ الْكُفْرِينَ وَالْمُنَافِقِينَ وَدَعْ أَذُنَهُمْ وَتَوَكَّلْ
عَلَى اللَّهِ وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا ﴿۳۹﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا نَكَحْتُمُ الْمُؤْمِنَاتِ ثُمَّ طَلَقْتُمُوهُنَّ
مِّن قَبْلِ أَنْ تَمْسُوهُنَّ فَمَا لَكُمْ عَلَيْهِنَّ مِنْ عَدَّةٍ
تَعْتَدُونَهَا فَمَعَهُنَّ وَسِرَّهِنَّ سَرَاحًا جَمِيلًا ﴿۵۰﴾

فائدہ پچاؤ تے چنگی طراں انہیں کوں رخصت کر ڈیو۔

۵۱۔ اے نبی بے شک اساں تیبے کیتے تیبیاں زالیں جنیکوں تیں حق مہر ڈے ڈتے حلال کیتن تے جنگ ورج جیریاں تریمتیں تے تیبڑا سچا ہتھ مالک تھیوے ادوی حلالن تے ایویں تیبے چاچے دیاں دھیریں تے تیبڑی بوا دیاں دھیریں تے مامے دیاں دھیریں تے تیبڑے ماسیں دیاں دھیریں جنہیں تیبڑے نال ہجرت کیتی ؎ تے مومن تریمت جیرمی اچے آپ کوں نبی کیتے بخش ڈیوے جے نبی اوندے نال شادی کرن چاہے تے حلال اے خالص تیبے واسطے حکم مومنین کیتے نہیں تے اساں جائدے ہیں انہیں دے زالیں تے لونڈیں دے متعلق جو اساں فرض کیتے تاں جو تیبڑے اتے کوئی تنگی نہ آوے تے اللہ ہوں بخش والا تے ول دل رحم کرن والا ؎۔

۵۲۔ انہیں وچو جنیکوں انج کر ڈے تے جنیکوں چاہیں پناہ ڈے تے جنیکوں تیں انج کیتے اونکوں اچے کولہو رکھنا چاہیں تے تیبڑے اتے کوئی گناہ نہیں اے زیادہ قریب جو انہیں دیاں اکھیں ٹھڈیاں تھیون تے اومو جھیاں نہ تھیون تے جو توں انہیں کوں ڈیویں اوندے اتے ساریاں راضی تھی وچن تے جو تہا ڈے دیں ورج اللہ اونکوں جائدے تے اللہ ہوں چاٹن والا تے سمجھ والا ؎۔

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَعْلَلْنَا لَكَ أَزْوَاجَكَ الَّتِي أَتَيْتَ أَجُورَهُنَّ وَمَا مَلَكَتْ يَمِينُكَ مِمَّا أَفَاءَ اللَّهُ عَلَيْكَ وَبَنَاتِ عَمَتِكَ وَبَنَاتِ خَالَكَ وَبَنَاتِ خَلَتِكَ الَّتِي هَاجَرْنَ مَعَكَ وَامْرَأَةً مُّؤْمِنَةً إِن وَهَبْتَ نَفْسَهَا لِلنَّبِيِّ إِنْ أَرَادَ النَّبِيُّ أَنْ يَسْتَنْكِحَهَا خَالِصَةً لَّكَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ قَدْ عَلِمْنَا مَا فَرَضْنَا عَلَيْهِمْ فِي أَزْوَاجِهِمْ وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ لِكَيْلَا يَكُونَ عَلَيْكَ حَرَجٌ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ⑤۱

يُرْجَى مَنْ تَشَاءُ مِنْهُمْ وَقَوِي إِلَيْكَ مَنْ تَشَاءُ وَمَنْ ابْتَغَيْتَ وَمَنْ عَزَلْتَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكَ ذَلِكَ أَدْنَى أَنْ تَقْرَءَ عَلَيْهِمْ وَلَا يَحْزَنَ وَيَرْضَيْنَ بِمَا آتَيْنَهُنَّ كُلُّهُنَّ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا فِي قُلُوبِكُمْ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَلِيمًا ⑤۲

لَا يَحِلُّ لَكَ الْيَسَاءُ مِنْ بَعْدُ وَلَا أَنْ تَبَدَّلَ بِهِنَّ مِنْ أَزْوَاجٍ وَلَوْ أَعْجَبَكَ حُسْنُهُنَّ إِلَّا مَا مَلَكَتْ يَمِينُكَ وَكَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ رَقِيبًا ۝

۵۳۔ تے ایندے بعد تہڈے کیتے پیاں تریمتیں حلال کاہ نیس جو توں بیاں بدلیں چا بھانویں تیکوں انہیں دا سوٹھپ جے تلا چنگا بلکے سوائے اوندے جنیدے اتے تہڈا سجا تہہ مالک ہوئے تے اللہ سیس ہر شے تے نگران۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَدْخُلُوا بُيُوتَ النَّبِيِّ إِلَّا أَنْ يُؤْذَنَ لَكُمْ إِلَى طَعَامٍ غَيْرِ نَبِظٍ مِنْهُ وَلَكِنْ إِذَا دُعِيتُمْ فَادْخُلُوا فَإِذَا طَعِمْتُمْ فَانْتَشِرُوا وَلَا مُسْتَأْنِسِينَ لِحَدِيثٍ إِنَّ ذَلِكُمْ كَانَ يُؤْذِي النَّبِيَّ فَيَسْتَحْيِي مِنْكُمْ وَاللَّهُ لَا يَسْتَحْيِي مِنَ الْحَقِّ وَإِذَا سَأَلْتُمُوهُنَّ مَتَاعًا فَسْأَلُوهُنَّ مِنْ وَرَاءِ حِجَابٍ ذَلِكُمْ أَطْهَرُ لِقَوْلِكُمْ دُفُوعُهُنَّ وَمَا كَانَ لَكُمْ أَنْ تُؤْذُوا رَسُولَ اللَّهِ وَلَا أَنْ تُنْكِحُوا أَزْوَاجَهُ مِنْ بَعْدِهِ أَبَدًا إِنَّ ذَلِكُمْ كَانَ عِنْدَ اللَّهِ عَظِيمًا ۝

۵۴۔ اے مومنو تہساں نبی دے گھریں وچ نہ پیہو سوائے ایندے جو تہاکوں کھاوٹ کیتے سڈیا ونچے اوندے پکٹ دا انتظار نہ کرو تے جیلے تہاکوں سڈیا ونچے تے دل ونجو تے جیلے کھا گھنوکھنڈ ونجو تے گالیں کیتے شوق وچ نہ پیٹے یہاں بے شک اے گال تہاڈے نبی کوں تکلیف ڈیندی تے او شرم کریندے تے اللہ سیس سہی گال کنیں نہیں رکھ تے جیلے تہاں انہیں (جی دی زالبیں) کنیں کوئی شے منگو تے پردے دے پھو منگو اے تہاڈے تے اوندے دیس کیتے ہوں چنگا اللہ دے کول کوں تکلیف ڈیوٹ چنگا نیس تے تہاں اوندے زالیں نال اوندے بعد کڈا ہوں وی شادی نہ کرو بے شک اے گال اللہ دے فیصلے دے مطابق ہوں وڈی ۝

۵۵۔ تہاں کوئی گال ظاہر کرو یا لکاؤ بے شک اللہ ہر شے کوں چاندے۔

إِنْ تَبَدَّلَ شَيْءٌ أَوْ نُفِخَ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا ۝

۵۶۔ انہیں دی زالیں تے کوئی گناہ نہیں جو او اپنے پیو تے اپنے پتریں تے اپنے بھرانویں تے اپنے بھرانویں دے پتریں تے اپنے تریمتیں دے اپنے لوٹنیں دے سائے آون تے اللہ کنیں ڈرن بے شک اللہ سیس ہر

لَا جُنَاحَ عَلَيْهِنَّ فِي آبَائِهِنَّ وَلَا أَبْنَائِهِنَّ وَلَا إِخْوَانِهِنَّ وَلَا بَنَاتِ أَخَوَاتِهِنَّ وَلَا نِسَائِهِنَّ وَلَا مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُنَّ وَالتَّقِينِ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدًا ۝

شے تے نگران۔

۵۷۔ بے شک اللہ تے اوندے فرشتے نبی کریم تے درود پھیندن اے مومنو تاں اوندے اتے درود پٹھو تے اوندے کیتے سلامتی دی دعائے گدے

رہو

۵۸۔ بے شک جبرے اللہ تے اوندے رسول کوں تکلیف ڈیندن اللہ نے دنیا تے آخرت وچ انہیں تے لغت کیتی تے انہیں کیتے ذلیل کرن والا عذاب تیار کیتا ہوئے۔

۵۹۔ تے جبرے مومن دیں تے مومن تریختیں کوں بے قصور تکلیف ڈیندن انہیں مہمان تے کھلے گناہ دا بار چا گدے۔

۶۰۔ اے نبی توں اپنے زالیں تے دھیریں تے مومنین دی زالیں کوں آکھ او اپنی چادریں کوں اپنے سینیں تک گھن آیا کرن انہیں دا ایندے نال پتہ بگ ویسی تے انہیں کوں تکلیف نہ ڈتی ویسی تے اللہ بہوں بخشش والا تے دل دل رحم کرن والا۔

۶۱۔ جے منافق باز نہ آئے تے اودی جنیں دے دیں وچ بیماری دے تے مدینے وچ کوڑیاں گالیں پھیلیندن تے اسان تیکوں انہیں دے مقابلے تے کھڑا کر ڈیسوں تے دل او کڈا ہن تیرے ہمسائے نہ ہن سبکس۔

۶۲۔ انہیں تے لغت جتھاں او لبھن تے پکڑیئے وچن تے قتل کر ڈتے وچن۔

۶۳۔ اس کنیں پہلے لوکیں کیتے دی ایجا سنت

إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا تَسْلِيمًا ۝

إِنَّ الَّذِينَ يُؤْذُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ لَعَنَهُمُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَأَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا مُّهِينًا ۝

وَالَّذِينَ يُؤْذُونَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ بَغْيًا ظَالِمًا إِنْ كُنُوا مُّشْرِكِينَ ۝

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِّأَزْوَاجِكَ وَبَنَاتِكَ وَالْمُؤْمِنِينَ يُذْنِبْنَ عَلَيْهِنَ مِنْ جَلَاءِ بَيْنِهِنَّ ذَلِكَ أَدْنَى أَنْ يُعْرَفْنَ فَلَا يُؤْذَنُ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ۝

لَنْ يَنْتَهِيَ الظَّالِمُونَ فِي الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ قُرْصٌ وَالسُّرَّجُونَ فِي الْمَدِينَةِ لِنُغْرِيَنَّكَ بِهِمْ ثُمَّ لَا يُجَاوِزُونَكَ فِيهَا إِلَّا قَلِيلًا ۝

مَنْ أَتَى الْمَدِينَةَ

مَلْعُونِينَ أَيْنَمَا ثَقِفُوا أَخْدًا وَقَتِّلُوا تَقْتِيلًا ۝

سُنَّةَ اللَّهِ فِي الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلُ وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّةِ

اللّٰهُ تَبَدَّلًا ۝۳۷

ہائی تے توں اللہ دی سنت کوں اصلو بدلیا
ہویا نہ پیسیں۔

يَسْأَلُكَ النَّاسُ عَنِ السَّاعَةِ قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ
اللّٰهِ وَمَا يُدْرِيكَ لَعَلَّ السَّاعَةَ تَكُونُ قَرِيبًا ۝۳۸

۴۳۔ لوک تیں کنیں قیامت دے متعلق پچھن
توں آکھ اوندا علم محض اللہ کنیں ہے تیکوں کیا
پتہ جو اے گھڑی کولہو ہووے۔

إِنَّ اللَّهَ لَعَنَ الْكٰفِرِيْنَ وَاعَدَ لَهُمْ سَعِيْرًا ۝۳۹

۴۵۔ بے شک اللہ سیس کافرین تے لعنت
کیتی ۷ تے انہیں کیتے دوزخ تیار کیتی اس۔
۴۶۔ او اندے وچ بہوں دیر تیں رہسن انہیں دا
دا نہ کوئی سنگتی ہو سی تے نہ امدادی۔

خٰلِدِيْنَ فِيْهَا فِيْهَا اَبَدًا لَا يَجْدُوْنَ وَلِيًّا وَلَا نَصِيْرًا ۝۴۰

۴۷۔ جڈاں انہیں دے وڈیریں کوں بھاتے
اُتیر پڑوسی تے او آکھن ہائے افسوس اسان
اللہ تے او اندے رسول دی فرمانبرداری کیتی ہووے
ہا۔

يَوْمَ تَقْلُبُ وُجُوْهُهُمْ فِي النَّارِ يَقُوْلُوْنَ يٰلَيْتُنَا
اَطَعْنَا اللَّهَ وَاَطَعْنَا الرُّسُوْلًا ۝۴۱

۴۸۔ تے او آکھن اے ساڈے رب
اسات اپنے سرداریں تے وڈیریں دا آکھن
منیا ہاتے انہیں ساکوں سدھی راہ کنیں گمراہ
کر ڈتے۔

وَقَالُوْا رَبَّنَا اِنَّا اَطَعْنَا سَادَتَنَا وَكِبٰرَنَا فَاَصَلُّوْا
النَّبِيْلًا ۝۴۲

۴۹۔ اے ساڈے رب انہیں کوں ڈوڑا
عذاب ڈے تے انہیں تے وڈی لعنت کر۔
۵۰۔ اے مومنو انہیں لوکیں آلی کار نہ تھیو
جنہیں حضرت موسیٰ کوں ڈکھ ڈتا تے اللہ سیس
اونکوں انہیں دی گالیس کنیں بری کر ڈتا
تے او اللہ دے نزدیک وڈی شان والا ہا۔
۵۱۔ اے مومنو اللہ کنیں ڈرو تے ہمیشہ سدھی
گال کیتی کرو۔

رَبَّنَا اٰتِهِمْ ضِعْفَيْنِ مِنَ الْعٰدٰٓآبِ وَالْعَنَهُمُ لَعْنًا
كَبِيْرًا ۝۴۳

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا لَا تَكُوْنُوْا كَالَّذِيْنَ اٰذَوْا مُوْسٰى
فَبَرَّاهُ اللّٰهُ مِمَّا قَالُوْا وَكَانَ عِنْدَ اللّٰهِ وَجِيْهًا ۝۴۴

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا اتَّقُوا اللّٰهَ وَقُوْلُوْا قَوْلًا سَدِيْدًا ۝۴۵

۵۲۔ او تہا ڈے اعمال کوں درست کر لسی تے

يُصْلِحْ لَكُمْ اَعْمَالَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوْبَكُمْ وَمَنْ

يُطِيعُ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ فَازَ فَوْزًا عَظِيمًا ۝

إِنَّا عَرَضْنَا الْأَمَانَةَ عَلَى السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَ
الْجِبَالِ فَأَبَيْنَ أَنْ يَحْمِلْنَهَا وَأَشْفَقْنَ مِنْهَا وَحَمَلَهَا
الْإِنْسَانُ إِنَّهُ كَانَ ظَلُومًا جَهُولًا ۝

لِيُعَذِّبَ اللَّهُ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْمُشْرِكِينَ
وَالْمُشْرِكَاتِ وَيَتُوبَ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ
وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ۝

تھا بڑے گناہ بخشیسی تے جی رہا اللہ تے اوندے
رسول دا آکھن منیسی تے او وڈی کامیابی پیسی۔
۷۳۔ بے شک اساں اے امانت آسمانیں
تے زمین کوں تے پہاڑیں کوں ڈتی انہیں
اینکوں چا وٹ کنیں انکار کر ڈتا تے اوں کنیں
ڈر گئے تے انسان اونکوں چا گدھا بے شک
او پہوں ظلم کرن والا تے انجام کنیں بے پردہ۔
۷۴۔ تاں جو اللہ منافقیں تے منافق ترمیمیں کوں
مشک مردیں تے مشرک ترمیمیں کوں عذاب
ڈیوے تے اللہ مومنین تے مومن ترمیمیں
تے رحمت کرے تے اللہ سیس پہوں بخشش
والا تے دل دل رحم کرن والا۔

سُورَةُ سَبَا مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مِمَّ الْبِسْمِلَةِ خَمْسٌ وَخَمْسُونَ آيَةً وَسِتَّةٌ رُّكُوعَاتٍ

سورة سبا مکی ۷۵ آیتوں پر مشتمل ہے۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①

۱۔ شروع کرینداں اللہ دے تاں تال جیرھا بن منگئے
ڈیوٹ والا تے دل دل رحم کرن والا ۷۔

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ
وَلَهُ الْحَمْدُ فِي الْآخِرَةِ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ ②

۲۔ ساریاں صفقاں اللہ واسطے ہن جنیدے کیتے
ہے او سب کچھ جو آسمانیں تے زمین وچ ہے
تے پھیلے وچ دی حمد ہوندی ہوئی تے او سیانائے باخبر
۳۔ جو زمین وچ دیندے تے جو اوندے وچ بکھرتے
جو آسمان تو لہندے تے اوند وچ چڑھدے او انکوں
چاندے تے او پہوں مہربان تے پہوں بخشش والا ۷۔

يَعْلَمُ مَا يَلْجِجُ فِي الْأَرْضِ وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا وَمَا
يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ وَمَا يَعْرُجُ فِيهَا، وَهُوَ الرَّحِيمُ
الْعَفُودُ ③

۴۔ تے کافر آبدن تیامت یا عذاب ساڈے اُتے نہیں
اتلا توں اکھرب دی قسم او تنہا ضرور آوسی خدا
غیب کوں چاندے کہ کوئی جتنی شے نکالوں کنیں لکھی ہوئی
نہیں بھانویں او آسمان وچ جوے یا زمین وچ تے
نہ ایں کنیں چھوٹا تے نہ ایں کنیں وڈا او کھلی کتاب
وچ محفوظ ۷۔

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَأْتِينَا السَّاعَةُ قُلْ بَلَىٰ وَ
رَبِّي لَتَأْتِيَنَّكُمْ عِلْمُ الْغَيْبِ لَا يَعْزُبُ عَنْهُ مِثْقَالُ
ذَرَّةٍ فِي السَّمَوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ وَلَا أَصْغَرُ مِنْ
ذَلِكَ وَلَا أَكْبَرُ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُّبِينٍ ④

۵۔ تاں جو اللہ سیس مومنین کوں تے نیک عمل
کرن والیں کوں بدلہ ڈیوے ایسے لوکن جنیں کیتے
بخشش تے عزت والا رزق ۷۔

لَيَجْزِي الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَٰئِكَ لَهُمْ
مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ⑤

۶۔ جیرھے ساکوں ساڈی آیات دے بارے وچ
براؤں دی کوشش کریندن ایسے لوکن جنیں کیتے
پہوں بکھ ڈیوٹ والا عذاب ۷۔

وَالَّذِينَ سَعَوْا فِي آيِنَا مُعْجِزِينَ أُولَٰئِكَ لَمْ يَكُنْ لَهُمْ
مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ شَيْءٌ ⑥

۷۔ تے جنیں لوکیں کوں علم ڈتا گئے او انکوں
سچ سمجھن جو تیبے اتے لہایا گئے تے او غالب

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هُمْ يُرِيدُونَ سَوَاءٌ لَّكَ مِنَ الْأَمْرِ
وَالَّذِينَ هُمْ يُرِيدُونَ سَوَاءٌ لَّكَ مِنَ الْأَمْرِ ⑦

الْحَنِیدِ ⑤

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا هَلْ نَدُكُمُ عَلَىٰ رَجُلٍ يَبْتَغِيكُمْ
إِذَا مَرَّ قَوْمُكُم مِّنْ مَّزَارٍ إِنَّا كُنَّا لَمُبْسُوتِينَ ⑥

تے صفتیں والے خدا دے رستے دو ہدایت دینے
۸۔ کافر آہن کیا اساں تمہا کوں اینجے بندے دا پتہ
ڈیوں جیرھا تمہا کوں ڈسیندے جیلھے تہاں ٹوٹے
ٹوٹے کر جڑتے ویسوں بے شک تہاں ٹوٹے مخلوق
ہن ویسوں۔

أَفَتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَمْ بِهِ جِنَّةٌ بَلِ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ
بِالْآخِرَةِ فِي الْعَذَابِ وَالضَّلَالِ الْبَعِيدِ ⑦

۹۔ کیا او خدا تے کوڑ پدھندے یا پاگل اصل
جیرھے آخرت تے ایمان نہیں انہندے او
عذاب و تح تے تباہ کرن والی گمراہی و حن۔

أَفَلَمْ يَرَوْا إِلَىٰ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ مِنَ السَّمَاءِ
وَالْأَرْضِ إِن نَّشَاءُ نَحْطِفُ بِهِمُ الْأَرْضَ أَوْ نُسْقِطُ
عَلَيْهِمْ مِّسْكًا مِّنَ السَّمَاءِ إِن فِي ذَٰلِكَ لَآيَةٌ لِّقُلِّ عَبْدٍ
مُّنِيبٍ ⑧

۱۰۔ کیا انہیں ڈٹھا نہیں جو انہیں دے اگور
تے جو انہیں پچھور آسمان تے زمین و تح
جے اساں چاہوں تے انہیں کوں ملک و تح ذیل
کر ڈیوں یا جھڑے کجھ ٹوٹے سٹوں بے شک
انہندے و تح ہر جھکن والے بندے کیتے نشان۔
۱۱۔ تے اساں داؤد کوں اپنا فضل ڈتا ہا اے
پھاڑو تہاں تے سارے کچھی اوندے نال رل
کے خدا دی تسبیح کرواتے اساں اوندے کیتے
لوہے کوں کولا کیتا ہا۔

وَلَقَدْ آتَيْنَا دَاوُدَ مَّا نَشَاءُ لِيُجِبَالَ آدُوًّا مَّعَهُ
الْقَلْبُورُ وَالنَّالُ لَهُ الْحَدِيدُ ⑨

۱۲۔ جو توں زہرہ بناتے اوندے بناؤن و تح
(میچا) دا اندازہ سامنے رکھ تے نیک کم کرو
بے شک جو تہاں کریندے عو میں اونکوں
ڈہلا پیاں۔

إِن أَعْمَلَ سَبْعًا وَقَدَّرَ فِي السَّيِّئِ مَا نَشَاءُ
إِنِّي بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ⑩

۱۳۔ تے سلیمان کیتے ہوا کوں تابع بنایا اناہنجر
دا چلن وی تے شام دا چلن وی ہک ہک مینے
دے برابر ہاتے تانا اساں اوندے کیتے پگھار
ڈتا ہا تے کجھ جن وی اوندے کم کریندے ہن
او چاہندا ہاتے اوندے رب دے حکم نال تے

وَأَسْلَمْنَا لَآيَةِ الْفَيْضِ وَرَوَّاحِيهَا شَهْرًا
أَسْلَمْنَا لَآيَةِ الْفَيْضِ وَرَوَّاحِيهَا شَهْرًا
يَكْدِيهِ يَأْذِنُ رَبُّهُ وَمَنْ يَزِغْ مِنْهُمْ عَنْ أَمْرِنَا لَأَخَذْنَهُ
مِنَ الْعَذَابِ السَّعِيرِ ⑪

(ساڈا حکم ہا) جیرھا ساڈے حکم دے خلاف چلسی
اساں اونکوں دوزخ دا عذاب ڈیسوں۔

۱۴۔ او بنیدے ہن جو او چاہندا ہا میستان تے جسے
حوض لکا ڈے وڈے بٹتے دیگاں جیرھیاں ہر
وقت چڑھیاں رہندیاں ہن اے ال داؤد
اللہ دا شکر کرو تے میڈے بندیں وچو پہوں
گھٹ لوک شکر کریندن۔

۱۵۔ جیلھے اساں اونکوں مارن دا فیصلہ کیتے
تے اوندی خبر اونکوں زمین دے کیڑے ڈتی
جیرھا اوندی حکومت دے سوٹے کوں کھندا
رہ گئے جیلھے اڈبھ پئے جنیں کوں پتہ لگ گئے
جو جے او غیب جاڈے ہون ہا تے ذلیل کرن
والے عذاب وچ نہ پئے ہون ہا۔

۱۶۔ سبا دی قوم کیتے انہیں دے اپٹے ملک
وچ نشان ہا پیا ڈو باغ ہن ہک سچے پاسو
ہک کھچے پاسو کھاؤ ایڑے دے رزق کین تے اوند
شکر کرو اے سوٹھا شہر تے رب بخشن والا رہ۔

۱۷۔ انہیں منہ پھیرے تے اساں انہیں تے
ہر شے تباہ کر ڈیوٹ والا سیلاب پھٹے تے انہیں
دے ڈو باغیں وٹاندرے وچ اینجھے ڈو باغ ڈتے
جیرھے بد مزہ پھل آلے ہن تے انہیں وچ جھاترا
ہا تے کچھ ہیر وی ہن۔

۱۸۔ اے اساں انہیں دے کفر دا بدلہ ڈتے اپنی
کوتے اساں کافریں کوں محض ایہو بدلہ ڈیندے
ہیں۔

۱۹۔ تے اساں انہیں تے انہیں دستیں دے

يَعْمَلُونَ لَهُ مَا يَشَاءُ مِنْ مَحَارِبٍ وَمَكَائِيلَ وَجَنَافٍ
كَالْجَوَابِ وَقُدُورٍ رُسِيَّتٍ اَعْمَلُوا اِلَ دَاوُدَ شُكْرًا
وَقَلِيلٌ مِّنْ عِبَادِيَ الشَّاكِرُ ﴿۳۲﴾

فَلَمَّا قَضَيْنَا عَلَيْهِ الْمَوْتَ مَا دَلَّهُمْ عَلَىٰ مَوْتِهِ اِلَّا
رَآبَةُ الْاَرْضِ تَاْكُلُ مِنْسَأَتَهُ فَلَمَّا خَرَّ تَبَيَّنَتِ
الْحِجْنُ اَن لَّوْكَانُوا يَعْلَمُونَ الْغَيْبُ مَا لَبِثُوا فِي
الْعَذَابِ الْمُهِينِ ﴿۳۳﴾

لَقَدْ كَانَ لِسَبَإٍ فِي مَسْكَهُمْ اٰيَةٌ جَنَّتِ عَنْ يَمِيْنٍ
وَسَيْلٌ هَٰكُلًا مِّنْ رَّزْقِ رَبِّكُمْ وَاشْكُرُوا لَهُ بَلَدًا
طَيِّبَةً وَرَبُّ غَفُوْرٌ ﴿۳۴﴾

فَاَعْرَضُوا فَاَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ سَيْدَ الْعَرِمِ وَبَدَّلْنَاهُمْ
بِجَنَّتَيْهِمْ جَنَّتَيْنِ ذَوَاتِ اٰكُلٍ خَطِيْطٍ وَّاَثَلٍ وَشَيْءٌ
مِّنْ سِدْرٍ قَلِيْلٍ ﴿۳۵﴾

ذٰلِكَ جَزَيْنَاهُمْ بِمَا كَفَرُوْا وَهَلْ يُجْزٰى اِلَّا الْكَفُوْرُ ﴿۳۶﴾

وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمْ وَبَيْنَ الْقَرْيَةِ الَّتِي بُرْكْنَا فِيْهَا

فَرَىٰ ظَاهِرَةً وَفَدَّرْنَا فِيهَا السَّيْرَ سَيْرُودًا فِيهَا
لَيْلًا وَآيَا مَآ أَمِينٌ ۝

وچکار بیاں و ستیاں آباد کر ڈتیاں جنہیں کوں
اساں برکت ڈتی ہائی تے اوہک ڈوجھے
دے سامنے ہن تے انہیں وچو آوٹ وچٹ
دا پندھ وی تھوڑا کر ڈتا ہا تساں رات ڈینہ
انہیں وچ ٹرو پھرو و سکر کرد، امن نال

فَقَالُوا رَبَّنَا بَعْدَ بَيْنِ أَسْفَارِنَا وَظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ
فَجَعَلْنَاهُمْ أَحَادِيثَ وَمَزَقْنَاهُمْ كُلَّ مَضْرٍ إِنَّ فِي
ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ ۝

۲۰۔ انہیں آکھئے اے ساڈے رب ساڈے پندھ
وڈے کر ڈے تے انہیں اچٹے آپ تے ظلم کیتے
اساں انہیں دے نشان وی میٹا ڈتے تے انہیں
کوں قہے بنا ڈتے بے شک ایندے وچ ہر
صبر کرن والے تے شکر کرن والے کیتے نشان بن۔

وَلَقَدْ صَدَقَ عَلَيْهِمُ الْغُلُوبُ فَكَفَّ فَاتَّبَعُوهُ إِلَّا
قَرِيبًا مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ ۝

۲۱۔ ابلیس نے انہیں دے متعلق اپنے خیال کوں
سچا کر ڈکھائے انہیں اوندی پیروی کیتی سوائے
مومنین دے ہک ٹولے دے۔

وَمَا كَانَ لَهُ عَلَيْهِم مِّن سُلْطٰنٍ إِلَّا لَنَعْلَمَ مَن يُّؤْمِنُ
بِالْآخِرَةِ وَمَن هُوَ مِنْهَا فِي شَكٍّ وَرَبُّكَ عَلَىٰ كُلِّ
شَيْءٍ حَفِیظٌ ۝

۲۲۔ تے (شیطان) انہیں تے غالب تے ڈاڈھا
نہ ہا اے ایں واسطے تھئے جو اساں آخرت کوں
منٹ والیں کوں تے اوندے وچ شک کرن
والیں کوں ظاہر کر ڈیوں تے تیرا رب ہر شے
تے نگران۔

قُلْ ادْعُوا الَّذِينَ زَعَمْتُمْ مِن دُونِ اللَّهِ لَا يَنْلِكُونَ
مِثْقَالَ ذَرَّةٍ فِي السَّمٰوٰتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ وَمَا لَهُمْ
فِيهَا مِنْ شَرْكِ ۝ وَمَا لَهُ مِنْهُمْ مِّن ظَهِيرٍ ۝

۲۳۔ توں آکھ تساں سبڈو انہیں کوں جنہیں کوں
تساں خدا دے سوا معبود خیال کرن دے او
آسمانیں تے زمین وچ ہک کوئی جتلا دی
کہیں شے دے مالک نہیں تے نہ انہیں دی لکیت چ
انہیں دی کوئی سانجھ تے اوندے واسطے
انہیں وچ کوئی امدادی وی کوئی نہیں۔

وَلَا تَنْفَعُ الشَّفَاعَةُ عِنْدَهُ إِلَّا لِمَن أَذِنَ لَهُ ۝ كَذَّبَتْ
إِذَا فُرِجَ عَنْ قُلُوبِهِمْ قَالُوا مَاذَا قَالَ رَبُّكُمْ قَالُوا

۲۴۔ تے کیں دی سفارش اللہ دے اگو کم نہ
ڈیسی سوائے اوندے جنیکوں او اجازت ڈیسی

الْحَقِّ وَهُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ ﴿۳۰﴾

تے جیلے انہیں دے دیں کہیں رعب ختم تھی ویسی
تے او آکھسن نہیں تہاڑے رب کیا آکھیا ہا
او آکھسن سچ آکھیا ہا تے او ہوں اُچا تے
وہڑا ۶۔

قُلْ مَنْ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَوتِ وَالْاَرْضِ قُلْ اللّٰهُ
وَإِنَّا أَوَّلَاكُم لَعَلٰی هُدٰی أَوْ فِی ضَلٰلٍ مُّبِیْنٍ ﴿۳۱﴾

۲۵۔ توں آکھ آسمانیں تے زمین وچو تہا کوں کون
رزق ڈیندے توں آپ جواب دج آکھ اللہ تے بے شک
اساں یا تساں ہدایت تے ہیں یا کھلی کھلی
گمراہی وچ ہیں۔

قُلْ لَا تَسْأَلُونَنَا عَمَّا آجُرَمَنَّا وَلَا نَسْأَلُ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿۳۲﴾

۲۶۔ توں آکھ جیرے جرم اساں کیتن او تساں
کہیں نہ پچھے ویسن تے تساں جو کریندے ءُ
اساں کہیں نہ پچھیا ویسی۔

قُلْ يَجْمَعُ بَيْنَنَا رَبُّنَا ثُمَّ يَفْتَحُ بَيْنَنَا بِالْحَقِّ وَهُوَ
الْفَتّٰحُ الْعَلِیْمُ ﴿۳۳﴾

۲۷۔ توں آکھ ساڈا رب ساکوں کٹھا کر لسی تے
دل ساڈے درمیان فیصلہ کر لسی انصاف
نال تے او ہوں چنگے فیصلے کرٹ والا تے
پہوں چاٹن والا ۷۔

قُلْ اَرُوْنِی الْذِیْنَ اَلْحَقْمُ بِہٖ شُرَکَآءَ کَلَّامٍ ہُوَ
اللّٰهُ الْعَزِیْزُ الْحَکِیْمُ ﴿۳۴﴾

۲۸۔ توں آکھ میکوں ڈکھاؤ تاں سہی جیرے
تساں شریک بنا کے اوندے نال رلیندے ءُ۔ اصلو
نہ۔ اصل اللہ ہی غالب تے سیانٹا ۸۔

وَمَا اَرْسَلْنَاكَ اِلَّا کَاۡفَّةً لِّلنَّاسِ بَشِیْرًا وَنَذِیْرًا
لِّکِنۡ اَکْثَرُ النَّاسِ لَا یَعْلَمُوْنَ ﴿۳۵﴾

۲۹۔ تے اساں تیکوں ساریں انسانیں کیتے
خوش خبری ڈیون والا تے ڈراون والا بنا
کے پٹھے تے اصل پہوں سارے لوک چاٹدے
نہیں۔

وَيَقُولُوْنَ مَتٰی هٰذَا الْوَعْدُ اِنۡ کُنْتُمْ صٰدِقِیْنَ ﴿۳۶﴾

۳۰۔ تے آہن بے تساں پچھے ہوئے تے اے
وعدہ کڈاں پورا تھیسو۔

قُلْ لَّکُمْ مِیْعٰدُ یَوْمٍ لَا تَسْتَخْرِجُوْنَ عَنْہُ سَاعَةً
وَلَا تَسْتَقْدِرُوْنَ ﴿۳۷﴾

۳۱۔ توں آکھ تہاڑے کیتے ہک ڈینہ مقرر اوں
کہیں ہک گھڑی وی تساں اگو پچھو نہ تھیسو۔

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَنْ تُؤْمِنَ بِهَذَا الْقُرْآنِ وَلَا
بِالَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَلَوْ تَرَىٰ إِذِ الظَّالِمُونَ مَوْقُوفُونَ
عِنْدَ رَبِّهِمْ يُرْجَعُ بَعْضُهُمْ إِلَىٰ بَعْضٍ يَقُولُ
الَّذِينَ اسْتَضَعِفُوا لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا لَوْلَا أَنْتُمْ
لَكُنَّا مُؤْمِنِينَ ﴿۳۲﴾

۳۲۔ تے کافر یں آکھئے اساں ایس قرآن کوں
تے جو ایس کنیں پہلے ہا اصلو نہ منیسوں تے
جے توں ڈیکھیں جیلھے کافر تے ظالم اپٹے رب
دے اگو کھڑے کیتے ویسں تے ہک ڈوجھے
نال بحث کریندے پئے ہوسن تے بیٹے ڈاڑھیں
کوں آکھسن جے تساں نہ ہوو ہا تے اساں
مومن ہوو ہا۔

قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا لِلَّذِينَ اسْتَضَعِفُوا أَنْ خُذْ
مَدَدَ نَكْمٍ عَنِ الْهَدَىٰ بَعْدَ إِذْ جَاءَ كُمْ بَلْ كُنْتُمْ
مُخْذِرِينَ ﴿۳۳﴾

۳۳۔ تے ڈاڑھے بیٹیں کوں آکھسن کیا
اساں تنہا کوں ہدایت کنیں اوندے تہا ڈواوٹ
دے بعد ہیکھا ہا اصل تساں خود مجرم ہا دے
۳۴۔ تے بیٹے ڈاڑھیں کوں آکھسن اے رات
ڈینہ دے مکر ہن جیلھے تساں الشدا انکار کرن
تے اوندے شریک بناوٹ دی تعلیم ڈیندے
ہا وے تے جیلھے او عذاب کوں ڈیکھسن او
شرمندگی لکاوٹ پئے ویسں تے کافر یں دی
گردنیں وچ اساں طوق سٹیسوں انہیں کوں محض
انہیں دے عملیں دا بدلہ ملیسی۔

وَقَالَ الَّذِينَ اسْتَضَعِفُوا لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا بَلْ مَكْرُ
الْبَيْلِ وَالْقَهَارِ إِذْ تَأْمُرُونَنَا أَنْ نَكْفُرَ بِاللَّهِ وَنَجْعَلَ
لَهُ أَنْدَادًا وَأَسْزُوا النَّدَامَةَ لَنَا رَأَوْنَا الْعَذَابَ وَ
جَعَلْنَا الْأَغْلَالَ فِي أَعْنَاقِ الَّذِينَ كَفَرُوا هَلْ يُجْزَوْنَ
إِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۳۴﴾

۳۵۔ اساں جڈاں دی کہیں دستی وچ کوئی رسول
ڈراوٹ والا پیٹھے اتھو دے امیر یں ضرور آکھئے
جو اساں تہا ڈی رسالت دے انکاری ہوں۔

وَمَا أَرْسَلْنَا فِي قَرْيَةٍ مِّنْ نَّذِيرٍ إِلَّا قَالَ مُتْرَفُهَا
إِنَّا بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ كَافِرُونَ ﴿۳۵﴾

۳۶۔ تے اے وی آبدن جو ساڈا مال تے اولاد
وی ہوں ء تے ساکوں عذاب نہ ڈتا ویسی۔

وَقَالُوا نَحْنُ أَكْثَرُ أَمْوَالًا وَأَوْلَادًا وَأَعْمَلُنَا عُجَلًا ﴿۳۶﴾

۳۷۔ توں آکھ بے شک میڈا رب جنیدا
چاہندے رزق ددھندے تے تنگ کریندے
تے اصل ہوں سارے لوک چاندے نہیں۔

قُلْ إِنْ رَزَقِي يَسْطُرُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ وَلَكِنْ
أَكْثَرُ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿۳۷﴾

۳۸۔ تے تہا ڈے مال تے اولاد نیں جو تنہا کوں

وَمَا أَمْوَالُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُمْ بِالَّتِي تُقَرَّبُكُمْ عِنْدَنَا

زُلْفَىٰ إِلَّا مَنْ آمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا زَلَّكَ لَهُمْ
جَزَاءُ الضَّعِيفِ بِمَا عَمِلُوا وَهُمْ فِي الْغُرُفَاتِ آمِنُونَ ﴿۳۸﴾

ساڑے کو ہلو کرن سوائے ایندھے جیرھا من گھنے
تے چنگے کم کرے اے لوکن جنیں کوں انہیں
دے عملیں دا ودھا کے بدلہ ملی تے او ماڑیں
وہج آرام نال رہیں۔

وَالَّذِينَ يَسْعَوْنَ فِي آيَاتِنَا مُعْجِزِينَ أُولَٰئِكَ فِي
الْعَذَابِ مُخَضَّرُونَ ﴿۳۹﴾

۳۹۔ تے جیرھے ساڑی آیات دے متعلق
ساکوں ہراوڑ دی کوشش کریندن ایسے
لوک عذاب ڈرتے ولین۔

قُلْ إِنْ رَبِّي يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَ
يَقْدِرُ لَهُ وَمَا أَنْفَقْتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَهُوَ يُخْلِفُهُ وَ
هُوَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ ﴿۴۰﴾

۴۰۔ توں آکھ بے شک میڈا رب جنیدا چاہندے
رزق ودھندے تے اپنے بندیں دچو جنیدا
چاہندے تنگ کر ڈیندے تے تساں جو دی
خرچ کرو اوندا نتیجہ ضرور کڈھیں تے ہوں چنگا
رزق ڈیون والا۔

وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ جَمِيعًا ثُمَّ يَقُولُ لِلْمَلَائِكَةِ أَهْلُوا
إِيَّاكُمْ كَانُوا يَعْبُدُونَ ﴿۴۱﴾

۴۱۔ تے جڈاں او انہیں ساریں کوں کٹھا کریسی
تے ول فرشتیں کوں آکھسی کیا اے لوک
تھاڑی عبادت کریندے ہن۔

قَالُوا سُبْحَنَكَ أَنْتَ وَلِيِّنَا مِمَّنْ دُونِهِمْ بَلْ كَانُوا
يَعْبُدُونَ الْجِنَّ ؕ الْكُفْرُ هُمْ بِهِمْ مُؤْمِنُونَ ﴿۴۲﴾

۴۲۔ او آکھسن توں پاک ہوں تہ انہیں دے
سوا ساڈا سنگتی ہوں اصل او تے جن دی عبادت
کریندے ہن تے ہوں سارے انہیں کوں منیندے
ہن۔

فَالْيَوْمَ لَا يَلِيكَ بَعْضُكُم لِبَعْضٍ نَّفَعًا وَلَا ضَرًّا
وَقُولُ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذُوقُوا عَذَابَ النَّارِ الَّتِي كُنتُمْ
بِهَا تُكَذِّبُونَ ﴿۴۳﴾

۴۳۔ تے آج تھاڑے وچو کوئی کیس دے نفعے
نقصان دا مالک نہیں تے اساں ظالمیں کوں
آکھسوں بھا دا عذاب چکھو جنیکوں تساں کوڑا
سمجھدے ہاوے۔

وَإِذَا نُنَادِيهِمْ آيُنَا بِتَنْبِيْهِ قَالُوا مَا هَٰذَا إِلَّا رَحَلٌ
يُرِيدُ أَنْ يَمْدُدَّ كُفْرًا كَانَ يَعْبُدُ آبَاءَ كُفْرًا وَ
قَالُوا مَا هَٰذَا إِلَّا إِنْفَاكُ مُفَرِّطٍ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا

۴۴۔ تے جڈاں انہیں کوں ساڈیاں کھلیاں
آیتاں پڑھ کے ستایاں ویندن او آبدن اے
آدمی تے محض تماکوں انہیں کنیں ہنگنا چاہندے

لَا حَقَّ لَنَا جَاءَهُمْ إِنْ هَذَا إِلَّا صَغِيرٌ مُبِينٌ ۝

جنیس دی تھا پیڑا ڈے عبادت کریدے ہن تے
آہن اے تے محض بدوڑ جیرھا گھڑیا گئے تے
کافر سچ کول اوندرے آوٹ دے بعد آہن اے
کھلا کھلا جادو ۶۔

وَمَا آتَيْنَاهُمْ مِنْ كُتُبٍ يَدْرُسُونَهَا وَمَا أَرْسَلْنَا إِلَيْهِمْ
قَبْلَكَ مِنْ نَذِيرٍ ۝

۴۵۔ اساں انہیں کول کوئی کتاب نہیں ڈتی جیکوں
او پڑھدن تے نہ انہیں دوئیں کنیں پہلے کوئی
ڈراوٹ والا پٹھے۔

وَكَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَمَا بَلَّغُوا وَعْثَانَهُمْ
مَا آتَيْنَاهُمْ فَكَذَّبُوا رَسُولِيَّ فَكَيفَ كَانَ نَكِيرِي ۝

۴۶۔ تے جیرھ انہیں کنیں پہلے ہن انہیں وی
جھٹلائے تے جیڑھی طاقت اساں پہلے لوکس کول
ڈتی ہائی اوندا ڈراہوں حصہ دی انہیں کنیں کا
نئیں تے انہیں ساڈے رسول کول جھٹلائے تے
ساڈا عذاب کینجھا ۶۔

قُلْ إِنَّمَا أَعْظَمُكُمْ بِوَاحِدَةٍ أَنْ تَقُومُوا لِلَّهِ مَشْئِ
وَفَرَادَى ثُمَّ تَتَفَكَّرُونَ مَا بِصَاحِبِكُمْ مِنْ جِنَّةٍ
إِنْ هُوَ إِلَّا نَذِيرٌ لَكُمْ بَيْنَ يَدَيْ عَذَابٍ شَدِيدٍ ۝

۴۷۔ توں آکھ میں تہا کول ہک گال دی نصیحت
کرینداں جو تساں اللہ دے سامنے ڈوڑو یا
کھٹے کھڑے تھیو وں سوچو جو تھاڈے سنگتی
کول جن نہیں او تے محض ایندے بعد آوٹ
والے عذاب کنیں تہا کول ڈریندے۔

قُلْ مَا سَأَلْتُكُمْ مِنْ أَجْرٍ فَهُوَ لَكُمْ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا
عَلَى اللَّهِ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ۝

۴۸۔ توں آکھ میں تساں کنیں جیرھا اجر منگئے او
تھاڈا اجر میڈا اجر اللہ کنیں ہے تے او ہر شے
دانگران۔

قُلْ إِنْ رَدِّي يَقْدِرُ بِالْحَقِّ عَلَامُ الْغُيُوبِ ۝

۴۹۔ توں آکھ بے شک میڈا رب حق نال (کوڑ
دے) ٹوٹے کریندا پئے او کی گالیں کول ہوں
جاندے۔

قُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَمَا يُبْدِي الْبَاطِلُ وَمَا يُعِينُ ۝

۵۰۔ توں آکھ سچ آگئے تے کوڑ نہ کوئی شے
پیدا کریندے تے نہ مُردیں کول واپس آن
سگدے۔

قُلْ إِنْ ضَلَّكَ فَإِنَّمَا أَضِلُّ عَلَىٰ نَفْسِي وَإِنِ اهْتَدَيْتَ
فِيمَا يُؤْتِي إِلَىٰ رَبِّيَ إِنَّهُ سَمِيعٌ قَرِيبٌ ﴿۵۱﴾

۵۱۔ توں آکھ جے میں گمراہ ہاں تے ایندا گھانا
میکوں آپ کوں ۲ تے میں ہدایت پاگھناں
تے او میڈے رب ولو وحی دی وجہ نال ہوئی۔
بے شک او پہوں سٹن والا تے کولہو ۲۔

وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ فُتِحُوا فَلَا قُوَّةَ وَأُخِذُوا مِنْ مَّكَانٍ
قَرِيبٍ ﴿۵۲﴾

۵۲۔ جے توں ڈیکھیں جیلھے او پریشان تھی
ولین تے درک نہ سگسن تے ہک کولہو دے
مکان وچ پکڑتج پوسن۔

وَقَالُوا آمَنَّا بِهِ ۖ وَأَنَّىٰ لَهُمُ التَّنَاقُشُ مِنْ مَّكَانٍ
بَعِيدٍ ﴿۵۳﴾

۵۳۔ تے آکھسن اساں اونکوں منیدے ہیں
تے پریں ونج کے انہیں کوں ایمان کیوں پوسی
۵۴۔ ایں کنیں پہلے وی انہیں ایندا انکار کیتا ہا
تے پریں کنیں بہہ کے کوڑ دیاں بھکیں رڑھنیدے
رہ ویندن۔

وَقَدْ كَفَرُوا بِهِ مِنْ قَبْلُ وَيَقْذِفُونَ بِالْغَيْبِ مِنْ
مَّكَانٍ بَعِيدٍ ﴿۵۴﴾

۵۵۔ تے انہیں دے تے انہیں دی خواہشیں
دے درمیان روکائن جیویں انہیں دی ہنس دے لوکس نال کیتا گیا۔
ہا بے شک او بے چین کر ڈیوٹن دے شک
وچ پئے ہن۔

وَجِيلَ بَيْنَهُمْ وَبَيْنَ مَا يَشْتَهُونَ كَمَا فُعِلَ
بِأَشْيَاعِهِمْ مِنْ قَبْلُ إِنَّهُمْ كَانُوا فِي شَكٍّ مُّرِيبٍ ﴿۵۵﴾

سُورَةُ فَاطِرٍ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مَعَ الْبِسْمَلَةِ سِتُّ ذَاكِبَعُونَ آيَةً وَخَمْسَةَ رُكُوعَاتٍ

سورة فاطر مکی ۷۰ سے بسم اللہ نال ایندیاں ۴۶ آیتاں تے ۵ رکوعن۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیرھا بن مکیے
 جیوٹن والا تے دل ول رحم کرن والا ۷۔
- ۲۔ ساریاں صفحاں اللہ کیے ہن جیرھا آسمانیں تے
 زمین کوں پیدا کرن والا ۷ تے فرشتیں کوں قاصد
 بنا کے پھنن والا ۷ جنیں دے ڈو ڈو تے ترے
 ترے تے چار چار کھب ہوندن تے فرشتیں دے
 کھب جتلا چاہندے دودھا ڈیندے بے شک
 اللہ سئیں ہر چیز تے قادر۔
- ۳۔ تے جیروی رحمت اللہ بندیں کیے کھلے دے اوں
 کوں کوئی نہیں جھل سگدا تے جنیکوں او جھلے اوکوں
 اوندے بعد کوئی پٹھ نہیں سگدا تے او غالب تے
 سیانا ۷۔
- ۴۔ لے لوکو اللہ دی نعمتیں کوں یاد کرو جیرھاں اوں
 تہاڑے تے کیتن کیا اللہ دے سوا کوئی بیا خالق
 جیرھا تہاکوں آسمان تے زمین وچو رزق ڈیندے
 اوندے سوا کوئی عبادت دے لائق نہیں تے تساں
 کڈے پھیرے ونیدے ۷۔
- ۵۔ تے جے تیکوں جھٹانیدن تے تیں کنیں پہلے موس
 کوں وی جھٹلایا گئے تے سارے معاملے اللہ دودلہ
- ۶۔ لے لوکو بے شک اللہ دا وعدہ سچ تے تہاکوں
 دنیاوی زندگی دکھا نہ ڈیوے تے نہ شیطان تہاکوں
 فریب ڈیوے۔
- الْحَمْدُ لِلَّهِ فَاطِرِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ جَاعِلِ
 الْمَلَكِ رُسُلًا أُولَىٰ أَجْنَحَةٍ مَّقْشَىٰ وَثُلُثٌ وَرُبْعٌ
 يَزِيدُ فِي الْخَلْقِ مَا يَشَاءُ إِنْ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ
 قَدِيرٌ ②
- مَا يَفْتَحُ اللَّهُ لِلنَّاسِ مِنْ رَحْمَةٍ فَلَا مُمْسِكَ لَهَا
 وَمَا يَنْسِكُ فَلَا مُرْسِلَ لَهُ مِنْ بَدْنِهِ وَهُوَ الْعَزِيزُ
 الْحَكِيمُ ③
- يَا أَيُّهَا النَّاسُ اذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ هَلْ
 مِنْ خَالِقٍ غَيْرِ اللَّهِ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ
 لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ قَالُوا نَزَّلَهُ ④
- وَإِنْ يَكُنْ بَرُوكَ فَقَدْ كَذَّبَتْ رُسُلٌ مِنْ قَبْلِكَ وَ
 إِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ ⑤
- يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ فَلَا تَغُرَّنَّكُمْ
 الْحَيَاةُ الدُّنْيَا وَلَا تَغُرَّنَّكُمْ بِاللَّهِ الْغَوَاوُ ⑥

إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمْ عَدُوٌّ فَاتَّخِذُوهُ عَدُوًّا إِنَّمَا يَدْعُو
حِزْبَهُ لِيَكُونُوا مِنْ أَصْحَابِ السَّعِيرِ ⑤

۷۔ بے شک شیطان تمہارا دشمن ہے اور انکو تمہارا
دشمن ہی سمجھو بے شک اور اپنے ٹولے کوں سجدہ
تال جو او دوزخ والے تھی وچن۔

الَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَالَّذِينَ آمَنُوا
وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ ⑥

۸۔ تے جیرھ کافر انہیں کیتے سخت عذاب تے
جیرھ منین تے چنگے کم کرین انہیں کیتے بخشش
تے وچا اجر۔

أَفَمَنْ زُيِّنَ لَهُ سُوءُ عَمَلِهِ فَرَاهُ حَسَنًا فَإِنْ لَمْ يَدْ
يُضِلْ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ فَلَا تَذْهَبُ
نَفْسُكَ عَلَيْهِمْ حَسْرَتٌ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا يَصْنَعُونَ ⑦

۹۔ کیا جنیکوں اوندے برے عمل سوئے کر کے دکھائے
گئے ہوں او دی انہیں کوں چنگا سمجھد ہوں او بدایت
پاسگدے بے شک اللہ جنیکوں چاہندے بدایت دیندے
تے جنیکوں چاہندے گمراہ کریندے توں انہیں دے غم نال اپنے آپ
کوں ہلاک نہ کرے بے شک اللہ بہوں چاہدے جو او کریندے۔

وَاللَّهُ الَّذِي أَرْسَلَ الرِّيحَ فَتُثِيرُ سَحَابًا فُسْفَنُهُ إِلَى
بَلَدٍ مَيِّتٍ فَأَحْيَيْنَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا كَذَلِكَ
النُّشُورُ ⑧

۱۰۔ اللہ او ہے جس ہوائیں پٹھیں او جھڑ چنیدن تے
اساں اوںکوں بنجر زمین دو گھن ویندے پس تے اوں
بنجر زمین کوں اساں اوندے نال آباد کر ڈیندے پس
تے ایویں مرٹ دے بعد اٹھن راقانون۔

مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعِزَّةَ فَلِلَّهِ الْعِزَّةُ جَمِيعًا إِلَيْهِ
يَصْعَدُ الْكُلُّ الظَّالِمِ وَالْعَمَلُ الصَّالِحُ يَرْفَعُهُ
وَالَّذِينَ يَمْكُرُونَ السَّيِّئَاتِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ
وَمَكْرُ أُولَئِكَ هُوَ يَبُورُ ⑨

۱۱۔ جیرھا عزت چاہندے تے عزت تے ساری اللہ
دی ہووندو چنگیاں گالیں چڑھدین تے نیک
عمل اوںکوں چنیدے تے جیرھ بریاں تدبیراں کریندن
انہیں کیتے سخت عذاب تے انہیں دی تدبیر تباہ
تھیون والی ہو۔

وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُفُثَةٍ ثُمَّ جَعَلَكُمْ
أَزْوَاجًا وَمَا تَحْمِلُ مِنْ أُنْثَى وَلَا تَضَعُ إِلَّا بِوِلَايِهِ
وَمَا يَعْتَرِ مِنْ مُعْتَمِرٍ وَلَا يُنْقِصُ مِنْ عُمُرٍ إِلَّا
فِي كِتَابٍ إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ⑩

۱۲۔ تے اللہ تمہا کوں مٹی کنیں پیدا کیتے ول نطفہ کنیں
ول تمہا کوں جوڑے بنائسی تے تربیت کوں جیرھا
(حمل) پیٹ تھیندے تے جو او بال جنیدی ہو محض
اللہ کوں اوند اپتہ ہوندے تے کہیں کوں وڈی عمر
ڈتی ویندی ہو تے نہ اوندی عمر گھٹائی ویندی ہو
تے اے بک قانون دے مطابق

بے شک اللہ کیسے اسے کم سوکھا۔

۱۳۔ ڈوسمند رکھو جس میں تھینے کے پانی پڑھا تے چنگا، سوکھا نکلےج ویندے تے ڈو جھا لوٹا تے کوڑا، تے ڈونا پس وچو تاسا سجا گوشت کھندے ء تے گاٹھے پئیدے ء تے انہیں کوں پئیدے ء تے توں بیڑی کوں ڈہدیں پانی کوں چرنیدی ء ویندی تاں جو تاسا اونا فضل بھو تے تاں جو تاسا شکر کرو۔

۱۴۔ رات کوں ڈینہہ وچ پئیدے تے ڈینہہ کوں رات وچ پئیدے تے بھ تے چندر کوں تہاڑے تابع بنائس ہر شے اپنے مقرر وقت میں ٹردی پی ء لے اللہ تہاڑا رب بادشاہت ہندی ء تے اوندے سوا جنیکوں تاسا مہمو پئیدے ء او پنڈ دی لکڑ دے ادھلے چھڑ دے دی مالک کاہ نہیں۔

۱۵۔ جے تاسا انہیں کوں سبوا او تہاڑا آلا نہیں تہے جے سن گھنن تے تہاکوں جواب نہیں ڈیندے تے قیامت دے ڈینہہ تہاڑے شرک کنیں انکار کریسن تے تہاکوں باخبر رسول جیں گال کوئی نہ ڈیسی۔

۱۶۔ اے کوکو تاسا اللہ دے محتاج ہوئے تے اللہ کیس دا محتاج نہیں تے اسی صفتیں دا مالک۔
۱۷۔ جے او چاہے تاسا سارس کوں تباہ کر ڈیوے تے نویں مخلوق گھن آوے۔

۱۸۔ اللہ کیسے اسے گال اوکھی نہیں۔

۱۹۔ کوئی بار چاون والا ہے دا بار نہیں چنیدا تے جے کوئی بار تلے آیا ہویا اپنے بار دو سبے اوندے وچو کوئی شے وی نہ چویسی بھانویں او نزدیکی

وَمَا يَسْتَوِي الْبَحْرَانِ هَذَا عَذَابٌ مُّؤْتٍ سَالِحٌ شَرَابُهُ وَهَذَا مِلْحٌ أُجَاجٌ وَمِن كُلِّ تَاكُلُونَ لَحْمًا طَرِيًّا وَتَسْتَخْرِجُونَ حِلْيَةً تَلْبَسُونَهَا وَتَرَى الْفُلْكَ فِيهِ مَوَازِيرَ لَتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿۱۳﴾

يُولِجُ اللَّيْلُ فِي النَّهَارِ وَيُؤَلِّجُ النَّهَارُ فِي اللَّيْلِ وَسَخَّرَ الشَّمْسُ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِي لِأَجَلٍ مُّسَمًّى ذَلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ لَهُ الْمُلْكُ وَالَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ مَا يَمْلِكُونَ مِنْ قِطْعٍ ﴿۱۴﴾

إِنْ تَدْعُوهُمْ لَا يَسْمَعُوا دُعَاءَكُمْ وَلَوْ سَمِعُوا مَا اسْتَجَابُوا لَكُمْ وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكْفُرُونَ بَشْرِكُمْ وَلَا يُبْنِيَنَّكَ مِثْلُ خَبِيرٍ ﴿۱۵﴾

يَا أَيُّهَا النَّاسُ أَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ ﴿۱۶﴾
إِنْ يَشَأْ يُذْهِبْكُمْ وَيَأْتِ بِخَلْقٍ جَدِيدٍ ﴿۱۷﴾

وَمَا ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ بِعَزِيزٍ ﴿۱۸﴾
وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ وَإِنْ تَدْعُ مُثْقَلَةٌ إِلَىٰ جَنْبِهَا لَا يَحْمِلْ مِنْهُ شَيْءٌ وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَىٰ إِنَّمَا تُنذِرُ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُم بِالْغَيْبِ وَ

أَقَامُوا الصَّلَاةَ وَرَزَقْنَاهُمْ مِمَّا يَتَزَكَّى لِنَفْسِهِمْ
وَالِلَّهِ الْمَصِيرُ ۝

مسکے کیوں نہ ہو یہ بے شک توں انہیں کون ڈریندیں جبرہ
اپنے رب کنیں کلہیں وی ڈردن تے ناز باجہ
پڑھدن تے جبرہ پاک تھیندے او محض اپنے
فائدے دے کیتے پاک تھیندے تے اللہ و ساریں
ولے۔

وَمَا يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ ۝

وَلَا الظُّلُمُتُ وَلَا النُّورُ ۝

وَلَا الظُّلُمُتُ وَلَا النُّورُ ۝

وَمَا يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ ۝
وَمَا يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ ۝
وَمَا يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ ۝

۲۰۔ اندھاتے اکھیں آلا بکو جس میں نہیں تھی سبکدے۔
۲۱۔ نہ اندھارے تے نہ سو جہ۔

۲۲۔ تے نہ چھاں تے نہ دھپ۔

۲۳۔ تے جیندا تے نہ مردہ بکو جس میں تھی سبکدے بے
شک اللہ جنیکوں چاہے سنا سبکدے تے توں
قبریں آئیں کون نوہیں سنا سبکدے۔

۲۴۔ توں تے محض ڈراؤں والا ہوئیں۔

۲۵۔ بے شک اساں تیکوں سچ نال خوش خبری
ڈیوٹ والا تے ڈراؤں والا بنا کے پیٹھے سے
تے کوئی قوم اینجی نہیں گذری جیندے دج کوئی
ڈراؤں والا نہ آیا ہوے۔

۲۶۔ جے او تیکوں جھٹلیندن تے انہیں کنیں پہلے
لوکیں وی اپنے رسولیں کوں جھٹلایا ہا انہیں دو انہیں
دے رسول دیلاں تے تعلیم تے روشن کرن والی کتاب
کھنکے آئے ہن۔

۲۷۔ دل میں کافر میں کوں پکڑیے میڈا پکڑن کینہا۔
۲۸۔ کیا تیں نہیں ڈٹھا جو بے شک اللہ سنیں جھڑکنیں
میںہہ لہائے دل اوندے نال اساں مختلف رنگیں دے
پھل پیرا کیتن تے پہاڑ کجھ چٹے مکڑن تے کجھ رتے
رنگ مختلف تے کجھ کالے دھو ہن۔

۲۹۔ تے لوکس تے ڈنگریں تے جانوریں دے رنگ

إِن أَنْتَ إِلَّا نَذِيرٌ ۝
إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ بِالْحَقِّ بَشِيرًا وَنَذِيرًا وَإِنْ مِنْ أُمَّةٍ
إِلَّا خَلَا فِيهَا نَذِيرٌ ۝

وَإِنْ يَكْفُرْ بِكَ فَكُذِّبَ الَّذِينَ مِنَ قَبْلِهِمْ
جَاءَهُمْ رَسُولُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ وَالزُّبُرِ وَالْكِتَابِ
الْمُنِيرِ ۝

ثُمَّ أَخَذْتُ الَّذِينَ كَفَرُوا فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ ۝
أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجْنَا بِهِ
ثُمرَاتٍ مُتَنَلِفًا أَلْوَانُهَا وَمِنَ الْجِبَالِ جُدَدٌ بَیضٌ
وَحُمْرٌ مُتَنَلِفٌ أَلْوَانُهَا وَعَرَادِيبٌ سَوْدٌ ۝

وَمِنَ النَّاسِ وَالذَّوَابِّ وَالْأَنْعَامِ مُتَنَلِفٌ أَلْوَانُهُ

كَذَلِكَ إِنَّمَا يَخْشَى اللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمَاءُ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ غَفُورٌ ﴿۳۰﴾

مختلف ہن۔ ایسے بے شک اللہ کنیں محض
اوہے بڑوں جیسے عالم ہن بے شک اللہ
غالب تے ہوں بخش والا۔

إِنَّ الَّذِينَ يَتْلُونَ كِتَابَ اللَّهِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَانْفَقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً يَرْجُونَ تِجَارَةً لَّنْ تَبُورَ ﴿۳۱﴾

۳۰۔ بے شک جیسے اللہ دی کتاب کوں پڑھن
تے نماز باجماعت پڑھن تے جو اساں انہیں
کوں ڈتے اونکوں تک کے دی تے ظاہری
خروج کریندن دا نیجی تجارت دی امید رکھیندن جیسی
اصلو تباہ نہ تھیسے۔

لِيُؤْتِيَهُمْ أَجُورَهُمْ وَيَزِيدَهُمْ مِنْ فَضْلِهِ إِنَّهُ غَفُورٌ شَكُورٌ ﴿۳۲﴾

۳۱۔ تاں جو انہیں کوں انہیں دا بدلہ پورا پورا
دے تے انہیں کوں اپٹے فضل نال زیادہ جیسی
بے شک اوہوں بخش والا تے قدر کرن والا۔

وَالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ هُوَ الْحَقُّ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ إِنَّ اللَّهَ بِعِبَادِهِ لَخَبِيرٌ بَصِيرٌ ﴿۳۳﴾

۳۲۔ تے ایس کتاب وچ جیسی اساں تیبہ وچی
کیتی ء او سچ پہلی تعلیم دی اے تصدیق کریندے
بے شک اللہ اپٹے بندیں کنیں باخبر تے ڈیکھن
والا۔

ثُمَّ أَوْرَثْنَا الْكِتَابَ الَّذِينَ اصْطَفَيْنَا مِنْ عِبَادِنَا فَمِنْهُمْ ظَالِمٌ لِّنَفْسِهِ وَمِنْهُمْ مُقْتَصِدٌ وَمِنْهُمْ سَابِقٌ بِالْخَيْرَاتِ إِذِنَ اللَّهُ ذَلِكَ هُوَ الْفَضْلُ الْكَبِيرُ ﴿۳۴﴾

۳۳۔ جنیکوں اساں اپٹے بندیں وچو چٹھے انہیں
کوں اساں ایس کتاب دا وارث کیتے۔ انہیں وچو
کوئی تے اپنی جان تے ظلم کرن والا تے کوئی درمیانی راہ چلن والا
کچھ انہیں وچو اللہ دے حکم نال نیکیں وچ ہک
ڈو جھے کنیں ودھن والن اے اللہ دا وڈا فضل۔

جَنَّتْ عَدْنٌ يَدْخُلُونَهَا يُحَلَّوْنَ فِيهَا مِنْ أَسَاوِرَ مِنْ ذَهَبٍ وَلُؤْلُؤًا وَلِبَاسُهُمْ فِيهَا حَرِيرٌ ﴿۳۵﴾

۳۴۔ ہمیشہ دے باغن جنہیں وچ او پھسن تے
اوندے وچ سونے دے کنگن تے موتی پلے
دیتے اوندے وچ انہیں دے کپڑے ریشم دے ہوسن۔

وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَذْهَبَ عَنَّا الْحَزْنَ إِنَّ رَبَّنَا لَغَفُورٌ شَكُورٌ ﴿۳۶﴾

۳۵۔ تے او اکھسن سب پچاں صفتاں اللہ دیاں
جیں اساں کنیں غم ہٹا تے بے شک ساڈا رب ہوں
بخشن والا تے ہوں قدر کرن والا۔

۳۶۔ جس اپنے فضل نال ساکوں رہن کیتے اینجی جا
ڈتی ۽ جنیدے وچ نہ ساکوں کوئی تکلیف تے نہ ساکوں
تھکڑا تھیندے۔

۳۷۔ کافرین کیتے دوزخ دی بجاء انہیں دا فیصلہ
نہ کیا ویسی جو اور دُجن تے نہ تے اوند اذاب تھاکیتا ویسی
تے ایویں اساں بہرنا شکریے کوں بدلہ ڈیندے ہیں
۳۸۔ او اوندے وچ چیکاں مرین اے ساڈے
رب ساکوں کڈھ جیرے کم اساں کریندے ہا سے
انہیں دے سوا اساں چنگے کم کریسوں کیا اساں
تہا کوں او عمر نہ ڈتی ہائی جنیدے وچ جیرا نصیحت
حاصل کرن چاہندا ہا نصیحت حاصل کر گھنے ہاتے
تہا ڈے کولہو نبی آیا ہاتے تاں عذاب چکھو تے
ظالمیں دا کوئی امدادی نہیں ہوندا۔

۳۹۔ بے شک اللہ آسمانیں دے زمین دے
غیب کوں چاہندے تے بے شک او دیں دی
گالیں کوں چاہن والا ۷۔

۴۰۔ اوہو ۷ جس تہا کوں زمین وچ جانشین
بنائے تے جیرھا انکار کر لیس اوندی سزا اونکوں
ہلسی تے کافرین دا انکار انہیں کوں محض گھائے
وچ ودھیندے۔

۴۱۔ توں آکھ تاں ڈسو تہا ڈے شریک جنیں کوں
تساں سبڈیندے ۷ میکوں ڈکھاؤ انہیں زمین وچ کیا
بنائے یا آسمانیں وچ انہیں دی سانجھ یا اساں انہیں
کوں کوئی کتاب ڈتی ۷ تے اوندے نال انہیں کنیں
کوئی دلیل اصل ظالم ہک ڈوجھے کوں محض دوکھا ڈیو
والے وعدے کریندن۔

إِلَّا الَّذِي أَحَلَّنَا دَارَ الْقَامَةِ مِنْ فَضْلِهِ لَإِيْسَنَّا
فِيهَا نَصَبٌ وَلَا يَسْتَأْذِنُ فِيهَا لُغُوبٌ ﴿۳۶﴾

وَالَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ نَارُ جَهَنَّمَ لَا يُقْضَىٰ عَلَيْهِمْ
فِيمَوْنُوا وَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ مِنْ عَذَابِهَا كَذَلِكَ
نَجْزِي كُلَّ كَفُورٍ ﴿۳۷﴾

وَهُمْ يَصْطَرِخُونَ فِيهَا رَبَّنَا أَخْرِجْنَا نَعْمَلْ صَالِحًا
غَيْرَ الَّذِي كُنَّا نَعْمَلُ أَوَلَمْ نُعَمِّرْكُم مَّا يَتَذَكَّرُ
فِيهِ مَنْ تَذَكَّرَ وَجَاءَكُمُ النَّذِيرُ فَذُوقُوا فَمَا
لِلظَّالِمِينَ مِنْ نَصِيرٍ ﴿۳۸﴾

إِنَّ اللَّهَ عَلِيمُ غَيْبِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ إِنَّهُ عَلِيمٌ
بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿۳۹﴾

هُوَ الَّذِي جَعَلَكُمْ خَلَائِفَ فِي الْأَرْضِ فَمَنْ كَفَرَ
فَعَلَيْهِ كُفْرُهُ وَلَا يَزِيدُ الْكَافِرِينَ كُفْرُهُمْ عِنْدَ
رَبِّهِمْ إِلَّا مَقْتًا وَلَا يَزِيدُ الْكَافِرِينَ كُفْرُهُمْ إِلَّا
خَسَارًا ﴿۴۰﴾

قُلْ أَرَأَيْتُمْ شُرَكَاءَ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ
اللَّهِ أَرُونِي مَاذَا خَلَقُوا مِنَ الْأَرْضِ أَمْ لَهُمْ شِرْكٌ
فِي السَّمَوَاتِ أَمْ آتَيْنَهُمْ كِتَابًا فَمَنْ عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِنْهُ
بَلْ إِنْ يَعِدُ الظَّالِمُونَ بَعْضُهُمْ بَعْضًا إِلَّا غُرُورًا ﴿۴۱﴾

۴۲۔ بے شک اللہ سیس آسمانیں زمین کوں روک رہا ہے جو او ایچی جاکنیں بہن تے جے او ہل وچن تے اوندے بعد انہیں ڈوناہیں کوں کوئی نہیں روک سگدا بے شک او بہوں سمجھ والا تے بہوں معاف کرن والا۔

۴۳۔ تے او اللہ دیاں پکیاں تھساں کھندن جے انہیں دو کوئی نبی آیا تے او ساریں اہتیں کنیں زیادہ ہدایت پادٹن والے ہوسن تے جیلے نبی آگئے تے اوں انہیں کوں نفرت وچ ودھائے۔

۴۴۔ او زمین وچ وڈا بٹن چاندے ہن تے بری تدبیر کریندے ہن تے بری تدبیر محض اوندے کرن والے کوں ہی ہلاک کریندی ء تے کیا او پہلے لوکس دی سنت (غذاب) دا انتظار کریندے پھین اللہ دی سنت کوں اہلو تبدیل تھیندانہ دیکھیں تے اللہ دی سنت کوں اصولدانہ دیکھیں۔

۴۵۔ کیا او زمین وچ ٹردے پھر دے نہیں جو دیکھن جو انہیں کنیں پہلے ہن انہیں دا انجام کیا تھے تے او انہیں کنیں طاقت وچ دی زیادہ ہن تے کوئی شے آسمانیں تے زمین وچ اللہ کوں ہرا نہیں سگدی بے شک او بہوں چاٹن والا تے طاقت والا۔

۴۶۔ تے جے اللہ سیس لوکس کوں انہیں دے عیس دی وجہ نال پکڑے تے ایس زمین تے کوئی جاندار باقی نہ چھوڑے تے اصل او انہیں کوں ہک مقرر وقت تھیں وھی بڑیندے تے جڑاں انہیں دا دقت آدیں تے بے شک اللہ اپنے بندیں کوں دیکھن والا۔

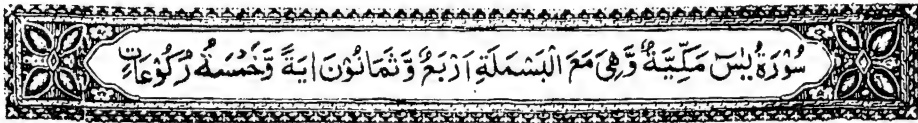
إِنَّ اللَّهَ يُسِيطِرُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ أَنْ تَزُولَا وَلَئِنْ زَالَتَا إِنْ أَمْسَكَهُمَا مِنْ أَحَدٍ مِّنْ بَعْدِهِ إِنَّهُ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا ﴿۴۲﴾

وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَئِنْ جَاءَهُمْ نَذِيرٌ لَّيَكُونُنَّ أَهْدَىٰ مِنْ أَحَدَى الْأُمَمِ فَلَنُتَلَّاهُمْ نَذِيرٌ مَّا زَادَهُمُ إِلَّا نُفُورًا ﴿۴۳﴾

لَا تَسْكُنُ أَرْضُ الْكَافِرِينَ وَلَا يَسْكُنُ الْكَافِرُ السَّمَاءَ وَلَا يَجِزُّ الْكَافِرُ السَّمَاءَ إِلَّا بِأَمْرِ اللَّهِ يَنْظُرُونَ إِلَّا سُنَّتَ الْأَوَّلِينَ فَلَن تَجِدَ لِسُنَّتِ اللَّهِ تَبْدِيلًا وَلَن تَجِدَ لِسُنَّتِ اللَّهِ تَحْوِيلًا ﴿۴۴﴾

أَوَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ وَكَانُوا أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُعْجِزَهُ مِن شَيْءٍ فِي السَّمَوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ إِنَّهُ كَانَ عَلِيمًا قَدِيرًا ﴿۴۵﴾

وَلَوْ يَدْعِدُوا اللَّهَ النَّاسَ بِمَا كَسَبُوا مَا تَرَكَ عَلَى ظَهْرِهِمَا مِنْ ذَاتَةٍ وَلَكِنْ يُؤَخِّرُهُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَيَّءٍ فَإِذَا جَاءَ أَجْلُهُمْ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِعِبَادِهِ بَصِيرًا ﴿۴۶﴾

سورہ یسین مکی ۶۷ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۸۴ آیات تے ۵ رکوعن۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۱۔ اللہ دے ناں نال شروع کرنیوالا جبرائیل منگئے
ڈیوٹ والا تے ول ول جم کرن والا ۷۔
- یس ②
- ۲۔ اے سید۔
- وَالْقُرْآنِ الْحَكِيمِ ③
- ۳۔ قرآن حکیم گواہ۔
- إِنَّكَ لَمِنَ الرُّسُلِ ④
- ۴۔ بے شک توں رسول ہوئیں۔
- عَلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ⑤
- ۵۔ سیدھے رستے تے ہئیں۔
- تَزِيلَ الْعَذَابِ الرَّحِيمِ ⑥
- ۶۔ غالب تے ہوں مہربان خدا نے لمائے۔
- يُنذِرَ قَوْمًا مَّا أُنْذِرَ آبَاؤُهُمْ فَهُمْ غَافِلُونَ ⑦
- ۷۔ تاں جو توں اوں قوم کوں ڈرانویں جنہیں دے
پیو ڈاڈیں کوں ڈرایا نہ گیا ہاتے او غافل ہن۔
- لَقَدْ حَقَّ الْقَوْلُ عَلَىٰ أَكْثَرِهِمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ⑧
- ۸۔ انہیں دی اکثریت تے کمال پوری تھی گئی ۷
جو او ایمان نہ انہیں
- إِنَّا جَعَلْنَا فِي آعْنَاقِهِمْ أَغْلَالًا فَهِيَ إِلَى الْأَذْقَانِ فَهُمْ مُقْمَحُونَ ⑨
- ۹۔ بے شک اساں انہیں دی گردنیں وچ طوق
بٹائن تے او انہیں دی کھاڈی تیں آگیشن تے
انہیں دیاں گردناں چوہیاں ودین۔
- وَجَعَلْنَا مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ سَدًّا وَمِنْ خَلْفِهِمْ سَدًّا فَأَغْشَيْنَاهُمْ فَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ ⑩
- ۱۰۔ تے اساں انہیں دے اگو دی تے پچھو دی جھل
بٹا ڈتی ۷ تے انہیں کوں لکا ڈتے سے تے او ڈیکھ نہیں
سگدے۔
- وَسَوَّاهُمْ عَلَيْهِمْ غَوَاظُهُمْ كَمَا يُسَوِّونَ ⑪
- ۱۱۔ توں انہیں کوں ڈرانویں یا نہ ڈرانویں انہاں کیتے
ہکا کال او نہیں مننیدے۔
- إِنَّا تُنذِرُ مَنِ اتَّبَعَ الذِّكْرَ وَخَشِيَ الرَّحْمَنَ الْغَيْبِ فَبَشِّرْهُ بِغُفْرَةٍ وَأَجْرٍ كَرِيمٍ ⑫
- ۱۲۔ توں محض وکوں ہوشیار کرنیدیں جیڑا ذکر کوں
من گھدے تے لکھیں دی رحمن خدا کنیں ڈر دے
توں اوں کوں بخشش تے عزت والے اجر دی

خوش خبری ڈے ڈے۔^۵

۱۳۔ بے شک اساں ہی مردیں کوں زندہ کریندے
ہیں تے جو انہیں اگو پٹھے اونکوں اساں لکھیا ہوئے
وَإِنَّا لَنَحْنُ نُحْيِي الْمَوْتَىٰ وَنَكْتُبُ مَا قَدَّمُوا وَآثَرَهُمْ ۚ
وَكُلُّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ فِي إِمَامٍ مُّبِينٍ ﴿۱۳﴾

تے جو دنیا و حق کم کیتے نیں انہیں کوں دی تے ہر
گال کوں اساں کھلی کتاب و وحی گپ کے دکھیا ہوئے
۱۴۔ تے توں انہیں کوں سامنے ہک دستی دالیں
دی حالت ڈس جیلھے انہیں کنیں رسول آئن
وَأَضْرِبْ لَهُم مَّثَلًا أَصْحَابَ الْقَرْيَةِ ۖ إِذْ جَاءَهَا
الرُّسُلُونَ ﴿۱۴﴾

۱۵۔ جیلھے اساں انہیں ڈور رسول پٹھے انہیں ڈوناہیں
کوں جھٹلائے تے دل تریجھا رسول پٹھ کے انہیں کوں
طاقت ڈتی تے انہیں آکھئے بے شک اساں
تھاڈو پٹھے گئے ہیں۔
إِذْ أَرْسَلْنَا إِلَيْهِمُ اثْنَيْنِ فَكَذَّبُوهُمَا فَعَزَّزْنَا بِثَالِثٍ
فَقَالُوا إِنَّا إِلَيْكُمْ مُّرْسَلُونَ ﴿۱۵﴾

۱۶۔ انہیں آکھئے تساں تے محض ساڈے آئی کار
بشر ہوئے تے رحمن خدا کئی شے نیں لہائی۔
تساں محض کوڑ مریندے پئے۔
قَالُوا مَا أَنْتُمْ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا ۖ وَمَا أَنْزَلَ الرَّحْمَنُ
مِنْ شَيْءٍ ۖ إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا تَكْذِبُونَ ﴿۱۶﴾

۱۷۔ انہیں آکھئے ساڈا رب چاندے جو اساں
تھاڈو پٹھے گئے ہیں۔
قَالُوا رَبَّنَا يَعْلَمُ إِنَّا إِلَيْكُمْ لَمُرْسَلُونَ ﴿۱۷﴾

۱۸۔ تے ساڈا کم تے محض چنگی طرح پچا ڈیوٹ۔
۱۹۔ انہیں آکھئے اساں تھا کوں بخش سمجھدے ہیں
جے تساں باز نہ آیوسے تے اساں ضرور تھا کوں
پتھر مار کے ختم کر ڈیسوں تے ساڈے دلوں تھا کوں
ضرور ڈکھ آلا عذاب پچھی۔
وَمَا عَلَيْنَا إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ ﴿۱۸﴾
قَالُوا إِنَّا نَطِيقُ زُبُرَكُمْ لَئِنْ لَمْ تَنْتَهُوا لَفَجَعْنَاكُمْ
وَلَيْسَتَكُمْ مِنَّا عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿۱۹﴾

۲۰۔ انہیں آکھئے تھاڈی خوش تھاڈے تال اساں تھا کوں
چنگی کم یاد کر ویندے ہیں اس واسطے اے گال کرنیجہ
قَالُوا طَائِرُكُمْ مَعَكُمْ ۖ إِنَّ دِكْرَكُمْ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ
مُزِفُونَ ﴿۲۰﴾

۲۱۔ اصل تساں حد کنیں دھن آئی قوم ہوئے۔
۲۲۔ تے شہر دے چمکڑ کنیں ہک آدمی درکرا آئے
تے آکھیس اے میڈی قوم رسولیں دی پیروی
وَجَاءَ مِنْ أَقْصَا الْمَدِينَةِ رَجُلٌ يَنْتَعِلُ قَالَ يَقُومُ
اتَّبِعُوا الْمُرْسَلِينَ ﴿۲۱﴾

کرو۔

۲۲۔ انہیں دی پیروی کرو جو میرے تساں کنیں کوئی اجر

اتَّبِعُوا مَنْ لَا يَسْئَلُكُمْ أَجْرًا وَهُمْ مُهْتَدُونَ ﴿۲۲﴾

نہیں منگے تے او ہدایت پا چکین۔

۲۳۔ تے میکوں کیا تھی گئے جو میں اوندی عبادت

وَمَا لِيَ لَا أَعْبُدُ الَّذِي فَطَرَنِي وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿۲۳﴾

نہ کراں جس میکوں پیدا کیتے تے تساں دی سارے

ہوندو ولائے ویسو۔

۲۴۔ کیا میں اوندے سوا پے معبود بناواں بے

أَتَتَّخِذُ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَنْ يُبْذَلَ الرِّجْلُ يُفْرَ

رہن خدا میکوں تکلیف ڈیون چاہے تے

لَا تُغْنِي عَنِّي شَفَاعَتُهُمْ شَيْئًا وَلَا يُنْقِذُونَ ﴿۲۴﴾

انہیں دی سفارش میکوں کوئی قائمہ نہیں

ڈے سبگی تے نہ او میکوں بچا سبگدن۔

۲۵۔ (جے اے کراں) تے بے شک میں

إِنِّي إِذَا نَفِی ضَلِلْتُ مُبِیِّنٌ ﴿۲۵﴾

کھلا کھلا گمراہ تھی دلیاں۔

۲۶۔ بے شک میں تہاڈے رب کوں منیراں

إِنِّي آمَنْتُ بِرَبِّكُمْ فَاسْمَعُونِ ﴿۲۶﴾

تے میڈی گال سٹو۔

۲۷۔ آکھیا گئے بہشت وچ داخل تھی اوں

قِيلَ ادْخُلِ الْجَنَّةَ قَالَ يَلَيْتُ قَوْمِي يَعْلَمُونَ ﴿۲۷﴾

آکھئے افسوس جو میڈی قوم کوں پتہ ہوے ہا۔

۲۸۔ جو میڈے رب میکوں بخش ڈرتے

يَسْتَغْفِرُ لِي رَبِّي وَجَعَلَنِي مِنَ الْمُكْرَمِينَ ﴿۲۸﴾

تے میکوں عزت داریں وچو بنائسی۔

۲۹۔ تے اساں ایندے بعد ایندی قوم تے

وَمَا أَنْزَلْنَا عَلَى قَوْمِهِ مِنْ بَعْدِهِ مِنْ جُنْدٍ مِّنَ

آسمان کنیں کوئی لشکر نہیں لایا تے نہ اساں

السَّمَاءِ وَمَا كُنَّا مُنْزِلِينَ ﴿۲۹﴾

لیندے ہا۔

۳۰۔ اے تے محض ہک عذاب ہا جیندے نال

إِنْ كَانَتْ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً فَإِذَا هُمْ خِيدُونَ ﴿۳۰﴾

او وسم گئیں۔

۳۱۔ بندیں تے حسرت انہیں دو جڈاں دی کوئی

يَحْسَمَةٌ عَلَى الْعِبَادِ مَا يَأْتِيهِمْ مِّن رَّسُولٍ إِلَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ﴿۳۱﴾

رسول آئے انہیں اوندے نال مشکریاں کیتن۔

أَلَمْ يَرَوْا كَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُم مِّنَ الْقُرُونِ أَنَّهُمْ

إِلَيْهِمْ لَا يَرْجِعُونَ ﴿۳۲﴾
وَرَأَى كُلُّ تَنَائِبٍ لَدَيْنَا مَحْضَرُونَ ﴿۳۳﴾

اساں ہلاک کر چکے ہیں۔ بے شک اوّل نہ اوس۔
۳۳۔ تے اے سارے لوگ ساڑے سامٹے حاضر کیتے
ولین۔

وَآيَةٌ لَهُمُ الْأَرْضُ الْمَيِّتَةُ ۖ أَحْيَيْنَاهَا وَأَخْرَجْنَا
مِنْهَا خَبَأً مِنْهَا يَأْكُلُونَ ﴿۳۴﴾

۳۴۔ تے انہیں کیتے بر زمین دی ہک نشان
اساں اونکو آباد کیتے تے اوندے وچو داٹیں
کڑھین تے انہیں وچو او کھندن۔

وَجَعَلْنَا فِيهَا جَنَّاتٍ مِنْ نَجِيلٍ وَأَعْنَابٍ وَفَجْرْنَا
فِيهَا مِنَ الْعُيُونِ ﴿۳۵﴾

۳۵۔ تے اساں زمین وچ کھیں تے انگوریں
بانخ پیدا کیتن تے انہیں وچ چشمے دباٹسے۔

يَأْكُلُوا مِنْ ثَمَرِهِ وَمَا عَمِلَتْهُ أَيْدِيهِمْ أَفَلَا
يَشْكُرُونَ ﴿۳۶﴾

۳۶۔ تاں جو اوندے پھل کھاو تے اے انہیں
دے ہمیں نہیں کیتا کیا او شکر نہیں کریندے۔

سُبْحَنَ الَّذِي خَلَقَ الْأَزْوَاجَ كُلَّهَا مِمَّا تُنْبِتُ
الْأَرْضُ وَمِنْ أَنْفُسِهِمْ وَمِمَّا لَا يَعْلَمُونَ ﴿۳۷﴾

۳۷۔ او ذات پاک جس ہر قسم دے جوڑے پیدا
کیتن انہیں وچو وی جیرھی زمین پیدا کریندی
تے انہیں دی جانیں وچو وی تے اوندے وچو
وی جنیکوں او جانڈے نہیں۔

وَآيَةٌ لَهُمُ الْبُيُوتُ الَّتِي بَنَيْنَا لَهُمْ فَاذْهَبْ
مُظْلِمُونَ ﴿۳۸﴾

۳۸۔ انہیں کیتے رات وی ہک نشان اوندے
وچو ڈینہ کڑھیندے ہیں تے دل انہیں تے
اندھارا تھی دیندے۔

وَالشَّسُ تَجْرِي لِيُسْئَرَهُ لَهَا ذَلِكَ تَقْدِيرُ
الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ ﴿۳۹﴾

۳۹۔ تے سمجھ اپنی مقرر جا دو دیندا پئے، اے
غالب تے علم والے خدا دا قانون۔

وَالْقَمَرُ قَدَرُهُ مَنَازِلَ حَتَّىٰ عَادَ كَالْعُرْجُونِ
الْقَدِيمِ ﴿۴۰﴾

۴۰۔ تے چندر دیاں وی اساں منزلوں مقرر
کیتن جے تیں ولا او پرانی لامڑی آلی کار
تھی دیندے۔

لَا الشَّسُ يَنْبَغِي لَهَا أَنْ تُدْرِكَ الْقَمَرَ وَلَا
الْبُيُوتُ سَابِقُ النَّهَارِ وَكُلٌّ فِي فَلَكٍ يَسْبَحُونَ ﴿۴۱﴾

۴۱۔ سمجھ دے وس وچ نہیں جو چندر کوں پکڑ
گھنے تے نہ رات ڈینہ دے پہلے آسبگی
تے اے سارے اپنے مقرر رستے تے سوکھ
نال ٹر دے پین۔

وَاٰیَةُ لَهُمْ اَنَّا حَمَلْنَا ذُرِّيَّتَهُمْ فِي الْفَلَكِ الْمُنْتَوْنِ ﴿۳۶﴾

۳۶۔ تے انہیں کیے اے وی نشانی جو ملاں
انہیں دی اولادیں کوں بھری بیٹری وچ
چاتی ودے ہیں۔

وَخَلَقْنَا لَهُمْ مِن فِئْلِهِ مَا يَرْكَبُونَ ﴿۳۷﴾

۳۷۔ تے انہیں کیے اساں پیاں ایھو جیہاں
سواریاں وی پیدا کر لیسوں جیندے اُتے
او سوار تھیں۔

وَإِن نَّشَأْنُ فَهُمْ فَلَا يَصْرِحْ لَهُمْ وَلَا هُمْ
يُنْقَدُونَ ﴿۳۸﴾

۳۸۔ تے جے اساں چاہوں تے انہیں ساریں
کوں غرق کر ڈیوں تے انہیں دی فریاد کوئی
نہ سُٹسی تے نہ او پچائے ویسن۔

إِلَّا رَحْمَةً مِنَّا وَمَتَاعًا إِلَىٰ حِينٍ ﴿۳۹﴾

۳۹۔ سوائے ساڈی رحمت دے تے ہک
وقت تیں فائدہ اُٹھیں۔

وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ اتَّقُوا مَا بَيْنَ أَيْدِيكُمْ وَمَا خَلْفَكُمْ
لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿۴۰﴾

۴۰۔ تے جیلھے انہیں کوں آکھیا ویندے جو
تساں ڈرو جو تہاڈے اگو آون والا تے تہاڈے
پچھو تہاں جو تہاڈے اتے رحم کیتا ونجے۔

وَمَا تَأْتِيهِمْ مِنْ آيَةٍ مِنْ آيَاتِ رَبِّهِمْ إِلَّا كَانُوا
عَنْهَا مُعْرِضِينَ ﴿۴۱﴾

۴۱۔ تے انہیں دے رب و لو جیرھی وی نشانی اندی
اداون کیں منہ پھیر گھندن۔

وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ انْفِقُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ لَا قَالِ

۴۲۔ تے جیلھے انہیں کوں آکھیا ویندے جو اللہ
تہا کوں ڈتے اوندے وچ خرچ کرو تے کافر نہیں
کوں آہدن کیا اساں انہیں کوں کھواڈ جنیں کوں
اللہ چاہے ہا کھوا سبگا ہا تساں محض کھلی کھلی
گمراہی وچ ہوے۔

الَّذِينَ كَفَرُوا الَّذِينَ آمَنُوا أَنْطِعِمُ مِنْ ذِي شَاءِ

اللَّهُ أَطْعَمَهُ إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿۴۳﴾

۴۳۔ تے او آہدن جے تساں سچے تے اے
وعدہ کڈاں پورا تھیں۔

وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَذَا الْوَعْدُ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿۴۴﴾

۴۴۔ او تے محض ہک عذاب دا انتظار کریندے
پہن جیرھا انہیں کوں پکڑ لیسے تے اذیتیں وچ
لگے پئے ہوسن۔

مَا يَنْظُرُونَ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً تَأْخُذُهُمْ وَهُمْ

يَخِضُّونَ ﴿۴۵﴾

۴۵۔ او تے محض ہک صیحتہ وچ تہاڈے
لگے پئے ہوسن۔

يَخِضُّونَ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً تَأْخُذُهُمْ وَهُمْ

يَخِضُّونَ ﴿۴۶﴾

يَخِضُّونَ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً تَأْخُذُهُمْ وَهُمْ

يَخِضُّونَ ﴿۴۷﴾

فَلَا يَسْتَطِيعُونَ تَوْصِيَةً وَلَا إِلَىٰ أَهْلِهِمْ يَرْجِعُونَ ﴿۵۱﴾ ۵۱۔ نہ تے اوہک بڑو جھے کوں نصیحت کر سگسن تے نہ اپنے گھر والیں دو ولسن۔

دَنُفِخَ فِي الصُّورِ فَأَذَاهُمُ مِنَ الْجَدَاثِ إِلَىٰ رَبِّهِمْ يَنسِلُونَ ﴿۵۲﴾ ۵۲۔ تے دھوتوں وچایا ویسی تے اوہوں ویلھے قبریں وچونکل کے اپنے رب دو بھیج پوسن۔

قَالُوا يُونُسُكَا مَنْ بَعَثْنَا مِنْ مَرْقَدِنَا ۖ هَذَا مَا وَعَدَ الرَّحْمَنُ وَصَدَقَ الْمُرْسَلُونَ ﴿۵۳﴾ ۵۳۔ تے او آکھسن جو شالا ہلاک تھیووں ساکوں قبریں وچو کیس کڈھیے تے اے رحمان خدا دا وعدہ ۷ تے رسویں سچ بولیا ہا۔

إِنْ كَانَتْ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً ۖ فَإِذَا هُمْ جَمِيعٌ لَّدَيْنَا مُحْضَرُونَ ﴿۵۴﴾ ۵۴۔ اے محض ہک عذاب ہو سی تے او سارے ساڈے سامنے حاضر کیستے وین۔

فَالْيَوْمَ لَا تَنْظُمُ نَفْسٌ شَيْئًا وَلَا تَحْزُونُ ۖ إِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿۵۵﴾ ۵۵۔ تے اوں بڑینہ کہیں جان تے ظلم نہ کیتا ویسی تے تہا کوں محض تہاڈے عملیں دا بدلہ ملے۔

إِنْ أَصْحَابَ الْجَنَّةِ الْيَوْمَ فِي شُغُلٍ فَاكِهُونَ ﴿۵۶﴾ ۵۶۔ بے شک بہشتی اوں بڑینہ ضروری کم کریندے پئے ہوسن تے خوش ہوسن۔

هُمْ وَأَزْوَاجُهُمْ فِي ظِلِّ عِلَٰلٍ مُّثْكُونَ ﴿۵۷﴾ ۵۷۔ او تے انہیں دے سنگتی چھاں تلے ہماچیں تے وہائیں دی میک بگے بیٹھے ہوسن۔

لَهُمْ فِيهَا فَاكِهَةٌ وَلَهُمْ مَّا يَدْعُونَ ﴿۵۸﴾ ۵۸۔ اوں دے وچ انہیں واسطے میوے ہوسن تے جو اونگسن انہیں کوں بڑتا ویسی۔

سَلَامٌ قَوْلًا مِّن رَّبِّ رَحِيمٍ ﴿۵۹﴾ ۵۹۔ مہربان رب کہیں سلامتی دا سنہیا ہو سی۔

وَأَمَّا أُولَٰئِكَ الَّذِينَ لَآ تَقْبَلُ لَهُمْ دُعَاؤُهُمْ ۖ لَآ تَسْمَعُ لَهُمْ دُعَاؤُهُمْ ۖ لَآ تَنْصُرُهُمُ السَّمَاوَاتُ ۖ لَآ تَنْصُرُهُمُ الْأَرْضُ ۖ لَآ يَنْصُرُهُمْ شَيْءٌ مِّن دُونِ اللَّهِ ۚ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿۶۰﴾ ۶۰۔ تے اے مجرمو! آج نکھر کھڑو۔

لَآ يَسْمَعُ لَهُمْ دُعَاؤُهُمْ ۖ لَآ تَسْمَعُ لَهُمْ دُعَاؤُهُمْ ۖ لَآ تَنْصُرُهُمُ السَّمَاوَاتُ ۖ لَآ تَنْصُرُهُمُ الْأَرْضُ ۖ لَآ يَنْصُرُهُمْ شَيْءٌ مِّن دُونِ اللَّهِ ۚ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿۶۱﴾ ۶۱۔ اے آدم دے پترو کیا میں تہاں کہیں وعدہ نہ گدھا ہا جو تہاں شیطان دی عبادت نہ کر اے بے شک تہاڈا اوکھلا کھلا دشمن۔

وَأَنِ اعْبُدُونِي ۚ هَذَا صِرَاطٌ مُّسْتَقِيمٌ ﴿۶۲﴾ ۶۲۔ محض میڈی عبادت کرو اے سدھا راہ۔

وَلَقَدْ أَضَلَّ مِنكُمْ جِبِلًّا كَثِيرًا ۖ أَفَلَمْ تَكُونُوا تَعْقِلُونَ ﴿۶۳﴾ ۶۳۔ او تہاڈے وچو ہون ساری مخلوق کوں ہلاک کر چکے کیا عقل نوہے کریندے۔

هَذِهِ جَهَنَّمُ الَّتِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ ﴿۶۴﴾ ۶۴۔ اے دوزخ جیندا تہاڈے نال وعدہ کیتا

گیا ہا۔

۶۵۔ آج اپنے کفر دی وجہ کنیں بندے وچ پیسو۔

۶۶۔ آج اساں انہیں دے منہ تے ہلکا بلیسوں تے انہیں دے ہتھ ساڑے نال ایسن تے انہیں دے پیر جو کچھ اوکریں دے ہن اوندی گواہی ڈیسن۔

۶۷۔ جے اساں چاہوں تے انہیں کون اندھا کر ڈیوں تے اوکیں راہ تے ٹرپوں تے او ڈیکھسن کیویں؟

۶۸۔ تے جے اساں چاہوں تے اساں انہیں دی شان ختم کر ڈیوں تے ول او نہ اگو تے وچ سگسن تے نہ بچھو تے ولسن۔

۶۹۔ تے جنیکوں اساں وڈی عمر ڈیندے ہن اوندے جسم کون کمزور کر ڈیندے ہن کیا او عقل نہیں کریندے۔

۷۰۔ تے اساں اونکوں شعر نہیں سکھائے نہ اوندی شان اے تے محض نصیحت تے ولا ولا پڑھیوں والی تے کھلیاں دلیلاں ڈیوں والی کتاب ۷۱۔ تاں جوا جیرھا جیندا ۷۲۔ اونکوں ہوشیار کرے تے کافرین تے فیصلہ پورا تھی وچے۔

۷۲۔ کیا او نہیں ڈبے بے شک اساں انہیں کیتے اپنی طاقت نال جانور پیدا کیتن تے او انہیں دے مالکن۔

۷۳۔ تے اساں انہیں کون انہیں دے تابع کر ڈتے تے انہیں وچو کچھ تے سوار تھیندن تے

اَصْلُهَا الْيَوْمَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿۶۵﴾

الْيَوْمَ نَخْتِمُ عَلَىٰ افْوَاهِهِمْ وَتُكَلِّمُنَا اَيْدِيهِمْ
وَتَشْهَدُ اَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿۶۶﴾

وَلَوْ نَشَاءُ لَطَمَسْنَا عَلَىٰ اَعْيُنِهِمْ فَاسْتَبَقُوا الصِّرَاطَ
فَاَنَّىٰ يَجْعَلُونَ ﴿۶۷﴾

وَلَوْ نَشَاءُ لَمَسَخْنَاهُمْ عَلَىٰ مَكَانَتِهِمْ فَمَا اسْتَطَاعُوا
مُضِيًّا وَلَا يَرْجِعُونَ ﴿۶۸﴾

وَمَنْ نُعَمِّرْهُ نُنَكِّسْهُ فِي الْخَلْقِ
اَفَلَا يَعْقِلُونَ ﴿۶۹﴾

وَمَا عَلَّمْنَاهُ الشِّعْرَ وَمَا يَنْبَغِي لَهُ اِنْ هُوَ اِلَّا
ذِكْرٌ وَفَرَانٌ مُّبِينٌ ﴿۷۰﴾

لِيُنذِرَ مَنْ كَانَ جَبِيًّا وَيُحَقِّقَ الْقَوْلَ عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿۷۱﴾

اَوَلَمْ يَرَوْا اَنَّا خَلَقْنَا لَهُمْ مَا مِثْلَهُنَّ اَيَّدَيْنَا
اَنْعَامًا فَهُمْ لَهَا مٰلِكُونَ ﴿۷۲﴾

وَذَلَّلْنَاهَا لَهُمْ فَمِنْهَا رَكُوبُهُمْ وَمِنْهَا
يَأْكُلُونَ ﴿۷۳﴾

انہیں وچو کھندن۔

۷۴۔ تے انہیں وچو انہیں کیتے لفع ہن تے
پیوٹ دیاں شہیں دی ہن کیا او شکر نہیں کریندے
۷۵۔ انہیں اللہ دے سوا بے معبود بنائے ہوئے
تاں جو انہیں دی مدد کیتی ونچے۔

۷۶۔ او انہیں دی امداد نہیں کر سگدے تے
او انہیں دے خلاف لشکر بیٹ کے سامنے آوس۔
۷۷۔ انہیں دیاں گالیں تیکوں مونجھا نہ کرن
بے شک اساں جو او کیندن تے ظاہر کریندن
چاٹدے ہن۔

۷۸۔ کیا انسان کوں علم نہیں جو بے شک اساں
اونکوں نطفے کنیں پیدا کیتے تے او پھیس سخت
جھڑے کار تھی ویندے۔

۷۹۔ تے او ساڈے خلاف گالیں کریندے تے
اپنی پیدائش کوں بھل ویندے تے آہدے جو
جیلھے بڈیاں گل سڑولیں انہیں کوں کون
جیندا کریسی۔

۸۰۔ توں آکھ انہیں کوں او ہو جیندا کریسی جیں
پہلی دفعہ انہیں کوں پیدا کیتے تے او ہر مخلوق
کوں چنگی طرحاں چاٹدے۔

۸۱۔ جیں تہاڈے کیتے ساوے ون کنیں بھاٹائی
تے تہاں اوں دے نال بھاہیندے۔

۸۲۔ کیا او ذات جیں آسمانیں تے زمین کوں
پیدا کیتے ایں گال تے قادر نہیں جو او او ہو
جیس مخلوق ہی پیدا کرے کیوں نہیں او ہوں
پیدا کرن والا تے بہوں چاٹن والا۔

وَلَهُمْ فِيهَا مَنَافِعُ وَمَشَارِبُ أَفَلَا
يَشْكُرُونَ ﴿٧٤﴾
وَاتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ إِلَهَةً لَّهُمْ
يُضْمَرُونَ ﴿٧٥﴾

لَا يَسْتَطِيعُونَ نَصْرَهُمْ وَهُمْ لَهُمْ
جُنْدٌ مُّحْضَرُونَ ﴿٧٦﴾
فَلَا يَحْزَنكَ قَوْلُهُمْ إِنَّا نَعْلَمُ مَا يُسْزُونَ وَمَا
يَعْلَمُونَ ﴿٧٧﴾

أَوَلَمْ يَرِ الْإِنْسَانُ أَنَّا خَلَقْنَاهُ مِنْ نُّطْفَةٍ فَإِذَا هُوَ
خَصِيمٌ مُّبِينٌ ﴿٧٨﴾

وَضَرَبَ لَنَا مَثَلًا وَنَسِيَ خَلْقَهُ قَالَ مَنْ يُعْطِي
الْعِظَامَ وَهِيَ رَمِيمٌ ﴿٧٩﴾

قُلْ يُحْيِيهَا الَّذِي أَنْشَأَهَا أَوَّلَ مَرَّةٍ وَهُوَ بِكُلِّ
خَلْقٍ عَلِيمٌ ﴿٨٠﴾

إِلَّذِي جَعَلَ لَكُم مِّنَ الشَّجَرِ الْأَخْضَرِ نَارًا فَإِذَا
أَنْتُمْ مِنْهُ تُوقِدُونَ ﴿٨١﴾

أَوَلَيْسَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ
بِقَادِرٍ عَلَى أَنْ يَخْلُقَ مِنْهُمْ بَلَءًا وَهُوَ
الْعَلِيُّ الْعَلِيمُ ﴿٨٢﴾

۸۳۔ جیلے او کیس چیز دا ارادہ کرنی دے تے او
محض حکم ڈے کے آہرے تھی ونج تے او تھی
ویندی ۶۔

إِنَّمَا أَمْرُهُ إِذَا أَرَادَ شَيْئًا أَنْ يَقُولَ
لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ۝

۸۴۔ پاک او ذات جیندے ہتھ وچ ہر شے
دی بادشاہی رے تے تہاں ہوندو ولائے دیسو۔

۵

فَسُبْحَنَ الَّذِي يَبْدِئُ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيْءٍ ذَٰلِكُمُ
تَرْجَعُونَ ۝

سورة صفت مکی ۷۷ تے بسم اللہ تال ایندیاں ۸۳ آیات تے ۵ رکوعن۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۱۔ شروع کریں دال اللہ دے تال نال جیرھا
بن سٹگے ڈیوٹ والا تے ول ول رحم کرن والا ②
- ۲۔ میں گواہی کیتے پیش کریں دال انہیں کون جیرھے
قطاریں وچ دشمنیں دے سامنے کھڑن۔
- ۳۔ تے میرے کم کرن والیں کون دڑکے ڈیندن۔
- ۴۔ تے ذکر (قرآن) پڑھ کے سٹیندن۔
- ۵۔ بے شک تہاڈا معبود ہک۔
- ۶۔ جیرھا آسمانیں تے زمین تے جو انہیں دے
دریان اوند رے تے رب انہیں جیں دا جتھو جھلا
نکلے۔
- ۷۔ بے شک اساں تلوں آسمان کون تاریں نال
سوٹھا بنائے۔
- ۸۔ تے اونکو ہر منہ زور شیطان کنیں پچائے۔
- ۹۔ او اتلیں تیکڑی ہستیں دیاں گالیں نہیں سن بگے
تے ہر پاسو انہیں کون پریں کیتا دیندے۔
- ۱۰۔ سوٹے مار مار کے تے انہیں کیتے ہک ہمیشہ
دا عذاب۔
- ۱۱۔ سوٹے اوندے جیرھا کوئی گال چا کے گھن
دنچے تے ہک آسمانی انگارہ اوند پچھا کریندے۔
- ۱۲۔ تے توں انہیں کنیں پچھ کیا انہیں دا پیرا کرن
زیادہ اوکھا یا بیا جو اساں پیدا کیتے بے شک
اساں انہیں کون چیرٹن آلی مٹی نال پیدا کیتے۔
- وَالصَّفَّتِ صَفًّا ③
- فَالزُّجُرُوتِ زُجْرًا ④
- فَالنَّارِ لِيَّتِ زُكْرًا ⑤
- إِنَّ إِلَهُكُمْ لَوَاحِدٌ ⑥
- رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَرَبُّ
الشَّارِقِ ⑦
- إِنَّا زَيْنًا السَّمَاءِ الدُّنْيَا بِزِينَةِ الْكَوَاكِبِ ⑧
- وَحِفْظًا قَرْنَ كُلِّ شَيْطَانٍ مَّارِدٍ ⑨
- لَا يَسْتَعُونَ إِلَى الْمَلَأِ الْأَعْلَى وَيُقَذَّفُونَ مِنْ
كُلِّ جَانِبٍ ⑩
- دُحُورًا وَلَهُمْ عَذَابٌ وَاصِبٌ ⑪
- إِلَّا مَنْ خَطِفَ الْخَطْفَةَ فَأَتْبَعَهُ شَهَابٌ ثَائِبٌ ⑫
- فَاسْتَفْتِهِمْ أَهُمْ أَشَدُّ خَلْقًا أَمْ مَنْ خَلَقْنَا إِنَّا
خَلَقْنَاهُمْ مِنْ طِينٍ لَّازِبٍ ⑬

- ۱۳۔ توں حیران تھیندیں تے او شکریاں کریندن۔ بَلْ عَجَبْتَ وَيَسْخَرُونَ ۱۷
- ۱۴۔ تے جیلے انہیں کوں نصیحت کیتی دیندی ۷ او نصیحت حاصل نہیں کریندے۔ وَإِذَا ذُكِّرُوا لَا يَذْكُرُونَ ۱۸
- ۱۵۔ تے جیلے کوئی نشان بڈہن شکریاں کریندن۔ وَإِذَا رَأَوْا آيَةً يَسْتَسْخِرُونَ ۱۹
- ۱۶۔ تے آہن اے محض کھلا کھلا جادو ۷۔ وَقَالُوا إِن هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُّبِينٌ ۲۰
- ۱۷۔ کیا اساں جڈاں مرسوں تے مٹی تھی ویسوں تے ہڈیاں تھی ویسوں کیا اساں ولا اٹھائے ویسوں۔ وَإِذَا مِنَّا وَكُنَّا تُرَابًا وَءِظَامًا ۲۱
- ۱۸۔ کیا ساڈے پہلے پیو ڈاڈے دی۔ أَوْ أَبَاؤُنَا الْأَوَّلُونَ ۲۲
- ۱۹۔ توں آکھ جیاتے تساں ذلیل دی نال تھیو۔ قُلْ نَعْمَ وَأَنْتُمْ دَاخِرُونَ ۲۳
- ۲۰۔ تے اے محض ہک دڑکا ۷ تے او ڈیکھٹ پئے ولسن۔ فَإِنَّمَا هِيَ زَجْرَةٌ وَاحِدَةٌ فَإِذَا هُمْ يَنْظُرُونَ ۲۴
- ۲۱۔ تے آکھن مرو اے تے جزا سزا دا ڈینہر۔ وَقَالُوا يَوْمَئِذٍ هَذَا يَوْمُ الدِّينِ ۲۵
- ۲۲۔ تے اے فیصلے دا ڈینہر جینکوں تساں جھٹلیندے ہاوے۔ هَذَا يَوْمُ الْفَصْلِ الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تُكَذِّبُونَ ۲۶
- ۲۳۔ ظالمیں کوں تے انہیں دی زالیں کوں تے انہیں کوں جیندی او عبادت کریندے ہن جیندا کرو۔ أَحْسَرُوا الَّذِينَ ظَلَمُوا وَأَزْوَاجَهُمْ وَمَا كَانُوا يَعْبُدُونَ ۲۷
- ۲۴۔ اللہ دے سوا تے انہیں کوں دوزخ دے راہ دو گھن ونجو۔ مِنْ دُونِ اللَّهِ فَأْهَدُوا لَهُمُ إِلَى صِرَاطٍ مُّبِينٍ ۲۸
- ۲۵۔ تے انہیں کوں کھڑاڈ انہیں کنیں پھیا ویسی۔ وَقِفُّهُمْ إِنَّهُمْ مَقْشُورُونَ ۲۹
- ۲۶۔ تماکوں کیا تھئے تساں ہک ڈوجھے دی امداد نوے کریندے۔ مَا لَكُمْ لَا تَنَاصَرُونَ ۳۰
- ۲۷۔ اصل او آج ہتھیار سٹ ڈلسن۔ بَلْ هُمْ الْيَوْمَ مُسْتَسْلِمُونَ ۳۱
- ۲۸۔ ہک ڈوجھے دو توجہ کرین تے بحث کرین۔ وَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ ۳۲
- ۲۹۔ آکھن بے شک تساں ساڈو سہ پاسو اندے ہاوے۔ قَالُوا إِنَّكُمْ كُنْتُمْ تَأْتُونَنَا عَنِ الْيَمِينِ ۳۳

- ۳۰۔ او آکھسن اصل تساں میندے نہ ہاوے۔
 ۳۱۔ اساں تساں کنیں ڈاڈھے نہ ہاے اصل تساں
 (منہ زور قوم ہاوے۔
 ۳۲۔ ساڈے رب دی گال ساڈے اُتے
 پوری تھی گئی بے شک اساں چکھسوں۔
 ۳۳۔ اساں تماکوں گمراہ کیتے اسال آپ دی گمراہ ہاے
 ۳۴۔ بے شک او اوں ڈینہہ عذاب وح شرک
 ہوسن۔
 ۳۵۔ بے شک اساں مجریں نال ایویں کریندے ہیں
 ۳۶۔ بے شک او اکڑیندے ہن جیلھے انہیں کوں
 آکھیا ویندا ہاجو اللہ دے سوا کوئی معبود کاہنیں۔
 ۳۷۔ تے آہن اساں اپنے معبودیں کوں
 ہک شاعر تے پاگل کیتے کیویں چھوڑ ڈیوں۔
 ۳۸۔ اصل او سچ گھن کے آٹے تے اوں رسولیں
 دی تصدیق کیتی بے۔
 ۳۹۔ بے شک تساں دکھ ڈیوٹ والا عذاب چکھن
 والے ہوئے۔
 ۴۰۔ تماکوں محض تماڈے علیں دا بدلہ ڈتا ویندا
 پئے۔
 ۴۱۔ سواٹے اللہ دے بندیں جیرے چٹے ہوئے ہن
 ۴۲۔ جنہیں کیتے معلوم رزق موجود۔
 ۴۳۔ میوے ہن تے انہیں کوں عزت ڈتی ویسی۔
 ۴۴۔ نعتیں والے باغیں وح۔
 ۴۵۔ تے او ہانچیں تے آٹے ساٹے بیٹھے ہوسن
 ۴۶۔ مٹھے پانی دے بھرے ہوئے گلاس انہیں
 دے کولہو آندے ویسن۔
- قَالُوا بَلْ لَمْ تَكُونُوا مُؤْمِنِينَ ﴿۳۰﴾
 وَمَا كَانَ لَنَا عَلَيْكُمْ مِنْ سُلْطَانٍ بَلْ كُنْتُمْ قَوْمًا
 طٰغِينَ ﴿۳۱﴾
 فَحَقَّ عَلَيْنَا قَوْلُ رَبِّنَا ۖ إِنَّا لَذَٰئِقُونَ ﴿۳۲﴾
 فَأَعْوَيْنَكُمْ إِنَّا لَكِنَّا غَوِيُونَ ﴿۳۳﴾
 فَإِنَّهُمْ يَوْمَئِذٍ فِي الْعَذَابِ مُشْتَرِكُونَ ﴿۳۴﴾
 إِنَّا كَذٰلِكَ نَفْعَلُ بِالْمُجْرِمِينَ ﴿۳۵﴾
 إِنَّهُمْ كَانُوا إِذَا قِيلَ لَهُمْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ
 يَسْتَكْبِرُونَ ﴿۳۶﴾
 وَيَقُولُونَ إِنَّا لَا نَرٰكَوَالِهَتَنَا ۖ أَشَاعِرُ فَجَنُونِ ۙ ﴿۳۷﴾
 بَلْ جَاءَ بِالْحَقِّ وَصَدَقَ الْمُرْسَلِينَ ﴿۳۸﴾
 إِنَّكُمْ لَذَٰئِقُوا الْعَذَابِ الْأَلِيمِ ﴿۳۹﴾
 وَمَا تُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿۴۰﴾
 إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْخٰلَصِينَ ﴿۴۱﴾
 أُولَٰئِكَ لَهُمْ سُرُّ رِزْقٍ مَّعْلُومٌ ﴿۴۲﴾
 فَوَٰكِهَةٌ وَهُمْ مُّكْرَمُونَ ﴿۴۳﴾
 فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ ﴿۴۴﴾
 عَلَى سُرُرٍ مُّتَقَابِلِينَ ﴿۴۵﴾
 يُطَافُ عَلَيْهِمْ بِكَأْسٍ مِنْ مَّعِينٍ ﴿۴۶﴾

بِضَاءٍ لَذَّةٍ لِلشَّيْءِ ۝۳۷

۳۷۔ اوچھے ہو سن تے بیوٹن والیں واسطے لذت ہو سی۔

لَا فِيهَا غَوْلٌ وَلَا هُمْ عَنْهَا يُنْفَوْنَ ۝۳۸

۳۸۔ نہ انہیں دے سروچ درد تھیں تے نہ او پاگل تھیں۔

وَعِنْدَهُمْ قُصُورُ الطَّرِيقِ ۝۳۹

۳۹۔ تے انہیں دے کولہواکھیں جھکیاں کر کے تریختیں کھڑیاں ہو سن۔

كَانَتْهُمْ بَنَاصٍ فَمَكُونُ ۝۴۰

۴۰۔ ایویں جیویں او بڑھکے ہوئے آنے۔

فَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ ۝۴۱

۴۱۔ ہک بڑو جھے کوں بڑیکھسن تے بحث کر لیں۔

قَالَ قَائِلٌ مِنْهُمْ إِنِّي كَانَ لِي قَرِينٌ ۝۴۲

۴۲۔ ہک شخص انہیں وچو آکھسی جو میڈا

ہک سنگتی ہا۔

يَقُولُ إِنَّكَ لَمِنَ الْمَصْدُوقِينَ ۝۴۳

۴۳۔ او آکھسی کیا توں منٹن والیں وچ

ہویں؟

إِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا فَعِظَامًا ۝۴۴

۴۴۔ کیا جڈاں اساں مرسوں تے مٹی تے ہڈی

إِنَّا لَكَايُومُونَ ۝۴۵

بٹن ویسوں کیا ساکوں عیسیں دا بدلہ بڑتا ویسی۔

قَالَ هَلْ أَنْتُمْ مُطْلِعُونَ ۝۴۶

۴۵۔ او آکھسی کوئی ہے جیرہا جھاتی پاکے بڑیکھے

جو اوندا کیا حال۔

فَأَطَاعَ قَرَاهُ فِي سَوَاءِ الْجَحِيمِ ۝۴۷

۴۷۔ او آپ جھاتی پیسی تے اونکوں دوزخ وچ

بڑیکھسی۔

قَالَ تَاللَّهِ إِنْ كُنْتُ لَأُتْرِبُ ۝۴۸

۴۸۔ او آکھسی اللہ دی قسم توں میکوں وی ہلاک

کریندا ہا توں۔

وَلَوْلَا نِعْمَةُ رَبِّي لَكُنْتُ مِنَ الْمُخْضَرِّينَ ۝۴۹

۴۹۔ جے اللہ افضل نہ ہوئے ناتے میں دی حافر ققیوٹن الیں چو ہوداٹا

أَمَّا نَحْنُ بِمَبْتَلِينَ ۝۵۰

۵۰۔ کیا اساں نہ مرسوں؟

إِلَّا مَوْتَتَنَا الْأُولَىٰ وَمَا نَحْنُ بِمُعَدِّيْنَ ۝۵۱

۵۱۔ سوائے پہلی موت دے تے

ساکوں کوئی عذاب نہ بڑتا

ویسی۔

إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْقَوْمُ الْعَظِيمُ ۝۵۲

۵۲۔ بے شک اے ہوں وڈی کامیابی۔

۶۲۔ میں رستے کیے عمل کروں والیں کوں عمل کرنا
چاہی دا ۶۱۔

۶۳۔ کیا اے مہمانی چنگی ۶۲ یا تھوہر دا درخت ۔
۶۴۔ بے شک اساں اونکوں ظالمیں کیے فتنہ بناے
۶۵۔ بے شک او دن جیرھا دوزخ دے تل وچ
پیدا تھیندے۔

۶۶۔ او دن پھل ایویں ہے جیویں ناگیں دا سر۔
۶۷۔ بے شک او اتھو کھوسن تے او دے نال ڈٹھ
بھریں۔

۶۸۔ دل انہیں دے پاٹی وچ اُبلدا پاٹی رلایا ویسی۔
۶۹۔ دل انہیں کوں دوزخ دو دلایا ویسی۔
۷۰۔ بے شک انہیں اپنے پیو ڈاڑیں کوں گمراہ پاتے۔
۷۱۔ تے او انہیں دے پیریں تے بھیج پین۔
۷۲۔ تے ایں کنیں پہلے وی ہوں ساریاں تو ماں گمراہ
تھی چکین۔

۷۳۔ اساں انہیں وچ ڈراوٹن والے پھین۔
۷۴۔ تے توں بڑیکھ انہیں دا کیا انجام جنیں کوں
ڈرایا گیا ہا۔

۷۵۔ سوائے چٹے ہوئے اللہ دے بندیں دے۔
۷۶۔ تے ساکوں نور سٹیا ہا تے اساں ہوں چمکا
جواب ڈیوٹن والے ہیں۔
۷۷۔ تے اساں اونکوں تے او دے گھرائیں کوں
وڈی مصیبت کنیں بچایا۔

۷۸۔ تے اساں اوندی اولاد کوں باقی رکھا۔
۷۹۔ تے بعد وچ آوٹن والیں وچ اوندی یاد
اساں باقی رکھی۔

لِبَشَرٍ هَذَا فَلْيَعْمَلِ الْعَمَلُونَ ﴿٦٢﴾

أَذَلِكَ خَيْرٌ تُزَلُّ أَمْ شَجَرَةُ الزَّقُّومِ ﴿٦٣﴾
إِنَّا جَعَلْنَاهَا فِتْنَةً لِلظَّالِمِينَ ﴿٦٤﴾
إِنهَا شَجَرَةٌ تَخْرُجُ فِي أَصْلِ الْجَحِيمِ ﴿٦٥﴾

كُلُّهَا كَانَتْ رُءُوسَ الشَّيَاطِينِ ﴿٦٦﴾
فَإِنَّهُمْ لَا يَكُونُونَ فِيهَا فَأَلَوْنَ مِنْهَا الْبُطُونَ ﴿٦٧﴾

ثُمَّ إِنَّ لَهُمْ عَلَيْهَا لَشَوْبًا مِنْ حَيْمٍ ﴿٦٨﴾
ثُمَّ إِنَّ مَرْجِعَهُمْ لَا إِلَى الْجَحِيمِ ﴿٦٩﴾
إِنَّهُمْ أَفْوَوْا لِبَاءِ هُمْ صَالِينَ ﴿٧٠﴾
فَهُمْ عَلَى أَثَرِهِمْ يَهُرَعُونَ ﴿٧١﴾
وَلَقَدْ ضَلَّ قَبْلَهُمْ أَكْثَرُ الْأَوَّلِينَ ﴿٧٢﴾

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا فِيهِمْ مُنْذِرِينَ ﴿٧٣﴾
فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُنْذِرِينَ ﴿٧٤﴾

إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ ﴿٧٥﴾
وَلَقَدْ نَادَيْنَا نُوْحًا فَلْيَعْمَلِ الْمُجِيبُونَ ﴿٧٦﴾

وَنَجِّنِيْهُ وَأَهْلَهُ مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ ﴿٧٧﴾

وَجَعَلْنَا ذُرِّيَّتَهُ هُمُ الْبَاقِينَ ﴿٧٨﴾
وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ ﴿٧٩﴾

۸۰۔ نوح کوں قومیں وچو سلامتی دی دعا ملدی
پئی ۶۔

۸۱۔ بے شک اساں ایویں چنگے کم کرن والیں
کوں بدلہ ڈیندے ہیں۔

۸۲۔ بے شک او ساڈے مومن بندیں وچو ہا۔

۸۳۔ دل اسان پھلیں کوں غرق کر دتا۔

۸۴۔ تے بے شک انہیں دی جماعت چو ابراہیم
دی ہا۔

۸۵۔ جیلے او اپنے رب دو پاک دل گن کے آیا
ہا۔

۸۶۔ جیلے اوں اپنے پیوتے قوم کوں آکھے تساں
کیندی عبادت کریندے ۷۔

۸۷۔ کیا اللہ دے سوا کوڑے معبودیں کوں تساں چاہندے ۸۔

۸۸۔ تہاڈا رب العالمین دے متعلق کیا خیال۔

۸۹۔ اوکھ دفعہ تاریں کوں ڈٹھے۔

۹۰۔ تے آکھیں میں بیماراں۔

۹۱۔ تے اوں کوں چھوڑ کے ٹر گئے۔

۹۲۔ او ہولے ہولے انہیں دے معبودیں دو گئے پیا
تے آکھیں تساں کھندے نوے۔

۹۳۔ تہا کوں کیا ہے تساں لیندے نوے۔

۹۴۔ دل ہولے ہولے انہیں تے سچ ہتھ نال سٹ
ماری اس۔

۹۵۔ انہیں کوں پتہ لگے تے او اوندو بھڑے آئن۔

۹۶۔ اوں آکھے کیا تساں اوندی عبادت کریندے ۹۔
جینکوں آپ بنیندے ۱۰۔

۹۷۔ تے اللہ نے تہا کوں پیدا کیتے تے تہاڈے

سَلِّمْ عَلٰی نُوحٍ فِي الْعَالَمِينَ ۝

اِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ۝

اِنَّكَ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ۝

ثُمَّ اَعْرِفْنَا الْاٰخِرِينَ ۝

وَ اِنَّ مِنْ شِيعَتِهِ لَكِبْرَاهِيْمَ ۝

اِذْ جَاءَ رَبُّهُ يَاقْلِبِ سَلِيْمًا ۝

اِذْ قَالَ لِاٰبِيْهِ وَقَوْمِهٖ مَاذَا تَعْبُدُوْنَ ۝

اِنِّىْغَا اِيْهَةً دُوْنَ اللّٰهِ تُرِيْدُوْنَ ۝

فَمَا ظَنُّكُمْ بِرَبِّ الْعَالَمِيْنَ ۝

فَنَظَرَ نَظْرَةً فِى النُّجُوْمِ ۝

فَقَالَ اِنِّىْ سَقِيْمٌ ۝

فَتَوَلَّوْا عَنْهُ مُدْبِرِيْنَ ۝

فَرَاغَ اِلَىٰ اٰبِهَيْهِمْ فَقَالَ اَلَا تَاْكُلُوْنَ ۝

مَا لَكُمْ لَا تَنْطِقُوْنَ ۝

فَرَاغَ عَلَيْهِمْ ضَرْبًا بِالْيَمِيْنِ ۝

فَاَتَّبَعُوْا اِلَيْهِ يَزِيْجُوْنَ ۝

قَالَ اَتَعْبُدُوْنَ مَا تَتَجَشَّوْنَ ۝

وَاللّٰهُ خَلَقَكُمْ وَمَا تَعْمَلُوْنَ ۝

عملیں کوں دی۔

۹۸۔ انہیں آکھئے ایندے چودھارو کندھ بناؤتے
ایتکوں بھاوج سٹو۔

۹۹۔ انہیں اوندے نال چالاکي دا ارادہ کیتاتے اسان
انہیں کوں ذلیل کر ڈتا۔

۱۰۰۔ تے اوں آکھئے بے شک میں اپٹے رب دو
ویندا پیاں او میکوں سدھا راہ ڈکھلیسی۔

۱۰۱۔ اے میڈے رب میکوں نیک پال بخش۔

۱۰۲۔ تے اسان اونکوں سیانے ہال دی خوش خبری
ڈتی۔

۱۰۳۔ جلیہ او اوندے نال بھجوں دے قابل تھے آکھئے
اے میڈے پتر ! میں خواب وچ ڈٹے
جو میں تیکوں کوہیندا پیاں توں ڈس تیبدا کیا خیال
اوں آکھئے اے میڈے ابا تیکوں جو حکم توں کر
توں میکوں صبر کرن والیں وچو پیسیں۔

۱۰۴۔ جلیہ ڈوہیں راضی تھی گئے تے اونکوں متھے
دے بھر سمانے سی۔

۱۰۵۔ تے اسان اونکوں سڈیے جو اے ابراہیم۔

۱۰۶۔ تیں خواب سچ کر ڈکھائے بے شک اسان
ایویں چنگے کم کرن والیں کوں بدلہ ڈیندے ہیں۔

۱۰۷۔ بے شک اے کھلی آزمائش ہائی۔

۱۰۸۔ تے اسان ہک وڈی قربانی نال اوندہ قدرہ
ڈتے۔

۱۰۹۔ اتے اسان پچھلیس وچ اوندہ ہوں چنگا ذکر چھوڑیے۔

۱۱۰۔ ابراہیم تے سلامتی ۶۔

۱۱۱۔ اسان چنگے کم کرن والیں کوں ایویں بدلہ ڈیندے

قَالُوا ابْنُوا لَهُ بُنْيَانًا فَأَلْقُوهُ فِي
الْجَحِيمِ ۝۹۸

فَارَادُوا بِهِ كَيْدًا فَجَعَلْنَاهُمُ الْأَسْفَلِينَ ۝۹۹

وَقَالَ إِنِّي ذَاهِبٌ إِلَىٰ رَبِّي سَيَهْدِينِ ۝۱۰۰

رَبِّ هَبْ لِي مِنَ الصَّالِحِينَ ۝۱۰۱

فَبَشِّرْنَاهُ بِغُلَامٍ حَلِيمٍ ۝۱۰۲

فَلَمَّا بَلَغَ مَعَهُ السَّعْيَ قَالَ يَبْنَؤُا إِنِّي أَرَىٰ فِي
الْمَنَامِ أَنِّي أَذْبَحُكَ فَانْظُرْ مَاذَا تَرَىٰ ۚ قَالَ
يَا بَتِ افْعَلْ مَا تُؤْمُرُ سَيَجِدُنِي إِنْ شَاءَ اللَّهُ
مِنَ الصَّابِرِينَ ۝۱۰۳

فَلَمَّا أَسْلَمَا وَتَلَّهُ لِلْجَبِينِ ۝۱۰۴

وَنَادَيْنَاهُ أَنْ يَا إِبْرَاهِيمُ ۝۱۰۵
قَدْ صَدَّقْتَ الرُّمْيَ إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ۝۱۰۶

إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْبَلَاءُ النَّبِيُّ ۝۱۰۷

وَفَدَيْنَاهُ بِذَبْحٍ عَظِيمٍ ۝۱۰۸

وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ ۝۱۰۹

سَلَامٌ عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ ۝۱۱۰

كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ۝۱۱۱

ہیں۔

۱۱۲۔ بے شک او ساڈے مومن بندیں دچو ہا۔

۱۱۳۔ تے اساں اونکوں اسحاق دی خوش خبری
ڈٹی اونیکیں دچو نہی ہا۔۱۱۴۔ تے اساں اونکوں تے اسحاق کوں برکت
ڈٹی تے انہیں ڈوناہیں دی اولاد دچو کجھ فرمانبردار
ہن تے کجھ اپنے آپ تے کھلا کھلا ظلم کرن
والے ہن۔۱۱۵۔ تے اساں موسیٰ تے ہارون تے دی احسان
کیا۔۱۱۶۔ تے اساں انہیں ڈوناہیں کوں تے انہیں دی قوم کوں
ہک وڈی مصیبت کنیں اسان پچایا۔۱۱۷۔ تے انہیں دی مدد کیتی تے او غالب آوٹ
والیں دچو ہن۔۱۱۸۔ تے اساں انہیں کوں ہر حکم ظاہر کرن
والی کتاب ڈٹی۔

۱۱۹۔ تے انہیں کوں سدھا راہ ڈکھایا۔

۱۲۰۔ تے پچھیں وچ انہیں دا چنگا ذکر باقی رکھے۔

۱۲۱۔ موسیٰ تے ہارون تے سلامتی ہوئے۔

۱۲۲۔ بے شک اساں چنگے کم کرن والیں کوں
ایویں بدلہ ڈیندے ہیں۔

۱۲۳۔ او ڈوبیں ساڈے مومن بندے ہن۔

۱۲۴۔ تے بے شک ایساں روسیں دچو ہا۔

۱۲۵۔ جیلے اداں اپنی قوم کوں آکھے کیا تساں
ڈردے نوے۔

۱۲۶۔ کیا تساں بچاوت کوں سڈیندے تے سب

إِنَّكَ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ﴿۱۱۲﴾

وَبَشِّرْنَاهُ بِالْحَقِّ نَبِيًّا مِّنَ الصَّالِحِينَ ﴿۱۱۳﴾

وَبَرَكْنَا عَلَيْهِ وَعَلَىٰ اسْحٰقَ وَمِنْ ذُرِّيَّتِهِمَا

مُحْسِنٌ وَظَالِمٌ لِّنَفْسِهِ مُبِينٌ ﴿۱۱۴﴾

وَلَقَدْ مَتَنَّا عَلَىٰ مُوسَىٰ وَهَارُونَ ﴿۱۱۵﴾

وَنَجَّيْنَاهُمَا وَقَوْمَهُمَا مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ ﴿۱۱۶﴾

وَنَصَرْنَاهُمْ فَاكُنُوا لَهُمُ الْغَالِبِينَ ﴿۱۱۷﴾

وَاتَيْنَاهُمَا الْكِتَابَ الْمُسْتَبِينَ ﴿۱۱۸﴾

وَهَدَيْنَاهُمَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ ﴿۱۱۹﴾

وَتَرَكْنَا عَلَيْهِمَا فِي الْآخِرِينَ ﴿۱۲۰﴾

سَلَّمَ عَلَىٰ مُوسَىٰ وَهَارُونَ ﴿۱۲۱﴾

إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿۱۲۲﴾

إِنَّهُمَا مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ﴿۱۲۳﴾

وَأَنَّ إِلْيَاسَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿۱۲۴﴾

إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿۱۲۵﴾

أَتَدْعُونَ بَعْلًا وَتَذَرُونَ أَحْسَنَ الْخَالِقِينَ ﴿۱۲۶﴾

کنیں چنگا پیدا کرٹ والے اللہ کوں چھوڑ ڈیندے۔
۱۲۷۔ اللہ تہاڑا رب تے تہاڑے پہلے پوڑاویں
دا وی رب۔

۱۲۸۔ انہیں اونکوں جھٹلائے تے بے شک
او حاضر کیتے ویں۔

۱۲۹۔ سوائے اللہ دے چنیئے ہوئے بندیں مے
۱۳۰۔ تے اساں انہیں دا ذکر پچھلیں وچ چنگا
چھوڑیئے۔

۱۳۱۔ اے یاسین تے سلامتی ہوئے۔
۱۳۲۔ بے شک اساں محسنیں کوں ایویں بدلہ ڈیندے
ہیں۔

۱۳۳۔ بے شک او ساڈا مومن بندہ ہا۔
۱۳۴۔ تے بے شک لوط رسولیں وچ ہا۔
۱۳۵۔ جیلے اساں اونکوں تے اوندے سارے گھر
والیں کوں نجات ڈتی۔

۱۳۶۔ سوائے ہک ہڈی دے جیرھی پچھلیں
وچ رہ گئی۔

۱۳۷۔ تے ول اساں پچھلیں کوں تباہ کر ڈتا۔
۱۳۸۔ تے بے شک تاساں فجر کوں انہیں مے
کولہو لنگھدے۔

۱۳۹۔ تے رات کوں وی کیا تہا کوں عقل کاہنیں
۱۴۰۔ تے بے شک یونس رسول ہا۔
۱۴۱۔ جیلے او بچ گئے تے بھری بیٹری وچ ونج
ہیئے۔

۱۴۲۔ پکھا کڈھے نہیں اوندا ناں نکھتے تے اونکوں
پاٹی وچ سٹ گھتے نیں۔

اللَّهُ رَبُّكُمْ وَرَبَّ آبَائِكُمُ الْأَوَّلِينَ ﴿۱۲۷﴾

فَكَذَّبُوهُ فَأَنهَمُ لِحُضْرُوْنَ ﴿۱۲۸﴾

إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ ﴿۱۲۹﴾
وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ ﴿۱۳۰﴾

سَلَامٌ عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ ﴿۱۳۱﴾
إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿۱۳۲﴾

إِنَّمَا مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ﴿۱۳۳﴾
وَإِن لُّوطًا لِّمِنَ الرُّسُلِينَ ﴿۱۳۴﴾
إِذْ جَعَلْنَاهُ وَأَهْلَهُ أَجْمَعِينَ ﴿۱۳۵﴾

إِلَّا عَجُوزًا فِي الْغَيْرِينَ ﴿۱۳۶﴾

ثُمَّ دَمَرْنَا الْآخِرِينَ ﴿۱۳۷﴾
وَأَنكُمُ لَتَمُرُّونَ عَلَيْهِمْ مُّصْبِحِينَ ﴿۱۳۸﴾

وَيَا لَيْلٌ أَلَمْ تَعْلَمِي ﴿۱۳۹﴾
وَإِن يُونُسَ لِمِنَ الرُّسُلِينَ ﴿۱۴۰﴾
إِذْ أَتَىٰ إِلَى الْفُلْكِ الشَّحُونَ ﴿۱۴۱﴾

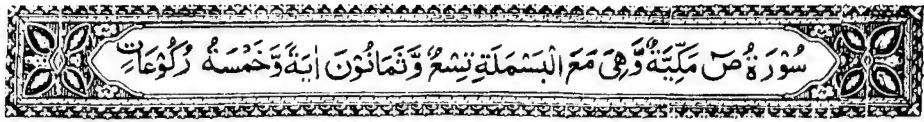
فَسَاهَمَ فَكَانَ مِنَ الْمُدْحَضِينَ ﴿۱۴۲﴾

- ۱۴۳۔ اونکوں ہک عجی نگل گئی تے ادا پٹے آپ
کوں ملام کریندا پایا۔
- ۱۴۴۔ جے او تیج کرک دالیں دچونہ ہووے ہا
- ۱۴۵۔ تے او قیامت نہیں اوندے ڈڈھ وچ
رہ ونجے ہا۔
- ۱۴۶۔ تے اساں اونکوں کھلے میدان وچ
سٹ گھیتا تے او بیمار ہا۔
- ۱۴۷۔ تے اتھاہیں اساں کردو جھا ڈتا۔
- ۱۴۸۔ تے اساں اونکوں ہک لکھ یا کج زیادہ
بندیں دو پٹھیا ہا۔
- ۱۴۹۔ او سارے ایمان گھن آئے تے اساں
انہیں کوں ہک وقت تیں فائدہ پچایا۔
- ۱۵۰۔ توں انہیں کنیں کچھ کیا تہا بڑے رب
کیتے دھیرس ہن تے تہا بڑے کیتے میتر ہن
- ۱۵۱۔ یا اساں فرشتیں کوں مادی شکل وچ بٹائے تے
ادگواہ ہن۔
- ۱۵۲۔ سٹو او اے اپٹے ولو کوڑ بٹا کے آہن۔
- ۱۵۳۔ جو اللہ نے پال چئیے تے او بے شک
کوڑن۔
- ۱۵۴۔ پتریں تے دھیریں کوں چنیس۔
- ۱۵۵۔ تہا کوں کیا تھی گئے تہاں کینجھ فیصلے
کریندے ہ۔
- ۱۵۶۔ کیا تہاں سمجھدے نوے۔
- ۱۵۷۔ یا کیا تہاں کنیں کوئی کھلی دلیل۔
- ۱۵۸۔ جے تہاں سچے بتوے تے اپنی کتاب گھن
آؤ۔
- فَالْتَقَمَهُ الْمَوْتُ وَهُوَ مُلِيمٌ ﴿۱۴۳﴾
- فَلَوْلَا أَنَّهُ كَانَ مِنَ الْمُسَبِّحِينَ ﴿۱۴۴﴾
- لَلِئْتِ فِي بَطْنِهِ إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ ﴿۱۴۵﴾
- فَنَبَذْنَاهُ بِالْعَرَاءِ وَهُوَ سَقِيمٌ ﴿۱۴۶﴾
- وَأَنبَتْنَا عَلَيْهِ شَجَرَةً مِّنْ يَقْطِينٍ ﴿۱۴۷﴾
- وَأَرْسَلْنَاهُ إِلَى مِائَةِ أَلْفٍ أَوْ يَزِيدُونَ ﴿۱۴۸﴾
- فَأَمِنُوا فَنَنَحْنُهُمْ إِلَى جَيْنٍ ﴿۱۴۹﴾
- فَاسْتَفْتَيْهِم بِلَايِكَ الْبَنَاتِ وَلَهُمُ الْبَنُونَ ﴿۱۵۰﴾
- أَمْ خَلَقْنَا الْمَلَائِكَةَ إِنَاثًا وَهُمْ شَاهِدُونَ ﴿۱۵۱﴾
- أَلَا إِنَّهُمْ مِّنْ أَفْكَهَمَ يَلْقَوْنَ ﴿۱۵۲﴾
- وَلَدَ اللَّهُ وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿۱۵۳﴾
- أَصْطَفَى الْبَنَاتِ عَلَى الْبَنِينَ ﴿۱۵۴﴾
- مَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ ﴿۱۵۵﴾
- أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿۱۵۶﴾
- أَمْ لَكُمْ سُلْطٰنٌ مُّبِينٌ ﴿۱۵۷﴾
- فَأَنزِلْنَا بِكِتَابِكُمْ إِن كُنْتُمْ صٰدِقِينَ ﴿۱۵۸﴾

- وَجَعَلُوا بَيْنَهُ وَبَيْنَ الْجَنَّةِ نَسَبًا وَلَقَدْ عَلِمَتِ
الْجَنَّةُ إِنَّهُمْ لَكَاظِمُونَ ﴿۱۵۹﴾
- ۱۵۹۔ تے او ندے تے جس دے دے دے
رشتے گنڈھین تے جس کوں پتہ بے شک
او حاضر کیتے دین۔
- سُبْحَنَ اللّٰهِ عَمَّا يُصِفُونَ ﴿۱۶۰﴾
- ۱۶۰۔ اللہ انہیں گالیں کیں پاک جیڑیاں او
کریندے پین۔
- إِلَّا عِبَادَ اللّٰهِ الْمُخْلِصِينَ ﴿۱۶۱﴾
- ۱۶۱۔ سوائے اللہ دے چٹے ہوئے بندیں دے۔
- فَأَنذَكُم مَّا تَعْبُدُونَ ﴿۱۶۲﴾
- ۱۶۲۔ بے شک تمہاں تے جنیدی تمہاں عبادت
کریندے ء۔
- مَا أَنتُمْ عَلَيْهِ بِفِتْرَيْنَ ﴿۱۶۳﴾
- ۱۶۳۔ کہیں کوں اندے دے دے دے دے دے
۱۶۴۔ سوائے او ندے جیڑیاں دوزخ و دج
شیجن والے ء۔
- وَمَا مِنَّا إِلَّا لَهُ مَقَامٌ مَّعْلُومٌ ﴿۱۶۵﴾
- ۱۶۵۔ تے اسان ساریں کیتے ہک معلوم مقام۔
- وَإِنَّا لَنَحْنُ الصَّافُونَ ﴿۱۶۶﴾
- ۱۶۶۔ تے اسان قطارین و دج کھڑے ہیں۔
- وَإِنَّا لَنَحْنُ الْمُسِيحُونَ ﴿۱۶۷﴾
- ۱۶۷۔ تے بے شک اسان تسبیح کرن والے ہیں۔
- وَرَأَوْا كَانُوا لَيَقُولُونَ ﴿۱۶۸﴾
- ۱۶۸۔ تے او آہرے ہن۔
- لَوْ أَنِ عِنْدَنَا ذِكْرًا مِّنَ الْأَوَّلِينَ ﴿۱۶۹﴾
- ۱۶۹۔ جے اسان کہیں رسول آوے ہاپہلی قومیں
آلی کار۔
- لَكُنَّا عِبَادَ اللّٰهِ الْمُخْلِصِينَ ﴿۱۷۰﴾
- ۱۷۰۔ تے اسان وی اللہ دے چٹے ہوئے
بندے بن و بچوں ہا۔
- فَكْفَرُوا بِهِ فَنُوحٍ يَّعْلَمُونَ ﴿۱۷۱﴾
- ۱۷۱۔ انہیں او ندا انکار کیتے تے انہیں کوں
ضرور پتہ بگ ویسی۔
- وَلَقَدْ سَبَقَتْ كَلِمَتُنَا لِعِبَادِنَا الْمُرْسَلِينَ ﴿۱۷۲﴾
- ۱۷۲۔ تے ساڈی گال ساڈے پھٹے ہوئے بندیں
کیتے گزری چکی ء۔
- إِنَّهُمْ لَهُمُ الْمَنصُورُونَ ﴿۱۷۳﴾
- ۱۷۳۔ بے شک اوہ ہن جنہیں دی مدد
کیتی ویسی۔
- وَأَن جُنْدَنَا لَهُمُ الْغَالِبُونَ ﴿۱۷۴﴾
- ۱۷۴۔ تے ساڈے شکر ڈاڑھے تھیں۔

- ۱۷۵- توں کچھ دیر کیتے انہیں کنیں کنڈولا گھن۔
 ۱۷۶- تے انہیں کوں ڈہدا رہو او دی ڈیکھ گھنن۔
 ۱۷۷- کیا او سا جے عذاب کوں جلدی ملگدن۔
 ۱۷۸- تے جیلھے او انہیں دے صحن وچ لہسی
 تے جنیں کوں ڈرایا گیا ہا انہیں دی قجر بُری
 ہوسی۔
- ۱۷۹- تے توں انہیں کنیں کچھ وقت کیتے منہ پھیر گھن۔
 ۱۸۰- توں ڈہدا رہ او ضرور ڈیکھ گھنن۔
 ۱۸۱- تید ا رب حیرا ہر عزت دا مالک اتہیں
 دی گالیں کنیں پاک۔
 ۱۸۲- تے رسولیں تے سلامتی ہوے۔
 ۱۸۳- تے ساریاں سچیاں صفات اللہ رب العالمین
 کیتے ہن۔
- وَقَوْلَ عَنْهُمْ حَتَّىٰ جِئْنِ ۝
 وَابْصُرْهُمْ فَسَوْفَ يَبْصُرُونَ ۝
 اَلَيْعَدُ اِيْنَا يَسْتَعْجِلُونَ ۝
 فَاِذَا نَزَلَ بِسَاحَتِهِمْ فَسَاءَ صَبَاحُ الْمُنْذَرِينَ ۝
 وَتَوَلَّ عَنْهُمْ حَتَّىٰ جِئْنِ ۝
 وَابْصُرْهُمْ فَسَوْفَ يَبْصُرُونَ ۝
 سُبْحَنَ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا يَصِفُونَ ۝
 وَسَلَامٌ عَلَى الْمُرْسَلِينَ ۝
 وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ۝

سورة ص مکی ء تے بسم اللہ تال ایندیاں ۸۹ آیات تے ۵ رکوعن۔

- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیرھا بن
منگئے ڈیوٹ والا تے ول ول رحم کرن والا ء۔
- ۲۔ سچا ء تے ایندے کیتے قرآن کوں جیرھا
نصیحتیں نال بھریا ہوئے گواہ بنیندے ہیں۔
- ۳۔ اصل کافر آکر وچ ہن تے اختلاف کریندے
پین۔
- ۴۔ انہیں کنیں پہلے اساں کئی قومیں ہلاک کیتن
انہیں قریاد کیتی پیراے وقت نجات دانہ ہا۔
- ۵۔ تے او حیران تھیندن جو انہیں دوانہیں وچو
ہک ہوشیار کرن والا آگئے تے کافریں آکھئے
اے جادوگر کوڑا ء۔
- ۶۔ کیا ایں کئی معبودیں کوں ہک معبود چاہتا ءے
بے شک اے عجیب گال۔
- ۷۔ تے انہیں وچو سردار ٹر پئے تے آکھئے نیں تہاں
وی ونجو تے اچھے معبودیں کوں پکڑی رکھو بیشک
ایں گال وچ کوئی منصوبہ ء۔
- ۸۔ اساں اے گال پہلی امت وچ تے کا ء نہیں
سٹی اے محض ہک کوڑ۔
- ۹۔ کیا اوندے اتے ساڈے وچو ذکر نازل تھی
گئے اصل او میڈے ذکر وچ شک کریندے
پین، اصل انہیں ہر تین میڈا عذاب چکھیا ہی نیں۔
- ۱۰۔ یا انہیں کنیں غالب تے بخشش والے تیڈے

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①

ص وَالْقُرْآنِ ذِي الذِّكْرِ ②

بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي عَذَابٍ وَشِقَاقٍ ③

كَمْ أَهْلَكْنَا مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ قَرْنٍ فَنَادَ ذَاوَلَاتٍ
جِنَّ مَنَاصٍ ④

وَعَجِبُوا أَنْ جَاءَهُمْ مُنْذِرٌ مِنْهُمْ وَقَالَ الْكَاذِبُونَ
هَذَا سِحْرٌ كَذَّابٌ ⑤

أَجْعَلِ الْإِلَهَةَ إِلَهًا وَاحِدًا ۖ إِنَّ هَذَا لَشَيْءٌ
عَجَابٌ ⑥

وَأَنطَلَقَ الْمَلَأُ مِنْهُمْ أَنِ امْشُوا وَاصْبِرُوا عَلَى
الْهِتْكُمْ ۚ إِنَّ هَذَا لَشَيْءٌ يُرَادُ ⑦

مَا سَمِعْنَا بِهَذَا فِي الْمِلَّةِ الْأُولَى ۖ إِنَّ هَذَا إِلَّا
اِخْتِلَافٌ ⑧

ء أَنزَلَ عَلَيْهِ الذِّكْرُ مِنْ بَيْنِنَا ۚ بَلْ هُمْ فِي شَكٍّ
مِنْ ذِكْرِي ۚ بَلْ لَنَنَازِلُهُمْ وَعَذَابٌ ⑨

أَمْرٌ عِنْدَهُمْ خَزَائِنُ رَحْمَةِ رَبِّكَ الْعَزِيزِ الْوَهَّابِ ⑩

رب دی رحمت دے خزانے ہن۔

۱۱۔ یا آسمانیں تے زمین تے جو انہیں دے وچکار
اوندی بادشاہت انہیں کیتے ہے دل تے او

رسیں تال اتے چڑھن۔

۱۲۔ ہک لشکر حملہ کر یسی تے (ہار کے) بچ ویسی۔

۱۳۔ ایں کنیں پہلے نوح تے عاد تے طاقت والے
فرعون دی قوم نے جھٹلایا ہا۔

۱۴۔ تے شمود تے لوط دی قوم تے جنگل والیں
دی اے سارے لشکر ہن۔

۱۵۔ انہیں ساریں رسولیں کوں جھٹلائے تے
انہیں تے میڈا عذاب تے سزا فرض تھی گئی ۱۶۔

۱۶۔ اے سارے ہک عذاب کوں بڑھے پین
جیندے وچ تھی کا ۱۷۔ ناں ہوسی۔

۱۷۔ تے انہیں آکھئے اے ساڈے رب ساکوں
ساڈا حصہ جلدی حساب دے ڈینہ کنیں پہلے
ڈے ڈے۔

۱۸۔ جو او آہن توں صبر کرتے ساڈے بندے
داؤد کوں جیرھا طاقت ور ہا یاد کر بے شک او
جھکٹ والا ہا۔

۱۹۔ بے شک اساں اوندے تابع کیتے ہن پہلی وک
جیرھ اوندے نال رات ڈینہ اللہ دی تسبیح

کریندے ہن۔

۲۰۔ تے ایویں پکھی کٹھے کر ڈتے ہن او سارے
اوندے حضور جھکٹ والے ہن۔

۲۱۔ تے اوندی بادشاہت کوں اساں مغیور کیتا
ہا تے اونکوں سنپ ڈتا ہا تے پکی دیل ڈتی

أَمْ لَهُمْ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا
فَلْيَرْتَقُوا فِي الْأَسْبَابِ ۝

جُنْدٌ مَّا هُنَالِكَ مَهْزُومٌ مِنَ الْأَحْزَابِ ۝
كَذَبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَعَادٌ وَفِرْعَوْنُ
ذُو الْأَوْتَارِ ۝

وَتَمُودُ وَقَوْمُ لُوطٍ وَأَصْحَابُ لَيْكَةِ أُولَٰئِكَ
الْأَحْزَابُ ۝

۱۶۔ اِنْ كُلِّ الْاَكْذَابِ الرَّسُلَ فَحَقَّ عِقَابِ ۝

وَمَا يَنْظُرُ هَٰؤُلَاءِ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً مَّا لَهَا مِنْ فَوَاقٍ ۝

وَقَالُوا رَبَّنَا عَجَلْنَا قَتْلَنَا قَبْلَ يَوْمِ الْحِسَابِ ۝

إِصْرًا عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَأَذْكُرْ عَبْدًا دَاوُدَ ذَا الْأَيْدِ
إِنَّهُ أَزَابٌ ۝

إِنَّا سَخَّرْنَا الْجِبَالَ مَعَهُ يُسَبِّحْنَ بِالْحَمْدِ وَ
الْإِشْرَاقِ ۝

وَالظُّلُمِ مَحْشُورَةً كُلٌّ لَهُ أَوَابٌ ۝

وَشَدَدْنَا مُلْكَهُ وَأَتَيْنَهُ الْحِكْمَةَ وَفَضَّلْنَا
الْإِخْطَابِ ۝

ہائی۔

۲۲۔ تے کیا تیں کنیں دشمنیں دی گال پچی ۽ جیلے او کنڈھ پ آئن۔

۲۳۔ تے او داؤد دو آئن او انہیں کنیں گھبرا گئے انہیں آکھے ڈر نہ ڈر دشمنیں ساڈے وچو ہک بے تے زیادتی کریندا پئے، توں ساڈے وچ سچا فیصلہ کر تے ظلم نہ کر، تے ساکوں سدھا راہ ڈکھا۔

۲۴۔ بے شک اے میڈا بھرا ایندیاں ۹۹ دنیاں ہن تے میڈی ہک دبی ۽ تے آہدے او دی میکوں ڈے تے بحث وچ میکوں ہرا ڈیندے۔

۲۵۔ اوں آکھے ایس تیبڈی دبی اپنیں دنیں وچ رلاوٹن کیتے منگ کے ظلم کیتے تے بیشک ہوں سارے شریکین جیرے ہک ڈوجھے تے زیادتی کریندن سوائے مٹیں تے تے جیرے نیک عمل کریندن تے او پھوں تھوڑن تے داؤد کوں یقین آگئے جو اساں اوں کوں آزمائے اوں لپٹے رب کتیں بخشش منگی تے او فرماوے وار بن کے خدا دے اگو ڈھ پئے تے جھک گئے۔

۲۶۔ تے اساں اوں کوں بخش ڈتے تے بے شک او ہدے کیتے ساڈے کوں ہوجا ۽ تے چنگا ٹکاٹھ ۽۔

۲۷۔ اے داؤد بے شک اساں تیکوں زمین وچ خلیفہ بنائے توں لوکیں وچ سچے فیصلے کر، تے اپنی خواہشات دی پیروی نہ کر، ناں تاں اے تیکوں اللہ دے رستے کنیں ہٹا ڈیسن، بے شک جیرے اللہ دی راہ کنیں ہٹدن انہیں کیتے سخت عذاب، کیوں جو انہیں حساب دا جڑنہ بھلا ڈتا ہا۔

وَهَلْ أُنَبِّئُكَ نَبَأَ الْخَصَمِ إِذْ تَسَوَّرُوا الْحُرَابَ ۖ

إِذْ دَخَلُوا عَلَى دَاوُدَ فَفَزِعَ مِنْهُمْ قَالُوا لَا تَنْفَتَ خَصْمِينَ بَغَى بَعْضُنَا عَلَى بَعْضٍ فَأَخَظْمُ بَيْنَنَا بِالْحَقِّ وَلَا تُشْطِطْ وَاهْدِنَا إِلَى سَوَاءِ الصِّرَاطِ ۝

إِنَّ هَذَا أَخِي لَهُ تِسْعٌ وَتِسْعُونَ نَعَجَةً وَرَبِّي نَعَجَةً وَاحِدَةً فَقَالَ أَكْفَلْنِيهَا وَعَزَّنِي فِي الْخِطَابِ ۝

قَالَ لَقَدْ ظَلَمَكَ بِسُؤَالِ نَعَجِكَ إِلَى نَعَاجِهِ وَإِنَّ كَثِيرًا مِّنَ الْخُلَطَاءِ يَبَغَى بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَقَلِيلٌ مَا هُمْ وَظَنَّ دَاوُدُ أَنَّمَا فَتَنَّاهُ فَاسْتَغْفَرَ رَبَّهُ وَخَرَّ رَاكِعًا وَأَنَابَ ۝

فَغَفَرْنَا لَهُ ذَلِكَ وَإِنَّ لَهُ عِندَنَا لَزُلْفَىٰ وَحُسْنَ مَّآبٍ ۝

يَا دَاوُدُ إِنَّا جَعَلْنَاكَ خَلِيفَةً فِي الْأَرْضِ فَاحْكُم بَيْنَ النَّاسِ بِالْحَقِّ وَلَا تَتَّبِعِ الْهَوَىٰ فَيُضِلَّكَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ إِنَّ الَّذِينَ يَضِلُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ يَوْمَ الْحِسَابِ ۝

۲۸۔ تے اساں آسمان تے زمین تے جو انہیں دے وحج بے فائدہ نہیں بنایا اے کافریں! خیال تے کافریں کیتے بھا دے عذاب نال ہا کہ تے۔
۲۹۔ کیا اساں مومنین تے نیک کم کرن والیں کوں سمجھ گھنوں یا متقیں کوں فاجرین جیساں سمجھوں۔
۳۰۔ اے کتاب اساں تیرڈو لہائی برکت والی تان جو او اوندے نشانیں تے غور کرن تے عقل والے نصیحت حاصل کرن۔

۳۱۔ تے اساں داؤد کوں سلیمان بخشیا اوہوں چنگا بندہ ہا بے شک او جھکٹی والا ہا۔
۳۲۔ جیلے رات کوں ڈاڑھ چنگے گھوڑے اوندے سلمے پیش کیتے گئے۔
۳۳۔ تے اوں آکھئے بے شک میں مال نال ایں واسطے محبت کرینداں جو او میکوں غذا یاد ڈویندے تے او اوڈھر تھی کے ٹک گئیں۔

۳۴۔ اوں آکھئے میڈو ولا آتو تے او اوندی پتیں تے گردن تے ہتھ پھیرن پئے گیا۔
۳۵۔ تے اساں سلیمان کوں آزمایا ہا تے اساں اوندی کرسی تے ہک بے جان جسم بٹھا ڈتا دل او خدا دو جھکیا۔

۳۶۔ اوں آکھئے اے میڈے رب توں میکوں بخش تے میکوں اوبا د شاہت ڈے جیڑھی میڈے بعد کیس کوں نہ ملے بے شک توں ہوں بخش والا ہوئیں۔

وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاءَ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا بَاطِلًا
ذَلِكَ ظَنُّ الَّذِينَ كَفَرُوا فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا
مِنَ النَّارِ ﴿۲۸﴾

أَمْ نَجْعَلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَالْفَسِيدِينَ
فِي الْأَرْضِ أَمْ نَجْعَلُ الْمُتَّقِينَ كَالْفُجَّارِ ﴿۲۹﴾

كُتِبَ أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ مُبَارَكٌ لَيْدٌ بَرُّوْا آيَاتِهِ وَ
لِيَتَذَكَّرُوْا أُولُو الْأَلْبَابِ ﴿۳۰﴾

وَوَهَبْنَا لِدَاوُدَ سُلَيْمَانَ إِنَّمَا نِعْمَ الْعَبْدُ إِنَّهُ
أَوَّابٌ ﴿۳۱﴾

إِذْ عَرِضَ عَلَيْهِ بِالْعَشِيِّ الصُّفُوفُ الْجِيَادِ ﴿۳۲﴾

فَقَالَ إِنِّي أَحْبَبْتُ حُبَّ الْخَيْرِ عَنْ ذِكْرِ رَبِّي
حَتَّى تَوَارَتْ بِالْحِجَابِ ﴿۳۳﴾

رُدُّوْهَا عَلَيَّ فُطِفْتُ مَسْمُومًا بِالسُّوءِ وَالْإِغْنَاءِ ﴿۳۴﴾

وَلَقَدْ فَتَنَّا سُلَيْمَانَ وَالْقَيْنَا عَلَى كُرْسِيِّهِ
جَسَدًا ثُمَّ أَنَابَ ﴿۳۵﴾

قَالَ رَبِّ اغْفِرْ لِي وَهَبْ لِي مُلْكًا لَا يَنْبَغِي لِأَحَدٍ
مِّنْ بَعْدِي إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ ﴿۳۶﴾

۳۷۔ تے اساں ہوائیں کوں اوندے تاج
کیتا ہا جیرھیاں اوندے حکم نے نرمی تال
جتنے او چا ہندا ہا اڈا ہیں چلدیاں ہن۔
۳۸۔ تے شیطانیں کوں تے مستریں کوں تے
ٹہیاں مارٹ والیں کوں وی۔
۳۹۔ کجہ پتہیں کوں وی جیرھے زنجیریں وچ
پدھے پٹے ہن۔
۴۰۔ اے ساڈی بخشش توں انہیں تے احسان
کریا روک گھن سب بے حساب۔
۴۱۔ تے بے شک او ساڈے ہوں کولہوہ تے
اوندہ ہوں چنگا لکاٹہ ۷۔
۴۲۔ تے توں ساڈے بندے ایوب کوں یاد کر
جیلھے اوں اپٹے رب کوں سبڑیئے تے اکھیں
بے شک شیطان میکوں سخت تکلیف تے
عذاب پچائے۔
۴۳۔ اپنی سواری کوں ٹھڈا مار اے دھاوٹ دا
پانی ۷ ٹھڈا وی ۷ تے پیوٹ دا وی ہے۔
۴۴۔ تے اساں اونکو اوندے گھر والیں کوں
اوہو جہیں پتہیں کوں وی رحمت ڈتی تے عقل
والیں کوں اساں نعمت دا سامان وی ڈتے۔
۴۵۔ تے توں اپٹے تھ وچ چھڑی پکڑتے
اوندے تال مار تے گناہ نہ کر بے شک اساں
اونکو صبر کرٹ والا بنائے ہوں چنگا بندہ ہا
بے شک او جھکٹ والا ۷۔
۴۶۔ تے توں ساڈے بندیں ابراہیم تے اسحاق
تے یعقوب کوں یاد کر جیرھے ہوں کم کرٹ

مَسْحَرْنَا لَهُ الرِّيحَ تَجْرِي بِأَمْرِهِ رُحًا حَيْثُ
أَصَابَ ۝

وَالشَّيْطَانِ كُلِّ بَنَاءٍ وَغَوَاصٍ ۝

وَأَخْرَيْنَ مُقَرَّبِينَ فِي الْأَصْفَادِ ۝

هَذَا عَطَاؤُنَا فَامْنُنْ أَوْ أَمْسِكْ بِغَيْرِ حِسَابٍ ۝

وَإِنَّ لَهُ عِنْدَنَا لَزُلْفَىٰ وَحُسْنَ مَآبٍ ۝

وَأَذْكُرْ عَبْدَنَا أَيُّوبَ إِذْ نَادَىٰ رَبَّهُ أَنِّي مَسْنِيَّ
الشَّيْطَانِ بِنُصْبٍ وَعَذَابٍ ۝

أَرْكُضْ بِرِجْلِكَ هَذَا مُغْتَسَلٌ بَارِدٌ وَشَرَابٌ ۝

وَوَهَبْنَا لَهُ أَهْلَهُ وَمِثْلَهُمْ مَعَهُمْ رَحْمَةً مِنَّا
وَذِكْرًا لِّأُولِي الْأَلْبَابِ ۝

وَحُذِّبِيكَ ضَعْفًا فَاضْرِبْ بِهِ وَلَا تَحْنُتْ
إِنَّا وَجَدْنَاهُ صَابِرًا نِّعْمَ الْعَبْدُ إِنَّهُ أَوَّابٌ ۝

وَأَذْكُرْ عَبْدَنَا إِبْرَاهِيمَ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ أُولِي
الْأَيْدِي وَالْأَبْصَارِ ۝

والے تے پریں تک ڈیکھن والے ہن۔

۴۷۔ بے شک اساں انہیں کوں خاص گال
کیتے چُن گدھا ہاتے آخرت وی یاد ہائی۔

۴۸۔ تے بے شک او ساڈے نزدیک پہوں
بزرگ تے پہوں چنگے ہن۔

۴۹۔ تے توں یاد کر اسمعیل تے ایسے تے
ذوالکفل کوں تے اے سارے پہوں چنگے ہن۔

۵۰۔ اے ذکر کرتے بے شک متفقین کہتے پہوں
پیش کا لگاٹھ ۶۔

۵۱۔ ہمیشہ دے باغنِ جتھاں انہیں کتے دروازے کھلے ہوئیں ۔

۵۲۔ اوٹیک لاکے پیٹھے ہوسن تے اوندے
 وقچ ہوں میوے تے ہوں پیوٹ دیاں شہیں
 منگسن ۔

۵۳۔ تے انہیں دے کو لو کہو جیڑیاں جھکی
اکھیں آلیاں تریمتیں ہوسن۔

۵۴۔ اے اوہ جنیلا قیامت دے پڑنیہ
واسطے تھا پڑے نال وعدہ کیتا گیا ہا۔

۵۵۔ بے شک اے ساڈا رزق جبریا کا ہے
ختم نہ تھیں۔

۵۴۔ اے مجھے تے بے شک منہ زوریں
کیتے پہوں بُرا ٹکائے۔

۵۔ روزِخِ اوندے وچ پھین تے بہوں گندہ
لُکاٹہ ۶۔

۵۸۔ اے ہے ہن او اینکوں حکمن تاپانی ءتے
 رخمیں دا دھوٹ۔

إِنَّا أَخْلَصْنَهُمْ بِمَخَالِصَةٍ ذِكْرُ الدَّارِ ۝۴۰

وَأَنَّهُمْ عِندَنَا لِنَ الْمُصْطَفِينَ الْآخِيَارِ ﴿٣٨﴾

وَاذْكُرْ إِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَذَا الْكِفْلِ وَكُلٌّ مِّنَ
الْأَخْيَارِ ﴿٩٩﴾

هَذَا ذِكْرُ وَإِنَّ الْمُتَّقِينَ لَحُسْنَ مَآبٍ ۝

جَنَّتِ عَذْبٌ مَفْتَحَةٌ لَهُمُ الْأَبْوَابُ ﴿٥١﴾

مُتَكِينٍ فِيهَا يَدْعُونَ فِيهَا بِكَاهٍ كَثِيرَةٍ
وَشَرَابٍ ۝٥٦

وَعِنْدَهُمْ قَصْرٌ الظَّرْفِ اُتْرَابٌ ﴿٥٢﴾

هَذَا مَا تُوْعَدُونَ لِيَوْمِ الْحِسَابِ ﴿٥٣﴾

إِنَّ هَذَا كَرِزُقُنَا مَا لَهُ مِنْ نَفَادٍ ﴿٥٥﴾

هَذَا وَإِنَّ لِلظَّالِمِينَ نَصْرًا مَآبٌ ﴿٥٦﴾

جَهَنَّمَ يَصْلَوْنَهَا فَبِئْسَ إِلَٰهًا دُۢمٌ ﴿٥٤﴾

هَذَا فَلْيَذُقُوهُ حَيْمٌ وَغَسَاقٌ ﴿٥٥﴾

وَاٰخِرُ مِنْ شَكْلِهٖ اَزْوَاجٌ ۝۵۹

۵۹۔ تے انہیں نال رلدے ہلدے ہے جوڑے دی ہوسن۔

هٰذَا فَوْجٌ مُّقْتَصِمٌ مَّعَكُمْ لَا مَرْحَبًا بِهِمْ اِنَّهُمْ
صَالُوا النَّارِ ۝۶۰

۶۰۔ اے (فوج) ٹولہ ۶ جیرھا تھاڑے نال دوزخ
وچ پھسی انہیں کیتے کوئی خوش تھیوٹ والا نہ ہوی
بے شک او بھا وچ ڈھاسن۔

قَالُوْا بَلْ اَنْتُمْ لَا مَرْحَبًا بِكُمْ اَنْتُمْ قَدْ مُنَّبُوْهُ
لَنَا فَيَسِّرْ لِقَارِئِكَ ۝۶۱

۶۱۔ آکھسن اصل تساں ہوئے تھاڑے کیتے کوئی خوشی
نہیں تساں اینکوں ساڑے کیتے اگو پٹھیا ہاتے
او بہوں میرا لکائے ۶۔

قَالُوْا رَبَّنَا مَنْ قَدَّمَ لَنَا هٰذَا فَرِّدْهُ عَلٰٓى بَاۡصِعَا
فِي النَّارِ ۝۶۲

۶۲۔ آکھسن اے ساڑے رب جیس ساڑے
کیتے اے بھا اگو پٹھی ہائی اونکوں ودھا کے
ڈورا عذاب ڈے دوزخ وچ۔

وَقَالُوْا مَا لَنَا لَا نَرٰى رِجَالًا كُنَّا نَعُدُّهُمْ مِّنَ
الْاَشْرَارِ ۝۶۳

۶۳۔ تے آکھسن ساکوں کیا ہے اساں او لوک
ہے ڈہدے پیٹے جنہیں کوں اساں برے لوک
وچ گندے ہاسے۔

اَتَّخَذُوْهُمْ سَخِرًا اَمْ رَاٰتْ عَنْهُمْ الْاَبْصَارُ ۝۶۴

۶۴۔ اساں انہیں نال شکریاں کریندے ہاسے یا
ساڈیاں آکھیں ڈینگیاں تھی گئیں۔

اِنَّ ذٰلِكَ لَحَقٌّ تَخَاصُمُ اَهْلِ النَّارِ ۝۶۵
قُلْ اِنَّا اَنَا مُنْذِرٌ ۝۶۶ وَمَا مِنْ اِلٰهٍ اِلَّا اللّٰهُ
الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ ۝۶۷

۶۵۔ بے شک اے دوزخ والیں دا بھڑن سچ۔
۶۶۔ توں آکھ میں تنے معض ہک ڈراوٹ والا ہاں تے
کوئی پیا معبود نہیں سوائے ہک خدا دے عیرھا
غالب۔

رَبُّ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا الْعَزِيزُ
الْغَفَّارُ ۝۶۸

۶۸۔ آسمانیں تے زمین تے جو انہیں دے وچکار
اوندا رب، غالب تے ہوں بخشش والا۔

قُلْ هُوَ نَبُوْا عَظِيْمٌ ۝۶۹

۶۹۔ توں آکھ اے وڈی خبر۔

اَنْتُمْ عَنْهُ مُعْرِضُوْنَ ۝۷۰

۷۰۔ تساں اوں کنیں منہ پھیرندے ۷۰۔

مَا كَانَ لِيْ مِنْ عِلْمٍ بِالْمَلٰٓئِكَةِ اِذْ يَخْتَصِمُوْنَ ۝۷۱

۷۱۔ میکوں اچی شان واسے فرشتیں دا پتہ
کاہ ناں ہا جیلھے او بحث کریندے پیٹے ہن۔

- ۱۔ میں دوتے محض اے وحی کیتی گئی ہائی جو میں کھلا کھلا بڑا وٹ والا ہاں۔
- ۲۔ تے جیلھے تیرے رب فرشتیں کوں آکھئے بے شک میں مٹی کنیں ہک بشیر پیدا کریندا یاں۔
- ۳۔ تے جیلھے میں اونکوں مکمل کر گھناں تے اپنی روح اوندے وچ پھوک بڑیاں تے تساں اوندی فرمانبرداری کراہے۔
- ۴۔ تے ساریں دے ساریں فرشتیں ، فرمانبرداری کیتی۔
- ۵۔ سوائے ابلیس دے اوں وڈائی کیتی تے او کافرین دچو ہا۔
- ۶۔ اوں آکھئے اے ابلیس تیکوں کیس ہیکے جو توں اوندی فرمانبرداری کریں جینکوں میں اپنے ہتھ نال پیدا کیتے کیا نہیں وڈائی کیتی ء یا توں بہوں اچا ہویں۔
- ۷۔ اوں آکھئے میں اوں کنیں چنگا ہاں نہیں میگوں بھا نال پیدا کیتے تے اونکوں مٹی کنیں بنائی۔
- ۸۔ اوں آکھئے توں نکل ونج بے شک توں مردود ہویں۔
- ۹۔ تے بے شک تیرے اتے جزا سزا دے ڈینہہ نہیں میڈی لغت۔
- ۱۰۔ اوں آکھئے اے میڈے رب میگوں انہں دے ولاجیہ تھیون تیں وتھی ڈے۔
- ۱۱۔ اوں آکھئے بے شک تیکوں وتھی ڈینداں۔
- ۱۲۔ ہک مقرر وقت تیں۔
- ۱۳۔ اوں آکھئے تیرے عزت دی قسم میں انہیں
- ۱۴۔ اِن يُؤْتِيْهِ اِلَّا اَنَّا اَنَا نَذِيْرٌ مُّبِيْنٌ ۝
- ۱۵۔ اِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلٰٓئِكَةِ اِنِّیْ خَلَقْتُ بَشَرًا مِّنْ طِيْنٍ ۝
- ۱۶۔ فَاِذَا سَوَّيْتُهُ وَنَفَخْتُ فِيْهِ مِنْ رُّوْحِیْ فَقَعُوْا لَهٗ سٰجِدٰیْنَ ۝
- ۱۷۔ فَسَجَدَ الْمَلٰٓئِكَةُ كُلُّهُمْ اٰجَعُوْنَ ۝
- ۱۸۔ اِلَّا اِبْلِیْسَ اسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ الْكٰفِرِيْنَ ۝
- ۱۹۔ قَالَ يٰۤاِبْلِیْسُ مَا مَنَعَكَ اَنْ تَسْجُدَ لِمَا خَلَقْتُ بِیَدَیْ اَسْتَكْبَرْتَ اَمْ كُنْتَ مِنَ الْعٰلِیْنَ ۝
- ۲۰۔ قَالَ اَنَا خَيْرٌ مِنْهُ خَلَقْتَنِیْ مِنْ نَّارٍ وَخَلَقْتَهُ مِنْ طِیْنٍ ۝
- ۲۱۔ قَالَ فَاخْرُجْ مِنْهَا فَاِنَّكَ رَجِیْمٌ ۝
- ۲۲۔ وَاِنَّ عَلَیْكَ لَعْنَتِیْ اِلٰی یَوْمِ الدِّیْنِ ۝
- ۲۳۔ قَالَ رَبِّ فَاَنْظِرْنِیْ اِلٰی یَوْمِیْ یَبْعَثُوْنَ ۝
- ۲۴۔ قَالَ فَاِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِيْنَ ۝
- ۲۵۔ اِلٰی یَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُوْمِ ۝
- ۲۶۔ قَالَ فَبِعِزَّتِكَ لَا غَوٰی عَنْهُمْ اَجْمَعِيْنَ ۝

ساریاں کوں گمراہ کر لیاں۔

۸۳۔ سوائے انہیں دچو تیرے خاص بندیرے۔

۸۵۔ اللہ سیس آکھئے اے سچ تے میں سچ آہداں۔

۸۶۔ جو میں ضرور دوزخ کوں تیرے نال تے جیہا

تیرے پیروی کر لیاں انہیں ساریں نال بھر لیاں۔

۸۷۔ توں آکھ میں تساں کتیں کوئی بدلہ نہیں منگدا

تے نہ میں بناوٹ نال کجال کرینداں۔

۸۸۔ اے تے محض دنیا کیتے نصیحت۔

۸۹۔ تے تمناکوں ایندی خبر دا کجھ وقت دے

بعد پتہ بگ ویسی۔

إِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمْ الْمُخْلِصِينَ ﴿۸۳﴾

قَالَ فَالْحَقُّ وَالْحَقُّ أَقُولُ ﴿۸۵﴾

لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنْكَ وَمِمَّنْ تَتَّبَعُكَ مِنْهُمْ

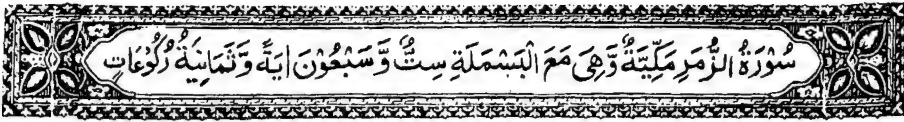
أَجْمَعِينَ ﴿۸۶﴾

قُلْ مَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ وَمَا

أَنَا مِنَ الْمُتَكَلِّفِينَ ﴿۸۷﴾

إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ ﴿۸۸﴾

وَلَتَعْلَمَنَّ نَبَأَهُ بَعْدَ حِينٍ ﴿۸۹﴾

سورة زمر مکی ۷۷ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۷۷ آیتاں تے ۸ رکوعن۔

- ۱۔ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
۱۔ میں شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیرھا
بن سنگئے ڈیوٹ والا تے ہوں مہربان۔
- ۲۔ تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ②
۲۔ اے کتاب غالب تے ہوں سیانے خدا
ولو لساٹی گہی ۷۔
- ۳۔ إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ فَاعْبُدِ اللَّهَ مُخْلِصًا لَهُ الدِّينَ ③
۳۔ بے شک اساں تیرا اے کتاب سچ نال
لہائی ۷ تے توں اللہ دی عبادت کر تے اطاعت
کوں اوندے کیتے خالص کر۔
- ۴۔ سُبْحَانَ خَالِصٍ فَرْمَانِ دَارِي هُوَ دے کیتے ۷
تے جیرھے اوندے سوا سنگتی بنیدن تے اہن
اساں انہیں دی عبادت این واسطے کریندے
ہیں جو ساکوں اللہ دے کو لو کر ڈیون بے شک
اللہ انہیں دے درمیان فیصلہ کر ڈیسی جیندے
وچ او اختلاف کریندے پن بے شک اللہ
کوڑے تے ہوں ناشکرے کوں سدھا راہ نہیں
ڈکھیندا۔
- ۵۔ لَوْ أَرَادَ اللَّهُ أَنْ يَتَّخِذَ وَلَدًا لَاصْطَفَىٰ مِمَّا يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ سُبْحَانَهُ هُوَ اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ ⑤
۵۔ جے اللہ چاہے ما پتر بناوٹ تے جو اوں
بنائے اوندے وچو جینکوں چاہے لاچوں گھنے با او تے پاکر
اوہو اللہ ہک تے غالب۔
- ۶۔ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ يَكُونُ الْبَيْلَ عَلَى النَّهَارِ وَيَكُونُ النَّهَارُ عَلَى الْبَيْلِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِي لِأَجَلٍ مُّسَمًّى إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْغَفَّارُ ⑥
۶۔ آسمانیں تے زمین کوں بیج نال پیدا کیتس
رات کوں ڈہنہ تے پا ڈہنہ تے ڈہنہ کوں
رات تے سٹ ڈہنہ تے سمجھ تے چندر
کوں تانج کیتس سارے وقت مقرر تیں ہک

راہ تے چل دے پلین سنو او غالب تے ہوں
بخشن والا ۶۔

۷۔ اوں تہاکوں ہک جان کنیں پیدا کیتے ، دل
اوندے وچو اوندہ جوڑا بنائس تے تہاڑے کیتے
جانور بنائے بس جیرھے اٹھ جوڑن او تہاڑے سیرین
دے پیٹس وچ ہک پیدائش دے بعد پئی پیدائش
وٹا کے تہاکوں پیدا کیتس ترے اندھاریں وچ
اے اللہ تہاڑا رب ہوندی بادشاہی ۷ اوندے
سوا کوئی معبود نہیں تہاں کنتے پھیرے دیندے ۷

۸۔ جے تہاں الکار کر لیتو تے بے شک اللہ تہاں
کنیں بے نیاز تے اپنے بندے کیتے کفر کوں
پسند نہیں کریندا تے جے تہاں شکر کرو تے
اسے اونکو پسند تے کوئی بار چاؤں والا کہیں
پے دا بار نہ جیسی دل تہاں اپنے رب دو دلو
تے او تہاکوں تہاڑے عملیں دا ڈیسی بیشک
او سینے دیاں بگالیں ہوں چاندے۔

۹۔ تے جیلے آسمان کوں بڑکھ پہنچرے تے او اپنے رب
کوں اوندو جھکے ہوئیں سب دیندے دل جیلے
او اونکو اپنی نعمت بڑے دیندے تے او جھل
دیندے جیندو او سب دیندا پیا ہا ایں کنیں پہلے
تے خدا دے شریک بنا گھندے تاں جو او
اوندے رستے کنیں پیریں تھی ونجے توں آکھ
اپنے کفر نال تھوڑا فائدہ چا گھن بے شک توں دوزخ
والیں وچو ہویں۔

۱۰۔ یا جیرھا فرمانبردار رات کوں سجدے تے قیام
وچ گذریندے آخرت کنیں بڑرے تے اپنے

خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ ثُمَّ جَعَلَ مِنْهَا زَوْجَهَا
وَأَنزَلَ لَكُمْ مِنَ الْأَنْعَامِ ثَلَاثِينَ أَزْوَاجًا لِّتَحْفَضُوا
فِي بَطُونٍ أَمْهَتَكُمْ خَلْقًا مِنْ بَعْدِ خَلْقٍ فِي
ظُلُمَاتٍ ثَلَاثٍ ذَٰلِكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمْ لَهُ الْمُلْكُ لَا إِلَهَ
إِلَّا هُوَ فَأَنَّى تُصْفَوْنَ ⑥

إِنْ تَكْفُرُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ عَنْكُمْ وَلَا يَرْضَىٰ لِبَادِهِ
الْكُفْرَ وَإِنْ تَشْكُرُوا يَرْضَهُ لَكُمْ وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ
وِزْرَ أُخْرَىٰ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ مَرْجِعُكُمْ فَيُنَبِّئُكُمْ
بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ۚ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ⑦

وَإِذَا مَنَّ الْإِنْسَانُ عَلَىٰ ذُرِّيَّتِهِ مُنِيْبًا إِلَيْهِ
ثُمَّ إِذَا أَخْوَلَهُ نِعْمَةً مِنْهُ نَبَىٰ مَا كَانَ يَدْعُوَ
إِلَيْهِ مِنْ قَبْلُ وَجَعَلَ لِلَّهِ أَنْدَادًا لِّيُضِلَّ عَنْ
سَبِيلِهِ قُلْ تَمَتَّعْ بِكُفْرِكَ قَلِيلًا ۚ إِنَّكَ مِنْ أَصْحَابِ
النَّارِ ⑧

أَمَنْ هُوَ قَانَتْ أَنْكَ الْبَلِيلِ سَاجِدًا وَ قَائِمًا يَجْذُرُ
الْآخِرَةَ وَيَرْجُوا رَحْمَةَ رَبِّهِ قُلْ هَلْ يَسْتَوِي

الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ
أُولُو الْأَلْبَابِ ①

قُلْ يٰۤأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا رَبَّكُمُ لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا
فِي هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةٌ وَأَرْضُ اللَّهِ وَاسِعَةٌ
إِنَّمَا يُوَفَّى الصَّابِرُونَ أَجْرَهُمْ بِغَيْرِ حِسَابٍ ②

قُلْ إِنِّي أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ اللَّهَ مُخْلِصًا لَهُ الدِّينَ ③

وَأُمِرْتُ لِأَنْ أَكُونَ أَوَّلَ الْمُسْلِمِينَ ④

قُلْ إِنِّي أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي عَذَابَ يَوْمٍ
عَظِيمٍ ⑤

قُلِ اللَّهُ أَعْبُدْ مُخْلِصًا لَهُ دِينِي ⑥

فَاعْبُدْهُ وَاصْنَتُمْ مِنْ دُونِهِ قُلْ إِن الْخَيْرَ
الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ وَأَهْلِيَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ
إِلَّا ذَلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ ⑦

لَهُمْ مِنْ فَوْقِهِمْ ظُلَلٌ مِنَ النَّارِ وَ مِنْ تَحْتِهِمْ
ظُلَلٌ ذَلِكَ يُخَوِّفُ اللَّهَ بِهِ عِبَادَهُ يٰۤأَيُّهَا الْمُتَّقُونَ ⑧

وَالَّذِينَ اجْتَنَبُوا الطَّاغُوتَ أَنْ يَعْبُدُوهَا وَأَنَابُوا
إِلَى اللَّهِ لَهُمُ الْبَشْرَىٰ نَبِئُهُمْ عِبَادُ ⑨

رب دی رحمت دی امید رکھیں۔ توں آکھ
کیا چاٹن والے تے نہ چاٹن والے ہو جنس
تھی سبگدن محض عقل والے نصیحت پکڑیندن۔

۱۱۔ توں آکھ اے میڈے مومن بندو اپنے
رب کنیں ڈرو، جیرے ایں دُنیا وچ چنگے کم
کر لیں انہیں کیتے چنگا انجام تے اللہ دی
زمین کھلی ۷ تے صبر کرن والیں کوں انہیں
دا اجرے حساب بڑتا ویسی۔

۱۲۔ توں آکھ میکوں حکم بڑتا گئے جو میں اللہ کیتے
فرمانبرداری خاص کر کے اوندی عبادت کراں۔

۱۳۔ تے میکوں حکم بڑتا گئے جو میں پہلا مسلمان بنان۔

۱۴۔ توں آکھ میں اپنے رب دے وڈے ڈنہہ
دے عذاب کنیں بڑداں جے میں نافرمانی کراں تے۔

۱۵۔ توں آکھ میں اپنی فرمانبرداری کوں اوندے کیتے
خاص کر کے اللہ دی عبادت کرینداں۔

۱۶۔ تساں اوندے سوا جنیدی چا ہو عبادت کرد
آکھ گھانا پاوٹ والے اوہن جنیں قیامت دے
ڈنہہ آپ کوں تے گھر والیں کوں گھانا بڑتے
سٹو اے کھلا کھلا گھانا ۷۔

۱۷۔ انہیں کیتے اُتو کنیں بھا دے پھانوس ہوسن
تے ایویں تلوکنیں پھانوس ہوسن ایویں اللہ اپنے
بنیں کوں خوف بڑویندے اے میڈے بندو
میں کنیں ڈرو۔

۱۸۔ تے جیرے شیطانیں دی عبادت کنیں پھدن
تے اللہ دو جھکدن انہیں کیتے خوش خبری ۷
تے توں میڈے بنیں کوں خوش خبری بڑے۔

۱۹۔ او بندے جیسے گال سٹرن تے چنگی
گال دی پیروی کریندن ایسے لوکن جنیس کون
اللہ سدھا راہ بڑکھائے تے ایسے لوک سیانن۔
۲۰۔ کیا جنیدے اتے عذاب دی گال پوری
تھیوٹیء کیا توں جیہا بھاوج اونکوں پچا
سبکدیں۔

۲۱۔ تے جیرھے اپنے رب کنیں بڑدن انہیں
کیتے چوبارے ہن تے او مضبوط بٹھے ہوئے
ہوسن انہیں دے تلے تھراں دہندیاں ہوسن
اے اللہ دا وعدہ ؑ اللہ وعدہ خلاقی نہیں کریندا۔
۲۲۔ کیا تئیں بڑٹھا نہیں جو بے شک اللہ آسمان
کنیں پاٹی لہائے تے زمین وچ پشھے بنا کے
چلائس دل اوندے نال مختلف رنگیں دیاں
فصلاں کڑھیندے ول اوپک ویندن توں
اونکوں پیلا بڑہیں ول اونکوں ککھڑے ککھڑے
کر بڑیندے بے شک ایندے وچ عقل والیں
کیتے نعمت۔

۲۳۔ جیرھا اپنے سینے کوں اسلام کیتے کھول
بڑیندے تے او اپنے رب دلو نور تے ہے
اللہ دے ذکر کیتے تنگ تھیندن افسوس انہیں
دے دیں تے ایسے لوک کھلی گمراہی وچن۔

۲۴۔ اللہ سیس پھوں چنگی کتاب لہائی ؑ
جیرھی رلوڑ تے اوندے مضمون دی پھوں اعلیٰ
ہن جیرھے اللہ کنیں بڑدن انہیں دی نوں
نوں ایں کنیں کمب ویندی ؑ ول انہیں دیاں
کھلوں کوئیاں تھی ویندن تے دل وی اللہ

الَّذِينَ يَسْتَعِينُونَ الْقَوْلَ فَيَتَّبِعُونَ أَحْسَنَهُ أُولَٰئِكَ
الَّذِينَ هَدَاهُمُ اللَّهُ وَأُولَٰئِكَ هُمْ أُولُوا الْأَلْبَابِ ۝
أَفَمَنْ حَقَّ عَلَيْهِ كَلِمَةُ الْعَذَابِ أَفَأَنْتَ تُنْقِذُ
مَنْ فِي النَّارِ ۝

لَكِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ لَهُمْ غُرْفٌ مِّنْ قَوْفٍهَا
غُرْفٌ مُّبْنِيَةٌ لَا يَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَعَدَ
اللَّهُ لَا يَخْلِفُ اللَّهُ الْوَعْدَ ۝

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَسَلَكَهُ
يَنَابُغٌ فِي الْأَرْضِ ثُمَّ يُخْرِجُ بِهِ زَرْعًا مُّخْتَلِفًا
أَلْوَانُهُ ثُمَّ يَهْبِجُ فَتَرْكِبُهُ مُصَنَّفًا ثُمَّ يَجْعَلُهُ
حُطَا مَّا إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَذِكْرَ لِّأُولِي الْأَلْبَابِ ۝

أَفَمَنْ شَرَحَ اللَّهُ صَدْرَهُ لِلْإِسْلَامِ فَهُوَ عَلَىٰ نُورٍ
مِّنْ رَبِّهِ قَوِيلٌ لِّلْقَاسِيَةِ قُلُوبُهُمْ مِّنْ ذِكْرِ اللَّهِ
أُولَٰئِكَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ۝

اللَّهُ نَزَّلَ أَحْسَنَ الْحَدِيثِ كِتَابًا مُّتَشَابِهًا مَّثَانًى
تَتَجَافَىٰ مِنْهُ الْجُلُودُ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ تُرَىٰ
جُلُودُهُمْ وَقُلُوبُهُمْ إِلَىٰ ذِكْرِ اللَّهِ ذَٰلِكَ هُدًى
لِّلَّهِ يَهْدِي بِهِ مَن يَشَاءُ وَمَن يُضْلِلِ اللَّهُ
فَمَا لَهُ مِن هَادٍ ۝

دے ذکر کیتے نرم تھی ویندن اے
اللہ دی ہدایت جنیکوں چاہندے ہدایت
ڈیندے تے جنیکوں گمراہ آکھے اوندا کوئی
راہ ڈکھاوٹ والا نہیں۔

۲۵۔ جیرھا اپنے منہ کوں اولکا بٹیندے
تاں جو قیامت دے ڈینہہ دے عذاب
کنیں پیچے تے تالمیس کوں آکھیا ویسی جو کجھ
تساں کریندے ہا دے اوندا بدلہ چکھو۔
۲۶۔ انہیں کنیں پہلے لوکس وی جھٹلائے تے
انہیں تے اتھوکنیں عذاب آئے جتھو او
چاٹدے وی نہ ہن۔

۲۷۔ اللہ سیس انہیں کوں دنیاوی زندگی وچ
وی ذلیل کیتا تے آخرت دا عذاب زیادہ
سخت ہے او چاٹدے ہون ہا۔

۲۸۔ تے اساں لوکس کیتے ایس قرآن وچ
ہر گال بیان کیتی ہا تاں جو اونہیں پکڑن۔
۲۹۔ عربی قرآن ایندے وچ کوئی ڈنگ نہیں
تاں جو او متقی بنن۔

۳۰۔ اللہ ہک آدمی دی مثال بیان کریندے
جیندے کئی مالک بن تے جیرھے آپت وچ اختلاف کرین
ڈو جھاوہے جیندا مالک ہکو آدمی کیا اے ڈو ہیں
ہکو جیس تھی سبگدن سب صفقاں اللہ کیتے
ہن اصل انہیں وچو ہوں سارے چاٹدے
نہیں۔

۳۱۔ بے شک تیں مرٹے تے بے شک
او وی مرسن۔

اَفَن يَتَّبِعِي بَوَجهِهِ سَوَاءَ الْعَذَابِ يَوْمَ الْقِيَمَةِ
وَقِيلَ لِلظَّالِمِينَ ذُوقُوا مَا كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ ﴿۲۵﴾

كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَآتَاهُمُ الْعَذَابُ
مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ ﴿۲۶﴾

فَإِذَا هُمْ لِلَّهِ الْخَازِنِ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
لِلْعَذَابِ الْآخِرَةِ الْكَبِيرِ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿۲۷﴾

وَلَقَدْ ضَرَبْنَا لِلنَّاسِ فِي هَذَا الْقُرْآنِ مِنْ
كُلِّ مَثَلٍ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿۲۸﴾

قُرْآنًا عَرَبِيًّا غَيْرَ ذِي عِوَجٍ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿۲۹﴾

ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا رَجُلًا فِيهِ شُرَكَاءُ مُتَشَاكِسُونَ
وَرَجُلًا سَلَمًا لِرَجُلٍ هَلْ يَسْتَوِينَ مَثَلًا الْخَنَازِ
لِلَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿۳۰﴾

إِنَّكَ مَيِّتٌ وَإِنَّهُمْ مَيِّتُونَ ﴿۳۱﴾

ثُمَّ اِنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ عِنْدَ رَبِّكُمْ تَخْتَصِمُونَ ﴿٣٢﴾
 ۳۲۔ دل تساں قیامت دے ڈہنہہ اپٹے
 رب دے اگو اپٹے اعمال پیش کریو۔
 ۳۳۔ اول کنیں زیادہ ظالم کون تھی سبگدے جیرھا اللہ
 تے کوڑ ہدے تے سچ کوں اپنے کولواؤں
 دے بعد جھٹلاوے، کیا کافریں دا کسانہ
 لیکھن ۳۴

وَالَّذِي جَاءَ بِالْصِّدْقِ وَصَدَّقَ بِهِ اُولَٰئِكَ هُمُ
 الْمُتَّقُونَ ﴿٣٣﴾
 ۳۳۔ تے جیرھا سچ گھن آوے تے جیرھا ونڈی
 تصدیق کرے ایسے لوک متقی ہن۔

۳۵۔ انہیں کہتے انہیں دے رب کنیں او ہے
 جو او چاھن اے نیکی کرن والیں دا بدلہ ۳۶

۳۶۔ تاں جو اللہ سیٹھ انہیں دے ہوں بُرے
 کم انہیں کنیں پریں کر ڈیوے تے جو او کر بندے ہن او ندا
 انہیں کوں سب کنیں چنگا بدلہ ڈیوے۔

۳۷۔ کیا اللہ سیٹھ اپنے بندے کیتے کافی نہیں
 تے او تیکوں او ندے سوا بنیں کنیں ڈریندن
 تے جینکوں اللہ گمراہ آکھتے او تیکوں سدھا راہ
 ڈکھالٹ والا کوئی نہیں۔

۳۸۔ تے جینکوں اللہ سدھا راہ ڈکھالے اوکوں
 گمراہ کوئی نہیں کر سبگدا، کیا اللہ غالب تے
 بدلہ گھنٹ والا نہیں۔

۳۹۔ تے جے توں انہیں کنیں پھیں کیں آسمان
 تے زمین کوں پیدا کیتے او ضرور آکھن
 اللہ سیٹھ، توں آکھ تساں ڈسو جینکوں تساں
 اللہ دے سوا سڈر بندے ءے اللہ
 میڈے کیتے نقصان دا ارادہ کرے کیا
 او او ندے ڈکھ کوں پریں کر ڈسین یا او رحمت پچاؤں دا

ثُمَّ اِنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ عِنْدَ رَبِّكُمْ تَخْتَصِمُونَ ﴿٣٢﴾

فَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنْ كَذَبَ عَلَى اللَّهِ وَكَذَّبَ
 بِالْصِّدْقِ اِذْ جَاءَهُ اَلَيْسَ فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى
 لِّلْكَافِرِينَ ﴿٣٣﴾

وَالَّذِي جَاءَ بِالْصِّدْقِ وَصَدَّقَ بِهِ اُولَٰئِكَ هُمُ
 الْمُتَّقُونَ ﴿٣٣﴾

لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ عِنْدَ رَبِّهِمْ ذَلِكَ جَزَاُ
 الْمُحْسِنِينَ ﴿٣٤﴾

لِيُكَفِّرَ اللَّهُ عَنْهُمْ اَسْوَأَ الَّذِي عَلِمُوا وَيَجْزِيَهُمْ
 اَجْرَهُمْ بِاَحْسَنِ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٣٥﴾

اَلَيْسَ اللَّهُ بِكَافٍ عَبْدَهُ وَيُخَوِّفُونَكَ بِالَّذِينَ
 مِنْ دُونِهِ وَمَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ ﴿٣٦﴾

وَمَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ مُّضِلٍّ اَلَيْسَ
 اللَّهُ بِعَزِيزٍ ذِي انْتِقَامٍ ﴿٣٧﴾

وَلَٰئِنْ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ
 لَيَقُولُنَّ اللَّهُ قُلْ اَفَرَأَيْتُمْ مَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ

اللَّهِ اِنْ اَرَادَنِيَ اللَّهُ بِضَرٍّ هَلْ هُنَّ كَاشِفٰتُ
 ضَرِّهِ اَوْ اَرَادَنِيَ بِرَحْمَةٍ هَلْ هُنَّ مُمْسِكَتُ رَحْمَتِهِ

قُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ عَلَيْهِ يَتَوَكَّلُ الْمُتَوَكِّلُونَ ﴿٣٨﴾

ارادہ کرے کیا او اوندی رحمت کوں روک
سبگدن توں آکھ اللہ میکوں کافی ۷ اوندے
اتے بھروسہ کرٹن واسے بھروسہ کریندن۔

۴۰۔ آکھ اے میڈی قوم اپنی اپنی جاتے
عمل کرو بے شک میں عمل کرینداں پیساں
تہا کوں جلدی پتہ بگ ویسی۔

۴۱۔ جو کیندے اتے عذاب اندھے جیہا
اونکوں ذلیل کر ڈیسی۔ تے کیندے اتے
بیشہ رہن والا عذاب لہندے۔

۴۲۔ بے شک اساں تیرے اتے لوکس
کیتے سچ نال کتاب لہائی ۷ تے جیرھا ہایت
پنیدے اپنے فائدے کیتے پنیدے تے جیرھا گمراہ
تھیندے اوندی وی محض ہونکوں نقصان
تھیندے توں انہیں دا وکیل نوہیں۔

۴۳۔ اللہ انسانیں کوں موت دے وقت
مریندے تے جیندی موت بہن آئی ہوندی اونکوں
سمال جیندے تے جیندی موت دا حکم جاری
تھی ویندے اونکوں روک گھندے تے
بڑو جی روح کوں ہک وقت مقرر کیتے دلا
پھیندے بے شک ایندے وچ سوچن
والی قوم کیتے نشانہ۔

۴۴۔ کیا انہیں اللہ دے سوا بے سفارشی بٹا
رگدھن توں آکھ بھانویں اوکسین شے دے
مالک نہ جھون تے انہیں کوں عقل نہ ہوئے۔
۴۵۔ توں آکھ سفارش دا سارا اختیار اللہ کوں ۷
آسمانیں تے زمین دی بادشاہت اوہیں دی ۷

قُلْ يَقَوْمِ اعْمَلُوا عَلَىٰ مَكَانَتِكُمْ اِنِّي اَعْمَلُ فَسَوْفَ
تَعْمَلُونَ ﴿۳۰﴾

مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَيَحِلُّ عَلَيْهِ عَذَابٌ
مُقِيمٌ ﴿۳۱﴾

اِنَّا اَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ لِلنَّاسِ بِالْحَقِّ فَمَنِ
اِهْتَدَىٰ فَلِنَفْسِهِ وَمَنْ ضَلَّ فَاِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهِا
وَمَا اَنْتَ عَلَيْهِمْ بِوَكِيلٍ ﴿۳۲﴾

اَللّٰهُ يَتَوَفَّى الْاَنفُسَ حِيْنَ مَوْتِهَا وَالَّتِي لَمْ تَكُنْ
فِيْ مَنَامِهَا فَيُمْسِكُ الَّتِي قَضٰى عَلَيْهَا الْمَوْتَ
وَيُرْسِلُ الْاُخْرٰى اِلٰى اَجَلٍ مُّسَمًّى اِنَّ فِىْ ذٰلِكَ
لَاٰيٰتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُوْنَ ﴿۳۳﴾

اِمَّا تَخَذُوا مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ شُفَعَاۗءَ قُلْ اَوْلَوْا۟ كَانُوْا
لَا يَمْلِكُوْنَ شَيْۢءًا وَّلَا يَعْزِلُوْنَ ﴿۳۴﴾

قُلْ لِلّٰهِ الشُّفَاعَةُ جَمِيعًا اِلٰهُ مُلْكُ السَّمٰوٰتِ وَ
الْاَرْضِ ثُمَّ اِلَيْهِ تُرْجَعُوْنَ ﴿۳۵﴾

وَإِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَحْدَهُ اشْجَا زَتْ قُلُوبُ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ وَإِذَا ذُكِرُوا الَّذِينَ مِنْ دُونِهِ إِذَا هُمْ يَسْتَبْشِرُونَ ﴿۳۶﴾

ول تساں ہوندو دلائے ویسو۔
۳۶۔ تے جیلے اللہ دی توحید دا ذکر تھیندے
جیسے آخرت کوں نہیں منیندے انہیں دے
دیس وچ نفرت تھی ویندی ء تے جیلے
اوندے سوا نہیں دا ذکر کیتا ویندے ہوں
دلچھے او خوش تھی ویندن۔

قُلِ اللَّهُمَّ فَاطِرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ عَلِمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ أَنْتَ تَحْكُمُ بَيْنَ عِبَادِكَ فِي مَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿۳۷﴾

۳۷۔ توں آکھ اے آسمانیں تے زمین کوں
پیدا کرن وائے غیب جانٹن وائے تے حاضر
کوں وی توں بندیں دے درمیان جبرھی گالیں
وچ او اختلاف کریندن توں فیصلہ کرن والا
ہویں۔

وَلَوْ أَنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا وَقِطْعَةً مَعَهُ لَا فِتْنَةً لَهُ مِنْ سِوَةِ الْعَذَابِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَبَدَأَ اللَّهُ مِنَ اللَّهِ مَا لَهُمْ يَكُونُوا يَحْتَسِبُونَ ﴿۳۸﴾

۳۸۔ تے جے سب کچھ زمین وچ تے او ہوتا
بیا وی ظالمیں کیتے ہوئے تے او
قیامت دے ڈنہہ کوں بُرے عذاب کنیں
بچن کیتے قدیہ دے طور تے ڈسے ڈیوں
تے انہیں کیتے اللہ دلو او ظاہر تھی ویسی جیندا
او گمان وی نہیں کریندے۔

وَبَدَأَ اللَّهُ سَيِّئَاتِ مَا كَسَبُوا وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ﴿۳۹﴾

۳۹۔ تے انہیں دے عملیں دی برائی ظاہر
تھی ویسی تے جیسے عذاب تے او کھلے ہن
انہیں کوں او دلیٹ گھنسی۔

فَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ ضُرٌّ دَعَانَا ثُمَّ إِذَا خَوَّلْنَاهُ نِعْمَةً مِّنَّا قَالَ إِنَّمَا أُوتِيتُهُ عَلَىٰ عِلْمٍ بَدَلِ هِيَ فَتَنَةٌ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿۴۰﴾

۴۰۔ تے جیلے انسان کوں ڈکھ پہنچدے او
سا کوں سڈیندے ول جیلے اساں او کوں
اپنے ولو نعمت ڈسے ڈیندے ہی تے او اکھن
پٹے ویندے، اے سب میگوں میڈے
علم دی وجہ نال ملے اصل اے آزمائش
تے ہوں سارے اینکوں چاٹدے نہیں۔

قَدْ قَالَهُمُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَمَا أَغْنَىٰ عَنْهُمْ مَا
كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿۵۱﴾

۵۱۔ ایسا گال انہیں کہیں پہلے لوگ دی آگھ
چکیں تے انہیں دے عمل دل دی انہیں
دے کم نہ آئے۔

فَأَصَابَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوا وَالَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْ
هَؤُلَاءِ سَيُصِيبُهُمْ سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوا وَهُمْ يُجْزَوْنَ ﴿۵۲﴾

۵۲۔ انہیں دے بد عملیں انہیں کوں پکڑ
گدھے تے جیرے انہیں وچو ظالم ہوسن
انہیں کوں وی انہیں دے بد عمل پکڑ گھنسن
تے او ہر نہ سگسن۔

أَوَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَبْطِشُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ
إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿۵۳﴾

۵۳۔ کیا انہیں کوں پتہ نہیں بے شک اللہ کیس
جنیدے کیتے چاہندے رزق درھیندے تے
تنگ کریدے بے شک ایندے وچ مومن
قوم کیتے نشانن۔

قُلْ يَعْبَادِي الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا
مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا
إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿۵۴﴾

۵۴۔ توں آگھ اے میہ سے بندو! جنہیں اپنی جانیں
تے ظلم کیتے اللہ دی رحمت کتیں نا امید نہ
تھیو بے شک اللہ سارے گناہ بخش دیندے
بے شک او ہوں بخش والا تے ہوں مہربان
۵۵۔ تے اپٹے رب دو جھکو تے اوندی
فرمانبرداری کرو، ایں کہیں پہلے جو تہاڑو عذاب
آونچے دل تہاڑی امداد نہ کیتی دیسی

وَإِنِيبُوا إِلَىٰ رَبِّكُمْ وَأَسْلُمُوا لَهُ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ
الْعَذَابُ ثُمْ لَا تَنْصُرُوا ﴿۵۵﴾

۵۶۔ تے تساں جو تہاڑو ہوں چنگی تعلیم لہائی
گئی ۷ تہاڑے رب ولو، اوندی پیروی کرو
ایں کہیں پہلے جو تہاڑو ابھن گھت عذاب
آونچے تے تہا کوں پتہ وی نہ ہوے۔

وَإِنِيعُوا أَحْسَنَ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ مِنْ
قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ الْعَذَابُ بَغْثَةً وَأَنْتُمْ لَا تَشْعُرُونَ ﴿۵۶﴾

۵۷۔ تے کوئی آکھے ہائے افسوس جو میں اللہ
دے حق وچ کمی کیتی تے میں شکریاں کریدا ہم۔

أَنْ تَقُولَ نَفْسٌ يَحْسَرُنِي عَلَىٰ مَا قَرَّطْتُ فِي جَنْبِ
اللَّهِ وَإِنْ كُنْتُ لَمِنَ السَّخِرِينَ ﴿۵۷﴾

۵۸۔ یا اے آکھے جے اللہ نے میکوں سدھا
راہ ڈکھایا تے بے شک میں متیقنیں وچو تھی

أَوْ تَقُولَ لَوْ أَنَّ اللَّهَ هَدَانِي لَكُنْتُ مِنَ الْمُتَّقِينَ ﴿۵۸﴾

دلیساں۔

۵۹۔ یا اے اکھ جلیھے عذاب بڑیکھے جے
میں دل ونچ سگاں ہاتے میں نیکیں وچ رل
ونجاں ہا۔

۶۰۔ اے نہیں تھی سگدا تیرڈو ساڈی آیات
آئن تیں انہیں کوں جھٹلائے تے وڈائی کیتی
تے توں کافرین وچو ہانویں۔

۶۱۔ تے قیامت دے ڈینہہ توں انہیں کوں
بڑیکھیں جنہیں اللہ تے کوڑ ماریا ہا انہیں دے
منہ کاسے ہوسن، کیا وڈائی کرن ڈالیں دی رہن
دی جا دوزخ نہیں (جے)۔

۶۲۔ اللہ متیقں کوں کامیاب کر کے نجات
ڈیسی انہیں کوں برائی نہ پہنچی تے نہ ہی او
مونجھے تھیں۔

۶۳۔ اللہ ہر شے دا پیدا کرن والا تے
او ہر شے تے مکران۔

۶۴۔ آسمانیں تے زمین دیاں کنجاں او تے
کیتے ہن تے جیرے ساڈی آیات دا انکار
کریندن اے گھانا پاوٹ والن۔

۶۵۔ توں آکھ (اے جاہلو) کیا تساں میکوں
حکم ڈیندے جو میں اللہ دے سوا کہیں پے
دی عبادت کراں۔

۶۶۔ تیرڈو وحی کیتی گئی تے انہیں تے

دی جیرے تیں کنیں پہلے ہن جے تیں شرک
کیتا تے تیرڈے عل ونچ دیسن تے توں ضرور
گھانا پاوٹ والیں وچو تھی دیسیں۔

أَوْ تَقُولَ جَهَنَّمَ تَرَى الْعَذَابَ لَوْ أَنَّ لِي كَرَّةً فَأَكُونَ
مِنَ الْمُحْسِنِينَ ﴿۵۹﴾

بَلْ قَدْ جَاءَكَ الْبَيِّنَاتُ فَكَذَّبْتَ بِهَا وَاسْتَكْبَرْتَ
وَكَنتَ مِنَ الْكَافِرِينَ ﴿۶۰﴾

وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ تَرَى الَّذِينَ كَذَبُوا عَلَى اللَّهِ وُجُوهُهُم
مَسْوَدَةٌ ۖ الْيَسْ فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى لِّلْمُتَكَبِّرِينَ ﴿۶۱﴾

وَيُنَجِّي اللَّهُ الَّذِينَ اتَّقَوْا بِمَفَازَتِهِمْ لَا يَمَسُّهُمْ
الشُّوْءُ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿۶۲﴾

اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ ﴿۶۳﴾

لَهُ مَقَالِيدُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۚ وَالَّذِينَ كَفَرُوا
بِآيَاتِ اللَّهِ وَلِئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿۶۴﴾

قُلْ أَفَعَبَّرَ اللَّهُ تَأْمُرُوَنِي بِعِبَادِ آيَها الْجَاهِلُونَ ﴿۶۵﴾

وَلَقَدْ أَوْحَى إِلَيْكَ وَإِلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ لَئِنْ
أَشْرَكَتَ لَيَحْبَطَنَّ عَمَلُكَ وَلَتَكُونَنَّ مِنَ
الْخَاسِرِينَ ﴿۶۶﴾

۴۷۔ توں اللہ دی عبادت کرتے شکر گزار بن۔
 ۴۸۔ انہیں اللہ دی جیویں حق ہا قدر نہیں کیتی تے
 زمین ساری دی ساری قیامت دے بُرینہ اوندی
 مُٹھ وچ تے آسمان اوندے سچے ہتھ وچ دہیٹے
 ہوئے ہوسن او پاک تے جو او شرک کریندن
 اوں کنیں ہوں اچا۔

۴۹۔ تے دھوتو دجایا ویسی تے جو کج آسمانیں تے
 زمین وچ بے ہوش تھی ویسی۔ سوائے اوندے
 جنہاں اللہ بچائے دل ڈو جھی دفعہ دھوتو دجایا
 ویسی تے او ہوں ویلھے کھڑے تھی کے دیکھن
 پئے ویسن۔

۵۰۔ تے زمین اپٹے رب دے نورال چمکدی
 پئی ہوسی تے کتاب رکھ ڈتی ویسی تے انہیں
 تے علم نہ کیتا ویسی۔

۵۱۔ تے ہر شخص کوں اوندے عیسیں ڈاپورا پورا
 بدلہ ڈتا ویسی تے او چاڈے جو او کریندن۔

۵۲۔ تے کافریں کوں دوزخ دوکھا کر کے
 ہکلیا ویسی تے جیلھے او اوسن اوندے دروازے
 کھول ڈتے ویسن تے اوندے دروازے آکھن
 کیا تھا ڈو تھا ڈے وچو رسول نہ آئے ہن جیسے
 تماکوں تما ڈے رب دیاں آیتاں سٹیندے ہن
 تے تماکوں ایں بُرینہ دی ملاقات کنیں بُریندے
 ہن انہیں آکھئے (ایویں تھیا ہا) تے اصل کافریں
 تے عذاب دی گال پوری تھیوٹی ہائی۔

۵۳۔ آکھیا ویسی تساں دوزخ دے دروازے
 وچ پیہہ وچو تے ہک مدت میں رہو تے

بَلِ اللَّهِ فَأَعْبُدْ وَكُنْ مِنَ الشَّاكِرِينَ ﴿۴۷﴾
 وَمَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ وَالْأَرْضُ جَنِينًا
 قَبَضَتْهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَالسَّمَوَاتُ مَطْوِيَّاتٍ بِيَمِينِهِ
 سُبْحَنَهُ وَتَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿۴۸﴾

وَنُفِخَ فِي الصُّورِ فَصَعِقَ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَمَنْ
 فِي الْأَرْضِ إِلَّا مَنْ شَاءَ اللَّهُ ثُمَّ نُفِخَ فِيهِ أُخْرَى
 فَإِذَا هُمْ قِيَامٌ يَنْظُرُونَ ﴿۴۹﴾

وَأَشْرَقَتِ الْأَرْضُ بِنُورِ رَبِّهَا وَوُضِعَ الْكِتَابُ وَ
 جَاءَتْ بِالْتَّائِبِينَ وَالشَّاهِدَاءِ وَفُضِيَ بَيْنَهُم بِالْحَقِّ وَهُمْ لَا
 يُظْلَمُونَ ﴿۵۰﴾

وَوُفِّيَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَّا عَمِلَتْ وَهُوَ
 أَعْلَمُ بِمَا يَفْعَلُونَ ﴿۵۱﴾

وَسَيُجِزُّ الَّذِينَ كَفَرُوا إِلَىٰ جَهَنَّمَ دُرًّا حَرًّا إِذَا
 جَاءُوهَا فَتُحْتِ أَبْوَابُهَا وَقَالَ لَهُمْ خَزَنَتُهَا أَلَمْ
 يَأْتِكُمْ رُسُلٌ مِنْكُمْ يَتْلُونَ عَلَيْكُمْ آيَاتِ رَبِّكُمْ
 وَيُنذِرُونَكُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَٰذَا قَالُوا بَلَىٰ وَلَكِنْ
 حَقَّتْ كَلِمَةُ الْعَذَابِ عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿۵۲﴾

قِيلَ ادْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا فَبِئْسَ
 مَثْوًى الْمُتَكَبِّرِينَ ﴿۵۳﴾

وڈائی کرٹن والیں دا دکھاٹہ پہوں مبرا ۷۔

۷۴۔ تے متقیں کوں جنت دوکٹھا کر کے نیتا
ویسی تے جیلھے اوندو او اوسن اوندے دروازے
کھول بڑتے ویسں تے انہیں کوں اوندے
دروغے آکھسن تنہا بڑے اتے سلامتی ہوئے
تساں پہوں چنگے کم کیتن ہن اوندے وچ ہمیشہ
کیتے پہہ ونجیو۔

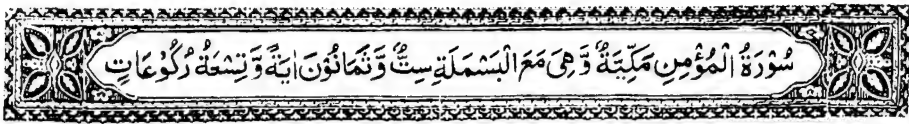
۷۵۔ تے او آکھسن ساریاں مفتاں اللہ سیں
دیائیں جیں ساڈے نال کیسا ہویا وعدہ پورا کیتے
تے ساکوں زمین دا وارث بٹاشی تے اساں
جنت وچ جتھاں چاہوں رہسوں تے عمل کرٹن
والیں دا بدلہ پہوں چنگا ۷۔

۷۶۔ تے توں فرشتیں کوں دکھیس او عرش
دے چودھا رگھرا پاتی کھڑے ہوسن او اپٹے
رب دی تعریف تے تسبیح کریندے پین تے
انہیں دے درمیان سچا فیصلہ کر دتا ویسی تے
آکھیا ویسی ساریاں سچیاں صفتاں اللہ کیتے
ہن جیہا رب العالمین۔

وَسَيَقُولُ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ إِلَى الْجَنَّةِ زُمَرًا
حَتَّىٰ إِذَا جَاءُوهَا وَفُتِحَتْ أَبْوَابُهَا وَقَالَ لَهُمْ
خَزَنَتُهَا سَلَامٌ عَلَيْكُمْ طِبْتُمْ فَادْخُلُوهَا
خَالِدِينَ ﴿٧٤﴾

وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي صَدَقَنَا وَعْدَهُ وَأَوْرَثَنَا
الْأَرْضَ نَتَّبِعُ مِنَ الْجَنَّةِ حَيْثُ نَشَاءُ فَنِعْمَ
أَجْرُ الْعَامِلِينَ ﴿٧٥﴾

وَتَرَى الْمَلَائِكَةَ حَافِينَ مِنْ حَوْلِ الْعَرْشِ يُسَبِّحُونَ
بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَقُضِيَ بَيْنَهُمُ بِالْحَقِّ وَقِيلَ
لِلْحَمْدِ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٧٦﴾

سورة مومن مکی ۷۷ سے بسم اللہ تال ایندیاں ۸۴ آیات تے ۹ رکوعن۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①

۱۔ شروع کرینداں اللہ دے تال نال جیہا

بن مینگے ڈیوٹ والا تے ہوں مہربان۔

۲۔ ہوں تعریف والا تے بزرگی والا۔

۳۔ اے کتاب غالب تے ہوں چاٹن دے
اللہ ولو لہائی گئی۔

تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ ②

۴۔ گناہ کون بخش والا تے توبہ قبول کرن والا
سخت عذاب ڈیوٹ والا تے احسان کرن والا
اوندے سوا کوئی معبود نہیں اوہیں دوول دجئے۔

غَافِرِ الذَّنْبِ وَقَابِلِ التَّوْبِ شَدِيدِ
الْعِقَابِ ذِي الطَّوْلِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ
إِلَهُ الْصَّيْرِ ③

۵۔ اللہ دی آیات دے بارے وچ محض
کافر بحث کریندن تے تیکوں انہیں دا مختلف
ملکیں وچ پھرن دکھا نہ ڈیوے۔

مَا يُجَادِلُ فِي آيَاتِ اللَّهِ إِلَّا الَّذِينَ
كَفَرُوا فَلَا يَغْرِكْ تَقْلِبُهُمْ فِي
الْبِلَادِ ④

۶۔ انہیں کنیں پہلے نوح دی قوم تے انہیں
دے بعد کئی لوہیں جھٹلائے تے ہر قوم
اپنے رسول کیتے اے ارادہ کیتے جو اونکوں
پکڑن تے کوڑیں دیلیں نال بحث شروع کر
ڈتی تال جو اوندے نال حج کوں مٹا ڈیو
میں انہیں کوں پکڑ گدھا تے میڈا عذاب
کینجا ہا۔

كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَالْأَحْزَابُ مِنْ بَعْدِهِمْ
وَهَمَّتْ كُلُّ أُمَّةٍ بِرَسُولِهِمْ لِيَأْخُذُوهُ وَجَدُوا
بِالْبَاطِلِ لِيُدْخِلُوا فِيهِ الْفِتْنَةَ فَآخَذْتَهُمْ فَكَيْفَ
كَانَ عِقَابِ ⑤

۷۔ تے ایویں تیبے رب دا فیصلہ کافر تے پورا
تھی گیا بے شک او دوزخی ہن۔

وَكَذَلِكَ حَقَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ عَلَى الَّذِينَ كَفَرُوا
أَنَّهُمْ أَصْحَابُ النَّارِ ⑥

۸۔ جیرے عرش کوں چاتی کھڑن تے جیرے
اوندے چودھارو ہن او اپنے رب دی توفیق

الَّذِينَ يَحْمِلُونَ الْعَرْشَ وَمَنْ حَوْلَهُ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ
رَبِّهِمْ وَيُؤْمِنُونَ بِهِ وَيَسْتَغْفِرُونَ لِلَّذِينَ
آمَنُوا ⑦

اٰمَنُوْا رَبَّنَا وَسِعْتَ كُلَّ شَيْءٍ رَّحْمَةً وَعِلْمًا
فَاغْفِرْ لِلَّذِيْنَ تَابُوْا وَاتَّبَعُوْا سَبِيْلَكَ وَقِهِمْ
عَذَابَ الْجَحِيْمِ ۝

نال پاکیزگی بیان کریندن تے اوندے اتے
ایمان انیندن تے مومنین کیتے بخشش منگدن
اے ساڈے رب تیں اپنی رحمت نال ہر شے
کوں تے علم نال گھریا ہوئے، توبہ کرن والیں
تے اپٹے رستے تے چلن والیں کون بخش
ڈے تے انہیں کوں دوزخ دے عذاب
کنیں بچا۔

رَبَّنَا وَاَدْخِلْهُمْ جَنَّاتٍ عَدْنٍ الَّتِي وَعَدْتَهُمْ
وَمَنْ صَلَحَ مِنْ اٰبَائِهِمْ وَاَزْوَاجِهِمْ وَذُرِّيَّتِهِمْ
اِنَّكَ اَنْتَ الْعَزِيْزُ الْحَكِيْمُ ۝

۹۔ اے ساڈے رب تے انہیں کوں ہمیشہ
دی جنت وچ داخل کر جیندا تیں انہیں نال
وعدہ کیتے تے انہیں دے پیو ڈالویں تے
بیویں تے اولاد وچو جیرے نیک کم کرن انہیں
کوں دی بے شک توں غالب تے وڈا سیانا
ہویں۔

وَقِهِمُ السَّيِّئَاتِ وَمَنْ تَقِ السَّيِّئَاتِ يَوْمَئِذٍ
فَقَدْ رَحِمْتَهُ ۚ وَذٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيْمُ ۝

۱۰۔ تے انہیں کوں بچا تکلیفیں کنیں تے جنیکوں توں
اوں ڈنہہ تکلیفیں کنیں بحیس تیں اوندے اتے
رحم کیتے تے اے وڈی کامیابی ہے۔

اِنَّ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا يَتَّخِذُوْنَ اَللّٰهَ اَكْبَرُ
مِنْ مَّقْتُلِهِمْ اَنْفُسُكُمْ اِذْ تَدْعُوْنَ اِلَى الْاِيْمَانِ
فَتُكْفَرُوْنَ ۝

۱۱۔ بے شک او لوک جیرے کافرن انہیں
کوں آکھیا ویسی جو اللہ دی ناراضگی تہاڑی اپنی
ناراضگی کنیں زیادہ سخت جیلے تہا کوں ایمان دے
سڈیا ویندا ہا تہاں اوندے انکار کریندے ہا دے
۱۲۔ انہیں آکھے اے ساڈے رب تیں ساکوں
ڈو دفعہ ماریے تے ڈو دفعہ جیندا کیتے
اساں اپٹے گناہیں دا اقرار کریندے ہیں تے
کیا ہن کوئی نکاح دا رستہ ہے۔

قَالُوْا رَبَّنَا اَمَتْنَا اثْنَتَيْنِ وَاحْيَيْتَنَا اثْنَتَيْنِ
فَاَعْتَرَفْنَا بِذُنُوْبِنَا فَهَلْ اِلَى خُرُوْجٍ مِّنْ
سَبِيْلٍ ۝

۱۳۔ اے ایں گالہوں جو بے شک جڈاں
کھلے اللہ کوں سڈیا ویندا ہا تہاں

ذٰلِكُمْ بِاَنَّهُ اِذَا دُعِيَ اللّٰهُ وَحْدَهُ كَفَرْتُمْ
وَاِنْ يُشْرَكَ بِهِ تُؤْمِنُوْا فَالْحُكْمُ لِلّٰهِ الْعَلِيِّ

النَّكِيرِ ۱۷

انکار کریندے ہاوے جے اوندے نال کوئی
شریک بنایا دینے ماتے من گھندے ہاوے تے
حکومت اپی شان واسے تے وڈے اللہ
دی ۶۔

۱۴۔ او تہا کوں اپنے نشان ڈکھیندے تے
تہا ڈے کیتے آسمان کنیں رزق لیندے تے
نصیحت اوہو حاصل کریندے جیرھا اللہ دھکے
۱۵۔ تہاں اللہ کیتے اطاعت خالص کریندے ہوئیں
اونکوں سبھو بھانویں کافر ناپسند کرن۔

۱۶۔ اہل بندتے آپے رتبے والا دے عرش دا
مالک اپنے حکم نال اپنے بندیں وچو
جیندے اتے چاہندے کلام لیندے تاں جو او
ملاقات دے ڈینہ کنیں ڈرادے۔

۱۷۔ جہڑاں او سارے خدا دے اگو حاضر تھین
انہیں وچو کوئی شے اللہ تے لگی ہوئی نہ ہوسی اوں
ڈینہ بادشاہی کیندی ہوسی، محض اللہ دی جیرھا
کلبا تے غالب۔

۱۸۔ اوں ڈینہ ہر شخص کوں جو او کر لسی اوند
بدلہ لسی تے اوں ڈینہ ظلم نہ کیتا دیسی بیشک
اللہ جلدی حساب گھنن والا ۷۔

۱۹۔ تے توں انہیں کوں اصلو کوہو آئے ڈینہ دے
عذاب کنیں ڈرا، جیلھے دل غم نال بھرے ہوئے
ترگٹ تیں آویسن تے ظالمیں دا نہ کوئی سنگتی
ہوسی تے نہ ایجا سفارشی، جیندی گال منی
ونجے۔

۲۰۔ او اکھیں دی خیانت کوں تے جو دل

هُوَ الَّذِي يُرِيكُمْ آيَاتِهِ وَيُنَزِّلُ لَكُمْ مِنَ
السَّمَاءِ سَرَقًا وَمَا تَدْرُكُ الْأَعْيُنُ يَنْبَغُ ۱۸

فَادْعُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ وَلَوْ كَرِهَ
الْكَافِرُونَ ۱۹

رَفِيعُ الدَّرَجَاتِ ذُو الْعَرْشِ يُلْقِي الرُّوحَ مِنْ
أَمْرِهِ عَلَى مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ لِيُنْذِرَ يَوْمَ
التَّلَاقِ ۲۰

يَوْمَ هُمْ بَارِزُونَ لَا يَخْفَىٰ عَلَى اللَّهِ مِنْهُمْ
شَيْءٌ لِّسَنُكَ الْيَوْمَ لِلَّهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ ۲۱

الْيَوْمَ نَجْزِي كُلَّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ لَا ظُلْمَ
الْيَوْمَ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ۲۲

وَأَنذَرَهُمْ يَوْمَ الْأَرْزَاقِ إِذِ الْقُلُوبُ لَدَى
الْحَنَاقِ كَظَمِينَ هَ مَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ حِمِيمٍ
وَلَا شَفِيعٍ يُطَاعُ ۲۳

يَعْلَمُ خَائِئِنَ الْعَيْنِ وَمَا تَخْفَى الصُّدُورُ ۲۴

لیکندن او کوں چاٹدے۔

۲۱۔ اللہ سیس حتی نال فیصلہ کر لیسے تے جنہیں کوں او اللہ دے سوا سبزیدن او اصلو فیصلہ نہیں کر سگدے بے شک اللہ پہوں سٹٹ والا تے ڈیکھن والا ۱۷۔

۲۲۔ کیا انہیں زمین وچ سفر نہیں کیا ڈیکھن باجو انہیں کنیں پہلے ہن انہیں دا کیا انجام تھے او انہیں کنیں طاقت وچ ودھ ہن تے علم تے فن وچ وی ودھ ہن، اللہ سیس انہیں کوں گناہیں دی وجہ نال پکڑ گدے تے اللہ کنیں انہیں کوں بچاؤ والا کوئی نہ ہا۔

۲۳۔ اے ایں واسطے ہا جو بے شک انہیں دو انہیں دے رسول اندے ہن نشان گھن کے تے او انکار کریندے ہن، اللہ انہیں کوں پکڑ گدے بے شک او زور آلا، طاقت دے تے سخت عذاب ڈیوٹ والا ۱۸۔

۲۴۔ تے اساں موسیٰ کوں اپٹے نشانیں نال تے کھلی دلیس نال پٹھے۔

۲۵۔ فرعون تے ہامان تے قارون دو پٹھے سے انہیں آکھے اے شخص دوکھا ڈیوٹ والا تے دڈا کوڑا ۱۹۔

۲۶۔ جلیے او انہیں دو ساڈے دلو حق گھن کے آئے انہیں آکھے جیرے لوکیں انہیں کوں من گدے نہیں دے پتہں کوں مارو تے تریہیں کوں جنیدا رکھو تے کافرین

وَاللّٰهُ يَقْضِيْ بِالْحَقِّ وَالَّذِيْنَ يَدْعُوْنَ مِنْ دُوْنِهِ لَا يَفْضُوْنَ لِشَيْءٍ اِنْ اِلّٰهُ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيْرُ ﴿۲۱﴾

اَوْ لَمْ يَسِيرُوْا فِي الْاَرْضِ فَيَنْظُرُوْا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِيْنَ كَانُوْا مِنْ قَبْلِهِمْ كَانُوْهُمْ اَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَّاَنَا فِي الْاَرْضِ فَآخِذُهُمْ اِلّٰهُ يَذُوْرُهُمْ وَّمَا كَانَ لَهُمْ مِنَ اللّٰهِ مِنْ وَّاقٍ ﴿۲۲﴾

ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ كَانَتْ تَاْتِيَهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنٰتِ فَلَكَرُوْا فَاَخَذَهُمُ اللّٰهُ اِنَّهُ قَوِيٌّ شَدِيْدُ الْعِقَابِ ﴿۲۳﴾

وَلَقَدْ اَرْسَلْنَا مُوْسٰى بِآيٰتِنَا وَسُلْطٰنٍ مُّبِيْنٍ ﴿۲۴﴾

اِلٰى فِرْعَوْنَ وَهَامٰنَ وَقَارُوْنَ فَقَالُوْا اِنْحِرْكُنَّ ﴿۲۵﴾

فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِالْحَقِّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوْا اقْتُلُوْا اَبْنَاءَ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا مَعَهُ وَاسْتَحْيُوا نِسَاءَهُمْ ذٰلِكَ يَكُوْنُ الْكَافِرِيْنَ اِلَّا فِيْ ضَلٰلٍ ﴿۲۶﴾

دی تدبیر پھٹی پندی ۶۔

۲۷۔ تے فرعون آکھئے میکوں چھوڑ دیو میں
موسیٰ کوں قتل کراں او اپٹے رب کوں سبڑے
بے شک میں ڈرداں جو اے تہاڑے
دین کوں وٹا نہ ڈیوے یا ملک وچ فساد
ظاہر کرے۔

۲۸۔ تے موسیٰ آکھیا میں اپٹے رب تے
تہاڑے رب دی پناہ منگداں، ہر دڑائی کرن
واے کنیں جیرھا حساب دے ڈینہر کوں
نہیں منیدا۔

۲۹۔ فرعون دی ال وچو بک مومن مرد چرھا
اپنا ایمان لکائی کھڑا ہا، آکھئے کیا تہاں لوں
آدی کوں مریندے جو جیرھا محض اے
آہدے جو میڈا رب اللہ تے تہاڑو
کھلے دلائل گھن کے آئے تہاڑے رب
ولو تے بے او کوڑا تے اوندہ کوڑا وڈے
اُتے پوسی تے بے او سچا تے ول،
تہا کوں جیرھی گالیں دا او وعدہ کریندے
اوندے وچو کچھ ضرور پہنچسی بے شک اللہ
حد کنیں ودھن واے تے ہوں کوڑے
کوں سدا راہ نہیں ڈکھیندا۔

۳۰۔ اے میڈی قوم آج تہاڑی حکومت
تے تہاں ملک تے غالب ہوئے بے
اللہ ولو ساڑے اتے عذاب آونچے
تے ساڑی کون امداد کریسی، فرعون
آکھئے میں تہا کوں محض او ڈسینداں جیرھا میکوں

وَقَالَ فِرْعَوْنُ ذَرُونِي أَقْتُلْ مُوسَى وَلْيَدْعُ
رَبَّهُ إِنِّي أَخَافُ أَنْ يُبَدِّلَ دِينَكُمْ أَوْ أَنْ يُظْهِرَ
فِي الْأَرْضِ الْفَسَادَ ۝

وَقَالَ مُوسَى إِنِّي عُذْتُ بِرَبِّي وَرَبِّكُمْ مِنْ كُلِّ
مُتَكَبِّرٍ لَا يُؤْمِنُ بِيَوْمِ الْحِسَابِ ۝

وَقَالَ رَجُلٌ مُؤْمِنٌ مِنْ آلِ فِرْعَوْنَ يَكْتُمُ إِيمَانَهُ
اتَّقُوا اللَّهَ رَجُلًا أَنْ يَقُولَ رَبِّيَ اللَّهُ وَقَدْ جَاءَكُمْ
بِالْبَيِّنَاتِ مِنْ رَبِّكُمْ وَإِنْ يَكُ كَاذِبًا فَعَلَيْهِ
كَذِبُهُ وَإِنْ يَكُ صَادِقًا يُصِيبْكُمْ بَعْضُ الَّذِي
يَعِدُّكُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ مُسْرِفٌ
كَذَّابٌ ۝

يَقَوْمِ لَكُمْ الْمُلْكُ الْيَوْمَ ظَهَرْنَا فِي الْأَرْضِ
فَمَنْ يَنْصُرُنَا مِنْ بَأْسِ اللَّهِ إِنْ جَاءَنَا قَالَ
فِرْعَوْنُ مَا أُرِيكُمْ إِلَّا مَا أَرَى وَمَا أَهْدِيكُمْ
إِلَّا سَبِيلَ الرَّشَادِ ۝

درست بڑے سے تہا کوں محض ہدایت
دی راہ بڑھینداں۔

۳۱۔ تے جیرھا منی کھڑا ہا ادا کھئے اے
میڈی قوم بے شک میں تہا بڑے اُتے
اوہو جس عذاب کنیں بڑداں جیرھا پہلی
قومیں تے آیا ہا۔

۳۲۔ نوح تے عاد تے ثمود دی قوم آلی کار
تے جیرھے انہیں دے بعد ہن تے اللہ سیس
اپٹے بندیں تے اصلو ظلم نہیں کرتا چاہندا۔
۳۳۔ تے اے میڈی قوم بے شک میں
تہا بڑے اُتے اوں بڑینہ کنیں بڑداں جڑاں
لوک ہک بڑو جھے کوں امداد کیے سڈین۔
۳۴۔ جڑاں تہاں کنڈ ولا کے پھر سو تہا بڑے
کیے اللہ کنیں کوئی بچاؤ والا نہ ہوسی تے
جینکوں اللہ گمراہ آکھئے اونا کوئی سدھا راہ
بڑکھاؤں والا نہیں۔

۳۵۔ تے تہا بڑو ایس کنیں پہلے یوسف آئے
کھلے دلائل گھن کے تے تہاں جو او گھن کے
آئے اوندے متعلق شک ہی کریندے رہ
گئے تے جیلھے او فوت تھی گئے۔ تہاں
آکھئے ایندے بعد اللہ سیس ہن ہیا کوئی
رسول اصلو نہ پھیسے۔ ایویں اللہ سیس حد
کنیں ودھن والے تے شک کرن والے کوں
گمراہ کریندے۔

۳۶۔ جیرھے اللہ دی آیات دے متعلق بغیر
کبیس دلیل جیرھی انہیں دو آئی ہوئے

وَقَالَ الَّذِي آمَنَ يَوْمَئِذٍ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ قَوْلَ
يَوْمِ الْأَخْزَابِ ۝

مِثْلَ دَأْبِ قَوْمِ نُوحٍ وَعَادٍ وَثَمُودَ وَالَّذِينَ
مِنْ بَعْدِهِمْ وَمَا اللَّهُ يُرِيدُ ظَلْمًا لِلْعِبَادِ ۝

وَيَقُولُ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ يَوْمَ التَّنَادِ ۝

يَوْمَ تَوَلَّوْنَ مُدْبِرِينَ مَّا لَكُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ
عَاصِمٍ وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ ۝

وَلَقَدْ جَاءَكُمْ يُوسُفُ مِنْ قَبْلِ بَابِلَ تَنْبِئًا فَمَا
زِلْتُمْ فِي شَكٍّ مِمَّا جَاءَكُمْ بِهِ حَتَّىٰ إِذَا هَلَكَ قُلْتُمْ
لَن نَّبْعَثَ اللَّهَ مِنْ بَعْدِهِ رَسُولًا كَذَلِكَ يُضِلُّ
اللَّهُ مَنْ هُوَ مُسْرِفٌ مُّرْتَابٌ ۝

إِلَّا الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي آيَاتِ اللَّهِ يَخْتَرِفُونَ عَنْهَا
كِبْرًا مَقْشَعًا عِنْدَ اللَّهِ وَعِنْدَ الَّذِينَ آمَنُوا كَذَلِكَ

يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَى كُلِّ قَلْبٍ مُنْكَرٍ جَبَّارٍ ﴿٣٥﴾

بحث کریندن ، اے اللہ دے نزدیک
تے مومنیں دے نزدیک ہوں بُری گال
ایویں اللہ ہر آکرٹ باز تے جابر دے
دل تے مہر لا ڈیندے۔

وَقَالَ فِرْعَوْنُ يَهْمُنُ ابْنُ بَنِي صَرَحَاءَ لَعَلِّي
أَبْلَغُ السَّبَابِ ﴿٣٦﴾

۳۷۔ تے فرعون آکھئے اے ہامان میڈے
کیتے کہ محل بٹوا۔ تھی سبکدے جوئیں انہیں
راہیں تے ونج پواں۔

أَسْبَابَ السُّلُوبِ فَأَظْلَعُ إِلَى اللَّهِ مُؤَيَّدٌ وَإِنِّي
لَأُظْلِمُهُ كَافِرًا وَكَذَلِكَ دُيِّنَ لِفِرْعَوْنَ سُوءُ عَمَلِهِ
وَصُدَّ عَنِ السَّبِيلِ وَمَا كَيْدُ فِرْعَوْنَ إِلَّا فِي
تَبَابٍ ﴿٣٧﴾

۳۸۔ جیرھے آسمان دے رستے ہن تے
ایویں میگوں موسیٰ دے خدا دا پتہ لگ
ونچے تے میں بے شک اینکوں کوٹرا
سمجھینداں تے ایویں فرعون کیتے اوندے
بڑے سونٹھے کرکے ڈکھائے گیئیں تے سہے
کنیں روکیا گئے تے فرعون دی تدبیر تے
محض ناکام تھیوٹ والی ہائی۔

وَقَالَ الَّذِي آمَنَ يَوْمَ اتَّبَعَنِي أَهْدَىٰ كُمُ سَبِيلَ
الرَّشَادِ ﴿٣٨﴾

۳۹۔ تے جسیں نٹیا ہا اوں آکھئے اے
میڈی قوم میڈی پیروی کرو۔ میں تمکوں
ہدایت دا رستہ ڈکھلیساں۔

يَقَوْمُ إِنَّا هَٰذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا مَتَاعٌ وَإِنَّ الْآخِرَةَ
هِيَ دَارُ الْقَرَارِ ﴿٣٩﴾

۴۰۔ اے میڈی قوم میں دنیاوی زندگی
تے محض تھوٹا فائدہ تے بے شک
آخرت اصل پکا گھر۔

مَنْ عَمِلَ سَيِّئَةً فَلَا يُجْزَى إِلَّا مِثْلَهَا وَمَنْ
عَمِلَ صَالِحًا مِّنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْشِئَ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَٰئِكَ
يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ يُرْزَقُونَ فِيهَا بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٤٠﴾

۴۱۔ تے جیرھا بُرا کم کریسی اونکوں محض
اوہوتلی سزا ملیسی تے جیرھا چنگا کم کریسی
بھانویں او جُوان ہوئے یا تہمت تے
ہوئے مومن ایہھے لوکن جیرھے جنت
ونج پھسن تے انہیں کوں بے حساب
رزق ڈتا ویسی۔

وَيَقَوْمٌ مَّا لِيَ اَدْعُوكُمْ اِلَى التَّجْوَةِ وَتَدْعُونِنِي
اِلَى النَّارِ ﴿۳۲﴾

۳۲۔ تے اے میڈری قوم میکوں کیا فائدہ
میں تہا کوں نجات دو سبڈینداں تے تہاں
میکوں دوزخ دو سبڈیندے ء۔

تَدْعُونِنِي لِاَكْفُرَ بِاللّٰهِ وَاُشْرِكَ بِهِ
مَا لَيْسَ لِي بِهِ عِلْمٌ وَاَنَا اَدْعُوكُمْ
اِلَى الْعَزِيزِ الْغَفَّارِ ﴿۳۳﴾

۳۳۔ تہاں میکوں سبڈیندے ء جو میں اللہ
دا انکار کراں تے اوندے نال شریک بنواں
جیندا میکوں پتہ وی کاہنئیں تے میں تہا کوں
غالبتہ پنوں بخشش والے خدا دو سبڈینداں۔

لَا جَرَمَ اَنَّا تَدْعُونِنِي اِلَيْهِ لَيْسَ لَهُ دَعْوَةٌ فِي
الدُّنْيَا وَلَا فِي الْآخِرَةِ وَاَنْ مَّرَدُّنَا اِلَى اللّٰهِ وَاَنْ
النُّسْرَةَ لِيْنَهُمْ اَحْبَبُ النَّارِ ﴿۳۴﴾

۳۴۔ بے شک تہاں میکوں اوندے
واسطے سبڈیندے ء جنیدے کیتے دُنیا
وچ تے آخرت وچ کوئی سبڈا کوئی نہیں
تے بے شک اساں اللہ دو ولٹے تے
حد کنیں دھن والے بے شک دوزخی ہن۔

فَسَتَدْرُوْنَ مَا اَقُولُ لَكُمْ وَاَفَوْضُ اَمْرِيْ اِلَى
اللّٰهِ اِنَّ اللّٰهَ بَصِيْرٌ بِالْعٰبِدِ ﴿۳۵﴾

۳۵۔ جو میں تہا کوں آپہاں پیاں اونکوں تہاں ضرور
یاد کریسو تے میں اپنا معاملہ اللہ دے سپرد
کریںداں بے شک اللہ اپنے بندیں کوں ہوں
ڈیکھن والا ء۔

فَوَقَّعَهُ اللّٰهُ سَحَابٍ مَّا مَكَرُوْا وَاَحَاقَ بِالْاِلٰهِ فِرْعَوْنَ
سُوْءُ الْعَذَابِ ﴿۳۶﴾

۳۶۔ اللہ سیس اونکوں انہیں دی تدبیریں
دے نقصان کنیں بجا گدھاتے ال فرعون کوں
برے عذاب نے چودھارو ولیٹ گدھے۔

النَّارُ يُعْرَضُونَ عَلَيْهَا غُدُوًّا وَعَشِيًّا وَيَوْمَ
تَقُومُ السَّاعَةُ اَدْخِلُوْا آلَ فِرْعَوْنَ اَشَدَّ
الْعَذَابِ ﴿۳۷﴾

۳۷۔ او بھاء رات ڈینہ او جنیدے اگوش
کیتے دیندن تے جڈاں مقرر وقت اوسی
(فرشتیں کوں آکھیا ویسی) ال فرعون کوں سخت
عذاب وچ سٹو۔

وَاِذْ يَخَاجُوْنَ فِي النَّارِ فَيَقُوْلُ الضَّعِيفُوْا لِلَّذِيْنَ
اسْتَكْبَرُوْا اِنَّا كُنَّا لَكُمْ تَبَعًا فَاَهْلَ اَنْتُمْ مُّغْنُوْنَ
عَنَّا نَصِيْبًا مِّنَ النَّارِ ﴿۳۸﴾

۳۸۔ تے دوزخ وچ دی آیت وچ بحث کریں تے
کمزور لوک وڈے لوکیں کوں آکھسن بیشک
اساں تے تہا ڈے پھو ٹردے ہاے کیا

تساں ساکوں بھا دے عذاب دے تھوڑے
جس جسے کنیں بچا سگدے ء۔

۴۹۔ وڈے لوک آکھن اساں سارے عذاب
فتح ہیں۔ بے شک اللہ نے بندیں وچ فیصلہ
کر ڈتے۔

۵۰۔ تے جیرے دوزخ وچ ہوسن او دوزخ
دے دروغیں کوں آکھن اپٹے رب کوں سبڈو
اساں کنیں کج وقت کیتے تے عذاب گھٹا دے۔
۵۱۔ او آکھن کیا تہاڈو تہاڈے رسول کھلے
دلائل گھن کے نہ آئے ہن۔ او آکھن ہا آئے
ہن او آکھن ہن سبڈو تے کافرین دی دعا
تے محض وںجیجی دالی ء۔

۵۲۔ بے شک اساں اپٹے رسولیں دے مونیں
دی مدد کریندے ہیں ایس دُنیا وچ وی تے
جڈاں گواہ کھڑے تھین (اوس دیکھے وی)۔

۵۳۔ جڈاں ظالمیں کوں انہیں دے عذر فائدہ
نہ ڈلسن تے انہیں تے لعنت ہو سی، تے
انہیں کیتے ہوں بُرا گھر۔

۵۴۔ تے اساں ہوسلی کوں ہدایت ڈتی ہائی تے نبی اسرائیل
کوں کتاب دا وارث بنایا ہا۔

۵۵۔ جیرھی سیٹھے کیتے ہدایت تے نصیحت ہائی۔
۵۶۔ توں صبر کر بے شک اللہ دا وعدہ سچا ء
تے اپٹے گناہ دی معافی منگ تے رات
ڈنہہ اپٹے رب دی تعریف تے تسبیح کر۔

۵۷۔ بے شک جیرے بغیر دلیل دے جیرھی
انہیں دو آئی ہوئے اللہ دی آیات وچ

قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا كُلٌّ فِيهَا إِنَّ اللَّهَ قَدْ
حَكَمَ بَيْنَ الْعِبَادِ ۝۴۹

وَقَالَ الَّذِينَ فِي النَّارِ لِخَزَنَتِهِمْ اَدْعُوا
رَبَّكُمْ يُخَفِّفْ عَنَّا يَوْمًا مِّنَ الْعَذَابِ ۝۵۰

قَالُوا أَوَلَمْ تَكُ تَأْتِيكُمْ رُسُلُكُمْ بِالْبَيِّنَاتِ قَالُوا
بَلَىٰ قَالُوا فَأَدْعُوا مَا دُعُوا الْكَافِرِينَ إِلَّا فِي
ضَلٰلٍ ۝۵۱

إِنَّا لَنَنْصُرُ رُسُلَنَا وَالَّذِينَ آمَنُوا فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا
وَيَوْمَ يَقُومُ الْأَشْهَادُ ۝۵۲

يَوْمَ لَا يَنْفَعُ الظَّالِمِينَ مَعَذَرَتُهُمْ وَلَهُمُ اللَّعْنَةُ
وَلَهُمْ سُوءُ الدَّارِ ۝۵۳

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْهُدٰى وَأَوَدَدْنَا بِنِي
إِسْرٰءِيلَ الْكِتٰبَ ۝۵۴

هُدٰى وَذَكَرَ لَدُوْلِي الْاَلْبَابِ ۝۵۵
فَاصْبِرْ اِنَّ وَعْدَ اللّٰهِ حَقٌّ وَاسْتَغْفِرْ لِذَنْبِكَ وَ
سَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ بِالْعَشِيِّ وَالْاَبْكَارِ ۝۵۶

اِنَّ الَّذِيْنَ يُجَادِلُوْنَ فِيْ اٰيٰتِ اللّٰهِ يَغَيِّرُ سُلٰطِيْنَ
اَتَهُمْ اِنْ فِيْ صُدُوْرِهِمْ اِلَّا كِبَرٌ فَاَهُمْ بِالْاٰنِيَةِ

فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ ﴿۵۷﴾

بحث کریندن انہیں دے دیں ورج محض
وڈائی ۷۔ بے تیں اوچ نہیں سبکے تو
اللہ کنیں آم شام شک بے شک او ہوں
سٹن والا تے ڈیکھن والا ۷۔

لَخَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ أَكْبَرُ مِنْ خَلْقِ النَّاسِ
وَلَكِنْ أَكْثَرُ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿۵۸﴾

۵۸۔ آسمانیں تے زمین دا بناوٹ انسان دے
پیدا کرن کنیں زیادہ وڈا کم تے ہوں
سارے لوک چاندے نہیں۔

وَمَا يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ وَالَّذِينَ آمَنُوا
وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَلَا الْمُسِيءُ قَلِيلًا مَّا
تَتَذَكَّرُونَ ﴿۵۹﴾

۵۹۔ اندھے تے سو جاکھے ہو جیس نہیں تھی
سبکے تے نہ مومن تے نیک عمل کرن والے
تے گناہ گارک تھی سبک تہاں اصلو نصیحت نوے
حاصل کریندے۔

إِنَّ السَّاعَةَ لَآتِيَةٌ لَا رَيْبَ فِيهَا وَلَكِنْ أَكْثَرُ
النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿۶۰﴾

۶۰۔ بے شک تباہی دی گھڑی آون والی ۷
اندھے آون ورج کوئی شک نہیں تے ہوں
سارے لوک اے منیدے نیٹیں۔

وَقَالَ رَبُّكُمُ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ إِنَّ الَّذِينَ
يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دَٰخِرِينَ ﴿۶۱﴾

۶۱۔ تے تہاڈا رب آہدے تہاں میکوں
سڈو میں تہاڈی دعا سٹاں، بیشک
جیرے میڈی عبادت کیتے اکڑیندن او ذلیل
تھی کے دوزخ ورج پھسن۔

اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ لِتَسْكُنُوا فِيهِ وَالنَّهَارَ
مُبْصِرًا إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَكِنَّ
أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ ﴿۶۲﴾

۶۲۔ اللہ اوہو ۷ جس تہاڈے کیتے رات
ایں واسطے بٹائی تاں جو تہاں اوہدے ورج
آرام کرد تے ڈینہ کوں سو جاکھا بٹاں بے شک
اللہ لوکس تے ہوں فضل کرن والا ۷ تے اصل
ہوں سارے لوک شکر نہیں کریندے۔

ذَلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُعَلِّمُ
مَا يَشَاءُ فَأَنَّى تُؤْفَكُونَ ﴿۶۳﴾

۶۳۔ اے اللہ تہاڈا رب ہر شے دا پیدا کرن والا
اوہدے سوا کوئی معبود نہیں تے تہاں کتے پھرائے
ویندے ۷۔

كَذَلِكَ يُؤْفِكُ الَّذِينَ كَانُوا بِآيَاتِ اللَّهِ مُخْلِصِينَ لَهُ
بِئْسَ الْبَرَاءُ ۝۱۳

۴۳۔ ایویں جیرے نوک اللہ دی آیات دا انکار
کریندن پھیرے دیندن۔

اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ قَرَارًا وَ السَّمَاءَ
بِنَاءً وَ صَوَّرَكُمُ فَأَحْسَنَ صُورَكُمْ وَ سَرَزَقَكُمْ
مِنَ الظَّهِيَّتِ ذِكْرُ اللَّهِ رَبِّكُمْ ۝۱۴ فَتَبَارَكَ اللَّهُ
رَبُّ الْعَالَمِينَ ۝۱۵

۴۵۔ اللہ اوہے جیس تھاڑے کیتے زمین کوں
رہن دی جاوے آسمان کوں چھت بٹاڑے
تھا کوں طاقان بخش سی تے انہیں کوں ہوں
مضبوط بٹاڑے تے تھا کوں پاک رزق دتے
اے تھاڑا رب اللہ تے اللہ رب العالمین
ہوں بابرکت۔

هُوَ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَادْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ
الَّذِينَ احْمَدُوا رَبَّهُمْ ۝۱۶

۴۶۔ او زندہ دے سوا کوئی معبود نہیں اپنی
فرمانبرداری کوں او دے کیتے خاص کریندے ہوں
اونکوں سب دے ساریاں صفات اللہ رب العالمین
کیتے ہن۔

قُلْ إِنِّي نُهِيتُ أَنْ أَعْبُدَ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ
دُونِ اللَّهِ لَمَّا جَاءَنِي الْبَيِّنَاتُ مِنْ رَبِّي وَأُفَرِّقُ
أَنْ أُسْلِمَ رَبِّي الْعَالَمِينَ ۝۱۷

۴۷۔ توں آکھ بے شک می کوں ہٹکيا گئے جو میں
اللہ دے سوا جنی کوں تہاں معبود بٹیدے انہیں
دی عبادت کراں تے میں دے رب دلو کھلیاں
دلیلاں آگین تے می کوں حکم دتا گئے جو میں
رب العالمین دی فرمانبرداری کراں۔

هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مَرَّ مِنْ نُطْفَةٍ
ثُمَّ مِنْ عَلَقَةٍ ثُمَّ يُخْرِجُكُمْ طِفْلًا ثُمَّ لَتَبْلُغُوا
أَشَدَّ كُمْ ثُمَّ لَتَكُونُوا شِيُوخًا وَمِنْكُمْ مَنْ يُتَوَفَّى
مِنْ قَبْلِ وَلَتَبْلُغُوا أَجَلَ مُّسَمًّى وَ لَعَلَّكُمْ
تَعْقِلُونَ ۝۱۸

۴۸۔ اوہوہ جیس تھا کوں مٹی کنیں پیدا کیتے ول
نطفہ کنیں تے ول لوتھڑے کنیں تے ول تھا کوں
پال بٹا کے کڈھیندے ول تہاں جو تہاں اپنی
جوانی کوں پہنچو تے ول تہاں جو تہاں پڑھ بھ
ونجو تے کھ ایں کنیں پہلے دی مار دتے دیندن
تے تہاں جو تہاں مقرر مدت تیں پہنچ ونبھوتے
تہاں جو تہاں عقل پکڑو۔

هُوَ الَّذِي يُنْجِي وَ يُنَبِّئُ فَإِذَا قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّا
يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ۝۱۹

۴۹۔ اوہوہ جیرا زندہ کریندے تے مریندے
تے جیلے کنیں گال دا فیصلہ کریندے محض اونکوں

اے آہدے تھی ورنچ اد تھی دیندی ۶۔

۷۔ کیا تیس انیس کون نہیں ڈٹھا جیرے اللہ
دی آیات دے متعلق بحث کریندے رہ ویندن
ادکتے پھیرے دیندن۔

صافۃ ۱۳۱

۸۔ جیرے کتاب کون جھٹلیندن تے اونکوں
وی جو اساں رسول کون ڈے کے پھیندے
ہیں انیس کون جلدی پتہ لگ ویسی۔

۹۔ تے جیلے انیس دی گردنیں وچ طوق ہوسن
تے زنجیراں ہوسن تے اد گھیلے دیسن۔

۱۰۔ تے پانی وچ تے دل بھا وچ سٹ پڑتے
ویسن۔

۱۱۔ دل انیس کون آکھیا ویسی اد کھانن جنیں کون
تساں شریک بنیدے ہاوے۔

۱۲۔ اللہ دے سوا انیس آکھے اے اساں
کنیں ونجیج گیئیں اصل اساں این کنیں پہلے کیس
کون مہود نہ بنیدے ہاے ایویں اللہ
کافریں کون گمراہ کریندے۔

۱۳۔ اے گال جنیدے کیتے تساں زمین
وچ تاحق خوشیاں منیندے ہاوے تے
تساں اکڑیندے ہاوے۔

۱۴۔ دوزخ دے دروازیں وچ لکھ
عرصے کیتے پہہ ونجوتے اکڑیجن والیں
دا لکھٹے ہوں بُرا ۷۔

۱۵۔ توں صبر کر بے شک اللہ دا وعدہ
سچا ۷ تے جے اساں تیکوں بعض گالیں
جنیں دا انیس تال وعدہ کیتے ڈکھا دیوں

الَّذِينَ كَذَّبُوا بِالْكِتَابِ وَبِمَا أَرْسَلْنَا بِهِ رُسُلَنَا
فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿٧﴾

إِذَا الْأَعْلَىٰ فِي أَعْنَاقِهِمُ وَالسَّلِيلُ يُجَبَّوْنَ ﴿٨﴾

فِي الْحَصِيرَةِ ثُمَّ فِي النَّارِ يُسْجَرُونَ ﴿٩﴾

ثُمَّ قِيلَ لَهُمْ إِنَّ مَا كُنْتُمْ تُشْرِكُونَ ﴿١٠﴾

مِنْ دُونِ اللَّهِ قَالُوا ضَلُّوا عَنَّا بَلْ لَمْ نَكُنْ
نَدْعُوا مِنْ قَبْلُ شَيْئًا كَذَلِكَ يَضِلُّ اللَّهُ
الْكَاذِبِينَ ﴿١١﴾

ذَلِكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَفْرَحُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ
الْحَقِّ وَبِمَا كُنْتُمْ تَفْرَحُونَ ﴿١٢﴾

أَدْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا ۚ فَبُئْسَ
مَثْوًى الْمُتَكَبِّرِينَ ﴿١٣﴾

فَاصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ ۖ فَأَمَّا
رَبُّنَا الَّذِي أَلْزَمَهُمْ تَعَلُّهُمْ أَوْ
تَوَفَّيْنَاكَ فَأَلَيْنَا يَرْجِعُونَ ﴿١٤﴾

یا تیکوں وفات بڑے بڑیوں (کوئی گال نہیں)
انہیں ساڑو ولٹے۔

۷۹۔ تے اساں تیں کنیں پہلے دی رسول
پٹھین انہیں وچو کجھ داساں ذکر کیتے تے
کجھ ایسجھے ہن جنیں داساں تیر بڑے اتے
ذکر نہیں کیتا تے رسول دی اے شان
نہیں جو اللہ دی اجازت دے بغیر کوئی
آیت گھن آون تے جیلھے اللہ دا حکم
آویندے تے سچا فیصلہ کر بڑا ویندے
تے کوڑے گھاٹے وچ پندن۔

۸۰۔ اللہ اوہے جس تہا بڑے کیتے جانور
بنائن تاں جو تہاں انہیں وچو بعض تے
سواری کرو تے بعض دا گوشت کھاؤ۔

۸۱۔ تے تہا بڑے کیتے انہیں وچ نفع
ہن تاں جو تہاں اپٹے سینیں دیاں خواہشاں
پوریاں کر گھنوتے تہا کوں جانوریں تیں تے
پیڑیں تے سوار کیتا ویندے۔

۸۲۔ تے تہا کوں اپٹے نشان بڑھیندے
تے تہاں اللہ دی کیرھی آیت دا انکار
کر لیسو۔

۸۳۔ کیا او زمین وچ نہیں پھریئے بکھن
ہا جو انہیں کنیں پہلے لوکیں دا کیا انجام تہا
ہا او گھٹری وچ دی تے طاقت وچ
دی تے علم تے فن وچ دی انہیں کنیں
ودھ ہن انہیں دے عمل انہیں کوں کوئی
فائدہ نہیں بڑتا۔

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلًا مِنْ قَبْلِكَ مِنْهُمْ مَنْ قَصَصْنَا
عَلَيْكَ وَمِنْهُمْ مَنْ لَمْ نَقْصُصْ عَلَيْكَ وَمَا كَانَ
لِرُسُولٍ أَنْ يَأْتِيَ بِآيَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ فَإِذَا جَاءَ
أَمْرُ اللَّهِ قُضِيَ بِالْحَقِّ وَخَسِرَ هُنَالِكَ الْبَاطِلُونَ ﴿٧٩﴾

اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ الْأَنْعَامَ لِتَكُونُوا فِيهَا وَمِنْهَا
تَأْكُلُونَ ﴿٨٠﴾

وَلَكُمْ فِيهَا مَنَافِعُ وَلِتَبْلُغُوا عَلَيْهَا
حَاجَةً فِي صُدُورِكُمْ وَعَلَيْهَا وَعَلَى
الْفَلَاحِ تَحْمِلُونَ ﴿٨١﴾

وَيُرِيكُمْ آيَاتِهِ فَأَيَّ آيَةِ اللَّهِ
تُنْكِرُونَ ﴿٨٢﴾

أَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ
عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَانُوا أَكْثَرُ مِنْهُمْ وَأَشَدَّ
قُوَّةً وَأَثَارًا فِي الْأَرْضِ فَمَا أَعْنَى عَنْهُمْ فَاكَانُوا
يَكْسِبُونَ ﴿٨٣﴾

فَلَمَّا جَاءَهُمْ رَسُولُهُمْ بِالنَّبِيِّاتِ فَرَحُوا بِمَا عِنْدَهُمْ
مِنَ الْعِلْمِ وَحَاقَ بِهِمْ تَاكَانُؤُا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ ﴿۸۴﴾

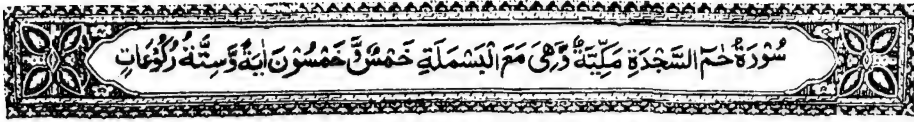
۸۴۔ جیلھے انہیں دے رسول انہیں دو کھلے
دلائل گھن کے آئیں، انہیں کنیں جیرھا تھوڑا
جیاں علم یا اوندے اُتے اکڑتیج گئے
ہن تے جیرھ عذاب تے او کھلے
ہن ہوں عذاب انہیں کوں ولپیٹ گدے۔

فَلَمَّا رَأَوْا بَاسَنَا قَالُوا آمَنَّا بِاللَّهِ وَحْدَهُ وَكُفَرْنَا بِمَا
كُنَّا بِهِ مُشْرِكِينَ ﴿۸۵﴾

۸۵۔ جیلھے انہیں ساڈا عذاب بڑھے اکھنیں
اساں ہک اللہ تے ایمان گھن آئے ہیں تے
جیرھا شرک اساں کریندے ہا سے اوند
انکار کریندے ہیں۔

فَلَمْ يَكُ يَنْفَعُهُمْ إِيْمَانُهُمْ لَمَّا رَأَوْا بَاسَنَا
سُنَّتَ اللَّهُ الَّتِي قَدْ خَلَتْ فِي عِبَادِهِ ۚ وَخَسِرَ
هُنَالِكَ الْكَافِرُونَ ﴿۸۶﴾

۸۶۔ جیلھے انہیں ساڈے عذاب کوں بڑھے اوں
ویلھے دے ایمان انہیں کوں کوئی فائدہ
نہیں پچایا۔ اے اللہ دی سنت جیرھی
اوندے بندیں کیتے ہمیشہ کنیں چلدی
اندی ء تے کافر گھاٹا پاوٹ والہن۔

سورة حم سجدہ مکی ہے بسم اللہ نال ایندیاں ۵۵ آیات تے ۶ رکوعن۔

- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیرھا
بسم اللہ الرحمن الرحیم ①
بن سنگے ڈیوٹ والا تے دل دل رحم کرن
والا ۷۔
- ۲۔ تعریف والا تے بزرگ خدا ۷۔
حم ②
۳۔ بن سنگے ڈیوٹ والے تے ہوں مہربان
تَنْزِيلٌ مِّنَ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ③
خدا تے اے کتاب لہائی ۷۔
- ۴۔ اے کتاب جندی آیات کھول کھول کے
کِتَابٌ فَصَّلَتْ آيَتُهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا
بیان کیتاں گیٹن قرآن عربی وچ چاٹن والی
لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ④
قوم کیتے ہے۔
- ۵۔ خوش خبری ڈیوٹ والا تے ڈراوٹ والا ۷
يَشِيرُ أَوْ نَذِيرًا فَأَعْرَضَ أَكْثَرُهُمْ فَهُمْ لَا
انہیں وچو ہوں ساریں منہ پھیر گدھے
يَسْمَعُونَ ⑤
تے او سُندے نہیں۔
- ۶۔ تے آکھئے نیں ساڈے دل پردے چین
وَقَالُوا قُلُوبُنَا فِيْ اَكْثَةِ مِثْمَا
جیندو تساں ساکوں سبندے عتے ساڈے
نَدْعُوْنَا اِلَيْهِ وَ فِيْ اٰذَانِنَا وَقْرٌ
کنیں تے بار تے ساڈے تے تیرے وچ
وَمِنْ بَيْنِنَا وَ بَيْنَكَ حِجَابٌ
پردہ ۷، توں عمل کر اسال دی عمل کریندے پٹے
فَاعْمَلْ اِنَّا عَمِلُوْنَا ⑥
ہیں۔
- ۷۔ توں آکھ میں تے محض تہاڈے آلی کار بشر
قُلْ اِنَّمَا اَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُوحَىٰ اِلَيَّ اَنْتَا الْهَكَمُ
ہاں میڈو وحی کیتی دیندی ۷ جو تہاڈا
اِلَهٌ وَاحِدٌ فَاسْتَقِيمُوْا اِلَيْهِ وَاسْتَخِفُّوْهُ وَوَيْلٌ
معبود کہو ۷ اوندے کیتے چمے رہوتے
لِلْمُشْرِكِيْنَ ⑦
اوں کنیں بخشش منگو تے مشرکس کیتے عذاب
- ۸۔ جیرے زکاۃ نہیں جیندے تے او
الَّذِيْنَ لَا يُؤْتُوْنَ الزَّكٰوةَ وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ كٰفِرُوْنَ ⑧

آخرت دا وی انکار کریندن۔

۹۔ بے شک جیسے مومن تے نیک عمل کریندن انہیں کیتے نہ ختم تھیون والا اجر۔

۱۰۔ توں آکھ کیا تساں اوہ انکار کریندے جیسے بڑو بڑنہم ویتج زمین کوں پیدا کیتے تے اوندے شریک بنیدے۔ اے رب العالمین۔

۱۱۔ تے ادل زمین وچ اوندے اُتے پھاڑ بنائسی تے انہیں وچ برکت رکھی اس تے انہیں کیتے زمین ویتج کھاوٹ پیوٹ دا سامان اندازے نال پیدا کر بڑتس۔ اے چار وقتیں وچ کیتس۔ اے پچھن والیں کیتے برابر۔

۱۲۔ ول اول آسمان دو توجہ کیتی او دھوں ہا اونکوں آکھئے سی تے زمین کوں دی تساں بڑوہیں خوشی نال یا مجبوری نال میسبے فرمانبرداری کرو۔ انہیں آکھئے اسان فرمانبردار بن کے آگئے ہیں۔

۱۳۔ ول انہیں کوں بڑو بڑنہیں وچ سرت آسمان بنا بڑتسی۔ تے ہر آسمان کوں اوندی طاقت بڑے بڑتی اس۔ تے دُنیا دے آسمان کوں اسان روشنی نال سوٹھا بٹائے تے اوندے وچ حفاظت دے سامان دی بٹائن۔ تے اے غالب تے چاٹن والے خدا دی تقدیر۔

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ ۝

قُلْ أَيْتُكُمْ لَكُمْ مِّنْ بِلَدٍ مَّا خَلَقْنَا فِيهَا يَوْمَئِذٍ وَتَجْعَلُونَ لَهُ أَسَدًا أَذًا ۚ ذَٰلِكَ سَرُّ الْغَالِبِينَ ۝

وَجَعَلْنَا فِيهَا رِوَاسِي مِّنْ فَوْقِهَا وَبَرَكْنَا فِيهَا وَكَانَ فِيهَا مِصْرَٰتُ ۚ وَكَانَ فِيهَا أَقْوَامٌ ۚ أَتَتْهُمْ آيَاتُنَا فَأَنكَّرُوهُ ۚ فَجَعَلْنَا لَهَا لَآئِيًّا بَلِيًّا ۝

ثُمَّ أَسْرَيْنَا إِلَى السَّمَاءِ وَهِيَ دُخَانٌ فَقَالَ لَهَا وَلِلْأَرْضِ ائْتِيَا طَوْعًا أَوْ كَرْهًا قَالَتَا أَتَيْنَا مَا كُنَّ يَظُنُّونَ غَائِبًا لَّهُمَا ۚ

فَقَضَّاهُنَّ سَبْعَ سَلْوَاتٍ فِي يَوْمَيْنِ وَأَوْحَىٰ فِي كُلِّ صَآءٍ أَمْرَهُمَا ۚ وَرَبَّنَا السَّمَاءُ الدُّنْيَا بِمَصَابِيحٍ ۖ وَحِفْظًا ۚ ذَٰلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ ۝

فَإِنْ أَعْرَضُوا فَقُلْ أَنْذَرْتُكُمْ صُِعْقَةً مِّثْلَ
صُِعْقَةِ عَادٍ وَتُمُودٍ ۝۱۳

۱۳۔ تے جے او منہ پھیر گھنن، توں آکھیں
تہا کوں اوں عذاب کنیں ڈرلے جیرھا عاد
تے تمود دے عذاب آلی کار۔

إِذْ جَاءَهُمُ الرُّسُلُ مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ وَ مِنْ
خَلْفِهِمْ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ قَالُوا لَوْ شَاءَ رَبُّنَا
لَأَنْزَلَ مَلَائِكَةً فَأِنَّا بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ كَافِرُونَ ۝۱۴

۱۴۔ جیلھے انہیں دو انہیں دے آگودی
تے پھجودی رسول آئن تے آکھئے نیں
جو تہاں اللہ دے سوا کہیں دی عبادت
نہ کرو۔ انہیں آکھئے جے ساڈا رب چاہے
تے فرشتے لہا دے ہا تے بے شک
اساں جیرھی کمال تال تہا کوں پٹھیا گئے اول
کوں نلے منیدے۔

فَأَمَّا عَادُ فَاسْتَكْبَرُوا فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَ
قَالُوا مَنْ أَشَدُّ مِنَّا قُوَّةً أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ
الَّذِي خَلَقَهُمْ هُوَ أَشَدُّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَكَانُوا
بِآيَاتِنَا يَجْحَدُونَ ۝۱۵

۱۵۔ عاد قوم نے ملک ورج ناحق وڈائی
کیتی تے آکھوئے جو اساں کنیں زیادہ طاقت
والا کون۔ کیا انہیں ڈٹھا نہیں جو بیشک
اللہ جس انہیں کوں پیدا کیتے انہیں کنیں
زیادہ طاقت والا ہے تے ساڈی آیات دا
انکار کریندے ہن۔

فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ رِيحًا صَرْصَرًا فِي أَيَّامٍ نَحْسَاتٍ
لِنَنْزِلْهُمْ عَذَابَ الْخِزْيِ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَكْثَرُ وَهُمْ لَا يُنصَرُونَ ۝۱۶

۱۶۔ اساں انہیں تے ہوں تکھی اتھاری
پٹھی تے اونحس ڈنہہ ہن تال جو اساں
انہیں کوں دنیاوی زندگی ورج ذلت دا
عذاب چکھاؤں تے آخرت دا عذاب
زیادہ ذلت والا ہے۔ تے انہیں دی امداد
نہ کیتی ویسی۔

وَأَمَّا ثَمُودُ فَهَدَيْنَاهُمْ فَاسْتَحَبُّوا الْعَمَى عَلَى
الْهُدَى فَأَخَذَتْهُمْ صُِعْقَةُ الْعَذَابِ الْهُونِ
بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ۝۱۷

۱۷۔ تے تمود، اساں انہیں کوں سدھا راہ
ڈکھایا ہا، انہیں ہدایت کنیں گمراہی کوں
زیادہ پستد کیتے۔ انہیں کوں ذلت دے
بکٹ عذاب انہیں دے علیل دی وجہ

نال آن پکڑیئے۔

۱۹۔ تے اساں مومنین کوں جیرھے ڈردے
ہن بچا گدھا۔

۲۰۔ تے جیرھے ڈنہنہ اللہ دے دشمن
جیندے کر کے بھا دوئیتے ولسن تے
او ونڈ تیج ولسن۔

۲۱۔ جیلھے او اوندے (دورخ دے) کولہو آوسن
انہیں دی عملیں دی وجہ نال انہیں دے
کن تے اکھیں تے چمڑے انہیں دے
خلاف گواہی بڑلین۔

۲۲۔ تے او اپٹے چمڑیں کوں آکھسن تہاں
ساڑے خلاف کیوں گواہی بڑتی ۷۔ او
آکھسن ساکوں ہوں اللہ الوائے جیس ہر
شے کوں ہلوائے تے اوں تہا کوں پہلی
دفعہ پیدا کیتے تے تہاں ہوندو ولے۔

۲۳۔ تہاں اپٹے عیب ات گالوں نہ
ٹکیندے ہا وے جو تہا بڑے کن تے
تہا بڑیاں اکھیں تے تہا بڑے چمڑے تہا بڑے
خلاف گواہی نہ بڑے بڑیوں تے اصل
تہا بڑا اے یقین ہا جو بے شک اللہ
تہا بڑے ہوں سارے عملیں کوں نہیں
چاٹدا۔

۲۴۔ تے اے تہا بڑا غلط خیال ہا جیرھا
تہاں اپٹے بے متعلق کیتے، ایں تہا کوں
تباہ کیتے تے تہاں گھاٹا پاوٹ والیں وپو
تھی گیو۔

وَجِئْنَا الَّذِينَ آمَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ ۱۹

وَيَوْمَ يُحْشَرُ أَعْدَاءُ اللَّهِ إِلَى النَّارِ فَهُمْ
يُبْزَعُونَ ۲۰

حَمَّ إِذَا مَا جَاءَ وَهَذَا شَهِدَ عَلَيْهِمْ سَنُحْضِمُ
أَبْصَارَهُمْ وَجُلُودَهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ۲۱

وَقَالُوا الْجُلُودُ دِهْمٌ لَمْ شَهِدْنَا عَلَيْهِمْ قَالُوا
أَنْطَقْنَا اللَّهُ الَّذِي أَنْطَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ خَلَقَكُمْ
أَوَّلَ مَرَّةٍ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ۲۲

وَمَا كُنْتُمْ تَسْتَعِزُّونَ أَنْ يَشْهَدَ عَلَيْكُمْ سَمْعُكُمْ
وَلَا أَبْصَارُكُمْ وَلَا جُلُودُكُمْ وَلَكِنْ ظَنَنْتُمْ أَنَّ
اللَّهَ لَا يَعْلَمُ كَثِيرًا مِمَّا تَعْمَلُونَ ۲۳

وَذَلِكُمْ ظَنُّكُمُ الَّذِي ظَنَنْتُمْ بِرَبِّكُمْ أَرَدْتُمْ
فَأَصْبَحْتُمْ مِنَ الْخَاسِرِينَ ۲۴

فَإِنْ يَصْبِرُوا فَالنَّارُ مَثْوًى لَهُمْ وَإِنْ يَسْتَعِيبُوا
فَمَا لَهُمْ مِنَ الْمُعْتَابِينَ ﴿۲۵﴾

۲۵۔ بے اوصیر کرن تے دوزخ انہیں دا
لکاٹہ ۷ تے بے اے خدا دی درساں نال
آوٹا چاہن تے او آ نہ سبگن

وَقَيَّضْنَا لَهُمْ قُرُونًا فَزَيَّنُوا لَهُمْ مَا بَيْنَ
أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَحَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ
فِي أُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِمْ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ
إِنَّهُمْ كَانُوا خَسِرِينَ ﴿۲۶﴾

۲۶۔ تے اساں انہیں نال ایںجھے سبگتی لا
ڈتن جنیں انہیں دے اگو تے پھوڑے
عملیں کوں سوٹھا کر کے ڈکھائے تے انہیں
کیتے ادھا گال پوری تھی جیڑھی جنیں تے
انسانیں وچوں پہلی تو میں تے پوری تھی ناں
بے شک او گھانا پاوٹن واسے ہن۔

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَسْمَعُوا لِهَذَا الْقُرْآنِ
وَالْعَوَافِي لَهُ لَعَلَّكُمْ تَغْلِبُونَ ﴿۲۷﴾

۲۷۔ تے کافرین آکھئے ایں قرآن کوں نہ
سٹو، تے ایندے وچ شور مچاؤ تاں جو
تساں ڈاٹھے تھی دنجو۔

فَلَنذِيْقَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا عَذَابًا شَدِيدًا ۖ وَ
لَنَجْزِيَنَّهُمْ أَسْوَأَ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۲۸﴾

۲۸۔ اساں ضرور کافرین کوں سخت عذاب دامزہ
چکھیسوں تے انہیں دے گندے عملیں دا
پھوں میرا بدلہ ڈلیسوں۔

ذَٰلِكَ جَزَاءُ أَعْدَاءِ اللَّهِ الثَّانِي لَهُمْ فِيهَا دَاسِرُ
الْخَلْقِ جَزَاءٌ بِمَا كَانُوا بِآيَاتِنَا يَجْحَدُونَ ﴿۲۹﴾

۲۹۔ اے بھا اللہ دے دشمنیں دا بدلہ ۷
اوندے وچ انہیں کیتے ہک لمبی مدت
تیں رہن دا گھر۔ اے بدلہ ۷ اوندا جو او
ساڈی آیات دا انکار کریندے ہن۔

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا رَبَّنَا أَرِنَا الَّذِينَ
أَضَلْنَا مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ نَجْعَلْهُمَا تَحْتَ أَفْدَانِنَا
لِيَكُونُوا مِنَ الْأَسْفَلِينَ ﴿۳۰﴾

۳۰۔ تے کافرین آکھئے اے ساڈے رب
ساکوں جنیں تے انسانیں وچو او لوک ڈکھا
جیں ساکوں گمراہ کیتا ہا اساں انہیں کول پٹے
پیریں تلے لتاڑوں تے تاں جو او سب
کنیں زیادہ ذلیل تھی ونجن۔

إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَامُوا تَتَنَزَّلُ
عَلَيْهِمُ الْمَلَائِكَةُ أَلَّا تَتَخَفُوا وَلَا تَهْزَنُوا وَابْتَهِمُوا

۳۱۔ بے شک جیڑھے آہن جو اللہ ساڈا رب
تے دل ایندے تے پک ویندن انہیں

بِالْحَيَاةِ الَّتِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ ﴿۳۱﴾

تے فرشتے لہسن تے او آکھسن تساں نہ
ڈرو تے نہ مونجھے تھیوو تے اوں جنت
نال خوش تھیوو جیندا تہا کوں وعدہ ڈنا گیا ہا۔
۳۲۔ اساں تہا ڈے سنگتی ہیں ایں دُنیا وِچ
وی تے آخرت وِچ وی تے جنت وِچ
تہا ڈے کیتے جیرھی شے کوں تہا ڈا دل
کریسی ہے پئی تے تہا کوں بلسی جیرھی شے
منگسو۔

نَحْنُ أَوْلَىٰ بِكُمُ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ
وَلَكُمْ فِيهَا مَا تَشْتَهُ أَنفُسُكُمْ وَلَكُمْ فِيهَا مَا
تَدْعُونَ ﴿۳۲﴾

۳۲۔ اے ہوں بخشن والے ہوں مہربان خدا
ولو مہمانی ء۔

نَزَّلًا مِّنْ غَفُورٍ رَّحِيمٍ ﴿۳۳﴾

۳۳۔ اوں کنیں زیادہ چنگی گال کیندی ء جیرھا
اللہ دو سڈے تے چنگے کم کرے تے
آکھئے بے شک نیں فرمانبرداریں وچو ہاں۔
۳۵۔ نیکی تے بدی کہو جسیں نہیں تھی بگیاں
تے توں بُرائی دا جواب چنگائی نال ڈے
توں ڈیکھیس جو تیرڈے تے اوندے
درمیان جیرھی دشمنی ہوسی او ایویں تھی ویسی
جیویں گھانا سنگتی۔

وَمَنْ أَحْسَنُ قَوْلًا مِّمَّنْ دَعَا إِلَى اللَّهِ وَعَمِلَ
صَالِحًا وَقَالَ إِنِّي مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿۳۴﴾

وَلَا تَسْتَوِي الْحَسَنَةُ وَلَا السَّيِّئَةُ ادْفَعْ بِالَّتِي
هِيَ أَحْسَنُ فَإِذَا الَّذِي بَيْنَكَ وَبَيْنَهُ عَدَاوَةٌ
كَأَنَّهُ وَلِيٌّ حَمِيمٌ ﴿۳۵﴾

۳۴۔ اے کم محض صبر کرن والے کرسکین
تے یا اوکر سکین جینکوں نیکی دا ہوں سارا
حصہ ملیا ہویا ہووے۔

وَمَا يُلْقِيهَا إِلَّا الَّذِينَ صَبَرُوا وَمَا يُلْقِيهَا
إِلَّا ذُو حَظٍّ عَظِيمٍ ﴿۳۶﴾

۳۷۔ تے جے شیطان تیکوں کوئی نقصان پچاوے
تے توں اللہ دی آم شام منگ بیشک
او ہوں سٹن والا تے ہوں جائن والا ء۔

وَإِنَّمَا يَنزَغَنَّكَ مِنَ الشَّيْطَانِ
نَزْعٌ ۖ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ
الْعَلِيمُ ﴿۳۸﴾

۳۸۔ رات تے ڈینہ تے سمجھ تے چنر
اوندے نشانیں وچو ہسن۔ تساں سمجھ تے

وَمِنَ آيَاتِهِ اللَّيْلُ وَالنَّهَارُ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ
لَا تَسْجُدُ لِلشَّمْسِ وَلَا لِلْقَمَرِ وَاسْجُدْ وَاقِفًا لِلَّهِ الَّذِي

خَلَقَهُنَّ اِنْ كُنْتُمْ اِيَّاهُ تَعْبُدُونَ ﴿۳۰﴾

چندر کوں سجدہ نہ کرو، اللہ سیس کوں سجدہ
کرو۔ جس انہیں کوں پیدا کیتے جے تساں
ہوں ہک دی عبادت کریندے عورتاں۔

فَاِنْ اسْتَكْبَرُوا فَالَّذِينَ عِنْدَ رَبِّكَ يُسَبِّحُونَ لَهُ
بَالْيَلِ وَالنَّهَارِ وَهُمْ لَا يَسْئُونَ ﴿۳۱﴾

۳۰۔ تے جے او وڈائی کرن تے تیرے رب
دے کولہ او بندے ہن جیرے رات دینہ
اوندی تسبیح کریندن تے تھکدے نہیں۔

وَمِنْ اٰيٰتِهِ اَنَّا كَرَّمْنَا اَرْضَ عَادٍ
فَاَنَّا اَنْزَلْنَا عَلَيْهَا الْمَاءَ فَاهْتَرَتْ وَرَبَّتْ
اِنَّ الَّذِي اٰخِيَاها لَمَنْحِي الْمَوْتِ
اِنَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿۳۲﴾

۳۱۔ تے اوندے نشان وچو اے وی ہے
جو بے شک توں زمین کوں بر بڑھیں
تے جیلے اساں اوندے اُتے پانی
لیندے ہیں اونکوں توں زندگی مل ویندی
تے ودھن پئے ویندی بے شک جس
اونکوں آباد کیتے او ہو مردیں کوں جیندا
کرٹ والا بے شک او ہر چیز تے قادر۔

اِنَّ الَّذِي يَلْجِدُونَ فِيْ اٰيٰتِنَا لَا يَخْفَوْنَ عَلَيْنَا
اَمَّنْ يَلْقٰى فِي النَّارِ خَيْرٌ اَمْ مَنْ يَأْتِيْ اٰمِنًا يَوْمَ
الْقِيٰمَةِ اَعْمَلُوا مَا شِئْتُمْ اِنَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿۳۳﴾

۳۲۔ بے شک جیرے ساڈی آیات وچ
غلطیاں کڑھیندن او اساں کنیں ٹک نہیں
سگدے۔ کیا جیرھا دوزخ وچ سیادسی
او چنگا بے شک جیرھا قیامت دے دینہ
امن تال او سی او تساں جو چاہو کرو
بے شک او بڑھا پئے جو تساں کریدے
۳۳۔ بے شک جیرے ذکر (قرآن) دا انکار
کریندن جیلے انہیں دو آئے تے بیشک
او غالب کتا بہ۔

اِنَّ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا بِالَّذِيْ كُرِّمَ اِلَيْهِمْ وَارْتَاةَ لِكُتُبٍ
عَزِيْزٍ ﴿۳۴﴾

۳۴۔ کوڑ نہ اوندے اگو تے نہ اوندے بھو
آ سگدے اونکوں سیاتے تے حقیں ملے
خدا لہائے۔

لَا يَأْتِيْهِ الْبَاطِلُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَلَا مِنْ خَلْفِهِ
تَنْزِيلٌ مِنْ حَكِيْمٍ حَمِيْدٍ ﴿۳۵﴾

۳۵۔ تیکوں ہی مرف او ہا گال کیتی ویندی

مَا يُقَالُ لَكَ اِلَّا مَا قَدْ قَبِلَ لِلرُّسُلِ مِنْ قَبْلِكَ

إِنَّ رَبَّكَ لَذُو مَغْفِرَةٍ وَذُو عِقَابٍ أَلِيمٍ ۝۳۱

جیرہی تیس کنیں پہلے رسولیں کوں آکھی
گہی ہائی۔ بے شک تیرا رب بخشش والا
تے دردناک عذاب ڈیون والا۔

وَلَوْ جَعَلْنَاهُ قُرْآنًا عَجَبًا لَقَالُوا لَوْلَا فُضِّلَتْ آيَاتُهُ
ءَآعْجِبْنِي وَعَرِّني قُلْ هُوَ الَّذِي آمَنُوا هُدًى
وَشِفَاءً وَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ فِي آذَانِهِمْ وَقُرْ
وَهُوَ عَلَيْهِمْ عَمًى أُولَٰئِكَ يُنَادُونَ مِنْ مَّكَانٍ
بَعِيدٍ ۝۳۲

۳۵۔ تے جے اسان اینکوں عجی بٹاؤں ہا
(عربی دے سوا کہیں بی زبان وچ لساؤں ہا)
تے اے آکھن ہا ایندیاں آیات واضح
کا نہیں کیا عجی زبان نے عربی بنی (عظاہد انہیں) توں آکھ اے
مونس کیتے ہدایت تے شفاء تے جیرہ

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَاخْتَلَفَ فِيهِ وَلَوْلَا
كَلِمَةُ سِبْقَتِ مِنْ رَبِّكَ لَفُضِّي بَيْنَهُمْ وَلَآئِهِمْ
لَفِي شَكٍّ مِنْهُ مِرْيَبٍ ۝۳۳

نہیں منیدے انہیں دے کنیں وچ پوڑ
تے انہیں کوں پتہ کا نہیں اسے لوں
ہن جیویں کہیں کوں پریں کنیں سڈیا ونجے
۳۶۔ تے اسان موسیٰ کوں کتاب ڈتی
ہائی۔ اوں دے وچ اختلاف کیتا گئے تے
جے ہک گال (رحمت دی) نہ تھی چکی ہوے
ہا تے انہیں وچ فیصلہ تھی گیا ہوے ہا
بے شک او ایں قرآن دے بارے وچ
اوں شک وچن جیرہا تیاہ کرن والا۔

مَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِنَفْسِهِ وَمَنْ أَسَاءَ فَعَلَيْهَا
وَمَا رَبُّكَ بِظَلَّامٍ لِلْعَالَمِينَ ۝۳۴

۳۷۔ تے جیرہا چنگے کم کریسی اوںدا ثواب ہونکوں
باسی تے جیرہا براٹی کریسی اوںدا گناہ اونکوں
تھیں تے تیرا رب اپنے بندیں
تے اصلو ظلم نہیں کریںدا۔

إِلَيْهِ يُرْدُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَمَا تَخْرُجُ مِنْ ثَمَرَاتٍ
مِنْ أَكْمَامِهَا وَمَا تَخْبَىٰ مِنْ أُنْثَىٰ وَلَا تَضَعُ
إِلَّا بِعِلْمِهِ وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ إِبْنُ سُورَكَاتٍ قَالُوا
أَذْنُكَ مَا مِنَّا مِنْ شَيْءٍ ۝۳۵

۳۸۔ قیامت دا علم ہوندو ولایا ویندے تے جیرہا گوشیں
وچ پھل کڈھیندے تے تریمت اپنے ڈوہ وچ
چیندی یا چٹیدی اونکوں پتہ ہوندے، او چڈاں
لوکیں کوں سڈ کے آکھی میڈے شریک کتھاں، او
آکھن اسان تیکوں صاف ڈس ڈتے ساڈے وچ

إِلَيْهِ يُرْدُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَمَا تَخْرُجُ مِنْ ثَمَرَاتٍ
مِنْ أَكْمَامِهَا وَمَا تَخْبَىٰ مِنْ أُنْثَىٰ وَلَا تَضَعُ
إِلَّا بِعِلْمِهِ وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ إِبْنُ سُورَكَاتٍ قَالُوا
أَذْنُكَ مَا مِنَّا مِنْ شَيْءٍ ۝۳۵

ایدا کوئی نگاہ کا نہیں۔

۴۹۔ ایں کنیں پہلے او جیرھے معبود سب بندے ہن
اورل ولسن تے انہیں کوں یقین ہتی ولسی جو او
کھٹائیں نہیں بھیج سکدے۔

۵۰۔ انسان چنگائی دی دُعائیں نہیں تھکداتے ہے
او کموں تکلیف آونجے تے نا اُمید ہتی ویندے۔

۵۱۔ تے بے اسال اذنوں رحمت دامزہ چھاؤں ڈکھ
پہنچن دے بعد تے اکھن پٹے ویندے اے میڈا حق
ہاتے میکوں یقین قیامت نہیں آونی تے بے میکوں
میڈے رب دو ولایا گیا تے اوندے کو لہوں میڈے کیتے
بہوں چنگیاں نعمتاں ہوسن پیاں تے اسال کافریں کوں انہیں
دے اعمال واضر و بیسوں تے انہیں کوں بہوں سخت
عذاب چکھیسوں۔

۵۲۔ تے جیلھے اسال انسان تے انعام کریندے یس
تے اوندہ پھیر گھندے تے اسال کنیں بک پاسے ہتی ویندے
تے جیلھے اذنوں تکلیف پہنچدی تے او وڈیاں وڈیاں
دُعائیں کرٹ پٹے ویندے۔

۵۳۔ توں انہیں کوں اکھ ڈسو جے اے قرآن اللہ ولو ہوے
تے تسال اوندانکا کر ڈپوتے اول کنیں ودھ گمراہ کون ہوسی
جیرھا سچ کنیں بھیج ونجے۔

۵۴۔ اسال ساری دنیا وچ کھنڈیے ہوئے لکس کوں اپنے
نشان ضرور چکھیسوں تے انہیں دی اپنی جانیں وچ وی تے
آخراے کمال ظاہر ہتی ولسی جو اے (قرآن) سچ تے کیا انہیں
کیتے اے کافی نہیں جو اللہ ہر شے تے مکران۔

۵۵۔ سٹوبے شک او اپنے رب دی ملاقات وچ شک کریندے
پین سٹوبے شک او ہر شے کوں گھرا پانی کھڑے۔

وَصَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَدْعُونَ مِنْ قَبْلُ وَكَلَّمَا
مَا لَهُمْ مِنْ نَفْعٍ ۝۴۹

لَا يَسْتَعِزُّ إِلَّا نَسْأَنُ مِنْ دُعَاءِ الْخَيْرِ وَإِنْ مَسَّهُ الشَّرُّ
فَيُتَوَسَّسْ قَبْضًا ۝۵۰

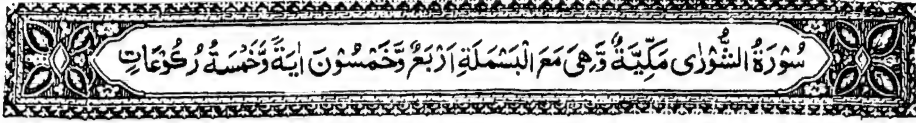
وَلَكِنْ أَذَقْنَاهُ رَحْمَةً مِمَّا مِنْ بَعْدِ ضَرَاءٍ مَسَّتْهُ
لِيَقُولَ هَذَا إِلَيَّ وَمَا أَظُنُّ السَّاعَةَ قَائِمَةً وَلَكِنْ
رُجِعْتُ إِلَى رَبِّي إِنَّ لِي عِنْدَهُ لَلْخِصَّةَ فَلَنْ يَذُنَّ
الَّذِينَ كَفَرُوا بِمَا عَمِلُوا وَلَنْ يَقْنَنَهُمْ مِنْ عَذَابٍ
عَلِيظٍ ۝۵۱

وَأِذَا أُنْعَمْنَا عَلَى الْإِنْسَانِ أَعْرَضَ وَنَأِجَحَ بِنِعْمَتِهِ
وَإِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ فَذُو دُعَاءٍ عَرِيضٍ ۝۵۲

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كَانَ مِنَ عِنْدِ اللَّهِ ثُمَّ كَفَرْتُمْ
بِهِ مَنْ أُضِلُّ مِمَّنْ هُوَ فِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ ۝۵۳

سَنُرِيهِمْ آيَاتِنَا فِي الْآفَاقِ وَفِي أَنْفُسِهِمْ حَتَّى
يَتَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُ الْحَقُّ أَوَلَمْ يَكْفِ بِرَبِّكَ أَنَّهُ
عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ۝۵۴

إِلَّا أَنَّهُمْ فِي مِرْيَةٍ مِنْ لِقَاءِ رَبِّهِمْ إِلَّا أَنَّهُ
يُحِيطُ كُلُّ شَيْءٍ مَحِيطٌ ۝۵۵

سورہ شوریٰ مکی ۷۷ آیتیں ۵ رکوعیں

- بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ①
- ۱۔ شروع کریندیاں اللہ دے ناں نال جیرہا بن منگے
ڈیون والا تے بہوں مہربان۔
- ۲۔ ساری صفیتیں والے بزرگ۔
- ۳۔ چائن ڈالے سن والے تے قادر خدا (نے اے کتاب لہائی ۷)
- ۴۔ ایویں نبیڈوتے نیں کین پہلے لوکیں دو وحی کریندے
اللہ غالب تے سیانا ۷۔
- ۵۔ جو آسمانیں تے زمین مچ سب ہوندا تے اوہوں اُچا تے ڈوا ۷۔
- لَهُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ وَهُوَ الْعَلِیُّ الْعَظِیْمُ ②
- ۶۔ تھی بگدے جو آسمان انہیں دے اتوٹ کسے ڈھ
پون تے فرشتے اپنے رب دی تعریف تے پاکیزگی بیان
کریندن تے زمین والیں کیتے بخشش منگدن، سُنو
بے شک اللہ بہوں بخش ڈال تے بہوں مہربان۔
- ۷۔ جیرہ اوندے سوا ہلے سگتی بٹا گھندن، اللہ انہیں
تے نگران تے توں نگران نویں۔
- ۸۔ تے ایویں اساں تیب و قرآن عربی و وحی کیتے تاں
جو توں دستیں دی ما (مکے) تے اوندے چودھار کول
ڈرانویں تے کھے تھیون دے ڈینہ کنیں ڈرانویں تے
اوندے وح کوئی شک نہیں ہک ٹولہ جنت وچ ہوسی
تے ہک ٹولہ دوزخ وچ ہوسی۔
- وَكَاذَ السَّمٰوٰتِ يَتَفَطَّرٰنِ مِنْ فَوْقِهِنَّ وَالْمَلٰئِكَةُ يُسَبِّحُوْنَ بِحَمْدِ رَبِّهِنَّ وَيَسْتَغْفِرُوْنَ لِمَنْ فِي الْاَرْضِ اِنَّ اللّٰهَ هُوَ الْغَفُوْرُ الرَّحِیْمُ ③
- ۹۔ تے جے اللہ چاہے ہا انہیں ساریں کول ہکا امت بٹا
ڈیوے ہا تے اصل اد جینکوں چاہندے اپنی رحمت
وچ داخل کریندے تے ظالمیں دا کوئی سگتی تے
- وَالَّذِیْنَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِہٖ اَوْلِیَآءَ اللّٰهُ حَفِیْظُ عَلَیْہُمْ ۭ وَمَا اَنْتَ عَلَیْہُمْ بِوَكِیْلٍ ④
- ۱۰۔ کڈا السّمٰوٰتِ یفطّرٰن من فوقہنّ والملّٰکۃ یسبّحون بحمد ربّہنّ ویستغفرون لمن فی الارض اِنَّ اللّٰہَ ہُو الغفور الرحیم ⑤
- ۱۱۔ والذین اتخذوا من دونه اولیاء اللہ حفیظ علیہم ۷ وما انت علیہم ب وکیل ⑥
- ۱۲۔ وکذلک اذیننا الیک قرآنًا عربیًا لِّنُذِیْرَ اُمَّ الْقُرٰی وَمَنْ حَوْلَہَا وَتُنذِرَ یَوْمَ الْحِجْمِ لَا رِیْبَ فِیْہِ فَرِیقٌ فِی الْجَنَّةِ وَفَرِیقٌ فِی السَّعِیْرِ ⑦
- ۱۳۔ وَلَوْ شَاءَ اللّٰهُ لَجَعَلْہُمْ اُمَّةً وَّاحِدَةً وَّلٰکِنْ یُّذِیْلُ مَنْ یَّشَآءُ فِی رَحْمَتِہٖ ۭ وَالظَّالِمُونَ مَا لَہُمْ مِنْ ذَلٰلٍ وَلَا نَصِیْرِ ⑧

امدادی نہیں۔

۱۰۔ کیا انہیں اوندے سوا بے گنتی بٹا گدھن، اللہ ہی سہتی ہے
اور ہر مویشی کوں جیندہ کریندے تے او ہر شے تے
قادر۔

۱۱۔ تے جے ایں گال وچ تہاڑا اختلاف تھیوے تے
اوندا فیصلہ اللہ تے ہے اے اللہ جیرہا میڈا رب
میکوں اوندے اتے بھروسہ تے میں ہوند و جھکوں
۱۲۔ آسمانیں تے زمین کوں بٹاؤن والا تہاڑے
اپنے وچواں جوڑے بٹاؤن تے ڈنگریں دے دی
جوڑے بٹانسی اوندے وچ تہا کوں ودھیندے
اوں جیہاں کوئی نہیں تے او بہوں سنن والا تے
ڈیکھن والا

۱۳۔ آسمان تے زمین دیاں کُنیاں ہوں کینں ہن۔
جیندے کیتے چاہندے رزق ودھیندے تے
تنگ کریندے، بے شک او ہر شے کوں چاندے

۱۴۔ اوں تہا کوں او دین ڈتے جیندی وصیت اوں
نوح کوں کیتی ہائی تے ہُن تیبے اتے ایندی وحی
کیتی ہے تے جیندی وصیت اسان ابراہیم تے موسیٰ
تے عیسیٰ کوں دی کیتی ہائی جو تساں دین کوں قائم
کرو تے انجوانج نہ تھیو، مشرکین کیتے او گال بہوں
اوکھی ہے جیندو تساں انہیں کوں سبیلے، جیہاں کوں
اللہ چاہندے اونکو دین کیتے چُن گھندے تے جیرہا
اوندو جھکے اونکوں سدھارا ہڈ کھیندے۔

۱۵۔ اے اختلاف انہیں محض اوں دیکھے کیتے جملھے
اونداعلم انہیں کینں آگئے۔ ایندی وچر اپت دی ضد
تے بغض ہائی تے جے ہک مقرر مدتیں ہک گال

أَمَّا اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ قَالَهُ هُوَ الْوَلِيُّ
وَهُوَ يُحْيِي الْمَوْتَى وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝

وَمَا اخْتَلَفْتُمْ فِيهِ مِنْ شَيْءٍ فَحُكْمُهُ إِلَى اللَّهِ
ذَلِكُمْ اللَّهُ رَبِّي عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ أُنِيبُ ۝

فَاطِرُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ
أَزْوَاجًا وَمِنَ الْأَنْعَامِ أَزْوَاجًا يَذُرُّكُمْ فِيهِ
لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ ۝

لَهُ مَقَالِيدُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يَبْسُطُ الرِّزْقَ
لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ إِنَّهُ يُجِلُّ شَيْءٌ عَلَيْهِمْ ۝

شَرَعَ لَكُمْ مِنَ الدِّينِ مَا وَصَّى بِهِ نُوحًا وَالَّذِي
أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ وَمَا وَصَّيْنَا بِهِ إِبْرَاهِيمَ وَمُوسَى
وَعِيسَى أَنْ آتِمُوا الدِّينَ وَلَا تَتَفَرَّقُوا فِيهِ كَبُرَ
 عَلَى الْمُشْرِكِينَ مَا تَدْعُوهُمْ إِلَيْهِ اللَّهُ يَجْتَبِي
إِلَيْهِ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي إِلَيْهِ مَنْ يُنِيبُ ۝

وَمَا تَفَرَّقُوا إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ
بَغْيًا بَيْنَهُمْ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ
إِلَى أَجَلٍ مُسَمًّى لَفُضِّ بَيْنَهُمْ وَإِنَّ الَّذِينَ

أَوْ رَتُوا الْكِتَابَ مِنْ بَعْدِهِمْ لَقَدْ كُنِيَ شَكٌّ مِنْهُ قَرِيبٌ ۝۱۵

دافصلہ نہ تھی چکیا ہوئے ہاتے انہیں دافصلہ تھی گیا ہوئے ہاتے جنہیں کوں کتاب داورث بنایا گیا، انہیں دے بعد اداوندے بارے وحق بے چین کرن والے شک وحق پئے ہوئے۔

فَلِذَلِكَ فَادْعُ وَاسْتَقِمْ كَمَا أُمِرْتَ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ وَقُلْ آمَنْتُ بِمَا أُنْزِلَ اللَّهُ مِنْ كِتَابٍ وَأُمِرْتُ لِأَعْدِلَ بَيْنَكُمُ اللَّهُ رَبُّنَا وَرَبُّكُمْ لَنَا أَعْمَالُنَا وَلَكُمْ أَعْمَالُكُمْ لَا حُجَّةَ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمُ اللَّهُ يَجْمَعُ بَيْنَنَا وَإِلَيْهِ الْمَصِيرُ ۝۱۶

۱۶۔ تے ایس دین دوتوں سب تے جیویں تیکوں حکم کیتا گئے پکارہ تے انہیں دی خواہشات دی پیروی نہ کرتے آکھ اللہ سیں جیہی کتاب لہائی عیس اوکوں مینداں تے میکوں حکم جو میں تہاڑے وحق انصاف کراں۔ اللہ ساڈا تے تہاڑا رب ساڈے اعمال ساڈے کیتے ہن تے تہاڑے اعمال تہاڑے کیتے ہن، تہاڑے تے ساڈے درمیان کوئی بھیسڑا کاو نہیں، اللہ ساکوں کٹھا کر سی تے ہوندو ونبھٹے

وَالَّذِينَ يُحَاجُّونَ فِي اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مَا اسْتَجَبَ لَهُ حُجَّتُهُمْ دَاحِضَةٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَعَلَيْهِمْ غَضَبٌ وَلَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ ۝۱۷

۱۷۔ جیرھے لوگ اللہ دے بارے وحق بھیسڑا کریندن بعد ایندے جو اوکوں بہوں سارے لوگ میندن انہیں دی دلیل اللہ دے حضور ترور ڈتی ویسی تے انہیں تے غضب لمسی تے انہیں کیتے سخت عذاب۔

اللَّهُ الَّذِي أَنْزَلَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ وَالْبَيِّنَاتِ وَمَا يُذَرِّبُكَ لَعَلَّ السَّاعَةَ قَرِيبٌ ۝۱۸

۱۸۔ اللہ اوچے جس سچ نال کتاب لہائی تے ترکوی وی تے تیکوں کیوں ڈ سیئے جو مقررہ وقت کو لہوے۔

يَسْتَعْجِلُ بِهَا الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِهَا وَالَّذِينَ آمَنُوا مُشْفِقُونَ مِنْهَا وَيَعْلَمُونَ أَنَّهَا الْحَقُّ أَلَا إِنَّ الَّذِينَ يُمَارُونَ فِي السَّاعَةِ لَفِي ضَلَالٍ بَعِيدٍ ۝۱۹

۱۹۔ جیرھے اوکوں میندے نیس اداونکوں جلدی منگدن تے مومن اوں کیں ڈردن تے جانندن جو بے شک جیرھے اول وقت دے متعلق شک کریندن او پرلے درجے دی گمراہی وچن۔

اللَّهُ لَطِيفٌ بِعِبَادِهِ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ الْقَوِيُّ الْعَزِيزُ ۝۲۰

۲۰۔ اللہ اپنے بندیں تے مہربان تے جیکوں چاہندے رزق ڈیندے تے طاقت والا تے غالب۔

مَنْ كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ الْآخِرَةِ نَزِدْ لَهُ فِي حَرْثِهِ وَمَنْ كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ الدُّنْيَا نُؤْتِهِ مِنْهَا وَ

۲۱۔ جیرھا آخرت دی رٹھ چاہندے اسل اوندے کیتے اندی رٹھ ودھا ڈیندے ہیں تے جیرھا دنیاوی رٹھ چاہندے اوکوں دی اوندے وچو ڈیندے ہیں تے

مَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ نَصِيبٍ ①

اور اآخرت وچ کوئی حصہ نہیں۔

أَمْ لَهُمْ شُرَكَاءُ شَرَعُوا لَهُمْ مِنَ الدِّينِ مَا لَمْ يَأْذَنْ
بِهِ اللَّهُ وَلَا كَلِمَةُ الْفَصْلِ لَقُضِيَ بَيْنَهُمْ
وَإِنَّ الظَّالِمِينَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ②

۲۲۔ کیا انہیں دے شرکین جیسے انہیں کوں ایجھا
دین ڈیندن جیندی اللہ اجازت نہیں ڈیندا فیصلے
دی گال نہ پھٹی گئی ہوندی تے انہیں وح فیصلہ کر ڈتا
ونچے ہاتے بے شک ظالمیں کیتے دردناک عذاب۔

تَرَى الظَّالِمِينَ مُشْفِقِينَ مِمَّا كَسَبُوا وَهُوَ وَاقِعٌ
بِهِمْ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فِي رَوْضَةٍ
الْجَنَّةِ لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ عِنْدَ رَبِّهِمْ ذَلِكَ هُوَ
الْفَضْلُ الْكَبِيرُ ③

۲۳۔ توں ظالمیں کوں ڈہریں اپنے عملیں کیں ڈرے
پین تے (عذاب) انہیں تے ضرور اؤٹے تے جیرھے
مومن تے نیک عمل کریندن او جنت دے باغیں وچ
ہوسن، انہیں کیتے انہیں دے رب دے کوہو او سب
کچھ ہے جو او چاہسن تے اے بہوں ڈا فضل۔

ذَلِكَ الَّذِي يُبَشِّرُ اللَّهُ عِبَادَهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ قُلْ لَا أَتْلُوكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلَّا الْوَدَّ
فِي الْقُرْبَىٰ وَمَنْ يَعْرِفْ حَسَنَةً نَّزِدْ لَهُ فِيهَا
حُسْنًا إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ شَكُورٌ ④

۲۴۔ اللہ سیئیں پس فضل دی خوش خبری ڈیندے اپنے
مومن تے نیک عمل کرن والے بندیں کوں توں اکھ میں
تے ایندا اجر محض رشتے داریں جہیں محبت منگداں تے
جیرھانیکی کریمی اوں نیکی کوں اساں بہوں سوٹھا کر
ڈیسوں بے شک اللہ بہوں بخشش والا تے قدر کرن والا
۲۵۔ کیا او آہدن جو اوں اللہ تے کوڑ پدھے تے جے اللہ
چاہے تے تیبڑے دل تے مہر لا ڈیوے تے اللہ کوڑ
کوں مٹا ڈیندے تے حق کوں اپنے نشانیں نال قائم
کر ڈیندے بے شک او دیں دی گاہیں کوں چاٹن
والا۔

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا فَإِنْ يَشَأِ اللَّهُ
يَخْتِمْ عَلَى قَلْبِكَ وَيَتَجَلَّىٰ اللَّهُ الْبَاطِلَ وَيُخَيِّطُ الْحَقَّ
بِكَلِمَتِهِ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ⑤

۲۶۔ او ہوجے جیرھا اپنے بندیں دی توبہ قبول کریندے
تے بُرائیاں مٹا ڈیندے تے جو تئساں کریندے او
چاٹدے۔

وَهُوَ الَّذِي يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ وَيَعْفُو
عَنِ السَّيِّئَاتِ وَيَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ ⑥

۲۷۔ تے اوموئیں تے نیک عمل کرن والیں دیاں دُعائیں
سُنڈے، اتے اپنا فضل انہیں تے ودھا ڈیندے تے
کافریں کیتے بہوں سخت عذاب۔

وَيَنْصِبُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَيَزِيدُهُمْ
مِّنْ فَضْلِهِ وَالْكَافِرُونَ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ ⑦

۲۸۔ جے اللہ اپنے بندیں کیتے رزق دواہا ڈیوے ہاتے
اے زمین دوج منہ زور تھی وچن ہا اصل او جتنا چاہندے
اندازے دے مطابق لہیندے، بے شک او اپنے
بندیں کینیں باخبر تے ڈیکھن والا ۷۔

۲۹۔ تے او ہور جیرھا مہینہ دسیندے او ندے بعد
یہ جملے لوک نا امید تھی دیندن تے اپنی رحمت کھنڈاویں
تے او ہونگتی تے بہوں صفیتیں والا ۷۔

۳۰۔ تے او ندے نشانیں وچو آسمانیں تے زمین
دی پیدائش تے انہیں دوج جیرھے جانور پیدا کیتسی،
تے او جیرھے ویلھے چاہسی انہیں کو کٹھا کر ڈیون تے
قادیر۔

۳۱۔ جیرھی مصیبت تہا کول پہنچدی ۷ او تہا ڈے
علیں دی دج کین ہوندی ۷ تے او بہوں سارے
گناہ معاف کر ڈیندے۔

۳۲۔ تے تساں زمین دوج ادنکوں ہر انوٹھے سبکدے
تے اللہ دے سوانہ تہا ڈا کوئی سنگتی ۷ تے زکوئی امدادی
۳۳۔ تے او ندے نشانیں وچو سمندر دوج ٹرن والیاں
پہاڑیں جیڈیاں بیٹریاں ہن۔

۳۴۔ جے او چا ہوے تے ہوایش کول کھڑا ڈیوے
تے بیٹریاں پانی دے اُتے کھڑیاں رہ وچن، بے شک
ایندے دوج ہر صبر کرٹ والے تے شکر کرٹ والے کیتے
نشانیاں ہن۔

۳۵۔ یا انہیں دے علییں دی وچرنال انہیں کول ہلاک
کر ڈیوے تے او بہوں سارے گناہ معاف کر ڈیندے

۳۶۔ تے جیرھے ساڈی آیات دے بارے دوج
بحث کریندن انہیں کول او جانڈے تے انہیں

وَلَوْ بَسَطَ اللَّهُ الرِّزْقَ لِعِبَادِهِ لَبَغَوْا فِي الْأَرْضِ
وَلَكِنْ يُنْزِلُ بِقَدَرِ مَا يَشَاءُ إِنَّهُ بِعِبَادِهِ خَبِيرٌ
بَصِيرٌ ۱۹

وَهُوَ الَّذِي يُنْزِلُ الْغَيْثَ مِنْ بَعْدِ مَا قَنَطُوا
وَيَنْشُرُ رَحْمَتَهُ وَهُوَ الْوَلِيُّ الْحَمِيدُ ۲۰

وَمِنْ آيَاتِهِ خَلْقُ السَّمُوتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَ
فِيهِمَا مِنْ دَابَّةٍ وَهُوَ عَلَىٰ جَنْعِهِمْ إِذَا يَشَاءُ
قَدِيرٌ ۲۱

وَمَا أَصَابَكُمْ مِنْ مُصِيبَةٍ فِيمَا كَسَبَتْ أَيْدِيكُمْ
وَيَعْفُوا عَنْ كَثِيرٍ ۲۲

وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ ۲۳ وَمَا لَكُمْ
مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ۲۴
وَمِنْ آيَاتِهِ الْجَوَارِ فِي الْبَحْرِ كَالْأَعْلَامِ ۲۵

إِنْ يَشَأْ يُسْكِنِ الرِّيحَ فَيَظْلَلْنَ رَوَاكِدَ عُلَاقِطِهِ
إِنْ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ ۲۶

أَذْيُوبَ إِذْ نَادَىٰ بِمَا كَسَبَا وَيَعْفُ عَنْ كَثِيرٍ ۲۷

وَيَعْلَمُ الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي آيَاتِنَا مَا لَهُمْ مِنْ
مُجْنِبٍ ۲۸

کیتے بھن دی کوئی جانیں۔

۳۷۔ تے جو تہاکوں ڈٹا گئے او دنیا وی زندگی دا تھوڑا سامان تے حیرھا لکھیں ہے او چنگاں تے باقی رہوئی والا انہیں کیتے حیرھے مومنن تے اپنے رب تے بھر دسہ کریندن۔

۳۸۔ تے حیرھے وڈیں گناہیں کینن تے بے حیائی کینن بچدن تے حیرھے ویلے انہیں کول کاوڑ بگدی و اد معاف کر ڈیندن۔

۳۹۔ تے حیرھے اپنے رب دی گال قبول کریندن تے نماز پڑھدن تے ہر گال کیتے صلاح مشورہ کریندن تے جو اساں انہیں کول ڈتے او ندے وچو خرچ کریندن۔

۴۰۔ تے جیلھے انہیں تے کوئی ظلم تھیندے او بدلہ لکھندن۔

۴۱۔ تے بُرائی دا بدلہ او ہو تارا بُرائی تے حیرھا معاف کر ڈیوے تے اصلاح کرے او ندا اجر اللہ تے ہے بے شک او ظالمیں کول پسند نہیں کریندا۔

۴۲۔ تے حیرھے ظلم دے بعد بدلہ لکھندن انہیں تے کوئی ڈوہ نہیں آوندا۔

۴۳۔ ڈوہ انہیں تے آوندے حیرھے لوکیں تے ظلم کریندن تے زمین وچ ناحق زیادتی کریندن، ایسے لوک ہن جنہیں کیتے ڈکھ ڈیوٹ والا عذاب۔

۴۴۔ تے جیں صبر کیتا تے بخش ڈتا تے بے شک اے وڈی ہمت آلاکم۔

۴۵۔ تے جیوں اللہ گمراہ کرے ایندے بعد او ندا کوئی سسکتی کا نہیں تے توں ظالمیں کول ڈہریں جیلھے

فَمَا أُوتِيتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَمَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
وَمَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ وَأَبْلَى لِلَّذِينَ آمَنُوا وَعَلَىٰ
رَبِّهِمْ يَوَكَّلُونَ ﴿۳۷﴾

وَالَّذِينَ يَجْتَنِبُونَ كَبِيرَ الْإِثْمِ وَالْفَوَاحِشَ وَإِذَا
مَا غَضِبُوا هُمْ يَغْفِرُونَ ﴿۳۸﴾

وَالَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمْ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَأَمْرُهُمْ
شُورَىٰ بَيْنَهُمْ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ ﴿۳۹﴾

وَالَّذِينَ إِذَا أَصَابَهُمُ الْبَغْيُ هُمْ يَنْتَصِرُونَ ﴿۴۰﴾

وَجَزَاءُ سَيِّئَةٍ سَيِّئَةٌ مِّثْلُهَا مَنْ عَفَا وَأَصْلَحَ
نَجَّاهُ عَلَى اللَّهِ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ ﴿۴۱﴾

وَلَمَنْ اتَّصَرَ بِعَدُوِّهِ فَأُوتِيَكَ مَا عَلَيْهِمْ مِنْ
سَبِيلٍ ﴿۴۲﴾

إِنَّمَا السَّبِيلُ عَلَى الَّذِينَ يَظْلِمُونَ النَّاسَ وَيَبْغُونَ
فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ أُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿۴۳﴾

وَلَمَنْ صَبَرَ وَغَفَرَ إِنَّ ذَلِكَ لَمِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ ﴿۴۴﴾

وَمَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ دُورٍ مِنْ بَعْدِهِ
وَتَرَى الظَّالِمِينَ لَمَّا رَأَوْا الْعَذَابَ يَقُولُونَ هَلْ

إِلَى مَرَدٍّ مِّن سَبِيلٍ ۝

او عذاب ڈہن آبدن کیا ایس عذاب کوں ہٹاؤن
دی کوئی راہ ہے۔

وَتَرْهَبُهُمْ يُعْرَضُونَ عَلَيْهَا خَشِيعَتِنَ مِنَ الدَّلِيلِ
يَنْظُرُونَ مِنْ طَرَفٍ خَفِيِّ ۖ وَقَالَ الَّذِينَ آمَنُوا
إِنَّ الْخِصْيَانِ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ وَأَهْلِيهِمْ
يَوْمَ الْقِيَمَةِ أَلَّا إِنَّ الظَّالِمِينَ فِي عَذَابٍ مُّقِيمٍ ۝

۴۶۔ تے توں انہیں کوں ڈہریں جو او عذاب دے
اگو پیش کیلتے ولسن ذلت نال نویٹے پئے ہوسن تے
جھکی اکھیں نال ڈیکھسن تے مومن آکھسن بے شک
جیرھے لوکیں اپنے آپ کوں گھانا ڈتے بے شک
اوٹھے گھانا پاؤن والے ہن تے انہیں دے ٹہری
قیامت دے ڈینہہ سٹو بے شک ظالم کھڑو ہون والے
عذاب وچن۔

وَمَا كَانَ لَهُمْ مِنْ أَوْلِيَاءَ يَنْصُرُوهُمْ مِّن دُونِ
اللَّهِ وَمَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ سَبِيلٍ ۝

۴۷۔ انہیں دے کوئی سنگتی نہ ہوسن جیرھے انہیں کوں اللہ
دے سوا امداد ہون تے جیکوں اللہ گمراہ کرے او ندے
خلاف کوئی راہ کا نہیں۔

اسْتَجِيبُوا لِرَبِّكُمْ مِّن قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا مَرَدَّ
لَهُ مِنَ اللَّهِ مَا لَكُمْ مِّن مَّالٍ يَوْمَئِذٍ وَمَا لَكُمْ
مِّن تَكْوِيلٍ ۝

۴۸۔ ایس کیں پہلے جو او ڈینہہ آونجے جیرھا اللہ دلوئل نہیں
سبگداساں اپنے رب الا سٹو لوں ڈینہہ تہا ڈی نہ پناہ
ہوسی تے نہ انکار دی جا۔

فَإِنْ أَعْرَضُوا فَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِظًا أَنْ عَلَيْكَ
إِلَّا الْبَلَاغُ وَآثَانًا إِذَا أَذَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنَّا رَحْمَةً فَفَرَحَ
بِهَا ۖ وَإِنْ نُّصِيبْهُمْ سَيْئَةً لِّمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ
فَإِنَّ الْإِنْسَانَ كَفُورٌ ۝

۴۹۔ تے جے او منہ پھیر گھنن تے تیکوں اساں انہیں
تے نگران بٹا کے نہیں پٹھیا، تیبڈا کم محض پچا ڈیون
تے اساں جملھے انسان تے رحمت کریندے ہن۔
اوندے تے اکثر تے دیندے تے جے انہیں کوں مصیبت
آونجے انہیں دے عملیں دی وجر نال، بے شک انسان
ناشکر ابن ویندے۔

لِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ
وَهُوَ بِمَنْ يَشَاءُ إِنْثَا ۖ وَيَهَبُ لِمَنْ يَشَاءُ
الدُّكْرَ ۝

۵۰۔ آسمانیں تے زمین دی بادشاہت اللہ دی اے
جو او چاہندے پیدا کریندے تے جیکوں چاہندے
چھوہریں ڈیندے تے جیکوں چاہندے چھوہر ڈیندے
۵۱۔ یا او چھوہریں تے چھوہر لا ڈیندے تے جیکوں
چاہندے مٹھبٹا ڈیندے، بے شک او چائن والا

أَوْ يُزَوِّجُهُمْ ذُكْرَانًا وَإِنثَا ۖ وَيَجْعَلُ مَنْ يَشَاءُ
عَقِيمًا ۚ إِنَّهُ عَلِيمٌ قَدِيرٌ ۝

تے قادر۔

۵۲۔ تے کہیں آدمی دی شان نہیں جو اللہ سے نال الاوے سوائے وحی دے تے پردے دے سمجھو۔ تے یا رسول پچھے۔ تے جنیدے اُتے چاہندے اپنی مرضی نال وحی کیندے۔ بے شک اوہوں اُچا تے سیاندا

۵۳۔ تے ایویں اساں تیڈے اُتے اپنے حکم نال کلام لہائے تے توں نہ چاندانویں جو کتاب کیا ہے تے ایمان کیا ہے تے اصل اونکوں اساں نور بنائے جنیدے نال جیکوں اساں چاہندے ہں اپنے بندیں وچو سدھاراہ ڈکھیندے ہں۔ تے بے شک توں سدھ راہ دو ہدایت ڈیندیں۔

۵۴۔ اوں اللہ داراہ جنیدے کہتے ہے جو آسمانیں وچ تے زمین وچ۔ سنو سارے معاملات اللہ دو ولئن۔

وَمَا كَانَ لِبَشَرٍ أَنْ يُكَلِّمَهُ اللَّهُ إِلَّا وَحْيًا أَوْ مِنْ وَرَآئِ حِجَابٍ أَوْ يُرْسِلَ رَسُولًا فَيُوحِيَ بِإِذْنِهِ مَا يَشَاءُ إِنَّهُ عَلَىٰ حَكِيمٍ ۝۵۲

وَكُلِّ لَكَ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ رُوحًا مِنْ أَمْرِنَا مَا كُنْتَ تَدْرِي مَا الْكِتَابُ وَلَا الْإِيمَانُ وَلَكِنْ جَعَلْنَاهُ نُورًا نَهْدِي بِهِ مَنْ نَشَاءُ مِنْ عِبَادِنَا وَإِنَّكَ لَتَهْدِي إِلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ۝۵۳

صِرَاطُ اللَّهِ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ۚ لَا إِلَىٰ اللَّهِ تَصِيرُ الْأُمُورُ ۝۵۴

سُورَةُ الزُّخْرُفِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مِمَّنِ ابْتِسْمَلَتْ تَسْمَعُونَ آيَةً وَسَبْعَةٌ رُكُوعَاتٍ

سورہ زخرف مکی ؎ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۹۰ ایتیاں تے ۷ رکوع ہن

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۱۔ شروع کریں اے اللہ دے ناں نال جبرہا بن منگئے
 ڈیون والا تے بہوں مہربان۔
- حَمْدٌ ②
 وَالْكِتَابِ الْبَيِّنِ ③
- ۲۔ بہوں صفیتں والا تے بزرگ خدا ؎
 ۳۔ تے اپنے مضمون کھول کھول کے بیان کر ڈیون
 والی اے کتاب گواہ۔
- إِنَّا جَعَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ④
- ۴۔ بے شک اساں اینکوں عربی قرآن بٹائے تاں
 جو تہساں عقل کرو۔
- وَأَنَّهُ فِي أُمِّ الْكِتَابِ لَدَيْنَا لَعَلِّي حَكِيمٌ ⑤
- ۵۔ ادام الکتاب و وح جبرہی ساڈے نزدیک
 بہوں شان والی تے ستمپ نال بھری ہوئی ؎۔
- أَفَضَرَبَ عَنْكُمُ الذِّكْرَ صَفْحًا أَن كُنْتُمْ قَوْمًا مُّسْرِفِينَ ⑥
- ۶۔ کیا اساں کتاب دا ذکر محض ات گالہوں چھوڑ ڈیوں
 جو تہساں حد کنیں ودھی ہوئی قوم ہوئے۔
- وَكَمْ أَرْسَلْنَا مِنْ نَبِيِّ فِي الْأَوَّلِينَ ⑦
- ۷۔ تے اساں کے تارا رسول پہلی قومیں وح پٹھیں۔
- وَمَا يَأْتِيهِمْ مِنْ نَبِيِّ إِلَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِؤْنَ ⑧
- ۸۔ جبرہ ویلے انہیں کیں کوئی نبی اوندا ہا او اوندے
 نال شکریاں کریندے ہن۔
- فَأَهْلَكْنَا أَشَدَّ مِنْهُمْ بَطْشًا وَنَحْنُ مُنْظَرُونَ ⑨
- ۹۔ اساں انہیں کیں زیادہ طاقت والے لوکیں کوں
 ہلاک کر ڈتا ہا (اے کیا ہن) تے پہلے لوکیں دی مثال
 گذر چکی ؎۔
- وَلَيْن سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ
 لَيَقُولُنَّ خَلَقَهُنَّ الْعَزِيزُ الْعَلِيمُ ⑩
- ۱۰۔ جے توں انہیں کیں پچھیں جو آسمان تے زمین کیں
 پیدا کیتن تے او ضرور آکھسن انہیں کوں غالب تے
 جاننے والے خدا پیدا کیتے۔
- الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ مَهْدًا وَجَعَلَ لَكُمْ فِيهَا سُبُلًا لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ⑪
- ۱۱۔ جس تہاڈے کیتے زمین کوں دچھاٹا بٹائے تے
 تہاڈے کیتے اوندے وح رستے بٹائسی تاں جو تہساں

ہدایت پاؤ۔

۱۲۔ تے جسں تہا بڑے کیتے آسمان کیں اندازے نال
پانی لہائے تے اساں اوندے نال بر زمین کوں
وسوں کر ڈرتے تے تساں وی ایویں کڈھئے ویسو۔

۱۳۔ تے جسں سارے جوڑے پیدا کیتن تے تہا بڑے
کیتے بیڑیاں تے جانور پیدا کیتن جنہیں تے تساں سوار

تھیندے ۹۔

۱۴۔ تاں جو تساں اوندی کنڈ تے چنگی طراں بہہ ونجو
تے اوندے اُتے بہن دے بعد اپنے رب دی نعمت
کوں یاد کرو (اوندے شکر کرو) تے آکھو پاک اودا تے
جسں اینکوں سا بڑے تابع کیتے اساں اینکوں اپنے
تابع نہ بننا سگدے ہاے۔

۱۵۔ تے بے شک اساں اپنے رب دودل ونجے۔

۱۶۔ تے انہیں اوندے بندیں وچو اوندے کیتے
حصہ بٹا ڈتے (آہن چھوہریں ہرن دیاں) بیشک
انسان کھلا کھلا نا شکرا ۱۰

۱۷۔ کیا جو او پیدا کریندے اوندے وچو اپنے کیتے
چھوہریں بنائیںسی تے تہا بڑے کیتے چھوہر۔

۱۸۔ تے جیلھے کہیں ہک کوں غمش خبری ملدی ۱۰
اوندی جیہی او خدا کیتے آبدے (چھوہری) تے اوندے
منہ کالا دھوں سخی ویندے تے بہوں کوڑ تے ویندے

۱۹۔ کیا جیہی ہک ٹہیں وچ پلدی ۱۰ تے جیڑے وچ
اپنے دل دی گال صاف نہیں کر سگدی (او خدا
کیتے ہے)۔

۲۰۔ تے فرشتیں کوں جیڑے اللہ دے ہا نہیں ہن
انہیں لوکیں رمتیں بٹا ڈتے کیا او انہیں دے پیدا

وَالَّذِي نَزَّلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً بِقَدَرٍ فَأَنشَرْنَا
بِهِ بُلْدَةً مَّيِّتَةً كَذَلِكَ تُخْرَجُونَ ﴿۱۶﴾

وَالَّذِي خَلَقَ الْأَزْوَاجَ كُلَّهَا وَجَعَلَ لَكُم مِّنَ
الْفُلْكِ وَالْأَنْعَامِ مَا تَرْكَبُونَ ﴿۱۷﴾

لَسْتُمْ عَلَىٰ ظُهُورِهِ ثُمَّ ذَرُّوا زِينَةً رَبِّكُمْ
إِذَا انشَرَّتْكُمْ عَلَيْهِ وَتَقُولُوا سُبحَنَ الَّذِي سَخَّرَ
لَنَا هَذَا وَمَا كُنَّا لَهُ مُقْرِنِينَ ﴿۱۸﴾

وَأَنَّا إِلَىٰ رَبِّنَا لَمُنْقَلِبُونَ ﴿۱۹﴾
وَجَعَلُوا لَهُ مِنْ عِبَادِهِ جُزْءًا إِنَّ الْإِنسَانَ لَكَفُورٌ
مُّبِينٌ ﴿۲۰﴾

أَمَّا اتَّخَذَ مِنَّا يَتْلُقَ بَنَاتٍ وَأَصْفَحَكُمْ بِالْبَنِينَ ﴿۲۱﴾

وَإِذَا بُشِّرَ أَحَدُهُم بِمَا ضَرَبَ لِلرَّحْمَنِ مَثَلًا
ظَلَّ وَجْهُهُ مُسَوِّدًا وَهُوَ كَظِيمٌ ﴿۲۲﴾

أَوَمَنْ يُنَشِّؤُا فِي الْحَيَاةِ وَهُوَ فِي الْخِصَامِ غَيْرُ
مُبِينٍ ﴿۲۳﴾

وَجَعَلُوا الْمَلَائِكَةَ الَّذِينَ هُمْ عِبْدُ الرَّحْمَنِ إِنَاثًا
أَشْهَدُوا خَلَقَهُمْ سَكَنَ شَهِادَتِهِمْ وَيُنَلِّوْنَ ﴿۲۴﴾

تھیوٹ ویلھے اتھائیں بن تے انہیں دی گواہی ضرور
لکھی ویسی تے انہیں کنیں ضرور پھیا ویسی۔

۲۱۔ تے او آہن بے رحمن خدا چاہے ہاتے اسان
انہیں دی عبادت نہ کروں ہا۔ ایس کمال دا انہیں کوں
کوئی علم کاہ نہیں ادایویں ڈھکو سلے مریندے پین۔
۲۲۔ یا اسان انہیں کوں ایس کنیں پہلے کتاب ڈتی ۽ جیکوں
او پکڑی پین۔

۲۳۔ اصل او آہن بے شک اسان اپنے پیو ڈاڈیں
کوں ہک طریقے تے کم کرنیدا ڈٹھے تے اسان انہیں
دے پیریں تے ٹر دے رہ ویسوں۔

۲۴۔ تے ایویں اسان جڈاں وی کہیں دستی وقح
رسول پٹھئے انہیں دے امیر لوکیں مض اے آکھو جو
بے شک اسان اپنے پیو ڈاڈیں کوں ہک طریقے
تے ڈٹھے تے بے شک اسان انہیں دے پیریں
تے ٹر دے ویسوں۔

۲۵۔ توں آکھ بھانویں میں تہاڈو اوں کنیں جیگی تعلیم
گھن کیا ہواں جیس دے اُتے تے تے اسان اپنے پیو ڈاڈیں
کوں عمل کرنیدا ڈٹھے انہیں آکھئے اسان جو توں گھن
کے آئیں اوندا انکار کرنیدے ہیں

۲۶۔ تے اسان انہیں کنیں بدلہ گدھے تے توں ڈکھ
جھٹلاوٹن والیں راکیں بھانویں۔

۲۷۔ تے جیلھے ابراہیم اپنے پیو کوں آکھئے تے اپنی
قوم کوں جیندی تے اسان عبادت کرنیدے ۽ میں
انہیں کنیں باہر دہاں۔

۲۸۔ سوائے اوں خدادے جیس میکوں پیدا کیتے تے
بے شک میکوں سدھاراہ ضرور ڈکھلیسی۔

وَقَالُوا لَوْ شَاءَ الرَّحْمَنُ مَا عَبَدْنَاهُمْ مَا لَهُمْ
بِذَلِكَ مِنْ عِلْمٍ إِنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ ۝

أَمْ أَتَيْنَهُمُ كِتَابًا مِنْ قَبْلِهِ فَهُمْ بِهِ مُسْتَسْكِرُونَ ۝

بَلْ قَالُوا إِنَّا وَجَدْنَا آبَاءَنَا عَلَىٰ أُمَّةٍ وَإِنَّا عَلَىٰ آثَرِهِمْ
مُقْتَدُونَ ۝

وَكَذَلِكَ مَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ فِي قَرْيَةٍ مِنْ نَذِيرٍ
إِلَّا قَالَ مُتَرَفُّوهَا إِنَّا وَجَدْنَا آبَاءَنَا عَلَىٰ أُمَّةٍ وَإِنَّا
عَلَىٰ آثَرِهِمْ مُقْتَدُونَ ۝

قُلْ أَوَلَمْ جِئْتُكُمْ بِالْهُدَىٰ وَمَا وَجَدْتُمْ عَلَيْهِ
آبَاءَكُمْ قَالُوا إِنَّا بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ كَافِرُونَ ۝

فَأَنزَلْنَا مِنْهُمْ فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ
الْمُكَذِّبِينَ ۝

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ لِأَبْنَيْهِ وَقَوْمِهِ إِنَّنِي بَرَاءٌ
مِمَّا تَعْبُدُونَ ۝

إِلَّا الَّذِي فَطَرَنِي فَإِنَّهُ سَيَهْدِينِ ۝

۲۹۔ تے اول تعلیم کوں حضرت ابراہیمؑ نے اپنی اولاد وچ ہمیشہ کیتے یادگار بنا کے چھوڑ دیتا تاں جو ادھر تک کنیں اُرک و بھن۔

۳۰۔ اصل یس انہیں کوں تے انہیں دے پوڑا دیں کوں فائدہ پہنچایا تے انہیں کنیں حق کھول کے بیان کر دیا وں والا رسول وی آیا۔

۳۱۔ تے جیلھے انہیں کنیں سچ آگیا انہیں آکھئے اے جادو و تے بے شک اساں ایندا انکار کریندے ہں۔
۳۲۔ تے انہیں آکھئے اے قرآن پڑو دہی و ستیں دے کہیں بندے تے کیوں نہیں لہا یا گیا۔

۳۳۔ کیا او تیبڑے رب دی رحمت کوں و نڈیندن اساں دنیاوی زندگی وچ زندگی داسماں و نڈیڈتے۔ تے اساں انہیں وچو کچھ لوکیں کوں بے لوکیں اچا تہبہ ڈتے تے نتیجہ اے تھئے جو کچھ لوک نہیں دا مذاق اڈاؤں پئے بگین تے تیبڑے رب دی رحمت اول کنیں بہوں چنگی جو ادکھا کریندن۔

۳۴۔ تے بے لوکیں دے کہو کچھ تھی و بھن دا ڈور نہ ہوے ہاتے اساں رحمن خدا دے کافر دی چھتیں کوں تے پوڑیں کوں عیندے اتے او چڑھدن چاندی دا بنا ڈیوں ہ۔

۳۵۔ تے انہیں دے گھریں دے دروازیں کوں تے ہانچیں کوں عیندے اتے او میک لا پہندن۔

۳۶۔ تے سونے دا بنا ڈیندے تے اے سب کچھ دنیاوی زندگی داسماں تے آخرت تیبڑے رب دے حضور متقیں دی۔

۳۷۔ تے جیر ہا رحمن خدا دے ذکر کنیں منہ پھریندے

وَجَعَلَهَا كَلِمَةً بَاقِيَةً فِي عَقِبِهِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿۲۹﴾

بَلْ مَتَّحْتُ هَؤُلَاءِ وَآبَاءَهُمْ حَتَّىٰ جَاءَهُمُ الْحَقُّ وَرَسُولٌ مُّبِينٌ ﴿۳۰﴾

وَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحَقُّ قَالُوا هَذَا سِحْرٌ وَإِنَّا بِهِ كَافِرُونَ ﴿۳۱﴾

وَقَالُوا لَوْلَا نَزَّلَ هَذَا الْقُرْآنُ عَلَىٰ رَجُلٍ مِّنَ الْفَرِيقَيْنِ عَظِيمٍ ﴿۳۲﴾

أَلَمْ يَقْسِمُوا رَحْمَتَ رَبِّكَ إِنَّا نَحْنُ قَسَمْنَا بَيْنَهُمْ مَّعِيشَتَهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَرَفَعْنَا بَعْضَهُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ لِّيَتَّخِذَ بَعْضُهُمْ بَعْضًا سَخِرِيًّا وَرَحِمَتْ رَبِّكَ خَيْرٌ مِّمَّا يَجْمَعُونَ ﴿۳۳﴾

وَلَوْلَا اِنْ يَكُونُ النَّاسُ اُمَّةً وَّاحِدَةً لَّجَعَلْنَا لِنَ يَكْفُرُوا بِالْآخِرِينَ لِيُبَيِّنَ لَهُمُ اسْقَافًا مِّنْ فَضْلِهِ وَمَعَارِجَ عَلَيْهَا يَظْهَرُونَ ﴿۳۴﴾

وَلِيُبَيِّنَ لَهُمُ اَنْوَاعًا وَّسُرًّا عَلَيْهَا يَكُونُونَ ﴿۳۵﴾

وَزُخْرَفًا وَاِنْ كُلُّ ذٰلِكَ لَمَّا مَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةُ عِنْدَ رَبِّكَ لِلْمُتَّقِينَ ﴿۳۶﴾

وَمَنْ يَنْسَ عَنْ ذِكْرِ الرَّحْمٰنِ نُفِضْ لَهُ شَيْطٰنًا

فَهُوْلَهُ قَرِينٌ ﴿۳۷﴾ اسماں اوندے کیتے شیطان کوں غالب کر دیندے
ہیں تے او اوند سگتی بڑ دیندے۔

۳۸۔ تے بے شک اداؤ کوں سدھی راہ کنیں کرکیندن
تے او خیال کریندن بے شک اوسدھے رستے تے ہن۔

۳۹۔ تے جیلھے او ساڈو آویندے آہدے افسوس میڈے
تے تیڈے وچکار پچا دھ تے پوادھ دا پندھ ہوے ہا
تے او ہوں بڑا سگتی ہے۔

۴۰۔ تے تہا کوں اچ ظلم کرٹ دے بعد کوئی شے فائدہ
نہیں بڑے سبگی جو بے شک تہاں تے تہا بڑے
سگتی عذاب وق کھے ہن۔

۴۱۔ کیا توں پوڑے کوں سنا سبگیں تے کیا اندھے
کوں سدھے راہ تے پچا سبگیں تے جیرھا کھلی
گمراہی وق ہوے۔

۴۲۔ تے جے اسماں تیکوں گھن وںجوں تے اسماں انہیں
کنیں بد لضر و گھنسون۔

۴۳۔ یا تیکوں دکھا لوں جیندا اسماں انہیں نال وعدہ
کیتے تے بے شک اسماں انہیں تے پورے غالب
ہیں۔

۴۴۔ تے جو تیڈو وحی کیتی گئی ہے اداؤ کوں پکڑا متی کے
پکڑ بے شک توں سدھے رام تے ہوں۔

۴۵۔ تے بے شک اے تیڈے کیتے ذکر تے تیڈی
قوم کیتے دی، تے جدی تہاں کنیں پچھاوسی۔

۴۶۔ تے جیرھے رسول اسماں تیکں کنیں پہلے پٹھیں
انہیں کنیں پچھ کیا اسماں رحمن خدا دے علاوہ معبود
ہئامن جنہیں دی پوجا تھوے۔

۴۷۔ تے اسماں موسیٰ کوں اپنیاں نشانیاں بڑے کے

وَأَنَّهُمْ لَيَصَدُّوْنَ لَهُمْ عَنِ الذِّبَابِ وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ مُّهْتَدُونَ ﴿۳۸﴾

حَتَّىٰ إِذَا جَاءَنَا قَالَ لَئِن لَّمْ يَكُنِ الْإِنسَانُ لَشَكْرًا ﴿۳۹﴾

وَلَن يَنفَعَكُمُ الْيَوْمَ إِذ ظَلَمْتُمْ أَنْتُمْ فِي الْعَذَابِ مُشْتَرِكُونَ ﴿۴۰﴾

أَفَأَنْتُمْ تُسْمِعُ الصُّمَّ أَوْ تَهْدِي الْغَنَىٰ وَمَنْ كَانَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿۴۱﴾

فَأَمَّا نَذْرٌ هُنَّ بِكَ فَأَنَا مِنْهُمْ مُنْتَقِمُونَ ﴿۴۲﴾

أَوْ نُزِيلُكَ الَّذِينَ وَعَدْنَاهُمْ فَأَنَا عَلِيمٌ مِّمَّا تُمْتَلُونَ ﴿۴۳﴾

فَأَسْمَعْكَ يَا لَئِي أَوْحَىٰ إِلَيْكَ إِنَّكَ عَلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿۴۴﴾

وَأَنَّهُ لَذِكْرُكَ وَلِقَوْمِكَ وَسَوْفَ تُنْزَلُونَ ﴿۴۵﴾

وَسُئِلَ مَنْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رُسُلِنَا أَجَعَلْنَا مِنْ دُونِ الرَّحْمَنِ إِلَهًا يُعْبَدُونَ ﴿۴۶﴾

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ

فَقَالَ إِنِّي رَسُولُ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿۴۶﴾

فرعون تے اوندے سرداریں دو پٹھیا ہا سے تے اوں
آکھئے بے شک میں رب العالمین خدا دا رسول ہاں۔

فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِآيَاتِنَا إِذْ هُمْ فِيهَا يَضْحَكُونَ ﴿۴۷﴾

۴۸۔ جڈاں او انہیں دوساڈیاں نشانیاں گھن کے
آے تے او اوندی گال سُن کے کھلن پئے گھمیں۔

وَمَا نُرِيهِمْ مِنْ آيَةٍ إِلَّا هِيَ أَكْبَرُ مِنْ أُخْتِهَا ۚ وَ

۴۹۔ اساں انہیں کوں جیرہا نشان ڈکھلیندے
ہا سے او پہلے نشان کیں بہوں وڈا ہوندا ہا تے
اساں انہیں کوں عذاب نال پورڈ گدھے تاں جو او
باز آونہن۔

أَخَذْنَاهُمْ بِالْعَذَابِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿۴۸﴾

۵۰۔ تے او آدے ہن جو اے جادوگر توں اپنے رب
کنیں ساڈے کیتے دُعا منگ اور سارے وعدے
یا دکر اکے جیرھے اوں کیتن بے شک اساں ضرور
ہدایت پیسوں۔

وَقَالُوا يَا أَيُّهَا الشُّرَاجِدُ لِمَا رَبَّكَ بِمَا عٰهَدَ عِنْدَكَ
إِنَّا لَمُهْتَدُونَ ﴿۴۹﴾

۵۱۔ جیلھے اساں انہیں کنیں عذاب ہمیں کمرڈتے
ہوں ویلھے او انہیں وعدہ ترورڈتے۔

فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُمْ الْعَذَابَ إِذَا هُمْ يَنْكُثُونَ ﴿۵۰﴾

۵۲۔ تے فرعون اپنی قوم وچ منادی لیتی آکھس اے میڈی
قوم مصر وچ میڈی حکومت نہیں تے اے دریا
میڈے ماتحت نہیں و ہندے پئے کیا تساں
ڈہدے نوھے۔

وَنَادَىٰ فِرْعَوْنُ فِي قَوْمِهِ قَالَ يٰقَوْمِ أَلَيْسَ لِي
مُلْكٌ مِّصْرَ ۚ وَهٰذَا الْنَهْرُ تَجْرِي مِنْ تَحْتِي ۚ أَفَلا
تُبْصِرُونَ ﴿۵۱﴾

۵۳۔ کیا میں اس کنیں چونگا نہیں جیرہا ذلیل تے
گال کھول کے نہیں کر سگدا۔

أَمْ أَنَا خَيْرٌ مِّنْ هٰذَا الَّذِي هُوَ مِثْلُ ۙ وَلَا يُكَادُّ
بُعِثَ ﴿۵۲﴾

۵۴۔ تے ایندے اتے سونے دے کنگن کیوں نہیں
لتھے یا ایندے نال فرشتے کٹھے تھی کے کیوں نہیں آئے
۵۵۔ تے اوا اپنی قوم کوں ڈرائے تے انہیں اوند
آکھن من گدھے بے شک او بدکار قوم ہائی۔

فَلَوْلَا الْبَقِیُّ عَلَیْهِ اَسْوَدَةٌ مِّنْ ذَهَبٍ اَوْ جَاءَ مَعَهُ
السَّيِّكَةُ مَقْرَنَيْنِ ﴿۵۳﴾

فَأَسْحَفَتْ قَوْمَهُ فَأَطَاعُوهُ ۚ إِنَّهُمْ
قَوْمًا فَاسِقِينَ ﴿۵۴﴾

۵۶۔ جیلھے انہیں ساکوں کاوڑ لوانی تے اساں
انہیں کنیں بدلہ گدھا تے ساریں کوں غرق کر ڈتا

فَلَمَّا أَسْفَوْنَا انْتَقَمْنَا مِنْهُمْ فَأَغْرَقْنَاهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿۵۵﴾

۵۷۔ تے انہیں کول اسال پُرانا قصہ بٹا ڈتا تے ۵۸۔ تے انہیں کول اسال پُرانا قصہ بٹا ڈتا تے

بعد وچ آون والیس کیتے عبرت۔

۵۸۔ تے جڈاں ابن مریم دی مثال ڈتی ویندی ۵۹۔ تے اہدن کیا ساڈے معبود جیگن یا ادا کے کمال

تیبڈی قوم ایندے اُتے تاڑیاں مارن پئے ویندی ۶۰۔ تے اہدن کیا ساڈے معبود جیگن یا ادا کے کمال

تیبڈے سامنے محض جھیرے کیتے کریندن، اصل او ۶۱۔ تے جڈاں ابن مریم دی مثال ڈتی ویندی

۶۲۔ تے اہدن کیا ساڈے معبود جیگن یا ادا کے کمال ۶۳۔ تے اہدن کیا ساڈے معبود جیگن یا ادا کے کمال

۶۴۔ تے اہدن کیا ساڈے معبود جیگن یا ادا کے کمال ۶۵۔ تے اہدن کیا ساڈے معبود جیگن یا ادا کے کمال

۶۶۔ تے اہدن کیا ساڈے معبود جیگن یا ادا کے کمال ۶۷۔ تے اہدن کیا ساڈے معبود جیگن یا ادا کے کمال

۶۸۔ تے اہدن کیا ساڈے معبود جیگن یا ادا کے کمال ۶۹۔ تے اہدن کیا ساڈے معبود جیگن یا ادا کے کمال

۷۰۔ تے اہدن کیا ساڈے معبود جیگن یا ادا کے کمال ۷۱۔ تے اہدن کیا ساڈے معبود جیگن یا ادا کے کمال

۷۲۔ تے اہدن کیا ساڈے معبود جیگن یا ادا کے کمال ۷۳۔ تے اہدن کیا ساڈے معبود جیگن یا ادا کے کمال

۷۴۔ تے اہدن کیا ساڈے معبود جیگن یا ادا کے کمال ۷۵۔ تے اہدن کیا ساڈے معبود جیگن یا ادا کے کمال

۷۶۔ تے اہدن کیا ساڈے معبود جیگن یا ادا کے کمال ۷۷۔ تے اہدن کیا ساڈے معبود جیگن یا ادا کے کمال

۷۸۔ تے اہدن کیا ساڈے معبود جیگن یا ادا کے کمال ۷۹۔ تے اہدن کیا ساڈے معبود جیگن یا ادا کے کمال

۶۸۔ لوں بڑی بہ پہوں سارے سنگتی ہک ڈوچھے دے
دشن ہوسن سوائے متقیں دے۔

۶۹۔ اے میڈے بندے ۶۰ اچ تہاڈے اُتے
کوئی خوف نہیں تے نہ تساں مونجھے تھیسو۔

۷۰۔ جیرھے ساڈی آیات کوں میندن تے مسلمان ہن
۷۱۔ جنت وچ پہو تساں تے تہاڈاں زالیں خوشیاں
میندے دہجو۔

۷۲۔ سونے دے تھال تے پیالے انہیں دودل ول
اندے دین اوندے وچ انہیں کوں اوکھ ملیسی
جو انہیں دادل چاہسی تے اکھیں پسند کریں تے
تساں اوندے وچ ہمیشہ رہسو۔

۷۳۔ تے اے او جنت جیندے تساں اپنے عملیں
دی وچرنال وارث کیتے گئے ۶۰۔

۷۴۔ اوندے وچ تہاڈے کیتے پہوں سارے پھل
ہوسن جیرھے تساں کھوسو۔

۷۵۔ بے شک مجرم دوزخ دے عذاب وچ ہمیشہ
رہسن۔

۷۶۔ انہیں کوں تھی نہ ڈتی ویسی تے اوندے وچ
نا امید تھی دین۔

۷۷۔ اساں انہیں تے ظلم نہیں کیتا او اچھے اتے
ظلم کریندے ہن۔

۷۸۔ تے او سب مریں جو اے بادشاہ تیڈا رب ساکوں
مار ڈیوے او اکھن تساں کافی دیر رہسو۔

۷۹۔ اساں تہاڈو پر سچ گھن کے آئے ہاں تے اصل
تساں اکثر وچ کوں ناپسند کریندے ۶۰۔

۸۰۔ جے انہیں کوئی فیصلہ کر گدھے تے اساں وی

الْاٰخِلَآءِ يَوْمَئِذٍ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ اِلَّا
الْمُتَّقِيْنَ ۝۶۸

يُجَادِلُ اِلَّا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ اَلْيَوْمَ وَلَا اَنْتُمْ تَخْزَوْنَ ۝۶۹

الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا بِاٰتِنَا وَكَانُوْا مُسْلِمِيْنَ ۝۷۰

اُدْخُلُوا الْجَنَّةَ اَنْتُمْ وَاَزْوَاجُكُمْ تُغْبَرُوْنَ ۝۷۱

يُطَافُ عَلَيْهِمْ بِصٰفٰتٍ مِّنْ ذَهَبٍ وَ اَكْوَابٍ
وَفِيْهَا مَا تَشْتَهِيْهِ الْاَنْفُسُ وَ تَلَذُّ الْاَعْيُنُ وَاَنْتُمْ
فِيْهَا خٰلِدُوْنَ ۝۷۲

وَبَلَدِكَ الْجَنَّةُ الَّتِيْ اُورِثْتُمْوهَا بِاَنْتُمْ تَعْمَلُوْنَ ۝۷۳

لَكُمْ فِيْهَا فَاكِهَةٌ كَثِيْرَةٌ مِنْهَا تَاْكُلُوْنَ ۝۷۴

اِنَّ الْمَجْرِمِيْنَ فِيْ عَذَابٍ مُّجْتَمِعٍ خٰلِدُوْنَ ۝۷۵

لَا يَغْتَرُّ عَنْهُمْ وَّهُمْ فِيْهِ مُّبْلِسُوْنَ ۝۷۶

وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ وَلٰكِنْ كَانُوْا هُمُ الظّٰلِمِيْنَ ۝۷۷

وَنَادٰٓءُ يٰلَيْلٰكَ لِيَقْضِيَ عَلَيْنَا رَبُّكَ
قَالَ اِنَّكُمْ لَمُكْذِبُوْنَ ۝۷۸

لَقَدْ جِئْتُمْ بِالْحَقِّ وَلٰكِنْ اَكْثَرَكُمْ لِلْحَقِّ
كٰرِهُوْنَ ۝۷۹

اَمْ اَبْرَمُوْا اَمْ رَاٰنَا مُبْرَمُوْنَ ۝۸۰

انہیں دی تباہی وافیصلہ کر گدھے۔

۸۱۔ کیا او خیال کریندن اسان انہیں دیاں لکیاں
ہو یاں بگا لہیں تے مشورے نے سبڑ دے، اے بگاں
نہیں سا بڑے رسول انہیں نال بہہ تے لکھدے پین۔

۸۲۔ توں آکھ جے رحمن خدا کوئی پتر ہوے ہاتے میں
سب کینں پہلے عبادت کراں ہا۔

۸۳۔ آسمانیں تے زمین تے حکومت الے رب دار تہ
انہیں دی بگا لہیں کینں پاک۔

۸۴۔ توں انہیں کوں چھوڑ بڑے او گند اچھلن تے
کھیڈن کڈن پتے میں او بڑ بہہ آونچے جیندا انہیں
کوں وعدہ ڈتا گئے۔

۸۵۔ تے او ہو جے ہیرا آسمان وح دی تے زمین وح
وی معبود تے اوسیا ناتے بہوں چاٹن والا۔

۸۶۔ تے بابرکت اوقات جیندے کیتے آسمانیں نے زمین
دی بادشاہت تے جو انہیں دے وچکار تے
اوں کینں جے قیامت دا علم تے ہوندوں تساں ولنے۔

۸۷۔ تے جنہیں کوں او خدا دے سوا معبود بنیدن او
سفارش کرن دے مالک نہیں، سواے او ندے جیرھا
پسچی گواہی ڈیوے تے او چاٹن۔

۸۸۔ تے جے توں انہیں کینں پھیں انہیں کوں کیں
پیدا کیتے تے او ضرور اکھسن اللہ تے دل تسال کنتے
پھیرے ویندے۔

۸۹۔ تے او ندا لے آکھن (جو) اے میڈے رب بیشک
اے قوم نہیں میندی۔

۹۰۔ توں انہیں کوں معاف کر ڈے تے آکھ تہا بڑے
اتے سلامتی ہوے تے تہا کوں ضرور پتر بگ ولسی۔

أَمْ يَحْسِبُونَ أَنَّا لَا نَسْعُ سِرَّهُمْ وَنَجْوَاهُمْ بَلْ
وَرُسُلُنَا لَدَيْهِمْ يَكْتَثُونَ ﴿۸۱﴾

قُلْ إِنْ كَانَ لِلزَّالِمِينَ وَلَدٌ فَأَنَا أَوَّلُ الْعَذِيبِ ﴿۸۲﴾

سُبْحَنَ رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبِّ الْعَرْشِ
عَنَّا يَصِفُونَ ﴿۸۳﴾

فَذَرْهُمْ يُخَوِّضُوا وَيَلْعَبُوا حَتَّىٰ يُلَاقُوا يَوْمَهُمُ الَّذِي
يُوعَدُونَ ﴿۸۴﴾

وَهُوَ الَّذِي فِي السَّمَاءِ إِلَهٌُ وَفِي الْأَرْضِ إِلَهٌُ وَ
هُوَ الْحَكِيمُ الْعَلِيمُ ﴿۸۵﴾

وَتَبَرَّكَ الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَ
يَا بَيْنَهُمَا وَعِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿۸۶﴾

وَلَا يَمْلِكُ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ الشَّفَاعَةَ
إِلَّا مَنْ شَهِدَ بِالْحَقِّ وَهُمْ يَعْتَبُونَ ﴿۸۷﴾

وَلَمَّا سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَهُمْ يَقُولُونَ اللَّهُ فَأَتَىٰ
يُؤْتِكُونَ ﴿۸۸﴾

وَ قِيلَ لَهُ يَرْبِ إِنَّ هَؤُلَاءِ قَوْمٌ لَا
يُؤْمِنُونَ ﴿۸۹﴾

فَأَصْفَحْ عَنْهُمْ وَ قُلْ سَلِّمْ وَسَلِّمْ
يَعْلَمُونَ ﴿۹۰﴾

سُورَةُ الدُّخَانِ مَكِّيَّةٌ دَرَجَةُ السَّمَلَةِ سِتُّونَ آيَةً وَثَلَاثَةُ مِائَتَيْنِ

سورہ دخان مکی ہے تے بسم اللہ نال ایندیاں ۶۰ آیتاں تے ۳ رکوع ہن۔

۱۔ شروع کریں اداں اللہ دے ناں نال جبرہا بن مٹکے
ڈیون والا تے بہوں مہربان۔

۲۔ سب تعریفیں والا تے بہوں بزرگ خدا ہے۔

۳۔ تے کھول کے بیان کرن والی کتاب گواہ۔

۴۔ بے شک اساں اینکوں ہک بابرکت رات
دعہ لہائے، بے شک اساں ہوشیار کرن والے ہیں۔

۵۔ اوندے دعہ ہر حکمت آلے معاملے کوں بیان
کیتا دیندے۔

۶۔ ہر معاملہ جیندا اساں حکم ڈتے بے شک اساں
رسول پھیندے ہیں۔

۷۔ لے تیدے رب دلو رحمت بے شک اوستن والا
تے جانن والا ہے۔

۸۔ آسمانیں تے زمین تے جو انہیں دے دیکھو اوندے رب جے
تساں یقین کرن والے ۶۰ تاں۔

۹۔ اوندے سوا کوئی معبود نہیں اوزندہ کریندے تے
مریندے تہا ڈا رب تے تہا ڈے پہلے پیو ڈا ڈیں دا
رب۔

۱۰۔ اصل او شک وچ کھیڈ دے بین۔

۱۱۔ اتوں انتظار کر جڈاں آسمان تے کھلا کھلا دھواں
ظاہر تھیسے۔

۱۲۔ جبرہا لوکیں کوں ککا گھنسی اے درد ڈیون والا عذاب۔

۱۳۔ اے ساڈے رب اساں کنیں عذاب ہٹا ڈے بیشک

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①

حَمْدٌ ②

وَالْكِتَابِ الْمُبِينِ ③

إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةٍ مُبَارَكَةٍ إِنَّا كُنَّا ④

مُنذِرِينَ ⑤

فِيهَا يُفْرَقُ كُلُّ أَمْرٍ حَكِيمٍ ⑥

أَمَّا مَنْ عِنْدَنَا إِنَّا كُنَّا مُرْسِلِينَ ⑦

رَحْمَةً مِنْ رَبِّكَ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ⑧

رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا إِنْ كُنْتُمْ مُوقِنِينَ ⑨

لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ رَبُّكُمْ وَرَبُّ آبَائِكُمُ ⑩
الَّذِينَ ⑪

بَلْ هُمْ فِي شَكٍّ يَلْعَبُونَ ⑫

فَارْتَقِبْ يَوْمَ تَأْتِي السَّمَاءُ بِدُخَانٍ مُبِينٍ ⑬

يَغْشَى النَّاسَ هَذَا عَذَابٌ أَلِيمٌ ⑭

رَبَّنَا اكْشِفْ عَنَّا الْعَذَابَ إِنَّا مُؤْمِنُونَ ⑮

اساں منیندے ہیں۔

۱۴۔ او کیویں یاد کر لیں تے انہیں کنیں پہن کھول کے بیان کرن والا رسول آگئے۔ اَنۡۤیْ لَهُمُ الدُّرُوۡیَ وَقَدْ جَاۤءَهُمْ رَّسُوْلٌ مُّبِیۡنٌ ﴿۱۴﴾

۱۵۔ ول او اوں کنیں پھر گھمیں تے آکھئے نیں اینکوں سکھایا ویندے تے اے پاگل۔ ثُمَّ تَوَلَّوۡاۤ عَنْهُ وَقَالُوۡا مُعَلَّمٌ مَّجْنُوۡنٌ ﴿۱۵﴾

۱۶۔ اساں عذاب کوں تھوڑی دیر کیتے پریں کر ڈیسیوں بے شک تساں ولا کفر کرن پئے ویسو۔ اِنۡتَا كَاۤشِفُوۡا الْعَذَابَ قَلِيۡلًا اِنَّكُمۡ عَاۡیِدُوۡنَ ﴿۱۶﴾

۱۷۔ جڈاں اساں وڈی پکڑ پکڑیسیوں بے شک اساں بد لکھن سبگدے ہیں۔ یَوْمَ يَنْطُشُ الْبَطۡشَةُ الْكُبَرٰی اِنَّا مُنۡتَقِمُوۡنَ ﴿۱۷﴾

۱۸۔ تے اساں انہیں کنیں پہلے فرعون دی قوم کوں آزمایا تے انہیں کنیں عزت والا رسول آیا ہا۔ وَ لَقَدْ فَتَنَّا قَبۡلَهُمۡ قَوْمَ فِرْعَوۡنَ وَجَاۤءَهُمۡ رَّسُوْلٌ كَرِيۡمٌ ﴿۱۸﴾

۱۹۔ جو اللہ دے بندے میڈے نال پٹھ ڈے بیشک میں تہا ڈے کیتے ایمان دار رسول آں۔ اَنْ اَدۡوَاۤ اِلَیَّ عِبَادَ اللّٰہِ اِنِّیْ لَکُمۡ رَّسُوْلٌ اٰمِیۡنٌ ﴿۱۹﴾

۲۰۔ تے اللہ دے سامنے وڈائی ذکر و بے شک میں تہا ڈو ہک کھلی دلیل گھن کے آیاں۔ وَ اَنْ لَا تَعۡلُوۡا عَلَی اللّٰہِ اِنِّیْ اَتِیۡنَکُمۡ بِبَیِّنٰتٍ مُّبِیۡنٍ ﴿۲۰﴾

۲۱۔ بے شک میں اپنے تے تہا ڈے رب دی آم شام وچ انداں جو تساں میکوں پتھریں نال مار نہ گھتو۔ وَ اِنِّیْ عٰذَتُ بِرَبِّیْ وَ رَبِّکُمۡ اَنْ تُرۡجَمُوۡۤا ﴿۲۱﴾

۲۲۔ تے جے تساں نوھے منیندے تے میکوں کلبا چھوڑ ڈیو۔ وَاِنْ لَّمۡ تُؤْمِنُوۡۤا لِیْ فَاَعۡزِزُوۡنَ ﴿۲۲﴾

۲۳۔ اول اپنے رب کوں سڈیے تے آکھیس بے شک اے مجرم قوم۔ فَدَعَا رَبَّہٗ اَنْ هُوَ لَاۤءِ قَوْمٌ مُّجۡرِمُوۡنَ ﴿۲۳﴾

۲۴۔ خدا آکھئے میڈے بندیں کوں راتورات گھن و ہنچ بے شک تہا ڈا اچھا کیتا ویسی۔ فَاسۡرِعۡ بِعِبَادِیۡ لِیَّلًا اِنَّکُمۡ مُّتَّبِعُوۡنَ ﴿۲۴﴾

۲۵۔ تے سمندر کوں بٹے بنا کے چھوڑ و ہنچ بے شک او غرق تھیون والا لشکر۔ وَ اَتَرِکَ الْبَحۡرَ رَهۡوًا اِنَّہُمۡ جُنُودٌ مُّغۡرَقُوۡنَ ﴿۲۵﴾

۲۶۔ انہیں کے تلباغ تے چستے چھوڑین۔ کَمۡ تَرَوۡۤا مِنْ جَنَّتٍ وَ عِبۡوٍ ﴿۲۶﴾

- ۲۷۔ تے رڑھیں تے عزت والیاں جہیں۔
 ۲۸۔ تے نعمتاں چھوڑیں جنہیں نال ادعوش تھے پٹے بن
 ۲۹۔ تے ایویں اساں انہیں دا بی قوم کوں وارث بنا
 ڈتے۔
 ۳۰۔ انہیں تے نہ آسمان رُسے تے نہ زمین تے انہیں
 کوں دکھی وی نہیں ڈتی گئی۔
 ۳۱۔ تے اساں بنی اسرائیل کوں ذلیل کرن والے
 عذاب کنیں پجائے۔
 ۳۲۔ تے انہیں کیں او دوائی کمرٹ والا تے حد کنیں دھنن والا باہ
 تے علم دی وجہ نال چڑن بگدھاھا۔
 ۳۳۔ تے انہیں کوں او نشان ڈتے جیندے دوج
 کھلی آزمائش ہائی۔
 ۳۴۔ بے شک اداے آبدن۔
 ۳۵۔ اے ساڈی پہلی موت تے ساکوں جیندہ کیتا
 ویسی۔
 ۳۶۔ ناں تاں ساڈے پیو ڈاڈے گھن آؤجے نساں
 سچے ہوتے۔
 ۳۷۔ کیا او جینگے بن یا تبع دی قوم یا جیرھے انہیں کیں
 پہلے بن اساں انہیں کوں ہلاک کمر ڈتا ہاتے بے شک
 او مجرم ہن۔
 ۳۸۔ تے اساں آسمانیں تے زمین کوں تے جوا انہیں دے
 دیکار بے فائدہ تے کھینڈ واسطے پیدا نہیں کیتا۔
 ۳۹۔ اساں انہیں ڈنایں کوں حق نال پیدا کیتے تے اصل اکثر
 لوک چاٹدے نہیں۔
 ۴۰۔ بے شک فیصلے دا ڈینہہ انہیں ساریں دا مقرر
 ۴۱۔ دَرُودُجْ وَ مَقَامُ کَرِیمِ ۱۹
 ۴۲۔ وَ نِعْمَ کَانُوا فِیہَا لَکَہِیْنَ ۲۰
 ۴۳۔ کَذٰلِکَ وَ اَوْرَثْنٰہَا قَوْمًا اٰخَرِیْنَ ۲۱
 ۴۴۔ فَمَا بَلَکْتَ عَلَیْہِہُمُ السَّمَاءُ وَ الْاَرْضُ وَ مَا کَانُوا
 مُنظَرِیْنَ ۲۲
 ۴۵۔ وَ لَقَدْ بَجَّیْنَا بَنِیَ اِسْرَآئِیْلَ مِنَ الْعَذَابِ اَلْہِیْنِ ۲۳
 ۴۶۔ مِنْ دَرُودُنَّ اِنَّہٗ کَانَ عَلَیَّآئِیْنَ السُّرِیْنَ ۲۴
 ۴۷۔ وَ لَقَدْ اٰخَرْنٰہُمْ عَلٰی عَلَمٍ عَلِیِّیْنَ ۲۵
 ۴۸۔ وَ اَتٰیْنٰہُمْ مِنَ الْاٰیٰتِ مَا فِیْہِ بَلَآءٌ مُّبِیْنٌ ۲۶
 ۴۹۔ اِنْ هٰؤُلَاءِ لَیَقُولُوْنَ ۲۷
 ۵۰۔ اِنْ هٰی اِلَّا مَوَدَّتُنَا الْاُولٰی وَ مَا نَحْنُ بِمُنشَرِیْنَ ۲۸
 ۵۱۔ فَاَنُوْا بِاٰیٰتِنَا اِنْ کُنْتُمْ صٰدِقِیْنَ ۲۹
 ۵۲۔ اَہُمْ خَیْرٌ اَمْ قَوْمُ بُنِیَّ وَ الَّذِیْنَ مِنْ قَبْلِہُمْ اٰهَلْکُنْہُمْ
 ۵۳۔ اِنَّہُمْ کَانُوْا مُجْرِمِیْنَ ۳۰
 ۵۴۔ وَ مَا خَلَقْنَا السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضَ وَ مَا
 بَیْنَہُمَا لَعِیْنٌ ۳۱
 ۵۵۔ مَا خَلَقْنٰہُمَا اِلَّا بِالْحَقِّ وَلٰکِنْ اَکْثَرُہُمْ
 لَا یَعْلَمُوْنَ ۳۲
 ۵۶۔ اِنْ یَوْمَ الْفَصْلِ مِیْقَاتُہُمْ اٰجَمِعِیْنَ ۳۳

وقت۔

۴۲۔ جڑاں کوئی سنگتی بے سنگتی دے کم نہ اوسی تے انہیں دی امداد نہ کیتی ویسی۔

۴۳۔ سواے اوندے جیندے اتے اللہ رحم کرے بے شک او غالب تے مہربان۔

۴۴۔ بے شک کنوار پوٹی داوٹ

۴۵۔ گناہ گاریں رکھاج

۴۶۔ گھریئے تانے آلی کارڈ دھیں دوح اُپسی

۴۷۔ جیویں تیا پانی اُپلے

۴۸۔ اینکو پکڑو تے دوزخ دی آدھل تیں اینکوں کھلیندے ونجو۔

۴۹۔ دل ایندے سر تے تن پائی سٹو۔ اے گرمی دا عذاب۔

۵۰۔ توں چکھ بے شک توں عزت والا تے مشریف (بٹروا) مانریں۔

۵۱۔ بے شک اے او عذاب جیندے متعلق تسال شک کریندے باوے۔

۵۲۔ بے شک متقی امن والیں جہیں دوح بہوسن۔

۵۳۔ بائیں تے پیشیں دوح بہوسن

۵۴۔ ریشم پسین آمنے سامنے بہسن

۵۵۔ ایویں اساں انہیں کیتے وڈیں اکھیں آلیاں حوراں زالیں بنیسوں

۵۶۔ او ہر قسم دا پھل منگوئیں تے امن دوح رہسن

۵۷۔ اوندے دوح انہیں کول موت نہ اوسی سولے

بہلی موت دے تے اللہ انہیں کول دوزخ دے عذاب کنیں پچسی

يَوْمَ لَا يُغْنِي مَوْلَى عَنْ مَوْلَى شَيْئًا وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ﴿٤٢﴾

إِلَّا مَنْ رَحِمَ اللَّهُ إِنَّهُ هُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿٤٣﴾

إِنَّ شَجَرَتَ الزَّقْوِمِ ﴿٤٤﴾

طَعَامُ الْأَتِيمِ ﴿٤٥﴾

كَالْمُهْلِ يَغْلِي فِي الْبُطُونِ ﴿٤٦﴾

كَغَلِيِّ الْحَبِيمِ ﴿٤٧﴾

خُذُوهُ فَاعْتِلُوهُ إِلَى سَوَاءِ الْجَحِيمِ ﴿٤٨﴾

ثُمَّ صُبُّوا فَوْقَ رَأْسِهِ مِنْ عَذَابِ الْحَبِيمِ ﴿٤٩﴾

ذُقْ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْكَرِيمُ ﴿٥٠﴾

إِنَّ هَذَا مَا كُنْتُمْ بِهِ تَمْتَرُونَ ﴿٥١﴾

إِنَّ السَّائِقِينَ فِي مَقَامِ امِينٍ ﴿٥٢﴾

فِي جَنَّتٍ وَعُيُونٍ ﴿٥٣﴾

يَلْبَسُونَ مِنْ سُنْدُسٍ وَإِسْتَبْرَقٍ مُتَقَابِلِينَ ﴿٥٤﴾

كَذَلِكَ وَرَوَّجْنَاهُمْ بِحُورٍ عِينٍ ﴿٥٥﴾

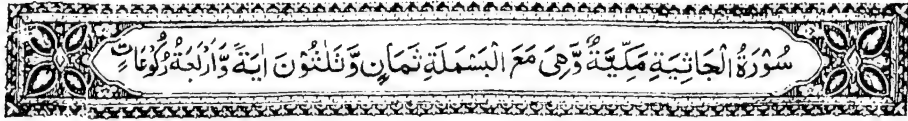
يَدْعُونَ فِيهَا بِكُلِّ فَاكِهَةٍ آمِنِينَ ﴿٥٦﴾

لَا يَذُوقُونَ فِيهَا الْمَوْتَ إِلَّا الْمَوْتَةَ الْأُولَىٰ وَ

وَقَهُمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ ﴿٥٧﴾

صافحہ ۴۴ عند المساء خیرین

- ۵۸۔ اے تہاڑے رب و افضل تے اے پہوں
وڈی کامیابی ۵۸
۵۹۔ تے اساں اینکوں تیرڈی زبان تے سوکھا کر
ڈتے ماں جو اے نصیحت پکڑن
۶۰۔ توں انتظار کر بے شک او انتظار کر نیندے
پین۔
- فَضْلًا مِّن رَّبِّكَ ذَٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿۵۸﴾
فَإِنَّمَا يَسْتَرْزِقُهُ بِلسَانِكَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿۵۹﴾
فَازْتَقِمْ إِنَّهُمْ مُّرْتَقِبُونَ ﴿۶۰﴾

سورہ جاثیہ مکی ۷۷ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۳۸ آیاتیاں تے ۴ رکوعن۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیرہا بن منگئے
ڈیون والاتے بہوں مہربان۔
- ۲۔ سب صفتیں والاتے بزرگ خدا۔
- ۳۔ اے کتاب غالب تے بہوں سیانے خدا اولوہقی،
- ۴۔ بے شک آسمانیں تے زمین وچ مومنین کیتے نشان۔
- ۵۔ تے ایویں تہا بڑے پیدا تھیون تے جانوریں کوں
زمین وچ کھنڈاؤن وچ یقین کرن والی قوم کیتے
نشان۔
- ۶۔ رات تے ڈینہر دے اگو پھو آؤن تے جو اللہ سیں
آسمان تو رزق لہائے تے اوندے نال زمین کوں برقیون و بعد
وسوں کیتے سی تے ہوائیں دے چلاؤن وچ عقل والی
قوم کیتے نشان۔
- ۷۔ اے اللہ دے نشانن جیرہا اسان تیرے
سامنے مسح نال پڑھدے ہیں۔ اللہ تے اوندی آیتیں
دے بعد کیرہی گال کوں منین۔
- ۸۔ ہر کوڑے تے گناہ گار کوں عذاب ملیس۔
- ۹۔ او اللہ دی آیات کوں سڈے جیرہیاں اونکوں
پڑھ کے سُنایاں ویندن، دل اکڑنیدارہ ویندے
جیویں اول سُنیاوی ناں ہوے، اونکوں بڑ کھ ڈیون
والے عذاب دی خوش خبری ڈے۔
- ۱۰۔ تے جیلھے اونکوں ساڈی آیات دا کجھ پتر لگ
ویندے تے اوندے تے مشکریاں کریندے اے
- وَاخْتَلَفَ اللَّيْلُ وَالنَّهَارُ وَمَا أَنزَلَ اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ
مِنْ رِّزْقٍ فَأَخْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَتَصْرِيفِ
الرِّيحِ آيَاتُ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ②
- تِلْكَ آيَاتُ اللَّهِ تَنزِيلُهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ قُبَاً بَيِّنَاتٍ
بَعْدَ اللَّهِ وَآيَاتِهِ يُؤْمِنُونَ ③
- وَنُزُلٍ لِّكُلِّ أَقَاكٍ آتِيهِمْ ④
- يَسْمَعُ آيَاتُ اللَّهِ تُنَزَّلُ عَلَيْهِ ثُمَّ يُصَرِّفُ مُسْتَكْبِرًا كَانَتْ
لَمْ يَسْمَعْهَا قَبْلَئِذْهُ بَعْدَ آيِ الْيَمِ ⑤
- وَإِذَا عَلِمَ مِنْ آيَاتِنَا شَيْئًا اتَّخَذَهَا هُزُوًا أُولَئِكَ
لَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ ⑥

لو کہن جنہیں کیتے ذلیل کرٹ والا عذاب۔

۱۱۔ اوندے بعد دفرخ دی ہے جو اوکمتن او انہیں کوں کوئی فائدہ نہ ڈیسی تے نہ او سنگتی جنہیں کوں اللہ دے سوا معبود بیندن تے انہیں کیتے وڈا عذاب۔

۱۲۔ اے ہدایت تے جیرھے اپنے رب دی سہیش دا انکار کریندن انہیں کیتے مشرک دی وجہ نال بڈکھ ڈیون والا عذاب۔

۱۳۔ اللہ اوہے جیٹ تہا بڈے کیتے سمندر کوں کم وچ لائے تاں جو اوندے حکم نال اوندے وچ بیٹریاں ٹرن تے تاں جو تساں اوندہ افضل گولوتے تاں جو تساں شکر کرو۔

۱۴۔ تے آسمانیں تے زمین وچ جو کجھ ہے اوسارے واسارا اوں تہا بڈے تانے کیتے بے شک ایندے وچ سوچن والی قوم کیتے نشانن۔

۱۵۔ توں مومنیں کوں اکھ انہیں لوکیں کوں بخش ڈیون جیرھے اللہ دی سزا کینیں نہیں بڈرے تاں جو او انہیں کوں انہیں دے عملیں دی وجہ نال سزا ڈیوے۔

۱۶۔ جیرھا چنگے کم کرہیسی اوندہ فائدہ ہونکوں تھیسے تے جیرھا گندے کم کرہیسی اوندہ اگھا نا اونکوں تھیسے دل تساں اپنے رب دوولنے۔

۱۷۔ اسماں بنی اسرائیل کوں کتاب تے حکومت تے نبوت بخشی تے انہیں کوں پاک شہیں دارزق ڈتا تے انہیں کوں سارے لوکیں تے وڈائی بخشی۔

۱۸۔ تے انہیں کوں کھلی کھلی شریعت ڈتی تے انہیں اوندہ علم آون دے بعد آپت دی منہ زوری دی وجہ

مِنْ ذَرَّيْهِمْ جَهَنَّمَ وَلَا يُغْنِي عَنْهُمْ مَا كَسَبُوا شَيْئًا وَلَا مَا اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْلِيَاءَ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ۝۱۱

هَذَا هُدًى وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ لَهُمْ عَذَابٌ مِّنْ رَّجْدٍ إِلَيْهِمْ ۝۱۲

اللَّهُ الَّذِي سَخَّرَ لَكُمُ الْبَحْرَ لِتَجْرِيَ الْفُلُكُ فِيهِ بِأَمْرِ رَبِّهِ وَلِتَسْتَبْغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ۝۱۳

وَسَخَّرَ لَكُم مَّا فِي السَّمُوتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا مِنْهُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ۝۱۴

قُلْ لِلَّذِينَ آمَنُوا يَغْفِرُوا لِلَّذِينَ لَا يَرْجُونَ أَيَّامَ اللَّهِ لِيَجْزِيَ قَوْمًا بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ۝۱۵

مَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِنَفْسِهِ وَمَنْ أَسَاءَ فَعَلَيْهَا ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ تُرْجَعُونَ ۝۱۶

وَلَقَدْ آتَيْنَا بَنِي إِسْرَءِيلَ الْكِتَابَ وَالْحُكْمَ وَالنُّبُوَّةَ وَرَزَقْنَاهُمْ مِّنَ الظَّيْتِ وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ ۝۱۷

وَآتَيْنَاهُمْ بَنَاتٍ مِّنَ الْأَمْرِ فَمَا اخْتَلَفُوا إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ بَعِيًا بَيْنَهُمْ إِنَّ رَبَّكَ

يَقْضَىٰ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ
يَخْتَلِفُونَ ①۸

نال اوندے وح اختلاف کیتا بے شک تیدا رب
قیامت دے ڈینہہ اوند فیصلہ کر لسی جیندے وح
او اختلاف کریندن ۔

ثُمَّ جَعَلْنَاكَ عَلَىٰ شَرِيعَةٍ مِّنَ الْأَمْرِ فَاتَّبِعْهَا وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ ①۹

۱۹۔ ول اسال تیکوں شریعت دے ہک طریقے تے
چلے توں اوندی پیروی کرتے جیرے چاڈے نہیں
انہیں دی مرھی دے پھوٹاں چل ۔

إِنَّهُمْ لَن يَغْنُوا عَنْكَ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا وَإِنَّ الظَّالِمِينَ
بَعْضُهُمْ أَوْلَىٰ بِبَعْضٍ وَاللَّهُ وَلِيُّ الْمُتَّقِينَ ②۰

۲۰۔ بے شک او اللہ دے مقابلے وح تیکوں کوئی
فائدہ نہیں پچا سگدے تے ظالم ہک ڈوبھے دے
سنگتی ہن تے اللہ متقیں دا سنگتی ۶۔

هَذَا بَصَائِرُ لِلنَّاسِ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِّقَوْمٍ
يُذِقُونَ ②۱

۲۱۔ اے لوکیں کیتے نشان تے ہدایت تے یقین رکھن
والی قوم کیتے رحمت ۔

أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ اجْتَرَحُوا الشَّيْءَ أَن يَجْعَلَهُمْ
كَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَوَاءً عِنْدَ اللَّهِ
وَمِمَّا تُهُمْ سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ ②۲

۲۲۔ کیا بڑے کم کرٹ والے اے خیال کریندن جو
اسال انہیں کول اویں بنا ڈیسوں بیویں مومن تے
نیک کم کرٹ والے ہن انہیں دامرٹ جیون ہک ہسی
بہوں برا ۶ جو او فیصلہ کریندن ۔

وَخَلَقَ اللَّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ وَلَئِنْ جُزِيَ
كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ②۳

۲۳۔ تے اللہ آسمانیں تے زمین کول حق نال پیدا
کیتے تے تاں جو ہر نفس کول اوندی کمٹ دا بدلہ ملے
تے انہیں تے ظلم نہ تھنسی ۔

أَفَرَأَيْتَ مَنِ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ وَأَضَلَّهُ اللَّهُ
عَلَىٰ عِلْمِهِ وَخَوَّاهُ عَلَىٰ سَنَعِهِ وَجَعَلَ عَلَىٰ
بَصَرِهِ غِشَاوَةً فَمَن يَهْدِيهِ مِن بَعْدِ اللَّهِ
أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ②۴

۲۴۔ کیا تیں اول بندے کول بڑھے جیرھا پٹی خواہیں
کول معبود بنا گھندے تے اللہ اونکوں اپنے علم نال
گمراہ کیتے تے اوندے کن تے دل تے مہر لا ڈتی اس
تے اوندے اکھیں تے پردے پاتسی اونکوں اللہ
دے سوا کون سدھارا ۶ پھیلیسی کیا تیں نصیحت
نوہ پکڑیندے ۔

وَقَالُوا مَا هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا نَمُوتُ وَنَحْيَا
وَمَا يَهْدِيكُنَا إِلَّا الدَّهْرُ وَمَا لَهُم بِذَلِكَ مِنْ

۲۵۔ تے انہیں آکھئے اے تے محض ساڈی دنیا دی
زندگی ۶ مرسوں تے دل جیندے تھیسوں تے ساکوں

عَلِمَ إِنْ هُمْ إِلَّا يَظُنُّونَ ۝۲۵

زمانہ مریندے، ایندا انہیں کوں کوئی علم نہیں، اے محض انہیں دا اپنا خیال۔

وَإِذَا تَنَاطَلُوا عَلَيْهِمْ أَنُنَادِيَ تَنَادَىٰ مَا كَانَ حُجَّتَهُمْ إِلَّا أَن قَالُوا ائْتُوا بِآيَاتِنَا إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ۝۲۶

۲۶۔ تے جیلھے انہیں تے ساڈیاں آیتاں پڑھیاں ویندن تے انہیں دی دلیل محض اے ہوندی ہواو۔ اہدن جے تساں سچے عرتے ساڈے پوہڑاؤں کوں لکھن آو۔

قُلِ اللَّهُ يَحْمِلُكُمْ ثُمَّ يُبْدِيكُمْ ثُمَّ يَجْعَلُكُمْ إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَامَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ۝۲۷

۲۷۔ توں آکھ اللہ تہا کوں جیندا کیتے ول تہا کوں مرسی ول تہا کوں قیامت دے ڈینہہ کھڑا کرسی جیندے آون وح کوئی شک نہیں تے اصل ہوں سارے لوک چاندے نہیں۔

وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُؤْمِلُ يَخْسِرُ الْمُبْطِلُونَ ۝۲۸

۲۸۔ تے آسمانیں تے زمین دی بادشاہت اللہ کیتے ہے تے جڈاں قیامت اوسی اوسں ڈینہہ کھڑے لوک گھانا پین۔

وَتَرَىٰ كُلَّ اُمَّةٍ جَاثِيَةً كُلُّ اُمَّةٍ تُدْعٰى اِلٰى كِتٰبِهَا الْيَوْمَ تُجْزَوْنَ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ۝۲۹

۲۹۔ تے ہر اُمت گھوڑیں دے بھر ڈٹھا ہو یا ڈیکھیں تے ہر ٹولہ اپنی شریعت دوسڈیا وسی، اوج تہا کوں تہاڈے عملیں دا بدلہ ڈتا وسی۔

هٰذَا كِتٰبُنَا يُنٰطِقُ عَلَيْكُمْ بِالْحَقِّ اِنَّا كُنَّا نَسْتَنۡبِغُ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ۝۳۰

۳۰۔ اے ساڈی کتاب چیرھی تہاڈے خلاف وح الیہندی بے شک اساں جو تساں کریندے ہاوے لکھدے رہ گئے ہیں۔

فَاَمَّا الَّذِيۡنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ فَيُدْخِلُهُمْ رَبُّهُمْ فِي رَحْمَتِهٖ ذٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْبَیِّنُ ۝۳۱

۳۱۔ تے مومن تے نیک عمل کرن والے انہیں کوں انہیں دارب اپنی رحمت وح داخل کرسی تے اے کھلی کامیابی۔

وَاَمَّا الَّذِيۡنَ كَفَرُوْا فَلَمْ يَكُنْ اٰیٰتِنَا تُنٰتِلُ عَلَيْهِمْ فَاَسْتَكْبَرُوْا وَكُنْتُمْ قَوْمًا مُّجْرِمِيۡنَ ۝۳۲

۳۲۔ تے جیرھے کافرن (انہیں کوں آکھیا وسی) کیا تہا کوں ساڈیاں آیتاں پڑھ کے نہ سنایاں ویندیں ہن تساں اکریندے ہاوے تے تساں مجرم قوم ہاوے۔

وَاِذَا قِيلَ اِنَّ وَعْدَ اللّٰهِ حَقٌّ وَّ السَّاعَةُ لَا رَيْبَ فِيْهَا قُلْتُمْ مَا نَدْرِيْ مَا السَّاعَةُ اِنْ نَّظُنُّ اِلَّا ظَنًّا وَّمَا نَحْنُ بِمُسْتَیْقِنِيْنَ ﴿۳۳﴾

۳۳۔ تے جیلھے آکھیا ویندا با بے شک اللہ دا وعدہ
سچ تے قیامت دے جڑینہ وچ کوئی
شک نہیں تساں آہرے ماوے ساکوں کوئی پرتہ
نہیں قیامت کیا ہے، اسان تے محض گمان
کمریدے ہں ساکوں یقین نہیں اوندہ۔

وَبَدَا لَهُمْ سَيِّئَاتٌ مَّا عَمِلُوا وَحَاقَ بِهِمْ مَّا كَانُوا
بِهٖ يَسْتَهْزِءُوْنَ ﴿۳۴﴾

۳۴۔ تے اوں دیکھے انہیں دے عملیں دیاں خرابیاں
ظاہر تھی ولین تے او عذاب انہیں کوں ولہیٹ
گھنسی جیندے اتے او کھلے ہن۔

وَقِيلَ الْيَوْمَ نَنسِفْكُمْ كَمَا نَسِفْنَا لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَٰذَا
وَمَّا دُكِّرْتُمْ التَّوَّابُونَ ﴿۳۵﴾

۳۵۔ تے انہیں کوں اگھیا دین تساں جیویں آج دی
ملاقات بھل گئے ماوے، آج اسان ایوں تہاکوں
دی بھل ولیویں تے تہاڈا ٹھکانہ بھاء تے تہاڈا
کوئی امدادی کاہ نہیں۔

ذٰلِكُمْ بِاَنكُمۡ اٰتَخَذْتُمۡ اِلٰهَٰهُمۡ هُزُوًا وَّ عَزَّزْتُكُمْ
الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا فَاَلْيَوْمَ لَا يُخۡرِجُوۡنَ مِنْهَا وَّلَا هُمْ
يُسْتَعۡبَدُوۡنَ ﴿۳۶﴾

۳۶۔ اے ات بگاہوں جو تساں اللہ دی آیتیں تے
کھلے ماوے تے تہاکوں دُنیاوی زندگی دوکھاڈتا
ہویا ملے اتے آج او اوندے وچو نہ کڈھیے ولین تے
نہ انہیں کوں کو لہو آوٹ ڈتا ویسی نہ فریاد سنی ویسی۔

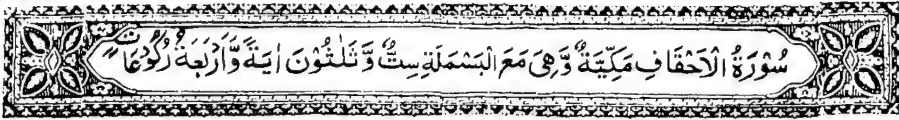
قُلِّلِہٖ الْحَمْدُ رَبِّ السَّمٰوٰتِ وَرَبِّ الْاَرْضِ رَبِّ
الْعٰلَمِیۡنَ ﴿۳۷﴾

۳۷۔ تے سب صفتاں اللہ کیتے ہن جیرھا آسمانیں
داوی رب تے زمینیں داوی تے ساریں جہانیں
دا پالنے والا۔

وَلَهُ الْکِبَرِیَّاءُ فِی السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَهُوَ الْعَزِیۡزُ
الْحَکِیۡمُ ﴿۳۸﴾

۳۸۔ آسمانیں تے زمین وچ وڈیا ہوندا (او ہو وڈا)
تے او غالب تے ہوں سیانا۔

سورة احقاف مکی ۷ بسم اللہ نال ایندیاں ۲۶ آیات تے ۴ رکوعن۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①

۱۔ شروع کرینداں اللہ دے نال نال جیہا بن

منگئے ڈیون والا تے بہوں مہربان۔

حَمَّ ②

۲۔ ساری منقیں والا تے بزرگ خدا ۷۔

تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ③

۳۔ اے کتاب غالب تے حکمت والے خدا

دولہا بی گئی ۷۔

مَا خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَأَجَلٍ مُّسَمًّى وَالَّذِينَ كَفَرُوا عَمَّا أُنذِرُوا مُّعْرِضُونَ ④

۴۔ اساں آسمانیں تے زمین تے جو انہیں دے
وجہ محض حق نال پیدا کیتے تے کہتے مقرر مدت
کیتے تے جیہے کافرن او اوں کیں منہ
پھرنیدن جتھو او ڈراٹے ویندن۔

قُلْ أَرَأَيْتُمْ مَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَرُونِي مَا ذَا خَلَقُوا مِنَ الْأَرْضِ أَمْ لَهُمْ شِرْكٌ فِي السَّمَوَاتِ
إِنِّي تُبْدِي بِكُتَيْبٍ مِنْ قَبْلِ هَذَا أَذْأَنُورِقَ وَمَنْ عِلْمُ
إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ⑤

۵۔ توں آکھ تساں ڈسو جیہے تساں خدا دے سوا
مبدو بنندے ۷ میکوں ڈکھاؤ انہیں زمین وچ کیا
پیدا کیتے یا آسمانیں وچ انہیں دی سانجھ ای کیں
پہلی کتاب وچو کوئی دلیل آتو یا علم دی دلیل
ڈیو جے تساں پے ہوسے۔

وَمَنْ أَضَلُّ مِمَّنْ يَدْعُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ مَنْ
لَّا يَسْتَجِيبُ لَهُ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ وَهُمْ عَنْ دُعَائِهِمْ
غَافِلُونَ ⑥

۶۔ اوں کیں زیادہ گمراہ کون جیہا اللہ دے سوا
اوں کوں سبب بندے جیہا قیامت میں اوں دی دعائیں
سُندا تے او انہیں دی دعا کیں غافلن۔

وَإِذَا حُشِرَ النَّاسُ كَانُوا لَهُمْ أَعْدَاءً وَكَانُوا
بِعِبَادَتِهِمْ كَافِرِينَ ⑦

۷۔ تے جیلے لوک کٹھے کیتے ولسن او انہیں
دے دشمن ہوسن تے او انہیں دی عبادت
دے منکر ہوسن۔

وَإِذَا نَسَخْنَا إِلَهُاتِهِمْ بَدَّلْنَا الْآلِهَ الَّذِينَ كَفَرُوا
لِلْحَقِّ لَنَجَاءَهُمْ هَذَا إِسْحَرُ مُبِينٌ ⑧

۸۔ تے جیلے انہیں تے ساڈی کھلی کھلی آیات
پڑھیاں دیندن تے کافرن کوں جیلے انہیں دو اندے

آہدن اے تے کھلا کھلا جادو ہے۔

۹۔ یا آہدن اوں اینکوں گھر گھر تے توں آکھ جے میں
اینکوں گھر گھر تے تے تساں میکوں اللہ دے
عذاب کنیں توہے پچا سبگدے او چاٹدے
جو گالیں تساں کریندے ء تہاڑے تے
میڈے درمیان او کافی گواہ تے او پہوں
بخشن والا تے ہوں مہربان۔

۱۰۔ توں آکھ میں کوئی نواں رسول نہیں تے
میں نیں ہاٹا جو میڈے نال تے تہاڑے نال کیا سلوک
کیتا ویس میں تے محسن اوں وحی دی
پیروی کرینداں جیڑھی میڈو اندی ء تے میں
تے محسن ہک کھلا کھلا ڈراوٹ والا ہاں۔
۱۱۔ توں آکھ ڈسو جے اے اللہ کنیں ہے تے
تساں ایندا الکار کریندے پئے ء تے بنی اسرائیل
وچو ہک گواہ نے گواہی دی ڈتی ء تے اوں
من گدے تے تساں دجائی ڈکھائی ء بے شک
اللہ ظالم قوم کوں ہدایت نہیں ڈیندا۔

۱۲۔ تے کافر مومنین کوں آہدن جے اے
چنگا ہوئے ہاتے اساں کنیں پہلے ایمان
نہ گھن آون ہاتے جیکھ انہیں کوں ایندے
نال ہدایت نہیں ملی آہدن اے تے پرانا کوڑ۔
۱۳۔ تے ایں کنیں پہلے موسیٰ دی کتاب رستہ
ڈکھاوٹ والی تے رحمت ہائی تے اے
کتاب جیڑھی تصدیق کریندی ء تے عربی
زبان وچ تاں جو او ظالمیں کوں ڈراوے ،
تے نیکیں کیتے خوش خبری ء۔

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ قُلْ إِنِ افْتَرَيْتُهُ فَلَا تَمْلِكُونَ
لِي مِنَ اللَّهِ شَيْئًا هُوَ أَعْلَمُ بِمَا تُفِيضُونَ فِيهِ ء
كُفِيَ بِهِ شَهِيدًا بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَهُوَ الْغَفُورُ
الرَّحِيمُ ⑩

قُلْ مَا كُنْتُ بِدَاعٍ مِنَ الرُّسُلِ وَمَا أَدْرِي مَا يُفَعَّلُ
بِي وَلَا يَكُمُ إِنْ أَتَيْتُ إِلَّا مَا يُوْحَىٰ إِلَيَّ وَمَا أَنَا
إِلَّا نَذِيرٌ مُّبِينٌ ⑪

قُلْ أَدْعَيْتُمْ إِنْ كَانَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ
وَكُفِّرْتُمْ بِهِ وَشَهِدَ شَهِدًا مِنْ بَنِي
إِسْرَءِيلَ عَلَىٰ مِثْلِهِ فَأَمَنْ وَاسْتَكْبَرْتُمْ
إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ⑫

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا لَوْ كَانَ خَيْرًا مَّا
سَبَقُونَا إِلَيْهِ وَإِذْ لَمْ يَهْتَدُوا بِهِ فَسَيَقُولُونَ
هَذَا إِفْكٌ قَدِيمٌ ⑬

وَمِنْ قَبْلِهِ كَتَبَ مُوسَىٰ إِمَامًا وَرَحْمَةً وَهَذَا
كِتَابُ مُصَدِّقٍ لِّسَانًا عَرَبِيًّا لِّيُنذِرَ الَّذِينَ ظَلَمُوا
وَبُشْرَىٰ لِلْمُحْسِنِينَ ⑭

إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَامُوا فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿۱۳﴾

۱۳۔ بے شک جیسے آہن اللہ ساڈا رب تے ول ٹکڑے تھی ویندن تے انہیں تے کوئی ڈر نہیں تے نہ او مونجھے تھیں۔

أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ خَالِدِينَ فِيهَا جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۱۴﴾

۱۴۔ اے ہمیشہ رہن اے انہیں دے عملیں دی جزاء۔

وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ إِحْسَانًا حَمَلَتْهُ أُمُّهُ كُرْهًا وَوَضَعَتْهُ كُرْهًا وَحَمْلُهُ وَفِصْلُهُ ثَلَاثُونَ شَهْرًا حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ اَشُدَّهُ وَبَلَغَ اَرْبَعِينَ سَنَةً قَالَ رَبِّ أَوْزِعْنِي أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلَىٰ وَالِدَيَّ وَأَنْ أَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضَاهُ وَأَصْلِحْ لِي فِي ذُرِّيَّتِي إِنِّي بُنْتُ إِلَيْكَ وَإِنِّي مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿۱۵﴾

۱۵۔ تے اساں انسان کوں پیو ماناں چنگے سلوک دی وصیت کیتی ء اوندی ما اونکوں ڈاڑھی تکلیف نال رمل اڈو وچ رکھے تے ول تکلیف نال چٹے تے اوندے محل تے کھیر چھراوٹن دا وقت تریہ مہینے ہن تے جیلے او پورا جوان تھئے تے چالی سال دا تھئے آکھیں اے میڈے رب میکوں توفیق ڈے میں اوں نعمت دا شکر کراں جیہی تیں میڈے اتے کیتی ء تے میڈے پیو ماتے کیتی تے میں نیک کم کراں جیہے تیکوں چنگے بگن تے میڈی اولاد کوں نیک بنا بے شک میں تیڈو رجوع کریںداں تے میں فرمانبردار ہاں۔

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ تَقْبَلُ عَنْهُمْ أَحْسَنَ مَا عَمِلُوا وَتَتَجَاوَرُ عَنْ سَيِّئَاتِهِمْ فِي أَصْحَابِ الْجَنَّةِ وَعَدَ الصَّادِقُ الَّذِي كَانُوا بِوَعْدِهِ ﴿۱۶﴾

۱۶۔ اے ہن جنہیں دی دعا اساں سترے ہیں تے انہیں دے چنگے کم قبول کریندے ہیں تے اساں دی برائیاں معاف کر ڈیساں اے ہمیشہ والے ہن اے سچا وعدہ ء جیہا انہیں نال کیتا گئے۔

وَالَّذِي قَالَ لِوَالِدَيْهِ أُفٍّ لَّكُمَا اتَّعَذَّبْنِي أَنْتَ أَخْرَجَ وَقَدْ خَلَّتِ الْقُرُونُ مِنْ قَبْلِي وَهِيَ يَسْتَوِيضُنَّ اللَّهَ وَلَيْكَ آمِنٌ ۖ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ ۖ يَقُولُ مَا هَذَا إِلَّا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ﴿۱۷﴾

۱۷۔ جیہا اپنے پیو ماں کوں ابدے تہاڈے اتے افسوس میکوں اے ڈسیندے ء جو میکوں جیندا کیتا ویسی تے میں کنیں پہلے کئی صدیاں گزیرن تے او ڈوہیں اللہ کنیں فریاد کریںدن ہلاک تھیویں من گھن بے شک اللہ دا وعدہ سچا ء تے او

آہدے اسے پہلے لوکیں دے قصے ہن۔

۱۹۔ ایسویں لوکن جنہیں تیں انہیں لوکیں دی عذاب دی پیشگوئی پوری تھی جیسے پہلے ہن بھانویں او جنہیں درج ہن یا انسانیں وچ۔ بے شک او گھانا پاوٹ والے ہن۔

۲۰۔ تے ہر کنیں کوں انہیں دے عملیں دے مطابق رتبہ بلسی تے عملیں دا بدلہ انہیں کوں پورا بلسی تے انہیں تے ظلم نہ تھیسے۔

۲۱۔ تے جیسے ڈینہ کافر بھا دے سامنے آندے ویسن تے اکھیسے تساں اٹھے انعام سارے دنیاوی زندگی وچ ختم کر ڈیتے ہن تے انہیں کیں فلذہ چاچکے، آج تہاکوں ذلت دا عذاب بٹا ویسی جو تساں زمین وچ ناحق اکریندے ہا دے تے نافرمانی کریندے ہا دے۔

۲۲۔ تے عاد دے بھرا کوں یاد کر جیسے اوں اپنی قوم کوں (ہیں نال) اڈرائے تے اول کنیں اگو پچھو کئی رسول گذر چکین جو تساں اللہ دے سوا کیں دی عبادت نہ کرو بے شک میں تہاڈے اتے وڈے ڈینہ دے عذاب کنیں ڈرداں۔

۲۳۔ انہیں آکھئے کیا توں آئیں جو ساکوں ساکوں معبودیں کنیں پریں کر ڈیویں تے دل جیرا ڈراوا ساکوں ڈیندا پیں پورا کر جے توں سچا ہوں۔

۲۴۔ اوں آکھئے ایندا علم اللہ کنیں ہے تے میں تے اللہ دا سنہیا تہاکوں پچنیداں تے اصل میں تہاکوں جاہل قوم سمجینداں۔

۲۵۔ جیسے انہیں بدل ڈٹھے جیرا انہیں دی

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ حَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ فِي أُمِّ قَدْ
خَلَقْتُ مِنْ قَبْلِهِمْ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنسِ إِنَّهُمْ
كَانُوا خَاسِرِينَ ۝۱۹

وَلِكُلِّ دَرَجَةٍ مِمَّا عَمِلُوا وَرِثَوْنَهُمْ أَغْنَاهُمْ
وَهُمْ لَا يَظْلَمُونَ ۝۲۰

وَيَوْمَ يُعْرَضُ الَّذِينَ كَفَرُوا عَلَى النَّارِ أَلَذَّابْتُمْ
طَلَبَتُكُمْ فِي حَيَاتِكُمُ الدُّنْيَا وَاسْتَنْتَعْتُمْ بِهَا
فَالْيَوْمَ تُجْزَوْنَ عَذَابَ الْهُونِ بِمَا كُنتُمْ تَسْتَكْبِرُونَ
فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَبِمَا كُنتُمْ تَفْسُقُونَ ۝۲۱

وَأَذْكُرُ أَخَا عَادٍ إِذْ أُنذَرَ قَوْمَهُ بِالْأَحْقَافِ
وَقَدْ خَلَّتِ السُّدُورُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ
أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ
يَوْمٍ عَظِيمٍ ۝۲۲

قَالُوا أَجِئْتَنَا لِنَأْذِنَكَ أَمْ لِيُتَنَبَّأَ بِمَا
تَكِيدُنَا إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ۝۲۳

قَالَ إِنَّمَا الْعِلْمُ عِنْدَ اللَّهِ وَأُبَلِّغُكُمْ مَا أُنْزِلْتُ
بِهِ وَلِكُلِّ رَأْسٍ أَرْسِلُكُمْ قَوْمًا تَجْهَلُونَ ۝۲۴

فَلَمَّا رَأَوْهُ غَارُوا مِنْهُ فَتَقَالُوا دُؤُوبُهُمْ

قَالُوا هَذَا عَارِضٌ مُّطَرٌ نَّأْتِ بَلْ هُوَ
مَا اسْتَعْجَلْتُمْ بِهِ رِيحٌ فِيهَا عَذَابٌ أَلِيمٌ ۱۷

وادیں دو اندا پیا ہا انہیں آکھئے اے بل جیرا
ساڑے تے وسسی، اصل اسے تے او
عذاب جنیدی تھا کوں جلدی ہائی اے ہوا
جنیدے وچ ڈکھ والا عذاب۔

ثُمَّ كُنْ كُلُّ شَيْءٍ بِأَمْرِ رَبِّهَا فَأَصْبَحُوا لَا يُرَىٰ
إِلَّا مَسَلْنَاهُمْ كَذَلِكَ نَجْزِي الْقَوْمَ الْمُجْرِمِينَ ۱۸

۲۶- جیڑی اپنے رب دے مک نال ہر شے تباہ کر
ڈیسی تے فجر کوں انہیں دیاں محض جہیں باقی
ہن اساں ایویں مجرم قوم کوں سزا ڈیندے ہیں۔

وَلَقَدْ مَكَنَّهُمْ فِيْمَا آتَاكَ كَلِمَةً فِيْهِ وَجَعَلْنَا
لَهُمْ سَبْعًا وَابْصَارًا وَافْتَدَاهُمْ مِّنْهُم مِّنْ شَيْءٍ
سَمِعُوهُمْ وَلَا ابْصَارُ لَهُمْ وَلَا أَفْئِدَتُهُمْ مِنْ شَيْءٍ
إِذْ كَانُوا يَجْحَدُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَحَاقَ بِهِمْ تَاْكَوُفًا
بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ ۱۹

۲۷- اساں انہیں کوں او طاقت ڈتی ہائی جیڑی
تھا کوں نہیں ڈتی تے اساں انہیں دے کن
تے آکھیں تے دل بٹائے ہن تے انہیں دے
کنیں تے اکھیں تے دیں انہیں کوئی نالہ نہیں مچایا
تے او اللہ دی آیات دا انکار کریندے ہن
تے جیڑے عذاب تے کھلدے ہن اوہیں انہیں
کوں تباہ کر ڈتے۔

وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا مَا وَكَّلَكُم مِّنَ الْقُرَىٰ وَصَرَّفْنَا
الْأَيَّاتِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ۲۰

۲۸- تے اساں تھاڑے آسوپاسو ہوں ساریاں
وستیاں ہلاک کیتن تے آیتیں کوں دٹا پھیر
کیتے تاں جو او ولن۔

فَلَوْلَا نَصْرُهُمُ الَّذِيْنَ آمَنُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ قُلُوبَانَا
الرَّهْبَةُ بَلْ ضَلُّوا عَنْهُمْ وَذَلِكَ أَفْكَهُمْ وَمَا كَانُوا
يَفْقَهُونَ ۲۱

۲۹- تے اوں دلیھے انہیں جنہیں کوں او اللہ دے
سوا معبود بنیدے ہن جو او انہیں کوں اللہ
دے کو لو کر لسن انہیں دی مدد کیوں نہ
کیتی اصل او انہیں کنیں کرل گئی تے اے انہیں
دے کوڑ تے گھڑی ہوئی گال دا نتیجہ۔

وَإِذْ صَرَفْنَا إِلَيْكَ نَفَرًا مِّنَ الْعِبَادِ يَشْتَعُونَ الْقُرْآنَ
فَلَمَّا حَضَرُوهُ قَالُوا أَنْصِتُوا فَلَمَّا قُضِيَ وَلَّوْا إِلَىٰ
قَوْمِهِمْ مُّنْذِرِينَ ۲۲

۳۰- جیلھے اساں تیرڈ و جنیں دا ہک لولہ لائے
انہیں قرآن سُنیے جیلھے او آئیں انہیں
آکھئے چپ کرو جیلھے تلاوت مکی او اپنی
قوم کوں ڈراوٹ کیتے اوندو دل گئے۔

قَالُوا يَقَوْمَنَا إِنَّا سَمِعْنَا كِتَابًا أُنْزِلَ مِنْ بَعْدِ مُوسَىٰ
مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ وَإِلَى
طَرِيقٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿۳۱﴾

۳۱۔ انہیں آکھئے اے ساڈی قوم بے شک
اساں کتاب سٹیء جیڑھی موسیٰ دے بعد
تھیء او اپنے کینں پہلی کتاب دی تصدیق کریندیء
تے حق داتے سدھا راہ دکھیندیء۔

يَقَوْمَنَا أَجِيبُوا دَاعِيَ اللَّهِ وَآمِنُوا
بِهِ يَغْفِرْ لَكُمْ مِنْ ذُنُوبِكُمْ وَيُجِزْكُمْ
مِنْ عَذَابِ آلِهِمْ ﴿۳۲﴾

۳۲۔ اے ساڈی قوم اللہ دے سٹن والے
دی آواز سنو تے انکوں منواو (اللہ تہا بڑے گناہ
بخشیشی تے تہاکوں بڑکھ والے عذاب کینں
آم شام بڑیسی۔

وَمَنْ لَا يُجِبْ دَاعِيَ اللَّهِ فَلَيْسَ بِمُعْجِزٍ
فِي الْأَرْضِ وَلَيْسَ لَهُ مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءُ
أُولَٰئِكَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿۳۳﴾

۳۳۔ تے جیرھا اللہ دو سٹن والے دی
نہیں سٹھا او زمین وچ ہرا نہیں سگدا تے
اندے سوا پے کوئی اندے سنگتی کاہ نیں
اے کوک کھلی گمراہی وچن۔

أَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ
وَلَمْ يَكُنْ يَخْفَوْنَ بِقُدْرِهِ عَلَىٰ أَنْ يُنْجِيَ الْمَوْتِ
بَلَاءً إِنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿۳۴﴾

۳۴۔ کیا انہیں بڑھا نہیں بے شک اللہ جنیں
آسمانیں تے زمین کوں پیدا کیتے تے انہیں دے
بناوٹ وچ او تھکیا نہیں
جنیدے کرے اے ٹھیک بے شک او ہر
شے تے قادر۔

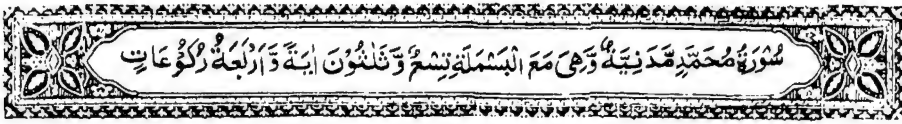
وَيَوْمَ يُعْرَضُ الَّذِينَ كَفَرُوا عَلَى النَّارِ أَلَيْسَ هَٰذَا
بِالْحَقِّ قَالُوا بَلَىٰ وَرَبِّنَا قَالَ فَذُوقُوا الْعَذَابَ
بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿۳۵﴾

۳۵۔ تے جڈاں کافر بھا دے ساٹھے پیش
کیتے دیں (آکھیا ویسی) کیا اے سچ نہیں
انہیں آکھئے ٹھیک ساڈے رب دی قسم۔ اوں
آکھئے اپنے انکار دی وجہ نال عذاب چکھو۔

فَأَصْحِبْ كَمَا صَبَرِ أُولُوا الْعَذَابِ مِنَ الرُّسُلِ وَلَا
تَسْتَعْجِلْ لَهُمْ كَأَنَّهُمْ يَوْمَ يَرَوْنَ مَا يُوعَدُونَ
لَمْ يَلْبِسُوا إِلَّا سَاعَةً مِنْ نَهَارٍ بَلِّغْ لَهُمْ نَذْرَكَ
إِلَّا الْقَوْمَ الْفَاسِقُونَ ﴿۳۶﴾

۳۶۔ تے توں صبر کر جیویں یکے ارادیں والے
رسولیں کیتے تے انہیں کتے عذاب جلدی نہ منگ تے انہیں
تے میرھے بڑنہ او عذاب کوں بڑکھسن انہیں کوں ایویں بگی
جواو دنیا وچ اڈنہر دا بہوں تھوڑا دقت رہ گئیں۔ اے
مخس نصیحت تے نافرمانیں دے سوا ہیا کوئی ہلاک نہ تھیس۔

﴿۳۶﴾

سورہ محمد مدنی ؑ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۳۹ آیات تے ۴ رکوعن۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۱۔ شروع کرنیڈاں اللہ دے ناں نال جیرھا بن
منگئے ڈیوٹ والا تے ہوں مہربان۔
- ۲۔ جیرھے کفر کریندن تے اللہ دی راہ کنیں
کریندن اللہ انہیں دے عمل تباہ کر ڈیندے۔
- ۳۔ جیرھے مومن تے نیک کم کریندن تے جو
محمد صلی اللہ علیہ وسلم تے تسخے اونکو منیندن تے
او انہیں دے رب ولو سچ اللہ انہیں دیاں
برائیاں پریں کر ڈیسی تے انہیں دے حال
ٹھیک کر ڈیسی۔
- ۴۔ اے ایں واسطے جو کافرین کوڑ دی
پیروی کیتی ؑ تے مومنین اپنے رب ولو سچ دی
پیروی کیتی اللہ سیس ایویں مثالان ہان کریندے
لوکیں کہتے۔
- ۵۔ تے جیلھے کافرین نال تہاڑی جنگ تھیوے
تے تساں انہیں دیاں گکیاں کپ ڈیو جیلھے انہیں
دی رت دھا گھنوتے ول انہیں کوں بھوڑکی
پدھ گھنوتے اوندے بدیا احسان کر کے چھوڑ ڈیو
یا ندیہ گھن کے جے تیں جنگ ختم تھی ونجے۔ اے
ایویں تھیئے تے جے اللہ چاہے ہاتے آپ انہیں
کنیں بدلہ گھن گھن ہا اصل اللہ تہاکوں ہک
ڈرو جے نال ازمنیدے تے جیرھے اللہ دی راہ
وچ قتل تھیں او انہیں دے عمل نہ ونجیسی۔
- الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ أَضَلَّ
أَعْمَالَهُمْ ②
- وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَآمَنُوا بِمَا نُزِّلَ
عَلَيْ مُحَمَّدٍ وَهُوَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ لَكَفَّرَ عَنْهُمْ
سَيِّئَاتِهِمْ وَأَصْلَحَ بَالَهُمْ ③
- ذَلِكَ بِأَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا اتَّبَعُوا الْبَاطِلَ وَأَنَّ الَّذِينَ
آمَنُوا اتَّبَعُوا الْحَقَّ مِنْ رَبِّهِمْ كَذَلِكَ يَضْرِبُ اللَّهُ
لِلنَّاسِ أَمْثَالَهُمْ ④
- فَإِذَا لَقِيتُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا فَضَرْبَ الرِّجَاءِ
حَتَّى إِذَا أَثْنَتُوا عَنْهُمْ فَأَسْلُمُوا أَلَمْ يَكُنْ لَكُمْ
مَنْ بَعْدُ وَلِمَا فِدَاءٌ حَتَّى تَضَعَ الْحَرْبُ
أُذُنَ الرَّاغِبِ ذَلِكَ وَلَوْ يَشَاءُ اللَّهُ لَانْتَصَرَ
مِنْهُمْ وَلَكِنْ يَتَذَكَّرُ بَعْضُكُمْ بِبَعْضٍ وَ
الَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَلَنْ يُضِلَّ
أَعْمَالَهُمْ ⑤

سَيُفْدِيهِمْ وَيُصْلِحُ بَالَهُمْ ⑥

۶۔ انہیں کوں سدھے راہ تے لیسے تے انہیں دی حالت
ٹھیک کر لیسے۔

وَيُدْخِلُهُمُ الْجَنَّةَ عَرَفَهَا لَهُمْ ⑦

۷۔ تے انہیں کوں بڑسی ہوئی بہشت وچ پلہسی

يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنْ تَصْصُرُوا اللَّهَ يَنْصُرْكُمْ وَ

۸۔ اے مومنو جے تساں اللہ دی مدد کرو تے

يُثَبِّتْ أَقْدَامَكُمْ ⑧

او تہا بڑی ضرور مدد کر لیسے تے تہا بڑے پڑجھسی۔

وَالَّذِينَ كَفَرُوا فَتَسْأَلُهُمْ وَأَضَلَّ أَعْمَالَهُمْ ⑨

۹۔ تے کافرین تے افسوس تے او انہیں دے عمل دی

ضائع کر ڈلیں۔

ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَرِهُوا مَا أُنْزِلَ اللَّهُ

۱۰۔ اے ات بگالوں جو انہیں اللہ دے پیٹھے ہوئے

فَأَحْبَطَ أَعْمَالَهُمْ ⑩

کوں ناپسند کیے تے اوں انہیں دے عمل ضائع کر ڈین۔

أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ

۱۱۔ کیا انہیں زمین وچ گھر پھر کے نہیں ڈٹھا جو

عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ دَمَّرَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَ

انہیں کنیں پہلے لوکیں دا کیا انجام تھے انہیں تے اللہ

لِلْكَافِرِينَ أَمْثَالَهَا ⑪

سیس مذاب لایا ہاتے انہیں کافرین دا دی ادھوال

تھیسے۔

ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ مَوْلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَأَنَّ الْكَافِرِينَ

۱۲۔ اے ات بگالوں جو بے شک اللہ سیس مومنیں

لَا مَوْلَى لَهُمْ ⑫

بے سنگتی ے تے کافرین دا کوئی سنگتی نہیں۔

إِنَّ اللَّهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ

۱۳۔ بے شک اللہ مومنیں کوں تے نیک کم کرٹ

جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَالَّذِينَ كَفَرُوا

والیں کوں بہشت وچ پلہسی جنیدے وچ نہراں

يَتَنَبَّهُونَ وَيَأْكُلُونَ كَمَا تَأْكُلُ الْأَنْعَامُ وَالنَّارُ

وہندیاں پیاں ہوسن تے کافر تھوڑا فائدہ چیسن

مَثْوًى لَهُمْ ⑬

تے بڈنگریں آلی کار کھوسن تے بھا انہیں دا

ٹکاٹہ ے۔

وَكَايِنَ مِنْ قَرْيَةٍ هِيَ أَشَدُّ قُوَّةَ مِنْ قَرْيَتِكَ

۱۴۔ تے کے تلا وستیاں ہن جیریاں ایں دتی

الَّتِي أَخْرَجْنَاكَ أَهْلَكَهُمْ فَلَا نَاصِرَ لَهُمْ ⑭

کنیں تکریاں ہن جتھو تیکوں کڈھے نیں اساں انہیں

کوں تباہ کر ڈتاتے انہیں دا کوئی مددگار کار ے نہ

ہا۔

أَفَنْ كَانَ عَلَى بَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّهِ كُنْ زَيْنَ لَهُ سُوءِ

۱۵۔ جیرھا اللہ ولو کھلی دلیل تے ہوئے اوہو جیریاں

عَمَلِهِ وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ ⑮

تھی سگدرے جنیدے ہرے عمل اوںکوں سوٹھے

کر کے ڈکھائے گئے ہوں تے انہیں اپنی خواہش
دی پیروی کیتی۔

۱۴۔ جیڑھی جنت دا وعدہ متقیں نال کیتا گئے ،
اوندی مثال ایویں سچو اوندے وچ نہراں ہن
جنہیں دا پانی سُٹا نہیں تے کھیر دیاں نہراں ہن
جنہیں دا ذائقہ خراب نہیں تھیندا تے شراب دیاں
نہراں ہن جیڑھیاں پیوئے دالیں کوں مزیدار لگسن تے
صاف ماکھی دیاں نہراں دی ہن تے انہیں کیتے اوندے
دوچ ہر بچل بلیسی تے انہیں تے رب دی بخشش
دی ہوی لے جنتی اویں حق سبگدے جیڑھی ہک شخص ہمیشہ
بھاو وچ رہی تے انہیں کوں بہوں تآ پانی پلایا ویسی جیڑھا
اوندیاں آندراں کپ ڈیسی۔

۱۷۔ انہیں وچو کچھ کوک تیبڑی گال سُندن تے
جیلھے تیں کنیں اٹھی کے دیتدن پئے تے او عالمیں
کوں آہن نہیں ایں (رسول) کیا اکھئے اے لوکن
جنہیں دے دیں تے اللہ مہر کر ڈٹی ۷ تے انہیں
اپنی خواہش دی پیروی کیتی ۷۔

۱۸۔ تے جیڑھے ہدایت تے ہن اللہ انہیں کوں
ہدایت وچ ودھسی تے انہیں کوں تقویٰ ڈیسی۔
۱۹۔ کیا او عذاب دی گھڑی دا بھالا گدھی کھڑن
جواو انہیں تے ابھٹ گھٹ آپوئے اوندیاں کچھ نشانیاں تے
پوریاں تھی گئیں تے جیلھے او آویسی انہیں دا کیا بلیسی۔

۲۰۔ توں جان گھن جو اللہ دے سوا کوئی معبود
نہیں توں اپنے گناہیں دی بخشش منگ تے مومن
مردیں تے مومن ترمیتیں کیتے دی تے اللہ تہا بڑے

مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي وُعدَ الْمُتَّقُونَ فِيهَا أَنْهَارٌ
مِّنْ مَّاءٍ غَيْرِ آسِنٍ وَأَنْهَارٌ مِّنْ لَّبَنٍ لَّمْ يَتَغَيَّرْ
طَعْمُهُ وَأَنْهَارٌ مِّنْ خَمْرٍ لَّذَّةٍ لِلشَّارِبِينَ وَأَنْهَارٌ
مِّنْ عَسَلٍ مُّصَفًّى وَلَهُمْ فِيهَا مِن كُلِّ الثَّمَرَاتِ
وَمَغْفِرَةٌ مِّن رَّبِّهِمْ كَمَنْ هُوَ خَالِدٌ فِي النَّارِ
وَسُقُوا مَاءً حَمِيمًا فَقَطَّعَ أَمْعَاءَهُمْ ۝۱۶

وَمِنْهُمْ مَّن يَّسْتَمِعُ إِلَيْكَ ۚ وَإِذَا خَرَجُوا مِنْ
عِنْدِكَ قَالُوا لِلَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ مَاذَا قَالَ أَنفَا
أُولَئِكَ الَّذِينَ طَبَعَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ وَاتَّبَعُوا
أَهْوَاءَهُمْ ۝۱۷

وَالَّذِينَ اهْتَدَوْا زَادَهُمْ هُدًى وَآتَاهُمْ
تَقْوَاهُمْ ۝۱۸
فَهَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا السَّاعَةَ أَنْ تَأْتِيَهُمْ بَغْتَةً
فَقَدْ جَاءَ أَشْرَاطُهَا فَأَنَّى لَهُمْ إِذَا جَاءَتْهُمْ
ذِكْرُهَا ۝۱۹

فَاعْلَمْ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاسْتَغْفِرْ لِذَنْبِكَ وَ
لِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مُتَقَلَّبَكُمْ وَ
مَثْوَاكُمْ ۝۲۰

اُڑے اُڑے پھرن تے ہکی جاتے کھرن کون
چاندے ۔

۲۱۔ تے مومن آپدن کوئی سورت کیوں نہیں سنی
تے جیلھے پکے حکمیں آلی سورت لکھی تے اونرے
وجہ جنگ دا ذکر ہا تیں ڈٹھا ہوسی جنیں رے
دیس وجہ بیماری ہے او تیبڈو ایوں ڈہرے پئے
ہن جیویں کہیں تے موت دی غشی ہوئے
انہیں کیتے ہلاکت ۔

۲۲۔ انہیں داکم تے اطاعت ہوئے ہاتے
نیک گالیں سناؤں ہوئے ہاتے جیلھے گال
پوری تھی ونچے ہاتے جے او اللہ دے حضور
سچے ثابت تھیون ہا تے انہیں کیتے چنگا ہا ۔
۲۳۔ کیا اے تھی نہیں سگدا جو تساں کنڈ دلاؤ
تے زمین وچ فساد پا ڈیو تے رشتے داریاں
مکا ڈیو ۔

۲۴۔ اے لوکن جنیں تے اللہ دی لعنت اؤں
(اللہ سٹیں) انہیں کون بوڑا کر ڈتے تے انہیں
دیاں اکھیں اندھیاں کر ڈتن ۔

۲۵۔ کیا او قرآن تے غور نہیں کریندے یا انہیں
دے دیں تے اسپے جندربن ۔

۲۶۔ بے شک ایندے بعد میرے کنڈ دلا کے پھر گئیں
تے ہدایت دی انہیں تے ظاہر تھی چکی ہائی
شیطان اے کم انہیں کون سوٹھا کر ڈکھائے
تے انہیں کون کوڑیاں امیداں لائسی ۔

۲۷۔ اے ات گجاہوں جو جنیں کون اللہ داکلام
چنگا نہیں گدا انہیں کون اکھئے نیں کجہ گالیں

وَيَقُولُ الَّذِينَ آمَنُوا لَوْلَا نَزَّلَتْ سُورَةٌ
فَإِذَا نَزَّلَتْ سُورَةٌ فَخُكِمَتْ وَذُكِرَ
فِيهَا الْقِتَالُ رَأَيْتَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ
مَرَضٌ يَنْظُرُونَ إِلَيْكَ نَظَرَ الْمَغْشَى
عَلَيْهِ مِنَ النُّبُوتِ فَأَوَّلَى لَهُمْ ①

طَاعَةٌ وَقَوْلٌ مَّعْرُوفٌ فَإِذَا عَزَمَ الْأَمْرَ فَلَوْ
صَدَّقُوا اللَّهَ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ ②

فَهَلْ عَسَيْتُمْ إِنْ تَوَلَّيْتُمْ أَنْ تُفِيدُوا فِي الْأَرْضِ
وَتَقْطَعُوا أَرْحَامَكُمْ ③

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ لَعَنَهُمُ اللَّهُ فَأَصَتْهُمْ وَاعْتَمَى
أَبْصَارُهُمْ ④

أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْقُرْآنَ أَمْ عَلَى قُلُوبٍ أَقْفَالُهَا ⑤

إِنَّ الَّذِينَ ارْتَدُّوا عَلَىٰ أَدْبَارِهِمْ مِن بَعْدِ مَا
تَبَيَّنَ لَهُمُ الْهُدَىٰ الشَّيْطَانُ سَوَّلَ لَهُمْ وَأَمَلَّ
لَهُمْ ⑥

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا لِلَّذِينَ كَرِهُوا مَا نَزَّلَ اللَّهُ
سَنُطِيعُكُمْ فِي بَعْضِ الْأُمْرِ ۖ وَاللَّهُ يَعْلَمُ

إِسْرَارُهُمْ ۝
فَكَيْفَ إِذَا تَوَفَّتْهُمُ الْمَلَائِكَةُ يُضَارِبُونَ وُجُوهَهُمْ
وَأَدْبَارَهُمْ ۝
تہاڑیاں منیسوں تے اللہ انہیں دے بھید جانڈے۔
۲۸۔ کیا حال ہوسی جیلے فرشتے انہیں دی جان
کدھیں تے انہیں دے منہ تے کندھ تے مریدے
پٹے ہوسن۔

ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ اتَّبَعُوا مَا اسَخَطَ اللَّهُ وَكَرِهُوا
رِضْوَانَهُ فَأَحْبَطَ أَعْمَالَهُمْ ۝
۲۹۔ اے ات گالوں جو انہیں اولگال دی سپردی
کیتی جیرھی اللہ کوں ناراض کریدی ء تے اللہ دی رضا
کوں انہیں پسند نہیں کیتا تے انہیں دے عمل اللہ
دنچا ڈتے۔

أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ قُرْصٌ أَنْ لَنْ يُخْرِجَ
اللَّهُ أَصْعَانَهُمْ ۝
وَلَوْ نَشَاءُ لَارَيْنَاكُمْ فَلَعَرَفْتَهُمْ
بِسِيمَتِهِمْ وَ لَتَعْرِفَنَّهُمْ فِي لَحْنِ الْقَوْلِ
وَاللَّهُ يَعْلَمُ أَعْمَالَكُمْ ۝
۳۰۔ جنیں لوکس دے دیس و توح بیماری ء انہیں دا
کیا خیال جو اللہ انہیں دے کینے نہ کلاھسی۔
۳۱۔ تے جے اساں چاہوں ہا تے تیکوں اولوک دکھا
ڈیوں ہاتے توں انہیں دے منہ کنیں سچاں گھنیں
ہا تے تیکوں انہیں دے الاکنیں پتہ بگ
دیندے تے اللہ تہاڑے عملیں کوں جانڈے۔

وَلَنَبْلُوَنَّكُمْ عَنْ نِعْمَةِ الْجَاهِدِينَ مِنْكُمْ وَ
الصَّادِقِينَ وَنَبْلُوَنَّكُمْ ۝
۳۲۔ تے اساں تہا کوں ضرور آزمیوں تاں جو تہاڑے دچو
جہادیں تے صبر کرن وایں کوں چاٹ گھنوں تے
تہاڑے گالیں دا وی پتہ بگ ونجے۔

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَ
شَاقُوا الرَّسُولَ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْهُدَى
لَنْ يَضُرُّوا اللَّهَ شَيْئًا وَسَيُحْطِ أَعْمَالُهُمْ ۝
۳۳۔ بے شک کافر تے جنیں اللہ دے راہ کنیں
روکے تے ہدایت ظاہر تھیوٹ دے بعد انہیں رسول
نال دشمنی کیتی ء او اللہ کوں کوئی نقصان نہیں
پچھا سگدے تے اللہ انہیں دے عمل دنچا ڈلیں۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ
وَلَا تُبْطِلُوا أَعْمَالَكُمْ ۝
۳۴۔ اے مومنو اللہ تے اوندے رسول دی
اطاعت کرو تے اپٹے عمل نہ دنچاؤ۔

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ
مَاتُوا وَهُمْ كُفَّارٌ فَلَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ ۝
۳۵۔ بے شک جیرھے کافر تے اللہ دے راہ
کنیں رکنیدن تے دل اومر دیندن تے او کافر ہوندن
انہیں کوں اللہ نہ بخشیں۔

فَلَا تَهِنُوا وَتَدْعُوا إِلَى السَّلَامِ ۖ وَأَنْتُمْ الْأَضَلُّونَ
وَاللَّهُ مَعَكُمْ وَلَنْ يَتَرَكَكُمْ أَعْمَاءَ لَكُمْ ۝

۳۶۔ ہنں تساں ڈھلتے نہ تھیو تے صلہ دوسڈو
تے تساں بڑاڑھے ہوئے اللہ تہاڑے نال
تے او تہاڑے عمل املو نہ گھنسی۔

إِنَّمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا لَعِبٌ وَ لَهْوٌ
وَأَنْ تُوَفِّيُوا وَتَتَّقُوا يُؤْتِكُمْ أَجُورَكُمْ
وَلَا يَسْأَلَكُمْ أَقْوَالُكُمْ ۝

۳۷۔ اے دنیاوی زندگی تے محض کھیل تماشاء
تے جے تساں ایمان گھن آؤ تے اللہ کنیں بڑو
تہاکوں تہاڑا اجر بڑیسی تے او تہاڑے مال
نہیں منگدا۔

إِنْ يَسْأَلْكُمُوهَا فَيُحْفِكُمْ تَبَحَّلُوا وَبِخْرَجِ
أَضْغَانَكُمْ ۝

۳۸۔ تے جے او تساں کنیں مال منگے تے منہ
کرے تے تساں شومائی کر سبکدے عے تے او
تہاڑے بغض کٹھ بڑیسی۔

هَآأَنْتُمْ هَؤُلَاءِ تُدْعَوْنَ لِتُتَّقُوا فِي
سَبِيلِ اللَّهِ فَمِنْكُمْ مَنْ يَتَّخِذُ وَمَنْ
يَتَّخِذُ فَإِنَّمَا يَتَّخِذُ عَنْ نَفْسِهِ وَاللَّهُ الْغَنِيُّ
وَأَنْتُمْ الْفُقَرَاءُ وَإِنْ تَوَلَّوْا يَسْتَبْدِلْ قَوْمًا غَيْرَكُمْ
ثُمَّ لَا يَكُونُوا أَمْثَالَكُمْ ۝

۳۹۔ تساں ہوئے جنیں کوں اللہ دی راہ وچ
فخر کرڻ کیتے سڈیا دیندے تے تہاڑے دھو
کچھ تے شومائی کرنین تے جے شومائی کرنین او نہ لقصان
آپ چسین تے اللہ بے پروا و تے تساں فقیر
ہوئے تے جے تساں پھر و نحو اللہ تہاڑی جاتے
بی قوم گھن اوسی دل او تہاڑے جہیں نہ ہوسن۔

سُورَةُ الْفَاتِحَةِ مَدْرِيَّةٌ وَهِيَ مَعَ الْبِسْمَلَةِ ثَلَاثُونَ آيَةً وَارْبَعَةٌ وَكُلُّهَا

سورة فتح مدنی ء تے بسم اللہ نال ایندیاں ۳۰ آیات تے ۴ رکوعن۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①

۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیہا بن
منگئے ڈیوٹ والا تے ہوں مہربان۔

إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُبِينًا ②

۲۔ بے شک اساں تیکوں کھلی فتح بخشی ء۔

لِيَغْفِرَ لَكَ اللَّهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِكَ

۳۔ تاں جو اللہ سیس تیرے اگلے تے پچھلے

وَمَا تَأَخَّرَ وَيُتِمَّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكَ وَ

گناہ بخش ڈیوے تے تاں جو تیرے اتے

يَهْدِيكَ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا ③

اپنی نعمت پوری کرے تے تیکوں سدھارا

ڈکھالے۔

وَيَنْصُرَكَ اللَّهُ نَصْرًا عَظِيمًا ④

۴۔ تے اللہ تیرے شاندار امداد کرے۔

هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ السَّكِينَةَ فِي قُلُوبِ الْمُؤْمِنِينَ

۵۔ اوہو ء جیس مومنین دے دلیں تے سکینت

لِيُزِيدُوا إِيمَانًا مَعَ إِيمَانِهِمْ وَلِلَّهِ جُنُودُ

لہائی تاں جو انہیں دے پہلے ایمان نال ببا ایمان مل ونجے

السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ⑤

تے آسمانیں تے زمین دے لشکر اللہ کیے ہن تے اللہ بہرں

جاٹن والا تے سیانا ء۔

لِيُدْخِلَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي

۶۔ تاں جو مومنین کوں تے مومن تریختیں کوں

مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَيُكَفِّرُ عَنْهُمْ

بہشت وچ پلھاوے جنیدے وچ نہراں وںڈیاں

سَيِّئَاتِهِمْ وَكَانَ ذَلِكَ عِنْدَ اللَّهِ فَوْزًا عَظِيمًا ⑥

پین اوندے وچ ہمیشہ رہن تے تاں جو انہیں

دیاں برائیاں دور کر ڈیوے تے اے اللہ ولو

وڈی کامیابی ء۔

وَيُعَذِّبُ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْمُشْرِكِينَ وَ

۷۔ تے تاں جو منافق مردیں تے تریختیں تے

الْمُشْرِكَاتِ الظَّالِمِينَ بِاللَّهِ ظَنَ السَّوءِ عَلَيْهِمْ دَائِرَةُ

مشک مردیں تے تریختیں جیرے اللہ تے بدگمانی

السَّوءِ وَغَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَلَعَنَهُمْ وَأَعَدَّ لَهُمْ

کریندن تے عذاب لہاوے انہیں تے معیبت

جَهَنَّمَ وَسَاءَتْ مَصِيرًا ⑦

دا چکر ادسی۔ اللہ نے انہیں تے غضب لہائے

تے انہیں تے لعنت کیتی ء تے انہیں کیتے

دوزخ تیار کیتی ہوئی اس تے اے ہوں گندہ
لکائنہ ۷۔

۸۔ آسمانیں تے زمین دے لشکر اللہ دے ہن
تے اللہ غالب تے سیانٹا ۷۔

۹۔ بے شک اساں تیکوں گواہ بنا کے تے
خوش خبری ڈیون والا تے ڈراون والا بنا کے
پٹھے۔

۱۰۔ تال جو تساں اللہ تے اوندے رسول کون منو
تے اوندی مدد کرو تے اوندی عزت کرو تے جینہ
رات اوندی تسبیح کرو۔

۱۱۔ بے شک جیرے تیردی بیعت کریندن او اللہ
دی بیعت کریندن اللہ دا ہتھ انہیں دے ہتھ تے
سے جیرھا وعدہ ترڈیسی اوندانگناہ ہونکوں تھیں
تے جیرھا وعدہ پورا کر یسی جو اوں خدا نال کہتے
اللہ اونکوں وڈا اجر ڈیسی۔

۱۲۔ تیکوں بچھو رہن والے بدو ضرور اکھسن اسان
اپنے مال تے ہتھ روچ دے رہ گئے ہن توں
ساڈے کیتے بخشش منگ او اپنے زبانیں نال
آہن جو انہیں دے دیں وچ نہیں جے اللہ تہا کون نقصان
ڈیون دا ارادہ کرے یا فائدہ پچاؤن دا ارادہ کرے
تے اوندے مقابلے وچ کون کجھ کر سگدے اصل
اللہ تہا ڈے عملیں کنیں باخبر۔

۱۳۔ اصل تساں خیال کہتے جو رسول تے مومن اصلو
کڈا ہن اپنے ہاں دو تے ہتھ رو نہ ولسن اے
خیال تہا ڈے دل وچ سوٹھا کر ڈتا گیا ہا تے تساں
گندہ خیال کہتے تے تساں ہلاک تھیون والی قوم

وَلِلّٰهِ جُنُودُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَكَانَ اللّٰهُ عَزِيزًا
جَکِیْنَا ۱۰

اِنَّا اَرْسَلْنَاكَ شَهِيدًا وَ مُبَشِّرًا
وَ نَذِيرًا ۱۱

لَتَتَّوَمِنُوْا بِاللّٰهِ وَرَسُوْلِهِ وَ تُعِزُّوْهُ وَ تُوقِرُوْهُ وَ
تُسَبِّحُوْهُ بُكْرَةً وَّاَصِيْلًا ۱۲

اِنَّ الَّذِیْنَ یُبَایِعُوْنَكَ اِنَّمَا یُبَایِعُوْنَ اللّٰهَ یَدُ اللّٰهِ
فَوْقَ اَیْدِیْهِمْ فَمَنْ تَنَكَّثَ فَاِنَّمَا یَنکُثُ عَلٰی
نَفْسِهٖ وَ مَنْ اَوْفٰ بِمَا عٰهَدَ عَلَیْهِ اللّٰهُ فَسُبُوْتِهٖ
اَجْرًا عَظِیْمًا ۱۳

سَيَقُوْلُ لَكَ الْمُخَلْفُوْنَ مِنَ الْاَعْرَابِ شَغَلَتْنَا
اَمْوَالُنَا وَاَهْلُوْنَا فَاسْتَغْفِرْ لَنَا یَقُوْلُوْنَ بِالْحَقِّ
مَا لَیْسَ فِی قُلُوْبِهِمْ قُلْ فَمَنْ یَمْلِكُ لَكُمْ مِنَ اللّٰهِ
شَیْئًا اِنْ اَرَادَ بِكُمْ ضَرًّا اَوْ اَرَادَ بِكُمْ نَفْعًا بَلْ
كَانَ اللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُوْنَ خَبِیْرًا ۱۴

بَلْ ظَنَنْتُمْ اَنْ لَّنْ یَنْقَلِبَ الرُّسُوْلُ وَاَلْمُؤْمِنُوْنَ
اِلٰی اَهْلِیْهِمْ اَبَدًا وَّرُیِّنَ ذٰلِكَ فِی قُلُوْبِكُمْ وَ
ظَنَنْتُمْ طٰغٰی السَّوْءِ وَ كُنْتُمْ قَوْمًا بُوْرًا ۱۵

ہاوے۔

۱۴۔ تے جیرھا اللہ تے اوندے رسول کوں نہیں
منیڈا تے بے شک اساں کافریں کیتے بھڑکن والا
عذاب تیار کیتا ہوئے۔

۱۵۔ آسمانیں تے زمین دی بادشاہت اللہ دی ۷
جنيكوں چاہندے بخشیدے تے جنیکوں چاہندے
عذاب دیندے تے اللہ ہوں بخش والا تے
ہوں مہربان۔

۱۶۔ پچھو رہن والے ضرور آکھن اوں ویلے جیلے
تساں مال غنیمت کٹھا کرن کیتے ویسہ جو ساکوں نال
ونجن دی اجازت ڈیو او چاہندے جو اللہ دے کلام
کوں بدل ڈیون توں آکھ تساں اصلو ساڈے پچھو
نہ ٹرو ایمو اللہ دا فیصلہ ۷ او آکھن اصل تساں
حسد کریندے ۷ او گال اصلو سمجھدے نہیں۔

۱۷۔ توں پچھو رہن والے عربیں کوں آکھ تمہا کوں
اوں قوم دے مقابلے کیتے سڈیا ویسی جیرھی ڈاڑھی
جنگ کرن والی ۷ تساں انہیں نال جنگ کریسو
یا او مسلمان تھی ویسے جے تساں اطاعت کرو
اللہ تمہا کوں چنگا اجر ڈیسی تے جے تساں پھر ویسو
جیویں ایں کنیں پہلے پھر گئے ہا دے تے او تمہا کوں
ڈکھ ڈیون والا عذاب ڈیسی۔

۱۸۔ اندھے کیتے کوئی حرج نہیں تے نہ منڈے کیتے
کوئی حرج تے نہ بیمار کیتے تے جیرھا اللہ تے اندھے
رسول دی اطاعت کریسی اللہ اوں کوں بہشت دتھ پھیرسی
جنیوے ۷ نہراں و ہندیاں پین تے جیرھا نہ پھیرسی
او اوں کوں ڈکھ ڈیون والا عذاب ڈیسی۔

وَمَنْ لَّمْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ فَإِنَّا أَعْتَدْنَا
لِلْكَافِرِينَ سَعِيرًا ۝۱۴

وَاللَّهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ يُغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ
وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ ۚ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ۝۱۵

سَيَقُولُ الْمُخَلَّفُونَ إِذَا انْطَلَقْتُمْ إِلَى مَغَائِمٍ
لِنَأْخُذْهَا ذُرُوءًا نَتَّبِعْكُمْ يَرْبِدُ ۚ وَنَا
يُبَدِّلُوا كَلِمَ اللَّهِ قُلْ لَنْ تَتَّبِعُونَا كَذَلِكُمْ قَالَ
اللَّهُ مِنْ قَبْلُ ۚ فَسَيَقُولُونَ بَلْ نَحْسَدُ وَنَنَاءُ ۚ بَلْ
كَانُوا لَا يَفْقَهُونَ إِلَّا قَلِيلًا ۝۱۶

قُلْ لِلْمُخَلَّفِينَ مِنَ الْأَعْرَابِ سَتُدْعُونَ إِلَى
قَوْمٍ أُولِي بَأْسٍ شَدِيدٍ تُقَاتِلُونَهُمْ أَوْ يُسْلِمُونَ
فَإِنْ تَطِيعُوا يُؤْتِكُمُ اللَّهُ أَجْرًا حَسَنًا ۚ وَإِنْ
تَتَوَلَّوْا كَمَا تَوَلَّيْتُمْ مِنْ قَبْلُ يُعَذِّبْكُمْ عَذَابًا
أَلِيمًا ۝۱۷

لَيْسَ عَلَى الْأَعْمَى حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْأَعْرَجِ حَرَجٌ
وَلَا عَلَى الْمَرْيُوسِ حَرَجٌ ۚ وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَ
رَسُولَهُ يَدْخُلْهُ جَنَّتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا
الْأَنْهَارُ ۚ وَمَنْ يَتَوَلَّ يَُعَذِّبْهُ عَذَابًا أَلِيمًا ۝۱۸

لَقَدْ رَضِيَ اللَّهُ عَنِ الْمُؤْمِنِينَ إِذْ يُبَايِعُونَكَ تَحْتَ الشَّجَرَةِ فَعَلِمَ مَا فِي قُلُوبِهِمْ فَأَنْزَلَ السَّكِينَةَ عَلَيْهِمْ وَأَنَا بِهِمْ فَتَحًا قَرِيبًا ۝

۱۹۔ اللہ مومنین سے اور ویلے ہوں خوش تھے جیسے او دن دے تے تیرے بیعت کریندے پئے ہن اونکوں انہیں دی دل دی گال دا پتہ بگ گئے اللہ انہیں تے سکون لہائے تے انہیں کون کولہ دی فتح جڑتی اس ۔

وَمَعَانِمَ كَثِيرَةً يَأْخُذُونَ بِهَا وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا ۝

۲۰۔ تے بہوں سارا مال غنیمت جیرھا او گھنڈے پئے تے اللہ غالب تے سیانا ۔

وَعَدَكُمْ اللَّهُ مَعَانِمَ كَثِيرَةً تَأْخُذُونَ بِهَا فَعَجَلَ لَكُمْ هَذِهِ وَكَفَّ أَيْدِيَ النَّاسِ عَنْكُمْ وَلِتَكُونَ آيَةً لِّلْمُؤْمِنِينَ وَيَهْدِيَكُمْ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا ۝

۲۱۔ اللہ تمہاڑے کیتے بہوں غنیمتیں دا وعدہ کیتے جیرھیاں تساں گھنڈے مال اوں تہا کون تکھیں ڈے ڈتے تے لوکس دے ہتھ روکین سی تے تاں جو اے مومنین کیتے نشان بچتے تہا کون سدھ راہ دو نیوے ۔

وَأُخْرَى لَمْ تَقْدِرُوا عَلَيْهَا قَدْ أَحَاطَ اللَّهُ بِهَا وَكَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرًا ۝

۲۲۔ تے ڈو جی گال جنیدی تہا کون طاقت نہ ہائی اللہ سیس ادنا فیصلہ کر ڈتے تے اللہ ہر شے تے قادر ۔

وَلَوْ قَتَلْتُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَآتَاكُمْ اللَّهُ الْآذَانَ ثُمَّ لَا يَجِدُونَ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ۝

۲۳۔ جے کافر تمہاڑے نال جنگ کرن تے او کتھ دلا کے ڈرو لیں تے ول انہیں کون نہ سبگتی بلسی تے دکوئی مددگار

سُنَّةَ اللَّهِ الَّتِي قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلُ ۖ وَلَكِنْ تَجِدَ لِسُنَّةِ اللَّهِ تَبْدِيلًا ۝

۲۴۔ اللہ دی سنت جیرھی پہلے پوری تھی تے توں اللہ دی سنت کون وٹیا ہویا نہ ڈیکھیں ۔

وَهُوَ الَّذِي كَفَّ أَيْدِيَهُمْ عَنْكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ عَنْهُمْ بِبَطْنِ مَكَّةَ مِنْ بَعْدِ أَنْ أَظْفَرَكُمْ عَلَيْهِمْ وَكَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرًا ۝

۲۵۔ او ہوے جیس اوں دے ہتھ تساں کنیں تے تمہاڑے ہتھ انہیں کنیں تمہاڑے انہیں دے غالب آون دے بعد مکہ وچ روک ڈتے تے اللہ تمہاڑے عملیں کون ڈہرا کھڑے ۔

هُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوكُمْ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَالْمَهْدَىٰ مَعَكُمُوهَا أَنْ يَبْلُغَ هِمْلُهُمْ وَلَوْلَا رِجَالٌ مُّؤْمِنُونَ وَنِسَاءٌ مُّؤْمِنَاتٌ لَّمْ تَعْلَمُوهُمْ أَنْ

۲۶۔ اے لوکن جیرھے کافرن تے تہا کون مسجد حرام کنیں رکیندن تے وقف قربانی کنیں دی رکیندن جو او اپنی اصل جاتی چ بگے تے جے کچھ مومن مرد تے

تَطَّوُّهُمْ فَتَصِيبُكُمْ مِنْهُمْ مَعَرَّةٌ بِغَيْرِ عِلْمٍ
لِيُدْخِلَ اللَّهُ فِي رَحْمَتِهِ مَنْ يَشَاءُ لَوْ تَزَيَّلُوا
لَعَذَّبْنَا الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿۲۷﴾

مومن عورتاں نہ ہوں ہا تھا کوں جنہیں داپتہ نہ ہا ہے
لے ڈر نہ مجھ سے ہا تے تھا ڈے اتے غیب بگسی علم دے
بغیر (تے اساں تھا کوں لڑکوں ہا) تاں جو اللہ جینکوں
چاہندے اپنی رحمت وچ داخل کرے تے ہے اڈے اڈے
تھی و جن ہا تے اساں انہیں وچ کافریں کو ڈکھ بیسوں۔

إِذْ جَعَلَ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي قُلُوبِهِمُ الْحَمِيَّةَ
الْجَاهِلِيَّةَ فَأَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَى رَسُولِهِ
وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَالَزَمَهُمْ كَلِمَةَ التَّقْوَى وَكَانُوا
أَخْتًا بَيْنًا وَأَهْلَاءً وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا ﴿۲۸﴾

۲۷۔ جیلھے کافریں اپنے دیس وچ جہولت آلی
وٹپ کرن والی روح پیدا کیتی تے اللہ سیس اپنے
رسول تے تے مومنین تے آرام لہایا تے
تقویٰ تے انہیں دا پیر پکا کر ڈتا تے اے انہیں
دا تے انہیں دے پتر دا حق ہا تے اللہ سیس ہر
شے کوں بہوں ہانڈے۔

لَقَدْ صَدَقَ اللَّهُ رَسُولَهُ الرُّؤْيَا بِالْحَقِّ لَتَدْخُلَنَّ
السُّجُودَ الْحَرَامَ إِنْ شَاءَ اللَّهُ آمِنِينَ مُحَلِّقِينَ
رُءُوسَكُمْ وَمُقَصِّرِينَ لَا تَخَافُونَ فَعَلِمَ مَا لَمْ
تَعْلَمُوا فَجَعَلَ مِنْ دُونِ ذَلِكَ فَتْحًا قَرِيبًا ﴿۲۹﴾

۲۸۔ اللہ سیس اپنے رسول دی رؤیا کوں سچا کر
ڈتا جو تساں مسجد حرام وچ پہنچو جے اللہ چاہے
امن نال سریں دے وال مُنا کے تے چھوٹے کرا
کے۔ تساں ڈرسو نہ تے ادنکوں پستہ وچ
تساں نہ چانڈے ہا دے تے ایندے سوا ہک
نزدیکی فتح رکھیں۔

هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَى وَدِينِ الْحَقِّ
لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَكَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا ﴿۳۰﴾

۲۹۔ اوہو جیں اپنے رسول کوں ہدایت تے دین حق نال
پٹھے تاں جو ادنکوں سارے دینیں تے غالب کرے
تے اللہ کافی گواہ۔

فُحِّمَدُ رَسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ إِشْدَادًا عَلَى الْكُفَّارِ
رُحَمَاءَ بَيْنَهُمْ تَرَاهُمْ رُكَّعًا سُجَّدًا يَبْتَغُونَ فَضْلًا
مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانًا سِيَاهَهُمْ فِي وُجُوهِهِمْ مِنْ
أَشَرِ السُّجُودِ ذَلِكَ مَثَلُهُمْ فِي التَّوْرَةِ وَمَثَلُهمُ
فِي الْإِنْجِيلِ كَزَرْعٍ أَخْرَجَ شَطْطَهُ فَآزَرَهُ فَاسْتَظْلَمَ

۳۰۔ محمد اللہ دے رسول ہن تے جبرے اوندے
نابن او کافریں دے مقابلہ وچ سخت تے آیت
وچ مہربانن توں انہیں کوں ڈیکھیں رکوع تے
تے سجدے وچ او اللہ دا فضل تے اوندی
خوشی گولیندن انہیں دے تھیں تے سجدیں دے

فَاسْتَظْلَمَ

فَاسْتَوَىٰ عَلَىٰ سُوْقِهِ يُعْجِبُ الزُّرَّاعَ لِيَغِيْظَ بِهِمُ
الْكُفَّارَ وَعَدَ اللّٰهُ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ
مِنْهُمْ مَّغْفِرَةً وَّ اَجْرًا عَظِيْمًا ۝۴۳

نشانیں اسے توریت و بیچ انہیں دی مثال تے
انجیل و بیچ مثال ہک رٹھ آلی کار جیڑھی اپنی روئیدگی
کدھئی او نکوں پکا کیتے سی تے او بہوں
پکی تھی گئی تے او اپنی پاڑ تے تکرڑی تھی گئی
زمیندار کوں بہوں چنگی لگدی تے کافر کو زمیندار
تے اللہ مومنین نال تے جیڑھے نیک عمل کریندن
انہیں نال بخشش تے وڈے اجر دا وعدہ کیا ہوئے

سُورَةُ الْحُجُرَاتِ مَدْرَبِيَّةٌ وَرَفِي مَعَ الْبَسْمَلَةِ تِسْعَ عَشْرَةَ آيَةً وَرَكْعَتَانِ

سورة حجرات مدنی ۱۰۰ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۹ آیات تے ۲ رکوعن۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۱۔ شروع کرینداں اللہ کے ناں نال جیرا بن
منگئے ڈیون والا تے پہوں مہربان۔
- ۲۔ اے مومنو اللہ تے اوندے رسول دے
سامنے وادھو نہ الایا کرو تے اللہ کنیں ڈرو
بے شک اللہ پہوں سٹن والا تے چائٹن والا۔
- ۳۔ اے مومنو! پٹے الانبی دے الا کنیں اچا
نہ کرو تے اوندے نال اچا نہ الایا کرو جیویں آپ
فتح الیندے، ناں ناں تماڈے عمل و بیج دیں
تے تماکوں پتہ دی نہ لگی۔
- ۴۔ بے شک جیرے اللہ دے رسول دے کو لہو
اپٹے الا جھکے رکھیندن اللہ انہیں دے دیں دے
تقویٰ دا امتحان گھن چکے انہیں کیتے بخشش تے
پہوں دجرا اجر۔
- ۵۔ بے شک جیرے تیکوں کندھیں دے پھکوس
سڈ مریدن انہیں دجو اکثر عقل نہیں کریندے۔
- ۶۔ تے جے اوصیر کرن تے توں آپ انہیں دو
باہر و آویں تے انہیں کیتے چنگا تے اللہ
پہوں بخشش والا تے مہربان۔
- ۷۔ اے مومنو جے تساں کنیں فاسق کوئی خبر
آنے تے پچھ گدھا کرو اے نہ تھیو جو تساں
کیس قوم کیتے لاعلمی نال معیبت بنو تے دل
اپٹے کمیں دی دج نال شرمندہ تھی دجو۔
- يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقَدْ مَوَابِنَ يَدَيِ اللَّهِ
وَرَسُولِهِ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ شَنِيعٌ عَلِيمٌ ②
- يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَرْفَعُوا أَصْوَاتَكُمْ فَوْقَ
صَوْتِ النَّبِيِّ وَلَا تَجْهَرُوا لَهُ بِالْقَوْلِ كَجَهْرِ
بَعْضِكُمْ لِبَعْضٍ أَن تَحْبَطَ أَعْمَالُكُمْ وَأَنتُمْ
لَا تَشْعُرُونَ ③
- إِنَّ الَّذِينَ يَغْضُونَ أَصْوَاتَهُمْ عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ
أُولَئِكَ الَّذِينَ امْتَحَنَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ لِلتَّقْوَى
لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ عَظِيمٌ ④
- إِنَّ الَّذِينَ يُنَادُونَكَ مِنْ وَرَاءِ الْحُجُرَاتِ
أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ ⑤
- وَلَوْ أَنَّهُمْ صَبَرُوا حَتَّى تَخْرُجَ إِلَيْهِمْ لَكَانَ
خَيْرًا لَّهُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ⑥
- يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِن جَاءَكُمْ فَاسِقٌ بِنَبِيٍّ
فَتَبَيَّنُوا أَن تُصِيبُوا قَوْمًا بِمِجَالِهِ فَتُصِيبُوا
عَلَى مَا فَعَلْتُمْ نَذِيرٌ ⑦

وَأَعْلَمُوا أَن فِيكُمْ رَسُولَ اللَّهِ لَوْ يُطِيعُكُمْ فِي كَثِيرٍ مِّنَ الْأَمْرِ لَعَنِتُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ حَبَّبَ إِلَيْكُمُ الْإِيمَانَ وَزَيَّنَهُ فِي قُلُوبِكُمْ وَكَوَّهَ إِلَيْكُمُ الْكُفْرَ وَالْفُسُوقَ وَالْعِصْيَانَ أُولَٰئِكَ هُمُ الرَّاشِدُونَ ①

فَضَّلَا مِنَ اللَّهِ وَنِعْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ حَنِيمٌ ①

وَأَن طَآئِفَتَيْنِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ اقْتَتَلُوا فَأَصْلَحُوا بَيْنَهُمَا فَإِن بَغَتْ إِحْدَاهُمَا عَلَى الْأُخْرَىٰ فَقَاتِلُوا الَّتِي تَبْغِي حَتَّىٰ تَنبَغِيَ إِلَىٰ أَمْرِ اللَّهِ فَإِن فَاءَتْ فَأَصْلَحُوا بَيْنَهُمَا بِالْعَدْلِ وَأَقْسِطُوا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ ②

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْلَحُوا بَيْنَ أَخَوَيْكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ③

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا يَسْخَرُ قَوْمٌ مِّن قَوْمٍ عَسَىٰ أَن يَكُونُوا خَيْرًا مِّنْهُمْ وَلَا نِسَاءٌ مِّن نِّسَاءٍ عَسَىٰ أَن يَكُنَّ خَيْرًا مِّنْهُنَّ وَلَا تَلْبِذُوا أَنفُسَكُمْ وَلَا تَنَابَزُوا بِالْأَلْقَابِ بِئْسَ الْأَسْمُ الْفُسُوقُ بَعْدَ الْإِيمَانِ وَمَن لَّمْ يَتُبْ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ④

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اجْتَنِبُوا كَثِيرًا مِّنَ الظَّنِّ إِنَّ

۸۔ تے چاٹ گھنوں جو تہاڑے ورح اللہ دا رسول جے ہوں گالیں ورح تہاڑا آکھن مے تے تہا کوں تکلیف تھیسے تے اصل اللہ تہاڑے کیتے ایمان پسند کیتے تے انیکوں تہاڑے دیں ورح سوٹھا کیتے سی تے کفر تے نافرمانی تے گناہ کوں پسند نہی کیتا ایسے ہدایت پادوں والیں۔

۹۔ اللہ دا فضل تے اوندنا احسان اللہ چاٹن والا تے سیانا ۷۔

۱۰۔ تے جے مومنین دے ڈوٹولے بھڑپوں انہیں ڈونا پس ورح صلح کراڈ تے جے کوئی ہک پے تے ظلم کرے تے تساں ظالم قوم نال بھڑو جے تیس او اللہ دے حکم دو دل آوے تے جے اول آوے تے انصاف نال انہیں دی صلح کراڈ تے انصاف کرو بے شک اللہ سیس انصاف کرٹ والیں کوں چنگا چاندے ۱۱۔ مومن تے بھراٹن اپنے بھرانویں ورح صلح کراڈ تے اللہ کنیں ڈروتاں جو تہاڑے اتے رحم کیتا ونجے۔

۱۲۔ اے مومنو کوئی قوم پی قوم تے نہ کھلے تھی سبکے جو او انہیں کنیں چنگے ہون تے نہ تریختیں پی تریختیں تے کہیں تھی سبکے جو او انہیں کنیں چنگیاں ہون تے ہک ڈوجھے کوں طے نہ مارے کرد تے ہک ڈوجھے دے ناں نہ وگاڑے کرو ایمان دے بعد نافرمانی دا ناں ہوں گندہ تے حیرھا توبہ نہ کریسی ایسے لوک ظالمن۔

۱۳۔ اے مومنو ہوں سارے گمانیں کنیں جو بے شک

بَعْضُ الظَّنِّ اِنَّهُمْ وَلَا تَجَسَّسُوا وَلَا يَغْتَبَ بَئِضُكُم بَعْضًا اِيُحِبُّ اَحَدُكُمْ اَنْ يَّكُلَ لَحْمَ اَخِيهِ مَيِّتًا فَكْرِهُهُمُۙ وَاتَّقُوا اللَّهَ اِنَّ اللَّهَ تَوَّابٌ رَّحِيمٌ ﴿۱۳﴾

کچھ گمان گناہن تے جاسوسی نہ کرو تے کوئی بے دے کٹھ پھو گلہ نہ کرے کیا کوئی اسے پسند کریسی جو الپٹے موٹے بھرا دا ماس کھا دے تساں نا پسند کریسو تے اللہ کنیں ڈرو بے شک اللہ توبہ قبول کرن والا تے مہربان۔

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اِنَّا خَلَقْنٰكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَّ اُنْثٰى وَجَعَلْنٰكُمْ شُعُوْبًا وَّ قَبَاۗئِلَ لِتَعَارَفُوْا اِنَّ اَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللّٰهِ اَتْقٰىكُمْ اِنَّ اللّٰهَ عَلِيْمٌ خَبِيْرٌ ﴿۱۴﴾

۱۳۔ اے لوگو بے شک اساں تمہا کوں مرد تے عورت نال پیدا کیتے تے تمہاڈے ٹولے تے قبیلے بنائے تے جو ہک ڈو جھے کوں سچاں سگو بے شک اللہ کیتے عزت والا او بے جیرھا متقی بے شک اللہ جانن والا تے باخبر۔

قَالَتِ الْاَعْرَابُ اٰمَنَّاۙ قُلْ لَّمْ تُؤْمِنُوْا وَلٰكِنْ قَوْلُوْا اَسْلَمْنَا وَلٰمَنَّا يَدْخُلِ الْاِيْمَانُ فِيْ قُلُوْبِكُمْ وَاِنْ تُطِيعُوا اللّٰهَ وَرَسُوْلَهٗ لَا يَلِكُمْ مِنْ اَعْمَالِكُمْ شَيْۢءٌ اِنَّ اللّٰهَ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ﴿۱۵﴾

۱۵۔ بدو آہن اساں من گدھے توں آکھ تساں مومن توہے اصل آکھو اساں اسلام آندے تمہاڈے دلیں وچ مالی ایمان کاہ نہیں پیٹھاتے جے تساں اللہ تے اوندے رسول دا آکھن منسو تے تمہاڈے عمل اصلو نہ گھٹائے ولین بے شک اللہ بخشش والا تے مہربان۔

اِنَّمَا الْمُؤْمِنُوْنَ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا بِاللّٰهِ وَرَسُوْلِهٖ ثُمَّ لَمْ يَرْتَابُوْا وَجْهًا وَّ اِبْهَامًا وَّ اَنفُسِهِمْ فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ اُولٰٓئِكَ هُمُ الصّٰدِقُوْنَ ﴿۱۶﴾

۱۶۔ مومن اوہن جیرھے اللہ تے اوندے رسول کوں منیندن دل شک نہیں کریندے تے اپٹے مال تے جان نال اللہ دے راہ وچ جہاد کریندن ایسے لوک سچے ہن۔

قُلْ اَتَعْلَمُوْنَ اللّٰهُ يَدْبِرُكُمْ وَاَللّٰهُ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ وَاَللّٰهُ بِكُلِّ شَيْۢءٍ عَلِيْمٌ ﴿۱۷﴾

۱۷۔ توں آکھ کیا تساں اللہ کوں اپنا دین سکھیندے؟ اللہ جانڈے جو آسمانیں تے زمین وچ اللہ ہر شے کوں جانڈے۔

يٰۤاَيُّهَا عَلِيْكَ اَنْ اَسْلَمُوْا قُلْ لَا تَسْتَوِيْ اَرْسَالُكُمْۙ اِنَّ اللّٰهَ يَبْنٰى عَلٰىكُمْ اَنْ هٰذَا كُمْ لِلْاِيْمَانِ اِنْ كُنْتُمْ صٰدِقِيْنَ ﴿۱۸﴾

۱۸۔ او اپٹے اسلام دا تیڈے اتے احسان لیندن توں آکھ میڈے اتے اپٹے اسلام دا احسان نہ لاؤ اے اللہ دا تمہاڈے اتے احسان

جو اوں تہاکوں ہدایت ڈتی ۽ ایمان کیتے ہے
تساں سچے ہوئے۔

۱۹۔ بے شک اللہ آسمانیں تے زمین دے غیب
کوں جانڈے تے اللہ جو تساں کریندے ۽ اونکوں
ڈہدا کھڑے۔

إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ غَيْبَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاللَّهُ
بَصِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿۱۹﴾

سورة ق مکی ۷۷ آیتیں ۳۶ آیتیں تے ۳ رکوعن ۔

- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جبرہ بن منگے ڈیون والا تے ہوں مہربان۔
- ۲۔ قادر اللہ سیٹ، قرآن مجید گواہ۔
- ۳۔ اصل او حیران جو انہیں دوہک ڈراون والا اناہیں دجو آگئے۔ کافرین آکھے اے عجب گال۔
- ۴۔ کیا جیلے اساں مردیوں تے مٹی تھی دیوں اے ولن آلی گال عقل کنیں پریں لکدی۔
- ۵۔ ساکون پتہ جو زمین انہیں دجو گھیندی تے اساں کنیں کتاب جبرہ ہر گال محفوظ رکھندی۔
- ۶۔ اصل انہیں سج کون جھٹلائے جیلے او انہیں کنیں آگئے تے او رے ملے خیال دجن۔
- ۷۔ کیا انہیں اپے اُتے آسمان کون نیں ڈٹھا اساں اونکوں کیوں بٹائے تے اونکوں سوٹھا کیتے تے اوندے دج کوئی کھلی جا کا نہیں۔
- ۸۔ زمین کون اساں دھلے تے اوندے دج پہاڑ بٹائے تے اوندے دج ہر قسم دے سوٹے ہڑے بٹائے۔
- ۹۔ ہر جھکن والے بندے کیتے نصیحت، اوندے دج تے نشان۔
- ۱۰۔ تے اساں آسمان کنیں برکت آلا پاٹی لہائے تے اوندے نال باغ پیدا کیتے تے کیمین والی رٹھ دے دانے دی۔
- ۱۔ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
- ۲۔ قَسَّوَالْقُرْآنَ الْبَجِيدِ
- ۳۔ بَلْ عَجَّبُوا أَنْ جَاءَهُمْ مُنْذِرٌ مِنْهُمْ فَقَالَ الْكَاذِبُونَ هَذَا شَيْءٌ عَجِيبٌ
- ۴۔ إِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا ذَلِكَ رَجْعٌ بَعِيدٌ
- ۵۔ قَدْ عَلِمْنَا مَا تَنْقُصُ الْأَرْضُ مِنْهُمْ وَعِنْدَنَا كِتَابٌ حَفِيفٌ
- ۶۔ بَلْ كَذَّبُوا بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ فَهُمْ فِي أَمْرٍ مَّرِيجٍ
- ۷۔ أَفَلَمْ يَنْظُرُوا إِلَى السَّمَاءِ فَوْقَهُمْ كَيْفَ بَنَيْنَاهَا وَزَيَّنَّاهَا وَمَا لَهَا مِنْ فُرُوجٍ
- ۸۔ وَالْأَرْضَ مَدَدْنَاهَا وَأَلْقَيْنَا فِيهَا رَوَابِي وَأَنْبَتْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجٍ بَهِيجٍ
- ۹۔ تَبَصَّرَهُمْ ذِكْرُنَا وَرَأَى لِكُلِّ عُتْبٍ مُنِيبٍ
- ۱۰۔ وَنَزَّلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً مُبَارَكًا فَأَنْبَتْنَا بِهِ جَبْتٍ وَحَبَّ الْحَصِيدِ

- ۱۱- تے اچیاں کھیاں بنائن جنیس دے گوشے ہک
ڈو جے دے اتے ہوندن۔
- ۱۲- او بندیں کیتے رزق تے اوں پاٹی نال
اساں بر زمین کوں دسوں کریندے ہیں
ایویں ولا میندا تھیون۔
- ۱۳- انہیں کنیں پہلے نوح، کھوہ آلیں تے ثمود
دی قوم جھٹلائے۔
- ۱۴- تے عاد تے فرعون تے لوط دے بھراویں۔
۱۵- تے جھگ آلیں تے تیغ دی قوم دی ساریں
رسولیں کوں جھٹلائے ساڈے عذاب دا وعدہ
پورا تھئے۔
- ۱۶- کیا اساں پسلی پیدا ئش کنیں تھک گئے ہیں۔
اصل اد نویں سردوں پیدا تھیون دج شک
کریندے پئین۔
- ۱۷- تے اساں انسان کوں پیدا کیتے تے جانڈے
ہیں جو اوندرا نفس دسوسے پیدا کریندے تے
اساں اوندی شہ رگ دے دی کولہو ہیں۔
- ۱۸- جیلے ڈو نگران (فرشتے) کھبے تے سچے پھٹن
ڈپڑے پئین۔
- ۱۹- انسان کوئی وی گال نئیں کریندا تے اوندے نال
ہک نگران تے محافظ ہوندے۔
- ۲۰- تے موت دی بے ہوشی ادسی اے سچ ایما
ہائی جیئیں کنیں توں درکدا ہا نویں۔
- ۲۱- دھوتوں دجایا ویسی اے وعدہ دا ڈینہہ ہوسی۔
- ۲۲- ہرجان ادسی اوندے نال ہک ہک لٹا آلاتے
ہک گواہ ہوسی۔
- وَ التَّخَلُّفِ بِسَفْتِ لَهَا طَعْمٌ
نُضِيدٌ ۝
تَرَاثَا لِلْعِبَادِ وَأَحْيَيْنَا بِهِ بَلَدَةً مَّيْتًا كَذَلِكَ
الْخُرُوجُ ۝
كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَأَصْحَابُ الرَّسِّ وَثَمُودُ ۝
وَعَادُ وَفِرْعَوْنُ وَإِخْوَانُ لُوطَ ۝
وَأَصْحَابُ الْأَيْكَةِ وَقَوْمُ تُبَّعٍ كُلٌّ كَذَّبَ الرَّسْلَ
فَنَحْنُ وَاعِدٌ ۝
أَفَعَيَّبْنَا بِالْخَلْقِ الْأَوَّلِ بَلْ هُمْ فِي لَبْسٍ مِّنْ
خَلْقٍ جَدِيدٍ ۝
وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ وَعَلَّمُوا نُوْسُوسَ بِهِ
نَفْسَهُ ۖ وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ حَبْلِ الْوَرِيدِ ۝
إِذْ يَتَلَفَّى السُّتُلُقَيْنِ عَنِ الْيَمِينِ وَعَنِ الشِّمَالِ
قَعِيدٌ ۝
مَا يَلْفُظُ مِنْ قَوْلٍ إِلَّا لَدَيْهِ رَقِيبٌ عَتِيدٌ ۝
وَجَاءَتْ سَكْرَةُ الْمَوْتِ بِالْحَقِّ ذَلِكَ مَا كُنْتَ
مِنْهُ تَجِيدُ ۝
وَنُفِخَ فِي الصُّورِ ذَلِكَ يَوْمُ الْوَعِيدِ ۝
وَجَاءَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَعَهَا سَائِقٌ وَشَهِيدٌ ۝

- ۲۳۔ توں غفلت و معہ ہا نویں ایں گال کنیں اسان
تیڈا پردہ ہٹائے اُج تیڈی نظر تکھی ۶۔
- ۲۴۔ اوندل سنگتی آکھسی اے ڈیکھ جو میں کنیں
تیار۔
- ۲۵۔ تساں ڈوہیں ہر کافر تے حد کنیں ودھن
والے کوں دوزخ وچ سٹو۔
- ۲۶۔ ایویں چنگائی کنیں بہوں ہکٹن والے تے حد
کنیں ودھن والے تے شک پواوٹن والے کوں دی
- ۲۷۔ جس اللہ دے نال بیا معبود بنا گدھے انہیں
کوں سخت عذاب وچ سٹو۔
- ۲۸۔ اوندل سنگتی آکھسی اے ساڈے رب میں
ایکوں منہ زور نہ بنایا ہا اے آپ پرلے درجے
دی گمراہی وچ ہا۔
- ۲۹۔ اللہ آکھسی میڈے سامنے نہ بھڑویں پہلے
تھاڈو عذاب دی خبر پھٹی ہائی۔
- ۳۰۔ میڈے سامنے گال دھیندی نہیں تے میں
بندیں تے اصلو ظلم نہیں کریںدا۔
- ۳۱۔ جڈاں اسان دوزخ کوں آکھسوں کیا توں بھرتج
گیس اد آکھسی ہی کئی شے ہے۔
- ۳۲۔ تے جنت اصلو متقیں دے کولہو کمر ڈتی ویسی۔
- ۳۳۔ اے جنت ہر جھکٹن والے تے خیریت دے کیتے ہے
جنیدا تھاڈے نال وعدہ ہا۔
- ۳۴۔ جیرھا ملک کے رحمن خدا کنیں ڈرسی تے اللہ
دو جھکٹن والے دل نال اوسی۔
- ۳۵۔ تساں جنت وچ سلامتی نال پیہم و نچو اے
ہمیشہ رہن دا ڈینہر۔
- لَقَدْ كُنْتَ فِي غَفْلَةٍ مِّنْ هَذَا فَكَشَفْنَا عَنْكَ
غِطَاءَكَ فَبَصَرُكَ الْيَوْمَ حَدِيدٌ ﴿۲۳﴾
- وَقَالَ قَرِينُهُ هَذَا مَا لَدَيَّ عَتِيدٌ ﴿۲۴﴾
- أَلَيْسَ فِي جَهَنَّمَ كُلُّ كَفَّارٍ عَنِيدٍ ﴿۲۵﴾
- مَتَّاعٍ لِلْخَيْرِ مُعْتَدٍ مُّرِيبٍ ﴿۲۶﴾
- إِلَّا نَذِي جَعَلَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ فَأَلْقَيْنَاهُ فِي الْعَذَابِ
الشَّدِيدِ ﴿۲۷﴾
- قَالَ قَرِينُهُ رَبَّنَا مَا أَطْغَيْنَاهُ وَلَٰكِنْ كَانَ فِي
ضَلَالٍ بَعِيدٍ ﴿۲۸﴾
- قَالَ لَا تَخْتَصِمُوا لَدَيَّ وَقَدْ قَدَّمْتُ إِلَيْكُمْ
بِالْوَعِيدِ ﴿۲۹﴾
- مَا يَبْدُلُ الْقَوْلُ لَدَيَّ وَمَا أَنَا
بِظَالِمٍ لِّلْعَبِيدِ ﴿۳۰﴾
- يَوْمَ نَقُولُ لِجَهَنَّمَ هَلِ امْتَلَأْتِ وَنَقُولُ هَلْ
مِن مَّزِيدٍ ﴿۳۱﴾
- وَأُزْلِفَتِ الْجَنَّةُ لِلْمُتَّقِينَ غَيْرَ بَعِيدٍ ﴿۳۲﴾
- هَذَا مَا تُوْعَدُونَ لِكُلِّ أَقَابٍ
حَفِظْتُ ﴿۳۳﴾
- مَنْ خَشِيَ الرَّحْمَنَ الْغَيْبَ وَجَاءَ
بِقَلْبٍ مُّنِيبٍ ﴿۳۴﴾
- إِذْ خُلُوهُمَا بِسَلَامٍ ذَٰلِكَ يَوْمُ الْخُلُودِ ﴿۳۵﴾

۳۶۔ اوندے وچ جو او چاہسن ہلسی تے اساں کنیں بیا ودھ وی ہے۔

۳۷۔ تے انہیں کمیں پہلے اساں کے تلاؤستیاں ہلاک کیتن انہیں دی پکڑ وی مکڑی بائی تے اوںک دے برگوشے وچ لکھن کیتے اکھڑیں کھڑی پئے ہن ہن کوئی بچن دی ما ہے؟
۳۸۔ بے شک ایندے وچ دل آسے کیتے نصیحت تے میرھا کن لیندے تے غر کریندے تے بڑہرے اوندے کیتے دی نصیحت۔

۳۹۔ تے اساں آسمانیں تے زمین تے جو انہیں دے وچ جی دوریں وچ پیدا کیتے تے ساکوں تھکڑا نہیں تھیا۔

۴۰۔ جو او آہن اوندے تے توں مہرکتے اپنے رب دی صفتیں نال تسبیح کر بھو لکھن کنیں پہلے تے لہن کنیں وی پہلے۔

۴۱۔ تے رات کوں دی اوندی تسبیح کرتے ہر عبادت دے پھیکڑ وچ دی۔

۴۲۔ تے سنن جڈاں ہک سڈن والا کولون کنیں ہڈیسی
۴۳۔ تے جڈاں او حقی آوٹن والے عذاب دا شور سٹسن اے جیتدا تھیون دا ڈیہندہ ہوسی۔

۴۴۔ بے شک اساں جو لیندے تے مریندے ہیں تے ساڈو ولٹے۔

۴۵۔ جڈاں زمین انہیں دی شرارتیں نال پھٹ ویسی تے او جلدی نکلسن اے ہشر ساڈے کیتے سوکھا۔

۴۶۔ اساں چاندے ہیں جو او آہن تے توں انہیں تے جابر نوں توں محس اوںکوں قرآن نال نصیحت کر جیرھا عذاب کنیں ڈردے۔

لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ فِيهَا وَلَدَيْنَا مَزِيدٌ ۝

وَكَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنْ قَوْمٍ هُمْ أَشَدُّ مِنْهُمْ بَطْشًا فَنَقَّبُوا فِي الْبِلَادِ هَلْ مِنْ مَّخِصٍ ۝
إِنِّي فِي ذَلِكَ لَذِكْرٌ لِمَنْ كَانَ لَهُ قَلْبٌ أَوْ أَلْقَى السَّمْعَ وَهُوَ شَهِيدٌ ۝

وَلَقَدْ خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ وَمَا مَسَّنَا مِنْ لُغُوبٍ ۝

فَاصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَقَبْلَ الْغُرُوبِ ۝

وَمِنَ اللَّيْلِ فَسَبِّحْهُ وَأَدْبَارَ السُّجُودِ ۝

وَأَسْمِعْ يَوْمَ يُنَادِي الْمُنَادُ مِنْ مَّكَانٍ قَرِيبٍ ۝
يَوْمَ يَسْمَعُونَ الصَّيْحَةَ بِالْحَقِّ ذَلِكَ يَوْمَ الْخُرُوجِ ۝

إِنَّا غَنُّنَا غِيًّا وَنَبِئْتُ وَإِنَّا الْبَاقِيُونَ ۝

يَوْمَ تَشَقَّقُ الْأَرْضُ عَنْهُمْ سِرَاعًا ذَٰلِكَ حُزْنٌ عَلَيْنَا يَسِيرٌ ۝

نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَقُولُونَ وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِجَبَّارٍ فَذَكِّرْ بِالْقُرْآنِ مَنْ يَخَافُ وَعِيدٌ ۝

سورة ذاریات مکی ۷۷ تے بسم اللہ نال اینیاں ۶۱ آیتاں تے ۳ رکو عن۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے نال نال جیرھا بن
منگے ڈیوٹن والا تے ہوں مہربان۔
- ۲۔ او ہوائیں گواہن جیرھیاں جھڑاڑی و دین۔
- ۳۔ تے مینہ دا بار چیندن۔
- ۴۔ تے ہوئے ہوئے ٹردین۔
- ۵۔ تے ساڈے حکم و نڈیندن۔
- ۶۔ جیرھا تہاڈے نال وعدہ کیا گئے او سچا۔
- ۷۔ بے شک دین (سزا) اوسی۔
- ۸۔ تے آسمان پیش جیرھا رستیں آلا۔
- ۹۔ بے شک تساں اختلاف و ترح ہوے۔
- اونڈے نال او شخص پھیرا دیندے جندے کیتے
حکم تھیندے۔
- ۱۱۔ اکلان کرن والے ہلاک تھی گئے۔
- ۱۲۔ جیرھے غفلت و ترح بھلے پین۔
- ۱۳۔ پچھدن جزا سزا دا ڈینہ کڈن۔
- ۱۴۔ جڈاں او بھاتے ازماے ولین۔
- ۱۵۔ چکھو اپنے عذاب کوں جیرھا ہے جیرھا تساں جلدی
منگدے ہاوسے۔
- ۱۶۔ بے شک متقی بہشت تے چشین و ترح ہوسن۔
- ۱۷۔ جو انہیں دا رب انہیں کوں ڈیسی او ہر گھنسن۔
- بیشک او ایس کنیں پہلے چنگے کم کریندے ہن۔
- ۱۸۔ تے رات کوں ہوں گھٹ سمدے ہن۔
- وَالذَّارِیَّتِ ذُرُوءًا ②
فَالْجِبَلِ وَقُورًا ③
فَالْجَبْرِیَّتِ یُسْرًا ④
فَالْمَقْسِمِیَّتِ اَمْرًا ⑤
اِنَّا نُوْعِدُوْنَ لَصَادِقًا ⑥
وَاِنَّ الدِّیْنَ لَوَاقِعٌ ⑦
وَالسَّمَاءِ فَا تِ الْجُبُلِ ⑧
اِنَّكُمْ لَفِی قَوْلٍ مُّخْتَلِفٍ ⑨
یُؤْتٰكَ عَنْهُ مِنْ اَوْفَکَ ⑩
قُلِ الْخُصُوفُ ⑪
الَّذِیْنَ هُمْ فِیْ عَمْرٍۭهٖ سَاهُوْنَ ⑫
یَسْأَلُوْنَ اَیَّانَ یَوْمِ الدِّیْنِ ⑬
یَوْمَ هُمْ عَلَی النَّارِ یُقْتَنُونَ ⑭
ذُوقُوا فِتْنَتَكُمْ هَٰذَا الَّذِیْ كُنْتُمْ بِہٖ تَسْتَعْجِلُوْنَ ⑮
اِنَّ السَّاعِیْنَ فِیْ جَنَّتٍ وَعَعُوبٍ ⑯
اِخِذْیْنَ مَا اَنْهَمُ رَبُّهُمْ اِنَّهُمْ كَانُوْا قَبْلَ
ذٰلِكَ مُّحْسِنِیْنَ ⑰
كَانُوْا قَلِیْلًا مِّنْ اَقْبَلِ مَا یَهْجَعُوْنَ ⑱

- ۱۹۔ تے ڈنہ کون بخشش منگدے ہن۔
 ۲۰۔ تے انہیں دے مال وچ منگن تے نہ منگن والے دا حق ہا۔
 ۲۱۔ تے زمین وچ یقین کرن والیں کیے نشان۔
 ۲۲۔ تے تہا ڈے اپنے وجود وچ وی نشان تساں ڈہرے نوہے۔
 ۲۳۔ تے آسمان وچ تہا ڈا رزق تہا وی جیندا تہا ڈے نال وعدہ ہا۔
 ۲۴۔ آسمان تے زمین دے رب دی قسم بے شک او بیج جیویں تساں لیندے پئے ۶۔
 ۲۵۔ کیا تیں کنیں ابراہیم دے عزت دار مہانیں دی گال پچی ۶۔
 ۲۶۔ جیہ او اوں کنیں آئن تے آکھئے نیں سلامتی ہوئے اوں آکھئے سلامتی ہوئے تساں ان ٹوہیں نوک ہوئے۔
 ۲۷۔ ول اپنے گھر والیں دو چپ چپا تے آئے تے ہک بھنا ہویا وچھا چا آئے۔
 ۲۸۔ انہیں دے کوہو کیے سی تے آکھئے سی کیا تساں کھندے نوہے۔
 ۲۹۔ انہیں کنیں ڈر محسوس کیے سی۔ انہیں آکھئے نہ ڈرتے انہیں اذکوں ہک عالم پتردی خوش خبری ڈتی۔
 ۳۰۔ اوندی زال آئی شرمیندی پئی ہائی اپنے منہ تے چاٹاں مارن پئے گئی تے آکھیں میں پڑھی تے سندھ ترمیمت ہاں۔
 ۳۱۔ انہیں آکھئے ایویں ہے تیڈے رب آکھئے اے تھیں تے بے شک او ہوں سیانا تے
- وَبِالْأَسْحَارِ هُمْ يَسْتَغْفِرُونَ ④
 وَفِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ لِّلسَّائِلِ وَالْمَحْرُومِ ⑤
 وَفِي الْأَرْضِ آيَاتٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ ⑥
 وَفِي أَنْفُسِكُمْ أَفَلَا تُبْصِرُونَ ⑦
 وَفِي السَّمَاءِ رِزْقُكُمْ وَمَا تُوعَدُونَ ⑧
 فَوَدَّ النَّسَاءُ وَالْأَرْضَ إِنَّا نَحْقُ لِحَقِّ مَّا أَفْكُمُ تُنْطَفُونَ ⑨
 هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ ضَيْفِ إِبْرَاهِيمَ الْمُكْرَمِينَ ⑩
 إِذْ دَخَلُوا عَلَيْهِ فَقَالُوا سَلَامًا قَالَ سَلَامٌ قَوْمُ مُنْكَرُونَ ⑪
 فَارْأِ إِلَى أَهْلِهِ فَجَاءَ بِعِجْلٍ سَبِينٍ ⑫
 فَقَرَّبَهُ إِلَيْهِمْ قَالَ أَلَا تَأْكُلُونَ ⑬
 فَأَوَّسَ مِنْهُمْ خِيفَةً قَالُوا لَا تَعْظُمَا وَبَشَّرُوهُ بِغُلَامٍ عَلِيمٍ ⑭
 فَأَقْبَلَتْ امْرَأَتُهُ فِي صَرَوٍ فَصَكَتَ وَجْهَهَا وَقَالَتْ عَجُوزٌ عَقِيمٌ ⑮
 قَالُوا كَذِبُكَ قَالَ رَبُّكِ إِنَّهُ هُوَ الْحَكِيمُ الْعَلِيمُ ⑯

ہوں جائز والاء۔

۳۲۔ اس آکھے تہاڑا کیا کم اے قاصدو۔

۳۳۔ انہیں آکھے بے شک اسان مجرم تو م دو پٹھے
گئے ہیں۔

۳۴۔ تاں جو اسان انہیں تے سنی مٹی دے ڈیلھ
سٹوں۔

۳۵۔ انہیں ڈیلیں تے تیرے رب نے حد کنیں
ودھن والی قوم کیتے نشان لائے ہوئن۔

۳۶۔ تے اسان اوندے وچو منیں کوں کڈھ کڈھا۔
۳۷۔ ہک گھر دے سوا ساکوں مسلمانیں دا بیا کوئی گھر
نہیں ملیا۔

۳۸۔ تے اسان اوندے وچ انہیں کوکس کیتے
نشان چھوڑیے جیرھ بڑکھ ڈیوں والے عذاب
کنیں بڑدن۔

۳۹۔ تے موسیٰ وچ نشان ہن جیلھ اسان
اونکوں کھل کھل دیل بے کے فرعون دو پٹھے۔

۴۰۔ اوکند ولا کے اپنے پتیں دو ٹر گیا تے اکھیس
اے جادو کرتے پاگل۔

۴۱۔ تے اسان اونکوں تے اوندے لشکر کوں پکڑ
گدھاتے انہیں کوں سمندر وچ سٹ گھتیا تے
اچ نیں او ملام تھیندا پیئے۔

۴۲۔ تے عاد وچ نشان ہن جیلھ اسان انہیں
تے بڑا دھی اندھاری گھولی ہائی۔

۴۳۔ او حیر می فئے تے اندی ہائی اوں کوں محض گلی
ہوئی پڑیں آلی کار کر بڑیندی ہائی۔

۴۴۔ تے ثمود وچ دی نشان ہن جیلھ انہیں کوں

قَالَ فَمَا خَطْبُكُمْ أَيُّهَا الْمُرْسَلُونَ ﴿۳۲﴾

قَالُوا إِنَّا أَرْسَلْنَا إِلَىٰ قَوْمٍ مُّجْرِمِينَ ﴿۳۳﴾

لُرْسِلَ عَلَيْهِمْ جَارَةٌ مِّنْ طِينٍ ﴿۳۴﴾

مُسَوَّمَةٌ عِنْدَ رَبِّكَ لِلْمُسْرِفِينَ ﴿۳۵﴾

فَأَخْرَجْنَا مَن كَانَ فِيهَا مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿۳۶﴾

فَمَا وَجَدْنَا فِيهَا غَيْرَ بَيْتٍ مِّنَ السُّلَيْمِينَ ﴿۳۷﴾

وَتَرَكْنَا فِيهَا آيَةً لِّلَّذِينَ يَخَافُونَ
الْعَذَابَ الْإِيمَ ﴿۳۸﴾

وَفِي مُوسَىٰ إِذْ أَرْسَلْنَاهُ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ بِسُلْطٰنٍ
مُّبِينٍ ﴿۳۹﴾

فَتَوَلَّىٰ بِرُكْحِهِمْ وَقَالَ سَحَرُ
أَوْجَعُونُ ﴿۴۰﴾

فَأَخَذْنَاهُ وَجُودَهُ فَنَبَذْنَاهُمْ فِي الْيَمِّ وَهُوَ
مُلِيمٌ ﴿۴۱﴾

وَ فِي عَادٍ إِذْ أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ الرِّيحَ
الْعَاقِمَةَ ﴿۴۲﴾

مَا تَذَرُ مِنْ شَيْءٍ أَنتَ عَلَيْهِ إِلَّا جَعَلْتَهُ كَالزَّيْتُونِ ﴿۴۳﴾

وَ فِي ثَمُودَ إِذْ قِيلَ لَهُمْ تَسْعُوا

- حَتَّٰ جِنَّ ۝۳۷
فَعَتَوَاعَنَ اَمْرًا بِرَبِّهِمْ فَاَخَذَ تَهُمُ الضَّعِيفَةُ وَهُمْ
يَنْظُرُونَ ۝۳۸
- ۴۵۔ تے انہیں اپنٹے رب دے حکم دی نافرمانی
کیتی تے انہیں کوں انہیں دے ڈہریں ڈہریں
ہک عذاب آپکریا۔
- ۴۶۔ او نہ کھڑے تھی سگدے ہن تے نہ او مدد گھن
سگدے ہن۔
- ۴۷۔ تے ایس کنیں پہلے نوح دی قوم وی ہائی
او وی نافرمان قوم ہن۔
- ۴۸۔ تے اساں آسمان کوں اپنٹے ہتھیں نال بٹائے
تے اساں پہوں ودھاوٹ دی طاقت رکھیندے ہی۔
- ۴۹۔ تے زمین کوں اساں چھائے تے اساں پہوں
چٹنگے وچھاوٹ والے ہیں۔
- ۵۰۔ تے ہر شے دے اساں جوڑے بنائیں تاں
جو تساں نصیحت پکڑو۔
- ۵۱۔ تساں اللہ دو در کو بے شک میں اوندے ولوں تہا کوں
کھلا کھلا ہوشیار کرٹ والا ہاں۔
- ۵۲۔ تے اللہ دے نال کیس پے کوں معبود نہ بنائو
بے شک میں تہا کوں کھلا کھلا ڈراوٹ والا ہاں۔
- ۵۳۔ ایویں انہیں کنیں پہلے جڈاں رسول آئے
انہیں آکھئے اے تے محض جادو گرتے پاگل۔
- ۵۴۔ انہیں ہک ڈو جھے کوں وصیت کیتی ہوئی
اصل او ہن وی منہ زور لوک۔
- ۵۵۔ توں انہیں کنیں کٹھ دلا گھن، تیکوں ملام نہ کیتا
ویسی۔
- ۵۶۔ تے نصیحت کر بے شک نصیحت مومنین کوں
فائدہ ڈیندی ۔
- فَمَا اسْتَطَاعُوا مِنْ قِيَامٍ وَمَا كَانُوا مُنْتَصِرِينَ ۝
وَقَوْمٌ نُّوجَ مِنْ قَبْلُ اِنَّهُمْ كَانُوا
قَوْمًا فٰسِقِينَ ۝
وَالسَّمَاءَ بَنَيْنَا بِاَيْدٍ وَاِنَّا لَمُوسِعُونَ ۝
وَالْاَرْضَ قَرَشْنٰهَا فَزِعَمَ اِلَيْهَا دُورُ ۝
وَمِنْ كُلِّ شَيْءٍ خَلَقْنَا زَوْجَيْنِ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ۝
فَقَرَأَ اِلَى اللّٰهِ اِنِّیْ لَكُمْ مِنْهُ نَذِیْرٌ
مُّبِیْنٌ ۝
وَلَا تَجْعَلُوْا مَعَ اللّٰهِ اِلٰهًا اٰخَرَ اِنِّیْ لَكُمْ مِنْهُ نَذِیْرٌ
مُّبِیْنٌ ۝
كَذٰلِكَ مَا اَتٰی الَّذِیْنَ مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ رَّسُوْلٍ اِلَّا
قَالُوْا سَاجِدُوْا وَجُنُوْا ۝
اَتَوَاصُوْا بِهٖ بَلْ هُمْ قَوْمٌ طٰغُوْنَ ۝
فَتَوَلَّ عَنْهُمْ فَمَا اَنْتَ بِمَلُوْمٌ ۝
وَذٰیْقًا الَّذِیْ كَرِهَ تَنْفَعُ الْمُؤْمِنِیْنَ ۝

- وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ ﴿۵۷﴾
 ۵۷۔ تے میں جنس تے انسانیں کوں محض ات
 گالہوں پریدا کیتے جو او میڈی عبادت کرن۔
- مَّا أُرِيدُ مِنْهُمْ مِنْ رِزْقٍ وَمَا أُرِيدُ
 أَنْ يُطْعَمُوا ﴿۵۸﴾
 ۵۸۔ میں انہیں کنس روزی نہیں منگدا تے نہ چاہندا
 جو او میکوں روٹی کھوادن۔
- إِنَّ اللَّهَ هُوَ الرَّزَّاقُ ذُو الْقُوَّةِ الْمَتِينُ ﴿۵۹﴾
 ۵۹۔ بے شک اللہ روزی ڈیونڈ والا تے زبردست
 طاقت والا ۵۹۔
- فَإِنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذُنُوبًا قَبْلَ ذُنُوبِ أَصْحَابِهِمْ
 فَلَا يَسْتَفْعِلُونَ ﴿۶۰﴾
 ۶۰۔ بے شک ظالمیں دے اوں گناہ ہن جیویں
 انہیں دے ساتھیں کیتے ہن او جلدی نہ کرن۔
- فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ يَوْمِهِمُ الَّذِي
 يُوعَدُونَ ﴿۶۱﴾
 ۶۱۔ کافرین کیتے اوں ڈینہ ہلاکت جیرے ڈینہ
 دا انہیں نال وعدہ کیتا دیندا ہا۔

سُورَةُ الطُّورِ مَكِّيَّةٌ ذَرَاهِيَ مِائَةُ الْبَسْمَلَةِ خَمْسُونَ آيَةً وَرُكُوعَانِ

سورة طور مکی ۷۷ سے بسم اللہ نال ایندیاں ۵۰ آیتاں تے ۲ رکوعن۔

- بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ①
- وَالطُّورِ ②
- وَکَتَبَ مُسْطَوِرٍ ③
- فِی سَرَّاقٍ مُّشْوَرٍ ④
- وَالْبَیِّنِ الْمَعْرُورِ ⑤
- وَالشَّفْعِ الْمَرْفُوعِ ⑥
- وَالْبَحْرِ الْمَسْجُورِ ⑦
- اِنَّ عَذَابَ رَبِّکَ لَوَاقِعٌ ⑧
- مَا لَهُ مِنْ دَافِعٍ ⑨
- یَوْمَ تَمُورُ السَّمَاءُ مَوْرًا ⑩
- وَتَسِيرُ الْجِبَالُ سَيْرًا ⑪
- فَوَيْلٌ لِلْمُصَدِّقِیْنَ لِلْمُکَذِّبِیْنَ ⑫
- الَّذِیْنَ هُمْ فِی حَوْضٍ یَلْعَبُوْنَ ⑬
- یَوْمَ یَدْعُوْنَ اِلٰی نَارٍ جَهَنَّمَ دَعًا ⑭
- هٰذِهِ النَّارُ الَّتِیْ کُنْتُمْ بِهَا تُکَذِّبُوْنَ ⑮
- اَفَسِحْرٌ هٰذَا اَمْ اَنْتُمْ لَا تُبْصِرُوْنَ ⑯
- اِضْلُوْهَا فَاَنْصِرُوْا اَوْ لَا تَنْصِرُوْا سَوَاءٌ عَلَیْکُمْ اِنْ اَنْتُمْ تَجْزَوْنَ مَا کُنْتُمْ تَعْمَلُوْنَ ⑰
- اِنَّ الْمُتَّقِیْنَ فِی جَنَّاتٍ وَ لَعْنِمِ ⑱
- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیرھا
بن منگے ڈیوٹ والا تے دل دل رحم کرن والا۔
۲۔ طور گواہ۔
۳۔ تے لکھی ہوئی کتاب گواہ۔
۴۔ جیرھی چھڑیے کاغذیں تے لکھی ہوئی۔
۵۔ تے ہمیشہ آباد رہن والا خانہ کعبہ گواہ۔
۶۔ تے اُچی رہن والی چھت گواہ۔
۷۔ تے چھولیاں مارن والا سمندر گواہ۔
۸۔ بے شک تیرے رب دا عذاب ضرور اوسی۔
۹۔ اونکوں کوئی پٹا نہیں سبگا۔
۱۰۔ جڑاں بدل جوش و مح ہوسی۔
۱۱۔ تے پہاڑ ٹرپوسن۔
۱۲۔ تے اوں ڈینہہ جھٹلاوٹن والیں کیتے ہلاکت۔
۱۳۔ جیرھے اپنی بے ہودگی و مح کھڈ دے پئے ہن۔
۱۴۔ جلیے انہیں کوں دوزخ دی بھا دو دروہ کے
نیتا ویسی۔
۱۵۔ اے او بھا جیندا تساں انکار کریندے ہاڑے۔
۱۶۔ کیا اے جادو یا تمہا کوں کئی شے ڈسدی نیں۔
۱۷۔ ایندے و مح پہہ و نحو صبر کرو یا نہ صبر کرو تمہاڑے
کیتے ہرکا گال تمہا کوں محض تمہاڑے عملیں دا بدلہ ڈتا
ویندا پئے۔
۱۸۔ بے شک متقی جنتیں تے نعتیں و مح ہوسن۔

فَكَهِنَ بَنَاتُهُمْ سَاهِبَهُمْ وَوَقَّعَهُمْ سَاهِبَهُمْ
عَذَابَ الْجَحِيمِ ⑩

۱۹۔ اللہ جو انہیں کوں ڈیسی او اوندے تے خوش
ہوسن تے انہیں دارب انہیں کوں دوزخ دے
عذاب کنیں پھیس۔

كُلُوا وَاشْرَبُوا هَنِيئًا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ⑪

۲۰۔ کھاؤ تے پیو اے تہاڑے عیس دی وجہ
نال بابرکت۔

مُتَكِينِينَ عَلَىٰ سُرُرٍ مَّصْفُوفَةٍ وَرَزَقْنَهُمْ عَنْوَةً
عَيْنٍ ⑫

۲۱۔ او قطاریں دوج وچھے ہوئے ہماچیں تے
وہاٹے رکھ کے پیٹے ہوسن تے وڈی وڈی اکھیں
آلیاں تریکتیں انہیں دے اساں جوڑے بیسوں۔

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَاتَّبَعَتْهُمْ ذُرِّيَّتُهُمْ بِإِيمَانٍ
أَلْحَقْنَا بِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَمَا أَلَتْنَاهُمْ مِنْ عَمَلِهِمْ
مِنْ شَيْءٍ كُلُّ امْرِئٍ بِمَا كَسَبَ رَهِينٌ ⑬

۲۲۔ جیرے ایمان گھن آئن تے انہیں دی اولاد
وی ایمان دوج انہیں دے کچھوٹری ۱۷ اساں
انہیں کوں تے انہیں دی اولاد کوں کٹھا کر ڈیوں
تے انہیں دے عیس وچو ذرا دی گھٹ نہ کریرا
سرشمع اپے عیس دے بدلے دوج گانٹھے ہے۔

وَأَمَدَدْنَاهُمْ بِهَا كَهَاتِهِ وَلَجَمْنَاهُمْ مَا يَشْتَهُونَ ⑭

۲۳۔ تے اساں انہیں کوں جو او چاہسن میوے
تے گوشت ڈیوں۔

يَتَنَازَعُونَ فِيهَا كَأْسًا لَا لَعْنُ فِيهَا
وَلَا تَأْتِيهِمْ ⑮

۲۴۔ او اتھاں ایتھے پیالیں کیتے بھڑسن جنیدے
نیچے دوج نہکواس بوسی تے نہ گناہ ہسی۔

وَيَطُوفُ عَلَيْهِمْ غِلْمَانٌ لَهُمْ كَأْسُهُمْ لَوْلُؤٌ
فَلَكُونُ ⑯

۲۵۔ تے خادم انہیں دے چودھارو چکرمر لیسن
ایوں بگسن جیویں او پردیں دوج ویلہٹے ہوئے
موتی ہن۔

وَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ ⑰

۲۶۔ تے او ہک ڈو بچے دو منہ کر کے پچھسن۔

قَالُوا إِنَّا كُنَّا قَبْلَ فِي أَهْلِنَا مُشَوِّقِينَ ⑱

۲۷۔ آکھسن بے شک اساں پہلے وی اپے ہتر
دے انجام کنیں ڈر دے ہاسے۔

فَمَنَّ اللَّهُ عَلَيْنَا وَوَقَّنَا عَذَابَ السُّورِ ⑲

۲۸۔ اللہ سیٹس ساڑے اتے احسان لائے اول
ساکوں تہی لوار دے عذاب کنیں بچا گدے۔

إِنَّا كُنَّا مِنْ قَبْلَ نَدْمُوهُ إِنَّهُ هُوَ

۲۹۔ بے شک اساں ایں کنیں پہلے اونکوں سڈیندے

الْبُرِّ الرَّحِيمِ ۝

ہاے بے شک اد نیک سلوک کرٹ والا
تے ہوں مہربان۔

فَذَكِّرْ فَمَا أَنْتَ بِنِعْمَتِ رَبِّكَ بِكَاهِنٍ
وَلَا كَاهِنَةٍ ۝

۲۔ توں نصیحت کریندا رہ توں اپنے رب دی نعمت
نال نہ تے توں رمی ہوئیں تے نہ پاگل۔

أَمْ يَقُولُونَ شَاعِرٌ نَّتَرَبَّصُ بِهِ رَبِّهِ
الْمُؤْنِ ۝

۳۱۔ یا آہدن شاعرِ اساں ایتدے کیتے زمانے
دی تباہی دا بھالا گدھی پئے ہیں۔

فَلْيَرْبِّصُوا فَإِنِّي مَعَكُمْ مِنَ الْمُرْتَبِصِينَ ۝

۳۲۔ توں آکھ بھالا گھنو بے شک میں تہاڑے
نال بھالا گدھی کھڑاں۔

أَمْ تَأْمُرُهُمْ أَحْلَامُهُمْ بِهَذَا أَمْ هُمْ قَوْمٌ
طَاعُونَ ۝

۳۳۔ یا انہیں دے خواب تے عقلان انہیں کوں
اے حکم بڈیندن یا او منہ زور قوم۔

أَمْ يَقُولُونَ تَقَوَّلَهُ بَلْ لَا يُؤْمِنُونَ ۝

۳۴۔ کیا آہدن اوں آپو گال بنائی ۷ اصل او
منیدے نیں۔

فَلْيَأْتُوا بِحَدِيثٍ مِّثْلِهِ إِن كَانُوا
صَادِقِينَ ۝

۳۵۔ اوہو جہیں کوئی گال تے آنن جے او سچے ہن۔

أَمْ خُلِقُوا مِنْ غَيْرِ شَيْءٍ أَمْ هُمُ الْخَالِقُونَ ۝

۳۶۔ کیا انہیں کوں بے مقصد پیدا کیا گئے یا کیا او
پیدا کرٹ والن۔

أَمْ خَلَقُوا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بَلْ لَا
يُوقِنُونَ ۝

۳۷۔ کیا آسمانیں تے زمین کوں پیدا کیتے نیں اصل او
یقین نہیں کریندے۔

أَمْ عِنْدَهُمْ خَزَائِنُ رَبِّكَ أَمْ هُمُ
الْمُضْطَرُّونَ ۝

۳۸۔ کیا انہیں گنیں تیرے رب دے خزانے ہن
یا او دروغے ہن۔

أَمْ لَهُمْ سُلَّمٌ يَنْتَعِمُونَ فِيهِ فَلْيَأْتِ مُسْتَعِثُّهُمْ
بِسُلْطَانٍ مُّبِينٍ ۝

۳۹۔ کیا انہیں کیں پوڑی ۷ جیندے نال او اللہ دیاں گالیں
سُندن تے اونسے سٹٹ والا کوئی کھلی دلیل گھن آوے۔

أَمْ لَهُ الْبَنَاتُ وَلَكُمْ الْبَنُونَ ۝

۴۰۔ کیا خدا کیتے دھیریں ہن تے تہاڑے کیتے پترن۔

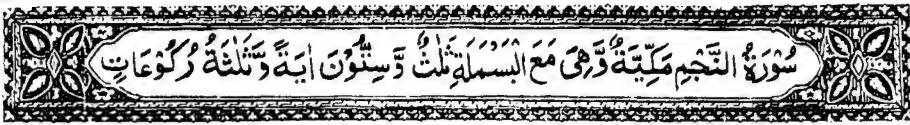
أَمْ تَنْتَهُمُ أَجْرًا لَّهُمْ مِنْ مَّغْرَمٍ مُّثْقَلُونَ ۝

۴۱۔ کیا توں انہیں کیں اجر سنگھیں تے او چٹی دے بار
تے آئے ہیں۔

أَمْ عِنْدَهُمُ الْغَيْبُ فَهُمْ يَكْتُمُونَ ۝

۴۲۔ کیا او غیب جاندن تے او لکھدے ہیں۔

- ۴۳۔ کیا او تدبیر کرن چاہند تے جیسے کافرن اصل تے انہیں دے خلاف تدبیراں تھیوین۔
- ۴۴۔ کیا انہیں کیتے اللہ دے سوا کوئی معبود الٰہیٹس پاک جو او شرک کریندن۔
- ۴۵۔ تے جے او آسمان کینس کوئی ٹوٹا ڈھانڈا بکھن آہن اے گھانا بدل۔
- ۴۶۔ انہیں کوں چھوڑ بے تاں جو او ملن اوں دینہ کوں جیندے وچ انہیں کوں (ڈرنال) بے ہوش کر ڈتا ویسی۔
- ۴۷۔ جڈاں انہیں دیاں تدبیراں کجھ دی کم نہ اوسن تے انہیں دی مدد نہ کیتی ویسی۔
- ۴۸۔ تے بے شک عالمیں کیتے عذاب اوں عذاب دے سواوی ہن تے اصل ہوں سارے کوک چاٹندے نیٹس۔
- ۴۹۔ توں اپٹے رب دے حکم تے قائم رہیے شک توں ساڈے اکھیں دے ساٹھے ہویں تے توں جیلھے اٹھیں اپٹے رب دی مددے نال نال تسبیح کر
- ۵۰۔ تے رات کوں اوندی تسبیح کرتے جیلھے تارے کنڈ دلاون اوں ویلھے دی تسبیح کر۔
- ۵۱۔ اَمْرُ يُدْعُونَ كَيْدًا ۱۰۱ اَلَّذِينَ كَفَرُوا هُمْ اَلَّذِينَ كَفَرُوا ۱۰۲ اَمْرُهُمْ اَللّٰهُ غَيْرَ اَللّٰهِ سُبْحَانَ اللّٰهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ ۱۰۳ وَ اَن يَرَوْا كِسْفًا مِّنَ السَّمَاءِ سَاقِطًا يَقُولُوا سَحَابٌ مَّرْكُومٌ ۱۰۴ فَذَرْهُمْ حَتّٰى يَلْقَوْا يَوْمَهُمُ الَّذِى فِيْهِ يُصْعَقُونَ ۱۰۵ يَوْمَ لَا يُغْنِى عَنْهُمْ كَيْدُهُمْ شَيْئًا وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ۱۰۶ وَ اَنَّ لِلَّذِيْنَ ظَلَمُوا عَذَابًا دُوْنَ ذٰلِكَ وَلٰكِنْ اَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ۱۰۷ وَ اضْبِرْ لِحُكْمِكَ رَبِّكَ قَاتَكَ بِاَعْيُنِنَا وَ سَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ حِينَ تَقُومُ ۱۰۸ وَ مِّنَ اللَّيْلِ فَسَبِّحْهُ وَ اِذْ بَارَكْتَ النُّجُومَ ۱۰۹

سورة نجم مکی ۷۷ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۶۳ آیات تے ۳ رکوعن۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جبرط بن
منکے ڈیون دالا تے دل دل رحم کرن والا ۷۔
- ۲۔ اوتارا گواہ جیلے اوتلے اوسی۔
- ۳۔ تہاڑا ساتھی نہ بھلے تے نہ گمراہ تھے۔
- ۴۔ تے اپنی خواہش نال گالیں نہیں کریندا۔
- ۵۔ اے وحی ۷ جبرصی اوندو آئی ۷۔
- ۶۔ اے اونکوں طاقت دے خدا سکھائے۔
- ۷۔ دل دل طاقت ڈکھیندے تے حکومت دے
تخت تے بہہ گئے۔
- ۸۔ تے او آسمان دے کناریں تے ظاہر تھیندے۔
- ۹۔ دل او خدا دے کولہو تھیا تے خدا اوندے کولہو تھیا۔
- ۱۰۔ تے او ڈڈ کمانیں دا وتر بن گئے یا این کینں
وی زیادہ کولہو تھے۔
- ۱۱۔ دل اوں اپنے بندے دو وحی کیتی جبرصی کیتی۔
- ۱۲۔ اوندے دل جوڑے اوں کوڑ نہیں ماریا۔
- ۱۳۔ کیا تہاں اوندے ڈیکھن تے جیڑا لیندے ۷۔
- ۱۴۔ تے اوں تے اونکوں ڈوجی دھر ڈٹھے۔
- ۱۵۔ اوں بیر نال جبرصی سب توں پھیڑوچ بائی۔
- ۱۶۔ اوندے نال جنت المادلی ہے۔
- ۱۷۔ اوں بیر کوں لکاوٹ والی شے لکا گھا۔
- ۱۸۔ تے اوندی اکھ نہ پھری تے نہ اگودھی بائی۔
- ۱۹۔ اوں اپنے رب دے دپے نشانیں دھوک ڈٹھا۔ -
- وَالنَّجْمِ إِذَا هَوَىٰ ②
مَا ضَلَّ صَاحِبُكُمْ وَمَا غَوَىٰ ③
وَمَا يَنْطِقُ عَنِ الْهَوَىٰ ④
إِنْ هُوَ إِلَّا وَحْيٌ يُوحَىٰ ⑤
عَلَّمَهُ شَدِيدُ الْقُوَىٰ ⑥
ذُو مِرَّةٍ فَاسْتَوَىٰ ⑦
وَهُوَ بِالْأُفُقِ الْأَعْلَىٰ ⑧
ثُمَّ دَنَا فَتَدَلَّىٰ ⑨
فَكَانَ قَابَ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَىٰ ⑩
فَأَوْحَىٰ إِلَىٰ عَبْدِهِ مَا أَوْحَىٰ ⑪
مَا كَذَبَ الْفُؤَادُ مَا رَأَىٰ ⑫
أَفَتَسْمُرُونَ عَلَىٰ مَا يَرَىٰ ⑬
وَلَقَدْ رَآهُ نَزْلَةً أُخْرَىٰ ⑭
عِنْدَ سِدْرَةِ الْمُنْتَهَىٰ ⑮
عِنْدَ هَا جَعَتِ الْأُورَىٰ ⑯
إِذْ يَفُتُّ السِّدْرَةُ مَا يَفُتُّ ⑰
مَا رَأَىٰ الْبَصَرُ وَمَا طَفَّ ⑱
لَقَدْ رَأَىٰ مِنْ آيَاتِ رَبِّهِ الْكُبْرَىٰ ⑲

- ۲۰۔ اَفَرَأَيْتُمُ اللَّاتَ وَالْعُزَّىٰ ۝
وَمَنْوَةَ الثَّالِثَةَ الْاُخْرٰی ۝
اَلَكُمُ الذَّكَرُ وَلَهُ الْاُنثٰی ۝
- ۲۱۔ تساللات تے عری دا حال سناؤ۔
۲۲۔ تے تریجے منات دا وی جیرھا بیاہ
۲۳۔ کیا تماڑے کیتے چھوہرن تے اوندے کیتے
چھوہریں ہن۔
۲۴۔ اے تے کافی دنڑ۔
۲۵۔ اے کھ ناں ہن جیرے تہاں تے تماڑے
پیوڑاڑیں رکھ گدھن اللہ سیس ایںدے کیتے کوئی
دلیل نہیں لہائی او محض گمان دی پیروی کریندے
ہین تے اوندی جو انیس دے نفس چاہندن
تے انیس دو انیس دے رب ولو پرایت آگئی۔
۲۶۔ کیا انسان جو خواہش کرے اُنکوں بل ویندی۔
۲۷۔ (سنو) دنیا تے آخرت دیاں نعمتاں اللہ کنیں
ہن۔
- ۲۸۔ تے آسمان وچ بہوں سارے فرشتے ہن
جنیس دی سفارش کوئی فائدہ نہیں بڑیندی سوائے
ایندے جو اللہ جنیدے کیتے اجازت بڑیوے
تے پسند کرے۔
۲۹۔ بے شک جیرے آخرت تے ایمان نہیں
ایندے او فرشتیں دے تربیتیں جنیں ناں رکھیندن
۳۰۔ تے انیس کون ایندا کوئی پتہ نہیں او محض گمان
دے چھو چلدے پین تے گمان حق دے مقابلے
وچ کوئی فائدہ نہیں بڑیندا۔
۳۱۔ تے جیرھا ساڑے ذکر کیں منہ پھریندے اداں
کنیں منہ پھیر گھن تے او محض دنیاوی زندگی چاہندے۔
۳۲۔ انیس دا علم ایسھو تلا بے شک تیرا رب بہوں
چاٹکے جیرھا اچھے راہ کنیں پریں ہے تے ادھاٹکے
- اَفَرَأَيْتُمُ اللَّاتَ وَالْعُزَّىٰ ۝
وَمَنْوَةَ الثَّالِثَةَ الْاُخْرٰی ۝
اَلَكُمُ الذَّكَرُ وَلَهُ الْاُنثٰی ۝
تِلْكَ اِذَا قَسَسْتُ ذٰلِكَ ۝
اِنْ هٰی اِلَّا اَسْمَاءُ سَمَّیْتُوْهَا اَنْتُمْ وَاَبَاؤُكُمْ
مَا اَنْزَلَ اللّٰهُ بِهَا مِنْ سُلْطٰنٍ اِنْ يَتَّبِعُوْنَ اِلَّا
الظَّنَّ وَمَا تَهْوٰی الْاَنْفُسُ وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مِّنْ
رَّبِّهِمْ الْهُدٰی ۝
اَمْرِ لِلْاِنْسٰنِ مَا بَيَّنَّۙ ۝
فَلِلّٰهِ الْاٰخِرَةُ وَالْاَوَّلٰی ۝
وَكَمْ مِّنْ مَّلَكٍ فِی السَّمٰوٰتِ لَا تُغْنِیْ شَفَاعَتُهُمْ
شَيْئًا اِلَّا مِّنْۢ بَعْدِ اَنْ یَّاذَنْ اللّٰهُ لَمَنْ یَّشَآءُ وَ
یَرِیْظُ ۝
اِنَّ الَّذِیْنَ لَا یُؤْمِنُوْنَ بِالْاٰخِرَةِ لَیَسْتَوْنَ الْمَلَائِكَةَ
تَسْوِیَةً اِلٰنٰثٰی ۝
وَمَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ اِنْ یَتَّبِعُوْنَ اِلَّا الظَّنَّ وَ
اِنَّ الظَّنَّ لَا یُغْنِیْ مِنَ الْحَقِّ شَيْئًا ۝
فَاَعْرِضْ عَنْ مَّنْ تَوَلٰی عَنْ ذِكْرِنَا وَكَمْ یُذْرِ اِلَّا
الْحَیٰوةَ الدُّنْیَا ۝
ذٰلِكَ مَبْلَغُهُمْ مِّنَ الْعِلْمِ اِنَّ رَبَّكَ هُوَ اَعْلَمُ
بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِیْلِهِ وَهُوَ اَعْلَمُ بِمَنِ اهْتَدٰی ۝

جیرھا سدرہ راہ تے ہے۔

۳۲۔ تے جو آسمانیں تے زمین وچ سب اللہ داہ تاں جو اللہ سیٹ گناہ گاریں کوں انہیں دے عیس دی سزا تے چنگے کم کرن والیں کوں چنگی جزا ڈیوے۔

۳۳۔ جرمے لوک سوائے ڈیڑھی تیں وچن دے دے گناہیں کنیں تے بے حیائی کنیں پھین تے بے شک تیرا رب ہوں بخش والا تے او جانڈے جیلے اوں تہا کوں زمین وچ پیدا کیتے جیلے تاں ما دے ڈوہیں وچ مگئے ہوئے ہادے تے تاں اپٹے آپ کوں پاک نہ آکھو او ہوں ہانڈے اونکوں جیرھا متقی ۔

۳۴۔ کیا تیں کنڈ ولاوٹ والے کوں بٹھے۔
۳۵۔ تے تھوڑا بڑے سی تے ول شومانی کیتی اس۔
۳۶۔ کیا اوں کنیں غیب دا علم تے او بڑھاپے۔
۳۷۔ یا اونکوں موسیٰ دی شریعت دا پتہ نہیں۔
۳۸۔ تے ابراہیم دا جیس وعدہ پورا کیتے۔
۳۹۔ جو کوئی جان ہے دا بار نہ چھسی۔
۴۰۔ تے انسان کوں محض اتنا مجلسی جتنا اوکوشش کرلیسی۔

۴۱۔ تے اونڈی کوشش دا نتیجہ بڑکھا یا ویسی۔
۴۲۔ ول اونکوں پورا پورا بدلہ بڑکھا یا ویسی۔
۴۳۔ تے بے شک تیرے رب دے ہتھ فیصلہ۔
۴۴۔ تے بے شک او ہر کھیندے تے او ہر دیندے۔
۴۵۔ تے بے شک او ہر میندے تے جویندے۔
۴۶۔ تے بیشک ہوں جو ان تے توحید دے جوڑے پیدا کیتن۔

وَلِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ لِيَجْزِيَ الَّذِيْنَ اَسَاءُوْا وَيَاْعِلُوْا الَّذِيْنَ اَحْسَنُوْا بِالْحُسْنِ ۝

الَّذِيْنَ يَخْتَبِرُوْنَ كَيْلَ الْاَثَمِ وَالْفَوَاحِشِ اِنَّ اللّٰهَ اِنَّ رَبَّكَ وَاَسِعُ الْمَغْفِرَةِ هُوَ اَعْلَمُ بِكُمْ اِذَا اَنْتُمْ كُنْتُمْ مِنَ الْاَرْضِ وَاِذَا اَنْتُمْ اَجْتَهْتُمْ فِي بُطُوْنِ اُمَمَيْكُمْ فَلَا تُزَكُّوْا اَنْفُسَكُمْ هُوَ اَعْلَمُ بِمَنْ اَنْتُمْ ۝

اَقْرَبَتْ اِلٰى الَّذِي تُوَلّٰى ۝
وَاَعْطٰى قَلِيْلًا وَّاَكْثٰى ۝
اَعِنْدَهُ عِلْمُ الْغَيْبِ فَهُوَ بَرّ ۝
اَمْ لَمْ يُنَبِّاْ بِمَا فِي صُفْحِ مُوْحٰى ۝
وَرٰبِرْهِيْمَ الَّذِي وُتّٰى ۝
اَلَّا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ اُخْرٰى ۝
وَاَنْ لِّيْسَ لِلْاِنْسَانِ اِلَّا مَا سَعٰ ۝

وَاَنْ سَاعِيَةً سَوْفَ يَرْضٰى ۝
ثُمَّ يَجْزِيْهِ الْجَزَاءُ الْاَوَّلٰى ۝
وَاَنْ اِلٰى رَبِّكَ الْمُنْتَهٰى ۝
وَاَنْتَ هُوَ اَضْحَكَ وَاَبْكٰى ۝
وَاَنْتَ هُوَ اَمَاتٌ وَّاَحْيَا ۝
وَاَنْتَ خَلَقَ الْزَّوْجَيْنِ الذَّكَرَ وَالْاُنثٰى ۝

مِنْ تُطْفِئُ إِذَا تُنْفِئُ ۝

وَأَنَّ عَلَيْهِ النَّشَآءَ الْأُخْرَىٰ ۝

وَأَنَّهُ هُوَ أَعْنَىٰ وَأَفْنَىٰ ۝

وَأَنَّهُ هُوَ رَبُّ الشَّعْرَىٰ ۝

وَأَنَّهُ أَهْلَكَ عَادًا الْأُولَىٰ ۝

وَتَمُودًا مِمَّا آفَكَ ۝

وَقَوْمَ نُوحٍ مِّن قَبْلُ إِنَّهُمْ كَانُوا هُمْ أَظْلَمَ وَأَطْلَمَ ۝

وَالْمُؤْتَفِكَةَ أَهْوَىٰ ۝

فَغَشَّهَا مَا غَشَّى ۝

فِي آيِ الْآءِ رَبِّكَ تَنَمَّازَىٰ ۝

هَذَا نَذِيرٌ مِّنَ النَّذْرِ الْأُولَىٰ ۝

أَرِيتِ الْأَرْضَ ۝

لَيْسَ لَهَا مِنْ دُونِ اللَّهِ كَاشِفَةٌ ۝

أَفَمِنْ هَذَا الْحَدِيثِ تَعْجَبُونَ ۝

وَتَضْحَكُونَ وَلَا تَبْكُونَ ۝

وَأَنْتُمْ سَعِيدُونَ ۝

فَأَسْبِغُوا لِلَّهِ الْوُجُوهُ ۝

۴۷۔ ہک نطفہ کنیں جیرھا سیٹا دیندے۔

۴۸۔ تے بڑو جی دفعہ پیدا کرن دی ہونڈے ذمے

ہے۔

۴۹۔ تے بے شک اوہو امیر کریندے تے غریب

کریندے۔

۵۰۔ تے بے شک اوہو شعرٹی ستارے داماکب

۵۱۔ تے بے شک ہوں پہلی عاد قوم کوں ہلاک

کیتا ہا۔

۵۲۔ تے تمود کوں وی تے کھنسی بچایا۔

۵۳۔ تے پہلے نوح دی قوم کوں دی۔ بے شک

اوہوں ظالم تے منہ زور ہن۔

۵۴۔ تے اُپتیریاں ہویاں دستیاں وی۔

۵۵۔ تے ادنکوں نکا گدھا جیرھی شے لکیندی ہے۔

۵۶۔ توں اپنے رب دی کیرھی کیرھی نعمت تے

نمک کر لیں۔

۵۷۔ اے وی پہلے رسولیں وچ ہک رسول۔

۵۸۔ وقت کوں لو آگئے۔

۵۹۔ اللہ دے سوا اینکوں کوئی مال نہیں سبگا۔

۶۰۔ کیا تساں این گال تے حیران تھیندے ہے۔

۶۱۔ تے کھلے دے تے روندے نوے۔

۶۲۔ تے تساں حیران ہوے۔

۶۳۔ اللہ کوں سجدہ کرو تے اوندی عبادت کرو۔

سُورَةُ الْقَمَرِ مَكِّيَّةٌ دَرَجَتُهَا مَعِ الْبَسْمَلَةِ سِتٌّ وَخَمْسُونَ آيَةً وَثَلَاثَةُ رُكُوعَاتٍ

سورۃ قمر کی ۷۷ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۵۴ آیتاں تے ۳ رکوعن۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۱۔ شروع کریں اے اللہ دے ناں تال جیہا بن
منگئے ڈیوٹ والا تے دل ول رحم کرن والا۔
- إِقْرَبْتَ السَّاعَةَ وَأَنْشَقَّ الْقَمَرُ ②
- ۲۔ تنہا دی گھڑی کو لہو آگئی تے چندر پھٹ گئے۔
- وَأِنْ يَرَوْا آيَةً يُعْرِضُوا وَيَقُولُوا سِحْرٌ مُّسْتَعْتَبٌ ③
- ۳۔ تے جے او نشان ڈیکھن تے منہ پھیر گھسن تے
آکھن اے ہمیشہ دا جادو۔
- وَكَذَّبُوا وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ وَكُلُّهُمْ مُّسْتَقْبِرٌ ④
- ۴۔ تے انہیں جھٹلائے تے انہیں اپنی خواہشیں
دی پیروی کیتی تے ہر کم دا وقت ہوندے۔
- وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مِنَ الْآبَاءِ مَا فِيهِ مُّزْدَجَرٌ ⑤
- ۵۔ تے انہیں دو خبراں آئیں جنہیں وح' دل کے ہن۔
- حِكْمَةٌ بَالِغَةٌ فَمَا تُغْنِ التَّذَرُّؤُ ⑥
- ۶۔ اشر کرن والیاں سنپ دیاں گالیں ہن تے
ڈراؤن والیں کوئی فائدہ نہیں ڈتا۔
- فَتَوَلَّ عَنْهُمْ يَوْمَ يَدْعُ الدَّاعِ إِلَىٰ بَنِي إِسْرَءِيلَ ⑦
- ۷۔ تے توں انہیں کنیں منہ پھیر گھن جڈاں سڈن
والا ہک اوپری شے دوسڈیسی۔
- خُشْعًا أَبْصَارُهُمْ يَخْرُجُونَ مِنَ الْأَجْدَاثِ كَأَنَّهُمْ جَرَادٌ مُّنتَشِرٌ ⑧
- ۸۔ انہیں دیاں اکھیاں جھکیاں ہریاں ہوسن تے او قبریں
دھو ایویں لکھیں جیویں کھنڈیاں ہویاں تڈیاں۔
- مُهْطِعِينَ إِلَى الدَّاعِ يَقُولُ الْكَافِرُونَ هَذَا يَوْمٌ عَسِرٌ ⑨
- ۹۔ اوسڈن واسے دو درکدے دیندے ہوسن
تے کافر آکھن اے ڈنہہ ڈکھیں دا۔
- كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ فَكَذَّبُوا عَبْدَنَا وَقَالُوا مَجْنُونٌ وَازْدَجَرُوا ⑩
- ۱۰۔ انہیں کنیں پہلے نوح دی قوم جھٹلائے انہیں
ساڈے بندے کوں جھٹلائے تے آکھے نیں
اے پاگل تے ایندے اتے پھلکار۔
- فَدَعَا رَبَّهُ أَنِّي مَغْلُوبٌ فَأَنْتَصِرْ ⑪
- ۱۱۔ تے اول اپٹے رب کنیں دعا کیتی میں ڈھویا
پیاں میڈی مدد کر (غلیدے)۔
- فَفَتَحْنَا أَبْوَابَ السَّمَاءِ بِمَاءٍ مُّنْهَرٍ ⑫
- ۱۲۔ اساں آسمان دے دروازے

کھول بڑتے ایسے پانی نال جیرھا جوش نال دھندا
ہا۔

۱۳۔ تے زمین تے چشے وی کڈھینسے۔ پانی
ہک اینجی گال کیتے کھا تھیا جیندا فصیل تھی چکیا ہا۔

۱۴۔ تے اساں اوکوں تختے تے پھٹیں آئی
شے تے پلایا۔

۱۵۔ جیرھی ساڈی اکھیں دے سامنے چلدی ہائی اے
او شخص دادرلہ ہا جیندا انکار کیا

۱۶۔ تے اساں ایندے وقح ہک نشان
چھوڑیا ہاتے کیا کوئی نصیحت پکڑن والا ہا۔
۱۷۔ تے میڈا عذاب تے ڈراون والے کینجھ

ہن۔

۱۸۔ تے اساں قرآن کون نصیحت کیتے سوکھا کیتے
تے کوئی ہے نصیحت پکڑن والا۔

۱۹۔ تے عاد دی قوم جھٹلائے۔ تے میڈا عذاب
تے ڈراون کینھا ہا۔

۲۰۔ بے شک اساں انہیں تے رہن والے منحوس بوند
وچ چکھی اندھاری چلائی۔

۲۱۔ او لوکس کوں سنیدی ہائی جیویں کبھی دا
درخت ہوئے تے اوند اندر کھادا پیا ہوئے۔

۲۲۔ تے میڈا عذاب تے ڈراون والا کینجھ ہن۔

۲۳۔ تے اساں قرآن نصیحت کیتے آسان کیتے
کوئی نصیحت پکڑن والا ہے۔

۲۴۔ بنمود نے وی رسولس کوں جھٹلائے۔

۲۵۔ انہیں اکھے کیا اساں اپنے وچوہک آدمی دی پیروی
کروں بے شک اساں گمراہی تے بھا دتھ

وَنَجَرْنَا الْأَرْضَ عُيُونًا فَالْتَقَى الْمَاءُ عَلَى أَمْرٍ
قَدْ قُدِرَ ۚ

وَحَمَلْنَاهُ عَلَى ذَاتِ أَلْوَاحٍ وَدُسُرٍ ۝

تَجْرِي بِأَعْيُنِنَا جَزَاءً لِّمَن كَانَ كُفِرَ ۝

وَلَقَدْ تَوَكَّلْنَا آيَةً فَهَلْ مِنْ مُّذَكِّرٍ ۝

فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذُرٍ ۝

وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُّذَكِّرٍ ۝

كَذَّبَتْ عَادٌ فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذُرٍ ۝

إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا صَرْصَرًا فِي يَوْمٍ نَحْسٍ
مُّسْتَعِيرٍ ۝

تَنَزَّعُ النَّاسُ كَانَهُمْ أَجْمَالُ زُخُلٍ مُّنتَقِعٍ ۝

فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذُرٍ ۝

وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ
مِنْ مُّذَكِّرٍ ۝

كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِالنُّذُرِ ۝

فَقَالُوا أَبَشْرًا مِّمَّنَّا وَاحِدًا نَّتَّبِعُهُ إِنَّا إِذَا تَفَيَّ
ضَلُّوا وَسُعُرُوا ۝

وَلَقَدْ رَاوَدُوهُ عَنْ صَيْفِهِ فَقَسَمْنَا أَنْعَمْنَاهُمْ
فَذُوقُوا عَذَابِي وَنُذِرٌ ۝۳۸

۳۸۔ تے او او کوں مہمانیں دے خلاف درغلاوٹ
لگن اساں انہیں دی اکھیں تے پردے پاؤن
تے تساں میڈے عذاب تے ڈراوٹ دامنہ چکھو۔
۳۹۔ تے فجر نال انہیں تے کھڑ وچن والا عذاب
آگیا۔

وَلَقَدْ صَبَحَهُمْ بُكْرَةً عَذَابٌ مُسْتَقِرٌّ ۝۳۹

۴۰۔ تے تساں میڈے عذاب تے ڈراوٹ دامنہ چکھو۔
۴۱۔ تے اساں قرآن کوں نصیحت کیتے سوکھا کیتے
تے کوئی نصیحت پکڑن والا ہے۔

فَذُوقُوا عَذَابِي وَنُذِرٌ ۝۴۰
وَلَقَدْ يَسْرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ
مِنْ مُذَكِّرٍ ۝۴۱

۴۲۔ تے ال فرعون دو رسول آئیں۔
۴۳۔ انہیں ساڈی ساری آیات کوں جھٹلائے تے
اساں انہیں کوں غالب تے طاقت ور دی پکڑ پکڑی
۴۴۔ کیا تہاڈے کافر انہیں کنیں چنگے ہسن یا
تہاڈے کیتے پہلی کتابیں وح حفاظت دا وعدہ ہے۔
۴۵۔ کیا او آہدن اساں سارے غالب اوسوں۔
۴۶۔ لشکر ضرور ہر سی تے کنڈ دلا کے بھسی۔
۴۷۔ تے اصل تباہی دا انہیں نال وعدہ ہے تے
اوتباہی ہوں ہلاک کرن والی تے سخت۔
۴۸۔ بے شک مجرم گمراہی تے ساڑن والے عذاب
دچن۔

وَلَقَدْ جَاءَ آلَ فِرْعَوْنَ التَّنْذِيرُ ۝۴۲
كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا كُلِّهَا فَأَخَذْنَاهُمْ أَخْذَ
عَزِيزٍ مُّقْتَدِرٍ ۝۴۳
الْكَافِرُ كَذِبٌ أُولَٰئِكَ أُمُوكُمْ بَرَاءَةٌ فِي
الزُّبُرِ ۝۴۴

۴۵۔ کیا او آہدن اساں سارے غالب اوسوں۔
۴۶۔ لشکر ضرور ہر سی تے کنڈ دلا کے بھسی۔
۴۷۔ تے اصل تباہی دا انہیں نال وعدہ ہے تے
اوتباہی ہوں ہلاک کرن والی تے سخت۔
۴۸۔ بے شک مجرم گمراہی تے ساڑن والے عذاب
دچن۔

أَمْ يَقُولُونَ نَحْنُ جَمِيعٌ مُّنتَصِرُونَ ۝۴۵
سَيُهْزَمُ الْجَنْعُ وَيُوْلَوْنَ الدُّبُرَ ۝۴۶
بَلِ السَّاعَةُ مَوْعِدُهُمْ وَالسَّاعَةُ أَذًى
وَأَمْرٌ ۝۴۷

۴۹۔ جڈاں او منہ دے بھرٹے بھاؤن گھلیسن تہاں
چکھو دوزخ دا عذاب۔

إِنَّ الْمُجْرِمِينَ فِي ضَلَالٍ مُّسْعِرٍ ۝۴۸

۵۰۔ بے شک اساں ہر شے اندازے نال پیدا کیتی ہے
۵۱۔ تے ساڈا حکم اکھ چھپکٹن آلی کار یکدم ہی دیندے۔
۵۲۔ تے اساں تہاڈے لوکیں کوں ہلاک کیتے
تے کیا کوئی نصیحت پکڑن والا ہے۔

يَوْمَ يُنْعَبُونَ فِي النَّارِ عَلَىٰ وُجُوهِهِمْ ذُوقُوا
مَسَّ سَقَرَ ۝۴۹

۵۳۔ تے ہر شے جو انہیں کیتی ہے او کتابیں وح

إِنَّا كُلَّ شَيْءٍ خَلَقْنَاهُ بِقَدَرٍ ۝۵۰
وَمَا أَمْرُنَا إِلَّا وَاحِدَةٌ كَلَمْحٍ بِالْبَصَرِ ۝۵۱
وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا أَشْيَاعَكُمْ فَهَلْ مِنْ
مُّدَكِّرٍ ۝۵۲

وَكُلُّ شَيْءٍ نَّعْلُوهُ فِي الزُّبُرِ ۝۵۳

ہے پئی۔

۵۴۔ تے ہر چھوٹی وڈی گال لکھی پئی ہے۔

۵۵۔ بے شک متقی بائیس تے نہریں قح رہن۔

۵۶۔ ہمیشہ رہن دی جا و قح رہن جی رہی طاقت

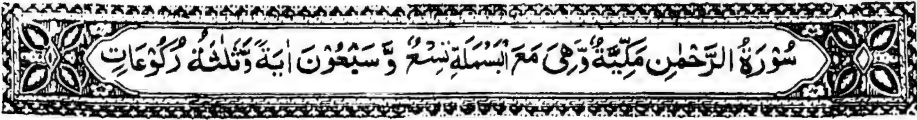
۲۷
۵۷۔ والے بادشاہ دے کو لہو ہوئی۔

وَكُلُّ صَغِيرٍ ذَكِيٍّ مُسْتَطَرٌ ﴿۵۴﴾

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَنَهَرٍ ﴿۵۵﴾

فِي مَقْعَدٍ وَدَقِ عِنْدَ مَلِيكَ

مُقْتَدِرٍ ﴿۵۶﴾

سورة رحمن مدنی ۷۷ سے بسم اللہ نال ایندیاں ۷۹ آیتاں ۳ رکوعن۔

- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیرھا بن
منگے ڈیوٹ والا تے ول ول رحم کرن والا۔
- ۲۔ بن منگے ڈیوٹ والا۔
- ۳۔ جیس قرآن سکھائے۔
- ۴۔ انسان پیدا کیتس۔
- ۵۔ اوکوں بیان سکھائے۔
- ۶۔ سمجھ تے چندر حساب نال چلے پین۔
- ۷۔ تے تارے تے دن سجھ کریندے پین۔
- ۸۔ تے آسمان کول اوں اچا کیتے تے توازن رکھے سی۔
- ۹۔ جو تساں انصاف دی ترکڑی کول جھکا نہ تھیوٹ
ڈیو۔
- ۱۰۔ تے انصاف نال وزن پورا کرو تے وزن
نہ گھاؤ۔
- ۱۱۔ تے زمین کول مخلوق کیتے بٹائے۔
- ۱۲۔ اوندے وچ میوے ہن تے کھیاں ہن جہن دے
پھل تے غلاف ہوندن۔
- ۱۳۔ تے دانے ہن غلاف والے تے خوشبودلے دلے۔
- ۱۴۔ تے تساں اپنے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا انکار
کریسو۔
- ۱۵۔ انسان کول دھن والی سکی مٹی نال بٹائے۔
- ۱۶۔ تے جن کول بھا دے بھانہٹر نال بٹائے۔
- ۱۷۔ تے تساں اپنے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا
- ۱۔ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- الرَّحْمَنُ ②
- عَلَّمَ الْقُرْآنَ ③
- خَلَقَ الْإِنْسَانَ ④
- عَلَّمَهُ الْبَيَانَ ⑤
- الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ يُحْسِبَانِ ⑥
- وَالنَّجْمُ وَالشَّجَرُ يَسْجُدَانِ ⑦
- وَالسَّمَاءَ رَفَعَهَا وَوَضَعَ الْمِيزَانَ ⑧
- أَلَّا تَطْغَوْا فِي الْمِيزَانِ ⑨
- وَأَقِيمُوا الْوَزْنَ بِالْقِسْطِ وَلَا تُخْسِرُوا الْمِيزَانَ ⑩
- وَالْأَرْضَ وَضَعَهَا لِلْأَنَامِ ⑪
- فِيهَا فَاكِهَةٌ وَالنَّخْلُ ذَاتُ الْأَكْمَامِ ⑫
- وَالْحَبُّ ذُو الْعَصْفِ وَالزَّيْتَانُ ⑬
- فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ⑭
- خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ صَلْصَالٍ كَالْفَخَّارِ ⑮
- وَخَلَقَ الْجَانَّ مِنْ مَّاءٍ مِّنْ تَارٍ ⑯
- فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ⑰

انکار کرلیسو۔

رَبُّ الْمَشْرِقَيْنِ وَرَبُّ الْمَغْرِبَيْنِ ﴿١٨﴾

۱۸۔ ڈوپلوا دھیں تے ڈوپچا دھیں دا رب۔

فَيَأْتِي آلَهُ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ ﴿١٩﴾

۱۹۔ تے تساں اپٹے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا انکار کرلیسو۔

مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ يَلْتَقِيَانِ ﴿٢٠﴾

۲۰۔ ڈوسمندر چلائنسی جیرھے مل ولین۔

بَيْنَهُمَا بَرْزَخٌ لَا يَبْغِيَانِ ﴿٢١﴾

۲۱۔ انہیں ڈونا ئیں دے درمیان پردہ ہک ڈوجھے وچ داخل نہیں تھیندے۔

فَيَأْتِي آلَهُ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ ﴿٢٢﴾

۲۲۔ تساں اپٹے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا انکار کرلیسو۔

يَخْرُجُ مِنْهُمَا الْؤَلُوهُ وَالْآخِرُ ﴿٢٣﴾

۲۳۔ انہیں ڈونا ہیں دچو موتی تے مونگے نکلدن۔

فَيَأْتِي آلَهُ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ ﴿٢٤﴾

۲۴۔ تے تساں اپٹے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا انکار کرلیسو۔

وَلَهُ الْجَوَارِ الْمُنشَآتُ فِي الْبَحْرِ
كَانَ عِلْمُهُ ﴿٢٥﴾

۲۵۔ تے اونڈیاں بٹیاں ہویاں بیٹریاں تے جہازن جیرھے سمندر وچ پساڈ ڈسدن۔

فَيَأْتِي آلَهُ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ ﴿٢٦﴾

۲۶۔ تے تساں اپٹے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا انکار کرلیسو۔

كُلُّ مَنْ عَلَيْهَا فَانٍ ﴿٢٧﴾

۲۷۔ ہر کہیں جیرھا زمین تے ہے اوں فنا تھوئے

وَيَبْقَى وَجْهُ رَبِّكَ ذُو الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ ﴿٢٨﴾

۲۸۔ تے ہوں بچے جنیدے اتے تیرے جلال تے عزت والے رب دی توجہ ہوسی۔

فَيَأْتِي آلَهُ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ ﴿٢٩﴾

۲۹۔ تے تساں اوہیں اپٹے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا انکار کرلیسو۔

يَسْأَلُهُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ كُلَّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ ﴿٣٠﴾

۳۰۔ آسمان تے زمین وچ جو ہے اوہوں کہیں منگدے تے ہر ڈینہہ اونڈی نویں شان ہونڈی

فَيَأْتِي آلَهُ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ ﴿٣١﴾

۳۱۔ تے تساں اپٹے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا انکار کرلیسو۔

سَنَفَعُ لَكُمْ أَيُّهَ الثَّقَلَيْنِ ﴿٣٢﴾

۳۲۔ اے ڈو وڈیاں طاقتاں اساں تہاڈے کیتے

فارغ تعیندے پئے ہیں۔

۲۲۔ تے تساں اپٹے رب دی کیرھی کیرھی قدرت
دا انکار کر لیسو۔

۲۳۔ اے جنیں تے انسانیں دے ٹولے جے
تہا کوں طاقت ہے جو تساں آسمانیں تے زمین
دی کنیں دجو نکل و نجو تے دل نکل ڈکھا لو تیاں
نوحے نکل سبگدے سوائے کیں دلیل دے۔

۲۵۔ تے تساں اپٹے رب دی کیرھی کیرھی نعمت
دا انکار کر لیسو۔

۲۶۔ تہا ڈے اتے بھا دا بھانجڑ تے تانبا سیٹا
ویسی تے تساں ڈویں اصلو غالب نہ او سو
۲۷۔ تے تساں اپٹے رب دی کیرھی کیرھی نعمت
دا انکار کر لیسو۔

۲۸۔ جیلے آسمان پھٹ ویسی تے ربگئے ہوئے چم
آلی کار تھی ویسی۔

۲۹۔ تے تساں اپٹے رب دی کیرھی کیرھی نعمت
دا انکار کر لیسو۔

۳۰۔ تے اوں ڈینہ نہ انسانیں کنیں اوندے گناہیں
دا پچھیا ویسی تے نہ جنیں کنیں۔

۳۱۔ تے تساں اپٹے رب دی کیرھی کیرھی نعمت
دا انکار کر لیسو۔

۳۲۔ مجرم اپٹے نشانیں ناں سنجین تے انہیں
دے متھے تے پیریں کنیں پکڑیا ویسی۔

۳۳۔ تے تساں اپٹے رب دی کیرھی کیرھی قدرت
دا انکار کر لیسو۔

۳۴۔ اے دوزخ جنیدا مجرم انکار کیندے ہن۔

فَيَا أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا تَكْذِبُونَ ﴿٢٢﴾

يُعْشِرَ الْحِجِّ وَالْأَيْسَ إِنِ اسْتَطَعْتُمْ أَنْ
تَنْفُذُوا مِنْ أَنْفَارِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ فَإِنَّظِرُوا
لَهُ تَنْفُذُونَ إِلَّا بِسُلْطَانٍ ﴿٢٣﴾

فَيَا أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا تَكْذِبُونَ ﴿٢٥﴾

يُرْسَلُ عَلَيْكُمَا شَوْابُ مَن تَارَهُ وَخُكَاسٌ فَلَا
تَلْتَصِرُونَ ﴿٢٦﴾

فَيَا أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا تَكْذِبُونَ ﴿٢٧﴾

فَإِذَا انشَقَّتِ السَّمَاءُ فَكَانَتْ وَرْدَةً كَالدِّهَانِ ﴿٢٨﴾

فَيَا أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا تَكْذِبُونَ ﴿٢٩﴾

فِيَوْمَئِذٍ لَا يُسْأَلُ عَنْ ذَنْبِهِ إِنْسٌ وَلَا جَانٌ ﴿٣٠﴾

فَيَا أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا تَكْذِبُونَ ﴿٣١﴾

يَعْرِفُ الْمُجْرِمُونَ بَيْنَهُمْ فَيُؤْخَذُ بِالنَّوَاصِي وَالْأَقْدَامِ ﴿٣٢﴾

فَيَا أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا تَكْذِبُونَ ﴿٣٣﴾

هَذِهِ جَهَنَّمُ الَّتِي يُكَذِّبُ بِهَا الْمُجْرِمُونَ ﴿٣٤﴾

۳۵۔ تے او دونخ تے نتے پانی وچ پھر س پئے۔

۳۶۔ تے تساں اپٹے رب دی کیرھی کیرھی نعمت
دا انکار کریسو۔

۳۷۔ تے جیرھا اپٹے رب دے مقام کنیں
ڈر دے اوندے کیتے ڈو ہشتائن۔

۳۸۔ تے تساں اپٹے رب دی کیرھی کیرھی نعمت
دا انکار کریسو۔

۳۹۔ اوہوں ساریں لاٹریں آلیاٹن۔

۵۰۔ تے تساں اپٹے رب دی کیرھی کیرھی نعمت
دا انکار کریسو۔

۵۱۔ اونہیں ڈوناہیں وچ ڈو پٹھے و بندے ہن۔

۵۲۔ تے تساں اپٹے رب دی کیرھی کیرھی نعمت
دا انکار کریسو۔

۵۳۔ اونہیں وچو ہر میوہ ڈو قسین دا ہوسی۔

۵۴۔ تے تساں اپٹے رب دی کیرھی کیرھی نعمت
دا انکار کریسو۔

۵۵۔ او فرش تے دھانے لاکے پیٹھے ہوسن جنیں
مے وچ رشیم ہوسی تے پھل نال ڈوہیں باغ لڈیے پئے
ہوسن۔

۵۶۔ تے تساں اپٹے رب دی کیرھی کیرھی نعمت
دا انکار کریسو۔

۵۷۔ انہیں دے وچ چھکی اکھیں آلی تریہتیں ہوسن
ایں کنیں پہلے انہیں کون نہ کیس انسان تہہ لایا ہوسی
تے نہ کیس جن۔

۵۸۔ تساں اپٹے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا انکار کریسو۔

۵۹۔ ایویں ہوسن جیویں یا قوت تے مرجان۔

يُطَوَّقُونَ بَيْنَهَا وَبَيْنَ حَبِيبٍ اٰی ۳۵

فَيَاۤىٓ اَلاَءَ رَبِّكُمَا تُكَذِّبٰنِ ۳۶

وَلَمَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهٖ جَنَّ ۳۷

فَيَاۤىٓ اَلاَءَ رَبِّكُمَا تُكَذِّبٰنِ ۳۸

ذَوَاتَاۤ اَفْنَانٍ ۳۹

فَيَاۤىٓ اَلاَءَ رَبِّكُمَا تُكَذِّبٰنِ ۵۰

فِيْهِمَا عَيْنٰنٍ تَجْرِیْنِ ۵۱

فَيَاۤىٓ اَلاَءَ رَبِّكُمَا تُكَذِّبٰنِ ۵۲

فِيْهِمَا مِنْ كُلِّ فَاكِهَةٍ زَوْجٰنِ ۵۳

فَيَاۤىٓ اَلاَءَ رَبِّكُمَا تُكَذِّبٰنِ ۵۴

مُتَّكِیْنَ عَلٰۤى فُرُشٍ بَطَآئِنُهَا مِنْ اِسْتَبْرَقٍ ۵۵

جَنَّۃِ الْجَنَّةِیْنَ دَاۤىِٔ ۵۶

فَيَاۤىٓ اَلاَءَ رَبِّكُمَا تُكَذِّبٰنِ ۵۷

فِيْهِنَّ فُصُرٰتُ الْطَرَفِ لَمْ يَغْطِیْهُنَّ اِنْسٌ قَبْلَهُمْ

وَلَا جَانٌّ ۵۸

فَيَاۤىٓ اَلاَءَ رَبِّكُمَا تُكَذِّبٰنِ ۵۹

كَانَتْهُنَّ اِلَیَافُوْتُ وَالرِّجَاجُ ۶۰

فَيَا أَيُّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ ﴿١٠﴾

۹۔ تے تساں اپنے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا انکار کریسو۔

هَلْ جَزَاءُ الْإِحْسَانِ إِلَّا الْإِحْسَانُ ﴿١١﴾

۱۰۔ احسان دا بدلہ محض احسان۔

فَيَا أَيُّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ ﴿١٢﴾

۱۱۔ تے تساں اپنے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا انکار کریسو۔

وَمِنْ دُونِهِمَا جَعَلْتَنَ ﴿١٣﴾

۱۲۔ تے انہیں دے سوا ڈو بہشتاں۔

فَيَا أَيُّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ ﴿١٤﴾

۱۳۔ تے تساں اپنے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا انکار کریسو۔

مُدَّهَا مَنَيْنَ ﴿١٥﴾

۱۴۔ ہوں گھائیاں ساویاں ہوسن۔

فَيَا أَيُّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ ﴿١٦﴾

۱۵۔ تے تساں اپنے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا انکار کریسو۔

فِيهِمَا عَيْنَانِ نَضَّاخَتَيْنِ ﴿١٧﴾

۱۶۔ انہیں وچ ڈو چشمے ہن جیسے زور نال نکلدن۔

فَيَا أَيُّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ ﴿١٨﴾

۱۷۔ تے تساں اپنے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا انکار کریسو۔

فِيهِمَا فَاكِهَةٌ وَنَخْلٌ وَرُمَّانٌ ﴿١٩﴾

۱۸۔ انہیں وچ میوے ہن تے کعبیاں تے انار ہن۔

فَيَا أَيُّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ ﴿٢٠﴾

۱۹۔ تے تساں اپنے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا انکار کریسو۔

فِيهِنَّ خَيْرَاتٌ حِسَانٌ ﴿٢١﴾

۲۰۔ انہیں وچ نیک تے سونھیاں تربیتیں ہوسن۔

فَيَا أَيُّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ ﴿٢٢﴾

۲۱۔ تے تساں اپنے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا انکار کریسو۔

حُورٌ مَّقْصُورَاتٌ فِي الْبُيُوتِ ﴿٢٣﴾

۲۲۔ کالی اکھیں آریاں حوراں ہوسن تے خیں وچ ہوسن

فَيَا أَيُّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ ﴿٢٤﴾

۲۳۔ تے تساں اپنے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا انکار کریسو۔

لَمْ يَطْمِئِنَّ رُءُوسَ قَبْلَهُمْ وَلَا جَانِبَا

۲۴۔ ایں کینیں پہلے انہیں کوں نہ کیس انسان ہتھ لایا

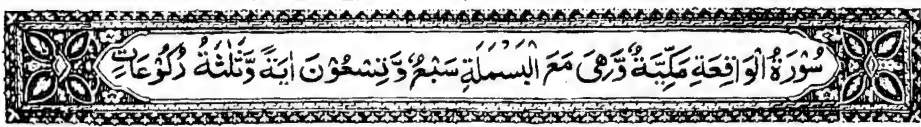
فَيَا أَيُّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ ﴿٢٥﴾

۲۵۔ تے تساں اپنے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا

انکار کریسو۔

۷۷۔ او بہوں سوٹھے تے بہوں چنگے فرش تے جیرھا
مُتَكِينٍ عَلَى رُفْرٍ خُضِرٍ وَعَبَقَرِيٍّ
نیمیں کنیں ددھیا ہویا ہوسی۔
جِسَانٍ ۷۸
۷۸۔ تے تساں اپنے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا
فِي آيِ الْاٰرِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَنِ ۷۹
انکار کریسو۔

۷۹۔ تیرے رب دا ناں بہوں یا برکت جیرھا جلال
تَبَارَكَ اسْمُ رَبِّكَ ذِي الْجَلَالِ وَالْاِكْرَامِ ۸۰
تے عزت والا ہے۔

سورة واقعه مکی ۷۹ آیتیں ۹۷ آیتیں تے ۲ رکوعن۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیرھا بن
مگلے ڈیوٹ والا تے ول ول مہربان۔
- ۲۔ جیلے او گال تھی ویسی جیندے تھیوٹ وافیصلہ ۷۔
- ۳۔ تے اوندے واقعه تھیوٹ کول کوئی کوڑا نہیں کریگدا۔
- ۴۔ جھکیں کول اچا کرٹ والی ۷۔
- ۵۔ جڈاں ملک کول بلا ڈوتا ویسی۔
- ۶۔ تے پہاڑیں کول ٹوٹے ٹوٹے کرڈتا ویسی۔
- ۷۔ تے او ایویں تھی ویسین جیویں ہوا دوج اڈر دے
ہوئے دے ہوندن۔
- ۸۔ تے تساں ترے ٹوٹے بن ویسو۔
- ۹۔ سچے ہتھ آئے۔ اے سچے ہتھ آئے کون۔
- ۱۰۔ تے کجے ہتھ آئے۔ تے اے کجے ہتھ آئے کون۔
- ۱۱۔ تے ساریں کنیں اگو و دھن آئے ساریں کنیں اگو و دھن آئے۔
- ۱۲۔ اے اللہ دے پہنچے ہوئے بندے ہن۔
- ۱۳۔ نعمتیں آلی جنیں دوج ہوسن۔
- ۱۴۔ پہلے ایمان آئن وایں دوج انہیں دی گنتری
زیادہ ہوسی۔
- ۱۵۔ تے بعد آلیں دوج تھوڑی۔
- ۱۶۔ او جٹریے ہوئے ہماچیں تے ہوسن۔
- ۱۷۔ تے ہک ڈوجھے دے سامنے ٹیک لاکے بیٹے
ہوسن۔
- ۱۸۔ انہیں دی خدمت کیتے نوکر دلا دلا اوبن تے
- إِذَا وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ ②
لَيْسَ لَوْعَتِهَا كَاذِبَةٌ ③
خَافِضَةٌ رَافِعَةٌ ④
إِذَا رُجَّتِ الْأَرْضُ رَجًا ⑤
وَبُسَّتِ الْجِبَالُ بَسًا ⑥
فَكَانَتْ هَبَاءً مُّبَثًّا ⑦
وَكُنْتُمْ أَزْوَاجًا ثَلَاثَةً ⑧
فَأَصْحَابُ الْيَمِينِ ⑨ مَا أَصْحَابُ الْيَمِينِ ⑩
وَأَصْحَابُ الْمَشْأَمِ ⑪ مَا أَصْحَابُ الْمَشْأَمِ ⑫
وَالسَّابِقُونَ السَّابِقُونَ ⑬
أُولَئِكَ الْمُقَرَّبُونَ ⑭
فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ ⑮
ثَلَاثَةٌ مِنَ الْأَوَّلِينَ ⑯
وَقَلِيلٌ مِنَ الْآخِرِينَ ⑰
عَلَى سُرُرٍ مَّوْضُونَةٍ ⑱
مُتَّكِئِينَ عَلَيْهَا مُتَقَلِّبِينَ ⑲
يُطُوفُ عَلَيْهِمْ وِلْدَانٌ مُّخْلَدُونَ ⑳

نیکی تے قائم رکھئے دین۔

- ۱۹۔ اوگلاس تے لوٹے گھن کے اوسن تے چنگے
پاٹی دے دھریے ہوئے اپا لے ہوسن۔
۲۰۔ تے انہیں کون نشہ تھیں تے نہ اوگالیاں گالیں
کر لیں۔

- ۲۱۔ تے میوے انہیں جیرھے اولپند کر لیں۔
۲۲۔ تے پکھیں دا ماس ہوسی جیرھا اوچا ہوسن۔
۲۳۔ تے دڑی اکھیں آیاں حوریاں ہوسن۔
۲۴۔ جیوسں کی ہوئے موتی۔
۲۵۔ اے انہیں دے عملیں دا بدلہ ہو۔
۲۶۔ اونکے دے وح نہ بے ہودہ گالیں سٹسں تے
نہ گناہ دیاں گالیں۔
۲۷۔ سوائے اے اکھن دے جو تہاڑے اتے
سلامتی ہوئے۔

- ۲۸۔ تے سچے تھ دالے۔ سچے تھ دالے کوہن۔
۲۹۔ اولغیر کنڈیں آلی ہیریں دے باغ وح ہوسن۔
۳۰۔ تے کیلے دے (باغ وح) جنہیں دے گوشے ہک بڑوہے تے
چڑھئے پئے ہوسن۔

- ۳۱۔ تے درجئے ہوئے پچھانویں وح ہوسن۔
۳۲۔ تے اینجھا پاٹی ہوسی جیرھا دہا یا ویسی۔
۳۳۔ تے ہوں سارے میوے ہوسن۔
۳۴۔ نہ کپئے دین تے نہ انہیں کنیں ہلکیا ویسی۔
۳۵۔ تے اعلیٰ تے شاندار زالیں ہوسن۔
۳۶۔ اساں انہیں کون بٹائے۔
۳۷۔ تے اساں انہیں کون کنواریاں بٹائے۔
۳۸۔ تے او سوٹھیاں تے ہم عمرن۔

بِأَكْوَابٍ وَأَبَارِيقَہٗ وَكَأَيْسٍ مِّن مَّعِينٍ ۝۱۹

لَا يُصَدَّعُونَ عَنْهَا وَلَا يُنْفَوْنَ ۝۲۰

وَفَاكِهَةٍ مِّمَّا يَخَيَّرُونَ ۝۲۱

وَلَحْمِ طَيْرٍ مِّمَّا يَشْتَهُونَ ۝۲۲

وَحُورٌ عِينٌ ۝۲۳

كَأَمْثَالِ اللُّؤْلُؤِ الْمَكْنُونِ ۝۲۴

جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ۝۲۵

لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا وَلَا تَأْثِيمًا ۝۲۶

إِلَّا قِيلًا سَلَامًا سَلَامًا ۝۲۷

وَأَصْحَابُ الْيَمِينِ ۝۲۸ مَا أَصْحَابُ الْيَمِينِ ۝۲۹

فِي سِدْرٍ مَّخْضُودٍ ۝۳۰

وَطَلْحٍ مَّنْضُودٍ ۝۳۱

وَزُلْفٍ مَّسْدُودٍ ۝۳۲

وَمَاءٍ مَّسْكُوبٍ ۝۳۳

وَفَاكِهَةٍ كَثِيرَةٍ ۝۳۴

لَا مَقْطُوعَةٍ وَلَا مَمْنُوعَةٍ ۝۳۵

وَفُرُشٍ مَّرْفُوعَةٍ ۝۳۶

إِنَّا أَنشَأْنَهُمْ إِنْشَاءً ۝۳۷

فَجَعَلْنَهُمْ أَكْبَارًا ۝۳۸

عُرْبًا أَوْ تَرَبًّا ۝۳۹

لَا أَصْحَبُ الْيَمِينِ ۝
ثُلَّةٌ مِنَ الْأَوَّلِينَ ۝

۱
۱۳

۳۹۔ بچے تھو آئیں کیتے ہن۔
۴۰۔ اسے پہلے ایمان آئنٹ والیں وچو ہوں دودھ
ہوسن۔

و ثُلَّةٌ مِنَ الْآخِرِينَ ۝
وَأَصْحَبُ الشِّمَالِ ۝ مَا أَصْحَبُ الشِّمَالِ ۝
فِي سَوْمٍ وَحِيمٍ ۝
و ظِلٌّ مِّنْ يَّحْمُومٍ ۝
لَّا بَارِدٍ وَلَا كَرِيمٍ ۝
إِنَّهُمْ كَانُوا قَبْلَ ذَلِكَ مُتْرَفِينَ ۝
و كَانُوا يُصَوِّرُونَ عَلَى الْغَنَةِ الْعَظِيمِ ۝
و كَانُوا يَقُولُونَ ۝ إِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَّ
عِظَامًا ۝ إِنَّا لَنَبْعُوْثُونَ ۝

۴۱۔ تے بعد وچ آونٹ والیں وچو دی۔
۴۲۔ تے کھپے تھو والے تے کھپے تھو والے کونن۔
۴۳۔ اتوی ہوا وچ تے ننتے پانی وچ رہسن۔
۴۴۔ تے کالے دھوں پچھانویں وچ رہسن۔
۴۵۔ نہ ٹھڈا ہوسی تے نہ عزت ڈیون والا ہوسی۔
۴۶۔ بے شک او ایں کنیں پہلے آرام وچ ہن۔
۴۷۔ تے ہوں دجڑے گناہ تے ضد کرنی دے ہن۔
۴۸۔ تے آہے ہن کیا اساں جیلے مرویسوں نے
مٹی تھی ویسوں تے ہڈیاں نیچ ویسن کیا اساں ولا
جنیدے تھیسوں۔

أَوْ أَبَاؤُنَا الْأَوَّلُونَ ۝
قُلْ إِنَّ الْأَوَّلِينَ وَالْآخِرِينَ ۝
لَنَجْوَِعُونَ ۝ إِلَىٰ مِيقَاتِ يَوْمٍ مَّعْلُومٍ ۝

۴۹۔ کیا ساڈے پہلے پیو ڈاڈے دی۔
۵۰۔ توں آکھ بے شک پہلے وی تے بعد والے وی۔
۵۱۔ سارے مقرر ڈینہ دے وعدے تے کٹے کیتے
ولیں۔

ثُمَّ إِنَّكُمْ إِلَيْهَا تَصَالُونَ الْمَكَدِّيُونَ ۝
لَا كِلَإُونَ مِنْ شَجَرٍ مِّنْ زُفُومٍ ۝
فَمَا لُؤُنٌ مِنْهَا الْبُطُونَ ۝
تَشْرَبُونَ عَلَيْهِ مِنَ الْحَبِيمِ ۝
تَشْرَبُونَ شُرْبَ الْهَبِيمِ ۝
هَذَا نُزْلُهُمْ يَوْمَ الدِّينِ ۝
نَحْنُ خَلَقْنَاكُمْ فَلَوْلَا تَصَدَّقُونَ ۝

۵۲۔ ول بے شک اے گمراہ تے انکار کرن والے کوکو۔
۵۳۔ تہاں تھوہر دے درخت کنیں کھوسو۔
۵۴۔ تے اوندے نال اپنے ڈڈھ بھریسو۔
۵۵۔ ول اوندے اتے تہا پانی پیسو۔
۵۶۔ تے پانی تے اٹھ آلی کار پیسو۔
۵۷۔ اے جزا سزا دے ڈینہ دی تہاوی مہانی۔
۵۸۔ اساں تہا کوں پیدا کیتے تہاں تصدیق کیوں
نویں کرنی دے۔

أَفَرَأَيْتُمْ مَا تَدْنُونَ ۝

۵۹۔ تہا کوں پتہ تہاں عورت دے سپٹ وچ کیا ٹیندے؟

۶۰۔ کیا تساں اونکوں پیدا کریندے عیا اسان پیدا کرٹ والے ہیں۔

۶۱۔ اسان تہاڑے دج موت شروع کیتی ۷ تے اسان کنیں کوئی نہیں ودھ سگدا۔

۶۲۔ جو اسان تہاڑی جاتے بیا کوئی گھن آو تے تہا کوں ایجی شکل دج پیدا کر ڈیوں جیرھی تہاں چاٹدے نوے۔

۶۳۔ تہا کوں پہلی دفر پیدا تھیوٹ داپتہ ۷ ول وی تہاں نصیت نوے پکڑیندے۔

۶۴۔ تہا کوں پتہ ۷ تہاں کیا رہیندے ۷۔

۶۵۔ کیا تہاں اونکوں جیندے عیا اسان۔

۶۶۔ جے اسان چا ہوں تے اونکوں سٹریا ہویا چورا بٹا ڈیوں تے تہاں گالیس کریندے رہ دنجو۔

۶۷۔ بے شک ساڑے اُتے پٹی آگئی ۷۔

۶۸۔ اصل اسان مردم تھی گئے ہیں۔

۶۹۔ کیا تہا کوں پتہ ۷ اوں پائی دا جیرھا تہاں پیندے ۷۔

۷۰۔ کیا تہاں اونکوں لہائے جھڑکنیں یا اسان لہیندے ہیں۔

۷۱۔ جے اسان چا ہوں ہاتے اونکوں کوڑا کر ڈیوں ہاتے تہاں شکر کیوں نوے کریندے۔

۷۲۔ کیا تہا کوں پتہ ۷ اوں بھا دا جیرھی تہاں پلیندے ۷۔

۷۳۔ کیا اوندا دن تہاں پیدا کریندے عیا اسان پیدا کریندے ہیں۔

۷۴۔ اسان اونکوں مسافر میں کیے عارضی فائدے نصیت بٹائی ۷۔

وَأَنشَأْخَلْقُونَهُ أَمْ نَحْنُ الْخَالِقُونَ ⑤

نَحْنُ قَدَرْنَا بَيْنَكُمْ الْمَوْتَ وَمَا نَحْنُ بِمَبْعُوثِينَ ⑥

عَلَىٰ أَنْ يُبَدِّلَ أَمْثَالَكُمْ وَنُنشِئَكُمْ فِي مَا لَا تَعْلَمُونَ ⑦

وَلَقَدْ عَلِمْتُمُ النَّشْأَةَ الْأُولَىٰ فَلَوْلَا تَذَكَّرُونَ ⑧

أَفَرَأَيْتُمْ مَا تَحْرُثُونَ ⑨

وَأَنشَأْخَلْقُونَهُ أَمْ نَحْنُ الْزَارِعُونَ ⑩

لَوْ نَشَاءُ لَجَعَلْنَاهُ حُطَامًا فَظَلْتُمْ تَفَكَّهُونَ ⑪

إِنَّا لَمَعْرِضُونَ ⑫

بَلْ نَحْنُ مَحْرُومُونَ ⑬

أَفَرَأَيْتُمْ نِسَاءَ الَّذِينَ تَشْرُونَ ⑭

وَأَنشَأْخَلْقُونَهُ أَمْ نَحْنُ الْمُنْزِلُونَ ⑮

لَوْ نَشَاءُ لَجَعَلْنَاهُ أَسْفَافًا فَلَوْلَا تَشْكُرُونَ ⑯

أَفَرَأَيْتُمُ النَّارَ الَّتِي تُورُونَ ⑰

وَأَنشَأْخَلْقُونَهَا أَمْ نَحْنُ الْمُنْشِئُونَ ⑱

نَحْنُ جَعَلْنَاهَا تَذَكُّرًا وَفِتْنًا ⑲

فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ ﴿٦٠﴾
فَلَا أُفْسِدُ يَوْمَئِذٍ النُّجُومَ ﴿٦١﴾
وَأِنَّهُ لَقَسَمٌ لِّوَعْلَمُونَ عَظِيمٌ ﴿٦٢﴾

۷۵۔ تے توں اپنے رب دے ناں نال تسبیح کر
۷۶۔ تے میں تاریں دے ڈھبھن کوں گواہ بنیں
۷۷۔ تے اے گواہی جے تمہا کوں پتہ ہوئے تے
ہوں وڈی ۷۸۔

إِنَّهُ لَقُرْآنٌ كَرِيمٌ ﴿٦٣﴾

۷۸۔ بے شک اے قرآن کریم۔

فِي كِتَابٍ مَّكْنُونٍ ﴿٦٤﴾

۷۹۔ تے ہک لکھ ہوئی کتاب وچ

لَا يَشُوعُ إِلَّا الْمُطَهَّرُونَ ﴿٦٥﴾

۸۰۔ تے اونکوں محض پاک لوک ہتھ لاسگدن۔

تَنْزِيلٌ مِّن رَّبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٦٦﴾

۸۱۔ ایندالہن رب العالمین ولور۔

أَفَبِهَذَا الْحَدِيثِ أَنْتُمْ مُذْهِبُونَ ﴿٦٧﴾

۸۲۔ کیا ایس گال وچ تساں گھناں دا دھا کریدے ہو۔

وَتَجْعَلُونَ رِزْقَكُمْ أَنْكُمْ تَكْذِبُونَ ﴿٦٨﴾

۸۳۔ تے تساں ایندے جھٹلاؤں کوں پٹے رزق دا ذریعہ بنائے

فَلَوْلَا إِذَا بَلَغَتِ الْحُقُوفُ ﴿٦٩﴾

۸۴۔ اے کیوں نہیں تھیا جو حیلے جان گل تیں آگئی۔

وَأَنْتُمْ حِينِيذٍ تَنْظُرُونَ ﴿٧٠﴾

۸۵۔ تے تساں اوں ویلے ائے ائے ڈرکھن پئے

ویندے ہو۔

وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْكُمْ وَلَكِنْ

۸۶۔ تے اساں اوں کنیں وی تہا ڈرے زیادہ کو لہو

لَا بُصِيرُونَ ﴿٧١﴾

ہیں اصل تساں ڈرہے نوئے۔

فَلَوْلَا إِنْ كُنْتُمْ غَيْرَ مَدِينِينَ ﴿٧٢﴾

۸۷۔ جے تمہا کوں بدلہ تے جزا نہ ملتی ہوئے ہا۔

تَرْجِعُونَهَا إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٧٣﴾

۸۸۔ اونکوں ولا پٹھو ہا جے تساں سچے ہوئے۔

فَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنَ الْمُقَرَّبِينَ ﴿٧٤﴾

۸۹۔ تے جے او قریبی بندیں وچر ہوئے ہا۔

فَرَوْحٌ وَرَيْحَانٌ وَجَنَّتْ نَعِيمٌ ﴿٧٥﴾

۹۰۔ تے اوندے کیتے آرام ہے تے نعمتیں والا بارغ۔

وَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنَ أَعْصَابِ الْيَمِينِ ﴿٧٦﴾

۹۱۔ تے جے او ہے سچے تھ والا۔

فَسَلَامٌ لَّكَ مِنْ أَعْصَابِ الْيَمِينِ ﴿٧٧﴾

۹۲۔ تے اے سچے تھ والے تہا دے تے سلامتی ہوئے۔

وَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنَ الْمُكْذِبِينَ الضَّالِّينَ ﴿٧٨﴾

۹۳۔ تے جے او جھٹلاؤں والیں ہے مگرہ لوکیں وچر ہوئے

فَنَزْلُ مِنْ حَيْمِيمٍ ﴿٧٩﴾

۹۴۔ تے اوندے کیتے تے پانی دی مہمانی ہوئے۔

وَتَصْلِيَةٌ جَنِيمٍ ﴿٨٠﴾

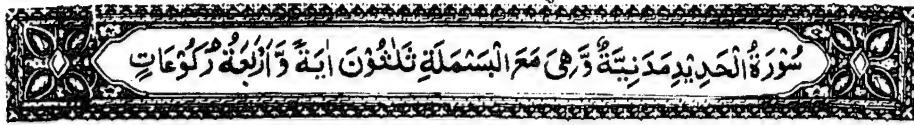
۹۵۔ تے دوزخ وچ سیٹھن دی سزا ہوئے۔

إِنَّ هَذَا لَعَوْحٌ يَقْنَنُ ﴿٨١﴾

۹۶۔ بے شک او کے یقین آلی گال۔

فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ ﴿٨٢﴾

۹۷۔ تے توں اپنے رب عظیم دی تسبیح کر۔

سورة حیدر مدنی ؎ تے بسم اللہ تال ایندیاں ۲۰ آیات تے ۴ رکوع من۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں تال جیہا بن سکے
 ڈیون والا تے ہوں مہربان۔
- سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ②
- ۲۔ آسمانیں تے زمین دی ہر شے اللہ دی تسبیح کری
 پئی ؎۔ تے او غالب تے سیانما ؎۔
- لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يُحْيِي وَيُمِيتُ ③
- ۳۔ آسمانیں تے زمین دی بادشاہت ہندی ؎۔ او
 جیندا کریندے تے مریندے تے او ہر شے تے قادر۔
- وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ④
- ۴۔ او اول دی ہے تے آخری، ظاہری ہے تے باطن دی
 تے او ہر شے کوں پائندے۔
- هُوَ الْأَوَّلُ وَالْآخِرُ وَالظَّاهِرُ وَالْبَاطِنُ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ⑤
- ۵۔ ہوں آسمانیں تے زمین کوں بھی دوریں وح پیدا کیتے۔
 دل او عرض تے کھلائی نال بہہ سکے۔
- هُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ يُعَلِّمُ مَا يَلِجُ فِي الْأَرْضِ وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا وَمَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ وَمَا يَرْجِعُ فِيهَا وَهُوَ مَعَكُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ⑥
- ۶۔ زمین وح پہنڈے تے جو اوندے دجو نکلے جو آسمان
 تو لہندے تے جو اوندو چڑھدے تے آساں جتھاں ہوندے
 او تہا ڈے نال ہوندے تے اللہ تہا ڈے علیں کوں
 ڈہا کھڑے۔
- لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ ⑦
- ۷۔ آسمانیں تے زمین دی بادشاہت اوندی ؎ تے سارے
 معاملیں ہوندو وٹے۔
- يُؤْتِيُ الْإِنْسَانَ فِي النَّهَارِ أَنْ يَبْتَاعَ الثَّهَابَ وَيُوتِلِجُ النَّهَارَ فِي الْإِنْسَانِ وَهُوَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ⑧
- ۸۔ او رات کوں ڈینہہ وح تے ڈینہہ کوں رات وح
 پلیندے تے سینے دی گالیں کوں او بہوں پائندے۔
- أَمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَأَنْفِقُوا مِمَّا جَعَلَكُمْ مُسْتَخْلِفِينَ فِيهِ فَالَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَأَنْفَقُوا لَهُمْ أَجْرٌ كَبِيرٌ ⑨
- ۹۔ اللہ تے رسول کوں منو تے جیہی جائیداد دا
 تہا کوں مالک بنا تے اوندے دجو خرچ کرو تے جیہے
 تہا ڈے دجو ایمان گہن آئن تے خرچ کیتے نیں، انہیں
 کیتے وڈا اجر۔

وَمَا لَكُمْ لَا تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالرَّسُولِ يَدْعُوكُمْ
لِتُؤْمِنُوا بِرَبِّكُمْ وَقَدْ أَخَذَ مِيثَاقَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ
مُؤْمِنِينَ ﴿٨﴾

۹۔ تمہا کوں کیا تھی مجھے جو تمہاں اللہ تے ایمان نہ دے
انہندے تے رسول تمہا کوں سبیل نہ پائے جو تمہاں اپنے
رب تے ایمان لہن آؤ تے جے تمہاں مومن ہوئے
تے اول تمہاں کہیں لپکا وعدہ گدھا ہوئے۔

هُوَ الَّذِي يُنَزِّلُ عَلَى عَبْدِهِ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ لِّيُخْرِجَكُمْ
مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَإِنَّ اللَّهَ بِكُمْ لَعَوْدٌ
ذَٰجِمٌ ﴿٩﴾

۱۰۔ اوہو جیرھا اپنے بندے تے کھلی کھلی آیات
لہندے تاں جو تمہا کوں اندھارے وچو سو جھلے
دو کڈھے تے بے شک اللہ تمہاڈے کیتے
ہوں مہربان تے ول ول رحم کرٹن والا۔

وَمَا لَكُمْ أَلَّا تُنْفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلِلَّهِ مِيرَاثُ
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَا يَسْتَوِي مِنْكُمْ مَنْ أَنْفَقَ
مِن قَبْلِ الْفَتْحِ وَقَتْلٍ أُولَٰئِكَ أَعْظَمُ دَرَجَةً مِّنَ
الَّذِينَ أَنْفَقُوا مِنْ بَعْدِ وَقَتْلُوا وَكَلَّا وَعَدَ اللَّهُ
الْحَسَنَ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿١٠﴾

۱۱۔ تے تمہا کوں کیا تھی گئے جو تمہاں اللہ دی راہ
وچ خرچ نہ کرو تے آسمانیں تے زمین دی وراثت
اللہ دی ۷ تمہاڈے وچو اوہو جیہاں کوئی نیس تھی
سگدا جیہاں فتح کنیں پہلے خرچ کیتے تے جنگ کیتی
کرے انہیں کہیں انہیں لوکس دا درجہ ہوں وڈا جیرھ
بعد وچ خرچ کریندن تے جنگ کریندن تے اللہ سیٹھ
سایں نال جنگ وعدہ کیتا ہوئے تے اللہ سیٹھ تمہاڈے
علیں کہیں یا خبر۔

مَنْ ذَا الَّذِي يُقْرِضُ اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا فَيُضَاعِفَهُ
لَهُ وَلَهُ أَجْرٌ كَرِيمٌ ﴿١١﴾

۱۲۔ جیرھا اللہ سیٹھ کوں چنگا قرض ڈیندے تے
اللہ سیٹھ اونکوں ڈوڑا کر ڈیندے تے اوندے کیتے
عزت والا اجر۔

يَوْمَ تَرَى الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ يَسْعَىٰ نُورُهُمْ
بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَبِأَنفُسِهِمْ بُشِّرُكُمْ أَلْيَوْمَ
جَنَّتٌ تَجْرَىٰ مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا
ذَٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١٢﴾

۱۳۔ جڈیاں مردیں مومن تے مومن عورتاں کوں دیکھیں انہیں دا
نور انہیں دے اگو وی تے سچے پاسے تو دی دکدا
ویس تمہاڈے کیتے آج خوش خبری ۷ جنت جنیدے
وچ نہراں دہندیں اوندے وچ ہمیشہ رہیں لے
ہوں وڈی کامیابی ۷۔

يَوْمَ يَقُولُ الْمُنْفِقُونَ وَالْمُنْفِقَاتُ لِلَّذِينَ آمَنُوا
انظُرُونَا نَقْتَبِسْ مِنْ نُورِكُمْ قِيلَ ارْجِعُوا

۱۴۔ جڈیاں منافق مرد تے منافق عورتاں اکھیں مومنین کوں
جو ساڈی سہال ہو اساں تمہاڈے نور وچ روشنی حاصل

کروں آکھا ویسی پھوہیں دل ونچو تے سوجھلا گولو دل
انہیں وح کندہ ڈسے ڈٹی ویسی جیندے وح
دروازہ ہوسی جیندے اندر رحمت ہوسی تے
باہر سامنے عذاب ہوسی۔

۱۵۔ او انہیں کوں سڈیسن کیا اساں تہا ڈسے نال نہ
ہاسے آکھسن ٹھیک تے اصل تہاں اپنے آپ
کوں آزمائش وح پیا ڈتا ہاتے تہاں عذاب دا
بھالا گدھی رہ گئے ءتے شک وح رہ گئے ء
تے تہاں خواہشات دوکھا ڈتے جے تیں اللہ دا
فیصلہ پورا تھی گئے تے شیطان تہاں کوں اللہ دے
بارے وح دوکھا ڈیندارہ گئے۔

۱۶۔ آج تہاں کنیں کوئی فدیہ نہ گدھا ویسی تے نہ
کافریں کنیں تہاں ڈا لکا تہ بھاء تے اے تہاں دی
تعلق دار تے ہوں بُرا لکا تہ ب۔

۱۷۔ کیا مومنیں کیتے وقت نہیں آیا جو انہیں دے دل
اللہ دے ذکر کیتے جھکن تے جیرا وح لھے اوندے
کیتے۔ وی انہیں آلی کار نہ بنن جنہیں کوں ایں کنیں پہلے
کتاب ڈٹی گئی ہائی تے زمانہ انہیں تے بہوں دودھ گیا۔
بہوں سارے نافرمان ہسن۔

۱۸۔ تہاں جان گھنوبے شک اللہ جیندا کریندے،
زمین کوں برتھوٹ دے بعد اساں آیتاں تہاں ڈسے
اسے کھول کے بیان کر ڈتن تاں جو تہاں عقل کرو۔

۱۹۔ بے شک صدقہ ڈیوٹ والے مرد تے صدقہ ڈیوٹ
والی تربیتیں تے جیرے اللہ کوں چنگا قرض ڈیندن
انہیں دا اجر ڈورا کیتا ویسی تے انہیں کیتے عزت
والا اجر۔

وَسَاءَلَكُمْ فَالْتَمِسُوا نُورًا فَضَرْبَ بَيْنَهُمُ يَسُودُ
لَهُ بَابٌ بِأَطْنَةِ فِيهِ الرَّحْمَةُ وَظَاهِرَةٌ مِنْ قِبَلِهِ
الْعَذَابُ ۱۷

يُنَادُوهُمْ أَلَمْ تَكُنْ مَعَكُمْ قَالُوا
بَلَىٰ وَلَكِنَّكُمْ فَتَنْتُمْ أَنْفُسَكُمْ وَتَرَبَّصْتُمْ
وَارْتَبْتُمْ وَغَرَّتْكُمُ الْأَمَانِيُّ حَتَّىٰ جَاءَ
أَمْرُ اللَّهِ وَغَرَّكُمْ بِاللَّهِ الْغُرُورُ ۱۸

فَالْيَوْمَ لَا يَتُخَذُ مِنْكُمْ فِدْيَةٌ وَلَا مِنَ الَّذِينَ
كَفَرُوا مَأْوَاكُمْ النَّارُ هِيَ مَوْلَاكُمْ وَبِئْسَ
الْمَصِيرُ ۱۹

أَلَمْ يَأْنِ لِلَّذِينَ آمَنُوا أَنْ تَخْشَعَ قُلُوبُهُمْ لِذِكْرِ
اللَّهِ وَمَا نَزَلَ مِنَ الْحَقِّ وَلَا يَكُونُوا كَالَّذِينَ أُوتُوا
الْكِتَابَ مِنْ قَبْلُ فَطَالَ عَلَيْهِمُ الْأَمَدُ فَقَسَتْ
قُلُوبُهُمْ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ فَاسِقُونَ ۲۰

إِذْ عَلِمُوا أَنَّ اللَّهَ يَنْزِلُ فِي الْأَرْضِ بَعْدَ مَوْتِهِمْ قَدْ
يَتَنَبَّأُ لَكُمْ الْآيَاتِ لَمَّا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ۲۱

إِنَّ الْمُصَّدِّقِينَ وَالْمُصَّدِّقَاتِ وَأَقْرَضُوا
اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا يَضَعُ لَهُمْ وَكُهُمْ
أَجْرًا كَرِيمًا ۲۲

وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ أُولَٰئِكَ هُمُ الصِّدِّيقُونَ
وَالشَّهَدَاءُ عِنْدَ رَبِّهِمْ لَهُمْ أَجْرُهُمْ وَنُورُهُمْ
وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ
الْجَحِيمِ ﴿٢٠﴾

۲۰۔ تے جیرھے اللہ تے اوندے رسولیں تے ایمان ایندن
ایسے لوک صدیق تے اپنے رب دے حضور
شہیدن انہیں کیے اجر تے نور جیرھے کافرن تے
جنہیں ساڈی آیات دا انکار کیے اے لوک دوزخی
ہن۔

إِنَّمَا الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا لَعِبٌ وَلَهُمْ وَزِينَةٌ
وَتَفَاخُرٌ بَيْنَكُمْ وَتَكَاثُرٌ فِي الْأَمْوَالِ وَالْأَوْلَادِ
كَثَلٌ غَيْثٍ آجَبٍ الْفَقَارُ بَيِّنَاتُهُ ثُمَّ يَهَيِّجُ
فِتْنَةً مُّضْمَرًا ثُمَّ يَكُونُ حُطَامًا وَفِي الْآخِرَةِ
عَذَابٌ شَدِيدٌ وَمَغْفِرَةٌ مِّنَ اللَّهِ وَرِضْوَانٌ
وَمَا الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا إِلَّا مَتَاعُ الْغُرُورِ ﴿٢١﴾

۲۱۔ تساں جاں گھن جو دنیاوی زندگی کھید تاشاوتے زینت
تے آیت و توح فخر کرن کیے ہے تے مال تے اولاد
دے وادھے کیے ہے مینہ آئی کار جیندا جاوٹ کافرن کول
چنگا بگدے ول اورڑھ پکدی ہے تے توں جہیں
جو او پہلی تھی ویندی ہے تے دل چورا تھی ویندی ہے
تے آخرت و توح سخت عذاب تے اللہ و بخشش
وی ہے تے اوندی رفاوی۔ تے دنیا دی زندگی
محض دھوکے دا سامان۔

سَابِقُوا إِلَىٰ مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا
كَعَرْضِ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ أُعِدَّتْ لِلَّذِينَ آمَنُوا
بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ ذَلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَن يَشَاءُ
وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿٢٢﴾

۲۲۔ تساں اپنے رب و لو بخشش دو دھوتے اوں
جنت دو جیندا پیٹا آسمان تے زمین دے پیٹے
آئی کار تے او اللہ تے اوندے رسول کول منن
واپس کیے بٹائی گئی ہے اے اللہ دا فضل جینکوں
چاہندے ڈیندے تے اللہ و بڑے فضل والا ہے۔

مَا أَصَابَ مِنْ مُّصِيبَةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي أَنْفُسِكُمْ
إِلَّا فِي كِتَابٍ مِّن قَبْلِ أَن نَّبْرَأَهَا إِنَّ ذَلِكَ عَلَى
اللَّهِ يَسِيرٌ ﴿٢٣﴾

۲۳۔ تماکوں کوئی معیبت نہیں آندی زمین و توح تے
آپ کنیں سوائے ایندے جو او کتاب و توح موجود ہے
ایں کنیں پہلے جو اساں بدلا مقرر کر ڈتے بے شک اے
کم اللہ کیے سوکھا ہے۔

لَيْكِلَا تَأْسَوْا عَلَىٰ مَا فَاتَكُمْ وَلَا تَفْرَحُوا بِمَا آتَاكُمْ
وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ ﴿٢٤﴾

۲۴۔ تاں جو تساں اپنی غلطی تے افسوس نہ کرو تے
جو تماکوں لے اوندے اتے اکر بھو نہ تے اللہ
اکر بھو والے تے فخر کرن والے کول اصلو پنہیں کریندا

يَا الَّذِينَ يَجْحَدُونَ بِآيَاتِ الْفُتُورِ وَالنَّاسِ بِالْغَيْبِ وَمَنْ
يَتَوَلَّ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ ۝

لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ
الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ وَأَنْزَلْنَا
الْحَدِيدَ فِيهِ بَأْسٌ شَدِيدٌ وَمَنَافِعُ لِلنَّاسِ
وَلِيَعْلَمَ اللَّهُ مَنْ يَنْصُرُهُ وَرُسُلَهُ بِالْغَيْبِ إِنَّ
اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ ۝

۳
۱۹

۲۵۔ حیرے شومائی کریدن تے لوکیں کون شومائی
دی صلاح ڈیندن تے حیرہا منہ پھر گئے تے بے شک
اللہ بے نیاز تے ہوں صفتیں والا ۷۰۔

۲۶۔ اساں اسپٹے رسول کھلی دلیس نال پٹھے ہن
تے اساں انہیں نال کتاب تے ترکڑی لہائی
ہائی تاں جو اوکھ نصاف قائم کرن تے
اساں لوہا لہائے اوندے وچ جنگ داساں
تے لوکیں کیتے منافع ہن تے تاں جو اللہ ظاہر
کرے حیرہا اوندی تے اوندے رسول دی مدد
کریندے غیب وچ بے شک اللہ طاقت والا
تے غالب۔

۲۷۔ تے اساں فوج تے ابراہیم کون پٹھے تے
انہیں دی اولاد کون نبوت تے کتاب ڈٹی
انہیں وچو ہدایت تے ہن تے ہوں سارے انہیں
وچو تافرمان ہن۔

۲۸۔ دل اساں انہیں دے پیریں تے پے رسول
پٹھیں تے انہیں دے پچھو عیسیٰ ابن مریم کون دی
پٹھے تے اونکوں اساں انجیل ڈٹی تے اساں اوندی
پیروی کرٹ والیں دے دل وچ نرمی پیدا کیتی تے
رحمت دی۔ تے کھاتے انج رہن انہیں آپ
شروع کیتا ہا۔ اساں انہیں تے فرض نہ کیتا ہا سوائے
اللہ دی خوشنودی حاصل کرن کیتے تے انہیں ایندا
جیویں حق باحاط نہیں کیتا تے اساں انہیں وچو
مومنین کون اجر ڈتاتے انہیں وچو ہوں سارے
تافرمان ہن۔

۲۹۔ اے مومنو! اللہ کنیں ڈرو تے اوندے

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا وَإِبْرَاهِيمَ وَجَعَلْنَا فِي
ذُرِّيَّتِهِمَا النُّبُوَّةَ وَالْكِتَابَ فَمِنْهُمْ مُهْتَدٍ وَ
كَثِيرٌ مِنْهُمْ فَسِقُونَ ۝

ثُمَّ قَفَّيْنَا عَلَىٰ آثَارِهِم بِرُسُلِنَا وَقَفَّيْنَا بِعِيسَى
ابْنِ مَرْيَمَ وَآتَيْنَاهُ الْإِنْجِيلَ وَجَعَلْنَا فِي
قُلُوبِ الَّذِينَ اتَّبَعُوهُ رَأْفَةً وَرَحْمَةً وَرَهَابَنِيَّةٍ
إِذْ دَعَوْهَا مَا كَتَبْنَاهَا عَلَيْهِمْ إِلَّا ابْتِغَاءَ
رِضْوَانِ اللَّهِ فَمَا دَعَوْهَا حَقَّ رِعَايَتِهَا فَآتَيْنَا
الَّذِينَ آمَنُوا مِنْهُمْ أَجْرَهُمْ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ
فَسِقُونَ ۝

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَآمِنُوا بِرُسُولِهِ

يُؤْتِكُمْ كُفْلَيْنِ مِنْ رَحْمَتِهِ وَيَجْعَلْ لَكُمْ
نُورًا تَنُورُونَ بِهِ وَيَغْفِرْ لَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ
رَحِيمٌ ﴿٩﴾

رسول کوں منو تے تہا کوں اپنی رحمت نال ڈوڑا
اجر ڈیسی تے تہا ڈے کیتے نور بیسی جنیدے
نال تہاں ٹرسو تے تہا ڈے گناہ بخشیش تے اللہ
بخشن والا تے رحم کرن والا ۷۔

لَسَلَا يَعْلَمَ أَهْلُ الْكِتَابِ إِلَّا يَقْدِرُونَ عَلَى شَيْءٍ
مِنْ فَضْلِ اللَّهِ وَأَنَّ الْفَضْلَ بِيَدِ اللَّهِ يُؤْتِيهِ
مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿١٠﴾

۳۔ تاں جو اہل کتاب اے نہ سمجھن جو انہیں (مسلمان) کوں
اللہ دے فضل وچ کچھ نہیں ملتا تے بے شک فضل اللہ دے
بہت وچ جینکوں چاہندے ڈیندے تے اللہ بہوں وڈے
فضل والا ۸۔

۱۰

سورة مجادلہ مدنی ؎ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۲۳ آیات تے ۳ رکوع ہن۔

- ۱۔ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ①
۱۔ شروع کریندال اللہ دے نال نال حیر صاحب ننگے
ڈیون والائے بہوں مہربان۔
- ۲۔ قَدْ سَمِعَ اللّٰهُ قَوْلَ الْاِنِّیْ بُحَاوَلْکَ فِیْ رُوحِہَا وَ
تَشْتٰکِیْ اِلٰی اللّٰهِ ۖ وَاللّٰهُ یَسْمَعُ خَاوَرُکُمَا اِنَّ اللّٰهَ
سَمِیْعٌ بَصِیْرٌ ②
۲۔ اللہ اوں تریخت دی گال سٹ گدھی ؎ حیر ص پٹے
پٹے کیے تیلے نال بحث کریندی ہئی ہائی تے اللہ کنس فریاد کریندی
ہئی ہائی اللہ تساں ڈو ناپیں دیاں گالیں سٹا پیا ہا
بے شک اللہ بہوں سنٹن والائے ڈیکھن والا ؎
- ۳۔ الَّذِیْنَ یُظْہِرُوْنَ مِنْکُمْ مِّنْ نِّسَابِہُمْ مَا هُنَّ
اُمَہَتُہُمْ اِنَّ اُمَہَتُہُمْ اِلَّا الْاِیُّ وَلٰکِنْہُمْ وَا
اِنَّہُمْ لَیَقُولُوْنَ مُنْکَرًا مِّنَ الْقَوْلِ وَرُوحِہَا
وَ اِنَّ اللّٰهَ لَعَفُوٌّ غَفُوْرٌ ③
۳۔ حیر صے اپنی زالیں کوں (ما آہن) ظہار کریندن او
انہیں دیاں میریں نیں انہیں دیاں میریں محض اوہے
ہن جیں انہیں کوں چٹے تے اوہے شک نا پسندیدہ
گال کریندن تے کوڑ مریندن تے بے شک اللہ
معاف کرن والا تے بخشن والا ؎
- ۴۔ تے حیر صے اپنی زالیں کوں ما آہن ول ایھا گال
ولا کریندن او ڈوہیں ہک بے کوں ہتھ لاون کنس پہلے ہک غلام
آزاد کرن لے تہا کوں نصیحت کیتی ویندی ؎ اللہ تہا بے
عملیں کنیں بانجیر۔
- ۵۔ جے غلام ملے تے ڈوہینے دے ساندھوڑا ندروڑے
رکھے ہتھ لاوٹ کنیں پہلے تے جے ایندی طاقت نہ ہو
تے سٹھ مسکین کوں روٹی کھواوے لے این واسطے جو
تساں اللہ تے اونڈے رسول تے ایمان گھن آؤ لے
اللہ دے جتنے ہن تے کافرین کیے ڈکھ آلا عذاب۔
- ۶۔ جے حیر صے اللہ تے اونڈے رسول نال دشمنی کریندن
او ذلیل کیے وسین جیویں این کنیں پہلے لوک ذلیل کیے گئے
- فَمَنْ لَّمْ یَجِدْ فَصِیَامُ شَہْرَیْنِ مُتَتَابِعَیْنِ مِّنْ
قَبْلِ اَنْ یَّتَسَآئَا ۖ فَمَنْ لَّمْ یَسْتَطِعْ فَاِطْعَامُ
سِتِّیْنِ وَسَکِیْنًا ۚ ذٰلِکَ لِّتُؤْمِنُوْا بِاللّٰهِ وَرُسُوْلِہٖ
وَ تِلْکَ حُدُوْدُ اللّٰهِ وَلِلْکٰفِرِیْنَ عَذَابٌ اَلِیْمٌ ④
اِنَّ الَّذِیْنَ یُحَادِّثُوْنَ اللّٰهَ وَرُسُوْلَہٗ فِیْ مَا کَانَ
اَلِیْمًا مِّنْ قَبْلِہِمْ وَ قَدْ اَنْزَلْنَا اٰیٰتِہٖ بَیِّنٰتٍ

وَلِكُفْرِهِمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ ۝

ہن تے اساں کھلی کھلی آیات لبائن تے کافریں کیے
ذلیل کرن والا عذاب۔

يَوْمَ يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ جَمِيعًا فَيُنَبِّئُهُمْ بِمَا عَمِلُوا
أَحْصَاهُ اللَّهُ وَنَسُوهُ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ۝

۷۔ جیلھے اللہ ساریں کون جیندا کریں تے او انہیں
دے عیس کنیں خبردار کریں اللہ گہلی کھڑے تے او بھل گئی
تے اللہ ہر شے تے نگران۔

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ
مَا يَكُونُ مِنْ نَجْوَى ثَلَاثَةٍ إِلَّا هُوَ رَايَهُمْ وَلَا
خَسْفَةٍ إِلَّا هُوَ سَادُّهُمْ وَلَا أَدْنَىٰ مِنْ ذَلِكَ
وَلَا أَكْثَرُ إِلَّا هُوَ مَعَهُمْ أَيْنَ مَا كَانُوا ثُمَّ
يُنَبِّئُهُمْ بِمَا عَمِلُوا يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ
شَيْءٍ عَلِيمٌ ۝

۸۔ تیکوں پتر نہیں بے شک اللہ جانڈے ہو آسمانیں
تے زمین وچ تے جیلھے او ترے مک کے
گاہیں کریندن اللہ سٹیں پو تھا نال ہوندے تے بے
او وچ ہوندن تے اللہ انہیں نال چھیواں ہوندے
ایں کنیں گھٹ ہوندن یا ایں کنیں دودھ اللہ سٹیں
انہیں دے نال ہوندے جتھاں ہون ول قیامت
دے ڈیندے او انہیں دے عیس دا انہیں کون ڈیسی بے شک
اللہ ہر شے کون جانڈے۔

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ نُهُوا عَنِ النَّجْوَىٰ ثُمَّ يَعُودُونَ
لِهَا لِيُبْغِوا الْعُدَّةَ وَيَخْلُفُوا وَلَا تُهْزَمُ الْعُدَّةُ
وَمَعْصِيَتِ الرَّسُولِ ۚ وَإِذَا جَاءُوكَ حَيَّوْكَ بِمَا
لَمْ يُحْيِكَ بِهِ اللَّهُ ۖ وَيَقُولُونَ فِي أَنْفُسِهِمْ لَوْلَا
يُعَذِّبُنَا اللَّهُ بِمَا نَقُولُ حَسْبُكُمْ جَهَنَّمُ يَصْلَوْنَهَا
فَإِنَّ الْمُبْصِرِينَ ۝

۹۔ کیا تیکوں انہیں لوکس دا پتر ۷ جنہیں کون لکھے
چھپے مشوریں کنیں بکيا گیا ہا ول او ولا او ہو کم کریندن
جستہ بکيا گیا ہاتے او گناہ تے زیادتی تے رسول دی
نا فرمانی دے متعلق تنبیہ مشورے کریندن تے جیلھے
تیبڑ واندن تیکوں انجی دعا ڈیندن جیریں خدا
تیکوں نیں ڈنی تے اپٹے دیں وچ آہدن ساکوں اللہ
ساڈی گاہیں تے عذاب کیوں نیں ڈیندا انہیں دا
ٹکاڑ دوزخ اوندے وچ سٹیں تے ہوں بڑا لکاڑ۔
۱۰۔ اے مومنو جیلھے تساں پوری مشورے کرو تے گناہ
تے زیادتی تے رسول دی نا فرمانی تے نہ کرو نیکی تے
تعوی دی بنیاد تے مشورے کرو تے اللہ کنیں ڈرو
جیندو تساں کھٹے کیتے دلیو۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا تَنَاجَيْتُمْ فَلَا تَتَنَاجَوْا
بِالْأَثَرِ وَالْعُدْوَانِ وَمَعْصِيَتِ الرَّسُولِ وَتَنَاجَوْا
بِالْبَيِّنَاتِ وَالْتَّقْوَىٰ وَأَتَقُوا اللَّهَ الَّذِي
إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ۝

۱۱۔ بے شک پوری مشورہ شیطان کی تمہاں جو مومن

إِنَّمَا النَّجْوَىٰ مِنَ الشَّيْطَانِ لِيَحْزُنَ الَّذِينَ آمَنُوا

وَلَيْسَ بِضَاوِهِمْ شَيْئًا إِلَّا يَذُنُ اللَّهُ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿۵۰﴾

میرے قیوم تھے اور اللہ ہی اجازت دے بغیر کچھ وی نہیں
کوں بڑھ نہیں دے سکتا تھے مومنین کوں اللہ تے
بھروسہ کرنا چاہی داء۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا قِيلَ لَكُمْ تَفَسَّحُوا فِي
الْمَجْلِسِ فَانْشَحُوا يَفْسَحِ اللَّهُ لَكُمْ وَإِذَا قِيلَ
انْشُرُوا فَانْشُرُوا يَرْفَعِ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ
وَالَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ دَرَجَاتٍ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ
خَبِيرٌ ﴿۵۱﴾

۱۲۔ اے مومنو جیسے تھا کوں اکھیا ونچے جو مجلس وچ جا کھل
کرو تے کر ڈتی کرو اللہ تہا بڑے کیتے جا کھل کیس تے جیسے
اکھیا ونچے جو اٹھ و بچو تے اٹھ گئے کرو اللہ تہا بڑے وچ
مومنین کوں عزت دے دیسی تے جنہیں کوں علم ملے اوندے
درجے و دھیس تے اللہ تہا بڑے عملیں کنیں
بانجر۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا تَجَاسَّعْتُ السُّؤْلُ فَقَدُوا
بَيْنَ يَدَيَّ نَجْوَاكُمْ صَدَقَةٌ ذَلِكَ خَيْرٌ لَّكُمْ
وَظَهَرٌ فَإِنْ لَمْ تَجِدُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿۵۲﴾

۱۳۔ اے مومنو جیسے تساں رسول نال مشورہ کرو
تے اپنے مشورہ کیتے صدقہ کیا کرو اے تہا بڑے
کیتے چنگا تے پاک کرن والا دے جے تہا کوں نہ ملے تے
بے شک اللہ نہیوں بخشش والا تے بہوں مہربان۔

أَسْفَقْتُمْ أَنْ تُتْقَنُوا بَيْنَ يَدَيَّ نَجْوَاكُمْ
صَدَقَتْ فَإِذَا لَمْ تَفْعَلُوا وَتَابَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ
فَأَقْبِمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَاطِيعُوا اللَّهَ وَ
رَسُولَهُ وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿۵۳﴾

۱۴۔ کیا تساں بڑے دے جو تساں اپنے مشوریں کنیں پہلے
صدقہ دے دیو تے تساں اے کم میں کیا تے اللہ تہا بڑے
اتے فضل کیتے ہن تساں نماز ٹھا کے پڑھو تے زکاۃ
دیو تے اللہ تے اوندے رسول دی اطاعت کرو تے
اللہ جو تساں کریندے دے بانجر۔

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ تَوَلَّوْا قَوْمًا غَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ
مَا هُمْ مِنْكُمْ وَلَا مِنْهُمْ وَيَخْلِفُونَ عَلَى الْكَذِبِ
وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿۵۴﴾

۱۵۔ کیا تیں انہیں کوں بڑے جیرے انہیں لوکیں کوں
سبکتی بیٹین جنہیں تے اللہ دی ناراضگی اوندے تہا بڑے
وچہن نے نہ انہیں وچہ اور کوڑے قساں
چیندن تے او جاملن۔

أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا إِنَّهُمْ سَاءَ مَا
كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۵۵﴾

۱۶۔ اللہ انہیں کیتے سخت عذاب تیار کیا ہوئے بے شک
او بہوں بُرا دے جو او کریندن۔

إِذْ خَذُوا أَيْمَانَهُمْ جُنَّةً فَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ
اللَّهِ فَلَهُمْ عَذَابٌ مُهِينٌ ﴿۵۶﴾

۱۷۔ انہیں اپنے قسین کوں اولکا بٹائے انہیں اللہ دے
رستے کنیں روکے تے انہیں کیتے ذلیل کرن والا عذاب۔

لَنْ تُغْنِيَ عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿۵﴾

يَوْمَ يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ جَنَّةً يَخْلَفُونَ لَهُ كَمَا يَخْلَفُونَ كَلْمًا وَيَسْأَلُونَ اللَّهَ عَلَىٰ شَيْءٍ إِلَّا أَنَّهُمْ هُمُ الْكَذِبُونَ ﴿۶﴾

اسْتَحْوَذَ عَلَيْهِمُ الشَّيْطَانُ فَأَنسَاهُمْ ذِكْرَ اللَّهِ أُولَٰئِكَ حِزْبُ الشَّيْطَانِ إِلَّا إِن حِزْبَ الشَّيْطَانِ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿۷﴾

إِنَّ الَّذِينَ يُحَادِّثُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ أُولَٰئِكَ فِي الْأَذَلِّينَ ﴿۸﴾

كَتَبَ اللَّهُ لَا غِلْبَةَ لَنَا وَرُسُلِي إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ ﴿۹﴾

لَا يَحْدُ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ يُوَادُّونَ مَنْ حَادَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَوْ كَانُوا آبَاءَهُمْ

أَوْ أَبْنَاءَهُمْ أَوْ إِخْوَانَهُمْ أَوْ عَشِيرَتَهُمْ أُولَٰئِكَ كَتَبَ فِي قُلُوبِهِمُ الْإِيمَانَ وَأَيَّدَهُم بِرُوحٍ

مِّنْهُ وَيُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا

عَنْهُ أُولَٰئِكَ حِزْبُ اللَّهِ أَلَا إِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿۱۰﴾

۱۸۔ انہیں دے مال تے اولاد انہیں کول اللہ دے مقابلے وچ کوئی فائدہ نیں ڈیندے اے دوزخی ہن تے اوندے وچ ہمیشہ رہن۔

۱۹۔ جیڑاں اللہ انہیں ساریں کول جیندا کر لیس اوندے کیتے دی قساں حسین جیوں تہا ڈے کیتے قساں چیندن تے خیال کریندن بے شک او کہیں گال تے قائم ہن سٹوبے شک او بے کورے ہن۔

۲۰۔ شیطان انہیں تے غالب آگئے تے انہیں کول اللہ دا ذکر بھلا ڈلس اے شیطان دا لولہ بے سٹوبے شک شیطان دا لولہ گھاٹے والا۔

۲۱۔ بے شک جبرے اللہ تے اوندے رسول نال دشمنی کریندن او ذلیل لوکیں وچ گنہگار۔

۲۲۔ اللہ نے فرمن کیتا ہوئے جو میں تے میڈے رسول غالب اوسن بے شک اللہ طاقت والا تے غالب۔

۲۳۔ تیکوں او قوم نہ لبھسی جبرے اللہ تے یوم آخر تے ایمان انیندن تے دل اوندے نال محبت کرن۔

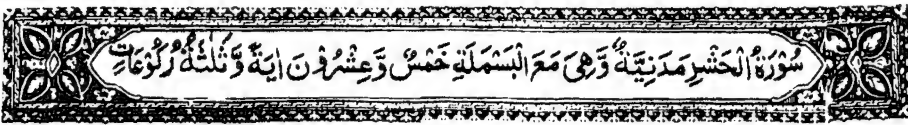
جبرہ اللہ تے اوندے رسول نال دشمنی کریندے بھانویں او انہیں دے پیر لولہ بے یا پتر یا بھرا ہون یا انہیں دا

خاندان اے لوکن جنہیں دے دلیں وچ اللہ ایمان لکھ ڈتے تے اپنی کلام نال اوندی مدد کیتی تے انہیں

کول بہشت وچ داخل کر لیس جیندے وچ نہراں دہندیاں ہوسن او اوندے وچ ہمیشہ رہن اللہ انہیں

تے راضی تے او اللہ تے راضی ہن اے اللہ دا لولہ بے شک اللہ دا لولہ کامیاب تھیون

والا۔

سورة حشر مدنی ۷۷ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۲۵ آیات تے ۳ رکوعن۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۱۔ شروع کریندال اللہ دے ناں نال جبرہا بن بجگے
ڈیون والا تے ول دل رحم کرن والا۔
- سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ وَهُوَ
الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ②
- ۲۔ جو کجھ آسمانیں تے زمین وچ او اللہ دی تسبیح
کریندا پیئے تے او غالب تے سیانا۔
- هُوَ الَّذِي اَخْرَجَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ اَهْلِ الْكِتٰبِ
مِنْ دِيَارِهِمْ لِاَوَّلِ الْحَشْرِ مَا ظَنَنْتُمْ اَنْ يَّجْعَلَ الْاٰيَةُ
وَلَا تَنْظُرُوْا اَنَّهُمْ مَّا لِعَنَهُمْ حُصُونُهُمْ مِنَ اللَّهِ فَاَنَّهُمْ
اللَّهُ مِنْ حَيْثُ لَمْ يَحْشُبُوْا وَقَدْ اَفِيْقُوا بِهِمْ
الرُّعْبَ يَجْعَلُوْنَ بِيُوْتَهُمْ يٰۤاَيْدِيْهِمْ وَاَيْدِي
الْمُؤْمِنِيْنَ فَاَعْبِرُوْا يٰۤاُولِيَ الْاَبْصَارِ ③
- ۳۔ اوہو جیوں اہل کتاب وچو کافریں کوں پہلے حشر کیتے
انہیں دے ملک کنیں کڈھیے تہا کوں خیال دی کا ناں باہو
او نکلسن تے انہیں دا وی خیال ہا کہ انہیں دے قلعے اللہ کنیں
انہیں کوں بچا گھنسن تے اللہ انہیں دو او اوں جا کنیں
آیا جھتو انہیں دا خیال دی نہ ہا تے انہیں دے دلیں
وچ رعب سٹ جٹس او اپنے جھتیں نال اپنے گھریں
کوں خراب کریندے پین تے کجھ مومنین دے جتیں
نال تے اے اکھیں والیو عبرت حاصل کرو۔
- وَلَا اَنْ كَتَبَ اللَّهُ عَلَيْهِمُ الْجَلَاءَ لَعَدَّ لَهُمْ فِي
الدُّنْيَا وَلَهُمْ فِي الْاٰخِرَةِ عَذَابُ النَّارِ ④
- ۴۔ جے اللہ سیں نے انہیں تے وطن وچو نکال فرم نہ
کیا ہوئے ہا تے او دنیا وچ انہیں کوں عذاب ڈیوے ہا
تے آخرت وچ انہیں کیتے بھادا عذاب۔
- ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ شَاقُّوا اللَّهَ وَرَسُوْلَهُ وَمَنْ يُشَاقِ
اللَّهَ فَاِنَّ اللَّهَ شَدِيْدُ الْعِقَابِ ⑤
- ۵۔ لے ایں واسطے جو انہیں اللہ تے اوندے رسول نال
دشمنی کیتی تے جبرہا اللہ نال دشمنی کریندے تے بیشک
اللہ سخت سزا ڈیون والا۔
- مَا قَطَعْتُمْ مِنْ لِّينَةٍ اَوْ تَرَكْتُمْهَا قَابِلَةً عَلٰی
اُصُوْلِهَا فَاِذَنْ اَللَّهُ وَلِيْ خَرٰى الْفٰسِقِيْنَ ⑥
- ۶۔ تساں کجی دی پاڑنیں کچی یا انہیں کوں اپنی پاڑیں
تے نیں چھوڑیا تے اللہ دا حکم نال ہا تے تاں جو او
نافرمانیں کوں ذلیل کرے۔
- وَمَا آفَاءُ اللَّهِ عَلَىٰ رُسُوْلِهِ مِنْهُمْ فَمَا اَوْجَفْتُمْ

عَلَيْهِ مِنْ حَيْثُ وَلَا رِكَابَ وَلَكِنَّ اللَّهَ يُسَلِّطُ
رُسُلَهُ عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٥٩﴾

تساں اپنے گھوڑے تے اُٹھ نہ درکائے ہن تے اصل
اللہ جنسے تے چاہندے اپنے رسولیں کوں غالب
کریندے تے اللہ ہر شے تے قادر۔

مَا آفَاءَ اللَّهُ عَلَىٰ رَسُولِهِ مِنْ أَهْلِ الْقُرَىٰ فَلِلَّهِ
وَالرَّسُولِ وَلِذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ
وَابْنِ السَّبِيلِ كُنْ لَا يَكُونَ دُولَةَ بَيْنَ الْأَعْيَانِ
مِنْكُمْ وَمَا أَشْكُمُ الرَّسُولُ فُتْدُوهُ وَمَا نَهَضُكُمْ
عَنْهُ فَأَتَتْهُمُ وَأَتَقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٦٠﴾

۸۔ تے جیرھا مال و ستیں والیں دا اللہ اپنے رسول کوں بٹے
او اللہ تے اوندے رسول تے سکیں تے یتیں تے
مسکینیں تے مسافریں کیتے بے تاں جو او مال تہا بڑے
امیریں وچ چکر نہ کھنڈا رہوے۔ جو رسول تہا کوں ڈیوے
او پکڑو تے جس کیں ہلکے اوں کیں رک و بچو تے اللہ
کینیں بڑو بے شک اللہ سخت عذاب ڈیون والا۔

لِلْفُقَرَاءِ الْمُهَاجِرِينَ الَّذِينَ أُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ
وَأَمْوَالِهِمْ يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانًا
وَيَنْصَرُّونَ إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ ۚ وَأُولَٰئِكَ
هُمُ الصَّادِقُونَ ﴿٦١﴾

۹۔ تے او مال فقیریں تے مہاجرین کیتے بے جیرھے اپنے
ملک کینیں کڈھے گئیں تے اپنے مالیں کینیں او اللہ دا
فضل تے اوندی خوشی بگویندن تے اللہ تے اوندے
رسول دی امداد کریندن ایسے لوک سچے ہن۔

وَالَّذِينَ تَبَوَّءُوا الدَّارَ وَالْإِيمَانَ مِنْ قَبْلِهِمْ يُحِثُّونَ
مَنْ هَاجَرَ إِلَيْهِمْ وَلَا يَجِدُونَ فِي صُدُورِهِمْ
حَاجَةً مِّمَّا أُوتُوا وَيُؤْثِرُونَ عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ وَلَوْ
كَانَ بِهِمْ خَصَاصَةٌ ۚ وَمَنْ يُؤْثِرْ شَيْئًا مِنْ نَفْسِهِ
فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٦٢﴾

۱۰۔ تے انہیں کیتے دی بے جیرھے پہلے مدینے وچ رہندے
ہن تے ایمان گھن آئے ہن تے مہاجرین مال محبت کریندن
تے جیرھا مال انہیں کوں بڑا گئے اپنے دلیں وچ اوندی
خواہش نیں رکھدے تے انہیں کوں ترجیح ڈیندن
بھانویں آپ کوں ضرورت ہووے تے جینکوں بچایا
وچے نفس دی شومانی کینیں تے ایسے لوک کامیاب
تھیرن والن۔

وَالَّذِينَ جَاءُوا مِنْ بَعْدِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا اغْفِرْ
لَنَا وَلِإِخْوَانِنَا الَّذِينَ سَبَقُونَا بِالْإِيمَانِ وَلَا
تَجْعَلْ فِي قُلُوبِنَا غِلًّا لِلَّذِينَ آمَنُوا رَبَّنَا إِنَّكَ
رَءُوفٌ رَحِيمٌ ﴿٦٣﴾

۱۱۔ تے جیرھے انہیں دے بعد آئے آہن لے سا بڑے رب
سا کوں بخش بڑے تے سا بڑے انہیں بھرانویں کوں دی
جیرھے اسان کینیں پہلے ایمان گھن آئے تے سا بڑے
دلیں وچ مومنین کیتے کینے نہ سٹ لے سا بڑے رب
بے شک توں بہوں مہربان تے رحم کرن والا ہویں۔

اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذِيْنَ تَاَمَقُوا يَقُولُوْنَ لِاِخْوَانِهِمُ الَّذِيْنَ

۱۲۔ کیا تیکوں انہیں لوکیں دا پتہ ۶ جیرھے منافق ہن

كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَمَّا أَخْرَجْتُمُوهُمْ أَنْ يَخْرُجُوا مِنْ دِينِهِمْ وَمِنْ دِينِهِمْ وَأَنْ يَتُوبُوا إِلَى اللَّهِ ذُنُوبَهُمْ طُغْيَانًا هَاسِرًا ۖ فَمَنْ يَتُوبْ إِلَى اللَّهِ قَبْلَ الْمَوْتِ فَهُوَ عَلَىٰ مَا خَفَىٰ لَكُمْ غَيْرَ مُبْذَرٍ ۚ وَلَا تَطِيعُ فِيكُمْ أَحَدًا أَبَدًا وَإِنْ قُوتِلْتُمْ لَنَنْصُرَنَّكُمْ وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿١٧﴾

تے اہل کتاب وچو جیرھے کافرن ہن اپنے بھرانویں کوں
آہن جے تساں نکلوتے اساں ضرور نکلسوں تہاڈے
نال تے اساں تہاڈے وچو کہیں دی اطاعت نہ کریں
تے جے تہاڈے نال بھڑیاوے تے اساں ضرور تہاڈی مدد
کریں تے اللہ گواہے شک اور کوڑن۔

لَيْنَ أُخْرِجُوا لَا يَخْرُجُونَ مَعَهُمْ وَلَئِنْ قُوتِلُوا
لَا يَنْصُرُوهُمْ وَلَئِنْ نَصَرُوهُمْ لَيُؤْلِنَ الْأَذْبَانُ
ثُمَّ لَا يَنْصُرُونَ ﴿١٣﴾

۱۳۔ جے او کڈھے دُجَن او انہیں نال نہ نکلسن تے جے انہیں نال لڑائی تھی پُڑے تے انہیں دی مدد نہ کرلین تے جے مدد کیتونے وی سہی تے کنڈ والا کے بھیج ولین تے ول انہیں دی مدد نہ کیت ولیسی۔

لَا تَتِمَّ شِدَّةُ رَهْبَةٍ فِي صُدُورِهِمْ مِنَ اللَّهِ ذَلِكَ
بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَفْقَهُونَ ﴿١٧﴾

۱۴۔ او تہا بڑے کینیں اللہ توں وی ودھ بُردن ات
گالہوں جواد نوک سمجھدے نیں۔

لَا يَقَاتِلُونَكُمْ جَمِيعًا إِلَّا فِي قُرَى مُحَصَّنَةٍ أَوْ مِنْ وَرَاءِ جُدٍ بَأْسُهُمْ بَيْنَهُمْ شَدِيدٌ تَحْسِبُهُمْ جَمِيعًا وَلَوْ بِهِمْ شَيْءٌ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَفْقَهُونَ ﴿١٥﴾

۱۵۔ اوسارے تہاڑے نال جنگ نہ کرین سولے اندے جو
 او پکے حویل آلی دستیں وچ یا کنہیں دے پچھو بیٹے
 ہون۔ آپت وچ انہیں دی جنگ ڈواڑھی ہوندی ء توں
 انہیں کوں ہک قوم سمجھیندیں تے او دلو انجو انج
 ہوندن ات مگالہوں جو او بے عقل قوم۔

كَثِيرَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ قَرِيبًا ذَاتُوا بِالْأَمْرِ هُمْ
وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٧﴾

۱۴۔ انہیں دا انہیں قویں آلی کار جبریاں کو لہو دے
زمانے وچ گورین انجام انہیں اپنے کیں دا انجام چکھیا
تے انہیں کوں دردناک عذاب ملے۔

كَشَلِ الشَّيْطَانِ إِذْ قَالَ لِلْإِنْسَانِ اكْفُرْ فَلَمَّا كَفَرَ
قَالَ إِنِّي بَرِيءٌ مِنْكَ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ رَبَّ الْعَالَمِينَ⁽¹⁶⁾

۱۷۔ انہیں (منافقین) دی حالت شیطان کی کارِ جیس انسان کوں آکھیا کفر کمر جیلے اوں کفر کیتا تے شیطان آہدے یئیں تیں کنیں بری آل میں التّدٰکنیں بڑداں جیرھا سارے جہانیں وارپ :-

فَكَانَ عَاقِبَتُهُمَا أَنَّهُمَا فِي النَّارِ خَالِدِينَ فِيهَا وَ
ذَلِكَ جَزَاءُ الظَّالِمِينَ ٤٨

۱۸۔ انہیں مجھ کو دنیا میں دا انجام اے تھیندے جہاں ڈوہیں
دو درخ وچ و کج پندن تے اوں دے وچ ہک مدت
تیں رہسن تے ظالمیں دا بھویدلہ ۷۷۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَلْتَنْظُرْ نَفْسٌ مَّا قَدَّمَتْ
لِعَذِّهِ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿۵۹﴾

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَسُوا اللَّهَ فَأَنْسَاهُمْ أَنْفُسُهُمْ
أُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿۶۰﴾

لَا يَنْتَوِي أَعْطَبُ النَّارِ وَأَعْطَبُ الْجَنَّةِ أَعْطَبُ
الْجَنَّةِ هُمُ الْفَاقِرُونَ ﴿۶۱﴾

لَوْ أَنْزَلْنَا هَذَا الْقُرْآنَ عَلَىٰ جَبَلٍ لَّرَأَيْنَا عُثُوبًا
مُّتَصِلَةً مِّنْ خَشْيَةِ اللَّهِ وَتِلْكَ الْأَمْثَالُ
نَضَرِبُهَا لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ ﴿۶۲﴾

هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عِلْمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ
هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ ﴿۶۳﴾

هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ
الْمَلِكُ الْقَدُّوسُ السَّلَامُ الْمُؤْمِنُ
الْمُهَيِّمُ الْعَزِيزُ الْجَبَّارُ الْمُتَكَبِّرُ سُبْحَانَ
اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿۶۴﴾

هُوَ اللَّهُ الْخَالِقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ
يُسَبِّحُ لَهُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ
الْحَكِيمُ ﴿۶۵﴾

۱۹۔ اے مومنو اللہ کنیں ڈرو تے ہر شخص اے ڈرہا
رہوے جو او اگو کیے کیا پٹھے۔ اللہ کنیں سارے ڈرو
اللہ سنیں تہا ڈرے عین کنیں بانہر۔

۲۰۔ تے انہیں آلی کار نہ بڑ جیرھے اللہ کوں بھل
گئیں تے اللہ سنیں انہیں کوں انہیں دے فائدے آلیاں
گاہیں بھلا ڈتیاں اے لوک نافرمان۔

۲۱۔ بھا آ لے تے بہشت آ لے کہو جیں نیں تھی بگدے
جنتی لوک تے کامیاب تھیوٹ والین۔

۲۲۔ جے اسل اے قرآن کہیں پہاڑ تے ہاؤں ملوں ڈکھیں
جو او نو گئے تے اللہ دے ڈر کنیں ٹوٹے ٹوٹے تھی
ونجے ہاتے اے مثال بن جیریاں لوکں کہتے بیان
کرینرے میں تاں جو او سوچن۔

۲۳۔ اللہ اوہو جیندے سوا کوئی معبود نیں او غائب
کوں چاندے تے حاضر کوں وی او بن سگئے ڈیوٹ والا
تے بہوں مہربان۔

۲۴۔ اللہ اوہو جیندے سوا کوئی معبود نیں او بادشاہ،
پاک، عین کنیں پاک تے امن ڈیوٹ والا تے نگران
غالب تے جبار تے وڈی شان والا اللہ پاک اوں
کنیں جو او ترکیب کریند

۲۵۔ اوہو اللہ خالق پیدا کرٹ والا شکل ڈیوٹ والا
اوندے چگے ناں بن آسانیں تے زمین وچ جوہے او
اوندی تسبیح کریند اپے تے او غالب تے سیانہ۔

سُورَةُ الْمُمتَحِنَةِ مَدَنِيَّةٌ وَفِي مَمِّ الْبِسْمَلَةِ اَرْبَعٌ عَشْرَةَ آيَةً وَذِكْرُهَا

سورة ممتحنہ مدنی ہے اسم اللہ نال ایندیاں ۱۴ آیات تے ۲ رکوعن۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①

۱۔ شروع کریں انا اللہ دے نال نال حیر جان منگلے ڈیون
والا تے ول دل رحم کرن والا ۱۰۔

۲۔ اے مومنو! تساں میڈے تے اپنے دشمن کوں
سنگتی نہ بناؤ تساں انہیں دو پیار دے سنبھ بھیندے
تے انہیں تہا ڈو آئے ہوئے حق دا انکار کیے او
رسول کوں تے تہا کوں ات گا بہوں کڈھیندن جو تساں
اپنے رب اللہ کوں مندرے عجبے تساں میڈے رستے
وج میکوں غوش کرن کیے جہاد واسطے نکلو۔ تساں
چوری چوری انہیں نال محبت کریندے ء تے میں جانڈاں
جو تساں کیندے ء تے ظاہر کریندے ء تے تہا ڈے دجو
حیر جانے کیس تے اوسدے رستے کنیں پریں تھی ویسی۔

۳۔ جے تہا کوں پکڑ گھن تے تہا ڈے دشمن بٹ ولین
تے اپنے ہتھ تے زبان نال برائی نال تہا ڈو ودھین
تے او چاہندن جو تساں انکار کرو۔

۴۔ تے تہا ڈے سکے اصلو تے تہا ڈیاں اولاد دا قیامت
دے ڈینہہ تہا کوں کوئی فائدہ نہ ڈین تہا ڈے وج فیصلہ خدا
کر لیس تے اللہ تہا ڈے علیں کوں ڈیکھن والا ۱۰۔

۵۔ تہا ڈے کیے ابراہیم تے اوندے نال آلیں وج چچکل
نموزہ یا جیلھے انہیں اپنی قوم کوں اکٹھے بے شک اساں
تہا ڈے کنیں تے جہنم دی اللہ دے سوا تساں عبادت
کریندے ء انہیں کنیں پریں ہیں اساں تہا ڈا انکار
کریندے ہیں تے تہا ڈے تے ساڈے وج دشمنی

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا عَدُوِّي وَعَدُوَّكُمْ
أَوْلِيَاءَ تَلْقَوْنَ إِلَيْهِمْ بِالْمُودَّةِ وَقَدْ كَفَرُوا بِمَا
جَاءَكُمْ مِنَ الْحَقِّ يُخْرِجُونَ الرَّسُولَ وَإِيَّاكُمْ أَنْ
تُؤْمِنُوا بِاللَّهِ رَبِّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ جِهَادًا
فِي سَبِيلِي وَابْتِغَاءَ مَرْضَاتِي فَتَسْزُونَ إِلَيْهِمْ
بِالْمُودَّةِ ۖ وَأَنَا أَعْلَمُ بِمَا أَخْفَيْتُمْ وَمَا أَعْلَنْتُمْ
وَمَنْ يَفْعَلْهُ مِنْكُمْ فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ ①

إِنْ يَتَّقُواكُمْ يَكُونُوا أَعْدَاءً وَيَسْطُوا إِلَيْكُمْ
إِذَا يَهُمُّوْا أَلْيَتَهُمْ بِالشُّوْرِ وَذُؤَا كُ
تَكْفُرُونَ ②

لَنْ تَنْفَعَكُمْ أَرْحَامُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ
يَفْصِلُ بَيْنَكُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ③

قَدْ كَانَتْ لَكُمْ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ فِي إِبْرَاهِيمَ وَالَّذِينَ
مَعَهُ إِذْ قَالُوا لِقَوْمِهِمْ إِنَّا بُرَءُؤُكُمْ وَمِمَّا
تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ كَفَرْنَا بِكُمْ وَبَلَّيْنَا
وَبَيْنَكُمْ الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ أَبَدًا حَتَّى تُؤْمِنُوا

يَا لِلّٰهِ وَحْدَهُ ۙ اِلَّا قَوْلُ الْبِرّٰهِيمَ لَا يَبِيْهُ لَاسْتَعِيْزَ
لَكَ وَمَا اَمْلِكُ لَكَ مِنَ اللّٰهِ مِنْ شَيْءٍ رَبَّنَا عَلَيْنِكَ
تَوَكَّلْنَا وَإِلَيْكَ أَنَبْنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيْرُ ۝

تے بغض ظاہر تھی گئے جسے تیں تیں ہک اللہ تے ایمان
نہ گھن آؤ سوائے ایندے جیلھے ابراہیم اپنے پیر
کوں اکھئے میں تیدے کیتے اپنے رب کنیں معافی
مگساں میں تیدے کیتے اللہ لو کہیں کال دا ماکس
نہتیں۔ اے ساڈے رب اساں تیدے اتے مہروسہ
کریندے ہیں تے اساں تیدو جھکدے ہیں تے تیدو
ولے۔

رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِّلَّذِيْنَ كَفَرُوْا وَاغْفِرْ لَنَا
رَبَّنَا اِنَّكَ اَنْتَ الْعَزِيْزُ الْحَكِيْمُ ۝

۶۔ اے ساڈے رب ساکوں کافرس کیتے فتنہ د بنا تے
اے ساڈے رب ساکوں بخش بے شک توں غالب
تے سیاناں۔

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِيْهِمْ اُسُوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ
يَرْجُوا اللّٰهَ وَالْيَوْمَ الْاٰخِرَ وَمَن يَتَوَلَّ فَإِنَّ اللّٰهَ
هُوَ الْغَفِيْرُ الْحَكِيْمُ ۝

۷۔ تہاڈے کیتے انہیں دے وچ چنگا نمونہ ہا انہیں لوکس
کیتے جیرھے اللہ تے قیامت دے ڈینہ دی امید رکھیندن
تے جیرھا نہ پھر گئے تے بے شک اللہ بے نیاز تے سب
تو لیں والا۔

عَسَی اللّٰهُ اَنْ یَّجْعَلَ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَ الَّذِيْنَ عَادَيْتُمْ
مِنْهُمْ مَّوَدَّةً ۚ وَاللّٰهُ قَدِيْرٌ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ۝

۸۔ تھی سبکدے جو اللہ تہاڈے تے انہیں لوکس دے درمیان
جنہیں تہاڈے نال دشمنی کیتی محبت پیدا کر ڈیوے
تے اللہ قادر تے اللہ بخش والا تے دل رحم کرن والا۔

لَا يَهْتَكُمُ اللّٰهُ عَنِ الَّذِيْنَ لَمْ يَفْقَهُوْكُمْ فِي
الدِّيْنِ وَلَمْ يُخْرِجُوْكُمْ مِّنْ دِيَارِكُمْ اَنْ تَبْزُوْهُمْ
وَتُقْسِطُوْا اِلَيْهِمْ اِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِيْنَ ۝

۹۔ اللہ تہا کوں انہیں لوکس نال نیکی کرن تے انصاف
کرن کنیں نہیں بلکیندا جنہیں تہاڈے نال جگ نہیں کیتی
تے تہا کوں وطن کنیں نصیں کڈھیا بے شک اللہ انصاف
کرن والیں کوں پسند کریندے۔

اِنَّمَا يَهْتَكُمُ اللّٰهُ عَنِ الَّذِيْنَ فَتَلُوْكُمْ فِي الدِّيْنِ
وَآخَرُجُوْكُمْ مِّنْ دِيَارِكُمْ وَظَهَرُوا عَلٰٓى اٰخَرٰجِكُمْ
اَنْ تَوَلَّوْهُمْ وَمَن يَتَوَلَّهُمْ فَاُولٰٓئِكَ هُمُ الظّٰلِمُوْنَ ۝

۱۰۔ او تہا کوں انہیں لوکس نال سنگت لاو کنیں بلکیندے
جنہیں دین وچ تہاڈے نال جنگ کیتی تے
تہا کوں گھس کنیں کڈھئے تے تہا کوں کڈھن وچ امداد
کیتی تے جیرھا انہیں کوں سنگتی نہیں تے ایجھے لوک
ظالم ہن۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا جَاءَكُمْ الْمُؤْمِنَةُ فَجَاهِدُوا
فَافْتَحُوا لِلَّهِ أَعْلَمَ بِأَيَّانِهِنَّ فَإِنْ عَلِمُوا هُنَّ
مُؤْمِنَاتٌ فَلَا تَرْجِعُوهُنَّ إِلَى الْكُفَّارِ
لَا هُنَّ حِلٌّ لَّهُمْ وَلَا هُمْ يَحِلُّونَ
لَهُنَّ وَاتَّوهُنَّ مَا أَنْفَقُوا وَلَا جُنَاحَ
عَلَيْكُمْ أَنْ تَنْكِحُوهُنَّ إِذَا آتَيْتُمُوهُنَّ
أُجُورَهُنَّ وَلَا تَسِيكُوا بِعَصَمِ الْكُوفِ
وَسَلُّوا مَا أَنْفَقْتُمْ وَلْيَسَلُّوا مَا أَنْفَقُوا
ذَلِكَ حُكْمُ اللَّهِ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ وَاللَّهُ
عَلِيمٌ حَكِيمٌ ⑩

۱۱۔ اے مومنز جیسے تہاؤ و مومن تے مہاجر تریمتیں
آون تے انہیں دا امتحان گھنوالد انہیں دے ایمان
کوں جائدے تے جے تہاوں پتر لگے جو او مومن تے تساں
انہیں کوں کافریں دوز ولا پٹھو او انہیں کیتے حلال نیں تے کافر
انہیں واسطے حلالن تے انہیں کوں خرچ بڑے ڈیو تے تہاؤے
تے کوئی گناہ نیں جو تساں انہیں کوں حق مہر ڈیوٹے بعد انہیں
نال پر نیج پور دوتے کافر تریمتیں دی عزتیں کوں اپٹے
نال نہ رکھو تے تساں اپنا خرچ منگوا او اپنا خرچ منگن۔ اے
اللہ دا حکم اللہ تہاؤے وچکار ایویں فیصلہ کریندے تے
اللہ بہوں جائن والا تے سیانے۔

وَأَنْ فَاتَكُمْ شَيْءٌ مِنْ أَرْوَاجِكُمْ إِلَى
الْكُفَّارِ فَعَاقِبْتُمْ فَاتُوا الَّذِينَ
ذَهَبَتْ أَرْوَاجُهُمْ فَيُثَلَّ مَا أَنْفَقُوا
وَأَتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي أَنْتُمْ بِهِ مُؤْمِنُونَ ⑪
يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِذَا جَاءَكَ الْمُؤْمِنَةُ يُبَايِعُكَ عَلَى
أَنْ لَا يُنْسِكَ بِاللَّهِ شَيْئًا وَلَا يَسْرِقَ وَلَا يَزْنِ
وَلَا يَقْتُلَنَّ أَوْلَادَهُنَّ وَلَا يَأْتِينَ بِمَهْتَنِ يَفْتَرِيهِنَّ
بَيْنَ أَيْدِيهِنَّ وَأَرْجُلِهِنَّ وَلَا يَعْصِيَنَّكَ فِي مَعْرُوفٍ
فَبَايِعَهُنَّ وَاسْتَغْفِرْ لَهُنَّ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ
رَحِيمٌ ⑫

۱۲۔ تے جے کوئی تہاؤی تریمت کافریں دو بھج و بچے
تے تہاوں انہیں دی کوئی تریمت لھج و بچے تے تساں
اوہو تھلا خرچ بڑے ڈیو جے تھلا نکاح تے انہیں دا
تھیا ہا تے اللہ کنیں ڈرو جیئوں تساں میندے۔
۱۳۔ اے نبی جیسے تہاؤ و مومن تریمتیں آون ایں گال
تے بیعت کرن جو او اللہ نال شرک نہ کریں تے چوری
تے زنا تے اولاد کوں قتل نہ کریں او پوٹا کے کوئی
کوٹری گال نہ کریں بھانویں او پیر تے بھتیں وچ بڑے
تے تہاؤی نافرمانی نہ کریں نیک کمیں وچ تے توں
انہیں دی بیعت گھن گھن تے اللہ کنیں انہیں کیتے
بخشش منگ بے شک اللہ بہوں بخشش والا تے
بہوں مہربان۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَوَلَّوْا قَوْمًا
غَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ قَدْ يَسْوَغُونَ الْآخِرَةَ
كَمَا يَبِيسُ الْكَفَّارُ مِنَ أَصْحَابِ الْقُبُورِ ⑬

۱۴۔ اے مومنو! نبھی قوم کوں سبگتی نہ بناؤ جنہیں نال
اللہ کاوڑ تھے او آخرت کنیں نا امید تھی گئیں جیویں
کافر قبر والیں کنیں نا امید تھی گئیں۔

سُورَةُ الصَّفِّ مَدَنِيَّةٌ وَرَبِّهَا مَعَ الْبِسْمَلَةِ خَمْسٌ عَشْرَةَ آيَةً وَرَكْعَتَانِ

سورہ صف مدنی ء تے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۵ آیات تے ۲ رکوعن۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①

۱۔ شروع کریں دال اللہ دے ناں نال جیرھا بن مگئے
ڈیون واللاتے دل دل رحم کرن والا ء۔

سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَهُوَ
الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ②

۲۔ آسمانیں تے زمین وچ جو کجھ او اللہ دی تسبیح کریں دال
پئے تے او غالب تے سیانا ء۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ ③

۳۔ اے مومنو تساں جو کریں دے نورے او ابدے کیوں
ہورے۔

كَبُرَ مَقْتًا عِنْدَ اللَّهِ أَنْ تَقُولُوا مَا لَا تَفْعَلُونَ ④

۴۔ اللہ دے نزدیک اے بہوں وڈا گناہ جو تساں او
آکھو جو تساں کریں دے نورے۔

إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِهِ صَفًّا
كَأَنَّهُمْ بُيُوتٌ مَرْصُوصٌ ⑤

۵۔ بے شک اللہ انہیں کوں پسند کریں دے جیرھے
اوندی راہ وچ جنگ کریں دے جیریں او چو نے جگ
قلعہ ہون۔

وَرِأْدَ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ يَقَوْمِ لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ
تَعْلَمُونَ أَنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ فَلَمَّا تَزَاوَعُوا أَزَاغَ
اللَّهُ قُلُوبَهُمْ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ⑥

۶۔ تے جیلھے موسیٰ اپنی قوم کوں آکھئے اے میڈی قوم
تساں میکیوں ڈکھ کیوں ڈیندے ء تہا کوں پتہ ء جو میں
تہا ڈو اللہ دا رسول بٹ کے آیاں تے جیلھے او سدے
راہ کنیں ہٹ گئیں اللہ انہیں دے دل پھیر ڈتن تے
اللہ نافرمان قوم کوں ہدایت نہیں ڈیندال۔

وَرِأْدَ قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ بَنِي إِسْرَءِيلَ إِنِّي
رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ مَقْصُودًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنَ
الْتَّوْرَةِ وَ مُبَشِّرًا بِرَسُولٍ يَأْتِي مِنْ بَعْدِي
اسْمُهُ أَحْمَدُ فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ قَالُوا هَذَا
سِحْرٌ مُبِينٌ ⑦

۷۔ تے جیلھے عیسیٰ ابن مریم آکھئے اے بنی اسرائیل بیشک
میں تہا ڈو اللہ دا رسول بن کے آیاں تے جیرھی تورات
میں کنیں پہلے آئی ء اوندی تصدیق کریں دال تے اپنے
بعد کب رسول دی خوشخبری ڈیندال جیندال ناں احمد ہوئی
تے او میڈے بعد اوسی تے جیلھے او انہیں کنیں روشن
آیات گھن کے آئے تے انہیں آکھئے اے کھلا کھلا بادو ء۔

۸۔ تے اوں کنیں زیادہ ظالم کون جیرھا اللہ تے کوڑ پدے
تے اوں کوں اسلام دوسبڈیا وچے تے اللہ ظالم قوم
کوں ہدایت نہیں ڈیندا۔

۹۔ او چاہندن ہر اللہ دے نور کوں دسما ڈیوں ایسے
پھوکیں نال تے اللہ اپنے نور کوں پورا کرے بھانویں
کافریں کوں چنگی نہ لگے۔

۱۰۔ اوہوہ جیس اپنے رسول کوں ہدایت تے سچا دین
ڈے کسے پٹھے تاں جو اوں دین کوں سارے دین تے
غالب کر ڈیوے بھانویں مشرک ناپسند کرن۔

۱۱۔ اے مومنو کیا میں تہا کوں او تجارت ڈساں جیرمی
تہا کوں ڈکھ آسے عذاب کنیں بجیسی۔

۱۲۔ تساں اللہ تے اوندے رسول کوں منور تے اللہ دے
رستے وچ جہاد کرو اپنے مال تے جانیں نال اے
تہا ڈے کیتے چنگا جو ہے تساں چاندے؟

۱۳۔ اللہ تہا ڈے گناہ بخشیشی تے تہا کوں باغیں وچ
پلیسی جہیں دے تلے وچ انہراں وندیال پیاں ہوں
تے ہمیشہ دی جنت وچ چنگیاں رہن دیاں جہیں ہوں
اے بہوں وڈی کامیابی۔

۱۴۔ تے پی جیرمی تہا کوں چنگی لکدی؟ او اللہ دی مدد
تے کوہودی فتح ہے قوں مومنین کوں خوشخبری ڈے ڈے
۱۵۔ اے مومنو اللہ دے امدادی ہوں وچ جہیں عیسیٰ ابن
مریم اپنے منہ والیں کوں اکھیا اللہ کیتے میڈا امدادی
کون۔ منہ والیں آکھئے اسال اللہ دے امدادی ہوں۔

بن اسرائیل وچو کہ لڑے من گدھاسے بک لڑے اکار کیا۔
تے منہ والیں دی اسال انہیں دے دشمنیں دے مقابلے
وچ مدد کیتی تے او ڈاڈے تھی گئے ہن۔

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَهُوَ
يُذْعَىٰ إِلَى الْإِسْلَامِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ
الظَّالِمِينَ ﴿٦٨﴾

يُرِيدُونَ لِيُطْفَئُوا نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَاهِهِمْ وَاللَّهُ مُنِيرُ
نُورِهِ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ ﴿٦٩﴾

هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَىٰ وَدِينِ الْحَقِّ
لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَلَوْ كَرِهَ الشَّارِكُونَ ﴿٧٠﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَىٰ تِجَارَةٍ تُجْنِبُكُمْ
مِنْ عَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٧١﴾

تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَتُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ
بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ
تَعْلَمُونَ ﴿٧٢﴾

يَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَيُدْخِلْكُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي
مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَمَسْكِنٌ تَجِبُونَ فِي جَنَّاتٍ
عَذَابٌ ذَلِكِ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٧٣﴾

وَأُخْرَىٰ يُحِبُّونَهَا نَصْرٌ مِّنَ اللَّهِ وَفَتْحٌ قَرِيبٌ
وَبَشِيرَةُ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٧٤﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا أَنْصَارَ اللَّهِ كَمَا قَالَ
عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ لِلْحَوَارِيِّينَ مَنْ أَنْصَارِي إِلَى
اللَّهِ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ نَحْنُ أَنْصَارُ اللَّهِ فَأَمَنَتْ
طَلِيفَةُ مِّنْ بَنِي إِسْرَءِيلَ وَكَفَرَتْ طَلِيفَةٌ
فَأَيَّدْنَا الَّذِينَ آمَنُوا عَلَىٰ عَدُوِّهِمْ فَأَصْبَحُوا
ظَاهِرِينَ ﴿٧٥﴾

سُورَةُ الْجُمُعَةِ مَدَنِيَّةٌ وَرَبِّهَا مَعَ الْبَسْمَلَةِ اثْنَتَا عَشْرَةَ آيَةً رَّكَوعَانِ

سورہ جمعہ مدنی ہے جسے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۲ آیات تے ۲ رکوعن۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①

۱۔ شروع کرینال اللہ دے نال نال جبرہا بن بیگئے ڈیوٹن والا تے دل دل رحم کرن والا۔

يُسَبِّحُ لِلَّهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ الْمَلٰٓئِكَةُ الْقٰدِرُوْنَ الْعَزِيْزُ الْحَكِيْمُ ②

۲۔ جو کچھ آسمانیں تے زمین وچ او اللہ دی تسبیح کریندے جبرہا بادشاہ تے پاک تے غالب تے سیانا۔

هُوَ الَّذِي بَعَثَ فِي الْاٰمِيْنَ رَسُوْلًا مِنْهُمْ يَتْلُوْا عَلَيْهِمْ آٰتِيْهِ وَيُزَكِّيْهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتٰبَ وَالْحِكْمَةَ وَاِنْ كَانُوْا مِنْ قَبْلُ لَيَفِيْضُوْا مُبِيْنًا ③

۳۔ اوہوہ جس ان پڑھیں وچ انہیں وچ اناہیں وچ ہر ہر رسول پڑھے جبرہا انہیں تے ہوں اللہ دی آیات پڑھدے تے انہیں کون پاک کریندے تے انہیں کون کتاب تے سنپ سکھیندے تے ایس کیں پہلے او کھلی گمراہی وچ ہن۔

وَاٰخَرِيْنَ مِنْهُمْ لَنَّاٰ يَلْحَقُوْا بِهِمْ وَهُوَ الْعَزِيْزُ الْحَكِيْمُ ④

۴۔ تے اناہیں وچ کچھ پے وی ہن جبرہے اچڑ تیں انہیں نال نہیں ملے تے او غالب تے سیانا۔

ذٰلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيْهِ مَنْ يَّشَآءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيْمِ ⑤

۵۔ اے اللہ دا فضل جیئوں چاہندے ڈیندے تے اللہ وڈے فضل والا۔

مَثَلُ الَّذِيْنَ خَلَوْا التَّوْرٰتَ ثُمَّ لَمْ يَحْمِلُوْهَا كَسَلُ الْجَمٰرِ يَخْلُجُوْنَ اَسْفَارًا بِئْسَ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِيْنَ كَذَّبُوْا بِآٰتِيْ اللَّهِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظّٰلِمِيْنَ ⑥

۶۔ انہیں لوکس دی مثال جنہیں تے تورات دی اطاعت فرض کیتی گئی مانی تے انہیں دل نہیں اطاعت کیتی الیوس ہے جیویں گڈا بارچیندے۔ جبرہے قوم اللہ دی آیات دا انکار کریندی ہوں اونڈی مثال بہوں گندی ہوں تے اللہ ظالم لوکس کون ہدایت نہیں ڈیندا۔

قُلْ يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ هَادَوْا اِنْ رَّعَيْتُمْ اَنۡكُمۡ اَوْلِيَآءُ لِلّٰهِ مِنْ دُوْنِ النَّاسِ فَتَمَتَّعُوْا اَلْمَوْتَ اِنْ كُنْتُمْ صٰدِقِيْنَ ⑦

۷۔ توں اکھ لے یہودیو جے تہا کون یقین جو تساں اللہ دے ملگتی ہے پے کاہ نہیں تے تساں موت ملگوجے تساں بچے ہوں۔

وَلَا يَتَمَتَّعُوْنَ اَبَدًا اِمَّا قَدَمَتْ اَيۡدِيْهِمْ وَ

۸۔ او موت کڈاہیں دی نہ منگسں اپٹے انہیں عیسی دی وچ

اللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ ⑤

قُلْ إِنَّ الْمَوْتَ الَّذِي تَفِرُّونَ مِنْهُ فَإِنَّهُ مُلَوِّقُكُمْ ثُمَّ تُرَدُّونَ إِلَىٰ عِلْمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَيُنْذِرُكُم بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ⑥

نال جبرے انہیں اگر پھٹیں تے اللہ عالمیں کون چاڑھے۔
۹۔ توں اکھ بے شک جبر صی موت کیں بھجے دے، او
بے شک تہاڑے اتے آونی دے تے دل تساں عیب
تے حاضر جانن والے خدا دو دلائے ویسوتے او
تہا کون تہاڑے عمل ڈسیسی۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا نُودِيَ لِلصَّلَاةِ مِنْ يَوْمٍ
الْجُمُعَةِ فَاسْعَوْا إِلَىٰ ذِكْرِ اللَّهِ وَذَرُوا الْبَيْعَ ذَلِكُمْ
خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ⑦

۱۰۔ اے مومنو جیلے نماز دو جمعے دے ڈینہ سڈیا دینے
تے نماز دو آئے کو تے کاہ بار چھوڑ ڈتا کرو اے
تہاڑے کیتے چنگا دے جے تساں چاڑھے دے ناں۔

وَإِذَا قُضِيَتِ الصَّلَاةُ فَانْتَشِرُوا فِي الْأَرْضِ
وَابْتَغُوا مِنْ فَضْلِ اللَّهِ وَاذْكُرُوا اللَّهَ كَثِيرًا
لَّعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ⑧

۱۱۔ تے جیلے نماز پوری تھی دینے تے زمین وچ کھنڈ
وچو تے اللہ دا فضل گولو تے اللہ کون بہوں یاد کرو تاں
جو تساں کامیاب تھیوو۔

وَإِذَا رَأَوْا تِجَارَةً أَوْ لَهْوًا انفَضُّوا إِلَيْهَا وَتَرَكُوكَ
قَائِمًا قُلْ مَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ مِنَ اللَّهْوِ وَمِنَ
التِّجَارَةِ وَاللَّهُ خَيْرُ الرَّازِقِينَ ⑨

۱۲۔ تے جیلے او تجارت ڈہدن یا تماشا ٹرا ڈہدن
اوندو بھج پدنن تے تیکوں کہیا کھڑا ہریا چھوڑ
ڈہندن توں اکھ جو اللہ کیں ہے او تجارت تے تماشے
کیں چنگا دے تے او بہوں چنگا رزق ڈیون والا۔

سُورَةُ الْمُنْفِقُونَ مَدَنِيَّةٌ وَهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ اثْنَتَا عَشْرَةَ آيَةً وَذُرُوعَانِ

سورة منافقون مدنی ہے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۲ آیات تے ۲ رکوعن

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①

۱۔ شروع کرینداں اللہ مے نال نال جبر صابن منگئے
ڈیوٹن والا تے دل ول رحم کرن والا

إِذَا جَاءَكَ الْمُنْفِقُونَ قَالُوا لَوْ أَنَّهُ إِنْ كُنَّا لَرَسُولُ اللَّهِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ إِنَّكَ لَرَسُولُهُ وَاللَّهُ يَشْهَدُ ۖ إِنَّ الْمُنْفِقِينَ لَكَاذِبُونَ ②

۲۔ جیلے تیں کنیں منافق اندن تے ابدن اسان گواہ
ہیں جو بے شک توں اللہ دارسل ہویں۔ اللہ جاڈے
بے شک توں اوں دارسل ہیں تے اللہ لے گواہی ڈیندے
جو منافق کوڑے ہن۔

إِن تَخَذُوا آيَاتَهُمْ جُنَّةً فَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ③
ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ آمَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا فَطُبِعَ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَفْقَهُونَ ④

۳۔ انہیں اپنے قیس کون اولکا بنا گدے تے ابوالہدی
راہ کنیں ہکیندن بے شک او بہوں براہ جو او عمل کریندن۔
۴۔ لے ات گاہوں جو او ایمان گمن آئن دل انکار کیتے
نیں انہیں دے دلیں تیں مہر گب گبی تے او ہن نیں
سمجھدے :

وَإِذَا رَأَيْتَهُمْ تُعْجِبُكَ أَجْسَامُهُمْ وَ
إِنْ يَقُولُوا تَسْمَعُ لِقَوْلِهِمْ كَأَنَّهُمْ
خُشْبٌ مُّسْنَدٌ ۖ يَخْسِبُونَ كُلَّ صِدْقَةٍ
عَلَيْهِمْ هُمْ الْعَادُو فَاخْذِرْهُمْ فَتْلَهُمُ
اللَّهُ أَلَيْ بُؤْسُ كُونٍ ⑤

۵۔ تے جیلے توں انہیں کون ڈہیں انہیں دے جسم
تیکوں چکے لگدن تے بے او گال کرن توں انہیں دی
گال سن او الویں بن جیویں کندھ نال منگئے بھٹے
شہتیر ہر غذاب اپنے اتے سمجھن او دشمن۔ انہیں
کنیں ہر شیار رہ اللہ انہیں کون ہلاک کرے او کنتے
پھیرے دیندن۔

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا يَسْتَغْفِرْ لَكُمْ رَسُولُ اللَّهِ
لَوَّارُوا وَهُمْ وَرَأَيْتَهُمْ يَصُدُّونَ وَهُمْ
مُسْتَكْبِرُونَ ⑥

۶۔ تے جیلے انہیں کون آکھیا ویندے آؤ اللہ دارسل
تہاڈے کیتے بخشش منگے او اپنے سر پھیر گھندن تے
توں انہیں کون ڈہیں او سچ کنیں ہکیندن تے او
اڑنیدن۔

سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ أَسْتَغْفَرْتَ لَهُمْ أَمْ لَمْ تَسْتَغْفِرْ

۷۔ انہیں کیتے ہکا گال جو توں انہیں کیتے بخشش منگیں

لَهُمْ لَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ①

هُمُ الَّذِينَ يَقُولُونَ لَا تُنْفِقُوا عَلَىٰ مَنْ عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ حَتَّىٰ يَنْفَضُوا وَلِلَّهِ خَزَائِنُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَكِنَّ الْمُنْفِقِينَ لَا يَفْقَهُونَ ②

يَقُولُونَ لَئِنْ رَجَعْنَا إِلَى الْمَدِينَةِ لَيُخْرِجَنَّ الْأَعَزُّ مِنْهَا الْأَذَلَّ وَلِلَّهِ الْعِزَّةُ وَلِرَسُولِهِ وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَلَكِنَّ الْمُنْفِقِينَ لَا يَعْلَمُونَ ③

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تُلْهِكُمْ أَمْوَالُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ④

وَأَنْفِقُوا مِنْ مَّا رَزَقْنَاكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ أَحَدَكُمُ الْمَوْتُ فَيَقُولَ رَبِّ لَوْلَا أَخَّرْتَنِي إِلَىٰ أَجَلٍ قَرِيبٍ فَأَصَّدَّقْتُ وَأَكُنْ مِنَ الصَّالِحِينَ ⑤

وَلَنْ يُؤَخِّرَ اللَّهُ نَفْسًا إِذَا جَاءَ أَجَلُهَا وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ⑥

یا نہ منگیں انہیں کون اللہ نہ بخشے بے شک اللہ نافرمان قوم کوں ہدایت نہیں ڈیندا۔

۸۔ اوہے لوگوں جو میرے آہن جو لوگ اللہ سے رسول نال بن انہیں تے خرچ نہ کرو جے میں او بیچ نہ دین تے آسمانیں تے زمین دے خزانے اللہ سے بن تے منافق نہیں سمجھدے۔

۹۔ آہن جے اسل مدینہ دو دیسوں تے انہیں دھو ساریں کینیں عزت والا شخص ساریں کینیں بے عزت شخص کون اتھو کڑھ ڈیسی تے عزت اللہ سے اوندے رسول تے مومن کہتے جے تے اصل منافق ہاندے نیں۔

۱۰۔ اے مومنو تہاکوں تہاڑے مال تے تہاڑی اولاد اللہ دے ذکر کینیں غافل نہ کر ڈیوں تے میرھا لے کر لیس تے او لوگ گھٹا پاؤں والین۔

۱۱۔ تے جو اسل تہاکوں بڑے خرچ کرو این کینیں پہلے جو تہاڑے کہیں ہک کون موت آسے تے اکھے اے میڈے رب میں میگوں تھوڑی مدت کہتے میگوں دھمی کیوں نیں ڈنی میں صدقہ کراں ہاں تے میں وی نیک لوکیں وچو تھی ونہاں ہا۔

۱۲۔ تے اللہ کہیں شخص کون نیں چھوڑے جندی موت یا وقت آونجے تے اللہ جو لتاں کریندے اوں کینیں باخبر۔

سُورَةُ التَّغَابُنِ مَدَنِيَّةٌ وَرَبِّهَا مَمَّ الْبِسْمَلَةُ تِسْمَعُ عَشْرَةَ آيَةً وَدُرُكُوعَانِ

سورة تغابن مدنی ۱۰ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۹ آیات تے ۲ رکوعن۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①

۱۔ شروع کریں اے اللہ دے ناں نال جبرحان منگئے
ڈیون والا تے دل دل رحم کرن والا ۱۰

يَسْبَحُ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ لَهُ الْمُلْكُ
وَلَهُ الْحُكْمُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ②

۲۔ جو کجھ آسمانیں تے زمین وچ ہے اور اللہ دی
تسبیح کریں دے اوندے کیتے بادشاہت تے عہد تے او
ہر شے تے قادر۔

هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ فَمِنْكُمْ كَافِرٌ وَمِنْكُمْ مُؤْمِنٌ
وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ③

۳۔ اوہو جس تہا کوں پیدا کیتے تے کجھ میں منیدے
تے کجھ تہا بڑے دجمن گھندن تے اللہ تہا بڑے عیس
کوں بڑا کھڑے۔

خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ وَصَوَّرَكُمْ فَأَحْسَنَ
صُورَكُمْ وَإِلَيْهِ الْمَصِيرُ ④

۴۔ اول آسمانیں تے زمین کوں حق نال پیدا کیتے تہا کوں
شکلاں ڈنسی تے سونیاں شکلاں بٹانسی تے
ہوندو ولے۔

يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَيَعْلَمُ مَا تُنْتَوُونَ
وَمَا تُعْلِنُونَ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ⑤

۵۔ جو آسمانیں تے زمین وچ او چاندے تے جوتساں
کیندے ۵ تے ظاہر کریں دے ۵ او چاندے تے اللہ
تہا بڑے دل دی گاہیں کوں دی چاندے۔

أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَبُؤُا الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَبْلُ قَدْ أَتَوْا
وَبَالَ أَمْرُهُمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ⑥

۶۔ کیا تہا بڑو پہلے کافریں دیاں جہاں نایاں ہن
انہیں اپنے کس دا عذاب چکھیا ہا تے انہیں کیتے
ڈکھ آلا عذاب۔

ذَلِكَ بِأَنَّهُ كَانَتْ تَأْتِيهِمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ
فَقَالُوا أَبَشَرٌ مِثْلُنَا فَنَفَرُوا وَتَوَلَّوْا
اسْتَغْنَى اللَّهُ وَاللَّهُ غَنِيٌّ حَنِيدٌ ⑦

۷۔ اے ات گاہوں جو انہیں دو رسول کھلی دیلاں
گھن کے اندرے ہن تے اولک آہرے ہن جو ک آدمی سا کوں
ہدایت ڈلیں تے انہیں انکار کیتے تے منہ پیر گدھا اللہ دی
انہیں کینیں بے پرواہ تھی گیا تھ اللہ بے پرواہ تے
سب صفتیں والا ۱۰

زَعَمَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنْ لَنْ يُبْعَثُوا قُلْ بَلَّوْنِي
لَتُبْعَثُنَّ ثُمَّ لَتُنَبَّيُنَّ بِمَا عَمِلْتُمْ وَذَلِكَ عَلَى
اللَّهِ يَسِيرٌ ⑤

۸۔ کافریں دا خیال ہو او جیندے نہ کیئے ولین توں
آکھ سٹو میڈے رب دی قسم تساں ضرور جیندے
کیئے ولیسو ول تہاڈے عمل تہا کوں ڈسائے ولین تے
اے بھال اللہ کیئے سرکھی ۵۔

فَأْمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَالنُّورِ الَّذِي أَنْزَلْنَا وَاللَّهُ
بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ⑥

۹۔ اللہ تے او ندے رسول کوں منوتے اوں نور
کوں وی جیرھا اساں لہائے تے اللہ تہاڈے
عملیں کنیں باخبر ۶۔

يَوْمَ يَجْمَعُ لَهُمُ لِيَوْمِ الْجَنَّةِ ذَلِكَ يَوْمُ التَّغَابُنِ
وَمَنْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ وَيَعْمَلْ صَالِحًا يُكْفِرْ عَنْهُ
سَيِّئَاتِهِ وَيُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ⑦

۱۰۔ او جیڑاں تہا کوں کھٹے کرن والے ڈینہہ جمع کرلیں
لے ڈینہہ ہار جیت دا ہوسی تے جیرھا اللہ کوں نیسی
تے نیک عمل کرلیں او اونڈیاں برائیاں ختم کرڈیسیں
تے اونکوں جنت وچ پلہی جیندے وچ نہراں
وہندیاں پیاں ہوسن او ندے وچ ہمیشہ رہسن لے
بہوں دڈی کامیابی ۷۔

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ
خَالِدِينَ فِيهَا ۖ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ⑧

۱۱۔ تے جیرھے انکاری ہن تے جھٹلیندن ساڈی
آیات کوں لے لوک دوزخی ہن او ندے وچ ہمیشہ
رہسن تے اے بہوں گندہ لگاڈے ۸۔

مَا أَصَابَ مِنْ مُصِيبَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَمَنْ
يُؤْمِنْ بِاللَّهِ يَهْدِ اللَّهُ قَلْبَهُ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ
عَلِيمٌ ⑨

۱۲۔ کوئی مصیبت نیں انڈی سوائے اللہ دے حکم دے
تے جیرھا متیندے اللہ کوں او او ندے دل کوں سدھا
راہ ڈکھلیس تے اللہ ہر شے کوں جانڈے ۹۔

وَاطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ فَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَإِنَّمَا
عَلَى رَسُولِنَا الْبَلْغُ الْمُبِينُ ⑩

۱۳۔ اللہ تے او ندے رسول دا اکھن منوتے جے
تساں پھر ولیسو تے بے شک ساڈے رسول دا کم
کھول کھول کے پچھا ڈیوٹ ۱۰۔

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَعَلَى اللَّهِ قَلْبُ كُلِّ الْمُؤْمِنِينَ ⑪

۱۴۔ اللہ او ندے سوا کوئی مجبور نیں تے مومنین کوں
اللہ تے بھروسہ کرنا چاہی دا ۱۱۔

يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا مِنَ آدَمَ وَآوَادَ كُمْ
عَدَا لَكُمْ فَأَخَذُوا دُحْمَهُمْ وَإِنْ تَغَفَّوْا وَتَصَفَّحُوا

۱۵۔ لے مومنو تہاڈے زالیں تے تہاڈے بالیں وچو کھا
تہاڈے دشمن انہیں کنیں ہر شیا رہرتے جے تساں

وَتَغْفِرُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ۝

معاف کر دیو تے چھوڑ دیو تے بخش دیو تے بے شک
اللہ بہوں بخشش والا تے بہوں مہربان۔

إِنَّمَا أَمْوَالُكُمْ وَأَوْلَادُكُمْ فِتْنَةٌ وَاللَّهُ عِنْدَ
أَجْرٍ عَظِيمٍ ۝

۱۶۔ بے شک تہاڈے مال تے تہاڈی اولاد فتنہ تے اللہ
کنیں بہوں وڈا اجر۔

فَاتَّقُوا اللَّهَ مَا اسْتَطَعْتُمْ وَأَسْأَعُوا وَأَطِيعُوا
أَنفِقُوا خَيْرًا لِّأَنفُسِكُمْ وَمَنْ يُوقِ شَيْئَ نَفْسِهِ
فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ۝

۱۷۔ اللہ کنیں جتن تہاڈی طاقت ڈرو تے سنو تے اکھن منو
تے خرچ کرو تہاڈے کیتے چنگا تے جیکوں نفس دی
سترومان کنیں بچاؤ پنچے تے ایسے لوک کامیاب تعمیر دی والے
بن۔

إِنْ تَقْرَضُوا اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا يُّضْعِفْهُ لَكُمْ
وَيَغْفِرْ لَكُمْ وَاللَّهُ شَكُورٌ حَلِيمٌ ۝

۱۸۔ تے جے تہاں اللہ کوں چنگا قرض دیو تے او تہاڈے مال
کوں دوہیسی تے تہا کوں بخشیس تے اللہ قدر کرن والا تے
ٹھٹھا۔

عِلْمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ۝

۱۹۔ اونچ تے حاضر کوں جانڈے غالب تے سیانا۔

سُورَةُ الطَّلَاقِ مَدَنِيَّةٌ وَهِيَ مَمَّ الْبِسْمَلَةِ ثَلَاثُ عَشْرَةَ آيَةً وَرَكْعَتَانِ

سورہ طلاق مدنی ؎ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۳ آیات تے ۲ رکومن۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①

۱۔ شروع کریں اللہ سے نال نال جبر صابن منگئے ڈیوٹ والا تے دل دل رحم کرٹ والا ؎۔

۲۔ اے نبی جیلے تساں تریستیں کون طلاق ڈیو تے مقرر وقت تے طلاق ڈیو تے وقت دی گٹری رکھو تے لکھیں ڈیو جبر صابن تہا ڈیو رب تے انہیں کون اپنے گھریں کنیں نہ کڈھو تے اودی نہ لکھن سوائے ایندے جو او کھل بے حیائی کن تے اے اللہ سے پنے ہن تے جبر صابن پنے ٹپسی او اپنے آپ تے ظلم کر لیس تیکوں پتہ نہیں جو اللہ ایندے لبہ کوئی بی گال ظاہر کر ڈیوے۔

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِذَا طَلَقْتُمُ النِّسَاءَ فَطَلِّقُوهُنَّ لِعَدَّتِهِنَّ وَأَحْصُوا الْعِدَّةَ ۚ وَاتَّقُوا اللَّهَ رَبَّكُمْ لَا تُخْرِجُوهُنَّ مِنْ بُيُوتِهِنَّ وَلَا يَخْرُجْنَ إِلَّا أَنْ يَأْتِيَنَّ بِفَاحِشَةٍ مُّبِينَةٍ ۚ وَتِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ ۚ وَمَنْ يَتَعَدَّ حُدُودَ اللَّهِ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ لَا تَدْرِي لَعَلَّ اللَّهَ يُحْدِثُ بَعْدَ ذَلِكَ أَمْرًا ②

۳۔ تے جیلے او اپنی مدت کون بچن تے انہیں چنگے طریقے نال روک گھنیا چنگے طریقے نال انج کر ڈیو تے ڈیو منصف گواہ اپنے وچر بنا گھن تے گواہی اللہ کیے ڈیو اے نصیحت جبر صابن تہا کر کیتی ویندی ؎ تے او نکون جبر صابن تے آخرت دے ڈینہ کون میندے تے جبر صابن اللہ کنیں ڈیوے اوندے کیے اللہ کوئی راہ کڈھسی۔

فَإِذَا بَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَأَمْسِكُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ أَوْ فَارِقُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ وَأَشْهِلُوا ذَوْنَهُنَّ عَدْلٍ مِّنكُمْ وَأَقِيمُوا الشَّهَادَةَ لِلَّهِ ۚ ذَٰلِكُمْ يُوعَظُ بِهِ مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ۚ وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا ③

۴۔ تے او نکون اتھو رزق ڈیو جتھو او نکون خیال دی کا ؎ نال ہوسی تے جبر صابن تے جبر صابن تے او او نکون کافی ؎ بے شک اللہ اپنا کم پورا کر لیس تے اللہ نے ہر شے دا اندازہ رکھیا ہوئے۔

وَيَرْزُقْهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ ۚ وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا ۚ إِنَّ اللَّهَ بَالِغُ أَمْرِهِ ۚ قَدْ جَعَلَ اللَّهُ لِكُلِّ شَيْءٍ قَدْرًا ④

۵۔ تے تہا ڈیو تریستیں وچر جبر صابن کڈھے اوٹ کنیں نا امید تھی گئیں جے تہا کون شک ہوئے تے انہیں دی عدت ترے مینے ہے تے جبر صابن تریستیں کون حیض نہیں اندازے

وَالَّذِي يَكْنِ مِنَ الْحَيْضِ مِنْ نِّسَائِكُمْ إِنْ ارْتَبْتُمْ فَعِدَّتُهُنَّ ثَلَاثَةُ أَشْهُرٍ وَالَّذِي لَمْ يَحِضْ وَأُولَٰئِكَ الْأَحْمَالُ أَجَلُهُنَّ أَنْ يَضَعْنَ حَمْلَهُنَّ ۚ وَمَنْ يَتَّقِ

اللَّهُ يَجْعَلُ لَهُ مِنْ أَمْرِهُ يُسْرًا ۝

پیٹ آئیاں انہیں دی مدت لے ہے جو او ہمتہ پیر لہون تے
جیرھا اللہ کنیں ڈرسی او اوندے ہر کم کوں سوکھا کر ڈیسی۔

ذَلِكَ أَمْرُ اللَّهِ أَنْزَلَهُ إِلَيْكُمْ وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَكْفُرْ
عَنْهُ سَيِّئَاتِهِ وَيُعْظِمْ لَهُ أَجْرًا ۝

۶۔ لے اللہ دا حکماں تہا ڈرے اتے ہلے تے جیرھا اللہ
کنیں ڈرسی او اوندے گناہ مٹا ڈیسی تے اونکوں وڈا اجر
ڈیسی۔

أَسْكَنُوهُمْ مِنْ حَيْثُ سَكَنْتُمْ مِنْ وَجْدِكُمْ وَلَا
تُضَاكِرُوهُمْ فَاصْبِرُوا عَلَيْهِمْ ۚ وَإِنْ كُنْ أُولَٰئِكَ
حَنِئِلَ فَأَنْفِقُوا عَلَيْهِمْ مَخْصَصًا حَلَّالًا فَإِنْ
أَرْضَعْنَ لَكُمْ فَارْضَعْنَ آبُوهُنَّ وَأَرْضَعْنَ بَيْنَكُمْ
يَعْرِفُونَ وَإِنْ تَكَسَّرْتُمْ فَتَسْرُضِعْ لَهُ الْأُخْرَى ۝

۷۔ اپنی طاقت دے مطابق جتھاں تساں خود رہندے، انہیں کوں وی
رکھو تے انہیں کوں دکھ نہ ڈیو تاں جو انہیں کوں تنگ کرو
تے جے انہیں کوں پیٹ ڈرے تے انہیں لے ہمتہ پیر لہن
تنگ انہیں تے فرج کرو تے جے او تہا ڈرے بالیں کوں کھر
پلاون تے انہیں کوں اجرت ڈیو جیساں رواج دے مطابق آہستہ وچ مقرر
نال مقرر کرو تے جے تساں تنگ تھیو تے ول اونکوں
کوئی بی کھر پلا دے۔

يُنْفِقْ ذُو سَعَةٍ مِنْ سَعَتِهِ وَمَنْ
قُدِرَ عَلَيْهِ رِزْقُهُ فَلْيُنْفِقْ مِمَّا آتَاهُ اللَّهُ لَا
يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا مَّا آتَاهَا سَيِّعِلُ اللَّهُ بَعْدَ
عُسْرٍ يُسْرًا ۝

۸۔ طاقت والا اپنی طاقت دے مطابق فرج کرے تے
جیساں رزق تنگ ادا پئے مال وچو فرج کرے جیرھا اللہ
اونکوں ڈرتے تے اللہ ہر کم کوں او ہمتہ پیر لہن
جیندی اونکوں طاقت ڈیندے (دھنیں ڈیندا) اللہ سب
تنگی دے بعد سوکھ ڈیسی۔

وَكَاتِنَ مِنْ قَرِيْبَةٍ عَنَتْ عَنْ أَمْرِ رَبِّهَا وَرُسُلِهِ
فَتَأْسِبْنَهَا جَسَابًا شَدِيدًا وَعَذِبْنَهَا عَذَابًا ثَكْرًا ۝

۹۔ تے کے تھلا و ستیاں ہن جنہیں اپنے رب دے حکم دی
نافرمانی کیتی تے رسولیں وی تے اسان انہیں کنیں سخت
حساب گردھا تے انہیں کوں وڈا عذاب ڈرتا۔

فَذَاقَتْ وَبَالَ أَمْرِهَا وَكَانَ عَاقِبَةُ أَمْرِهَا
خُسْرًا ۝

۱۰۔ اوں اپنے کیں دی مصیبت چکھی تے اوندے کیں
دا اخیر گھٹا ہلا۔

أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا فَاذْعَبُوا اللَّهَ يَأْوِلُ
الْأَلْبَابِ ۚ الَّذِينَ آمَنُوا ۚ قَدْ أَنْزَلَ اللَّهُ إِلَيْكُمْ
ذِكْرًا ۝

۱۱۔ اللہ انہیں کیتے سخت عذاب کیا ہوئے تے لے
آپسیا نے کوکو اللہ کنیں ڈرو جیرھے مومن ہورے اللہ سب
تہا ڈرو ذکر ہلائے۔

رُسُوكَا يَتْلُوا عَلَيْكُمْ آيَاتِ اللَّهِ مُبَيِّنَاتٍ لِيُخْرِجَ

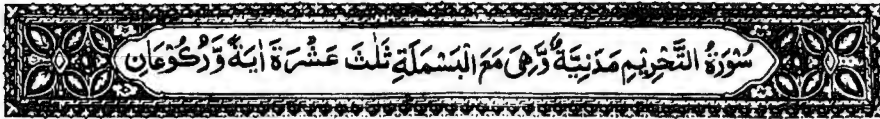
۱۲۔ او رسول جیرھا تہا کوں اللہ دی آیات کھول کھول

الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى
النُّورِ وَمَنْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ وَيَعْمَلْ صَالِحًا يُدْخِلْهُ
جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا
قَدْ أَحْسَنَ اللَّهُ لَهُ رِزْقًا ۝

کے سٹینے میں جو مومنین کوں تے نیک کم کرن والیں
کوں اندھاریں کنیں سوچھے دو کڑے تے میرھا اللہ کوں
منیں تے نیک کم کر لیں او اوں کوں باغیں وچ پلہیسی جہیں
وچ نہراں و ہندیاں پین اوندے وچ ہمیشہ رہن اللہ
اوندے کیتے رزق دی چکا بنائے۔

اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ وَمِنْ
الْأَرْضِ مِثْلَهُنَّ يَتَنَزَّلُ الْأَمْرُ بَيْنَهُنَّ لِتَعْلَمُوا
أَنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝
وَأَنَّ اللَّهَ قَدْ أَحَاطَ بِكُلِّ شَيْءٍ عِلْمًا ۝

۱۳۔ اللہ اوہے جس ست آسمان تے زمین جہاں زمیناں
بنائیں انہیں سے وچ حکم بندے میں جو تہا کوں پڑے
جو اللہ بے شک ہر شے تے قادر تے بے شک اللہ دا علم
ہر شے کوں گھیرا ہوا ہے۔

سورة تحريم مدنی ۷ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۳ آیات تے ۲ رکوع من۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۱۔ شروع کرنیوالا اللہ دے نال نال میرھا من منگئے
ہوٹوں والا تے بہوں مہربان۔
- يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ لِمَ تُحَرِّمُ مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكَ تَبْتَغِي
مَرْضَاتَ أَرْوَاحِكَ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ②
- ۲۔ اے نبی جو خدا نے تیرے اے حلال کیتے توں اوں کوں
حرام کیوں کریندیں کیا توں اپنی زالیں دی خوش چاہندیں
تے اللہ بہوں بخشن والا تے بہوں مہربان۔
- قَدْ مَرَّصَ اللَّهُ لَكُمْ حِلَّهٖ آيَاتِكُمْ وَاللَّهُ مُؤَلِّمُ
وَهُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ③
- ۳۔ اللہ سیس تہا بڑے اے ایسیاں قصاں تروٹن فرض
کیتے تے اللہ تہا بلو مولا تے بہوں چاٹن والا تے
سیاٹا۔
- وَإِذْ أَسْرَأَ النَّبِيُّ إِلَىٰ بَعْضِ أَرْوَاحِهِ حَدِيثًا ۖ فَلَمَّا
نَبَّأَتْ بِهِ وَأَظْهَرَهُ اللَّهُ عَلَيْهِ عَرَفَ بَعْضَهُ ۖ وَ
أَعْرَضَ عَنْ بَعْضٍ ۖ فَلَمَّا نَبَّأَهَا بِهِ قَالَتْ مَنْ
أَنبَأَكَ هَذَا قَالَ نَبَّأَنِ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ④
- ۴۔ تے نبی سیس اپنی ہک زال نال تک کے ہوا کیتی
اوں کہیں بی کوں دس دتی تے اللہ اوندے نبی اے ظاہر کر دیا
تے نبی سیس کچھ گال دس دتی تے کچھ گال دس تے جیسے
نبی سیس زال کوں گال دس تے اوں پچھا تہا کوں اے ہوا

کیں بڑسی آپ نے فرمائے میسوں بہوں جاٹوں والے تے
باغیر خدا نے بڑسی ۶۔

۵۔ جے تہاں بڑوسیں اللہ کنیں توبہ منگو تے تہا بڑے اندر
اندر نوئیے ہوئیں تے جے تہاں ہک بڑو جی دی مدد کرد
اوندرے خلاف تے بے تمک اللہ اندر مولا اے جبریل تے
نیک مومن دی تے اوندرے بعد فرشتے اوندرے ادا دی ہن۔
۶۔ تھی سبکدے جو اندر رب جے اد تہا کوں طلاق بڑیوے
تے پیاں تہاں کنیں چنگیاں زالیں ڈا بڑیوے تے او
مسلمان تے مومن فرمانبردار تو بکرٹ والیاں عبادت کرن
والیاں روزہ رکھن والیاں بیوہ تے کنوا دیاں ہون۔

۷۔ لے مومنو اپنے آپ کوں تے اپنے گھر کیں کوں بھائیں بچاؤ
جیندا بل لوک تے پھر بن اوندرے اتے بہوں سخت
فرشتے بن جبرے کہیں دی منت نہیں منیدے تے جو
اللہ اکھے اوندی نافرمانی نہیں کریدے تے جو انہیں کوں
حکم بڑا دیندے اویں کریندن۔

۸۔ لے کافر و اچ کوئی بہانہ نہ کرد تہا کوں تہا بڑے علیس
دا بدلہ بلیس۔

۹۔ لے مومنو اللہ کنیں پکی توبہ منگو تھی سبکدے جو او تہاں کنیں
تہا بڑے گناہ پرین کر بڑیوے تے تہا کوں باغیں و ج
داخل کرے جنہیں دے وچ نہراں و سہدیاں پین جڈاں
اللہ نبی کوں اوندرے مال مومنین کوں ذلیل نہ کر لیسے انہیں دا
نورا نہیں دے اگر تے بچے پاسود کردا و دا ہوسے آکھسن
لے ساڈے رب ساڈے نور کوں پورا کر ساکوں بخش
بے شک توں ہر شے تے قادر ہوں۔

۱۰۔ لے نبی کافرین تے منافقین مال جہاد کرتے انہیں تے
سختی کرتے انہیں دا لکاڈ دوزخ تے لے بہوں گڈ لکاڈ ۱۰

إِنْ تَتُوبَا إِلَى اللَّهِ فَقَدْ صَغَتْ قُلُوبُكُمَا وَإِنْ
تَظَاهَرَا عَلَيْهِ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ مَوْلَاهُ وَجِبْرِيلُ وَ
صَالِحُ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمَلَائِكَةُ بَعْدَ ذَلِكَ ظَهِيرٌ ۝

عَنِ رَبِّكَ إِنْ طَلَقْتُمْ أَنْ يُبْدِلَهُ أَزْوَاجًا خَيْرًا
مِّنَكُنَّ مُسْلِمَاتٍ مُّؤْمِنَاتٍ قَنَاطٍ تَبَدَّلَتْ عِيْدَتِ
سَلْعَتِ تَبَدَّلَتْ وَأَبْكَارًا ۝

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اقْوُوا أَنْفُسَكُمْ وَأَهْلِيكُمْ نَارًا
وَقُودَهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ عَلَيْهَا مَلَائِكَةٌ غِلَظٌ
شِدَادٌ لَا يَعْصُونَ اللَّهَ مَا أَمَرَهُمْ وَيَفْعَلُونَ
مَا يُؤْمَرُونَ ۝

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَعْتَدُوا الْيَوْمَ إِنَّمَا
نُحْزَوْنَ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ۝

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا تَوْبُوا إِلَى اللَّهِ
تُوبَةً نَّصُوحًا عَلَىٰ رَبِّكُمْ أَنْ يَكْفُرَ
عَنكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَ يُذْخِلَكُمْ جَنَّاتٍ
تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ يَوْمَ لَا يُخْزِي
اللَّهُ النَّبِيَّ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ نُورُهُمْ يَسْعَى
بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَبِأَيْمَانِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا آتِنَا
لَنَا نُورَنَا وَ اغْفِرْ لَنَا إِنَّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝
يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ جَاهِدِ الْكُفَّارَ وَالْمُنَافِقِينَ
وَ اغْلَظْ عَلَيْهِمْ وَمَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَ

يُسْ أَلْمُؤْمِرُ ⑩

وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا لِلَّذِينَ كَفَرُوا امْرَأَتَ نُوحٍ وَ امْرَأَتَ لُوطٍ كَانَتَا تَحْتَ عَبْدَيْنِ مِنْ عِبَادِنَا صَالِحَيْنِ فَخَانَتُهُمَا فَلَمْ يُغْنِيَا عَنْهُمَا مِنَ اللَّهِ شَيْئًا وَقِيلَ ادْخُلَا النَّارَ مَعَ الدَّاسِيَيْنِ ⑪

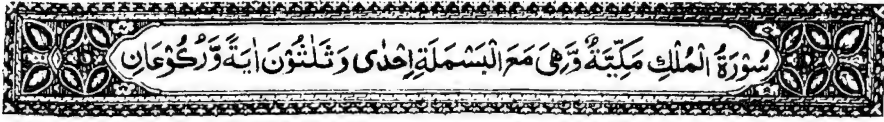
وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا لِلَّذِينَ آمَنُوا امْرَأَتَ فِرْعَوْنَ إِذْ قَالَتْ رَبِّ ابْنِ لِي عِنْدَكَ بَيْتًا فِي الْجَنَّةِ وَ نَجِّنِي مِنَ فِرْعَوْنَ وَ عَمَلِهِ وَ نَجِّنِي مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ⑫

وَ مَرْيَمَ ابْنَتَ عِمْرَانَ الَّتِي أَحْصَنَتْ فَرْجَهَا فَنَفَخْنَا فِيهِ مِنْ رُوحِنَا وَ صَدَقَتْ بِكَلِمَاتِ رَبِّهَا وَ كُتِبَ لَهُ وَ كَانَتْ مِنَ الْمُفْلِحِينَ ⑬

۱۱۔ اللہ کا فرس دی مثال اوں تریمت نال ڈیندے ہر می نوح دی زال بائی تے لوط دی زال بائی اوڈوہیں ساڈے ڈونیک بندیں کیں ہن تے انہیں ڈوناہیں دی خیانت کیتی تے اوڈوہیں اللہ دے مقابلے وچ انہیں کہتے کھڑے کرے گئے تے آکھیا گیا جنہیں نال بھاو چ پہرہ و نجر۔

۱۲۔ تے مومنین دی مثال اللہ فرعون دی زال نال ڈیندے جس اکھ لے میڈے رب میڈے کہتے: جنت وچ گھر بناتے میوں فرعون تے اوندے کیں کیں نجات ڈے تے ظالم قوم کیں میڈی جان پھڑا۔

۱۳۔ تے مریم عمران دی دمی دی مثال ڈیندے جس اپنی مژمگاہ دی حفاظت کیتی اسال اوندے وچ اپنی روح چھوکی تے اوں اپنے رب دی گاہیں تے اوندی کتابیں دی تصدیق کیتی تے او فرما نبرداریں وچوہی بائی۔

سورة الملك مکی ء تے بسم اللہ نال ایندیاں ۳۱ آیات تے ۲ رکوعن۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- تَبْرَكَ الَّذِي يَدْرِى الْمُلْكُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ②
- الَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا وَهُوَ الْعَزِيزُ الْغَفُورُ ③
- الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ طِبَاقًا مَّا تَرَى فِي خَلْقِ الرَّحْمَنِ مِنْ تَفَوُّتٍ فَارْجِعِ الْبَصَرَ هَلْ تَرَى مِنْ فُطُورٍ ④
- ثُمَّ ارْجِعِ الْبَصَرَ كَرَّتَيْنِ يَنْقَلِبْ إِلَيْكَ الْبَصَرُ خَاسِئًا وَهُوَ حَسِيرٌ ⑤
- وَلَقَدْ رَئَيْنَا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِصَابِجٍ وَجَعَلْنَاهَا رُجُومًا لِلشَّيَاطِينِ وَأَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابَ السَّعِيرِ ⑥
- وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ عَذَابُ جَهَنَّمَ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ⑦
- إِذَا الْقُلُوبُ فِيهَا سَبْعُ لُحَا شَهِيقًا وَ هِيَ تَقُورُ ⑧
- ثُمَّ كَادَ تَمَيُّزُ مِنَ الْغَيْظِ كُلَّمَا أُلْقِيَ فِيهَا فَوْجٌ سَأَلَهُمْ خَزَنَتُهَا أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَذِيرٌ ⑨
- ۱۔ شروع کریدیاں اللہ سے ناں نال بحر صابن منگئے
ڈیوین والا تے دل دل رحم کرن والا۔
- ۲۔ بہوں برکتیں والا اور اللہ جیندے سمجھ و جج بارشاہت
تے او ہر شے تے قادر۔
- ۳۔ جیس موت تے زندگی کوں پیدا کیتے تاں جو تہا کوں
آزما دے جو کیرھا تہا بڑے دجو جیکے کم کریدے تے او
غالب تے بخشن والا۔
- ۴۔ میں ست آسمان اتے تلے بٹائن توں رحمن خدا سے
پیدا کرن وچ کوئی گھاٹا وادھا نہ ڈیکھیں اکھیں پھر کے دل
ڈیکھ کیا تیکوں کوئی فتور نظر دے۔
- ۵۔ دلا دلا اکھیں پھر کے ڈیکھ نظر تیرا دکا کام تھی کے ایسی
تے تھکی ہوئی ہوتی۔
- ۶۔ تے اسان قریبی آسمان کوں ڈیوین نال سوٹھا
کیتے تے اسان انہیں کوں شیطانیں کوں پھیر مارن دا ذریعہ
بٹائے تے انہیں کیتے اسان ساٹن آلا عذاب بنایا ہونے۔
- ۷۔ تے اپنے رب دا انکار کرن والیں کیتے دوزخ دا عذاب
تے بہوں بڑا لکاڑہ۔
- ۸۔ جیلھے اوندے وچ سیٹھے ولین اوندے دجو رگڑا
دی ہینگ آلی کارم اچی اچی الاٹسن تے او جوش وچ ہوسی۔
- ۹۔ قریب ہوسی جو اوکا دوزخ پھٹ و بنجے جیلھے کوئی جماعت
اوندے وچ سٹی ولین تے جو کیرا رکھسن کیا تہا بڑو ڈراوٹن
دالے نہ آئے ہن۔

۱۰۔ اُکھسن بے شک سا بُو ڈروں والے آئے ہن اسان
انہیں دا انکار کیا ہاتے اسان اُکھیا با اللہ سیں کئی شے
نہیں لبانی تسان بہوں وڈی گراہی وچ ہوئے۔

۱۱۔ تے اُکھسن جے اسان سٹوں یا عقل کروں ہاتے اسان
دورخ والیں دچ نہ ہوں با۔

۱۲۔ انہیں اپنے گناہ دا اقرار کیتے تے دوزخی کیتے لعنت
مقرر کر ڈلیو۔

۱۳۔ بے شک جبر سے اپنے رب کنیں غیب وچ ڈروں
انہیں کیتے بخشش تے وڈا اجر۔

۱۴۔ تسان اپنی گال کاکاؤ یا ظاہر کرو بے شک او سینے
دیل گالیں جانڈے۔

۱۵۔ اے کیوں تھی سگدے جسں پیدا کیتے اوکوں (اوندرنے
(۱) پتہ نہ ہوئے۔ اوتے بہوں لکیاں ہریاں گالیں دی
جانڈے۔

۱۶۔ اوہوہ جسں تہا بے کیتے زمین رہن دے قابل بنائی
تسان اوندرے رستیں تیں جھان مرض پھرتے اوندرے
رزق وچو کھاؤ تے ہوندو دلٹے۔

۱۷۔ کیا تسان نیچ ولسیو جبرہ آسمان وچ اوزین وچ
تہا کوں بے عزت کر ڈلیوئے تے او چکر کھندی پئی
ہوئے۔

۱۸۔ کیا تسان نیچ ولسیو جو آسمان والا تہا بے اتے پتھرں دا عذاب
پٹے تے تہا کوں مزور پتہ گب ولسی میڈا ڈراوا کیوں
ہوندے۔

۱۹۔ انہیں کنیں پہلے لوکیں دی انکار کیا ہاتے میڈا عذاب
کیجھا سوت با۔

۲۰۔ کیا انہیں کھیں دونیں ڈٹھا انہیں دے اتے قطاریں

قَالُوا بَلَىٰ قَدْ جَاءَنَا نَذِيرُهُ فَكَذَّبْنَا وَقُلْنَا مَا
نَزَّلَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا فِي ضَلَالٍ
كَبِيرٍ ۝

وَقَالُوا لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ أَوْ نَعْقِلُ مَا كُنَّا فِي أَصْحَابِ
السَّعِيرِ ۝

فَاعْتَرَفُوا بِذَنبِهِمْ فَسُحْقًا لِأَصْحَابِ السَّعِيرِ ۝

إِنَّ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُم بِالْغَيْبِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ
وَ أَجْرٌ كَبِيرٌ ۝

وَأَسْرَوْا قَوْلَكُمْ أَوِ اجْهَرُوا بِهِ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ
الصُّدُورِ ۝

أَلَا يَعْلَمُ مَنْ خَلَقَ وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ ۝

هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ ذَلُولًا فَامْشُوا فِي
مَنَاكِبِهَا وَكُلُوا مِنْ رِزْقِهَا وَإِلَيْهِ النُّشُورُ ۝

أَمْ أَمِنْتُمْ مَنْ فِي السَّمَاءِ أَنْ يُعْزِفَ بِكُمْ الْأَرْضَ
فَإِذَا هِيَ تَمُورُ ۝

أَمْ أَمِنْتُمْ مَنْ فِي السَّمَاءِ أَنْ يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ حَاصِبًا
فَسَتَعْلَمُونَ كَيْفَ نَذِيرِ ۝

وَلَقَدْ كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ ۝

أَوَلَمْ يَرَوْا إِلَى الطَّيْرِ فَوْقَهُمْ صَافٍ وَيَقْبِضُنَّ

مَا يَنْسِكُهُنَّ إِلَّا الرَّحْمَنُ إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ بَصِيرٌ ﴿۶۷﴾
وہی جو انہیں کھنکھاتا ہے وہی ہے جس نے انہیں کھنکھاتے ہوئے رکھا ہے۔

أَمَّنْ هَذَا الَّذِي هُوَ جُنْدٌ لَّكُمْ يَنْصُرُكُمْ مِّنْ دُونِ الرَّحْمَنِ إِنِ الْكَافِرُونَ إِلَّا فِي غُرُورٍ ﴿۶۸﴾
کیا اے کافر! اصل دو کھے دین۔

أَمَّنْ هَذَا الَّذِي يَرْزُقُكُمْ إِنْ أَمْسَكَ رِزْقَهُ بَلْ لَّجَوْنَا فِي عَيْثٍ وَنُقِرِّ ﴿۶۹﴾
گھنے اصل اور نافرمانی تے نفرت دج بہوں اگوددہ گہین۔

أَمَّنْ يَمِشُ مِثْلَ مِكْبَأٍ عَلَىٰ وَجْهِهِ أَهْدَىٰ أَمَّنْ يَمِشُ سَبِيلًا عَلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿۷۰﴾
کیا جیرھا منڈے بھرڑے زیادہ سدھے راہ تے ہے یا او جیرھا سدھا ٹرے سدھے راہ تے ہے۔

قُلْ هُوَ الَّذِي أَنْشَأَكُمْ وَجَعَلَ لَكُمُ السِّنْعَ وَالْأَبْصَارَ وَالْأَنفُذَةَ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ ﴿۷۱﴾
توں آکھ او بوء جیں تہا کوں پٹائے تے تہا پڑے کن اکھیں تے دل پٹائسی لتاں اصلو تکر نو بے کیندے

قُلْ هُوَ الَّذِي ذَرَأَكُمْ فِي الْأَرْضِ وَإِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿۷۲﴾
توں آکھ او بوء جیں تہا کوں زمین وچ بکھنڈائے تے لتاں او میں دو کھٹے کیتے ولسو۔

وَيَقُولُونَ هَٰذَا الْوَعْدُ الَّذِي كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿۷۳﴾
تے او آہن جے لتاں پچھے تے او وعدہ کڈان پورا تھیس۔

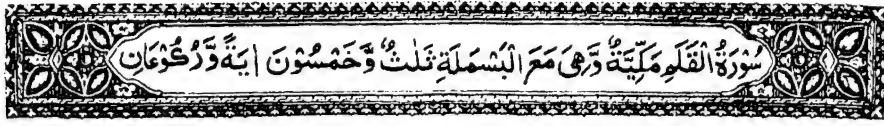
قُلْ إِنَّمَا الْعِلْمُ عِنْدَ اللَّهِ وَإِنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿۷۴﴾
توں آکھ ایندا علم اللہ کیں ہے تے میں محض کھلا کھلا ڈراؤں والا ہوں۔

فَلَمَّا رَأَوْهُ زُلْفَةً سَيِّئَتْ وُجُوهُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَقِيلَ هَذَا الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تَدْعُونَ ﴿۷۵﴾
تے جیلھے اونکوں کو لہوڑ بیکھسن کافریں دے مز کھٹے تھی دلسین تے آکھیا ویسی اچھو با جینکوں لتاں ولادلا سبڈیندے باوے۔

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَهْلَكَنِيَ اللَّهُ وَمَن مَّعِيَ أَوْ رَحِمَنَا فَمَن يُجِيرُ الْكَافِرِينَ مِنْ عَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿۷۶﴾
۲۹۔ آکھ ڈلیو جے اللہ میکوں تے میٹھے نال آلیں کوں ہلاک کر ڈیوے یا ساڈے اتے رحم کرے تے کافریں کوں دردناک عذاب کنیں کون پناہ ڈلیسی۔

قُلْ هُوَ الرَّحْمَنُ أَمَّنَا بِهِ وَعَلَيْهِ تَوَكَّلْنَا فَسْتَعْلِفُونَ مَن هُوَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿۷۷﴾
۳۰۔ اوندے اتے بھروسہ کیندے ہیں تہا کوں ضرور پتہ لگ ویسی کیرھا کھلی گمراہی وچ۔

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَصْبَحَ مَاؤُكُمْ غَوْرًا فَمَن يَأْتِيكُمْ بِمَاءٍ مَّعِينٍ ﴿۷۸﴾
۳۱۔ آکھ ڈیوے تہا ڈا پانی ٹک ونچے کیرھا تہا پڑو و ہندا ہو یا پانی انیس۔

سورة قلم مکی ۷۵ آیتیں ۵۳ آیات تے ۲ رکوعن۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۱۔ شروع کریناں اللہ دے ناں نال جبرہا بن مکے ڈیون
والا تے ول دل رحم کرن والا۔
- ن وَالْقَلَمِ وَمَا يَسْطُرُونَ ②
- ۲۔ قلم مس تے جو او لکھن گواہ ہن۔
- مَا أَنْتَ بِنِعْمَةِ رَبِّكَ بِمَجْنُونٍ ③
- ۳۔ توں اپنے رب دے فضل نال ولوارہ نوہن۔
- وَأَنَّ لَكَ لَأَجْرًا غَيْرَ مَنُونٍ ④
- ۴۔ تے تیبے کیتے کبراہن نہ ممکن آلا اجر۔
- وَأَنَّكَ لَעَلَّ خَلْقًا عَظِيمًا ⑤
- ۵۔ تے بے شک توں اعلیٰ اخلاق تے قائم ہوں۔
- فَسَبِّحْهُ وَيُبْسِرْهُ ⑥
- ۶۔ توں جلدی ڈیکھیں تے او وی ڈیکھن۔
- يَا يَتْلُمُ السُّفُوفَ ⑦
- ۷۔ جو کبرہا تہا ڈے وچو پاگل۔
- إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِسَنِّ صَلِّ عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ ⑧
- ۸۔ بے شک تیبہ رب اونکوں جائدے جبرہا راہ کنیں تھوکیا
- أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ ⑨
- ۹۔ دے تے اونکوں جائدے جبرہا سدھے راہ تے ہے۔
- فَلَا تُطِعِ الْمَكَذِبِينَ ⑩
- ۱۰۔ تے توں انکار کرن والیں دا اکھن نہ من۔
- وَذُو الْأَرْحَامِ فَيُذْهِبُونَ ⑪
- ۱۱۔ او چاہن جو توں کچھ ڈھلا تھیویں تے او وی ڈھلے
- وَلَا تُطِعِ كُلَّ حَلَّافٍ مَّهِينٍ ⑫
- ۱۲۔ تے توں کہیں قسمال چاوٹی والے ذلیل دا اکھن نہ من۔
- هَبَّازٍ مَّشَاءٍ بِنَبِيٍّ ⑬
- ۱۳۔ تے طے ڈیون والے تے چنگور دا وی۔
- مَتَاعٍ لِلْخَيْرِ مُعْتَدٍ أَشِيمٍ ⑭
- ۱۴۔ تے جبرہا نیکی کنیں رکیندے تے حد کنیں ودھدے
- عُثْلٌ بَعْدَ ذَلِكَ رَنِيمٍ ⑮
- ۱۵۔ گناہ گار۔
- أَنْ كَانَ ذَا مَالٍ وَبَنِينَ ⑯
- ۱۶۔ بہوں مند لاء تے حرامی۔
- إِذَا تُنْتَ عَلَيْهِ أَيْتُنَا قَالَ أَسَاطِيرُ ⑰
- ۱۷۔ ات گناہوں جواں بہوں مال والا تے اولاد والا۔
- الْأَوَّلِينَ ⑱
- ۱۸۔ جیلھے اونکوں ساڈیاں آیات سٹیاں دیندے آبرے
- سَنَسِيهُ عَلَى الْخُرُومِ ⑲
- ۱۹۔ اے پہلیں دے قصے ہن۔
- ۲۰۔ اساں اوندے تک تک ٹھہرے ڈیویں۔

إِنَّا بَلَوْنَهُمْ كَمَا بَلَوْنَا أَصْحَابَ الْجَنَّةِ إِذْ أَقْسَمُوا
لَيَصْرِمُنَّهَا مُصْبِحِينَ ﴿۳۰﴾

۱۸۔ بے شک اساں انہیں کوں آزمائے جیویں باغ
آلین کوں آزمایا ہاے جیلھے انہیں قسماں پاتن جو فجر کوں
اساں اوندا پھل ترڑ لیسوں۔

وَلَا يَسْتَنْتُونَ ﴿۳۱﴾

۱۹۔ تے اللہ دانال ناں گدھا ہانیں۔

فَطَافَ عَلَيْهَا طَائِفٌ مِّن رَّبِّكَ وَهُمْ نَائِمُونَ ﴿۳۲﴾

۲۰۔ تے تیلے رب دا عذاب اوندے اتے آئے تے اوستے
پئے ہن۔

فَأَصْبَحَتْ كَالصَّرِيمِ ﴿۳۳﴾

۲۱۔ سویرے او ایویں تھیا پیا با جیویں کپیا پیا بڑے۔

فَتَنَادُوا مُصْبِحِينَ ﴿۳۴﴾

۲۲۔ تے سویرے ہک بڑو جھے کوں سڈیے نیں۔

إِنِ اغْدُوا عَلٰی حَرْثِكُمْ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿۳۵﴾

۲۳۔ تے آکھئے نیں جے پھل ترڑ ورنے وے تے جلدی چلو۔

فَانْطَلَقُوا وَهُمْ يَتَخَفَتُونَ ﴿۳۶﴾

۲۴۔ اوڑپن تے ہولے ہولے آہرے دیندے ہن۔

أَن لَّا يَدَّخُلَهَا الْيَوْمَ عَلَيْكُمْ مَسْكِنٌ ﴿۳۷﴾

۲۵۔ اچ کوئی مسکین تہا بڑے باغ وچ نہ پیسے۔

وَعَدُوا عَلٰی حَرْثٍ قَدِيرِينَ ﴿۳۸﴾

۲۶۔ تے فجر آون کنیں پہلے او شرمائی دا فیصلہ کر نیٹھے ہن۔

فَلَمَّا رَأَوْهَا قَالُوا إِنَّا لَصَاكُونَ ﴿۳۹﴾

۲۷۔ جیلھے اوں باغ کوں بڑھے نیں آکھئے نیں اساں گمراہ
ہاے۔

بَلْ نَحْنُ مُخْرَدُونَ ﴿۴۰﴾

۲۸۔ اصل اساں تے محروم ہیں۔

قَالَ أَوْسَطُهُمْ أَلَمْ أَقُلْ لَّكُمْ لَوْ لَا تُسْمِعُونَ ﴿۴۱﴾

۲۹۔ انہیں وچو چنگے آدمی آکھئے میں تہا کوں آکھیا نہ ہا جو تساں اللہ

دانال کیوں نہ سنے گھنڈے۔

قَالُوا سُبْحٰنَ رَبِّنَا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ ﴿۴۲﴾

۳۰۔ آکھئے نیں ساڈا رب پاک بے شک اساں ظالم ہاے۔

فَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ يَتَلَذَّذُونَ ﴿۴۳﴾

۳۱۔ ہک بڑو جھے دو ظالم کریندے ہوئیں بڑھے نیں۔

قَالُوا يٰوَيْلَنَا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ ﴿۴۴﴾

۳۲۔ آکھئے نیں بے شک اساں منہ زور ہاے۔

عَسَىٰ رَبَّنَا أَن يُبَدِّلَ لَنَا خَيْرًا مِّنْهَا إِنَّا إِلَىٰ رَبِّنَا

۳۳۔ تھی سگدے جو ساڈا رب اوں کنیں چنگا وٹا بڑوے

لَا غَيْبُونَ ﴿۴۵﴾

اساں اپنے رب دو بھکدے ہیں۔

كَذٰلِكَ الْعَذَابُ وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ الْكَبِيرُ ﴿۴۶﴾

۳۴۔ ایویں عذاب ہوسی تے ہرنرے تے آخرت دا عذاب

لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿۴۷﴾

وٹا ہوسی جے او چاڑن۔

إِنَّ لِلْمُتَّقِينَ عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَّاتٍ النَّعِيمِ ﴿۴۸﴾

۳۵۔ بے شک متقیں کیتے انہیں دے رب کنیں نعمتیں والے

باغین۔

أَفَجَعَلَ الْمُسْلِمِينَ كَالْمُجْرِمِينَ ۝

۳۶۔ کیا اسان مسلمانين کون مجرمين آلی کار سمجھسوں۔

مَا لَكُمْ شَيْءَ كَيْفَ تَحْكُمُونَ ۝

۳۷۔ تہا کون کیا تمھي گھٹے تسان کینجھے فیصلے کریندے ۴۔

أَمْ لَكُمْ كِتَابٌ فِيهِ تَدْرُسُونَ ۝

۳۸۔ کیا تسان کتیب کتاب اونڈے درج تسان پڑھدے ۵۔

إِنْ لَكُمْ فِيهِ لَمَّا تَخْتَرُونَهُ ۝

۳۹۔ بے شک اونڈے درج تہا ڈے کیتے اوسب کچھ جو

تسان چاہو۔

أَمْ لَكُمْ آيَاتٌ عَلَيْنَا بِالْعَمَةِ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ ۚ إِنَّ

۴۰۔ کیا قیامت تیں کوئی تہا ڈے نال ساڈے قیامہ وعدے ہیں

لَكُمْ لَمَّا تَحْكُمُونَ ۝

جو تسان جیرھا فیصلہ کر لیسو تہا کون مل دیسی۔

سَلَامٌ أَتَاهُمْ بِذَلِكَ رَعِيمٌ ۝

۴۱۔ انہیں کنیں پچھو انہیں دا ضامن کون۔

أَمْ لَهُمْ شُرَكَاءُ فَلْيَأْتُوا بِشُرَكَائِهِمْ إِنْ كَانُوا

۴۲۔ یا انہیں دے شرکین تے جے او پسے ہن تے اپنے

صِدِّيقِينَ ۝

شرکین کون آن۔

يَوْمَ يَأْتِ شَافِعٌ عَنْ سَاقٍ وَيُدْعَوْنَ إِلَى السُّجُودِ فَلَا

۴۳۔ جڈاں پناں نگیاں کر بڑتیاں ولسن تے سجدیں دوسڈیا

يَسْتَطِيعُونَ ۝

ولیں انہیں کون طاقت نہ ہوسی۔

خَاشِعَةً أَبْصَالُهُمْ تَرْهَقُهُمْ ذُلٌّ

۴۴۔ انہیں دیاں اکھیں جھکیاں ہوسن انہیں تے

وَقَدْ كَانُوا يُدْعَوْنَ إِلَى السُّجُودِ

ذلت پئی ہوسی تے انہیں کون سجدیں دواں ویلھے

وَهُمْ سَلِيمُونَ ۝

سڈیا ویندا با جیلھے او تندرست ہن۔

فَذَرْنِي وَمَنْ يُكَذِّبُ بِهَذَا الْحَدِيثِ

۴۵۔ میسون تے جیرھا این گال دا انکار کریندے

سَنَسْتَدْرِجُهُمْ مِنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ ۝

اونکوں چھوڑ ڈیو اسان انہیں کون تباہی دواں انہیں رستیں

کنیں گھیل کے اوسوں جیرھے او پائلدے وی نیئیں۔

وَأُمْلِي لَهُمْ إِنَّ كَيْدِي مَتِينٌ ۝

۴۶۔ میں انہیں کون و تمھي ڈینداں بے شک میڈی تدبیر

پکی ۶۔

أَمْ تَسْأَلُهُمْ أَجْرًا فَهُمْ مِنْ مَغْرَمٍ

۴۷۔ کیا انہیں کنیں اجرت منگدین جیندے نال او چڑی

مَثْقُولُونَ ۝

دے بار تلے آئے پین۔

أَمْ عِنْدَهُمُ الْغَيْبُ فَهُمْ يَكْتُمُونَ ۝

۴۸۔ یا انہیں کنیں غیب دا علم تے او کھ دے پین۔

فَأَضْمِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ وَلَا تَكُنْ كَصَاحِبِ الْحُوتِ ۚ

۴۹۔ تول اپنے رب دے فیصلے تے مکررتے اوں فھی

إِذْ نَادَىٰ وَهُوَ مَكْظُومٌ ۝

آلے جہاں نہ بٹن جیلھے او سڈیئے تے او علم نال بھریا

ہویا ۱۰۔

- ۵۰۔ اوندے رب دی رحمت اونکوں نہ کپڑ گھنے ہاتے اونکوں
جنگل وچ سٹ ٹرما ونجے ہاتے او ذلیل ہوئے ہا۔
۵۱۔ اوندے رب اونکوں چین گدھے تے اونکوں نیکیں
وچ بٹائیسی (رلائی)۔
۵۲۔ تے جے کافریں کوں طاقت ہرے ہاتے او تیکوں قرآن
سنن دے بعد اپنی کاوڑ آلی اکھیں نال بیکھ کے تیبڑے
مقام تو بٹا بیون ہاتے او آہن بے شک او دیوانہ۔
۵۳۔ تے اوتے محض سارے جہانیں کیے ذکر۔
- لَوْلَا اَنْ تَدْرَكَهُ يَغْمَهُ مِنْ رَبِّهِ لَسُنِّدٌ بِالْعَرَاءِ
وَهُوَ مَذْمُومٌ ۝
فَاجْتَبَاهُ رَبُّهُ فَجَعَلَهُ مِنَ الصّٰلِحِيْنَ ۝
وَإِنْ يَكَادُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَيُزْلِقُونَكَ بِأَبْصَارِهِمْ
لَمَّا سَمِعُوا الذِّكْرَ وَيَقُولُونَ إِنَّهُ لَمَجْنُونٌ ۝
وَمَا هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِيْنَ ۝

سورة الحاقۃ مکی ءتے بسم اللہ نال ایندیاں ۵۳ آیات تے ۲ رکوعن۔

- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے نال نال جبرہا بن گئے ڈیون
والا تے دل دل رحم کرن والا۔
۲۔ پوری قہی کے رہن وال فبر۔
۳۔ او خبر کیا ہے؟
۴۔ تیکوں کیا پتہ جو او خبر کیا ہے؟
۵۔ ثمود تے عاد عذاب دا انکار کیے۔
۶۔ تے ثمود تے بڑا دھے سخت عذاب نال تباہ کیے گئے
ہن۔
۷۔ تے عاد بہوں مکھی اندھاری نال تباہ کیے گئے ہن۔
۸۔ اوں اندھاری کوں ست راتیں تے اٹھ ڈینہہ ساندھو لاند
گھولی رکھیا تے تیکوں پتہ ہوا قوم الیوس بے ہوش اڈی پئی ہائی
بھیریں او کھبی دے بڑے دیں پاڑاں ہوں۔
- بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ۝
الْحَاقَّةُ ۝
مَا الْحَاقَّةُ ۝
وَمَا اَدْرٰکُ مَا الْحَاقَّةُ ۝
كَذَّبَتْ ثَمُوْدُ وَعَادٌ بِالنّٰفِرَةِ ۝
فَاَمَّا ثَمُوْدُ فَاهْلٰکُوبِا لِنَافِیْہِ ۝
وَاَمَّا عَادٌ فَاهْلٰکُوبِیْرِیْجٍ صَرَصَرَاتِیْہِ ۝
سَخَّرَہَا عَلَیْہِمۡ سَبْعَ لَیَالٍ وَثَلٰثِیْنَ اَیَّامًا ۝
حُسُوْمًا فَنَزَعْنٰہِ الْقَوْمَ فِیْہَا صَرَغٰی کَا تَہْمُ اَنْجَاؤُ
نَخْلٍ نّٰحْوِیْہِ ۝

- ۹۔ کیا نیکوں انہیں وچر کوئی بچیا ہو یا بڑسے۔
 ۱۰۔ تے فرعون تے اوں کنیں پہلے لوکیں تے پہلی تھی
 ہوئی وستیں دے لوکیں وی گناہ کیتے ہن
 ۱۱۔ انہیں اپنے رب دے رسولس دا انکار کیتے تے اللہ
 انہیں کوں ہر لحظے ودھن والے عذاب نال پکڑ گدھا۔
 ۱۲۔ بے شک اساں جیلھے پاٹی ودھ گیا تہا کوں بڑی وچ
 چا گدھا۔
 ۱۳۔ تاں جو اونکوں تہا بڑے کیتے نصیحت بناؤں تے سُنن
 والے کن سُنن (تے یاد رکھن)
 ۱۴۔ تے جیلھے کھودن دھوتوں وچایا ویسی۔
 ۱۵۔ تے زمین تے پہاڑ چا تے دلیں تے او لڑے لڑے
 تھی دلیں۔
 ۱۶۔ اوں جیہاڑے واقو ظاہر تھی سی۔
 ۱۷۔ تے آسان پھٹ ویسی تے اوں بڑینہ او بہوں کمزور نظریں
 ۱۸۔ تے فرشتے اوندے کتابیں تے ہوسن تے اُٹھ
 فرشتے تیبے رب دے تخت کوں چھین۔
 ۱۹۔ جڈاں تساں خدا دے حضور پیش کیتے دلیں تے کوئی
 مہل لکی ہوئی نہ ہوسی۔
 ۲۰۔ جیکوں اعمال نامہ سچے ہتھ وچ بڑا ویسی او اکھی
 آؤ میڈا اعمال نامہ پڑھو۔
 ۲۱۔ میکوں یقین با میں اپنے حساب کوں بڑیکھساں۔
 ۲۲۔ تے او پسند آئی زندگی وچ ہوسی۔
 ۲۳۔ اچے باغ وچ۔
 ۲۴۔ جیندے پھل لڈیئے ہوئے ہوسن۔
 ۲۵۔ کھاؤ تے پیر مزے نال لے بدلہ جو تساں پہلے
 وقتیں وچ نیک دے کم کیتے ہن۔
- فَهَلْ تَرَى لَهُمْ مِنْ بَاقِيَةٍ ④
 وَجَاءَ فِرْعَوْنُ وَمَنْ قَبْلَهُ وَالْمُؤْتَفِكِ
 بِالْخَالِطَةِ ⑤
 فَقَضَوْا رَسُولَ رَبِّهِمْ فَأَخَذَهُمْ أَخَذَةً
 رَاسِيَةً ⑥
 إِنَّا لَنَّاظِلُّمُ النِّبَا حَسَلَكُمْ فِي الْجَارِيَةِ ⑦
 لِنَجْعَلَهَا لَكُمْ تَذْكِرَةً وَتَعِيَهَا أُنْ
 وَاعِيَةً ⑧
 فَأَذْأَفْعُ فِي الصُّورِ نَفْخَةً وَاحِدَةً ⑨
 وَحُلِبَتِ الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ فَذَلَّلْنَا ذَكَّةً
 وَاحِدَةً ⑩
 فَيَوْمَئِذٍ وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ ⑪
 وَانْشَقَّتِ السَّمَاءُ فَهِيَ يَوْمَئِذٍ وَاهِيَةٌ ⑫
 وَالْمَلَكُ عَلَى أَرْجَائِهَا وَيَحْمِلُ عَرْشَ رَبِّكَ فَوْقَهُمْ
 يَوْمَئِذٍ ثَمَنِيَةٌ ⑬
 يَوْمَئِذٍ نَعْرِضُونَ لَا تُخْفَى مِنْكُمْ
 خَافِيَةٌ ⑭
 فَأَقَامَ مَنْ أُوْنِي كِتَابَهُ يَسْمِعُهُ فَيَقُولُ هَؤُلَاءِ أَقْرَبُوا
 كِتَابِيَةً ⑮
 إِنِّي كُنْتُ أَنْ مَلِكٍ حَسَابِيَةً ⑯
 فَهُوَ فِي عِيشَةٍ رَاضِيَةٍ ⑰
 فِي جَنَّةٍ عَالِيَةٍ ⑱
 تُظَرُّهَا دَابِيَةٌ ⑲
 كُلُوا وَاشْرَبُوا هَنِيئًا بِمَا آسَأْتُمْ فِي الْآيَاتِ
 الْخَالِيَةِ ⑳

- ۲۶۔ تے جیکوں اعمال نامہ کچھ بہتہ وچ لڑا ولسی او
آکھسی افسوس میکوں اعمال نامہ نہ لڑا ونجے با۔
- ۲۷۔ تے میکوں میڈ بے حساب دا پتہ نہ لگے با۔
- ۲۸۔ افسوس موت میڈا فیصلہ کر ڈیوے با۔
- ۲۹۔ میڈا مال کہیں کم نہیں آیا۔
- ۳۰۔ میڈا لڑ وچپ ختم تھی گئے۔
- ۳۱۔ (حکم تھیس) ایکوں پکڑو تے گچی وچ چٹ پڑو۔
- ۳۲۔ تے ول دوزخ وچ ایکوں سرٹ گھتو۔
- ۳۳۔ ول سترگز لبے زنجیر وچ ایکوں بدھ ڈیو۔
- ۳۴۔ بے شک اے عظیم خدا کون نہ منیدا با۔
- ۳۵۔ تے مسکین کون کھوادٹ کیتے توبہ نہ ڈویندا با۔
- ۳۶۔ اچ اتھال ایندا کوئی سبکتی کاہ نہیں۔
- ۳۷۔ تے کوئی کھادٹ دی شے کوئی نیں سوائے زمین دے
دھوٹ دے۔

- ۳۸۔ ایکوں محض گناہ گمار کھوسن۔
- ۳۹۔ جو تہاکوں ڈسدرے میں اونکوں گواہ بنیداں۔
- ۴۰۔ جو تہاکوں نیں ڈسدا اونکوں وی۔
- ۴۱۔ بے شک اے عزت والے رسول دی گواہ۔
- ۴۲۔ تے او شاعر داکلام نیں تے تسال اصلو توڑے منیدے۔
- ۴۳۔ تے نہ اے کہیں پلڈت داکلام تے تسال رحمت املو
نورے حاصل کریندے۔

- ۴۴۔ اے رب العالمین خدا دلو لبایا گئے۔
- ۴۵۔ تے جے او آپو بٹاکے کوئی گال آکھے با۔
- ۴۶۔ تے اسال اوندا سچا بہتہ پکڑ گھنوں با۔
- ۴۷۔ تے اونڈی شہر رگ کپ ڈیویں با۔
- ۴۸۔ تے کوئی ایں گال کتیں ساکوں روک نیں سبکدا۔

- وَأَقَامَنَّ أَهْلُ كِتَابِهِ بِشَهَادَةٍ يَقُولُ يَلْبِثُنِي
لَمَّا أَوْتِ كِتَابِي ۝
- وَلَمَّا أَدْرِمَ حِسَابِي ۝
- يَلْبِثُهَا كَانَتْ الْقَاضِيَةَ ۝
- مَا أَخَذَ عَنِّي مَالِي ۝
- هَلَاكَ عَنِّي سُلْطَانِي ۝
- خُذْهُ فَعَلُوهُ ۝
- ثُمَّ الْجَعِيمَ صَلُّوهُ ۝
- ثُمَّ فِي سِلْسِلَةٍ ذَرْعُهَا سَبْعُونَ ذِرَاعًا فَاسْلُكُوهُ ۝
- إِنَّهُ كَانَ لَا يُؤْمِنُ بِاللَّهِ الْعَظِيمِ ۝
- وَلَا يَحْضُرُ عَلَى طَعَامِ الْيَسْكِينِ ۝
- فَلَيْسَ لَهُ الْيَوْمَ هَهُنَا حَيْمٌ ۝
- وَلَا طَعَامٌ إِلَّا مِنْ غِسْلِينٍ ۝

- لَا يَأْكُلُهُ إِلَّا الْخَاطِئُونَ ۝
- فَلَا أُفْسِرُ بِهَا تُبْهِمُونَ ۝
- وَمَا لَا تُبْهِمُونَ ۝
- إِنَّهُ لَقَوْلُ رَسُولٍ كَرِيمٍ ۝
- وَمَا هُوَ بِقَوْلِ شَاعِرٍ قَلِيلًا مَّا تُؤْمِنُونَ ۝
- وَلَا بِقَوْلِ كَاهِنٍ قَلِيلًا مَّا تَذَكَّرُونَ ۝
- تَنْزِيلٌ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ ۝
- وَلَوْ تَقَوَّلَ عَلَيْنَا بَعْضُ الْأَقَاوِيلِ ۝
- لَا خُذْنَا مِنْهُ إِلَّا لِيَمِيزَ ۝
- ثُمَّ لَقَطَعْنَا مِنْهُ الْوَتِينَ ۝
- فَمَا يَنْكُرُهُمْ مِنْ أَحَدٍ عَنْهُ حَاجِزِينَ ۝

- وَاِنَّهٗ لَتَذِكْرَةٌ لِّلْمُتَّقِيْنَ ۝۴۹
وَ اِنَّا لَنَعْلَمُ اَنَّ مِنْكُمْ مُّكْذِبِيْنَ ۝۵۰
- ۴۹۔ تے بے شک اور متقیں کیسے نصیحت۔
۵۰۔ تے بے شک اسان جاہلے ہں جو تہا بے دجو کھ
جھٹلاوٹ والے دی ہں۔
- وَاِنَّهٗ لَحَسْرَةٌ عَلٰی الْكَافِرِيْنَ ۝۵۱
وَ اِنَّهٗ لَحَقُّ الْيَقِيْنِ ۝۵۲
فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيْمِ ۝۵۳
- ۵۱۔ اے شک اے کافروں کیسے حسرت داموجب۔
۵۲۔ جو ایں قرآن دی سچائی کچلے یقین آلی کار ظاہر۔
۵۳۔ تے اپنے عظیم خدا دی تسبیح کر

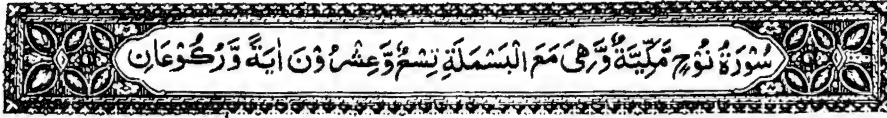
سورة معارج مکی ؎ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۴۵ آیات تے ۲ رکوعن۔

- بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ۝۱
سَأَلَ سَائِلٌ بِعَذَابٍ وَاقِعٍ ۝۲
لِّلْكَافِرِيْنَ لَيْسَ لَهُ دَافِعٌ ۝۳
مِّنَ اللّٰهِ ذِي الْمَعَارِجِ ۝۴
تَعْرُجُ الْمَلَائِكَةُ وَالرُّوحُ اِيْهِ فِي يَوْمٍ كَانَ
مُقَدَّرًا ۝۵
خَمْسِيْنَ اَلْفَ سَنَةٍ ۝۶
فَاَصْبَحُ صَبْرًا جَبِيْلًا ۝۷
اِنَّهُمْ يَرَوْنَهُ بَعِيْدًا ۝۸
وَتَرَاهُ قَرِيْبًا ۝۹
يَوْمَ كَوْنُ السَّآءِ كَالْهَبْلِ ۝۱۰
وَكَوْنُ الْجَبَالِ كَالْعِهْنِ ۝۱۱
وَلَا يَسْئَلُ حَبِيْرٌ حَبِيْرًا ۝۱۲
يُنْفَخُ وَهْمُهُمْ يَوْمَذِ الْحُجُرِمُ لَوْ فَتَدٰىيْ مِنْ عَذَابٍ
يَوْمَ مِيْنِ يَمِيْنِيْهِ ۝۱۳
- ۱۔ شروع کریں اللہ کے نام نال میرا ہا بن بگئے ڈیوٹ
والا تے ول ول رحم کرن والا ؎۔
۲۔ پچھٹ والا نہ ٹھٹھٹ والے عذاب دا پچھدے۔
۳۔ کافریں کنیں اونکوں پریں کرن آلا کوئی نہ ہوئی۔
۴۔ او عذاب ترقی ڈیوٹ والے خدا وٹوے۔
۵۔ فرشتے تے روح اوں خدا د اتنے وقت وچ ویندن
جیندی مقدار پچھا ہزار سال۔
۶۔ تے توں تے سوٹھا صبر کر۔
۷۔ بے شک او اونکوں پریں سمجھدن۔
۸۔ تے اسان اونکوں کو لہو ڈیوٹ ہرے ہیں۔
۹۔ جابل آسان پگھر پٹے ہوئے تاجے آلی کار تھی ویسی۔
۱۰۔ تے پہاڑ پنجی ہوئی گپاہ آلی کار تھی ولین۔
۱۱۔ تے کوئی سگتی اپنے سگتی دانہ پچھسی۔
۱۲۔ انہیں کوں لوکھاڑا ویسی جابل مجرم چاہن جو اوں ڈیوٹ عذاب
کنیں پچوٹ واسطے اپنے چڑی قربانی ڈیوے۔

- ۱۳۔ تے اپنی زال دی تے اپنے بھرا دی۔
 ۱۴۔ تے اپنے قبیلے دی بھیرھا اونکوں آم شام ڈیندے۔
 ۱۵۔ تے جو زمین وچ اوں سارے کول ڈیوے تال جو اونکے ونجے۔
 ۱۶۔ اے اصولن تھیس بے شک اوں لکڑیاں آلا عذاب۔
 ۱۷۔ منہ دا بچم ادھر وڑا لسی۔
 ۱۸۔ تے اونکوں سڈیسی بھیرھا کنڈولسی تے منہ پھر لسی۔
 ۱۹۔ بھیرھا ساری عمر مال کٹھا کریندا رہ گئے۔
 ۲۰۔ بے شک انسان بدلدارد ویندے۔
 ۲۱۔ جیلے اونکوں مصیبت اندی تے پریشان تھی ویندے۔
 ۲۲۔ تے جیلے چنگائی ملدی تے شرمائی کریندے۔
 ۲۳۔ سوائے انہیں نمانیں دے۔
 ۲۴۔ بھیرھے ہمیشہ اپنیاں نمازاں پڑھن۔
 ۲۵۔ تے جنہیں دے مال وچ مقرر حصہ ہو۔
 ۲۶۔ منگن والیں تے نہ منگن والیں کہتے۔
 ۲۷۔ تے بھیرھے سزارے ڈینہ دی تصدیق کریندن۔
 ۲۸۔ تے بھیرھے اپنے رب دے عذاب کنیں ڈر دے رو ویندن۔
 ۲۹۔ بے شک انہیں دے رب دا عذاب بچیندا نیئیں۔
 ۳۰۔ تے بھیرھے سوراخیں دی حفاظت کریندن۔
 ۳۱۔ سوائے انہیں دے بھیرھیال زالیں ہن تے بانہیاں ہن بے شک انہیں تے کوئی ظلم نہیں۔
 ۳۲۔ تے بھیرھا ایندے سوا کوئی کم کر لسی تے اے لوک حد کنیں ودھن والے ہن۔
 ۳۳۔ تے بھیرھے اپنے امانتیں تے اپنے وعدیں دی حفاظت کریندن۔
- وَصَاحِبَتِهِ وَأَخِيهِ ﴿١٣﴾
 وَفِصْلَتِهِ الَّتِي تُؤْتِيهِ ﴿١٤﴾
 وَمَنْ فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا ثُمَّ يُنْجِيهِ ﴿١٥﴾
 كَلَّا إِنَّهَا لَأَنْظَرُ ﴿١٦﴾
 نَزَّاعَةً لِّلْسَوَىٰ ﴿١٧﴾
 تَدْعُو مَنْ أَدْبَرَ وَتَوَلَّىٰ ﴿١٨﴾
 وَجَمَعَ فَأَوْعَىٰ ﴿١٩﴾
 إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنُفٍ ﴿٢٠﴾
 إِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ جَزُوعًا ﴿٢١﴾
 وَإِذَا مَسَّهُ الْخَيْرُ مَنُوعًا ﴿٢٢﴾
 إِلَّا الْمُصَلِّينَ ﴿٢٣﴾
 الَّذِينَ هُمْ عَلَىٰ صَلَاتِهِمْ دَائِمُونَ ﴿٢٤﴾
 وَالَّذِينَ فِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ مَّعْلُومٌ ﴿٢٥﴾
 لِّلسَّائِلِ وَالْمَحْرُومِ ﴿٢٦﴾
 وَالَّذِينَ يُصَدِّقُونَ بِيَوْمِ الدِّينِ ﴿٢٧﴾
 وَالَّذِينَ هُمْ مِّنْ عَذَابِ رَبِّهِمْ مُّشْفِقُونَ ﴿٢٨﴾
 إِنَّ عَذَابَ رَبِّهِمْ غَيْرُ مَا تُوعُونَ ﴿٢٩﴾
 وَالَّذِينَ هُمْ لِغُورِهِمْ حَافِظُونَ ﴿٣٠﴾
 إِلَّا عَلَىٰ أَزْوَاجِهِمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَإِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُومِينَ ﴿٣١﴾
 فَمَنْ ابْتَدَعَ وَرَاءَ ذَلِكَ كَذَبًا فَإِنَّهُ الْعَدُوُّ لِلَّذِينَ ﴿٣٢﴾
 وَالَّذِينَ هُمْ مِّنْهُمْ لَعَنَ اللَّهُمَّ وَعَهْدَ اللَّهُمَّ لِلْعَوْنِ ﴿٣٣﴾

- وَالَّذِينَ هُمْ بِشَهَادَتِهِمْ قَائِمُونَ ﴿٣٤﴾
وَالَّذِينَ هُمْ عَلَى صَلَاتِهِمْ حَافِظُونَ ﴿٣٥﴾
أُولَٰئِكَ فِي جَنَّاتٍ مُّكْرَمُونَ ﴿٣٦﴾
فَمَالِ الَّذِينَ كَفَرُوا قِبَلَكَ مَهْطَعِينَ ﴿٣٧﴾
عَنِ النَّبِيِّ وَعَنِ النَّبِإِ عَزِيزٍ ﴿٣٨﴾
أَيُّطَعُ كُلُّ امْرِئٍ مِّنْهُمْ أَن يُدْخَلَ
جَنَّةَ نَعِيمٍ ﴿٣٩﴾
كَلَّا إِنَّا خَلَقْنَاهُمْ مِّثْلَ مَا يَعْلَمُونَ ﴿٤٠﴾
فَلَا أَفْسَحُ لِرَبِّ الْمُتَكَبِّرِ ﴿٤١﴾
إِنَّا لَنَقْدِرُ لَزُنَّ ﴿٤٢﴾
عَلَىٰ أَن نُّبَدِّلَ خَيْرًا مِّنْهُمْ لَوْ نَافَعُنْ
يَسْبُوقِينَ ﴿٤٣﴾
فَدَرَّهُمْ يَخْوَضُوا وَيَلْعَبُوا حَتَّىٰ يُلَاقُوا يَوْمَهُمُ
الَّذِي يُوعَدُونَ ﴿٤٤﴾
يَوْمَ يَخْرُجُونَ مِنَ الْأَجْدَاثِ سِرَاجًا كَانَهُمْ إِلَىٰ
نُصُوبٍ يُوفَّضُونَ ﴿٤٥﴾
خَاشِعَةً أَبْصَارُهُمْ تَرْهُفُهُمْ ذِلَّةٌ ذَٰلِكَ الْيَوْمِ
الَّذِي كَانُوا يُوعَدُونَ ﴿٤٦﴾
- ۳۴۔ تے جیسے اپنی گواہی تے جم دین۔
۳۵۔ تے جیسے اپنی نمازیں دی حفاظت کرین۔
۳۶۔ اے لوک جنہیں وح عزت نال رکھے ولین۔
۳۷۔ تے کافریں کوں کیا تمی گئے جو اوتیہ بد سرا کے
کا ورنال در کردے اندن۔
۳۸۔ سچے تے کجے پاسو کھٹے حق کے مجھدے آندن۔
۳۹۔ کیا انہیں دجو ہر بندہ چاہندے جو اولعیت والے
باغ وح داخل کیا ونجے۔
۴۰۔ اے املو نہ تھیسے بے شک اساں انہیں کوں اوں
شے نال پیدا کیے جینکوں او چاڈن۔
۴۱۔ میں پکا دھ تے پوادھ دے رب کوں گواہ بنیال
بے شک اساں ایندی طاقت رکھندے ہوں۔
۴۲۔ جو اساں انہیں کین چنگے بندے پیدا کرڈیوں
تے ساکوں کوئی روک نہیں سگدا۔
۴۳۔ انہیں کوں چھوڑ بے اوگنہ وح کھیلن دے
اوتی جو او ڈینہہ آونجے جیندا انہیں کوں وعدہ ہوتا گئے
۴۴۔ جڈاں او قبریں وچو تمکین تمکین نکلسن تے کہیں
کھیں دو در کردے ویندے ہوسن۔
۴۵۔ انہیں دیاں اکھیں تلے ہرسن تے منہ تے ذلت ہوئی اے
ڈینہہ جیندا انہیں کوں وعدہ ہوتا ویندے۔

سورہ نوح مکی ۷۱ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۲۹ آیات تے ۲ رکوعن۔

- ۱۔ شروع کریں اللہ نے نال نال جبرہا بن مہکے
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۲۔ بے شک اس نوح کون اندی قوم دوپٹے جو
إِنَّا أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ أَنْ أَنْذِرْ قَوْمَكَ مِنْ
توں اپنی قوم کول بڑا ایں کیں پہلے جو بکھ آہ عذاب
قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ②
- ۳۔ آکھس اے میڈی قوم بے شک میں تہا بڑو کھلا
قَالَ يَقَوْمِ إِنِّي كُنْتُ نَذِيرٌ مُّبِينٌ ③
- ۴۔ جو تساں اللہ دی عبادت کرو تے اوکس بڑو تے
أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاتَّقُوهُ وَأَطِيعُوا ④
- ۵۔ او تہا بڑے گناہ بخشس تے ہک مقررہ مدت میں دھ
يَغْفِرْ لَكُمْ مِنْ ذُنُوبِكُمْ وَيُخْرِجَكُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ
بلیس بے شک جے تہا کول پتہ ہرے تے اللہ دی
مُسْتَعْتَبٌ إِنَّ أَجَلَ اللَّهِ إِذَا جَاءَ لَا يُؤَخَّرُ كُنتُمْ
مدت جیلے اندی اگر کچھ نہیں ٹھیندی
تَعْلَمُونَ ⑤
- ۶۔ آکھس اے میڈے رب میں اپنی قوم کول رات بڑنہ
قَالَ رَبِّ إِنِّي دَعَوْتُ قَوْمِي لَيْلًا وَنَهَارًا ⑥
- ۷۔ تے او میڈی تبلیغ دی وجہ کیں ہتھو پریں بھج
فَلَمْ يَزِدْهُمْ مَعْذِرَةً إِلَّا ذُرًّا ⑦
- ۸۔ تے میں انہیں کول جیلے سبے تال جو توں انہیں
وَإِنِّي كُلَّمَا دَعَوْتُهُمْ لِتَغْفِرَ لَهُمْ جَعَلُوا أَصَابِعَهُمْ
کون بخشس انہیں اپنے کیں دج الکل چا پاتن تے
فِي أَذَانِهِمْ وَاسْتَغْشَوْا ثِيَابَهُمْ وَأَصْرُوا وَاسْتَكْبَرُوا
کپڑے چا ولہے نیں مذکیتی نیں تے بہوں وڈائی کیتی
اسْتِكْبَارًا ⑧
- ۹۔ دل میں انہیں کول اچی اچی سبے۔
ثُمَّ إِنِّي دَعَوْتُهُمْ جَهًا ⑨
- ۱۰۔ دل میں اعلان دی (سبے) تے ٹک ٹک کے وی
ثُمَّ إِنِّي أَعْلَنْتُ لَهُمْ وَأَسْرَرْتُ لَهُمْ إِسْرَارًا ⑩

سبڑیے۔

۱۱۔ تے میں انہیں کوں آکھئے اپنے رب کنیں بخشش منگو
بے شک از بخشن والا ۶۔

۱۲۔ تہا بڑے اتے جھڑکنیں بہوں مینہ دسیسی۔

۱۳۔ تے مال تے اولاد مال تہا بڑی مدد کر لیس تے تہا کوں
باغ بڑیس تے تہا بڑے کیے نہراں ٹیسی۔

۱۴۔ تہا کوں کیا تھی گئے تساں اللہ کنیں سنبھ دی امید
نوبے رکھیندے۔

۱۵۔ تے اول تہا کوں ترقی کرن والا بنائے۔

۱۶۔ تیکوں بڑسا نیں اول کیوں ست آسمان اتے تلے
بنائن۔

۱۷۔ تے چند راہیں وچ سو جھلے کیے بنائیں تے سچ
کوں بڑیوا بنائیں۔

۱۸۔ تے اللہ تہا کوں زمین وچ ودھائے۔

۱۹۔ دل اوندرے وچ تہا کوں ولایا دیس تے دل او
تہا کوں کدھیس۔

۲۰۔ تے اللہ تہا بڑے کیے زمین کوں سدھا بنائیں۔

۲۱۔ تاں جو تساں اوندرے کھلیں رستیں تے ٹرو۔

۲۲۔ نوح آکھئے لے میڈے رب بے شک انہیں میڈی
نافرمانی کیتی تے اوندی پیروی کیتی نہیں انہیں کوں

انہیں بے مال تے اولاد کوں معن کھائے وچ ودھائے۔

۲۳۔ تے انہیں بہوں وڈی تدبیر کیتی ۷۔

۲۴۔ تے آکھئے نیں اپنے مہبودیں کوں نہ چھوڑو و د تے
سواخ تے یغوث تے یعوق تے نسر کوں اسلوہ چلایے

۲۵۔ تے انہیں بہوں ساریں کوں گمراہ کیتے تے توں خالیں
کوں محض گمراہی وچ ودھانوں۔

فَقُلْتُ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ إِنَّهُ كَانَ غَفَّارًا ۝

يُرْسِلُ السَّيْلَ عَلَيْكُمْ قَدَرًا ۝

وَيَبْدُكُمْ بِأَمْوَالٍ دَبِيْنٍ وَيَجْعَلْ لَكُمْ

جَنَّتٍ وَيَجْعَلْ لَكُمْ أَنْهَارًا ۝

مَا لَكُمْ لَا تَرْجُونَ لِلَّهِ وَقَارًا ۝

وَقَدْ خَلَقْنَاكُمْ أَطْوَارًا ۝

أَلَمْ تَرَوْا كَيْفَ خَلَقَ اللَّهُ سَبْعَ سَمَوَاتٍ

طَبَاقًا ۝

وَجَعَلَ الْقَمَرَ فِيهِنَّ نُورًا وَجَعَلَ

الشَّمْسَ سِرَاجًا ۝

وَاللَّهُ أَنْبَتَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ نَبَاتًا ۝

ثُمَّ يُعِيدُكُمْ فِيهَا وَيُخْرِجُكُمْ أَخْرَاجًا ۝

وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ الْأَرْضَ بِسَاطًا ۝

لِتَسْلُكُوا مِنْهَا سُبُلًا بِجَا ۝

قَالَ نُوحٌ رَبِّ إِنَّهُمْ عَصَوْنِي وَأَتَّبِعُوا مَنْ لَّمْ

يَزِدْهُ مَالَهُ وَوَلَدَهُ إِلَّا خَسَارًا ۝

وَمَكَرُوا مَكْرًا كَبِيرًا ۝

وَقَالُوا لَا تَنْدِرُنَّ إِلَهُكُمْ وَلَا تَنْدِرُنَّ وَدَّادًا وَلَا

سَوَاعِدًا وَلَا يَغُوثَ وَيَعُوقَ وَنَسْرًا ۝

وَقَدْ أَصَلُّوا كُتُبًا وَلَا تَرْجُوا الظَّالِمِينَ إِلَّا

ضَلَالًا ۝

- ۲۶۔ اپنے گناہیں دی وجہ نال غرق کیتے گئی تے بھا
وچ داخل کیتے گئی تے انہیں کول اللہ دے سوا
کوئی امدادی نہ بھئے۔
- ۲۷۔ تے نوح آکھئے اے میڈے رب زمین تے کہیں
کافر دا گھر نہ بچا۔
- ۲۸۔ بے شک تیں جے انہیں کول چھوڑ دیتے او تیدے
بندیں کول گمراہ کر لین تے محض نابھرتے کافر جیسن۔
- ۲۹۔ اے میڈے رب میکوں میڈے پیو ما کول
تے اوکوں جبر صامن کے میڈے گھر وچ داخل
تھیوے تے مومن مرد تے مومن تریکیتیں کول (تے ایں تھیوے)
کافر محض تباہی وچ ترقی کرن۔
- وَمَا خَلَقْنَاهُمْ أَغْرَاقًا أَذْخَلُوا نَارًا هَٰذَا فَلَمْ يَجِدُوا
لَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَنْصَادًا ﴿۲۶﴾
- وَقَالَ نُوحٌ رَبِّ لَا تَذَرْنِي عَلَى الْأَرْضِ مِنَ الْكَافِرِينَ
ذَيَارًا ﴿۲۷﴾
- إِنَّكَ إِنْ تَذَرْنَاهُمْ يُضِلُّوا عِبَادَكَ وَلَا يَلِدُوا إِلَّا
فَاجِرًا كَفَّارًا ﴿۲۸﴾
- رَبِّ اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِمَنْ دَخَلَ بَيْتِي
مُؤْمِنًا وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَلَا تَزِدِ
الظَّالِمِينَ إِلَّا تَبَارًا ﴿۲۹﴾

سورة جن مکی ء تے بسم اللہ نال ایندیاں ۲۹ آیات تے ۲ رکومن۔

- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے نال نال جبر صابن منگئے
ڈیوٹ والا تے دل ول رحم کرن والا ء۔
- ۲۔ توں آکھ میڈو وہی کین گئی ء جو بے شک جنیں دچو
ہک ٹولے طے تے آکھئے نیں اساں بے شک عجیب
قرآن سنئے۔
- ۳۔ جبر صابلیت داراہ بڑھیندے تے اساں اوکوں من
گدھے تے اساں اپنے رب نال کہیں کول مشرک نہ
کر لیسوں۔
- ۴۔ تے بے شک اوں ساڈے رب دی اچی شان اوں
نہ اپن زال بٹائی ء تے نہ پتر۔
- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿۱﴾
- قُلْ أُوْحِيَ إِلَيَّ أَنَّهُ اسْتَمَعَ نَفَرٌ مِنَ الْجِنِّ
فَقَالُوا إِنَّا سَمِعْنَا قُرْآنًا عَجَبًا ﴿۲﴾
- يَهْدِي إِلَى الرُّشْدِ فَامْتَنَاهُ وَكُنْ تُشْرِكَ
بِزَيْنَا أَحَدًا ﴿۳﴾
- وَأَنَّهُ تَعَالَى جَدُّ رَبِّنَا مَا اتَّخَذَ صَاحِبَةً
وَلَا وَلَدًا ﴿۴﴾

۵۔ تے بے شک ساڈے دچو کھ پاگل اللہ دے متعلق
نا واجب گالیں کریندا ہا۔

۶۔ تے بے شک ساکوں یقین ہا جو انسان تے جن اللہ
دے متعلق اسکو کوڑہ مرلین۔

۷۔ تے بے شک انسانیں دچو کھ لوک جنیں دچو کھ لوکیں
دی ام شام منگے ہن انہیں ہتھو اکڑو دچ انہیں کوں
ودھا ڈتے۔

۸۔ تے بے شک انہیں دا الیوس خیال ہا بیویں تہاڈا جو
اللہ کس کوں نہ پھیسے

۹۔ تے بے شک اساں آسمان کوں ہتھ لائے اساں
ڈٹھے او سخت پھرے داریں نال بھریا پئے تے شباب
نال دی۔

۱۰۔ تے بے شک اساں اوندے وچ سٹن کیتے بہندے
ہاے تے میرھا ہٹن سٹن کیتے بہندے او بھا آلے
تارے کوں چھپا ہویا ڈہدے۔

۱۱۔ تے بے شک اساں نے جانڈے کیا زمین آلیں
کیتے خرلہند کیا گئے یا انہیں دے رب انہیں کیتے ہدایت
پسند کیتے۔

۱۲۔ تے بے شک ساڈے دچو نیک دی ہن تے ساڈے
دچو ایندے سوا دی ہن ساڈے راہ انجوانج ہن۔

۱۳۔ تے ساکوں خیال ہا جو اساں اللہ کوں ہرگز زمین دچ
نہ ہرا سگسوں تے نہ درک کے ہرا سگسوں۔

۱۴۔ تے بے شک اساں جیلھے ہدایت سٹی ۶ اساں من گدے
تے میرھا اپنے رب کوں نیس او گھاٹے وادے کنیں
نیس ڈردا۔

۱۵۔ تے ساڈے دچو مسلمان دی ہن تے عالم دی تے

وَإِنَّهُ كَانَ يَقُولُ سَفِيهُنَا عَلَى اللَّهِ
شَطَطًا ۝

وَإِنَّا ظَنَنَّا أَنْ لَنْ نَقُولَ الْإِنْسُ وَالْجِنُّ عَلَى اللَّهِ
كَذِبًا ۝

وَإِنَّهُ كَانَ رِجَالٌ مِنَ الْإِنْسِ يَعُوذُونَ بِرِجَالِ
مِنَ الْجِنِّ فَرَّادُوهُمْ رَهَقًا ۝

وَ أَنَّهُمْ ظَنُّوا كَمَا ظَنَنْتُمْ أَنْ لَنْ يَنْبَغَتْ
اللَّهُ أَحَدًا ۝

وَإِنَّا لَنَسْنَأُ السَّمَاءَ نَوَجِدُ نَهَا مُلْبَثَاتٍ حَرَمًا
شَدِيدًا وَ شُهَبًا ۝

وَإِنَّا لَنَأْتِيَنَّهَا مَفَاعِدٌ لِلْسَيْحِ فَمَنْ يَسْمِعِ
الآن يَجِدْ لَهُ شُهَابًا بَاصِدًا ۝

وَإِنَّا لَا نَسْأَلُكَ أَشْرَ أُرِيدُ بَيْنَ فِي الْأَرْضِ أَمْرًا
بِهِمْ رَبُّهُمْ رَشَدًا ۝

وَإِنَّا وَمِنَّا الصَّالِحُونَ وَمِمَّا دُونَ ذَلِكَ كُنَّا طُغْرَانِ
قَدَا ۝

وَإِنَّا ظَنَنَّا أَنْ لَنْ نَعْبُدَ اللَّهَ فِي الْأَرْضِ وَلَنْ نَعْبُدَكَ
هَرَبًا ۝

وَإِنَّا لَنَسْمَعُ الْهُدَى أَمَّا بِهِ فَمَنْ يُؤْمِنُ
بِرَبِّهِ فَلَا يَحْتَابُ بَغْيًا وَلَا رَهَقًا ۝

وَإِنَّا وَمِنَّا السُّلُوكُونَ وَمِمَّا الْفَيْسُطُونَ فَمَنْ أَسْلَمَ

فَاُولٰٓئِكَ تَحَرَّوْا رَشَدًا ۝۱۰

جبرہا مسلمان تھیں تے ایجھے بہن جنہیں ہدایت ہوئی۔

وَاَمَّا الْقٰسِطُوْنَ فَكَانُوْا لِجَهَنَّمَ حَطَبًا ۝۱۱

۱۱۔ تے جبرھے ظالمین او دوزخ دا بل ہن۔

وَاَنْ لَّوِ اسْتَفْتٰهُمْ عَلَی الطَّرِیْقَةِ لَأَسْقٰیْنٰهُمْ مَّاءً

۱۲۔ تے جے او سدھے راہ تے چلن ہا تے اسان انہیں

عَذَابًا ۝۱۲

کوں دریبہ پانی پلاؤں ہا۔

لِنَفْتِنَھُمْ فِیْہِ وَمَنْ یُّعْرِضْ عَنْ ذِکْرِ رَبِّہٖ یَسْکُکْہٗ

۱۸۔ تاں جو اسان انہیں کوں آزماؤں تے جبرہا اپٹے

عَذَابًا صَعَدًا ۝۱۳

رب بے ذکر کنیں منہ پھر نیرے اللہ سیس او نکوں

عذاب بڑیسی جبرہا ودھدا ویسی۔

وَ اَنَّ السَّجِدَ لِلّٰہِ فَلَا تَدْعُوْا مَعَ

۱۹۔ تے بے شک مسجدال اللہ کیتے بہن اللہ نال کہیں

اللّٰہِ اَحَدًا ۝۱۴

بے کوں نہ سبڈو۔

وَ اِنَّہٗ لَنَآفَاکُمْ عَبْدٌ اللّٰہِ یَدْعُوْہُ کَاَدُوْا یُکُوْنُوْنَ

۲۰۔ تے بے شک جیلھے بک اللہ دا بندہ دعا کیتے کھڑا

عَلِیْہِ لِیَدَّٰۤا ۝۱۵

تھئے او اوندے اتے آن ٹھندن۔

قُلْ اِنَّمَا اَدْعُوْا رَبِّیْ وَلَا اُشْرُکُ بِہٖ اَحَدًا ۝۱۶

۲۱۔ توں اکھ میں تے محض اپٹے رب کوں سبڈینداں

تے اوندے نال کوئی شریک نہیں بنیندا۔

قُلْ اِنِّیْ لَا اَمْلِکُ لَکُمْ ضَرًّا وَلَا رَشَدًا ۝۱۷

۲۲۔ اکھ بے شک میں تہاڈے کیتے کہیں نفعے تے نقصان

دا مالک نہیں۔

قُلْ اِنِّیْ لَنْ یُّغٰیِرَ نِیَّیْنَ مِنَ اللّٰہِ اَحَدًا ۝۱۸ وَ لَنْ اَجِدَ

۲۳۔ اکھ بے شک اللہ دے مقابلے وچ میکوں کوئی پناہ

مِنْ دُوْنِہٖ مُّخَلِّدًا ۝۱۹

نہ بڑیسی تے اوندے سوا میکوں کوئی پناہ دی جاوی نہیں

لجہدی۔

اِلَّا بَلٰغًا مِّنَ اللّٰہِ وَرِسٰلَیْہٖ وَمَنْ

۲۴۔ اے تے محض اللہ دے حکم کوں تے رسالت کوں

یَعْصِی اللّٰہَ وَ رَسُوْلَہٗ فَاِنَّ لَہٗ نَارَ جَهَنَّمَ

پکھا وٹن تے جبرہا اللہ تے اوندے رسول دا انکار کر لسی

خٰلِدٍ فِیْہَا اَبَدًا ۝۲۰

تے بے شک اوندے کیتے دوزخ دی بھاء اوندے وچ

ہمیشہ رہسی۔

خٰتِرًا ذٰلِکُمْ اَرَاوْا مَا یُوْعَدُوْنَ فَسَیَعْلَمُوْنَ مَنْ

۲۵۔ جیلھے او اونکوں بڑیکھسن جیندا انہیں نال وعدہ

اَضَعَفَ نَاصِرًا وَّاَقْلَّ عَدَدًا ۝۲۱

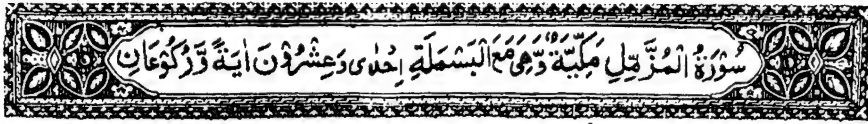
انہیں کوں پتہ بگ دیسی جو کیرہا ادا یں وچ کمزور تے

بگتری وچ دی گھٹ۔

قُلْ اِنْ اَرٰی اَقْرَبَیْ قَابِ لَوْعَدُوْنَ اَمْ یَجْعَلُ لَہٗ

۲۶۔ اکھ میکوں نہیں پتہ جو او کو لہور جیھڑا تہاڈے نال

- رَبِّیْ أَمَدًا ۝
 غَلِیمُ الْغَیْبِ فَلَا یُظْهِرُ عَلَیْ غَیْبِهِ أَحَدًا ۝
- ۲۸۔ سوائے اپنے پسند دے رسولیں دے بے شک انہیں
 دے اگرچہ فرشتیں دی گارد لڑدی ۝
- ۲۹۔ تاں جو اونکوں پتہ لگ وچے جو انہیں اپنے رب دا
 سنیا پچاڑتے تے جو انہیں کین اللہ دے ولہیے وچ
 تے اوں ہر شے دی گزری کین بری ۝
- إِلَّا مَنِ ارْتَضَىٰ مِنْ رَسُولٍ فَإِنَّهُ یَسْأَلُکَ مِنْ بَیْنِ
 یَدَیْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ رَصَدًا ۝
- لَیَعْلَمَنَّ أَنْ قَدْ أَبْلَغُوا رِسَالَتَ رَبِّهِمْ وَأَحَاطَ بِمَا
 لَدَیْهِمْ وَأَخْضَعَ كُلُّ شَیْءٍ عَدَدًا ۝

سورة مزمل مکی ۷۳ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۲۱ آیات تے ۲ رکومن۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝
- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے نال مال جیرھا بن منگئے ڈیون
 والا تے بہوں مہربان۔
- ۲۔ اے چادر وچ ولہیے ہوئے۔
- ۳۔ رات کوں اٹھی کے عبادت کر۔
- ۴۔ ادھر رات یا این کینیں دی گھٹ کر۔
- ۵۔ یا تھوڑا ودھا لڑے تے قرآن چگے سُرناں پڑیا کر۔
- ۶۔ بے شک اساں تیرے اتے بہوں وزنی کلام لہاؤے
- ۷۔ بے شک رات دا جاگن نفس کوں لٹا لڑیندے تے
 سچ دی عادت پیندے۔
- ۸۔ بے شک تیرے کون تیرے کیتے بہوں کم ہرندن
- ۹۔ توں اپنے رب دا مال گھن تے اوندو جھک۔
- ۱۰۔ پورا دھ تے پکا دھ دارب۔ اوندے سو کوئی مہود
 نہیں توں ہونکوں کار ساز بٹا۔
- يَا أَيُّهَا الْمُزَّمِّلُ ۝
 قُمَا أَيْلَ الْآلِ قَلِيلًا ۝
 تَصَفَّاهُ أَوْ انْقُصْ مِنْهُ قَلِيلًا ۝
 أَوْ زِدْ عَلَيْهِ وَرَبِّلْ الْفُرَّانَ تَنفِيلًا ۝
 إِنَّا سَنُلْقِي عَلَيْكَ قَوْلًا ثَقِيلًا ۝
 إِنَّ ثَوِيَّةَ آيِلٍ هِيَ أَشَدُّ وَطْأً وَأَقْوَمُ قِيلًا ۝
 إِنَّ لَكَ فِي السَّهَابِ مَسْحًا طَوِيلًا ۝
 وَادْكُرْ اسْمَ رَبِّكَ وَتَبَتَّلْ إِلَيْهِ تَبْتِيلًا ۝
 رَبُّ الشُّعَرَىٰ وَالْعُرُبِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَاتَّخِذْهُ
 وَكِيلًا ۝

۱۱۔ جو او آہن او اندرے تے صبر کرتے انہیں کون اکرام
نال چھوڑ ڈے۔

۱۲۔ تے میکوں تے نعتیں والے منکریں کون چھوڑ ڈے
تے انہیں کون کھ دیتی ڈے۔

۱۳۔ بے شک اسان کنیں زنجیرن تے دوزخ

۱۴۔ تے سکھ دج اڑونجن والی روٹی ء تے ڈکھ والا
عذاب۔

۱۵۔ جڈاں زمین تے پہاڑ کب ولسن تے پہاڑ ریت
دے ٹہیں آلی کار تھی ولسن۔

۱۶۔ بے شک اسان تہاڑو رسول پٹھے جیرھا تہاڑے
اتے نگران جمویں اسان فرعون دور رسول پٹھیا با۔

۱۷۔ فرعون رسول دا انکار کیسے تے اسان اونکوں مصیبت
آکے عذاب نال پکڑ گدھا۔

۱۸۔ تہاں انکار کر کے کہیں کج سگدے ء اوں ڈینہ دے
عذاب کنیں جیرھا جو انیں کو پٹھا کر ڈیندے۔

۱۹۔ تے آسمان ایندے نال چٹ ونجن والا ء تے اوں دعدہ پورا تھی

۲۰۔ بے شک اے نصیحت جیرھا چاہے اپنے رب رو ونجن
والا راہ پکڑے۔

۲۱۔ بے شک تہاڑا رب جانڈے جو توں ڈو تر بائیاں

رات کون کھڑیں کڈایں ادھرات تے کڈاں ہک تر بائی

اویں تہاڑے سگتی دی۔ اللہ رات ڈینہ کون گھنڈا ودھیندا

رہ دیندے اونکوں پتہ ء جو تہاں گہنی نوے سگدے

اوں تہاڑے اتے رحمت کیتی ء ہن جتنا موقع طے قرآن پڑھیا

کرو۔ اونکوں پتہ ء جو تہاڑے وچو ہماروی تھیں تے

کچھ زمین وچ سفر دی کر لیں تاں جو اللہ دا فضل گولن

تے کچھ اللہ دے راہ وچ جہاد دی کر لیں۔ ایں واسطے

وَاصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَاهْجُرْهُمْ هَجْرًا
بَيْنًا ۝

وَذُرْنِي وَانكِرْ بَيْنَ أُولَى النَّعْتَةِ وَخَلِّمْ فَلْيَا ۝

إِنَّ لَدَيْنَا أَنْكَالًا وَجَحِيمًا ۝

وَطَعَامًا ذَا غُصَّةٍ وَعَذَابًا أَلِيمًا ۝

يَوْمَ تَرْجُفُ الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ وَكَانَتِ الْجِبَالُ
كَغَيْبٍ مَّهِيلًا ۝

إِنَّا أَرْسَلْنَا إِلَيْكُمْ رَسُولًا شَاهِدًا عَلَيْكُمْ كَمَا
أَرْسَلْنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ رَسُولًا ۝

فَعَصَىٰ فِرْعَوْنُ الرَّسُولَ فَأَخَذْنَاهُ أَخَذًا وَبِيلًا ۝

فَكَيْفَ تَتَّقُونَ إِن كَفَرْتُمْ يَوْمًا يَجْعَلُ الْوِلْدَانَ
شِيبًا ۝

إِلَّا نَسَاءً مُّنتَفِرَةً يَوْمَ كَانَ وَعْدُهُ مَفْعُولًا ۝

إِنَّ هَذِهِ تَذْكِرَةٌ فَمَنْ شَاءَ اتَّخَذْ إِلَىٰ رَبِّهِ سَبِيلًا ۝

إِنَّ رَبَّكَ يَعْلَمُ أَنَّكَ تَقُومُ أَدْنَىٰ مِنْ ثُلُثَيِ اللَّيْلِ

وَنِصْفَهُ وَثُلُثَهُ وَطَائِفَةٌ مِنَ الَّذِينَ مَعَكَ ؕ

وَاللَّهُ يُقَدِّرُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ عَلِمَ أَنْ لَنْ تُحْصَوْهُ

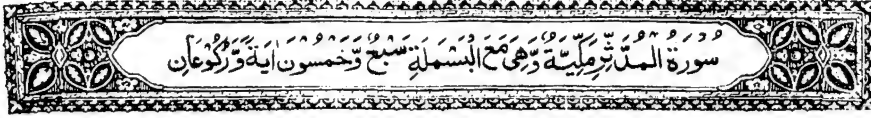
فَتَابَ عَلَيْكُمْ فَلَقَدْ رُءَا مَا تَيَشَّرْتُمَنِ الْقُرْآنِ

عَلِمَ أَنْ سَيَكُونُ مِنْكُمْ مَرْضَىٰ ۚ وَأُخْرُونَ يُضِلُّونَ

فِي الْأَرْضِ يَتَّبِعُونَ مَنْ فَضَّلَ اللَّهُ ۚ وَآخَرُونَ

يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَاَقْرَبُ مَا تَيَْسَّرَ مِنْهُ وَاَقْبَهُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَاقْرَضُوا اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا وَمَا تُقَدِّمُوا لِأَنفُسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ نَحْدُوهُ عِنْدَ اللَّهِ هُوَ خَيْرٌ أَوْ أَعْظَمُ أَجْرًا وَاسْتَغْفِرُوا لِلَّذِينَ تَبِعُوا مِنْ خَلْقٍ مُطَاعٍ ثَلَاثًا وَمَا تَتَابَعُوا مِنْ جُنُودٍ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿١٠﴾

جو موقوفے لیاں اوندے دچ پڑھو۔ تے نماز تھلکے پڑھو تے زکوٰۃ ڈیو تے اللہ کوں چنگا قرض ڈیو تے جو تساں اپنے واسطے اگہ پھٹیسو خدا دے حضور تساں اونکوں پا گھنسو او چنگاء تے وڈے اجر والا۔ اللہ کنیں بخشش منگو بے شک اہ بخشش والا تے بہوں مہربان۔

سورة مذثر مکی ء تے بسم اللہ نال ایندیاں ۵۷ آیات تے ۲ رکوعن۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿١﴾
- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال حیرا بن سگئے ڈیوٹا والا تے دل ول رحم کرن والا۔
  - ۲۔ اے وردی پا کے تیار رہو والے۔
  - ۳۔ توں کھڑا تھی تے ڈرا۔
  - ۴۔ تے اپنے رب دی وڈائی بیان کر۔
  - ۵۔ تے اپنے کپڑیں کوں پاک کر۔
  - ۶۔ تے شرک چھوڑ دے۔
  - ۷۔ ات بگاہوں احسان نہ کر جو تیکوں زیادہ بدلہ ملی۔
  - ۸۔ تے اپنے رب کیتے صبر کر۔
  - ۹۔ تے جلیھے دھوتوں دجایا ولسی۔
  - ۱۰۔ تے اے ڈینہ بہوں سخت ہوسی۔
  - ۱۱۔ تے کافریں تے سوکھا نہ ہوسی۔
  - ۱۲۔ میکوں تے جویں پیدا کیتے اونکوں کھانا چھوڑ ڈیو۔
  - ۱۳۔ تے میں اوندے کیتے بہوں مال بنایا با۔
  - ۱۴۔ تے پتر پٹائے بن جبرے ہر ویلھے نال بن۔
  - ۱۵۔ تے میں اوندے کیتے ترقی دے رستے بناؤن
- يَا أَيُّهَا الْمُدَّثِّرُ ﴿٢﴾
قُمْ فَأَنْذِرْ ﴿٣﴾
وَرَبَّكَ فَكَبِّرْ ﴿٤﴾
وَوَيْلًا لَّكَ فَطَهِّرْ ﴿٥﴾
وَالرُّجْزَ فَاهْجُرْ ﴿٦﴾
وَلَا تَسْنُنْ تَسْتَكْثِرْ ﴿٧﴾
وَلِرَبِّكَ فَاصْبِرْ ﴿٨﴾
فَإِذَا نُفِخَ فِي النُّفُورِ ﴿٩﴾
فَذَلِكَ يَوْمَئِذٍ يَوْمٌ عَسِيرٌ ﴿١٠﴾
عَلَى الْكَافِرِينَ عَذَابٌ عَسِيرٌ ﴿١١﴾
ذَرْنِي وَمَنْ خَلَقْتُ وَحِيدًا ﴿١٢﴾
وَجَعَلْتُ لَهُ مَالًا مَمْدُودًا ﴿١٣﴾
وَبَنِينَ شُهَدَاءَ ﴿١٤﴾
وَمَجَدَّدْتُ لَهُ تَبْهِيدًا ﴿١٥﴾

- ۱۶۔ دل اولالچ کریندے جو میں بیاودھاواں۔
 ۱۷۔ اصلوناں بے شک ادساڈی آیات دادشمن۔
 ۱۸۔ میں اوکوں عذاب ڈلیاں جیرھا وودھا دلیں۔
 ۱۹۔ بے شک اول سوچئے تے اندازہ لائیں۔
 ۲۰۔ ہلاک تھیوے کیا اندازہ لائیں۔
 ۲۱۔ ول او ہلاک تھیوے کیا اندازہ لائیں۔
 ۲۲۔ دل ڈٹھیں۔
 ۲۳۔ ول منہ پھیریں تے مٹھا چڑھائیں۔
 ۲۴۔ ول کنڈولائی اس تے وڈائی کہیں اس۔
 ۲۵۔ تے آکھیں اے تے محض جادو جیرھا اثر کریندے۔
 ۲۶۔ اے انسان داکلام۔
 ۲۷۔ میں اوکوں عذاب وچ سٹیاں۔
 ۲۸۔ تیکوں کیا پتہ "سقر" کیا ہے۔
 ۲۹۔ نہ بچیندی ۶ نہ چھڑیندی ۶۔
 ۳۰۔ اوکھل کول وی ساڑ ڈیندی ۶۔
 ۳۱۔ اونرے اتے ۱۹ دروغے ہن۔
 ۳۲۔ تے دوزخ دے دروغے اساں فرشتیں کول بٹائے
 تے اساں انہیں دی گنتری کافریں دی آزمائش کیتے بٹائی ۶
 تاں جو کتاب والیں کول یقین تھیوے تے مومنین دے
 ایمان وودھن تے کتاب والے تے مومن شک وچ نہ
 پاون تے اولوک آہن جنہیں دے دلیں وچ بیماری ۶ تے
 کافر جو اس مثال نال اللہ کیا چاہندے الیں اللہ جیکوں
 چاہندے گراہ کریندے تے جیکوں چاہندے ہدایت
 ڈیندے تے تیڈے رب دے لشکر صرف اللہ چاہندے
 تے اے محض انسان کہتے نصیحت۔
 ۳۳۔ سٹو چندر گواہ۔
- ثُمَّ يَطْمَعُ أَنْ أَزِيدَ ﴿٦٩﴾
 كَلَّا إِنَّهُ كَانَ لِإِيْتِنَا عَنِيدًا ﴿٧٠﴾
 سَأَرْهِقُهُ صَعُودًا ﴿٧١﴾
 إِنَّهُ فَكَّرَ وَقَدَّرَ ﴿٧٢﴾
 فَقُتِلَ كَيْفَ قَدَّرَ ﴿٧٣﴾
 ثُمَّ قُتِلَ كَيْفَ قَدَّرَ ﴿٧٤﴾
 ثُمَّ نَظَرَ ﴿٧٥﴾
 ثُمَّ عَبَسَ وَبَسَرَ ﴿٧٦﴾
 ثُمَّ أَدْبَرَ وَاسْتَكْبَرَ ﴿٧٧﴾
 فَقَالَ إِن هَذَا إِلَّا سِحْرٌ يُؤْتَرُ ﴿٧٨﴾
 إِنَّ هَذَا إِلَّا قَوْلُ الْبَشَرِ ﴿٧٩﴾
 سَأُصْلِيهِ سَقَرَ ﴿٨٠﴾
 وَمَا أَدْرَاكَ مَا سَقَرُ ﴿٨١﴾
 لَا تُبْقِي وَلَا تَذَرُ ﴿٨٢﴾
 لَوَاحِةٌ لِلْبَشَرِ ﴿٨٣﴾
 عَلَيْهَا تِسْعَةَ عَشَرَ ﴿٨٤﴾
 وَمَا جَعَلْنَا آخِضَ النَّارِ إِلَّا مَلَائِكَةً وَمَا جَعَلْنَا
 عِدَّائَهُمْ إِلَّا مَشْنَةَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَلَيْسَتِ يَفْقَهُنَ الَّذِينَ
 أُوتُوا الْكِتَابَ وَيُرَدُّ الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّهُمْ لَا يَرْتَابُ
 الَّذِينَ أَوْتُوا الْكِتَابَ وَالْمُؤْمِنُونَ وَلَيَقُولَ الَّذِينَ
 فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ وَالْكَافِرُونَ مَاذَا أَرَادَ اللَّهُ بِهَذَا
 مَثَلًا كَذَلِكَ يُضِلُّ اللَّهُ مَنِ يَشَاءُ وَيَهْدِي مَنْ
 يَشَاءُ وَمَا يَعْلَمُ جُودَ رَبِّكَ إِلَّا هُوَ وَمَا هِيَ إِلَّا
 ذِكْرَى لِلْبَشَرِ ﴿٨٥﴾
 كَلَّا وَالْقُبُورِ ﴿٨٦﴾

- وَأَيَّلَ إِذْ أَدْبَرَ ۝
وَالصُّبْحَ إِذْ أَسْفَرَ ۝
إِنَّهَا لَأُحَدِّثُ الْكُبَرَ ۝
نَذِيرًا لِلْبَشَرِ ۝
لَمَنْ شَاءَ مِنْكُمْ أَنْ يَتَقَدَّمَ أَوْ يَتَأَخَّرَ ۝
كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ رَهِيْنَةٌ ۝
إِلَّا أَصْحَابَ الْيَمِينِ ۝
فِي جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ۝
عَنِ الْمُبْرَحِينَ ۝
مَا سَأَلْتَهُمْ فِي سَعَىٰ ۝
قَالُوا لَمْ تَكْ مِنَ الْبَاصِلِينَ ۝
وَلَمْ تَكْ لَكُمْ نَظْمُ الْمُسْكِينِ ۝
وَكُنَّا نَخُوضُ مَعَ الْخَائِضِينَ ۝
وَكُنَّا نَكْذِبُ بِيَوْمِ الدِّينِ ۝
حَتَّىٰ أَتَيْنَا إِلَيقِينَ ۝
فَمَا تَنْفَعُهُمْ شَفَاعَةُ الشَّافِعِينَ ۝
فَمَا لَهُمْ عَنِ التَّذْكِرَةِ مُعْرِضِينَ ۝
كَأَنَّهُمْ حُمُرٌ مُسْتَنْفِرَةٌ ۝
فَرَرْتُ مِنْ قُوسَةٍ ۝
بَلْ يَرِيدُ كُلُّ امْرِئٍ مِنْهُمْ أَنْ يُؤْتَىٰ صُحُفًا
مُنَشَّرَةً ۝
كَلَّا بَلْ لَا يَخَافُونَ الْآخِرَةَ ۝
كَلَّا إِنَّهُ تَذْكِرَةٌ ۝
فَمَنْ شَاءَ ذَكَّرْهُ ۝
وَمَا يَذْكُرُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ هُوَ أَهْلُ التَّقْوَىٰ
وَأَهْلُ الْمَعْرِفَةِ ۝
- ۳۴۔ تے رات دی جیلھے اوکٹہ ولیندی ۶۔
۳۵۔ تے صبح دی جیلھے ظاہر تھیندی ۶۔
۳۶۔ اے بہوں وڈی شے ہے۔
۳۷۔ انسان کوں ڈراؤن والی ۶۔
۳۸۔ جیرھا چاہندے جو اگر کچھ تھیوے۔
۳۹۔ ہر شخص اپنے عملیں دے اگر گاٹھے وچ۔
۴۰۔ سوائے سچے پاسے آلیں دے۔
۴۱۔ اور جنت وچ ہک ڈو جھ کنیں پھین۔
۴۲۔ مجھیں دے متعلق
۴۳۔ جو تہا کوں دوزخ وچ کیرمی شے گھن گئی ۶۔
۴۴۔ اکھن اسان نماز نہ پڑھدے ہاسے۔
۴۵۔ تے مسکین کوں کھانا نہ کھویندے ہاسے۔
۴۶۔ تے بے ہودہ لوکیں نال رل کے بے ہودگی کریندے ہاسے
۴۷۔ تے جزا سزا دے ڈیندا انکار کریندے ہاسے۔
۴۸۔ اے تک جو سا کوں موت آگئی۔
۴۹۔ سفارشیں دی سفارش انہیں دے کم نہ اوسی۔
۵۰۔ انہیں کوں کیا ہے او نصیحت کنیں منہ پھیرین۔
۵۱۔ جیویں او ترٹھے ہوئے گڈا ہون۔
۵۲۔ جیرے شہیں کنیں بھجن۔
۵۳۔ اصل ہر بندہ چاہندے جو اوں کوں کھلی کتاب ڈتی دینے۔
۵۴۔ سٹواو آخرتہ کنیں نیں ڈردے۔
۵۵۔ سٹوبے شک او نصیحت۔
۵۶۔ جیرھا چاہے نصیحت پکڑے۔
۵۷۔ تے او نصیحت نیں پکڑیندے سوائے ایندے جو اللہ
چاہے او تے متقی تے جنہیں کوں اللہ دی بخش حاصل۔

عند المذتر ۷۲۲

سورة قیامتہ مکی ۷۲ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۴۰ آیات تے ۲ کرکمن۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۱۔ شروع کریں اے اللہ مے ناں نال جبرعابن منگے ٹیوٹن
والا تے دل دل رحم کرٹن والا ۷۔
- لَا أُقْسِمُ بِيَوْمِ الْقِيَمَةِ ②
- ۲۔ میں قیامت مے ٹیہنہ کون گواہ ٹینداں۔
- وَلَا أُقْسِمُ بِالنَّفْسِ اللَّوَّامَةِ ③
- ۳۔ تے علامت کرٹن والے نفس کوی وی گواہ ٹینداں۔
- أَيَحْسَبُ الْإِنْسَانُ أَنْ تَجْعَلَ عِظَامَهُ ④
- ۴۔ کیا انسان دا خیال جو اسل اوندیاں ٹپیاں کھٹیاں نہ کر
سگسوں۔
- بَلَى قَدِيرِينَ عَلَى أَنْ تُسَوَّى بَنَانُهُ ⑤
- ۵۔ سٹراساں کنیں لے وی طاقت جو اسل اوندے جوڑ جوڑ
کوں دلا ٹپا ٹیوں۔
- بَلْ يُرِيدُ الْإِنْسَانُ لِيَفْجُرَ أَمَامَهُ ⑥
- ۶۔ اصل انسان چاہندے جو اگر تے وی گناہ کریںدا رہے۔
- يَسْأَلُ أَكَيْانَ يَوْمِ الْقِيَمَةِ ⑦
- ۷۔ او پچھدے جو قیامت دا ٹیہنہ کپڑن۔
- فَإِذَا بَرِقَ الْبَصَرُ ⑧
- ۸۔ جیسے اکھیں پتھر سچ ولسن۔
- وَحُصِفَ الْقَبْرُ ⑨
- ۹۔ تے چندر کپڑنک ولسن۔
- وَجُمِعَ الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ ⑩
- ۱۰۔ تے سمجھ تے چندر کھٹے تھی ولسن۔
- يَقُولُ الْإِنْسَانُ يَوْمَئِذٍ أَيْنَ الْمَفْرَقُ ⑪
- ۱۱۔ تے انسان اول جیہاڑے آکھسی بھون دی جاکھیاں ۷۔
- كَلَّا لَا وَزَرَ ⑫
- ۱۲۔ سٹو کوئی بچن دی جانیں۔
- إِلَىٰ رَبِّكَ يَوْمَئِذٍ الْمُسْتَقَرُّ ⑬
- ۱۳۔ تیڈے رب دو اول ٹیہنہ لکا نہ ۷۔
- يُنَبِّئُ الْإِنْسَانُ يَوْمَئِذٍ بِمَا قَدَّمَ وَأَخَّرَ ⑭
- ۱۴۔ انسان کوڑسیا ولسی جو اول اگر یا پچھو پھٹیا ہوسی۔
- بَلِ الْإِنْسَانُ عَلَىٰ نَفْسِهِ بَصِيرَةٌ ⑮
- ۱۵۔ اصل انسان اپنے آپ کوں ڈاڈھا چاندے۔
- وَلَوْ أَلْفَىٰ مَعَاذَ يَرَهُ ⑯
- ۱۶۔ بھانویں او زبان نال جتنی صفائی پیش کرے۔
- لَا تَحْزَنْ بِهِ لِسَانُكَ لِيَتَعَجَّلَ بِهِ ⑰
- ۱۷۔ توں اپنی زبان کوں حرکت نہ ڈے جو اے قرآن جلدی
لہوسے۔
- إِنَّ عَلَيْكَ جَنَّةً وَفَرَانَهُ ⑱
- ۱۸۔ بے شک اونکوں جمع کرٹن تے پڑھاوٹن ساڈا کم۔

۱۹۔ تے جیلے اسان اوکوں پڑھوں توں ساڈے کچھ پڑھیا کر۔

۲۰۔ دل بے شک ساڈے اتے اوں بیان فرس۔

۲۱۔ سٹو اصل تساں جدی کوں پسند کریندے ۶۔

۲۲۔ تے آخرت کوں چھوڑ ڈیندے ۶۔

۲۳۔ اول ڈینہ جبرے خوش ہوسن۔

۲۴۔ تے اپنے رب دو ڈہرے پے ہوسن۔

۲۵۔ تے کچھ جبرے اوں ڈینہ ویٹے ہوئے ہوسن۔

۲۶۔ انہیں دا خیال ہوسی جو انہیں دے مڑکے مہن ڈرتے پسن۔

۲۷۔ سٹو جیلے ساہ گچی وچ اڑیا کھڑا ہوسی۔

۲۸۔ تے اکھیں جو کون بچا سگدے۔

۲۹۔ تے یقین ہوسی جو اچ دھوڑا ۶۔

۳۰۔ تے پیاں بک ڈو جھے نال لکسن۔

۳۱۔ تے تیڈے رب دو اوں ڈینہ وچٹا پوسی۔

۳۲۔ تے اوں نہ صدقہ ڈرتے تے نہ نماز پڑھی اس۔

۳۳۔ تے اصل انکار کیتے تے منہ پھیر لیں۔

۳۴۔ دل اپنے فاندان دو اکڑیندا گئے۔

۳۵۔ تیڈے کیتے تباہی ۶۔

۳۶۔ دل آہرے پس تیڈے کیتے تباہی ۶۔

۳۷۔ کیا انسان سوچیندے جو اوکوں بے داگا چھوڑ دے

ویسی۔

۳۸۔ کیا او منی دا قطرہ نہ باجیر حاسیا گیا ۶۔

۳۹۔ دل او لوٹھرا بٹیا دل اللہ اوکوں بی شکل ڈتی تے

پورا بٹا دتس۔

۴۰۔ تے اوں دے دھڑے نرتے مادہ بنا کس۔

۴۱۔ کیا او اس گال تے قادر نہیں جو مڑدے کوں میندا کر

ڈلیوے۔ (ادقادر)

فَاِذَا قَرَأْنَاهُ فَاتَّبِعْ قُرْآنَهُ ﴿۱۹﴾

ثُمَّ اِنْ عَلَيْنَا بَيَانَهُ ﴿۲۰﴾

كَلَّا بَلْ تُجِبُّونَ الْعَاجِلَةَ ﴿۲۱﴾

وَتَذَرُونَ الْآخِرَةَ ﴿۲۲﴾

وَجُودَ يَوْمَئِذٍ مُّضِرَّةٌ ﴿۲۳﴾

اِلَىٰ رَيْبٍ نَّاطِلَةٍ ﴿۲۴﴾

وَوُجُوهٌ يَّوْمَئِذٍ بِآبَرَةٍ ﴿۲۵﴾

تَكُنُّ اَنْ يَّفْعَلَ بِهَا فَاقِرَةٌ ﴿۲۶﴾

كَلَّا اِذَا بَلَغَتِ الشَّرَافِ ﴿۲۷﴾

وَقِيلَ مَنْ يَّسْتَرَفِ ﴿۲۸﴾

وَكُنْ أَكْهَ الْفِرَافِ ﴿۲۹﴾

وَالنَّفَقِ السَّاقِ بِالسَّاقِ ﴿۳۰﴾

اِلَىٰ رَبِّكَ يَوْمَئِذٍ الْمَسَاقِ ﴿۳۱﴾

فَلَا صَدَقَ وَلَا هَطَ ﴿۳۲﴾

وَلَكِنْ كَذَّابٌ وَكُوْلَى ﴿۳۳﴾

ثُمَّ ذَهَبَ اِلَىٰ اَهْلِهِ يَنْتَقِلُ ﴿۳۴﴾

اَوَّلَىٰ لَكَ فَاوَلَىٰ ﴿۳۵﴾

ثُمَّ اَوَّلَىٰ لَكَ فَاوَلَىٰ ﴿۳۶﴾

اَيَحْسَبُ الْاِنْسَانُ اَنْ يُفْرَكَ سُدًى ﴿۳۷﴾

اَلَمْ يَكُنْ نَفْثَةً مِّنْ مَّيِّ يُنْفِثُ ﴿۳۸﴾

ثُمَّ كَانَ عِلْقَةً فَخَلَقَ نَسُوًى ﴿۳۹﴾

فَجَعَلَ مِنْهُ الْزَّوْجَيْنِ الذَّكَرَ وَالْاُنْثَىٰ ﴿۴۰﴾

اَلَيْسَ ذَٰلِكَ بِقَدْرِ عَلٰى اَنْ يُخَيَّرَ الْمَوْتٰى ﴿۴۱﴾

سُورَةُ الذَّهَرِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ اثْنَتَانِ وَثَلَاثُونَ آيَةً وَرُكُوعَانِ

سرۃ دھری ۷۲۵ بسم اللہ نال ایندیاں ۳۲ آیات تے ۲ رکوعن۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۱۔ شروع کریندیاں اللہ دے نال نال حیرت جہاں مگئے ڈیوٹ
والا تے دل ول رحم کرن والا ۷۔
- هَلْ أَتَى عَلَى الْإِنْسَانِ حِينٌ مِّنَ الدَّهْرِ لَمْ يَكُنْ
شَيْئًا مَّاذُكُورًا ②
- ۲۔ کیا انسان تے او وقت نیں آیا جیلھے او ذکر دے قابل
وی نہ یا۔
- إِنَّا خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ نُّطْفَةٍ أَمْشَاجٍ مَّا نَبْتَلِيهِ
فَجَعَلْنَاهُ سَبِيحًا بَصِيرًا ③
- ۳۔ بے شک اساں انسان کوں رلور لطفے نال پیدا کیے
تاں جو اساں اونکوں آزماؤں ول اساں اونکوں سنوٹ والا
تے بیکھن والا بنڈے۔
- إِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ إِنَّا شَاكِرًا وَإِنَّا كَفُورًا ④
- ۴۔ بے شک اساں اونکوں سدھارا ڈکھائے ہن او
شکر کرے یا ناشکر ابٹے۔
- إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ سَلَاسِلًا وَأَغْلَلَاهُ سَعِيرًا ⑤
- ۵۔ بے شک اساں کافریں کینے زنجیر تے پٹے تے دوزخ
تیار کیتی ہوئی ۷۔
- إِنَّ الْأَبْرَارَ يَشْرَبُونَ مِن كَأْسٍ كَانَ مِزَاجُهَا
كَافُورًا ⑥
- ۶۔ بے شک نیک لوک اینجھے بیالیں وچ پسین جہنیں وچ
کافور رل ہوئی ہوئی۔
- عَيْنًا يَشْرَبُ بِهَا عِبَادُ اللَّهِ يُفَجِّرُونَهَا
تَفْجِيرًا ⑦
- ۷۔ ہک چشمہ ۷ جیندے وچ اللہ دے بندے پسین او زمین
کوں کھٹ کے (چشمہ) کڈھیندن۔
- يَوْمُونَ بِالنَّذْرِ وَيَخَافُونَ يَوْمًا كَانَ شَرُّهُ
مُسْتَقِيرًا ⑧
- ۸۔ نذران پوریں کر لیں تے اوں ڈینہہ کینں ڈردن جیندی
بڑائی ساری دنیا تے کھنڈی پئی ہوئی۔
- وَيُطْعَمُونَ فِيهَا عَلَىٰ حَيْثُ مَسْكِنًا وَيَتَنَبَّهُونَ
وَأَسِيرًا ⑨
- ۹۔ تے او خدا دی محبت وچ مسکینں، یتیمں تے قیدیں
کوں کھانا کھویندن۔
- إِنَّا نَطْمِسُكُمْ فِي وَجْهِ اللَّهِ لَنُؤْيِدَ مِنكُمْ جَزَاءً
وَلَا شُكُورًا ⑩
- ۱۰۔ بے شک اساں تہا کوں اللہ دی رونا کیتے کھویندے ہن
تہا ڈکے کینں بدلہ تے ٹھکرہ لے مگدے۔
- إِنَّا نَخَافُ مِن رَبَّنَا يَوْمًا عَبَّوْهُ سَاءَ مُظْهِرًا ⑪
- ۱۱۔ بے شک اساں اپنے رب کینں اول ڈینہہ توں ڈردے

ہیں جڈاں منہ دٹے پٹے ہوسن تے مسے تے دٹ ہوسن۔

۱۲۔ تے التہ انہیں کول اوں بڑہندے شرکین بجیس تے انہیں کول فرشی بخشیں۔

۱۳۔ تے انہیں دے مہر دی وجر نال انہیں کول جنت تے لیشم بدے وچ بلیں۔

۱۴۔ او دہائیں دے ٹیک لائی بیٹھے ہوسن ہماپیں تے تے اوندے دچ نہ بہوں گری بڑیکھسن تے نہ بہوں ٹھڈھ۔

۱۵۔ تے باغ تے پچھاویں انہیں تے کئے پٹے ہوسن تے اوندے پھل کولہو کرڈتے دسین۔

۱۶۔ انہیں دے چودھار اینجے تھانویں نال چکر لایا ویسی

جیرھے چاندی دے ہوسن تے شیشے دیاں مراہیاں ہوسن۔

۱۷۔ تے اصل او چاندی دیاں ہوسن چگے اندازے نال بیٹیاں ہویاں ہوسن۔

۱۸۔ تے اوندے وچ انہیں کول انہیں گلاسیں دچ پاٹی پلایا ویسی جیرھیں دچ سٹھہ رلی ہوئی ہوسن۔

۱۹۔ ہک چشمہ اوندے وچ جیندا نال لیلیں۔

۲۰۔ تے فام ہمیشہ انہیں دی خدمت کرلین کول انہیں کول بڑیکھیں تے عیوں معلوم تھیں جبریں او کھنڈیے ہوئے موتی ہن۔

۲۱۔ تے جیلھے کول بڑیکھیں کول اتھاں بہوں وڈی نعمت تے بادشاہت بڑیکھیں۔

۲۲۔ انہیں دے اتے پتلے ریشم دے سادے کپڑے ہوسن تے پے دی ریشمی کپڑے ہوسن تے انہیں کول چاندی دے کنگن پوائے دسین تے انہیں دارب انہیں کول پاک شراب پلیں۔

۲۳۔ بے شک اے تہا بڑا بدلہء تے تہا بڑی محنت دی قدر کیتی گئی۔

فَوَقَّعَهُمُ اللَّهُ شَرَّ ذَلِكَ الْيَوْمِ وَلَقَّهْمُ نَصْرَةً وَسُرُورًا ۝۷

وَجَزَّاهُمْ بِمَا صَبَرُوا جَنَّةً وَحَرِيرًا ۝۸

مُعَلِّكِينَ فِيهَا عَلَى الْأَرْبَابِ لَا يُرَدُّونَ فِيهَا شَبْسًا وَلَا زَمْهَرِيرًا ۝۹

وَدَانِيَةً عَلَيْهِمْ ظِلُّهَا وَذُلَّتْ أُنُوفُهُمْ مُتَمَدِّدَةً ۝۱۰

وَيُطَافُ عَلَيْهِمْ بِأَنبِيَاءٍ مِّنْ فَضَّةٍ وَأَكْوَابٍ كَانَتْ قَوَارِيرًا ۝۱۱

قَوَارِيرًا مِّنْ فَضَّةٍ قَدَّرُوهَا تَقْدِيرًا ۝۱۲

وَيُسْقَوْنَ فِيهَا كَأْسًا كَانَ مِزَاجُهَا زَنْجَبِيلًا ۝۱۳

عَيْنًا فِيهَا تُسَمَّى سَلْسَبِيلًا ۝۱۴

وَيَطُوفُ عَلَيْهِمْ وِلْدَانٌ مُّخَلَّدُونَ إِذَا دَأَبُتَهُمْ حَسِبَتْهُمُ لُغُولُ الْمَثُورَا ۝۱۵

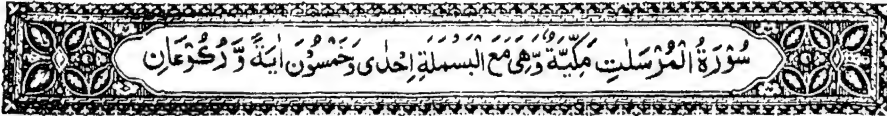
وَإِذَا رَأَيْتَ ثَمَرًا رَأَيْتَ لَعِينًا وَمِثْلًا نَّكَيرًا ۝۱۶

عَلَيْهِمْ ثِيَابٌ سُنَدُسٌ خُضَرٌ وَأَشْتَبَرُونَ وَخُلُوعًا أَسَاوِرَ مِّنْ فِضَّةٍ وَسَقَاهُمْ رَبُّهُمْ شَرَابًا طَهُورًا ۝۱۷

إِنَّ هَذَا كَانَ لَكُمْ جَزَاءً وَكَانَ سَعْيُكُم مَّشْكُورًا ۝۱۸

- ۲۴۔ بے شک اسان تیرے اتے قرآن تمہارا تھوڑا
لہائے۔
۲۵۔ توں مبرکر اپنے رب دے حکم تے انہیں دچوگن و مگار
تے کافرا اکھن نہ من۔
۲۶۔ تے اپنے رب دا صبح شام ذکر کر۔
۲۷۔ تے رات کوں اونکوں سجدے کرتے رات کوں دیر
تک اوندی تسبیح کر۔
۲۸۔ بے شک نے لوک جلدی چاہندن تے باری ڈیندن
اپنے پچھو تھوڑا دیندن۔
۲۹۔ اسان انہیں کوں پیدا کیتے تے انہیں دے جوڑ پکے
کیتن تے جلیے چاہسوں انہیں جہیں بی مخلوق انہیں
دی جاتے جی ڈلیوں۔
۳۰۔ بے شک اے نصیحت جیرما چاہوے اپنے رب
دوراہ گھئے۔
تے تسان تے محض اوہر چاہندے جو اللہ
چاہندے بے شک اوہوں جاثن دالا تے سیانہ۔
جینکوں چاہندے اپنی رحمت و رح داخل کریندے
تے ظالمیں کیتے ڈکھ والا عذاب تیار کیتا ہوئے۔
- إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْآنَ تَنْزِيلًا ۝
فَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ وَلَا تُطِعْ مِنْهُمْ آيَةً أَوْ
كُفُورًا ۝
وَاذْكُرْ اسْمَ رَبِّكَ بُكْرَةً وَأَصِيلًا ۝
وَمِنَ اللَّيْلِ فَاسْجُدْ لَهُ وَسَبِّحْهُ لَيْلًا طَوِيلًا ۝
إِنَّ هَؤُلَاءِ فِيْ عِزِّ الْعَاجِلَةِ وَيَذَرُونَ لِذِئْوِهِمْ
يَوْمَ مَا تُفْتَلَانِ ۝
نَحْنُ خَلَقْنَاهُمْ وَشَدَدْنَا أَسْرَهُمْ وَإِذَا شِئْنَا بَدَلْنَا
أَمَنَّا لَهُمْ بِدْيَلًا ۝
إِنَّ هَذِهِ تَذْكِرَةٌ فَمَنْ شَاءَ اتَّخَذْ إِلَىٰ رَبِّهِ سَبِيلًا ۝
وَمَا تَشَاءُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ كَانَ
عَلِيمًا حَكِيمًا ۝
يُنْزِلُ مَنْ يَشَاءُ فِي رَحْمَتِهِ وَالظَّالِمِينَ أَعَدَّ
لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ۝

سورہ مرسلات مکی تے بسم اللہ نال ایندیاں ۵۱ آیات تے ۲ رکوعن۔

- ۱۔ شروع کرنیوالا اللہ دے نال نال جیرما بن گھئے ڈیوڑ
والا تے دل دل مہربانی۔
۲۔ او جماعتاں جیرمیاں ہوئے ہوئے جلدیاں دیندن
۳۔ تے دل تمکیاں تھی دیندن۔
- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
وَالْمُرْسَلَاتِ عُرْفًا ۝
فَالْعَاصِفَاتِ عَصْفًا ۝

- ۴۔ تے دنیا وچ پھیلاوٹ والی جماعتیں کوں گواہ بنیدال
۵۔ تے سچ تے کوڑ وچ فرق کریندن۔
۶۔ تے خدا دے کلام کوں سٹویندن (اسے سب گواہن)
۷۔ عذر کیئے یا بڑا دے کیئے۔
۸۔ بے شک جو تہا بڑے نال وعدہ پورا تھیس۔
۹۔ تے جیلے تارے مٹ ولین۔
۱۰۔ تے جیلے آسمان وچ سوراخ تھی ولین۔
۱۱۔ تے جیلے پہاڑ اڑا ریئے ولین۔
۱۲۔ تے جیلے رسول مقرر وقت تے آندے ولین۔
۱۳۔ کیرے ڈینہہ کیئے اسے چھڑایا گیا ہا۔
۱۴۔ فیصلے دے ڈینہہ کیئے۔
۱۵۔ تیکوں کیا پتہ فیصلے دا ڈینہہ کیا ہے۔
۱۶۔ اول ڈینہہ منکریں کیئے ہلاکت۔
۱۷۔ کیا اسان پہلیں کوں ہلاک نیں کیا۔
۱۸۔ دل انہیں مے بعد نہیں کوں دی۔
۱۹۔ اسان ایویں بھر میں نال کریندے ہیں۔
۲۰۔ اول ڈینہہ جھٹلاوٹ والیں کیئے تباہی ہو۔
۲۱۔ کیا اسان تہا کوں ذلیل پائی کیں پیدا نیں کیا۔
۲۲۔ دل اسان اوکوں معزز جاتے رکھے۔
۲۳۔ ہک مقررہ وقت تیں تے ساکوں اندازہ ہا۔
۲۴۔ تے اسان بہوں چنگے اندازہ کرن والے ہیں۔
۲۵۔ اول ڈینہہ جھٹلاوٹ والیں کیئے تباہی ہو۔
۲۶۔ کیا اسان زمین کوں ولہیٹن والا نیں بنایا۔
۲۷۔ جیندے دی ہن تے مرنے دی۔
۲۸۔ تے اوندے وچ اسان اچے پہاڑ بنائے تے اسان
تہا کوں مسٹاپائی پلائے۔
- وَالنَّازِلَاتِ لَشَرٌّ ۝۱
فَالْفُرْقَاتِ قُرُفًا ۝۲
فَالْمُلْقِيَاتِ ذِكْرًا ۝۳
عُدُّرًا أَوْ كُذًّا ۝۴
إِنَّمَا تُوعَدُونَ لَوَاقِعٌ ۝۵
فَإِذَا النُّجُومُ طُيَسَتْ ۝۶
وَإِذَا السَّمَاءُ فُرِجَتْ ۝۷
وَإِذَا الْجِبَالُ سُفِّتْ ۝۸
وَإِذَا الرُّسُلُ أَقْبَتْ ۝۹
يَا قَوْمِ يَوْمَ أُخِّلَتْ ۝۱۰
لِيَوْمِ الْفَصْلِ ۝۱۱
وَمَا أَدْرَاكَ مَا يَوْمُ الْفَصْلِ ۝۱۲
وَيَوْمَ يُمِيزُ الْمَكْذِبِينَ ۝۱۳
أَلَمْ تَكُنْ مِنَ الْآدَابِينَ ۝۱۴
ثُمَّ نُنْعِمُهُمُ الْآخِرِينَ ۝۱۵
كَذَلِكَ نَفْعِلُ الْكَافِرِينَ ۝۱۶
وَيَوْمَ يُمِيزُ الْمَكْذِبِينَ ۝۱۷
أَلَمْ تَخْلُقْهُمْ مِنْ مَّاءٍ مَّهِينٍ ۝۱۸
فَجَعَلْنَاهُ فِي فَرْجَيْنِ ۝۱۹
إِلَى قَدَرٍ مَّعْلُومٍ ۝۲۰
فَقَدَرْنَا لَنُفَعَّهُمُ الْقُدْرُونَ ۝۲۱
وَيَوْمَ يُمِيزُ الْمَكْذِبِينَ ۝۲۲
أَلَمْ نَجْعَلِ الْأَرْضَ كِفَاتًا ۝۲۳
أَحْيَاءَ وَأَمْوَاتًا ۝۲۴
وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمَا رَوَاسِيَ شُعْبًا ۝۲۵
وَأَسْقَيْنَاكُمْ مَاءً ۝۲۶
فُرَاتًا ۝۲۷

- ۲۹۔ اول ڈینہ جھلاوٹ والیں کیسے تباہی ہو۔
 ۳۰۔ جیرمی شے کوں جھلیندے ہاوے اندر وڈو۔
 ۳۱۔ اول پچاویں دو وڈو جیندے رے حصے ہن۔
 ۳۲۔ نہ پھاں ڈیندے تے نہ گرمی کنیں پچیندے۔
 ۳۳۔ بے شک اولے جیندے مہا بڑا سٹیس جیوں قلعے ہون۔
 ۳۴۔ جیوں او جہازیں کوں ہرھٹ والے رستے ہون۔
 ۳۵۔ اول ڈینہ جھلاوٹ والیں کیسے تباہی ہو۔
 ۳۶۔ اے ڈینہ جرم نہ اسی۔
 ۳۷۔ تے انہیں کوں بہانے دی دی اجازت نہ ڈی دیسی۔
 ۳۸۔ اول ڈینہ جھلاوٹ والیں کیسے ہلاکت۔
 ۳۹۔ اے فیصلے دا ڈینہ اسان تہا کوں تے پہلیں کوں کٹھا کر لیں۔

- ۴۰۔ تے جے تہا ڈی کوئی تدبیر تے آنو۔
 ۴۱۔ اول ڈینہ جھلاوٹ والیں کیسے ہلاکت۔
 ۴۲۔ بے شک متعتی چھانویں تے چشیں وچ ہوسن۔
 ۴۳۔ تے جیرمے اولہند کر لیں او میرے ہوسن۔
 ۴۴۔ کھاؤ تے پیر مزے نال اے تہا ڈے نیک علیں دا بدلہ ہو۔

- ۴۵۔ اسان ایویں نیکیں کوں جزا ڈیندے ہیں۔
 ۴۶۔ جھلاوٹ والیں کیسے اول ڈینہ تباہی ہو۔
 ۴۷۔ کھاؤ تے فائدہ پاؤ کھد وقت کیسے بے شک تسال مجرم ہوسے۔
 ۴۸۔ اول ڈینہ جھلاوٹ والیں کیسے تباہی ہو۔
 ۴۹۔ تے جیلھے انہیں کوں آکھیا ویندے رکوع کرو او نہیں کریندے۔

- ۵۰۔ اول ڈینہ جھلاوٹ والیں کیسے تباہی ہو۔
 ۵۱۔ تے تسال ایندے لہجہ بی کیرمی گوال منیسر۔

- وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٢٩﴾
 انْظُرُوا إِلَىٰ مَا كُنْتُمْ بِهِ تَكْذِبُونَ ﴿٣٠﴾
 انْظُرُوا إِلَىٰ ظِلٍّ ذِي ثَلَاثِ شُعَبٍ ﴿٣١﴾
 لَا ظِلِيلٍ وَلَا يُغْنِي مِنَ الْهَبِّ ﴿٣٢﴾
 إِنَّهَا تَرْتَبِي بِشَرْكَاءٍ مُّضْرِبٍ ﴿٣٣﴾
 كَأَنَّهُ جُلُودٌ مُّطْرَبَةٌ ﴿٣٤﴾
 وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٣٥﴾
 هَذَا يَوْمُ لَا يَنْطَعُونَ ﴿٣٦﴾
 وَلَا يُؤْذَنُ لَهُمْ فَيَعْتَذِرُونَ ﴿٣٧﴾
 وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٣٨﴾
 هَذَا يَوْمُ الْفَصْلِ جَمْعُكُمْ وَالْأَوَّلِينَ ﴿٣٩﴾

- فَإِنْ كَانَ لَكُمْ كَيْدٌ فَكِيدُوا ﴿٤٠﴾
 وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٤١﴾
 إِنَّ السَّاعِقِينَ فِي ظُلُلٍ وَعُيُونٍ ﴿٤٢﴾
 وَقَوَاكِلَ مَتَا يَشْتَهُونَ ﴿٤٣﴾
 كُفُّوا أَسْرُؤًا هَيْتَا يَسَاءَ كُنْتُمْ لَعَّائُونَ ﴿٤٤﴾

- إِنَّا كُنَّا لَنَجْعَلِي الْمُحْسِنِينَ ﴿٤٥﴾
 وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٤٦﴾
 كُفُّوا وَتَمَتُّوا قَلِيلًا إِنَّا كُنْمُ مُجْرِمُونَ ﴿٤٧﴾
 وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٤٨﴾
 وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ انْعَمُوا أَلَا يَتَذَكَّرُونَ ﴿٤٩﴾

- وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٥٠﴾
 فَبِأَيِّ حَدِيثٍ بَعْدَهُ يُؤْمِنُونَ ﴿٥١﴾

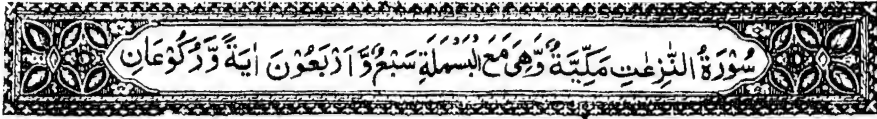

سورة نبا کی ۷۸ آیتیں ہیں۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۱۔ مفروع کریناں اللہ دے ناں نال جبر صابن گھٹے ڈیون
والا تے ول ول رحم کرن والا۔
- ۲۔ اے لوک ہک ڈوجھے کنیں کیرھی کمال دا پچھدن۔
- ۳۔ کیا اوں بہوں وڈی خبر دے متعلق۔
- ۴۔ جیندے بارے وچ او اختلاف کریندن۔
- ۵۔ سٹراہیں کوں پتہ لگ ویس۔
- ۶۔ ول سٹراہیں کوں پتہ لگ ویس۔
- ۷۔ کیا آساں زمین کوں دچھٹا نیٹیں بٹایا
- ۸۔ تے پہاڑیں کوں میج آلی کار بدلے سے۔
- ۹۔ تے آساں تہا کوں جوڑے جوڑے پیدا کیتے
- ۱۰۔ تے تہا ڈی نندر کوں آرام کیتے
- ۱۱۔ تے رات کوں لکاوٹ کیتے
- ۱۲۔ تے ڈینہہ کوں روزی کیتے بٹائے
- ۱۳۔ تے تہا ڈے اتے آساں ست مضبوط آسمان بٹائن۔
- ۱۴۔ تے چکدار سمجھ بٹائے سے۔
- ۱۵۔ تے گھاٹے جھڑوچو بہوں پانی لہائے سے
- ۱۶۔ تاں جو اونڈے نال آساں داٹے تے سبزیاں کڈھوں
- ۱۷۔ تے گھاٹے باغ
- ۱۸۔ بے شک فیصلے دا ڈینہہ مقرر۔
- ۱۹۔ جڈاں دھوتوں وچایا ویس تے تہاں ٹولیں وچ اوسو
- ۲۰۔ تے آساں کھول ڈیا ویس تے او دروازے دروازے
- تھی ویس۔
- عَمَّ يَتَسَاءَلُونَ ②
عَنِ النَّبَاِ الْعَظِيمِ ③
الَّذِي هُمْ فِيهِ مُخْتَلِفُونَ ④
كَلَّا سَيَعْلَمُونَ ⑤
كَلَّا سَيَعْلَمُونَ ⑥
أَلَمْ نَجْعَلِ الْأَرْضَ مَهْدًا ⑦
وَالْجِبَالَ أَوْتَادًا ⑧
وَخَلَقْنَاكُمْ أَزْوَاجًا ⑨
وَجَعَلْنَا نَوْمَكُمْ سُبَاتًا ⑩
وَجَعَلْنَا اللَّيْلَ لِبَاسًا ⑪
وَجَعَلْنَا النَّهَارَ مَعَاشًا ⑫
وَبَنَيْنَا فَوْقَكُمْ سَبْعًا شِدَادًا ⑬
وَجَعَلْنَا سِرَاجًا وَهَّاجًا ⑭
وَأَنزَلْنَا مِنَ الْمُعْصِرَاتِ مَاءً ثَجَّاجًا ⑮
لِنُخْرِجَ بِهِ حَبًّا وَنَبَاتًا ⑯
وَجَنَّاتٍ أَلْفَافًا ⑰
إِنَّ يَوْمَ الْفَصْلِ كَانَ مِيقَاتًا ⑱
يَوْمَ يُنفَخُ فِي الصُّورِ فَمَأْتُونُ أَفْوَاجًا ⑲
وَفُتِحَتِ السَّمَاءُ فَكَانَتْ أَبْوَابًا ⑳

- ۲۱۔ تے پہاڑ چلائے ولین تے اوریت بٹ ولین۔
 ۲۲۔ بے شک دوزخ گھات وچ
 ۲۳۔ تے منہ زوریں دا لکاڑہ۔
 ۲۴۔ اونڈے وچ سالہا سال رہن۔
 ۲۵۔ اونڈے وچ نہ انہیں کول ٹھڈھ لمسی تے نہ ٹھڈا پانی۔
 ۲۶۔ سوائے بہرں تے پانی تے بہرں ٹھڈے پانی لے
 ۲۷۔ اے پوری پوری جزا ہوسی۔
 ۲۸۔ بے شک او حساب دی امید نہ رکھندے بن۔
 ۲۹۔ تے انہیں ساڈی آیات کول اصلو جھٹلایا ہائیں
 ۳۰۔ تے ہر شے کول اسان گنیا ہوئے۔
 ۳۱۔ عذاب چکھو اسان سوائے مذاب دے بی کس گال
 وچ تہاکول نہ ودھیسوں۔
 ۳۲۔ بے شک متقی لوکیں کیتے کامیابی۔
 ۳۳۔ باغ تے انگورن۔
 ۳۴۔ تے کئی عردیاں جوان تریمتیں۔
 ۳۵۔ تے پھلکدے ہوئے پیالے ہوسن۔
 ۳۶۔ او اونڈے وچ نہ بے ہودہ گاہیں سنسن تے
 نہ کوڑ۔
 ۳۷۔ لے تیلے رب ولو جزاء حساب دے ملالون عطاء۔
 ۳۸۔ جیرھا آسمانیں تے زمین وارب تے جو انہیں دے
 وچکار اورعلن فداء اونڈے سامنے الانہ سبگسن۔
 ۳۹۔ جڈاں روح تے فرشتے قطار وچ کھڑے ہوسن
 کوئی الانہ سبگس سوائے اونڈے جیکوں اللہ رحمن
 اجازت دے تے او ٹھیک گال کرلیں۔
 ۴۰۔ اے ٹیہندہ آدئے جیرھا چاہے اپنے رب دولکاڑ
 بنا گھنے۔
- وَسَيَرِ الْجِبَالُ مَكَانَتْ سَرَابًا ۝
 اِنْ جَهَنَّمَ كَانَتْ مِرْصَادًا ۝
 لِّلطَّاعِينَ مَا بَاءٌ ۝
 لِّسِئَئِ فِيهَا اَحْقَابًا ۝
 لَا يَذُوقُونَ فِيهَا بَرْدًا وَلَا شَرَابًا ۝
 اِلَّا حَمِيمًا وَغَسَّاقًا ۝
 جَزَاءً وِفَاقًا ۝
 اِنَّهُمْ كَانُوا لَا يَرْجُونَ حِسَابًا ۝
 وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا كِذَابًا ۝
 وَكُلُّ شَيْءٍ اَخْصَيْنَاهُ كِئْبًا ۝
 فَذُوقُوا فَلَنْ نُّزِيدَهُمْ اِلَّا عَذَابًا ۝
 اِنَّ لِلْمُتَّقِينَ مَفَازًا ۝
 حَدَائِقَ وَاَعْنَابًا ۝
 وَكَوَاعِبَ اَنْرَابًا ۝
 وَكَسَائِدَهَاظًا ۝
 لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا وَلَا كِدًا بَابًا ۝
 جَزَاءً مِّن رَّبِّكَ عَطَاءٌ حِسَابًا ۝
 رَبِّ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا الرَّحْمٰنِ ۝
 لَا يَمْلِكُوْنَ مِنْهُ خِطَابًا ۝
 يَوْمَ يَقُومُ الزُّجُجُ وَالنَّصِيكَةُ صَفًّا لَا يَتَكَلَّمُوْنَ ۝
 اِلَّا مَن اُذِنَ لَهُ الرَّحْمٰنُ وَقَالَ صَوَابًا ۝
 ذٰلِكَ الْيَوْمُ الْحَقُّ فَمَن شَاءَ اِتَّخَذْ اِلٰى رَبِّهِ ۝
 مَا بَابًا ۝

إِنَّا أَنْذَرْنَكُمْ عَذَابًا قَرِيبًا هَ يَوْمَ
يَنْظُرُ الْمَرْءُ مَا قَدَّمَتْ يَدُهُ وَيَقُولُ
الْكُفْرُ يَلَيْتَنِي كُنْتُ تُرَابًا ۝
۴۱۔ بے شک اساں تہا کوں کوہر دے عذاب کیں ڈولے
جیرے ڈینہ آدمی ڈیکھسی جو اوں اگو تے پھیا ہوی تے کافر
آکھسی افسوس میں تے مٹی تھی و نہاں با۔

سورہ نزعت مکیہ تے بسم اللہ مال ایندیاں ۴۴ آیات تے ۲ رکومن۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝
وَالنَّازِعَاتِ غَرَقًا ۝
وَالنَّشِيطَاتِ تَشَكُّلًا ۝
وَالشَّاهِقَاتِ سَجًّا ۝
فَالشَّيْقَاتِ سَبَقًا ۝
فَالْمُدَّيِّرَاتِ أَمْرًا ۝
يَوْمَ تَرْجُفُ الرَّاحِفَةُ ۝
تَتَّبِعُهَا الزَّادِقَةُ ۝
قُلُوبٌ يَوْمِيَّةٌ وَأَجْفَلَةٌ ۝
أَبْصَارُهَا خَاشِعَةٌ ۝
يَقُولُونَ إِنَّا لَمَرْدُودُونَ فِي الْحَاوِرَةِ ۝
وَإِذَا كُنَّا عِظَامًا تَجَرَّةً ۝
قَالُوا تِلْكَ إِذًا كَرَّةٌ خَاسِرَةٌ ۝
فَإِنشَاهِي زَجْرَهُ وَاجِدَهُ ۝
فَإِذَا هُمْ بِالسَّاهِرَةِ ۝
- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے نان مال جبرہا بن جنگے
ڈیون والا تے دل دل رحم کرن والا۔
۲۔ دین دے علم کوں چکن آلیاں جماعتاں گواہن۔
۳۔ تے دل گندھ پدھن آلیاں جماعتاں گواہن۔
۴۔ پریں پریں تک وچن آلیاں جماعتاں۔
۵۔ تے ہک ڈوبے کنیں اگو و دھن آلیاں جماعتاں
گواہن۔
۶۔ دل دنیا دے کیس واسطے تجویزاں کریندین گواہن
۷۔ جیرے ڈینہ جنگ کینے قوم تیاری کر لسی۔
۸۔ ایندے بعد ہک بی گھڑی اوسی۔
۹۔ اوں ڈینہ دل کبندے پئے ہوسن۔
۱۰۔ آکھیں ڈر کنیں تلے ہوسن۔
۱۱۔ آکھسن کیا اساں ولا پھلے پریں اپنے رستے تے
ولائے ولیوں۔
۱۲۔ کیا جیلے اساں گھلیاں ہویاں ہلہیاں تھی ولیوں۔
۱۳۔ آکھسن دل اے تاں گھاٹے آلا و لڑ۔
۱۴۔ لے جنگ دی بھر معن ہک ڈر کا۔
۱۵۔ ایندے بعد اوسارے جنگ دے میدان وچ ہوسن۔

وَقَالَ رَبِّ

هَلْ أَتَاكَ حَدِيثٌ مُوسَى ۝

إِذْ نَادَاهُ رَبُّهُ بِالْوَادِ الْمُقَدَّسِ طُوًى ۝

إِذْ هَبَّ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَىٰ ۝

فَقُلْ هَلْ لَّكَ إِلَىٰ أَنْ تَزُولَ ۝

وَأَهْلِيكَ إِلَىٰ رَبِّكَ فَتَخْشَىٰ ۝

فَأَرَاهُ الْآيَةَ الْكُبْرَىٰ ۝

فَكَذَّبَ وَعَصَىٰ ۝

ثُمَّ أَدْبَرَ يَسْعَىٰ ۝

فَحَشَرَ فَنَادَىٰ ۝

فَقَالَ أَنَا رَبُّكُمُ الْأَعْلَىٰ ۝

فَأَخَذَهُ اللَّهُ نَكَالَ الْأُخْرَىٰ وَالْأُولَىٰ ۝

إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَعِبْرَةً لِّمَن يَخْشَىٰ ۝

ءِ أَنْشُرَ أُشْدَّ خَلْقًا أَمِ السَّمَاءِ بَنَاهَا ۝

رَفَعَ سَنَاهَا فُتُوْنَهَا ۝

وَأَغْطَشَ لَيْلَهَا وَأَخْرَجَ ضُحَاهَا ۝

وَالْأَرْضَ بَعْدَ ذَٰلِكَ دَحَاهَا ۝

أَخْرَجَ مِنْهَا مَاءَهَا وَمَرْعَاهَا ۝

وَالْجِبَالَ أَرْسَاهَا ۝

مَتَّعْنَا آلَكُمْ وَلَا نَعَامِكُمْ ۝

فَإِذَا جَاءَتِ الطَّامَةُ الْكُبْرَىٰ ۝

يَوْمَ يَتَذَكَّرُ الْإِنْسَانُ مَا سَعَىٰ ۝

۱۶۔ کیا میں کہیں موسیٰ دی بھال آئی ہے۔

۱۷۔ جیسے اول کوں پاک وادی طوی وچ اوندرے رب سبڈائیے

۱۸۔ تے آکھیں فرعون دو وچ بے شک اومند زور تھی

گئے۔

۱۹۔ تے آکھ کیا توں پاک تھیوڑن چاہندیں۔

۲۰۔ تے میں تیکوں تیلے رب دا راہ بڑ کھالں تاں جو

توں بڑیں۔

۲۱۔ موسیٰ اونکوں دبو انسان بڑ کھائے۔

۲۲۔ اول انکار کیستے تے نافرمانی کیتی۔

۲۳۔ ول کنڈولا کے درک پئے۔

۲۴۔ لوک کٹے کر کے منادی کرائی۔

۲۵۔ آکھیں میں تہا بڑا اچی شان آلا رب ہاں۔

۲۶۔ تے اللہ اونکوں آخرت تے دنیا دے عذاب وچ

پکڑ گدھے۔

۲۷۔ بے شک ایندے وچ بڑن والے کیتے عبرت۔

۲۸۔ کیا تہا کوں پیدا کرٹن اوکھا یا آسمان کوں جیکوں

خدا بنائے۔

۲۹۔ اونکوں بہوں اچا کیستے سی تے ول بے عیب بنائے۔

۳۰۔ تے رات اندھاری بنائی اس تے بڑو پہریں کوں ظاہر

کیستے سی۔

۳۱۔ ول زمین اوندرے لبد وچائی اس۔

۳۲۔ اوندرے وچو پانی تے گھا کدھیسے۔

۳۳۔ تے پہاڑ پورین سی۔

۳۴۔ اے تہا بڑے کیتے تے تہا بڑے بڑ بچریں کیتے سامان۔

۳۵۔ تے جیسے دبو آمنت ادسی۔

۳۶۔ جڈاں انسان اپنے عملیں کوں یاد کر لیسے۔

- وَبُذِّبَتِ الْجَحِيمُ لِمَن يَرَى ۝
فَأَمَّا مَنْ كُفَّ ۝
وَأُتِرَ الْحَيَوٰةَ الدُّنْيَا ۝
فَإِنَّ الْجَحِيمَ هِيَ الْمَأْوٰى ۝
وَأَمَّا مَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ وَنَهَى النَّفْسَ عَنِ الْهَوٰى ۝
فَإِنَّ الْجَنَّةَ هِيَ الْمَأْوٰى ۝
يَسْأَلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ أَيَّانَ مُرْسِلُهَا ۝
فِيمَا أَنْتَ مِنْ ذِكْرِهَا ۝
إِلَىٰ رَبِّكَ مُنتَهٰهَا ۝
إِنَّمَا أَنْتَ مُنذِرُ مَنِ يَحْشَاهَا ۝
كَانَ لَهُمْ يَوْمَ يَرَوْنَهَا لَمْ يَلْبَسُوْا إِلَّا عَشِيَّةً أَوِ صُحُورًا ۝
- ۳۷۔ تے دوزخ ڈیکھن والے دے کو لہو کر ڈتی ویسی۔
۳۸۔ تے میں منہ زوری کیتی
۳۹۔ تے دنیاوی زندگی کوں چھگا سمجھا۔
۴۰۔ تے بے شک دوزخ اونڈا لکاڑہ
۴۱۔ تے جیرھا اپنے رب دے مقام کینں ڈرسی تے اپنے
آپ کوں گندی خواہشیں کینں روکیں۔
۴۲۔ تے بے شک جنت اونڈا لکاڑہ۔
۴۳۔ اوش کینں اول گھڑی دا پچھن جو کڈن اوسی۔
۴۴۔ تیکوں تے اونڈے ذکر نال کیا واسطہ۔
۴۵۔ اونڈا پھیکڑی وقت خدا کوں پتہ۔
۴۶۔ توں تے محض اونکوں ہوشیار کرن والا این جیرھا اوں
کینں ڈر دے۔
۴۷۔ جیرھے ڈینہ اونکوں ڈیکھسن ایویں لگیں جیویں او
کے رات یا کہ ڈینہ ریئے ہون۔

سورہ عبس مکی ء تے بسم اللہ نال ایندیاں ۴۴ آیات تے یک رکوع۔

- بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ۝
عَبَسَ وَتَوَلَّى ۝
اَنْ جَاءَهُ الْاَعْمٰى ۝
وَمَا يُدْرِيكَ اَعْلٰهُ يَزَّي ۝
اَوْ يَذَّكَّرُ فَتَنْفَعَهُ الْذِّكْرٰى ۝
- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیرھا بن مگئے
ڈیون والا تے ول ول رحم کرن والا۔
۲۔ متھے تے وٹ آندس تے منہ پھیر گدھیں۔
۳۔ جو اونڈو یک اندھا آئے۔
۴۔ اے رسول تیکوں کیویں پتہ لگ سگدا جو منور پاک
تھی ویسی۔
۵۔ یا یاد کر لیں تے اے ذکر اونکوں فائدہ ڈلیسی۔

- ۶۔ کیا لے تمی سبک سے جو میرا بے پرواؤ۔
 ۷۔ توں اونزو بہوں تو میری ڈیوں۔
 ۸۔ تیبڑے اتے کوئی ذمہ داری نیں جے او پاک نیں
 تھیندا۔
 ۹۔ تے میرا تیبڑو درکدا آئے۔
 ۱۰۔ تے او بڑوادی ہار۔
 ۱۱۔ تے توں اول کنیں بے پروائی کریندیں۔
 ۱۲۔ لے اصلو غلط قرآن ہک نصیحت۔
 ۱۳۔ میرا نصیحت پکڑے
 ۱۴۔ قرآن عزت والیں بھیجیں وچ۔
 ۱۵۔ اچی شان والیں تے پاک (بھیجیں وچ ہے)۔
 ۱۶۔ میرے وڈے وڈے پندھ کرن والیں نے بھر دھن۔
 ۱۷۔ تے عزت والیں تے نیک لوکیں دے ابھڑ وچن۔
 ۱۸۔ انسان ہلاک تھوے کیجھنا ناسکراؤ۔
 ۱۹۔ اللہ اونکوں کیرم شے کنیں پیدا کیتے۔
 ۲۰۔ نطفے کنیں پیدا کیتس دل اندازہ بناس۔
 ۲۱۔ دل راہ سوکھی کیتی اس۔
 ۲۲۔ دل اونکوں مار کے قبر وچ رکھیس۔
 ۲۳۔ دل جیلے چاہی جیندا کرلیس۔
 ۲۴۔ سٹو انسان کوں جو حکم با اوں پورا نیں کیا۔
 ۲۵۔ او انسان اپنے کھائے دوڑیکھے۔
 ۲۶۔ بے شک اسان اوندے اتے بہوں پائی وسائے۔
 ۲۷۔ دل اسان زمین کوں بہوں کھپے۔
 ۲۸۔ تے اوندے وچ داٹے پیدا کیتے۔
 ۲۹۔ تے اگورتے سبزیاں۔
 ۳۰۔ تے زیتون تے کھیاں۔
- اَمَّا مِّنْ اِسْتَعْنٰی ۝
 فَانْتَ لَهُ تَصَدٰی ۝
 وَمَا عَلٰیكَ اَلَا یَزٰلٰی ۝
 وَ اَمَّا مِّنْ جَآءَكَ یَسْعٰی ۝
 وَهُوَ یَخْشٰی ۝
 فَانْتَ عَنْهُ تَاْخٰی ۝
 کَلَّا اِنَّهَا تَذٰکِرَةٌ ۝
 فَمَنْ شَآءَ ذَکِّرْهُ ۝
 فِیْ صُغْرِ مَکْرَمَةٍ ۝
 مَّرْفُوعَةٍ مُّطَهَّرَةٍ ۝
 بِاَیْدِیْ سَفَرَةٍ ۝
 کِرَامٍ بَرَرَةٍ ۝
 قَتَلَ الْاِنْسَانَ مَا اٰکْفَرَهُ ۝
 مِّنْ اٰی شِیْءٍ خَلَقَهُ ۝
 مِّنْ نُّطْفَةٍ خَلَقَهُ فَقَدَرَهُ ۝
 ثُمَّ السَّیْلَ یَسِّرَهُ ۝
 ثُمَّ اَمَاتَهُ فَاَقْبَرَهُ ۝
 ثُمَّ اِذَا شَآءَ اَنْشُرَهُ ۝
 کَلَّا لَنَا یَقِضُ مَا اَمَرَهُ ۝
 فَلَیْسَ ظَرْفُ الْاِنْسَانِ اِلٰی طَعَامِهِ ۝
 اِنَّا صَبَّغْنَا الْمَآءَ صَبْغًا ۝
 ثُمَّ شَقَقْنَا الْاَرْضَ شَقًّا ۝
 فَاَنْبَتْنَا فِیْهَا حَبًّا ۝
 وَعَبَبًا وَفَضْبًا ۝
 وَزَیْتُوْنًَا وَنَحْلًا ۝

- ۳۱۔ تے گھاٹے باغ وَحَدَّٰثِیْنَ غُلَبًا ۝
 ۳۲۔ تے میوے تے سکا گھا پیدا کیتھے سے وَفَاكِهَةً وَّآبًا ۝
 ۳۳۔ جیرھا تباڑے تے نہاڑے ڈنگھیں کیتے سامان مَنَاعًا لَّكُمْ وَلَا تَعْمَلُوهٗ ۝
 ۳۴۔ تے جیلے کن پارتن آلا عذاب اوسی۔ فَاِذَا جَاۤءَتِ الصَّاعَةُ ۝
 ۳۵۔ جڈاں آدمی اپنے بھراکئیں بھجسی۔ یَوْمَ یَفْزُ الْمَرْءُ مِنْ اَخِیْهِ ۝
 ۳۶۔ اپنی ماتے پیرکئیں۔ وَاٰیْهِ وَآیْهِ ۝
 ۳۷۔ تے اپنی زال تے پُتریں کئیں بھجسی۔ وَصَاحِبَتِهٖ وَبَیْنِهٖ ۝
 ۳۸۔ اول ڈینہہ ہر آدمی اپنے اپنے کم وچ رُودھا پیا لَیْلٍ اَمْرِیْ وَهُمْ یَوْمَیْذٍ شَانُ یَغْنِیْهِ ۝
 ۳۹۔ اول ڈینہہ کچھ منہ چکسن۔ وَجُوهٌ یَوْمَیْذٍ مُّسْفَرَةٌ ۝
 ۴۰۔ کھلے پئے ہوسن تے خوش ہوسن۔ صَاحِبَکُمْ مُّسْتَبْرَرَةٌ ۝
 ۴۱۔ تے کچھ منہ ہوسن انہیں تے مٹی ہوسی۔ وَوُجُوہٌ یَوْمَیْذٍ عَلَیْہَا غَبَرَةٌ ۝
 ۴۲۔ تے کالوں انہیں سے منہ تے ہوسی۔ تَرَهَّقَهَا قَتَرٌ ۝
 ۴۳۔ ایٹھے لوک کافرتے بدکار ہوسن۔ اُولٰٓئِکَ هُمُ الْکَافِرُ الْفَجَرَةُ ۝

سُورَةُ التَّكْوِيْرِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مَمَّ الْبِسْمَلَةِ ثَلَاثُونَ آيَةً

سورہ تکویر کی ۷۳۶ آیتیں ہیں۔

- ۱۔ شروع کریں اے اللہ دے ناں نال جیرھا بن سکے ڈلوٹن بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ۝
 ۲۔ جیلے سجھ واپس ولسی۔ اِذَا الشَّمْسُ كُوِّرَتْ ۝
 ۳۔ تے جیلے تارے دھندلا ولسن۔ وَاِذَا النُّجُومُ اَنكَدَرَتْ ۝
 ۴۔ تے جیلے پہاڑ ٹوڑیے ولسن۔ وَاِذَا الْجِبَالُ سُيِّرَتْ ۝
 ۵۔ تے ڈاچیاں بے کار تھی ولسن۔ وَاِذَا الْعِشَارُ عُطِّلَتْ ۝
 ۶۔ ڈنگھ کٹے کیتے ولسن۔ وَاِذَا الْوُحُوشُ حُشِرَتْ ۝

- ۷۔ تے جیلھے سمندر رلا بڑتے ولین۔
 ۸۔ تے بندے آپت وچ بلا بڑتے ولین۔
 ۹۔ تے جیلھے جیندیاں پُریکُن والیں دے متعلق پچھیا ویسی
 ۱۰۔ کیرے گناہ وچ اوتکوں ماریا ویندا ہا۔
 ۱۱۔ تے جیلھے کتاباں کھنڈا بڑتیاں ولین۔
 ۱۲۔ تے جیلھے آسمان دی کھل بھائی ویسی۔
 ۱۳۔ تے جیلھے دوزخ بھر کائی ویسی۔
 ۱۴۔ تے جیلھے جنت کو لہو کر بڑتی ویسی۔
 ۱۵۔ ہر شخص کوں اوندا پتہ بگ دیسی ہواں کیتا ہوسی۔
 ۱۶۔ میں گواہ بنیداں جیرے جیرے ٹردیں ٹوں پچھوتے ہٹ
 ویندن۔
 ۱۷۔ تے تک دی سیدھ چلن تے جیرے گھر وچ بہر بندن
 ۱۸۔ تے رات گواہ جیلھے او ممکن تے اندی ہ۔
 ۱۹۔ تے فجر گواہ جیرمی نکدی ہ۔
 ۲۰۔ بے شک اے رسول کریم دیاں مبالغہاں ہن۔
 ۲۱۔ طاقت والا تے عرش والے خدا دے نزدیک عزت
 والا ہ۔
 ۲۲۔ اطاعت دے لائق ہے تے امین دی ہے
 ۲۳۔ تے تہا بڑا ساتھی دیوانہ نیں۔
 ۲۴۔ اوں اوتکوں کھلے آسمان تے بڑھے۔
 ۲۵۔ تے غیب دیاں خبراں بڈس وچ شوم نیں۔
 ۲۶۔ تے اے مردود شیطان دا قول نیں۔
 ۲۷۔ تے تساں کتے ویندے پئے ہ۔
 ۲۸۔ او تے مھن عالمین کیتے نصیحت۔
 ۲۹۔ اندرے واسطے جیرھا سدھ راہ تے ٹرن چاہوے
 ۳۰۔ تے تساں اوں گال دی خواہش کر سگدے ہ جیرمی
- وَإِذَا الْبُحَارُ يُدْرَجْنَ ۝
 وَإِذَا الْفُجُوسُ زُوْجَتْ ۝
 وَإِذَا الْمَوْءَدَةُ سُيْلَتْ ۝
 بِأَيِّ ذَنْبٍ قُتِلَتْ ۝
 وَإِذَا الصُّحُفُ نُشِرَتْ ۝
 وَإِذَا السَّمَاءُ كُشِطَتْ ۝
 وَإِذَا الْجَبَابِثُ سُحِرَتْ ۝
 وَإِذَا الْجَوْنَةُ أُزْلِفَتْ ۝
 عَلِمْتَ نَفْسٌ مَّا أَحْضَرْتَ ۝
 فَلَا أَقْسَمُ بِالْخَنَسِ ۝
 الْجَوَارِ الْكُنَّسِ ۝
 وَالْيَلِيلُ إِذَا عَسْعَسَتْ ۝
 وَالضُّبُجُ إِذَا تَنَفَّسَتْ ۝
 إِنَّهُ لَقَوْلُ رَسُولٍ كَرِيمٍ ۝
 ذِي قُوَّةٍ عِنْدَ ذِي الْعَرْشِ مَكِينٍ ۝
 مُطَاعٍ ثَمَّ أَمِينٍ ۝
 وَمَا صَاحِبُكُمْ بِبَحِيلٍ ۝
 وَلَقَدْ سَآءَ بِالْآفَاقِ الْبَحِيلِينَ ۝
 وَمَا هُوَ عَلَى الْغَيْبِ بِضَنِينٍ ۝
 وَمَا هُوَ بِقَوْلِ شَيْطَانٍ رَجِيزٍ ۝
 فَاَيِّنْ تَذْهَبُونَ ۝
 إِنَّ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ ۝
 لِمَنْ شَاءَ مِنْكُمْ أَنْ يَسْتَقِيمَ ۝
 وَمَا تَشَاءُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ رَبُّ

الْعَلَمِينَ ۝

رب العالمین خدا چاہندے۔

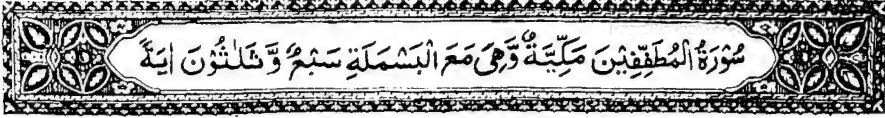
۴

سُورَةُ الْاِنْفِطَارِ مَكِّيَّةٌ وَرَبِّهَا بِسْمَلَةِ عَشْرُونَ آيَةً

سورہ انفطار مکی ۱۰ آیتیں۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۱۔ شروع کرینداں اللہ سے ناں نال جیرھا بن منگے ڈیوڑ
والا تے دل دل رحم کرٹ والا ۲۔
- ۲۔ جیلھے آسان پھٹ ولسی۔
- ۳۔ جیلھے تارے جھڑ ولسی۔
- ۴۔ تے جیلھے سمندر جیریے ولسی۔
- ۵۔ تے جیلھے قبرال پیاں ولسی۔
- ۶۔ ہر شخص کول پتہ بگ ولسی جواول اگوتے بھوپٹیا ہا
- ۷۔ اے انسان نیکوں کیل تیلے عزت والے رب سے بارے وچ دکھا ڈتے۔
- ۸۔ جیس تیکوں پیدا کیے دل درست کیتس ول طاقت ڈرتی اس۔
- ۹۔ جیرمی نکل پسند کیتی اس تیکوں بٹاؤس۔
- ۱۰۔ سٹو تاساں دین دا انکار کریندے ۱۱۔
- ۱۱۔ تے بے شک تہا ڈے اتے نگران۔
- ۱۲۔ شریف کھن والین۔
- ۱۳۔ او جانڈن جو تاساں کریندے ۱۴۔
- ۱۴۔ بے شک نیک لوک نعمتیں وچ ہوسن۔
- ۱۵۔ تے گناہ گار بے شک دوزخ وچ ہوسن۔
- ۱۶۔ او جزا سزا دے ڈینہ اوندے وچ بیٹے ولسی۔
- ۱۷۔ او اول کین ملک نہ بگسن۔
- إِذَا السَّمَاءُ انْفَطَرَتْ ②
- وَإِذَا الْكَوَاكِبُ انْتَثَرَتْ ③
- وَإِذَا الْبِحَارُ فُجِّرَتْ ④
- وَإِذَا الْقُبُورُ بُعْثِرَتْ ⑤
- عَلِمَتْ نَفْسٌ مَّا قَدَّمَتْ وَأَخَّرَتْ ⑥
- يَا أَيُّهَا الْإِنْسَانُ مَا غَرَكَ بِرَبِّكَ الْكَرِينِ ⑦
- الَّذِي خَلَقَكَ فَسَوِّكَ فَعَدَلَكَ ⑧
- فِي أَيِّ صُورَةٍ مَّا شَاءَ رَكَّبَكَ ⑨
- كَلَّا بَلْ تُكَذِّبُونَ بِالذِّينِ ⑩
- وَأَنْ عَلَيْكُمْ لَحُفَظِينَ ⑪
- كِرَامًا كَاتِبِينَ ⑫
- يَعْلَمُونَ مَا تَفْعَلُونَ ⑬
- إِنَّ الْأَبْرَارَ لَفِي نَعِيمٍ ⑭
- وَأِنَّ الْفُجَّارَ لَفِي جَحِيمٍ ⑮
- يَصْلَوْنَهَا يَوْمَ الدِّينِ ⑯
- وَمَا هُمْ عَنْهَا بِغَائِبِينَ ⑰

- ۱۸۔ تیکوں کیا پتہ جزا سزا دا ڈینہ کیا ہے؟
 ۱۹۔ دل تیکوں کیا پتہ جزا سزا دا ڈینہ کیا ہے؟
 ۲۰۔ جیرے ڈینہ کوئی کجھ دی کہیں دے کم نہ آ سگسی تے
 سارا فیصلہ اللہ دے ہتھ ہو سی۔
- وَمَا أَدْرَاكَ مَا يَوْمُ الدِّينِ ۝
 ثُمَّ مَا أَدْرَاكَ مَا يَوْمُ الدِّينِ ۝
 يَوْمَ لَا تَنفَسُ نَفْسٌ شَيْئًا وَلَا أَعْرُ
 يَوْمَئِذٍ نَفْسٌ ۝

سورہ مطففین مکی ء تے بسم اللہ نال ایندیاں ۳۷ آیاتن۔

- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیرا بن مگئے
 ڈیون والا تے ول دل رحم کرٹ والا ء۔
 ۲۔ گھٹ تولن والیں کیتے تباہی ء۔
 ۳۔ جیرے لوکس کینس تول کے گھندن تے پورا گھندن
 ۴۔ تے جیلھے بنہیں کول تول کے ڈینڈن تے گھٹ
 کر ڈیندن۔
 ۵۔ کیا انہیں کول خیال نہیں جواو اٹھالے ولین۔
 ۶۔ وڈے ڈینہ کول۔
 ۷۔ جیرے ڈینہ لوک رب العالمین خدا کیتے کھڑے تھی
 ولین۔
 ۸۔ سٹوبے شک گناہ گاریں دا حکم ہمیشہ دی کتاب وچ
 ۹۔ تے تیکوں کیا پتہ او ہمیشہ دی کتاب کیا ہے
 ۱۰۔ اوکھی ہون کتاب۔
 ۱۱۔ انکار کرٹ والیں کیتے اول ڈینہ تباہی ء۔
 ۱۲۔ جیرے جزا سزا دے ڈینہ دا انکار کریندن۔
 ۱۳۔ تے اوندا انکار محض او ہے کریندن جیرے حد
 کینس ودھن والے تے بہوں گناہ گارن۔
- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝
 وَبِلَّامُطَفِّفِينَ ۝
 الَّذِينَ إِذَا أَتَالُوا عَلَى النَّاسِ يَسْتَوْفُونَ ۝
 وَإِذَا كَالُوهُمْ أَوْ وَزَنُوهُمْ يُخْسِرُونَ ۝
 أَلَا يَظُنُّ أُولَٰئِكَ أَنَّهُمْ مَبْعُوثُونَ ۝
 لِيَوْمٍ عَظِيمٍ ۝
 يَوْمَ يَقُومُ النَّاسُ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ ۝
 كَلَّا إِنَّ كِتَابَ الْفُجَارِ لَفِي سَعِيرٍ ۝
 وَمَا أَدْرَاكَ مَا سَعِيرٌ ۝
 كِتَابٌ مَّرْقُومٌ ۝
 وَبِلَّامُطَفِّفِينَ ۝
 الَّذِينَ يَكْذِبُونَ يَوْمَ بَيُّومِ الدِّينِ ۝
 وَمَا يَكْذِبُ بِهِ إِلَّا كُلُّ مُعْتَدٍ أَثِيمٍ ۝

۱۳۔ جیلھے اونکوں ساڈی آیات پڑھ کے سٹایاں ویندن
آہن لے پیسے لوکس دے قسے بن۔

۱۵۔ سٹو امل انہیں دے دیں تے رنگ بگ گئے انہیں
دے عملیں دی وجہ نال۔

۱۶۔ سٹو بے شک او اوں ڈیہند اپنے رب کنیں پریں
رکھے ولین۔

۱۷۔ ول بے شک او دوزخ وچ سٹے ولین۔

۱۸۔ ول آکھیا ویسی ایہو با جیندا تسال انکار کریندے
باوے۔

۱۹۔ سٹو بے شک نیک لوکس کیتے مکم "علین" وچ۔

۲۰۔ تیکوں کیا پتہ اے "علیون" کیا ہے؟

۲۱۔ لکھی ہوئی کتاب۔

۲۲۔ اللہ سے قریبی اونکوں ڈیکھسن۔

۲۳۔ بے شک نیک لوک نعمتیں وچ ہوسن۔

۲۴۔ ہما جیس تے بڈے بیٹھے ہوسن۔

۲۵۔ انہیں دے چہرے تے توں خوشی دی سرسبزی ڈیکھیں۔

۲۶۔ بند شراب انہیں کوں پلائی ویسی۔

۲۷۔ جیندے چھیکڑ وچ مشک ہوسی تے ہن خُشے
خواہش کرن آلیں کوں خواہش کرنی چاہی دی۔

۲۸۔ تے اوندرے وچ "تسْنِیم" مل ہوئی ہوسی۔

۲۹۔ چشمہ جیندے وچ قریبی لوک پین۔

۳۰۔ بے شک مجرم مومنیں تے کھلنے بن۔

۳۱۔ تے جیلھے اوہیں دے نال لنگھدے بن انہیں

دو اشارے کریندے بن۔

۳۲۔ تے جیلھے گھرا لیں دو ولدے بن اکڑیندے بن

إِذَا تَنَالَىٰ عَلَيْهِ آيَاتُنَا قَالَ أَسَاطِيرُ
الْأَوَّلِينَ ۝

كَلَّا بَلْ رَانَ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ۝

كَلَّا إِنَّهُمْ عَنْ رَبِّهِمْ يَوْمَئِذٍ لَمَحْجُوبُونَ ۝

ثُمَّ إِنَّهُمْ لَصَالُوا الْجَحِيمِ ۝

ثُمَّ يُقَالُ هَذَا الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تُكَذِّبُونَ ۝

كَلَّا إِنَّ كِتَابَ الْإِبْرَارِ لَفِي عِلِّيِّينَ ۝

وَمَا أَذْرَاكَ مَا عِلِّيُّونَ ۝

كِتَابٌ مَّرْقُومٌ ۝

يَشْهَدُهُ الْمَلَائِكَةُ ۝

إِنَّ الْإِبْرَارَ لَفِي نَعِيمٍ ۝

عَلَى الْأَرْآلِكِ يَنْظُرُونَ ۝

تَعْرِفُ فِي وُجُوهِهِمْ نَضْرَةَ النَّعِيمِ ۝

يُسْقَوْنَ مِنْ رَحِيقٍ مَخْمُومٍ ۝

خِتَمُهُمْ فِيهَا ۝ وَفِي ذَلِكَ فَلْيَتَنَافَسِ

السَّافِرُونَ ۝

وَمِزَاجُهُمْ تَسْنِيمٌ ۝

عَمِيمًا يَشْرَبُ بِهَا الْمَخْلُوقُونَ ۝

إِنَّ الَّذِينَ أَجْرَمُوا كَانُوا مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا

يَضْحَكُونَ ۝

وَإِذَا مَرُّوا بِهِمْ يَتَغَامَزُونَ ۝

وَإِذَا انْقَلَبُوا إِلَىٰ أَهْلِهِمْ انْقَلَبُوا

فَكَهِنَ ۝

- وَاِذَا رَاوْهُمْ قَالُوْا اِنْ هٰؤُلَاءِ لَصٰلِحُوْنَ ۝
 ۳۳۔ جیلھے انہیں کوں ڈبدرے بن آہدے ہن بیشک
 اے گراہن۔
 وَمَا اُرْسِلُوْا عَلَيْهِمْ حٰفِظِيْنَ ۝
 ۳۴۔ انہیں تے نگراں بنا کے نیس جٹھے لگے۔
 فَاَلْيَوْمَ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا مِنَ الْكُفَّارِ يَضْحَكُوْنَ ۝
 ۳۵۔ تے اج مومن کافریں تے کھدے پین۔
 عَلٰى الْاَرَآءِ يَنْظُرُوْنَ ۝
 ۳۶۔ ہانچیں تے ڈبدرے پین۔
 هَلْ تُؤْتٰبُ الْكُفَّارُ مَا كَانُوْا يَفْعَلُوْنَ ۝
 ۳۷۔ تے کیا کافریں کوں ادتہر بدلہ نیس ملیا جو اوکریند
 ہن۔

سورة الانشقاق مکی ۷۷ آیتیں۔

- بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ۝
 ۱۔ شروع کریند اللہ دے ناں نال جیرہا بن لگے
 بُولُوْا وَالْاَنۡتَ وَلِ رَحْمِ كَرِيْطٍ وَالۡاٰءِ۔
 ۲۔ جیلھے آسان پھٹ ولس۔
 ۳۔ تے اپٹے رب دوکن لیس تے اے اوندے اتے
 فرمن۔
 ۴۔ تے جیلھے زمین ودھائی ولسی۔
 ۵۔ تے جو اوندے وچ باہر وکدھ سیسی تے خالی
 تھی ولسی۔
 ۶۔ تے اپٹے رب دوکن لیس تے اے اوند فرمن۔
 ۷۔ اے انسان بے شک توں پورے زور نال خدا دو
 و نجن والا ہوں تے ول اوکوں ملن والا ایں۔
 ۸۔ تے جیکوں اعمال نامہ سچے ہتھ وچ ڈتا ولسی۔
 ۹۔ اول کنیں جلدی سوکھا حساب گن گدھا ولسی۔
 اِذَا السَّمَآءُ اُنۡشَقَّتْ ۝
 ۱۰۔ اَوۡنَتۡ لِرَبِّہَا وَحُقَّتْ ۝
 ۱۱۔ وَ اِذَا الْاَرْضُ مُدَّتْ ۝
 ۱۲۔ وَاَلَقَتْ مَا فِيْہَا وَتَخَلَّتْ ۝
 ۱۳۔ وَاَوۡنَتۡ لِرَبِّہَا وَحُقَّتْ ۝
 ۱۴۔ يٰۤاَيُّهَا الْاِنۡسَانُ اِنَّكَ كَادِحٌ اِلٰى رَبِّكَ كَدْحًا
 ۱۵۔ فَمُلۡقِيۡہٗ ۝
 ۱۶۔ فَاَمَّا مَنۡ اُوۡتِيَ كِتٰبَہٗ بِیَمِيۡنِہٖ ۝
 ۱۷۔ فَسَوۡفَ يُحٰسَبُ حِسَابًا یَّسِيْرًا ۝

- ۱۰۔ تے او اپنے پیر دو خوش خوش ولس۔
 ۱۱۔ تے جینکوں اعمال نامہ اوندی کنت پچھو ڈیا ولس
 ۱۲۔ او اپنے منہ نال تباہی کوں سبلیس۔
 ۱۳۔ تے بھڑکدی بھا وچ شیا ولس۔
 ۱۴۔ بے شک اور اپنے پیر وچ بہوں خوش ہا۔
 ۱۵۔ اوندا خیال ہا اوں تے مصیبت نہ اوسی۔
 ۱۶۔ ستر اوندا رب بے شک اونکوں ڈیڈا کھڑا ہا۔
 ۱۷۔ سمجھ دی لالی کوں گواہ بنیڈاں۔
 ۱۸۔ تے رات کوں جیلھے او ہر شے دلہیٹ تے لگا گھڑی
 ۱۹۔ تے چند کوں جیلھے او پورا تھی ونجے۔
 ۲۰۔ تساں ضرور ہولے ہولے انہیں حالتیں تے پچسو۔
 ۲۱۔ انہیں کوں کیا تھی گئے او منیدے نیں۔
 ۲۲۔ تے جیلھے انہیں کوں قرآن پڑھ کے ٹایا ونجے او
 سجدہ نیں کریں دے۔
 ۲۳۔ اصل کافر تے انکار کریں دن۔
 ۲۴۔ اللہ بہوں جائزے جو او گنبدن۔
 ۲۵۔ توں انہیں کوں ڈکھ ڈیوٹ والے عذاب دی خبر
 ڈے۔
 ۲۶۔ سوائے انہیں لوکیں دے جیرھے منیدت تے
 چنگے عمل کریں دن انہیں کیتے نہ ختم تھیرن والا اجر۔
- ۱۰۔ وَيَنْقَلِبُ إِلَىٰ أَهْلِهِ مَسْرُورًا ۝
 ۱۱۔ وَأَمَّا مَنْ أُوتِيَ كِتَابَهُ وَرَأَىٰ ظَهْرَهُ ۝
 ۱۲۔ فَسَوْفَ يَدْعُوا ثُبُورًا ۝
 ۱۳۔ وَبَصُلًا سَعِيرًا ۝
 ۱۴۔ إِنَّكَ كَانَ فِي أَهْلِهِ مَسْرُورًا ۝
 ۱۵۔ إِنَّهُ ظَنَّ أَنْ لَنْ يَحُورَ ۝
 ۱۶۔ بَلَىٰ إِنَّ رَبَّهُ كَانَ بِهِ بَصِيرًا ۝
 ۱۷۔ فَلَا أَقْسِمُ بِالْشفَىٰ ۝
 ۱۸۔ وَالْاَيْلِ وَمَا وَسَىٰ ۝
 ۱۹۔ وَالْقَمَرِ إِذَا اتَّسَقَ ۝
 ۲۰۔ لَتَرْكَبُنَّ طَبَقًا عَنْ طَبَقٍ ۝
 ۲۱۔ فَمَا لَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ۝
 ۲۲۔ وَإِذَا قُرِئَ عَلَيْهِمُ الْقُرْآنُ لَا يَسْجُدُونَ ۝
 ۲۳۔ بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا يَكْذِبُونَ ۝
 ۲۴۔ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يُوعُونَ ۝
 ۲۵۔ فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ۝
 ۲۶۔ إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ ۝

مخالفتہ عبادت الہیہ

تہذیب

۱۰

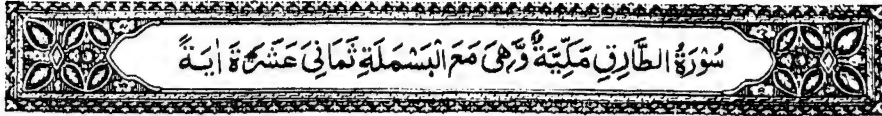

سُورَةُ الْبُرُوجِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ ثَلَاثٌ وَعِشْرُونَ آيَةً

سورة بروج مکی ۷۲۲ آیتاں۔

۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیرھا بن سنکے ڈیوٹ والا تے دل ول رحم کرن والا ۷۔ ۲۔ برحبیں آلا آسمان گواہ۔ ۳۔ تے او ڈینہ جیند اوعدہ ۷ گواہ۔ ۴۔ تے گواہ تے جیندی گواہی ڈی گئی ۷ اودی۔ ۵۔ گھڑیں آ لے تباہ تھی گئیں۔ ۶۔ جیرھے بل سٹ کے بھا جھڑکیندے ہن۔ ۷۔ جیلھے او بھا دے نال بیٹھے ہن۔ ۸۔ تے او جو مومنین نال کریندے پئے ہن انہیں دے دل گواہ ہن۔ ۹۔ او انہیں کہیں معن این واسطے رُسین تے کاوڑین جو او غالب تے صفیتں والے اللہ کوں منیندے ہن۔ ۱۰۔ او خدا جیندے واسطے بے آسمانیں تے زمین دی بادشاہت تے اللہ ہر چیز کوں ڈبدا پئے۔ ۱۱۔ بے شک جہنیں مومن مردیں تے مومن تریہیں کوں عذاب ڈتے دل توبہ وی نیں کیج انہیں کیجے دوزخ دا عذاب تے انہیں کیجے ساڑن والا عذاب۔ ۱۲۔ بے شک مومن جہنیں نیک عمل کیتن انہیں کیجے باغن جیندے وچ نہراں و بندیاں پین لے بہوں وڈی کامیابی ۷۔ ۱۳۔ بے شک تیرے رب دی پکڑ سخت۔	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ① وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الْبُرُوجِ ② وَالْيَوْمِ الْمَوْعُودِ ③ وَشَاهِدٍ وَمَشْهُودٍ ④ قُتِلَ أَصْحَابُ الْأُخْدُودِ ⑤ النَّارِ ذَاتِ الْوُقُودِ ⑥ إِذْ هُمْ عَلَيْهَا قُعُودٌ ⑦ وَهُمْ عَلَىٰ مَا يَفْعَلُونَ بِالْمُؤْمِنِينَ شُهُودٌ ⑧ وَمَا نَقَمُوا مِنْهُمْ إِلَّا أَن يُؤْمِنُوا بِاللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَبِيدِ ⑨ الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ⑩ إِنَّ الَّذِينَ فَتَنُوا الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ ثُمَّ لَمْ يَتُوبُوا فَلَهُمْ عَذَابُ جَهَنَّمَ وَلَهُمْ عَذَابُ الْحَرِيقِ ⑪ إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ جَنَّاتُ تَجْرَىٰ مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ذَٰلِكَ الْفَوْزُ الْكَبِيرُ ⑫ إِنَّ بَطْشَ رَبِّكَ لَشَدِيدٌ ⑬

- ۱۳۔ بے شک او شروع کریندے تے ولا ولا عذاب
بُئِنْدَے۔
- ۱۵۔ تے او کُفْرُ والا تے پیا کرٹ والا دی ہے۔
- ۱۶۔ عرشِ عید والا۔
- ۱۷۔ جو چاہندے او کر کے رہندے۔
- ۱۸۔ کیا تیں کئیں لشکریں دی خبر نہیں آئی۔
- ۱۹۔ فرعون تے خمود دی۔
- ۲۰۔ اصل کا فر ہر حال وچ انکار کریندن۔
- ۲۱۔ تے اللہ انہیں کول بچھو کئیں ولہیت گھنسی
- ۲۲۔ اصل او قرآن مجید۔
- ۲۳۔ میرا محفوظ تختی وچ۔
- إِنَّهُ هُوَ يُبْدِي وَيُعِيدُ ۝
وَهُوَ الْغَفُورُ الْودُودُ ۝
ذُو الْعَرْشِ الْمَجِيدُ ۝
فَعَالٌ لِّمَآ يُرِيدُ ۝
هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ الْجُنُودِ ۝
فِرْعَوْنُ وَثَمُودُ ۝
بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي تَكْذِيبٍ ۝
وَاللَّهُ مِنْ ذُرِّيَّتِهِم مُّطِئٌ ۝
بَلْ هُوَ قَوَّانٌ مَّجِيدٌ ۝
فِي لُجٍّ مَّحْفُوظٍ ۝

سورة طارق مکی ۱۸ آیات۔

- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیرا بن گئے،
بُیُوتُ والا تے ول ول رحم کرٹ والا۔
- ۲۔ آسمان تے فجر دے تارے گواہن۔
- ۳۔ تیکوں کیوں پتہ؟ فجر دا تارا کیا ہے۔
- ۴۔ ہوں چمکٹ والا تارا۔
- ۵۔ ہر انسان تے ہک نہ ہک بنگران مقرر۔
- ۶۔ انسان بڑیکھے تے سہی کیر صی شے کئیں پیدا کیا گئے
- ۷۔ او اچھل دے پاؤ کئیں پیدا کیا گئے۔
- ۸۔ جیرا پسلیں تے کنڈ دی بیڑیں وچر نکل دے۔
- ۹۔ بے شک او اونکوں ولا ولا وٹ تے قادر۔
- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝
وَالسَّمَاءِ وَالطَّارِقِ ۝
وَمَا أَدْرَاكَ مَا الطَّارِقُ ۝
النَّجْمُ الثَّاقِبُ ۝
إِنْ كُلُّ نَفْسٍ لَّمَّا عَلَيْهَا حَافِظٌ ۝
فَلْيَنْظُرِ الْإِنْسَانُ مِمَّ خُلِقَ ۝
خُلِقَ مِنْ مَّاءٍ دَافِقٍ ۝
يَخْرُجُ مِنْ بَيْنِ الصُّلْبِ وَالتَّرَائِبِ ۝
إِنَّهُ عَلَى رَجْعِهِ لَقَادِرٌ ۝

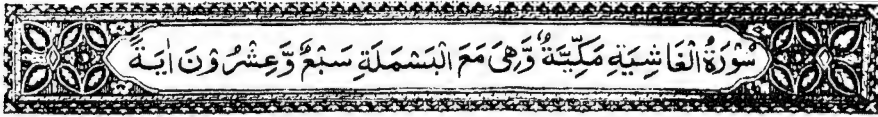
- یَوْمَ تُبْلَى السَّرَائِرُ ۝
 قَالَهُ مِنْ قُوَّةٍ وَلَا تُفَصِّلُ
 وَالسَّاءِ ذَاتِ الرَّجْعِ ۝
 وَالْأَرْضِ ذَاتِ الصَّدْعِ ۝
 إِنَّهُ لَقَوْلُ فَصْلٍ ۝
 وَمَا هُوَ إِلَّا هَزْلٌ ۝
 إِنَّهُمْ يَكِيدُونَ كَيْدًا ۝
 وَأَكِيدُ كَيْدًا ۝
 فَبِهَذَا الْكِتَابِ أَنْصَرِّفُهُمْ
 ۝
 ۱۰۔ جڈال راز ظاہر تھیں۔
 ۱۱۔ اونڈے کہتے نہ طاقت ہوسی تے نہ امدادی۔
 ۱۲۔ دل و دل و سن ۲ لا جھڑ گواہ۔
 ۱۳۔ تے پھٹ و بچن والی زمین گواہ۔
 ۱۴۔ بے شک اے پھیکڑی تے پکی گال۔
 ۱۵۔ اے کمزور کلام نہیں۔
 ۱۶۔ بے شک او تدبیراں کرنین۔
 ۱۷۔ تے میں دی تدبیراں کرنین۔
 ۱۸۔ تے توں کافریں کوں وستی ڈے کجھ ڈینہ دی وستی
 ڈے۔

سُورَةُ الْأَعْلَى مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مَعِ الْبِسْمَلَةِ عِشْرُونَ آيَةً

سورة اعلیٰ مکی ۲۰ آیتاں۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝
 سَبِّحْ اسْمَ رَبِّكَ الْأَعْلَى ۝
 الَّذِي خَلَقَ فَسْوَى ۝
 وَالَّذِي فَكَرَ فَهْدَى ۝
 وَالَّذِي أَخْرَجَ الْمَرْعَى ۝
 فَجَعَلَهُ غَنَاءً أَحْوَى ۝
 سَفَرِيكَ فَلَا تَنْسَى ۝
 إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ إِنَّهُ يَعْلَمُ الْجَهْرَ وَمَا يَخْفَى ۝
 وَنُبَيِّنُكَ لِّلنَّاسِ ۝
 ۱۔ شروع کرنین اللہ دے ناں نال ہیر عابن منگے
 ڈلوٹن والا تے بہوں مہربان۔
 ۲۔ اپنے اچی شان والے رب دی تسبیح کر۔
 ۳۔ میں پیدا کیتے تے درست کیتس۔
 ۴۔ تے جیہیں اندازہ مقرر کیتے تے ہدایت ڈتی اس۔
 ۵۔ تے میں گھا کتب میٹے
 ۶۔ تے دل او کنوں کالا چرا کر ڈتس۔
 ۷۔ اسان تیکوں پڑھیسوں تے توں بھلیس نہ۔
 ۸۔ سوائے اونڈے جو اللہ چاہے بے شک او جانتے
 ہر ظاہر تے مکی ہونی گال کوں۔
 ۹۔ کامیابی اسان تیبے کیتے سوکھی کر ڈھیسوں۔

- ۱۰۔ توں نصیحت کربے شک نصیحت فائدہ ڈیندی ۱۰
 ۱۱۔ جیرھا ڈر دے او ضرور نصیحت پکڑ لےسی۔
 ۱۲۔ تے جیرھا بے کجبت او پریں رہ وےسی۔
 ۱۳۔ جیرھا وڈی بھا وچ سٹیا وےسی۔
 ۱۴۔ دل اونڈے وچ او نہ مری تے نہ جیسی۔
 ۱۵۔ جیرھا پاک بٹسی او کامیاب تھی وےسی۔
 ۱۶۔ تے اپٹے رب داناں گھنسی تے نماز پڑھدا رہ گیا ہوسی۔
 ۱۷۔ اصل تہاں دنیاوی زندگی کوں زیادہ چنگا جانڈے ۱۷
 ۱۸۔ تے آخرت ہوں چنگی تے باقی رہی والی ۱۸
 ۱۹۔ بے شک اے کمال پہلے صحیفیں وچ دی ہائی پئی۔
 ۲۰۔ ابراہیم تے موسیٰ دے صحیفیں وچ۔
- فَذَكِّرْ إِنْ نَفَعَتِ الذُّكْرَىٰ ①
 سَيَذَكِّرْ مَنْ يَخْشَىٰ ②
 وَيَنْجِبُهَا الْأَشْقَىٰ ③
 الَّذِي يَصْلَى النَّارَ الْكُبْرَىٰ ④
 ثُمَّ لَا يَمُوتُ فِيهَا وَلَا يَخْيَىٰ ⑤
 قَدْ أَفْلَحَ مَنْ تَزَكَّىٰ ⑥
 وَذَكَرَ اسْمَ رَبِّهِ فَصَلَّىٰ ⑦
 بَلْ تُؤْثِرُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا ⑧
 وَالْآخِرَةَ خَيْرٌ وَأَبْقَىٰ ⑨
 إِنَّ هَذَا لَفِي الصُّحُفِ الْأُولَىٰ ⑩
 صُحُفِ إِبْرَاهِيمَ وَمُوسَىٰ ⑪

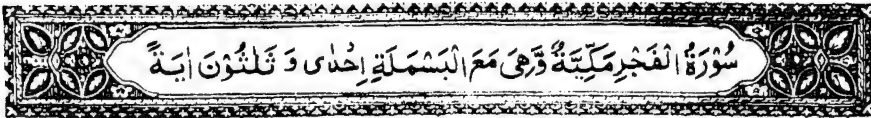
سورة غاشیہ مکی ۱۷ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۲۷ آیات۔

- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیرھا بن گئے ڈیون
 والائے دل ول رحم کرن والا ۱
 ۲۔ کیا تیکوں اوں معیبت دی خبر نہیں ملی۔
 ۳۔ جڈاں منہ لہتے پئے ہوسن۔
 ۴۔ محنت کریندے پئے ہوسن تھکے پئے ہوسن۔
 ۵۔ تے او جماعت جھوڑکی بھا وچ پہنسی
 ۶۔ اہل دے چشے وچ پانی انہیں کوں پلایا وےسی۔
 ۷۔ انہیں کوں سوائے گھادے بیا کوئی کھانا نہ ملیسی۔
 ۸۔ نہ او موٹا کر لےسی تے نہ کچھ وچ فائدہ ڈیوےسی۔
- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
 هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ الْغَاشِيَةِ ②
 وَجُوهٌُ يُؤْمِنُ خَاشِعَةً ③
 عَابِلَةً نَّاصِبَةً ④
 تَصْلَى نَارًا حَامِيَةً ⑤
 تُنْفَخُ مِنْ عَيْنِ آيَةٍ ⑥
 لَيْسَ لَهُمْ طَعَامٌ إِلَّا مِنْ صَرِنٍ ⑦
 لَا يُسِنُّ وَلَا يُغْنِي مِنْ جُوعٍ ⑧

- ۹۔ تے کچھ منہ اول بڑی نہ خوش ہوسن۔
 ۱۰۔ اپنی کوشش تے انہیں کول تسلی ہوسی۔
 ۱۱۔ او اچی جتیں وچ رہسن۔
 ۱۲۔ اوندرے وچ بے ہودہ گاہیں نہ سنسن۔
 ۱۳۔ اوندرے وچ دہندے چشتے ہوسن۔
 ۱۴۔ اوندرے وچ اپنے اپنے تخت ہوسن۔
 ۱۵۔ تے آب غورے لاتھے ہوسن۔
 ۱۶۔ تے وہائے قطاریں وچ پئے ہوسن۔
 ۱۷۔ تے قالیناں دچیاں پیاں ہوسن۔
 ۱۸۔ کیا او بڑے نیں اٹھ کول کیوں پیدا کیتا گئے۔
 ۱۹۔ تے آسمان کول کیوں اچا کیتا گئے۔
 ۲۰۔ تے پہاڑیں کول کیوں ٹھوک کے پوریا گئے۔
 ۲۱۔ تے زمین کول کیوں سدھا کیتا گئے۔
 ۲۲۔ توں نصیحت کر تو محض نصیحت کرن والا ہوسن۔
 ۲۳۔ توں انہیں تے دروغہ نوہیں۔
 ۲۴۔ بے شک میرھے کبڑا ولسن تے انکار کرلسن۔
 ۲۵۔ تے اللہ اوکوں وڈا عذاب ملیس۔
 ۲۶۔ بے شک او ساڈو ولسن۔
 ۲۷۔ تے ول انہیں دا حساب گھنٹ ساڈا کم۔
- وَجُودُ يَوْمٍ ذَا عِلَّةٍ ①
 تَسْخِيفًا رَاضِيَةً ②
 فِي جَنَّةٍ عَالِيَةٍ ③
 لَّا تَسْمَعُ فِيهَا لَاغِيَةً ④
 فِيهَا عَيْنٌ جَارِيَةٌ ⑤
 فِيهَا سُرُرٌ مَّرْفُوعَةٌ ⑥
 وَآكَوَابٌ مُّضَوَّعَةٌ ⑦
 وَنَارٌ مَّضْفُوفَةٌ ⑧
 وَذُرَارِيٌّ مَّيْنُونَةٌ ⑨
 أَفَلَا يَنْظُرُونَ إِلَى الْإِبِلِ كَيْفَ خُلِقَتْ ⑩
 وَإِلَى السَّمَاءِ كَيْفَ رُفِعَتْ ⑪
 وَإِلَى الْجِبَالِ كَيْفَ نُصِبَتْ ⑫
 وَإِلَى الْأَرْضِ كَيْفَ سُطِحَتْ ⑬
 فَذَكِّرُوا إِنَّمَا أَنْتَ مُذَكِّرٌ ⑭
 لَسْتَ عَلَيْهِمْ بِمُصَيِّرٍ ⑮
 إِلَّا مَنْ كُفِيَ وَكَفَرٌ ⑯
 يُعَذِّبُهُ اللَّهُ الْعَذَابَ الْأَكْبَرَ ⑰
 إِنَّ إِلَيْنَا إِيَابَهُمْ ⑱
 ثُمَّ إِنَّ عَلَيْنَا حِسَابَهُمْ ⑲

وہ لایا

۱۰۰

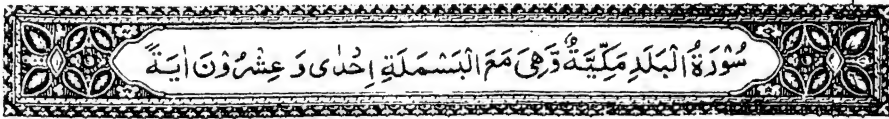

سورة فجر کی ۷۷ تے بسم اللہ مال ایندیاں ۳۱ آیاتن۔

- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جبرہا بن مگئے
 بُولُونِ وَاللّٰهُ تَعَالٰی وَلِیُّ دَلِّ رَحْمَہِ کَرُنِ وَاللّٰهُ ۷۔
 ۲۔ فجر گواؤ۔
- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
 وَالْفَجْرِ ②

- وَلَيَالٍ عَشِيرٍ ۝
وَالشَّفْعِ وَالْوَتْرِ ۝
وَالْيَلِ إِذَا يَسِرُّ ۝
هَلْ فِي ذَلِكَ قَسَمٌ لِّذِي حِجْرِ ۝
أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِعَادٍ ۝
إِرمَ ذَاتِ الْعِمَادِ ۝
الَّتِي لَمْ يُخْلَقْ مِثْلُهَا فِي الْبِلَادِ ۝
وَتَمُودَ الَّذِي جَاءَ بِالسُّعْرِ بِالْوَادِ ۝
وَفِرْعَوْنَ ذِي الْأَوْتَادِ ۝
الَّذِينَ طَغَوْا فِي الْبِلَادِ ۝
فَاكْتَرُوا فِيهَا الْفَسَادَ ۝
فَصَبَّ عَلَيْهِمْ رَبُّكَ سَوْطَ عَذَابٍ ۝
إِنَّ رَبَّكَ لَبِالْمِرْصَادِ ۝
فَأَمَّا الْإِنْسَانُ إِذَا مَا ابْتَلَاهُ رَبُّهُ فَأَكْرَمَهُ وَ
نَعَّمَهُ ۖ هَلْ يَقُولُ رَبِّيَ أَكْرَمَنِ ۝
وَأَمَّا إِذَا مَا ابْتَلَاهُ فَقَدَرَ عَلَيْهِ رِزْقَهُ ۖ هَلْ يَقُولُ
رَبِّيَ أَهَانَنِ ۝
كَلَّا بَلْ لَا تَكْفُرُونَ الْيَتِيمَ ۝
وَلَا يَخْضَعُونَ عَلَىٰ طَعَامِ الْيَتِيمِ ۝
وَيَتَاكَلُونَ الشُّرَاكَ أَكْلًا لِّئَامًا ۝
وَيُحِبُّونَ الْمَالَ حُبًّا جَنًّا ۝
كَلَّا إِذَا دُكَّتِ الْأَرْضُ دَكًّا دَكًّا ۝
- ۳۔ تے ڈاہ راتیں گواہ سن۔
۴۔ تے کہ بھت تے ہک طاق وی۔
۵۔ تے رات وی جیرھی ٹر پڑے۔
۶۔ کیا ایندے وچ سیائے کیتے کوئی گواہی ہو۔
۷۔ کیا تیکوں پتہ ہو تیبڑے رب نے عاد قوم نالی
کیا کیتے۔
۸۔ ارم قوم جو وڈی وڈی ماٹیں والی ہائی۔
۹۔ اینجی قوم پہلے اتھال پیدا وی نہ کیتی گئی ہائی۔
۱۰۔ تے تمود دا وی جیرھے پتھر ترور کسے اپنے مکان
بٹیندے ہن۔
۱۱۔ تے فرعون وی جیرھا پہاڑیں دا مالک ہا۔
۱۲۔ جنہیں ملک وچ فساد مچایا ہویا ہا۔
۱۳۔ تے فساد وچ ودھدے لگے۔
۱۴۔ تیبڑے رب انہیں تے عذاب دا سوٹا مارے۔
۱۵۔ بے شک تیبڑا رب ٹوہ وچ۔
۱۶۔ تے ڈیکھ انسان کوں جیلھے اندراب ازمیندے
اوندی عزت کریندے تے نعمتاں ڈیندے تے او
آہرے میڈے رب میڈی عزت کیتی ہو۔
۱۷۔ تے جیلھے اوں کوں ہزمیندے تے اوندا رزق
تنگ کر ڈیندے تے او آہرے میڈے رب
سیکوں ذلیل کیتے۔
۱۸۔ سٹو اصل لتاں یتیم دی عزت نوہے کریندے۔
۱۹۔ مسکین دی ردی کیتے توہر نوہے ڈویندے۔
۲۰۔ تے وراثت دا مال خوب کھندے ہو۔
۲۱۔ تے مال نال بہوں محبت کریندے ہو۔
۲۲۔ سٹو جیلھے زمین کوں ٹوٹے ٹوٹے کر ڈتا ویسی۔

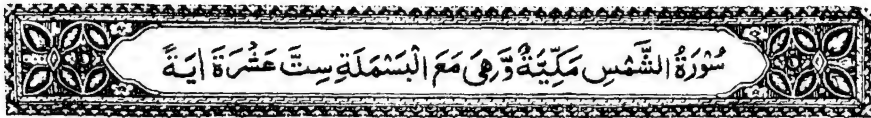
- ۲۳۔ تے تیار اب اوسی تے فرشتے قطاریں وچ کھڑے ہوسن
 ۲۴۔ تے دوزخ کو لہو آندی ویسی تے جڑاں انسان نصیحت
 حاصل کرن چاہسی تے اے وقت نصیحت کنیں فائدہ
 چاؤن دانہ ہوسی۔
- ۲۵۔ او اکسی افسوس میں اپنی زندگی کیتے کجھ پھٹیا ہوئے ہا۔
 ۲۶۔ تے اول ڈہنہ نہ کوئی او ہر جہاں عذاب ڈلیسی
 ۲۷۔ تے نہ او ہر جہاں کوئی پکڑ کر لیس۔
 ۲۸۔ اے نفس جس تسلی پا گدی ہو۔
 ۲۹۔ توں اپنے رب دوول آ توں اول کنیں خوش او
 تیں کنیں خوش۔
- ۳۰۔ میٹھے بندیں وچ شامل تھی ونج۔
 ۳۱۔ تے ول میڈی بہشت وچ چہرہ ونج۔
- وَجَاءَ رَبُّكَ وَالْبَلَكُ صَفًّا صَفًّا ۝
 وَجِئْتَ يَوْمَئِذٍ بِجَهَنَّمَ ۚ يَوْمَئِذٍ يَتَذَكَّرُ
 الْإِنْسَانُ وَأَنَّى لَهُ الذِّكْرَى ۝
 يَقُولُ لِيَلَيْتَنِي قَدَّمْتُ لِحَيَاتِي ۝
 فَيَوْمَئِذٍ لَا يُعَذِّبُ عَذَابَهُ أَحَدٌ ۝
 وَلَا يُؤْتِي وَثَاقَهُ أَحَدٌ ۝
 يَا أَيَّتُهَا النَّفْسُ الْمُطْمَئِنَّةُ ۝
 اذْجَبِي إِلَىٰ رَبِّكَ رَاضِيَةً مَُّرْضِيَةً ۝
 فَأَدْخِلْنِي فِي عِبَادِي ۝
 وَأَدْخِلْنِي جَنَّاتٍ ۝

سورة بلد مکی ۷۴۹ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۲۱ آیتاں۔

- ۱۔ شروع کرینداں اللہ جسے نال نال جبرہا بن منگئے ڈلوں
 والے دل ول دم کرن والا۔
 ۲۔ میں ایں شہر کوں گواہ بنینداں۔
 ۳۔ تے توں ایں شہر وچ ضرور ولس۔
 ۴۔ تے پیر پیر وی گواہن۔
 ۵۔ اسان انسان کوں محنت کرن والا بنائے۔
 ۶۔ اوندا کیا خیال ہو اونرے اتے کہیں داور نیں چل
 سگدا۔
 ۷۔ آہرے میں ڈھیر دے ڈھیر مال لٹوا ڈتے۔
- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝
 لَا أُقْسِمُ بِهَذَا الْبَلَدِ ۝
 وَأَنْتَ حِلٌّ بِهَذَا الْبَلَدِ ۝
 وَالْأَيْدِ وَمَا وَلَدَ ۝
 لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ فِي كَبَدٍ ۝
 أَلَيْسَ أَنتَ بِتَعْدٍ عَلَيْهِ أَحَدٌ ۝
 يَقُولُ أَهْلَكْتُ مَالًا بَغْدًا ۝

- ۸۔ اوند کیا خیال اونکوں کوئی بوجھن والا نہیں۔
 ۹۔ کیا اسال اوندیاں ڈو اکھیں نہیں بنایاں۔
 ۱۰۔ زبان تے ڈو تھوڑے۔
 ۱۱۔ تے اونکوں ڈو رستے دکھائے۔
 ۱۲۔ او (دل دی) چوٹی تے نہیں چڑھیا۔
 ۱۳۔ تیکوں کیا پتہ او چوٹی کیا ہے؟
 ۱۴۔ ہک پانچے کوں آزاد کرٹی۔
 ۱۵۔ یا تمکھ دے ڈینہہ روٹی کھراوٹی۔
 ۱۶۔ یتیم کوں جیرھا سکا ہوئے۔
 ۱۷۔ یا مسکین کوں جیرھا مٹی تے پیا ہوئے۔
 ۱۸۔ ول اے انہیں وچو بن ونبجے ہا جیرھے ایمان
 انیندن تے ہک ڈوبھے کوں صبر دی تے رحم کرن دی
 نصیحت کریندن۔
 ۱۹۔ اے سچے پاسے آلن۔
 ۲۰۔ تے جیرھے ساڈی آیات دا انکار کریندن اوکھے
 پاسے آلن۔
 ۲۱۔ انہیں کہتے بھٹی دی بھادی سزاو۔
- اَيَحْسَبُ اَنْ لَّمْ يَرَهُ اَحَدٌ ۝
 اَلَمْ نَجْعَلْ لَهُ عَيْنَيْنِ ۝
 وَلِسَانًا وَشَفَتَيْنِ ۝
 وَهَدَيْنَاهُ النَّجْدَيْنِ ۝
 فَلَا اقْتَحَمَ الْعَقَبَةَ ۝
 وَمَا اَدْرَاكَ مَا الْعَقَبَةُ ۝
 فَكُّ رَقَبَةٍ ۝
 اَوْ اَطَعُمَ فِي يَوْمٍ ذِي مَسْجَةٍ ۝
 يَتِيمًا ذَا مَقْرَبَةٍ ۝
 اَوْ مَسْكِيْنَا ذَا مَقْرَبَةٍ ۝
 ثُمَّ كَانَ مِنَ الَّذِينَ اٰمَنُوا وَتَوَاصَوْا
 بِالصَّبْرِ وَتَوَاصَوْا بِالْمَرْحَمَةِ ۝
 اُولٰٓئِكَ اَصْحَابُ الْيَمِينَةِ ۝
 وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِالْبَيِّنَاتِ هُمْ اَصْحَابُ الشِّمَّةِ ۝
 عَلَيْهِمْ نَارُ مُّؤَصَّدَةٍ ۝

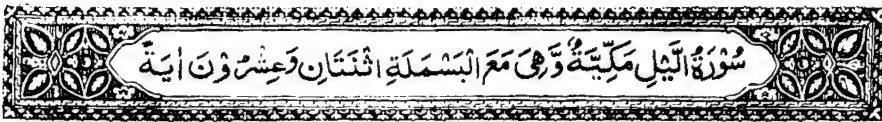

سورة الشمس مکی ء تے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۶ آیات۔

- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیرھا بن سکے ڈیون
 والا تے دل دل رحم کرن والا۔
 ۲۔ سمجھ تے کانا ڈینہہ دا گواہن۔
 ۳۔ تے چند جیرھا سمجھ دے پکھو اندرے۔
- بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ۝
 وَالشَّمْسِ وَضُحَاهَا ۝
 وَالْقَمَرِ اِذَا تَلٰلٰهَا ۝

- ۳۔ تے ڈینہہ جیلے او سمجھ کوں ظاہر کریندے۔
 ۵۔ تے رات جیلے اوں کوں لکا ڈیندی ۶۔
 ۶۔ تے آسمان تے اونڈے بٹاؤں کوں وی۔
 ۷۔ تے زمین تے اونڈا دچھاوٹ
 ۸۔ تے نفس تے اونڈا بے عیبا بٹاؤں۔
 ۹۔ جینکوں اللہ سیس نیکی تے بدی ہر شے بٹوس ڈتی ۶۔
 ۱۰۔ لے سب گواہن جیر نفس کوں پاک کر لیس او کامیاب
 تھیس۔
 ۱۱۔ تے جیر حامٹی درج پہسی او ناکام تھیس۔
 ۱۲۔ نمود اپنی من زوری نال انکار کیے۔
 ۱۳۔ جیلے انہیں دا ہک بد بخت کھڑا تھئے۔
 ۱۴۔ اوں کوں اللہ دے رسول آکھئے لے اللہ دی ڈاچی ۶
 اوں کوں پانی پیوٹ ڈیو لے نشان
 ۱۵۔ انہیں انکار کیا تے اونڈیاں نچاں کپ ڈتیاں تے
 انہیں تے اللہ دا عذاب لٹھاتے اول اپنی تدبیر
 پوری کیتی۔
 ۱۶۔ ایویں او مکہ آلیں دے انجام دی وی پرواہ نہ کر لیس۔
- وَالنَّهَارِ إِذَا تَجَلَّىٰ ۝
 وَاللَّيْلِ إِذَا يَغْشَىٰ ۝
 وَالسَّمَاءِ وَمَا بَنَاهَا ۝
 وَالْأَرْضِ وَمَا طَحَاهَا ۝
 وَنَفْسٍ وَمَا سَوَّاهَا ۝
 فَأَلْهَمَهَا فُجُورَهَا وَتَقْوَاهَا ۝
 قَدْ أَفْلَحَ مَن زَكَّاهَا ۝
 وَقَدْ خَابَ مَن دَسَّاهَا ۝
 كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِطَغْوَاهَا ۝
 إِذِ انْبَعَثَ أَشْقَاهَا ۝
 فَقَالَ لَهُمْ رَسُولُ اللَّهِ نَاقَةَ اللَّهِ وَسُقْيَاهَا ۝
 فَكَذَّبُوهُ فَعَقَرُوهَا ۝
 فَذَمْدَمَ عَلَيْهِمْ رَبُّهُم بِذَنبِهِمْ فَسَوَّاهَا ۝
 وَلَا يَخَافُ عُقْبَاهَا ۝

سورة الیل مکی ۲۲ آیتاں۔

- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیرہا بن بنگئے ڈیوٹ
 والا تے دل ول رحم کرٹ والا ۶۔
 ۲۔ رات گواہ جیلے او چھا ونچے۔
 ۳۔ ڈینہہ گواہ جیلے او ظاہر تھی ونچے۔
- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝
 وَاللَّيْلِ إِذَا يَغْشَىٰ ۝
 وَالنَّهَارِ إِذَا تَجَلَّىٰ ۝

- وَمَا خَلَقَ الذَّكَرَ وَالْأُنثَىٰ ۖ
 إِنَّ سَعْيَكُمْ لَشَتَىٰ ۝
 فَمَا مِّنْ آعْطَىٰ وَآتَىٰ ۖ
 وَصَدَقَ بِالْحَقِّ ۖ
 فَسَنِيَعُنُهُ لِّلِغَمِّ ۖ
 وَآمَنَّا مَن يُجَلَّ وَاسْتَعْنَىٰ ۖ
 وَكَذَّبَ بِالْحَقِّ ۖ
 فَسَنِيَعُنُهُ لِّلِغَمِّ ۖ
 وَمَا يُغْنِي عَنْهُ مَالُهُ إِذَا تَرَدَّىٰ ۝
- ۳۔ تے جیرھا اوں نرتے مادی بٹائی ۷ ادومی گوارہ۔
 ۵۔ بے شک تہا بڑیاں کوشش شاں انجوانجن۔
 ۶۔ جیرھا خدای راہ وچ ڈلیسی تے ڈریسی۔
 ۷۔ تے نیک گال دی تصدیق کرلیسی۔
 ۸۔ اوندے کیتے اسال ہر گال سوکھی کرلیسوں۔
 ۹۔ تے جیرھا شرمائی کرلیسی تے بے پروائی۔
 ۱۰۔ تے نیک گال دا انکار کرلیسی۔
 ۱۱۔ اسال اوندے کیتے ہر گال لوکھی کرڈلیسوں۔
 ۱۲۔ تے جیلھے اوتہا تھیونٹ لگا تے اوندا ملل کبیں کم نہ اوسی۔
- ۱۳۔ بے شک ہدایت ساڈے ذمے ہے۔
 ۱۴۔ تے شروع دی تے افریدی ساڈے ہتھ وچ۔
 ۱۵۔ میں تہا کوں جھوٹکدی بھانئیں ہریشا رکھڑتے۔
 ۱۶۔ اوندے وچ محض او بد بخت سیسی۔
 ۱۷۔ جیرھا انکار کرلیسی تے کٹھن ولیسی۔
 ۱۸۔ تے متقی بچا یا ولیسی۔
 ۱۹۔ جیرھا اپنا مال خرچ کر کے پاک کرنیوے۔
 ۲۰۔ اوندے اتے کبیں دا احسان نہیں ہوندا جیندا اوں بدلہ ڈیوٹا ہوئے۔
- ۲۱۔ سوائے اپنے اچی شان والے رب دی خوشی دی خاطر
 ۲۲۔ تے خدا اوں کئیں ضرور راضی تھیسے۔
- إِنَّ عَلَيْنَا لَلْهُدَىٰ ۖ
 وَإِنَّ لَنَا لَلْآخِرَةَ وَالْأُولَىٰ ۖ
 فَأَنذَرْتُكُمْ نَارًا تَلَظَّىٰ ۖ
 لَا يَصْلَاهَا إِلَّا الْأَشْقَىٰ ۖ
 الَّذِي كَذَّبَ وَتَوَلَّىٰ ۖ
 وَسَيُجَنَّبُهَا الْأَتْقَىٰ ۖ
 الَّذِي يُؤْتِي مَالَهُ يَتَزَكَّىٰ ۖ
 وَمَا لِأَحَدٍ عِنْدَهُ مِن نِّعْمَةٍ تُجْزَىٰ ۖ
 إِلَّا ابْتِغَاءَ وَجْهِ رَبِّهِ الْأَعْلَىٰ ۖ
 وَلَسَوْفَ يَرْضَىٰ ۝

سُورَةُ الضَّحَىٰ مَكِّيَّةٌ وَرَبِّهَا مَعَ الْبِسْمَلَةِ اثْنَتَا عَشْرَةَ آيَةً

سورۃ ضحیٰ مکی ۱۲ آیتیں۔

- ۱۔ شروع کریندال اللہ دے ناں نال میرہا بن منگے
بُیوٹ والا تے دل ول رحم کرن والا۔
۲۔ بکھدا بڑبنہ گوارہ۔
۳۔ تے رات جیلے او ہر شے لکا بڑیوے۔
۴۔ تیڈے رب تیکوں نیٹس چھوڑیا تے دناراض تھئے
۵۔ تے تیڈی اخیر تیڈے شروع کنیں چنگی۔
۶۔ تیڈا رب تیکوں ضرور بڑیسی جیندے نال توں خوش
تعمیس۔
۷۔ کیا تیکوں یتیم بڑیکھ کے جانسی بڑی۔
۸۔ تے بھلیا ہو یا بڑیکھ تے راہ بڑکھالیں۔
۹۔ تے تیکوں وڈے بُرا لا بڑیکھ کے غنی کیتس۔
۱۰۔ تے ہٹ توں یتیم کوں دڑکانہ بڑے۔
۱۱۔ تے مگن والے کوں دڑکانہ بڑے۔
۱۲۔ تے اپنے رب دی نعمت دا اظہار کریند ارہ و نچ
- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
وَالضُّحَىٰ ②
وَالْيَلِ إِذَا سَجَىٰ ③
مَا وَدَّعَكَ رَبُّكَ وَمَا قَلَىٰ ④
وَلْآخِرَةُ خَيْرٌ لَّكَ مِنَ الْأُولَىٰ ⑤
وَلَسَوْفَ يُعْطِيكَ رَبُّكَ فَتَرْضَىٰ ⑥
أَلَمْ يَجِدَكَ يَتِيمًا فَآوَىٰ ⑦
وَوَدَّعَكَ ضَالًّا فَهَدَىٰ ⑧
وَوَدَّعَكَ عَالًلًا فَأَغْنَىٰ ⑨
فَأَمَّا الْيَتِيمَ فَلَا تَقْهَرْ ⑩
وَأَمَّا السَّائِلَ فَلَا تَنْهَرْ ⑪
وَأَمَّا بِنِعْمَةِ رَبِّكَ فَحَدِّثْ ⑫

سُورَةُ الْمُنَافِقِينَ مَكِّيَّةٌ وَرَبِّهَا مَعَ الْبِسْمَلَةِ ثَمَانِيَّةٌ آيَاتٌ

سورۃ المنافق مکی ۸ آیتیں۔

- ۱۔ شروع کریندال اللہ دے ناں نال میرہا بن منگے
بُیوٹ والا تے دل ول رحم کرن والا۔
۲۔ کیا اساں تیڈے سینے کوں نیٹس کھولیا۔
- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
أَلَمْ نَشْرَحْ لَكَ صَدْرَكَ ②

- وَوَضَعْنَا عَنكَ وِزْرَكَ ۝
الَّذِي أَثَقَصَ ظَهْرَكَ ۝
وَرَفَعْنَا لَكَ ذِكْرَكَ ۝
فَإِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا ۝
إِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا ۝
فَإِذَا فَرَغْتَ فَانصَبْ ۝
وَإِلَىٰ رَبِّكَ فَارْغَبْ ۝
- ۳۔ تے اساں تیڈا بار تیں کنیں لہاٹے سے ۔
۴۔ جیں تیڈی چیل تروڑ ڈتی ہائی ۔
۵۔ تے تیڈا ذکر بہوں اچا کہتے سے ۔
۶۔ بے شک ہر ادھڑے بعد سوکھ ۔
۷۔ بے شک ہر ادھڑے بعد سوکھ ہوندے ۔
۸۔ تے جلدی توں فارغ تھیویں تے اللہ کوں ملن دی
کوشش کر ۔
۹۔ تے اچے رب دو تو جہ کر ۔

سُورَةُ التِّينِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ تَشْمَعُ آيَاتٍ

سورۃ تین مکی ۷ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۹ آیات ہن ۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝
وَالتِّينِ وَالزَّيْتُونِ ۝
وَطُورِ سِينِينَ ۝
وَهَٰذَا الْبَلَدِ الْأَمِينِ ۝
لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنسَانَ فِي أَحْسَنِ تَقْوِيمٍ ۝
ثُمَّ رَدَدْنَاهُ أَسْفَلَ سَافِلِينَ ۝
إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَلَهُمْ أَجْرٌ
غَيْرُ مَسْنُونٍ ۝
فَمَا يَكْذِبُكَ بَعْدَ الْإِيمَانِ ۝
أَلَيْسَ اللَّهُ بِأَحْكَمَ الْحَاكِمِينَ ۝
- ۱۔ شروع کریندال اللہ دے ناں نال جیرہا بن مٹکے ڈیوڑ
والا تے دل ول رحم کرن والا ۔
۲۔ انجیر تے زیتون گواہن ۔
۳۔ تے طور سینین دی ۔
۴۔ تے ایں امن والے شہر کوں گواہ بنیندال ۔
۵۔ اساں انسان کوں بہوں چبکی حالت دج پیدا کیتے ۔
۶۔ دل اوٹکوں ساریں کنیں گندے جھک دج دلا
ٹپے سے ۔
۷۔ سو اے مومنین تے نیک عمل کرن والیں دے تے
انہیں کیتے نہ ختم تھیوڑ والا جبر ۔
۸۔ ایندے بعد کیرھی چیز جزا سزا دے ڈیہندے بارے
دج تیکوں بھٹلیندی ۔
۹۔ کیا اللہ ساریں حاکمین کنیں وڈا حاکم نیں (ہے) ۔

سُورَةُ الْعَلَقِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مَعَ الْبِسْمَلَةِ عِشْرُونَ آيَةً

سورۃ علق کی ساتے بسم اللہ نال ایندیاں ۲۰ آیاتن۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ا۔ شروع کرینداں اللہ دے نال نال جیرھا بن گئے
بُیْرُنْ وَاللّٰتِ وَلِلّٰهْلِ رَحْمَ كُرْنْ وَاللّٰهْلِ ②
- ۲۔ اے محمد اپنے رب داناں گھن کے پڑھ جس تیکوں پیدا
کیتے۔
- ۳۔ تے انسان کوں لو تھڑے کنیں پیدا کیتس۔
- ۴۔ توں پڑھ تے تیڈا رب بہوں عزت والا ③۔
- ۵۔ جس قلم نال سکھائے۔
- ۶۔ تے انسان کوں سکھائے سی جو اونہ جاندا با۔
- ۷۔ سٹو بے شک انسان حد کنیں ودھدا پئے۔
- ۸۔ جو ادا پئے آپ کوں بے پرواہ سمجھدے۔
- ۹۔ بے شک تیڈے رب دو وٹے۔
- ۱۰۔ کیا تیکوں اوندا پتہ جو جیرھا شکندا ہڑے۔
- ۱۱۔ بندیں کوں نماز پڑھن کنیں۔
- ۱۲۔ تیکوں کیا پتہ جو او سدھے راہ تے ہڑے۔
- ۱۳۔ یا تقویٰ دا حکم ڈیوے۔
- ۱۴۔ تے اونکوں روکٹن والا ہدایت کنیں الکاری تے منہ
پھیرٹن والا ہڑے۔
- ۱۵۔ کیا اونئیں جاندا جو اللہ ہر نئے جہدا کھڑے۔
- ۱۶۔ سٹوایں نہ تھیس جے او باز نہ آیا تے اساں اوندے
متھے دے وال کپڑے گھلیسوں۔
- ۱۷۔ او متھا جیرھا کوڑا تے خطا کار۔
- اِقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ ④
- خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ ⑤
- اِقْرَأْ وَرَبُّكَ الْأَكْرَمُ ⑥
- الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ ⑦
- عَلَّمَ الْإِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ ⑧
- كَلَّا إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنَ طَغْيٰ ⑨
- أَن رَّاهُ اسْتَغْنٰ ⑩
- إِنَّ إِلَىٰ رَبِّكَ الْإِنْتَعٰ ⑪
- أَرَأَيْتَ الَّذِي يَنْهٰ ⑫
- عَبْدًا إِذَا صَلَّى ⑬
- أَرَأَيْتَ إِن كَانَ عَلَى الْهُدٰ ⑭
- أَوْ أَمَرَ بِالتَّقْوٰ ⑮
- أَرَأَيْتَ إِن كَذَّبَ وَتَوَلٰ ⑯
- أَلَمْ يَعْلَم بِأَنَّ اللَّهَ يَرٰ ⑰
- كَلَّا لَئِن لَّمْ يَنْتَهِ لَنَنْصَبَنَّ بِالْأَنصِبَةِ ⑱
- نَاصِبَةً ۚ كَذٰبٌ خٰطِئَةٌ ⑲

- ۱۸۔ او اپنی برادری کوں سب سے۔ فَلْيَدْعُ نَادِيَهُ ۝
 ۱۹۔ اس اہل پولیس کوں سبلیوں۔ سَدْعُ الزَّكَايَةِ ۝
 ۲۰۔ سنو اوندا آکھن نہ من تے سجدہ کرتے اوندے کوں
 تھیندا ونج۔ كَلَّا لَا تُطَعُّهُ وَاسْجُدْ وَاقْتَرِبْ ۝

سُورَةُ الْقَدْرِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مَمَّ الْبِسْمَلَةِ سِتُّ آيَاتٍ

سورة قدر کی ۷ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۶ آیاتن۔

- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جبرہا بن مگئے ڈیون
 دالاتے ول ول رحم کرٹ والا۔ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝
 ۲۔ بے شک اس اہل قرآن کوں قدر آلی رات وچ
 بہائے۔ إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ ۝
 ۳۔ تیکوں کیا پتہ قدر والی رات کیا ہے۔ وَمَا أَدْرَاكَ مَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ ۝
 ۴۔ لیتہ قدر ہزار بیٹے کنیں دی جگلی۔ لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ ۝
 ۵۔ فرشتے تے روح اوں رات اپٹے رب دے حکم نال
 لہند ہر کم کیے (لہند)۔ تَنَزَّلُ الْمَلَائِكَةُ وَالرُّوحُ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ مِنْ كُلِّ أَمْرٍ ۝
 ۶۔ اوندے بعد سلامتی ہوندی ۷ تے اے ڈیون تھیون
 تیں رہندی۔ سَلَامٌ هِيَ حَتَّىٰ مَطْلَعِ الْفَجْرِ ۝

سُورَةُ الْبَيْتَةِ مَدَنِيَّةٌ وَهِيَ مَمَّ الْبِسْمَلَةِ تِسْعُ آيَاتٍ

سورة بیتہ مدنی ۷ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۹ آیاتن۔

- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جبرہا بن مگئے
 ڈیون والا تے ول ول رحم کرٹ والا۔ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝
 ۲۔ اہل کتاب وچ کافر تے مشرک انکا رکنیں رک نہ
 تھیندے۔ لَا تَدْعُ الْدِّينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَالشُّرَكِيِّينَ ۝

مُفْلِكِينَ حَتَّى تَأْتِيَهُمُ الْبَيِّنَةُ ۝
رَسُولٌ مِّنَ اللَّهِ يَتْلُو صُحُفًا مُّطَهَّرَةً ۝

سبکدے ہن جے تیں انہیں کنیں کوئی کھلی دلیل نہ آویندی
۳۔ اللہ دلو بہک رسول (آویندا) پھر صاف پاک صحیفے پڑھو کے
سنا دے گا۔

فِيهَا كُتِبَ قِسْمَةٌ ۝

۳۔ جیندے وچ ہمیشہ رہن والے حکم ہون۔
۵۔ جنہیں کون کتاب پڑنی گئی ہائی اور محض کھلی دلیل دے
آوٹی دے بعد ٹولیں وچ وڈن پج گئے ہن۔

وَمَا تَفَرَّقَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ إِلَّا مِنْ بَعْدِ
مَا جَاءَتْهُمْ الْبَيِّنَةُ ۝

۶۔ اصل انہیں کون حکم تے لے ہا کہ اللہ کیسے الامعت خاص
کریندے ہوئیں خدا کون ہک میندے ہوئیں اوندی
عبادت کردتے نماز پٹھا کے پڑھوتے زکاۃ پڑو لے
ہمیشہ رہن والا دین۔

وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ
مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ ۚ خُنْفَاءً وَ
يُقِيمُوا الصَّلَاةَ وَ يُؤْتُوا الزَّكَاةَ وَ
ذَلِكَ دِينُ الْقَيِّمَةِ ۝

۷۔ بے شک اہل کتاب وچو کافر تے مشرک دونوں وچ
ولین تے اوں بھا وچ ہمیشہ رہن اوساریں کنیں گندی
مخلوق ہن۔

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ
وَالشُّرَكِيَّانَ فِي نَارِ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا
أُولَٰئِكَ هُمْ شَرُّ الْبَرِيَّةِ ۝

۸۔ بے شک مومن تے وچکے عمل کرن والے سمجھ کنیں
چھکی مخلوق ہن۔

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَٰئِكَ هُمْ
خَيْرُ الْبَرِيَّةِ ۝

۹۔ انہیں دابلا انہیں دے رب دلو ہمیشہ دے باطن جنہیں
وچ نہراں و ہندیاں پیاں ہوسن اوندے وچ ہمیشہ رہن
اللہ انہیں تے راضی تے او اللہ نال خوش ہوسن لے
بدلہ اوندے کیتے پیرھا اپنے رب کنیں ڈر دے۔

جَزَاءُ وَهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَّاتُ عَدْنٍ يَجْرِي مِنْ
تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا رَّضِيَ اللَّهُ
عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ ۚ ذَٰلِكَ لِمَنْ خَشِيَ رَبَّهُ ۝

سُورَةُ الزَّلْزَلِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مَعَ الْبَشَمَلَةِ تَشَعُّ آيَاتٍ

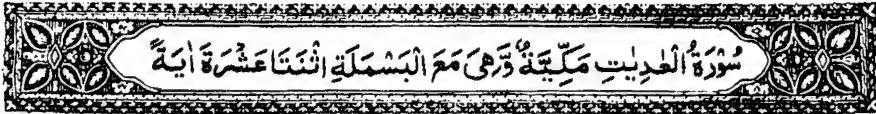
سورة زلزال مدنی ء تے بسم اللہ نال ایندیاں ۹ آیات ہن۔

۱۔ شروع کرینداں اللہ دے نال نال پیرھا بن سکے پڑو
والا تے دل ول رحم کرن والا ء۔
۲۔ جیسے زمین ہلا پڑی ویس۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝

إِذَا زُلْزِلَتِ الْأَرْضُ زِلْزَالَهَا ۝

- ۳۔ تے زمین اپنے باز ہر کدھ سٹیس۔
 ۴۔ تے انسان آنکھی اکیوں کیا تھی گئے۔
 ۵۔ اول ڈینہ او اٹیاں ساریاں خراں ڈسیس۔
 ۶۔ بے شک او دے رب او دے کیے وھی کیتی۔
 ۷۔ جرے ڈینہ لوک کئی لوئیں وچ کٹھے ہوسن ناں جو اپنے اعمال ڈکھن۔
 ۸۔ میں تھوڑی جہیں دی نیکی کیتی ہوسی او ڈیکھ گھنسی۔
 ۹۔ تے میں تھوڑی جہیں دی بدی کیتی ہوسی او ڈیکھ گھنسی۔
- وَأَخْرَجَتِ الْأَرْضُ أَثْقَالَهَا
 وَقَالَ الْإِنْسَانُ مَا لَهَا
 يَوْمَئِذٍ تُحَدِّثُ أَخْبَارَهَا
 بِأَنَّ رَبَّكَ أَوْحَىٰ لَهَا
 يَوْمَئِذٍ يَصْدُرُ النَّاسُ أَشْتَاتًا
 لِّيُرَوْا أَعْمَالَهُمْ
 مَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ
 وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ

سورة حديد مکی ء تے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۲ آیاتن۔

- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیہا بن سکے ڈیرن
 والا تے دل ول رم کرن والا۔
 ۲۔ او گھوڑیں تے سوار جماعتاں گواہن جہیں دے گھوڑے
 تکھے در کرن تے انہیں دے منہ وچر الانکلدن۔
 ۳۔ تے او پتھریں تے سنبھ مار کے چنگاں کڈھیندن۔
 ۴۔ تے او غر نال حملے کریندن۔
 ۵۔ تے ایندے نال مٹی اڈریندن۔
 ۶۔ تے لشکر وچ پہر ویندن۔
 ۷۔ الے سب گواہن ابے شک انسان اپنے رب دا ناشکر۔
 ۸۔ تے بے شک ایں گال دا اوگواہ۔
 ۹۔ تے بے شک او مال دی محبت وچ ودھیا ہوئے۔
 ۱۰۔ کیا اونکوں نیلی پتہ جو جڈاں قبریں آلیں کول اٹھالیا
 ولسی۔
- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 وَالْحَدِيثُ صَبْحًا
 فَأَلْمُودِيَّتِ قَدْ حَا
 فَأَلْمُغِيرَتِ صَبْحًا
 فَأَثَرَنَ بِهِ نَقْعًا
 فَوَسَطْنَ بِهِ جَمْعًا
 إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنُودٌ
 وَإِنَّهُ عَلَىٰ ذَٰلِكَ لَشَهِيدٌ
 وَإِنَّهُ لِحُبِّ الْخَيْرِ لَشَدِيدٌ
 أَفَلَا يَعْلَمُ إِذَا بُعْثِرَ مَا فِي الْقُبُورِ

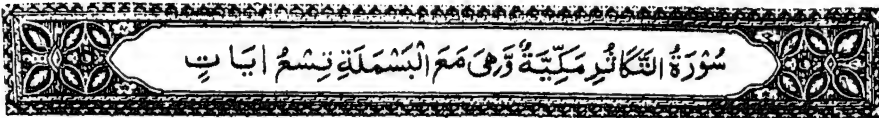

- وَحْضِلْ مَا فِي الصُّدُورِ ①
 ۱۱۔ تے جوا نہیں دے سینے وچ کڈھیا ویسی۔
 ۱۲۔ بے شک تیبڑا رب اوں ڈیہندہ انہیں دانگران ہوسی۔

سورة قارعه مکی ءے تے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۲ آیاتن۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
 ۱۔ شروع کریں اے اللہ دے ناں نال جیرہا بن منگے ڈیوٹ
 والا تے دل ول رحم کرن والا ء۔
 ۲۔ وڈی مصیبت
 ۳۔ وڈی مصیبت کیا ہے
 ۴۔ تیکوں کیا پتہ وڈی مصیبت کیا ہے
 ۵۔ جڈاں لوک ایویں تھی ولین جیویں کھنڈے ہوسے
 کھسلاٹ۔
 ۶۔ تے پہاڑ ایویں تھی ولین جیویں پیچی ہوئی کپاد۔
 ۷۔ جیندے غمیں دے پڑے بھاری ہوسن۔
 ۸۔ او غمشی دی حالت وچ ہوسن۔
 ۹۔ تے جیندے غمیں دے پڑے ہوئے ہوسن
 ۱۰۔ انہیں دارلکاڈ دوزخ ہوسی۔
 ۱۱۔ تیکوں کیا پتہ او دوزخ کیا ء۔
 ۱۲۔ بلدی بھا ء۔
- الْقَارِعَةُ ②
 مَا الْقَارِعَةُ ③
 وَمَا أَذْرَكَ مَا الْقَارِعَةُ ④
 يَوْمَ يَكُونُ النَّاسُ كَالْفَرَاشِ الْمَبْثُوثِ ⑤
 وَتَكُونُ الْجِبَالُ كَالْعُفُوسِ ⑥
 فَأَمَّا مَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ ⑦
 فَهُوَ فِي عِيشَةٍ رَاضِيَةٍ ⑧
 وَأَمَّا مَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ ⑨
 فَأُمُّهُ هَاوِيَةٌ ⑩
 وَمَا أَذْرَكَ مَا هِيَ ⑪
 نَارُ حَامِيَةٍ ⑫

سورة تکاثر مکی ءے تے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۳ آیاتن۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
 ۱۔ شروع کریں اے اللہ دے ناں نال جیرہا بن منگے ڈیوٹ
 والا تے دل ول رحم کرن والا ء۔

اَلْهٰكُمُ التَّكَاثُرُ ۝

۲۔ مال وچ ہک ڈوبے کینس ددھن دی خواہش تہاں
غافل کر ڈرتے۔

حَتّٰی زُرْتُمْ الْبَقَاۗءَ ۝

۳۔ اوتیں جو تساں قبریں وچ و نچ سمسو۔

كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُوْنَ ۝

۴۔ سنو تہا کوں جلدی پتہ لگ ویسی۔

ثُمَّ كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُوْنَ ۝

۵۔ ول سنو تہا کوں جلدی پتہ لگ ویسی۔

كَلَّا لَوْ تَعْلَمُوْنَ عَلَمَ الْيَقِيْنَ ۝

۶۔ ہلے جے تہا کوں یقینی علم نال پتہ لگ وچے ہا۔

لَتَرَوُنَّ الْجَحِيْمَ ۝

۷۔ تساں دوزخ ضرور ڈیکھسو۔

ثُمَّ لَتَرَوُنَّهَا عَيْنَ الْيَقِيْنَ ۝

۸۔ ول تساں اونکوں یقینی دمی اکھیں نال ڈیکھسو۔

ثُمَّ لَتَسْأَلُنَّ يَوْمَئِذٍ عَنِ النَّعِيْمِ ۝

۹۔ ول تساں کینس اوں ڈیہ نہ نعمتیں دے بارے وچ

پچھا ویسی۔

سُوْرَةُ الْعَصْرِ مَكِّيَّةٌ دَرَجَتِي مَعَ الْبَسْمَلَةِ اَزْبَعُ اٰيَاتِ

سورة عصر مکئی ءتے بسم اللہ نال ایندیاں ۴ آیتاں۔

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ۝

۱۔ شروع کرینداں اللہ دے نال نال جبرہا بن منگے

ڈیون والائے ول ول رحم کرن والا۔

وَالْعَصْرِ ۝

۲۔ زمانہ گواہ۔

اِنَّ الْاِنْسَانَ لَفِيْ خُسْرٍ ۝

۳۔ بے شک انسان گھائے وچ۔

اِلَّا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ وَتَوَاصَوْا

۴۔ سوائے مومنین دے تے نیک عمل کرن والیں دے

بِالْحَقِّ ۚ وَتَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ ۝

تے جبرہ ہک ڈوبے کوں حق دی تے مبردی نصیحت

تے ہدایت کریندے رہ ویندن۔

سُورَةُ الْهُمَزَةِ مَكِّيَّةٌ وَرَبِّهَا مَعَ الْبَشْمَلَةِ عَشْرُ آيَاتٍ

سورة ہمزہ مکی ۱۰ آیتیں۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیرھا بن گئے ڈیوٹن والا تے بہوں مہربان۔
- وَيْلٌ لِّكُلِّ هُمَزَةٍ لُّمَزَةٍ ②
- ۲۔ کند پچھو گلا کرٹن والے تے عیب کڈھن والے کہتے عذاب۔
- ۳۔ جیرھا مال کٹھا کریندے تے اونکوں ولاد لاگندے
- ۴۔ او سمجھدے جو اوندا مال اونکوں باقی رکھیں۔
- ۵۔ اے نہ تھیں با او "حطہ" وچ شیا ویسی۔
- ۶۔ تیکوں کیا پتہ "حطہ" کیا ہے۔
- ۷۔ اللہ دی بھر کا پی ہوئی بھا۔
- ۸۔ جرمی دل دے اندر میں پہنچدی۔
- ۹۔ بے شک او بجا بند بھی وچ ہوس۔
- ۱۰۔ تے او وڈے وڈے کھیں نال پدمے کھڑے ہوسن۔
- إِلَّذِي جَمَعَ مَالًا وَعَدَّدَهُ ③
- يَخْسِبُ أَنَّ مَالَهُ أَخْلَدَهُ ④
- كَلَّا لَيُنْبَذَنَّ فِي الْحُطَمَةِ ⑤
- وَمَا أَذْرَكَ مَا الْحُطَمَةُ ⑥
- نَارُ اللَّهِ الْمُوقَدَةُ ⑦
- الَّتِي تَطْلُعُ عَلَى الْأَفْقِ ⑧
- إِنهَا عَلَيْهِمْ مُّصَدَّةٌ ⑨
- فِي عَمَدٍ مُّمَدَّدَةٍ ⑩

سُورَةُ الْفِيلِ مَكِّيَّةٌ وَرَبِّهَا مَعَ الْبَشْمَلَةِ سِتُّ آيَاتٍ

سورة فیل مکی ۶ آیتیں۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیرھا بن گئے ڈیوٹن والا تے دل دل رحم کرٹن والا۔
- ۲۔ تیکوں پتہ نہیں تیبڑے رب باقی آلیں نال کیا کیسا با۔
- الَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِأَصْحَابِ الْفِيلِ ②

- ۳۔ کیا انہیں دی تدبیر کوں کوڑا نہ کر ڈتا ہس۔
 ۴۔ تے انہیں تے پکیں دی ہونڈ پھٹی ہس۔
 ۵۔ جبرے انہیں دی لاشیں کوں سخت پتھر تے
 مریندے ہن۔
 ۶۔ تے اللہ سیس انہیں کوں ایویں کر ڈتا جویں کھا دا
 ہو یا بھوں ہونڈے۔

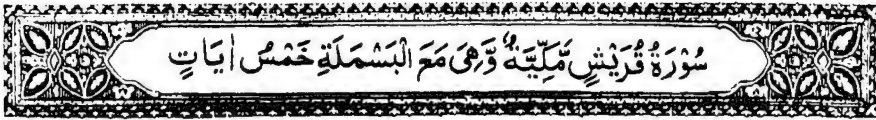
لَمْ يَجْعَلْ كَيْدَهُمْ فِي تَضْلِيلٍ ۝

وَأَرْسَلَ عَلَيْهِمْ طَيْرًا أَبَابِيلَ ۝

تَرْمِيهِمْ بِحِجَارَةٍ مِّن سِجِّيلٍ ۝

فَجَعَلَهُمْ كَعَصِفٍ أَلْوِلٍ ۝

۱۰۶

سورۃ قریش مکی ءتے بسم اللہ نال ایندیاں ۵ آیاتن۔

- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جبرہا بن مگئے
 جویں والا تے دل دل رحم کرن والا ء۔
 ۲۔ لے قریش دی محبت کیتے (تھیما)
 ۳۔ انہیں کوں سردی تے گرمی دے سفر نال محبت تھیوے
 ۴۔ ہن قریش این گھروالے خدا دی عبادت کرن۔
 ۵۔ جیں انہیں کوں مکہ وچ کھانا ڈتے تے خوف وچ
 امن پیدا کیتے۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝

يَذِلُّ قُرَيْشٌ ۝

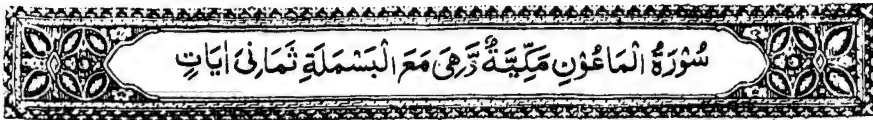
إِلَهُم رِحْلَةَ الشِّتَاءِ وَالصَّيْفِ ۝

فَلْيَعْبُدُوا رَبَّ هَذَا الْبَيْتِ ۝

الَّذِي أَطْعَمَهُم مِّن جُوعٍ وَ أَصْنَعَهُم

مِّنْ خَوْفٍ ۝

۱۰۷

سورۃ ماعون مکی ءتے بسم اللہ نال ایندیاں ۸ آیاتن۔

- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جبرہا بن مگئے جویں
 والا تے دل دل رحم کرن والا ء۔
 ۲۔ کیا توں اوکھوں سچیندیں جبرہا دین والا کریندے

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝

أَرَأَيْتَ الَّذِي يُكَذِّبُ بِالذِّينِ ۝

- ۳۔ اودھو جو میرھایتیم کوں دھکے ڈھیندا ہا۔
 ۴۔ تے مسکین دے کھاٹے دو ترجمہ نہ ڈھیندا ہا۔
 ۵۔ انہیں نمازیں کیتے تباہی دے۔
 ۶۔ جیرے اپنی نمازیں درج فصل گھس کریندن۔
 ۷۔ جیرے ڈکھاوا کریندن۔
 ۸۔ تے گھر دیاں معمولی استمال دیاں شہیں وی لوکیں
 کوں نہیں ڈھیندے۔
- فَذٰلِكَ الَّذِي يُدْعُ الْاٰیَتِيْمَ ۝
 وَلَا يَحْضُ عَلٰۤى طَعَامِ الْمَسْكِيْنِ ۝
 قَوْلٌ لِلْمُصَلِّیْنَ ۝
 الَّذِيْنَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُوْنَ ۝
 الَّذِيْنَ هُمْ يَّرَآءُوْنَ ۝
 وَيَسْتَعُوْذُ الْاَنَافِثُ ۝

سُوْرَةُ الْكُوْثِرِ مَكِّيَّةٌ وَرَفِیْ مَعَ الْبَسْمَلَةِ اَزْبَعُ اٰیَاتِ

سورة کوثر مکی ء تے بسم اللہ نال ایندیاں ۴ آیاتن۔

- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیرھابن منگے
 ڈھونڈ والائے دل ول رحم کرٹ والا ء۔
 ۲۔ بے شک اساں نیکیوں کوثر ڈھتے۔
 ۳۔ تے توں اپٹے رب دی نماز پڑھ تے قربانی کر۔
 ۴۔ بے شک تیرا دشمن ہی اصل اوترک۔
- بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ۝
 اِنَّا اَعْطٰیْنٰكَ الْکُوْثَرَ ۝
 فَصَلِّ لِربِّکَ وَانْحَرْ ۝
 اِنَّ سَانَکَ هُوَ الْاَبْتَرُ ۝

سُوْرَةُ الْکَافِرُوْنَ مَكِّيَّةٌ وَرَفِیْ مَعَ الْبَسْمَلَةِ سَبْعُ اٰیَاتِ

سورة کافرون مکی ء تے بسم اللہ نال ایندیاں ۷ آیاتن۔

- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیرھابن منگے ڈھونڈ
 والائے دل ول رحم کرٹ والا ء۔
 ۲۔ توں اکھ لے کافرو
 ۳۔ میں اوندی عبادت نہیں کریندا جیندی تسان عبادت
- بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ۝
 قُلْ یٰۤاَیُّهَا الْکٰفِرُوْنَ ۝
 لَا اَعْبُدُ مَا تَعْبُدُوْنَ ۝

کریندے۔

۴۔ تے نہ تساں اوندی عبادت کرن والے عیندی
میں عبادت کرینداں۔

۵۔ تے نہ میں اوندی عبادت کرینداں عیندی تساں
عبادت کریندے پئے۔

۶۔ تے نہ تساں اوندی عبادت کر لیسو عیندی میں عبادت
کرینداں پیاں۔

۷۔ (ات بگا لہوں) تہا بڈا دین تہا بڈے کیتے تے میڈا دین
میڈے کیتے (ہے)

وَلَا أَنْتُمْ عِبُدُونَ مَا أَعْبُدُ ۝

وَلَا أَنَا عَابِدٌ مَّا عِبَدْتُمْ ۝

وَلَا أَنْتُمْ عِبُدُونَ مَا أَعْبُدُ ۝

لَكُمْ دِينُكُمْ وَلِيَ دِينِ ۝

۝

سُورَةُ التَّصْرِ مَدَنِيَّةٌ وَهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ آدِيَةُ آيَاتٍ

سورة نصر مکی ء تے بسم اللہ نال ایندیاں ۴ آیاتن۔

۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جبرہا بن مگئے بولیوں
والا تے ول ول رحم کرن والا۔

۲۔ جلھے اللہ دی مدد تے فتح اوسی۔

۳۔ تے توں بکھیسیں جو لوک اللہ دے دین درج چھٹ
دے چھٹ داخل تھیں۔

۴۔ تے توں اپنے رب دی تسبیح تے تعریف کرتے اوں
کین بخشش منگ بے شک اور رحمت کرن والا۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝

إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ ۝

وَرَأَيْتِ النَّاسَ يَخْرُجُونَ فِي دِينِ اللَّهِ فَأَفْوَاجًا ۝

فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَاسْتَغْفِرْهُ ۝ إِنَّكَ أَنتَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ۝
كَانَ تَوَّابًا ۝

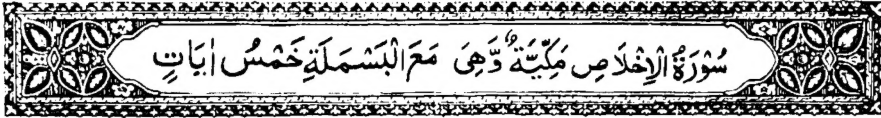
سُورَةُ اللَّهَبِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ سِتُّ آيَاتٍ

سورة لہب مکی ء تے بسم اللہ نال ایندیاں ۶ آیاتن۔

۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جبرہا بن مگئے بولیوں
والا تے ول ول رحم کرن والا۔

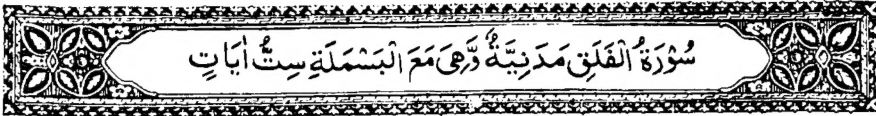
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝

- تَبَّتْ يَدَايَ لَهَبٍ وَتَبَّ ۝
مَا أَغْنَىٰ عَنْهُ مَالُهُ وَمَا كَسَبَ ۝
سَيَصْلَىٰ نَارًا ذَاتَ لَهَبٍ ۝
وَأَمْرَانَهُ حَمَلَةَ الْخَطَبِ ۝
فِي جِيدِهَا حَبْلٌ مِّن مَّسَدٍ ۝
- ۲۔ ابولہب دے ہڈیوں میں ہتھ ترٹ پھین تے او آپ دی۔
۳۔ اوندا مال تے جو اول کمایا یا اوندے کہیں کم نہیں آیا۔
۴۔ اداں بھاوچ پوسے جیہیں ہما مڑ پچائی پئی ہوسی۔
۵۔ تے اوندی زال جیہیں ہل چا اندی ۶۔
۷۔ اوندی ہچی وچ بھوتریں دا وٹیا ہویا رسا بدھا ویسی۔

سورة اخلاص کل ۷ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۵ آیتاں۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝
قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ۝
اللَّهُ الصَّمَدُ ۝
لَمْ يَلِدْهُ وَلَمْ يُولَدْ ۝
وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ ۝
- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیہا بن سکے
ڈیون والا تے بہوں مہربان۔
۲۔ توں آکھ اللہ کہے۔
۳۔ او کہیں دا محتاج نہیں۔
۴۔ نہ اول کہیں کون جنمے تے نہ اونکوں کہیں جنمے۔
۵۔ تے اوندے برابر تے جوڑا کوئی کاہ نہیں۔

سورة فلق کل ۷ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۶ آیتاں۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝
قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ ۝
مِن شَرِّ مَا خَلَقَ ۝
وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ ۝
- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیہا بن سکے
ڈیون والا تے بہوں مہربان۔
۲۔ توں آکھ میں مخلوق دے رب دی آم شام وچ انداز
۳۔ مخلوق دے شرکین بچن کیتے۔
۴۔ تے اندھارا کرن والے دی شرارت کنیں بچن کیتے

جیلے او اندھا را کر ڈیندے۔

۵۔ تے او ندے شرکنیں جیرھا رشتے تے سقاوتاں توڑن
کیتے پھو کے مریندے۔

۶۔ تے صدی دے حد تے ساڑکین بچن کیتے
(رب دی آم شام وچ اندال)

وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ ۝

وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ ۝

۱۱۴

سورة ناس کل تے بسم اللہ نال ایندیاں سات آیاتن۔

۱۔ شروع کریں دال اللہ دے ناں نال جیرھا بن سکے ڈیون

والا تے دل دل رحم کرن والا۔

۲۔ توں اکھ میں لوکس دے رب دی آم شام منگداں۔

۳۔ جیرھا ساریں لوکس دا بادشاہ۔

۴۔ تے ساریں لوکس دا مہر۔

۵۔ دسواں تے شرارت گھٹا کے پھو بہہ و بچن والے

دے شرکنیں بچن کیتے۔

۶۔ جیرھا لوکس دے دلیں وچ دسواں گھٹندے (تے

شر پونیدے)۔

۷۔ او بھانویں جنیں وچ ہرے تے بھانویں انسانیں وچ

ہوے۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ ۝

مَلِكِ النَّاسِ ۝

إِلَهِ النَّاسِ ۝

مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ ۝

الَّذِي يُوسْوِسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ ۝

۱۱۴

مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ ۝

THE HOLY QUR'ĀN

WITH

SARAIEKI TRANSLATION

under the auspices

of

HAZRAT MIRZA TAHIR AHMAD
KHALIFATUL MASIEH IV
HEAD OF THE AHMADIYYA COMMUNITY

Published

by

ISLAM INTERNATIONAL PUBLICATIONS LTD.

Islamabad, Sheephatch Lane,
Tilford, Surrey, GU10 2AQ, U.K.